Yleinen terveyden- ja sairaanhoito

Allmän hälso- och sjukvård

Public Health and Medical Care

1969–1970

Vuosien 1971–73 ennakkotietoja
Preliminära uppgifter för 1971–73
Preliminary numbers for 1971–73

XI:72, 73

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK—THE OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

Julkaisija: Lääkintöhallitus
Osoite: Siltasaarenkatu 18 A, Helsinki 53
Julkaisun myyjä: Valtion painatuskeskus
Osoite: Annankatu 44, Helsinki 10

Utgivare: Medicinalstyrelsen
Adress: Broholmsgatan 18 A, Helsingfors 53
Publikationens försäljare: Statens tryckericentral
Adress: Annegatan 44, Helsingfors 10

Publisher: National Board of Health
Address: Siltasaarenkatu 18 A, Helsinki 53, Finland
Seller of publication: Government Printing Centre
Address: Annankatu 44, Helsinki 10, Finland

FI 2.7

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
THE OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XI:72, 73

YLEINEN TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITO

ALLMÄN HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

PUBLIC HEALTH AND MEDICAL CARE

1969—1970

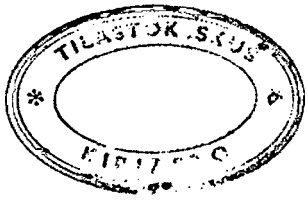

HELSINKI 1974

ISBN 951-46-1065-2

Helsinki 1975. Valtion painatuskeskus

Alkusanat

Suomen Viralliseen Tilastoon (sarja XI) kuuluva julkaisu "Yleinen terveyden- ja sairaanhoito" on paitsi terveydenhuoltoa koskeva tilastojulkaisu myös lääkintöhallituksen vuosikertomus. Käsillä oleva, kyseisen sarjan 14. nide sisältää 116. ja 117. painetun vuosikertomuksen. Lisäksi on olemassa 38 aikaisempaa käsin kirjoitettua kertomusta, joten tällä hetkellä tietoja on käytettävissä 155 vuodelta.

Erääksi terveydenhuoltoviranomaisten ja väestöä edustavien poliittisten päättäjien tehtäväksi on katsottava toiminnan tarkoituksenmukaisuuden seuranta eli evaluaatio. Tämä on monitahoinen ja vaikea ongelma mm. sen vuoksi, että monet terveydenhuollon päätavoitteista ovat vaikeasti määriteltävissä, jopa osittain ristiriitaisiakin, ja niiden toteuttaminen ylittää selvästi käytettävissä olevien voimavarojen määrän. Eri toimintalohkoja koskevia tietoja ei voida kaikilta osin saattaa yhteismitallisiksi, ja ehkä tärkein osa tarkoituksenmukaisuusharkinnasta tapahtuukin nojautumalla arvostuksiin, jotka eivät ole mitattavissa. Silti on toimintaa ja tilannetta kuvastavilla mittauksilla ja erityisesti tilastoilla oma tärkeä merkityksensä. Niiden perusteella voidaan tehdä päätelmiä kehityksen yleissuunnasta ja nopeudesta ja osoittaa alueellisia tai väestöryhmittäisiä eroavuuksia. Tällaiset tiedot ovat arvokkaita etsittäessä järjestelmän heikkouksia ja harkittaessa kohteita, joihin lisääntyvät voimavarat olisi suunnattava.

Tilastollisten tietojen — ollakseen todella arvokkaita — tulisi antaa tietoja ratkaisuihin vaikuttavista seikoista eikä epäoleellisista vaikkakin ehkä muuten mielenkiintoisista seikoista. Tärkeän ja vähemmän tärkeän erottaminen on kuitenkin vaikeaa mm. siitä syystä, että tilanteen vaihtuessa myös asioiden tärkeysjärjestys muuttuu. Viime kädessä on kuitenkin syynä se, että useilla terveydenhuoltopolitiikan lohkoilla ei ole olemassa yksilöityä vahvistettua ohjelmaa tai edes ehdotuksia ohjelmiksi, joiden puitteisiin toiminta ja sen kehitystyö voitaisiin kiteyttää. Ongelma-alueita on tällöin vaikea rajata, ja luonnollisesti erityisen vaikeaa on ryhtyä keräämään tilastotietoja pulmiin, joiden ratkaisua ei ole hahmotettu. Se vuorostaan johtaa siihen, että tilastot eivät läheskään aina vastaa kysymyksiin, jotka ohjelmaa kuvaavassa 'mallissa' ovat keskeisiä.

Maassamme on terveystilastoihin uhrattu perin vähän voimavaroja, ja niitä erittäin suuria mahdollisuuksia, joita liittyy tilastotoimen läheisiin yhteyksiin terveydenhuollon hallintoon on käytetty hyväksi vain rajoitetussa määrin. Vasta viime aikoina on terveydenhuollon suunnittelun yhteydessä tilastolliset ja muut tiedon tarpeisiin liittyvät ongelmat saaneet osakseen lisääntyvää huomiota. Maamme sopiva koko, pitkät tilastointiin liittyvät perinteet ja mahdollisuus käyttää nykyaikaisia tietojenkäsittelymenetelmiä ovatkin hyviä lähtökohtia pyrittäessä nykyistä tarkoituksenmukaisempiin tilastoihin.

Tällainen julkaisu olisi saatava lukijain käytettäväksi sisällöltään mahdollisimman ajankohtaisena. Mikäli tyydyttäisiin suhteellisen pintapuolisiin tietoihin, voitaisiin toimitustyötä muutamalla kuukaudella nopeuttaa. Tosin paljon tässä suhteessa

Förord

Publikationen "Allmän hälso- och sjukvård", som hör till Finlands Officiella Statistik (serie XI) är förutom en statistisk publikation beträffande hälsovården även medicinalstyrelsens årsberättelse. Den förhandenvarande seriens 14:de band innehåller den 116:de och den 117:de tryckta årsberättelsen. Dessutom finns det 38 tidigare handskrivna berättelser, så att för närvarande finns det uppgifter beträffande 155 år.

En uppgift för hälsovårdsmyndigheter och de politiska beslutsfattare som representerar folket, måste anses vara studiet av verksamhetens ändamålsenlighet, dvs. verksamhetens evalvering. Uppgiften är mångsidig och svårlöst bl.a. därför att många av hälsovårdens primära målsättningar är svåra att definiera, delvis till och med motstridiga. Deras förverkligande kräver resurser vilka klart överstiger tillbudsstående medel. Uppgifter från hälsovårdens olika sektorer kan inte i alla avseenden göras kommensurabla och den kanske mest betydande delen av verksamhetens ändamålsenlighets överväganden sker med icke mätbara värderingar som grund. Det oaktat har mätningar och speciellt statistik, som ger en bild av verksamheten och läget i fråga, sin egen viktiga betydelse. På basen av dem kan man dra slutsatser om utvecklingens generella trender och också utvecklingens tempo, samt uppvisa regionala olikheter eller skillnader befolkningsgrupper emellan. Dylika uppgifter är värdefulla då man söker systemets svagheter och överväger de mål ökade resurser borde riktas mot.

För att vara verkligen värdefulla borde statistiska uppgifter ge upplysning om väsentliga ur beslutsfattandets synpunkt relevanta fakta, och inte om oväsentliga ehuru kanske annors intressanta sakförhållanden. Att skilja det väsentliga från det mindre väsentliga är emellertid en svår uppgift bl.a. därför att värderingarna växlar med omständigheterna. I sista hand är dock orsaken den att inom flere av hälsovårdens sektorer det inte finns ett fastställt detaljerat program, eller ens ett förslag till ett dylikt, vari verksamheten och dess utveckling kunde specificeras. Sålunda är det svårt att begränsa problemområden och naturligtvis synnerligen svårt är det att samla statistik över problem, vars lösning inte har dryftats. Detta återigen leder till att de statistiska uppgifterna inte alltid besvarar frågor, vilka äro centrala i den modell som illustrerar programmet.

I vårt land har för hälsovårdsstatistiken offrats mycket lite resurser, och enbart delvis har man utnyttjat de stora möjligheter som finns i hälsovårdsadministrationens samhörighet med statistikföring. Först under den senaste tiden har man fäst ökad uppmärksamhet vid statistiska problemställningar och annat informationsbehov i samband med hälsovårdens planering. Vårt lands lämpliga storlek, med långa traditioner inom statistisk verksamhet och möjligheter till modern automatisk databehandling är ju goda utgångspunkter då man strävar till en ändamålsenligare statistik.

En publikation som denna borde vara sina läsare tillgänglig möjligast aktuell. Om man skulle nöja sig med enbart förhållandevis ytliga uppgifter kunde redaktionsarbetet förkortas med några månader. Men några större framsteg kan man

ei voida edistyä johtuen aineiston laajuudesta ja kirjavuudesta, mutta osittain myös lääkintöhallituksesta riippumattomista syistä kuten suhdelukuihin tarvittavista väestötiedoista. Lääkintöhallitus on pitänyt tärkeänä verrattain perusteellisesti käsitellyn tietoaineiston esittämistä mm. siitä syystä, että kiireellisiä tarpeita varten on saatavissa tuoreita ennakkotietoja. Tämänkertaisessa julkaisussa on eräisiin merkityksensä nopeasti kadottaviin lukusarjoihin lisätty ennakkotietoina vuosien 1971, 1972 ja 1973 vastaavat tiedot.

Tilastojen julkaisemista nopeuttaisi myös jossain määrin niiden esittäminen pelkkinä numerosarjoina. Useimmiten ne ovat kuitenkin vaikeasti luettavissa, ja oleellisen erottaminen epäoleellisesta on vaikeata. Sen tähden lääkintöhallitus on pyrkinyt numeroaineiston sanalliseen selostamiseen ja analysointiin, missä yhteydessä on runsaasti käytetty kehityslinjoja ja pääasioita korostavia graafisia esityksiä. Tarkoituksena on myös esittää ainakin perustietoja kaikilta toiminnan päälohkoilta. On luonnollista, että paljon mielenkiintoista tietoa on jätettävä esittämättä, mutta tarvittaessa on mahdollista arkistoidun perusmateriaalin avulla syventyä ongelmiin yksityiskohtaisemmin. Huomattava osa materiaalista on nykyisin automaattisen tietojen käsittelyn edellyttämässä muodossa joko reikäkortteina tai magneettinauhoina.

Tilaston tulisi periaatteessa olla mahdollisimman virheetön. Aikaisempia vuosia koskevissa julkaisuissa on eräitä tietoja, jotka myöhemmin ovat osoittautuneet syystä tai toisesta virheellisiksi. Tähän julkaisuun on loppuun liitetty luettelo jossa on esitetty eräitä tärkeäksi katsottavia korjauksia aikaisempiin tietoihin.

Käsillä olevaa julkaisua valmisteltaessa tuli 1. 4. 1972 voimaan kansanterveyslaki (66/72), mikä kumosi — joko kokonaan tai osittain — useita niistä laeista, joita tämän kertaisessa julkaisussa käsitellään. Näiden lakien tarkoittama toiminta jatkui kuitenkin miltei samanlaisena, muutokset tapahtuivat lähinnä hallinnossa ja valtionapujen määrissä. Terveydenhuollon eri toimintamuotojen yhteydessä on tässä julkaisussa vain lyhyesti mainittu kansanterveyslaista, perusteellisemmin lakia ja sen vaikutusta selostetaan julkaisun seuraavassa, vuosia 1971 ja 1972 käsittelevässä niteessä.

knappast göra i detta hänseende delvis p.g.a. materialets omfång och brokighet, samt delvis även beroende på faktorer vilka medicinalstyrelsen inte kan påverka, som t.ex. de befolkningsuppgifter som krävs för proportionstalens beräkning. Medicinalstyrelsen har ansett det vara viktigt att presentera ett förhållandesvis grundligt bearbetat datamaterial bl.a. av den orsaken att det för brådskande behov finns färska preliminära uppgifter tillgängliga. Denna gång har till endel talserier vilka snabbt förlorar sin betydelse fogats preliminära uppgifter från åren 1971, 1972 och 1973.

Som rena nummersierier kunde statistik publiceras något snabbare. Oftast är dessa dock svårläsliga och det väsentliga där svårt att skilja från det oväsentliga. Därför har medicinalstyrelsen strävat till att i ord presentera och analysera siffermaterialet. I detta sammanhang har man rikligt använt grafisk framställning (figurer) för att förtydliga trender och centrala problem. Det är naturligt att mycken intressant information måste lämnas vid sidan, men vid behov är det möjligt att grundliga fördjupa sig i problemställningar genom det arkiverade grundmaterialet. Den största delen av detta material är numera infört på hålkort eller magnetband, dvs. i den form automatisk databehandling förutsätter.

Statistiska uppgifter borde i princip vara felfria. I tidigare års publikationer finns det endel uppgifter, vilka av någon orsak visat sig vara felaktiga. Till denna publikation har fogats en förteckning över rättelser av tidigare uppgifter vilka ansetts viktiga.

Då denna publikation utarbetades, trädde lagen (66/72) om folkhälsoarbetet i kraft den 1. 4. 1972, vilken upphävde — dels helt eller delvis — flere lagar, som behandlas i denna publikation. Verksamheten, som dessa lagar avser, fortsatte nästan på samma sätt, ty förändringarna skedde närmast administrativt och i statsbidragens anslag. I denna publikation har i de olika verksamhetsformernas samband inom hälsovården endast kortfattat nämnts om folkhälsolagen, ty i det följande bandet av publikationen, som behandlar åren 1971 och 1972, refereras lagen grundligare samt dess inverkan.

Foreword

The volume 14 of the series "Public Health and Medical Care", in which the events of the year 1969 and 1970 are reviewed, have been compiled mainly according to the established practice of the previous years.

The "Public Health and Medical Care" not only contains satistical information on the Finnish health services but serves also as the Annual Report of the National Board of Health for the year in question. In this respect Finland has old tradition. If only printed Annual Reports are taken into consideration the present Reports are the 116th and 117th, the number of the earlier handwritten Reports being 38.

This report is written in Finnish and Swedish which are the official languages in Finland, but all tables, summary tables and figures have also an English text. There is also a short summary in English for orientation in each chapter. The report is divided into 10 chapters each of them containing a special sector in Public Health.

Leo Noro

A. S. Härö

Tauluissa käytetyt symbolit — I tabellerna använda symboler — *Explanatiion of symbols*

Ennakkotieto — Preliminär uppgift — *Preliminary data*	*
Toisto — Repetition — *Repetition*	„
Ei mitään ilmoitettavana — Intet finnes att redovisa — *Magnitude nil*	—
Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä — Storheten mindre än hälften av den använda enheten — *Magnitude less than half of unit employed*	0 0.0
Tietoa ei ole saatu — Uppgift ej tillgänglig — *Data not available*	..
Loogisesti mahdoton esitettäväksi — Logisk omöjlig uppgift — *Category not applicable*	.
Miehet — Män — *Men*	M
Naiset — Kvinnor — *Women*	N-K-F
Molemmat sukupuolet — Båda könen — *Both sexes*	Ms

Läänien tunnukset — Länens symboler — *Symbols of provinces:*

Uudenmaan — Nylands	U
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	T—P
Ahvenanmaan — Ålands	A
Hämeen — Tavastehus	H
Kymen — Kymmene	Ky
Mikkelin — S:t Michels	M
Kuopion — Kuopio	Ku
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	P—K
Vaasan — Vasa	V
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	K—S
Oulun — Uleåborgs	O
Lapin — Lapplands	L

Sisällys

Sivu

1. Syntyvyys, kuolevuus, väestön määrä ja rakenne 21
1.1 Kehityksen yleiset suuntaviivat 21
1.2 Väestö 21
1.3 Kuolemansyyt 24

Taulut
1.2.1 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku vuonna 1969 33
1.2.1 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku vuonna 1970 34
1.2.2 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku mielisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1969 35
1.2.2 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku mielisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1970 35
1.2.3 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969 36
1.2.3 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 37
1.2.4 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku tuberkuloosipiireittäin vuonna 1969 36
1.2.4 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku tuberkuloosipiireittäin vuonna 1970 37
1.3.1 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969 38
1.3.1 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1970 40

Kuviot
1.2.1 Tärkeimmät väestönmuutokset vuosina 1910—70 .. 26
1.2.2 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestön ikä- ja sukupuolijakautuma vuonna 1969 .. 26
1.2.3 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestö %:na koko väestöstä vuosina 1900—1970 ja vuosina 1970—2000 ennusteen mukaan 26
1.3.1 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945—70 27
1.3.2 Eri-ikäisten miesten kuolemanvaara vuosina 1901—10 ja 1961—65 27
1.3.3 Eri-ikäisten naisten kuolemanvaara vuosina 1901—10 ja 1961—65 27
1.3.4 Miesten vakioitu kuolleisuus indeksinä eräissä maissa vunonna 1967 (Englanti ja Wales = 100) 28
1.3.5 Naisten vakioitu kuolleisuus indeksinä eräissä maissa vunonna 1967 (Englanti ja Wales = 100) 28
1.3.6 Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika miesten vanhimmissa ikäluokissa vuosina 1891—1965 28
1.3.7 Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika naisten vanhimmissa ikäluokissa vuosina 1891—1965 28

2. Terveyden- ja avosairaanhoito 42
2.1 Äitiyshuolto 42
2.2 Lastenneuvolatoiminta ja muu terveyssisartyö 62
2.3 Kouluterveydenhoito 73
2.4 Kouluhammashoito 89
2.5 Opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito 98
2.6 Yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset 100
2.7 Kansanterveyslaboratorio 109
2.8 Säteilyfysiikan laitos 112

Taulut
2.1.1 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1969 48
2.1.1 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1970 49
2.1.2 Vuonna 1969 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset 50

Innehåll

Sida

1. Nativitet, dödlighet, befolkningens mängd och struktur 21
1.1 Utvecklingens allmänna riktlinjer 21
1.2 Befolkning 21
1.3 Dödsorsaker 24

Tabeller
1.2.1 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1969 34
1.2.1 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1970 34
1.2.2 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktsvis år 1969 35
1.2.2 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktsvis år 1970 35
1.2.3 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969 36
1.2.3 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 37
1.2.4 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd tuberkulosdistriktsvis år 1969 36
1.2.4 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd tuberkulosdistriktsvis år 1970 37
1.3.1 Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1969 38
1.3.1 Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1970 40

Figurer
1.2.1 De viktigaste befolkningsförändringarna åren 1910—70 26
1.2.2 Ålders- och könsfördelningen hos befolkningen i städer och köpingar samt landskommuner år 1969 .. 26
1.2.3 Städernas och köpingarnas samt landskommunernas befolkning i % av hela befolkningen åren 1900—1970 samt prognosen för åren 1970—2000 26
1.3.1 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945—70 27
1.3.2 Männens dödsrisk i olika åldrar för åren 1901—1910 och 1961—1965 27
1.3.3 Kvinnornas dödsrisk i olika åldrar för åren 1901—1965 27
1.3.4 Männens standardiserade dödlighet som index i vissa länder år 1967 (England och Wales = 100) 28
1.3.5 Kvinnornas standardiserade dödlighet som index i vissa länder år 1967 (England och Wales = 100) 28
1.3.6 Den återstående medellivslängden hos män i de äldsta åldersklasserna åren 1891—1965 28
1.3.7 Den återstående medellivslängden hos kvinnor i de äldsta åldersklasserna 1891—1965 28

2. Hälso- och den öppna sjukvården 42
2.1 Moderskapsvården 42
2.2 Rådgivningsbyråverksamheten för barnavård och annan hälsosysterverksamhet 62
2.3 Skolhälsovården 73
2.4 Skoltandvården 89
2.5 Studerandenas hälso- och sjukvård 98
2.6 Privata sjukvårds- och undersökningsanstalter 100
2.7 Folkhälsolaboratoriet 109
2.8 Radiofysikaliska institutet 112

Tabeller
2.1.1 Förlossningar och födda barn år 1969 48
2.1.1 Förlossningar och födda barn år 1970 49
2.1.2 År 1969 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för mödravård 50

Sivu

2.1.2 Vuonna 1970 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset 52

2.1.3 Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1969 54
2.1.3 *Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1970* 55

2.1.4 Vuonna 1969 synnyttäneiden raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana 54
2.1.4 Vuonna 1970 synnyttäneiden raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana 55
2.1.5 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kätilöiden asiakkaat *kotikäynneillä vuonna 1969* 56
2.1.5 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kätilöiden asiakkaat kotikäynneillä vuonna 1970 57
2.1.6 Vuonna 1969 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan 58
2.1.6 Vuonna 1970 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan 58
2.1.7 Äitiys- ja lastenhuoltotilastoa vuosina 1939—1971 59
2.1.8 Vuosina 1963—71 syntyneillä lapsilla todetut epämuodostumat lääneittäin 59
2.1.9 Vuosina 1963—68 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat 60
2.1.10 Vuosina 1966—71 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat syntymäkuukauden mukaan 60
2.1.11 Vuosina 1969—71 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat 61
2.2.1 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1969 65

2.2.1 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1970 66

2.2.2 Lastenneuvoloiden kirjoihin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1969 67
2.2.2 Lastenneuvoloiden kirjoihin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1970 67
2.2.3 Lääkärin asiakkaat lastenneuvolavastaanotoilla ja koulutarkastuksissa ja terveyssisarten asiakkaat lastenneuvola- ja muilla vastaanotoilla, koulutarkastuksissa ja kotikäynneillä vuonna 1969 68

2.2.3 Lääkärin asiakkaat lastenneuvolavastaanotoilla ja koulutarkastuksissa ja terveyssisarten asiakkaat lastenneuvola- ja muilla vastaanotoilla, koulutarkastuksissa ja kotikäynneillä vuonna 1970 69

2.2.4 Imeväiskuolleisuus lääneittäin ja kuukausittain vuosina 1955—70 70
2.2.5 Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti vuosina 1891—1970 70
2.2.6 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuonna 1970 71
2.3.1 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1968/69 74
2.3.1 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1969/70 78
2.3.2 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1968/69 82
2.3.2 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1969/70 84
2.3.3 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin lukuv. 1968/69 86
2.3.3 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin lukuv. 1969/70 87
2.4.1 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1968 ja kevätlukukaudella 1969 92
2.4.1 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1969 ja kevätlukukaudella 1970 94
2.4.2 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1968/69 96

Sida

2.1.2 År 1970 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för mödravård 52
2.1.3 Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1969 54
2.1.3 Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1970 55
2.1.4 Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1969 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivningsbyrå eller annorstädes 54
2.1.4 Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1970 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivningsbyrå eller annorstädes 55
2.1.5 Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1969 56
2.1.5 Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1970 57
2.1.6 År 1969 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes 58
2.1.6 År 1970 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes 58
2.1.7 Mödra- och barnavårdsstatistik åren 1939—1971 59
2.1.8 Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1963—71 länsvis 59
2.1.9 Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1963—68 60
2.1.10 Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1966—71 enligt födelsemånad 60

2.1.11 Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1969—71 61
2.2.1 Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1969 65
2.2.1 Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1970 66
2.2.2 I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1969 67

2.2.2 I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1970 67

2.2.3 *Läkarnas klienter på mottagning i rådgivningsbyrå* för barnavård och vid skolundersökningar samt hälsosystrarnas klienter på rådgivningsbyrå- och andra mottagningar, vid skolundersökningar och hembesök år 1969 68
2.2.3 Läkarnas klienter på mottagning i rådgivningsbyrå för barnavård och vid skolundersökningar samt hälsosystrarnas klienter på rådgivningsbyrå- och andra mottagningar, vid skolundersökningar och hembesök år 1970 69
2.2.4 Spädbarnsdödlighet enligt län och månad åren 1955—70 70
2.2.5 Döda under 1 år per 1 000 levande födda åren 1891—1970 70
2.2.6 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1970 71
2.3.1 Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna länsvis under läsåret 1968/69 74
2.3.1 Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna länsvis under läsåret 1969/70 78
2.3.2 Undersökningar utförda av skolläkare i lärdomsskolor länsvis läsåret 1968/69 82
2.3.2 Undersökningar utförda av skolläkare i lärdomsskolor länsvis läsåret 1969/70 84
2.3.3 Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1968/69 länsvis .. 86

2.3.3 Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1969/70 länsvis .. 87

2.4.1 Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1967 och vårterminen 1968 92

2.4.1 Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1969 och vårterminen 1970 94

2.4.2 Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1968/69 96

Sivu

2.4.2 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1969/70 97
2.5.1 Yliopistoissa, korkeakouluissa ja eräissä muissa vastaavissa oppilaitoksissa opiskelleiden sairaanhoito vuosina 1965—70 100
2.6.1 Ilman sairaansijoja toimivat tutkimus- ja hoitolaitokset yritysmuodon, keskussairaalapiirin ja sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969 102
2.6.1 Ilman sairaansijoja toimivat tutkimus- ja hoitolaitokset yritysmuodon, keskussairaalapiirin ja sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970 103
2.6.2 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten toiminta-alat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969 104
2.6.2 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten toiminta-alat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970 105
2.6.3 Ilman sairaansijoja toimivissa tutkimus- ja hoitolaitoksissa tehdyt laboratoriotutkimukset keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 106
2.6.4 Ilman sairaansijoja toimivissa tutkimus- ja hoitolaitoksissa tehdyt röntgentutkimukset keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 107
2.6.5 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 1970 108
2.7.1 Kansanterveyslaboratorion keskuslaboratorion ja aluelaboratorioiden tutkimukset vuosina 1965—1971 111

Kuviot
2.1.1 Imeväiskuolleisuus, ensiviikon kuolleisuus, neonataalikuolleisuus, perinataalikuolleisuus ja kuolleena syntyneisyys vuosina 1936—70 43
2.1.2 Äitiyskuolleisuus vuosina 1936—70 43
2.1.3 Äitiysneuvoloiden kirjoista poissaolleet synnyttäjät ja kirjoissa olleet synnyttäjät tarkastusten määrän mukaan prosentteina kaikista synnyttäjistä vuosina 1950—70 43
2.2.1 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuosina 1960 ja 1970 62
2.4.1 Tarkastamattomat, valmiiksi hoitamattomat, valmiiksi hoidetut ja hoitoa tarvitsemattomat oppilaat prosentteina lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluneista oppilaista lukuvuosina 1957/58—1969/70 90
2.4.2 Valmiiksi hoitamattomat oppilaat prosentteina hoidon tarpeessa olleista oppilaista lääneittäin lukuvuonna 1969/70 90
2.4.3 Hoitoa tarvitsemattomat oppilaat prosentteina tarkastetuista oppilaista lääneittäin lukuvuonna 1969/70 90
2.4.4 Tavallisimpien kouluhammaslääkärin suorittamien hoitotoimenpiteiden sisäinen jakautuma lukuvuonna 1969/70 90

3. Tartuntataudit ja niiden ehkäiseminen 114

Taulut
3.1 Lavantaudin (001), pikkulavantaudin (002), muun salmonellainfektion (003), punataudin (004, 006), tarttuvan keltataudin (070) ja lapsihalvauksen (041) ilmoitetut tapaukset ja näihin tauteihin kuolleet vuosina 1938—72 124
3.2 Kurkkumädän (032), hinkuyskän (033), tulirokon (034), tuhkarokon (055) ja kulkutaudinluontoisen aivokalvontulehduksen (036.0) ilmoitetut tapaukset ja näihin tauteihin kuolleet sekä sikotaudin (072) tapaukset vuosina 1938—72 125
3.3 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1969 126
3.3 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1970 128
3.4 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1969 130

Sida

2.4.2 Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1969/70 97
2.5.1 Sjukvården av studerande i universiteten, högskolorna och övriga motsvarande läroverk åren 1965—70 100
2.6.1 Utan vårlplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalter enligt företagsform, centralsjukhusdistrikt och sjukvårdsområden den 31. 12. 1969 102
2.61 Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalter enligt företagsform, centralsjukhusdistrikt och sjukvårdsområden den 31. 12. 1970 103
2.6.2 Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalternas verksamhetsgrenar centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1969 104
2.6.2 Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalternas verksamhetsgrenar centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1970 105
2.6.3 Utförda laboratorieundersökningar i de utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 106
2.6.4 Utförda röntgenundersökningar i de utan vårdplatser verksamma undersöknings- och vårdanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 107
2.6.5 Personal i de utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 108
2.7.1 Folkhälsolaboratoriets centrallaboratoriums och de regionala laboratoriernas undersökningar åren 1965—1971 111

Figurer
2.1.1 Spädbarnsdödlighet, döda under första veckan, neonataldödlighet, perinataldödlighet och dödfödda åren 1936—70 43
2.1.2 Moderskapsdödlighet åren 1936—70 43
2.1.3 Oregistrerade förlösta mödrar i rådgivningsbyråer för moderskap och registrerade förlösta mödrar enligt antal undersökningar i procent av alla förlösta mödrar åren 1950—70 43
2.2.1 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak åren 1960 och 1970 62
2.4.1 Icke undersökta, behandlingen icke slutförd, slutbehandlade samt elever utan behov av vård i procent av elever inom kretsen av den lagstadgade skoltandvården läsåren 1957/58—69/70 90
2.4.2 Elever, vars behandling icke slutförts, i procent av elever i behov av vård länsvis läsåret 1969/70 90
2.4.3 Elever utan behov av vård i procent av undersökta elever länsvis läsåret 1969/70 90
2.4.4 De vanligaste vårdåtgärdernas inre fördelning utförda av skoltandläkaren läsåret 1969/70 90

3. Smittsamma sjukdomar och deras förebyggande 114

Tabeller
3.1 De rapporterade fallen av tyfus (001), paratyfus (002), andra salmonellainfektioner (003), dysenteri (004, 006), smittsam gulsot (070) och polio (041) och döda i dessa sjukdomar åren 1938—72 124
3.2 De rapporterade fallen av difteri (032), kikhosta (033), scharlakansfeber (034), mässling (055) och smittsam hjärnhinneinflammation (036.0) och döda i dessa sjukdomar samt fallen av påssjuka åren 1938—72 125
3.3 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1969 126
3.3 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1970 128
3.4 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1969 130

Sivu

3.4 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1970 132
3.5 Rokotukset lääneittäin vuonna 1969 130
3.5 Rokotukset lääneittäin vuonna 1970 132
3.6 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1969 .. 130
3.6 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1970 .. 133
3.7 Eräiden sukupuolitautien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1969 .. 134

3.7 Eräiden sukupuolitautien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1970 .. 135

3.8 Vuosina 1932—72 ilmoitetut gonorrea-, varhaissyfilis- ja synnynnäiset syfilistapaukset ja näihin kuolleet sekä ulcus molle- ja lymphogranuloma inguinaletapaukset 136

Kuviot
3.1 Tulirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—71 116
3.2 Tuhkarokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—71 116
3.3 Vesirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—71 116
3.4 Sikotautitapaukset kuukausittain vuosina 1950—71 117
3.5 Hinkuyskätapaukset kuukausittain vuosina 1950—71 117
3.6 Varhaissyfilistapaukset suurimmissa kaupungeissa ja muualla Suomessa vuosina 1939—71 118
3.7 Äkillisen gonorrean tapaukset suurimmissa kaupungeissa ja muualla Suomessa vuosina 1939—71 118
3.8 Äkillisen gonorrean tapaukset kuukausittain indeksinä (keskiarvo = 100) vuonna 1971 118

4. Tuberkuloosi ja muut ns. kansantaudit. Tapaturmat ... 137

4.1 Tuberkuloosi 137
4.2 Muut ns. kansantaudit. Tapaturmat 166

Taulut
4.1.1 Tuberkuloosirekisteriin merkityt uudet tuberkuloositapaukset ja vuoden lopussa rekisterissä olleet tuberkuloosipiireittäin ja -toimistoittain vuonna 1969 146
4.1.1 Tuberkuloosirekisteriin merkityt uudet tuberkuloositapaukset ja vuoden lopussa rekisterissä olleet tuberkuloosipiireittäin ja -toimistoittain vuonna 1970 150
4.1.2 Tuberkuloosirekisteriin merkityt hengityselinten tuberkuloosin (RA-ryhmän) uudet tapaukset sukupuolen ja toteamistavan mukaan vuonna 1969—70 154
4.1.3 Tuberkuloosirekisteriin merkityt hengityselinten tuberkuloosin (RA-ryhmän) uudet tapaukset iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969—70 156
4.1.4 Tuberkuloosirekisterin keuhkotuberkuloosikroonikot (RB-ryhmä) iän ja sukupuolen mukaan 31. 12. 1969 156
4.1.4 Tuberkuloosirekisterin keuhkotuberkuloosikroonikot (RB-ryhmä) iän ja sukupuolen mukaan 31. 12. 1970 157
4.1.5 Tuberkuloosirekisteriin merkityt muun kuin hengityselinten tuberkuloosin (RC-ryhmän) uudet tapaukset iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969—70 157
4.1.6 Tuberkuloositoimistoissa tehdyt tutkimukset vuonna 1969—70 158
4.1.7 Tuberkuloositoimistojen aloitteesta tehdyt tb. bakteriologiset tutkimukset laboratorion mukaan vuosina 1969—70 158
4.1.8 Pienoiskuvattujen määrä vuosina 1945—72 158
4.1.9 Tuberkuloosipiirien suorittamat joukkotutkimukset vuonna 1969—70 159
4.1.10 Tuberkuloosiin kuolleet tuberkuloosipiireittäin vuonna 1969—70 160
4.1.11 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1969 161
4.1.11 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1970 163
4.1.12 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden keskimääräiset käyttömenot vuosina 1959—71 164
4.1.13 Keskusparantolat vuonna 1969—70 165

4.2.1 Uudet syöpätapaukset potilaiden iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969 174

Sida

3.4 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1970 132
3.5 Vaccineringar länsvis år 1969 130
3.5 Vaccineringar länsvis år 1970 132
3.6 Vaccineringar enligt de vaccinerades ålder år 1969 130
3.6 Vaccineringar enligt de vaccinerades ålder år 1970 133
3.7 Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1969 134
3.7 Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1970 135
3.8 De under åren 1932—72 rapporterade fallen samt döda i gonorré, tidig syfilis, medfödd syfilis och de rapporterade fallen i ulcus molle och lymphogranuloma inguinale 136

Figurer
3.1 Månatliga fall av scharlakansfeber åren 1950—71 116
3.2 Månatliga fall av mässling åren 1950—71 116
3.3 Månatliga fall av vattkoppor åren 1950—71 116
3.4 Månatliga fall av påssjuka åren 1950—71 117
3.5 Månatliga fall av kikhosta åren 1950—71 117
3.6 Fall av tidig syfilis i de största städerna och annorstädes i Finland åren 1939—71 118
3.7 Fall av akut gonorré i de största städerna och annorstädes i Finland åren 1939—71 118
3.8 Fall av akut gonorré månadsvis som index (medeltalet = 100) år 1971 118

4. Tuberkulosen och de övriga s.k. folksjukdomarna Olycksfall 137

4.1 Tuberkulos 137
4.2 Övriga s.k. folksjukdomar. Olycksfall 166

Tabeller
4.1.1 Nya tuberkulosfall och patienter i tuberkulosregistret i slutet av året enligt tuberkulosdistrikt och -byrå år 1969 146
4.1.1 Nya tuberkulosfall och patienter i tuberkulosregistret i slutet av året enligt tuberkulosdistrikt och -byrå år 1970 150
4.1.2 Nya fall av respirationsorganens tuberkulos (RA-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt kön och upptäckningssättet år 1969—70 154
4.1.3 Nya fall av respirationsorganens tuberkulos (RA-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt ålder och kön år 1969—70 156
4.1.4 Lungtuberkuloskronikerna i tuberkulosregistret (RB-gruppen) enligt ålder och kön den 31. 12. 1969 156
4.1.4 Lungtuberkuloskronikerna i tuberkulosregistret (RB-gruppen) enligt ålder och kön den 31. 12. 1970 157
4.1.5 Nya fall av annan tuberkulos än respirationsorganens (RC-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt ålder och kön år 1969—70 157
4.1.6 I tuberkulosbyråerna utförda undersökningar år 1969—70 158
4.1.7 På tuberkulosbyråernas iniativ utförda tbs-bakteriologiska undersökningar enligt laboratorium åren 1969—70 158
4.1.8 Antal skärmbildsfotograferade åren 1945—72 .. 158
4.1.9 Massundersökningar med skärmbild utförda av tuberkulosdistrikten år 1969—70 159
4.1.10 Döda i tuberkulos tuberkulosdistriktsvis år 1969—70 160
4.1.11 Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1969 161
4.1.11 Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1970 163
4.1.12 De genomsnittliga driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier åren 1959—71 164
4.1.13 Centralsanatorier och andra tuberkulosinrättningar år 1969—70 165
4.2.1 Nya cancerfall enligt patienternas ålder och kön år 1969 174

Sivu

4.2.2 Syöpään kuolleet sukupuolen ja kasvaimen sijainnin mukaan vuonna 1969 180
4.2.2 Syöpään kuolleet sukupuolen ja kasvaimen sijainnin mukaan vuonna 1970 181
4.2.3 Tapaturmaiset kuolemat niiden syyn mukaan vuosina 1969—70 182
4.2.4 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet sukupuolen mukaan vuonna 1969 183
4.2.4 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet sukupuolen mukaan vuonna 1970 184
4.2.5 Erilaiset tieliikenneonnettomuudet kuntamuodon mukaan vuonna 1969 183
4.2.5 Erilaiset tieliikenneonnettomuudet kuntamuodon mukaan vuonna 1970 184
4.2.6 Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1946—72 185
4.2.7 Tieliikenneonnettomuuksissa sattuneet henkilövauriot eräissä Euroopan maissa vuonna 1970 185
4.2.8 Reumatoimistot vuonna 1969 186
4.2.8 Reumatoimistot vuonna 1970 187

Kuviot
4.1.1 Tuberkuloosipiirit vuoden 1970 lopussa 138
4.1.2 Uudet ja rekisterissä olevat hengityselinten tuberkuloositapaukset vuosina 1940—71 140
4.1.3 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan miehillä vuonna 1961 ja 1971 140
4.1.4 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan naisilla vuonna 1961 ja 1971 140
4.1.5 Väestön RP-joukkotutkimukset vuonna 1970 141

4.1.6 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet miehet iän mukaan vuonna 1960 ja 1970 141
4.1.7 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet naiset iän mukaan vuonna 1960 ja 1970 141
4.1.8 Tuberkuloosikuolleisuus (100 000 henkeä kohti) Euroopassa vuonna 1961 ja 1970 142
4.2.1 Eräiden syöpämuotojen uudet tapaukset miehillä 100 000 miestä kohti vuosina 1954—68 168
4.2.2 Eräiden syöpämuotojen uudet tapaukset naisilla 100 000 naista kohti vuosina 1954—68 168
4.2.3 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet vuosina 1946—70 170
4.2.4 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet 1 000 moottoriajoneuvoa ja 1 000 autoa kohti vuosina 1946—70 170
4.2.5 Reumatoimistojen sijainti ja nivelreumaa tai selkärankareumaa sairastavat kokonaan korvattavien lääkkeiden saajat 1 000 asukasta kohti keskussairaalapiireittäin vuonna 1970 173

5. Mielisairaanhoito 189

Taulut
5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat, vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31. 12. 1969 196
5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat, vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31. 12. 1970 200
5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1969 lopussa 204
5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1970 lopussa 206
5.3 Mielisairaalat vuonna 1969 208
5.3 Mielisairaalat vuonna 1970 210
5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1969 212
5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1970 213
5.5 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja iän mukaan 31. 12. 1969 214
5.5 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja iän mukaan 31. 12. 1970 215
5.6 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja hoitoajan mukaan 31. 12. 1969 216
5.6 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja hoitoajan mukaan 31. 12. 1970 217

Sida

4.2.2 Döda i cancer enligt kön och tumörens läge år 1969 180
4.2.2 Döda i cancer enligt kön och tumörens läge år 1970 181

4.2.3 Olycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1969—70 182
4.2.4 Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor enligt kön år 1969 183
4.2.4 Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor enligt kön år 1970 184
4.2.5 Olika vägtrafikolyckor enligt kommuntyp år 1969 183

4.2.5 Olika vägtrafikolyckor enligt kommuntyp år 1970 184

4.2.6 Vägtrafikolyckor och i dem döda och skadade åren 1946—72 185
4.2.7 Personskador vid vägtrafikolyckor i några europeiska länder år 1970 185
4.2.8 Reumadispensärer år 1969 186
4.2.8 Reumadispensärer år 1970 187

Figurer
4.1.1 Tuberkulosdistrikten i slutet av år 1970 138
4.1.2 Nya och registrerade fall av tuberkulos i respirationsorganen åren 1940—71 140
4.1.3 Nya lungtuberkulosfall hos män enligt ålder år 1961 och 1971 140
4.1.4 Nya lungtuberkulosfall hos kvinnor enligt ålder år 1961 och 1971 140
4.1.5 Befolkningens massundersökningar med skärmbild år 1970 141
4.1.6 Döda män i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1960 och 1970 141
4.1.7 Döda kvinnor i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1960 och 1970 141
4.1.8 Tuberkulosmortalitet (per 100 000 personer i Europa år 1961 och år 1970 142
4.2.1 Nya fall hos män i vissa cancerarter per 100 000 män åren 1954—68 168
4.2.2 Nya fall hos kvinnor i vissa cancerarter per 100 000 kvinnor åren 1954—68 168
4.2.3 De skadade och döda i vägtrafikolyckor under åren 1946—70 170
4.2.4 De skadade och döda i vägtrafikolyckor per 1 000 motorfordon och per 1 000 bilar under åren 1946—70 170
4.2.5 Reumadispensärernas läge och insjuknade i reumatoid artrit eller spondylartrit, vilkas mediciner ersättes helt, per 1 000 invånare centralsjukhusdistriktsvis år 1970 173

5. Sinnessjukvården 189

Tabeller
5.1 Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1969 196
5.1 Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1970 200
5.2 Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1969 204
5.2 Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1970 206
5.3 Sinnessjukhusen år 1969 208
5.3 Sinnessjukhusen år 1970 210
5.4 De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder år 1969 212
5.4 De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder är 1970 213
5.5 Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och ålder den 31. 12. 1969 214
5.5 Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och ålder den 31. 12. 1970 215
5.6 Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och vårdtid den 31. 12. 1969 216
5.6 Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och vårdtid den 31. 12. 1970 217

Sivu

5.7 Mielisairaaloista poistetut potilaat sairauden, iän ja keskimääräisen hoitoajan mukaan vuonna 1969 218
5.7 Mielisairaaloista poistetut potilaat sairauden, iän ja keskimääräisen hoitoajan mukaan vuonna 1970 219
5.8 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1969 220
5.8 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1970 220
5.9 Mielisairaaloiden kriminaalipotilaat vuosien 1959—72 lopussa 221
5.10 Mielisairaaloiden keskimääräiset käyttömenot vuosina 1959—1971 222

Kuviot
5.1 Mielisairaanhuoltopiirit vuoden 1970 lopussa 191
5.2 Keskusmielisairaaloiden potilaat sairauden laadun mukaan 31. 12. 1970 192
5.3 B-mielisairaaloiden potilaat sairauden laadun mukaan 31. 12. 1970 192
5.4 Miesten ikäluokittainen mielisairaalankäyttö sairaansijoina vuonna 1970 194
5.5 Naisten ikäluokittainen mielisairaalankäyttö sairaansijoina vuonna 1970 194

6. Sairaalalaitos 223

6.1 Yleissairaalat 235
6.2 Laitossairaalat 299

Taulut
6.0.1 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1969 lopussa 239
6.0.1 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1970 lopussa 241
6.0.2 Kuntien sairaansijat tuhatta asukasta kohti sairaalatyypin ja kuntamuodon mukaan vuosien 1961—70 lopussa 243
6.0.3 Sairaaloiden toiminta vuosina 1920—72 244
6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1969 (liitteessä) 406
6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1970 (liitteessä) 421
6.0.5 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1969 246
6.0.5 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1970 247
6.1.1 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969 .. 248
6.1.1 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 .. 259
6.1.2 Yleissairaaloiden erikoissairaansijat 31. 12. 1969 .. 270
6.1.2 Yleissairaaloiden erikoissairaansijat 31. 12. 1970 .. 273
6.1.3 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden sairaansijat sairaanhoitoalueittain erikoisalan mukaan 31. 12. 1969 276
6.1.3 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden sairaansijat sairaanhoitoalueittain erikoisalan mukaan 31. 12. 1970 280
6.1.4 Yleissairaaloiden sairaansijat omistajan mukaan sairaanhoitoalueittain ja keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1969 286
6.1.4 Yleissairaaloiden sairaansijat omistajan mukaan sairaanhoitoalueittain ja keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1970 288
6.2.1 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1969 292
6.2.1 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1970 294
6.2.2 Laitossairaaloiden sairaansijat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969 296
6.2.2 Laitossairaaloiden sairaansijat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970 297
6.2.3 Laitossairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain 31. 12. 1969 293
6.2.3 Laitossairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain 31. 12. 1970 295

Kuviot
6.0.1 Sairaansijat 1 000 henkeä kohti keskussairaalapiireittäin vuoden 1970 lopussa 225
6.0.2 Sairaaloiden sairaansijat sairaalatyypeittäin vuosien 1930—70 lopussa 226

Sida

5.7 De från sinnessjukhusen utskrivna patienterna enligt sjukdom, ålder och medelvårdtid år 1969 218
5.7 De från sinnessjukhusen utskrivna patienterna enligt sjukdom, ålder och medelvårdtid år 1970 219
5.8 Sinnessjukhusens familjevård år 1969 220
5.8 Sinnessjukhusens familjevård år 1970 220
5.9 Kriminalpatienter på sinnessjukhusen i slutet av åren 1959—72 221
5.10 Sinnessjukhusens genomsnittliga driftskostnader åren 1959—1971 222

Figurer
5.1 Sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1970 191
5.2 Centralsinnessjukhusens patienter enligt sjukdomens art den 31. 12. 1970 192
5.3 B-sinnessjukhusens patienter enligt sjukdomens art den 31. 12. 1970 192
5.4 Männens, enligt åldersklass, anlitande av sinnessjukhus uttryckt i vårdplatser år 1970 194
5.5 Kvinnornas, enligt åldersklass, anlitande av sinnessjukhus uttryckt i vårdplatser år 1970 194

6. Sjukhusväsendet 223

6.1 Lasarett 235
6.2 Inrättningarnas sjukhus 299

Tabeller
6.0.1 Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1969 239
6.0.1 Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1970 241
6.0.2 Kommunernas vårdplatser per tusen invånare indelade enligt sjukhus- och kommuntyp i slutet av åren 1961—70 243
6.0.3 Sjukhusens verksamhet åren 1920—72 244
6.0.4 Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1969 (i bilagan) 406
6.0.4 Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1970 (i bilagan) 421
6.0.5 Sjukhusens personal den 31. 12. 1969 246
6.0.5 Sjukhusens personal den 31. 12. 1970 247
6.1.1 Lasaretten och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969 248
6.1.1 Lasaretten och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 259
6.1.2 Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1969 270
6.1.2 Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1970 273
6.1.3 Lasarettens vårdplatser i centralsjukhusdistrikten sjukvårdsområdesvis enligt specialområde den 31. 12. 1969 276
6.1.3 Lasarettens vårdplatser i centralsjukhusdistrikten sjukvårdsområdesvis enligt specialområde den 31. 12. 1970 280
6.1.4 Lasarettvårdplatser centralsjukhusdistriktsvis enligt ägaren den 31. 12. 1969 286
6.1.4 Lasarettvårdplatser centralsjukhusdistriktsvis enligt ägaren den 31. 12. 1970 288
6.2.1 Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1969 292
6.2.1 Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1970 294
6.2.2 Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1969 296
6.2.2 Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområden den 31. 12. 1970 297
6.2.3 Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1969 293
6.2.3 Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1970 293

Figurer
6.0.1 Vårdplatser per 1 000 personer centralsjukhusdistriktsvis i slutet av år 1970 225
6.0.2 Sjukhusens vårdplatser enligt sjukhustyp i slutet av åren 1930—70 226

Sivu

6.03 Sairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain vuosien 1945—70 lopussa ... 226
6.0.4 Sairaaloiden hoitopäivät hoitoaloittain vuosina 1945—70 ... 227
6.0.5 Sairaaloihin otetut potilaat hoitoaloittain vuosina 1945—70 ... 227
6.0.6 Keskimääräinen hoitoaika hoitoaloittain sairaaloissa vuosina 1945—70 ... 229
6.0.7 Suurimmat sairaaloiden henkilöstöryhmät sairaalatyypeittäin 31. 12. 1966 ja 31. 12. 1970 ... 229
6.0.8 Sairaaloiden hoitohenkilöstö vuosien 1961 ja 1970 lopussa ... 230
6.0.9 Yleissairaaloiden, mielisairaaloiden ja tuberkuloosilaitosten koko henkilöstö 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) v. 1960—70 ... 232
6.0.10 Yleissairaaloiden, mielisairaaloiden ja tuberkuloosilaitosten lääkärit 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) v. 1960—70 ... 232
6.0.11 Yleissairaaloiden, mielisairaaloiden ja tuberkuloosilaitosten sairaanhoitajat 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) v. 1960—70 ... 232
6.1.1 Keskussairaalapiirit sairaanhoitoalueittain vuoden 1970 lopussa ... 237
6.1.2 Yleissairaalat luokiteltuna sairaalan koon mukaan vuoden 1970 lopussa ... 237

7. Apteekit, apteekkitavaratehtaat ja -kaupat ... 301

Taulut
7.1 Apteekkien ja lääkevarastojen farmaseuttinen henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuoden 1969 lopussa ... 306
7.1 Apteekkien ja lääkevarastojen farmaseuttinen henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuoden 1970 lopussa ... 307
7.2 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969 ... 308
7.2 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 ... 310
7.3 Farmaseuttinen henkilöstö toimipaikan mukaan vuosien 1955—71 lopussa ... 312
7.4 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1969 .. 312
7.4 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1970 .. 313

Kuviot
7.1 Apteekit ja niiden alaiset lääkkeiden jakelupaikat vuosien 1930—1970 lopussa ... 303
7.2 Apteekkihenkilöstö vuosien 1945—70 lopussa ... 303

8. Oikeuslääketieteelliset toimenpiteet ... 315

8.1 Oikeuslääketieteelliset ruumiinavaukset ja tarkastukset ... 315
8.2 Lailliset raskauden keskeyttämiset ja sterilisoimiset .. 315
8.3 Mielentilalausunnot ... 322

Taulut
8.1.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1969 ... 324
8.1.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1970 ... 327
8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan vuonna 1969 ... 330
8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan 1. 1.—31. 5. 1970 ... 331
8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen, siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan 1. 6.—31. 12. 1970 ... 332
8.2.2 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan vuonna 1969 ... 333
8.2.2 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan vuonna 1. 1.—31. 5. 1970 ... 334

Sida

6.0.3 Vårdplatser enligt vårdform på sjukhusen i slutet av åren 1945—70 ... 226
6.0.4 Vårddagar enligt vårdform på sjukhusen åren 1945—70 ... 227
6.0.5 Intagningar enligt vårdform på sjukhusen åren 1945—70 ... 227
6.0.6 Medelvårdtid enligt vårdform på sjukhusen åren 1945—70 ... 229
6.0.7 De största personalgrupperna på sjukhusen enligt sjukhustyp den 31. 12. 1966 och 31. 12. 1970 ... 229
6.0.8 Vårdpersonalen på sjukhusen i slutet av åren 1961 och 1971 ... 230
6.0.9 Lasarettens, sinnessjukhusens och tuberkulosinrättningarnas hela personal per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) år 1960—70 ... 232
6.0.10 Lasarettens, sinnessjukhusens och tuberkulosinrättningarnas läkare per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) år 1960—70 ... 232
6.0.11 Lasarettens, sinnessjukhusens och tuberkulosinrättningarnas sjuksköterskor per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) år 1960—70 ... 232
6.1.1 Centralsjukhusdistrikten enligt sjukvårdsområde i slutet av år 1970 ... 237
6.1.2 Lasaretten klassificerade enligt sjukhusets storlek i slutet av år 1970 ... 237

7. Apotek, apoteksvarufabriker och -affärer ... 301

Tabeller
7.1 Apotekens och läkemedelsförrådens farmaceutiska personal i slutet av år 1969 centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde ... 306
7.1 Apotekens och läkemedelsförrådens farmaceutiska personal i slutet av år 1970 centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde ... 307
7.2 Apoteken och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969 ... 308
7.2 Apoteken och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 ... 310
7.3 Farmaceutisk personal enligt befattning i slutet av åren 1955—71 ... 312
7.4 Apoteken och deras verksamhet länsvis år 1969 312
7.4 Apoteken och deras verksamhet länsvis år 1970 313

Figurer
7.1 Apoteken och apoteken underställda läkemedelsdistributionsställen i slutet av åren 1930—70 303
7.2 Apotekspersonal i slutet av åren 1945—70 303

8. Rättsmedicinska åtgärder ... 315

8.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar .. 315
8.2 Legala avbrytanden av havandeskap och steriliseringar 315
8.3 Utlåtanden angående sinnesbeskaffenhet ... 322

Tabeller
8.1.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1969 ... 324
8.1.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1970 ... 327
8.2.1 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar år 1969 ... 330
8.2.1 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar 1. 1.—31. 5. 1970 ... 331
8.2.1 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar 1. 6.—31. 12. 1970 ... 332
8.2.2 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation år 1969 ... 333
8.2.2 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation 1. 1.—31. 5. 1970 ... 334

Sivu

8.2.2 Lääketieteellisin ja eugeenisin perustein suoritetut raskauden keskeyttämiset diagnoosin ja päätöksentekijän mukaan 1.6.—31. 12. 1970 335
8.2.3 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan vuonna 1969 336
8.2.3 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan 1. 1.—31. 5. 1970 337
8.2.3 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan 1. 6—31. 12. 1970 338
8.2.4 Suoritetut lailliset sterilisoimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan vuonna 1969 339
8.2.4 Suoritetut lailliset sterilisoimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan 1. 1.—31. 5. 1970 340
8.2.4 Suoritetut lailliset sterilisoimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan 1. 6.—31. 12. 1970 341
8.2.5 Lääkintöhallituksen käsittelemät kastroimista, sterilisoimista ja raskauden keskeyttämistä koskevat asiat vuosina 1956—71 342
8.3.1 Lääkintöhallituksen antamat mielentilalausunnot ryhmiteltyinä tutkimuksen tuloksen mukaan vuosina 1963—71 343

Kuviot
8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset 1 000 synnyttäjää kohti Suomessa (SF), Ruotsissa (S) ja Tanskassa (DK) vuosina 1951—73 318

9. Terveydenhuoltohenkilöstö 344

Taulut
9.1 Lääkärit läänin, kotikunnan ja sukupuolen mukaan vuosien 1965—71 lopussa 352
9.2 Lääkärit keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuosien 1966—71 lopussa 353
9.3 Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1964—71 lopussa 354
9.4 Erikoislääkärin oikeudet ja erikoislääkärit lääneittäin vuoden 1969 lopussa 355
9.4 Erikoislääkärin oikeudet ja erikoislääkärit lääneittäin vuoden 1970 lopussa 357
9.5 Läänin- ja apulaislääninlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppaloiden kauppalan- ja kunnanlääkärit sekä maalaiskuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1969 359
9.5 Läänin- ja apulaislääninlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppaloiden kauppalan- ja kunnanlääkärit sekä maalaiskuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1970 360
9.6 Lääkärien ja hammaslääkärien koulutus ja lukumäärä vuosina 1950—1972 360
9.7 Hammaslääkärit vuosien 1965—71 lopussa läänin, kotikunnan ja sukupuolen mukaan 361
9.8 Hammaslääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1964—71 lopussa 362
9.9 Terveyssisaret, kiertävät kunnansairaanhoitajat ja seurakuntasisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoitajat; kätilöt 31. 12. 1969 363
9.9 Terveyssisaret, kiertävät kunnansairaanhoitajat ja seurakuntasisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoitajat; kätilöt 31. 12. 1970 364
9.10 Terveyden- ja sairaanhoitohenkilöstön koulutus vuosina 1959—72 365
9.11 Suomessa alallaan toimiva terveyden ja sairaanhoitohenkilöstö vuosien 1959—72 lopussa 365

Kuviot
9.1 Maassa asuvat lääkärit ja hammaslääkärit 10 000 asukasta kohti ja asukkaita yhtä lääkäriä ja hammaslääkäriä kohti vuosien 1920—71 lopussa 345
9.2 Maassa asuvat lääkärit 100 000 asukasta kohti eräissä Euroopan maissa 31. 12. 1968 346
9.3 Maassa asuvat hammaslääkärit 100 000 asukasta kohti eräissä Euroopan maissa 31. 12. 1968 347
9.4 Eräiden terveydenhuoltohenkilöstön ryhmien kasvu vuosina 1948—70 348
9.5 Eräät sairaan- ja terveydenhoitohenkilöstön ryhmät vuosien 1945—70 lopussa 348

Sida

8.2.2 På medicinska och eugeniska indikationer utförda legala avbrytanden av havandeskap enligt diagnos och beslutsgivare 1. 6.—31. 12. 1970 335
8.2.3 Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder år 1969 .. 336
8.2.3 Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder 1.1.—31. 5. 1970 337
8.2.3 Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder 1.6.—31. 12. 1970 338
8.2.4 Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort år 1969 .. 339
8.2.4 Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort 1.1.—31. 5. 1970 340
8.2.4 Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort 1. 6.—31. 12. 1970 341
8.2.5 Av medicinalstyrelsen behandlade ärenden angående kastrering, sterilisering och avbrytande av havandeskap åren 1956—71 342
8.3.1 Av medicinalstyrelsen avgivna utlåtanden angående sinnesbeskaffenhet enligt undersökningens resultat åren 1963—71 343

Figurer
8.2.1 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap per 1 000 barnaföderskor i Finland (SF), Sverige (S) och Danmark (DK) åren 1951—73 318

9. Hälsovårdspersonalen 344

Tabeller
9.1 Läkare enligt län, hemkommun och kön i slutet av åren 1965—71 352
9.2 Läkare centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde i slutet av åren 1966—71 353
9.3 Läkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1964—71 354
9.4 Specialisträttigheter och specialister länsvis i slutet av år 1969 355
9.4 Specialisträttigheter och specialister länsvis i slutet av år 1970 357
9.5 Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1969 359
9.5 Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1970 .. 360
9.6 Läkarnas och tandläkarnas utbildning och antal åren 1950—72 360
9.7 Tandläkare enligt län, hemkommun och kön i slutet av åren 1965—71 361
9.8 Tandläkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1964—71 362
9.9 Hälsosystrar, ambulerande kommunala sjuksköterskor och diakonissor samt sjuksköterskor inom den öppna hälsovården; barnmorskor den 31. 12. 1969 363
9.9 Hälsosystrar, ambulerande kommunala sjuksköterskor och diakonissor samt sjuksköterskor inom den öppna hälsovården; barnmorskor den 31. 12. 1970 364
9.10 Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal åren 1959—72 365
9.11 Hälso- och sjukvårdspersonal i Finland verksamma inom yrket i slutet av åren 1959—72 365

Figurer
9.1 Läkare och tandläkare per 10 000 invånare och invånare per en läkare och en tandläkare i slutet av åren 1920—71 345
9.2 I landet bosatta läkare per 100 000 invånare i några europeiska länder den 31. 12. 1968 346
9.3 I landet bosatta tandläkare per 100 000 invånare i några europeiska länder den 31. 12. 1968 347
9.4 Några hälsovårdspersonalgruppers ökning åren 1948—70 348
9.5 Några sjuk- och hälsovårdspersonalgrupper i slutet av åren 1945—70 348

Sivu

10. Terveyden- ja sairaanhoidon kustannukset 366

10.1 Valtion osuus kustannuksista 366
10.2 Sairaalakustannukset 366

Taulut
10.1.1 Valtion osuus lääkintölaitoksen menoista vuonna 1969 370
10.1.1 Valtion osuus lääkintölaitoksen menoista vuonna 1970 371
10.2.1 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1969 372
10.2.1 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1970 374
10.2.2 Sairaalatoiminta ja sen käyttömenot vuonna 1969 376
10.2.2 Sairaalatoiminta ja sen käyttömenot vuonna 1970 378
10.2.3 Sairaaloiden käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyypeittäin vuonna 1969 380
10.2.3 Sairaaloiden käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyypeittäin vuonna 1970 382
10.2.4 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1969 384
10.2.4 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1970 384
10.2.5 Mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden käyttömenot vuonna 1969 385
10.2.5 *Mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden* käyttömenot vuonna 1970 385
10.2.6 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyypeittäin vuonna 1969 386
10.2.6 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyypeittäin vuonna 1970 387
10.2.7 Sairaaloiden hoitopäiväkustannusten rakenne sairaalatyypeittäin vuonna 1969 388
10.2.7 Sairaaloiden hoitopäiväkustannusten rakenne sairaalatyypeittäin vuonna 1970 388
10.2.8 Yleissairaaloiden poliklinikkojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1969 390
10.2.8 Yleissairaaloiden poliklinikkojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1970 391
10.2.9 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot piireittäin vuona 1969 392
10.2.9 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot piireittäin vuonna 1970 393
10.2.10 Sairaaloiden pääomamenot ja niiden rahoitus vuonna 1969 394
10.2.10 Sairaaloiden pääomamenot ja niiden rahoitus vuonna 1970 395

Kuviot
10.2.1 Kustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100) 367
10.2.2 Palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100) 367
10.2.3 Muut kuin palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100) .. 367

Liitteet

1.3.5 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma lääneittäin 31. 12. 1970 398
1.3.6 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1970 400
1.3.7 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma tuberkuloosipiireittäin 31. 12. 1970 402
1.3.8 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma mielisairaanhuoltopiireittäin 31. 12. 1970 404

1.4 Lääkintöalalla vuosina 1969 ja 1970 annetut lait ja asetukset 29
6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1969 406
6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1970 421

Asiahakemisto 436

Sida

10. Sjuk- och hälsovårdskostnader 366

10.1 Statens andel i utgifterna 366
10.2 Sjukhuskostnader 366

Tabeller
10.1.1 Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1969 370
10.1.1 Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1970 371
10.2.1 Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1969 372
10.2.1 Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1970 374
10.2.2 Sjukhusverksamheten och därav föranledda kostnader år 1969 376
10.2.2 Sjukhusverksamheten och därav föranledda kostnader år 1970 378
10.2.3 Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhustyp år 1969 380
10.2.3 Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhustyp år 1970 382
10.2.4 Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier år 1969 384
10.2.4 Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier år 1970 384
10.2.5 Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens sinnessjukhus år 1969 385
10.2.5 *Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens* sinnessjukhus år 1970 385
10.2.6 Kostnader per vårddag och nettokostnadernas finansiering enligt sjukhustyp år 1969 386
10.2.6 Kostnader per vårddag och nettokostnadernas finansiering enligt sjukhustyp år 1970 387
10.2.7 Vårddagskostnadernas struktur vid sjukhusen enligt sjukhustyp år 1969 388
10.2.7 Vårddagskostnadernas struktur vid sjukhusen enligt sjukhustyp år 1970 388
10.2.8 Driftskostnaderna och de respektiva inkomsterna för lasarettens polikliniker år 1969 390
10.2.8 Driftskostnaderna och de respektiva inkomsterna för lasarettens polikliniker år 1970 391
10.2.9 Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster distriktsvis år 1969 392
10.2.9 Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster distriktsvis år 1970 393
10.2.10 Sjukhusens kapitalutgifter och deras finansiering år 1969 394
10.2.10 Sjukhusens kapitalutgifter och deras finansiering år 1970 395

Figurer
10.2.1 Kostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1969 = 100) 367
10.2.2 Lönekostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1960 = 100) 367
10.2.3 Övriga än lönekostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1960 = 100) 367

Bilagor

1.3.5 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning länsvis den 31. 12. 1970 398
1.3.6 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1970 400
1.3.7 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning tuberkulosdistriktsvis den 31. 12. 1970 402
1.3.8 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning sinnessjukvårdsdistriktsvis den 31. 12. 1970 404
1.4 Utgivna lagar och förordningar på medicinalväsendets område åren 1969 och 1970 29
6.0.4 Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1969 406
6.0.4 Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1970 421

Sakregister 437

Contents

Page

1.1 General remarks concerning Health Services in Finland in 1969 and 1970 32
1.2 Vital Statistics 32
1.3 Causes of Death 32

Tables
1.2.1 Resident mean population in 1969 33
1.2.1 Resident mean population in 1970 34
1.2.2 Resident mean population by mental health district in 1969 35
1.2.2 Resident mean population by mental health district in 1970 35
1.2.3 Resident mean population by central hospital district and hospital region in 1969 36
1.2.3 Resident mean population by central hospital district and hospital region in 1970 37
1.2.4 Resident mean population by tuberculosis district in 1969 36
1.2.4 Resident mean population by tuberculosis district in 1970 37
1.3.1 Deaths by cause, age and sex in 1969 38
1.3.1 Deaths by cause, age and sex in 1970 40

Figures
1.2.1 Main items of vital statistics in 1910—70 26
1.2.2 Population by age and sex in urban and rural communes in 1969 26
1.2.3 Urban and rural population as percentage in 1900—70 and expected numbers for 1970—2000 26
1.3.1 Main causes of death in 1945—70 27
1.3.2 Probability of death of males by age class in 1901—1910 and 1961—1965 27
1.3.3 Probability of death of females by age class in 1901—1910 and 1961—1965 27
1.3.4 Standardised male mortality as index in selected countries in 1967 (England and Wales = 100) .. 28
1.3.5 Standardised female mortality as index in selected countries in 1967 (England and Wales = 100) .. 28
1.3.6 Life expectancy of males at older age in 1891—1965 28
1.3.7 Life expectancy of females at older age 1891—1965 28

2. Public Health and Community Care 47

2.1 Maternal Health Service 47
2.2 Child Health Services and other work of PH nurse 64
2.3 School Health Services 88
2.4 School Dental Services 91
2.5 Student Health Services 100
2.6 Private establishments (without beds) for medical care and examinations 101
2.7 Public Health Laboratory 110
2.8 Institute of Radiation Physics 113

Tables
2.1.1 Deliveries and births in 1969 48
2.1.1 Deliveries and births in 1970 49
2.1.2 Infants born in the year 1969 registered at maternity health centres 52
2.1.2 Infants born in the year 1970 registered at maternity health centres 54
2.1.3 Receptions at maternity health centres in 1969 .. 55
2.1.3 Receptions at maternity health centres in 1970 .. 54
2.1.4 Stage of pregnancy of mothers delivered in 1969 at the first examination at maternal health centre or elsewhere 55
2.1.4 Stage of pregnancy of mothers delivered in 1970 at the first examination at maternal health centre or elsewhere 56

Page

2.1.5 Clients at maternity healt centres and on home visits of midwives in 1969 56
2.1.5 Clients at maternity health centres and on home visits of midwives in 1970 57
2.1.6 Mothers delivered in 1969 by number of examinations at maternal health centre or elsewhere 58
2.1.6 Mothers delivered in 1970 by number of examinations at maternal health centre or elsewhere 58
2.1.7 Maternal and child health statistics in 1939—71 59
2.1.8 Congenital malformations in children born in 1963—71 by province 59
2.1.9 Congenital malformations in children born in 1963—68 60
2.1.10 Congenital malformations in children born in 1966—71 by month of birth 60
2.1.11 Congenital malformations in children born in 1969—71 61
2.2.1 Receptions at child health centres in 1969 65
2.2.1 Receptions at child health centres in 1970 66
2.2.2 Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1969 67
2.2.2 Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1970 67
2.3.3 Clients of physicians at child health centres and on school examinations and clients of PH nurses at child health centres or elsewhere, on school examinations and on home visits in 1969 68
2.3.3 Clients of physicians at child health centres and on school examinations and clients of PH nurses at child health centres or elsewhere, on school examinations and on home visits in 1970 69
2.2.4 Infant mortality by province and month in 1955—70 70
2.2.5 Infant deaths per 1 000 live births in 1891—1970 70
2.2.6 Accidental deaths of children by external cause of injury in 1970 71
2.3.1 Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province in the school year 1968/69 74
2.3.1 Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province in the school year 1969/70 78
2.3.2 Examinations by school physicians at secondary schools by province in the school year 1968/69 82
2.3.2 Examinations by school physicians at secondary schools by province in the school year 1969/70 .. 84
2.3.3 Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for the school year 1968/69 by province 86
2.3.3 Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for the school year 1969/70 by province 87
2.4.1 Measures performed by school dentists by province under autumn term 1968 and spring term 1969 .. 92
2.4.1 Measures performed by school dentists by province under autumn term 1969 and spring term 1970 .. 94
2.4.2 School dental services by province in the school year 1968/69 96
2.4.2 School dental services by province in the school year 1969/70 97
2.5.1 Medical care of students of universities and certain other higher professional schools in 1965—70 100
2.6.1 Medical care and examination establishments (without beds) by type of organization, central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969 102
2.6.1 Medical care and examination establishments (without beds) by type of organization, central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970 103

Page

2.6.2 Fields of action of medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969 104
2.6.2 Fields of action of medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970 105
2.6.3 Laboratory examinations performed in medical care and examination establishments (without beds) in 1970 106
2.6.4 X-ray examinations performed in medical care and examination establishments (without beds) in 1970 107
2.6.5 Personel in medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region in 1970 108
2.7.1 Laboratory examinations in public health laboratories in 1965—1971 111

Figures
2.1.1 Infant mortality, first week mortality, neonatal mortality, perinatal mortality and stillbirth ratio in 1936—70 43
2.1.2 Maternal mortality in 1936—70 43
2.1.3 Mothers non-registered at maternity health centre and mothers registered at maternity health centre by number of examination as percentage of all mothers in 1950—70 43
2.2.1 Deaths of children from accidents by external cause of injury in 1960 and 1970 62
2.4.1 Unexamined, uncompletely treated and completely treated pupils and pupils not in need of treatment as percentage of all pupils entitled to dental care in school years 1957/58—1969/70 90
2.4.2 Uncompletely treated pupils as percentage of all examined pupils needing dental care by province in school year 1969/70 90
2.4.3 Pupils not in need of treatment as percentage of all examined pupils by province in school year 1969/70 90
2.4.4 Distribution of the most common measures performed by school dentist in the school year 1969/70 .. 90

3. Communicable Disease Surveillance 123

Tables
3.1 Cases of typhoid fever (001), paratyphoid fever (002), other salmonella infectious (003), dysentery (004, 006), infectious hepatitis (070 and poliomyelitis (041) and deaths from these diseases in 1938—72 124
3.2 Cases of diphteria (032), whooping cough (033), scarlet fever (034), measles (055) and meningococcal meningitis (036.0), deaths from these diseases and cases of mumps (072) in 1938—72 125
3.3 Cases of infectious and certain other diseases by province in 1969 126
3.3 Cases of infectious and certain other diseases by province in 1970 128
3.4 Cases of infectious and certain other diseases by month in 1969 130
3.4 Cases of infectious and certain other diseases by month in 1970 132
3.5 Vaccinations by province in 1969 130
3.5 Vaccinations by province in 1970 132
3.6 Vaccinations by age of vaccinated persons in 1969 .. 130
3.6 Vaccinations by age of vaccinated persons in 1970 .. 133
3.7 New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1969 134
3.7 New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1970 135
3.8 Cases and deaths of some venereal diseases in 1932—72 136

Figures
3.1 Cases of scarlet fever by month in 1950—71 116
3.2 Cases of measles by month in 1950—71 116
3.3 Cases of chickenpox by month in 1950—71 116
3.4 Cases of mumps by month in 1950—71 117
3.5 Cases of wooping cough by month in 1950—71 117
3.6 Cases of early syphilis in the biggest towns and elsewhere in Finland in 1939—71 118

Page

3.7 Cases of acute gonorrhoea in the biggest towns and elsewhere in Finland in 1939—71 118
3.8 Cases of acute gonorrhoea by month as index (mean = 100) in 1971 118

4. Major Diseases. Accidents 145

Tables
4.1.1 Registered new cases of tuberculosis and patients on tuberculosis register on 31.12 by tuberculosis district and dispensary in 1969 146
4.1.1 Registered new cases of tuberculosis and patients on tuberculosis register on 31.12 by tuberculosis district and dispensary in 1970 150
4.1.2 Registered new cases of tuberculosis of respiratory system (RA group) by sex and way of finding in 1969—70 154
4.1.3 Registered new cases of tuberculosis of respiratory system (RA group) by age and sex in 1969—70 .. 156
4.1.4 Chronic lung tuberculosis patients (RB group) on tuberculosis register by age and sex on 31. 12. 1969 156
4.1.4 Chronic lung tuberculosis patients (RB group) on tuberculosis register by age and sex on 31. 12. 1970 157
4.1.5 Registered new cases of tuberculosis other than tuberculosis of respiratory system (RC group) by age and sex in 1969—70 157
4.1.6 Examinations at tuberculosis dispensaries in 1969—70 158
4.1.7 TB bacteriological examinations made on initiative of tuberculosis dispensaries by laboratory in 1969 and 1970 158
4.1.8 Mass RP examinations in 1945—72 158
4.1.9 Mass RP examinations by tuberculosis district in 1969—70 159
4.1.10 Deaths from tuberculosis by tuberculosis district in 1969—70 160
4.1.11 Hospital services of tuberculosis districts in 1969 161
4.1.11 Hospital services of tuberculosis districts in 1970 163
4.1.12 Average running costs of central sanatoria of tuberculosis in 1959—71 164
4.1.13 Central sanatoria of tuberculosis and other tuberculosis institutions in 1967 165
4.2.1 New cases of cancer by age and sex of patients in 1969 174
4.2.2 Deaths from cancer by sex and site of neoplasm in 1969 180
4.2.2 Deaths from cancer by sex and site of neoplasm in 1970 181
4.2.3 Deaths from accidents by external cause in 1969 182
4.2.4 Deaths and injured from different kind of road traffic accidents by sex in 1969 183
4.2.4 Deaths and injured from different kind of road traffic accidents by sex in 1970 184
4.2.5 Different kind of road traffic accidents by form of commune in 1969 183
4.2.5 Different kind of road traffic accidents by form of commune in 1970 184
4.2.6 Road traffic accidents and deaths and injured from them in 1946—72 185
4.2.7 Casualities of road traffic accidents in selected European countries in 1970 185
4.2.8 Rheumatism dispensaries in 1969 186
4.2.8 Rheumatism dispensaries in 1970 187

Figures
4.1.1 Tuberculosis districts at the end of the year 1970 .. 138
4.1.2 New and registered cases of tuberculosis of respiratory system in 1940—71 140
4.1.3 New cases of pulmonary tuberculosis by age among males in 1961 and in 1971 140
4.1.4 New cases of pulmonary tuberculosis by age among females in 1961 and 1971 140
4.1.5 Mass RP-examination in 1970 141
4.1.6 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among males in 1960 and 1971 141
4.1.7 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among females in 1960 and 1971 141

Page

4.1.8 Tuberculosis mortality (per 100 000 of pop.) in Europe, 1961 and 1970 142
4.2.1 New cases of selected forms of cancer in males per 100 000 males in 1954—1968 168
4.2.2 New cases of selected forms of cancer in females per 100 000 females in 1954—1968 168
4.2.3 Injured and deaths from road traffic accidents in 1946—70 170
4.2.4 Injured and deaths from road traffic accidents per 1 000 motor vechicles and 1 000 cars in 1946—70 .. 170
of fully reimbursed medicines due to arthritis rheu-
4.2.5 Situation of rheumatism dispensaries and recipients maloides and spondylarhritis per 1 000 persons by central hospital district in 1970 173

5. Mental Care 195

Tables
5.1 Mentally ill, mentally deficients and other mentally disordered persons registered at mental health centres on 31. 12. 1969 196
5.1 Mentally ill, mentally deficients and other mentally disordered persons registered at mental health centres on 31. 12. 1970 200
5.2 Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1969 204
5.2 Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1970 206
5.3 Mental hospitals in 1969 208
5.3 Mental hospitals in 1970 210
5.4 Patients admitted for the first time to the mental hospitals by type of disease and age in 1969 212
5.4 Patients admitted for the first time to the mental hospitals by type of disease and age in 1970 213
5.5 Mental hospital patients by diagnostic group and age on 31. 12. 1969 214
5.5 Mental hospital patients by diagnostic group and age on 31. 12. 1970 215
5.6 Mental hospital patients by diagnostic group and duration of stay on 31. 12. 1969 216
5.6 Mental hospital patients by diagnostic group and duration of stay on 31. 12. 1970 217
5.7 Patients discharged from mental hospitals by diagnostic group, age and average duration of stay, in 1969 218
5.7 Patients discharged from mental hospitals by diagnostic group, age and average duration of stay, in 1970 219
5.8 Family care of mental hospital patients in 1969 220
5.8 Family care of mental hospital patients in 1970 220
5.9 Criminal patients at mental hospitals at the end of the years 1959—72 221
5.10 Average running costs of mental hospitals in 1959—71 222

Figures
5.1 Mental health districts at the end of the year 1970 .. 191
5.2 Patients at central mental hospital by disease on 31. 12. 1970 192
5.3 Patients at mental hospitals, type B, by disease on 31. 12. 1970 192
5.4 Patient days of males at mental hospitals as bed equivalents by age class in 1970 194
5.5 Patient days of females at mental hospitals as bed equivalents by age class in 1970 194

6. Hospital Care 299

6.1 General Hospital 300
6.2 Hospitals of Institutions 300

Tables
6.0.1 Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1969 239
6.0.1 Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1970 241

Page

6.0.2 Beds of communes per 1 000 inhabitants by type of hospital and commune at the end of the years 1961—70 243
6.0.3 Services of hospitals in 1920—72 244
6.0.4 Beds by commune on 31. 12. 1969 (in appendix) .. 406
6.0.4 Beds by commune on 31. 12. 1970 (in appendix) .. 421
6.0.5 Personnel at hospitals on 31. 12. 1969 246
6.0.5 Personnel at hospitals on 31. 12. 1970 247
6.1.1 General hospitals and their services by central hospital district and hospital region in 1969 248
6.1.1 General hospitals and their services by central hospital district and hospital region in 1970 259
6.1.2 Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1969 270
6.1.2 Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1970 273
6.1.3 Specialized beds of general hospitals by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969 276
6.1.3 Specialized beds of general hospitals by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970 280
6.1.4 Beds of general hospitals by ownership, hospital region and central hospital district on 31. 12. 1969 286
6.1.4 Beds of general hospitals by ownership, hospital region and central hospital district on 31. 12. 1970 288
6.2.1 Hospitals of institutions and their services in 1969 292
6.2.1 Hospitals of institutions and their services in 1970 294
6.2.2 Beds of hospitals of institutions by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969 296
6.2.2 Beds of hospitals of institutions by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970 297
6.2.3 Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1969 293
6.2.3 Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1970 295

Figures
6.0.1 Hospital beds per 1 000 population by central hospital districts at the end of the year 1970 225
6.0.2 Beds by hospital type at the end of the years 1930—70 226
6.0.3 Hospital beds by type of care at the end of the years 1945—70 226
6.0.4 Patient days by type of care in 1945—70 227
6.0.5 Admissions by type of care in 1945—70 227
6.0.6 Average stay in hospital by type of care in 1945—70 229
6.0.7 Main groups of hospital personnel in 1966 and 1970 229
6.0.8 Medical and nursing personnel of hospitals at the end of the years 1961 and 1970 230
6.0.9 Total personnel of general hospitals, mental hospitals and tuberculosis institutions per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70 232
6.0.10 Physicians of general hospitals, mental hospitals and tuberculosis institutions per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70 232
6.0.11 Nurses of general hospitals, mental hospitals and tuberculosis institutions per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70 232
6.1.1 Central hospital district by hospital region at the end of the year 1970 237
6.1.2 General hospitals classified by size of hospital at the end of 1970 237

7. Pharmacies, Drug Factories and Wholesale Dealers in Pharmaceutical Products 314

Tables
7.1 Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district and hospital region at the end of the year 1969 306
7.1 Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district and hospital region at the end of the year 1970 307
7.2 Pharmacies and their services by central hospital district and hospital region in 1969 308
7.2 Pharmacies and their services by central hospital district and hospital region in 1970 310
7.3 Pharmaceutical personnel by posts at the end of the years 1955—71 312
7.4 Pharmacies and their services by province in 1969 .. 312
7.4 Pharmacies and their services by province in 1970 .. 313

Page

Figures
7.1 Pharmacies and drug distributors supervised by the pharmacies at the end of the years 1930—70 303
7.2 Pharmacy personnel at the end of the years 1945—70 303

8. Legal Medicine 323

8.1 Medico-legal Autopsies and Examinations after Death 323
8.2 Legal Abortions and Sterilizations 323
8.3 Statements about Mental Condition 323

Tables
8.1.1 Medico-legal autopsies and examinations after death in 1969 324
8.1.1 Medico-legal autopsies and examinations after death in 1970 327
8.2.1 Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman in 1969 330
8.2.1 Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman, 1. 1.—31. 5. 1970 331
8.2.1 Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman, 1. 6.—31. 12. 1970 332
8.2.2 Legal abortions performed, by indication in 1969 333
8.2.2 Legal abortions performed, by indication, 1. 1.—31. 5. 1970 334
8.2.2 Medical and eugenic indications of legally induced abortions by diagnosis and decision maker 1. 6.—31. 12. 1970 335
8.2.3 Legal sterilizations performed, by indication number of deliveries, marital status and age in 1969 336
8.2.3 Legal sterilizations performed, by indication number of deliveries, marital status and age 1. 1.—31. 5. 1970 337
8.2.3 Legal sterilizations performed, by indication number of deliveries, marital status and age, 1. 6.—31. 12. 1970 338
8.2.4 Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient in 1969 339
8.2.4 Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient, 1. 1.—31. 5. 1970 340
8.2.4 Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient, 1. 6.—31. 12. 1970 341
8.2.5 Cases concerning castration, sterilization and abortions settled by the National Board of Health in 1956—71 342
8.3.1 Statements of the National Board of Health concerning mental condition of patients examined, by the result of examination in 1963—71 343

Figures
8.2.1 Legal abortions per 1 000 mothers in Finland (SF), Sweden (S) and Danmark (DK), 1951—73 318

9. Health Personnel 351

Tables
9.1 Physicians by province, home commune and sex at the end of the years 1965—71 352
9.2 Physicians by central hospital district and hospital region at the end of the years 1966—71 353
9.3 Physicians by age and sex at the end of the years 1964—71 354
9.4 Specialist's rights and specialists by province at the end of the year 1969 355
9.4 Specialist's rights and specialists by province at the end of the year 1970 357
9.5 Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1969 359
9.5 Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1970 360
9.6 Training of physicians and dentists and their number in 1950—72 360

Page

9.7 Dentists by province, home commune and sex at the end of the years 1965—71 361
9.8 Dentists by age and sex at the end of the years 1964—71 362
9.9 Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1969 363
9.9 Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1970 364
9.10 Training of nursing personnel in 1959—72 365
9.11 Active health personnel in Finland at the end of the years 1959—72 365

Figures
9.1 Resident physicians and dentists per 10 000 inhabitants and inhabitants per one physician and one dentist at the end of the years 1920—71 345
9.2 Resident physicians per 100 000 inhabitants in selected European countries on 31. 12. 1968 346
9.3 Resident dentists per 100 000 inhabitants in selected European countries on 31. 12. 1968 347
9.4 Growth of selected health professions during the years 1948—70 348
9.5 Selected health professions at the end of the years 1945—70 348

10. Costs of Public Health and Medical Care 369

10.1 State Contribution to the Expenditure of Health Services 369
10.2 Services and Costs of Hospitals 369

Tables
10.1.1 State contribution to the expenditure of the services in 1969 370
10.1.1 State contribution to the expenditure of the health services in 1970 371
10.2.1 Running costs of central hospital districts by hospital region in 1969 372
10.2.1 Running costs of central hospital districts by hospital region in 1970 374
10.2.2 Facilities, services and costs of hospitals in 1969 376
10.2.2 Facilities, services and costs of hospitals in 1970 378
10.2.3 Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1969 380
10.2.3 Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1970 382
10.2.4 Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1969 384
10.2.4 Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1970 384
10.2.5 Running costs of mental hospital districts in 1967 385
10.2.5 Running costs of mental hospital districts in 1968 385
10.2.6 Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1969 386
10.2.6 Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1970 387
10.2.7 Structure of costs of patient day by hospital type in 1969 388
10.2.7 Structure of costs of patient day by hospital type in 1970 388
10.2.8 Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1969 390
10.2.8 Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1970 391
10.2.9 Running costs and respective returns of dispensaries by district in 1969 392
10.2.9 Running costs and respective returns of dispensaries by district in 1970 393
10.2.10 Capital expenditure and sources of financing of hospitals in 1969 394
10.2.10 Capital expenditure and sources of financing of hospitals in 1970 395

Figures
10.2.1 Costs per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100) 367

Page

10.2.2 Wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100) 367
10.2.3 Other costs than wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100) 367

Appendices
1.3.5 Resident population by sex, age and province on 31. 12. 1970 398

Page

1.3.6 Resident population by sex, age and central hospital district on 31. 12. 1970 400
1.3.7 Resident population by sex, age and tuberculosis district on 31. 12. 1970 402
1.3.8 Resident population by sex, age and mental health district on 31. 12. 1970 404
6.0.4 Beds by commune on 31. 12. 1969 406
6.0.4 Beds by commune on 31. 12. 1970 421

Index 438

Terveydenhuollon organisaatio Suomessa 31. 12. 1972 — Hälsovårdens organisation i Finland den 31. 12. 1972 — *Organization of the Finnish National Health Services on 31. 12. 1972*

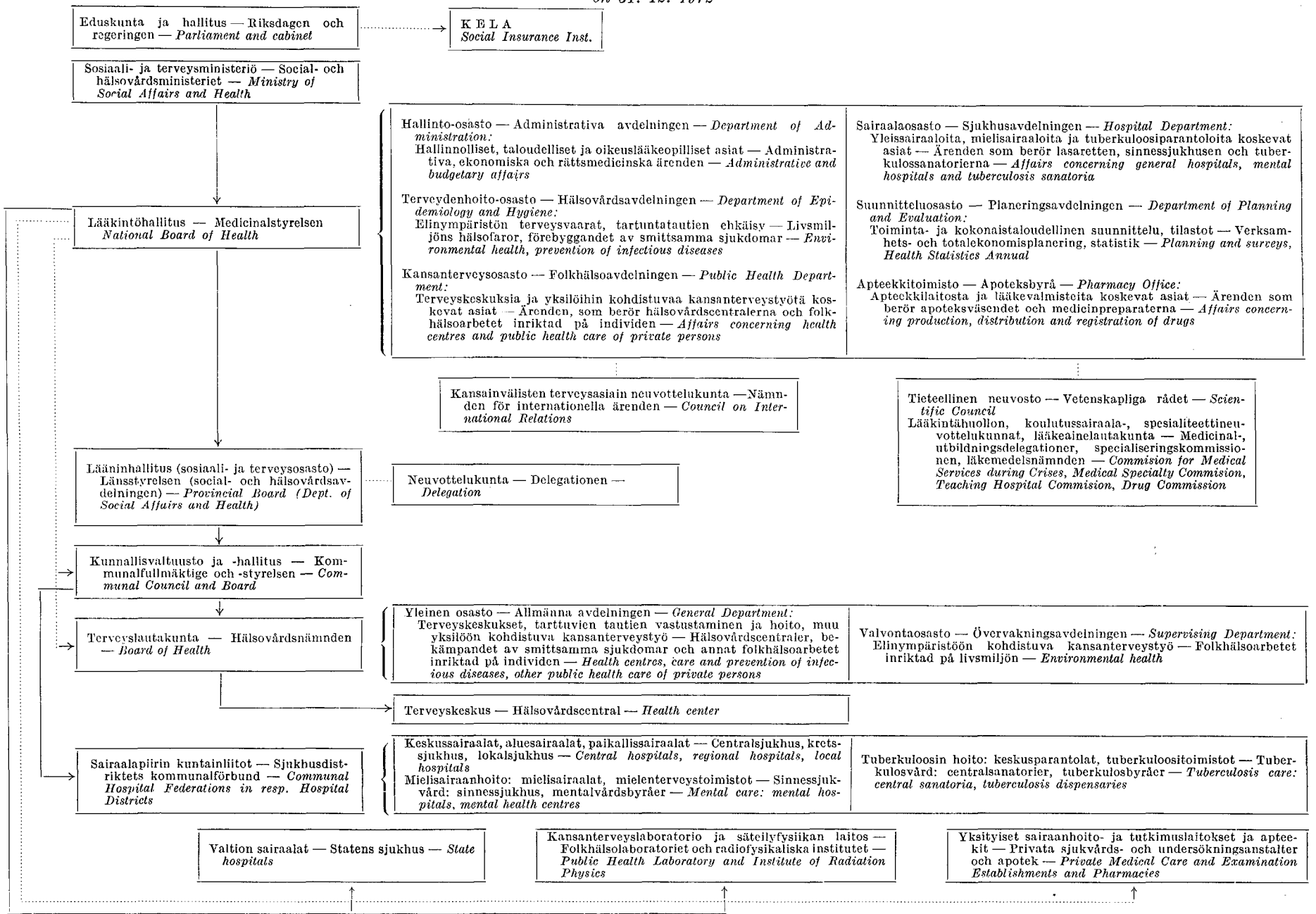

1. SYNTYVYYS, KUOLLEISUUS, VÄESTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

1.1 Kehityksen yleiset suuntaviivat

Kaikkien kansalaisten hyväksi tapahtuvan yleisen terveyden- ja sairaanhoidon eli terveydenhuollon tavoitteena on kehittää olot terveyden säilyttämiselle edullisiksi, ehkäistä sairauksien syntyminen, tutkia ja hoitaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti sairaat ja hoitoa tarvitsevat sekä huolehtia heidän kuntouttamisestaan. Lakisääteisenä toiminta tapahtuu pääasiassa julkisten varojen turvin.

Suomessa on yhteiskunnan osuus ja vastuu terveydenhuollon järjestelystä ja rahoituksesta erityisen suuri, ja lähes kaikki mahdolliset tehtävät kuuluvat sen piiriin.

Mutta monilla epävirallisilla yhteisöillä on tärkeä osuutensa uusien työmuotojen kehittämistyössä ja etenkin tutkimus-, valistus- ja koulutustoiminnan toteuttajina. Tärkeimpien yhteisöjen toimintaa onkin lyhyesti käsitelty tässä julkaisussa.

Kertomusvuosien numerot osoittavat kehityksen yleensä kulkeneen edulliseksi katsottavaan suuntaan.

Imeväiskuolleisuus jota kansainvälisissä vertailuissa usein käytetään maan terveydenhuolto-olojen kehittyneisyyden mittarina, on edelleen kehittynyt parempaan suuntaan. Erittäin ilahduttavalla tavalla on edistytty tuberkuloosin vastustamistyössä. Yhä selvemmin ovatkin ajankohtaisiksi ongelmiksi nousemassa 'uudet' kansansairautemme: sydänsairaudet, psyykkiset häiriöt, tapaturmat ja vanhenemiseen liittyvät kulumissairaudet. Ongelmaksi on muodostunut myös raskauden keskeytysten määrän suuri lisäys, jota ei ainakaan kaikilta osin voida pitää hyväksyttävänä asiantilana. Lääkärien, hammaslääkärien sekä eräiden muiden erikoistuneiden työntekijäryhmien riittämätön määrä ja tietysti myös rajoitetut taloudelliset voimavarat ovat pahimmat esteet pyrittäessä nykyistä nopeampaan kehitykseen. Toisaalta on myönnettävä että keinoja edellä mainittujen kansansairauksien voittamiseksi ei riittävässä määrin tunneta.

Terveydenhuollon alalla on vuosina 1969—1970 tehty monia hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä uudistuksia. Luettelo annetuista laeista ja asetuksista on liitteenä (s. 29).

1.2 Väestö

Tärkeimpien väestötietojen esittäminen on tässäkin yhteydessä paikallaan mm. siitä syystä, että ne kuvaavat toiminnan kohderyhmiä mutta myös sen vuoksi, että terveydenhuolto useilla tavoilla vaikuttaa väestön rakenteeseen. Esitys perustuu Tilastokeskuksesta saatuihin tietoihin.

Oheinen asetelma antaa yleiskuvan vuosien 1950—72 väestönmuutoksista:

1. NATIVITET, DÖDLIGHET, BEFOLKNINGENS MÄNGD OCH STRUKTUR

1.1 Utvecklingens allmänna riktlinjer

Den allmänna hälso- och sjukvården, som bedrivs till fromma för alla medborgare, har som mål att utveckla gynnsamma förhållanden för hälsans bevarande, förebygga uppkomsten av sjukdomar, undersöka och vårda möjligast ändamålsenligt sjuka och vårdbehövande samt sörja för deras rehabilitering. Som lagstadgad sker verksamheten huvudsakligen med stöd av allmänna medel.

I Finland är samhällets andel och ansvar för hälsovårdens organisering och finansiering särdeles stor och nästan alla möjliga uppgifter hör till dess krets.

Men många inofficiella samfund har sin viktiga andel i nya arbetsformers utvecklingsarbete och i synnerhet som verkställare av undersöknings-, upplysnings- och utbildningsverksamheten. Sålunda har de viktigaste samfundens verksamhet behandlats kort i denna publikation.

Berättelseårens siffror uppvisar att utvecklingen i allmänhet har gått i en riktning, som måste anses vara fördelaktig.

Spädbarnsdödligheten, som i internationella jämförelser ofta används såsom måttstock för ett lands utvecklingsstadium, har fortfarande utvecklats i en bättre riktning. På ett särdeles glädjande sätt har man lyckats i tuberkulosens bekämpningsarbete. Allt tydligare stiger fram som aktuella problem de "nya" folksjukdomarna: hjärtsjukdomar, mentala störningar, olycksfall och slitningssjukdomarna i samband med föråldrandet. Även den stora ökningen av avbrytanden av havandeskap har blivit problematisk, och den kan inte åtminstone till alla delar anses vara godkännbar. Det otillräckliga antalet läkare, tandläkare och vissa andra specialiserade arbetargrupper och naturligtvis också begränsade ekonomiska resurser är de värsta hindren då man strävar till att stegra utvecklingen. Å andra sidan måste man medge att medel för övervinnande av sagda folksjukdomar inte är känd i tillräcklig mån.

Inom hälsovården har 1969—70 gjorts många administrativa och lagreformer. En förteckning över avgivna lagar och förordning är som bilaga (s. 29).

1.2 Befolkningen

Framställningen av de viktigaste befolkningsuppgifter är även i detta sammanhang på sin plats bl.a. fördenskull att de skildrar verksamhetens objektgrupper, men också därför att hälsovården på många sätt inverkar på befolkningsstrukturen. Framställningen är baserad på Statistikcentralens uppgifter.

Följande uppställning ger en helhetsbild av befolkningsrörelserna åren 1950—72:

Solmitut avioliitot, syntyneet ja kuolleet vuosina 1950—72 — Vigda par, födda och döda åren 1950—72 — *Marriages, births and deaths in 1950—72*

Vuosi År *Year*	Solmittuja avioliittoja Vigda par *Marriages*	‰ keskiväkiluvusta ‰ av medelfolkmängden *Per 1 000 of mean population*	Elävänä syntyneitä Levande födda *Live births*				Kuolleita Avlidna *Deaths*						Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*
			Koko maa Hela riket *Whole country*	‰ keskiväkiluvusta ‰ av medelfolkmängden *Per 1 000 mean population*	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Koko maa Hela riket *Whole country*	‰ keskiväkiluvusta ‰ av medelfolkmängden *Per 1 000 mean population*	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Vuotta nuorempana Under första levnadsåret *Under one year of age*	‰ elävänä syntyneistä ‰ av levande födda *Per 1 000 live births*	
1950	34 205	8.5	98 065	24.5	22 144	75 921	40 681	10.2	10 129	30 552	4 268	43.5	1 849
1960	32 824	7.4	82 129	18.5	31 341	50 788	39 797	9.0	14 323	25 474	1 727	21.0	1 259
1965	36 214	7.9	77 885	17.1	37 946	39 939	44 473	9.7	17 965	26 508	1 371	17.6	974
1966	38 252	8.2	77 697	16.7	39 474	38 223	43 548	9.4	18 149	25 399	1 164	15.0	872
1967	41 273	8.8	77 289	16.6	41 113	36 176	43 790	9.4	19 070	24 720	1 146	14.8	825
1968	40 251	8.6	73 654	15.7	39 943	33 711	45 013	9.6	19 805	25 208	1 064	14.4	731
1969	40 910	8.8	67 450	14.5	37 105	30 345	45 966	9.9	20 840	25 126	958	14.3	625
1970	40 730	8.8	64 559	13.9	36 232	28 327	44 119	9.5	20 422	23 697	854	13.2	519
1971	37 859	8.2	61 067	13.2	34 899	26 168	45 876	9.9	21 207	24 669	774	12.7	472
1972* ...	35 557	7.7	59 070	12.7	35 609	23 461	44 426	9.6	21 971	22 455	707	12.1	515

Tarkemman kuvan syntyvyydestä antaa seuraava asetelma. Huomiota kiinnittää erityisesti kuolleina syntyneiden määrän selvä vähentyminen verrattuna elävänä syntyneiden määriin.

En noggrannare bild av nativiteten ger följande uppställning. Speciellt den tydliga minskningen av dödfödda jämförd med antalet levande födda är synnerligen beaktningsvärd.

Synnyttäjät ja elävänä syntyneet lääneittäin — Barnaföderskor och levande födda länsvis — *Mothers and live births* [1])

Lääni Län *Province*	Synnyttäjät Barnaföderskor *Mothers*		Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*		Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Uudenmaan — Nylands	14 488	14 398	14 511	14 465	138	123
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	9 422	9 014	9 451	9 040	82	72
Ahvenanmaa — Åland	300	285	298	283	4	3
Hämeen — Tavastehus	8 859	8 654	8 890	8 705	75	47
Kymen — Kymmene	4 584	4 253	4 587	4 270	43	43
Mikkelin — S:t Michels	2 908	2 820	2 920	2 819	27	35
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	2 633	2 367	2 648	2 383	25	20
Kuopion — Kuopio	3 705	3 542	3 725	3 552	36	41
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3 464	3 286	3 482	3 304	30	15
Vaasan — Vasa	6 673	6 242	6 673	6 273	68	39
Oulun — Uleåborgs	6 814	6 378	6 841	6 410	59	47
Lapin — Lapplands	3 411	3 056	3 424	3 055	38	34
Yhteensä — Summa — *Total*	**67 261**	**64 295**	**67 450**	**64 559**	**625**	**519**
Helsinki — Helsingfors	7 564	7 240	7 581	7 261	66	58
Turku — Åbo	2 374	2 282	2 381	2 282	17	20
Tampere — Tammerfors	2 413	2 396	2 429	2 411	6	11
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — *Other urban communes*	24 697	24 189	24 714	24 278	251	201
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	30 213	28 188	30 345	28 327	285	229

[1]) Tilastokeskuksen mukaan. — Enligt Statistikcentralen. — *According to Central Statistical Office.*

Varsinkin vuosina 1967—1970 mutta pienemmässä mittakaavassa sen jälkeenkin, on todettu syntyvyyden pienenevän erittäin selvästi. Tämä on usein yhdistetty samanaikaisesti tapahtuneeseen raskauden keskeytysten lisääntymiseen. Ilman erikoistutkimusta on päätelmiä kuitenkin vaikea tehdä, koska samanaikaisesti on tapahtunut muitakin muutoksia. Esimerkiksi vuonna 1969 syntyi 10 039 lasta vähemmän kuin vuonna 1967, mutta keskeytyksiä tehtiin vain 2 557 enemmän. Vuonna 1971 oli syntyneiden määrä vuoteen 1969 verrattuna laskenut 6 536 lasta, mutta keskeytysten määrä oli kasvanut 12 447 keskeytystä.

I synnerhet 1967—1970, men i mindre skala även därefter har konstaterats att nativiteten minskar speciellt tydligt. Detta har ofta förenats med den samtidigt skedda ökningen i avbrytande av havandeskap. Utan specialundersökning är det dock svårt att dra slutsatser, emedan under samma tidsperiod har också andra ändringar skett. T.ex. föddes år 1969 10 039 barn mindre än 1967, men siffran för avbrytanden av havandeskap växte med 2 557 fall. År 1971 hade antalet födda jämfört med 1969 sjunkit med 6 536 barn, men antalet avbrytanden vuxit med 12 447.

Seuraavassa asetelmassa on esitetty vuosilta 1950—72 väestön asuinpaikka-, ikä- ja sukupuolijakautumat.

I följande uppställning har framställts befolkningens bosättningsort, ålder och kön 1950—1972:

Väestö vuosien 1950—72 lopussa — Befolkningen i slutet av åren 1950—72 — *Population at the end of 1950—72*

Vuosi År *Year*	Maassa asuva väestö — I riket bosatt befolkning — *Resident population*										
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	0—14 vuotta 0—14 år *0—14 years*		15—64 vuotta 15—64 år *15—64 years*		Yli 65 vuotta Över 65 år *Over 65 years*		Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
	Ms	Ms	M	N-K-*F*	M	N-K-*F*	M	N-K-*F*			
	1 000 henkeä — personer — *persons*										
1950	1 302	2 727	616	592	1 209	1 344	99	167	1 926	2 103	[1]) 4 029
1960	1 707	2 739	683	656	1 335	1 440	122	205	2 140	2 302	[2]) 4 446
1969	2 308	2 307	586	563	1 489	1 560	155	261	2 230	2 384	4 614
1970	2 340	2 258	571	548	1 490	1 562	159	269	2 220	2 378	4 598
1971	2 520	2 094	559	537	1 511	1 577	164	278	2 234	2 392	4 626
1972*	2 553	2 093	..	..	..	..	..	..	..	..	4 646

[1]) Lukuun sisältyy 2 000 henkeä, joiden ikä on tuntematon. — I antalet ingår 2 000 personer, vilkas ålder är okänd. — *Total includes 2 000 persons, whose age is unknown.*
[2]) Lukuun sisältyy 4 000 henkeä, joiden ikä on tuntematon. — I antalet ingår 4 000 personer, vilkas ålder är okänd. — *Total includes 4 000 persons, whose age is unknown.*

Vaikka koko 1960-luvun syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita, väheni maamme väkiluku vuosikymmenen lopussa voimakkaan maasta muuton takia. Väkiluku alkoi kuitenkin jälleen kasvaa seuraavan vuosikymmenen alussa. Väestössä jatkui 65-vuotiaitten ja sitä vanhempien osuuden lisääntyminen 1960-luvulla niin että näiden osuus oli vuoden 1970 lopussa 9.3 %. Tällä seikalla on tietenkin merkitystä maan terveydenhuollon kannalta. Suomessa yli 65-vuotiaitten osuus oli edelleenkin paljon pienempi kuin muissa pohjoismaissa, Ruotsissa se oli (vuonna 1970) 13.7 %, Norjassa 12.9 % ja Tanskassa 12.2 %.

Vuoden 1970 lopussa suoritettiin väestölaskenta, jolloin havaittiin, että maassa asuvan väestön määrä oli todellisuudessa 91 755 henkeä pienempi kuin se luku, johon väestörekisteriviranomaisten antamien tietojen perusteella oli päädytty. Väestölaskentojen välivuosinahan maassa asuva väestö lasketaan siten, että kuukausittain kunnan väkilukuun lisätään syntyneet ja kuntaan muuttaneet ja vähennetään kuolleet ja kunnasta muuttaneet. Maasta- ja maahanmuuton puutteellisen rekisteröinnin vuoksi tällä menetelmällä saatiin liian suuri väkiluku. Väestölaskennan perusteella Tilastokeskus on voinut (kaavamaisesti) korjata vuosien 1961—70 väkilukutiedot.

Yleinen terveyden- ja sairaanhoito -julkaisun aikaisemmissa niteissä on esitetty aluettaisia ja ikäluokittaisia väkilukuja, jotka siis ovat olleet jossain määrin virheellisiä. Tästä johtuen ovat ne suhdeluvut, joita laskettaessa on käytetty väestötietoja, myös virheellisiä. Tämänkertaisen julkaisun tauluissa vuoden 1969 alueittaiset ja ikäluokittaiset väkiluvut ja alueittaiset suhdeluvut esitetään korjaamattomina, koska korjaaminen lykkäisi julkaisun valmistumista vaikuttamatta oleellisesti tuloksiin. "Koko maa", "Piirit yhteensä" tai "Yhteensä" riveillä esiintyvät koko maata kuvaavat väkiluvut ja suhdeluvut ovat sen sijaan korjattuja. Vuoden 1969 korjaamattomat väkiluvut olivat: väkiluku vuoden lopussa 4 703 072 ja keskiväkiluku 4 700 726 ja korjatut vastaavasti 4 614 277 ja 4 623 785. Sellaisissa tauluissa, joissa on vuosien 1961—68 koko maata kuvaavia väkilukuja ja suhdelukuja, esitetään luvut korjattuina.

Tämän julkaisun lopussa olevassa liitteessä esitetään alueittaisia väestötietoja iän ja sukupuolen mukaan, tiedot ovat väestölaskennan ennakkotietoja, jotka sittemmin osoittautuivat koko maan osalta 23 963 henkeä liian suuriksi.

Fastän under hela 1960-talet antalet födda var större än antalet döda, minskade befolkningstalet i vårt land vid slutet av årtiondet för den starka emigrationens skull. Befolkningstalet började emellertid växa i början av följande årtionde. Ökningen av över 65-årigas andel fortgick på 1960-talet så att dessas andel vid slutet av år 1970 var 9.3 %. Denna angelägenhet har naturligtvis betydelse med tanke på landets hälsovård. Andelen 65-åriga var förfarande mycket mindre i Finland än i övriga nordiska länder, i Sverige var den 13.7 % år 1970, i Norge 12.9 % och i Danmark 12.2 %.

Vid slutet av år 1970 utfördes folkräkning, varvid konstaterades att antalet invånare i landet i verkligheten var 91 755 mindre än den siffra man kommit till på basen av befolkningsregistermyndigheternas data. Under folkräkningens mellanår beräknas landets invånare så att till invånartalet i en kommun adderas månatligen de födda och inflyttade och subtraheras de döda och bortflyttade. På basen av den bristfälliga registreringen av immigration och emigration erhöll man en för stor siffra med denna metod. Enligt folkräkningen har Statistikcentralen (schematiskt) kunnat rätta invånaruppgifterna för 1961—70.

I de tidigare banden av "Allmän hälso- och sjukvård" har framställts regionala invånarsiffror enligt åldersgrupper, vilka således varit i någon mån felaktiga. Därför är de proportionstal, som kalkylerats p.g.a. befolkningsuppgifter, även felaktiga. I denna publikations tabeller utges invånarantalen enligt region och åldersgrupp samt de regionala proportionstalen okorrigerade, emedan korrigeringen skulle uppskjuta publikationens utgivning utan att väsentligt inverka på resultaten. De befolkningstal och proportionstal, vilka beskriver hela landet på raderna "Hela landet", "Distriktens summa" eller "Summa", är istället korrigerade. (Årets 1969 okorrigerade befolkningstal var: invånarantalet vid utgången av året 4 703 072 och medelfolkmängden 4 700 726, och de rättade på motsvarande sätt 4 614 277 och 4 623 785). I sådana tabeller, där det finns befolkningstal och proportionstal 1961—68 för hela landet framställs siffrorna rättade.

I den bilaga som finns i slutet av publikationen framställs regionala invånaruppgifter enligt ålder och kön; uppgifterna är folkräkningens förhandsuppgifter, vilka sedermera visade sig vara för hela landet 23 963 personer för stora.

1.3 Kuolemansyyt

Kuolleisuutta koskevat tiedot perustuvat jokaisesta kuolemantapauksesta tehtävään erilliseen todistukseen. Näistä tilastokeskus laatii mm. kuolemansyytilastot, jotka julkaistaan sarjassa SVT VI B. Tämän julkaisun kuolleisuustaulut pohjautuvat näihin Tilastokeskuksen tietoihin.

Kuolleisuustilastojen arvo riippuu oleellisesti siitä, miten kuolemansyyt on merkitty kuolintodistuksiin. Suomi on ollut mukana tätä asiaa koskevassa WHO:n kansainvälisessä tutkimuksessa, ja tällöin on ilmennyt, että menetelmämme vastaavat kansainvälisiä ohjeita ja tavoitteita erittäin hyvin.

Vuoden 1969 alussa otettiin käytäntöön uudistettu tauti- ja kuolinsyyluokitus, joka jossain määrin eroaa vuodesta 1952 lähtien lähes muuttumattomana käytössä olleesta kansainvälisestä luokituksesta. Uutta nimistöä on tarkoitus käyttää sekä tautisuutta että kuolleisuutta luokiteltaessa, ja sen tarkempaa soveltamista koskevat ohjeet on sisällytetty Lääkintöhallituksen julkaisuun: Classification Morborum et Causarum Mortis. Tauti- ja kuolinsyyluokitus. Klassifikation av sjukdomar och dödsorsaker. (Helsinki 1969. Valtion painatuskeskus 234 s).

Taulukossa 1.3.1 esitetään kuolleiden peruskuolemansyyt 1969—70. Peruskuolemansyyllä tarkoitetaan a) sairautta tai vammaa, joka on pannut alulle kuolemaan johtaneen sairaustapauksen kulun ja b) olosuhdetta, jossa kuolemaan johtaneen vamman aiheuttanut tapaturma tai väkivalta tapahtui. Määritelmästä seuraa, että peruskuolemansyy voi olla muu kuin välitön kuolemansyy.

Kuten taulukosta 1.3.1 havaitaan, olivat verenkiertoelinten taudit yleisin kuolemansyy, seuraavina olivat kasvaimet. Myös väkivaltaiset kuolemat (tapaturmat, henkirikokset ja itsemurhat) olivat maamme kuolemansyytilastossa kärkitiloilla.

Eri syiden aiheuttama kokonaiskuolleisuus (kuolleet keskiväkiluvun 1 000 henkeä kohti) Pohjoismaissa oli vuosina 1965—71 seuraava:

1.3 Dödsorsakerna

Dödlighetsuppgifterna baserar sig på en dödsattest, som utarbetas separat för varje dödsfall. Av dem framställer statistikcentralen bl.a. dödsorsakstabellerna, vilka publiceras i serien SVT VI B. Dödlighetstabellerna i denna publikation baserar sig på dessa uppgifter från statistikcentralen.

Dödlighetsstatistikens värde beror ju väsentligt på hur dödsorsakerna antecknats i dödsattesterna. Finland har varit med i en av WHO utförd internationell undersökning och därvid har framkommit att våra metoder motsvarar internationella direktiv och mål synnerligen väl.

Den 1 januari 1969 togs i bruk en förnyad sjukdoms- och dödsorsaksklassifikation, som i någon mån skiljer sig från den internationella klassifikation, som sedan 1952 använts i nästan oförändrad form. Nomenklaturen är avsedd för klassificeringen av både morbiditet och mortalitet och närmare instruktioner angående dess användning har inrymts i medicinalstyrelsens publikation: Classificatio Morborum et Causarum Mortis. Tauti- ja kuolinsyyluokitus. Klassifikation av sjukdomar och dödsorsaker. (Helsingfors 1969. Tryckericentralen, 234 s.).

I tabell 1.3.1 framställs de dödas grunddödsorsaker 1969—70. Med grunddödsorsak avses, a) sjukdom eller skada, som påbörjat förloppet av det sjukdomsfall, vilket lett till döden, och b) förhållande under vilket skadan, olycksfallet eller våldet, som lett till döden, har skett. Av definitionen följer, att grunddödsorsaken kan vara en annan än den omedelbara dödsorsaken.

Såsom kan observeras i tabell 1.3.1. var cirkulationsorganens sjukdomar den allmännaste dödsorsaken, följande var tumörer. Även av våld förorsakade dödsfall (olycksfall, brott mot liv och självmord) var bland de första i vårt lands dödsorsaksstatistik.

Den totala dödligheten på grund av skilda orsaker (döda per 1 000 av medelfolkmängden) var i de nordiska länderna 1965—70 följande:

Pohjoismaiden kokonaiskuolleisuus vuosina 1965—71 — De nordiska ländernas totala mortalitet åren 1965—71
Crude death rate of the Northern Countries in 1965—71

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Suomi — Finland — *Finland*	9.7	9.4	9.4	9.6	9.9	9.5	9.9
Ruotsi — Sverige — *Sweden*	10.1	10.0	10.1	10.4	10.4	9.9	10.2
Tanska — Danmark — *Denmark*	10.1	10.3	9.9	9.7	9.8	9.8	9.8
Norja — Norge — *Norway*	9.1	9.6	9.6	9.9	10.1	10.0	10.0

Suomen näennäinen paremmuus kuolleisuusasetelmassa johtuu nuoremmasta väestöstä. Mikäli verrataan vastaavia ikäluokkia, voidaan Suomessa todeta kuolleisuuden olevan miehillä kaikissa ikäluokissa alle 5-vuotiaita lukuun ottamatta suurempaa kuin muissa pohjoisissa naapurimaissa. Esimerkiksi vuosina 1966—68 olivat miesten kuolleisuusluvut kaikissa ikäryhmissä 40—60 ikävuoden välillä Ruotsiin verraten yli kaksinkertaiset. Naisia vertailtaessa erot ovat pienempiä, mutta Suomessa ovat yleensä suurimmat suhdeluvut.

Finlands skenbart goda ställning i dödlighetsuppställningen beror på den yngre befolkningen. Om man jämför motsvarande åldersklasser, kan man konstatera att i Finland dödligheten av män i alla åldersklasser oaktat 0—4 åriga är större än i de andra nordiska grannländerna. T.ex. 1966—68 var männens dödlighetstal i alla åldersklasser mellan 40 och 60 dubbla jämförda med Sverige. Då man jämför kvinnor är skillnaderna mindre, men Finland har i allmänhet de största proportionstalen.

Kokonaiskuolleisuus Tanskassa (Dk), Suomessa (Fi), Norjassa (No) ja Ruotsissa (Sw) vuosina 1966—68 — Totalmortalitet i Danmark (Dk), Finland (Fi), Norge (No) och Sverige (Sw) åren 1966—68 — *Mortality from all causes in Denmark (Dk), Finland (Fi), Norway (No) and Sweden (Sw), 1966—68*

Ikä Ålder *Age*	100 000:tta miestä kohti Per 100 000 män *Per 100 000 males*				100 000:tta naista kohti Per 100 000 kvinnor *Per 100 000 females*			
	Dk	Fi	No	Sw	Dk	Fi	No	Sw
0	1 905	1 627	1 592	1 451	1 357	1 318	1 265	1 099
1— 4	85	90	104	68	65	73	76	46
5— 9	56	66	56	42	33	39	28	32
10—14	44	49	42	34	26	29	21	23
15—19	89	101	93	86	39	44	37	37
20—24	103	136	107	112	39	48	34	50
25—29	96	168	106	115	49	63	41	54
30—34	126	214	135	146	77	84	57	78
35—39	177	348	180	193	145	131	94	110
40—44	274	547	282	266	233	210	152	168
45—49	440	894	463	416	327	324	232	262
50—54	761	1 371	710	660	496	502	369	391
55—59	1 307	2 148	1 177	1 058	743	806	588	617
60—64	2 181	3 247	1 949	1 801	1 191	1 394	991	993
65—69	3 481	4 861	3 172	2 997	2 009	2 532	1 763	1 751
70—74	5 394	7 445	4 938	4 892	3 547	4 695	3 196	3 262
75—79	8 238	11 311	7 654	8 097	6 174	8 505	5 767	6 130
80—84	13 237	16 971	12 287	12 802	10 925	14 339	10 111	10 562
85—	23 223	29 062	21 363	22 632	20 681	26 086	19 918	20 027

Lähde — Källa — *Source:* Bolander, Stat. Medd., Bc 1971: 9.

Samasta julkaisusta, josta oheiset tiedot on lainattu, saadaan myös viitteitä siitä, mistä erot johtuvat. Suomessa on esimerkiksi 40—44 vuoden ikäisillä miehillä kaikissa tautiryhmissä oleellisesti suurempi kuolleisuusluku kuin muissa Pohjoismaissa. Näyttää siltä, että suomalaisella miehellä ovat sekä sairauden että onnettomuuden riskit suurempia kuin naapurimaissa. Hyvin samanlaisia sarjoja voidaan laatia lähes kaikkien ikäluokkien osalta.

Oheisessa yhdistelmässä on Suomen kuolleisuusluvulle (v. 1966—68) annettu arvo 100, johon suhteutettuna on esitetty muiden maiden luvut.

Från samma publikation, från vilken de ovanstående uppgifterna lånats, erhålls även hänvisningar om vad skillnaderna beror på. T.ex. hos män i åldern 40—44 år är dödlighetssiffran väsentligt större i alla andra grannländer och i alla framställda sjukdomsgrupper. Det synes som om både sjukdoms- och olycksriskerna är större hos den finska mannen än i grannländerna. Liknande serier kan utarbetas för nästan alla åldersklassers vidkommande.

I uppställningen nedan har Finlands dödlighetstal (1966—68) givits värdet 100.

	Suomi Finland *Finland*	Ruotsi Sverige *Sweden*	Norja Norge *Norway*	Tanska Danmark *Denmark*
Kaikki kuolinsyyt — Alla orsaker — *All causes of death*	100	49	52	50
Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasms*	100	67	79	96
— Keuhkosyöpä — Lungcancer — *Lung cancer*	100	30	39	60
Aivoverisuonten sairaudet — Cerebrovaskulära sjukdomar — *Vascular lesions affecting central nervous system*	100	22	55	30
Sepelvaltimosairaudet — Ischemiska hjärtsjukdomar — *Arteriosclerotic and degen. heart diseases*	100	22	39	33
Onnettomuudet ym. — Olyckor osv. — *Accidents poisoning and violence*	100	59	44	40
— Liikenneonnettomuudet — Trafikolyckor — *Motor vehicle accidents*	100	47	39	54
Itsemurhat — Självmord — *Suicide*	100	89	37	67

Seuraavilla sivuilla on esitetty havainnollisesti väestömuutoksien ja kaupungistumisen sekä kuolleisuuden kehityslinjoja (kuviot 1.2.1—1.3.3). Suomen asema on kuolleisuusvertailussa, missä otetaan huomioon maat joiden tilastoja pidetään luotettavina, perin epäedullinen (kuvio 1.3.4). Tauluissa 1.2.1—1.2.4 on esitetty keskiväkilukuja koko maan ja eri hallinnollisten piirien osalta vuosina 1969 ja 1970. Ikäryhmittäin on väestötiedot esitetty samalla tavoin ryhmitellen liitteissä (taulut 1.3.5—1.3.8).

På följande sidor har framställts åskådligt (figurerna 1.2.1—1.3.3) riktlinjer av befolkningsrörelser och urbaniseringen samt dödligheten. Finlands ställning är mycket ofördelaktig i en dödlighetsjämförelse, där länder beaktas vars statistik anses pålitliga (figurer 1.3.4). I tabeller 1.2.1.—1.2.4. har framställts medelfolkmängder för hela landet och de skilda administrativa distrikten 1969 och 1970. Åldersgruppsvis har befolkningsuppgifterna framställts på samma sätt grupperade i bilagorna (tabeller 1.3.5.—1.3.8.).

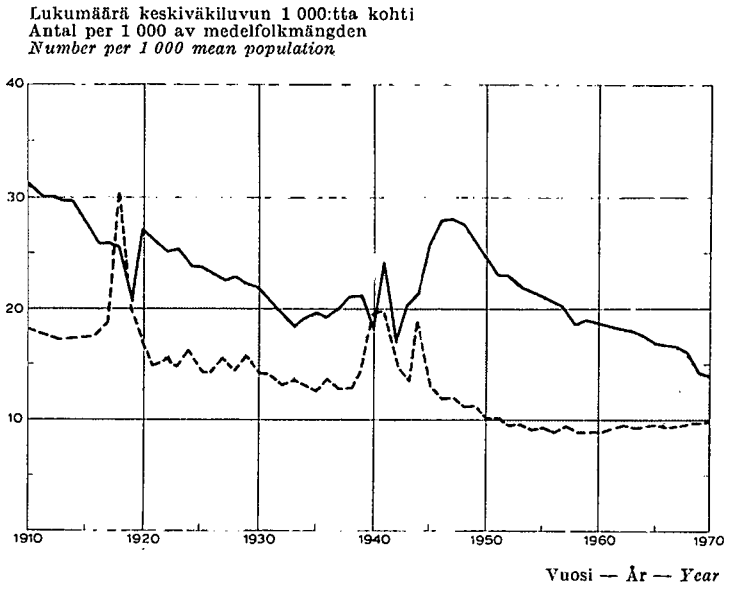

Kuvio 1.2.1 Tärkeimmät väestönmuutokset vuosina 1910—70
Fig. 1.2.1 De viktigaste befolkningsförändringarna åren 1910—70
Fig. 1.2.1 Summary of vital statistics in 1910—70

Elävänä syntyneitä — Levande födda — *Live births*
Kuolleita — Döda — *Deaths*
Syntyneiden enemmyys — Nativitetsöverskott — *Exess of births*

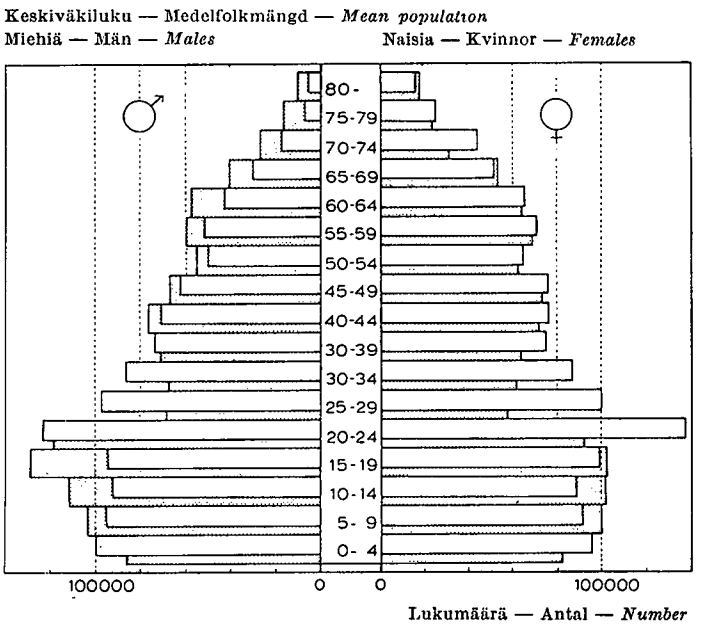

Kuvio 1.2.2 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestön ikä- ja sukupuolijakautuma vuonna 1969
Fig. 1.2.2 Ålders- och könsfördelningen hos befolkningen i städer och köpingar samt landskommuner år 1969
Fig. 1.2.2 Population by age and sex in urban and rural communes in 1969

Kaupunkien ja kauppaloiden väestö
Befolkningen i städer och köpingar
Population in urban communes
Maalaiskuntien väestö
Landskommunernas befolkning
Population in rural communes

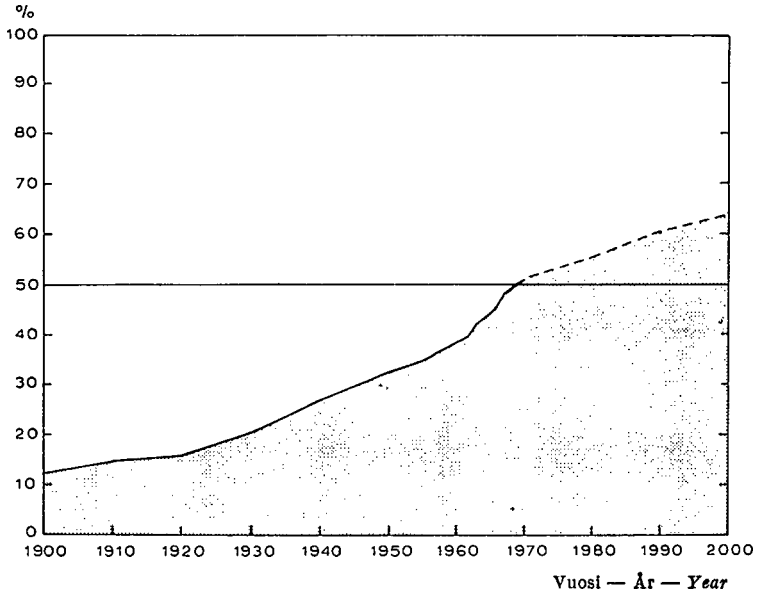

Kuvio 1.2.3 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestö %:na koko väestöstä vuosina 1900—1970 ja vuosina 1970—2000 ennusteen mukaan
Fig. 1.2.3 Städernas och köpingarnas samt landskommunernas befolkning i % av hela befolkningen åren 1900—1970 samt prognosen för åren 1970—2000
Fig. 1.2.3 Urban and rural population as percentage in 1900—70 and expected numbers for 1970—2000

Kaupunkien ja kauppaloiden väestö
Befolkningen i städer och köpingar
Population in urban communes
Maalaiskuntien väestö
Landskommunernas befolkning
Population in rural communes

Lähde — Källa — *Source:*
Tor Hartman, Kunnittainen väestöennuste vuoteen 2000 saakka (Helsinki 1970) — Prognos över kommunernas befolkning till år 2000 (Helsingfors 1970) — *Projection of population in the communes to the year 2000 (Helsinki 1970)*

Kuolleet keskiväkiluvun 100 000:tta kohti, log.asteikko
Döda per 100 000 av medelfokmängden, log.skala
Deaths per 100 000 mean population, log.scale

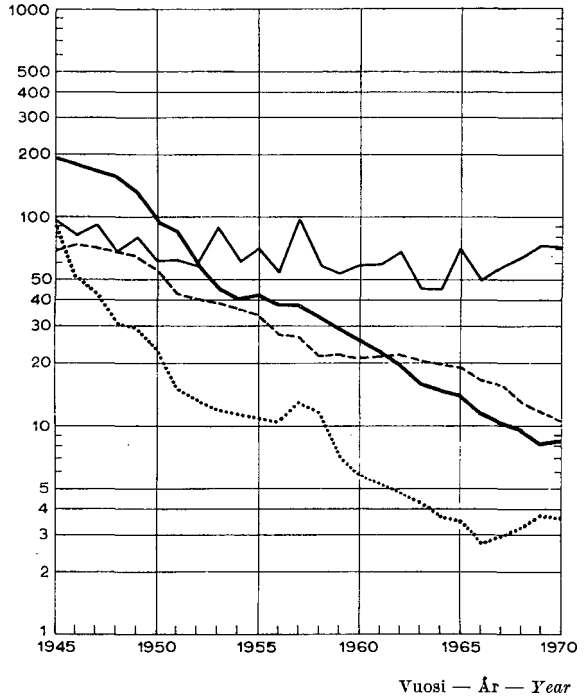

Vuosi — År — *Year*

Kuvio 1.3.1 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945—70
Fig. 1.3.1 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945—70
Fig. 1.3.1 Main causes of death in 1945—70

Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*
Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — *Other infectious diseases*
Hengityselinten taudit — Sjukdomar i respirationsorganen — *Diseases of the respiratory system*
Vastasyntyneiden ja varhaislapsuuden taudit — Sjukdomar hos nyfödda och spädbarn — *Certain diseases of newborn and early infancy*

Kuolleet keskiväkiluvun 100 000:tta kohti, log.asteikko
Döda per 100 000 av medelfolkmängden, log.skala
Deaths per 100 000 mean population, log.scale

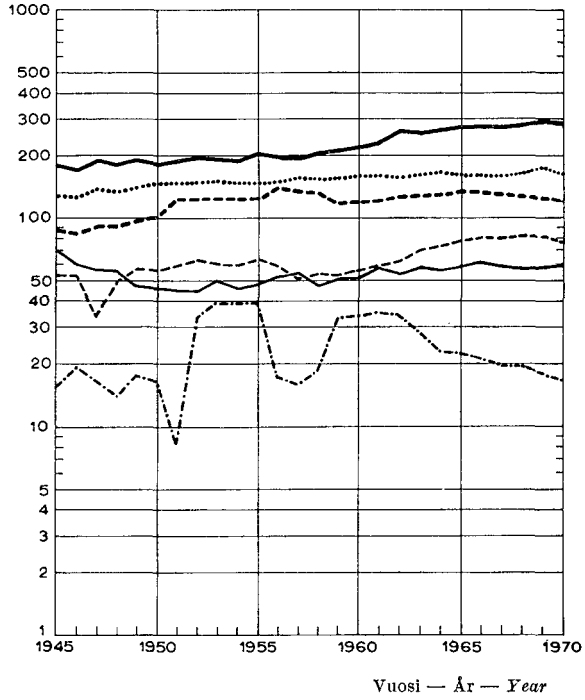

Vuosi — År — *Year*

Kuvio 1.3.1 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945—70
Fig. 1.3.1 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945—70
Fig. 1.3.1 Main causes of death in 1945—70

Verisuonten kovettumisen ja rappeutumisen aiheuttamat sydäntaudit — Arteriosklerotiska och degenerativa hjärtsjukdomar — *Arteriosclerotic and degenerative heart diseases*
Keskushermoston verisuoniston sairaudet — Centrala nervsystemets kärlsjukdomar — *Vascular lesions affecting central nervous system*
Kohonneen verenpaineen taudit — Hypertonisjukdomar — *Hypertensive diseases*
Muut verenkiertoelinten taudit — Övriga sjukdomar i cirkulationsorganen — *Other diseases of the circulatory system*
Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasms*
Tapaturmat — Olycksfall — *Accidents*

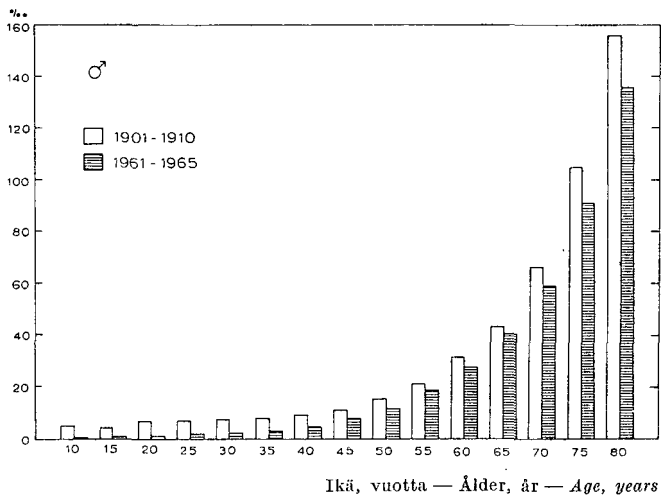

Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years*

Kuvio 1.3.2 Eri-ikäisten miesten kuolemanvaara vuosina 1901—1910 ja 1961—1965
Fig. 1.3.2 Männens dödsrisk i olika åldrar för åren 1901—1910 och 1961—1965
Fig. 1.3.2 Probability of death of males by age class in 1901—1910 and 1961—1965 (per 1 000)

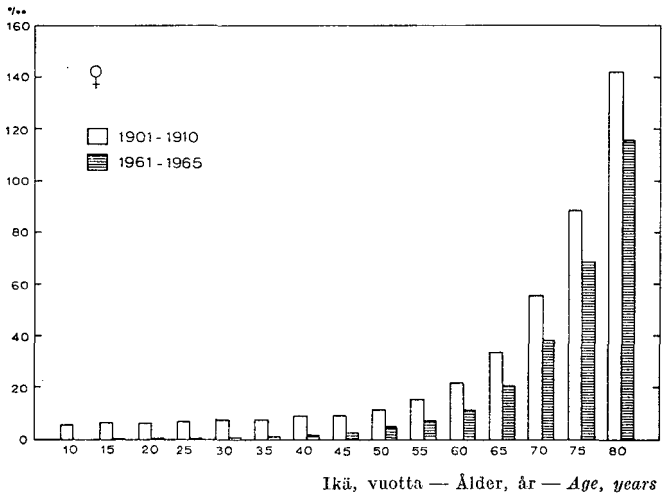

Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years*

Kuvio 1.3.3 Eri-ikäisten naisten kuolemanvaara vuosina 1901—1910 ja 1961—1965
Fig. 1.3.3 Kvinnornas dödsrisk i olika åldrar för åren 1901—1910 och 1961—1965
Fig. 1.3.3 Probability of death of females by age class in 1901 1910 and 1961—1965 (per 1 000)

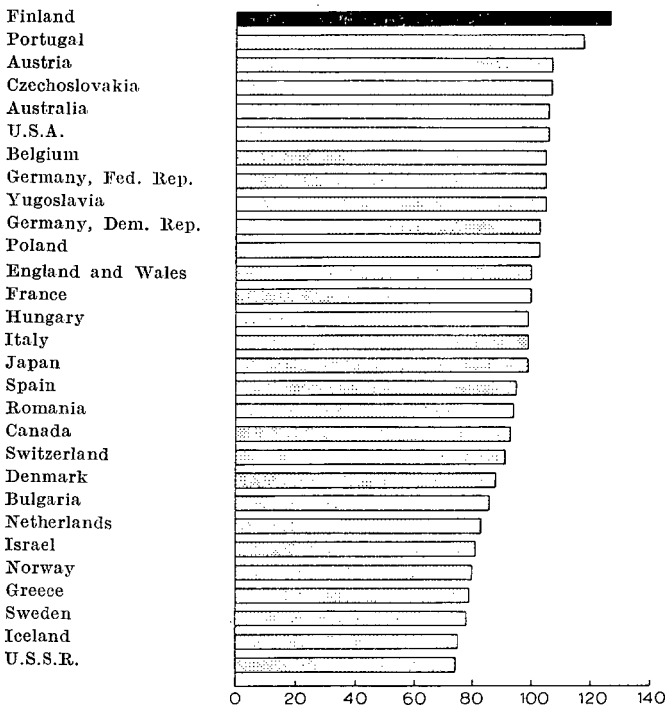

Kuvio 1.3.4 Miesten vakioitu kuolleisuus indeksinä eräissä maissa vuonna 1967 (Englanti ja Wales = 100)
Fig. 1.3.4 Männens standardiserade dödlighet som index i vissa länder år 1967 (England och Wales = 100)
Fig. 1.3.4 Standardized male mortality as index in selected countries in 1967 (England and Wales = 100)

Lähde — Källa — *Source:* On the State of the Public Health (The annual report of the chief medical officer of the ministry of health for the year 1969, Lontoo — London — *London 1970*)

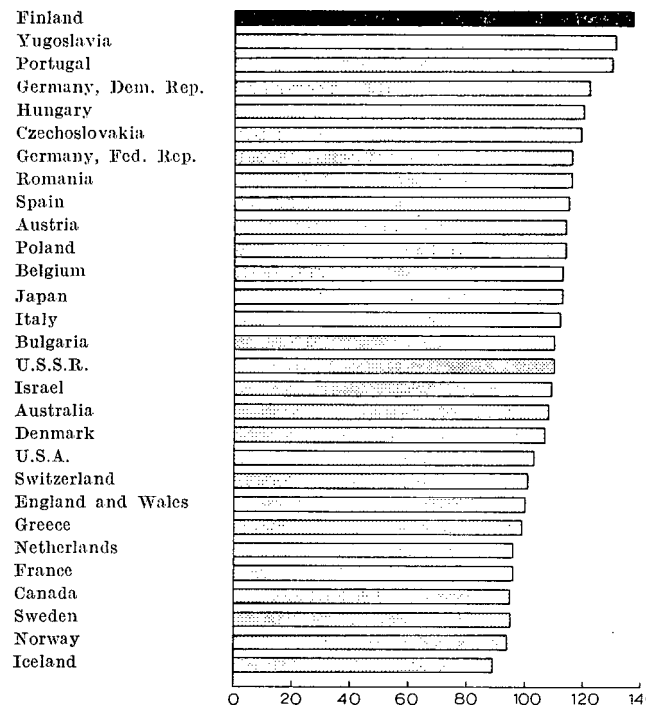

Kuvio 1.3.5 Naisten vakioitu kuolleisuus indeksinä eräissä maissa vuonna 1967 (Englanti ja Wales = 100)
Fig. 1.3.5 Kvinnornas standardiserade dödlighet som index i vissa länder år 1967 (England och Wales = 100)
Fig. 1.3.5 Standardized female mortality as index in selected countries in 1967 (England and Wales = 100)

Lähde — Källa — *Source:* On the State of the Public Health (The annual report of the chief medical officer of the ministry of health for the year 1969, Lontoo — London — *London 1970*)

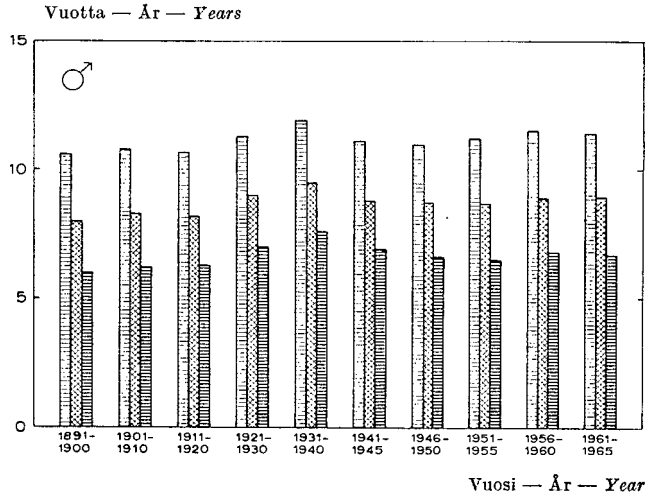

Kuvio 1.3.6 Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika miesten vanhimmissa ikäluokissa vuosina 1891—1965
Fig. 1.3.6 Den återstående medellivslängden hos män i de äldsta åldersklasserna åren 1891—1965
Fig. 1.3.6 Life expectancy of males at older age in 1891—1965

65-vuotiaat — 65-åringar — *65 years*
70-vuotiaat — 70-åringar — *70 years*
75-vuotiaat — 75-åringar — *75 years*

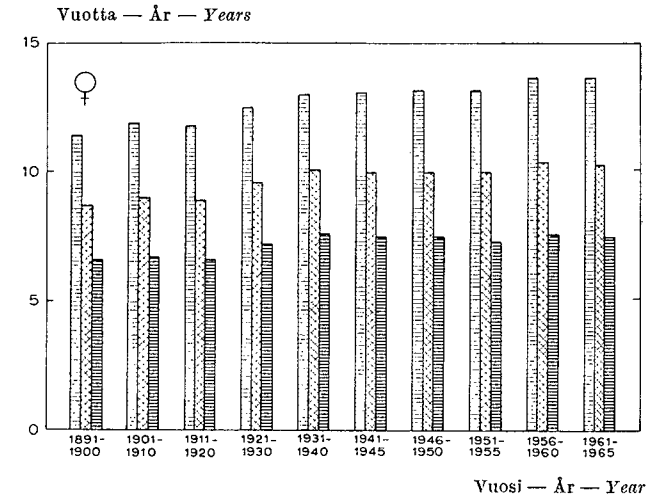

Kuvio 1.3.7 Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika naisten vanhimmissa ikäluokissa vuosina 1891—1965
Fig. 1.3.7 Den återstående medellivslängden hos kvinnor i de äldsta åldersklasserna åren 1891—1965
Fig. 1.3.7 Life expectancy of females at older age in 1891—1965

65-vuotiaat — 65-åringar — *65 years*
70-vuotiaat — 70-åringar — *70 years*
75-vuotiaat — 75-åringar — *75 years*

1.4 Lääkintöalalla vuosina 1969—70 annetut lait ja asetukset

8. 1. 1969 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös kouluhammaslääkärin palkkauksen valtionavustuksen perusteista (27/69)
9. 1. 1969 Valtioneuvoston päätös valtioon virka- tai työsuhteessa olevia henkilöitä kohdanneiden eräiden tapaturmien korvaamisesta (21/69)
21. 2. 1969 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös eräille sairaaloille myönnetystä oikeudesta ulosotattaa sairaala- ja poliklinikkamaksut ilman tuomiota tai päätöstä (146/69)
27. 2. 1969 Valtioneuvoston päätös sairausvakuutuslain mukaan kokonaan korvattavista lääkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta (147/69)
2. 5. 1969 Laki sairaanhoitajien yhteispohjoismaisia työmarkkinoita koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta (382/69)

2. 5. 1969 Laki vajaamielislain muuttamisesta (275/69)

9. 5. 1969 Asetus Helsingin yliopiston lääketieteellisissä laitoksissa suoritettavista sairaanhoitoon liittyvistä tutkimuksista ja ruumiinavauksista sekä niistä perittävistä maksuista (305/69)
14. 5. 1969 Valtioneuvoston päätös vajaamielisten avohuollon valtionavusta (311/69)
16. 5. 1969 Myrkkylaki (309/69)
23. 5. 1969 Torjunta-ainelaki (327/69)
29. 5. 1969 Valtioneuvoston päätös apteekkitavara- ja eräiden muiden luetteloiden vahvistamisesta (357/69)
29. 5. 1969 Valtioneuvoston päätös lääketaksan vahvistamisesta (364/69)
30. 5. 1969 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (348/69)
17. 6. 1969 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös, joka koskee kasvinsuojelu- ja tuhoeläinmyrkkyjä (405/69)
24. 6. 1969 Laki yleisestä lääkärinhoidosta annetun lain muuttamisesta (424/69)
4. 7. 1969 Laki apteekkitavaralain muuttamisesta (454/69)
4. 7. 1969 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (464/69)
14. 7. 1969 Laki mielisairaslain muuttamisesta (495/69)
25. 7. 1969 Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta (505/69)
22. 8. 1969 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös, joka koskee kasvinsuojelumyrkkyjä (538/69)
4. 9. 1969 Valtioneuvoston päätös invalidihuollon antamisesta eräille jatkuvaa sairautta poteville invaliideille (562/69)
3. 10. 1969 Myrkkyasetus (612/69)
3. 10. 1969 Asetus apteekkitavara-asetuksen muuttamisesta (613/69)
9. 10. 1969 Valtioneuvoston päätös huumausaineneuvottelukunnasta (637/69)
23. 10. 1969 Maatalousministeriön päätös eräiden kloorattuja hiilivetyjä sisältävien torjunta-aineiden myynnin ja käytön kieltämisestä ja rajoittamisesta (655/69)
23. 10. 1969 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös elintarvikkeisiin käytettäviksi sallituista lisäaineista annetun päätöksen muuttamisesta (656/69)
21. 11. 1969 Asetus eräiden sairaalamaksujen perimisestä ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä (710/69)
28. 11. 1969 Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta (721/69)
4. 12. 1969 Valtioneuvoston päätös sairausvakuutuslain mukaan kokonaan korvattavista lääkkeistä (759/69)

1.4 På medicinalväsendets område givna lagar och förordningar för åren 1969—70

8. 1. 1969 Social- och hälsovårdsministeriets beslut om grunderna för statsbidraget till skoltandläkares avlöning (27/69)
9. 1. 1969 Statsrådets beslut angående skadestånd för vissa olycksfall som drabbat personer vilka står i tjänste- eller arbetsförhållande till staten (21/69)
21. 2. 1969 Social- och hälsovårdsministeriets beslut om rätt som beviljats vissa sjukhus att utan dom eller utslag låta utmäta legosängs- och poliklinikavgifter (146/69)
27. 2. 1969 Statsrådets beslut angående ändring av statsrådets beslut om läkemedel som i sin helhet skola ersättas enligt sjukförsäkringslagen (147/69)
2. 5. 1969 Lag angående godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad för sjuksköterskor samt angående tillämpningen av överenskommelsen (382/69)
2. 5. 1969 Lag angående ändring av lagen om psykiskt efterblivna (275/69)
9. 5. 1969 Förordning om till sjukvården anslutna undersökningar och obduktioner, vilka utföres i Helsingfors universitets medicinska fakultets inrättningar, samt om avgifterna för dessa (305/69)
14. 5. 1969 Statsrådets beslut om statsunderstöd för öppen vård av psykiskt efterblivna (311/69)
16. 5. 1969 Lag om gifter (309/69)
23. 5. 1969 Lag om bekämpningsmedel (327/69)
29. 5. 1969 Statsrådets beslut angående fastställande av apoteksvaru- och särskilda andra förteckningar (357/69)
29. 5. 1969 Statsrådets beslut angående fastställande av medicinaltaxan (364/69)
30. 5. 1969 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (348/69)
17. 6. 1969 Social- och hälsovårdsministeriets beslut angående växtskydds- och skadedjursgifter (405/69)
24. 6. 1969 Lag angående ändring av lagen om allmän läkarvård (424/69)
4. 7. 1969 Lag om ändring av apoteksvarulagen (454/69)
4. 7. 1969 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (464/69)
14. 7. 1969 Lag om ändring av sinnessjuklagen (495/69)
25. 7. 1969 Förordning om ändring av sjukförsäkringsförordningen (505/69)
22. 8. 1969 Social- och hälsovårdsministeriets beslut angående växtskyddsgifter (538/69)
4. 9. 1969 Statsrådets beslut om invalidvård åt vissa invalider, som lider av kroniska sjukdomar (562/69)
3. 10. 1969 Förordning om gifter (612/69)
3. 10. 1969 Förordning om ändring av apoteksvaruförordningen (613/69)
9. 10. 1969 Statsrådets beslut om narkotikadelegationen (637/69)
23. 10. 1969 Lantbruksministeriets beslut om förbud för och begränsning av saluförande och användning av vissa bekämpningsmedel som innehåller klorerade kolväten (655/69)
23. 10. 1969 Handels- och industriministeriets beslut om ändring av ministeriets beslut angående i livsmedel tillåtna tillsatsämnen (656/69)
21. 11. 1969 Förordning om indrivning av vissa sjukhusavgifter i utsökningsväg utan dom eller utslag (710/69)
28. 11. 1969 Förordning om ändring av sjukförsäkringsförordningen (721/69)
4. 12. 1969 Statsrådets beslut om läkemedel som i sin helhet skall ersättas enligt sjukförsäkringslagen (759/69)

17. 12. 1969 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös eräiden sairaalamaksujen perimisestä ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä (830/69)
19. 12. 1969 Laki sotilasvammalain muuttamisesta (809/69)
19. 12. 1969 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (811/69)

19. 12. 1969 Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta (812/69)
30. 12. 1969 Valtioneuvoston päätös kaupungin- ja kunnanlääkärin virkatoimessaan vastaanottamiltaan potilailta perityistä palkkioista kertyvän työansion huomioon ottamisesta kaupungin- ja kunnanlääkärin eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta (828/69)
30. 12. 1969 Laki tuberkuloosin vastustamistyön järjestämisestä eräissä tapauksissa annetun lain muuttamisesta (897/69)

30. 12. 1969 Laki kansanterveyslaboratiosta (898/69)
30. 12. 1969 Valtioneuvoston päätös sairausvakuutuslain 16 §:ssä säädettyjen markkamäärien korottamisesta (911/69)
9. 1. 1970 Asetus sairaanhoitotoimen harjoittajien ja muun vastaavanlaisen henkilöstön kouluttamisesta annetun asetuksen muuttamisesta (21/70)
22. 1. 1970 Valtion työntekijäin terveydenhuollon ohjesääntö (61/70)
23. 1. 1970 Asetus sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista annetun asetuksen muuttamisesta (50/70)
23. 1. 1970 Torjunta-aineasetus (93/70)
20. 2. 1970 Asetus lääkintöhallituksesta (130/70)
20. 2. 1970 Asetus eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista annetun asetuksen muuttamisesta (137/70)
20. 2. 1970 Asetus kansanterveyslaboratoriosta (139/70)
26. 2. 1970 Valtioneuvoston päätös sairausvakuutuslain mukaan kokonaan korvattavista lääkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta (156/70)
13. 3. 1970 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös niitä denaturoituja väkiviinalajeja koskevan luettelon vahvistamisesta, joita on pidettävä vahvasti denaturoituina (279/70)
13. 3. 1970 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös niiden nimilippujen määräämisestä ja muun merkinnän hyväksymisestä, joiden tulee olla vahvasti denaturoitua väkiviinaa sisältävissä astioissa (280/70)
13. 3. 1970 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös vahvasti denaturoitua väkiviinaa sisältävään astiaan tehtävästä merkinnästä, joka osoittaa mistä liikkeestä aine on myyty (281/70)

23. 3. 1970 Laki vajaamielislain muuttamisesta (238/70)

24. 3. 1970 Laki raskauden keskeyttämisestä (239/70)
24. 4. 1970 Kastroimislaki (282/70)
24. 4. 1970 Steriloimislaki (283/70)
24. 4. 1970 Asetus myrkkyasetuksen muuttamisesta (285/70)

22. 5. 1970 Asetus sosiaali- ja terveysministeriöstä annetun asetuksen muuttamisesta (353/70)
22. 5. 1970 Asetus lääkintöhallituksesta annetun asetuksen muuttamisesta (354/70)
29. 5. 1970 Asetus raskauden keskeyttämisestä (359/70)

29. 5. 1970 Steriloimisasetus (360/70)
29. 5. 1970 Kastroimisasetus (361/70)

17. 12. 1969 Social- och hälsovårdsministeriets beslut om indrivning av vissa sjukhusavgifter i utsökningsväg utan dom eller utslag (830/69)
19. 12. 1969 Lag angående ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (809/69)
19. 12. 1969 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (811/69)
19. 12. 1969 Lag angående ändring av lagen om olycksfallsförsäkring (812/69)
30. 12. 1969 Statsrådets beslut angående ändring av statsrådets beslut om hur den arbetsförtjänst, som stads- och kommunalläkare uppbär i arvoden av patienter han mottagit i tjänsten skall beaktas vid bestämmandet av vederbörandes pensionsgrundande lön (828/69)

30. 12. 1969 Lag angående ändring av lagen om organiseringen av arbetet för tuberkulosens bekämpande i vissa fall (897/69)
30. 12. 1969 Lag om folkhälsolaboratoriet (898/69)
30. 12. 1969 Statsrådets beslut om förhöjning av de i 16 § sjukförsäkringslagen stadgade markbeloppen (911/69)
9. 1. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om utbildning av utövare av sjukvårdsyrke och av annan motsvarande personal (21/70)
22. 1. 1970 Reglemente för statens arbetstagarens hälsovård (61/70)
23. 1. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om grunderna för statsunderstöd för vissa avlöningskostnader vid sjukvårdsinrättningarna (50/70)
23. 1. 1970 Förordning om bekämpningsmedel (93/70)
20. 2. 1970 Förordning om medicinalstyrelsen (130/70)
20. 2. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om vissa avgifter, ersättningar och arvoden vid sjukvårdsinrättningar (137/70)
20. 2. 1970 Förordning om folkhälsolaboratoriet (139/70)
26. 2. 1970 Statsrådets beslut om ändring av statsrådets beslut om läkemedel som i sin helhet skall ersättas enligt sjukförsäkringslagen (156/70)
13. 3. 1970 Social- och hälsovårdsministeriets beslut angående fastställelse av förteckningen över de slag av denaturerad sprit som bör anses vara starkt denaturerade (279/70)
13. 3. 1970 Social- och hälsovårdsministeriets beslut angående bestämmande av de etiketter och godkännande av annan beteckning, som kärl innehållande starkt denaturerad sprit skall vara försedda med (280/70)
13. 3. 1970 Social- och hälsovårdsministeriets beslut angående anteckning som skall göras på kärl innehållande starkt denaturerad sprit och som anger i vilken affär ämnet har sålts (281/70)
23. 3. 1970 Lag angående ändring av lagen om psykiskt efterblivna (238/70)
24. 3. 1970 Lag om avbrytande av havandeskap (239/70)
24. 4. 1970 Kastreringslag (282/70)
24. 4. 1970 Steriliseringslag (283/70)
24. 4. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om gifter (285/70)
22. 5. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om social- och hälsovårdsministeriet (353/70)
22. 5. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om medicinalstyrelsen (354/70)
29. 5. 1970 Förordning om avbrytande av havandeskap (359/70)
29. 5. 1970 Steriliseringsförordning (360/70)
29. 5. 1970 Kastreringsförordning (361/70)

5. 6. 1970 Asetus Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välisen sairaanhoitajien yhteispohjoismaisia työmarkkinoita koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta (383/70)
26. 6. 1970 Asetus terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta (447/70)
4. 7. 1970 Laki lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta (480/70)
4. 7. 1970 Laki kansakoulujen lääkärintoimesta annetun lain muuttamisesta (481/70)
4. 7. 1970 Laki kansakoulujen hammaslääkärintoimesta annetun lain muuttamisesta (482/70)
4. 7. 1970 Laki myrkkylain 22 §:n muuttamisesta (483/70)

4. 7. 1970 Asetus eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista annetun asetuksen muuttamisesta (487/70)
8. 7. 1970 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös eräille sairaaloille myönnetystä oikeudesta perityttää sairaalamaksuja ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä (492/70)
15. 7. 1970 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (499/70)
15. 7. 1970 Asetus eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista annetun asetuksen muuttamisesta (520/70)
22. 7. 1970 Asetus kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta (537/70)
22. 7. 1970 Asetus kansakoulujen hammaslääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta (538/70)
5. 8. 1970 Asetus Helsingin yliopiston oikeuslääketieteellisen tiedekunnan tutkinnoista annetun asetuksen muuttamisesta (546/70)
21. 8. 1970 Asetus myrkkyasetuksen muuttamisesta (557/70)

21. 8. 1970 Asetus oikeuslääkeopillisten tutkimusten toimittamisesta lääkärille ja hammaslääkärille tulevasta korvauksesta annetun asetuksen muuttamisesta (558/70)
28. 8. 1970 Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta (576/70)
28. 8. 1970 Asetus erikoislääkäritutkinnosta suoritettavasta maksusta (577/70)
1. 10. 1970 Sosiaali- ja terveysministeriön päätös sairausvakuutuslain 8 §:ssä tarkoitetun taksan perusteista keinomunuaishoidon osalta (624/70)
16. 10. 1970 Laki yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta (625/70)
16. 10. 1970 Laki sairaanhoitolaitosten henkilökunnan aseman järjestämisestä eräissä tapauksissa annetun lain muuttamisesta (626/70)
6. 11. 1970 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (680/70)
6. 11. 1970 Asetus hammaslääkärien yhteispohjoismaisia työmarkkinoita koskevaan sopimukseen liittyvän pöytäkirjan voimassaoloajan lakkauttamisesta (711/70)
20. 11. 1970 Asetus terveydenhoitoasetuksen muuttamisesta (714/70)
20. 11. 1970 Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta (715/70)
4. 12. 1970 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (742/70)
18. 12. 1970 Asetus sairausvakuutusasetuksen muuttamisesta (788/70)
23. 12. 1970 Asetus syntymän ja kuoleman rekisteröinnistä (824/70)
23. 12. 1970 Asetus vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen määräysten soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta (834/70)
30. 12. 1970 Laki terveyden- ja sairaanhoidon piirihallinnosta (839/70)

5. 6. 1970 Förordning om bringande i kraft av överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Norge och Sverige om gemensam nordisk arbetsmarknad för sjuksköterskor (383/70)
26. 6. 1970 Förordning angående ändring av hälsovårdsförordningen (447/70)
4. 7. 1970 Lag om ändring av lagen angående utövning av läkarkallet (480/70)
4. 7. 1970 Lag angående ändring av lagen om läkarbefattning vid folkskolorna (481/70)
4. 7. 1970 Lag angående ändring av lagen om tandläkarväsendet vid folkskolorna (482/70)
4. 7. 1970 Lag angående ändring av 22 § lagen om gifter (483/70)
4. 7. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om vissa avgifter, ersättningar och arvoden vid sjukvårdsinrättningar (487/70)
8. 7. 1970 Social- och hälsovårdsministeriets beslut om rätt som beviljats vissa sjukhus att utan dom eller utslag låta utsöka sjukhusavgifter (492/70)
15. 7. 1970 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (499/70)
15. 7. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om vissa avgifter, ersättningar och arvoden vid sjukvårdsinrättningar (520/70)
22. 7. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om läkarbefattning vid folkskolorna (537/70)
22. 7. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om tandläkarväsendet vid folkskolorna (538/70)
5. 8. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om examina inom juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet (546/70)
21. 8. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om gifter (557/70)
21. 8. 1970 Förordning om ändring av förordningen angående läkare och tandläkare tillkommande ersättning för verkställande av rättsmedicinska undersökningar (558/70)
28. 8. 1970 Förordning om ändring av sjukförsäkringsförordningen (576/70)
28. 8. 1970 Förordning om avgiften för läkares specialistexamen (577/70)
1. 10. 1970 Social- och hälsovårdsministeriets beslut om grunderna för i 8 § sjukförsäkringslagen avsedd taxa med avseende på behandling med konstgjord njure (624/70)
16. 10. 1970 Lag angående ändring av lagen om universitetscentralsjukhus (625/70)
16. 10. 1970 Lag angående ändring av lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter (626/70)
6. 11. 1970 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (680/70)
6. 11. 1970 Förordning om upphävande av giltigheten av det till överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad för tandläkare anslutna protokollet (711/70)
20. 11. 1970 Förordning om ändring av hälsovårdsförordningen (714/70)
20. 11. 1970 Förordning om ändring av sjukförsäkringsförordningen (715/70)
4. 12. 1970 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (742/70)
18. 12. 1970 Förordning om ändring av sjukförsäkringsförordningen (788/70)
23. 12. 1970 Förordning om registrering av födelser och dödsfall (824/70)
23. 12. 1970 Förordning angående ändring av förordningen om tillämpning av bestämmelserna i 1961 års allmänna narkotikakonvention (834/70)
30. 12. 1970 Lag om hälso- och sjukvårdsväsedets distriktsförvaltning (839/70)

30. 12. 1970 Laki yleisestä lääkärinhoidosta annetun lain muuttamisesta (840/70)
30. 12. 1970 Laki yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain 3 §:n muuttamisesta (841/70)
30. 12. 1970 Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (842/70)
30. 12. 1970 Laki Kuopion korkeakoulusta (843/70)

30. 12. 1970 Lag angående ändring av lagen om allmän läkarvård (840/70)
30. 12. 1970 Lag angående ändring av 3 § lagen om universitetscentralsjukhus (841/70)
30. 12. 1970 Lag om ändring av sjukförsäkringslagen (842/70)
30. 12. 1970 Lag om Kuopio högskola (843/70)

1.1 General remarks concerning Health Services in Finland in 1969 and 1970

1.2 Vital Statistics

Numbers of marriages, births and deaths in 1950—1972 are presented for the whole country and shortly commented. Mothers, live births and stillbirths are presented by province and attention is given to the decrease of stillbirths when the years 1969 and 1970 are compared. Population size for the years 1961—70 has previously been slightly overestimated and the census 1970 revealed that the actual population size was 91 755 smaller as the estimated one. Rates for the year 1969 have been calculated on the basis of estimated figures because the laborious recalculation would only very little change the results but would delay the publication. Mean population for the years 1969 and 1970 is presented in tables 1.2.1—1.2.4 and by age and sex and by administrative districts in Appendix tables 1.3.5—1.3.8.

1.3 Causes of Death

There is a special volume of Official Statistics which gives information on causes of death (Finnish Official Statistics Vol. VI B). The latest published information concerns the year 1970.

The crude mortality rates are favourable for Finland if compared with other Schandinavian countries but comparison by age and sex shows that this is solely due to younger age structure of the population in Finland. The difference is very great in males especially in age classes between 40 and 60 years of age. If analyzed by cause of death the excess mortality is not limited solely to ischaemic heart diseases. Differencies of the same magnitude can be found in many other disease groups as well as in accidents and even suicides.

1.2.1 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku vuonna 1969 [1])
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1969 [1])
Resident mean population in 1969 [1])

A. Ikäryhmittäin — Enligt åldersgrupp — *By age group*

Ikä Ålder *Age*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*	Ikä Ålder *Age*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
0	35 476	33 974	69 450	45—49	125 571	148 052	273 623
1	37 772	36 141	73 913	50—54	106 953	132 762	239 715
2	38 648	37 109	75 757	55—59	113 756	141 741	255 497
3	38 603	37 134	75 737	60—64	96 631	128 642	225 273
4	39 217	37 561	76 778	65—69	69 315	101 334	170 649
5— 9	200 787	192 934	393 721	70—74	43 609	74 478	118 087
10—14	210 615	202 436	413 061	75—79	23 630	44 882	68 512
15—19	228 059	219 355	447 414	80—84	11 108	24 174	35 282
20—24	237 906	228 095	466 001	85—89	3 429	8 235	11 664
25—29	165 473	160 989	326 462	90—	696	1 839	2 535
30—34	152 751	146 572	299 328	**Yhteensä — Summa**			
35—39	145 368	141 465	286 833	*Total*	**2 271 271**	**2 429 455**	**4 700 726**
40—44	145 888	149 551	295 439				

B. Lääneittäin — Länsvis — *By province*

Lääni Län *Province*	Koko lääni Hela länet *Whole province*		Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	
	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*
Uudenmaan — Nylands	1 006 847	466 335	248 033	121 650
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	681 877	326 930	341 453	166 780
Åland — Ahvenanmaa	21 580	10 694	12 987	6 553
Hämeen — Tavastehus	636 943	302 375	268 210	132 153
Kymen — Kymmene	348 663	169 903	147 924	73 234
Mikkelin — S:t Michels	224 522	110 626	155 082	78 284
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	191 894	96 181	138 202	70 659
Kuopion — Kuopio	264 277	129 864	157 954	80 099
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	247 768	122 352	160 835	81 143
Vaasan — Vasa	436 001	212 487	294 162	145 123
Oulun — Uleåborgs	420 880	211 978	280 581	144 381
Lapin — Lapplands	219 474	111 546	146 673	76 563
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 700 726**	**2 271 271**	**2 352 696**	**1 176 622**
Helsinki — Helsingfors	532 183	236 340	·	·
Turku — Åbo	153 347	70 538	·	·
Tampere — Tammerfors	153 990	70 175	·	·

[1]) Väestölaskennan perusteella korjattu keskiväkiluku on 4 623 785. — Den på grund av folkräkningen korrigerade medelfolkmängden är 4 623 785 — *Mean population, corrected on the basis of population census is 4 623 785.*

1.2.1 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku vuonna 1970
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1970
Resident mean population in 1970

A. Ikäryhmittäin — Enligt åldersgrupp — *By age group*

Ikä Ålder *Age*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*	Ikä Ålder *Age*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
0	32 164	30 741	62 905	45—49	129 440	149 486	278 926
1	34 229	32 782	67 011	50—54	105 235	130 608	235 843
2	36 337	34 806	71 143	55—59	111 078	139 101	250 179
3	37 172	35 809	72 981	60—64	99 459	131 392	230 851
4	37 488	36 215	73 703	65—69	71 303	104 127	175 430
5— 9	196 029	188 234	384 263	70—74	45 394	77 531	122 925
10—14	205 098	196 909	402 007	75—79	24 604	47 170	71 774
15—19	218 178	207 956	426 134	80—84	11 229	24 649	35 878
20—24	229 782	217 376	447 158	85—	4 376	11 111	15 487
25—29	162 946	156 124	319 070	**Yhteensä — Summa**			
30—34	147 146	143 685	290 831	*Total*	**2 225 101**	**2 381 206**	**4 606 307**
35—39	140 223	137 214	277 437				
40—44	146 191	148 180	294 371				

B. Lääneittäin — Länsvis — *By province*

Lääni Län *Province*	Koko lääni Hela länet *Whole province*		Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	
	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*
Uudenmaan — Nylands	995 673	462 450	251 785	123 821
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	674 557	323 788	334 808	163 795
Åland — Ahvenanmaa	20 601	10 235	12 188	6 149
Hämeen — Tavastehus	633 669	300 989	265 803	130 680
Kymen — Kymmene	344 427	167 700	145 042	71 854
Mikkelin — S:t Michels	221 272	108 918	151 922	76 530
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	188 281	94 319	133 918	68 396
Kuopion — Kuopio	258 770	127 070	147 089	74 506
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	239 762	118 078	154 381	77 738
Vaasan — Vasa	423 424	206 032	284 215	139 917
Oulun — Uleåborgs	405 660	203 898	267 971	137 734
Lapin — Lapplands	200 211	101 624	133 181	69 176
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 606 307**	**2 225 101**	**2 282 303**	**1 140 296**
Helsinki — Helsingfors	510 352	226 510	·	·
Turku — Åbo	152 210	70 065	·	·
Tampere — Tammerfors	155 443	71 011	·	·

1.2.2 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku mielisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1969 [1])
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktsvis år 1969 [1])
Resident mean population by mental health district in 1969 [1])

Piiri — Distrikt — *District*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	532 183	236 340	295 843
Turun kaupungin — Åbo stads	153 347	70 538	82 809
Södra Finlands — Etelä-Suomen	243 398	117 847	125 551
Uudenmaan — Nylands	294 783	143 004	151 779
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	145 579	70 456	75 123
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi	110 126	53 376	56 750
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta	168 769	81 780	86 989
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta	73 798	35 879	37 919
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands	307 489	145 222	162 267
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands	285 790	136 054	149 736
Etelä-Savon — Södra Savolax	233 761	115 313	118 448
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands	348 663	169 904	178 759
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	191 894	96 181	95 713
Pohjois-Savon — Norra Savolax	276 675	136 210	140 465
Seinäjoen — Seinäjoki	494 551	243 206	251 345
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan	177 987	85 745	92 242
Oulun — Uleåborgs	640 353	323 522	316 831
Ålands — Ahvenanmaan	21 580	10 694	10 886
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 700 726**	**2 271 271**	**2 429 455**

[1]) Väestölaskennan perusteella korjattu keskiväkiluku on 4 623 785. — Den på grund av folkräkningen korrigerade medelfolkmängden är 4 623 785. — *Mean population, corrected on the basis of population census is 4 623 785.*

1.2.2 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku mielisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1970
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktsvis år 1970
Resident mean population by mental health district in 1970

Piiri — Distrikt — *District*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	513 783	228 305	285 478
Turun kaupungin — Åbo stads	152 031	70 002	82 029
Södra Finlands — Etelä-Suomen	244 276	118 532	125 744
Uudenmaan — Nylands	300 161	145 986	154 175
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	143 871	69 778	74 093
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi	109 962	53 387	56 575
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta	167 757	81 304	86 453
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta	71 349	34 723	36 626
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands	305 640	144 438	161 202
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands	284 869	135 722	149 147
Etelä-Savon — Södra Savolax	230 199	113 435	116 764
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands	344 427	167 700	176 727
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	188 281	94 319	93 962
Pohjois-Savon — Norra Savolax	270 575	133 103	137 472
Seinäjoen — Seinäjoki	479 048	235 013	244 035
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan	173 606	83 597	90 009
Oulun — Uleåborgs	605 871	305 522	300 349
Ålands — Ahvenanmaan	20 601	10 235	10 366
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 606 307**	**2 225 101**	**2 381 206**

1.2.3 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969 [1])
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969 [1])
Resident mean population by central hospital district and hospital region in 1969 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
Lapin — Lapplands	131 357	67 323	64 034
Kemin — Kemi	88 117	44 223	43 894
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	262 039	131 434	130 605
Kainuun — Kainuu	107 060	54 582	52 478
Yhteensä — Summa — *Total*	**588 573**	**297 562**	**291 011**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	118 410	58 841	59 569
Vasa — Vaasan	165 328	79 703	85 625
Seinäjoen — Seinäjoki	204 044	99 904	104 140
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	247 768	122 353	125 415
Yhteensä — Summa — *Total*	**735 550**	**360 801**	**374 749**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
Kuopion — Kuopio	264 278	129 864	134 414
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	195 940	98 275	97 665
Savonlinnan — Nyslotts	82 448	40 767	41 681
Mikkelin — St. Michels	118 176	58 029	60 167
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	135 079	65 824	69 255
Yhteensä — Summa — *Total*	**795 941**	**392 759**	**403 182**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
Tampereen — Tammerfors	396 364	188 560	207 804
Satakunnan — Satakunta	235 239	113 973	121 266
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	412 101	196 102	215 999
Ålands — Ahvenanmaan	21 580	10 694	10 886
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 065 284**	**509 329**	**555 955**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
Lahden — Lahtis	189 499	90 238	99 261
Hämeenlinnan — Tavastehus	139 452	66 552	72 900
Kotkan — Kotka	195 968	95 582	100 386
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	990 459	458 448	532 011
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 515 378**	**710 820**	**804 558**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 700 726**	**2 271 271**	**2 429 455**

1.2.4 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku tuberkuloosipiireittäin vuonna 1969 [1])
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd tuberkulosdistriktsvis år 1969 [1])
Resident mean population by tuberculosis district in 1969 [1])

Piiri — Distrikt — *District*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	532 183	236 340	295 843
Raseborgs — Raaseporin	243 398	117 847	125 551
Uudenmaan — Nylands	241 259	117 231	124 028
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	363 175	172 083	191 092
Satakunnan — Satakunta	305 304	148 278	157 026
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	317 562	149 840	167 722
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	333 496	159 075	174 421
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels	497 915	243 384	254 531
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	199 821	100 219	99 602
Pohjois-Savon — Norra Savolax	264 278	129 865	134 413
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	304 401	150 405	153 996
Härmän — Härmä	258 015	126 742	131 273
Vasa — Vaasan	177 986	85 746	92 240
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	122 326	62 110	60 216
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	298 554	149 867	148 687
Lapin — Lapplands	219 473	111 545	107 928
Ålands — Ahvenanmaan	21 580	10 694	10 886
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 700 726**	**2 271 271**	**2 429 455**

[1]) Väestölaskennan perusteella korjattu keskiväkiluku on 4 623 785. — Den på grund av folkräkningen korrigerade medelfolkmängden är 4 623 785. — *Mean population, corrected on the basis of population census is 4 623 785.*

1.2.3 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970
Resident mean population by central hospital district and hospital region in 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
Lapin — Lapplands	118 925	60 832	58 093
Kemin — Kemi	81 286	40 792	40 494
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	253 455	126 856	126 599
Kainuun — Kainuu	102 509	52 179	50 330
Yhteensä — Summa — *Total*	**556 175**	**280 659**	**275 516**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	113 945	56 469	57 476
Vasa — Vaasan	161 224	77 694	83 530
Seinäjoen — Seinäjoki	197 951	96 732	101 219
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	239 762	118 078	121 684
Yhteensä — Summa — *Total*	**712 882**	**348 973**	**363 909**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
Kuopion — Kuopio	258 770	127 070	131 700
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	192 014	96 245	95 769
Savonlinnan — Nyslotts	81 086	40 097	40 989
Mikkelin — St. Michels	116 514	57 120	59 394
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	133 385	64 897	68 488
Yhteensä — Summa — *Total*	**781 769**	**385 429**	**396 340**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
Tampereen — Tammerfors	393 543	187 346	206 197
Satakunnan — Satakunta	234 165	113 491	120 674
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	405 170	193 079	212 091
Ålands — Ahvenanmaan	20 601	10 235	10 366
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 053 479**	**504 151**	**549 328**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
Lahden — Lahtis	189 515	90 326	99 189
Hämeenlinnan — Tavastehus	139 234	66 478	72 756
Kotkan — Kotka	193 807	94 462	99 345
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	979 446	454 623	524 823
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 502 002**	**705 889**	**796 113**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 606 307**	**2 225 101**	**2 381 206**

1.2.4 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku tuberkuloosipiireittäin vuonna 1970
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd tuberkulosdistriktsvis år 1970
Resident mean population by tuberculosis district in 1970

Piiri — Distrikt — *District*	Yhteensä Summa *Total*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	513 783	228 305	285 478
Raseborgs — Raaseporin	244 276	118 532	125 744
Uudenmaan — Nylands	247 190	120 490	126 700
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	359 955	170 852	189 103
Satakunnan — Satakunta	291 438	141 524	149 914
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	326 209	154 228	171 981
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	332 051	158 512	173 539
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels	491 618	240 114	251 504
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	195 787	98 131	97 656
Pohjois-Savon — Norra Savolax	258 770	127 070	131 700
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	295 334	145 554	149 780
Härmän — Härmä	249 818	122 435	127 383
Vasa — Vaasan	173 606	83 597	90 009
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	117 676	59 657	58 019
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	287 984	144 241	143 743
Lapin — Lapplands	200 211	101 624	98 587
Ålands — Ahvenanmaan	20 601	10 235	10 366
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 606 307**	**2 225 101**	**2 381 206**

1.3.1 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969
Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1969
Deaths by cause, age and sex in 1969

Tautinimistön ryhmät [1]) Grupperna av sjukdomsnomenklaturen [1]) *Groups of the list of diseases* [1])	Peruskuolemansyy Grunddödsorsak *Underlying cause of death*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age* 0	1	2	3	4	5—9
I	Tartunta- ja loistaudit — Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar — *Morbi infectiosi et parasitarii*	M	22	2	2	3	4	2
		N-K-*F*	13	7	3	—	—	3
II	Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata*	M	1	4	3	4	5	20
		N-K-*F*	—	3	6	3	5	24
III	Umpieritys- ja aineenvaihduntasairaudet sekä ravitsemushäiriöt — Endokrina systemets sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar — *Morbi systematis endocrini nutritionis et metabolismi*	M	1	1	1	—	—	2
		N-K-*F*	8	1	—	—	—	1
IV	Vertamuodostavien elinten ja veren taudit — Blodbildande organens och blodets sjukdomar — *Morbi systematis haematopoetici et sanguinis*	M	1	—	—	—	—	1
		N-K-*F*	1	—	—	—	—	—
V	Mielenterveyden häiriöt — Mentala rubbningar — *Morbi mentis*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
VI	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	M	9	3	3	3	3	6
		N-K-*F*	9	1	3	1	1	2
VII	Verenkiertoelinten sairaudet — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulationis*	M	1	1	—	1	1	3
		N-K-*F*	2	1	—	1	—	—
VIII	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	M	30	10	2	5	1	4
		N-K-*F*	28	6	1	2	2	2
IX	Ruuansulatuselimistön sairaudet — Matsmältningsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	M	10	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	10	—	—	—	—	2
X	Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	M	4	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	2	1	—	—	—	—
XI	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuoteuden lisätaudit — Komplikationer vid graviditet, förlossning och i puerperiet — *Complicationes gravidarum, parturientium et puerperarum*	N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XII	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et subcutis*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet — Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven — *Morbi systematis musculi-sceletalis et telae conjunctivae*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XIV	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	M	114	7	2	3	2	5
		N-K-*F*	102	5	1	1	1	2
XV	Perinataalisten sairauksien ja kuolleisuuden syitä — Vissa orsaker till perinatal sjuklighet och dödlighet — *Causae quaedam morborum neonatorum et mortis perinatalis*	M	350	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	217	—	—	—	—	—
XVI	Oireita ja tarkemmin määrittelemättömiä tapauksia — Symptom och ofullständigt preciserade fall — *Symptomata et casus male definiti* ..	M	1	2	—	—	—	3
		N-K-*F*	2	1	—	—	—	—
XVII	Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	M	13	8	17	18	19	98
		N-K-*F*	11	10	11	13	12	48
I—XVII	**Kuolleita yhteensä — Döda inalles** — *Total deaths*	**M**	**557**	**38**	**30**	**37**	**35**	**144**
		N-K-F	**405**	**36**	**25**	**21**	**21**	**84**
	Kuolleisuus keskiväkiluvun 1 000:tta kohti v. 1969 — Döda per 1 000 av medelfolkmängden år 1969 — *Deaths per 1 000 mean population in 1969*	M	15.70	1.01	0.78	0.96	0.89	0.72
		N-K-*F*	11.92	1.00	0.67	0.57	0.56	0.44
	Kuolleisuus keskiväkiluvun 1 000:tta kohti v. 1959 — Döda per 1 000 av medelfolkmängden år 1959 — *Deaths per 1 000 mean population in 1959*	M	28.39	2.88	1.36	0.93	0.80	0.75
		N-K-*F*	20.20	2.33	1.20	0.78	0.83	0.38

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. —

10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—	Yhteensä Summa *Total*	Kuolleita keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Döda per 1 000 av medelfolkmängden *Deaths per 1 000 mean population* v. 1969	v. 1959
3	3	2	—	4	6	18	21	29	41	47	47	31	35	24	7	3	356	0.16	0.50
—	1	1	4	4	6	7	6	11	19	24	30	32	28	14	22	5	240	0.10	0.22
13	15	25	22	36	51	105	180	271	568	797	834	646	463	252	102	20	4 437	1.99	1.73
11	13	17	23	33	54	97	185	250	366	418	470	538	457	363	147	37	3 520	1.47	1.38
4	2	4	4	9	8	10	13	4	26	20	21	34	34	20	9	2	229	0.10	
—	3	3	7	4	5	5	9	13	27	55	83	113	111	81	28	8	565	0.24	0.13
—	1	3	—	2	1	3	1	2	4	2	4	4	3	5	4	1	42	0.02	0.23
—	1	2	—	—	1	3	4	1	8	4	10	10	8	15	4	3	75	0.03	
—	—	—	2	5	5	20	19	8	10	10	4	5	6	10	5	1	110	0.05	0.02
1	—	—	—	1	—	2	—	2	5	4	10	15	17	22	20	5	104	0.04	0.02
3	13	12	10	6	8	8	16	9	13	28	33	23	23	7	2	—	241	0.11	1.04
1	10	9	3	2	3	7	13	9	15	29	27	39	21	19	8	1	233	0.10	1.49
4	13	12	33	63	162	342	544	808	1 368	1 713	1 988	1 847	1 579	1 118	541	189	12 331	5.52	3.17
2	8	12	14	19	44	81	192	259	486	966	1 488	2 173	2 465	2 243	1 280	494	12 230	5.12	2.78
1	8	5	5	10	13	31	38	72	152	260	286	357	325	254	145	58	2 072	0.93	0.59
3	2	4	3	7	9	13	24	35	48	63	107	240	290	348	257	102	1 596	0.67	0.50
3	1	2	5	9	14	24	38	40	60	76	84	62	68	48	31	5	580	0.26	0.33
3	2	—	2	2	6	8	18	13	27	44	77	94	101	102	63	16	590	0.25	0.30
—	2	2	2	5	7	12	12	25	26	35	51	57	60	60	32	11	403	0.18	0.26
1	5	2	4	3	8	9	14	29	33	60	65	99	116	114	37	14	616	0.26	0.20
—	1	—	2	2	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	0.00	0.02
—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	5	0.00	
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	2	4	4	2	16	0.00	0.02
—	1	2	1	—	—	3	2	—	4	11	9	5	3	5	1	1	48	0.02	0.04
—	1	1	4	4	4	5	3	6	10	15	20	12	17	10	6	1	119	0.05	
7	5	6	5	3	1	1	3	1	5	2	1	1	—	2	—	—	176	0.08	0.12
4	7	7	2	2	2	1	2	3	3	3	3	2	1	—	—	—	154	0.06	0.09
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	0.15	0.29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	217	0.09	0.18
1	—	2	3	3	3	4	4	7	4	3	13	6	10	19	14	10	112	0.05	0.20
1	1	3	—	1	3	—	2	2	8	4	3	5	14	24	24	24	122	0.05	0.29
42	171	215	214	211	236	290	246	252	251	216	161	119	71	51	36	9	2 964	1.33	1.08
21	41	58	44	43	39	62	59	56	69	76	65	98	89	93	53	32	1 103	0.46	0.40
81	**235**	**293**	**306**	**366**	**515**	**871**	**1 138**	**1 528**	**2 533**	**3 220**	**3 537**	**3 197**	**2 680**	**1 876**	**929**	**310**	**24 456**	**10.94**	**9.47**
48	**96**	**119**	**112**	**128**	**185**	**304**	**531**	**689**	**1 124**	**1 765**	**2 460**	**3 471**	**3 737**	**3 452**	**1 953**	**744**	**21 510**	**9.00**	**8.16**
0.38	1.03	1.23	1.85	2.40	3.54	5.97	9.06	14.29	22.27	33.32	51.03	73.31	113.42	168.89	270.92	445.40	10.94	·	·
0.24	0.44	0.52	0.70	0.87	1.31	2.03	3.59	5.19	7.93	13.72	24.28	46.60	83.26	142.80	237.16	404.57	9.00	·	·
0.55	1.08	1.64	2.06	2.70	3.78	5.00	7.78	12.94	20.26	31.81	47.99	69.54	107.38	159.23	251.03	346.00	9.47	·	·
0.28	0.50	0.64	0.97	1.04	1.67	2.50	3.61	5.65	8.84	15.13	27.05	47.61	85.98	145.54	225.54	345.00	8.16	·	·

Coding according to ICD, taken into use in 1969.

1.3.1 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1970
Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1970
Deaths by cause, age and sex in 1970

Tautinimistön ryhmät [1]) Grupperna av sjukdomsnomenklaturen [1]) *Groups of the list of diseases* [1])	Peruskuolemansyy Grunddödsorsak *Underlying cause of death*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age* 0	1	2	3	4	5—9
I	Tartunta- ja loistaudit — Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar — *Morbi infectiosi et parasitarii*	M	18	4	2	1	—	1
		N-K-*F*	12	4	—	—	—	2
II	Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata*	M	4	2	3	8	5	16
		N-K-*F*	6	3	2	4	4	19
III	Umpieritys- ja aineenvaihduntasairaudet sekä ravitsemushäiriöt — Endokrina systemets sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar — *Morbi systematis endocrini nutritionis et metabolismi*	M	1	—	1	1	—	2
		N-K-*F*	2	2	—	—	—	—
IV	Vertamuodostavien elinten ja veren taudit — Blodbildande organens och blodets sjukdomar — *Morbi systematis haematopoetici et sanguinis*	M	1	—	—	—	—	1
		N-K-*F*	—	—	—	1	—	—
V	Mielenterveyden häiriöt — Mentala rubbningar — *Morbi mentis*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
VI	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	M	11	4	4	—	5	6
		N-K-*F*	13	4	1	—	1	3
VII	Verenkiertoelinten sairaudet — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulationis*	M	2	—	—	—	—	2
		N-K-*F*	2	—	1	—	—	1
VIII	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	M	27	4	3	4	—	2
		N-K-*F*	14	4	—	1	—	1
IX	Ruuansulatuselimistön sairaudet — Matsmältningsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	M	4	1	1	1	—	1
		N-K-*F*	4	—	—	—	—	2
X	Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	M	7	1	—	—	—	—
		N-K-*F*	5	1	—	—	—	1
XI	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuoteuden lisätaudit — Komplikationer vid graviditet, förlossning och i puerperiet — *Complicationes gravidarum, parturientium et puerperarum*	N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XII	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et subcutis*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XIII	Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet — Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven — *Morbi systematis musculi-sceletalis et telae conjunctivae*	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	1	—	—	—
XIV	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	M	106	13	5	5	1	5
		N-K-*F*	98	5	3	2	5	7
XV	Perinataalisten sairauksien ja kuolleisuuden syitä — Vissa orsaker till perinatal sjuklighet och dödlighet — *Causae quaedam morborum neonatorum et mortis perinatalis*	M	280	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	201	—	—	—	—	—
XVI	Oireita ja tarkemmin määrittelemättömiä tapauksia — Symptom och ofullständigt preciserade fall — *Symptomata et casus male definiti*	M	2	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
XVII	Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	M	20	10	16	10	18	90
		N-K-*F*	14	5	11	8	5	30
I—XVII	**Kuolleita yhteensä — Döda inalles — *Total deaths***	**M**	**483**	**39**	**35**	**30**	**29**	**126**
		N-K-F	**371**	**28**	**19**	**16**	**15**	**66**
	Kuolleisuus keskiväkiluvun 1 000:tta kohti v. 1970 — Döda per 1 000 av medelfolkmängden år 1970 — *Deaths per 1 000 mean population in 1970*	M	15.02	1.14	0.96	0.81	0.77	0.64
		N-K-*F*	12.07	0.85	0.55	0.45	0.41	0.35
	Kuolleisuus keskiväkiluvun 1 000:tta kohti v. 1960 — Döda per 1 000 av medelfolkmängden år 1960 — *Deaths per 1 000 mean population in 1960*	M	24.10	2.28	1.11	0.92	0.91	0.62
		N-K-*F*	18.37	1.73	0.80	0.63	0.31	0.41

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. —

10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—	Yhteensä Summa *Total*	Kuolleita keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Döda per 1 000 av medelfolkmängden *Deaths per 1 000 mean population* v. 1970	v. 1960
2	6	2	—	2	7	16	31	28	40	48	49	42	26	22	5	2	354	0.16	0.46
1	1	4	1	2	3	2	10	12	21	23	25	30	28	32	11	5	229	0.10	0.18
11	26	22	21	29	48	99	176	281	546	772	770	737	514	240	98	20	4 448	2.00	1.77
8	8	23	16	22	41	87	172	213	342	446	515	550	480	330	140	38	3 469	1.46	1.41
—	2	6	5	13	8	7	13	9	18	21	37	36	30	13	6	1	230	0.10	
1	—	5	6	7	5	6	8	17	18	51	67	101	117	53	25	5	496	0.21	0.11
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	4	5	6	4	3	—	1	30	0.01	0.20
—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	5	6	6	2	8	2	1	34	0.01	
—	—	—	2	2	10	18	10	8	4	12	2	5	7	13	2	—	95	0.04	0.02
—	—	—	1	2	1	1	—	1	4	5	11	12	22	21	21	5	107	0.04	0.02
10	19	14	6	5	10	8	7	9	15	21	38	20	21	11	—	—	244	0.11	1.06
7	5	6	3	6	4	10	7	7	20	19	33	31	29	20	9	—	238	0.10	1.51
5	7	14	25	63	134	315	517	734	1 271	1 755	1 892	1 900	1 491	1 144	532	173	11 976	5.38	3.31
4	9	7	10	22	41	92	155	280	448	896	1 385	1 988	2 266	2 173	1 254	476	11 510	4.83	2.91
2	7	5	3	9	14	21	39	55	112	186	261	326	307	255	136	56	1 834	0.82	0.66
—	7	5	3	2	3	12	15	20	34	89	126	206	312	297	220	95	1 466	0.62	0.53
2	3	8	4	8	20	36	37	39	54	76	78	82	76	49	24	9	613	0.28	0.31
2	2	4	2	3	8	8	16	28	33	56	73	106	131	90	59	25	652	0.27	0.30
3	4	2	3	6	5	10	8	18	19	44	56	68	65	51	27	11	408	0.18	0.28
2	1	—	1	9	5	12	16	23	30	40	55	80	103	71	51	25	531	0.22	0.26
—	1	2	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	0.00	0.02
—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	4	0.00	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	3	2	1	9	0.00	0.01
—	1	—	1	3	2	—	2	4	10	9	11	9	6	5	—	—	63	0.03	0.02
—	—	1	1	—	1	3	3	9	8	19	15	20	20	10	6	4	121	0.05	
6	4	5	1	3	5	4	3	1	4	5	1	—	—	1	—	—	178	0.08	0.10
1	3	3	—	2	1	4	3	6	3	4	1	2	—	—	—	—	153	0.06	0.08
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280	0.13	0.27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201	0.08	0.17
—	1	1	1	3	5	2	4	1	4	5	8	9	15	16	9	10	96	0.04	0.17
—	2	1	2	—	2	1	—	—	3	4	4	10	10	20	25	17	101	0.04	0.24
56	190	277	197	198	260	239	276	201	216	216	155	121	79	58	29	12	2 944	1.32	1.11
19	48	50	31	38	48	37	55	59	69	66	58	72	102	85	60	27	997	0.42	0.40
97	**270**	**356**	**269**	**344**	**528**	**776**	**1 124**	**1 391**	**2 316**	**3 174**	**3 363**	**3 361**	**2 642**	**1 881**	**868**	**295**	**23 797**	**10.69**	**9.63**
45	**87**	**111**	**79**	**116**	**165**	**276**	**461**	**675**	**1 034**	**1 724**	**2 375**	**3 214**	**3 623**	**3 213**	**1 885**	**724**	**20 322**	**8.53**	**8.28**
0.47	1.24	1.55	1.65	2.34	3.77	5.31	8.68	13.22	20.85	31.91	47.16	74.04	107.38	167.51	265.77		10.69	·	·
0.23	0.42	0.51	0.51	0.81	1.20	1.86	3.08	5.17	7.43	13.12	22.81	41.45	76.81	130.35	234.81		8.53	·	·
0.55	1.19	1.47	1.33	2.62	3.65	5.18	8.37	13.52	20.40	32.26	48.06	73.98	108.35	158.13	255.38	333.86	9.63	·	·
0.32	0.45	0.67	0.74	1.10	1.63	2.40	3.71	5.42	8.58	15.19	26.24	49.64	87.79	143.36	240.06	395.80	8.28	·	·

Coding according to ICD, taken into use in 1969.

2. TERVEYDEN- JA AVOSAIRAANHOITO

2.1 Äitiyshuolto

Äitiyshuollon tarkoituksena on huolehtia odottavan äidin ja kehittyvän sikiön terveydestä raskauden ja synnytyksen aikana sekä välittömästi synnytystä seuraavan ns. lapsivuodeajan kuluessa. Keskeisen osan äitiyshuollosta muodostaa äitiysneuvolatoiminta, joka on luonteeltaan ensi sijassa preventiivistä, ennalta estävää.

Vuonna 1944 kunnallisesta äitiys- ja lastenneuvoloista annetun lain mukaan tulee jokaisessa kaupungissa, kauppalassa ja maalaiskunnassa olla kunnallinen äitiys- ja lastenneuvola. Äitiysneuvolassa on kunnallislääkärin ja kunnankätilön, lastenneuvolassa kunnallislääkärin ja kunnallisen terveyssisaren vastaanottoja. Lait kunnan kätilöistä ja kunnallisista terveyssisarista ovat peräisin vuodelta 1944.

Kunnan laajuuden, liikenne- taikka asutusolojen niin vaatiessa on perustettava useampia neuvoloita. Lain tarkoittamien neuvoloiden eli pääneuvoloiden perustamis- ja ylläpitokustannuksiin saadaan valtionapua. Kunnat ovat lisäksi perustaneet vastaanottopaikoiksi ns. sivuneuvoloita, jotka ovat yksinomaan niiden ylläpitämiä. Neuvolaverkko kattaa koko maan. Erittäinkin maaseudulla äitiys- ja lastenneuvolat toimivat omassa talossaan eli ns. terveystalossa.

Äitiysneuvolan tehtävänä on valistusta levittämällä sekä apua antamalla ja tarvittaessa opastamalla äitejä tarkoituksenmukaisesti käyttämään hyväkseen äitiys- ja muita avustuksia, vähentää raskaudenaikaan, synnytykseen ja lapsivuoteeseen liittyviä terveyden vaaroja, edistää tulevien äitien ruumiillista ja henkistä terveyttä sekä lasten syntymistä mahdollisimman terveinä ja voimakkaina. Äitiyshuoltoon kuuluu lisäksi äitiysvalmennusohjelma.

Äitiysneuvolatoiminnan tavoitteena on, että ennen synnytystä jokainen äiti käy ainakin kolme kertaa lääkärin vastaanotolla ja kuukausittain ainakin yhden kerran kätilön vastaanotolla ja lisäksi lääkärin jälkitarkastuksessa 5—12 viikkoa synnytyksen jälkeen. Äitiysneuvoloiden palvelusten käyttäminen on vapaaehtoista ja maksutonta.

Neuvoloissa suoritetaan syövän toteamiseksi joukkotarkastuksia, jotka on tarkoitettu kaikille tiettyjen ikäryhmien naisille, ja annetaan ehkäisyvalistusta.

Lääninkätilöiden vuosikertomusten mukaan oli vuonna 1970 pääneuvoloita 904 eli suunnilleen yhtä runsaasti kuin aikaisemminkin. Sivuneuvoloiden määrä on sensijaan voimakkaasti pienentynyt. Niitä oli v. 1961 yli 2 300, mutta v. 1970 ainoastaan 404.

Sairaaloiden vuosi-ilmoitusten (laitossynnytykset) ja lääninkätilöiden vuosikertomusten (kätilön hoitamat kotisynnytykset ja synnytykset ilman koulutettua apua) mukaan synnytysten yhteismäärä vuonna 1970 oli 63 649 ja syntyneiden lasten määrä 64 387. Tilastokeskuksen vastaavat tiedot, jotka perustuivat väestörekisteriviranomaisten ns. muutosilmoituslomakkeisiin, olivat hieman erilaiset: synnytyksiä 64 295 ja syntyneitä lapsia 65 078. Koska tilastokeskuksen luvut ilmeisesti ovat luotetta-

2. HÄLSO- OCH DEN ÖPPNA SJUKVÅRDEN

2.1 Moderskapsvården

Moderskapsvårdens ändamål är att se till den väntande moderns och fostrets hälsa under havandeskapet och förlossningen samt under den efter förlossningen omedelbart följande s.k. barnsängstiden. En central del av moderskapsvården utgöres av rådgivningsverksamheten för mödravård, vars karaktär är i främsta rummet preventiv, förebyggande.

I enlighet med 1944 års lag om kommunala rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård bör i varje stad, köping och kommun finnas en kommunal rådgivningsbyrå för mödra- och barnavård. I rådgivningsbyrån för mödravård hålles kommunalläkarens och den kommunala barnmorskans, i rådgivningsbyrån för barnavård kommunalläkarens och den kommunala hälsosysterns mottagningar. Lagarna om kommunala barnmorskor och kommunala hälsosystrar är från år 1944.

Då kommunernas areal eller kommunikations- eller bosättningsförhållandena så fordrar, bör flere rådgivningsbyråer inrättas. Till grundläggnings- och underhållskostnader för de i lagen avsedda rådgivningsbyråerna, de s.k. huvudbyråerna, beviljas statsbidrag. Kommunerna har dessutom till mottagningsplatser inrättat s.k. sidobyråer, som de ensamma upprätthåller. Nätet av rådgivningsbyråer täcker hela landet. I synnerhet på landsorten verkar rådgivningsbyråerna i sitt eget hus, dvs. hälsogårdar.

Rådgivningsbyråns för mödravård uppgift är, att genom upplysningsverksamhet samt genom att hjälpa och vid behov råda mödrarna att ändamålsenligt använda sig av moderskaps- och övriga bidrag, minska de hälsorisker, vilka ansluter sig till havandeskap, förlossning och barnsäng, befrämja de blivande mödrarnas fysiska och psykiska hälsa samt barnens förutsättningar att födas så friska och starka som möjligt. I moderskapsvården ingår dessutom mödraförberedelsen.

Som mål för verksamheten i rådgivningsbyrån för mödravård är, att varje mor före förlossningen besöker läkarens mottagning minst tre gånger och minst en gång i månaden barnmorskans mottagning samt därtill besöker läkaren för eftergranskning 5—12 veckor efter förlossningen. Användningen av rådgivningsbyråernas för mödravård tjänster är frivillig och kostnadsfri.

I rådgivningsbyråerna utförs för konstaterande av cancer sållningsundersökningar, vilka är avsedda för alla kvinnor i viss åldersgrupp, och avges preventivupplysning.

Enligt länsbarnmorskornas årsberättelser fanns det år 1970 huvudrådgivningsbyråer 904, dvs. ungefär samma siffra som tidigare. Sidorådgivningsbyråernas antal har istället förminskat kraftigt. År 1961 fanns över 2 300 sidobyråer, men år 1970 endast 404.

Enligt sjukhusens årsrapporter (institutionsförlossningar) och länsbarnmorskornas årsberättelser (hemförlossningar, vilka barnmorskan skött och förlossningarna utan utbildad hjälp) var antalet förlossningar år 1970 63 649 och antalet födda barn 64 387. Statistikcentralens motsvarande uppgifter, vilka baserade sig på befolkningsregistermyndigheternas s.k. ändringsanmälningsblanketter, avvek i någon mån: antalet förlossningar 64 295 och födda barn 65 078.

1 000 elävänä syntynyttä kohti
Per 1 000 levande födda
Per 1 000 live births

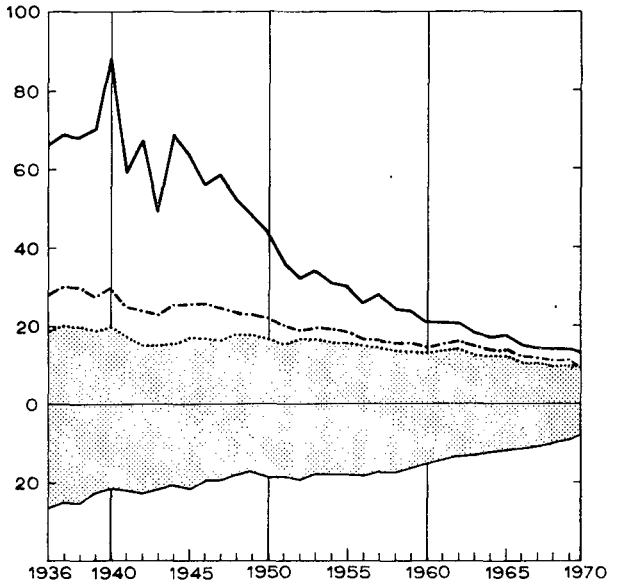

Vuosi — År — *Year*

Kuvio 2.1.1 Imeväiskuolleisuus, ensiviikon kuolleisuus, neonataalikuolleisuus, perinataalikuolleisuus ja kuolleena syntyneisyys vuosina 1936—70
Fig. 2.1.1 Spädbarnsdödlighet, döda under första veckan, neonataldödlighet, perinataldödlighet och dödfödda åren 1936—70
Fig. 2.1.1 Infant mortality, first week mortality, neonatal mortality, perinatal mortality and stillbirth ratio 1936—70

Imeväiskuolleisuus — Spädbarnsdödlighet — *Infant mortality*
Ensiviikon kuolleisuus — Döda under första veckan — *First week mortality*
Neonataalikuolleisuus — Neonataldödlighet — *Neonatal mortality*
Kuolleena syntyneisyys — Dödfödda — *Stillbirth ratio*
Perinataalikuolleisuus — Perinataldödlighet — *Perinatal mortality*

1 000 elävänä syntynyttä kohti, log.asteikko
Per 1 000 levande födda, log.skala
Per 1 000 live births, log.scale

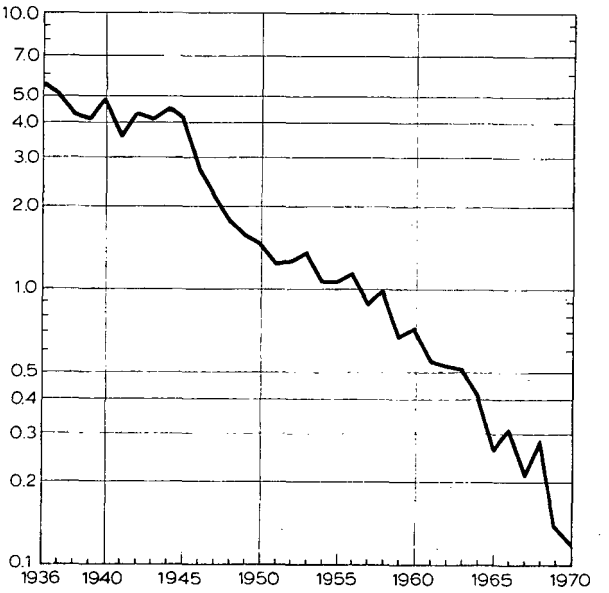

Vuosi — År — *Year*

Kuvio 2.1.2 Äitiyskuolleisuus vuosina 1936—70
Fig. 2.1.2 Moderskapsdödlighet åren 1936—70
Fig. 2.1.2 Maternal mortality in 1936—70

Kuvio 2.1.3 Äitiysneuvoloiden kirjoista poissaolleet synnyttäjät ja kirjoissa olleet synnyttäjät tarkastusten määrän mukaan prosentteina kaikista synnyttäjistä vuosina 1950—70
Fig. 2.1.3 Oregistrerade förlösta mödrar i rådgivningsbyråer för moderskap och registrerade förlösta mödrar enligt antal undersökningar i procent av alla förlösta mödrar åren 1950—70
Fig. 2.1.3 Mothers non-registered at maternity health centre and mothers registered at maternity health centre by number of examination as percentage of all mothers in 1950—70

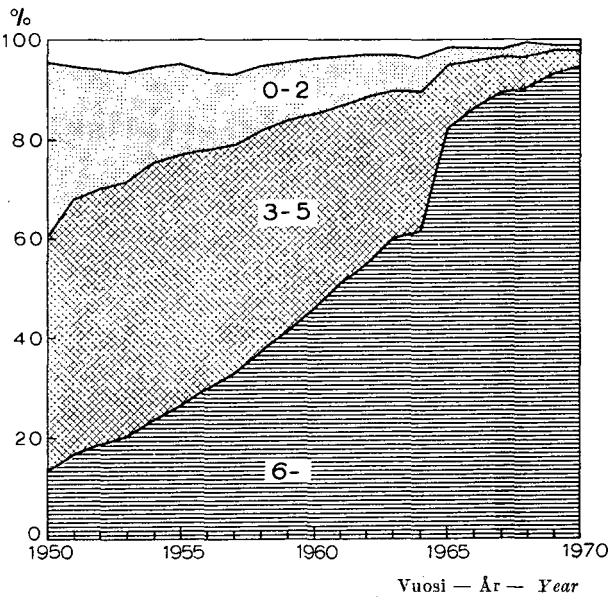

Äitiysneuvoloiden kirjoista poissaolleet synnyttäjät — Oregistrerade förlösta mödrar i rådgivningsbyråer för moderskap — *Mothers non-registered at maternity health centre*

Vuosi — År — *Year*

vampia, on tässä julkaisussa käytetty niitä silloin kun on laskettu suhdelukuja, joissa on mukana synnytysten (eli synnyttäjien) tai syntyneiden lasten määrä.

Alle 25-vuotiaitten synnyttäjien osuus on jatkuvasti kasvanut, vuonna 1959 se oli vain 35.6 %, mutta kymmentä vuotta myöhemmin jo 49.9 %. Samanaikaisesti on myös ensisynnyttäjien osuus noussut.

Tilastokeskuksen synnyttäjiä koskevista tiedoista ei käy ilmi synnytyspaikkaa, mutta lääkintöhallituksen keräämistä tiedoista (sairaaloiden vuosi-ilmoitukset ja lääninkätilöiden vuosikertomukset) se ilmenee, ks. taulu 2.1.1. Synnytyksistä tapahtui vuonna 1970 sairaaloissa 99.8 %, kätilön avustamana mutta muualla kuin sairaaloissa 0.1 % ja ilman koulutettua apua 0.1 %. Synnytyslaitoksissa ja sairaaloiden synnytysosastoilla oli vuoden 1970 lopussa 2 292 sairaansijaa, keskimääräinen hoitoaika oli 8.5 vuorokautta (1970). Pyrkimyksenä on ollut keskittää synnytyssijat suurehkoihin, erikoislääkärijohtoisiin osastoihin, ja esim. vuonna 1970 lakkautettiin 5 pientä yleislääkärin johtamaa synnytyslaitosta tai -osastoa.

Äitiyshuollon tuloksellisuutta kokonaisuutena kuvaa luonnollisesti imeväiskuolleisuus, jonka edullinen kehitys on edelleen jatkunut (taulu 2.1.7). Vuoden 1970 tieto 13.2 $^0/_{00}$ on kansainvälisessäkin vertailussa eräs parhaimpia koskaan todettuja suhdelukuja.

Viimeisimmät Pohjoismaista saatavat tiedot ovat vuodelta 1970. Ne ovat: Ruotsi 11.0, Tanska 14.2, Norja 12.7 (Luvut on laskettu 1 000 elävänä syntynyttä kohti). Koko maailmassa oli tuona vuonna Suomeen verrattuna alhaisempi imeväiskuolleisuus Ruotsin ja Norjan lisäksi Alankomailla (12.7) ja Japanilla (13.1).

Äitiysneuvoloiden kirjoissa olleiden lasten perinataalikuolleisuus (taulu 2.1.2) on laskenut kolme promilleyksikköä viisivuotiskautena 1966—1970 ja vuonna 1970 saavutettiin arvo 17.7. Edistys on pääasiassa tapahtunut yksittäisten lasten kohdalla, kaksosten ja kolmosten perinataalikuolleisuus ei ole selvästi laskenut. Taulukossa 2.2.5 on imeväiskuolleisuuden lisäksi esitetty 80 vuoden ajalta tietoja ensiviikon, ensiviikon jälkeisen ja neonataalikuolleisuuden kehityksestä. Nykyiset luvut ovat vain muutamia prosentteja vuosisadan vaihteen vastaavista. Myös kuolleena syntyneiden määrä on pienentynyt, ja tässäkin suhteessa saavutettiin kaikkien aikojen toistaiksi paras tulos vuonna 1970 (taulu 2.1.7). Samaa voidaan sanoa äitiyskuolleisuudesta, jonka arvo 0.12 (taulu 2.1.7) oli vain 3 prosenttia vastaavasta luvusta vuonna 1939 eli yhtä sukupolvea aikaisemmin.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että vuonna 1970 äitiyskuolleisuus oli Suomessa 0.12, Ruotsissa 0.10, Tanskassa 0.08 ja Norjassa 0.11.

Synnytykset tapahtuvat lähes poikkeuksetta laitoksissa. Maan keskiarvo oli 99.8 prosenttia, ja eroja läänien välillä ei käytännöllisesti katsoen esiinny laisinkaan tässä suhteessa. Synnytykset on pyritty keskittämään paremmin varustettuihin yksikköihin. Paitsi taloudellista säästöä on tämä ilmeisesti merkinnyt myös hoidon tehostumista. Siihen viittaa mm. se että vuonna 1970 pysyi elävänä syntyneistä 600—1 250 g painavista keskosista 29.6 % elossa yli 2 viikkoa (taulu 2.1.2). Vastaava suhdeluku vuonna 1965 oli 25.8 ja vuonna 1963 ainoastaan 12.7 %. Tähän painoluokkaan kuuluvien keskosten suhteellinen määrä on hieman muuttunut. Vuonna 1970 näitä oli 4.3 % elävänä syntyneistä, ja vastaava luku esim. vuonna 1965 oli 3.9 ja vuonna 1963 lähes sama (3.1). Suurin suhdeluku oli vuonna

Emedan Statistikcentralens sifferuppgifter uppenbarligen är tillförlitligare har de använts i denna publikation vid beräknandet av proportionstal, där antalet förlossningar (eller barnaföderskor) eller antalet födda barn är med.

Antalet barnaföderskor, under 25 år, har fortfarande vuxit; år 1959 var det endast 35.6 %, men tio år senare redan 49.9 %. Samtidigt har även proportionen av förstföderskor stigit.

I Statistikcentralens uppgifter angående barnaföderskor framkommer inte platsen för förlossningen, men denna uppgift fås ur medicinalstyrelsens data (sjukhusens årsrapporter och länsbarnmorskornas årsberättelser), se tabell 2.1.1. Under året 1970 skedde 99.8 % av förlossningarna på sjukhus, med bistånd av barnmorska. Utan anstalt födde 0.1 % samt utan skolad hjälp 0.1 %. I förlossningsanstalterna och sjukhusens förlossningsavdelningar fanns i slutet av året 1970 respektive 2 292 vårdplatser, medelvårdtiden var 8.5 dygn (1970). Strävan har varit att centralisera förlossningsvårdplatserna till större specialläkarledda avdelningar och år 1970 upphörde 5 små allmänläkarledda förlossningsanstalter eller -avdelningar med sin verksamhet.

Effektiviteten av moderskapsvården som helhet skildrar naturligtvis spädbarnsdödlighet, vars fördelaktiga utveckling har fortgått (tabell 2.1.7). Årets 1970 uppgift 13.2 $^0/_{00}$ är även i den internationella jämförelsen ett av de bästa någonsin konstaterade proportionstal.

De senaste uppgifterna från Norden är från år 1970. De är: Sverige 11.0, Danmark 14.2, Norge 12.7 (talen har räknats per 1 000 levande födda). I hela världen hade samma år endast några länder en lägre dödlighetssiffra: förutom Sverige och Norge, Holland (12.7) och Japan (13.1).

Barnens perinataldödlighet inskrivna i rådgivningsbyråerna för moderskap (tabell 2.1.2) har sjunkit med tre promille-enheter under femårsperioden 1966—1970 och 1970 nåddes värdet 17.7. Utvecklingen har närmast skett för enstaka barns del, den perinatala dödligheten av tvillingar och trillingar har inte sjunkit tydligt. I tabell 2.2.5. har förutom spädbarnsdödlighet framställts för en tidsperiod av 80 år uppgifter rörande första veckans, därefter skedda och neonataldödlighetens utveckling. De nuvarande siffrorna är endast några procent av motsvarande tal i början av århundradet. Även antalet dödfödda har minskat och i detta hänseende nåddes alla tiders tillsvidare bästa resultat år 1970 (tabell 2.1.7.). Detsamma kan sägas beträffande moderskapsdödligheten, vars värde 0.12 (tabell 2.1.7.) var endast 3 % av motsvarande siffra 1939, dvs. en generation tidigare.

För jämförelsens skull må det nämnas att år 1970 moderskapsdödligheten i Finland var 0.12, i Sverige 0.10, i Danmark 0.08 och i Norge 0.11.

Förlossningarna sker nästan utan undantag i förlossningsanstalter. Landets medeltal var 99.8 % och skillnaderna mellan länen framkommer praktiskt taget inte alls i detta hänseende. Förlossningarna har strävats till att centraliseras i bättre utrustade enheter. Förutom ekonomisk besparing har detta uppenbarligen betytt även effektivisering av vården. I den riktningen pekar bl.a. det att år 1970 29.6 % av levande födda prematurer, vilka vägde 600—1 250 g, levde över två veckor (tabell 2.1.2). Motsvarande proportionstal år 1965 var 25.8 och år 1963 endast 12.7 %. Den proportionella mängden prematurer, tillhörande denna viktklass, har ändrats något. Deras antal var 4.3 % av levande födda år 1970 och motsvarande siffra t.ex. 1965 var 3.9 och 1963 nästan samma

1970 Uudenmaan läänissä, mutta 1960-luvun alussa suurimmat luvut esiintyivät Lapin läänissä.

Keskenmenojen suhteellinen määrä vaihtelee erittäin suuresti läänittäin vertailtaessa. Syynä on ehkä pääasiassa tilastotietojen epäluotettavuus (taulu 2.1.1).

Eri alueiden tasa-arvoisuus on eräs terveyspoliittisesti tärkeä tavoite. Taulusta 2.2.4 voi päätellä, että maaseudun ja kaupunkien väliset erot ovat yleisesti ottaen hävinneet, vaikka vielä 1950-luvulla imeväiskuolleisuus oli maaseudulla selvästi korkeampi. Missään läänissä eivät maaseudun ja kaupungin erot juuri ylitä satunnaisvaihtelujen rajoja. Läänit ovat lisäksi täysin samalla tasolla tässä suhteessa. Kuukausittaiset vaihtelut, jotka vielä 1960-luvun alussa olivat selvät — alhaisimpien lukujen yleensä esiintyessä kesäkuukausina, suurimpien vuoden vaihteen seudussa — ovat lähes kokonaan hävinneet (taulu 2.2.4). On syytä korostaa, että tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi myös lastenneuvolatoiminta, jonka piiriin lapsi joutuu 14 vrk:n ikäisenä.

Neuvolatoiminnan peittävyydestä antaa erittäin edullisen kuvan tieto neuvolan kirjoissa olevista synnyttäjistä. Jo 1950-luvun alussa ylitettiin 90 %:n raja, ja vuonna 1971 käytti neuvolan palveluksia 99.9 % synnyttäneistä (taulu 2.1.7). Vain 4 % äideistä tarkastetaan vähemmän kuin 6 kertaa raskauden ja lapsivuoteen aikana, vastaavan luvun oltua esim. 10 vuotta aikaisemmin 48 %. Eräänä tavoitteena on pidettävä myös äitien saamista huollon piiriin mahdollisimman varhain. Tämäkin tavoite on pääasiassa saavutettu, sillä vuonna 1970 kävi n. 91 % äideistä tarkastuksessa 4 ensimmäisen raskauskuukauden aikana (taulu 2.1.4).

Sekä keinoja että päämääriä koskevat indikaattorit osoittavat siis erittäin edullisen kehityksen jatkuneen ätiyshuollossa, ja monet tavoitteet on saavutettu lähes täydellisesti.

Tämän laatuisten tilastojen puutteena on yleisesti ottaen se, ettei toiminnan rationaalisuudesta saada viitteitä. On mahdollista, että sama tulos saavutettaisiin pienemmälläkin työpanoksella, ja vapautuneet voimavarat voitaisiin ohjata muihin tarpeisiin. Joka tapauksessa on syytä todeta, että sekä terveyssisarten että varsinkin lääkärien vastaanottojen määrä on hieman pienentynyt ja kävijöiden määrä lääkärin vastaanottoa kohti pysynyt yleisesti ottaen muuttumattomana, mutta kätilön vastaanotolla hieman lisääntynyt (taulu 2.1.3). Kansanterveystyön kehittyessä keskittyminen ongelmatapauksiin yms. järjestelyt saattavat tulla ajankohtaisiksi. Viitteellisenä voidaan pitää muiden asiakkaiden määrän lisääntymistä kätilöiden vastaanotoilla. Vuonna 1970 tällaisia käyntejä oli n. 150 000 (taulu 2.1.5), vuotta aikaisemmin 92 000 mutta esim. vuonna 1965 vain 50 000. Terveyskeskusten toiminnan vakiintuessa lähivuosina on ilmeisesti mahdollista kehittää tilastointia supistamalla jo saavutettuja tavoitteita koskevien tietojen keruuta ja keskittymällä uusien ohjelmien edellyttämiin tietoihin.

Äitiyshuoltoon kuuluu myös äitiysavustus, joka annetaan kaikille odottaville äideille hakemuksesta. Ehtona sen saamiseksi on, että hakija on käynyt ennen raskaudentilan neljännen kuukauden päättymistä lääkärin tai kätilön vastaanotolla tai äitiysneuvolassa raskautensa vuoksi tarkastettavana ja seurannut tarpeelliseksi katsottuja raskauteen ja synnytykseen liittyviä ohjeita. Määräyksellä on ilmeistä vaikutusta äitien hakeutumiseen neuvoloiden vastaanotoille. Yleensä on kuitenkin avustus annettu myöhemminkin äitiyshuollon aloittaneille. Avustus suoritetaan luontois- tai raha-avustuksena. Vuosina

(3.1). Det största proportionstalet var i Nylands län år 1970, men de största siffrorna framkom i början av 1960-talet i Lapplands län.

Det proportionerliga antalet missfall växlar mycket vid länsvisa jämförelser. Skälet är kanske huvudsakligen de statistiska uppgifternas felaktigheter (tabell 2.1.1.).

Jämlikheten mellan olika regioner är ett hälsovårdspolitiskt sett viktigt mål. På basen av tabell 2.2.4. kan man dra den slutsatsen att allmän taget skillnaderna mellan landsort och stad har försvunnit, ehuru spädbarnsdödligheten ännu på 1950-talet var tydligt högre på landsorten. I inget län överstiger differensen mellan landsort och stad den slumpmässiga variationens gränser. Länen står dessutom fullt på samma nivå i detta hänseende. De månatliga växlingar, som ännu i början av 1960-talet var tydliga — de bästa siffrorna framkom i allmänhet under sommarmånaderna, de sämsta vid årsskiftet — hade nästan försvunnit (tabell 2.2.4.). Det är skäl att anmärka, att barnrådgivningsverksamheten, inom vars krets ett barn kommer i 14 dygns ålder, inverkar avsevärt på situationen.

Beträffande rådgivningsverksamhetens täckning får man en särdeles fördelaktig bild av de barnaföderskor, vilka är inskrivna i rådgivningsbyråerna. Redan i början av 1950-talet överskreds 90 %:s gräns och under år 1971 användes rådgivningsbyråtjänster av 99.9 % av alla barnaföderskor (tabell 2.1.7.). Endast 4 % av mödrarna undersöks mindre än 6 gånger under havandeskapet och barnsängstiden, medan den motsvarande siffran t.ex. 10 år tidigare var 48 %. Ett mål måste anses vara att få mödrarna inom denna service möjligast tidigt. Även detta mål är huvudsakligen uppnått, ty under år 1970 besökte c. 91 % av mödrarna rådgivningsbyrån under de fyra första havandeskapsmånaderna (tabell 2.1.4.).

De indikatorer, vilka beskriver både medel och mål, visar att den synnerligen fördelaktiga utvecklingen i moderskapsvården har fortgått och att många mål har vunnits nästan fullkomligt.

En brist med en statistik som denna är att man allmänt taget inte får några uppgifter om verksamhetens rationalitet. Det är möjligt att samma resultat kunde nås även med en mindre arbetsinsats och sålunda kunde friställda resurser riktas till andra behov. I varje fall är det skäl att konstatera, att både antalet hälsosyster- och i synnerhet läkarmottagningar har något minskat och besökarantalet per mottagning har allmänt taget hållits oförändrat. Men besökarantalet på barnmorskemottagningarna har något ökat (tabell 2.1.3.). Då folkhälsoarbetet vidareutvecklas kan en konsentrering till problemfall m.m. arrangemang bli aktuella. Som en häntydning kan i detta avseende ses ökningen av övriga klienter i barnmorskornas mottagningar. Då hälsovårdscentralernas verksamhet har stadgat sig under de närmaste åren är det uppenbarligen möjligt att utveckla det statistiska arbetet genom att reducera insamlandet av uppgifter över redan uppnådda mål och konsentrera sig till den datainsamling de nya programmen kräver.

Till mödravården hör också moderskapsunderstödet, som på ansökan tilldelas alla väntande mödrar. Ett villkor är, att sökanden före utgången av fjärde havandeskapsmånaden besökt läkare eller barnmorska eller rådgivningsbyrå för mödravård för undersökning samt följt de råd och anvisningar, vilka funnits nödiga i anslutning till havandeskap och förlossning. Bestämmelsen har en verkan på mödrarnas uppsökande av rådgivningsbyråernas mottagningar. I allmänhet har bidraget givits också dem, som börjat moderskapsservicen senare. Understödet erlägges antingen som natura- eller penningunderstöd.

1969—70 äitiysavustuksen suuruus rahassa annettuna oli 50 mk syntynyttä lasta kohti. Vuonna 1969 äitiysavustus myönnettiin 64 672 lapsesta 63 985 äidille.

Äitiyshuollosta puhuttaessa on paikallaan mainita, että sairausvakuutuslain mukaisia korvauksia maksetaan myös raskauden ja synnytyksen johdosta. Lääkärin suorittama tai määräämä tutkimus ja hoito, lääkärin määräämät lääkkeet ja lisäksi välttämättömät matkat korvataan samalla tavalla kuin sairaustapauksissa. Äitiysrahaan on oikeutettu jokainen nainen, jonka raskaus on kestänyt 180 päivää. Äitiysraha maksettiin vuosina 1969—70 vain 54 arkipäivältä, mutta vuoden 1971 alusta jo 72 arkipäivältä. Raha maksetaan kolmessa erässä, ja sen suuruus riippuu työtuloista samalla tavoin kuin sairauden johdosta maksettavan päivärahan suuruus.

Synnynnäiset epämuodostumat. Vuodesta 1963 lähtien on synnynnäisistä epämuodostumista kerätty tietoa, jonka avulla pyritään ehkäisemään lääkeaineiden, sairauksien, raskaudenajan häiriöiden ja ympäristötekijöiden aiheuttamat synnynnäiset epämuodostumat. Tiedot kerätään alustavasti lomakkeelle, jonka täyttämiseen on velvoitettu lääkärit, kätilöt ja terveyssisaret.

Vuosina 1963—64 ilmoitus lähetettiin vain elävänä syntyneistä, mutta vuonna 1965 otettiin mukaan myös kuolleena syntyneet. Ilmoitusten perusteella laaditaan tilasto todetuista epämuodostumista, ja yhteenveto vuosilta 1963—1971 on esitetty tauluissa 2.1.8—2.1.11. Tautinimistön muuttuminen vuoden 1969 alussa on syynä vuosittaisten lukusarjojen muutokseen. Ilmoitusten määrä on pysynyt suhteellisen korkeana ja tauluista saa viitteitä eräiden ryhmien pienenemisestä ja toisten yleistymisestä. Esimerkiksi lonkan virheasentoa esiintyy ilmeisesti huolellisesta tarkastuksesta johtuen selvästi runsaammin. Kuukausittainen tilasto (2.1.10) on tarkoitettu osoittamaan epidemioiden, joukkorokotusten yms:n vaikutus epämuodostumiin.

Vaikka tällaiset tilastot ja niiden yksityiskohtainen erittely saattavat antaa viitteitä synnynnäisten epämuodostumien syistä, on niitä yleensä pidettävä aivan liian karkeina indikaattoreina esimerkiksi harvoin käytettyjen lääkeaineiden vaarallisuutta arvioitaessa. Tästä syystä edellä kuvatun epämuodostumatilaston perusteella on konstruoitu erityinen tutkimustarkoituksia ja yksityiskohtaista valvontaa palveleva epämuodostumarekisteri, jossa jokaista epämuodostuneen lapsen synnyttänyttä äitiä vastaa normaalin lapsen samassa paikassa ja likimääräisesti samaan aikaan synnyttänyt äiti (verrokki). Periaatteessa olisi vertailutapauksen (verrokin) oltava myös iän, pariteetin yms:n kannalta mahdollisimman vertailukelpoinen, mutta synnyttäjien pieni määrä estää tämän.

Vuosittain lääkintöhallitukselle lähetetään noin 1 000 ilmoitusta. Näistä valitaan sopiviksi katsotut tapaukset, joiden osalta asia selvitetään mahdollisimman perusteellisesti. Tapausten valinnassa otetaan huomioon mm. diagnoosin varmuus ja epämuodostuman yleisyys. Rekisteriin valituista ja verrokkiäideistä kerätään kaikki saatavissa olevat neuvola- ja synnytyskertomukset ja paikallinen terveydenhoitaja suorittaa molemmille yksityiskohtaisen haastattelun, jossa erityisesti kiinnitetään huomiota käytettyihin lääkeaineisiin. Rekisterin pareittain kerättyjä tietoja on aluksi käytetty käsikortistona, mutta parhaillaan rekisteriä siirretään tietokoneella hoidettavaksi. Rekisterin tietoja on jo useaan otteeseen voitu käyttää lääkeaineiden haittavaikutuksia koskevia päätöksiä tehtäessä, ja se on herättänyt huomattavaa kansainvälistä mielenkiintoa, koska vastaavalla periaatteella toimivaa rekisteriä ei muualla ole ollut. Se on oleellisesti lisännyt maamme lääketurvallisuutta, ja aineiston kas-

År 1969—1970 var moderskapsunderstödets storlek i pengar 50 mk per fött barn. År 1969 beviljades moderskapsunderstöd för 64 672 barn åt 63 985 mödrar.

Då man talar om moderskapsvården är det skäl att omnämna, att ersättningar betalas enligt sjukförsäkringslagen även på basen av havandeskap och förlossning. Av läkare utförd eller ordinerad undersökning och vård, läkemedel ordinerade av läkare och dessutom nödiga resor ersättes på samma sätt som vid sjukdomsfall. Till moderskapspenning är varje kvinna berättigad vars havandeskap varat 180 dagar. Moderskapspengen betalades åren 1969—70 endast för 54 vardagar, men fr.o.m. början av år 1971 redan för 72 vardagar. Pengen utbetalas i tre rater och dess storlek är beroende av arbetsinkomsterna på samma sätt som storleken av dagspenning, som utbetalas på basen av sjukdom.

Medfödda missbildningar. Fr.o.m. år 1963 har samlats data över medfödda missbildningar, genom vilka man försöker hindra medfödda missbildningar förorsakade av läkemedel, sjukdomar, havandeskapsstörningar och miljöfaktorer. Uppgifterna samlas förberedelsevis på en blankett, till vilkens ifyllande läkarna, barnmorskorna och hälsosystrarna har förpliktats.

Åren 1963—64 översändes uppgifter endast över levande födda, men år 1965 togs även de dödfödda med. På basen av anmälningarna utarbetas en statistik över de konstaterade missbildningarna, och sammandraget över 1963—1971 har framställts i tabellerna 2.1.8.—2.1.11. Sjukdomsklassifikationens ändring i början av år 1969 är skälet till omändring av de årliga sifferserierna. Antalet anmälningar har bestått förhållandevis högt och ur tabellerna får man hänsyftning till förminskning av vissa grupper och generalisering av andra. T.ex. höftleds luxationen framkommer uppenbarligen beroende på omsorgsfullare undersökning mera än tidigare. Månatlig statistik (2.1.10.) är avsedd för påvisande av epidemiers, massvaccineringars o.d. verkan på missbildningar.

Ehuru en sådan här statistik och dess analys kan ge hänvisningar på orsaker till medfödda missbildningar, måste de i allmänhet anses vara alldeles för grova indikatorer vid t.ex. bedömandet av farligheten av sällan använda mediciner. Därför har man utarbetat på basen av ovan skildrade missbildningsstatistik ett speciellt register över missbildningar för forskningsändamål och detaljerad övervakning, där varje moder, som fött ett missbildat barn, motsvaras av en moder, som fött ett normalt barn på samma ställe och ungefärligen samma tidpunkt (jämförelseobjekt). Principiellt borde jämförelseobjekt vara även vad gäller ålder, paritet o.d. möjligast jämförbart, men det ringa antalet föderskor hindrar detta förfarande.

Årligen sänds till medicinalstyrelsen c. 1 000 anmälningar. Av dem väljs de fall, vilka anses lämpliga och för vilkas del spörsmålet utreds möjligast grundligt. Vid val av fallen beaktas bl.a. diagnosens säkerhet och missbildningens allmänhet. Av de till registret utvalda och jämförelseobjektmödrarna samlas alla tillgängliga rådgivningsbyrå- och förlossningsberättelser och ortens hälsovårdare utför en detaljerad intervju, i vilken speciellt beaktas de använda läkemedlen. De uppgifter, vilka samlades i registret, har till att börja med använts som manuellt kartotek, men registret överförs som bäst på ADB. Registeruppgifter har redan många gånger kunnat användas vid avgivandet av beslut över läkemedlens skadliga biverkningar och registret har väckt ansenligt internationellt uppseende, emedan det inte finns ett register annorstädes, som skulle fungera enligt motsvarande princip. Det har väsentligt ökat vårt lands läkemedelssäkerhet och allt efter som

vaessa sitä voidaan käyttää myös muiden epämuodostumien syiden selvittämiseen. Vuoden 1972 lopussa pareja oli rekisterissä 2 559.

Lääkäreiden ja terveydenhoitajien suhtautuminen epämuodostumien ilmoittamiseen on ollut myönteinen, ja ainakin vaikeimmat havaittavissa olevat epämuodostumat on suhteellisen täydellisesti ilmoitettu. Parirekisterin eräänä etuna on kuitenkin se, ettei tulos ratkaisevasti riipu perusilmoitusten peittävyydestä. Haastatellut äidit ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta suhtautuneet asiaan varauksettoman myönteisesti.

Epämuodostumarekisterissä olevan aineiston perusteella on mm. pyritty selvittämään keskushermoston ja tiettyjen tukielinten epämuodostumien syitä (Klemetti, A. & Saxén, L.: The Finnish Register of Congenital Malformations. Lääkintöhallituksen tutkimuksia No 9. 1970, 30 s.). Tutkimuksen mukaan mm. seuraavat seikat näyttävät olevan yhteydessä näiden epämuodostumien esiintymiseen; äidin ikä, aviosääty, keskenmenojen ja kuolleena syntyneiden määrä, istukan paino, äidin raskaudenaikainen influessa ja äidin nauttimat kipulääkkeet.

materialet växer, kan det användas också för utredning av andra skäl till missbildningar. Vid slutet av år 1972 hade 2 559 jämförelsepar registrerats.

Läkarnas och hälsovårdarnas inställning till anmälningen av missbildningarna har varit positiv, och åtminstone de svåraste iakttagna missbildningarna har anmälts. En fördel av parregistret är emellertid, att resultatet inte på avgörande sätt beror på basanmälningarnas täckning. De intervjuade mödrarna har med ett par undantag förhållit sig utan förbehåll positivt.

Med stöd av det material, som finns i missbildningsregistret, har man försökt utreda orsaker till det centrala nervsystemets och vissa stödorgans missbildningar (Klemetti, A. & Saxén, L.: The Finnish Register of Congenital Malformations. Medicinalstyrelsens undersökningar No 9. 1970, 30 s.). Enligt undersökningen syns bl.a. följande omständigheter ha förbindelse med uppträdande av dessa missbildningar: moderns ålder, civilstånd, antalet missfall och dödfödda, placentas vikt, moderns influensa under havandeskap och moderns smärtstillande läkemedel.

2.1 Maternal Health Services

Maternal and child health services were started before World War II. According to legislation adopted in 1944 each community must organise maternity services and have a special maternity center. In the 1950's ab. 90—95 per cent of mothers participated but at present practically all mothers use the service (e.g. in 1971 ab. 99 per cent). In 1970 ab. 91 per cent of mothers visited the center during the first four months of pregnancy, only four per cent of mothers were examined less than six times during the pregnancy. Differences between provinces and in rural and urban areas have practically speaking disappeared. The midwife takes the main responsibility for the services but the physician is also consulted in each case. Complicated cases are treated by a physician. In the whole country all the deliveries take place in maternity hospitals and only 0.1 per cent (86 deliveries in 1970) were treated outside. Infant mortality in 1970 was 13.2 and in 1971 12.7. In 1970 the perinatal mortality was 17.2 (per 1 000 liveborn), the neonatal mortality 10.3, the first-week mortality 9.1 and the mortality after the first week 4.1. Of liveborn weighing 600—1250 grams solely 12.7 per cent survived 14 days in 1963. The corresponding figure in 1965 was 25.8 and in 1970 better, 29.6 per cent. The maternal mortality was 0.12 (in 1970).

The congenital malformation registration is shortly presented: In Finland it is primarily based on notifications, and crude statistics are based on these (tables 2.1.8—2.1.11). From notified cases clearcut and important groups of malformations are selected as "marker cases" and a special matched pair register is constructed for more detailed analysis of drugs, infections, diseases, mass vaccinations and other causes of congenital malformations. The previous mother delivering in the same place and at about the same time is used in a control group. The mothers of both groups are interviewed and all available information concerning pregnancy and delivery is collected. Stillbirths with malformations are also included in the registration system. At the end of 1972 the register contains 2 559 matched pairs. The originally manual system is at present arranged to ADP-methods.

The register has served in the solving of various problems especially in relation to drugs. It has much potential use in other problems related to malformations.

2.1.1 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1969 — Förlossningar och födda barn år 1969 — *Deliveries and births in 1969*

I. Synnytykset — Förlossningar — *Deliveries* (vrt. sivu 22 — jfr. sida 22 — *cp. page 22)*

Lääni *Province*	I–III Synnytysten lukumäärä Antal förlossningar *Number of deliveries*	I Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter *In maternity hospitals*							II Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt *Other deliveries attended by midwives*						III Kotona tai matkalla ilman koulutettua apua Hemma eller på resa, utan skolad hjälp *At home or on journey without trained help*	Lääni *Province*
		Synnytyksiä Förlossningar *Deliveries*	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar *P. c. of the number of deliveries*	Keskenmenoja Missfall *Miscarriages*	Synnyttäjiä kuoli Barnaföderskor dog *Maternal deaths*	Niistä Därav *Of which* Kaksossynnytyksiä Tvillingsbörd *Twins*	Niistä Därav *Of which* Kolmossynnytyksiä Trillingsbörd *Triplets*	Synnytyksiä Förlossningar *Deliveries*	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar *P. c. of the number of deliveries*	Keskenmenoja Missfall *Miscarriages*	Synnyttäjiä kuoli Barnaföderskor dog *Maternal deaths*	Niistä Därav *Of which* Kaksossynnytyksiä Tvillingsbörd *Twins*	Niistä Därav *Of which* Kolmossynnytyksiä Trillingsbörd *Triplets*		
1969															**1969**
Uudenmaan	14 807	14 799	99.9	151	—	163	4	5	0.0	—	—	—	—	3	Nylands
Turun-Porin	8 995	8 986	99.9	187	—	99	1	7	0.1	—	—	—	—	2	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	282	279	98.9	23	—	1	—	3	1.1	—	—	—	—	—	Åland
Hämeen	9 001	8 995	99.9	102	3	108	1	3	0.0	—	—	—	—	3	Tavastehus
Kymen	4 398	4 394	99.9	142	—	42	—	3	0.1	—	—	—	—	1	Kymmene
Mikkelin	2 850	2 841	99.7	14	1	41	—	8	0.3	—	—	—	—	1	S:t Michels
Kuopion	3 990	3 955	99.1	95	1	54	—	32	0.8	—	—	—	—	3	Kuopio
Pohjois-Karjalan	2 570	2 563	99.7	43	1	36	—	4	0.2	—	—	—	—	3	Norra Karelens
Vaasan	6 237	6 222	99.7	147	1	61	—	12	0.2	—	—	—	—	3	Vasa
Keski-Suomen	3 450	3 446	99.9	24	—	43	1	3	0.1	—	—	—	—	1	M. Finlands
Oulun	6 910	6 883	99.6	125	6	84	2	18	0.3	2	—	—	—	9	Uleåborgs
Lapin	3 311	3 290	99.4	115	—	48	—	19	0.6	—	—	—	—	2	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**66 801**	**66 653**	**99.8**	**1 168**	**13**	**780**	**9**	**117**	**0.2**	**2**	—	—	—	**31**	**Summa**
1968	73 224	72 941	99.6	1 245	11	905	4	245	0.3	—	—	1	—	38	1968
1967	76 133	75 830	99.6	1 397	12	1 022	15	260	0.3	4	—	1	—	43	1967
1966	76 683	76 251	99.4	1 309	17	1 072	7	368	0.5	7	—	2	—	64	1966
1965	78 006	77 306	99.1	1 698	9	1 072	12	642	0.8	22	—	8	—	58	1965
1964	80 142	78 729	98.2	1 333	19	1 156	5	1 354	1.7	32	—	14	—	59	1964

[1])II. Syntyneet lapset — Födda barn — *Births* (vrt. sivu 22 — jfr. sida 22 — *cp. page 22)*

Lääni *Province*	I—II Syntyneiden lasten lukumäärä Antal födda barn *Number of births*	I Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter *In maternity hospitals*						II Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt *Other deliveries attended by midwives*						% Keskosia [2]) Ofullgångna [2]) *Prematures* [2])	Lääni *Province*
		Elävänä syntyneitä Levande födda *Live births*			Kuolleena syntyneitä Dödfödda *Stillbirths*			Elävänä syntyneitä Levande födda *Live births*			Kuolleena syntyneitä Dödfödda *Stillbirths*				
		Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g		
1969															**1969**
Uudenmaan	14 975	14 828	679	73	142	56	35	5	1	—	—	—	—	5.1	Nylands
Turun-Porin	9 094	9 002	353	37	85	30	26	7	1	—	—	—	—	4.3	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	283	277	9	—	3	1	1	3	—	—	—	—	—	3.2	Åland
Hämeen	9 108	9 024	352	31	81	35	21	3	1	—	—	—	—	4.3	Tavastehus
Kymen	4 439	4 395	183	22	41	16	13	3	—	—	—	—	—	4.7	Kymmene
Mikkelin	2 890	2 859	133	17	23	7	7	8	1	—	—	—	—	5.3	S:t Michels
Kuopion	4 041	3 966	176	5	43	21	10	32	3	—	—	—	—	4.6	Kuopio
Pohjois-Karjalan	2 603	2 572	133	4	27	11	7	4	—	—	—	—	—	5.3	N. Karelens
Vaasan	6 295	6 225	209	22	58	18	9	11	—	—	1	—	1	3.7	Vasa
Keski-Suomen	3 494	3 462	168	12	29	13	7	2	1	—	1	1	—	5.2	M. Finlands
Oulun	6 989	6 910	241	18	61	25	13	18	1	—	—	—	—	3.8	Uleåborgs
Lapin	3 357	3 301	145	14	37	16	8	19	1	—	—	—	—	4.8	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**67 568**	**66 821**	**2 781**	**255**	**630**	**249**	**157**	**115**	**10**	—	**2**	**1**	**1**	**4.6**	**Summa**
1968	74 098	73 132	3 156	258	722	286	192	239	11	1	5	2	2	4.7	1968
1967	77 143	76 087	3 254	296	795	316	187	255	21	2	6	3	1	4.7	1967
1966	77 708	76 534	3 202	271	803	316	213	358	17	2	13	4	7	4.5	1966
1965	78 632	77 044	3 341	341	926	346	231	652	31	3	10	2	4	4.8	1965
1964	81 262	78 960	3 349	314	934	383	196	1 351	57	7	17	7	7	4.6	1964

[1]) Tauluun sisältyvät laitoksissa tapahtuneet ja kätilöiden muualla hoitamat synnytykset. — Tabellen omfattar förlossningar på anstalter och utom anstalt, där barnmorska biträtt. — *The table includes deliveries in maternity hospitals and other deliveries attended by midwives.*

[2]) Elävänä syntyneet 601—2 500 g painaneet %:na elävänä syntyneistä. — Levande födda barn 601—2 500 g i % av levande födda. — *Live births of 601—2 500 g as percentage of live births.*

2.1.1 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1970 — Förlossningar och födda barn år 1970 — *Deliveries and births in 1970*

I. Synnytykset — Förlossningar — *Deliveries* (vrt. sivu 22 — jfr. sida 22 — *cp. page 22)*

Lääni *Province*	I—III	I						II						III	Län
		Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter *In maternity hospitals*				Niistä Därav *Of which*		Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt *Other deliveries attended by midwives*				Niistä Därav *Of which*			
	Synnytysten lukumäärä Antal förlossningar *Number of deliveries*	Synnytyksiä Förlossningar *Deliveries*	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar *P. c. of the number of deliveries*	Keskenmenoja Missfall *Miscarriages*	Synnyttäjiä kuoli Barnaföderskor dog *Maternal deaths*	Kaksossynnytyksiä Tvillingsbörd *Twins*	Kolmossynnytyksiä Trillingsbörd *Triplets*	Synnytyksiä Förlossningar *Deliveries*	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar *P. c. of the number of deliveries*	Keskenmenoja Missfall *Miscarriages*	Synnyttäjiä kuoli Barnaföderskor dog *Maternal deaths*	Kaksossynnytyksiä Tvillingsbörd *Twins*	Kolmossynnytyksiä Trillingsbörd *Triplets*	Kotona tai matkalla ilman koulutettua apua Hemma eller på resa, utan skolad hjälp *At home or on journey without trained help*	
1970															**1970**
Uudenmaan	14 382	14 373	99.9	222	—	178	4	5	0.0	—	—	—	—	4	Nylands
Turun-Porin	8 807	8 797	99.9	580	—	97	—	8	0.1	—	—	1	—	2	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	271	270	99.6	—	—	1	—	1	0.4	—	—	—	—	—	Åland
Hämeen	8 687	8 680	99.9	189	1	99	2	—	—	—	—	—	—	7	Tavastehus
Kymen	4 132	4 124	99.8	327	6	56	—	4	0.1	—	—	—	—	4	Kymmene
Mikkelin	2 710	2 708	99.9	6	—	35	—	1	0.0	—	—	—	—	1	S:t Michels
Kuopion	3 748	3 728	99.5	175	1	54	—	19	0.5	—	—	1	—	1	Kuopio
Pohjois-Karjalan ...	2 372	2 363	99.6	26	2	34	1	6	0.3	—	—	—	—	3	Norra Karelens
Vaasan	6 179	6 167	99.8	150	2	63	2	5	0.1	—	—	—	—	7	Vasa
Keski-Suomen	3 296	3 288	99.8	53	—	30	—	7	0.2	—	—	—	—	1	M. Finlands
Oulun	6 133	6 120	99.8	146	2	74	1	10	0.2	—	—	—	—	3	Uleåborgs
Lapin	2 932	2 910	99.2	184	2	30	—	20	0.7	—	—	—	—	2	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**63 649**	**63 528**	**99.8**	**2 058**	**16**	**751**	**10**	**86**	**0.1**	—	—	**2**	—	**35**	**Summa**
1969	66 801	66 653	99.8	1 168	13	780	9	117	0.2	2	—	—	—	31	1969
1968	73 224	72 941	99.6	1 245	11	905	4	245	0.3	—	—	1	—	38	1968
1967	76 133	75 830	99.6	1 397	12	1 022	15	260	0.3	4	—	1	—	43	1967
1966	76 683	76 251	99.4	1 309	17	1 072	7	368	0.5	7	—	2	—	64	1966
1965	78 006	77 306	99.1	1 698	9	1 072	12	642	0.8	22	—	8	—	58	1965

[1]) II. Syntyneet lapset — Födda barn — *Births* (vrt. sivu 22 — jfr. sida 22 — *cp. page 22)*

Lääni *Province*	I—II	I						II								Län
		Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter *In maternity hospitals*						Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt *Other deliveries attended by midwives*								
		Elävänä syntyneitä Levande födda *Live births*			Kuolleena syntyneitä Dödfödda *Stillbirths*			Elävänä syntyneitä Levande födda *Live births*			Kuolleena syntyneitä Dödfödda *Stillbirths*					
	Synnyttäneiden lasten lukumäärä Antal födda barn *Number of births*	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Yhteensä Summa *Total*	Siitä Därav *Of which* 1 251—2 500 g	Siitä Därav *Of which* 601—1 250 g	Keskosia [2]) Ofullgångna [2]) *Prematures* [2]) %	
1970															**1970**
Uudenmaan	14 564	14 432	579	74	127	45	45	5	—	—	—	—	—	4.5	Nylands
Turun-Porin	8 903	8 818	369	39	76	32	18	9	3	—	—	—	—	4.7	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa ...	272	266	9	1	5	—	3	1	—	—	—	—	—	3.7	Åland
Hämeen	8 783	8 727	374	40	56	21	18	—	—	—	—	—	—	4.7	Tavastehus
Kymen	4 184	4 134	207	22	46	17	18	4	2	—	—	—	—	5.6	Kymmene
Mikkelin	2 744	2 711	121	14	32	15	7	1	1	—	—	—	—	5.0	S:t Michels
Kuopion	3 802	3 737	151	16	45	18	13	20	2	1	—	—	—	4.5	Kuopio
Pohjois-Karjalan	2 405	2 376	112	8	23	7	9	6	—	—	—	—	—	5.0	N. Karelens
Vaasan	6 239	6 195	225	22	39	14	11	5	2	—	—	—	—	4.0	Vasa
Keski-Suomen ..	3 325	3 303	134	16	15	6	2	7	1	—	—	—	—	4.6	M. Finlands
Oulun	6 206	6 145	237	26	51	23	10	10	—	—	—	—	—	4.3	Uleåborgs
Lapin	2 960	2 905	122	12	35	12	8	20	1	—	—	—	—	4.6	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**64 387**	**63 749**	**2 640**	**290**	**550**	**210**	**162**	**88**	**12**	**1**	—	—	—	**4.6**	**Summa**
1969	67 568	66 821	2 781	255	630	249	157	115	10	—	2	1	1	4.6	1969
1968	74 098	73 132	3 156	258	722	286	192	239	11	1	5	2	2	4.7	1968
1967	77 143	76 087	3 254	296	795	316	187	255	21	2	6	3	1	4.7	1967
1966	77 708	76 534	3 202	271	803	316	213	358	17	2	13	4	7	4.5	1966
1965	78 632	77 044	3 341	341	926	346	231	652	31	3	10	2	4	4.8	1965

[1]) Tauluun sisältyvät laitoksissa tapahtuneet ja kätilöiden muualla hoitamat synnytykset. — Tabellen omfattar förlossningar på anstalter och utom anstalt, där barnmorska biträtt. — *The table includes deliveries in maternity hospitals and other deliveries attended by midwives.*

[2]) Elävänä syntyneet 601—2 500 g painaneet %:na elävänä syntyneistä. — Levande födda barn 601—2 500 g i % av levande födda. — *Live births of 601—2 500 g as percentage of live births.*

2.1.2 Vuonna 1969 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset
År 1969 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för moderskap
Infants born in the year 1969, registered at maternity health centres

Yksittäisiä lapsia Enskilda barn *Single infants*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*							Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*									
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 7 dygn *Deaths under 7 days*								8—14 vrk:n Döda under *Deaths 8—14*	
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [1]	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Perinataali-kuolleisuus [3] Perinataldödlighet [3] *Perinatal mortality* [3]	600—1 250 g	1 251—2 000 g
Uudenmaan	26	31	14	5.0	48	3.4	119	34	33	15	5.9	34	2.4	116	16.8	3	1
Turun-Porin	23	13	11	5.1	27	2.9	74	17	21	13	5.6	19	2.1	70	15.7	—	1
Ahvenanmaan	3	—	—	10.5	1	3.5	4	—	—	—	—	—	—	—	14.1	—	—
Hämeen	20	20	10	5.7	24	2.8	74	15	25	11	5.9	18	2.1	69	16.5	—	—
Kymen	10	14	2	5.8	11	2.4	37	12	10	4	5.8	11	2.5	37	16.5	1	1
Mikkelin	10	5	5	7.0	7	2.4	27	11	2	2	5.3	8	2.8	23	17.6	—	—
Kuopion	12	13	2	7.4	10	2.7	37	3	6	3	3.3	12	3.3	24	16.9	—	—
Pohjois-Karjalan	4	9	1	5.5	9	3.5	23	6	5	4	5.9	6	2.4	21	17.3	—	—
Vaasan	15	10	11	5.6	31	4.8	67	5	12	3	3.1	16	2.5	36	16.1	—	1
Keski-Suomen	8	8	—	4.8	8	2.4	24	7	14	6	8.1	10	3.0	37	18.4	—	—
Oulun	12	13	10	5.2	20	3.0	55	12	10	4	3.9	20	3.0	46	15.2	—	1
Lapin	9	11	5	7.7	13	4.0	38	5	2	9	5.0	12	3.7	28	20.6	—	—
Yhteensä — *Total*	**152**	**147**	**71**	**5.6**	**209**	**3.2**	**579**	**127**	**140**	**74**	**5.2**	**166**	**2.5**	**507**	**16.7**	**4**	**5**
1968	179	159	86	6.0	237	3.4	661	142	155	79	5.4	193	2.8	569	17.6	7	10
Kaksosia ja kolmosia — *Twins and triplets* ..	23	17	7	29.2	8	5.0	55	54	36	7	62.4	5	3.2	102	101.0	4	—
Kaikki yhteensä — *Total*	**175**	**164**	**78**	**6.2**	**217**	**3.2**	**634**	**181**	**176**	**81**	**6.6**	**171**	**2.6**	**609**	**18.7**	**8**	**5**
1968	202	178	92	5.4	243	3.4	715	185	197	95	6.8	198	2.8	675	19.4	9	12

Kaksos- ja kolmoslapsia Tvilling- och trillingbarn *Twins and triplets*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*							Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*										
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 7 dygn *Deaths under 7 days*								8—14 vrk:n Döda under *Deaths 8—14*		
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [1]	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Perinataali-kuolleisuus [3] Perinataldödlighet [3] *Perinatal mortality* [3]	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g
Uudenmaan	6	4	2	35.6	1	3.0	13	14	4	2	61.7	1	3.1	21	105.0	2	—	—
Turun-Porin	3	2	1	28.3	1	4.7	7	12	6	3	102.5	—	—	21	136.6	—	—	—
Ahvenanmaan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen	5	—	—	23.9	2	9.5	7	7	6	—	64.4	—	—	13	99.0	—	—	—
Kymen	3	—	—	33.3	1	11.1	4	2	—	1	34.9	—	—	3	81.4	—	—	—
Mikkelin	2	1	—	37.5	1	13.3	4	5	—	—	66.7	—	—	5	120.0	—	—	—
Kuopion	—	—	3	28.6	—	—	3	2	—	—	19.6	1	9.8	3	58.8	—	—	—
Pohjois-Karjalan	—	1	—	12.5	—	—	1	2	4	—	76.0	—	—	6	88.6	—	—	—
Vaasan	2	1	—	22.7	—	—	3	2	6	1	69.8	2	15.5	11	108.5	—	—	—
Keski-Suomen	—	3	—	32.2	—	—	3	4	2	—	66.7	—	—	6	100.0	—	—	—
Oulun	—	4	—	23.8	1	6.0	5	1	2	—	18.4	1	6.1	4	55.2	2	—	—
Lapin	2	1	1	40.0	1	10.0	5	3	6	—	94.8	—	—	9	147.4	—	—	—
Yhteensä — *Total*	**23**	**17**	**7**	**29.2**	**8**	**5.0**	**55**	**54**	**36**	**7**	**62.4**	**5**	**3.2**	**102**	**101.0**	**4**	—	—
1968	23	19	6	30.1	6	3.4	54	43	42	16	59.9	5	3.0	106	94.9	2	2	1

[1]) Syntyneiden luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal födda (levande födda och dödfödda). — *Of total births (live births and stillbirths).*
[2]) Elävänä syntyneistä. — Av levande födda. — *Of live births.*
[3]) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Dödfödda och döda under 7 dygn per 1 000 levande
[4]) Yksittäisten, kaksos- ja kolmoslasten luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal enskilda, tvilling- och trillingbarn (levande födda

ikäisenä kuolleita 8—14 dygn *days old*			Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn *Living over 14 days*							Syntyneiden luku Antal födda *Total births*						
2 001—2 500 g	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Kaikkiaan Inalles *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* % [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	
3	3	10	14	109	356	34.2	13 383	956.8	13 862	14 107	77	174	388	4.5	13 468	Nylands
1	2	4	7	54	193	27.7	8 848	964.4	9 102	9 250	47	89	218	3.8	8 836	Åbo-B:borgs
—	—	—	—	3	11	49.5	269	950.6	283	287	3	3	11	5.9	270	Ålands
—	4	4	8	56	197	30.2	8 318	961.6	8 579	8 726	43	101	218	4.1	8 364	Tavastehus
—	1	3	5	23	113	31.5	4 302	959.8	4 443	4 520	28	48	119	4.3	4 325	Kymmene
—	4	4	—	25	74	34.8	2 719	955.7	2 818	2 872	21	32	81	4.7	2 738	S:t Michels
—	1	1	1	38	106	40.2	3 436	952.8	3 581	3 643	16	57	111	5.1	3 459	Kuopio
—	—	—	—	20	71	35.8	2 430	956.0	2 521	2 565	10	34	76	4.7	2 445	Norra Karelens
—	1	2	8	41	145	30.3	6 172	963.8	6 366	6 471	28	64	159	3.8	6 220	Vasa
—	2	2	2	31	96	38.8	3 153	949.4	3 282	3 345	17	53	102	5.1	3 173	Mellersta Finlands
—	6	7	5	52	170	34.1	6 374	958.0	6 601	6 709	29	76	184	4.3	6 420	Uleåborgs
1	3	4	3	32	86	37.8	3 051	952.2	3 172	3 242	17	45	101	5.0	3 079	Lapplands
5	**27**	**41**	**53**	**484**	**1 618**	**33.1**	**62 455**	**958.7**	**64 610**	**65 737**	**336**	**776**	**1 768**	**4.4**	**62 857**	**Summa**
8	18	43	50	568	1 809	34.8	66 781	956.5	69 208	70 481	378	892	1 982	4.6	67 229	1968
—	—	4	9	201	397	390.4	842	541.5	1 449	1 610	90	254	411	46.9	855	Tvillingar och trillingar
5	**27**	**45**	**62**	**685**	**2 015**	**41.4**	**63 297**	**948.8**	**66 053**	**67 347**	**426**	**1 030**	**2 179**	**5.4**	**63 712**	**Inalles**
9	19	49	65	804	2 228	43.3	67 707	938.2	70 804	72 243	461	1 191	2 424	5.6	68 167	1968

ikäisenä kuolleita 8—14 dygn *days old*		Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn *Living over 14 days*							Syntyneiden luku Antal födda *Total births*						Koko keskossyntyvyys Hela ofullgångenheten *Total prematurity* % [4]	Synnytykset Förlossningar *Deliveries*			
Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Kaikkiaan Inalles *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* % [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*		Yksikköiset synnytykset Enskilda börder *Single births*	Kaksos- ja kolmossynnytykset Tvilling- och trillingsbörder *Twins and triplets births*	Yhteensä Summa *Total*	
—	2	2	36	110	456.9	153	472.3	301	337	24	44	114	54.0	155	5.7	14 107	167	14 274	Nylands
—	—	1	37	48	419.6	98	478.1	184	212	16	45	52	53.3	99	4.9	9 250	106	9 356	Åbo-B:borgs
—	—	—	—	—	—	4	1 000.0	4	4	—	—	—	—	4	5.8	287	2	289	Ålands
—	—	—	27	50	381.2	112	554.5	189	209	12	33	50	45.5	114	5.2	8 726	104	8 830	Tavastehus
—	—	2	13	24	453.5	44	511.6	83	90	7	13	25	50.0	45	5.2	4 520	46	4 566	Kymmene
—	—	—	12	16	373.3	43	573.3	71	80	7	13	16	45.0	44	5.8	2 872	40	2 912	S:t Michels
—	—	—	9	22	303.9	68	666.7	99	105	2	9	25	34.3	69	5.9	3 643	52	3 695	Kuopio
—	—	1	14	15	379.8	43	544.4	73	80	3	19	15	46.3	43	5.9	2 565	40	2 605	Norra Karelens
—	—	1	8	30	302.4	79	612.5	118	132	5	15	31	38.6	81	4.6	6 471	66	6 537	Vasa
—	—	—	10	21	344.4	53	588.9	84	93	4	15	21	43.0	53	6.2	3 345	46	3 391	Mellersta Finlands
—	2	—	16	47	386.5	94	576.7	157	168	3	22	47	42.9	96	5.2	6 709	83	6 792	Uleåborgs
—	2	2	19	14	368.6	51	537.0	86	100	7	26	15	48.0	52	6.3	3 242	50	3 292	Lapplands
—	**4**	**9**	**201**	**397**	**390.4**	**842**	**541.5**	**1 449**	**1 610**	**90**	**254**	**411**	**46.9**	**855**	**5.4**	**65 737**	**802**	**66 539**	**Summa**
1	6	15	236	419	373.5	926	549.2	1 596	1 762	83	299	442	47.3	938	5.7	70 481	878	71 359	1968

födda. — *Stillbirths and deaths under 7 days per 1 000 live births.*
och dödfödda). — *Of total number of single infants, twins and triplets (live births and stillbirths).*

2.1.2 Vuonna 1970 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset
År 1970 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för moderskap
Infants born in the year 1970, registered at maternity health centres

Yksittäisiä lapsia Enskilda barn *Single infants*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*							Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*									
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 7 dygn *Deaths under 7 days*								8—14 vrk:n Döda under *Deaths 8—14*	
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [1]	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Perinataali-kuolleisuus [3] Perinataldödlighet [3] *Perinatal mortality* [3]	600—1 250 g	1 251—2 000 g
Uudenmaan	40	28	13	5.8	32	2.3	[4] 113	37	26	12	5.4	27	1.9	[6] 102	15.5	2	2
Turun-Porin	24	21	8	5.9	24	2.7	77	15	16	11	4.6	20	2.3	62	15.7	3	2
Ahvenanmaan	1	—	—	3.7	2	7.3	3	—	—	2	—	—	—	2	18.2	—	—
Hämeen	15	13	4	3.7	20	2.3	52	10	26	13	5.8	18	2.1	67	14.0	1	2
Kymen	13	9	9	7.4	13	3.1	44	10	7	2	4.6	14	2.9	33	18.1	—	1
Mikkelin	4	13	4	7.4	12	4.4	33	7	3	—	3.7	8	2.9	18	18.5	—	1
Kuopion	15	7	7	8.4	7	2.0	36	9	6	3	5.3	6	1.8	24	17.6	—	1
Pohjois-Karjalan	8	1	6	6.4	7	3.0	22	3	5	3	4.8	6	2.6	17	16.9	1	—
Vaasan	16	10	7	5.4	16	2.6	49	9	14	2	4.2	20	3.3	45	15.6	2	1
Keski-Suomen	4	2	3	2.8	6	1.8	15	13	6	3	6.8	4	1.2	26	12.6	—	—
Oulun	14	12	6	5.2	18	2.9	50	13	11	4	4.6	9	1.5	37	14.1	—	1
Lapin	12	11	3	8.9	12	4.1	38	8	8	1	5.9	10	3.5	27	22.5	—	—
Yhteensä — *Total*	**166**	**127**	**70**	**5.8**	**169**	**2.7**	**532**	**134**	**128**	**56**	**5.1**	**140**	**2.2**	**460**	**15.8**	**9**	**11**
1969	152	147	71	5.6	209	3.2	579	127	140	74	5.2	166	2.5	507	16.7	4	5
Kaksosia ja kolmosia — *Twins and triplets*	29	13	5	30.3	7	4.5	54	48	32	5	56.7	5	3.3	90	96.1	2	1
Kaikki yhteensä — *Total*	**195**	**139**	**75**	**6.4**	**176**	**2.7**	**585**	**182**	**160**	**61**	**6.3**	**145**	**2.3**	**550**	**17.7**	**11**	**12**
1969	175	164	78	6.2	217	3.2	634	181	176	81	6.6	171	2.6	609	18.7	8	5

Kaksos- ja kolmoslapsia Tvilling- och trillingbarn *Twins and triplets*	Kuolleena syntyneet Dödfödda *Stillbirths*							Elävänä syntyneet Levande födda *Live births*										
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 7 dygn *Deaths under 7 days*								8—14 vrk:n Döda under *Deaths 8—14*		
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [1]	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Perinataali-kuolleisuus [3] Perinataldödlighet [3] *Perinatal mortality* [3]	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g
Uudenmaan	14	2	1	46.2	—	—	17	18	8	1	76.9	2	5.7	29	131.5	—	—	—
Turun-Porin	8	1	1	48.5	1	4.9	11	6	11	—	87.2	1	5.1	18	148.7	—	—	—
Ahvenanmaan	—	—	2	500.0	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1000.0	—	—	—
Hämeen	2	1	—	14.9	—	—	3	7	2	3	60.6	—	—	12	75.8	1	—	—
Kymen	2	—	—	17.2	—	—	2	6	2	1	78.9	—	—	9	96.5	—	—	1
Mikkelin	—	—	1	15.2	—	—	1	2	—	—	30.8	1	15.4	3	61.5	1	—	—
Kuopion	2	2	—	37.7	3	28.3	7	2	2	—	40.4	—	—	4	111.1	—	—	—
Pohjois-Karjalan	—	1	—	14.5	—	—	1	—	1	—	14.7	—	—	1	29.4	—	—	—
Vaasan	—	1	—	7.6	1	7.6	2	2	1	—	23.3	—	—	3	38.7	—	—	—
Keski-Suomen	—	1	—	15.2	—	—	1	—	1	—	15.4	—	—	1	30.8	—	—	2
Oulun	—	2	—	13.1	—	—	2	3	4	—	46.4	—	—	7	59.6	—	—	—
Lapin	1	2	—	45.5	2	30.3	5	2	—	—	32.7	1	16.4	3	131.1	—	1	—
Yhteensä — *Total*	**29**	**13**	**5**	**30.3**	**7**	**4.5**	**54**	**48**	**32**	**5**	**56.7**	**5**	**3.3**	**90**	**96.1**	**2**	**1**	**3**
1969	23	17	7	29.2	8	5.0	55	54	36	7	62.4	5	3.2	102	101.0	4	—	—

[1]) Syntyneiden luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal födda (levande födda och dödfödda). — *Of total births (live births and stillbirths).*
[2]) Elävänä syntyneistä. — Av levande födda. — *Of live births.*
[3]) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Dödfödda och döda under 7 dygn per 1 000 levande
[4]) Yksittäisten, kaksos- ja kolmoslasten luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal enskilda, tvilling- och trillingbarn (levande födda
[5]) Lisäksi yksi lapsi, jonka paino tuntematon. — Därtill ett barn, vars vikt är okänd. — *In addition an infant, whose weight is unknown.*
[6]) Lisäksi 2 lasta, joiden paino tuntematon. — Därtill två barn, vilkas vikt är okänd. — *In addition two infants, whose weight is unknown.*

ikäisenä kuolleita 8—14 dygn *days old*			Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn *Living over 14 days*							Syntyneiden luku Antal födda *Total births*						
2 001—2 500 g	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Kaikkiaan Inalles *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* % [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	
1	6	11	9	104	358	34.0	13 260	957.8	13 731	13 960	88	160	384	4.5	13 325	Nylands
1	6	12	13	81	240	37.8	8 419	953.8	8 753	8 904	55	120	260	4.9	8 469	Åbo-B:borgs
—	—	—	1	—	8	33.3	261	966.7	270	275	2	—	10	3.7	263	Ålands
2	4	[5] 9	8	65	209	33.2	8 128	957.7	8 410	8 539	34	106	228	4.3	8 170	Tavastehus
1	2	4	4	56	116	42.6	3 933	949.2	4 109	4 190	27	73	128	5.5	3 962	Kymmene
—	—	1	4	21	67	33.8	2 612	959.2	2 704	2 756	15	38	71	4.5	2 632	S:t Michels
—	1	2	3	26	75	30.5	3 279	961.9	3 383	3 445	27	40	85	4.4	3 293	Kuopio
—	1	2	3	16	57	33.0	2 209	958.8	2 285	2 326	15	22	66	4.4	2 223	Norra Karelens
1	2	6	2	39	133	28.9	5 786	962.6	5 960	6 060	29	64	143	3.9	5 824	Vasa
—	54	54	2	25	77	32.0	3 064	943.3	3 168	3 263	19	33	83	4.1	3 128	MellerstaFinlands
—	1	2	8	50	137	31.7	5 915	961.9	6 110	6 199	35	74	147	4.1	5 943	Uleåborgs
—	1	1	1	22	80	35.6	2 760	954.7	2 863	2 929	21	41	84	5.0	2 783	Lapplands
6	**78**	**104**	**58**	**505**	**1 557**	**34.0**	**59 626**	**957.0**	**61 746**	**62 846**	**367**	**771**	**1 689**	**4.5**	**60 015**	**Summa**
5	27	41	53	484	1 618	33.1	62 455	958.7	64 610	65 737	336	776	1 768	4.4	62 857	1969
																Tvillingar och
3	1	7	23	163	412	399.2	803	536.0	1 401	1 552	102	209	425	47.2	816	trillingar
9	**79**	**111**	**81**	**668**	**1 969**	**42.6**	**60 429**	**947.1**	**63 147**	**64 398**	**469**	**980**	**2 114**	**5.5**	**60 831**	**Inalles**
5	27	45	62	685	2 015	41.4	63 297	948.8	66 053	67 347	426	1 030	2 179	5.4	63 712	1969

ikäisenä kuolleita 8—14 dygn *days old*		Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn *Living over 14 days*							Syntyneiden luku Antal födda *Total births*						Synnytykset Förlossningar *Deliveries*			
Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Yhteensä Summa *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* ‰ [2]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Täysiaikaiset Fullgångna *Fully developed* ‰ [2]	Yhteensä Summa *Total*	Kaikkiaan Inalles *Total*	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna *Prematures* % [1]	Yli 2 500 g Över 2 500 g *Over 2 500 g*	Koko keskossyntyvyys Hela ofullgångenheten *Total prematurity* % [4]	Yksisikiöiset synnytykset Enskilda börder *Single births*	Kaksos- ja kolmossynnytykset Tvilling- och trillingsbörder *Twins and triplets births*	Yhteensä Summa *Total*	
1	1	9	42	95	415.9	175	498.6	321	368	41	52	97	51.6	178	5.8	13 960	184	14 144	Nylands
—	—	2	25	41	348.7	109	559.0	177	206	16	37	42	46.1	111	5.9	8 904	103	9 007	Åbo-B:borgs
—	—	—	—	—	—	2	1 000.0	2	4	—	—	2	50.0	2	4.3	275	1	276	Ålands
—	1	4	16	60	404.0	105	530.3	185	201	14	19	63	47.8	105	5.3	8 539	100	8 639	Tavastehus
—	1	1	21	33	482.5	49	429.8	104	116	9	23	35	57.8	49	6.9	4 190	58	4 248	Kymmene
—	1	4	4	21	446.2	32	492.3	61	66	7	4	22	50.0	33	5.6	2 756	33	2 789	S:t Michels
—	—	—	12	26	383.8	57	575.8	95	106	4	16	26	43.4	60	5.7	3 445	53	3 498	Kuopio
—	—	—	6	20	382.4	41	602.9	67	69	—	8	20	40.6	41	5.5	2 326	34	2 360	Norra Karelens
—	—	—	16	45	472.9	65	503.9	126	131	2	18	45	49.6	66	4.9	6 060	65	6 125	Vasa
—	2	—	1	18	292.3	43	661.5	62	66	—	3	20	34.8	43	4.8	3 263	33	3 296	MellerstaFinlands
—	—	1	13	33	311.3	97	642.4	144	153	4	19	33	36.6	97	4.9	6 199	76	6 275	Uleåborgs
—	1	2	7	20	475.4	28	459.0	57	66	5	10	20	53.0	31	6.1	2 929	33	2 962	Lapplands
1	**7**	**23**	**163**	**412**	**399.2**	**803**	**536.0**	**1 401**	**1 552**	**102**	**209**	**425**	**47.2**	**816**	**5.5**	**62 846**	**773**	**63 619**	**Summa**
—	4	9	201	397	390.4	842	541.5	1 449	1 610	90	254	411	46.9	855	5.4	65 737	802	66 539	1969

födda. — *Stillbirths and deaths under 7 days per 1 000 live births.*
och dödfödda). — *Of total number of single infants, twins and triplets (live births and stillbirths).*

2.1.3 Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1969
Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1969
Receptions at maternity health centres in 1969

Lääni Län *Province*	Äitiysneuvoloita Rådgivningsbyråer för moderskap *Maternity health centres*			Vastaanottoja Mottagningar *Receptions*						Neuvoloiden kirjoissa olleet %:na kaikista vuoden kuluessa synnyttäneistä Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna i % av alla under året förlösta *Mothers registered at maternity centres as p. c. of all mothers delivered during the year*
	Pääneuvoloita Huvudrådgivningsbyråer *Main centres*	Sivuneuvoloita Sidorådgivningsbyråer *Sub-centres*	Yhteensä Summa *Total*	Lääkärin Läkarens *Of physician*		Kätilön Barnmorskans *Of midwife*		Yhteensä Summa *Total*		
				Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	
1969										
Uudenmaan — Nylands ...	102	85	187	5 177	9.6	9 823	14.4	15 000	12.8	98.5
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	146	30	176	3 373	8.0	11 940	7.2	15 313	7.4	99.3
Ahvenanmaa — Åland	16	—	16	205	5.1	615	3.1	820	3.6	96.3
Hämeen — Tavastehus	107	47	154	2 836	9.0	13 306	6.4	16 142	6.9	99.7
Kymen — Kymmene	64	28	92	1 253	9.1	6 842	7.0	8 095	7.9	99.6
Mikkelin — S:t Michels	45	19	64	925	8.0	4 221	6.3	5 146	6.6	100.0
Kuopion — Kuopio	52	43	95	980	8.4	5 305	7.4	6 285	7.5	99.7
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	55	45	100	806	8.7	4 196	5.6	5 002	6.1	98.9
Vaasan — Vasa	115	71	186	2 207	8.0	8 196	6.6	10 403	6.9	98.0
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	53	11	64	1 139	7.6	5 443	6.4	6 582	6.6	97.9
Oulun — Uleåborgs	96	45	141	1 824	12.3	11 017	6.3	12 841	7.2	99.7
Lapin — Lapplands	60	141	201	980	8.9	6 691	4.1	7 671	4.7	96.5
Yhteensä — Summa — *Total*	**911**	**565**	**1 476**	**21 705**	**9.0**	**87 595**	**7.3**	**109 300**	**7.6**	**98.9**
1968	918	731	1 649	20 313	9.6	90 298	6.7	110 611	7.2	99.2
1967	932	972	1 904	21 051	9.7	89 177	6.8	110 228	7.3	98.2
1966	931	1 236	2 167	21 662	9.5	91 473	6.3	113 135	6.9	98.3
1965	916	1 581	2 497	22 202	9.3	90 939	6.0	113 141	6.7	98.5
1964	916	1 827	2 743	21 415	9.2	92 293	5.8	113 708	6.4	97.5

2.1.4 Vuonna 1969 synnyttäneitten raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana [1])
Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1969 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivningsbyrå eller annorstädes [1])
Stage of pregnancy of mothers delivered in 1969 at the first examination at maternity health centre or elsewhere [1])

Lääni *Province*	Alle 3. kk Under 3 mån. *Under 3rd month*	3.—4. kk I 3—4 mån. *3rd—4th month*	5.—6. kk I 5—6 mån. *5th—6th month*	7.—8. kk I 7—8 mån. *7th—8th month*	9.—10. kk I 9—10 mån. *9th—10th month*	Synnytyksen jälkeen Efter förlossningen *After delivery*	Yhteensä Summa *Total*	Län
1969								**1969**
Uudenmaan	3 670	9 536	709	204	76	79	14 274	Nylands
Turun-Porin	1 879	6 588	618	153	52	66	9 356	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa ...	61	201	18	8	1	—	289	Åland
Hämeen	1 739	6 208	601	157	64	61	8 830	Tavastehus
Kymen	985	3 255	195	70	28	33	4 566	Kymmene
Mikkelin	563	2 099	158	44	22	26	2 912	S:t Michels
Kuopion	737	2 675	169	70	16	28	3 695	Kuopio
Pohjois-Karjalan	489	1 901	125	55	15	20	2 605	Norra Karelens
Vaasan	956	5 109	327	97	29	19	6 537	Vasa
Keski-Suomen ..	612	2 460	202	61	28	28	3 391	Mellersta Finlands
Oulun	934	5 200	472	115	34	37	6 792	Uleåborgs
Lapin	495	2 470	227	66	18	16	3 292	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**13 120**	**47 702**	**3 821**	**1 100**	**383**	**413**	**66 539**	**Summa**
%								%
1969	19.7	71.7	5.7	1.7	0.6	0.6	100.0	1969
1968	18.8	72.4	5.7	1.8	0.6	0.7	100.0	1968
1967	18.0	73.3	5.4	1.8	0.7	0.8	100.0	1967
1966	17.0	72.9	6.0	2.4	0.9	0.8	100.0	1966
1965	16.1	72.5	7.2	2.5	0.8	0.9	100.0	1965
[2]) 1964	4.0	68.4	17.9	6.0	2.0	1.7	100.0	1964 [2])

[1]) Neuvoloiden kirjoissa olleet synnyttäjät. — Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna. — *Mothers registered at maternity health centres.*
[2]) Vain äitiysneuvoloissa tehdyt tarkastukset. — Utförda undersökningar endast i rådgivningsbyråer för mödrar. — *Only examinations at maternity health centres.*

2.1.3 Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1970
Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1970
Receptions at maternity health centres in 1970

Lääni Län *Province*	Äitiysneuvoloita Rådgivningsbyråer för moderskap *Maternity health centres*			Vastaanottoja Mottagningar *Receptions*						Neuvoloiden kirjoissa olleet %:na kaikista vuoden kuluessa synnyttäneistä Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna i % av alla under året förlösta *Mothers registered at maternity centres as p. c. of all mothers delivered during the year*
				Lääkärin Läkarens *Of physician*		Kätilön Barnmorskans *Of midwife*		Yhteensä Summa *Total*		
	Pääneuvoloita Huvudrådgivningsbyråer *Main centres*	Sivuneuvoloita Sidorådgivningsbyråer *Sub-centres*	Yhteensä Summa *Total*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning *Av. attendance per reception*	
1970										
Uudenmaan — Nylands ...	102	75	177	4 084	11.5	9 832	15.6	13 916	14.4	98.2
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	141	27	168	3 267	8.2	12 285	7.8	15 552	8.0	99.9
Ahvenanmaa — Åland	15	—	15	205	4.9	816	3.3	1 021	3.6	96.8
Hämeen — Tavastehus	108	39	147	2 827	9.2	13 437	7.0	16 264	7.4	99.8
Kymen — Kymmene	65	17	82	1 303	8.7	7 032	7.3	8 335	7.6	99.9
Mikkelin — S:t Michels	45	10	55	974	7.4	4 235	6.9	5 209	7.0	98.9
Kuopion — Kuopio	52	41	93	968	8.2	5 068	7.1	6 036	6.4	98.7
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	54	35	89	812	8.2	4 018	6.7	4 830	6.9	99.7
Vaasan — Vasa	114	48	162	2 158	8.0	8 869	6.9	11 027	7.1	98.1
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	52	24	76	1 252	7.0	4 816	8.0	6 068	7.8	100.0
Oulun — Uleåborgs	96	26	122	1 833	12.0	10 844	7.5	12 677	8.2	98.4
Lapin — Lapplands	60	124	184	979	8.7	6 577	4.6	7 556	5.1	96.9
Yhteensä — Summa — *Total*	**904**	**466**	**1 370**	**20 662**	**9.2**	**87 829**	**8.1**	**108 491**	**8.3**	**98.9**
1969	911	565	1 476	21 705	9.0	87 595	7.3	109 300	7.6	98.9
1968	918	731	1 649	20 313	9.6	90 298	6.7	110 611	7.2	99.2
1967	932	972	1 904	21 051	9.7	89 177	6.8	110 228	7.3	98.2
1966	931	1 236	2 167	21 662	9.5	91 473	5.7	113 135	6.9	98.3
1965	916	1 581	2 497	22 202	9.3	90 939	6.0	113 141	6.7	98.5

2.1.4 Vuonna 1970 synnyttäneitten raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana [1])
Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1970 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivningsbyrå eller annorstädes [1])
Stage of pregnancy of mothers delivered in 1970 at the first examination at maternity health centre or elsewhere [1])

Lääni *Province*	Alle 3. kk Under 3 mån. *Under 3rd month*	3.—4. kk I 3—4 mån. *3rd—4th month*	5.—6. kk I 5—6 mån. *5th—6th month*	7.—8. kk I 7—8 mån. *7th—8th month*	9.—10. kk I 9—10 mån. *9th—10th month*	Synnytyksen jälkeen Efter förlossningen *After delivery*	Yhteensä Summa *Total*	Län
1970								**1970**
Uudenmaan	3 578	9 447	731	203	107	78	14 144	Nylands
Turun-Porin	1 844	6 339	567	152	57	48	9 007	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa ...	77	171	21	3	4	—	276	Åland
Hämeen	1 766	6 061	577	126	52	57	8 639	Tavastehus
Kymen	1 014	2 920	200	57	24	33	4 248	Kymmene
Mikkelin	521	1 989	195	41	18	25	2 789	S:t Michels
Kuopion	664	2 500	221	50	35	28	3 498	Kuopio
Pohjois-Karjalan	470	1 656	163	36	19	16	2 360	Norra Karelens
Vaasan	949	4 655	376	87	30	28	6 125	Vasa
Keski-Suomen ..	596	2 282	312	53	28	25	3 296	Mellersta Finlands
Oulun	932	4 705	485	92	33	28	6 275	Uleåborgs
Lapin	445	2 225	189	63	20	20	2 962	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**12 856**	**44 950**	**4 037**	**963**	**427**	**386**	**63 619**	**Summa**
%								%
1970	20.2	70.7	6.3	1.5	0.7	0.6	100.0	1970
1969	19.7	71.7	5.7	1.7	0.6	0.6	100.0	1969
1968	18.8	72.4	5.7	1.8	0.6	0.7	100.0	1968
1967	18.0	73.3	5.4	1.8	0.7	0.8	100.0	1967
1966	17.0	72.9	6.0	2.4	0.9	0.8	100.0	1966
1965	16.1	72.5	7.2	2.5	0.8	0.9	100.0	1965

[1]) Neuvoloiden kirjoissa olleet synnyttäjät. — Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna. — *Mothers registered at maternity health centres.*

2.1.5 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kätilöiden asiakkaat kotikäynneillä vuonna 1969
Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1969
Clients at maternity health centres and on home visits of midwives in 1969

	Lääni — Län — *Province*												Koko maa Hela riket *Whole country*
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
1969													
Äitejä — Mödrar — *Mothers*													
1. Raskaana olevia — Havande — *Pregnant*													
Lääkärin vastaanotolla — På läkarmottagning — *On reception of physician*	36 847	18 788	872	17 619	7 581	4 900	4 827	4 300	11 455	5 418	15 848	5 594	134 049
Kätilön vastaanotolla — På barnmorskans mottagning — *On reception of midwife*	113 420	65 914	1 379	68 880	37 169	20 271	28 394	17 870	42 571	26 979	50 933	22 045	495 825
Yhteensä — Summa — *Total*	**150 267**	**84 702**	**2 251**	**86 499**	**44 750**	**25 171**	**33 221**	**22 170**	**54 026**	**32 397**	**66 781**	**27 639**	**629 874**
2. Lapsivuoteisia—Barnsängskvinnor — *Puerperant*													
Lääkärin vastaanotolla — På läkarmottagning — *On reception of physician*	13 047	8 360	184	7 924	3 828	2 528	3 437	2 682	6 229	3 207	6 632	3 113	61 171
Kätilön vastaanotolla — På barnmorskans mottagning — *On reception of midwife*	12 642	7 177	133	7 126	4 269	1 835	2 436	1 344	3 725	2 955	5 617	2 045	51 304
Yhteensä — Summa — *Total*	**25 689**	**15 537**	**317**	**15 050**	**8 097**	**4 363**	**5 873**	**4 026**	**9 954**	**6 162**	**12 249**	**5 158**	**112 475**
1—2 Yhteensä — Summa — *Total*	**175 956**	**100 239**	**2 568**	**101 549**	**52 847**	**29 534**	**39 094**	**26 196**	**63 980**	**38 559**	**79 030**	**32 797**	**742 349**
Muita asiakkaita kätilön vastaanotolla — Övriga klienter i rådgivningsbyråerna på barnmorskans mottagning — *Other clients of midwife at health centres*	**15 776**	**13 473**	**373**	**9 396**	**6 207**	**4 537**	**8 360**	**4 487**	**7 983**	**4 662**	**13 311**	**3 606**	**92 171**
Kätilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barnmorska — *On home visits of midwife*													
Raskaana olevia — Havande — *Pregnant*	5 576	7 769	332	6 607	3 955	3 559	8 646	4 126	8 810	4 622	9 887	6 450	70 339
Lapsivuoteisia — Barnsängskvinnor — *Puerperant*	31 990	32 381	862	28 415	13 154	9 200	20 485	11 252	24 638	12 083	27 167	14 363	225 990
Muita asiakkaita—Övriga klienter — *Other clients*	32 479	38 676	1 425	30 010	15 184	11 557	26 511	13 086	27 599	13 445	31 080	15 749	256 801
Yhteensä — Summa — *Total*	**70 045**	**78 826**	**2 619**	**65 032**	**32 293**	**24 316**	**55 642**	**28 464**	**61 047**	**30 150**	**68 134**	**36 562**	**553 130**
1968													
Äitien neuvolakäyntejä — Besök av mödrar på rådgivningsbyråerna — *Visits of mothers to health centres*	**178 524**	**99 273**	**2 755**	**96 698**	**53 710**	**30 130**	**37 890**	**26 566**	**51 731**	**39 433**	**77 738**	**34 931**	**729 379**
Muita asiakkaita kätilön vastaanotolla — Övriga klienter i rådgivningsbyråerna på barnmorskans mottagning — *Other clients of midwife at health centres*	**13 858**	**9 198**	**324**	**6 617**	**5 975**	**3 000**	**6 181**	**2 982**	**4 110**	**3 645**	**8 361**	**3 158**	**67 409**
Kätilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barnmorska — *On home visits of midwife*	**76 340**	**81 799**	**2 273**	**63 535**	**32 613**	**24 653**	**55 492**	**30 223**	**52 105**	**31 290**	**69 511**	**39 120**	**558 954**

2.1.5 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kätilöiden asiakkaat kotikäynneillä vuonna 1970
Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1970
Clients at maternity health centres and on home visits of midwives in 1970

	Lääni — Län — *Province*												Koko maa Hela riket *Whole country*
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
1970													
Äitejä — Mödrar — *Mothers*													
1. Raskaana olevia — Havande — *Pregnant*													
Lääkärin vastaanotolla — På läkarmottagning — *On reception of physician*	34 680	18 628	852	18 453	7 733	4 853	4 611	4 199	11 576	5 551	15 807	5 627	132 570
Kätilön vastaanotolla — På barnmorskans mottagning — *On reception of midwife*	117 687	68 767	1 850	70 138	37 728	20 290	29 249	17 895	43 800	27 982	50 787	20 409	506 582
Yhteensä — Summa — *Total*	**152 367**	**87 395**	**2 702**	**88 591**	**45 461**	**25 143**	**33 860**	**22 094**	**55 376**	**33 533**	**66 594**	**26 036**	**639 152**
2. Lapsivuoteisia—Barnsängskvinnor — *Puerperant*													
Lääkärin vastaanotolla — På läkarmottagning — *On reception of physician*	12 350	8 027	163	7 650	3 628	2 369	3 368	2 441	6 050	3 183	5 985	2 879	58 093
Kätilön vastaanotolla — På barnmorskans mottagning — *On reception of midwife*	13 207	7 192	130	7 429	4 268	1 860	2 595	1 481	3 827	3 085	5 616	1 955	52 645
Yhteensä — Summa — *Total*	**25 557**	**15 219**	**293**	**15 079**	**7 896**	**4 229**	**5 963**	**3 922**	**9 877**	**6 268**	**11 601**	**4 834**	**110 738**
1—2 Yhteensä — Summa — *Total*	**177 924**	**102 614**	**2 995**	**103 670**	**53 357**	**29 372**	**39 823**	**26 016**	**65 253**	**39 801**	**78 195**	**30 870**	**749 890**
Muita asiakkaita kätilön vastaanotolla — Övriga klienter i rådgivningsbyråerna på barnmorskans mottagning — *Other clients of midwife at health centres*	**22 429**	**20 011**	**969**	**16 952**	**9 630**	**7 189**	**11 016**	**7 415**	**11 133**	**7 680**	**25 325**	**7 802**	**147 551**
Kätilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barnmorska — *On home visits of midwife*													
Raskaana olevia — Havande — *Pregnant*	4 697	6 714	240	5 945	3 324	3 299	7 267	3 617	8 271	3 965	8 591	5 047	60 977
Lapsivuoteisia — Barnsängskvinnor — *Puerperant*	28 773	30 289	724	26 800	12 291	8 931	19 337	10 120	23 570	11 391	24 117	12 704	209 047
Muita asiakkaita—Övriga klienter — *Other clients*	32 257	40 528	1 681	32 055	17 230	12 791	26 541	12 751	30 736	14 291	35 931	15 308	272 100
Yhteensä — Summa — *Total*	**65 727**	**77 531**	**2 645**	**64 800**	**32 845**	**25 021**	**53 145**	**26 488**	**62 577**	**29 647**	**68 639**	**33 059**	**542 124**
1969													
Äitien neuvolakäyntejä — Besök av mödrar på rådgivningsbyråerna — *Visits of mothers to health centres*	**175 956**	**100 239**	**2 568**	**101 549**	**52 847**	**29 534**	**39 094**	**26 196**	**63 980**	**38 559**	**79 030**	**32 797**	**742 349**
Muita asiakkaita kätilön vastaanotolla — Övriga klienter i rådgivningsbyråerna på barnmorskans mottagning — *Other clients of midwife at health centres*	**15 776**	**13 473**	**373**	**9 396**	**6 207**	**4 537**	**8 360**	**4 487**	**7 983**	**4 662**	**13 311**	**3 606**	**92 171**
Kätilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barnmorska — *On home visits of midwife*	**70 045**	**78 826**	**2 619**	**65 032**	**32 293**	**24 316**	**55 642**	**28 464**	**61 047**	**30 150**	**68 134**	**36 562**	**553 130**

2.1.6 Vuonna 1969 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan [1])
År 1969 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes [1])
Mothers delivered in 1969 by number of examinations at maternity health centre or elsewhere [1])

Lääni *Province*	Tarkastusten määrä — Antal undersökningar — *Number of examinations*							Län
	—1	2	3	4	5	6—	Yhteensä Summa *Total*	
1969								**1969**
Uudenmaan	35	63	75	86	167	13 848	14 274	Nylands
Turun-Porin	35	50	54	118	217	8 882	9 356	Åbo-Björneborgs
Ahvenanmaa	1	—	2	4	12	270	289	Åland
Hämeen	32	55	84	113	170	8 376	8 830	Tavastehus
Kymen	16	16	13	32	70	4 419	4 566	Kymmene
Mikkelin	59	136	100	96	107	2 414	2 912	S:t Michels
Kuopion	4	26	24	62	90	3 489	3 695	Kuopio
Pohjois-Karjalan	11	30	23	38	83	2 420	2 605	Norra Karelens
Vaasan	25	27	56	95	220	6 114	6 537	Vasa
Keski-Suomen	20	38	37	50	73	3 173	3 391	Mellersta Finlands
Oulun	19	31	52	62	151	6 477	6 792	Uleåborgs
Lapin	11	25	47	88	129	2 992	3 292	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**268**	**497**	**567**	**844**	**1 489**	**62 874**	**66 539**	**Summa**
%								%
1969	0.4	0.7	0.9	1.3	2.1	94.6	100.0	1969
1968	0.6	0.9	1.1	1.8	2.9	92.7	100.0	1968
1967	0.7	1.0	1.4	2.1	3.7	91.1	100.0	1967
1966	1.1	1.4	1.7	2.9	4.9	88.0	100.0	1966
1965	1.7	1.8	2.3	4.2	6.6	83.4	100.0	1965
[2]) 1964	3.2	4.2	6.7	10.0	12.1	63.8	100.0	1964 [2])

2.1.6 Vuonna 1970 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan [1])
År 1970 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes [1])
Mothers delivered in 1970 by number of examinations at maternity health centre or elsewhere [1])

Lääni *Province*	Tarkastusten määrä — Antal undersökningar — *Number of examinations*							Län
	—1	2	3	4	5	6—	Yhteensä Summa *Total*	
1970								**1970**
Uudenmaan	32	60	64	99	159	13 730	14 144	Nylands
Turun-Porin	36	41	26	88	153	8 663	9 007	Åbo-Björneborgs
Ahvenanmaa	—	2	3	5	4	262	276	Åland
Hämeen	27	49	47	81	97	8 338	8 639	Tavastehus
Kymen	8	20	21	35	43	4 121	4 248	Kymmene
Mikkelin	51	55	78	50	63	2 492	2 789	S:t Michels
Kuopion	9	19	19	32	52	3 367	3 498	Kuopio
Pohjois-Karjalan	8	17	22	32	48	2 233	2 360	Norra Karelens
Vaasan	29	37	38	65	138	5 818	6 125	Vasa
Keski-Suomen	12	17	19	38	58	3 152	3 296	Mellersta Finlands
Oulun	5	21	28	43	93	6 085	6 275	Uleåborgs
Lapin	15	31	28	70	108	2 710	2 962	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**232**	**369**	**393**	**638**	**1 016**	**60 971**	**63 619**	**Summa**
%								%
1970	0.4	0.6	0.6	1.0	1.6	95.8	100.0	1970
1969	0.4	0.7	0.9	1.3	2.1	94.6	100.0	1969
1968	0.6	0.9	1.1	1.8	2.9	92.7	100.0	1968
1967	0.7	1.0	1.4	2.1	3.7	91.1	100.0	1967
1966	1.1	1.4	1.7	2.9	4.9	88.0	100.0	1966
1965	1.7	1.8	2.3	4.2	6.6	83.4	100.0	1965

[1]) Neuvoloiden kirjoissa olleet synnyttäjät. — Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna. — *Mothers registered at maternity health centres.*
[2]) Vain äitiysneuvoloissa tehdyt tarkastukset. — Utförda undersökningar endast i rådgivningsbyråer för mödrar. — *Only examinations at maternity health centres.*

2.1.7 Äitiys- ja lastenhuoltotilastoa vuosina 1939—71
Mödra- och barnavårdsstatistik åren 1939—71
Maternal and child health statistics in 1939—71

Vuosi År *Year*	Imeväiskuolleisuus [1]) Spädbarnsdödlighet [1]) *Infant mortality* [1])	Neonataalikuolleisuus [2]) Neonataldödlighet [2]) *Neonatal mortality* [2])	Kuolleena syntyneisyys [3]) Dödfödda [3]) *Stillbirth ratio* [3])	Äitiyskuolleisuus [4]) Moderskapsdödlighet [4]) *Maternal mortality* [4])	Äitiysneuvoloiden luku Antal rådgivningsbyråer för mödrar *Number of maternity health centres*		Lastenneuvoloiden luku Antal rådgivningsbyråer för barnavård *Number of child health centres*		Äitiys- ja lastenneuvoloiden kirjoissa olleet Inskrivna i rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård *On register at maternity and child health centres*	
					Pää- Huvud- *Main*	Sivu- Sido- *Sub-*	Pää- Huvud- *Main*	Sivu- Sido- *Sub-*	Äidit %:na kaikista synnyttäneistä Mödrar i % av alla föderskor *Mothers in percent of all mothers*	Vuotta nuoremmat lapset [5]) %:na elävänä syntyneistä Barn under ett år [5]) i% av levande födda *Children under 1 year* [5]) *in percent of live births*
1939	69.7	27.4	22.0	4.02	16	124	..	..	11.0	..
1940	88.3	29.8	21.0	4.77	30	155	144	..	20.9	..
1945	63.2	25.3	21.5	4.02	360	278	367	473	86.4	34.6
1950	43.5	21.8	18.9	1.46	690	1 459	712	2 293	92.3	71.0
1955	29.7	18.6	18.2	1.05	844	2 148	784	3 079	95.2	88.7
1960	21.0	14.4	15.3	0.72	878	2 366	967	3 324	96.4	96.7
1961	20.8	15.3	14.4	0.55	879	2 341	966	3 346	96.7	91.8
1962	20.5	15.8	13.4	0.52	890	2 227	959	3 270	97.1	93.5
1963	18.2	13.7	12.6	0.50	903	2 150	961	3 096	97.0	92.6
1964	17.0	13.7	12.3	0.42	916	1 827	1 000	2 943	97.5	94.6
1965	17.6	13.6	12.5	0.26	916	1 581	989	2 790	98.5	94.3
1966	15.0	11.9	11.2	0.31	931	1 236	1 032	2 513	98.3	94.2
1967	14.8	11.8	10.7	0.21	932	972	1 043	2 135	98.2	93.8
1968	14.4	11.3	9.9	0.29	918	731	1 044	1 867	99.2	92.8
1969	14.3	11.1	9.2	0.15	911	565	1 068	1 521	98.9	94.2
1970	13.2	10.3	8.0	0.12	904	466	1 023	1 319	98.9	94.6
1971*	12.7	10.0	7.7	0.08	922	406	1 026	1 065	99.9	95.8

[1]) Vuotta nuorempana kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda under 1 år per 1 000 levande födda. — *Deaths under 1 year of age per 1 000 live births.*
[2]) Alle 28 vrk:n ikäisinä kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda under 28 dygn per 1 000 levande födda. — *Deaths under 28 days old per 1 000 live births.*
[3]) Kuolleena syntyneet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Dödfödda per 1 000 levande födda. — *Stillbirths per 1 000 live births.*
[4]) Synnytykseen sekä raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätauteihin kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda i förlossningar samt graviditets-, förlossnings- och barnsängstidens komplikationer per 1 000 levande födda. — *Deaths from deliveries and complications of pregnancy, childbirth and puerperium per 1 000 live births.*
[5]) Vuoden lopussa kirjoissa olleet. — Inskrivna i årets slut. — *Registered at end of year.*

2.1.8 Vuosina 1966—71 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat lääneittäin
Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1966—71 länsvis
Congenital malformations in children born in 1966—71 by province

Lääni Län *Province*	1966		1967		1968		1969		1970		1971*	
		[1]) %		[1]) %		[1]) %		[1]) %		[1]) %		[1]) %
Uudenmaan — Nylands	296	1.77	266	1.58	181	1.11	228	1.56	239	1.64	214	1.49
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	69	0.64	88	0.84	80	0.78	85	0.89	116	1.27	106	1.24
Ahvenanmaa — Åland	24	7.36	15	4.41	6	1.89	19	6.29	13	4.55	20	6.56
Hämeen — Tavastehus	106	1.12	103	1.04	106	1.13	102	1.14	113	1.29	101	1.23
Kymen — Kymmene	68	1.24	84	1.58	68	1.36	71	1.53	70	1.62	116	2.69
Mikkelin — S:t Michels	30	0.84	21	0.62	28	0.84	23	0.78	45	1.58	42	1.65
Kuopion — Kuopio	29	0.65	41	0.94	28	0.70	24	0.64	26	0.72	38	1.18
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	24	0.74	19	0.65	28	0.96	29	1.08	15	0.62	24	1.13
Vaasan — Vasa	63	0.83	33	0.42	46	0.63	73	1.08	68	1.08	55	0.90
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	70	1.72	74	1.89	69	1.77	48	1.37	56	1.69	32	1.05
Oulun — Uleåborgs	136	1.66	104	1.25	105	1.37	176	2.55	187	2.90	142	2.33
Lapin — Lapplands	30	0.66	23	0.52	31	0.78	26	0.75	32	1.04	39	1.42
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	2	.	—	.	—	.	—	.	2	.	2	.
Yhteensä — Summa — *Total*	**947**	**1.21**	**871**	**1.12**	**776**	**1.04**	**904**	**1.33**	**982**	**1.51**	**931**	**1.51**

[1]) Elävänä ja kuolleena syntyneistä. — Av levande och dödfödda. — *Of live and stillbirths.*

2.1.9 Vuosina 1963—68 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat
Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1963—68
Congenital malformations in children born in 1963—68

N:o [1]) Nr [1]) *No.* [1])	Epämuodostuman laatu Missbildningens art *Kind of malformations*	1963	1964	1965	1966	1967	1968
750	Epäsikiö — Monstrum — *Monstrosity*	15	15	16	11	7	21
751	Selkäydinhalkio — Spina bifida — *Spina bifida*	47	38	31	25	32	30
752	Vesipää — Vattenhuvud — *Hydrocephalus*	23	15	17	25	23	19
753	Silmän epämuodostumat — Missbildningar av ögat — *Malformations of eye*	11	8	7	9	8	7
753	Korvan epämuodostumat — Missbildningar av örat — *Malformations of ear*	18	18	18	19	15	26
753	Muut hermoston ja aistinten epämuodostumat — Övriga missbildningar av nervsystemet och sinnesorganen — *Other malformations of nervous system and sense organs*	20	16	16	14	15	10
754	Verenkiertoelinten epämuodostumat — Cirkulationsorganens missbildningar — *Malformations of circulatory system*	73	55	50	59	43	33
755	Suulaki- ja huulihalkio — Kluven läpp, käke och gom — *Cleft palate and harelip*	117	107	120	106	116	104
756.0	Mahaportin ahtauma — Pylorusstenos — *Hypertrophic pyloric stenosis*	44	35	11	18	16	17
756.1	Peräaukon umpeuma — Anusatresi — *Imperforata anus*	13	13	19	11	11	8
756.2	Muut ruoansulatuselinten epämuodostumat — Övriga missbildningar av matsmältningsorganen — *Other malformations of digestive organs*	43	47	32	29	19	20
757	Suku- ja virtsaelinten epämuodostumat — Urogenitalorganens missbildningar — *Malformations of genito-urinary system*	58	37	52	46	38	38
746	Lattajalka — Plattfot — *Flat foot*	27	25	14	22	13	7
747	Vaivaisenluu ja haraisovarvas — Hallux valgus och varus *Hallux valgus and varus*	—	1	1	—	1	—
748	Kampurajalka — Klumpfot — *Clubfoot*	126	130	112	111	66	54
758.0	Lonkan virheasento — Coxaluxation — *Dislocation of hip*	223	259	288	293	284	255
758.1-6	Muut luiden ja nivelten epämuodostumat — Övriga missbildningar av skelett och leder — *Other malformations of bone and joint*	119	99	62	90	97	81
759	Muut epämuodostumat — Övriga missbildningar — *Other malformations*	70	55	49	59	67	46
	Yhteensä — Summa — *Total*	**1 047**	**973**	**915**	**947**	**871**	**776**

[1]) Numerointi v. 1957 käyttöön otetun kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar, som infördes år 1957. — *Coding according to the International Detailed List of Diseases taken into use in 1957.*

2.1.10 Vuosina 1966—71 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat syntymäkuukauden mukaan
Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1966—71 enligt födelsemånad
Congenital malformations in children born in 1966—71 by month of birth

Kuukausi Månad *Month*	1966	[1]) %	1967	[1]) %	1968	[1]) %	1969	[1]) %	1970	[1]) %	1971*	[1]) %
Tammikuu — Januari — *January*	81	1.25	72	1.15	68	1.10	83	1.40	77	1.50	74	1.51
Helmikuu — Februari — *February*	78	1.28	60	1.00	47	0.78	68	1.26	81	1.61	71	1.51
Maaliskuu — Mars — *March*	86	1.18	97	1.38	83	1.14	73	1.14	96	1.53	83	1.43
Huhtikuu — April — *April*	85	1.20	78	1.13	61	0.88	77	1.23	91	1.49	88	1.57
Toukokuu — Maj — *May*	113	1.59	69	0.97	70	1.07	71	1.11	94	1.58	79	1.42
Kesäkuu — Juni — *June*	87	1.32	71	1.06	59	0.93	81	1.43	81	1.44	75	1.43
Heinäkuu — Juli — *July*	84	1.30	80	1.16	69	1.11	71	1.24	83	1.55	80	1.52
Elokuu — Augusti — *August*	72	1.13	71	1.11	51	0.85	78	1.41	75	1.40	79	1.56
Syyskuu — September — *September*	64	0.97	79	1.21	72	1.18	70	1.24	79	1.50	76	1.51
Lokakuu — Oktober — *October*	67	1.08	75	1.21	55	0.92	81	1.53	81	1.62	82	1.65
Marraskuu — November — *November*	64	1.07	64	1.09	67	1.24	81	1.69	69	1.44	77	1.62
Joulukuu — December — *December*	66	1.04	55	0.87	74	1.37	70	1.38	75	1.47	67	1.44
Yhteensä — Summa — *Total*	**947**	**1.21**	**871**	**1.12**	**776**	**1.04**	**904**	**1.33**	**982**	**1.51**	**931**	**1.51**

[1]) Elävänä ja kuolleena syntyneistä. — Av levande och dödfödda. — *Of live and stillbirths.*

2.1.11 Vuosina 1969—71 syntyneillä lapsilla todetut synnynnäiset epämuodostumat
Medfödda missbildningar hos barn födda åren 1969—71
Congenital malformations in children born in 1969—71

N:o [1]) Nr [1]) *No.* [1])	Epämuodostuman laatu Missbildningens art *Kind of malformations*	1969	1970	1971*	1972	1973
740.99	Aivottomuus — Anencefali — *Anencephalus*	10	11	15		
741.00-99	Selkäydinhalkio — Spina bifida — *Spina bifida*	27	22	17		
742.00-99	Vesipää — Hydrocefali — *Hydrocephalus*	21	14	20		
743.00-99	Muut hermoston epämuodostumat — Andra missbildningarna i nervsystemet — *Other congenital anomalies of nervous system*	11	12	11		
744.00-99	Silmän epämuodostumat — Ögonmissbildningar — *Congenital anomalies of eye*	15	9	5		
745.00-99	Korvan, kasvojen ja kaulan epämuodostumat — Missbildningar av öra, ansikte och hals — *Congenital anomalies of ear, face and neck*	18	25	31		
746.09-99	Sydämen epämuodostumat — Hjärtfel — *Congenital anomalies of heart*	17	74	45		
747.09-99	Muut verenkiertoelinten epämuodostumat — Andra missbildningar i cirkulationsorganen — *Other congenital anomalies of circulatory system*	41	38	27		
748.00-99	Hengityselinten epämuodostumat — Missbildningar i andningsorganen — *Congenital anomalies of respirat. system*	1	4	7		
749.00-29	Huulihalkio, suulakihalkio — Kluven läpp, käke och gom — *Cleft palate and cleft lip*	130	90	93		
750.10	Mahaportin ahtauma — Pylorusstenos — *Pyloric stenos*	11	29	11		
750.00-99	Muut ruoansulatuskanavan ylempien osien epämuodostumat — Andra missbildningar i matsmältningskanalens övre del — *Other congenital anomalies of upper alimentary tract*	8	18	11		
751.00-99	Muut ruoansulatuselinten epämuodostumat — Andra missbildningar i matsmältningsorganen — *Other congenital anomalies of digestive system*	26	48	34		
752.00-99	Sukuelinten epämuodostumat — Missbildningar i genitalorganen — *Congenital anomalies of genital organs*	57	49	73		
753.00-99	Virtsaelinten epämuodostumat — Missbildningar i urinorganen — *Congenital anomalies of urinary system*	6	18	20		
754.00-09	Kampurajalka — Klumpfot — *Clubfoot*	53	55	55		
755.60-61	Lonkkaluksaatio — Coxaluxation — *Congenital dislocation of hip*	307	285	282		
755.00-99	Muut raajojen epämuodostumat — Andra missbildningar av extremiteterna — *Other congenital anomalies of limbs*	78	84	108		
756.00-99	Muut luuston ja lihaksiston epämuodostumat — Andra missbildningar i skelett och muskulatur — *Other congenital anomalies of musculoskeletal system*	3	18	15		
757.00-99	Ihon, hiusten ja kynsien epämuodostumat — Missbildningar av hud, hår och naglar — *Congenital anomalies of skin, hair and nails*	2	10	1		
758.00-99	Muut ja tarkemmin määrittelemättömät epämuodostumat — Andra och ospecificerade missbildningar — *Other and unspecified congenital anomalies*	—	8	4		
759.30	Mongolismi — Mongolismus — *Down's disease*	12	31	21		
759.40-48	Muut autosomalisten kromosomien aiheuttamat epämuodostumat — Andra missbildningar orsakade av autosomala kromosomer — *Other syndromes due to autosomal abnormality*	1	—	2		
759.50-59	Muut sukukromosomien aiheuttamat epämuodostumat — Andra missbildningar orsakade av könkromosomer — *Other syndromes due to sex chromosome abnormality*	—	2	—		
759.00-99	Muut useiden elinten samanaikaiset epämuodostumat — Andra missbildningar i flera organsystem — *Congenital syndromes affecting multiple systems*	49	28	23		
	Yhteensä — Summa — *Total*	**904**	**982**	**931**		

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

2.2 Lastenneuvolatoiminta ja muu terveyssisartyö

2.2.1 Lastenneuvolatoiminta

Lastenneuvolatoiminta pohjautuu samaan lakiin kuin äitiysneuvolatoiminta, ja siten kohdassa 2.1 esitetyt perustiedot koskevat myös lastenneuvolatoimintaa.

Lastenneuvolan tarkoituksena on jatkaa keskeytyksettä raskauden aikana annettua neuvontaa ja ohjata vanhempia lastenhoidossa ja -kasvatuksessa siten, että lapsilla on suotuisat mahdollisuudet säilyttää terveytensä ja kehittyä hyvin.

Lapsi siirtyy äitiyshuollosta lastenneuvolan asiakkaaksi 14 vrk:n iässä ja 7-vuotiaana kouluterveydenhuollon piiriin.

Lääkärin ja terveyssisaren vastaanotoilla ja terveyssisaren kotikäynneillä annetaan hoito- ja kasvatusohjeita ja seurataan lapsen terveydentilaa. Varhain aloitetuilla jatkuvilla terveystarkastuksilla pyritään toteamaan hyvissä ajoin syntymävammat, synnynnäiset epämuodostumat ja muutkin sairaudet ja ohjaamaan lapsi asianmukaiseen hoitoon. Neuvoloissa suoritetaan myös ohjelman mukaiset lasten rokotukset.

Pyrkimyksenä on, että lapsi käy lääkärin vastaanotolla neuvolassa vähintään kolme kertaa ensimmäisen ikävuoden aikana ja myöhemmin kerran vuodessa. Terveyssisaren vastaanotoilla käyntien lukumäärän tulisi olla noin kaksi kertaa niin suuri kuin lääkärin vastaanotoilla käyntien. Esikouluikäisten (6-vuotiaiden) lasten erillisiä lääkärintarkastustilaisuuksia on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan.

Samoin kuin äitiysneuvoloiden on lastenneuvoloidenkin palvelusten käyttö vapaaehtoista ja maksutonta.

Lastenneuvolatoiminnasta on tietoja tauluissa 2.2.1—2.2.3, jotka perustuvat lääninterveyssisarten vuosikertomuksiin. Mutta myös monet imeväiskuolleisuutta käsittelevät taulut (esim. 2.2.4 ja 2.2.5) ovat tärkeitä lastenneuvolatoiminnankin kannalta.

2.2 Barnrådgivningsverksamheten och annat hälsosysterarbete

2.2.1 Barnrådgivningsverksamheten

Barnrådgivningsverksamheten baserar sig på samma lag som mödrarådgivningsverksamheten, och sålunda gäller de grunduppgifter, vilka framställts i punkt 2.1, även barnrådgivningsverksamheten.

Barnrådgivningsbyråns avsikt är att utan avbrott fortsätta den under havandeskapet meddelade rådgivningen och att leda föräldrarna i barnskötseln och -uppfostran så att barnen har gynnsamma möjligheter att upprätthålla hälsan och att utveckla sig väl.

Barnet flyttar från moderskapsvården till barnrådgivningsbyråns klient i 14 dygns ålder och i sju års ålder till skolhälsovårdens krets.

På läkarens och hälsosysterns mottagningar och hälsosysterns hembesök ges skötsel- och uppfostringsinstruktion och övervakas barnets hälsotillstånd. Medelst tidigt påbörjade, fortgående hälsogranskningar strävas till att i god tid konstatera födelseskador, medfödda missbildningar och också andra sjukdomar och att leda barnet till vederbörlig vård. I rådgivningsbyråerna utförs även de programenliga vaccineringarna.

Målsättningen är, att barnet besöker läkarmottagningen på byrån minst 3 gånger under det första levnadsåret och senare en gång i året. Antalen besök på hälsosysterns mottagning borde vara c:a dubbelt så många som på läkarmottagningen. Barn i förskoleåldern (6-åringarna) bör om möjligt läkarundersökas på särskilda mottagningar på byrån.

Liksom rådgivningsbyråernas för mödravård är även rådgivningsbyråernas för barnavård tjänster frivilliga och kostnadsfria för allmänheten.

Beträffande barnrådgivningsverksamheten finns det uppgifter i tabeller 2.2.1—2.2.3, vilka baserar sig på länshälsosystrarnas årsberättelser. Men även många tabeller över spädbarnsdödligheten (t.ex. 2.2.4 och 2.2.5) är viktiga med tanke på barnrådgivningsverksamheten.

Lukumäärä keskiväkiluvun 100 000:tta 0—14 vuotiasta kohti
Antal per 100 000 i åldern 0—14 år av medelfolkmängden
Number per 100 000 mean pop. of age of 0—14 years

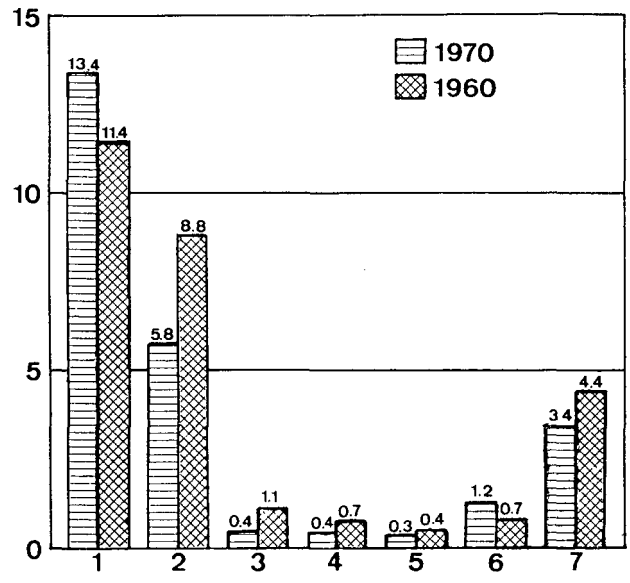

Kuvio 2.2.1 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuosina 1970 ja 1960
Fig. 2.2.1 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak åren 1970 och 1960
Fig. 2.2.1 Deaths of children from accidents by external cause of injury in 1970 and 1960

1 Maaliikennetapaturmat — Trafikolycksfall till lands — *Road vehicle accidents*
2 Hukkumistapaturmat — Drunkningsolyckor — *Accidental drowning and submersion*
3 Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolyckor — *Accidental poisoning by solid and liquid substances*
4 Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall *Accidental falls*
5 Vesiliikennetapaturmat — Trafikolycksfall till sjöss — *Water transport accidents*
6 Tulipalon ja räjähdyksen aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av eldsvåda och explosion — *Accident caused by fire and explosion of combustible material*
7 Muut tapaturmat — Andra olycksfall — *Other accidents*

Lastenneuvoloiden määrä on pääneuvoloiden osalta pysynyt lähes muuttumattomana viimeksi kuluneen kymmenvuotiskauden aikana (1 026 vuonna 1971), mutta sivuneuvoloiden määrä on pienentynyt lähes 70 % saman ajan kuluessa. Liikenneyhteyksien parantuessa tätä on pidettävä odotettavissa olevana kehityksenä (taulu 2.1.7). Lastenneuvoloissa oli vuonna 1970 n. 97 % alle 1 vuoden ikäisistä lapsista ja yli 400 000 ikäluokkiin 1—6 vuotta kuuluvaa. Vastaanotoilla ja kotikäynneillä on alle 7-vuotiailla ollut terveyssisareen vuosittain n. 1.3 milj. kontaktia, eikä määrä viimeksi kuluneen kymmenvuotiskauden aikana ole muuttunut. Aikaisemmin oli kotikäyntien osuus näistä noin puolet, mutta vuonna 1970 ainoastaan 34 %. Lääkärikontaktien määrä on hitaasti kasvanut, ja oli vuonna 1970 noin 410 000 (v. 1962 vastaavasti 335 000). Lisäys oli pääasiassa kohdistunut yli 1-vuotiaisiin.

Lastenneuvolatyön tuloksellisuutta osoittavat osittain imeväiskuolleisuuden pienuus ja yleensäkin nuorimpien ikäluokkien suhteellisen pienet kuolleisuusluvut. Suuri merkitys on lastenneuvolatyöllä ollut rokotusohjelmien toteuttamisella ja sitä tietä tarttuvien sairauksien ja tuberkuloosin vastustamistyöllä. Näitä käsitellään myöhemmin erikseen.

Erittäin tärkeänä on pidettävä sitä, että lapsesta laaditaan jo äitiysneuvolavaiheen aikana kortti, joka sisältää yksityiskohtaiset tiedot lapsen kehityksestä ja tehdyistä toimenpiteistä. Tämä seuraa lasta lastenneuvolaan ja toimii myöhemmin myös kouluterveydenhuollon yhteydessä asiakaskorttina. Korttien avulla on samalla mahdollisuus tutkia toimintaa ja sen seurauksia yksityiskohtaisesti, ja sellaisia tutkimuksia on suoritettu jatkuvasti (esim. Hultin, H: Imeväisten terveydenhoito Suomen lastenneuvoloissa 1960-luvulla. Lääkintöhallituksen tutkimuksia n:o 11, Helsinki 1973, 117 s.).

2.2.2 Terveyssisarten muu toiminta

Laki kunnallisista terveyssisarista määrittelee maalaiskunnissa terveyssisarten tehtäväksi sairaustapauksissa neuvojen ja ohjeiden antamisen ja varsinaisen kotisairaanhoidon, mikäli riittävää hoitoa ei yksityistapauksissa muutoin voida järjestää. Ohjesäännössä on lavennettu sairaanhoidon velvoite koskemaan myös kaupunkien ja kauppaloiden palvelussa olevia terveyssisaria.

Terveyssisarien muuhun toimintaan sisältyy kouluterveydenhoidon lisäksi vastaanottotoimintaa ja kotikäyntejä, erityisesti vanhusten ja kroonisesti sairaiden hoitamiseksi. Erityisiä tehtäviä on mm. tuberkuloosihuollossa ja sukupuolitautitartunnasta epäiltyjen hoitoon saattamisessa. Eri tehtäviä ei ole taulussa 2.2.3 yksityiskohtaisesti eritelty, mutta hyvän kuvan toiminnan laajuudesta antaa yli 15-vuotiaiden kontaktien määrä, joka erityisesti vuosina 1969 ja 1970 on lisääntynyt (kontakteja n. 1.7 milj. vuonna 1970, vastaava luku vuonna 1965 oli 1.2 milj.). Hieman alle puolet näistä tapahtui kotikäynneillä (759 000 vuonna 1970).

Kansanterveyslain tultua voimaan 1. 4. 1972 lakkasi äitiys- ja lastenneuvolatoiminta entisessä muodossaan ja siirtyi osaksi kuntien terveysneuvontaa. Vaikka neuvoloiden organisaatiomuoto vaihtui, toiminta on jatkunut pääasiassa entisten suuntaviivojen mukaan. Pääasiallinen muutos on koskenut raskauden ehkäisyneuvonnan sisällyttämistä terveyskeskusten neuvolaohjelmaan. Toisena merkittävänä muutoksena on mainittava terveyssisar- ja kätilötoiminnan yhdistyminen terveydenhoitaja -nimikkeellä terveyskeskusten osaksi.

Antalet barnrådgivningsbyråer har varit nästan oförändrat vad gäller huvudrådgivningsbyråer under det sista decenniet (1 026 år 1971), men antalet sidobyråer har minskat med nästan 70 % under samma tid. Vid förbättrade trafikförbindelser är detta en utveckling som kan väntas (tabell 2.1.7). I barnrådgivningsbyråerna fanns det år 1970 c. 97 % av alla barn under ett år och över 400 000 barn hörande till åldersgrupperna 1—6 år. På mottagningar och hembesök har hälsosystrarna haft årligen c. 1.3 milj. kontakter med barn under 7 år, och antalet har inte ändrat sig under det sista decenniet. Tidigare var antalet hembesök ungefär hälften av dem, men år 1970 endast 34 %. Antalet läkarkontakter har vuxit långsamt och var 1970 c. 410 000 (1962 resp. 335 000). Ökningen hade huvudsakligen rört barn över ett år.

Barnrådgivningsverksamhetens effektivitet bevisas dels av den ringa storleken av spädbarnsdödligheten och i allmänhet de förhållandevis små dödlighetstalen i de yngsta åldersklasserna. En stor betydelse har denna verksamhet haft vid verkställandet av vaccineringsprogramm och därigenom vid bekämpandet av smittsamma sjukdomar och tuberkulos. Dessa behandlas senare separat.

Synnerligen viktigt är också att ett kort avfattas redan under mödrarådgivningsskedet med detaljerade uppgifter om barnets utveckling och de utförda åtgärderna. Detta kort följer barnet till barnarådgivningsbyrån och fungerar senare även som klientkort i samband med skolhälsovården. Med kortens hjälp är det samtidigt möjligt att följa verksamheten och dess följder detaljerat, och sådana forskningar har utförts kontinuerligt (t.ex. Hultin, H.: Spädbarnens hälsovård på rådgivningsbyråerna för barn i Finland under 1960-talet. Medicinalstyrelsens undersökningar 11. Helsingfors 1973. 117 s.).

2.2.2 Hälsosystrarnas övriga verksamhet

Lagen om kommunala hälsosystrar definierar hälsosystrarnas verksamhet i landskommunerna att ge råd och instruktion vid sjukdomsfall och den egentliga sjukvården, om tillräcklig vård i enstaka fall inte annars kan ordnas. I instruktionen har sjukvårdsförpliktelsen utvidgats att omfatta även de hälsosystrar, vilka anställs av städerna och köpingarna.

I hälsosystrarnas övriga verksamhet ingår förutom skolhälsovård, mottagningsverksamhet och hembesök, speciellt för vård av årldringar och kroniskt sjuka. Specialuppdrag har de bl.a. i tuberkulosvården och vid ledandet av personer, vilka misstänks som smittbärare av venerisk sjukdom. Olika uppdrag har inte närmare specificerats i tabell 2.2.3, men en god bild ger antalet kontakter med ungdomar över 15 år, som speciellt under åren 1969 och 1970 har ökat (antalet kontakter c. 1.7 milj. 1970, motsvarande siffra 1965 var 1.2 milj. Litet mindre än hälften av dessa skedde under hembesök (759 000 år 1970).

Efter det att folkhälsolagen trädde i kraft 1. 4. 1972 upphörde mödra- och barnrådgivningsverksamheten i föregående form och överfördes som en del av kommunernas hälsorådgivning. Ehuru rådgivningsbyråernas organisationsform ändrades, har verksamheten fortgått i huvudsak enligt tidigare riktlinjer. Den huvudsakliga ändringen har gällt införlivandet av preventivrådgivning i hälsovårdscentralernas rådgivningsbyråverksamhet. Såsom en annan märkbar ändring bör nämnas förenandet av hälsosyster- och barnmorskeverksamheten under benämningen hälsovårdare.

2.2 Child Health Services

The child health centres take the responsibility of health services when the child is 14 days old and the supervision is continued until the age of 7 years when the school health services take this position. These services consist of receptions of the physician and the public health nurse as well as home visits of the latter. Child health centres are based on the same law as the maternity health centres, thus there must be at least one child health centre in every commune (1 023 main centres in 1970). There is no obligation to use the services but e.g. in 1970 about 97 % of children (less than 1 year of age) were registered and the corresponding figure in the age group 1—6 years was about the same. The services are given free of charge.

Statistical information on child health centres is given in tables 2.2.1—2.2.3.

There are no direct indicators of the benefits of this service. The low infant mortality as well as the success in vaccination campaigns described later on are to a great extent based on the organized child health services.

The P. H. nurses have various other duties, e.g. nursing at home, taking care of chronically ill persons and geriatric cases, home visits in order to contact tuberculosis and VD cases etc. In most cases she has detailed instructions from local M.H.O. who in the same person is local general practitioner. In 1970 the number of contacts was about 1.7 mill. (about 759 000 at home). The new Primary health service legislation adopted 1. 4. 1972 will influence the services of P. H. nurses.

2.2.1 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1969
Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1969
Receptions at child health centres in 1969

Lääni Län *Province*	Terveystaloja Hälsogårdar *Health houses*	Lastenneuvoloita Rådgivningsbyråer för barnavård *Child health centres*		Lääkärin vastaanottoja Läkarens mottagningar *Receptions of physician*					Terveyssisaren vastaanottoja Hälsosysterns mottagningar *Receptions of PH nurse*				
				Pääneuvoloissa I huvudbyråer *At main centres*		Sivuneuvoloissa I sidobyråer *At sub-centres*			Pääneuvoloissa I huvudbyråer *At main centres*		Sivuneuvoloissa I sidobyråer *At sub-centres*		
		Pääneuvoloita Huvudbyråer *Main centres*	Sivuneuvoloita Sidobyråer *Sub-centres*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Yhteensä Summa *Total*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Yhteensä Summa *Total*
1969													
Uudenmaan — Nylands ...	64	133	118	6 090	14.4	562	12.4	6 652	[1] 9 982	[1] 6.9	[1] 1 832	[1] 5.8	[1] 11 814
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	107	170	115	4 670	12.1	413	14.0	5 083	13 296	5.9	1 080	4.7	14 376
Ahvenanmaa — Åland	4	16	16	208	11.0	20	7.0	228	641	4.8	12	2.9	653
Hämeen — Tavastehus	87	144	97	3 835	13.8	424	14.7	4 259	18 380	5.4	1 178	6.0	19 558
Kymen — Kymmene	57	77	71	1 486	16.3	191	15.0	1 677	7 127	7.0	883	4.7	8 010
Mikkelin — S:t Michels	32	46	86	921	14.9	98	14.6	1 019	4 090	7.1	643	4.3	4 733
Kuopion — Kuopio	39	52	81	970	16.4	76	14.2	1 046	5 293	7.2	731	4.1	6 024
P. Karjalan — N. Karelens	45	54	89	797	16.3	117	10.4	914	4 291	7.0	785	5.6	5 076
Vaasan — Vasa	78	150	222	2 134	14.4	419	15.0	2 553	9 003	6.1	1 981	6.4	10 984
K. Suomen — M. Finlands	32	69	70	979	17.1	147	14.5	1 126	5 195	6.9	659	4.5	5 854
Oulun — Uleåborgs	52	96	305	2 128	17.3	368	15.8	2 496	10 241	5.9	1 994	5.3	12 235
Lapin — Lapplands	43	61	251	786	18.0	140	16.5	926	6 300	6.0	1 688	5.9	7 988
Yhteensä — Summa — *Total*	**640**	**1 068**	**1 521**	**25 004**	**14.6**	**2 975**	**14.2**	**27 979**	[1] **93 839**	[1] **6.3**	[1] **13 466**	[1] **5.5**	[1] **107 305**
1968	658	1 044	1 867	22 899	15.0	3 233	14.2	26 132	[1] 90 198	[1] 6.3	[1] 14 813	[1] 5.2	[1] 105 011
1967	660	1 043	2 135	22 895	15.0	3 930	12.2	26 825	[1] 86 811	[1] 6.3	[1] 18 361	[1] 4.5	[1] 105 172
1966	656	1 032	2 513	22 019	14.7	4 366	12.1	26 385	[1] 85 950	[1] 5.8	[1] 17 887	[1] 5.1	[1] 103 837
1965	633	989	2 790	20 935	14.5	4 846	11.8	25 781	[1] 82 991	[1] 5.8	[1] 19 268	[1] 4.8	[1] 102 259
1964	663	1 000	2 943	20 385	14.6	5 034	11.3	25 419	88 419	6.3	19 836	5.2	108 255

[1]) Ilman Helsinkiä, jossa vastaanotot tapahtuvat sopimuksen mukaan. — Utom Helsingfors, där mottagningarna sker enligt avtal. — *Without Helsinki, where receptions take place by agreement.*

2.2.1 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1970
Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1970
Receptions at child health centres in 1970

Lääni Län *Province*	Terveystaloja Hälsogårdar *Health houses*	Lasten-neuvoloita Rådgivnings-byråer för barnavård *Child health centres*		Lääkärin vastaanottoja Läkarens mottagningar *Receptions of physician*					Terveyssisaren vastaanottoja Hälsosysterns mottagningar *Receptions of PH nurse*				
				Pääneuvoloissa I huvudbyråer *At main centres*		Sivuneuvoloissa I sidobyråer *At sub-centres*			Pääneuvoloissa I huvudbyråer *At main centres*		Sivuneuvoloissa I sidobyråer *At sub-centres*		
		Pääneuvoloita Huvudbyråer *Main centres*	Sivuneuvoloita Sidobyråer *Sub-centres*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Yhteensä Summa *Total*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Luku Antal *Number*	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Average attendance per reception*	Yhteensä Summa *Total*
1970													
Uudenmaan — Nylands ...	62	113	119	5 875	14.5	512	12.5	6 387	[1] 11 098	[1] 7.8	[1] 1 890	[1] 5.9	[1] 12 988
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	104	167	99	4 541	12.5	390	14.5	4 931	13 682	6.0	960	4.9	14 642
Ahvenanmaa — Åland	4	15	1	201	11.5	9	10.4	210	964	3.3	38	0.8	1 002
Hämeen — Tavastehus	87	145	74	3 828	13.4	372	17.1	4 200	21 037	5.3	1 502	5.9	22 539
Kymen — Kymmene	57	91	53	1 587	15.8	192	14.7	1 779	7 480	6.8	1 086	4.6	8 566
Mikkelin — S:t Michels	32	46	78	967	14.8	109	16.5	1 076	4 127	7.8	566	4.6	4 693
Kuopion — Kuopio	39	51	73	1 018	16.3	81	14.6	1 099	5 144	9.3	703	4.4	5 847
P. Karjalan — N. Karelens	45	54	68	811	17.2	108	11.4	919	4 464	7.6	748	5.9	5 212
Vaasan — Vasa	75	126	185	2 327	13.6	415	13.4	2 742	9 450	5.9	1 811	7.0	11 261
K. Suomen — M. Finlands	32	58	61	1 093	15.0	192	9.8	1 285	5 228	6.9	585	4.4	5 813
Oulun — Uleåborgs	52	96	298	2 355	16.4	331	14.9	2 686	10 903	5.6	1 821	5.3	12 724
Lapin — Lapplands	42	61	210	869	16.5	139	16.3	1 008	6 310	6.1	1 512	5.9	7 822
Yhteensä — Summa — *Total*	**631**	**1 023**	**1 319**	**25 472**	**14.5**	**2 850**	**14.1**	**28 322**	[1] **99 887**	[1] **6.4**	[1] **13 222**	[1] **5.6**	[1] **113 109**
1969	640	1 068	1 521	25 004	14.6	2 975	14.2	27 979	[1] 93 839	[1] 6.3	[1] 13 466	[1] 5.5	[1] 107 305
1968	658	1 044	1 867	22 899	15.0	3 233	14.2	26 132	[1] 90 198	[1] 6.3	[1] 14 813	[1] 5.2	[1] 105 011
1967	660	1 043	2 135	22 895	15.0	3 930	12.2	26 825	[1] 86 811	[1] 6.3	[1] 18 361	[1] 4.5	[1] 105 172
1966	656	1 032	2 513	22 019	14.7	4 366	12.1	26 385	[1] 85 950	[1] 5.8	[1] 17 887	[1] 5.1	[1] 103 837
1965	633	989	2 790	20 935	14.5	4 846	11.8	25 781	[1] 82 991	[1] 5.8	[1] 19 268	[1] 4.8	[1] 102 259

[1] Ilman Helsinkiä, jossa vastaanotot tapahtuvat sopimuksen mukaan. — Utom Helsingfors, där mottagningarna sker enligt avtal. — *Without Helsinki, where receptions take place by agreement.*

2.2.2 Lastenneuvoloiden kirjoihin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1969
I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1969
Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1969

Lääni *Province*	Kirjoihin otettu vuoden kuluessa Inskrivna under året *Registered during the year* — Ikä — Ålder — *Age*							Kirjoissa vuoden lopussa Inskrivna i slutet av året *On register at the end of the year* — Ikä — Ålder — *Age*			Län
	Alle 1 kk Under 1 mån. *Under 1 month*			Alle 1 vuosi Under 1 år *Under 1 year*							
	Yhteensä Summa *Total*	%:na eläväksi syntyneistä I % av de levande födda *Per 100 live births*	1—12 kk 1—12 mån. *1—12 months*	Yhteensä Summa *Total*	%:na eläväksi syntyneistä I % av de levande födda *Per 100 live births*	1—6 vuotta 1—6 år *1—6 years*	Yhteensä Summa *Total*	Alle 1 vuosi Under 1 år *Under 1 year*	1—6 vuotta 1—6 år *1—6 years*	Yhteensä Summa *Total*	
1969											**1969**
Uudenmaan	13 311	91.5	778	14 089	96.8	135	14 224	13 527	93 190	106 717	Nylands
Turun-Porin	9 040	95.6	253	9 293	98.3	37	9 330	9 081	61 782	70 863	Åbo-Björneborgs
Ahvenanmaa	282	94.6	16	298	100.0	2	300	288	1 879	2 167	Åland
Hämeen	8 442	94.9	220	8 662	96.0	39	8 701	8 447	59 084	67 531	Tavastehus
Kymen	4 294	93.6	231	4 525	98.6	5	4 530	4 411	31 925	36 336	Kymmene
Mikkelin	2 706	92.7	161	2 867	98.2	2	2 869	2 775	20 749	23 524	S:t Michels
Kuopion	3 382	90.8	265	3 647	97.9	10	3 657	3 557	26 615	30 172	Kuopio
Pohjois-Karjalan .	2 213	83.8	341	2 554	96.7	3	2 557	2 522	18 162	20 684	Norra Karelens
Vaasan	6 177	92.6	252	6 429	96.3	26	6 455	6 334	42 894	49 228	Vasa
Keski-Suomen ...	2 933	84.2	463	3 396	97.5	14	3 410	3 156	23 455	26 611	Mellersta Finlands
Oulun	6 020	88.0	586	6 606	96.6	29	6 635	6 406	46 167	52 573	Uleåborgs
Lapin	2 922	85.3	259	3 181	92.9	4	3 185	3 065	23 783	26 848	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**61 722**	**91.5**	**3 825**	**65 547**	**97.2**	**306**	**65 853**	**63 569**	**449 685**	**513 254**	**Summa**
1968	66 370	90.1	5 484	71 854	97.6	382	72 236	69 731	457 674	527 405	1968
1967	69 205	89.5	5 009	74 214	96.0	401	74 615	72 514	461 207	533 721	1967
1966	68 824	88.6	5 823	74 647	96.1	484	75 131	73 173	465 551	538 724	1966

2.2.2 Lastenneuvoloiden kirjoihin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1970
I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1970
Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1970

Lääni *Province*	Kirjoihin otettu vuoden kuluessa Inskrivna under året *Registered during the year* — Ikä — Ålder — *Age*							Kirjoissa vuoden lopussa Inskrivna i slutet av året *On register at the end of the year* — Ikä — Ålder — *Age*			Län
	Alle 1 kk Under 1 mån. *Under 1 month*			Alle 1 vuosi Under 1 år *Under 1 year*							
	Yhteensä Summa *Total*	%:na eläväksi syntyneistä I % av de levande födda *Per 100 live births*	1—12 kk 1—12 mån. *1—12 months*	Yhteensä Summa *Total*	%:na eläväksi syntyneistä I % av de levande födda *Per 100 live births*	1—6 vuotta 1—6 år *1—6 years*	Yhteensä Summa *Total*	Alle 1 vuosi Under 1 år *Under 1 year*	1—6 vuotta 1—6 år *1—6 years*	Yhteensä Summa *Total*	
1970											**1970**
Uudenmaan	13 396	92.6	693	14 089	97.4	140	14 229	13 551	92 972	106 523	Nylands
Turun-Porin	8 555	94.6	209	8 764	96.9	26	8 790	8 557	59 188	67 745	Åbo-Björneborgs
Ahvenanmaa	267	94.3	13	280	98.9	3	283	269	1 904	2 173	Åland
Hämeen	8 135	93.4	282	8 417	96.7	31	8 448	8 256	57 661	65 917	Tavastehus
Kymen	3 898	91.3	210	4 108	96.2	44	4 152	4 227	31 995	36 222	Kymmene
Mikkelin	2 484	88.1	215	2 699	95.7	2	2 701	2 674	19 788	22 462	S:t Michels
Kuopion	3 203	90.2	270	3 473	97.8	4	3 477	3 406	24 239	27 645	Kuopio
Pohjois-Karjalan .	1 992	83.6	320	2 312	97.0	1	2 313	2 279	16 887	19 166	Norra Karelens
Vaasan	5 722	91.2	318	6 040	96.3	31	6 071	5 899	40 955	46 854	Vasa
Keski-Suomen ...	2 879	87.1	383	3 262	98.7	10	3 272	3 115	22 404	25 519	Mellersta Finlands
Oulun	5 613	87.6	475	6 088	95.0	28	6 116	6 067	43 594	49 661	Uleåborgs
Lapin	2 619	85.7	261	2 880	94.3	19	2 899	2 772	21 768	24 540	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**58 763**	**91.0**	**3 649**	**62 412**	**96.7**	**339**	**62 751**	**61 072**	**433 355**	**494 427**	**Summa**
1969	61 722	91.5	3 825	65 547	97.2	306	65 853	63 569	449 685	513 254	1969
1968	66 370	90.1	5 484	71 854	97.6	382	72 236	69 731	457 674	527 405	1968
1967	69 205	89.5	5 009	74 214	96.0	401	74 615	72 514	461 207	533 721	1967

2.2.3 Lääkärien asiakkaat lastenneuvolavastaanotoilla ja koulutarkastuksissa ja terveyssisarten asiakkaat lastenneuvola- ja muilla vastaanotoilla, koulutarkastuksissa ja kotikäynneillä vuonna 1969.
Läkarnas klienter på mottagning i rådgivningsbyrå för barnavård och vid skolundersökningar samt hälsosystrarnas klienter på rådgivningsbyrå- och andra mottagningar, vid skolundersökningar och hembesök år 1969.
Clients of physicians at child health centres and on school examinations and clients of PH nurses at child health centres or elsewhere, on school examinations and on home visits in 1969.

	Lääni — Län — *Province*												
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*
1969													
Alle 1 v — Under 1 år — *Under 1 year*													
Vastaanotolla — På mottagning — *On reception:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	36 675	22 327	649	21 036	9 871	5 300	5 669	4 672	11 791	6 080	12 602	5 116	141 788
Terveyssisaren — Hos hälsosyster — *Of PH nurse*	112 389	51 357	1 555	59 000	30 335	14 251	18 205	13 237	30 185	19 326	30 302	16 187	396 329
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	24 065	33 683	958	26 933	13 112	12 227	16 615	11 502	29 176	10 801	29 910	14 484	223 466
Yhteensä — Summa — *Total*	**173 129**	**107 367**	**3 162**	**106 969**	**53 318**	**31 778**	**40 489**	**29 411**	**71 152**	**36 207**	**72 814**	**35 787**	**761 583**
1—6 v — år — *years*													
Vastaanotolla — På mottagning *On reception:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	65 190	39 584	1 726	37 907	16 980	9 985	10 791	9 193	24 445	12 670	29 114	10 409	267 994
Terveyssisaren — Hos hälsosyster — *Of PH nurse*	118 216	50 782	1 128	54 411	29 767	15 490	20 903	15 098	40 460	23 684	41 930	22 627	434 496
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	23 075	45 960	1 104	34 662	17 380	17 144	21 869	14 577	39 799	13 569	44 471	25 809	299 419
Yhteensä — Summa — *Total*	**206 481**	**136 326**	**3 958**	**126 980**	**64 127**	**42 619**	**53 563**	**38 868**	**104 704**	**49 923**	**11 515**	**58 845**	**1 001 909**
7—14 v — år — *years*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	57 120	24 482	699	32 461	13 027	9 945	11 791	8 360	17 058	9 224	24 676	11 821	220 664
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	297 649	234 758	6 135	243 525	110 418	66 270	94 957	84 946	148 800	79 710	192 627	131 499	1 691 294
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	8 014	18 639	699	13 717	7 336	7 494	8 039	6 908	16 687	4 557	16 832	10 956	119 878
Yhteensä — Summa — *Total*	**362 783**	**277 879**	**7 533**	**289 703**	**130 781**	**83 709**	**114 787**	**100 214**	**182 545**	**93 491**	**234 135**	**154 276**	**2 031 836**
15 v ja yli — 15 år och över — *15 years and over*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Av läkare — *Of physician*	2 504	4 465	180	5 349	1 476	1 406	1 127	1 403	2 536	1 421	3 568	1 498	26 933
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	126 502	121 998	3 235	119 430	61 275	30 399	36 171	35 687	102 725	39 241	99 075	35 304	811 042
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	157 325	102 600	7 709	92 582	41 066	30 005	36 697	32 492	102 713	20 916	66 868	29 565	720 538
Yhteensä — Summa — *Total*	**286 331**	**229 063**	**11 124**	**217 361**	**103 817**	**61 810**	**73 995**	**69 582**	**207 974**	**61 578**	**169 511**	**66 367**	**1 558 513**
Kaikkiaan — Inalles — *Total*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Av läkare — *Of physician*	161 489	90 858	3 254	96 753	41 354	26 636	29 378	23 628	55 830	29 395	69 960	28 844	657 379
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	654 756	458 895	12 053	476 366	231 795	126 410	170 236	148 968	322 170	161 961	363 934	205 617	3 333 161
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	212 479	200 882	10 470	167 894	78 894	66 870	83 220	65 479	188 375	49 843	158 081	80 814	1 363 301
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 028 724**	**750 635**	**25 777**	**741 013**	**352 043**	**219 916**	**282 834**	**238 075**	**566 375**	**241 199**	**591 975**	**315 275**	**5 353 841**

2.2.3 Lääkärien asiakkaat lastenneuvolavastaanotoilla ja koulutarkastuksissa ja terveyssisarten asiakkaat lastenneuvola- ja muilla vastaanotoilla, koulutarkastuksissa ja kotikäynneillä vuonna 1970.
Läkarnas klienter på mottagning i rådgivningsbyrå för barnavård och vid skolundersökningar samt hälsosystrarnas klienter på rådgivningsbyrå- och andra mottagningar, vid skolundersökningar och hembesök år 1970.
Clients of physicians at child health centres and on school examinations and clients of PH nurses at child healt centres or elsewhere, on school examinations and on home visits in 1970.

	Lääni — Län — *Province*												
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*
1970													
Alle 1 v — Under 1 år — *Under 1 year*													
Vastaanotolla — På mottagning — *On reception:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	34 227	21 118	588	20 132	9 170	5 237	5 922	4 536	11 611	5 769	12 376	4 962	135 648
Terveyssisaren — Hos hälsosyster — *Of PH nurse*	106 267	52 441	1 417	67 296	29 415	14 831	18 947	13 038	29 976	18 228	30 785	14 683	397 324
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	21 646	30 770	788	23 692	11 781	10 687	15 175	10 625	25 975	8 649	26 176	12 335	198 299
Yhteensä — Summa — *Total*	**162 140**	**104 329**	**2 793**	**111 120**	**50 366**	**30 755**	**40 044**	**28 199**	**67 562**	**32 646**	**69 337**	**31 980**	**731 271**
1—6 v — år — *years*													
Vastaanotolla — På mottagning *On reception:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	64 552	40 849	1 653	38 904	18 208	10 544	11 142	10 101	25 327	12 511	30 123	10 373	274 287
Terveyssisaren — Hos hälsosyster — *Of PH nurse*	122 646	56 082	1 147	65 182	34 423	17 001	23 387	17 889	41 695	24 478	43 109	22 703	469 742
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	20 246	41 786	1 111	29 442	15 411	14 337	18 025	13 206	32 487	11 079	37 513	20 280	254 923
Yhteensä — Summa — *Total*	**207 444**	**138 717**	**3 911**	**133 528**	**68 042**	**41 882**	**52 554**	**41 196**	**99 509**	**48 068**	**110 745**	**53 356**	**998 952**
7—14 v — år — *years*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Hos läkare — *Of physician*	54 379	23 725	1 082	32 112	13 575	9 071	12 220	9 798	16 779	10 019	22 056	12 327	217 143
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	302 386	234 008	9 501	291 879	116 560	68 254	105 150	87 356	149 168	82 997	196 778	126 689	1 770 726
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	7 381	17 261	649	13 265	7 322	6 816	7 599	7 051	14 400	4 125	15 517	8 817	110 203
Yhteensä — Summa — *Total*	**364 146**	**274 994**	**11 232**	**337 256**	**137 457**	**84 141**	**124 969**	**104 205**	**180 347**	**97 141**	**234 351**	**147 833**	**2 098 072**
15 v ja yli — 15 år och över — *15 years and over*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Av läkare — *Of physician*	2 770	4 324	239	6 118	1 932	1 351	1 514	1 530	3 351	1 309	5 006	2 634	32 078
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	123 604	129 209	3 443	136 257	73 924	34 828	41 396	40 195	122 317	42 192	111 191	39 302	897 858
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	168 085	105 864	7 486	96 844	46 015	31 686	37 876	33 276	106 207	20 228	74 180	30 966	758 713
Yhteensä — Summa — *Total*	**294 459**	**239 397**	**11 168**	**239 219**	**121 871**	**67 865**	**80 786**	**75 001**	**231 875**	**63 729**	**190 377**	**72 902**	**1 688 649**
Kaikkiaan — Inalles — *Total*													
Vastaanotolla ja koulutarkastuksessa — På mottagning och vid skolundersökning — *On reception and school examination:*													
Lääkärin — Av läkare — *Of physician*	155 928	90 016	3 562	97 266	42 885	26 203	30 798	25 965	57 068	29 608	69 561	30 296	659 156
Terveyssisaren — Av hälsosyster — *Of PH nurse*	654 903	471 740	15 508	560 614	254 322	134 914	188 880	158 478	343 156	167 895	381 863	203 377	3 535 650
Terv.sisaren kotikäynnillä — Vid hembesök av hälsosyst. — *On home visit of PH nurse*	217 358	195 681	10 034	163 243	80 529	63 526	78 675	64 158	179 069	44 081	153 386	72 398	1 322 138
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 028 189**	**757 437**	**29 104**	**821 123**	**377 736**	**224 643**	**298 353**	**248 601**	**579 293**	**241 584**	**604 810**	**306 071**	**5 516 944**

2.2.4 Imeväiskuolleisuus lääneittäin ja kuukausittain vuosina 1955—70
Spädbarnsdödlighet enligt län och månad åren 1955—70
Infant mortality by province and month in 1955—70

Vuosi År *Year*	Lääni — Län — *Province*															
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-Björneborgs		Ahvenanmaa Åland		Hämeen Tavastehus		Kymen Kymmene		Mikkelin S:t Michels		Pohjois-Karjalan Norra-Karelens		Kuopion Kuopio	
	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*
1970	13.8	14.3	13.9	14.5	14.1	23.3	12.6	13.5	15.5	13.2	13.5	12.5	10.5	12.3	13.0	7.7
1969	14.7	16.6	15.4	14.2	6.7	—	14.2	15.8	13.5	13.9	15.4	14.8	12.8	12.3	14.0	13.7
1968	14.4	9.2	14.9	12.7	12.7	13.8	13.1	13.3	12.5	11.9	12.7	11.0	15.6	15.3	14.4	15.0
1967	14.7	13.1	14.2	12.5	3.0	6.8	16.4	18.9	12.5	16.3	17.1	20.0	14.2	14.6	14.9	16.3
1966	13.5	15.4	14.3	12.7	18.5	24.0	13.7	13.1	15.3	16.3	12.7	10.1	21.3	19.8	14.9	15.5
1965	17.0	14.2	17.5	19.2	8.3	6.0	14.9	14.9	14.5	15.3	18.8	20.4	21.3	23.8	22.6	21.6
1964	15.3	14.4	15.5	14.0	12.7	6.1	16.9	16.5	16.3	15.8	17.1	19.6	18.5	20.0	17.8	16.7
1963	19.8	19.5	17.6	15.3	13.7	13.0	16.4	17.5	12.8	12.5	17.0	17.1	18.3	18.8	16.5	14.4
1962	19.6	15.9	21.4	21.4	20.2	29.2	20.3	23.7	18.4	14.2	16.9	18.2	27.3	30.4	19.3	19.2
1961	19.7	19.1	19.2	18.4	6.3	—	20.8	18.9	15.7	15.3	20.9	24.2	25.6	28.1	24.3	24.5
1960	15.6	14.7	18.2	20.2	21.3	26.1	19.6	17.8	18.0	18.3	18.8	17.8	26.1	24.9	26.8	29.0
1959	20.8	21.7	23.0	23.2	22.6	29.2	23.5	25.5	16.8	16.3	26.0	25.9	·	·	27.8	28.5
1958	22.2	25.5	19.6	19.9	21.2	18.2	23.1	22.1	17.9	16.8	20.9	22.5	·	·	33.1	33.2
1957	18.8	16.3	22.3	22.8	21.4	16.4	27.0	24.3	21.1	21.0	32.1	33.1	·	·	32.0	33.9
1956	17.5	16.0	23.2	23.5	15.2	19.0	26.5	25.7	21.8	21.9	30.4	32.6	·	·	30.5	31.3
1955	20.3	21.4	27.3	28.4	42.9	37.3	27.9	27.7	27.4	27.4	29.3	30.8	·	·	32.0	34.9

2.2.5 Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti vuosina 1891—1970
Döda under 1 år per 1 000 levande födda åren 1891—1970
Deaths under 1 year per 1 000 live births in 1891—1970

	1891—1900	1901—1910	1911—1920	1921—1930	1931—1940	1941—1950	1951—1960	1961—1965	1967	1968	1969	1970
	Vuosikeskiarvot — I medeltal per år — *Annual means*											
Imeväiskuolleisuus [1] — Spädbarnsdödlighet [1] — *Infant mortality* [1]	141.8	123.8	111.9	91.8	72.0	56.0	28.6	18.8	14.8	14.4	14.3	13.2
Ensiviikon kuolleisuus [2] — Första veckans dödlighet [2] — *First week mortality* [2]	22.7	19.5	19.3	20.6	19.2	16.0	14.5	12.9	10.5	10.0	9.7	9.1
Neonataalikuolleisuus [3] — Neonatal dödlighet [3] — *Neonatal mortality* [3]	44.9	38.3	37.2	35.6	29.6	24.4	17.6	14.4	11.8	11.3	11.1	10.3
Ensiviikon jälkeinen kuolleisuus [4] — Dödlighet efter första veckan [4] — *Mortality after first week* [4]	119.1	104.3	92.6	71.2	52.8	40.0	14.1	5.8	4.4	4.5	4.6	4.1

[1] 0 { Vrk. Dygn—11 *Days* } { Kk Mån. *Months*
[2] 0 { Vrk Dygn— 6 *Days* } { Vrk Dygn *Days*
[3] 0 { Vrk Dygn—27 *Days* } { Vrk Dygn *Days*
[4] 7 { Vrk Dygn—11 *Days* } { Kk Mån. *Months*

Keski-Suomen Mellersta Finlands		Vaasan Vasa		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Koko maa Hela riket *Whole country*		Kuukausi Månad *Month*												Aviottomana syntyneet Födda utom äktenskap *Illegitimate*
Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Yhteensä Summa *Total*	Maalaisk. Landskomm. *Rural comm.*	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Tammikuu — Januari *January*	Helmikuu — Februari *February*	Maaliskuu — Mars *March*	Huhtikuu — April *April*	Toukokuu — Maj *May*	Kesäkuu — Juni *June*	Heinäkuu — Juli *July*	Elokuu — Augusti *August*	Syyskuu — September *September*	Lokakuu — Oktober *October*	Marraskuu — November *November*	Joulukuu — December *December*	Yhteensä Summa *Total*	
12.4	13.5	12.3	12.7	12.3	12.9	14.1	12.0	13.2	13.0	20.0	13.2	11.5	14.3	13.9	12.9	11.5	9.6	9.9	14.1	14.5	13.8	13.2	22.7
16.1	18.9	12.9	11.8	12.4	12.8	15.8	18.2	14.0	14.5	13.8	15.9	11.9	15.1	14.2	16.7	13.8	16.8	10.2	14.1	16.8	12.4	14.3	25.3
10.6	12.3	13.5	13.3	17.2	19.3	20.0	21.9	14.7	14.2	16.1	15.0	12.8	13.7	14.9	12.3	14.3	14.8	17.2	15.4	14.6	12.5	14.4	27.3
16.5	17.0	13.0	13.0	13.8	15.1	19.3	21.5	14.1	15.6	18.6	14.7	12.4	13.9	15.2	16.2	13.9	13.1	15.1	14.3	14.3	16.4	14.8	32.8
14.6	16.0	15.6	13.6	15.9	17.3	19.1	22.0	14.3	15.7	15.9	13.3	14.1	12.6	15.9	13.9	17.1	14.6	14.6	15.7	14.0	18.3	15.0	26.4
18.9	19.9	13.8	14.4	20.3	21.3	21.6	22.3	16.6	18.5	19.6	18.5	15.2	15.9	15.7	20.3	17.3	17.3	14.2	19.8	18.9	19.5	17.6	37.4
17.8	17.7	15.7	17.8	21.4	22.5	19.3	19.4	16.3	17.7	19.7	19.6	16.5	15.8	15.3	20.4	17.9	15.7	12.4	15.4	18.5	17.5	17.0	37.3
18.7	18.6	17.8	18.2	18.3	18.7	26.4	26.3	18.5	18.0	21.4	19.7	16.6	17.3	16.4	20.1	18.0	18.2	15.5	17.4	17.4	20.8	18.2	44.4
24.4	24.2	19.1	20.1	20.0	20.9	22.3	21.2	20.1	20.8	21.6	21.9	18.9	23.5	20.8	17.3	20.9	16.6	17.2	23.5	19.8	24.9	20.5	42.7
18.5	17.1	20.7	20.6	23.3	24.1	24.3	22.3	20.5	21.0	21.7	21.2	20.2	22.0	20.4	20.8	21.9	21.6	15.7	19.9	19.7	24.6	20.8	39.4
23.1	23.7	21.3	21.7	26.4	26.4	27.7	26.0	19.4	22.0	28.9	23.8	20.1	20.7	24.1	18.6	17.0	19.4	18.3	21.9	20.1	20.2	21.0	45.8
.	.	23.4	23.1	25.5	27.9	26.3	26.2	21.5	24.8	27.1	24.5	25.6	21.4	24.1	19.6	21.2	21.6	20.1	23.0	27.3	28.4	23.6	38.2
.	.	25.2	25.7	27.5	28.7	31.5	34.1	22.0	26.0	30.4	28.3	23.8	26.5	24.0	23.8	22.1	22.8	22.1	20.6	28.8	21.3	24.5	43.2
.	.	26.9	28.7	39.5	42.1	41.1	44.6	23.8	30.2	28.6	29.1	25.9	27.1	27.0	24.7	29.9	23.2	22.5	26.4	34.5	36.6	27.9	48.8
.	.	25.4	25.7	30.8	30.9	31.8	32.9	23.2	27.0	35.6	31.8	24.3	27.2	24.0	24.6	20.8	20.2	24.7	25.7	22.9	26.9	25.7	50.6
.	.	28.1	27.9	40.4	39.8	42.3	44.9	25.6	31.7	31.2	32.6	32.3	30.0	33.0	29.9	25.4	24.9	25.5	27.2	29.9	34.5	29.7	56.4

2.2.6 Lasten tapaturmaiset kuolemat niiden syyn mukaan vuonna 1970
Barns död genom olyckor enligt skadans orsak år 1970
Accidental deaths of children by external cause of injury in 1970

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Vamman syy Skadans orsak *External cause of injury*	Yhteensä Summa *Total*	Suurkaupungit [2] Storstäder [2] *Big towns* [2]			Muut kaupungit ja kauppalat Övriga städer och köpingar *Other urban communes*			Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*		
			Ikä — Ålder — *Age*								
			0	1—4	5—14	0	1—4	5—14	0	1—4	5—14
	1970										
807	Rautatieliikennetapaturmat — Järnvägsolycksfall — *Railway accidents*	5	—	1	1	—	—	1	—	—	2
819	Moottoriajoneuvotapaturmat — Motorfordonsolyckor — *Motor vehicle accidents*	144	—	4	10	—	13	31	1	10	75
825—827	Muut maaliikennetapaturmat — Andra olycksfall i trafik till lands — *Other road vehicle accidents*	3	—	—	—	—	—	1	—	—	2
838	Vesiliikennetapaturmat — Olycksfall i trafiken till sjöss — *Water transport accidents*	3	—	—	—	—	1	2	—	—	—
846	Ilmaliikennetapaturmat — Olycksfall i lufttrafik — *Aircraft accidents*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
859—877	Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolycksfall — *Accidental poisoning by solid and liquid substances*	4	—	1	—	—	2	—	—	—	1
880—887	Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — *Accidental falls*	6	—	—	4	—	2	—	—	—	—
890—899	Avotulen aiheuttamat tapaturmat — Olyckor orsakade av öppen eld — *Accidents caused by fires and flames*	14	—	2	—	1	2	—	—	9	—
910	Hukkumistapaturmat — Drunkningsolyckor — *Accidental drowning and submersion*	66	—	2	5	—	9	9	—	16	25

[1] Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan (E-sarja). — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969 (E-serien). — *Coding according to ICD, taken into use in 1969 (E numbers).*

2.2.6 Jatk. — Forts. — *Cont.*

N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Vamman syy Skadans orsak *External cause of injury*	Yhteensä Summa *Total*	Suurkaupungit Storstäder *Big towns*			Muut kaupungit ja kauppalat Övriga städer och köpingar *Other urban communes*			Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*		
			Ikä — Ålder — *Age*								
			0	1—4	5—14	0	1—4	5—14	0	1—4	5—14
922	Ampuma-aseen luodin aiheuttamat tapaturmat — Olyckor genom skott från skjutvapen — *Accidents caused by firearm missiles*	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
916—921	Pääasiassa työmaatapaturmat — Olycksfall huvudsakligen av typen										
923—928	industriolycksfall — *Accidents mainly of industrial type*	7	—	1	—	—	2	—	—	2	2
—949	Muut tapaturmat — Andra olycks-händelser — *Other accidents*	29	3	—	1	10	—	3	6	2	4
	1970										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	284	3	11	21	11	31	47	7	39	114
	Tytöt — Flickor — *Girls*	84	2	3	4	6	10	16	1	15	27
	Pojat — Gossar — *Boys*	200	1	8	7	5	21	31	6	24	87
	Väestö iän mukaan — Befolkningen enligt ålder — *Population by age* (0—14)	1 134 013	..	..	..	[3])34 563	151 092	365 200	28 342	133 746	421 070
	Tyttöjä — Flickor — *Girls*	555 496	..	..	..	[3])16 941	74 090	179 032	13 800	65 522	206 111
	Poikia — Gossar — *Boys*	578 517	..	..	..	[3])17 622	77 002	186 168	14 542	68 224	214 959
	1969										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**328**	**2**	**11**	**22**	**7**	**29**	**57**	**9**	**68**	**123**
	Tytöt — Flickor — *Girls*	120	—	5	7	2	12	19	6	29	40
	Pojat — Gossar — *Boys*	208	2	6	15	5	17	38	3	39	83
	1968										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**292**	**9**	**10**	**13**	**10**	**26**	**49**	**8**	**59**	**108**
	Tytöt — Flickor — Girls	90	4	5	2	5	3	15	1	21	34
	Pojat — Gossar — *Boys*	202	5	5	11	5	23	34	7	38	74
	1967										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**362**	**13**	**8**	**21**	**6**	**29**	**71**	**15**	**58**	**141**
	Tytöt — Flickor — *Girls*	124	5	4	4	—	12	18	9	30	42
	Pojat — Gossar — *Boys*	238	8	4	17	6	17	53	6	28	99
	1966										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**386**	**5**	**9**	**20**	**5**	**30**	**63**	**18**	**77**	**159**
	Tytöt — Flickor — *Girls*	134	2	3	8	2	11	24	11	28	45
	Pojat — Gossar — *Boys*	252	3	6	12	3	19	39	7	49	114
	1965										
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**342**	**3**	**7**	**31**	**10**	**27**	**51**	**18**	**73**	**122**
	Tytöt — Flickor — *Girls*	110	—	2	9	6	13	15	8	18	39
	Pojat — Gossar — *Boys*	232	3	5	22	4	14	36	10	55	83

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan (E-sarja). — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969 (E-serien). — *Coding according to ICD, taken into use in 1969 (E numbers).*
[2]) Helsinki, Turku ja Tampere. — Helsingfors, Åbo och Tammerfors. — *Helsinki, Turku and Tampere.*
[3]) Suurkaupungit sekä muut kaupungit ja kauppalat. — Storstäder, övriga städer och köpingar. — *Big towns and other urban communes.*

2.3 Kouluterveydenhoito

2.3.1 Kunnalliset koulut

Vuonna 1952 kansakoulujen lääkärintoimesta annetun lain mukaan tulee kunnassa olla koululääkäri, joka huolehtii kansakoulujen terveydellisten olojen valvonnasta ja niiden oppilaiden terveydellisen hoidon järjestämisestä. Koululääkärinä toimii, ellei tehtävien hoitaminen lääkintöhallituksen suostumuksella ole toisin järjestetty, asianomainen kaupungin-, kauppalan- tai kunnanlääkäri. Koululääkäri on velvollinen nimeämään vähintään yhden päivän kuukaudessa omalla vastaanotolla pidettäviä tarkastuksia varten. Kunnallisen terveyssisaren tehtäviin sisältyy myös kouluterveydenhoito.

Lain tarkoittama kouluterveydenhoito ulottuu kansakoulun, kansalaiskoulun ja kansakouluun sen osana liittyvän keskikoulun, ns. kunnallisen keskikoulun piiriin.

Lain mukaan kouluterveydenhoito on ehkäisevää terveydenhoitoa. Sen avulla pyritään säilyttämään ja edistämään oppilaiden ja henkilökunnan hyvää terveyttä ja saattamaan sairaat tarpeelliseen tarkastukseen ja hoitoon.

Varsinainen sairaanhoito ei siis kuulu koululääkärin velvollisuuksiin, paitsi ensiavunluonteiset hoitotoimenpiteet koulussa ja koulumatkoilla sattuneissa tapaturmissa sekä koululla suoritetussa lääkärintarkastuksessa todetuissa sairaustapauksissa.

Ammatinvalinnan ohjausta varten koululääkäri tarkastaa sellaiset kansakoulujen VIII:n luokan (kunnallisissa keskikouluissa V:n luokan) oppilaat, jotka osallistuvat henkilökohtaiseen ammatinvalinnan ohjaukseen ja joiden tarkastaminen katsotaan aiheelliseksi.

Kansakoulujen oppilaista tarkastettiin lukuvuosina 1968/69 ja 1969/70 luokkakohtaisesti I:n ja VII:n (eli kansalaiskoulun I:n) luokan oppilaat ja kunnallisissa keskikouluissa I:n ja V:n luokan oppilaat. Väliluokkien oppilaat tarkastettiin ainoastaan tarpeen vaatiessa.

Lääkintöhallitukseen saapuneiden koululääkärien toimintakertomusten mukaan koululääkärit tarkastivat lukuvuonna 1968/69 kaikkiaan 232 601 oppilasta eli 44.2 % lakisääteisen kouluterveydenhoidon piiriin kuuluneista oppilaista, lukuvuoden 1969/70 vastaavat lukemat olivat 214 237 ja 41.3. Koululääkäritoimintaa ei ollut koko lukuvuoden 1968/69 aikana 10 kunnassa ja lukuvuoden 1969/70 aikana 13 kunnassa.

Kouluterveydenhuollon tilastot on laadittu lukuvuosittain ja luokittain oppilaiden todellista ikää huomioon ottamatta. Kun lisäksi luokkia on yhdistetty, on tarkkaa kuvaa terveydentilasta niiden avulla vaikea muodostaa. Tautiryhmiin sisältyy lisäksi vaikeusasteeltaan hyvin erilaisia taudintapauksia, ja varmaa tietoa ei ole milloin samassa lapsessa on useampiakin sairauksia

Terveyssisarella oli keskimäärin 3 kosketusta kuhunkin oppilaaseen lukuvuoden aikana. Toimintaan sisältyivät mm. terveystarkastukset, erilaiset seulontatutkimukset (näön ja kuulon) ja rokotukset sekä niihin liittyvät kokeet. Terveyssisarten suorittama henkilökohtainen terveyskasvatus on tapahtunut ennen kaikkea em. toimenpiteiden yhtydessä.

Lääkintöhallitukselle saapuneiden lääkärinlausuntojen perusteella vapautettiin oppivelvollisuudesta vuosina 1969 ja 1970 vastaavasti 432 ja 481 lasta. Henkisen kehityksen viivästyminen oli yleisin vapauttamisen peruste, seuraavaksi yleisin peruste oli vajaamielisyys ja sitten luonnevikaisuus. Lääkintöhallitukselle ei kuitenkaan tule lääkärinlausuntoa kaikista oppivelvollisuudesta vapautetuista, sillä esim. vuonna 1969 vapautettiin sosiaalialan erityisopetusta selvittäneen komitean (Sosiaalialan erityisopetuskomitean mietintö, Komiteamietintö

(Jatk. s. 86)

2.3 Skolhälsovården

2.3.1 Kommunala skolor

Enligt 1952 års lag om läkarbefattning vid folkskolorna bör i kommunen finnas skolläkare, som drar försorg om övervakningen av de sanitära förhållandena i folkskolorna och om ordnandet av elevernas hälsovård. Som skolläkare verkar vederbörande stads-, köpings- eller kommunalläkare, om inte skolläkarverksamhet med medicinalstyrelsens begivande ordnats på annat sätt. Skolläkaren är förpliktad att reservera minst en dag per månad för undersökning av elever på egen mottagning. Den kommunala hälsosysterns verksamhet omfattar även skolhälsovården.

Lagstadgad skolhälsovård utsträcker sig till folkskolan, medborgarskolan och till den till folkskolan hörande mellanskolan (s.k. kommunala mellanskolan).

Enligt lagstiftning är skolhälsovården förebyggande hälsovård. Med dess tillhjälp försöker man bevara och befrämja elevernas (och personalens) hälsa och vägleda de sjuka till nödig undersökning och vård.

Den egentliga sjukvården ingår inte i skolläkarens förpliktelser, förutom förstahjälpsåtgärder vid olycksfall i skolan och på skolresor samt i sjukdomsfall som konstaterats vid läkarundersökning i skolan.

För yrkesvägledning undersöker skolläkaren alla sådana elever i folkskolans VIII klass (kommunala mellanskolornas V klass), vilka deltager i den personliga yrkesvägledningen och vilkas undersökning anses vara nödvändig.

Under läsåren 1968/69 och 1969/70 undersöktes eleverna klassvis i folkskolornas I och VII klasser (eller medborgarskolans I klass) och i kommunala mellanskolor eleverna i I och V klasserna. Eleverna på mellanliggande klasser undersöktes vid behov.

Enligt de till medicinalstyrelsen sända skolläkarnas verksamhetsberättelser undersökte skolläkarna under läsåret 1968/69 inalles 232 601 elever eller 44.2 % av eleverna inom den lagstadgade skolhälsovården, motsvarande tal för läsåret 1969/70 var 214 237 och 41.3. Under hela läsåret 1968/69 förekom ingen skolläkarverksamhet i 10 kommuner och under läsåret 1969/70 i 13 kommuner.

Skolhälsovårdens statistik har utarbetats läsårsvis och klassvis utan att beakta elevernas faktiska ålder. Då dessutom klasser har sammanslagits, är det svårt att bilda en noggrann bild av hälsotillståndet med deras hjälp. I sjukdomsgrupper ingår därtill till sin svårighetsgrad mycket olikartade sjukdomsfall och säker information finns inte om ett barn har flere sjukdomar.

Hälsosystern hade i medeltal c:a tre kontakter med varje elev under läsåret. Verksamheten omfattade bl.a. hälsokontroll, olika gallringsundersökningar (syn och hörsel) samt vaccineringar och prov i samband med dem. Personlig hälsofostran utövad av hälsosystern har framför allt skett i samband med de ovannämnda.

Enligt till medicinalstyrelsen anlända läkarutlåtanden befriades från läroplikt under åren 1969 och 1970 respektive 432 och 481 barn. Efterblivenheten av den mentala utvecklingen var den allmännaste grunden, därefter undermålighet och sedan psykopati.

Medicinalstyrelsen får emellertid inte läkarutlåtanden rörande alla från läroplikt befriade, ty t.ex. under år 1969 frigjordes enligt socialväsendets särundervisningskommitté (Kommittébetänkande 1971: B 98), 643 barn. En del av dessa barn hade

(Forts. s. 86)

2.3.1 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa
Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna
Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*	Lääni — Län — *Province* Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Koko oppilasmäärä lukuv. 1968/69 — *Total of pupils in school year 1968/69*	79 372	67 901	2 075	61 730	36 599	27 172	34 895
Tarkastettu — *Examined:* 1968/69	42 280	32 008	1 072	33 435	15 643	9 138	12 285
1967/68	46 371	32 134	1 496	31 869	14 056	10 192	12 343
1966/67	43 024	34 711	..	31 284	14 279	10 862	12 644
Syyslukukausi 1968 — *Autumn term 1968* [1])							
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*	21 791	15 867	450	17 138	10 799	5 951	7 157
— Niistä väliluokkien oppilaita — *Of those pupils in the intermediate grades*	4 834	2 958	194	5 343	2 053	1 386	1 689
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*	1 072	2 224	196	1 745	802	338	310
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*	1 592	1 406	—	846	536	81	315
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*	1 276	1 004	—	221	116	56	99
Yhteensä — *Total*	**25 731**	**20 501**	**646**	**19 950**	**12 253**	**6 426**	**7 881**
	Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of pupils*						
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*	12 721	8 076	171	7 010	5 362	3 070	3 217
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*	1 678	816	11	1 256	762	225	412
Ryhtivirhe — *Carriage defects*	1 674	699	55	550	386	141	218
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*	294	113	2	225	79	26	57
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*	365	172	42	276	155	28	161
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*	797	1 172	18	1 225	676	313	667
Iho-oireita — *Skin symptoms*	1 235	599	17	949	518	177	333
Struuma — *Goitre*	16	12	—	8	13	5	9
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*	264	254	19	338	322	59	239
Näkövikoja — *Defective vision*	1 670	1 131	41	1 099	628	339	369
Silmäsairauksia — *Eye diseases*	371	261	2	212	169	71	66
Kuulovikoja — *Defective hearing*	301	165	32	310	203	73	64
Korvasairauksia — *Ear diseases*	227	118	4	145	152	36	54
Astmaa — *Asthma*	136	72	6	72	38	12	32
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*	111	145	1	161	79	32	102
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*	289	258	8	295	125	56	108
Munuaistautia — *Kidney disease*	109	48	—	22	30	8	28
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*	1 365	683	32	706	653	161	551
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*	1 761	604	32	763	331	127	215
Puhehäiriöitä — *Speech defects*	1 796	418	4	372	238	91	215
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*	147	60	22	58	18	31	67
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*	—	2	—	1	41	8	16
Sokeritautia — *Diabetes*	33	25	—	28	14	11	9
Suositukset — *Recommendations:*							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinations (x-ray, laboratory etc.)*	397	605	1	1 088	705	107	311
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*	3 837	1 224	24	1 068	819	317	432
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*	102	310	6	743	162	24	166
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*	138	496	5	403	237	195	374
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*	16 522	272	—	877	26	60	390
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*							
Opettajia — *Teachers*	1 415	1 332	32	882	660	497	529
Muita — *Others*	669	651	16	464	319	245	227
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*							
Opettajia — *Teachers*	39	25	—	14	7	9	20
Muita — *Others*	19	15	1	14	5	1	13

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 40 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits:

läänettäin lukuvuonna 1968/69
länsvis under läsåret 1968/69
in the school year 1968/69

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
29 268	52 694	30 972	67 400	36 140	526 218	·	Hela elevantalet för läsåret 1968/69
10 161	19 530	9 845	30 895	16 309	232 601	·	1968/69: Undersökta
10 263	17 792	10 329	28 004	15 613	230 462	·	1967/68
9 762	18 949	7 117	26 689	17 276	226 597	·	1966/67
							Höstterminen 1968 [1]
5 501	11 855	6 212	15 756	5 926	124 403	·	Vid skolundersökningar
1 030	3 063	945	4 517	1 336	29 348	·	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
376	849	235	1 470	234	9 851	·	På skolläkarens egen mottagning
475	930	134	983	1 473	8 771	·	På ögonläkarens mottagning
45	320	15	84	539	3 775	·	På öronläkarens mottagning
6 397	**13 954**	**6 596**	**18 293**	**8 172**	**146 800**	·	**Summa**
examined at school							
2 749	6 100	3 374	6 595	2 782	61 227	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
188	578	291	1 041	187	7 445	6.0	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
145	281	204	695	89	5 137	4.1	Hållningsfel
33	57	38	123	49	1 096	0.9	Trötthet, ansträngdhet
40	98	40	179	45	1 601	1.3	Nutritionsstörningar
718	726	633	1 699	741	9 385	7.5	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
173	334	258	691	277	5 561	4.5	Hudsymptom
7	19	8	10	3	110	0.1	Struma
69	173	75	525	76	2 413	1.9	Lymfkörtelsvullnader
250	910	339	1 127	635	8 538	6.9	Synfel
52	145	82	221	63	1 715	1.4	Ögonsjukdomar
68	273	84	184	218	1 975	1.6	Nedsatt hörsel
33	171	32	198	101	1 271	1.0	Öronsjukdomar
26	33	19	73	20	539	0.4	Astma
56	99	56	193	77	1 112	0.9	Organiska hjärtfel
57	140	66	224	70	1 696	1.4	Bukorganens sjukdomar
18	48	11	66	30	418	0.3	Njursjukdomar
264	730	236	1 051	205	6 637	5.3	Kroniska toncilliter och adenoider
134	177	152	365	128	4 789	3.8	Nervösa och psykosomatiska symptom
45	62	206	286	96	3 829	3.1	Talfel
13	22	12	48	10	508	0.4	Läs- och skrivsvårigheter
18	—	—	15	1	102	0.1	Binnikemask
6	22	9	22	3	182	0.1	Sockersjuka
							Rekommendationer:
128	326	180	517	143	4 508	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc)
258	894	233	1 147	619	10 872	·	För undersökning hos specialist
77	119	104	315	74	2 202	·	För förnyad undersökning i skolan
313	320	154	641	207	3 483	·	För förnyad undersökning på mottagningen
15	97	84	172	69	18 584	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
483	897	502	729	494	8 452	·	Lärare
235	391	225	341	328	4 111	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
3	30	2	11	13	173	·	Lärare
2	11	—	11	7	99	·	Övriga

40 kommuner. — *Data not available or no school health services: 40 communes.*

2.3.1 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*	Lääni — Län — *Province* Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Kevätlukukausi 1969 — *Spring term 1969* [1]							
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*	12 072	6 341	286	9 557	2 410	2 254	3 868
— Niistä väliluokkien oppilaita — *Of those pupils in the intermediate grades*	7 653	2 201	127	1 247	1 007	816	1 504
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*	649	2 867	132	3 494	695	228	236
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*	2 066	1 254	6	351	208	154	205
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*	1 762	1 045	2	83	77	76	95
Yhteensä — *Total*	**16 549**	**11 507**	**426**	**13 485**	**3 390**	**2 712**	**4 404**
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*	Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of* 6 511	2 734	101	2 262	918	1 320	2 040
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*	1 090	477	27	221	370	71	310
Ryhtivirhe — *Carriage defects*	1 893	460	18	127	221	75	324
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*	299	45	—	26	62	2	18
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*	377	108	3	55	67	14	61
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*	551	538	9	388	158	174	205
Iho-oireita — *Skin symptoms*	1 124	304	21	247	201	69	234
Struuma — *Goitre*	29	10	—	6	9	2	16
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*	162	87	7	89	55	27	53
Näkövikoja — *Defective vision*	1 657	527	20	237	236	145	209
Silmäsairauksia — *Eye diseases*	306	87	3	43	57	17	39
Kuulovikoja — *Defective hearing*	216	82	10	120	84	48	34
Korvasairauksia — *Ear diseases*	160	34	6	46	36	18	27
Astmaa — *Asthma*	69	25	—	17	16	9	4
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*	45	39	2	42	15	19	61
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*	152	82	4	43	53	15	53
Munuaistautia — *Kidney disease*	63	19	—	5	12	1	8
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*	587	206	20	101	64	87	269
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*	1 830	298	12	107	130	32	84
Puhehäiriöitä — *Speech defects*	2 286	122	—	25	35	18	35
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*	325	16	1	2	15	6	45
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*	1	—	—	1	9	8	4
Sokeritautia — *Diabetes*	20	35	3	1	8	6	9
Suositukset — *Recommendations:*							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinations (x-ray, laboratory etc.)*	1 020	367	10	301	189	18	96
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*	5 340	523	17	126	222	84	129
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*	23	175	1	136	28	3	51
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*	60	174	1	243	41	39	53
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*	17 057	305	—	2	3	—	333
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*							
Opettajia — *Teachers*	728	440	39	503	366	193	246
Muita — *Others*	198	250	23	235	185	89	160
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*							
Opettajia — *Teachers*	61	49	—	47	11	—	2
Muita — *Others*	17	41	—	17	8	1	7

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 135 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits:

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
							Vårterminen 1969 [1]
3 026	4 248	2 848	10 166	5 110	62 186	·	Vid skolundersökningar
597	1 214	485	4 630	1 370	22 851	·	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
269	781	341	1 358	220	11 270	·	På skolläkarens egen mottagning
395	449	54	613	1 686	7 441	·	På ögonläkarens mottagning
74	98	6	465	1 121	4 904	·	På öronläkarens mottagning
3 764	**5 576**	**3 249**	**12 602**	**8 137**	**85 801**	·	**Summa**
pupils examined at school							
1 356	2 010	1 631	4 944	2 680	28 507	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
93	208	172	611	183	3 833	6.2	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
55	93	132	467	124	3 989	6.4	Hållningsfel
8	33	14	52	24	583	0.9	Trötthet, ansträngdhet
17	49	27	165	41	984	1.6	Nutritionsstörningar
269	153	323	1 053	757	4 578	7.4	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
87	207	96	434	172	3 196	5.1	Hudsymptom
6	5	11	15	13	122	0.2	Struma
24	48	32	277	27	888	1.4	Lymfkörtelsvullnader
153	211	176	703	634	4 908	7.9	Synfel
16	34	24	90	132	848	1.4	Ögonsjukdomar
47	105	28	89	163	1 026	1.6	Nedsatt hörsel
23	42	16	99	71	578	0.9	Öronsjukdomar
8	7	5	36	15	211	0.3	Astma
13	38	26	70	76	446	0.7	Organiska hjärtfel
24	44	27	160	43	700	1.1	Bukorganens sjukdomar
2	11	2	65	12	200	0.3	Njursjukdomar
95	164	125	575	86	2 379	3.8	Kroniska toncilliter och adenoider
43	50	47	256	53	2 942	4.7	Nervösa och psykosomatiska symptom
15	15	35	137	16	2 739	4.4	Talfel
6	9	8	94	4	531	0.9	Läs- och skrivsvårigheter
3	—	—	62	2	90	0.1	Binnikemask
4	4	5	18	7	120	0.2	Sockersjuka
							Rekommendationer:
41	60	82	286	123	2 593	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
122	255	67	509	426	7 820	·	För undersökning hos specialist
17	57	55	153	125	824	·	För förnyad undersökning i skolan
151	73	79	283	145	1 342	·	För förnyad undersökning på mottagningen
7	19	2	184	101	18 013	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
195	219	97	285	302	3 613	·	Lärare
114	100	40	165	201	1 760	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
—	6	2	13	14	205	·	Lärare
1	6	—	3	4	105	·	Övriga

135 kommuner. — *Data not available or no school health services: 135 communes.*

2.3.1 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa
Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna
Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*	Lääni — Län — *Province* Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Koko oppilasmäärä lukuv. 1969/70 — *Total of pupils in school year 1969/70*	79 849	67 529	2 005	61 888	35 571	26 278	34 905
Tarkastettu — *Examined:* 1969/70	36 618	28 775	692	34 692	13 912	12 869	12 107
1968/69	42 280	32 008	1 072	33 435	15 643	9 138	12 285
1967/68	46 371	32 134	1 496	31 869	14 056	10 192	12 343
Syyslukukausi 1969 — *Autumn term 1969* [2])							
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*	17 527	11 090	323	18 181	8 978	7 057	6 441
— Niistä väliluokkien oppilaita — *Of those pupils in the intermediate grades*	2 943	4 626	172	5 876	1 885	2 771	2 004
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*	440	2 612	150	1 823	597	287	212
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*	1 521	1 275	37	823	185	153	286
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*	1 174	1 295	8	237	73	42	56
Yhteensä — *Total*	**20 662**	**16 272**	**518**	**21 064**	**9 833**	**7 539**	**6 995**
	Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of*						
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*	10 937	6 401	103	6 894	4 322	3 516	2 840
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*	1 436	943	7	1 324	664	522	393
Ryhtivirhe — *Carriage defects*	1 250	813	29	660	394	204	280
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*	306	61	5	227	81	27	46
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*	422	255	7	535	177	28	109
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g %(75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*	1 066	1 276	14	1 275	587	818	515
Iho-oireita — *Skin symptoms*	1 280	641	21	1 002	449	202	291
Struuma — *Goitre*	19	8	—	12	24	6	6
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*	406	349	11	304	222	101	246
Näkövikoja — *Defective vision*	1 475	1 157	20	1 206	555	404	389
Silmäsairauksia — *Eye diseases*	280	214	1	233	123	43	68
Kuulovikoja — *Defective hearing*	316	305	54	400	192	110	120
Korvasairauksia — *Ear diseases*	247	168	6	249	116	63	111
Astmaa — *Asthma*	131	118	3	92	40	19	24
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*	73	136	—	197	52	123	80
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*	261	271	—	264	112	56	94
Munuaistautia — *Kidney disease*	63	50	—	91	20	25	16
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*	1 038	956	32	854	442	332	460
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*	1 717	568	39	885	350	162	125
Puhehäiriöitä — *Speech defects*	1 177	393	5	396	269	106	269
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*	188	31	2	86	34	39	51
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*	2	1	—	1	4	24	—
Sokeritautia — *Diabetes*	29	33	1	38	17	12	14
Suositukset — *Recommendations:*							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinarions (x-ray, laboratory etc.)*	1 046	548	23	1 124	277	165	282
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*	5 254	1 191	24	1 173	528	384	372
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*	168	284	21	765	130	31	170
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*	111	623	9	369	223	217	267
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*	16 780	247	—	798	40	4 130	451
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*							
Opettajia — *Teachers*	1 051	1 293	29	872	648	600	465
Muita — *Others*	448	711	16	427	376	264	204
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*							
Opettajia — *Teachers*	30	21	—	17	11	2	20
Muita — *Others*	17	13	—	5	9	1	16

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 31 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits:

lääneittäin lukuvuonna 1969/70
länsvis under läsåret 1969/70
in the school year 1969/70

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
27 869	50 887	30 125	65 462	35 608	517 976	·	Hela elevantalet för läsåret 1969/70
8 139	16 373	11 399	23 038	15 575	214 189	·	1969/70: Undersökta
10 161	19 530	9 845	30 895	16 309	232 601	·	1968/69
10 263	17 792	10 329	28 004	15 613	230 462	·	1967/68
							Höstterminen 1969 [2]
4 143	9 387	6 055	12 929	6 194	108 305	·	Vid skolundersökningar
652	3 124	1 145	4 418	1 505	31 121	·	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
60	655	424	598	274	8 132	·	På skolläkarens egen mottagning
138	630	129	516	456	6 149	·	På ögonläkarens mottagning
10	126	20	118	545	3 704	·	På öronläkarens mottagning
4 351	**10 798**	**6 628**	**14 161**	**7 469**	**126 290**	·	**Summa**
pupils examined at school							
1 095	4 702	2 698	5 162	2 903	51 573	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
133	484	397	937	172	7 412	6.8	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
98	339	220	576	101	4 964	4.6	Hållningsfel
26	64	43	162	17	1 065	1.0	Trötthet, ansträngdhet
26	81	52	240	39	1 971	1.8	Nutritionsstörningar
531	507	650	1 847	1 341	10 427	9.6	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
151	320	269	529	262	5 417	5.0	Hudsymptom
8	10	4	8	5	110	0.1	Struma
61	103	168	493	84	2 548	2.4	Lymfkörtelsvullnader
160	709	363	1 043	897	8 378	7.7	Synfel
47	167	48	182	105	1 511	1.4	Ögonsjukdomar
53	137	101	193	261	2 242	2.1	Nedsatt hörsel
39	131	50	162	73	1 415	1.3	Öronsjukdomar
17	48	24	59	40	615	0.6	Astma
42	82	68	236	76	1 165	1.1	Organiska hjärtfel
32	85	66	193	55	1 489	1.4	Bukorganens sjukdomar
19	36	13	93	17	443	0.4	Njursjukdomar
156	420	287	850	200	6 027	5.6	Kroniska tonsilliter och adenoider
122	233	182	472	169	5 024	4.6	Nervösa och psykosomatiska symptom
50	80	165	188	127	3 225	3.0	Talfel
25	44	15	104	36	655	0.6	Läs- och skrivsvårigheter
12	—	—	30	2	76	0.1	Binnikemask
4	18	28	19	10	223	0.2	Sockersjuka
							Rekommendationer:
73	274	174	478	233	4 697	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc)
193	677	336	1 094	812	12 038	·	För undersökning hos specialist
48	61	68	306	80	2 132	·	För förnyad undersökning i skolan
127	235	167	535	177	3 060	·	För förnyad undersökning på mottagningen
7	107	90	171	115	22 936	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
279	915	570	705	428	7 855	·	Lärare
199	396	287	312	290	3 930	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
—	13	12	22	4	152	·	Lärare
—	5	12	16	10	104	·	Övriga

31 kommuner. — *Data not available or no school health services: 31 communes.*

2.3.1 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*	Lääni — Län — *Province*						
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Kevätlukukausi 1970 — *Spring term 1970* [1])							
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*	11 335	7 182	174	10 238	2 956	4 767	4 611
— Niistä väliluokkien oppilaita — *Of those pupils in the intermediate grades*	7 688	5 510	51	5 637	1 296	660	1 650
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*	1 408	2 929	—	2 567	843	342	361
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*	1 658	1 346	—	576	210	129	112
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*	1 555	1 046	—	247	70	92	28
Yhteensä — *Total*	**15 956**	**12 503**	**174**	**13 628**	**4 079**	**5 330**	**5 112**
	Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of pupils*						
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*	5 923	2 426	126	2 743	1 331	1 750	1 986
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*	850	424	2	847	363	91	84
Ryhtivirhe — *Carriage defects*	1 284	436	1	241	230	49	123
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*	238	36	—	164	33	2	17
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*	499	132	—	132	61	14	80
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*	293	399	20	615	159	190	177
Iho-oireita — *Skin symptoms*	909	275	1	677	259	107	169
Struuma — *Goitre*	12	10	—	48	6	1	12
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*	152	35	—	138	32	20	39
Näkövikoja — *Defective vision*	1 302	592	—	611	314	82	346
Silmäsairauksia — *Eye diseases*	240	76	9	167	64	61	34
Kuulovikoja — *Defective hearing*	229	110	14	327	109	110	38
Korvasairauksia — *Ear diseases*	138	50	11	207	54	52	24
Astmaa — *Asthma*	57	38	—	66	13	6	13
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*	48	43	—	68	12	35	48
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*	145	77	2	173	41	21	45
Munuaistautia — *Kidney disease*	42	22	2	32	7	14	13
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*	486	165	2	288	93	80	259
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*	1 462	313	—	557	171	51	81
Puhehäiriöitä — *Speech defects*	610	130	—	108	53	15	35
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*	368	25	—	29	16	50	37
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*	—	—	—	1	—	—	—
Sokeritautia — *Diabetes*	20	18	—	42	6	4	7
Suositukset — *Recommendations:*							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinations (x-ray, laboratory etc.)*	1 065	292	—	773	342	70	158
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*	5 018	386	1	595	395	113	158
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*	19	106	1	592	49	1	111
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*	38	178	8	305	41	99	79
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*	16 970	271	—	996	13	—	305
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*							
Opettajia — *Teachers*	609	527	25	482	301	78	153
Muita — *Others*	217	295	12	238	121	42	101
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*							
Opettajia — *Teachers*	46	43	—	42	1	—	2
Muita — *Others*	17	21	—	36	1	24	1

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 133 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits:

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
							Vårterminen 1970 [1]
3 038	4 812	4 100	7 698	5 910	66 821	·	Vid skolundersökningar
655	1 358	397	2 089	1 930	28 921	·	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
387	501	616	561	167	10 682	·	På skolläkarens egen mottagning
323	181	46	392	1 340	6 313	·	På ögonläkarens mottagning
40	81	9	226	689	4 083	·	På öronläkarens mottagning
3 788	**5 575**	**4 771**	**8 877**	**8 106**	**87 899**	·	**Summa**
examined at school							
1 195	2 353	1 335	3 386	2 471	27 025	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
126	224	172	643	154	3 980	6.0	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
74	119	74	244	163	3 038	4.5	Hållningsfel
27	35	12	103	24	691	1.4	Trötthet, ansträngdhet
39	49	20	159	44	1 229	1.8	Nutritionsstörningar
268	376	248	706	671	4 122	6.2	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
106	160	124	333	263	3 383	5.1	Hudsymptom
28	2	2	4	11	136	0.2	Struma
24	46	23	209	29	747	1.1	Lymfkörtelsvullnader
144	303	171	650	899	5 414	8.1	Synfel
44	69	43	85	64	956	1.4	Ögonsjukdomar
80	99	50	95	221	1 482	2.2	Nedsatt hörsel
31	68	35	72	49	791	1.2	Öronsjukdomar
18	13	5	45	16	290	0.4	Astma
15	33	36	101	59	498	0.7	Organiska hjärtfel
24	48	32	98	89	795	1.2	Bukorganens sjukdomar
6	9	4	72	19	242	0.4	Njursjukdomar
94	171	72	435	173	2 318	3.5	Kroniska toncilliter och adenoider
81	66	73	252	80	3 187	4.8	Nervösa och psykosomatiska symptom
26	29	60	145	32	1 243	1.9	Talfel
7	8	12	59	4	615	0.9	Läs- och skrivsvårigheter
12	5	—	2	—	20	0.0	Binnikemask
6	9	6	14	7	139	0.2	Sockersjuka
							Rekommendationer:
196	128	132	291	140	3 587	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
121	268	113	623	450	8 241	·	För undersökning hos specialist
24	21	27	171	102	1 224	·	För förnyad undersökning i skolan
121	86	88	207	149	1 399	·	För förnyad undersökning på mottagningen
14	13	3	78	179	18 842	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
260	219	332	341	398	3 725	·	Lärare
160	80	143	166	271	1 846	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
3	5	24	11	14	191	·	Lärare
2	4	20	5	8	139	·	Övriga

133 kommuner. — *Data not available or no school health services: 133 communes.*

2.3.2 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1968/69
Undersökningar utförda av skolläkare i lärdomsskolor länsvis under läsåret 1968/69
Examinations by school physicians at secondary schools by province in the school year 1968/69

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*		Lääni — Län — *Province*						
		Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Koko oppilasmäärä lukuv. 1968/69 — *Total of pupils in school year 1968/69*		66 633	35 879	628	39 383	20 777	12 963	15 051
Tarkastettu — *Examined:*	1968/69	30 664	13 103	338	15 784	7 508	5 183	5 226
	1967/68	30 043	14 455	..	15 227	8 877	3 422	5 684
	1966/67	30 454	13 403	..	14 302	7 996	3 670	5 530
Lukuvuosi 1968/69 — *School year 1968/69*								
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*		29 248	12 331	338	14 988	6 997	4 941	4 792
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*		1 103	627	—	633	231	97	300
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*		244	133	—	139	243	104	130
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*		69	12	—	24	37	41	4
Yhteensä — *Total*		**30 664**	**13 103**	**338**	**15 784**	**7 508**	**5 183**	**5 226**
		Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of pupils*						
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*		12 535	5 565	—	7 482	3 101	2 920	2 553
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*		3 412	1 226	20	1 389	649	261	388
Ryhtivirhe — *Carriage defects*		2 068	871	—	911	454	145	234
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*		638	149	5	188	46	19	88
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*		636	188	2	327	202	64	53
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*		1 757	624	10	731	580	245	245
Iho-oireita — *Skin symptoms*		1 904	622	19	796	433	217	216
Struuma — *Goitre*		117	54	—	52	27	6	21
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*		354	260	—	212	137	86	86
Näkövikoja — *Defective vision*		2 959	1 591	91	2 111	967	629	513
Silmäsairauksia — *Eye diseases*		288	103	11	141	70	33	61
Kuulovikoja — *Defective hearing*		169	68	13	130	147	50	19
Korvasairauksia — *Ear diseases*		212	92	6	71	69	27	33
Astmaa — *Asthma*		118	55	4	56	31	6	13
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*		167	104	2	103	27	18	49
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*		434	157	3	196	58	34	54
Munuaistautia — *Kidney disease*		88	33	4	25	3	6	12
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*		1 102	488	20	576	249	209	230
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*		862	235	17	240	103	78	59
Puhehäiriöitä — *Speech defects*		170	81	—	97	64	11	8
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*		38	—	—	2	—	1	2
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*		1	—	—	1	21	2	3
Sokeritautia — *Diabetes*		58	39	—	37	16	12	5
Suositukset — *Recommendations:*								
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinations (x-ray, laboratory etc.)*		1 046	734	31	510	308	86	413
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*		1 929	561	77	642	368	260	177
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*		793	284	19	314	81	60	85
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*		140	51	—	169	72	30	101
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*		877	155	55	108	64	15	72
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*								
Opettajia — *Teachers*		145	17	—	73	3	6	4
Muita — *Others*		51	4	—	21	—	1	3
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*								
Opettajia — *Teachers*		33	12	—	3	3	—	—
Muita — *Others*		8	4	—	—	—	—	—

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
9 998	23 594	13 559	20 070	10 209	268 744	·	Hela elevantalet för läsåret 1968/69
3 421	9 126	4 838	9 236	3 856	108 283	·	1968/69: Undersökta
2 281	8 340	4 587	10 681	3 810	107 407	·	1967/68
4 322	9 132	5 604	9 578	3 473	107 464	·	1966/67
							Läsåret 1968/69
3 151	8 245	4 554	8 486	3 289	101 360	·	Vid skolundersökningar
35	293	186	189	190	3 884	·	På skolläkarens egen mottagning
212	563	95	501	341	2 705	·	På ögonläkarens mottagning
23	25	3	60	36	334	·	På öronläkarens mottagning
3 421	**9 126**	**4 838**	**9 236**	**3 856**	**108 283**	·	**Summa**
examined at school							
1 941	4 705	2 320	3 801	1 744	48 667	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
100	570	381	536	209	9 141	9.0	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
163	277	199	309	130	5 761	5.7	Hållningsfel
19	51	65	58	5	1 331	1.3	Trötthet, ansträngdhet
5	126	62	154	84	1 903	1.9	Nutritionsstörningar
167	443	260	784	312	6 158	6.1	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
105	300	225	400	171	5 408	5.3	Hudsymptom
33	26	11	8	7	362	0.4	Struma
16	62	13	48	19	1 293	1.3	Lymfkörtelsvullnader
428	932	430	1 365	552	12 568	12.4	Synfel
12	56	43	49	10	877	0.9	Ögonsjukdomar
25	34	48	74	28	805	0.8	Nedsatt hörsel
18	29	18	63	28	666	0.7	Öronsjukdomar
4	21	14	21	13	356	0.4	Astma
32	49	19	39	67	676	0.7	Organiska hjärtfel
16	106	73	169	25	1 325	1.3	Bukorganens sjukdomar
8	16	11	13	13	232	0.2	Njursjukdomar
85	365	151	297	116	3 888	3.8	Kroniska toncilliter och adenoider
24	107	84	225	59	2 093	2.1	Nervösa och psykosomatiska symptom
7	5	12	33	3	491	0.5	Talfel
—	—	2	2	—	47	0.0	Läs- och skrivsvårigheter
3	—	1	5	—	37	0.0	Binnikemask
12	39	7	19	7	251	0.2	Sockersjuka
							Rekommendationer:
53	386	219	332	149	4 267	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
139	379	249	639	143	5 563	·	För undersökning hos specialist
22	165	112	116	40	2 091	·	För förnyad undersökning i skolan
79	124	55	61	21	903	·	För förnyad undersökning på mottagningen
8	76	90	164	5	1 689	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
3	25	—	5	3	284	·	Lärare
1	1	—	5	—	87	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
1	1	—	1	—	54	·	Lärare
—	1	—	1	—	14	·	Övriga

2.3.2 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1969/70
Undersökningar utförda av skolläkare i lärdomsskolor länsvis under läsåret 1969/70
Examinations by school physicians at secondary schools by province in the school year 1969/70

Koululääkärien tarkastamat oppilaat *Pupils examined by school physicians*	Lääni — Län — *Province*						
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Koko oppilasmäärä lukuv. 1969/70 — *Total of pupils in school year 1969/70*	69 438	35 627	656	39 973	21 338	13 208	14 681
Tarkastettu — *Examined:* 1969/70	33 059	12 513	218	16 385	7 214	5 034	6 230
1968/69	30 664	13 103	338	15 784	7 508	5 183	5 226
1967/68	30 043	14 455	..	15 227	8 877	3 422	5 684
Lukuvuosi 1969/70 — *School year 1969/70*							
Kouluvastaanotoilla — *On school receptions*	31 502	12 130	218	15 515	6 690	4 921	5 567
Koululääkärin omalla vastaanotolla — *On private reception of school physician*	1 179	224	—	697	320	55	176
Silmälääkärin vastaanotolla — *At eye specialist's*	310	135	—	153	172	31	408
Korvalääkärin vastaanotolla — *At ear specialist's*	68	24	—	20	32	27	79
Yhteensä — *Total*	**33 059**	**12 513**	**218**	**16 385**	**7 214**	**5 034**	**6 230**
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — *Examined pupils with no remarks*	15 467	5 980	—	8 042	3 120	2 995	2 837
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — *Orthopedic defects*	2 994	1 064	9	1 299	570	253	617
Ryhtivirhe — *Carriage defects*	1 962	771	4	769	313	145	247
Väsymystä, rasittuneisuutta — *Tiredness, overexertion*	603	119	8	180	38	21	231
Ravitsemushäiriöitä — *Nutrition disturbances*	713	197	4	326	177	72	94
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — *Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)*	1 394	504	29	1 102	541	205	375
Iho-oireita — *Skin symptoms*	2 026	665	15	847	388	284	312
Struuma — *Goitre*	93	30	—	36	28	8	20
Imusolmuketurvottumia — *Lymphadenectasis*	396	161	—	150	87	100	94
Näkövikoja — *Defective vision*	3 341	1 623	60	2 029	886	512	559
Silmäsairauksia — *Eye diseases*	255	83	7	150	56	57	54
Kuulovikoja — *Defective hearing*	196	88	5	113	103	31	18
Korvasairauksia — *Ear diseases*	204	51	5	107	61	30	57
Astmaa — *Asthma*	126	45	4	52	30	10	18
Orgaanisia sydänvikoja — *Organic cardiac defects*	154	74	—	100	12	32	86
Vatsaelinten sairauksia — *Abdominal diseases*	482	265	3	179	95	51	60
Munuaistautia — *Kidney disease*	113	56	2	22	5	15	15
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — *Chronic tonsillitis, adenoids*	1 144	446	2	487	306	246	238
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — *Nervous and psychosomatic symptoms*	941	289	26	293	122	119	86
Puhehäiriöitä — *Speech defects*	151	67	—	108	56	21	5
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — *Reading and writing difficulties*	52	3	14	4	1	—	—
Lapamatoa — *Diphyllobothriasis*	3	—	5	—	10	1	—
Sokeritautia — *Diabetes*	64	43	46	38	18	13	15
Suositukset — *Recommendations:*							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — *For special examinations (x-ray, laboratory etc.)*	1 461	734	25	513	380	100	557
Erikoislääkärin tutkimukseen — *For examination of specialist*	2 078	599	78	641	421	164	283
Uusintatarkastukseen koululla — *For re-examination at school*	699	322	18	353	144	56	145
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — *For re-examination on private reception*	155	87	—	151	112	39	39
Tarkkailuoppilaaksi — *For observation pupil*	1 020	64	22	193	174	71	72
Henkilökunnan tarkastukset — *Personnel examinations:*							
Opettajia — *Teachers*	85	23	8	26	2	—	1
Muita — *Others*	20	8	2	8	—	—	—
Ohjattu hoitoon — *Guided to treatment:*							
Opettajia — *Teachers*	20	14	—	11	—	—	—
Muita — *Others*	9	3	—	—	—	—	—

Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — *Of*

Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	Terveydenhäiriöt prosentteina koulussa tarkastetuista Hälsoavvikelserna i procent av undersökta vid skolundersökningar *Health disturbances as percentage of pupils examined at school*	De av skolläkare undersökta eleverna
10 412	22 824	13 775	20 300	9 801	272 033	·	Hela elevantalet för läsåret 1969/70
3 750	8 269	4 383	8 933	3 622	109 610	·	1969/70: Undersökta
3 421	9 126	4 838	9 236	3 856	108 283	·	1968/69
2 281	8 340	4 587	10 681	3 810	107 407	·	1967/68
							Läsåret 1969/70
3 442	7 418	4 281	8 149	3 186	103 019	·	Vid skolundersökningar
46	419	56	136	200	3 508	·	På skolläkarens egen mottagning
247	421	44	576	194	2 691	·	På ögonläkarens mottagning
15	11	2	72	42	392	·	På öronläkarens mottagning
3 750	**8 269**	**4 383**	**8 933**	**3 622**	**109 610**	·	**Summa**
pupils examined at school							
2 172	4 146	2 413	3 827	1 677	52 676	·	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
86	460	294	502	152	8 300	8.1	Lyten och sjukdomar i skelett och rörelseorgan
129	291	224	307	160	5 322	5.2	Hållningsfel
27	52	20	56	11	1 366	1.3	Trötthet, ansträngdhet
11	104	91	81	69	1 939	1.9	Nutritionsstörningar
228	490	227	613	304	6 012	5.8	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
89	328	219	358	196	5 727	5.6	Hudsymptom
9	12	8	18	6	268	0.3	Struma
30	41	49	73	23	1 204	1.2	Lymfkörtelsvullnader
381	922	322	1 139	555	12 329	12.0	Synfel
18	52	45	84	15	876	0.9	Ögonsjukdomar
14	49	31	94	19	761	0.7	Nedsatt hörsel
19	24	42	67	21	688	0.7	Öronsjukdomar
8	15	16	21	10	355	0.3	Astma
12	57	15	55	59	656	0.6	Organiska hjärtfel
28	79	59	173	33	1 507	1.5	Bukorganens sjukdomar
4	19	27	14	7	299	0.3	Njursjukdomar
99	326	160	390	91	3 935	3.8	Kroniska toncilliter och adenoider
40	139	88	171	76	2 390	2.3	Nervösa och psykosomatiska symptom
2	8	14	32	4	468	0.5	Talfel
—	2	—	1	—	77	0.6	Läs- och skrivsvårigheter
7	—	20	1	—	47	0.0	Binnikemask
6	22	9	17	7	298	0.3	Sockersjuka
							Rekommendationer:
151	321	156	339	149	4 886	·	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
151	448	222	472	293	5 850	·	För undersökning hos specialist
28	100	161	147	87	2 260	·	För förnyad undersökning i skolan
56	138	59	40	48	924	·	För förnyad undersökning på mottagningen
5	163	114	124	2	2 024	·	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
1	32	2	18	—	198	·	Lärare
1	13	1	2	—	55	·	Övriga
							Hänvisade till vård:
1	1	1	5	—	53	·	Lärare
—	3	1	1	—	17	·	Övriga

2.3.3 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin lukuv. 1968/69
Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1968/69 länsvis
Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for school year 1968/69 by province

Rokottamattomat I-luokkalaiset Ovaccinerade I-klassister *Unvaccinated firstgraders*	Lääni — Län — *Province*													Rokottamattomat [3] Ovaccinerade [3] *Unvaccinated* [3]	Rokotetut [3] Vaccinerade [3] *Vaccinated* [3]
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	%	%
Syyslukukausi 1968 — Höstterminen 1968 — *Autumn term 1968* [1]															
Tarkastettuja — Undersökta — *Examined*	**14 717**	**9 766**	**199**	**9 789**	**6 286**	**2 733**	**4 187**	**3 108**	**5 542**	**4 112**	**7 836**	**3 757**	**72 032**	·	·
Niistä rokottamatta seuraavia tauteja vastaan — Av dem ovaccinerade mot — *Of which unvaccinated against:*															
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	264	377	..	219	105	34	140	49	132	106	244	102	1 772	2.4	97.6
Isorokko — Smittkoppor — *Variola*	2 622	3 449	..	2 658	994	218	637	318	1 156	549	910	497	14 008	19.4	80.6
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	266	370	..	227	101	33	138	49	127	105	243	106	1 765	2.4	97.6
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	270	368	..	230	103	33	144	49	130	105	243	117	1 792	2.4	97.6
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	288	400	..	253	123	50	173	65	202	106	223	247	2 130	2.9	97.1
Tuberkuloosi— Tuberkulos — *Tuberculosis*	54	28	..	12	3	3	6	25	8	19	20	7	185	0.2	99.8
Kevätlukukausi 1969 — Vårterminen 1969 — *Spring term 1969* [2]															
Tarkastettuja — Undersökta — *Examined*	**723**	**1 150**	**42**	**563**	**99**	**617**	**743**	**840**	**959**	**724**	**3 006**	**1 705**	**11 171**	·	·
Niistä rokottamatta seuraavia tauteja vastaan — Av dem ovaccinerade mot — *Of which unvaccinated against:*															
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	3	22	..	2	—	14	5	14	12	12	95	12	191	1.7	98.3
Isorokko — Smittkoppor — *Variola*	748	265	..	47	—	69	69	71	402	71	336	101	2 179	19.4	80.6
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	3	19	..	2	—	13	4	13	11	12	92	12	181	1.6	98.4
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	3	15	..	2	—	14	4	13	12	12	91	12	178	1.5	98.5
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	3	16	..	3	1	14	2	10	14	18	52	12	145	1.2	98.8
Tuberkuloosi— Tuberkulos — *Tuberculosis*	1	—	..	—	—	4	—	—	2	1	3	2	13	0.1	99.9
I-luokkalaiset — I-klassister —*Firstgraders:* Lukuvuonna 1968/69 — Under läsåret 1968/69 — *In school year 1968/69* ..	**14 908**	**10 377**	**294**	**9 922**	**5 701**	**3 868**	**4 850**	**3 691**	**7 594**	**4 633**	**8 835**	**4 963**	**79 636**	·	·

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 40 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits: 40 kommuner. — *Data not available or no school health services: 40 communes.*
[2]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 135 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits: 135 kommuner. — *Data not available or no school health services: 135 communes.*
[3]) Prosentteina koululääkärien tarkastamista. — I procent av skolläkarundersökta. — *As percentage of pupils examined by school physicians.*

1971: B 98) mukaan 643 lasta. Osa näistä lapsista oli vapautettu muun kuin lääkärin antaman lausunnon perusteella, mitä ei voida pitää voimassa olevan lain edellyttämänä menettelynä.

Lääkärintarkastuksissa todetuista koululaisten sairauksista ja vioista olivat edellisten vuosien tapaan yleisimpiä tuki- ja liikuntaelinten viat ja sairaudet, näköviat ja kitarisatulehdukset (taulu 2.3.1). Vaikka tarkastusten tilastoimisessa on selviä puutteellisuuksia, on syytä tarkastella eräiden sairausryhmien esiintymistä tutkituissa. Seuraavassa asetelmassa on verrattu keskenään syyslukukauden aikana vuosina 1961—69 suoritettujen tutkimusten tuloksia struuman, astman, kuulo- ja näkövikojen, kroonisen kitarisatulehduksen, hermoston ja psyyken sairauksien ja puhevikojen osalta.

Eräitä syyslukukausina 1961—1969 tutkituissa oppilaissa todettuja sairauksia ja oireita (%)

frigjorts på andra skäl än genom läkarutlåtande, vilket inte kan anses vara förutsatt av den i kraft varande lagen.

Bland de sjukdomar och lyten, vilka konstaterades vid läkarundersökning, var de allmännaste, såsom under de tidigare åren, lyten och sjukdomar i skelettet och rörelseorgan, synfel och tonsilliter (tabell 2.3.1). Ehuru det finns tydliga bristfälligheter i undersökningarnas statistikföring, är det skäl att granska förekomsten av vissa sjukdomsgrupper i de undersökta. I följande uppställning har jämförts sinsemellan resultaten av undersökningarna under höstterminen 1961—69 rörande struma, astma, syn- och hörselfel, kronisk tonsillit, störningar i nervsystemet och psyke samt talfel.

Vissa sjukdomar och symptom i elever undersökta under höstterminerna 1961—1969 (%)

Vuosi År	Struuma Struma	Astma Astma	Kuulovika Hörselfel	Näkövika Synfel	Kr. kitarisatulehdus Kr. toncillit	Hermost. ja psykosom. oireita Störn. i nervsystemet o. psykosom. symptomer	Puhevika Talfel
1961	0.8	0.3	1.1	5.8	8.5	1.1	0.7
1962	0.5	0.5	1.4	6.6	7.3	2.5	1.6
1963	0.4	0.3	1.1	5.7	6.2	2.2	1.4
1964	0.3	0.3	1.2	6.5	6.1	2.8	1.7
1965	0.2	0.4	1.2	6.6	6.1	3.1	1.9
1966	0.1	0.4	1.6	7.5	7.5	3.9	2.3
1967	0.1	0.5	1.6	7.1	6.1	4.0	2.4
1968	0.1	0.5	1.6	6.0	5.3	4.0	3.1
1969	0.3	0.3	1.4	5.3	3.8	3.2	2.0

2.3.3 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin lukuv. 1969/70

Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1969/70

Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for school year 1969/70 by province

Rokottamattomat I-luokkalaiset Ovaccinerade I-klassister *Unvaccinated firstgraders*	Lääni — Län — *Province*													Rokottamattomat [3] Ovaccinerade [3] *Unvaccinated* [3]	Rokotetut [3] Vaccinerade [3] *Vaccinated* [3]
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ahvenanmaa [4] Åland [4]	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*	%	%
Syyslukukausi 1969 — Höstterminen 1969 — *Autumn term 1969* [1]															
Tarkastettuja — Undersökta — *Examined*	**13 133**	**10 403**	**213**	**10 581**	**5 104**	**3 246**	**3 969**	**1 537**	**4 862**	**3 971**	**6 176**	**3 837**	**67 032**	·	·
Niistä rokottamatta seuraavia tauteja vastaan — Av dem ovaccinerade mot — *Of which unvaccinated against:*															
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	208	349	..	158	49	65	105	29	91	77	124	72	1 327	1.9	98.1
Isorokko — Smittkoppor — *Variola*	2 305	3 979	..	2 232	839	346	503	227	1 047	628	819	623	13 548	20.2	79.8
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	204	321	..	154	50	64	124	29	90	80	121	74	1 311	1.9	98.1
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	207	343	..	155	50	64	125	29	89	80	120	74	1 336	1.9	98.1
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	225	257	..	187	80	81	137	39	117	91	93	78	1 385	2.0	98.0
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	30	17	..	113	9	2	2	4	12	14	14	2	219	0.3	99.7
Kevätlukukausi 1970 — Vårterminen 1970 — *Spring term 1970* [2]															
Tarkastettuja — Undersökta — *Examined*	**461**	**548**	..	**1 428**	**2**	**781**	**737**	**1 304**	**1 301**	**806**	**2 860**	**1 785**	**12 013**	·	·
Niistä rokottamatta seuraavia tauteja vastaan — Av dem ovaccinerade mot — *Of which unvaccinated against:*															
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	3	5	..	9	—	7	7	5	30	14	65	20	165	1.3	98.7
Isorokko — Smittkoppor — *Variola*	4	104	..	506	71	106	69	82	400	89	350	55	1 836	15.3	84.7
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	2	5	..	10	—	7	7	5	28	13	64	16	157	1.3	98.7
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	3	5	..	9	—	7	7	5	28	13	64	19	160	1.3	98.7
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	1	5	..	5	—	10	16	7	21	22	45	13	145	1.2	98.8
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	—	3	..	—	—	—	—	1	2	5	3	3	17	0.1	99.9
I-luokkalaiset — I-klassister — *Firstgraders:* Lukuvuonna 1969/70 — Under läsåret 1969/70 — *In school year 1969/70* ..	**15 202**	**10 608**	**283**	**10 074**	**5 638**	**3 851**	**4 777**	**3 552**	**7 301**	**4 365**	**8 563**	**4 638**	**78 852**	·	·

[1]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 31 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits: 31 kommuner. — *Data not available or no school health services: 31 communes.*

[2]) Tietoja ei ole saatu tai koululääkäritoimintaa ei ollut: 133 kuntaa. — Inga uppgifter har erhållits eller ingen skolläkarverksamhet har funnits: 133 kommuner. — *Data not available or no school health services: 133 communes.*

[3]) Prosentteina koululääkärien tarkastamista. — I procent av skolläkarundersökta. — *As percentage of pupils examined by school physicians.*

[4]) Syyslukukauden kohdalle on merkitty koko lukuvuoden tiedot. — I höstterminens kolumn är antecknade uppgifterna för hela läsåret. — *On autumn term are entered data for the whole school year.*

Vaikka lukuihin on syytä suhtautua varovaisesti, voi numeroista päätellä näkövikojen ja astman pysyttelevän samalla tasolla, kuulovikojen ehkä hieman lisääntyvän mutta struuman ja kroonisten nielurisatulehdusten selvästi vähentyvän. Hermostollisia ja psykosomaattisia oireita näyttää todettavan lisääntyvässä määrin samoin puhevikoja. Tilastoista käy toisaalta selville, että näkövikaiset kuin myös kuulovikaiset pääsevät maan kaikissa osissa erikoislääkärin vastaanotolle. Vielä muutamia vuosia sitten tässä suhteessa esiintyi selviä puutteita erityisesti maan keski- ja itäosissa.

On pidettävä merkittävänä puutteena sitä, ettei kasvuiässä olevan väestömme terveydentilaa jatkuvasti seurata. Edellä esitetyt numerot antavat viitteitä siitä, että erilaisia oireita tavataan runsaasti ja on syytä olettaa, että erilaiset terveydenhuoltopoliittiset toimenpiteet kuvastuvat nopeasti eri kohortteja seurattaessa. Mittausten tulisi edustaa maan koko väestöä. Erityisen tärkeätä tämän väestönosan jatkuva huolellinen seuraaminen on pyrittäessä selvittämään miten ja miksi maailman terveimmistä lapsista kehittyy Euroopan sairaimpia aikuisia.

Emedan det är skäl att förhålla sig med varsamhet till siffrorna, kan på basen av dem avgöras att synfelen och astma håller sig på samma nivå, hörselfelen ökar sig kanske litet, men att struma och de kroniska tonsilliterna har tydligt minskat. Störningarna i nervsystemet och psykosomatiska symptom förefaller att öka, såsom också talfelen. Ur de statistiska uppgifterna framkommer å andra sidan att elever med syn- liksom med talfel kommer till specialistens mottagningar i alla delar av landet. Ännu för några år sedan fanns det tydliga brister i detta hänseende speciellt i landets mellersta och östra delar.

En ansenlig brist måste anses vara det sakförhållandet att vår i uppväxtålder varande befolknings hälsotillstånd inte följes kontinuerligt. Ovan anförda siffror låter antyda att olikartade symptom finns rikligt och det är skäl att förmoda att olikartade hälsovårdspolitiska åtgärder synes snabbt vid analys av skilda årskohorter. Mätningarna borde representera landets hela befolkning. Speciellt viktigt är den kontinuerliga analysen av denna del av befolkningen, då man strävar till att utreda, hur och varför "av världens friskaste barn blir Europas sjukaste fullvuxna".

2.3.2 Yksityiset ja valtion oppikoulut

Oppikoulujen terveydenhoito — kunnallisia keskikouluja lukuun ottamatta — jää edellä mainitun kansakoulujen lääkä-

2.3.2 Privata och statliga läroverk

Läroverkens hälsovård — frånsett kommunala mellanskolor — blir utanför den ovannämnda lagen om folkskolornas läkar-

rintoimesta säädetyn lain ulkopuolelle, ja sen lainsäädännöllisenä perustana ovat yksityisistä ja valtion oppikouluista annetut asetukset. Terveydenhoito tapahtuu kouluhallituksen ohjaamana ja sen maksaman valtionavun turvin. Yksityisten oppikoulujen terveydenhoitotoimintaa tukevat osaksi myös kunnat.

Oppikoulujenkin terveydenhoito on sairautta ehkäisevää ja terveyttä edistävää toimintaa, varsinainen sairaanhoito ei siihen kuulu. Terveydenhoidosta huolehtivat koululääkärit, joilla usein on apunaan kouluhoitaja, ts. terveyssisar tai sairaanhoitaja.

Kouluhallituksen antamien ohjeiden mukaan koululääkäri on määräpäivinä koulussa koulun käytettävissä, mieluimmin ainakin kerran kuukaudessa.

Koululääkäri tarkastaa lukuvuosittain luokkakohtaisesti I:n, IV:n ja VII:n luokan oppilaat, 9-luokkaisissa kouluissa I:n, V:n ja VIII:n luokan oppilaat sekä jokaisen oppilaan aina kun on syytä otaksua, että hänen opiskeluaan haittaavat terveydelliset seikat.

Kouluissa, joissa on ammatinvalinnan ohjausta, lääkäri tarkastaa sellaiset keskikoulun ja lukion viimeisen luokan oppilaat, jotka osallistuvat henkilökohtaiseen ammatinvalinnan ohjaukseen, näistä kuitenkin vain ne joiden tarkastaminen katsotaan aiheelliseksi.

Lukuvuonna 1969/70 oli maamme oppikouluissa — kunnallisia keskikouluja lukuun ottamatta — yhteensä 272 033 oppilasta, joista tarkastettiin 109 610 oppilasta eli 40.3 %. Tarkastettujen määrä perustuu lääkintöhallitukselle saapuneiden koululääkärien toimintakertomusten tietoihin.

Tarkastuksissa todetuista sairauksista ja vioista olivat yleisimpiä näköviat, jotka olivat oppikoululaisilla selvästi tavallisempia kuin kansa- ja kansalaiskoulujen ja kunnallisten keskikoulujen oppilailla. Yleisyydeltään toisena ryhmänä olivat tuki- ja liikuntaelinten viat ja sairaudet (ks. taulu 2.3.2).

Ammattikouluissa ja opistoasteen oppilaitoksissa terveydenhoito on asianomaisen ministeriön valvonnassa, ja toisistaan poikkeavia järjestelmiä on runsaasti. Niitä koskevia tilastotietoja ei ole esitetty tässä julkaisussa.

Huhtikuun alussa 1972 voimaan astuneen kansanterveyslain 14 §:n mukaan kunnan tulee ylläpitää kouluterveydenhuoltoa, johon luetaan kunnassa sijaitsevien kansa- ja keskikoulujen, peruskoulujen, lukioiden sekä yleisten ammattikoulujen terveydellisten olojen valvonta ja niiden oppilaiden terveydenhoito sekä oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus, niin kuin näistä erikoistutkimuksista asetuksessa tarkemmin säädetään. Kansanterveyslaki siis tulee laajentamaan tuntuvasti lakisääteisen kouluterveydenhuollon piiriä.

verksamhet, och baserar sig juridiskt på förordningarna om de privata och statens läroverk. Hälsovården sker under skolstyrelsens administration och medels av den betalat statsbidrag. De privata lärdomsskolornas hälsovårdsverksamhet understödes även till en del av kommunerna.

Också hälsovården i läroverken är inriktat på förebyggandet av sjukdomar och befrämjandet av hälsan, dit hör inte den egentliga sjukvården. Hälsovården handhas av skolläkarna, som ofta har en skolsköterska, dvs. hälsosyster eller sjuksköterska som medhjälpare.

Enligt skolstyrelsens direktiv står skolläkaren till skolans förfogande under bestämda dagar i skolan, helst åtminstone en gång per månad.

Skolläkaren undersöker varje läsår eleverna klassvis i I, IV och VII klasserna, i nioklassiga skolor eleverna i I, V och VIII klasserna och varje elev alltid ifall det är skäl att antaga att dennes skolgång är störd av hälsoskäl.

I skolor där det finns yrkesvägledning, undersöker skolläkaren sådana elever på mellanskolans och gymnasiets sista klass, som deltar i den personliga yrkesvägledningen, av dem dock endast dem vars undersökning anses vara motiverad.

Under läsåret 1969/70 fanns i vårt lands lärdomsskolor — frånsett de kommunala mellanskolorna — sammanlagt 272 033 elever, av vilka undersöktes 109 610 eller 40.3 %. Antalet undersökta baserar sig på uppgift i skolläkares verksamhetsberättelser, vilka anlänt till medicinalstyrelsen.

Av de vid undersökningarna konstaterade sjukdomarna och felen var synfelen de vanligaste och förekom hos läroverkselever tydligt oftare än hos elever i folkskola, medborgarskola och kommunal mellanskola. Den näst allmännaste gruppen var fel och sjukdomar i skelettet och rörelseorganen (se tabell 2.3.2).

I yrkesskolor och institutläroverk är hälsovården under vederbörliga ministeriets uppsikt och det finns rikligt med från varandra avvikande metoder. Statistiska uppgifter rörande dessa har inte framställts i denna publikation.

Enligt § 14 i folkhälsolagen, som trädde i kraft 1. 4. 1972, bör kommun upprätthålla skolhälsovården, till vilken hänförs övervakningen av de sanitära förhållandena i folk- och mellanskolorna, grundskolorna, gymnasierna samt de allmänna yrkesskolorna inom kommunen, ävensom hälsovården för eleverna i dessa skolor samt för konstaterande av elevs hälsotillstånd nödig specialundersökning på sådant sätt, angående vilket närmare stadgas genom förordningen. Folkhälsolagen kommer således att kännbart utvidga kretsen av den lagstadgade skolhälsovården.

2.3 School Health Services

Statutory school health services are carried out in primary schools. According to the law issued in 1952 there must be a school physician in every commune in order to serve schools owned by local authorities. In practice the school health services are usually given by the local medical officer of health on a part-time basis. School health work is of preventive character and includes no medical care. The communal public health nurse participates also in school health work. The primary school children are evamined in the I and VII form, in the intermediate forms examination were carried out on the request of the teacher or the public health nurse. The school physician is obliged to reserve at least one day in a month for examinations at his own reception.

The health services in secondary schools are directed by the National Board of Schools and also subsidized by the State. This health work is also of preventive character.

Statistical information on school health services is given in tables 2.3.1—2.3.3. The findings concerning some diagnostic entities are presented (i text) for the period 1961—1969. The statistics are not so well organized that the figures could be taken without reservation but some trends can be detected.

The 1. 4. 1972 adopted legislation concerning primary health care will change the organizational structure of school health services. In this connection the statistics will be reorganized.

2.4 Kouluhammashoito

Lakisääteinen kouluhammashoito kohdistui vuosina 1969 ja 1970 vain kansakoulujen, kansalaiskoulujen ja kansakouluun sen osana liittyvien keskikoulujen oppilaisiin.

Vuonna 1956 kansakoulujen hammaslääkäritoimesta annetun lain (297/56) mukaan kunta oli velvollinen järjestämään alueellaan olevien kansakoulujen oppilaiden hampaiden tarkastamisen ja niiden kunnossa pitämiseksi tarpeellisen hammaslääkärihoidon, sekä myös oppilaille koulussa ja koulumatkalla sattuneiden hammastapaturmien hoidon. Asetuksen (551/56) mukaan oppilaiden hampaiston tarkastus oli suoritettava ainakin kerran lukuvuodessa. Oppilaille oli varattava mahdollisuus saada tarkastuksessa havaittujen hammassairauksien vaatima hoito, johon kuului hampaiden paikkaus, juurenhoidot, hampaiden poistot, ientulehduksen hoito ja hammaskiven poisto. Kunta saattoi laajentaa hoidon käsittämään myös röntgentutkimuksen, hampaidenoikomishoidon ja juurenpäänleikkauksen. Kunta sai valtionavustusta 2/3 kouluhammaslääkärintoimen aiheuttamista laissa lähemmin määritellyistä menoista.

Kouluhammashoitoa koskevat tilastotiedot on esitetty tauluissa 2.4.1 ja 2.4.2. Tiedot perustuvat kouluhammaslääkärin laskulomakkeisiin.

Lukuvuonna 1968/69 oli kouluhammaslääkärintoimintaa 97.3 %:ssa ja lukuvuonna 1969/70 96.9 %:ssa maamme kaikista kunnista. Tarkastettujen oppilaiden määrät mainittuina lukuvuosina olivat 474 940 (97.2 % kaikista oppilaista) ja 491 544 (94.9 % kaikista oppilaista). Kouluhammaslääkäreitä oli lukuvuonna 1968/69 yhteensä 1 078 ja lukuvuonna 1969/70 yhteensä 1 104, joten yhtä kouluhammaslääkäriä kohti oli vastaavasti 441 ja 452 tarkastettua oppilasta.

Lukuvuonna 1968/69 tarkastetuista oppilaista oli hoidon tarpeessa 87.3 % ja seuraavana lukuvuonna tarkastetuista 88.1 %. Koko maassa hoidettiin lukuvuonna 1968/69 valmiiksi 90.0 % tarkastetuista hammashoidon tarpeessa olleista oppilaista, ja lukuvuonna 1969/70 luku oli 89.3 %.

Koska hammaskaries on ollut ylivoimaisesti yleisin sairaus kansakoulujen oppilailla, lääkintöhallitus on jatkuvasti kiinnittänyt huomiota tämän sairauden ehkäisevään hoitoon. Niinpä vuonna 1969 lääkintöhallitus antoi kaksikin ehkäisevää hammashoitoa koskevaa yleiskirjettä. Yleiskirje n:o 1436 käsittelee fluorin käyttöä hammassairauksien ehkäisemiseksi ja antaa ohjeet fluorin eri käyttömuodoista alueilla, joiden juomavesi ei sisällä riittävästi tätä hampaiden vastustuskykyä lisäävää mineraalia. Yleiskirje n:o 1458 antaa ohjeet kouluhammaslääkärin suorittamista toimenpiteistä ja tässä yhteydessä kiinnittää erityistä huomiota ehkäisevän hammashoidon toteuttamiseen kouluhammaslääkärin vastaanotolla ja kouluissa.

Huhtikuun alussa 1972 voimaan astunut kansanterveyslaki aiheutti tärkeitä muutoksia maamme hammashuollossa. Kansanterveyslain 14 §:n mukaan kansanterveystyöhön kuuluvina velvollisuuksina, saman lain 19 §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman rajoissa, kunnan tulee ylläpitää hammassairauksien vastustamistyötä, johon luetaan valistus- ja ehkäisytoiminta sekä kunnan asukkaiden hampaiden tutkimus ja hoito. Hammashuollon laajentaminen tapahtuu valtakunnallisen suunnitelman edellyttämällä tavalla. Valtioneuvoston vuosiksi 1974—78 vahvistaman kansanterveystyön valtakunnallisen suunnitelman mukaan kuntien tulee järjestää suunnitelmakauden loppuun mennessä kaikkien alle 21-vuotiaiden ilmainen hammashuolto ikäluokittain seuraavasti:

2.4 Skoltandvård

Den lagstadgade skoltandvården riktades under åren 1969 och 1970 endast till folkskolornas, medborgarskolornas och de mellanskolors elever, vilka är anslutna till folkskolan som dess del.

Enligt lagen om tandläkarbefattning vid folkskolorna (297/56) var kommunen förpliktad att organisera granskningen av elevernas tänder på sitt område samt den nödiga tandläkarvården för deras underhåll, samt vården av de tandolycksfall, vilka skett i skolan och på skolresan. Enligt förordningen (551/56) måste granskningen av elevernas tänder utföras minst en gång om läsåret. Eleverna måste reserveras möjlighet att erhålla den tandvård, som vid inspektionen konstaterade tandsjukdomars vård förutsätter, till vilken hörde tändernas plombering, rotbehandlingar, tändernas extraheringar, vård av tandköttsinflammation och avlägsnande av tandsten. Kommun kunde utvidga vården att omfatta även röntgenundersökning, tandreglering och rotspetsresektion. Kommun erhöll statsbidrag på 2/3 av de i lagen närmare definierade utgifterna av skoltandläkarväsendet.

De statistiska uppgifterna rörande skoltandvården har framställts i tabellerna 2.4.1. och 2.4.2. Uppgifterna baserar sig på räkningsblanketten för skoltandläkare.

Under läsåret 1968/69 fanns det skoltandläkarverksamhet i 97.3 % och under läsåret 1969/70 i 96.9 % av landets alla kommuner. De granskade elevernas antal under nämnda läsår var 474 940 (97.2 % av alla elever) och 491 544 (94.9 %) av alla elever. Antalet skoltandläkare var under läsåret 1968/69 sammanlagt 1 078 och under läsåret 1969/70 sammanlagt 1 104, så att per skoltandläkare antalet granskade elever var respektive 441 och 452 granskade elever.

Av de elever, som granskades under läsåret 1968/69, var 87.3 % i behov av vård och av de under följande läsår granskade 88.1 %. I hela landet sköttes under läsåret 1968/69 färdigt 90.0 % av de granskade elever, som var i behov av tandvård, och siffran för 1969/70 var 89.3 %.

Emedan tandkaries har varit den allmännaste sjukdomen hos folkskoleleverna, har medicinalstyrelsen fäst kontinuerligt uppmärksamhet på den preventiva vården av denna sjukdom. Sålunda gav medicinalstyrelsen år 1969 två cirkulär rörande förebyggande tandvård. Cirkulär nr 1436 behandlar användningen av fluor för förebyggande av tandsjukdomar och ger direktiv angående fluorens olika användningsformer på de områden, där dricksvattnet inte innehåller tillräckligt av detta mineral, som ökar tändernas motståndskraft. Cirkulär nr 1458 ger direktiven angående skoltandläkarens åtgärder, och i detta sammanhang fäster det speciellt uppmärksamhet på verkställandet av den förebyggande tandvården vid skoltandläkarens mottagning och i skolorna.

Folkhälsolagen, som trädde i kraft fr.o.m. början av april 1972, förorsakade viktiga ändringar i vårt lands tandvård. Enligt folkhälsolagens 14 § bör kommun såsom förpliktelser i samband med folkhälsolagen, inom ramen av den verksamhetsplan, som avses i samma lags 19 §, upprätthålla förebyggande arbete för bekämpande av tandsjukdomar, i vilket inberäknas upplysnings- och den preventiva verksamheten samt undersökning och vård av kommunens invånare. Utvidgningen av tandvården sker på det sätt, som förutsätts i riksomf. planen. Enligt den plan, som statsrådet fastställt för åren 1974—78, bör kommunen organisera avgiftsfri tandvård av alla under 21 år åldersgruppsvis såsom följer:

Kuvio 2.4.1 Tarkastamattomat, valmiiksi hoitamattomat, valmiiksi hoidetut ja hoitoa tarvitsemattomat oppilaat prosentteina lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluneista oppilaista lukuvuosina 1957/58—1969/70

Fig. 2.4.1 Icke undersökta, behandlingen icke slutförd, slutbehandlade samt elever utan behov av vård i procent av elever inom kretsen av den lagstadgade skoltandvården läsåren 1957/58—1969/70

Fig. 2.4.1 Unexamined, uncompletely treated and completely treated pupils and pupils not in need of treatment as percentage of all pupil entitled to dental care in school years 1957/58—1969/70

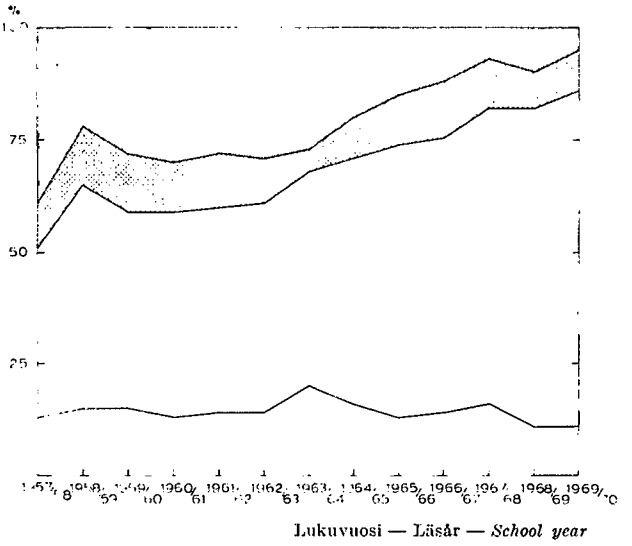

Tarkastamattomat — Icke undersökta — *Unexamined*
Valmiiksi hoitamattomat — Behandlingen icke slutförd — *Uncompletely treated*
Valmiiksi hoidetut — Slutbehandlade — *Completely treated*
Hoitoa tarvitsemattomat — Utan behov av vård — *Not in need of treatment*

Lukuvuosi — Läsår — *School year*

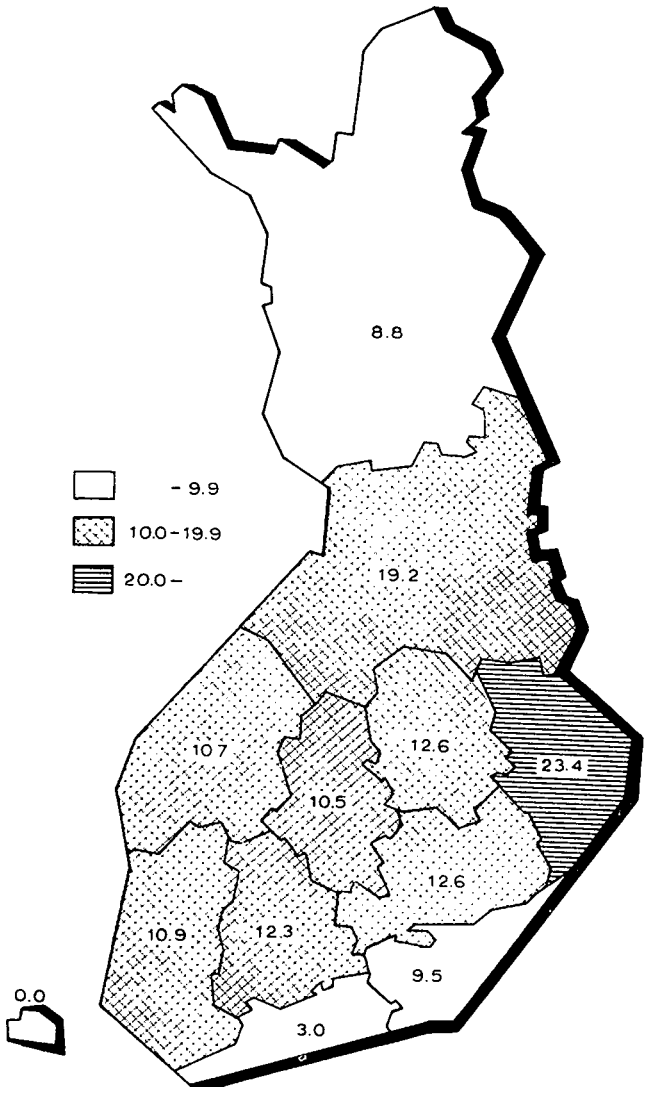

Kuvio 2.4.2 Valmiiksi hoitamattomat oppilaat prosentteina hoidon tarpeessa olleista oppilaista lääneittäin lukuvuonna 1969/70

Fig. 2.4.2 Elever, vars behandling icke slutförts, i procent av elever i behov av värd länsvis läsåret 1969/70

Fig. 2.4.2 Uncompletely treated pupils as percentage of all examined pupils needing dental care by province in school year 1969/70

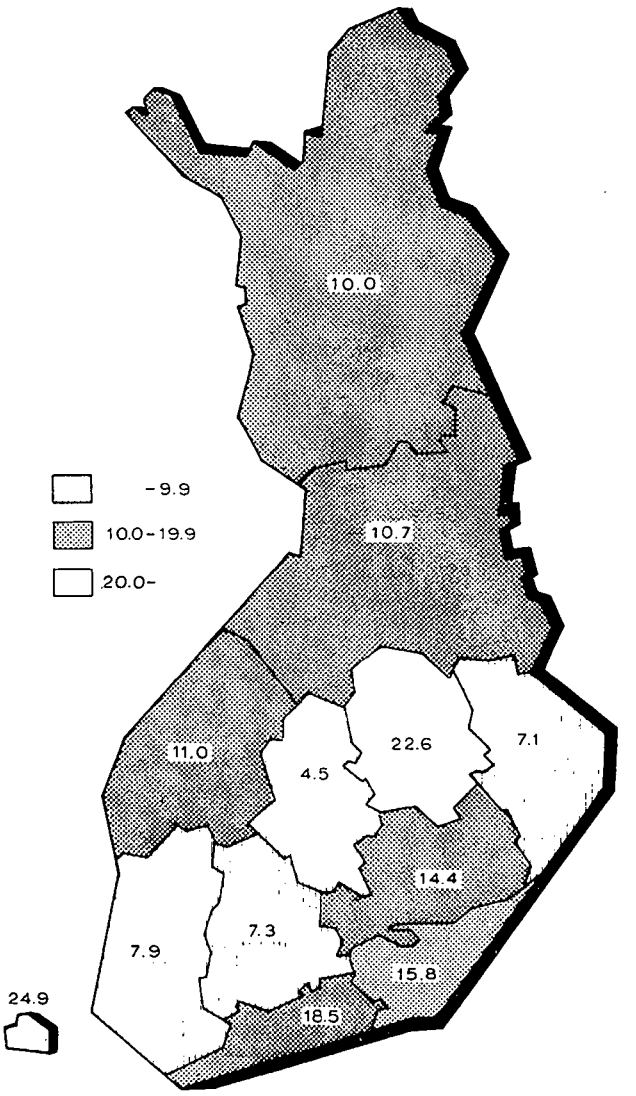

Kuvio 2.4.3 Hoitoa tarvitsemattomat oppilaat prosentteina tarkastetuista oppilaista lääneittäin lukuvuonna 1969/70

Fig. 2.4.3 Elever utan behov av värd i procent av undersökta elever länsvis läsåret 1969/70

Fig. 2.4.3 Pupils not in need of treatment as percentage of all examined pupils by province in school year 1969/70

Vuonna 1972 ..... 0—1 ja 6—12-vuotiaat
„ 1973 ..... 0—2 ja 6—13 „
„ 1974 ..... 0—4 ja 6—15 „
„ 1975 ..... 0—16 „
„ 1976 ..... 0—17 „
„ 1977 ..... 0—18 „
„ 1978 ..... 0—20 „

Ensimmäisenä vuonna 1972 ilmaiseen hammashoitoon ovat oikeutettuja siis 0—1 vuotiaat ja 6—12 vuotiaat.

Kansanterveyslaki tulee siten huomattavasti laajentamaan ja monipuolistamaan yhteiskunnan järjestämää hammashuoltoa siitä, mitä kansakoulujen hammaslääkäritoimesta annettu laki edellytti.

1972 ..... 0—1 och 6—12 -åringar
1973 ..... 0—2 och 6—13 „
1974 ..... 0—4 och 6—15 „
1975 ..... 0—16 -åringar
1976 ..... 0—17 „
1977 ..... 0—18 „
1978 ..... 0—20 „

Den första gruppen, som under år 1972 är berättigad till den avgiftsfria tandvården, är således 0—1 -åringar och 6—12 -åringar.

Folkhälsolagen kommer således ansenligt att utvidga och göra mångsidigare den av samhället organiserade tandvården från det som lagen om tandläkarbefattning vid folkskolorna förutsatte.

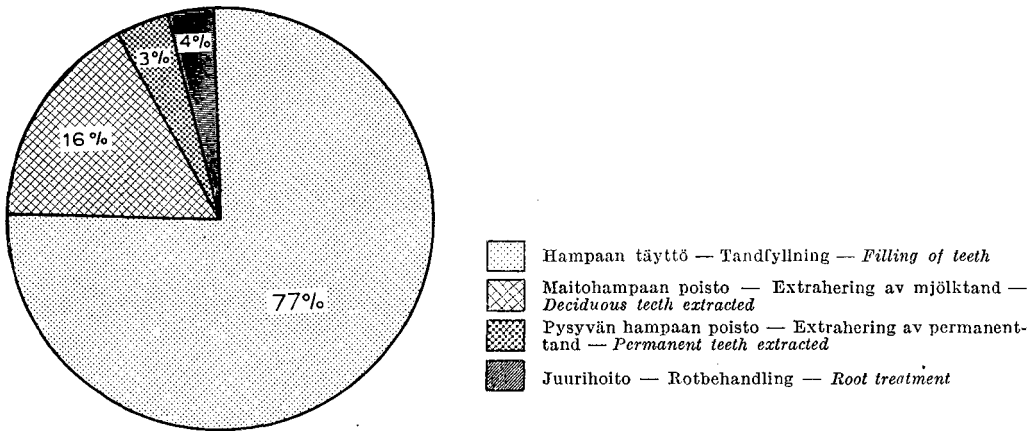

Kuvio 2.4.4 Tavallisimpien kouluhammaslääkärin suorittamien hoitotoimenpiteiden sisäinen jakautuma lukuvuonna 1969/70
Fig. 2.4.4 De vanligaste vårdåtgärdernas inre fördelning utförda av skoltandläkaren läsåret 1969/70
Fig. 2.4.4 Distribution of the most common measures performed by school dentist in the school year 1969/70

2.4 School Dental Services

Dental care at the expense of the community is available only for primary school children. According to the provisions of the law of 1956 it is the responsibility of the commune to organize the examination of teeth and necessary dental care for all primary school children within its area.

The number of communes which already have a school dentist has continually increased. In the school year 1969/70 there was at least one school dentist in 505 communes, thus dental care was given in 96.9 per cent of all communes.

Statistical data regarding dental care at primary schools for the school years 1968/69 and 1969/70 are given in tables 2.4.1 and 2.4.2.

2.4.1 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1968 ja kevätlukukaudella 1969 [1])
Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1968 och vårterminen 1969 [1])
Measures performed by school dentists by province during autumn term 1968 and spring term 1969 [1])

Toimenpiteitä Åtgärder *Measures*	Lääni — Län — *Province*									
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-B:borgs		Ahvenanmaa [2]) Ålands [2])		Hämeen Tavastehus		Kymen Kymmene	
	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969
Yhdellä pinnalla oleva täyte — Fyllning på en yta — *Simple filling*	71 254	86 951	55 946	78 551	..	..	53 008	68 298	23 948	32 785
Kulma — Hörn — *II-class filling*	14 034	20 782	12 344	19 461	..	..	14 657	21 205	5 244	7 618
Satula tai terä — Sadel eller krona — *MOD or crown*	1 357	2 649	1 540	2 945	..	..	1 505	3 083	622	930
Eristys — Isolering — *Cavity lining (insulation)*	55 353	72 575	55 014	80 788	..	..	47 901	68 533	22 703	31 658
Maitohampaan hionta ja penslaus — Mjölktandslipning och pensling — *Grinding and painting of deciduous tooth*	1 359	1 106	1 238	1 790	..	..	937	1 557	845	636
Pulpan kattaminen — Pulpaöverkappning — *Pulp capping*										
a) välillinen — indirekt — *indirect*	1 128	1 678	905	1 499	..	..	923	1 598	531	746
b) välitön — direkt — *direct*	665	978	641	1 181	..	..	991	1 297	392	510
Pulpan kuolettaminen — Dödande av pulpan — *Devitalization*	364	170	1 284	1 305	..	..	393	171	336	250
Pulpan kuolettamisen uusiminen — Förnyat dödande av pulpa — *Renewal of the devitalization*	166	67	591	798	..	..	170	95	96	84
Osittainen pulpan poistaminen ja amputaatiotahna (juurentäyte) — Partiellt avlägsnande av pulpa och amputationspasta (rotfyllning) — *Partial pulpectomy and amputationpaste*	1 534	2 164	1 806	2 185	..	..	1 603	2 124	535	692
Pulpan poistaminen yksijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med en rotkanal och rotfyllning — *Pulpectomy of tooth with single root and rootfilling*	200	501	181	512	..	..	197	474	106	199
Pulpan poistaminen monijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med flera rotkanaler och rotfyllning — *Pulpectomy of tooth with several roots and rootfillings*	228	483	60	153	..	..	173	209	29	66
Märkivän pysyvän hampaan juurenhoito ja juurentäyte — Gangränbehandling av permanenttand och rotfyllning — *Treatment of permanent gangrenous tooth with rootfilling*	161	402	113	296	..	..	151	348	81	124
Juurenpään leikkaus — Rotspetsresektion — *Root resection*	2	37	13	16	..	..	6	15	1	—
Abskessin avaus, märkivän hampaan avaus — Öppnande av abcess, av gangrän permanenttand och gangrän mjölktand — *Opening of abcess or gangrenous tooth*	1 076	1 444	689	1 033	..	..	1 116	1 662	408	533
Maitohampaan poisto — Extrahering, mjölktand utan bedövning — *Deciduous teeth removed*	14 760	16 194	15 365	16 213	..	..	13 537	13 893	8 002	7 791
Pysyvän hampaan poisto — Extrahering, permanenttand utan bedövning — *Permanent teeth removed*	1 113	1 687	1 209	2 405	..	..	1 560	2 571	855	959
Puudutus käyntikerralta — Bedövning per gång — *Local anaesthesia given*	9 100	11 002	9 965	14 367	..	..	9 091	11 301	5 981	6 637
Puhkeamattoman hamp. leikk.poisto ja huulijänteen leikkaus tai hamp. paljastaminen — Operativt avlägsn. av icke frambruten tand o. frenulumoper. el. frilägg. av tand — *Operative extraction of unerupted teeth and frenulectomia or deliberatio dentis*	22	14	6	11	..	..	65	134	5	5
Ikenien hoito ja hammaskiven poisto — Tandköttsbehandling och avlägsnande av tandsten — *Treatment of gums and removal of dental calculus*	1 023	1 371	703	991	..	..	935	985	138	213
Röntgenkuva—Röntgenundersökning—*X-ray films taken*	2 448	3 159	1 155	1 928	..	..	1 905	2 692	343	523
Tapaturmat — Olycksfall — *Accidents*	40	21	14	46	..	..	81	57	5	13
Hampaiden oikomiset — Tandreglering — *Orthodontic* treatments	454	165	680	945	..	..	533	2 212	106	153
Valistustyötunteja —Upplysningsarbetstimmar — *Hours for educational work*	384	346	388	473	..	..	804	1 038	502	553
Oppilaiden määrä — Antal elever — *Number of pupils*	79 372	79 372	67 901	67 901	2 075	2 075	61 730	61 730	36 599	36 599
Tarkastettu — Undersökta — *Number of pupils examined*	45 413	34 225	34 192	30 840	..	1 734	38 756	24 592	18 196	17 824
Hampaat hoidon tarpeessa — Elever i behov av vård — *Dental treatment needed*	34 440	32 139	27 831	30 062	..	1 313	30 536	23 882	14 238	14 301
Hoidettu valmiiksi — Slutbehandlade — *Dental treatment completed*	30 173	31 776	23 866	29 641	..	1 458	23 076	24 413	11 658	14 826
Kouluhammashoidosta kieltäytynyt — Vägrad underkasta sig skoltandvård — *Number of school children refraining from treatment*	1 469	1 597	780	1 106	..	73	778	1 151	674	771
Asentovirheitä — Tandställningsanomalier — *Number of orthodontic cases*	4 177	3 850	2 282	2 738	..	10	4 102	2 602	1 501	1 533
Hampaantäyttöjä — Tandfyllningar — *Filling of teeth*	86 645	110 382	69 830	100 957	..	..	69 170	92 586	29 814	41 333
Juurihoitoja — Rotbehandlingar — *Root treatment*	3 201	5 031	2 862	4 195	..	..	3 246	4 832	1 160	1 614

[1]) Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ollut 14 kunnassa. — I 14 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit. — *No school dental services in*
[2]) Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko vuoden 1969 tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade uppgifterna för år 1969. — *On spring*

Mikkelin S:t Michels		Kuopion Kuopio		Pohjois-Karjalan Norra Karelens		Vaasan Vasa		Keski-Suomen Mellersta Finlands		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Yhteensä Summa *Total*		
1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968/1969
18 812	25 730	25 139	36 270	21 883	25 483	42 062	49 132	28 029	31 259	48 240	61 875	25 394	35 922	413 715	532 256	945 971
5 135	7 628	4 748	9 230	6 087	6 941	9 742	11 308	7 617	9 681	10 674	13 399	6 612	9 533	96 894	136 786	233 680
1 148	1 793	710	1 874	998	1 334	1 419	2 320	1 031	1 451	1 754	2 222	842	1 416	12 926	22 017	34 943
22 085	30 388	26 018	39 830	23 992	28 367	41 550	48 647	28 386	34 803	51 763	65 792	25 310	36 713	400 075	538 094	938 169
356	218	477	502	97	522	255	664	147	72	203	455	113	122	6 027	7 644	13 671
574	801	574	1 255	828	647	1 327	1 722	837	801	1 420	2 159	455	611	9 502	13 517	23 019
616	947	630	1 154	808	874	940	1 147	462	654	1 075	1 269	575	803	7 795	10 814	18 609
235	87	44	406	235	319	699	334	468	573	458	805	6	369	4 522	4 789	9 311
28	13	9	194	36	94	409	104	180	279	185	361	4	144	1 874	2 233	4 107
576	720	786	1 016	869	741	1 376	1 485	804	1 036	1 491	1 734	404	571	11 784	14 468	26 252
100	183	185	380	193	289	333	546	171	186	309	578	206	246	2 181	4 094	6 275
21	57	35	97	53	80	63	102	27	36	79	89	23	82	791	1 454	2 245
59	121	125	327	288	333	264	377	107	178	227	397	67	147	1 643	3 050	4 693
2	3	—	3	2	8	5	17	3	3	17	38	2	4	53	144	197
291	279	342	547	391	530	299	422	311	375	469	784	162	318	5 554	7 927	13 481
6 671	8 002	7 151	7 662	8 693	7 386	14 831	11 613	8 586	8 151	18 779	15 322	11 614	10 264	127 989	122 491	250 480
1 221	2 009	2 228	3 929	2 334	2 820	3 266	3 734	1 464	1 389	5 362	7 710	2 381	3 469	22 983	32 682	55 665
7 921	10 391	8 117	11 363	10 231	10 417	12 910	13 351	7 328	7 459	15 979	17 348	8 998	10 666	105 621	124 302	229 923
3	4	8	17	2	4	7	15	4	2	7	10	—	6	129	222	351
190	338	168	267	189	324	577	759	406	432	275	347	88	165	4 692	6 192	10 884
373	615	660	1 334	337	503	876	1 213	1 206	1 416	676	1 230	179	316	10 158	14 929	25 087
8	4	1	15	7	8	5	30	9	18	11	26	—	6	181	244	425
72	16	125	232	85	103	256	406	526	857	108	208	109	151	3 054	5 448	8 502
268	310	291	518	313	571	511	300	515	399	384	437	141	94	4 501	5 039	9 540
27 172	27 172	34 895	34 895	29 268	29 268	52 694	52 694	30 972	30 972	67 400	67 400	36 140	36 140	526 218	526 218	526 218
12 906	10 468	17 154	12 498	12 123	10 199	22 501	20 891	15 726	13 644	27 470	23 334	15 504	14 750	259 941	214 999	474 940
10 552	10 286	14 485	9 974	10 670	10 192	19 092	18 213	15 231	13 534	22 518	23 330	13 368	14 619	212 961	201 845	414 806
7 201	8 743	10 446	12 421	7 708	14 486	15 562	17 141	11 915	13 338	18 611	20 393	10 897	13 446	171 113	202 082	373 195
399	439	366	616	354	523	715	966	349	437	1 384	1 559	388	650	7 656	9 888	17 544
1 016	784	1 547	1 292	1 340	1 271	1 441	1 560	1 304	915	1 942	2 322	706	748	21 358	19 625	40 983
25 095	35 151	30 597	47 374	28 968	33 758	53 223	62 760	36 677	42 391	60 668	77 496	32 848	46 871	523 535	691 059	1 214 594
1 049	1 363	1 473	2 370	1 796	1 981	2 340	2 949	1 423	1 814	2 592	3 620	864	1 368	22 006	31 137	53 143

14 communes.
term are entered data for the whole year 1969.

2.4.1 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1969 ja kevätlukukaudella 1970 [1])

Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1969 och vårterminen 1970 [1])

Measures performed by school dentists by province during autumn term 1969 and spring term 1970 [1])

Toimenpiteitä Åtgärder *Measures*	Lääni — Län — *Province*									
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-B:borgs		Ahvenanmaa [2]) Ålands [2])		Hämeen Tavastehus		Kymen Kymmene	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Yhdellä pinnalla oleva täyte — Fyllning på en yta — *Simple filling*	70 077	82 510	63 810	81 357	..	..	56 528	70 040	24 095	32 088
Kulma — Hörn — *II-class filling*	14 353	21 873	13 740	19 709	..	..	15 461	20 951	5 030	7 805
Satula tai terä — Sadel eller krona — *MOD or crown*	1 454	2 831	1 638	2 906	..	..	1 572	3 112	588	961
Eristys — Isolering — *Cavity lining (insulation)*	58 041	75 432	64 925	86 233	..	..	53 556	70 832	22 565	31 182
Maitohampaan hionta ja penslaus — Mjölktandslipning och pensling — *Grinding and painting of deciduous tooth*	1 257	1 479	542	1 913	..	..	2 840	2 086	2 202	1 203
Pulpan kattaminen — Pulpaöverkappning — *Pulp capping*										
a) välillinen — indirekt — *indirect*	1 354	1 817	1 512	2 002	..	..	1 261	1 948	320	399
b) välitön — direkt — *direct*	669	898	797	1 064	..	..	850	1 318	533	706
Pulpan kuolettaminen — Dödande av pulpan — *Devitalization*	87	331	65	38	..	..	79	20	21	11
Pulpan kuolettamisen uusiminen — Förnyat dödande av pulpa — *Renewal of the devitalization*	84	327	25	4	..	..	26	7	3	3
Osittainen pulpan poistaminen ja amputaatiotahna (juurentäyte) — Partiellt avlägsnande av pulpa och amputationspasta (rotfyllning) — *Partial pulpectomy and amputationpaste*	1 591	2 125	2 046	2 004	..	..	1 598	2 121	558	715
Pulpan poistaminen yksijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med en rotkanal och rotfyllning — *Pulpectomy of tooth with single root and rootfilling*	179	482	239	500	..	..	176	432	83	196
Pulpan poistaminen monijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med flera rotkanaler och rotfyllning — *Pulpectomy of tooth with several roots and rootfillings*	305	455	79	166	..	..	130	176	37	50
Märkivän pysyvän hampaan juurenhoito ja juurentäyte — Gangränbehandling av permanenttand och rotfyllning — *Treatment of permanent gangrenous tooth with rootfilling*	182	266	146	276	..	..	223	360	79	139
Juurenpään leikkaus — Rotspetsresektion — *Root resection*	8	10	3	14	..	..	15	35	—	2
Abskessin avaus, märkivän hampaan avaus — *Öppnande* av abcess, av gangrän permanenttand och gangrän mjölktand — *Opening of abcess or gangrenous tooth*	1 352	1 598	930	1 069	..	..	1 496	2 042	528	656
Maitohampaan poisto — Extrahering, mjölktand utan bedövning — *Deciduous teeth removed*	15 146	15 931	16 164	16 683	..	..	13 384	15 210	7 430	8 489
Pysyvän hampaan poisto — Extrahering, permanenttand utan bedövning — *Permanent teeth removed*	1 046	1 804	1 405	2 171	..	..	1 442	2 050	777	1 242
Puudutus käyntikerralta — Bedövning per gång — *Local anaesthesia given*	10 420	12 176	12 143	15 040	..	..	10 153	13 170	5 747	6 838
Puhkeamattoman hamp. leikk.poisto ja huulijänteen leikkaus tai hamp. paljastaminen — Operativt avlägsn. av icke frambruten tand o. frenulumoper. el. frilägg. av tand — *Operative extraction of unerupted teeth and frenulectomia or deliberatio dentis*	70	78	27	33	..	..	61	135	38	7
Ikenien hoito ja hammaskiven poisto — Tandköttsbehandling och avlägsnande av tandsten — *Treatment of gums and removal of dental calculus*	921	1 417	582	948	..	..	736	1 176	156	225
Röntgenkuva — Röntgenundersökning — *X-ray films taken*	4 365	4 982	1 624	2 455	..	..	1 833	2 798	560	735
Tapaturmat — Olycksfall — *Accidents*	5	160	25	30	..	..	40	184	5	13
Hampaiden oikomiset — Tandreglering — *Orthodontic treatments*	314	710	386	450	..	..	311	1 538	82	147
Valistustyötunteja — Upplysningsarbetstimmar — *Hours for educational work*	572	481	996	1 515	..	..	1 411	1 875	628	654
Oppilaiden määrä — Antal elever — *Number of pupils*	79 849	79 849	67 529	67 529	2 005	2 005	61 888	61 888	35 571	35 571
Tarkastettu — Undersökta — *Number of pupils examined*	45 097	34 852	39 825	28 063	..	1 970	41 307	21 791	18 331	16 917
Hampaat hoidon tarpeessa — Elever i behov av vård — *Dental treatment needed*	35 613	29 532	32 252	30 279	..	1 479	32 966	25 540	14 444	15 238
Hoidettu valmiiksi — Slutbehandlade — *Dental treatment completed*	31 511	31 670	26 177	29 517	..	1 429	23 419	27 879	11 917	14 932
Kouluhammashoidosta kieltäytynyt — Vägrad underkasta sig skoltandvård — *Number of school children refraining from treatment*	1 550	1 840	736	1 107	..	45	688	1 146	353	560
Asentovirheitä — Tandställningsanomalier — *Number of orthodontic cases*	4 783	4 059	3 390	2 911	..	85	4 556	2 505	1 750	1 584
Hampaantäyttöjä — Tandfyllningar — *Filling of teeth*	85 884	107 214	79 188	103 972	..	..	73 561	94 103	29 713	40 854
Juurihoitoja — Rotbehandlingar — *Root treatment*	3 617	4 936	3 443	4 029	..	..	3 638	5 166	1 285	1 758

[1]) Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ollut 13 kunnassa. — I 13 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit. — *No school dental services in*

[2]) Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko vuoden 1970 tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade uppgifterna för år 1970. — *On spring*

Mikkelin S:t Michels		Kuopion Kuopio		Pohjois-Karjalan Norra Karelens		Vaasan Vasa		Keski-Suomen Mellersta Finlands		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Yhteensä Summa *Total*		
1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969/1970
23 003	30 036	25 979	37 473	19 925	26 292	46 209	57 393	27 446	32 178	47 946	66 421	25 578	36 486	430 596	552 274	982 870
6 260	9 016	5 233	10 288	4 503	7 034	9 979	13 450	7 489	9 582	9 898	14 633	7 249	11 248	99 195	145 589	244 784
1 238	1 828	817	1 849	732	1 453	2 060	3 054	999	1 249	1 293	2 243	961	1 385	13 352	22 871	36 223
26 932	36 476	27 512	42 539	20 965	29 268	47 818	61 130	28 548	34 117	51 108	71 861	27 132	40 100	429 102	579 170	1 008 272
408	229	335	403	416	690	398	244	127	136	168	435	169	144	8 862	8 962	17 824
675	718	833	1 407	486	638	1 895	2 011	738	1 030	1 585	2 430	718	776	11 377	15 176	26 553
688	706	878	1 283	617	993	1 066	1 393	629	887	1 198	1 792	561	897	8 486	11 937	20 423
3	—	10	19	1	—	188	151	434	363	81	35	234	349	1 203	1 317	2 520
1	—	—	—	—	—	232	209	169	179	11	4	116	205	667	938	1 605
725	712	824	978	592	703	1 256	1 793	782	873	1 402	1 471	532	664	11 906	14 159	26 065
97	162	135	310	209	286	345	638	120	193	311	509	135	256	2 029	3 964	5 993
37	32	25	82	47	99	97	179	26	50	58	106	49	66	890	1 461	2 351
82	124	140	267	199	324	256	436	117	186	264	351	111	179	1 799	2 908	4 707
4	2	1	3	3	16	13	14	—	6	14	33	12	10	73	145	218
450	291	459	777	426	520	589	747	634	752	676	1 072	358	497	7 898	10 021	17 919
7 715	7 941	8 054	7 924	6 928	8 171	14 171	12 501	9 198	8 275	17 432	17 516	10 903	9 778	126 525	128 419	254 944
1 341	1 747	2 030	3 462	1 629	2 843	3 052	4 708	1 321	1 998	5 136	7 979	1 904	3 031	21 083	33 035	54 118
9 373	10 603	9 001	11 466	8 590	11 631	14 414	17 145	7 715	8 199	16 613	19 978	9 954	11 741	114 203	137 987	252 190
7	12	10	29	30	10	11	24	8	19	17	24	2	5	281	376	657
216	276	155	359	263	388	569	783	311	371	332	521	119	148	4 360	6 612	10 972
550	639	803	1 093	316	1 097	1 174	1 611	1 578	1 660	1 079	1 421	279	350	14 161	18 841	33 002
3	9	4	11	6	3	11	23	4	10	14	20	3	13	120	476	596
51	108	212	345	38	2	410	278	63	81	182	243	54	54	2 103	3 956	6 059
326	318	478	538	478	641	446	755	649	551	728	845	130	236	6 842	8 409	15 251
26 278	26 278	34 905	34 905	27 869	27 869	50 887	50 887	30 125	30 125	65 462	65 462	35 608	35 608	517 976	517 976	517 976
13 053	11 743	16 755	14 658	11 669	14 232	23 347	22 147	16 115	13 133	25 638	29 868	15 970	15 063	267 107	224 437	491 544
10 224	11 008	10 322	13 988	11 013	13 046	18 690	21 821	14 805	13 127	21 150	28 443	13 837	14 101	215 316	217 602	432 918
8 405	10 148	10 509	14 107	8 057	10 370	15 668	20 495	11 986	13 016	18 045	22 036	11 168	14 310	176 862	209 909	386 771
495	516	201	768	362	695	695	1 047	402	467	1 002	1 852	521	843	7 005	10 886	17 891
942	662	1 082	1 904	1 274	1 563	1 584	1 924	1 118	1 714	2 113	3 174	735	769	23 327	22 854	46 181
30 501	40 880	32 029	49 610	25 160	34 779	58 248	73 897	35 934	43 009	59 137	83 297	33 788	49 119	543 143	720 734	1 263 877
1 395	1 323	1 584	2 417	1 476	1 948	2 556	3 807	1 679	2 060	2 725	3 542	1 197	1 672	24 595	32 658	57 253

13 communes.
term are entered data for the whole year 1970.

2.4.2 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1968/69 [1])
Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1968/69 [1])
School dental services by province in the school year 1968/69 [1])

Lääni Län *Province*	Kunnat, joissa on ollut kouluhammaslääkäritoimintaa Kommuner med skoltandläkarverksamhet *Communes with school dental services*		Kouluhammaslääkärit Skoltandläkare *School dentists*	Oppilaat lukuvuonna 1968/69 Elever under läsåret 1968/69 *Pupils in the school year 1968/69*	Tarkastettuja Undersökta *Examined pupils*		Tarkastettuista hoidon tarpeessa Av undersökta i behov av vård *Of examined, treatment needed*	Hoidettu valmiiksi Slutbehandlade *Complete treatment*	100 valm.hoid. lasta kohti Per 100 slutbehandlade barn *Per 100 pupils treated compl.*					
	Luku Antal *Number*	%			Luku Antal *Number*	%	%		Hampaan täyttämisiä Tandfyllningar *Filling of teeth*	Juurihoitoja Rotbehandlingar *Root treatment*	Maitohampaan poistoja Temporära tänders extraheringar *Deciduous teeth extracted*	Pysyvän hampaan poistoja Permanenta tänders extraheringar *Permanent teeth extracted*	Tarkastettuja kouluhammaslääk. kohti Undersökta per skoltandläkare *Examined pupils per school dentist*	Valm.hoid. kouluhammaslääk. kohti Slutbehandlade per skoltandläkare *Completely treated pupils per school dentist*
1968/69	**Lukuvuosi — Läsår** — *School year*													
Uudenmaan — Nylands ...	43	100.0	169	79 372	[3]) 79 638	100.0	83.6	61 949	318	13	50	5	475	367
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	106	99.1	205	67 901	65 032	95.8	89.0	53 507	319	13	59	7	317	261
Ahvenanmaa — Åland	16	100.0	..	2 075	1 734	83.6	75.7	1 458	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	56	98.2	161	61 730	[3]) 63 348	100.0	85.9	47 489	341	17	58	9	396	295
Kymen — Kymmene	33	100.0	60	36 599	36 020	98.4	79.2	26 484	269	10	60	7	600	441
Mikkelin — S:t Michels ...	28	93.3	56	27 172	23 374	86.0	89.2	15 944	378	15	92	20	417	285
Kuopion — Kuopio	28	100.0	49	34 895	29 652	85.0	82.5	22 867	341	17	65	27	605	467
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	21	100.0	43	29 268	22 322	76.3	93.5	22 194	283	17	72	23	519	516
Vaasan — Vasa	68	91.9	121	52 694	43 392	82.3	86.0	32 703	355	16	81	21	359	270
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	100.0	62	30 972	29 370	94.8	97.9	25 253	313	13	66	11	474	407
Oulun — Uleåborgs	53	94.6	100	67 400	50 804	75.4	90.2	39 004	354	16	87	34	508	390
Lapin —Lapplands	24	96.0	52	36 140	30 254	83.7	92.5	24 343	327	9	90	24	582	468
Yhteensä — Summa — *Total*	**507**	**97.3**	**1 078**	**526 218**	**474 940**	**90.3**	**87.3**	**373 195**	**325**	**14**	**67**	**15**	**441**	**346**
1967/1968	525	97.9	1 035	[4]) 535 150	496 812	[4]) 92.8	82.9	352 077	341	16	74	18	480	340
1966/1967	524	97.6	1 000	[4]) 548 302	482 285	[4]) 88.0	84.2	345 632	330	17	80	20	482	346
1965/1966	528	96.9	959	[4]) 564 842	479 367	[4]) 84.9	84.1	342 582	325	17	81	21	498	356
1964/1965	510	93.4	944	[4]) 583 282	467 339	[4]) 80.1	83.5	320 226	320	18	84	22	493	339
1963/1964	500	91.4	917	[4]) 598 307	435 389	[4]) 72.8	79.6	285 842	316	19	82	23	475	312
	Syyslukukausi 1968 — Höstterminen 1968 — *Autumn term 1968*													
Uudenmaan — Nylands ...	44	95.7	160	79 372	45 413	57.2	75.8	30 173	287	11	49	4	286	189
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	103	92.8	186	67 901	34 192	50.4	81.4	23 866	293	12	64	5	184	128
Ahvenanmaa — Åland [2]) ..	..	..	..	2 075	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	53	93.0	161	61 730	38 756	62.8	78.8	23 076	300	14	59	7	241	143
Kymen — Kymmene	30	90.9	60	36 599	18 196	49.7	78.2	11 658	256	10	69	7	303	194
Mikkelin — S:t Michels ...	28	93.3	50	27 172	12 906	47.5	81.8	7 201	348	15	93	17	258	144
Kuopion — Kuopio	28	96.6	45	34 895	17 154	49.2	84.4	10 446	293	14	68	21	381	232
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	21	100.0	40	29 268	12 123	41.4	88.0	7 708	376	23	113	30	303	193
Vaasan — Vasa	65	83.3	102	52 694	22 501	42.7	84.8	15 562	342	15	95	21	221	153
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	32	94.1	57	30 972	15 726	50.8	96.9	11 915	308	12	72	12	276	209
Oulun — Uleåborgs	52	92.9	92	67 400	27 470	40.8	82.0	18 611	326	14	101	29	299	202
Lapin — Lapplands	24	96.0	47	36 140	15 504	42.9	86.2	10 897	301	8	107	22	330	232
Yhteensä — Summa — *Total*	**480**	**92.3**	**1 000**	**526 218**	**259 941**	**49.4**	**81.9**	**171 113**	**306**	**13**	**75**	**13**	**260**	**171**
	Kevätlukukausi 1969 — Vårterminen 1969 — *Spring term 1969*													
Uudenmaan — Nylands ...	42	97.7	164	79 372	34 225	43.1	93.9	31 776	347	16	51	5	211	194
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	102	95.3	189	67 901	30 840	45.4	97.5	29 641	341	14	55	8	163	157
Ahvenanmaa — Åland [2]) ..	16	100.0	..	2 075	1 734	83.6	75.7	1 458	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	54	94.7	161	61 730	24 592	39.8	97.1	24 413	379	20	57	11	154	152
Kymen — Kymmene	32	97.0	60	36 599	17 824	48.7	80.2	14 826	279	11	53	6	297	247
Mikkelin — S:t Michels	27	90.0	52	27 172	10 468	38.5	98.3	8 743	402	16	92	23	201	168
Kuopion — Kuopio	28	100.0	47	34 895	12 498	35.8	79.8	12 421	381	19	62	32	266	264
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	19	90.5	35	29 268	10 199	34.8	99.9	14 486	233	14	51	19	291	414
Vaasan — Vasa	61	82.4	100	52 694	20 891	39.6	87.2	17 141	366	17	68	22	209	171
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	29	93.5	55	30 972	13 644	44.1	99.2	13 338	318	14	61	10	248	243
Oulun — Uleåborgs	51	91.1	84	67 400	23 334	34.6	100.0	20 393	380	18	75	38	278	243
Lapin — Lapplands	23	92.0	48	36 140	14 750	40.8	99.1	13 446	349	10	76	26	307	280
Yhteensä — Summa — *Total*	**484**	**92.9**	**995**	**526 218**	**214 999**	**40.8**	**93.9**	**202 082**	**342**	**15**	**61**	**16**	**217**	**203**

[1]) Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ole lukuvuoden aikana ollut 14 kunnassa. — I 14 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit under läsåret. — *No school dental services in 14 communes during school year.*

[2]) Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko vuoden 1969 tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade uppgifterna för år 1969. — *On spring term are entered data for the whole year 1969.*

[3]) Tarkastettujen määrä ilmeisen virheellinen. — Antal undersökta uppenbarligen felaktiga. — *Number of examined pupils obviously erraneous.*

[4]) Korjattu luku. — Korrigerat tal. — *Corrected number.*

2.4.2 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1969/70 [1])
Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1969/70 [1])
School dental services by province in the school year 1969/70 [1])

Lääni Län *Province*	Kunnat, joissa on ollut kouluhammaslääkäritoimintaa Kommuner med skoltandläkarverksamhet *Communes with school dental services*		Kouluhammaslääkärit Skoltandläkare *School dentists*	Oppilaat lukuvuonna 1969/70 Elever under läsåret 1969/70 *Pupils in the school year 1969/70*	Tarkastettuja Undersökta *Examined pupils*		Tarkastetuista hoidon tarpeessa Av undersökta i behov av vård *Of examined, treatment needed*	Hoidettu valmiiksi Slutbehandlade *Complete treatment*	100 valm.hoid. lasta kohti Per 100 slutbehandlade barn *Per 100 pupils treated compl.* Hampaan täyttämisiä Tandfyllningar *Filling of teeth*	Juurihoitoja Rotbehandlingar *Root treatment*	Maitohampaan poistoja Temporära tänders extraheringar *Deciduous teeth extracted*	Pysyvän hampaan poistoja Permanenta tänders extraheringar *Permanent teeth extracted*	Tarkastettuja kouluhammaslääk. kohti Undersökta per skoltandläkare *Examined pupils per school dentist*	Valm.hoid. kouluhammaslääk. kohti Slutbehandlade per skoltandläkare *Completely treated pupils per school dentist*
	Luku Antal *Number*	%			Luku Antal *Number*	%	%							
1969/70	**Lukuvuosi — Läsår — *School year***													
Uudenmaan — Nylands ...	43	100.0	177	79 849	[3]) 79 949	100.0	81.5	63 181	306	14	49	5	455	357
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	101	94.4	212	67 529	[3]) 67 888	100.0	92.1	55 694	329	13	59	6	334	263
Ahvenanmaa — Åland	16	100.0	..	2 005	1 970	98.3	75.1	1 429	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	56	98.2	176	61 888	[3]) 63 098	100.0	92.7	51 298	327	17	56	7	384	291
Kymen — Kymmene	32	97.0	64	35 571	35 248	99.1	84.2	26 849	263	11	59	8	551	420
Mikkelin — S:t Michels ...	29	96.7	55	26 278	24 796	94.4	85.6	18 553	385	15	84	17	451	337
Kuopion — Kuopio	26	92.9	52	34 905	31 413	90.0	77.4	24 616	332	16	65	22	604	473
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	21	100.0	37	27 869	25 901	92.9	92.9	18 427	325	19	82	24	700	498
Vaasan — Vasa	72	97.3	113	50 887	45 494	89.4	89.0	36 163	365	18	74	21	403	320
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	100.0	68	30 125	29 248	97.1	95.5	25 002	316	15	70	13	430	368
Oulun — Uleåborgs	53	94.6	96	65 462	55 506	84.8	89.3	40 081	355	16	87	33	578	418
Lapin — Lapplands	25	100.0	54	35 608	31 033	87.1	90.0	25 478	325	11	81	19	575	472
Yhteensä — Summa — *Total*	**505**	**96.9**	**1 104**	**517 976**	**491 544**	**94.9**	**88.1**	**386 771**	**327**	**15**	**66**	**14**	**452**	**350**
1968/1969	507	97.3	1 078	526 218	474 940	90.3	87.3	373 195	325	14	67	15	441	346
1967/1968	525	97.9	1 035	[4]) 535 150	496 812	[4]) 92.8	82.9	352 077	341	16	74	18	480	340
1966/1967	524	97.6	1 000	[4]) 548 302	482 285	[4]) 88.0	84.2	345 632	330	17	80	20	482	346
1965/1966	528	96.9	959	[4]) 564 842	479 367	[4]) 84.9	84.1	342 582	325	17	81	21	498	356
1964/1965	510	93.4	944	[4]) 583 282	467 339	[4]) 80.1	83.5	320 226	320	18	84	22	493	339
	Syyslukukausi 1969 — Höstterminen 1969 — *Autumn term 1969*													
Uudenmaan — Nylands ...	42	97.7	165	79 849	45 097	56.5	79.0	31 511	273	11	48	3	274	191
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	102	95.3	197	67 529	39 825	59.0	81.0	26 177	303	13	62	5	202	133
Ahvenanmaa — Åland [2]) ..	..	..	..	2 005	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	55	96.5	168	61 888	41 307	66.7	79.8	23 419	314	16	57	6	246	139
Kymen — Kymmene	30	90.9	61	35 571	18 331	51.5	78.8	11 917	249	11	62	7	300	195
Mikkelin — S:t Michels	28	93.3	50	26 278	13 053	49.7	78.3	8 405	363	17	92	16	261	168
Kuopion — Kuopio	27	96.4	50	34 905	16 755	48.0	61.6	10 509	305	15	77	19	335	210
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	20	95.2	37	27 869	11 669	41.9	94.4	8 057	312	18	86	20	315	218
Vaasan — Vasa	65	87.8	109	50 887	23 347	45.9	80.1	15 668	372	16	90	19	214	144
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	29	93.5	60	30 125	16 115	53.5	91.9	11 986	300	14	77	11	269	200
Oulun — Uleåborgs	47	83.9	82	65 462	25 638	39.2	82.5	18 045	328	15	97	28	313	220
Lapin — Lapplands	23	92.0	48	35 608	15 970	44.8	86.6	11 168	303	11	98	17	333	238
Yhteensä — Summa — *Total*	**468**	**89.8**	**1 027**	**517 976**	**267 107**	**51.6**	**80.6**	**176 862**	**307**	**14**	**72**	**12**	**260**	**172**
	Kevätlukukausi 1970 — Vårterminen 1970 — *Spring term 1970*													
Uudenmaan — Nylands ...	42	97.7	172	79 849	34 852	43.6	84.7	31 670	339	16	50	6	206	184
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	97	92.4	201	67 529	28 063	41.5	100.0	29 517	352	14	57	7	154	147
Ahvenanmaa — Åland [2]) ..	16	100.0	..	2 005	1 970	98.3	75.1	1 429	..	..	..	..	..	..
Hämeen — Tavastehus	56	98.2	170	61 888	21 791	35.2	100.0	27 879	338	19	55	7	154	164
Kymen — Kymmene	31	93.9	62	35 571	16 917	47.5	90.1	14 932	274	12	57	8	273	241
Mikkelin — S:t Michels	29	96.7	53	26 278	11 743	44.7	93.7	10 148	403	13	78	17	222	191
Kuopion — Kuopio	25	92.6	47	34 905	14 658	42.0	95.4	14 107	352	17	56	25	312	300
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	21	100.0	37	27 869	14 232	51.1	91.7	10 370	335	19	79	27	385	280
Vaasan — Vasa	65	87.8	105	50 887	22 147	43.5	98.5	20 495	361	19	61	23	211	195
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	100.0	66	30 125	13 133	43.6	100.0	13 016	330	16	64	15	199	197
Oulun — Uleåborgs	52	92.9	90	65 462	29 868	45.6	95.2	22 036	378	16	79	36	332	245
Lapin — Lapplands	25	100.0	52	35 608	15 063	42.3	93.6	14 310	343	12	68	21	290	275
Yhteensä — Summa — *Total*	**490**	**94.6**	**1 055**	**517 976**	**224 437**	**43.3**	**96.9**	**209 909**	**343**	**16**	**61**	**16**	**220**	**199**

[1]) Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ole lukuvuoden aikana ollut 13 kunnassa. — I 13 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit under läsåret. — *No school dental services in 13 communes during school year.*

[2]) Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko vuoden 1970 tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade uppgifterna för år 1970. — *On spring term are entered data for the whole year 1970.*

[3]) Tarkastettujen määrä ilmeisen virheellinen. — Antal undersökta uppenbarligen felaktiga. — *Number of examined pupils obviously erraneous.*

[4]) Korjattu luku. — Korrigerat tal. — *Corrected number.*

2.5 Opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito

Yliopistoissa, korkeakouluissa ja muissa vastaavissa oppilaitoksissa opiskelevien terveydenhuoltoa varten on kehitetty järjestelmä, mitä pitää yllä Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiö. Toiminnan keskuksina ovat terveydenhoitoasemat, joiden tärkeimmät palvelumuodot ovat: sairasvastaanotot, erikoislääkärien ambulatorinen tutkimus ja hoito, lääkärien ja sairaanhoitajien kotikäynnit, mielenterveyden neuvontapalvelu ja psykoterapia, RP-kuvaukset, hammashoito, rokotukset ja terveystarkastukset. Lisäksi säätiö harjoittaa runsasta valistus- ja tiedoitustyötä ja tekee opiskelijain terveydenhuoltoon ja sosiaalisiin kysymyksiin kohdistuvaa suunnittelu- ja tutkimustyötä.

Terveydenhoitosäätiön toimintapiiriin kuuluivat vuonna 1969 kaikkien yliopistojen ja korkeakoulujen oppilaskuntien jäsenten lisäksi 12 korkeamman oppilaitoksen täysipäiväisesti opiskelevat opiskelijat, vuonna 1970 tulivat toimintaan mukaan 3 uuden oppilaitoksen opiskelijat. Kevätlukukaudella 1970 oli näissä yliopistoissa, korkeakouluissa ja vastaavissa oppilaitoksissa 55 459 opiskelijaa.

Terveydenhoitosäätiöllä oli lukuvuosina 1968/69 ja 1969/70 terveydenhoitoasema Helsingissä, Turussa, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa, Otaniemessä (Espoossa), Vaasassa, Joensuussa ja Lappeenrannassa. Eräät asemat toimivat myös kesäisin. Asemien toiminnasta muodostavat keskeisen työmuodon päivittäiset sairasvastaanotot. Useimmiten vastaanotoista huolehtivat sisätautien erikoislääkärit. Vuosittain käy lähes puolet (noin 44 %) opiskelijoista ainakin kerran aseman vastaanotolla. Yleensä vastaanottotoiminta tapahtui aseman omissa tiloissa, poikkeuksena olivat Vaasan, Joensuun ja Lappeenrannan asemat, joiden toiminnassa jouduttiin turvautumaan väliaikaisratkaisuihin. Asemien kapasiteetti on ollut pitkän aikaa riittämätön nimenomaan psykiatrisen ja hammashoidon ja myös gynekologipalvelujen tarjonnan kohdalla. Vuonna 1969 aloitettiin mielenterveyspalvelujen alalla uusi toimintamuoto, preventiivinen neuvontapalvelu, jota varten asemille hankittiin pyskologi ja eräille asemille myös sosiaalityöntekijä. Neuvonta on opiskelijoille ilmaista, ja sitä käytetään niin runsaasti, että eräillä paikkakunnilla ei voi heti päästä vastaanotolle.

Säätiö maksoi opiskelijoiden sairaalamaksut vahvistetun korvausohjesäännön mukaan aina 1. 9. 1970 saakka, mutta sen jälkeen tämä menettely lopetettiin, samoin lopetettiin Helsingin terveydenhoitoaseman sairastuvan (20 ss.) toiminta lukuvuoden päättyessä keväällä 1970.

Hammashoidossa käy potilaita jonkin verran vähemmän kuin sairasvastaanotoilla, esim. lukuvuonna 1969/70 noin 38 % kaikista opiskelijoista kävi ainakin kerran hammashoitoa saamassa. Vaasan, Joensuun ja Lappeenrannan terveysasemilla ei vielä 1969/70 ollut omia hammaslääkärin toimitiloja. Eräät asemat tarjoavat rajoitetusti myös kesäisin, lukukausien välillä, hammashoidon palveluja.

Terveydenhoitosäätiön menoista katettiin lukuvuonna 1969/70 kaikkiaan 51 % opiskelijain suorittamilla maksuilla: lakisääteisellä terveydenhoitomaksulla (10 mk lukukaudelta), jonka jokainen opiskelija joutui maksamaan ja potilaiden itsensä suorittamilla hoitomaksuilla (poliklinikkalääkärin maksu 3 mk ja erikoislääkärin 4 mk käyntikerralta, hammashoitomaksu 12 mk käyntikerralta). Sairausvakuutus korvasi 25 % ja raha-automaattiyhdistyksen varoista myönnetty apu 18 % ja sekalaiset tuotot 3 % menoista. Tuottojen alijäämä oli 3 %.

Opiskelijoiden sairauksia ja sairaanhoitoa kuvailevaa numerotietoa on taulussa 2.5.1 ja oheisessa asetelmassa.

Valtioneuvosto asetti vuonna 1969 komitean, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus kaikkien peruskoulun jälkeen päätoimi-

2.5 Studerandenas hälso- och sjukvård

För hälsovården av studerande vid universiteten, högskolorna och övriga motsvarande läroanstalter har utvecklats ett system, som upprätthålles av Studenternas Hälsovårdsstiftelse. Centrum för verksamheten bildas av hälsovårdsstationerna, vilkas viktigaste verksamhetsformer är: mottagningar för sjuka, specialisternas ambulatoriska undersökning och vård, hembesök av läkare och sjuksköterskor, mentalhygienisk rådgivning, psykoterapi, tandvård, vaccineringar och hälsoundersökningar. Därutöver idkar stiftelsen en riklig informations- och upplysningsverksamhet och utför ett planerings- och forskningsarbete, inriktat på studerandes hälsovård och sociala frågor.

Till hälsovårdsstiftelsens verksamhetskrets hörde år 1969 förutom medlemmarna i alla universitets och högskolors elevkårer även de 12 högsta läroinstitutens heldagsstuderande studerande; under år 1970 kom med i verksamheten tre nya läroanstalters studerande. Under sommarterminen 1970 fanns i dessa universitet, högskolor och motsvarande 55 459 studerande.

Hälsovårdsstiftelsen hade under läsåren 1968/69 och 1969/70 en hälsovårdsstation i Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Jyväskylä, Uleåborg, Otnäs (Esbo), Vasa, Joensuu och Villmanstrand. Några stationer fungerade även under sommartid. Den centrala arbetsformen i stationernas verksamhet bildas av de dagliga patientmottagningarna. Årligen besöker nästan hälften (c. 44 %) av studerande åtminstone en gång stationens mottagning. I allmänhet skedde mottagningsverksamheten i stationens egna utrymmen, men undantag bildades av stationerna i Vasa, Joensuu och Villmanstrand, i vilkas verksamhet man var tvungen att ty sig till tillfälliga lösningar. Stationernas kapasitet har redan länge varit otillräcklig i synnerhet vad gäller utbudet av de psykiatriska och tandvårdens samt också gynekologtjänsterna. År 1969 startades inom den mentala hälsans område en ny verksamhetsform, den preventiva rådgivningstjänsten, för vilken till stationerna skaffades psykolog och till vissa även en socialarbetare. Rådgivningen är avgiftsfri och den används så mycket, att man inte genast kommer in på mottagning på vissa orter.

Stiftelsen betalade studerandens sjukhusutgifter enligt ett fastställt reglemente för ersättningar ända till den 1. 9. 1970, men därefter slutade detta förfarande, liksom verksamheten på sjukstugan vid Helsingfors hälsovårdsstation (20 vårdplatser) vid slutet av terminen på våren 1970.

Tandvården besöks av något färre patienter än sjukmottagningarna, t.ex. under läsåret 1969/70 c. 38 % av alla studeranden tog kontakt minst en gång för att få tandvård. På hälsostationerna i Vasa, Joensuu och Villmanstrand fanns det inte ännu 1969/70 egna tandläkarutrymmen. Några stationer erbjuder begränsade tandvårdstjänster även om sommaren, mellan terminerna.

Av hälsovårdsstiftelsens utgifter täcktes 1969/70 inalles 51 % med studerandens betalningar: medelst den lagstadgade hälsovårdsavgiften (10 mk per termin), som varje studerande själv måste betala, och medelst patienternas vårdavgifter (polikliniklärkarens avgift 3 mk och specialistläkarens 4 mk per besök, tandvårdavgiften 12 mk per besök). Sjukförsäkringen ersatte 25 % och penningautomatföreningens hjälp 18 % samt diverse inkomster 3 % av utgifterna. Inkomsternas minussaldo var 3 %.

Sifferuppgifter om studerandens sjukdomar och sjukvård finns i tabell 2.5.1. och följande uppställning.

Statsrådet tillsatte 1969 en kommitté, vars uppgift var att utarbeta ett förslag till hälsovårdssystem för alla efter grund-

sesti opiskelevien terveydenhoitojärjestelmäksi. Mietintö julkaistiin vuonna 1971 (Opiskelijoiden terveydenhuoltokomitean mietintö, Komiteamietintö 1971: A 10).

skolan huvudsakligen studerande personer. Kommittébetänkandet publicerades 1971 (Studerandens hälsovårdskommittés betänkande, Kommittébetänkande 1971: A 10).

Ylioppilaiden sairaudet tautiryhmittäin 1960—70 — Studenternas sjukdomar enligt sjukdomsgrupp 1960—70
Diseases in students 1960—70

Tautiryhmä Sjukdomsgrupp *Group of diseases*	1960 %	1966 %	1967 %	1968 %	1969/70 %
Tuberkuloosi tai sen epäily — Tuberkulos eller misstänkt tuberkulos — *Tuberculosis or suspected tuberculosis*	2.9	0.2	0.3	0.2	0.1
Sukupuolitaudit — Könssjukdomar — *Venereal diseases*	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2
Muut tartunta- ja loistaudit — Övriga smittsamma och parasitära sjukdomar — *Other infective and parasitic diseases*	1.9	1.5	1.3	1.6	2.7
Pahanlaatuiset kasvaimet — Maligna tumörer — *Malign neoplasms*	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Hyvänlaatuiset kasvaimet — Benigna tumörer — *Benign neoplasms*	1.2	1.3	1.0	1.6	0.9
Herkistymäsairaudet — Allergiska sjukdomar — *Allergic diseases*	1.3	1.2	1.2	1.5	·
Umpierityksen sairaudet — Endokrina systemets sjukdomar — *Diseases of endocrine system*	0.7	1.4	0.8	0.8	0.9
Veren ja vertamuodostavien elinten sairaudet — Blodets och de blodbildande organens sjukdomar — *Diseases of blood and blood-forming organs*	1.6	2.5	2.3	1.9	1.2
Mielisairaudet — Mentala sjukdomar — *Mental diseases*	0.2	0.2	0.3	0.3	[1]) 0.2
Psykoneuroosit — Psykoneuroser — *Psychoneuroses*	5.5	6.4	5.6	5.8	[1]) 1.8
Silmän sairaudet ja viat — Ögats sjukdomar och fel — *Diseases and defects of eye*	17.9	11.4	14.7	11.3	10.6
Korvan sairaudet ja viat — Örats sjukdomar och fel — *Diseases and defects of ear*	4.7	2.8	2.4	2.2	4.8
Muut hermoston ja aistimien sairaudet — Övriga sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganen — *Other diseases of nervous system and sense organs*	0.6	0.9	0.8	0.8	0.6
Verenkiertoelinten sairaudet — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Diseases of circulatory system*	1.0	1.6	1.5	1.5	1.3
Hengityselinten sairaudet — Respirationsorganens sjukdomar — *Diseases of respiratory system*	19.2	18.2	19.0	21.6	14.5
Ruoansulatuselinten sairaudet — Digestionsorganens sjukdomar — *Diseases of digestive system*	5.2	5.9	4.6	4.6	4.1
Virtsa- ja sukuelinten sairaudet — Uro-genitalorganens sjukdomar — *Diseases of genito-urinary system*	9.0	20.1	20.9	24.5	[2]) 32.7
Raskaus ja synnytyksen lisätaudit — Havandeskap och komplikationer under förlossningen — *Pregnancy and complications of delivery*	3.7	1.5	2.8	1.9	2.0
Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet — Hudens och underhudens sjukdomar — *Diseases of skin and cellular tissue*	9.6	8.7	9.7	8.6	9.1
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet — Skelettets och rörelseorganens sjukdomar — *Diseases of bones and organs of movement*	3.8	4.2	4.0	3.4	2.9
Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Congenital malformations*	·	·	·	·	0.3
Lääkeaineiden haittavaikutukset — Läkemedlens skadeinverkan — *Adverse effect of medicinal agents*	·	·	·	·	0.2
Tapaturmat — Olycksfall — *Accidents*	3.4	3.2	2.7	2.4	2.0
Epätarkasti määritellyt tilat, tutkimukset — Inexakt specificerade skador, undersökningar — *Ill-defined conditions, examinations*	6.5	6.6	3.9	3.3	7.1
Yhteensä — Summa — *Total*	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

[1]) Sisältää poliklinikkalääkäreiden vastaanotoilla käyneet, mutta ei pelkästään psykiatrin tai psykologin vastaanotoilla käyneitä. — Omfattar besöken på poliklinikläkarens mottagning, men inte enbart besöken på psykiaterns eller psykologens mottagning. — *Includes patients at policlinics only.*
[2]) Sisältää myös ehkäisypillerien käyttäjät. — Omfattar även användarna av preventivpiller. — *Includes also preventive pill users.*

Kansanterveyslaki ei voimaan astuessaan tuonut mitään muutosta Terveydenhoitosäätiön toimintaan. Lain 15 §:n mukaan kunta voi tehdä lääkintöhallituksen suostumuksella yliopistojen, korkeakoulujen ja muiden vastaavien oppilaitosten kanssa sopimuksen terveydenhuollosta kunnan terveyskeskuksen toimesta. Sopimus ei kuitenkaan saa tarjota opiskelijoille parempaa terveydenhuoltoa kuin muille kuntalaisille. Vielä vuoden 1973 aikana ei tällaisia sopimuksia ole tehty.

När folkhälsolagen trädde i kraft, förorsakade den ingen ändring i Hälsovårdsstiftelsens verksamhet. Enligt lagens 15 § kan kommun med medicinalstyrelsens begivande ingå en överenskommelse med universiteten, högskolorna och andra motsvarande läroanstalter om hälsovården i kommunens hälsovårdscentral. Överenskommelsen får emellertid inte erbjuda studeranden en bättre hälsovård än vad kommunens övriga invånare erhåller. Under år 1973 har sådana avtal inte slutits.

2.5.1 Yliopistoissa, korkeakouluissa ja eräissä muissa vastaavissa oppilaitoksissa opiskelleiden sairaanhoito vuosina 1965—70 [1])
Sjukvården av studerande i universiteten, högskolorna och övriga motsvarande läroverk åren 1965—70 [1])
Medical care of students of universities and certain other higher professional schools in 1965—70 [1])

	1965	1966	1967	1968	1969 [2])	1969/70 [3])
Opiskelijoita — Studerande — *Students*						
Kevätlukukausi — Vårtermin — *Spring term*	33 705	38 337	43 778	48 401	52 321	55 459
Syyslukukausi — Hösttermin — *Autumn term*	39 750	44 232	48 910	52 043	·	55 365
Potilaita terveydenhoitoasemien vastaanotoilla — Patienter på hälsovårdsstationernas mottagning — *Patients at health centres*	13 730	15 500	17 959	20 428	14 380	24 551
Käyntejä terveydenhoitoasemien vastaanotoilla — Besök på hälsovårdsstationernas mottagning — *Visits to health centres*	29 694	35 055	41 937	45 659	31 019	56 684
Lääkärin kotikäyntejä — Läkarens hembesök — *Home visits of physician*	608	725	792	820	782	1 417
Terveyssisaren kotikäyntejä — Hälsosysterns hembesök — *Home visits of PH nurse*	622	411	313	298	186	220
Sairastuvassa hoidettuja potilaita — I sjukstuga vårdade patienter — *Patients at nursing home*	365	332	376	399	181	294
Sairastuvan potilaiden hoitopäiviä — Sjukstugepatienternas vårddagar — *Patient days at nursing home*	2 475	2 228	2 580	2 544	1 161	2 015
Hammashoitoa saaneita potilaita — Tandvårdpatienter — *Dental care patients*	7 465	9 829	10 512	14 046	9 769	21 303
Käyntejä hammashoidossa — Besök för tandvård — *Dental care visits*	42 664	54 888	59 971	77 266	45 582	91 378

[1]) Tiedot tarkoittavat Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiön sairaanhoitotoimintaa. — Uppgifterna avser Studenternas Hälsovårdsstiftelses sjukvårdsverksamhet. — *Data refer to medical care by Finnish Student Health Service.*
[2]) Vain kevätlukukausi. — Endast vårterminen. — *Spring term only.*
[3]) Lukuvuosi 1969/70. — Läsåret 1969/70. — *Academic year 1969/70.*

Lähde — Källa — *Source:* Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiön toimintakertomus lukuvuodelta 1969/1970, (Helsinki 1971, 52 s.). — Studenternas Hälsovårdsstiftelsens årsberättelse för läsåret 1969/1970, (Helsingfors 1971, 52 s.). — *Report of the Finnish Student Service for the academic year 1969/1970, (Helsinki 1971, 52 p.).*

2.5 Student Health Services

For the health service of students at universities and certain other higher professional schools a system has been developed by Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (The Finnish Student Health Service). In 1970 there was 9 health centers for students offering regular receptions of general practitioners, examination and treatment of specialist, home visits of general practitioners and public health nurses, RP examinations, care in nursing home, dental care, vaccinations, health examinations and information services. Mental health services was incorporated in 1969. There exist also dental clinics and e.g. in 1969/70 about 38 per cent of student used this service. The sudents paid 51 per cent of the costs, the rest was paid by sickness insurance and special state subsidies. Some facts about the diagnostic findings and use of services are included (table 2.5.1).

2.6 Yksityiset sairaanhoito- ja tutkimuslaitokset

Ilman sairaansijoja toimivan yksityisen sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksen saa lain (laki yksityisistä sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksista 426/64) perustaa lääkintöhallituksen luvalla. Lupa laitoksen perustamiseen voidaan myöntää, milloin laitos on väestön terveydenhuollon kannalta tarpeellinen.

Lakia sovellettiin vuoteen 1972 asti myös sellaisiin kunnallisiin tutkimus- ja hoitolaitoksiin, jotka eivät olleet missään muussa laissa tarkoitettuja sairaanhoitolaitoksia. Kansanterveyslain voimaanpanosta annetun lain (67/72) nojalla kunnalliset laitokset siirrettiin vuonna 1972 terveyskeskusten yhteyteen.

Laitoksen toiminta voi käsittää seuraavien tehtävien suorittamisen:

1) fysikaaliset, kemialliset, fysiologiset, serologiset, mikrobiologiset, histologiset, sytologiset tai niitä vastaavat laboratoriotutkimukset;
2) sydänkäyrä-, aivokäyrä tai niitä vastaavat tutkimukset sähkölääkintäkoneilla;
3) röntgentutkimukset tai sädehoidon;
4) tutkimukset tai hoidon radioaktiivisilla isotoopeilla;

2.6 Privata sjukvårds- och undersökningsanstalter

Privata sjukvårds- och undersökningsanstalter, som fungerar utan sjukplatser, får enligt lagen (lagen om privata sjukvårds- och undersökningsanstalter 426/64) grundas på medicinalstyrelsens tillstånd. Tillståndet för anstaltens grundande kan beviljas, då anstalten är nödvändig för befolkningens hälsovård.

Lagen tillämpades till 1972 även på sådana kommunala undersöknings- och vårdanstalter, vilka inte avsågs i någon annan lag. Med stöd av lagen angående införande av folkhälsolagen (67/72) överfördes de kommunala anstalterna år 1972 till hälsovårdscentralerna.

Anstaltens verksamhet kan omfatta utförandet av följande uppgifter:

1) fysikaliska, kemiska, fysiologiska, serologiska, mikrobiologiska, histologiska eller cytologiska eller motsvarande laboratorieundersökningar;
2) undersökningar av hjärtstötskurvor eller hjärnelektricitetskurvor eller ock undersökningar, som motsvara dessa, med tillhjälp av elektrisk medicinsk behandlingsapparatur;
3) röntgenundersökningar eller strålbehandling;
4) undersökningar eller behandling med radioaktiva isotoper;

5) fysikaalisen hoidon;
6) sairaanhoitajan lääkärin määräyksestä antaman hoidon; taikka
7) muut terveydentilan tai sairauden toteamiseksi taikka hoidon määrittelemiseksi tarpeelliset tutkimukset.

Laitoksella on oltava lääkintöhallituksen hyväksymä johtaja ja sen sairaanhoito- ja tutkimustoiminnan tulee tapahtua lääkintöhallituksen hyväksymän vastaavan lääkärin johdon ja valvonnan alaisena.

Laitoksia valvoo lääkintöhallitus, jolle laki antaa mahdollisuuden mm. määrätä laitos korvauksetta tutkimaan tarkkailunäytteitä tai lähettämään näytteitä tutkittavaksi lääkintöhallituksen määräämään muuhun laitokseen. Vuonna 1968 tehtiin lääkintöhallituksen toimesta kontrollitutkimus kliinisiä laboratoriotutkimuksia suorittavissa laboratorioissa. Tutkimus kohdistui 100 tutkimuslaitokseen tai sairaalalaboratorioon (ks. M. E. Parmala: Laboratoriotoimintamme kirjavuudesta. Sairaala n:o 10, 1969).

Sairausvakuutus korvaa yksityisissä sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksissa lääkärin määräyksestä tehdyn tutkimuksen tai annetun hoidon tietyin rajoituksin. Korvauksen laskemiseksi tutkimukset ja hoito on taksoitettu niiden laadun, vaatiman työn ja aiheuttamien kustannusten mukaan. Korvauksena maksetaan 75 % tutkimuksen tai hoidon hinnasta siltä osin kuin se ylittää 6 markkaa. Jos hinta ylittää vahvistetun taksan, korvaus suoritetaan vain taksan mukaisesta määrästä. Vuonna 1964 vahvistettu taksa oli voimassa lähes sellaisenaan aina vuoteen 1973 asti.

Laitokset ovat velvollisia lähettämään vuosittain toimintakertomuksen, jonka lomakkeisiin perustuvat tämän julkaisun tutkimus- ja hoitolaitoksia koskevat taulut 2.6.1—2.6.5. Taulun 2.6.5 osalta täytyy huomauttaa, että tauluun eivät sisälly lomaketeknisistä syistä lääkärien yhteisvastaanottojen ('lääkäriasemien') kaikki lääkärit.

Helsingin, Turun ja Oulun yliopistojen teoreettisia laitoksia (esim. virologian ja bakteriologian laitoksia) ja Kansaneläkelaitoksen autoklinikkaa ei ole sisällytetty tauluihin. Näin on menetelty, koska yliopistojen teoreettiset laitokset tieteellisen työnsä ohessa palvelevat pääasiassa yliopistollisia keskussairaaloita ja koska autoklinikkatoiminta on lähinnä joukkotutkimusmenetelmien kehittämistä ja muuta tieteellistä työtä. Mainitut laitokset ja autoklinikka ovat kylläkin yksityisistä tutkimus- ja hoitolaitoksista annetun lain tarkoittamia laitoksia.

Laboratorio- ja röntgentutkimuksia suoritetaan yksityisten tutkimus- ja hoitolaitosten lisäksi mm. sairaaloissa, tuberkuloosi- ja mielenterveystoimistoissa, kansanterveyslaboratoriossa ja ympäristö-, elintarvike-, työ- ja muun hygienian laboratorioissa.

5) fysikalisk behandling;
6) vård av sjuksköterska enligt läkarordination; eller
7) andra undersökningar, som erfordras för konstaterande av hälsotillstånd eller sjukdom eller ock för fastställande av behandling.

Anstalten bör ha av medicinalstyrelsen godkänd direktör och dess sjukvårds- och undersökningsverksamhet bör ske under ledning och övervakning av en ansvarig läkare, som medicinalstyrelsen godkänt.

Anstalterna övervakas av medicinalstyrelsen, som lagen ger en möjlighet att bl.a. förordna anstalten utan ersättning undersöka kontrollprov eller skicka prov för undersökning till annan av medicinalstyrelsen bestämd inrättning. År 1968 gjordes på medicinalstyrelsens initiativ en kontrollundersökning i de laboratorier, vilka utför kliniska laboratorieundersökningar. Undersökningen inriktade sig på 100 undersökningsinrättningar eller sjukhuslaboratorier (se M. E. Parmala: Laboratoriotoimintamme kirjavuudesta. Sairaala No 10, 1969).

Sjukförsäkringen ersätter undersökning eller vård, förordnad av läkare, på privata sjukvårds- och undersökningsanstalter med vissa begränsningar. För beräknande av ersättningen har undersökningarna och vården taxerats enligt deras kvalitet, det erforderliga arbetet och de förorsakade kostnaderna. Som ersättning betalas 75 % av priset på undersökning eller vård för den del den överstiger sex mark. Om priset överstiger den fastställda taxan, betalas ersättning endast för den i taxan intagna summan. Taxan som fastställdes år 1964 var nästan som sådan i kraft ända till år 1973.

Anstalterna är förpliktade att årligen insända en årsberättelse, på vilkas blanketter baserar sig tabeller 2.6.1—2.6.5, över undersöknings- och vårdanstalter. För tabellens 2.6.5 del måste anmärkas, att av blankettekniska skäl i tabellen ej ingår gemensamma mottagningarnas ('läkarstationernas') alla läkare.

Teoretiska anstalterna vid Helsingfors, Åbo och Uleåborgs universitet (t.ex. virologiska och bakteriologiska anstalter) och folkpensionsanstaltens bilklinik har inte medtagits i dessa tabeller. Så har förfarits, emedan universitetens teoretiska anstalter vid sidan av sitt vetenskapliga arbete betjänar huvudsakligen universitetscentralsjukhusen och emedan bilklinikverksamheten är närmast utveckling av massundersökningsmetoder och annat vetenskapligt arbete. Nämnda anstalter och bilkliniken är sådana anstalter, vilka avses i lagen om privata sjukvårds- och undersökningsanstalter.

Laboratorie- och röntgenundersökningar utförs förutom på privata undersöknings- och vårdanstalter även bl.a. på sjukhus, tuberkulos- och mentalvårdsbyråer, folkhälsolaboratoriet och laboratorier för omgivnings-, livsmedels-, arbets- och annan hygien.

2.6 Private establishments (without beds) for medical care and examinations

Private establishments can be founded provided they are necessary for the provision of medical services for the population. Their activities can include laboratory, X-ray and physical therapy and other services needed for diagnosis of illness or health status or for estimation of care. The activities are always performed under the supervision and control of a physician accepted by the National Board of Health.

Health insurance is covering the services provided by the private establishments if they are performed by the order of a physician. The refund is paid according to a scheme accepted by the authorities. In case the institution is charging more, the refund is paid according to the scheme. The refund is 75 per cent for the amount exceeding 6 Fmks.

2.6.1 Ilman sairaansijoja toimivat tutkimus- ja hoitolaitokset yritysmuodon, keskussairaalapiirin ja sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969

Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalter enligt företagsform, centralsjukhusdistrikt och sjukvårdsområde den 31. 12. 1969

Medical care and examination establishments (without beds) by type of organization, central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Osakeyhtiö Aktiebolag *Company*	Avoin tai kommandiittiyhtiö Öppen eller kommanditbolag *Partnership or commandite company*	Yksityinen henkilö Enskild person *Private person*		Säätiö tai yhdistys Stiftelse eller förening *Foundation or association*	Työnantaja [1] Arbetsgivare [1] *Employer* [1]	Kunta tai kuntayhtymä Kommun eller kommunsammanslutning *Commune or federation of communes*	Muu Annan *Other*	Yhteensä Summa *Total*
			Lääkäri Läkare *Physician*	Muu terveydenhuoltohenkilöstö Annan hälsovårdspersonal *Other health personnel*					
1969									
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde - *Hospital region of Northern Finland*									
Lapin — Lapplands	—	4	—	1	1	—	1	—	7
Kemin — Kemi	—	1	—	—	1	—	2	—	4
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	3	3	—	1	4	2	2	—	15
Kainuun — Kainuu	1	2	—	—	—	1	2	—	6
Yhteensä — Summa — *Total*	**4**	**10**	—	**2**	**6**	**3**	**7**	—	**32**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*									
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	—	2	—	2	—	—	2	—	6
Vaasan — Vasa	—	6	—	5	2	—	—	—	13
Seinäjoen — Seinäjoki	—	4	—	2	—	—	—	—	6
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	4	1	1	5	4	—	2	—	17
Yhteensä — Summa — *Total*	**4**	**13**	**1**	**14**	**6**	—	**4**	—	**42**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde - *Hospital region of Eastern Finland*									
Kuopion — Kuopio	2	4	—	6	5	—	1	—	18
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	1	1	—	2	4	—	—	—	8
Savonlinnan — Nyslotts	1	—	1	—	2	—	—	—	4
Mikkelin — S:t Michels	1	2	—	2	—	—	—	—	5
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	1	4	—	3	2	2	6	—	18
Yhteensä — Summa — *Total*	**6**	**11**	**1**	**13**	**13**	**2**	**7**	—	**53**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue— Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*									
Tampereen — Tammerfors	3	11	1	6	7	2	2	—	32
Satakunnan — Satakunta	—	4	—	5	5	1	1	—	16
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	6	10	1	13	9	—	1	1	41
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**9**	**25**	**2**	**24**	**21**	**3**	**4**	**1**	**89**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*									
Lahden — Lahtis	2	4	—	1	1	—	1	—	9
Hämeenlinnan — Tavastehus	1	4	—	7	1	—	1	—	14
Kotkan — Kotka	3	6	1	10	6	4	1	—	31
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	24	33	5	38	12	5	10	3	130
Yhteensä — Summa — *Total*	**30**	**47**	**6**	**56**	**20**	**9**	**13**	**3**	**184**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**53**	**106**	**10**	**109**	**66**	**17**	**35**	**4**	**400**

[1]) Liikeyritysten työntekijöille tarkoitettuja poliklinikkoja. — Poliklinker avsedda för affärsföretagens arbetare. — *Policlinics ment for employees of private enterprises.*

2.6.1 Ilman sairaansijoja toimivat tutkimus- ja hoitolaitokset yritysmuodon, keskussairaalapiirin ja sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970

Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalter enligt företagsform, centralsjukhusdistrikt och sjukvårdsområde den 31. 12. 1970

Medical care and examination establishments (without beds) by type of organization, central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Osakeyhtiö Aktiebolag *Company*	Avoin tai kommandiittiyhtiö Öppen eller kommanditbolag *Partnership or commandite company*	Yksityinen henkilö Enskild person *Private person*		Säätiö tai yhdistys Stiftelse eller förening *Foundation or association*	Työnantaja [1] Arbetsgivare [1] *Employer* [1]	Kunta tai kuntayhtymä Kommun eller kommunsammanslutning *Commune or federation of communes*	Muu Annan *Other*	Yhteensä Summa *Total*
			Lääkäri Läkare *Physician*	Muu terveydenhuoltohenkilöstö Annan hälsovårdspersonal *Other health personnel*					
1970									
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*									
Lapin — Lapplands	—	3	—	3	1	—	1	—	8
Kemin — Kemi	—	2	—	1	1	—	2	—	6
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	3	4	—	1	5	1	4	—	18
Kainuun — Kainuu	—	2	—	—	—	1	3	—	6
Yhteensä — Summa — *Total*	**3**	**11**	—	**5**	**7**	**2**	**10**	—	**38**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*									
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	—	5	—	2	—	—	—	—	7
Vaasan — Vasa	—	6	—	6	2	—	—	—	14
Seinäjoen — Seinäjoki	—	4	—	3	1	—	—	—	8
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	4	1	1	6	4	—	4	—	20
Yhteensä — Summa — *Total*	**4**	**16**	**1**	**17**	**7**	—	**4**	—	**49**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*									
Kuopion — Kuopio	3	5	—	4	5	—	2	—	19
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	1	1	—	3	5	—	—	—	10
Savonlinnan — Nyslotts	1	—	1	—	2	—	—	—	4
Mikkelin — S:t Michels	1	2	—	3	—	—	—	—	6
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	2	3	—	5	2	2	6	—	20
Yhteensä — Summa — *Total*	**8**	**11**	**1**	**15**	**14**	**2**	**8**	—	**59**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*									
Tampereen — Tammerfors	3	11	1	8	9	3	3	—	38
Satakunnan — Satakunta	1	4	—	6	6	1	1	—	19
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	6	11	1	13	9	—	2	1	43
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**10**	**26**	**2**	**27**	**24**	**4**	**6**	**1**	**100**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*									
Lahden — Lahtis	3	4	—	2	1	—	1	—	11
Hämeenlinnan — Tavastehus	1	4	—	7	2	—	1	—	15
Kotkan — Kotka	3	8	1	11	6	3	1	—	33
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	23	33	4	41	13	4	11	3	132
Yhteensä — Summa — *Total*	**30**	**49**	**5**	**61**	**22**	**7**	**14**	**3**	**191**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**55**	**113**	**9**	**125**	**74**	**15**	**42**	**4**	**437**
1969	53	106	10	109	66	17	35	4	400

[1]) Liikeyritysten työntekijöille tarkoitettuja poliklinikkoja. — Polikliniker avsedda för affärsföretagens arbetare. — *Policlinics ment for employees of private enterprises.*

2.6.2 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten toiminta-alat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969 [1])

Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalternas verksamhetsgrenar centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1969 [1])

Fields of action of medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Kliininen laboratorio Kliniskt laboratorium *Clinical laboratory*	Röntgentutkimus Röntgenundersökning *X-ray examinations*	Röntgenhoito Röntgenvård *X-ray treatment*	Fysikaalinen hoito Fysikalisk vård *Physical therapy*	Lääkintävoimistelu Medikalgymnastik *Physical exercise*	Operatiivinen toiminta Operativa funktioner *Operative function*	Sairaanhoitotoiminta Sjukvårdsverksamhet *Medical care*	Muu Annan *Other*	Yhteensä Summa *Total*
1969									
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*									
Lapin — Lapplands	4	1	—	5	—	—	5	—	15
Kemin — Kemi	3	—	—	1	1	—	—	—	5
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	11	4	—	5	3	3	5	1	32
Kainuun — Kajanuu	5	3	—	2	1	—	3	—	14
Yhteensä — Summa — *Total*	**23**	**8**	—	**13**	**5**	**3**	**13**	**1**	**66**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*									
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	3	—	—	4	3	—	4	—	14
Vaasan — Vasa	6	1	—	7	3	—	3	—	20
Seinäjoen — Seinäjoki	4	2	—	4	3	—	2	—	15
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	6	3	—	11	7	1	6	—	34
Yhteensä — Summa — *Total*	**19**	**6**	—	**26**	**16**	**1**	**15**	—	**83**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*									
Kuopion — Kuopio	7	2	—	10	6	1	6	—	32
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	3	1	—	5	2	1	3	—	15
Savonlinnan — Nyslotts	1	1	—	2	2	—	1	—	7
Mikkelin — S:t Michels	3	1	—	1	1	—	2	—	8
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	12	5	—	8	3	1	9	1	39
Yhteensä — Summa — *Total*	**26**	**10**	—	**26**	**14**	**3**	**21**	**1**	**101**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*									
Tampereen — Tammerfors	14	5	1	18	13	1	14	2	68
Satakunnan — Satakunta	7	2	—	12	3	—	8	—	32
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	16	6	—	23	15	5	15	1	81
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**37**	**13**	**1**	**53**	**31**	**6**	**37**	**3**	**181**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*									
Lahden — Lahtis	4	—	—	5	2	—	2	—	13
Hämeenlinnan — Tavastehus	7	1	—	7	5	—	6	—	26
Kotkan — Kotka	14	6	—	18	11	1	8	3	61
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	71	26	—	65	43	10	44	12	271
Yhteensä — Summa — *Total*	**96**	**33**	—	**95**	**61**	**11**	**60**	**15**	**371**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**201**	**70**	**1**	**213**	**127**	**24**	**146**	**20**	**802**

[1]) Yhdellä laitoksella voi olla useita toiminta-aloja. — En anstalt kan ha flere verksamhetsgrenar. — *An establishment may have several fields of action.*

2.6.2 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten toiminta-alat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970

Utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalternas verksamhetsgrenar centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1970

Fields of action of medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Kliininen laboratorio Kliniskt laboratorium *Clinical laboratory*	Röntgentutkimus Röntgenundersökning *X-ray examinations*	Röntgenhoito Röntgenvård *X-ray treatment*	Fysikaalinen hoito Fysikalisk vård *Physical therapy*	Lääkintävoimistelu Medikalgymnastik *Physical exercise*	Operatiivinen toiminta Operativa funktioner *Operative function*	Sairaanhoitotoiminta Sjukvårdsverksamhet *Medical care*	Muu Annan *Other*	Yhteensä Summa *Total*
1970									
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*									
Lapin — Lapplands	5	1	—	6	2	—	4	—	18
Kemin — Kemi	3	—	—	3	2	—	—	—	8
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	13	4	—	5	3	3	6	2	36
Kainuun — Kainuu	5	3	—	2	1	—	4	—	15
Yhteensä — Summa — *Total*	**26**	**8**	—	**16**	**8**	**3**	**14**	**2**	**77**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*									
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	4	1	—	4	3	—	4	—	16
Vaasan — Vasa	6	1	—	8	4	—	3	—	22
Seinäjoen — Seinäjoki	4	2	—	5	3	—	2	1	17
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	8	5	—	13	9	1	8	—	44
Yhteensä — Summa — *Total*	**22**	**9**	—	**30**	**19**	**1**	**17**	**1**	**99**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*									
Kuopion — Kuopio	8	3	—	10	6	1	7	—	35
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	3	1	—	7	4	1	3	—	19
Savonlinnan — Nyslotts	1	1	—	2	2	—	1	—	7
Mikkelin — S:t Michels	3	1	—	2	2	—	2	—	10
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	12	5	—	11	5	1	9	1	44
Yhteensä — Summa — *Total*	**27**	**11**	—	**32**	**19**	**3**	**22**	**1**	**115**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*									
Tampereen — Tammerfors	15	5	1	23	16	1	12	2	75
Satakunnan — Satakunta	8	2	—	13	4	—	8	1	36
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	17	6	—	24	16	5	16	1	85
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**40**	**13**	**1**	**60**	**36**	**6**	**36**	**4**	**196**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*									
Lahden — Lahtis	5	—	—	6	3	—	3	—	17
Hämeenlinnan — Tavastehus	7	1	—	8	6	—	6	—	28
Kotkan — Kotka	14	6	1	20	13	1	8	3	66
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	73	29	—	72	46	10	48	13	291
Yhteensä — Summa — *Total*	**99**	**36**	**1**	**106**	**68**	**11**	**65**	**16**	**402**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**214**	**77**	**2**	**244**	**150**	**24**	**154**	**24**	**889**
1969	201	70	1	213	127	24	146	20	802

2.6.3 Ilman sairaansijoja toimivissa tutkimus- ja hoitolaitoksissa tehdyt laboratoriotutkimukset keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970

Utförda laboratorieundersökningar i de utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970

Laboratory examinations performed in medical care and examination establishments (without beds) in 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Hematologiset ja hyytymismekanismin tutk. Hematologiska och koagulations undersökn. *Hematological and coagulation exam.*	Kliinis-kemialliset tutk. Klinisk-kemiska undersökn. *Chemical exam.*	Kliinis-fysiologiset tutk. Klinisk-fysiologiska undersökn. *Physiological exam.*	Hormonimääritykset Hormonbestämningar *Estimations of hormone level*	Elektroforeettiset ja kromatografiset tutk. Elektroforetiska och kromatografiska unders. *Electroforetic and chromatographic exam.*	Rasitus- ja toimintakokeet Belastnings- och funktionsprov *Tolerance and function tests*	Bakteriologiset tutk. Bakteriologiska undersökn. *Bacteriological exam.*	Serologiset tutk. Serologiska undersökn. *Serological exam.*	Muut tutk. Övriga undersökn. *Other exam.*	Yhteensä Summa *Total*
1970										
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde— *Hospital region of Northern Finland*										
Lapin — Lapplands	34 423	44 715	2 705	—	—	—	12 642	1 061	30 678	126 224
Kemin — Kemi	24 323	33 737	1 600	—	—	30	16 332	489	26 414	102 925
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	95 369	182 259	9 093	13 070	4 300	12 512	37 400	15 602	94 532	464 137
Kainuun — Kainuu	43 611	49 191	4 066	211	14	146	15 374	2 744	26 780	142 137
Yhteensä — Summa — *Total*	**197 726**	**309 902**	**17 464**	**13 281**	**4 314**	**12 688**	**81 748**	**19 896**	**178 404**	**835 423**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*										
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	29 261	39 124	1 232	623	—	198	13 412	1 816	23 036	108 702
Vaasan — Vasa	44 846	36 503	2 317	26	10	1 938	9 945	1 958	34 995	132 538
Seinäjoen — Seinäjoki	31 213	23 696	1 694	—	—	26	5 155	783	18 903	81 470
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	45 705	77 720	4 074	5 784	—	91	32 613	1 297	77 579	244 863
Yhteensä — Summa — *Total*	**151 025**	**177 043**	**9 317**	**6 433**	**10**	**2 253**	**61 125**	**5 854**	**154 513**	**567 573**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde— *Hospital region of Eastern Finland*										
Kuopion — Kuopio	54 807	78 124	4 715	—	—	192	15 872	1 936	42 172	197 818
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	28 859	54 166	2 889	44	—	126	15 811	1 858	26 033	129 786
Savonlinnan — Nyslotts	24 941	55 372	1 650	—	—	44	8 852	1 366	11 708	103 933
Mikkelin — S:t Michels	41 081	56 705	2 421	204	—	94	22 838	1 554	34 350	159 247
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	66 387	75 407	4 097	163	—	98	19 791	7 488	39 100	212 531
Yhteensä — Summa — *Total*	**216 075**	**319 774**	**15 772**	**411**	**—**	**554**	**83 164**	**14 202**	**153 363**	**803 315**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue— Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*										
Tampereen — Tammerfors	171 961	251 232	12 362	31 209	—	394	96 534	7 257	128 726	699 675
Satakunnan — Satakunta	88 204	123 849	12 547	596	—	66	38 528	3 390	70 896	338 076
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	123 468	155 332	12 567	3 898	—	287	92 995	3 300	149 319	541 166
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**383 633**	**530 413**	**37 476**	**35 703**	**—**	**747**	**228 057**	**13 947**	**348 941**	**1 578 917**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*										
Lahden — Lahtis	47 604	75 949	2 145	20	—	—	25 476	4 032	63 461	218 687
Hämeenlinnan — Tavastehus	50 133	62 321	1 188	—	—	72	22 165	2 046	47 192	185 117
Kotkan — Kotka	72 771	84 430	4 255	—	—	176	19 962	2 861	29 191	213 646
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	505 118	721 595	33 151	82 222	6 520	4 625	298 377	155 023	465 416	2 272 047
Yhteensä — Summa — *Total*	**675 626**	**944 295**	**40 739**	**82 242**	**6 520**	**4 873**	**365 980**	**163 962**	**605 260**	**2 889 497**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**1 624 085**	**2 281 427**	**120 768**	**138 070**	**10 844**	**21 115**	**820 074**	**217 861**	**1 440 481**	**6 674 725**

2.6.4 Ilman sairaansijoja toimivissa tutkimus- ja hoitolaitoksissa tehdyt röntgentutkimukset keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970

Utförda röntgenundersökningar i de utan vårdplatser verksamma undersöknings- och vårdanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970

X-ray examinations performed in medical care and examination establishments (without beds) in 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Tutkimuksen kohde — Undersökningens objekt — *Object of examination*								
	Luusto Skelettet *Bones*	Hengityselimet Andningsorganen *Respiratory system*	Ruoansulatuskanava Matsmältningskanalen *Digestive system*	Virtsa- ja sukuelimet Urin- och könsorganen *Genito-urinary system*	Verisuonet Blodkärlen *Circulatory system*	Hermosto Nervsystemet *Nervous system*	Muu Annan *Other*	Tuntematon Okänd *Unknown*	Yhteensä Summa *Total*
1970									
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*									
Lapin — Lapplands	2 427	1 903	1 897	1	—	—	—	—	6 228
Kemin — Kemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	8 423	9 910	4 404	590	—	—	521	—	23 848
Kainuun — Kainuu	866	931	402	65	—	—	—	2 840	5 104
Yhteensä — Summa — *Total*	**11 716**	**12 744**	**6 703**	**656**	—	—	**521**	**2 840**	**35 180**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*									
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	1 363	554	590	61	2	—	—	—	2 570
Vaasan — Vasa	2 636	1 170	1 860	124	—	—	—	—	5 790
Seinäjoen — Seinäjoki	1 196	170	1 565	—	—	—	—	—	2 931
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	7 563	3 365	4 090	337	—	—	—	—	15 355
Yhteensä — Summa — *Total*	**12 758**	**5 259**	**8 105**	**522**	**2**	—	—	—	**26 646**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*									
Kuopion — Kuopio	8 657	4 241	3 850	283	1	—	—	—	17 032
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	4 584	1 966	2 617	135	—	—	—	—	9 302
Savonlinnan — Nyslotts	761	303	503	18	—	—	—	—	1 585
Mikkelin — S:t Michels	2 844	2 091	1 869	122	—	—	—	—	6 926
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	4 361	2 667	1 168	134	—	—	—	351	8 681
Yhteensä — Summa — *Total*	**21 207**	**11 268**	**10 007**	**692**	**1**	—	—	**351**	**43 526**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*									
Tampereen — Tammerfors	21 252	6 987	9 730	775	—	—	—	—	38 744
Satakunnan — Satakunta	6 860	3 670	2 034	188	—	—	—	—	12 752
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	7 898	2 842	3 695	184	—	—	—	—	14 619
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**36 010**	**13 499**	**15 459**	**1 147**	—	—	—	—	**66 115**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*									
Lahden — Lahtis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinnan — Tavastehus	2 572	436	1 191	55	—	—	—	—	4 254
Kotkan — Kotka	8 810	6 484	3 048	298	—	—	—	—	18 640
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	39 589	28 007	14 911	2 271	39	—	210	—	85 027
Yhteensä — Summa — *Total*	**50 971**	**34 927**	**19 150**	**2 624**	**39**	—	**210**	—	**107 921**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**132 662**	**77 697**	**59 424**	**5 641**	**42**	—	**731**	**3 191**	**279 388**

2.6.5 Ilman sairaansijoja toimivien tutkimus- ja hoitolaitosten henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970

Personal i de utan vårdplatser verksamma sjukvårds- och undersökningsanstalterna centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970

Personel in medical care and examination establishments (without beds) by central hospital district and hospital region in 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Röntgenlääkäri Röntgenläkare *X-ray physician*	Laboratoriolääkäri Laboratorieläkare *Laboratory physician*	Sairaalakemisti Sjukhuskemist *Hospital chemist*	Muu akateeminen loppututkinto (1 Annan akademisk slutexamin (1 *Other academic degree* (1	Röntgenerikoissairaanhoitaja Röntgenspecialsjukskötterska *X-ray special nurse*	Laboratorioerikoissairaanhoitaja Laboratoriespecialsjukskötterska *Laboratory special nurse*	Muu erikoissairaanhoitaja Annan specialsjukskötterska *Other special nurse*	Sairaanhoitaja Sjuksköterska *Nurse*	Koulutettu röntgenapulainen Skolad röntgenbiträde *Trained X-ray assistant*	Koulutettu laboratorioapulainen Skolad laboratorie biträde *Trained laboratory assistant*	Lääkintävoimistelija Fysioterapeut *Physiotherapist*	Hierojat Massörer *Masseurs*	Muu tutkimus- ja hoitohenkilöstö Annan undersöknings- och vårdpersonal *Other medical personnel*	Toimistohenkilöstö Byråpersonal *Clerical staff*	Yhteensä Summa *Total*
1970															
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*															
Lapin — Lapplands	1	—	2	1	2	4	—	5	—	11	1	2	—	3	32
Kemin — Kemi	—	—	2	—	—	1	—	3	—	5	2	—	3	—	16
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	5	6	8	4	1	1	8	11	3	30	4	13	7	43	144
Kainuun — Kainuu	2	2	2	3	—	6	2	10	1	8	1	—	2	3	42
Yhteensä — Summa — *Total*	**8**	**8**	**14**	**8**	**3**	**12**	**10**	**29**	**4**	**54**	**8**	**15**	**12**	**49**	**234**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*															
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	1	1	1	—	—	2	—	3	2	6	3	—	2	3	24
Vaasan — Vasa	3	—	4	3	—	5	1	6	1	10	5	4	—	9	51
Seinäjoen — Seinäjoki	1	1	2	1	—	3	—	3	—	3	1	3	—	2	20
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3	2	4	2	1	8	8	10	—	10	12	8	8	9	85
Yhteensä — Summa — *Total*	**8**	**4**	**11**	**6**	**1**	**18**	**9**	**22**	**3**	**29**	**21**	**15**	**10**	**23**	**180**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*															
Kuopion — Kuopio	5	2	4	1	—	7	5	9	4	10	4	12	—	16	79
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	2	1	2	2	—	3	1	2	—	12	3	6	1	6	41
Savonlinnan — Nyslotts	1	2	2	—	—	1	2	2	—	9	4	4	3	2	32
Mikkelin — S:t Michels	—	3	3	3	—	5	—	4	2	10	2	—	—	3	35
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	3	4	3	3	1	8	3	7	2	21	5	4	7	12	83
Yhteensä — Summa — *Total*	**11**	**12**	**14**	**9**	**1**	**24**	**11**	**24**	**8**	**62**	**18**	**26**	**11**	**39**	**270**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*															
Tampereen — Tammerfors	12	6	11	6	4	12	3	34	1	41	28	13	17	33	221
Satakunnan — Satakunta	6	5	2	5	1	8	7	6	—	24	6	6	8	10	94
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	31	14	3	70	1	13	11	17	3	41	20	8	11	47	290
Ahvenanmaan — Ålands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**49**	**25**	**16**	**81**	**6**	**33**	**21**	**57**	**4**	**106**	**54**	**27**	**36**	**90**	**605**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*															
Lahden — Lahtis	—	—	3	1	—	7	—	2	—	10	8	12	—	3	46
Hämeenlinnan — Tavastehus	2	—	2	2	1	8	2	5	—	14	7	2	1	6	52
Kotkan — Kotka	7	3	5	4	1	9	7	9	4	20	13	6	9	20	117
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	48	36	18	71	9	68	29	52	22	172	64	41	56	167	853
Yhteensä — Summa — *Total*	**57**	**39**	**28**	**78**	**11**	**92**	**38**	**68**	**26**	**216**	**92**	**61**	**66**	**196**	**1 068**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**133**	**88**	**83**	**182**	**22**	**179**	**89**	**200**	**45**	**467**	**193**	**144**	**135**	**397**	**2 357**

1) Esim. patalogi, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri, psykologi. — T.ex. patalog, specialläkare för öron-, näs- och strupsjukdomar, psykolog. — *E.g. pathologist, specialist in otorhinolaryngology, psychologist.*

2.7 Kansanterveyslaboratorio

Maaliskuun 1 päivänä 1970 tuli voimaan laki kansanterveyslaboratoriosta (898/69), laki yhdisti valtion seerumlaitoksen ja valtion serobakteriologiset laboratoriot yhdeksi kokonaisuudeksi. Kansanterveyslaboratorio muodostuu keskuslaboratoriosta (entinen valtion seerumlaitos) ja aluelaboratorioista (entiset serobakteriologiset laboratoriot). Kansanterveyslaboratoriota johtaa ja valvoo sosiaali- ja terveysministeriön asettama johtokunta.

Asetus (1—4 §§) määrittelee kansanterveyslaboratorion tehtävät seuraavasti:

(1 §) Lääkintöhallituksen alaisen kansanterveyslaboratorion tehtävänä on kansanterveyden edistämiseksi avohuoltoa, sairaanhoitoa ja väestön muuta terveydenhuoltoa varten

1) ylläpitää ja kehittää maan tarpeita varten tartuntatautien ennalta ehkäisyn, taudin määrittelyn ja hoidon edellyttämää laboratoriopalvelua;

2) suorittaa terveyden- ja sairaanhoitoviranomaisten sekä oikeus-, poliisi- ja syyttäjäviranomaisten pyynnöstä lääketieteen alaan kuuluvia mikrobiologisia, immunobiologisia ja kemiallisia tutkimuksia, mikäli niistä ei ole toisin säädetty tai niitä ei ole uskottu muulle viranomaiselle, sekä antaa tutkimuksiin liittyviä lausuntoja;

3) suorittaa laboratorioiden ja sairaaloiden sekä yksityisten lääkäreiden pyynnöstä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tutkimuksia;

4) lääkintöhallituksen hyväksymän ohjelman mukaan valmistaa seerumeja, rokotteita sekä kansanterveyslaboratorion alaan kuuluvia tutkimus- ja elatusaineita, suorittaa plasmafraktiointia sekä huolehtia rokotuksessa käytettävien rokotteiden ja seerumien hankinnasta ja jakelusta sekä laadun tarkkailusta, mikäli lääkintöhallitus ei viimeksi mainitusta toisin määrää;

5) suorittaa kansanterveyslaboratorion toimialaan kuuluvaa tutkimustyötä;

6) antaa neuvoja ja ohjeita terveydenhoitoviranomaisille alaansa kuuluvissa asioissa; sekä

7) suorittaa muut tehtävät, mitkä sille on erikseen annettu tai mitkä lääkintöhallitus sen toimialaan soveltuvina sen tehtäväksi määrää.

(2 §) Kansanterveyslaboratoriossa on keskuslaboratorio, joka jakautuu erikoislaboratorioihin, ja aluelaboratorioita. Laboratorioiden toimialueesta antaa tarkemmat määräykset lääkintöhallitus.

Aluelaboratoriot ovat sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä paikkakunnalla.

(3 §) Keskuslaboratorion tehtävänä on alueellisten tehtäviensä lisäksi suorittaa ne tutkimustehtävät ja määräykset, joita aluelaboratorioissa ei voida tai ei ole tarkoituksenmukaista suorittaa, sekä tarvittaessa huolehtia laboratorion tarvitsemien tutkimus- ja elatusaineiden hankinnasta ja valmistuksesta.

(4 §) Aluelaboratorion tehtävänä on suorittaa toimialueellaan kansanterveyslaboratoriolle 1 §:n 1, 2, 3, 5 ja 6 kohdassa määrätyt tehtävät ottaen erityisesti huomioon mikrobiologian alaan kuuluvat tutkimukset, sekä muut sen suoritettaviksi erikseen määrätyt tai määrättävät sen toimialaan soveltuvat tehtävät.

Keskuslaboratorio jakautuu seuraaviin erikoislaboratorioihin: bakteriologiseen, biokemialliseen, immunobiologiseen, virologi-

2.7 Folkhälsolaboratoriet

Den 1 mars 1970 trädde i kraft lagen om folkhälsolaboratoriet (898/69); lagen förenade statens serumanstalt och statens serobakteriologiska laboratorier till en helhet. Folkhälsolaboratoriet bildas av ett centrallaboratorium (f.d. statens serumanstalt) och regionala laboratorier (f.d. serobakteriologiska laboratorier). Folkhälsolaboratoriet leds och övervakas av en av social- och hälsovårdsministeriet tillsatt styrelse.

Förordningen (1—4 §) definierar folkhälsolaboratoriets uppgift såsom följer:

(1 §) Folkhälsolaboratoriet, som är underställt medicinalstyrelsen, har till uppgift att till främjande av folkhälsan betjäna den öppna vården, sjukvården och befolkningens övriga hälsovård genom

1) att för landets behov upprätthålla och utveckla laboratorietjänst, som förutsättes av förebyggande av epidemiska sjukdomar samt av sjukdomens diagnostisering och skötsel;

2) att på begäran av hälso- och sjukvårdsmyndigheter samt domstols-, polis- och åklagarmyndigheter utföra till det medicinska området hörande mikrobiologiska, immunobiologiska och kemiska undersökningar, såframt icke om dem annat stadgats eller deras utförande ombetrotts annan myndighet, samt att avgiva utlåtanden i samband med undersökningarna;

3) att på begäran av laboratorier och sjukhus samt privata läkare utföra i punkterna 1 och 2 nämnda undersökningar;

4) att enligt program, godkänt av medicinalstyrelsen, framställa serum, vaccin och till folkhälsolaboratoriets område hörande undersöknings- och närmedel, utföra plasmafraktionering samt ombesörja anskaffning, distribution och kvalitetskontroll av vaccin och serum för vaccinering, såframt icke medicinalstyrelsen i fråga om kvalitetskontroll annorlunda förordnar;

5) att utföra till folkhälsolaboratoriets verksamhetsfält hörande forskningsarbete;

6) att giva hälsovårdsmyndigheterna råd och anvisningar i ärenden som hör till folkhälsolaboratoriets verksamhetsfält; samt

7) att sköta de övriga uppgifter som särskilt ombetrotts laboratoriet eller som medicinalstyrelsen ålagt laboratoriet såsom lämpade för dess verksamhetsfält.

(2 §) Vid folkhälsolaboratoriet finnes ett centrallaboratorium, som är uppdelat på speciallaboratorier, samt regionala laboratorier. Medicinalstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser om laboratoriernas verksamhetsområden.

De regionala laboratorierna är belägna på av social- och hälsovårdsministeriet bestämda orter.

(3 §) Centrallaboratoriet har till uppgift att utöver sina regionala uppgifter utföra de undersökningsuppgifter och bestämningar, som icke kan utföras i regionalt laboratorium eller vilkas utförande där icke är ändamålsenligt, samt att vid behov draga försorg om anskaffning och framställning av undersöknings- och närmedel som laboratoriet behöver.

(4 §) Regionalt laboratorium har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde för folkhälsolaboratoriet utföra i 1 § 1, 2, 3, 5 och 6 punkterna bestämda uppgifter, med beaktande särskilt av undersökningar som hör till mikrobiologins område, samt övriga för dess verksamhetsfält lämpade uppgifter, som särskilt ålagts eller kommer att åläggas laboratoriet.

Centrallaboratoriet är uppdelat i följande speciallaboratorier: det bakteriologiska, biokemiska, immunobiologiska, virologiska

seen ja tuotantolaboratorioon. Nämä jakautuvat tehtävien laadun mukaan vielä osastoihin.

Taulussa 2.6.1 esitetään keskus- ja aluelaboratorioiden tekemät tutkimukset vuosina 1965—71.

Kansanterveyslaboratorion toiminta on tähän mennessä voimakkaasti painottunut mikrobiologisten tutkimusten tekemiseen. Kansanterveyslaboratorioon lähetetään näytteitä sekä sairaaloista että avohoidon piiristä. Valtaosa sukupuolitautilain ja terveydenhoitolain edellyttämistä tutkimuksista on tehty kansanterveyslaboratorion keskuslaboratoriossa tai aluelaboratorioissa. Keskuslaboratorio on valtioneuvoston päätöksellä määrätty toimimaan yhtenä julkisista elintarvikelaboratorioista. Samalla päätöksellä aluelaboratoriot on määrätty elintarviketutkimuksia tekeviksi laboratorioiksi kukin alueellaan.

och produktionslaboratoriet. Dessa fördelar sig enligt uppdragens kvalitet ännu i avdelningar.

I tabell 2.6.1 framställs undersökningarna gjorda av central- och regionslaboratorier 1965—71.

Folkhälsolaboratoriets verksamhet har hittills haft sin tyngdpunkt på mikrobiologiska undersökningar. Till folkhälsolaboratoriet sänds prov från både sjukhus och den öppna vården. Största delen av de undersökningar, vilka förutsätts av lagen om veneriska sjukdomar och hälsovårdslagen, har utförts på folkhälsolaboratoriets centrallaboratorium eller regionslaboratorier. Centrallaboratoriet har medelst statsrådets beslut förordnats att verka såsom en av de offentliga livsmedelslaboratorierna. Medelst samma beslut har regionslaboratorierna förordnats utföra livsmedelsundersökningar, vart och ett på sitt område.

2.7 Public Health Laboratory

In 1970, the Central laboratory and the regional laboratories around the country were joined in one administrative system. It has a Board appointed by the Ministry of Social Affairs and Health. The purpose of the laboratory is to enhance the public health by providing laboratory services for prevention of infectious diseases, microbiological, immunological and chemical examinations for health, medical care, justice, police authorities, by preparing sera, vaccines and other materials according to the programme accepted by the National Board of Health (NBH).

So for the activities of the Public Health Laboratory have had the emphasis on microbiological investigations. The samples are sent from both hospitals and health centres. The majority of the VD examinations have been performed in this laboratory, too. It is also acting as one of the food laboratories in the country.

2.7.1 Kansanterveyslaboratorion keskuslaboratorion ja aluelaboratorioiden tutkimukset vuosina 1965—1971
Folkhälsolaboratoriets centrallaboratoriums och de regionala laboratoriernas undersökningar åren 1965—1971
Laboratory examinations in public health laboratories in 1965—1971

	Vuosi — År — *Year*						
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Keskuslaboratorio — Centrallaboratoriet — *Central Public Health Laboratory*							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	212 744	216 286	205 270	203 681	224 498	268 185	265 328
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	245 145	261 811	253 858	240 733	228 286	238 832	256 890
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	12 348	29 805	28 545	44 506	30 306	29 804	31 955
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*[1])	·	91 593	83 574	120 836	148 622	185 570	222 119
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	72 989	·	·	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	5 066	·	·	·	·	·	·
Turun aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	13 970	19 318	17 239	20 511	19 585	27 617	35 425
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	40 891	51 730	47 052	57 264	116 002	109 543	108 518
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	—	—	—	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	96	171	246	480
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	14 259	11 908	11 573	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	97	86	77	·	·	·	·
Lappeenrannan aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	22 428	24 089	26 235	37 593	49 204	47 368	56 558
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	21 481	20 943	21 149	25 189	26 893	21 012	20 419
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	—	—	—	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	—	—	—	—
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	4 996	4 302	3 472	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	830	848	375	·	·	·	·
Kuopion aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	36 888	45 420	49 800	53 436	54 238	56 495	55 735
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	43 833	41 711	41 635	51 531	43 003	37 709	31 509
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	—	—	—	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	707	1 287	1 997	1 073
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	8 603	8 935	7 986	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	831	869	959	·	·	·	·
Seinäjoen aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	26 796	25 587	19 327	21 545	35 618	41 117	35 435
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	21 716	16 382	14 820	17 057	13 740	13 013	12 079
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	—	—	—	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	—	—	—	—
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	11 907	11 140	10 401	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	—	—	—	·	·	·	·
Oulun aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	57 533	76 862	93 976	104 158	135 516	151 102	157 068
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	43 021	37 141	42 820	145 896	73 458	66 092	70 772
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	—	—	—	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	—	—	—	—
5. Hematologiset — Hematologiska — *Haematological*	30 392	26 018	33 924	·	·	·	·
6. Patologiset — Patologiska — *Pathological*	893	1 122	994	·	·	·	·
Jyväskylän aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	·	·	·	7 320	12 825	16 933	24 715
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	·	·	·	15 028	18 803	20 793	22 338
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	·	·	·	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	—	—	—	—
Rovaniemen aluelaboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — *Bacteriological*	·	·	·	1 980	14 259	17 725	15 840
2. Serologiset — Serologiska — *Serological*	·	·	·	4 093	17 289	17 730	17 507
3. Virologiset — Virologiska — *Virological*	·	·	·	—	—	—	—
4. Biokemialliset — Biokemiska — *Biochemical*	·	·	·	—	—	—	—

[1]) Ml. autoklinikan (KELA) tukilaboratorio. — Inkl. bilklinikens (Folkpensionsanstalten) stödlaboratorium. — *Incl. laboratory supporting the mobile laboratory of the National Pensions Institute.*

2.8 Säteilyfysiikan laitos

Vuonna 1957 säädettiin säteilysuojauslaki (174/57), jonka tarkoittamaksi tutkimuslaitokseksi perustettiin vuonna 1958 lääkintöhallituksen alaisuuteen säteilyfysiikan laitos. Säteilysuojausasetuksen (328/57) mukaan laitoksen tulee:

1) pitää kortistoa myönnetyistä turvallisuusluvista;

2) suorittaa röntgen- ja hiukkassäteilylaitosten säteilysuojauskatsastukset ja -tarkastukset ja antaa yksityiskohtaisia ohjeita laitteiden käyttämisestä sekä mahdollisten puutteiden ja vikojen korjaamisesta;

3) suorittaa määräajoin röntgenhoitokoneiden annostaulukoiden ja annosmittareiden tarkastuksia;

4) suorittaa radioaktiivisten aineiden, atomienergian aikaansaamiseen soveltuvat aineet niihin luettuina, valmistusta, käyttöä ja varastointia koskevat tarkastukset;

5) huolehtia terveydellisessä suhteessa tarpeellisiksi katsottavista tutkimuksista sekä näytteiden ottamisesta sellaisten henkilöiden osalta, jotka ovat voineet joutua alttiiksi vaaralliselle säteilylle;

6) antaa ohjeita sellaisiin suojaustoimenpiteisiin ryhtymisestä, joihin suoritettu valvonta ja tarkastus antavat aihetta; sekä

7) suorittaa säteilyfysikaalista ja biologista tutkimustyötä etenkin suojauksen ja turvallisuustoimenpiteiden kehittämiseksi.

Atomienergia-asetuksen muutoksella (735/70) määrättiin säteilyfysiikan laitos toimimaan myös ydinvoimalaitosten erityisenä valvontaviranomaisena. Tässä tarkoituksessa laitoksen tulee:

1) antaa lausuntoja atomienergialain edellyttämien lupien hakemuksista;

2) suorittaa ydinaineiden valmistuslaitosten ja reaktorien katsastuksia ja tarkastuksia;

3) pitää luetteloa atomienergia-asetuksen mukaan myönnetyistä luvista;

4) valvoa atomienergialain perusteella myönnettyjen lupien ja niihin liitettyjen ehtojen noudattamista; sekä

5) määrätä sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä, joihin suoritettu valvonta ja tarkastus antavat aihetta.

Vuonna 1971 annetun asetuksen muutoksen ja sittemmin uusitun paineastia-asetuksen (549/73) mukaan säteilyfysiikan laitos toimii ydinvoimalaitosten paineastiain valvontaviranomaisena. Atomienergia-asetuksen muutoksella (555/73) säädettiin laitoksen velvollisuudeksi:

4 a) huolehtia ydinvoimalaitoksen paineastiavalvonnan suorittamisesta noudattamalla soveltuvin osin, mitä paineastia-asetuksessa on säädetty;

Lainsäädännössä määrätyt tehtävät voidaan tiivistää neljään tehtäväryhmään:

— Säteilyvalvonta. (Selvittää väestön eri lähteistä saaman terveydelle vahingollisen säteilyrasituksen suuruutta, arvioida sen terveydellisiä vaikutuksia sekä edistää, koordinoida ja omalta osaltaan suorittaa säteilyvaaran toteamista valtakunnan alueella.)

— Suojelu. (Edistää kaikkea säteilyrasitusta ehkäisevää ja pienentävää ja säteilyn vahingollisilta vaikutuksilta suojaavaa toimintaa, kehittää säteilysuojausmenetelmiä ja reaktoriturvallisuutta sekä arvosteluperusteita suojelumenetelmien tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseksi.)

— Käytönvalvonta. (Kehittää omalta osaltaan säteily- ja reaktoriturvallisuutta koskevaa säännöstöä ja valvoa niiden noudattamista.)

2.8 Radiofysikaliska institutet

År 1957 stadgades lagen om strålningsskydd (174/57) och som i den avsedd forskningsanstalt grundades 1958 Radiofysiologiska institutet, som underlyder medicinalstyrelsen. Enligt förordningen om strålningsskydd (328/57) bör institutet:

1) föra kortregister över beviljade tillstånd;

2) förrätta besiktning och inspektion av strålningsskyddet i röntgen- och korpuskulärstrålningsanläggningar samt meddela detaljerade instruktioner rörande apparaternas användning samt avhjälpande av eventuella brister och fel;

3) på bestämda tider företaga granskning av doseringstabeller och doseringsmätare för röntgenapparater;

4) förrätta inspektioner av framställning, användning och förvaring av radioaktiva ämnen, inberäknat ämnen ägnade för framställning av atomenergi;

5) draga försorg om undersökningar som befinnas nödiga i sanitärt avseende samt provtagning rörande personer, som kunnat bliva utsatta för farlig strålning;

6) lämna anvisningar om sådana skyddsåtgärder, till vilka övervakning och inspektion giva anledning; samt

7) utföra strålningsfysikaliskt och biologiskt forskningsarbete, särskilt för utvecklande av skydd och säkerhetsåtgärder.

Medelst förordningen om ändring av atomenergiförordningen (735/70) förordnades radiofysikaliska institutet att verka också som den speciella övervakningsmyndigheten av atomkraftverken. I denna avsikt bör institutet:

1) avgiva utlåtanden över ansökningar om i atomenergilagen förutsatta tillstånd;

2) företag besiktningar och inspektioner av reaktorer och anläggningar för framställning av kärnämnen:

3) föra förteckning över tillstånd, som beviljats jämlikt atomenergiförordningen;

4) övervaka efterlevnaden av med stöd av atomenergilagen beviljade tillstånd och till dem anslutna villkor; samt

5) förordna om vidtagande av åtgärder, till vilka verkställd övervakning och inspektion giva anledning.

Enligt ändringen av förordningen av 1971 och den sedermera förnyade förordningen angående tryckkärl (549/73) verkar radiofysikaliska institutet såsom den övervakande myndigheten av atomkraftverkens tryckkärl. Medelst förordningen om ändring av atomenergiförordningen (555/73) stadgades som institutets plikt:

4 a) draga försorg om utförandet av tryckkärlsövervakningen vid atomkraftverk med iakttagande i tillämpliga delar av vad i förordningen om tryckkärl är stadgat;

De i lagstiftningen förordnade uppgifterna kan sammandras till fyra uppgiftsgrupper:

— Strålningsövervakning. (Att utreda storleken av den strålningspåfrestning, som befolkningen får ur olika källor och som är farlig för hälsa, uppskatta dess verkningar beträffande hälsa och befrämja, koordinera och för sin egen del uträtta konstatering av strålningsfara på rikets område.)

— Skyddande. (Att befrämja all verksamhet, som har som mål förebyggande av all strålningspåfrestning och skyddande av strålningens menliga verkningar, utveckla strålningsskyddsmetoder och reaktorsäkerhet samt värderingsgrunder för evalvering av skyddsmetodernas ändamålsenlighet.)

— Övervakning av anvädningen. (Att för egen del utveckla stadganden rörande strålnings- och reaktorsäkerhet och övervaka efterföljandet av dem.)

— Tutkimustyö. (Suorittaa edellä mainittuja tehtäviä edistävää tutkimustyötä.)

— Forskningsarbete. (Att utföra forskningsarbete för befrämjande av ovan nämnda uppgifter.)

2.8 Institute of Radiation Physics

Institute which acts under the supervision of NBH keeps a register of permits for radioactive facilities, performs X-ray and radiation control examinations, included the samples from persons supposedly exposed to radiation and advises protective measures if the control and examiniations of the Institute so provides.

3. TARTUNTATAUDIT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

Terveydenhoitolaki. Vuonna 1967 annetun terveydenhoitolain mukaan viranomaisilla on velvollisuutenaan johtaa ja valvoa terveydenhoitotyötä maassa, mutta sen toteuttaminen käytännössä on annettu kuntien tehtäväksi. Kussakin kunnassa täytyy olla terveydenhoitolautakunta. (1. 4. 1972 lähtien terveyslautakunta), joka toimii kunnassa korkeimpana terveydenhoidollishallinnollisena elimenä.

Terveydenhoitolautakunnan tehtävänä on pitää huolta yleisestä terveydenhoidosta sekä lisäksi järjestää sairaanhoito ja lääkinnällinen kuntouttamistyö, mikäli näitä tehtäviä ei ole annettu muun lautakunnan tehtäväksi (7 §).

Vuonna 1972 voimaan astunut kansanterveyslaki kumoaa terveydenhoitolain 7 §:n ja määrää terveyslautakunnan tehtäväksi kansanterveystyön *suunnittelun, toimeenpanon* ja valvonnan ja lisäksi niistä tehtävistä huolehtimisen, jotka on muissa laeissa säädetty terveyslautakunnan tehtäväksi (6 §). Terveyslautakunta jakaantuu yleiseen osastoon ja valvontaosastoon. (Kansanterveyslaki kumosi myös terveydenhoitolain 8, 9, 87 ja 88 §:n; näiden pykälien tarkoittamia asioita ei kuitenkaan tässä julkaisussa käsitellä, joten se mitä seuraavassa esitetään on kansanterveyslain voimaan tulon jälkeenkin edelleen voimassa.)

Terveydenhoitolautakunnan alaisena toimii vähintään yksi terveystarkastaja, jolla on oikeus suorittaa tarkastuksia kaikkialla missä terveydellistä haittaa saattaa esiintyä.

Tartuntataudit jaetaan uudessa laissa erittäin vaarallisiin, yleisvaarallisiin, valvottaviin ja muihin tartuntatauteihin. Jako on tarpeellinen siitä syystä, että ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen erilaisten tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi, poikkeavat suuresti toisistaan.

Erittäin vaarallisia tartuntatauteja ovat rutto (Pestis), kolera (Cholera asiatica), isorokko (Variola), pilkkukuume (Febris exanthematica), toisintokuume (Febris recurrens) ja keltakuume (Febris flava).

Yleisvaarallisia tartuntatauteja ovat lavantauti (Typhus abdominalis), pikkulavantauti (Febris paratyphoidea A et B), hiirilavantauti (Salmonellosis typhi murium), punataudit (Dysenteria bacillaris et amoebica), kurkkumätä (Diphteria), lapsihalvaus (Poliomyelitis), tarttuva aivokalvontulehdus (Meningitis epidemica meningococcica), tarttuvat aivokuumeet (Encephalitis acuta infectiosa), trakooma (Trachoma), leptospiroosi (Leptospirosis), malariat (Malaria) sekä ihmisissä todettu pernarutto (Anthrax), raivotauti (Rabies), papukaijakuume (Psittacosis), räkätauti (Malleus) ja jänisrutto (Tularaemia).

Valvottavia tartuntatauteja ovat tulirokko (Scarlatina), tarttuva keltatauti (Hepatitis infectiosa), risatulehdus (Tonsillitis acuta) lisätauteineen ja muut salmonellatartunnat (Salmonellosis aliae) kuin lavantauti, pikkulavantauti ja hiirilavantauti.

Jokainen todettu tai epäilty erittäin vaarallisen ja yleisvaarallisen taudin tapaus on ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle. Lääkintöhallitukselle on tällaisista tautitapauksista lähetettävä erillinen ilmoitus ja lisäksi annettava tapauksista tieto puhelimitse. Edellä mainittu koskee kaikkia salmonellatauteja,

3. SMITTSAMMA SJUKDOMAR OCH DERAS FÖREBYGGANDE

Hälsovårdslagen. Enligt den 1967 stadgade hälsovårdslagen är statens myndigheter förpliktade att leda och övervaka hälsovårdsarbetet i landet, men dess verkställande i praktiken har överlåtits kommunerna. I varje kommun bör finnas en hälsovårdsnämnd, vilken verkar som det högsta hälsovårdsadministrativa organet.

Hälsovårdsnämndens uppgift är att handha den allmänna hälsovården och dessutom anordna sjukvården och det medicinska rehabiliteringsarbetet, såvitt dessa uppgifter ej överlåtits till annan nämnd.

Folkhälsolagen, som trädde i kraft 1972, upphäver hälsovårdslagens 7 § och stadgar, att hälsovårdsnämndens uppgift är planeringen, verkställandet och övervakningen av folkhälsoarbetet och därtill ombesörjandet av de uppgifter, vilka i andra lagar stadgats såsom hälsovårdsnämndens uppgifter. Hälsovårdsnämnden är uppdelad i allmän avdelning och övervakningsavdelning. (Folkhälsolagen upphävde även hälsovårdslagens 8, 9, 87 och 88 §; spörsmålen i dessa paragrafer behandlas dock icke i denna publikation, så att vad som i det följande framställs gäller fortfarande även efter folkhälsolagens ikraftträdande.)

Under hälsovårdsnämnden lyder minst en hälsoinspektör, som har rätt att utföra inspektioner överallt där olägenhet för hälsa kan förekomma.

Smittsamma sjukdomar indelas i den nya lagen i synnerligen farliga, allmänfarliga, kontrollkrävande och andra smittsamma sjukdomar. Indelningen är nödvändig därför, att de åtgärder, vilka fordras för förebyggande av olika smittsamma sjukdomars spridning, avviker mycket från varandra.

Synnerligen farliga smittsamma sjukdomar är pest (Pestis), kolera (Cholera asiatica), smittkoppor (Variola), fläcktyfus (Febris exanthematica), återfallsfeber (Febris recurrens) och gula febern (Febris flava).

Allmänfarliga smittsamma sjukdomar är tyfus (Typhus abdominalis), paratyfus (Febris paratyphoidea A et B), musparatyfus (Salmonellosis typhi murium), rödsot (Dysenteria bacillaris et amoebica), difteri (Diptheria), barnförlamning (Poliomyelitis), smittsam hjärnhinneinflammation (Meningitis epidemica meningococcica), smittsam hjärnfeber (Encephalitis acuta infectiosa), trakom (Trachoma), leptospiros (Leptospirosis), malaria (Malaria), samt hos människor konstaterad mjältbrand (Anthrax), vattuskräck (Rabies), papegojsjuka (Psittacosis), rots (Malleus) och tularemi (Tularaemia).

Kontrollkrävande smittsamma sjukdomar är scharlakansfeber (Scarlatina), smittsam gulsot (Hepatities infectiosa), tonsillit (Tonsillitis acuta) med komplikationer och andra Salmonellasmittor (Salmonelloses alia) än tyfus, paratyfus och musparatyfus.

Varje diagnosticerat eller misstänkt fall av synnerligen farlig och allmänfarlig sjukdom bör anmälas till hälsovårdsnämnden. Till medicinalstyrelsen bör sändas en skild anmälan beträffande sådana sjukdomsfall och ytterligare bör fallen meddelas per telefon. Detta gäller alla Salmonellasjukdomar, fastän en del av

vaikka osa niistä kuuluukin valvottavien tautien ryhmään. On näet niin, että mikä salmonellakanta tahansa saattaa ravintoinfektiona levitä yhtäkkiä laajalle alueelle.

Laki sisältää myös säännökset yksityisen, kunnan ja valtion maksuvelvollisuuksista tartuntatautitapauksissa. Erittäin vaarallisen tartuntataudin osalta vastaa kustannuksista valtio ja yleisvaarallisten ja valvottavien tartuntatautien osalta se kunta, jossa potilaalla on laillinen kotipaikka. Jos potilas, joka on sairastunut yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin haluaa saada hoidon muualla kuin terveydenhoitolautakunnan järjestämällä hoitopaikalla, hän joutuu vastaamaan itse hoitokustannuksista.

Tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi on usein tarpeellista, että henkilö joka on saanut tartunnan, määrätään olemaan poissa työstään, vaikkei hän olisikaan tautiin sairastunut. Kun tämä merkitsee asianomaisille yleensä taloudellista menetystä, on mainitun määräyksen saanut henkilö oikeutettu saamaan kohtuullisen korvauksen poissaolosta aiheutuneesta vahingosta. Korvaus suoritetaan sen kunnan varoista, jossa henkilöllä on laillinen kotipaikka.

Laissa ei ole mainittu siitä, kuka vastaa vieraan maan kansalaisen hoidosta koituvista kustannuksista.

Lain mukaan on jokaiselta elintarviketyöläiseltä, jolla työpaikassaan on mahdollisuus tartuttaa ravinto ja siten välillisesti levittää tarttuvia tauteja, vaadittava työhön tullessaan voimassa oleva lääkärintodistus, missä on oltava maininta, ettei henkilö ole tartunnankantaja. Tällä määräyksellä on suuri merkitys ennakolta ehkäisevässä terveydenhuoltotyössä. Tilanteen niin vaatiessa henkilö voidaan velvoittaa uusintatutkimuksiin.

Tartuntatautitilanne v. 1969. Mainitun vuoden kuluessa sairastui maassamme lavantautiin 14 ihmistä. Lukumäärä on tasan kaksi kertaa niin suuri kuin edellisenä vuonna, mutta on huomattava, että 9 näistä potilaista oli saanut tartuntansa ulkomailla: 1 Kanarian saarilla ja 8 ollessaan partioretkellä Itävallassa. Yhtä lukuun ottamatta taudin määrittely onnistuttiin varmistamaan bakteriologisesti. Kotimaisista tapauksista 1 oli Huittisista, 1 Espoosta ja 3 Lieksasta, mikä paikkakunta lienee viimeinen lavantautiendeeminen alue maassamme. Potilaat olivat kahta lukuun ottamatta alle 30-vuotiaita.

Myös pikkulavantaudin (parafyfus B) kohdalla oli melkoista nousua edelliseen vuoteen verrattuna, ja tämä johtui Rovaniemellä esiintyneestä epidemiasta. Pikkulavantauti levisi siellä todennäköisesti saastuneen talousveden välityksellä, vaikkei taudin aiheuttajaa saatukaan eristetyksi vedestä. Muut pikkulavantautitapaukset esiintyivät tasaisesti levinneinä yli koko maan. Helsingissä potilaita oli entiseen tapaan runsaimmin, kaikkiaan 13 potilasta, mikä osoittanee, että Helsingissä edelleenkin on melkoinen määrä lääkintäviranomaisille tuntemattomia tartunnankantajia, jotka ovat ehkä peräisin vuoden 1945 valtavasta epidemiasta.

Niin ikään hiirilavantautitapausten määrä oli lähes kaksinkertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Maassamme todettiin kaksi suurta epidemiaa; Laukaalla puhkesi laitosepidemia tammikuussa (105 tapausta). Täällä tauti levisi tinkimaidon välityksellä. Laitoksen karjassa oli hiirilavantautia, siellä kuoli vasikoita, ja ainakin toinen karjakoista sairastui hiirilavantautiin. Suurin epidemia oli Pohjanmaalla heinä—lokakuussa, jolloin lähes 400 ihmistä sairastui. Täälläkin vasikoita kuoli runsaasti hiirilavantautiin, ja sen jälkeen tauti alkoi levitä maanviljelijäperheisiin, ja perheen kaikkien jäsenten sairastuminen oli varsin yleistä. Lääkintöviranomaisille tuotti suuria vaikeuksia epidemian hallitseminen, sillä ihmiset ottivat asian liian kevyesti,

dem hör till gruppen kontrollkrävande sjukdomar. Det är nämligen så, att vilken Salmonellatyp som helst kan såsom matinfektion sprida sig plötsligt över ett vidsträckt område.

Lagen omfattar även stadgar beträffande en privat persons, kommunens och statens betalningsskyldigheter vid smittsamma sjukdomsfall. Då det gäller synnerligen farlig smittsam sjukdom, svarar staten för kostnaderna, och för allmänfarliga och kontrollkrävande sjukdomar den kommun, där patienten har sin lagliga boplats. Om en patient, som insjuknat i allmänfarlig eller kontrollkrävande smittsam sjukdom, vill få vård på annan än av hälsovårdsnämnden anordnad vårdplats, bör han själv stå för vårdkostnaderna.

För förhindrande av smittans spridning är det ofta nödvändigt att en person, som smittats, får order att vara borta från arbetet, ehuru han ej själv insjuknat. Emedan detta i allmänhet betyder ekonomiska förluster för vederbörande, är person, som fått nämnda order, berättigad att erhålla en skälig ersättning för den förlust bortavaron vållat. Ersättningen betalas av den kommuns medel, där personen har sin lagliga boplats.

I lagen finns inga föreskrifter om vem som är ansvarig för kostnader, vilka vården av främmande lands medborgare förorsakat.

Enligt lagen bör av varje livsmedelsarbetare, som på sin arbetsplats har möjlighet att smitta födan och sålunda indirekt sprida smittsamma sjukdomar, krävas vid anställandet i kraft varande läkarintyg, i vilket bör nämnas att personen i fråga ej är smittbärare. Denna föreskrift har stor betydelse vid det preventiva hälsovårdsarbetet. Ifall situationen kräver kan nya undersökningar fordras.

Situationen rörande smittsamma sjukdomar 1969. Under sagda år insjuknade i vårt land i tyfus 14 människor. Antalet är precis dubbelt så stort som föregående år, men det bör beaktas att 9 av dessa patienter hade fått smittan i utlandet, 1 på Kanarieöarna och 8 på en scoutresa i Österrike. Frånsett en patient kunde sjukdomens definition säkerställas bakteriologiskt. Av de inhemska fallen var en från Huittis, 1 från Esbo och 3 från Lieksa, vilken ort torde vara den sista tyfusendemiska orten i vårt land. Frånsett två var alla patienter under 30 år.

Även beträffande paratyfus (paratyfys B) förekom en märkbar ökning i förhållande till föregående år, och detta berodde på en epidemi i Rovaniemi. Paratyfus spridde sig där sannolikt medelst förorenat hushållsvatten, fastän fororsakaren inte kunde isoleras från vattnet. Andra paratyfusfallen framkom jämnt utbredda över hela landet, i Helsingfors fanns det såsom tidigare rikligast patienter, alltsammans 13, vilket torde påvisa, att det i Helsingfors fortfarande finns en ansenlig mängd till medicinalmyndigheterna okända smittobärare, vilka kanske härstammar från årets 1945 väldiga epidemi.

Ävensom var antalet mustyfusfall nästan dubbelt i förhållande till föregående år. I vårt land konstaterades två stora epidemier: på Laukaa utbröt en anstaltsepidemi i januari (105 fall). Där bredde sig sjukdomen medelst den mjölk som köptes direkt från lantgårdarna. I anstaltens boskap fanns mustyfus, där dog kalvar och åtminstone den ena av boskapsskötarna insjuknade i mustyfus. Den största epidemin var i Österbotten i juli—oktober, då nästan 400 människor insjuknade. Även här dog kalvar rikligt i mustyfus, och därefter bredde sig sjukdomen till lantbrukarfamiljer, och insjuknandet av alla familjemedlemmar var ganska vanligt. Behärskandet av epidemin vållade stora svårigheter för medicinal-

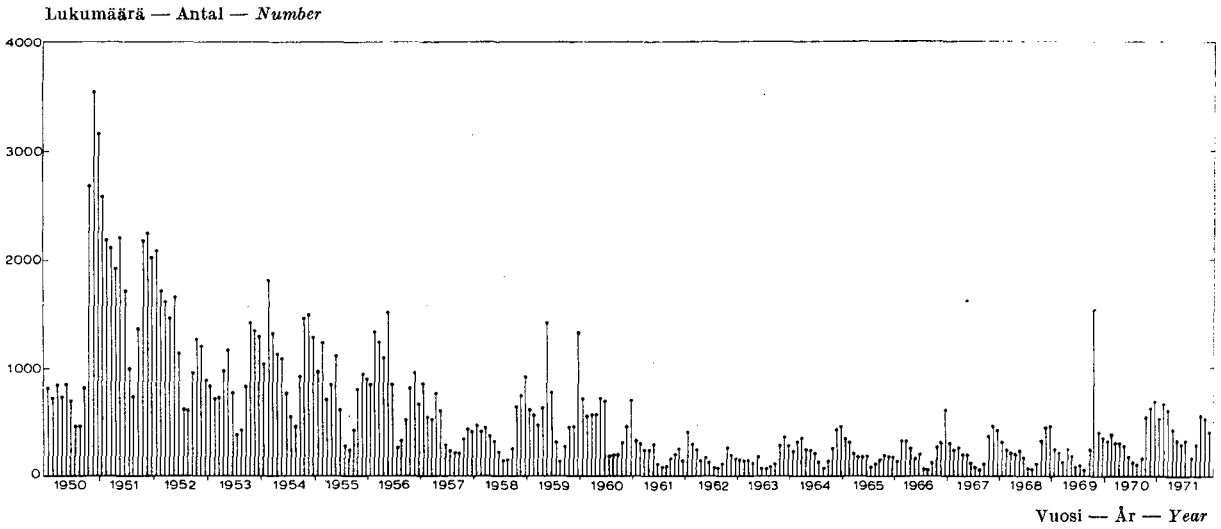

Kuvio 3.1 Tulirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—71.
Fig. 3.1 Månatliga fall av scharlakansfeber åren 1950—71.
Fig. 3.1 Cases of scarlet fever by month in 1950—71

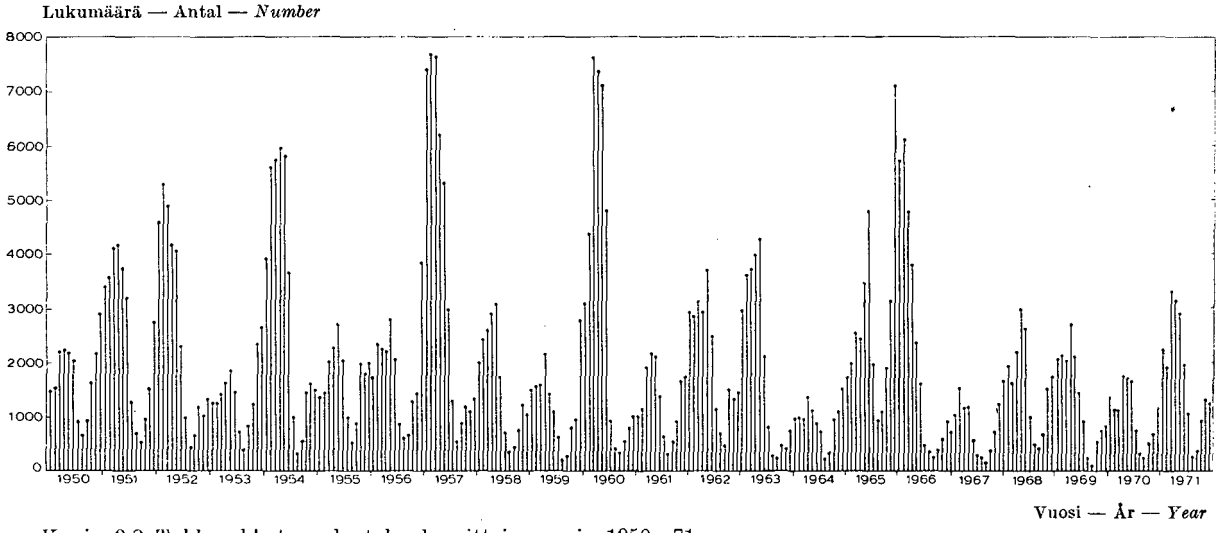

Kuvio 3.2 Tuhkarokkotapaukset kuukausittain vuosina1950—71.
Fig. 3.2 Månatliga fall av mässling åren 1950—71.
Fig. 3.2 Cases of measles by month in 1950—71

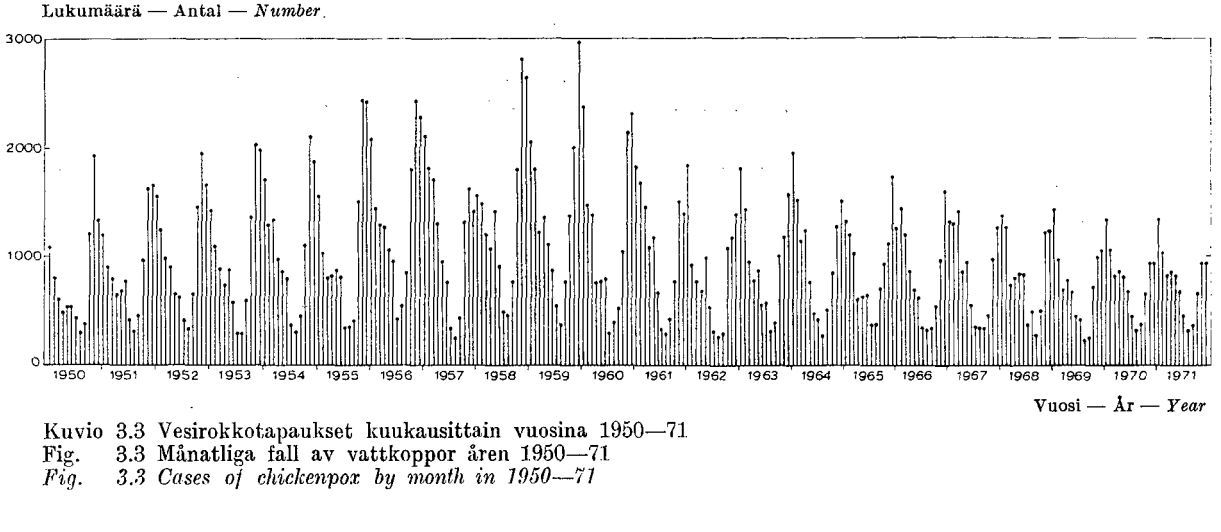

Kuvio 3.3 Vesirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—71.
Fig. 3.3 Månatliga fall av vattkoppor åren 1950—71.
Fig. 3.3 Cases of chickenpox by month in 1950—71

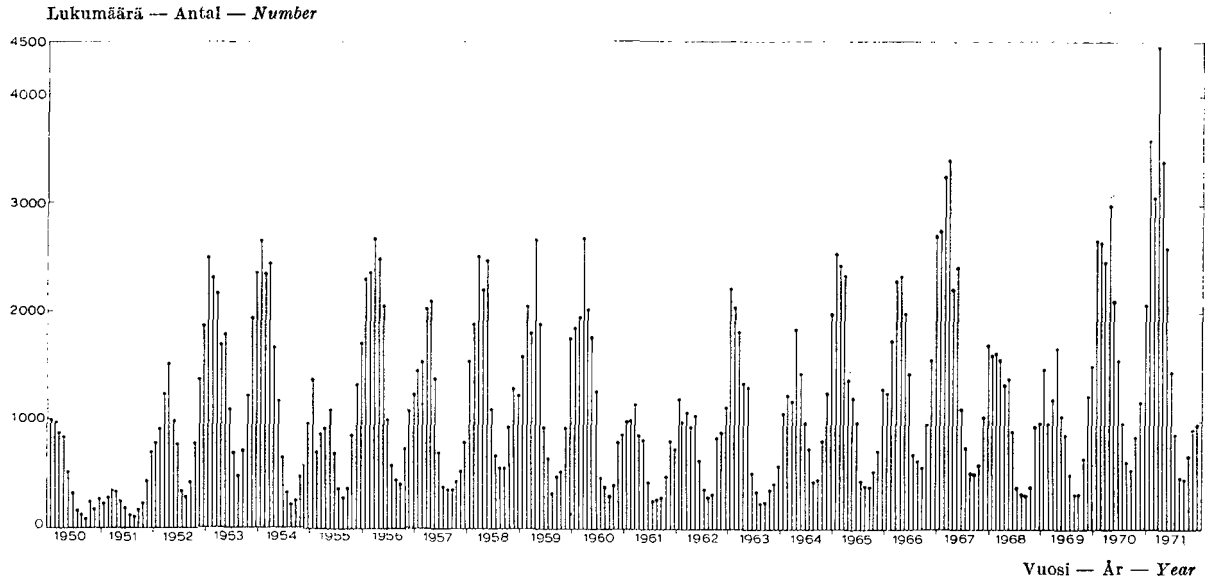

Kuvio 3.4 Sikotautitapaukset kuukausittain vuosina 1950—71
Fig. 3.4 Månatliga fall av påssjuka åren 1950—71
Fig. 3.4 Cases of mumps by month in 1950—71

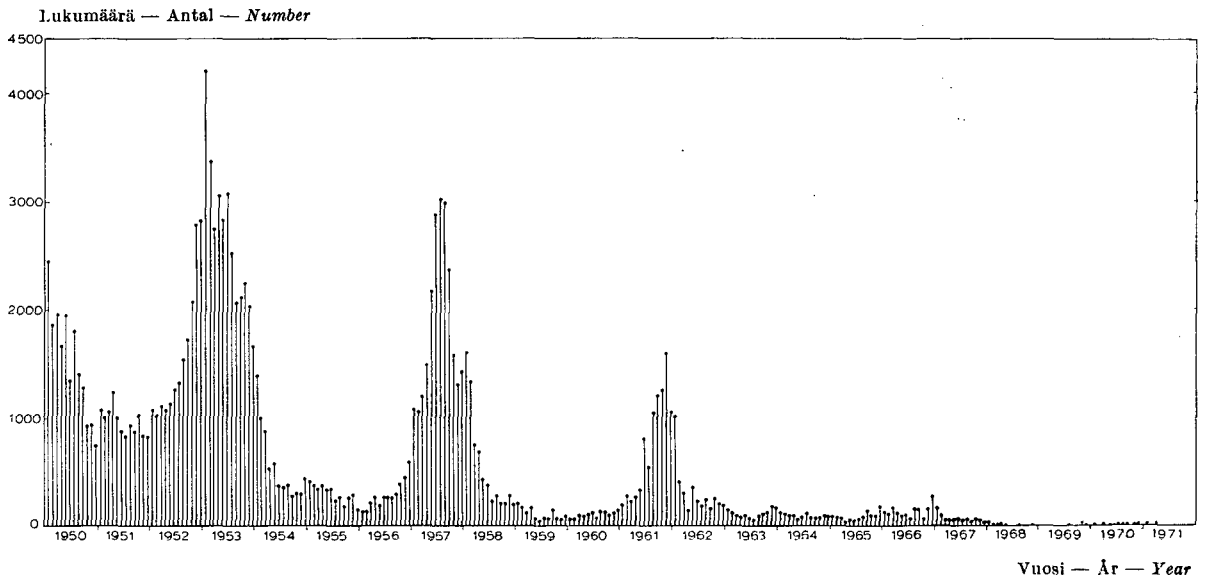

Kuvio 3.5 Hinkuyskätapaukset kuukausittain vuosina 1950—71
Fig. 3.5 Månatliga fall av kikhosta åren 1950—71
Fig. 3.5 Cases of whooping cough by month in 1950—71

näistä salmonella bredeney (18 tapausta) ja salmonella newport (10 tapausta) olivat lähes yksinomaan ulkomailta tuotuja ja niinpä yleisessä hygieniassa oli kovin paljon toivomisen varaa. Bakteeritartuntaa todettiin monissa elintarvikkeissa, jokivedessä ja eläinten rehuissa. Lämmin kuiva loppukesä vaikeutti tilannetta huomattavasti, sillä kovassa kuumuudessa elintarvikkeiden säilyttäminen vaikeutui pahasti.

Muiden salmonellalajien osuus salmonelloosien aiheuttajana on lisääntynyt sekä määrällisesti että lajivalikoiman monipuolisuuden suhteen. Yhteensä todettiin 343 niiden ihmisessä aiheuttamaa tautitapausta. Lajeja on 15 enemmän kuin edellisenä vuonna. Vain 7 lajia oli aiheuttanut yli 10 tautitapausta ja

myndigheterna, ty människorna tog saken alltför lätt. Bakteriesmitta konstaterades i många livsmedel, åvatten och boskapsfoder. Den varma, torra sensommaren försvårade situationen märkbart, ty i den stora hettan var det svårt att förvara livsmedel.

Andra salmonella-arters andel såsom förorsakare av salmonellosis har ökat både kvantitativt och med tanke på arturvalets mångsidighet. Sammanlagt konstaterades 343 sjukdomsfall förorsakade av dem. Det finns 15 arter mera än under föregående år. Endast sju arter hade förorsakat över 10 sjukdomsfall och av dessa var salmonella bredeney (18 fall) och salmonella newport (10 fall) nästan enbart sjukdomsfall

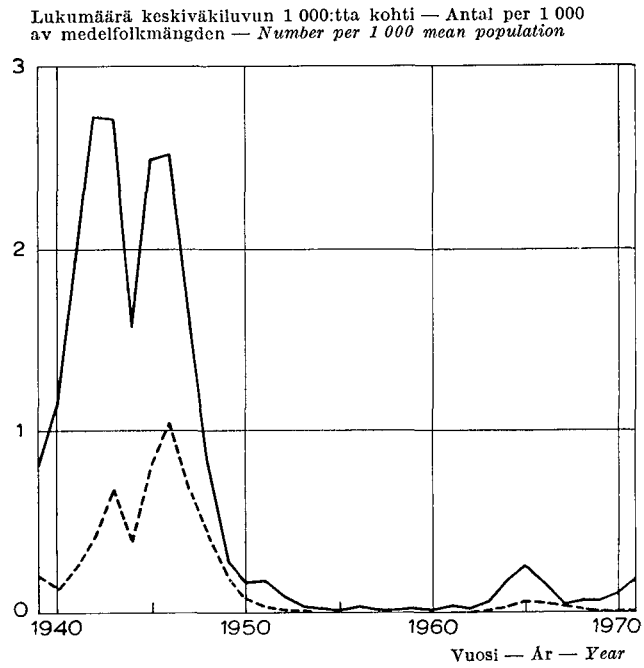

Kuvio 3.6 Varhaissyfilistapaukset suurimmissa kaupungeissa ja muualla Suomessa vuosina 1939—71
Fig. 3.6 Fall av tidig syfilis i de största städerna och annorstädes i Finland åren 1939—71
Fig. 3.6 Cases of early syphilis in the biggest towns and elsewhere in Finland in 1939—71

——— Helsinki, Turku ja Tampere — Helsingfors, Åbo och Tammerfors — *Helsinki, Turku and Tampere*
– – – Muu Suomi — Övriga Finland — *The other Finland*

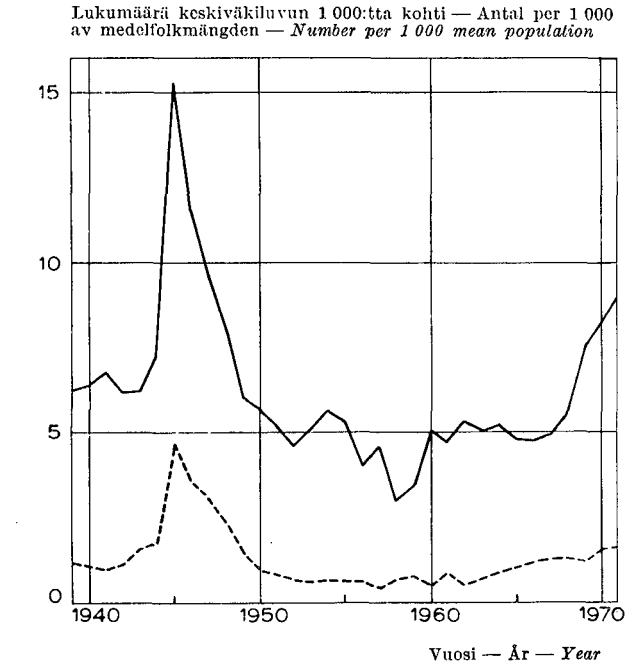

Kuvio 3.7 Äkillisen gonorrean tapaukset suurimmissa kaupungeissa ja muualla Suomessa vuosina 1939—71
Fig. 3.7 Fall av akut gonorré i de största städerna och annorstädes i Finland åren 1939—71
Fig. 3.7 Cases of acute gonorrhoea in the biggest towns and elsewhere in Finland in 1939—71

——— Helsinki, Turku ja Tampere — Helsingfors. Åbo och Tammerfors — *Helsinki, Turku and Tampere*
– – – Muu Suomi — Övriga Finland — *The other Finland*

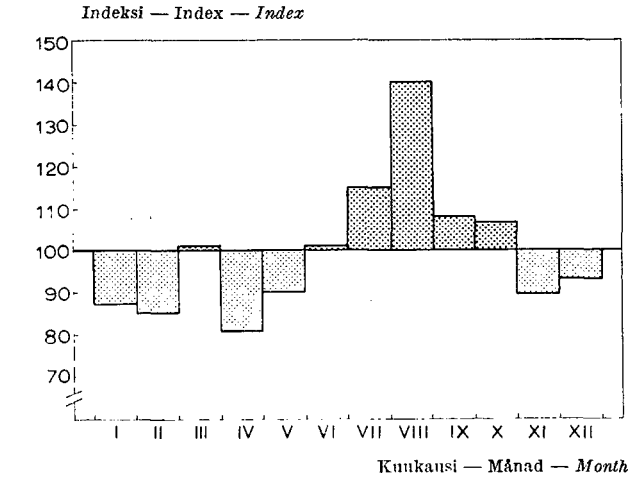

Kuvio 3.8 Äkillisen gonorrean tapaukset kuukausittain indeksinä (keskiarvo = 100) vuonna 1971
Fig. 3.8 Fall av akut gonorré månadsvis som index (medeltalet = 100) år 1971
Fig. 3.8 Cases of acute gonorrhoea by month as index (mean = 100) in 1971

infektioita. Ulkomaisista tartunta-alueista olivat tärkeimmät Kanarian saaret ja muu Espanja — etenkin Mallorca — sekä Kypros. Kaikki Kyprokselta tulleet infektiot (58 tapausta) todettiin YK:n Suomen pataljoonan rutiinitarkastuksissa otetuista näytteistä. Mikäli alle 10 kotimaiseen tapaukseen johtaneet salmonellalajit katsotaan epidemiologisesti vähemmän tärkeiksi, jää maamme kannalta mielenkiintoisiksi lajeiksi muista salmonellooseista seuraavat viisi: salmonella enteritidis, salmonella infantis, salmonella isangi, salmonella montevideo ja sal-

importerade från utlandet. Av de utländska besmittningsområden var de viktigaste Spanien, i synnerhet Mallorca, Kanarieöarna och Cypern: Alla från Cypern anlända infektioner (58 fall) konstaterades i de prov som togs i samband med Förenta Nationernas Finlandbataljons rutininspektioner. Ifall det anses att de salmonella-arter, vilka ledde till under 10 inhemska fall, är epidemiologiskt sett mindre viktiga, blir ur vårt lands synpunkt såsom intressanta arter av övriga salmonellosis följande fem: salmonella enteritidis, salmonella infan-

monella senftenberg. Näistä salmonella enteritidis aiheutti joulukuussa Porin seudulla 15 tapauksen epidemian, joka todennäköisesti oli lähtöisin leipomotuotteista, muut aiheuttivat ainoastaan hajatapauksia, joista monet todettiin oireettomilla henkilöillä elintarviketyöntekijöiden rutiinitarkastuksissa. Salmonella senftenberg-tapauksista 10 todettiin oireettomilla henkilöillä, jotka olivat elintarviketyöntekijöitä eräässä rehunjalostustehtaassa, minkä valmisteissa myös tavattiin samaa salmonellalajia. Kotimaisten rehutehtaiden tuotteista ja työskentelytiloista eristettiin useaan otteeseen muitakin edellä mainittuja maallemme tärkeitä salmonellalajeja. Salmonella enteritidis eristettiin kerran naudasta, mikä viittaa siihen, että karja voi levittää meillä tätä infektiota. Muiden kohdalla on rehuista nauta- ja siipikarjaan ja näistä ihmisiin sekä takaisin molempiin edellisiin tapahtuva kiertokulku Suomessa todennäköisin infektion ylläpitäjä.

Punatautia ilmoitettiin todetun kahdessa potilaassa vuoden aikana. Tarkoissa tutkimuksissa toinen ilmoitetuista tapauksista osoittautui kuitenkin olevan muuta kuin punatautia.

Hinkuyskäpotilaiden lukumäärä oli varsin vähäinen. Näyttää, että nykyisillä ennalta ehkäisevillä keinoilla voidaan tilanne täysin hallita.

Poliotutkimuksia suoritettiin ahkerasti ennen kaikkea tutkimalla aseptisia meningiittejä, mutta mitään viitettä mahdollisen villin polioviruksen olemassa oloon maassamme ei todettu.

Hepatitisinfektiossa tapausten lukumäärä on jonkin verran noussut, mutta ei merkittävässä määrässä.

Joulun aikana edellisenä vuonna alkanut influenssa levisi tammikuun kuluessa yli maan ja oli laajimmillaan tammikuun puolivälissä. Epidemia sammui helmi—maaliskuussa aiheuttamatta erityisiä ongelmia terveydenhoitoviranomaisille.

Tartuntatautitilanne v. 1970. Kuluneena vuonna oli maassamme 8 lavantautipotilasta, joista yksi oli saanut tartuntansa Italiassa.

Pikkulavantauti (paratyfus B) ei aiheuttanut vuoden 1970 aikana ainoatakaan varsinaista epidemiaa. Perheinfektioita oli 5, yhteensä 13 potilasta. Kaikki muut tapaukset olivat yksittäisiä sairastumisia, runsaimmin Helsingissä, yhteensä 14 potilasta. Kokonaismäärä oli, kuten jo edellisinäkin vuosina, runsaat 50.

Hiirilavantautipotilaitten lukumäärä nousi entisestään vuoden 1970 aikana. Maassamme oli suurempia epidemioita yhteensä 8, ja nämä määrät edustivat 58 % kaikista hiirilavantautitapauksista. Epidemiat olivat ajankohdan mukaan järjestettyinä: Kaustisen vanhainkodissa tammikuussa 25 potilasta, todennäköisesti ravinto infektoitunutta, Kuopiossa huhtikuussa 33 sairasta, vaillinaisesti pastöroitu maito taudin levittäjänä, niin ikään huhtikuussa oli Kokkolassa 103 potilaan epidemia, ilmeisesti maitotuotteet aiheuttajana, Mouhijärvellä kesä—heinäkuussa 39 tapausta, jossa taudin levittäjänä lihahyytelö, Lahden ammattikoulussa syyskuussa valtava epidemia, 580 sairastunutta, taudin todennäköinen levittäjä tilliliha, Viialassa syys—lokakuussa 32 tapausta, tinkimaitoepidemia, Lempäälän Vesilahden Yhteiskoulussa syys—lokakuussa 74 tapausta, syy jäi selvittämättä. Tämän lisäksi Rovaniemellä ja naapurikunnissa syys—lokakuussa 122 potilasta, mutta taudin leviäminen jäi selvittämättä. Tärkeimmäksi infektiolähteeksi osoittautuivat kuten aikaisempinakin vuosina nautakarjan tuotteet. Tätä tukevat havainnot perheinfektioitten yhteydessä sekä nautakarjassa tavattujen hiirilavantauti-infektioitten yleisyys kautta maan. Erityisen huomattavaa on, että Lahden epidemiassa, mikä tis, salmonella isangi, salmonella montevideo och salmonella senftenberg. Av dessa förorsakade salmonella enteritidis i Björneborgtrakten i december en epidemi, som sannolikt härstammade från bagerier, de andra var endast ströfall, av vilka många konstaterades hos symptomfria människor vid livsmedelsarbetarnas rutininspektioner. Tio av salmonella senftenberg fallen konstaterades hos symptomfria människor bland livsmedelsarbetarna i en foderförädlingsfabrik, i vilkens fabrikat även påträffades samma salmonella-art. Ur de inhemska foderfabrikernas produkter och arbetsutrymmen isolerades flera gånger även andra för vårt land viktiga salmonella-arter. Salmonella enteriditis isolerades en gång i ett nöt, vilket betydde att boskap kan sprida hos oss denna infektion. Beträffande de övriga salmonelloserna är cirkulationen från foder till nötkreatur och fjäderfän och från dem till människor och tillbaka till de förstnämnda den sannolikaste upprätthållaren av infektionen i Finland.

Rödsot anmäldes ha konstaterats i två patienter under året. I noggranna undersökningar kom det fram att det ena av de anmälda fallen var en annan sjukdom.

Kikhostepatienternas antal var ganska ringa. Det syns som om situationen kunde fullt behärskas med nutida förebyggande medel.

Polioundersökningar utfördes flitigt framför allt genom att undersöka aseptiska meningiter, men ingen antydan om förefinnandet av ett eventuellt vilt poliovirus i vårt land konstaterades.

Antalet hepatitisinfektioner har stigit en smula, men icke i nämnvärd mån.

Influensan, som begynt jultiden föregående år, bredde sig under januari över landet och var mest omfattande i mitten av januari. Epidemin slocknade i februari—mars utan att förorsaka specialproblem för hälsomyndigheterna.

Situationen rörande smittsamma sjukdomar 1970. Under 1970 fanns det i vårt land åtta tyfuspatienter, av vilka en blivit smittad i Italien.

Paratyfus (paratyfus B) vållade under år 1970 ej en enda egentlig epidemi. Familjeinfektioner fanns fem, sammanlagt 13 patienter. Alla andra fall var enstaka, rikligast i Helsingfors, sammanlagt 14 patienter. Totalantalet var, såsom redan under tidigare år, litet över 50.

Antalet mustyfuspatienter steg från det tidigare under år 1970. Det fanns sammanlagt åtta större epidemier i vårt land, och dessa mängder representerar 58 % av alla mustyfusfall. Epidemierna var, grupperade med avseende på tidpunkten: I Kaustinen ålderdomshem 25 patienter i januari, maten sannolikt infekterad. I Kuopio 33 sjuka i april, bristfälligt pastöriserad mjölk var smittospridare; likaså i april fanns det i Gamlakarleby en epidemi på 103 patienter, uppenbarligen var mjölkprodukterna förorsakaren; på Mouhijärvi i juni—juli 39 fall, infektionsspridare var aladåb; i september i Lahtis yrkesskola en väldig epidemi med 580 sjukdomsfall, den sannolika spridaren var dillkött; i Viiala i september—oktober 32 fall, mjölkbetingepidemi; i Vesilahden yhteiskoulu i Lempäälä i september—oktober 74 fall, orsaken blev outredd. Därtill fanns det i Rovaniemi och grannkommunerna i september—oktober 122 patienter, men sjukdomens spridning blev outredd. Den viktigaste infektionskällan var såsom även under tidigare år nötkreatursprodukterna. Detta stöds av iakttagelserna i samband med familjeinfektioner samt vanlighet av mustyfusinfektioner bland nötkreatur överallt i landet. Speciellt anmärkningsvärt är, att i Lahtisepidemin, vilken var

kooltansa oli suurin pitkään aikaan, todettiin uusia sekundaaritapauksia vain 5 sen jälkeen, kun lääkintäviranomaiset ryhtyivät epidemiaa valvomaan.

Muitten salmonella-sairastumisten lukumäärä lisääntyi kaksinkertaiseksi vuoteen 1969 verrattuna. Voidaan hyvällä syyllä sanoa, että salmonelloosien lajijakautumassa on tapahtunut ratkaiseva muutos suuntaan, joka vie Suomen yhä lähemmäksi teollistuneille maille tyypillistä lajikirjavuutta. Ennen kaikkea kaupungeissa epidemian aiheuttajana on yhä useammin muu salmonella kuin typhi murium -laji.

Todettujen salmonellakantojen lukumäärä oli mainittuna vuonna 44. Uudet salmonellakannat pääsivät maahamme useimmiten turistien välityksellä. Niinpä eristetty bakteeri oli 194 tapauksessa todennäköisesti saatu ulkomailla, yleisesti suositulla lomanviettoalueilla (Espanja, Kanarian saaret ja Mustanmeren alue).

Yli 10 potilaan epidemian aiheuttivat salmonella enteritidis: 84 tapausta joulukuussa eräässä Karhulan motellissa, salmonella heidelberg: 41 tapausta Torremolinoksessa vierailleessa turistiseurueessa, salmonella infantis: 21 tapausta helsinkiläisessä leipomossa, salmonella montevideo: 24 tapausta Suomen YK-pataljoonassa Kyproksella ja 45 tapausta helsinkiläisessä ruokatavaratehtaassa. Salmonella isangi, joka on muualla Euroopassa erittäin harvinainen, aiheutti 16 potilaan epidemian yhteensä 14 paikkakunnalla. Sitä tavattiin lisäksi eläinten rehussa sekä teuraseläimissä, joista infektio näyttää siirtyvän ihmiseen paljon harvemmin tämän lajin kuin esim. salmonella infantiksen ja salmonella montevideon kohdalla. Salmonella enteritidiksen merkitys ja taipumus aiheuttaa epidemioita tuntuu Suomessa lisääntyvän samalla tavoin kuin Ruotsissa, missä se vuoden 1970 kevään epidemian vuoksi ohitti yleisyydessä jopa salmonella typhi muriumin. Karhulan epidemian taudinkuva oli ankarine ripuleineen vaikeampi kuin yleensä suolistosalmonelloosien, ja yksi leukemiaa sairastava potilas kuoli infektioon.

Punatauti näyttää pysyvän poissa maastamme, ja vain yksi ainoa shigella-kanta (shigella flexneri) eristettiin Gambiassa *vierailleen turistin ulosteesta.*

Vastoin odotuksia hinkuyskä on jälleen lisääntymässä, vaikka todellisia epidemioita ei ole voitu todeta, ja sama koskee myös tarttuvaa keltatautia.

Tularemiaa todettiin maassamme jälleen 14 potilaalla, lähinnä Mikkelin läänissä, Joroisten seuduilla.

Tämän julkaisun tartuntatauteja käsittelevän osan lukumäärätiedot pohjautuvat erittäin vaarallisista ja yleisvaarallisista tartuntataudeista tehtyihin erillisiin ilmoituksiin ja valvottavista ja eräistä muista tartuntataudeista tehtyihin viikottaisiin yhteenvetoihin.

Edellä tarkoitettujen ilmoituslomakkeiden lähettämisvelvollisuus koskee kaikkia lääkäreitä, sairaaloita ja laboratorioita ja yhteenvetolomakkeiden lähettämisvelvollisuus kaikkia lääkäreitä.

Kaikkia tartuntatautitapauksia ei voida laboratoriotutkimuksin varmistaa, ja *tautitapausten ilmoittamisessakin esiintyy laiminlyöntejä*, joten tartuntatautitilastot eivät ole täysin luotettavia. Tilastoja voidaan kuitenkin puutteista huolimatta käyttää vertaileviin selvityksiin, ja saada siten kuva kehityksen suunnasta ja alueellisista eroista.

Tauluissa 3.1 ja 3.2 on esitetty eräiden tavallisimpien tartuntatautien tapaukset vuosina 1938—1972. Tauluissa 3.3 ja 3.4 on läänittäisiä ja kuukausittaisia tietoja tartuntatautitapauksista. Mikäli jotain tartuntatautia ei ole tauluissa 3.3 ja 3.4 mainittu, merkitsee tämä yleensä sitä, että tautia ei myöskään ole todettu. Sukupuolitaudeista ja tuberkuloosista on omat erilliset taulut (taulut 3.7—3.8 ja 4.1.1—4.1.5).

den största på en lång tid, konstaterades nya sekundärfall endast fem efter det att medicinalmyndigheterna började övervaka epidemin.

Antalet andra salmonellainfektioner fördubblades i förhållande till år 1969. Det kan på goda skäl sägas att i salmonellosernas arturval har hänt en avgörande ändring i en riktning, som för Finland allt närmare den artbrokighet, som är typisk för de industrialiserade länderna. Framför allt i städerna är epidemiorsakaren allt oftare någon annan salmonella än typhi murium.

Antalet konstaterade salmonellastammar var sagda år 44. Nya salmonellastammar kom till vårt land oftast genom turister. Så hade en isolerade bacill i 194 fall sannolikt erhållits utomlands, allmännast på favoriserade semesterorter (Spanien, Kanarieöarna och Svartahavsområdet).

En epidemi på över 10 patienter förorsakade salmonella enteriditis, 84 fall i december i ett Karhulamotell, salmonella heidelberg 41 fall i ett turistsällskap på Torremolinos, salmonella infantis 21 fall i ett helsingforsbageri, salmonella montevideo 24 fall i finska FN-bataljonen på Cypern och 45 fall i en livsmedelsfabrik i Helsingfors. Salmonella isangi, som är mycket sällsynt, förosakade en 16 patienters epidemi sammanlagt på 14 orter. Den påträffades dessutom i djurfoder samt slaktboskap, från vilka infektionen tycks förflytta sig till en människa mycket mera sällan än t.ex. salmonella infantis och salmonella montevideo. Betydelsen av salmonella enteritidis och dess tendens att förorsaka epidemier tycks öka i Finland på samma sätt som i Sverige, där den för vårens 1970 skulle passerade i allmänheten t.o.m. salmonella typhi murium. Karhulaepidemins sjukdomsbild var på basen av svår diarré svårare än tarmsalmonellosernas i allmänhet, och en leukemipatient dog i infektionen.

Rödsot tycks stanna borta från vårt land och endast en shigellastam (shigella flexneri) isolerades i exkrementerna hos *en turist, som besökt Gambia.*

Mot förväntningar håller kikhosta på att breda ut sig, ehuru verkliga epidemier inte kunnat konstateras, och samma gäller även smittande gulsot.

Tularemia konstaterades åter hos 14 patienter, närmast från St Michels län, i Joroinentrakten.

Sifferuppgifterna beträffande de smittsamma sjukdomarna baserar sig på separata anmälningar över synnerligen farliga och allmänfarliga smittsamma sjukdomar samt på veckosammandrag över kontrollkrävande och vissa andra smittsamma sjukdomar.

Översändningsplikten av de ovan avsedda anmälningsblanketterna gäller alla läkare, sjukhus och laboratorier, och översändningsplikten av sammandragsblanketterna alla läkare.

Alla smittsamma sjukdomsfall kan inte verifieras genom laboratorieundersökningar, och även i själva rapporteringen har försummelser konstaterats, så att de statistiska uppgifterna beträffande smittsamma sjukdomar inte är fullt tillförlitliga. Trots bristerna kan uppgifterna emellertid användas vid jämförande utredningar och sålunda erhålles en bild av utvecklingstendensen och regionala skillnader.

I tabellerna 3.1 och 3.2 har vissa vanligaste fall av smittsamma sjukdomar framställts 1938—1972. I tabell 3.3 och 3.4 finns uppgifter om smittsamma sjukdomsfall länsvis och månatligen. Ifall någon smittsam sjukdom inte nämnts i tabellerna 3.3 och 3.4, betyder detta i allmänhet att sådan sjukdom inte konstaterats. Om könssjukdomar och tuberkulos finns separata tabeller (3.7—3.8 och 4.1.1—4.1.5).

Ennakkotietona esitetään seuraavassa eräiden tartuntatautien tapaukset vuonna 1973: lavantauti 12, pikkulavantauti 38, hiirilavantauti 822, muut salmonellataudit 652, punatauti 6, malaria 3, virus-aivotulehdus 106, kurkkumätä —, tarttuva keltatauti 108 ja vihurirokko 2 629.

Rokotukset. Nykyinen rokotuslaki tuli voimaan 1. 1. 1952. Ellei valtioneuvosto nimenomaan toisin määrää on rokotus lain mukaan väestölle vapaaehtoista muutamia vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Poikkeukset koskevat eräitä ammatteja ja ammattiopintoja, jotka edellyttävät isorokko- ja/tai tuberkuloosirokotusta. Lasten rokotukset kuuluvat osana tavanomaiseen neuvola- ja kouluterveydenhoitotyöhön. Rokotuksia suoritetaan myös yleisissä rokotustilaisuuksissa, joita terveydenhoitolautakuntien on järjestettävä alueillaan lääninlääkärin valvonnassa.

Puolustusvoimissa, rajavartiolaitoksessa ja vankeinhoitohallinnon alaisissa laitoksissa rokotusten järjestelystä huolehtii kyseisen hallintohaaran tai laitoksen ylilääkäri tai vastaava ylin lääkintäviranomainen.

Rokottajina toimivat lääkärit, mutta sairaanhoitajille, terveyssisarille ja kätilöille, jotka ovat saaneet rokotusopetusta, voi lääninlääkäri antaa luvan toimittaa rokotuksia yleisissä rokotustilaisuuksissa. Yksityistä rokotustoimintaa saa maassa harjoittaa vain laillistettu lääkäri.

Yleisissä rokotustilaisuuksissa rokotetuista maksetaan rokottajalle sosiaali- ja terveysministeriön määräämä palkkio. Näissä tilaisuuksissa rokotus on rokotettavalle maksutonta.

Kansanterveyslaki ei koske rokotuksia, joten 1. 4. 1972 jälkeenkin rokotuslaki on edelleen voimassa (terveydenhoitolautakunta tosin muuttui nimeltään terveyslautakunnaksi).

Rokotettujen määrä käy selville tauluista 3.5 ja 3.6, joissa yhdistelmärokotteella annetut rokotukset on eroteltu yhdistelmän osiin.

Taulujen tiedot pohjautuvat lääninlääkäreiltä saatuihin yhteenvetoihin, jotka on laadittu terveydenhoitolautakunnilta saapuneiden ilmoituslomakkeiden perusteella. Tauluihin eivät sisälly puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen eikä vankeinhoitolaitoksen rokotukset.

Kuten aikaisemmin on mainittu on eräänä äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan tuloksellisuuden osoittajana pidettävä rokotustoimintaa ja sen avulla saavutettuja tuloksia tarttuvien tautien ehkäisyssä. Edellä taulussa 2.3.3 on esitetty koululääkärien kouluun saapuville 6—7 vuoden ikäisille lapsille suorittamien rokotusta koskevien tarkistusten tulokset. Näiden avulla on pääteltävissä, miten rokotukset ovat peittäneet kohteena olleen väestön. Oheiseen yhdistelmään on koottu tietoja rokottamatta jääneistä vuosilta 1960—1970. Tilanne on koko ajan parantunut, ja lukuvuonna 1969/70 oli rokotettuja yli 98 % kaikkien muiden paitsi isorokon osalta, missä suhdeluku oli 80.5. Rokotusten puuttuessa koululääkäri lisäksi ryhtyy asian vaatimiin toimenpiteisiin, joten rokotus saadaan lähes täydellisesti toteutettua.

Som förhandsuppgift meddelas, att under år 1973 rapporterades 12 fall av tyfus, 38 fall av paratyfus, 822 fall av mustyfus, 652 fall av övriga salmonellasjukdomar, 6 fall av rödsot, 3 fall av malaria, 106 fall av virusencefalit, 108 fall av smittsam gulsot, inget fall av difteri, och 2 629 fall av röda hund.

Vaccineringar. Den nuvarande lagen om vaccinering trädde i kraft den 1. 1. 1952. Om inte statsrådet uttryckligen föreskriver annorlunda, är vaccineringen för befolkningen frivillig på några få undantag när. Undantagen gäller vissa yrken och yrkesstudier, vilka förutsätter smittkopps- och/eller tuberkulosvaccinering. Barnvaccineringarna ingår såsom en del i det ordinarie rådgivningsbyrå- och skolhälsovårdsarbetet. Vaccineringar utföres även vid allmänna vaccinationstillfällen, som hälsovårdsnämnderna är skyldiga att anordna inom sitt område under länsläkarens övervakning.

Inom försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och i inrättningar underlydande fångvårdsförvaltningen organiseras vaccineringarna av överläkaren för ifrågavarande förvaltningsgren eller anstalt eller av motsvarande högsta medicinalmyndighet.

Vaccineringarna utföres av läkare, men sjuksköterskor, hälsosystrar och barnmorskor, vilka fått undervisning i vaccinering, kan av länsläkaren erhålla tillstånd att vaccinera vid allmänna vaccineringstillfällen. Endast en legitimerad läkare får bedriva privat vaccinationsverksamhet i landet.

För varje vaccinerad vid de allmänna vaccinationstillfällena betalas åt vaccinatorn ett arvode, som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. Vaccineringen är vid dessa tillfällen avgiftsfri för den vaccinerade.

Folkhälsolagen berör inte vaccineringar, varför lagen om vaccinering är fortfarande i kraft efter den 1. 4. 1972.

Antalet vaccinerade framgår ur tabellerna 3.5 och 3.6, där de kombinerade vaccineringarna fördelats i sina delfaktorer.

Uppgifterna i tabellerna baserar sig på länsläkarnas sammandrag, vilka utarbetats på basen av hälsovårdsnämndernas anmälningar. I tabellerna ingår inte vaccineringarna i försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och i inrättningarna underlydande fångvårdsförvaltningen.

Såsom tidigare har nämnts, bör såsom ett bevis på mödra- och barnarådgivningsbyråverksamhetens effektivitet hållas vaccineringsverksamheten och med dess hjälp nådda resultat i förebyggande av smittsamma sjukdomar. Ovan i tabell 2.3.3 har framställts resultaten av läkarnas kontrollundersökningar över vaccineringar hos barn i 6—7 års ålder, som begynner skolan. Med dessas hjälp kan dras slutsatser över huru vaccineringarna övertäckt objektbefolkningen. I följande uppställning har samlats uppgifter över icke-vaccinerade under åren 1960—1970. Situationen har förbättrats hela tiden och under läsåret 1969—70 fanns det 98—99.7 % vaccinerade beträffande alla andra än smittkopporna, vars proportionstal var 80.5. Då vaccineringar fattas vidtar skolläkaren därtill åtgärder, så att vaccineringen kan verkställas nästan fullkomligt.

Rokottamattomat kansakoulun I-luokan oppilaat %:na kaikista I-luokan oppilaista lukuvuosina 1960/61—1969/70
Ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan i procent av alla I-klassister läsåren 1960/61—1969/70
Unvaccinated firstgraders on admission to primary school as percentage of all firstgraders in school years 1960/61—1969/70

	Lukuvuosi — Läsåret — *School year*									
	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Puuttuva rokotus — Vaccinering fattas — *Missing vaccinations:*										
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	24.9	22.1	18.3	13.5	8.3	5.3	3.9	2.8	2.4	1.9
Isorokko — Smittkoppor — *Variola*	32.9	33.9	30.6	26.3	23.6	19.3	17.4	19.4	19.5	19.5
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus* ..	17.5	23.9	25.3	18.8	9.4	5.3	3.9	2.8	2.3	1.9
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	25.0	22.4	18.5	13.6	8.8	5.3	3.9	2.8	2.4	1.9
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio* ..	14.3	12.4	13.0	10.6	7.9	5.2	3.7	3.0	2.7	1.9
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	6.9	4.7	3.1	2.2	1.0	0.5	0.3	0.3	0.2	0.3

Sukupuolitaudit. Sukupuolitautilaki, joka nykyisessä muodossaan on annettu vuonna 1952, velvoittaa tarttuvassa vaiheessa olevaa sukupuolitautia sairastavan tai siitä epäillyn alistumaan tutkimukseen ja hoitoon. Lain mukaan on jokaiseen kuntaan nimitettävä sukupuolitautien virkalääkäri. Virkalääkärinä toimii yleensä kunnallislääkäri: kaupungin-, kauppalan- tai kunnanlääkäri (1. 4. 1972 lähtien terveyskeskuslääkäri).

Muutamat kaupungit ovat perustaneet erityisen sukupuolitautien poliklinikan, jonka johtava lääkäri on samalla sukupuolitautien virkalääkäri. Potilas voi saada tarvitsemansa hoidon myös sairaalassa, eräissä tapauksissa potilas voidaan jopa määrätä sairaalahoitoon.

Sukupuolitautia sairastavalle tai siitä epäillylle on edellä mainittu tutkimus ja hoito ilmaista, kustannuksista vastaa lähinnä valtio. Yksityislääkärin antama hoito on luonnollisesti maksullista.

Ratifioidessaan ns. Brysselin sopimuksen vuonna 1926, maamme sitoutui hoitamaan sukupuolitauteihin sairastuneet merimiehet maksutta. Tämän hoidon antamiseksi on olemassa erityisiä sukupuolitautien poliklinikoita ja muita hoitokeskuksia, joiden sijaintipaikat ovat seuraavat: Hamina, Hanko, Helsinki, Kaskinen, Kemi, Kokkola, Kotka, Kristiinankaupunki, Loviisa, Maarianhamina, Mäntyluoto (Pori), Naantali, Oulu, Pietarsaari, Porvoo, Raahe, Rauma, Reposaari (Pori), Röyttä (Tornio), Tammisaari, Tornio, Turku, Uusikaupunki, Vaasa, Valko (Loviisa), Ykspihlaja (Kokkola). Niissä toimivat lääkärit ovat yleensä samalla paikkakuntansa sukupuolitautien virkalääkäreitä. WHO julkaisee kansainvälistä luetteloa edellä mainitun sopimuksen edellyttämistä hoitopaikoista ja niiden aukioloajoista. (World Directory of Venereal-Disease Treatment Centers at Ports. Geneve 2. p. 1961, 164 s.).

Hoidon aloittavan lääkärin, sukupuolitautien virkalääkärin tai muun lääkärin, velvollisuuksiin kuuluu tehdä jokaisesta taudintapauksesta tilastoja varten nimetön ilmoitus lääninlääkärille, joka lähettää ilmoituksen edelleen lääkintöhallitukselle. Jos lääkäri ei saa tartunnanlähdettä tutkittavaksi tai hoitoon, velvoittaa laki ilmoittamaan tämän nimen tai tuntomerkit virkalääkärille, joka viranomaisena ryhtyy asiaa selvittämään. Monet potilaat ovat haluttomia tällaiseen yleisen edun kannalta välttämättömään yhteistyöhön tai tilapäissuhteista johtuen eivät tunne tartunnan lähdettä. Valitettavasti tämä sukupuolitautien vastustamistyön tärkein tehtävä usein epäonnistuu.

Tässä julkaisussa esitetty numeromateriaali perustuu lääkärien lähettämiin ilmoituksiin. Ilmoituksissa on tietoja mm. potilaan sukupuolesta, iästä, aviosäädystä, tartunta-ajasta jne. Kaikista tautitapauksista tuskin tehdään ilmoitusta, joten sukupuolitautitilastoihin on syytä suhtautua varauksin. Puutteistaan huolimatta tilastot antavat arvokasta tietoa tilanteen muutoksista.

Tavallisin sukupuolitauti maassamme on äkillinen gonorrea. Kuten taulusta 3.8 nähdään, se on jo usean vuoden ajan jatkuvasti lisääntynyt. Lisääntyminen on sitä paitsi ollut nopeata: viidessä vuodessa (1965—70) määrä on kasvanut 4 699 tapausta eli 61.4 %. Vuonna 1970 oli tapauksia 12 347, joten tapausten määrä alkaa lähestyä sodanjälkeisten vuosien määriä. Taulussa 3.8 olevista vuosien 1971—72 ennakkotiedoista voi havaita, että nousu edelleen jatkui. Sama kehityssuunta oli todettavissa myös vuonna 1973.

Muuta gonorreaa kuin äkillistä gonorreaa esiintyy nykyisin 20—35 tapausta vuosittain, vuonna 1970 yhteensä 29.

Varhaissyfilis, mikä on seuraavaksi yleisin sukupuolitauti maassamme, näytti vuosina 1969—70 vähentyvän edellisiin vuosiin verrattuna, mutta kehitys osoittautui tilapäiseksi. Vuo-

Könssjukdomar. Lagen om könssjukdomar, som i sin nuvarande form givits år 1952, ålägger den som lider eller misstänkes lida av könssjukdom i smittsamt skede att underkasta sig undersökning och vård. Enligt lagen bör i varje kommun utnämnas en tjänsteläkare för könssjukdomar. Som tjänsteläkare verkar i allmänhet den kommunala läkaren: stads-, köpings- eller kommunalläkaren (fr.o.m. den 1. 4. 1972 hälsovårdscentralläkaren). Några städer har grundat en speciell poliklinik för könssjukdomar, och dess ledande läkare är samtidigt tjänsteläkare för könssjukdomarna. Patienten kan få den erforderliga vården även på sjukhus, i vissa fall kan patienten åläggas sjukhusvård.

För den som lider eller misstänkes lida av könssjukdom är ovan nämnda undersökning och vård avgiftsfri, närmast ansvarar staten för kostnaderna. En privat läkares vård är naturligtvis avgiftsbelagd.

I och med ratificeringen av det s.k. Brysselavtalet år 1926 förband sig vårt land att ge avgiftsfri vård åt sjömän, vilka insjuknat i könssjukdomar. För denna vård finns speciella polikliniker för könssjukdomar och andra vårdcentraler, vilka är belägna i: Fredrikshamn, Hangö, Helsingfors, Kaskö, Kemi, Gamlakarleby, Kotka, Kristinestad, Lovisa, Mariehamn, Mäntyluoto (Björneborg), Nådendal, Uleåborg, Jakobstad, Borgå, Brahestad, Raumo, Räfsö (Björneborg), Röyttä (Torneå), Ekenäs, Torneå, Åbo, Nystad, Vasa, Valkom (Lovisa), Yxpila (Gamlakarleby). De läkare, vilka är verksamma vid dem, är i allmänhet tjänsteläkare för könssjukdomar på orten. WHO utger en internationell förteckning över de förutsatta vårdställena enligt ovannämnda avtal samt deras mottagningstider. (World Directory of Venereal Disease Treatment Centers at Ports Geneve 2. p. 1961, 164 s.)

Den läkare, som begynner vården, tjänsteläkaren för könssjukdomar eller annan läkare, är förpliktad att göra en anonym rapport för varje sjukdomsfall till länsläkaren, som översänder anmälningen till medicinalstyrelsen. Om läkaren inte får smittokällan till undersökning eller behandling, förpliktar lagen, att han anmäler dennes namn eller signalement till tjänsteläkaren, som i egenskap av myndighet tar itu med att reda ut ärendet. Många patienter är ovilliga till detta i det allmännas intresse nödvändiga samarbete eller också känner de inte smittokällan beroende på ett tillfälligt förhållande. Tyvärr misslyckas ofta denna viktigaste uppgift i arbetet för bekämpandet av könssjukdomar.

Siffermaterialet i denna publikation baserar sig på rapporter, vilka erhållits av läkarna. I rapporterna finns uppgifter bl.a. om patientens kön, ålder, civilstånd, tid för smitta osv. Alla sjukdomsfall blir knappast rapporterade, så att det är skäl att taga de statistiska uppgifterna beträffande könssjukdomar med förbehåll. Obeaktat sina bristfälligheter ger de statistiska uppgifterna värdefull information över situationens ändringar.

Den vanligaste veneriska sjukdomen i vårt land är en akut gonorré. Såsom ur tabell 3.8 ses har den fortfående ökar redan under flera år. Ökningen har därtill varit snabb: i fem år (1965—70) har antalet vuxit 4 699 fall, dvs. 61.4 %. Antalet fall år 1970 var 12 347, så att mängden börjar närma sig antalen från efterkrigstiden. Ur förhandsuppgifterna för 1971—72 kan observeras att ökningen fortgick. Samma utvecklingstendens kunde konstateras även 1973.

Annan gonorré än akut gonorré framkommer nuförtiden 20—35 fall årligen, 1970 sammanlagt 29.

Tidig syfilis, den därnäst allmännaste könssjukdomen i vårt land, tycktes under 1969—70 minska i förhållande till föregående år, men utvecklingen visade sig vara tillfällig. Åren 1971—72

sina 1971—72 luvut olivat melkoisesti korkeampia, vuoden 1973 luku jäi kuitenkin taas kahta edellisvuotta alhaisemmaksi (117 tapausta). Muuta syfilistä kuin varhaissyfilistä, oireetonta tai synnynnäistä syfilistä esiintyy tätä nykyä vuosittain kymmenkunta tapausta.

Jos katsotaan yleisimmän sukupuolitaudin, äkillisen gonorrean esiintymistä eri ikäluokissa, havaitaan että suhdeluvut ovat sekä miehillä että naisilla suhteellisesti suurimmat (ikäluokan 1 000 henkeä kohti) ikäluokassa 20—24 vuotta. Vieläpä ikäluokassa 25—29 vuotta esiintymistiheys on miehillä suurempi kuin 15—19 vuotiailla miehillä tai naisilla, vaikka julkisuudessa ehkä eniten on kiinnitetty huomiota juuri nuorison sukupuolitauteihin.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 1973 ilmoitettiin äkillistä gonorreaa 13 978 tapausta, synnynnäistä syfilistä 1 tapaus, varhaissyfilistä 117 tapausta, oireetonta syfilistä 27 tapausta ja muuta syfilistä 6 tapausta.

var siffrorna återigen ansenligt högre, årets 1973 siffra förblev dock åter lägre än under de två föregående åren (117 fall). Annan syfilis än tidig syfilis, latent syfilis eller medfödd syfilis framkommer nuförtiden årligen ett tiotal fall.

Om man granskar förekomsten av den allmännaste könssjukdomen, akut gonorré, i olika åldersklasser, kan man konstatera, att proportionstalen hos både män och kvinnor är förhållandevis största (per åldersklassens 1 000 personer) i åldersklassen 20—24 år. T.o.m. i åldersklassen 25—29 år är förekomstfrekvensen hos män större än hos 15—19 -åriga män eller kvinnor, ehuru man inför offentligheten har fäst mest uppseende på enkom ungdomens könssjukdomar.

Enligt förhandsuppgifter anmäldes 1973 sammanlagt 13 978 fall akut gonorré, ett fall medfödd syfilis, 117 fall tidig syfilis, 27 fall latent syfilis och 6 fall annan syfilis.

3. COMMUNICABLE DISEASES SURVEILLANCE

The basis of these activities is the Public Health law (1967) which gives the central authorities responsibilities concerning general guidance and administration, but the practical activities are the duty of local authorities. Each local authority (at present 536) has a local board of health which has powers delegated from the local elected council.

The communicable diseases have been classified in three categories according to their severity. The central government pays the expenses for very dangerous diseases but all other expenses are to be paid by the local authorities. For the patient the services are given free of charge.

Communicable disease situation is generally speaking developing favourably as seen in tables 3.1 and 3.2. An exception were the other salmonelloses which occured as local epidemics. In most cases the infection originated from cattle. A few tularaemia cases occurred in 1970 in the province of Mikkeli. More detailed information by province and month is given in tables 3.3 and 3.4. Statistical information is based on obligatory notification which concerning the more severe diseases is very complete but less complete in respect to less important diseases.

Monthly cases of some infectious diseases are visualised in figures 3.1—3.5.

VD statistics are based on individual notifications which are to be given by Law by the doctor who begins the curative procedure. The treatment is paid by central authorities and therefore the completeness of the notification can be controlled to some extent. In respect of syphilis the notification is practically complete but also the cases of gonorrhoea are at least so well notified that the trends can be analysed. The notifications are handled centrally with ADP-methods. Syphilis but especially gonorrhoea shows increasing trends as seen in tables 3.7 and 3.8.

Present jurisdiction makes no vaccination obligatory except when the Ministry decides on the basis of special reasons. Vaccinations are given free of charge at the child health centres and in official vaccination occasions which are to be organized by local authorities when needed. The vaccinations done are shown in tables 3.5 and 3.6. The coverage of the vaccinations are controlled by physicians when the children are entering primary school. In 1969/70 the results indicated that nearly all children have been vaccinated except in relation to smallpox. Even this vaccination was done in 80 per cent but pertussis-, tetanus-, diphtheria and polio-vaccinations were made for 98 per cent and BCG for 99.7 per cent of all firstgraders.

3.1 Lavantaudin (001), pikkulavantaudin (002), muun salmonellainfektion (003), punataudin (004, 006), tarttuvan keltataudin (070) ja lapsihalvauksen (041) ilmoitetut tapaukset ja näihin tauteihin kuolleet vuosina 1938—72 [1])
De rapporterade fallen av tyfus (001), paratyfus (002), andra salmonellainfektioner (003), dysenteri (004, 006), smittsam gulsot (070) och polio (041) och döda i dessa sjukdomar åren 1938—72 [1])
Cases of typhoid fever (001), paratyphoid fever (002), other salmonella infectious (003), dysentery (004, 006), infectious hepatitis (070) and poliomyelitis (041) and deaths from these diseases in 1938—72 [1])

Vuosi År *Year*	Febris typhoidea (001)		Febris paratyphoidea (002)		Salmonellosis alia (003)	Dysenteria (004, 006)		Hepatitis infectiosa (070)		Poliomyelitis cum paralysi (041)	
	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*
1972*	—	..	62	..	2 168	11	..	236	..	—	..
1971*	9	2	54	—	1 599	156	—	317	8	—	—
1970	8	—	54	—	2 403	1	—	439	2	—	—
1969	14	—	89	—	1 409	2	—	300	—	—	—
1968 ...	7	—	57	—	737	2	—	247	5	—	—
1967	17	—	110	—	1 295	15	—	347	5	—	—
1966	33	—	193	—	1 497	1	—	363	2	—	—
1965	25	—	136	2	687	8	—	576	6	—	—
1964	28	—	135	1	1 190	46	—	710	2	4	1
1963	42	1	191	—	472	2	—	1 208	7	2	—
1962	82	1	213	7	1 339	3	—	1 298	2	2	—
1961	62	1	310	13	419	42	1	1 508	13	28	—
1960	31	1	303	9	464	141	—	1 774	6	273	16
1959	37	3	811	12	261	157	—	2 197	14	302	17
1958	94	4	717	11	186	7	1	3 346	15	79	16
1957	80	2	625	12	104	5	2	6 096	20	81	8
1956	71	6	1 049	9	..	31	2	7 212	18	623	37
1955	114	1	1 277	10	..	47	—	6 893	30	370	29
1954	123	5	1 471	16	..	25	7	6 564	13	790	30
1953	90	8	649	12	..	17	4	3 938	20	316	23
1952	59	8	557	11	..	21	2	3 638	32	82	19
1951	129	6	935	3	..	31	1	2 952	20	150	22
1950	138	15	1 017	14	..	17	2	4 079	15	322	36
1949	262	24	1 807	49	..	38	5	8 285	19	241	40
1948	313	30	1 958	42	..	66	5	16 152	32	98	24
1947	813	94	2 957	68	..	102	10	9 815	19	228	40
1946	609	88	3 970	111	..	207	22	9 764	16	248	41
1945	783	85	8 537	185	..	476	38	9 997	37	794	118
1944	560	97	3 795	103	..	645	76	6 934	46	382	82
1943	369	54	1 424	46	..	97	13	8 956	26	210	47
1942	1 021	218	1 143	90	..	116	18	..	34	41	27
1941	666	133	1 566	79	..	22	3	..	14	81	43
1940	380	30	1 948	45	..	137	3	..	13	572	142
1939	146	34	902	10	..	6	1	..	15	85	33
1938	255	55	444	12	..	29	3	..	5	619	82

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

3.2 Kurkkumädän (032), hinkuyskän (033), tulirokon (034.1), tuhkarokon (055) ja tarttuvan aivokalvontulehduksen (036.0) ilmoitetut tapaukset ja näihin tauteihin kuolleet sekä sikotaudin (072) tapaukset vuosina 1938—72 [1])
De rapporterade fallen av difteri (032), kikhosta (033), scharlakansfeber (034.1), mässling (055) och smittsam hjärnhinneinflammation (036.0) och döda i dessa sjukdomar samt fallen av påssjuka (072) åren 1938—72 [1])
Cases of diphteria (032), whooping cough (033), scarlet fever (034.1), measles (055) and meningococcal meningitis (036.0), deaths from these diseases and cases of mumps (072) in 1938—72 [1])

Vuosi År *Year*	Diphtheria (032)		Pertussis (033)		Scarlatina (034.1)		Morbilli (055)		Meningitis meningococcica (036.0)		Parotitis (072)
	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*	Kuolleita Döda *Deaths*	Tapauksia Fall *Cases*
1972*	—	..	40	..	[3]) 6 263	..	14 159	..	[4]) 111	..	7 895
1971*	—	—	130	—	5 071	—	20 406	5	[2]) 105	2	22 980
1970	—	—	261	—	3 992	—	12 518	3	[2]) 136	5	20 794
1969	—	—	146	1	3 810	—	15 980	3	[2]) 142	8	11 780
1968	—	—	137	2	2 875	—	18 729	1	[2]) 187	7	11 881
1967	—	—	736	—	2 820	—	9 206	4	[2]) 196	7	20 325
1966	—	—	1 550	—	2 808	—	27 298	3	[2]) 157	6	18 233
1965	1	—	890	2	2 379	—	33 026	5	[2]) 137	5	14 734
1964	—	—	1 019	—	3 142	—	10 934	—	[2]) 58	6	13 543
1963	—	—	1 178	—	1 898	—	23 421	3	[2]) 87	5	11 405
1962	—	—	3 598	1	2 173	1	24 391	9	[2]) 92	7	9 729
1961	2	—	8 764	11	2 400	4	15 511	3	[2]) 111	6	7 990
1960	2	—	1 135	3	5 809	7	38 181	14	[2]) 106	7	14 656
1959	4	—	1 220	2	7 365	13	14 924	12	[2]) 108	4	15 543
1958	4	—	6 638	9	5 088	20	20 235	6	54	11	16 930
1957	7	—	22 610	38	5 473	9	43 335	28	56	15	12 021
1956	29	3	3 430	8	10 452	20	23 094	28	88	11	17 384
1955	64	1	3 534	5	9 205	13	20 040	17	85	10	10 614
1954	136	4	6 821	24	13 347	14	37 066	23	30	10	13 782
1953	284	6	31 956	65	10 880	16	17 147	15	28	6	18 904
1952	365	11	18 969	28	15 296	23	30 996	22	77	20	11 129
1951	628	15	11 701	43	22 341	25	30 069	23	89	35	3 325
1950	858	36	18 402	105	15 908	14	21 078	27	88	29	5 558
1949	1 292	49	34 855	248	4 043	26	11 204	10	105	48	5 493
1948	2 805	97	16 988	114	3 632	28	8 572	35	116	75	4 860
1947	6 513	298	18 968	175	2 555	50	47 788	104	161	107	9 988
1946	11 678	513	9 772	100	2 381	60	4 222	7	161	86	10 607
1945	17 899	1 015	26 097	465	4 135	131	1 757	12	253	156	5 235
1944	16 020	1 149	21 072	317	7 883	272	26 248	115	228	138	4 349
1943	14 513	811	6 383	113	7 928	206	31 682	51	231	99	3 093
1942	3 058	303	2 148	103	5 299	181	354	6	100	97	..
1941	1 932	218	18 088	411	3 355	133	1 215	10	59	87	..
1940	3 246	433	7 067	453	7 392	250	3 744	152	98	113	..
1939	2 797	251	4 715	249	6 440	242	55 059	412	85	86	..
1938	2 936	247	10 357	375	8 409	254	7 189	14	76	75	..

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*
[2]) Lukuun sisältyy myös n:o 320 (muu kuin tarttuva aivokalvontulehdus). — Inkl. nr 320 (annan än smittsam meningit). — *Incl. no 320 (other than infective meningitis).*
[3]) Lukuun sisältyy myös n:o 034.0 (streptokokin aiheuttama kitarisatulehdus). — Inkl. nr 034.0 (streptokocktonsillit). — *Incl. no 034.0 (streptococcal sore throat).*
[4]) Sisältää n:ot 036.0—036.9. — Innehåller numren 036.0—036.9. — *Contains numbers 036.0—036.9.*

3.3 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1969
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1969
Cases of infectious and certain other diseases by province in 1969

N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															Koko maa Hela riket *Whole country*
		Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki — Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere—Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
	1969																
001	Lavantauti — Tyfus — *Febris typhoidea*	10	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	14
002	Pikkulavantauti— Paratyfus — *Febris paratyphoidea*	15	13	9	2	1	15	5	4	3	2	7	3	3	3	24	89
003.00, 003.90	Hiirilavantauti — Mustyfus — *Typhi murium*	201	101	30	12	—	93	19	83	44	19	5	388	113	70	20	1 066
003.0 -003.9	Muu salmonellainfektio — Annan salmonellainfektion—*Salmonellosis alia*	112	77	62	10	—	53	31	24	5	6	6	22	18	25	10	343
004, 006	Punatauti — Rödsot — *Dysenteria*	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
034.1	Tulirokko — Scharlakansfeber — *Scarlatina*	844	453	1 857	204	17	431	130	215	42	39	40	149	49	108	19	3 810
032	Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
033	Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	53	8	38	15	2	13	1	2	—	12	2	3	7	3	11	146
036.0, 320	Tarttuva tai muu märkäinen aivokalvontulehdus — Smittsam eller annan varig hjärnhinneinflammation — *Meningitis meningococcica s. purulenta*	16	9	23	7	2	14	—	2	9	7	19	3	9	27	11	142
021	Jänisrutto — Tularemi *Tularaemia*	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
022	Pernarutto — Mjältbrand — *Anthrax*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
041	Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Poliomyelitis cum paralysi*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
045, 079.2	Aseptinen aivokalvontulehdus — Aseptisk hjärnhinneinflammation — *Meningitis serosa*	86	30	80	36	2	65	22	19	54	36	19	26	60	74	11	532
065	Virus-aivotulehdus — Virusencefalit — *Encephalitis virosa*	8	3	14	7	1	9	5	6	5	3	1	4	6	17	3	77
055	Tuhkarokko — Mässling — *Morbilli*	2 712	711	1 963	270	53	2 748	132	1 227	1 134	794	644	1 275	892	1 890	648	15 980
056	Vihurirokko — Röda hund — *Rubeola*	768	340	1 249	106	235	433	77	182	126	105	47	191	92	262	170	3 860

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

3.3 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															Koko maa Hela riket *Whole country*
		Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki — Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere—Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
052	Vesirokko — Vattenkoppor — *Varicellae*	1 576	252	2 024	416	65	1 132	201	1 039	391	263	386	412	188	985	202	8 663
072	Sikotauti — Påssjuka — *Parotitis epidemica* ..	2 554	772	1 596	290	16	2 134	151	868	792	420	142	1 028	619	1 294	317	11 780
070	Tarttuva keltatauti — Smittsam gulsot — *Hepatitis infectiosa* ..	68	16	79	44	3	25	3	17	8	17	25	7	23	24	4	300
084.1	Malaria — Malaria — *Malaria*	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
123.4	Lapamato — Bandmask — *Diphyllobothriasis* .	343	85	457	2	2	210	2	749	1 213	648	2 433	116	625	1 966	878	9 640
463	Äkillinen kitarisatulehdus — Akut tonsillit — *Tonsillitis acuta* ...	26 478	11 173	18 552	3 047	603	18 819	2 986	11 932	6 538	5 118	5 477	8 904	7 268	12 916	4 838	127 443
465	Äkillinen hengitystietulehdus — Akut infektion i övre luftvägarna — *Infectio acuta nasopharyngeotrachealis* ..	76 552	39 747	54 206	15 125	595	54 822	9 725	26 683	13 739	11 792	12 840	20 245	13 295	27 190	10 649	322 608
470, 472	Influenssa — Influensa — *Influenza*	16 711	8 292	7 157	1 347	158	12 024	2 742	6 318	2 922	1 633	1 645	4 541	2 139	3 301	3 766	62 315
480—486	Keuhkokuume — Lunginflammation — *Pneumonia*	2 982	994	2 697	362	97	2 282	289	1 460	1 041	1 003	913	1 150	871	2 462	647	17 605
008, 009.1-009.9, 561	Äkillinen maha- ja suolitulehdus — Akut mag- o. tarminflammation — *Gastroenteritis et colitis non ulcerosa acuta*	12 106	4 080	9 248	1 466	270	9 438	1 457	5 697	3 085	2 575	2 281	3 643	2 601	5 569	1 491	58 004
	Siitä — Därav — *Of which*																
	Ikä 28 vrk—alle 2 v — Ålder 28 dygn—under 2 år — *Age 28 days—under 2 years*	2 858	743	2 498	209	70	1 898	201	1 502	771	860	825	952	746	2 017	377	15 374
	Ikä 2 v ja yli — Ålder 2 år och över — *Age 2 years and over*	9 248	3 337	6 750	1 257	200	7 540	1 256	4 195	2 314	1 715	1 456	2 691	1 855	3 552	1 114	42 630

3.3 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1970
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1970
Cases of infectious and certain other diseases by province in 1970

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															Koko maa Hela riket *Whole country*
		Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki — Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere—Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
	1970																
001	Lavantauti — Tyfus — *Febris typhoidea*	6	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8
002	Pikkulavantauti— Paratyfus — *Febris paratyphoidea*	21	13	9	1	—	9	2	—	2	—	6	5	—	2	—	54
003.00, 003.90	Hiirilavantauti — Mustyfus — *Typhi murium*	130	81	124	20	3	788	48	115	21	53	10	213	9	112	164	1 742
003.0 -003.9	Muu salmonellainfektio — Annan salmonellainfektion—*Salmonellosis alia*	276	234	55	13	1	105	26	112	11	6	7	10	9	53	16	661
004, 006	Punatauti — Rödsot — *Dysenteria*	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
034.1	Tulirokko — Scharlakansfeber —*Scarlatina*	1 391	669	927	282	107	371	142	269	103	190	71	184	96	234	49	3 992
032	Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
033	Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	42	22	67	14	2	50	9	37	23	7	9	11	8	2	3	261
036.0, 320	Tarttuva tai muu märkäinen aivokalvontulehdus — Smittsam eller annan varig hjärnhinneinflammation — *Meningitis meningococcica s. purulenta*	19	6	12	8	1	14	4	5	8	8	21	2	4	32	10	136
021	Jänisrutto — Tularemi— *Tularaemia*	—	—	—	—	—	—	—	1	11	—	—	—	1	—	1	14
022	Pernarutto — Mjältbrand — *Anthrax*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
041	Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Poliomyelitis cum paralysi*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
045, 079.2	Aseptinen aivokalvontulehdus — Aseptisk hjärnhinneinflammation — *Meningitis serosa*	112	30	96	43	1	81	31	25	106	50	70	26	54	111	9	741
065	Virus-aivotulehdus — Virusencefalit — *Encephalitis virosa*	11	4	16	8	—	25	18	1	1	1	11	8	3	5	4	86
055	Tuhkarokko — Mässling — *Morbilli*	1 984	446	2 814	873	15	2 285	436	1 066	434	102	840	586	668	1 497	227	12 518
056	Vihurirokko — Röda hund — *Rubeola*	1 013	282	630	64	12	701	275	459	255	113	227	283	105	281	42	4 121

[1] Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

3.3 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															Koko maa Hela riket *Whole country*
		Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki — Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere—Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
052	Vesirokko — Vattenkoppor — *Varicellae*	1 710	454	1 887	210	9	1 417	361	1 194	436	155	490	738	410	671	167	9 284
072	Sikotauti — Påssjuka — *Parotitis epidemica* ..	2 381	434	3 396	669	198	4 464	1 788	1 156	2 272	1 047	798	1 097	1 394	2 016	575	20 794
070	Tarttuva keltatauti — Smittsam gulsot — *Hepatitis infectiosa* ..	56	15	58	20	3	47	- -	39	43	16	30	9	17	96	25	439
084.1	Malaria — Malaria — *Malaria*	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
123.4	Lapamato — Bandmask — *Diphyllobothriasis* .	349	77	481	5	4	179	5	695	1 073	603	2 501	72	758	1 576	942	9 233
463	Äkillinen kitarisatulehdus — Akut tonsillit — *Tonsillitis acuta* ..	30 859	12 859	21 083	3 878	813	20 262	3 681	13 617	7 784	4 056	6 795	9 168	8 794	11 829	5 199	140 259
465	Äkillinen hengitystietulehdus — Akut infektion i övre luftvägarna — *Infectio acuta nasopharyngeotrachealis* ..	64 282	31 489	47 602	11 154	717	50 661	11 280	26 133	13 374	9 072	12 148	17 484	13 838	20 577	9 157	285 045
470, 472	Influenssa — Influensa — *Influenza*	9 235	4 011	5 800	1 223	93	6 296	1 890	3 614	1 464	917	864	3 767	2 910	1 742	1 134	37 836
480—486	Keuhkokuume — Lunginflammation — *Pneumonia*	2 333	694	2 802	628	131	1 688	258	1 284	911	969	895	1 140	999	1 640	512	15 304
008, 009.1-009.9, 561	Äkillinen maha- ja suolitulehdus — Akut mag- o. tarminflammation — *Gastroenteritis et colitis non ulcerosa acuta*	12 658	4 336	9 207	1 975	240	9 732	2 004	5 394	2 776	2 023	2 305	3 133	2 644	3 776	1 497	55 385
	Siitä — Därav—*Of which*																
	Ikä 28 vrk—alle 2 v — Ålder 28 dygn—under 2 år — *Age 28 days — under 2 years*	2 948	608	2 435	311	71	2 310	672	1 317	632	583	829	794	422	1 337	460	14 138
	Ikä 2 v ja yli — Ålder 2 år och över — *Age 2 years and over*	9 710	3 728	6 772	1 664	169	7 422	1 332	4 077	2 144	1 440	1 476	2 339	2 222	2 439	1 037	41 247

3.4 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1969
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1969
Cases of infectious and certain other diseases by month in 1969

Vuosi ja kuukausi *Year and month*	[1]) Tauti — Sjukdom — *Disease*													
	001	002	003.00, 003.90	003.0— 003.9	004, 006	021	022	032	033	034.1	036.0, 320	041	045, 079.2	052
1969														
I	1	1	112	7	—	—	—	—	4	251	6	—	48	1 431
II	—	2	6	7	—	—	—	—	3	210	13	—	32	975
III	—	22	9	8	—	—	—	—	2	131	15	—	28	689
IV	—	15	13	7	1	—	—	—	12	254	21	—	44	784
V	—	7	46	23	—	—	—	—	10	176	8	—	25	668
VI	2	4	30	27	—	—	—	—	9	88	11	—	44	449
VII	3	5	136	79	—	—	—	—	20	101	10	—	45	414
VIII	8	7	220	47	—	—	—	—	13	54	16	—	42	218
IX	—	4	222	47	1	1	—	—	6	245	10	—	55	255
X	—	13	202	31	—	1	—	—	43	1 539	9	—	56	719
XI	—	5	41	28	—	—	—	—	23	408	14	—	55	998
XII	—	4	29	32	—	—	—	—	1	353	9	—	58	1 063
Yhteensä — *Total*	**14**	**89**	**1 066**	**343**	**2**	**2**	—	—	**146**	**3 810**	**142**	—	**532**	**8 663**
1968	7	57	562	175	2	—	—	—	137	2 875	187	—	870	9 864
1967	17	110	[2]) 1 295	..	15	189	—	—	736	2 820	196	—	742	10 034
1966	33	193	[2]) 1 497	..	1	30	1	—	1 550	2 808	157	—	501	10 100
1965	25	136	[2]) 687	..	8	—	—	1	890	2 379	137	—	403	10 621
1964	28	135	[2]) 1 190	..	46	—	2	—	1 019	3 142	58	4	199	11 971

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. —
[2]) Hiirilavantauti ja muut salmonellainfektiot. — Mustyfus och andra salmonella inf. — *Typhi murium and other salmonella infections.*

3.5 Rokotukset lääneittäin vuonna 1969
Vaccineringar länsvis år 1969
Vaccinations by province in 1969

Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	15 441	7 499	9 576	2 299	563	9 371	2 374	5 976	3 107	4 194	2 802	8 101	3 767	11 974	4 924	79 796
Isorokko — Smittkoppor — *Variola* ...	33 258	25 941	10 113	5 086	259	11 712	4 998	4 466	3 563	6 557	2 579	9 757	4 127	10 664	5 785	102 840
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	23 725	13 646	14 020	3 977	774	14 296	3 493	8 254	3 925	6 059	3 363	13 054	5 275	19 996	13 192	125 933
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria* ..	16 995	8 576	10 569	2 666	718	10 362	2 716	6 448	3 327	4 623	3 209	9 887	4 298	15 552	8 359	94 347
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	17 579	8 920	11 613	2 494	741	10 809	2 901	6 670	3 303	5 066	3 563	13 424	5 137	23 526	13 264	114 695
Salmonellat — Salmonella — *Salmonellosis*	3 549	3 255	456	256	—	576	413	37	55	156	35	270	83	107	61	5 385
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis* .	14 919	10 832	10 079	4 089	321	9 317	4 288	4 205	3 226	6 188	2 736	6 505	3 880	6 591	3 687	71 654
Muut — Övriga — *Other* ...	8 091	6 811	4 441	1 240	—	2 861	147	1 740	2 473	6 387	4 005	2 304	5 006	6 907	1 780	45 995
Yhteensä — Summa — *Total*	**133 557**	**85 480**	**70 867**	**22 107**	**3 376**	**69 304**	**21 330**	**37 796**	**22 979**	**39 230**	**22 292**	**63 302**	**31 573**	**95 317**	**51 052**	**640 645**
Keskiväkiluku[1]) — Medelfolkmängd [1]) — *Mean population* [1])	1 006 847	532 183	681 877	153 347	21 580	636 943	153 961	348 663	224 522	264 277	191 894	436 001	247 768	420 880	219 474	4 700 726

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

055	056	065	070	072	084.1	123.4	463	465	470, 472	480—486	008, 009.1—009.9, 561	År o. månad
												1969
2 133	277	7	28	1 479	—	912	12 308	42 769	7 067	1 952	5 996	I
2 151	347	1	16	978	—	840	8 850	44 716	31 731	2 895	4 574	II
2 089	317	3	25	1 202	—	868	8 561	25 944	14 478	2 176	4 905	III
2 724	530	11	30	1 571	—	903	10 362	31 547	5 283	1 560	6 617	IV
2 112	676	12	10	1 059	1	896	9 575	27 530	805	1 391	5 118	V
1 437	527	1	23	877	—	645	8 195	16 508	—	969	4 389	VI
932	296	4	22	514	—	769	10 117	13 471	—	926	5 889	VII
232	136	5	22	334	—	576	9 592	11 469	—	625	5 015	VIII
124	105	4	29	354	1	688	11 032	18 360	—	855	4 009	IX
507	229	5	27	661	—	972	14 429	27 855	—	1 355	4 453	X
725	186	16	48	1 233	—	849	12 879	28 368	—	1 365	3 617	XI
814	234	8	20	1 518	—	722	11 543	34 071	2 951	1 536	3 422	XII
15 980	**3 860**	**77**	**300**	**11 780**	**2**	**9 640**	**127 443**	**322 608**	**62 315**	**17 605**	**58 004**	**Summa**
18 729	11 078	113	247	11 881	2	10 983	131 896	299 266	24 959	18 471	58 159	1968
9 206	11 939	138	347	20 325	—	14 240	137 900	294 230	6 758	18 714	56 630	1967
27 298	9 273	126	363	18 233	—	15 160	140 381	268 321	—	14 777	75 316	1966
33 026	9 825	66	576	14 734	1	18 213	132 479	313 631	92 490	21 312	59 544	1965
10 934	1 672	75	710	13 543	—	20 042	130 651	219 417	8 809	14 932	65 333	1964

Coding according to ICD, taken into use in 1969.

3.6 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1969
Vaccineringar enligt de vaccinerades ålder år 1969
Vaccinations by age of vaccinated persons in 1969

Tauti Sjukdom *Disease*	Ikä — Ålder — *Age* 0—30 vrk 0—30 dygn *0—30 days*	1—11 kk 1—11 mån. *1—11 months*	1 v — 1 år — *1 year —*	2 v — 2 år — *2 years —*	3 v — 3 år — *3 years —*	4 v — 4 år — *4 years —*	5 v — 5 år — *5 years —*	6 v — 6 år — *6 years —*	7—9 v 7—9 år *7—9 years*	10—14 v 10—14 år *10—14 years*	15 v — 15 år — *15 years —*	Yhteensä Summa *Total*
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis*	77	66 448	3 308	2 518	1 926	1 550	922	1 444	1 333	212	58	79 796
Isorokko — Smittkopor — *Variola*	31	3 258	19 052	9 666	4 864	2 883	2 122	2 617	10 202	17 993	30 152	102 840
Jävkkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	77	66 413	3 414	2 705	2 523	2 268	1 886	4 593	7 910	11 089	23 055	125 933
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	77	66 488	3 340	2 672	2 488	2 232	1 828	4 482	6 838	1 316	2 586	94 347
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	45	54 636	11 009	3 010	1 906	2 412	2 306	4 573	9 578	14 439	10 781	114 695
Salmonellat — Salmonella — *Salmonellosis*	—	64	16	24	21	19	19	25	104	212	4 881	5 385
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	57 845	3 870	104	59	119	180	212	359	3 205	3 897	1 804	71 654
Muut — Övriga — *Other*	4	17	112	222	235	224	224	269	773	1 093	42 822	45 995
**Yhteensä — Summa — *Total*	**58 156**	**261 194**	**40 355**	**20 876**	**14 082**	**11 768**	**9 519**	**18 362**	**39 943**	**50 251**	**116 139**	**640 645**
Keskiväkiluku [1]) — Medelfolkmängd[1]) — *Mean population* [1])	69 450		73 913	75 757	75 737	76 778	78 771	79 113	235 837	413 061	3 522 309	4 700 726

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*
[2]) Alle 1 v. — Under 1 år. — *Under 1 year.*

N.B. Yhdistelmärokotukset on jaettu yhdistelmän osiin, joten esim. yksi kurkkumätä-hinkuyskärokotus merkitsee yhtä kurkkumätärokotusta ja yhtä hinkuyskärokotusta. — Kombinationsvaccineringarna är delade i komponenter av kombinationen, t.ex. en difteri-kikhostavaccinering motsvarar en difterivaccinering och en kikhostavaccinering. — *Combined vaccinations are divided into component parts, therefore e.g. one combined diphtheria-pertussis vaccination means one diphteria vaccination and one pertussis vaccination.*

3.4 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1970
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1970
Cases of infectious and certain other diseases by month in 1970

Vuosi ja kuukausi *Year and month*	[1]) Tauti — Sjukdom — *Disease*													
	001	002	003.00, 003.90	003.0— 003.9	004, 006	021	022	032	033	034.1	036.0, 320	041	045, 079.2	052
1970														
I	—	3	21	22	—	—	—	—	8	324	14	—	53	1 337
II	—	—	38	17	—	—	—	—	24	387	6	—	39	1 065
III	—	2	56	5	1	—	—	—	12	297	14	—	91	827
IV	1	7	144	24	—	—	—	—	30	309	13	—	54	868
V	1	4	61	60	—	—	—	—	16	289	12	—	57	812
VI	—	3	66	28	—	—	—	—	15	170	13	—	55	687
VII	1	6	108	42	—	—	—	—	30	123	9	—	78	459
VIII	—	11	177	169	—	2	—	—	23	100	16	—	68	322
IX	—	8	867	113	—	8	—	—	28	159	5	—	54	372
X	2	5	152	49	—	4	—	—	14	531	16	—	58	661
XI	1	5	24	31	—	—	—	—	27	612	9	—	60	937
XII	2	—	28	101	—	—	—	—	34	691	9	—	74	937
Yhteensä *Total*	**8**	**54**	**1 742**	**661**	**1**	**14**	—	—	**261**	**3 992**	**136**	—	**741**	**9 284**
1969	14	89	1 066	343	2	2	—	—	146	3 810	142	—	532	8 663
1968	7	57	562	175	2	—	—	—	137	2 875	187	—	870	9 864
1967	17	110	[2]) 1 295	..	15	189	—	—	736	2 820	196	—	742	10 034
1966	33	193	[2]) 1 497	..	1	30	1	—	1 550	2 808	157	—	501	10 100
1965	25	136	[2]) 687	..	8	—	—	1	890	2 379	137	—	403	10 621

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. —
[2]) Hiirilavantauti ja muut salmonellainfektiot. — Mustyfus och andra salmonella inf. — *Typhi murium and other salmonella infections.*

3.5 Rokotukset lääneittäin vuonna 1970
Vaccineringar länsvis år 1970
Vaccinations by province in 1970

Tauti Sjukdom *Disease*	Lääni — Län — *Province*															
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Siitä — Därav *Of which* Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa *Total*
Hinkuyskä — Kikhosta — *Pertussis* ...	13 859	6 349	9 420	2 350	455	9 049	2 138	5 269	3 105	3 820	2 390	6 865	3 286	10 408	4 241	72 167
Isorokko — Smittkoppor — *Variola* ..	46 614	37 900	13 070	6 981	398	13 967	5 149	5 906	4 785	8 164	4 479	12 082	5 697	10 707	7 110	132 979
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	24 206	13 371	14 706	4 247	697	13 592	3 348	9 144	4 105	6 135	2 847	12 098	5 043	20 039	12 441	125 053
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria* ..	15 204	7 165	10 468	2 760	607	9 822	2 416	5 947	3 424	4 354	2 680	8 601	3 723	14 375	7 723	86 928
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	17 213	7 468	11 283	2 770	567	11 620	2 993	8 149	3 561	4 927	3 536	12 130	5 016	23 293	14 307	115 602
Salmonellat — Salmonella — *Salmonellosis*	2 921	2 726	530	294	4	454	226	177	71	254	81	81	189	83	110	4 955
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis* .	13 869	9 947	7 979	3 995	277	9 138	3 909	4 560	2 998	5 096	3 558	6 275	3 774	6 529	3 240	67 293
Muut — Övriga — *Other*	4 592	4 486	340	159	4	417	74	659	102	103	171	270	340	335	568	7 901
Yhteensä — Summa — *Total*	**138 478**	**89 412**	**67 796**	**23 556**	**3 009**	**68 059**	**20 253**	**39 811**	**22 151**	**32 853**	**19 742**	**58 402**	**27 068**	**85 769**	**49 740**	**612 878**
Keskiväkiluku[1]) — Medelfolkmängd [1]) — *Mean population* [1])	995 673	628 382	674 557	152 031	20 601	633 669	154 105	344 427	221 272	258 770	188 281	423 424	239 762	405 660	200 211	4 606 307

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

055	056	065	070	072	084.1	123.4	463	465	470, 472	480—486	008, 009.1—009.9, 561	År o. månad
												1970
1 367	211	10	23	2 675	—	958	12 564	44 289	25 299	2 881	4 488	I
1 145	274	10	40	2 659	—	957	10 222	27 866	8 851	1 763	4 962	II
1 140	277	3	29	2 484	—	869	9 718	22 543	2 816	1 298	5 771	III
1 770	650	1	21	3 009	—	862	12 346	28 309	870	1 408	7 200	IV
1 724	578	3	28	2 104	—	698	10 568	21 905	—	1 142	5 612	V
1 669	491	6	29	1 561	—	633	9 578	16 525	—	1 035	4 706	VI
784	289	5	21	993	1	568	11 491	12 376	—	912	5 162	VII
311	217	15	41	622	—	608	11 123	13 524	—	569	4 287	VIII
236	235	13	55	552	—	632	11 290	18 606	—	771	4 007	IX
519	341	5	46	856	—	991	14 589	25 473	—	1 101	3 924	X
673	257	5	67	1 181	1	724	13 178	25 062	—	1 135	2 559	XI
1 180	301	10	39	2 098	1	733	13 592	28 567	—	1 289	2 707	XII
12 518	**4 121**	**86**	**439**	**20 794**	**3**	**9 233**	**140 259**	**285 045**	**37 836**	**15 304**	**55 385**	**Summa**
15 980	3 860	77	300	11 780	2	9 640	127 443	322 608	62 315	17 605	58 004	1969
18 729	11 078	113	247	11 881	2	10 983	131 896	299 266	24 959	18 471	58 159	1968
9 206	11 939	138	347	20 325	—	14 240	137 900	294 230	6 758	18 714	56 630	1967
27 298	9 273	126	363	18 233	—	15 160	140 381	268 321	—	14 777	75 316	1966
33 026	9 825	66	576	14 734	1	18 213	132 479	313 631	92 490	21 312	59 544	1965

Coding according to ICD, taken into use in 1969.

3.6 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1970
Vaccineringar enligt de vaccinerades ålder år 1970
Vaccinations by age of vaccinated persons in 1970

Tauti Sjukdom *Disease*	Ikä — Ålder — *Age* 0—30 vrk 0—30 dygn *0—30 days*	1—11 kk 1—11 mån. *1—11 months*	1 v — 1 år — *1 year —*	2 v — 2 år — *2 years —*	3 v — 3 år — *3 years —*	4 v — 4 år — *4 years —*	5 v — 5 år — *5 years —*	6 v — 6 år — *6 years —*	7—9 v 7—9 år *7—9 years*	10—14 v 10—14 år *10—14 years*	15 v — 15 år — *15 years —*	Yhteensä Summa *Total*
Hinkuyskä—Kikhosta — *Pertussis*	127	61 055	3 173	2 685	1 365	1 123	600	1 047	820	106	66	72 167
Isorokko — Smittkoppor — *Variola* ...	107	3 063	19 376	10 987	5 947	3 621	2 659	3 338	11 921	19 610	52 350	132 979
Jäykkäkouristus — Stelkramp — *Tetanus*	128	61 002	3 268	3 027	2 223	2 006	1 561	4 365	6 644	10 989	29 840	125 053
Kurkkumätä — Difteri — *Diphtheria*	127	61 149	3 244	2 996	2 234	2 016	1 518	4 382	5 828	950	2 484	86 928
Lapsihalvaus — Barnförlamning — *Polio*	33	50 871	9 962	3 052	1 608	1 800	1 848	4 678	8 357	15 493	17 900	115 602
Salmonellat — Salmonella — *Salmonellosis*	—	56	14	9	12	10	15	16	65	153	4 605	4 955
Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	54 434	3 721	67	43	88	184	190	298	2 844	3 797	1 627	67 293
Muut — Övriga — *Other*	2	7	23	47	71	43	51	71	149	261	7 176	7 901
**Yhteensä — Summa — *Total*	**54 958**	**240 924**	**39 127**	**22 846**	**13 548**	**10 803**	**8 442**	**18 195**	**36 628**	**51 359**	**116 048**	**612 878**
Keskiväkiluku [1]) — Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1])	62 905		67 011	71 143	72 981	73 703	75 087	76 854	232 322	402 007	3 472 294	4 606 307

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*
[2]) Alle 1 v. — Under 1 år. — *Under 1 year.*

N.B. Yhdistelmärokotukset on jaettu yhdistelmän osiin, joten esim. yksi kurkkumätä-hinkuyskärokotus merkitsee yhtä kurkkumätärokotusta ja yhtä hinkuyskärokotusta. — Kombinationsvaccineringarna är delade i komponenter av kombinationen, t.ex. en difteri-kikhostavaccinering motsvarar en difterivaccinering och en kikhostavaccinering. — *Combined vaccinations are divided into component parts, therefore e.g. one combined diphtheria-pertussis vaccination means one diphteria vaccination and one pertussis vaccination.*

3.7 Eräiden sukupuolitautien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1969
Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1969
New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1969

1969	Varhaissyfilis Tidig syfilis *Early syphilis* (091)		Synnynnäinen syfilis [1] Medfödd syfilis [1] *Congenital syphilis* [1] (090)	Oireeton syfilis Latent syfilis *Latent syphilis* (092, 096, 097.1)		Gonorrhoea acuta (098.0)		Ulcus molle (099.0)		1969
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*		Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	
Ikä — *Age*										**Ålder**
0— 4	—	—	1	—	—	—	8	—	—	0— 4
5— 9	—	—	·	—	—	—	3	—	—	5— 9
10—14	—	—	·	—	—	—	31	—	—	10—14
15—19	7	8	·	—	2	1 054	973	—	—	15—19
20—24	21	10	·	8	8	3 114	1 335	1	—	20—24
25—29	13	4	·	—	—	1 539	520	1	—	25—29
30—49	16	1	·	4	4	1 690	675	—	—	30—49
50—	3	2	·	6	4	135	41	—	—	50—
Tuntematon — *Unknown*	—	—	—	—	—	14	5	—	—	Okänd
Yht. — *Total*	**60**	**25**	**1**	**18**	**18**	**7 546**	**3 591**	**2**	—	**S:ma**
Lääni — *Province*										**Län**
Uudenmaan	[2] 27	[3] 7	—	12	9	3 048	1 723	—	—	Nylands
Turun-Porin	[4] 19	11	—	2	—	810	355	2	—	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	—	—	—	—	—	14	7	—	—	Åland
Hämeen	[3] 2	2	—	1	3	1 194	657	—	—	Tavastehus
Kymen	[5] 3	2	—	2	—	357	113	—	—	Kymmene
Mikkelin	—	—	1	—	2	158	67	—	—	S:t Michels
Kuopion	[5] 1	1	—	—	1	348	157	—	—	Kuopio
Pohjois-Karjalan	—	1	—	1	—	280	118	—	—	Norra Karelens
Vaasan	[5] 1	—	—	—	2	239	63	—	—	Vasa
Keski-Suomen	—	—	—	—	—	369	126	—	—	M. Finlands
Oulun	[5] 7	1	—	—	1	364	122	—	—	Uleåborgs
Lapin	—	—	—	—	—	365	83	—	—	Lapplands
Yht. — *Total*	[6] **60**	[3] **25**	**1**	**18**	**18**	**7 546**	**3 591**	**2**	—	**S:ma**
Helsinki [7]	13	2	—	7	5	2 223	1 300	—	—	Helsingfors [7]
Tampere [7]	—	—	—	1	1	559	399	—	—	Tammerfors [7]
Turku [7]	7	2	—	—	—	475	226	1	—	Åbo [7]
Kuukausi—*Month*										**Månad**
Tammikuu	7	2	—	3	3	563	298	—	—	Januari
Helmikuu	2	—	—	1	1	408	223	—	—	Februari
Maaliskuu	2	2	—	2	1	510	229	—	—	Mars
Huhtikuu	5	4	—	5	1	609	283	1	—	April
Toukokuu	2	—	—	1	—	570	265	—	—	Maj
Kesäkuu	9	2	—	2	2	641	287	—	—	Juni
Heinäkuu	5	1	—	1	6	800	326	1	—	Juli
Elokuu	1	2	—	—	1	799	330	—	—	Augusti
Syyskuu	3	4	—	1	2	786	376	—	—	September
Lokakuu	8	4	—	1	—	667	354	—	—	Oktober
Marraskuu	14	3	—	—	1	624	311	—	—	November
Joulukuu	2	1	1	—	—	566	302	—	—	December
Tuntematon — *Unknown*	—	—	—	1	—	3	7	—	—	Okänd
Yht. — *Total*	**60**	**25**	**1**	**18**	**18**	**7 546**	**3 591**	**2**	—	**S:ma**
1968	71	36	—	25	29	6 645	2 932	1	2	1968
1967	85	46	—	44	31	6 183	2 644	—	—	1967
1966	228	117	2	45	48	5 711	2 249	2	—	1966
1965	258	151	1	40	47	5 391	2 227	3	—	1965
1964	193	74	—	26	27	5 232	2 032	4	—	1964

[1]) Ikä alle 5 v. — Ålder under 5 år. — *Age under 5 years.*
[2]) 11 import.
[3]) 2 import.
[4]) 6 import.
[5]) 1 import.
[6]) 23 import.
[7]) Potilaan asuinpaikka. — Patientens boningsort. — *Domicile of patient.*
Import = Tartunta ulkomailla. — Smittad i utlandet. — *Infected abroad.*

3.7 Eräiden sukupuolitautien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1970
Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1970
New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1970

1970	Varhaissyfilis Tidig syfilis *Early syphilis* (091)		Synnynnäinen syfilis [1] Medfödd syfilis [1] *Congenital syphilis* [1] (090)	Oireeton syfilis Latent syfilis *Latent syphilis* (092, 096, 097.1)		Gonorrhoea acuta (098.0)		Ulcus molle (099.0)		1970
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*		Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	
Ikä — *Age*										**Ålder**
0— 4	—	—	—	—	—	—	5	—	—	0— 4
5— 9	—	—	—	—	—	—	3	—	—	5— 9
10—14	—	—	—	—	—	7	32	—	—	10—14
15—19	6	2	—	—	—	1 044	1 211	—	—	15—19
20—24	22	9	—	—	5	3 354	1 654	—	—	20—24
25—29	14	4	—	4	1	1 710	651	—	—	25—29
30—49	21	4	—	5	2	1 687	770	—	—	30—49
50—	2	2	—	3	6	125	60	—	—	50—
Tuntematon — *Unknown*	1	—	—	—	—	9	3	—	—	Okänd
Yht. — *Total*	**66**	**21**	—	**12**	**14**	**7 936**	**4 389**	—	—	**S:ma**
Lääni — *Province*										**Län**
Uudenmaan	[2] 50	[4] 15	—	7	5	2 880	1 950	—	—	Nylands
Turun-Porin	[3] 10	3	—	—	3	1 023	480	—	—	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	—	—	—	1	—	34	20	—	—	Åland
Hämeen	1	—	—	2	1	1 284	813	—	—	Tavastehus
Kymen	[5] 2	3	—	1	—	389	181	—	—	Kymmene
Mikkelin	[4] 1	—	—	—	2	228	116	—	—	S:t Michels
Kuopion	—	—	—	—	1	438	240	—	—	Kuopio
Pohjois-Karjalan	—	—	—	—	—	218	106	—	—	Norra Karelens
Vaasan	—	—	—	—	—	246	73	—	—	Vasa
Keski-Suomen	—	—	—	—	—	433	170	—	—	M. Finlands
Oulun	[4] 1	—	—	—	1	420	166	—	—	Uleåborgs
Lapin	1	—	—	1	1	343	74	—	—	Lapplands
Yht. — *Total*	[6] **66**	[4] **21**	—	**12**	**14**	**7 936**	**4 389**	—	—	**S:ma**
Helsinki [7]	31	11	—	7	2	2 060	1 506	—	—	Helsingfors [7]
Tampere [7]	—	—	—	1	1	564	414	—	—	Tammerfors [7]
Turku [7]	5	1	—	—	—	635	319	—	—	Åbo [7]
Kuukausi—*Month*										**Månad**
Tammikuu	2	1	—	1	3	542	307	—	—	Januari
Helmikuu	4	1	—	1	1	455	261	—	—	Februari
Maaliskuu	2	—	—	2	2	516	279	—	—	Mars
Huhtikuu	8	3	—	1	1	529	315	—	—	April
Toukokuu	3	1	—	—	1	574	289	—	—	Maj
Kesäkuu	7	1	—	1	1	683	369	—	—	Juni
Heinäkuu	8	3	—	2	1	943	464	—	—	Juli
Elokuu	8	1	—	—	—	924	467	—	—	Augusti
Syyskuu	9	2	—	—	—	771	427	—	—	September
Lokakuu	2	3	—	1	—	712	405	—	—	Oktober
Marraskuu	6	2	—	2	4	661	420	—	—	November
Joulukuu	7	3	—	1	—	625	381	—	—	December
Tuntematon — *Unknown*	—	—	—	—	—	1	5	—	—	Okänd
Yht. — *Total*	**66**	**21**	—	**12**	**14**	**7 936**	**4 389**	—	—	**S:ma**
1969	60	25	1	18	18	7 546	3 591	2	—	1969
1968	71	36	—	25	29	6 645	2 932	1	2	1968
1967	85	46	—	44	31	6 183	2 644	—	—	1967
1966	228	117	2	45	48	5 711	2 249	2	—	1966
1965	258	151	1	40	47	5 391	2 227	3	—	1965

[1]) Ikä alle 4 v. — Ålder under 4 år. — *Age under 4 years.*
[2]) 20 import.
[3]) 3 import.
[4]) 1 import.
[5]) 2 import.
[6]) 27 import.
[7]) Potilaan asuinpaikka. — Patientens boningsort. — *Domicile of patient.*
Import = Tartunta ulkomailla. — Smittad i utlandet. — *Infected abroad.*

3.8 Vuosina 1932—72 ilmoitetut gonorrea-, varhaissyfilis- ja synnynnäiset syfilistapaukset ja näihin kuolleet sekä ulcus molle- ja lymphogranuloma inguinale-tapaukset
De under åren 1932—72 rapporterade fallen samt döda i gonorré, tidig syfilis, medfödd syfilis och de rapporterade fallen av ulcus mollé och lymphogranuloma inguinale
Cases of and deaths from some venereal diseases in 1932—72

Vuosi År *Year*	Ilmoitettuja gonorreatapauksia [1]) Rapporterade gonorréfall [1]) *Reported cases of gonorrhoea* [1])	Ilmoitettuja gonorreatapauksia ‰:na keskiväkiluvusta Rapporterade gonorréfall per 1 000 av medelfolkmängden *Reported cases of gonorrhoea per 1 000 mean population*	Ilmoitettuja gonorreatapauksia miehillä ‰:na miesten keskiväkiluvusta Rapporterade gonorréfall per 1 000 av den manliga medelfolkmängden *Reported male cases of gonorrhoea per 1 000 male mean population*	Ilmoitettuja gonorreatapauksia naisilla ‰:na naisten keskiväkiluvusta Rapporterade gonorréfall per 1 000 av den kvinnliga medelfolkmängden *Reported female cases of gonorrhoea per 1 000 female mean population*	Ilmoitettuja varhaissyfilistapauksia Rapporterade tidig-syfilisfall *Reported cases of early syphilis*	Ilmoitettuja varhaissyfilistapauksia ‰:na keskiväkiluvusta Rapporterade tidig-syfilisfall per 1 000 invånare av medelfolkmängden *Reported cases of early syphilis per 1 000 mean population*	Synnynnäinen syfilis. Alle 1 v:n iässä kuolleet ‰:na eläväänä syntyneistä Medfödd syfilis. Döda under 1 år per 1 000 levande födda *Congenital syphilis. Deaths under 1 year per 1 000 live births*	Synnynnäinen syfilis. Ilmoitettuja tapauksia 0—4 v:n ikäisillä Medfödd syfilis. Rapporterade fall hos barn 0—4 år *Reported cases of congenital syphilis 0—4 years old children*	Positiivisesti reagoivia seeruminäytteitä neuvoloissa tutkituissa äideissä (%) Positivt reagerande serumprov av i rådgivningsbyråer för moderskap undersökta mödrar (%) *Positives at maternity health centres as percentage of examined sera*	Äitiysneuvoloissa todettu hoitamattomia syfilistapauksia Obehandlade syfilisfall konstaterade i rådgivningsbyråer för moderskap *Untreated cases of syphilis detected at maternity health centres*	Syfilikseen kuolleita, miehet Döda i syfilis, män *Deaths from syphilis, males*	Syfilikseen kuolleita, naiset Döda i syfilis, kvinnor *Deaths from syphilis, females*	Ilmoitettuja ulcus molle-tapauksia Rapporterade fall av ulcus molle *Reported cases of ulcus molle*	Ilmoitettuja lymphogranuloma inguinale-tapauksia Rapporterade fall av lymphogranuloma inguinale *Reported cases of lymphogranuloma venereum*
1972*	13 850	3.00	3.87	2.18	149	0.03	..	—	..	..	..	..	1	3
1971*	13 698	2.97	3.80	2.19	140	0.03	—	—	0.05	8	28	9	—	3
1970	12 325	2.68	3.57	1.85	87	0.02	—	—	..	15	22	19	—	2
1969	11 137	2.42	3.38	1.52	85	0.02	—	—	..	30	17	14	—	2
1968	9 652	2.09	3.00	1.23	108	0.02	—	—	0.19	30	29	13	3	1
1967	8 881	1.93	2.80	1.12	131	0.03	—	—	0.15	20	21	20	—	—
1966	7 987	1.74	2.59	0.95	346	0.07	—	2	0.18	25	31	24	2	2
1965	7 648	1.68	2.46	0.94	407	0.09	0.01	1	0.21	32	45	24	3	1
1964	7 306	1.61	2.40	0.87	262	0.06	0.01	—	0.17	21	59	34	3	1
1963	6 428	1.42	2.17	0.72	86	0.02	—	—	0.26	31	48	29	9	1
1962	5 702	1.27	1.95	0.64	26	0.01	—	—	0.18	25	50	41	—	4
1961	6 560	1.47	2.28	0.73	33	0.01	—	—	0.22	19	67	34	1	2
1960	5 402	1.23	1.95	0.57	20	0.00	—	—	0.25	27	58	37	—	—
1959	5 150	1.18	1.88	0.52	17	0.00	—	—	0.24	28	85	42	2	—
1958	4 474	1.02	1.67	0.42	29	0.01	—	—	0.23	36	104	68	2	—
1957	4 616	1.06	1.75	0.43	21	0.01	—	—	0.31	31	100	55	3	—
1956	4 728	1.10	1.77	0.49	31	0.01	0.01	—	0.40	53	86	41	1	—
1955	5 568	1.31	2.06	0.62	30	0.01	—	2	0.31	63	66	40	3	1
1954	6 044	1.44	2.31	0.65	57	0.01	0.01	8	0.34	75	81	41	8	—
1953	5 187	1.25	2.02	0.57	68	0.02	0.04	19	0.56	111	73	41	3	—
1952	5 022	1.25	1.75	0.57	139	0.03	0.04	19	0.65	146	97	45	4	1
1951	5 806	1.45	2.10	0.70	242	0.06	0.02	24	0.86	218	96	54	9	1
1950	6 629	1.60	2.60	0.80	391	0.09	0.08	42	0.96	267	129	49	3	—
1949	8 498	2.04	2.90	1.14	805	0.20	0.18	53	0.98	182	135	67	9	2
1948	12 461	3.00	4.41	1.70	1 849	0.45	0.19	78	0.95	177	158	76	9	2
1947	15 519	3.80	5.57	2.16	3 164	0.77	0.26	59	0.86	109	144	63	19	2
1946	18 665	4.94	6.83	2.59	4 769	1.19	0.36	66	..	..	162	87	32	2
1945	23 566	5.93	9.09	2.99	3 869	0.97	0.29	49	..	..	167	69	65	2
1944	14 209	3.80	5.28	1.98	2 998	0.76	0.50	82	..	..	152	81	26	4
1943	14 920	3.80	5.61	2.10	5 236	1.33	0.53	80	..	..	149	101	62	5
1942	10 223	2.62	4.12	1.20	3 270	0.84	0.48	..	..	..	221	86	110	9
1941	8 234	2.11	3.39	0.90	2 086	0.53	0.27	..	..	..	226	93	156	13
1940	8 004	2.06	3.41	0.75	1 233	0.32	0.21	..	..	..	177	79	135	12
1939	7 548	1.94	3.19	0.74	1 142	0.29	0.21	..	..	..	196	78	292	23
1938	8 805	2.28	3.62	0.98	1 307	0.34	0.22	..	..	..	215	99	375	43
1937	10 548	2.76	..	..	1 426	0.37	0.29	..	..	..	160	86	572	194
1936	10 166	2.67	..	..	1 422	0.37	0.31	..	..	..	200	110	463	142
1935	10 398	2.75	..	..	1 775	0.47	..	..	..	..	..	..	528	144
1934	11 677	3.11	..	..	2 141	0.57	..	..	..	..	..	..	622	108
1933	10 993	2.95	..	..	2 251	0.60	..	..	..	..	..	..	810	83
1932	10 542	2.84	..	..	2 391	0.64	..	..	..	..	..	..	1 106	76

[1]) Vuosien 1955—72 lukuun sisältyy vain gonorrhoea acuta (093.0). — Antalen för åren 1955—72 inkluderar enbart gonorrhoea acuta (098.0). — *Numbers for 1955—72 include only gonorrhoea acuta (098.0).*

4. TUBERKULOOSI JA MUUT NS. KANSANTAUDIT. TAPATURMAT

Käsitettä kansantauti voidaan käyttää mistä tahansa taudista tai sairaudesta, jolla voidaan katsoa olevan huomattava merkitys arvosteltaessa väestön terveydentilaa kokonaisuudessaan. Osa kansantautien vastaisesta toiminnasta tapahtuu yhteiskunnan toimesta, mutta esimerkiksi syövän, reuman ja liikenneym. tapaturmien tuhojen pienentämiseksi tapahtuvassa toiminnassa on vapaaehtoisten järjestöjen osuus keskeinen. Tässä julkaisussa on tätä toimintaa selostettu vasta vuodesta 1966 alkaen lähinnä siitä syystä, ettei järjestöjen aikaisemmin katsottu olevan "yleisiä" eikä niiden toiminnan kuuluvan tämän julkaisun esittelemän toiminnan piiriin. Kansantautien vastustamistyössä ei tämänlaatuista näkökohtaa voi kuitenkaan pitää ratkaisevana, koska toiminta tapahtuu lääkintöhallituksen valvonnan alaisena ja huomattava osa työn kustannuksista peitetään julkisista tai niitä vastaavista varoista. On myös syytä varautua siihen, että tulevaisuudessa voi olla tarkoituksenmukaista liittää eräät työmuodot läheisemmin muihin yhteiskunnan järjestämiin terveydenhuoltopalveluihin.

Kansantautien käsite ei tässä yhteydessä ole tullut suinkaan tyhjentävästi käsitellyksi. Se että on rajoituttu vain muutamiin, johtuu pääasiassa siitä, että sopivaa numeroaineistoa ei ole ollut käytettävissä. Pyrkimyksenä on tulevaisuudessa kiinnittää huomiota muihinkin kansantaudeiksi katsottaviin ongelmiin. Syöpää, reumaa ja tapaturmia koskevat numero- ja muut tiedot on osittain saatu erikoisjärjestöiltä, eikä lääkintöhallituksella ole ollut mahdollisuuksia niiden täydelliseen tarkistamiseen.

4.1 Tuberkuloosi

Maamme tuberkuloosipiirijaotuksessa ei vuosien 1969 ja 1970 aikana tapahtunut muutoksia. Maa on jaettu 17 tuberkuloosipiiriin, joiden tehtävänä on tuberkuloosin vastustamistyö alueillaan. Tuberkuloosipiirin muodostaa useamman kunnan muodostama kuntainliitto lukuun ottamatta Helsinkiä, joka muodostaa sellaisen yksinään. Piireillä on keskusparantola ja yksi tai useampia tuberkuloositoimistoja. Piirien toimintaa johtaa kunkin piirin johtava lääkäri, joka samalla on keskusparantolan ylilääkäri. Keskusparantoloiden ohella toimi vuosina 1969—70 ainoastaan Helsingin tuberkuloosipiirin omistama "Hangonkadun hoitokoti", jossa hoidettiin tavallista parantolatoimintaa vapaammalla tavalla sellaisia tuberkuloosipotilaita, joiden jälkihoito sosiaalisista tai muista syistä on vaarassa epäonnistua.

Vuonna 1965 uusitut sairaustapausten rekisteriohjeet ovat osoittautuneet tarkoitustaan vastaaviksi, ja tuberkuloositilanteesta on saatu entistä luotettavampi kuva. Koska rekisterin määritelmät suuresti vaikuttavat tilastonumeroiden keskinäisiin suhteisiin, on paikallaan, että ne tässä yhteydessä esitetään:

4. TUBERKULOSEN OCH DE ÖVRIGA S.K. FOLKSJUKDOMARNA. OLYCKSFALL

Begreppet folksjukdom kan användas för vilken sjukdom som helst som kan anses ha avsevärd betydelse vid bedömandet av befolkningens hälsa i dess helhet. En del av kampen mot folksjukdomarna sker på samhällets initiativ, men t.ex. i det arbete som utföres för minskandet av den förödelse, som förorsakas av cancer, reuma och olycksfall, har de frivilliga organisationerna en central ställning. I denna publikation har för denna verksamhet redogjorts endast fr.o.m. år 1966 närmast av den orsaken, att organisationerna inte tidigare ansetts vara "allmänna" och deras verksamhet inte hörande till kretsen av de funktioner, vilka framställas i denna publikation. I arbetet för bekämpandet av folksjukdomar kan synpunkter likt dessa dock icke anses vara avgörande, emedan verksamheten sker under medicinalstyrelsens officiella uppsikt och en betydande del av kostnaderna för arbetet täckes med allmänna eller motsvarande medel. Det är även skäl att vara beredd på, att det i framtiden kan vara ändamålsenligt att foga somliga arbetsformer närmare de övriga av samhället anordnade hälsovårdstjänsterna.

Begreppet folksjukdomar har i detta sammanhang ingalunda blivit uttömmande behandlat. Att här endast några berörts beror huvudsakligen på det att lämpligt siffermaterial ej stått till förfogande. Strävan är att i framtiden fästa uppmärksamhet även vid övriga problem i samband med folksjukdomar. Siffer- och övriga uppgifter beträffande cancer, reuma och trafikolycksfall har delvis erhållits från specialorganisationer och medicinalstyrelsen har inte haft möjligheter att granska deras exakthet.

4.1 Tuberkulosen

I landets tuberkulosdistriktsindelning skedde inga förändringar under åren 1969 och 1970. Landet är indelat i 17 tuberkulosdistrikt, vilkas uppgift är arbetet för tuberkulosens bekämpande på sitt område. Tuberkulosdistriktet bildas av ett kommunalförbund, endast Helsingfors stad är ett eget tuberkulosdistrikt. Varje distrikt har ett centralsanatorium och en eller flera tuberkulosbyråer. Distriktens verksamhet ledes av en chefsläkare, som samtidigt är överläkare vid centralsanatoriet. Vid sidan av centralsanatorierna fungerade under åren 1969—70 endast "Hangögatans vårdhem", som äges av Helsingfors tuberkulosdistrikt och där sådana tuberkulospatienter, vilkas eftervård av sociala eller andra skäl riskerar att misslyckas, vårdas på ett friare sätt än vid vanliga sanatorier.

De år 1965 förnyade registreringsinstruktionerna för sjukdomsfall har visat sig vara ändamålsenliga och en bättre översikt än tidigare har erhållits över situationen. Emedan registrets definitioner i hög grad inverkar på de statistiska siffrornas inbördes förhållanden, är det skäl att framställa dem i detta sammanhang:

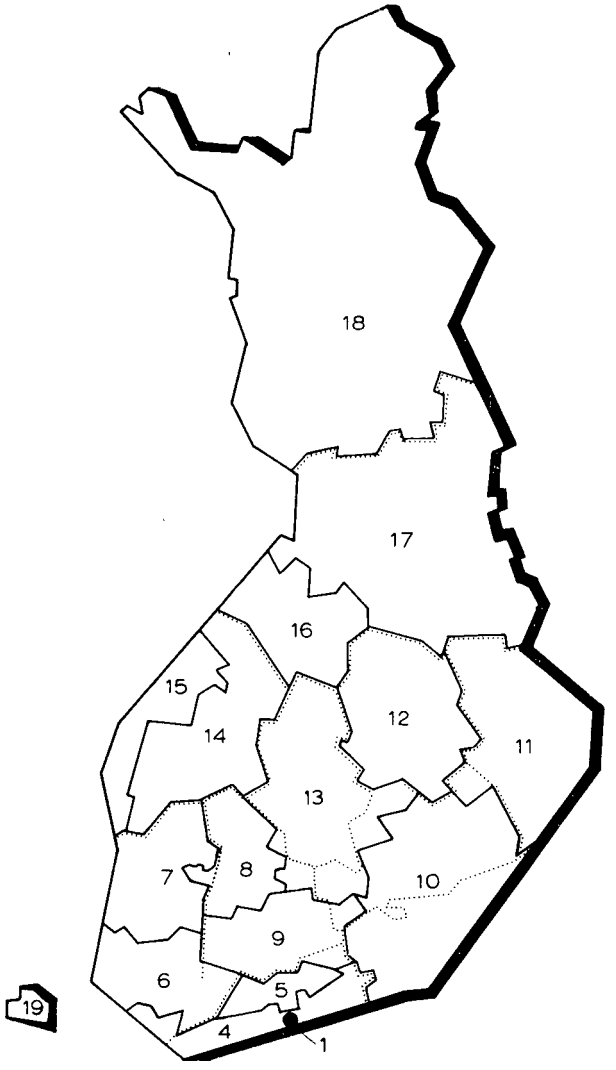

Kuvio 4.1.1 Tuberkuloosipiirit vuoden 1970 lopussa
Fig. 4.1.1 Tuberkulosdistrikten i slutet av år 1970
Fig. 4.1.1 Tuberculosis districts at the end of the year 1970

····· Lääni — Län — *Province*
——— Tuberkuloosipiiri — Tuberkulosdistrikt — *Tuberculosis district*

Piiri — Distrikt — *District*

1 Helsingin kaupungin — Helsingfors stads
4 Raseborgs — Raaseporin
5 Uudenmaan — Nylands
6 Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands
7 Satakunnan — Satakunta
8 Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands
9 Kanta-Hämeen — Centraltavastlands
10 Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels
11 Pohjois-Karjalan — Norra Karelens
12 Pohjois-Savon — Norra Savolax
13 Keski-Suomen — Mellersta Finlands
14 Härmän — Härmä
15 Vasa — Vaasan
16 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens
17 Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens
18 Lapin — Lapplands
19 Ålands — Ahvenanmaan

(Piirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distrikten 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — *Districts no. 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964.*)

Rekisteröidyt tuberkuloositapaukset (R):

— Rekisteröidyt uudet aktiivia hengityselinten tuberkuloosia sairastavat. Lyhennys RA. Potilas kuuluu tähän ryhmään vähintään 2 ja enintään 3 vuotta. Bakteriologisin ja kliinisin perustein se voidaan jakaa alaryhmiin seuraavasti:
  RA 1. Bakteriologisesti tai kudosopillisesti varmistettu keuhkotuberkuloosi.
  RA 2. Kliinisesti, mutta ei bakteriologisesti tai kudosopillisesti varmistettu keuhkotuberkuloosi.
  RA 3. Muu hengityselinten tuberkuloosi (paitsi tuberkuloottinen pleuriitti).
  RA 4. Tuberkuloottinen pleuriitti.
— Krooniset keuhkojen tuberkuloositapaukset. Lyhennys RB. Siihen luetaan kaikki tapaukset, jotka erittävät basilleja ja sen vuoksi tarvitsevat hoitoa vielä senkin jälkeen, kun on kulunut 3 vuotta hoidon alkamisesta.
— Muiden elinten tuberkuloositapaukset. Lyhennys RC. Siihen kuuluu alaryhminä aivokalvon (RC 1), luiden ja nivelten (RC 2), imurauhasten (RC 3, poikkeus hengityselinten imurauhaset), virtsa- ja sukuelinten (RC 4) tuberkuloosi.

Edellä mainitut R-kirjaimella alkavat ryhmät muodostavat tuberkuloosilain edellyttämän tuberkuloositapausten luettelon.

Registrerade tuberkulosfall (R):

— Registrerade nya aktiva fall av tuberkulos i respirationsorganen. Förkortning RA. Patienten tillhör denna grupp minst 2 och högst 3 år. På bakteriologiska och kliniska grunder kan den indelas i undergrupper såsom följer:
  RA 1. Bakteriologiskt eller histologiskt bekräftad lungtuberkulos.
  RA 2. Kliniskt, men ej bakteriologiskt eller histologiskt bekräftad lungtuberkulos.
  RA 3. Övriga fall av tuberkulos i respirationsorganen (förutom tuberkulös pleurit).
  RA 4. Tuberkulös pleuritis.
— Kroniska fall av tuberkulos i lungorna. Förkortning RB. I den inberäknas alla sådana fall, vilka avsöndrar baciller och därför behöver vård även efter det att 3 år förflutit från början av vården.
— Fall av tuberkulos i övriga organ. Förkortning RC. Till den hör som undergrupp tuberkulos i hjärnhinnan (RC 1), ben och leder (RC 2), lymfkörtlar (RC 3, undantag respirationsorganens lymfkörtlar), urin- och könsorganen (RC 4).

De ovannämnda grupperna, vilka börjar med bokstaven R, bildar den förteckning över tuberkulosfall, som förutsättes i tuberkuloslagen.

Lisäksi on käytännön toimintaa varten muodostettu tarkkailuryhmä (lyhennys OBS) ja jälkivalvontaryhmä (lyhennys F-U). Jälkivalvontaryhmässä voidaan parantunutta potilasta jatkuvasti seurata lääkärin tarpeelliseksi katsoma aika, mutta hän ei tällöin ole "rekisterissä". Tarkkailuryhmä jaetaan viiteen alaryhmään, joista neljä rajataan todettujen oireiden perusteella ja viides sisältää ns. kontaktitapaukset eli oireettomat tartunnan saaneet.

Siirrot ryhmästä toiseen tapahtuvat aina kalenterivuoden vaihtuessa, joten vuodenvaihteessa saadaan suhteellisen luotettava kuva tapausten laadusta ja määrästä.

Maassamme ei ole olemassa mitään muodollisesti vahvistettua ohjelmaa, jonka toteuttamiseen määrätietoisesti pyrittäisiin. Yleistavoitteeseen tähtäävät osaohjelmat voidaan rajata esimerkiksi seuraavalla tavalla:

— Ehkäisy: Lapset ja aikuiset suojataan BCG-rokotuksen avulla.
— Taudintapausten esiin saaminen: RP-joukkotutkimuksilla, kaikkien sairaalassa hoidettavien rtg-kuvauksilla, täysin maksuttomalla ja riittävän korkeatasoisilla polikliinisillä tutkimuspalveluilla (tuberkuloositoimistot) ja vastaavilla järjestelyillä pyritään löytämään taudintapaukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
— Hoito: Taudintapaukset hoidetaan korvauksetta sairaalassa tai kotona.
— Valistustoiminta: Valistustyössä käytetään sekä joukkotiedotusmenetelmiä (radio, televisio, lehdistö) että integroidaan toiminta muuhun terveydenhuoltotyöhön, esim. äitiys- ja lastenneuvoloissa. Erityisesti pyritään saattamaan henkilöt, jotka ovat todenneet itsessään tuberkuloosiin viittaavia oireita, tutkimukseen ja tarvittaessa hoitoon.

Näihin pääohjelmiin liittyy tällä hetkellä osittain ajankohtaisuutensa menettäneitä työmuotoja kuten tuberkuloosipotilaitten kuntouttamistoiminta, vastasyntyneiden lasten eristäminen tuberkuloottisista vanhemmista ja tuberkuloottisten asuntolatoiminta. Niitä toteutetaan edelleenkin, tosin pienessä mittakaavassa.

Varsinkin aikaisemmin, ennen nykyisten tehokkaiden lääkeaineiden käyttöön ottoa oli tuberkuloosikuolleisuus yleisesti hyväksytty tuberkuloositilanteen osoittaja. Suomi on kauan ollut tässä suhteessa muihin Euroopan maihin verrattuna heikossa asemassa, mutta viime vuosina tilanne näyttää parantuneen merkittävästi, kuten kuviosta 4.1.8 käy selville.

Oheisessa yhdistelmässä on kuolleisuuslukujen lisäksi esitetty absoluuttisina lukuina vuosittain todettujen hengityselinten (RA) ja muiden elinten (RC) tuberkuloositapausten määrä ja tuberkuloosirekisterin potilaat.

Ytterligare har för den praktiska verksamheten bildats en observationsgrupp (förkortning OBS) och en övervakningsgrupp (förkortning F-U). I övervakningsgruppen kan en återställd patient följas under en av läkaren som erforderlig ansedd tid, men patienten befinner sig därvid inte i "registret". Observationsgruppen indelas i fem undergrupper, av vilka fyra begränsas enligt diagnosticerade symptom och den femte omfattar s.k. kontaktfall, dvs. patienter med symptomlös smitta.

Överflyttningen från en grupp till annan sker alltid vid slutet av kalenderåret, och sålunda erhålles vid årsskiftet en förhållandevis tillförlitlig bild över fallens art och antal.

I vårt land finns det inget formellt fastställt program, vars verkställande målmedvetet skulle strävas till. Delprogram med sikte på allmänt mål kan begränsas t.ex. på följande sätt:

— Förebyggande: Barnen och de fullvuxna skyddas medelst BCG-vaccinering.
— Finnande av sjukdomsfall: Genom skärmbildsmassundersökningar, röntgenfotografering av alla på sjukhus vårdade, medelst fullt kostnadsfria och tillräckligt högtstående polikliniska undersökningstjänster (tuberkulosbyråerna) och motsvarande anordningar strävas till att finna sjukdomsfallen i möjligast tidigt skede.
— Vård: Sjukdomsfallen sköts kostnadsfritt på sjukhus eller hemma.
— Upplysningsverksamhet: I upplysningsarbetet används både masskommunikationsmedel (radio, television, tidningspress) och integreras verksamheten med annat hälsovårdsarbete, t.ex. på mödra- och barnrådgivningsbyråerna. Speciellt strävas till att få undersökta och vårdade de personer, vilka konstaterat i sig själva symptom som häntyder tuberkulos.

Till dessa huvudprogram hänför sig för tillfället arbetsformer, som delvist mist sin aktualitet, såsom rehabiliteringsverksamheten av tuberkulospatienterna, isoleringen av tuberkulotiska personers nyfödda barn, tuberkulospatienternas internatverksamhet. De verkställs fortgående, ehuru i liten mån.

I synnerhet tidigare, före användningen av nuvarande effektiva läkemedel var tuberkulosdödligheten en allmänt godkänd mätare av tuberkulossituationen. Finland har länge varit i detta hänseende i en svag ställningen jämfört med andra europeiska länder, men under senare år tycks situationen ha förbättrat sig avsevärt, såsom framgår av figur 4.1.8.

I uppställningen finns förutom dödlighetssiffror som absoluta nummer antalet årligen konstaterade tuberkulosfall av respirationsorganen (RA) och andra organen (RC) och patienter i tuberkulosregistret.

Vuosi År	Uudet tapaukset Nya fall		Rekisterissä 31. 12. I registret 31. 12.		Tuberkuloosiin kuolleet Döda i ruberkulos
	RA	RC	RA & RB	RC	
1961	6 772	1 410	46 248	4 226	1 026
1962	6 706	1 741	43 550	5 027	879
1963	6 292	1 891	39 872	5 789	721
1964	5 536	1 546	32 310	5 348	675
1965	5 591	1 467	20 316	3 942	646
1966	5 413	1 435	18 940	3 949	523
1967	4 920	1 187	17 974	3 676	482
1968	4 653	1 121	16 099	3 354	451
1969	4 382	1 115	14 352	3 058	380
1970	4 026	1 059	13 055	3 010	383
1971*	3 598	958	11 440	2 869	377
1972*	3 418	940	9 902	2 571	295
1973*	3 108	721	8 813	2 230	..

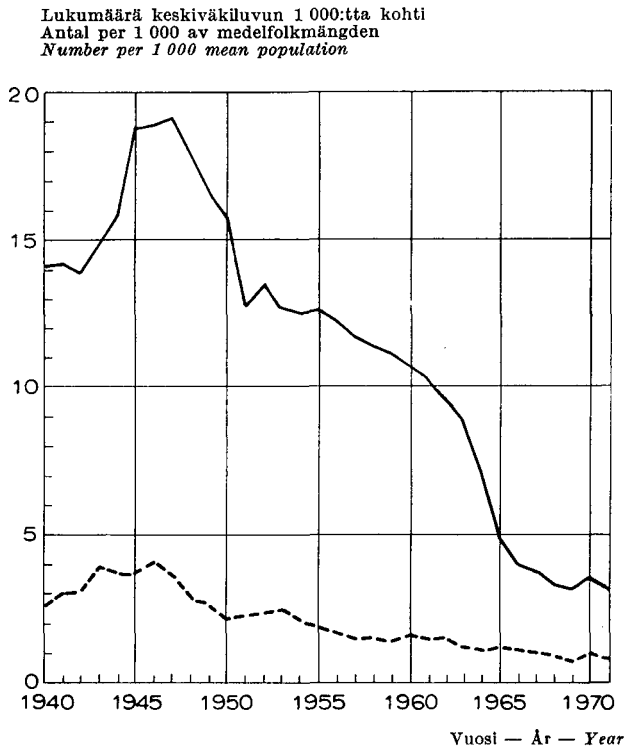

Kuvio 4.1.2 Uudet ja rekisterissä olevat hengityselinten tuberkuloositapaukset vuosina 1940—71
Fig. 4.1.2 Nya och registrerade fall av tuberkulos i respirationsorganen åren 1940—71
Fig. 4.1.2 New and registered cases of tuberculosis of respiratory system in 1940—71

——— Rekisteröityjä tapauksia — Registrerade fall — *Registered cases*
– – – Uusia tapauksia — Nya fall — *New cases*

(Tapausten rekisteröintiohjeet muuttuivat 1. 1. 1965 — Registreringsinstruktionerna för sjukdomsfallen förändrades den 1. 1. 1965. — *Directions for registration of cases were changed on 1. 1. 1965.)*

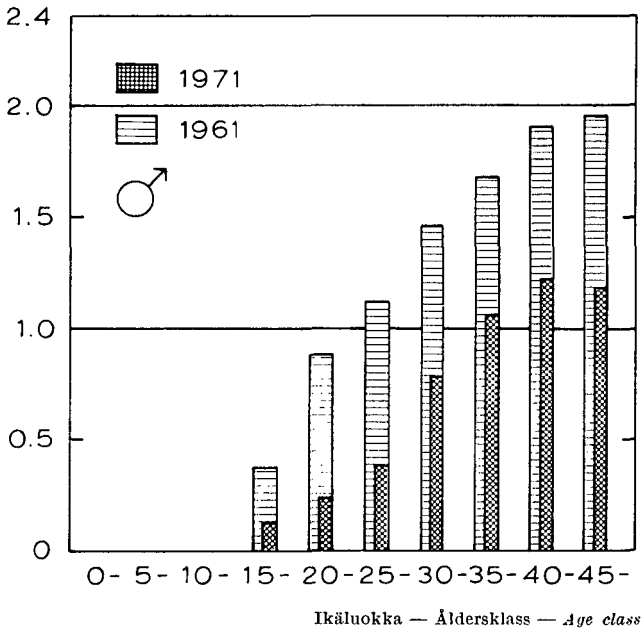

Kuvio 4.1.3 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan miehillä vuonna 1961 ja 1971
Fig. 4.1.3 Nya lungtuberkulosfall hos män enligt ålder år 1961 och 1971
Fig. 4.1.3 New cases of pulmonary tuberculosis by age among males in 1961 and 1971

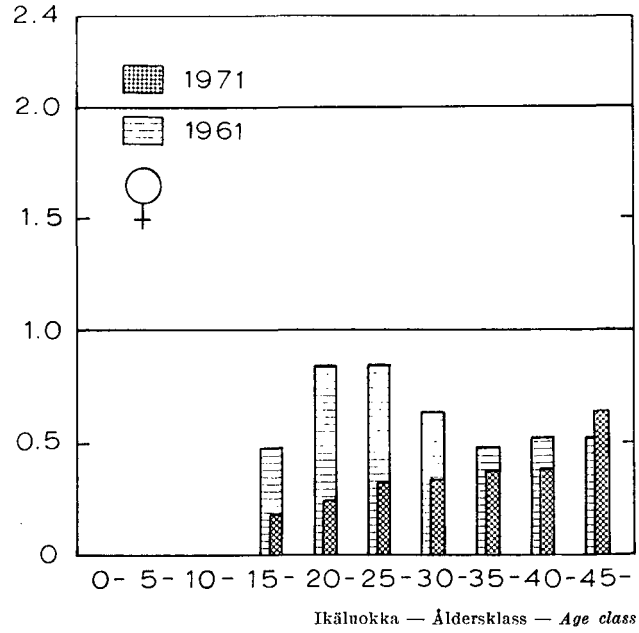

Kuvio 4.1.4 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan naisilla vuonna 1961 ja 1971
Fig. 4.1.4 Nya lungtuberkulosfall hos kvinnor enligt ålder år 1961 och 1971
Fig. 4.1.4 New cases of pulmonary tuberculosis by age among females in 1961 and 1971

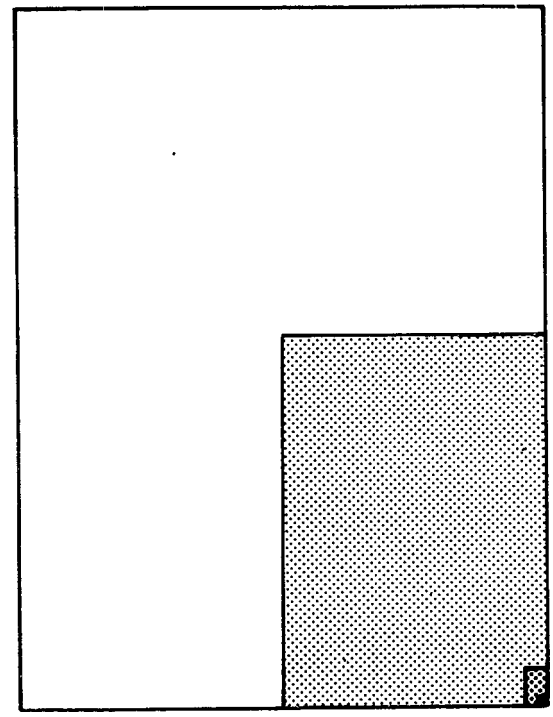

Kuvio 4.1.5 Väestön RP-joukkotutkimukset vuonna 1970
Fig. 4.1.5 Befolkningens massundersökningar med skärmbild år 1970
Fig. 4.1.5 Mass RP-examinations in 1970

Koko väestö — Hela befolkningen — *Total population* (4 606 307)

Pienoiskuvatut — Skärmbildsfotograferade — *RP-examinees* (1 212 634)

Jälkitarkastuksessa olleet — Kontrollundersökta — *Control examinees* (12 946)

Löydetyt uudet tapaukset — Nyupptäckta fall — *New cases* (1 039)

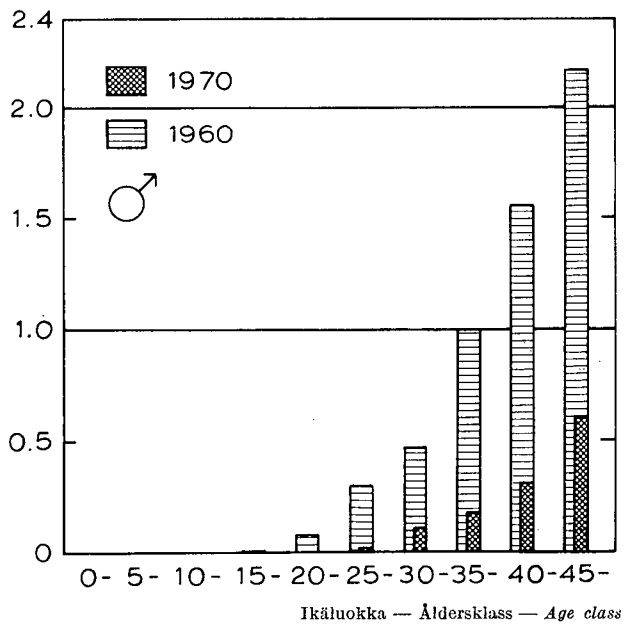

Kuvio 4.1.6 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet miehet iän mukaan vuonna 1960 ja 1970
Fig. 4.1.6 Döda män i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1960 och 1970
Fig. 4.1.6 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among males in 1960 and 1970

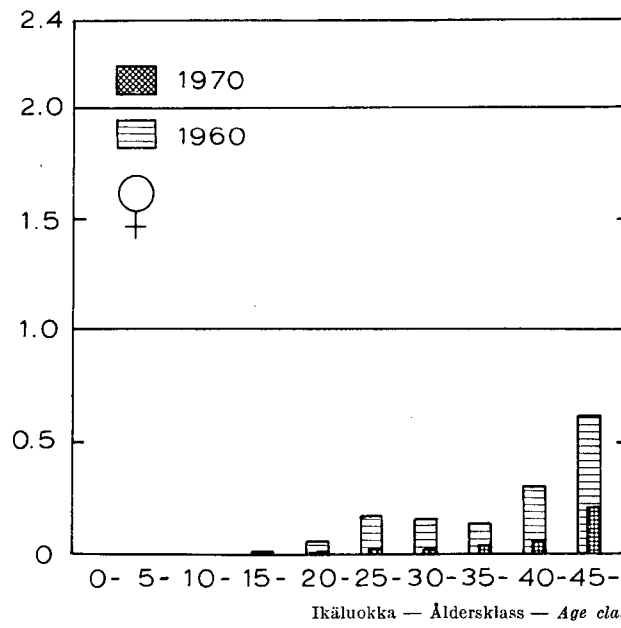

Kuvio 4.1.7 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet naiset iän mukaan vuonna 1960 ja 1970
Fig. 4.1.7 Döda kvinnor i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1960 och 1970
Fig. 4.1.7 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among females in 1960 and 1970

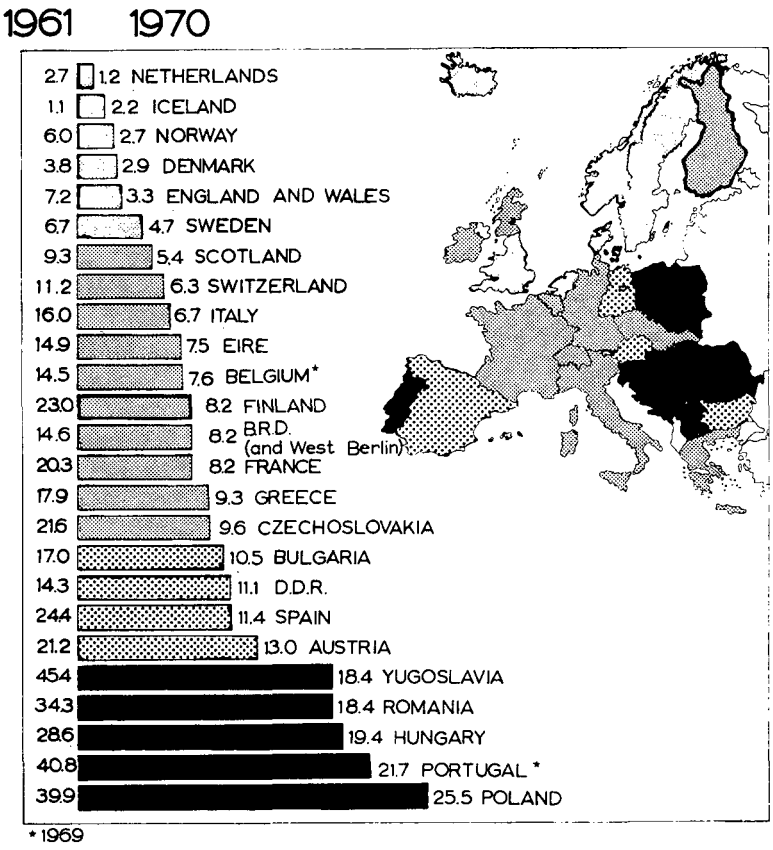

Kuvio 4.1.8 Tuberkuloosikuolleisuus (100 000 henkeä kohti) Euroopassa vuonna 1961 ja 1970

Fig. 4.1.8 Tuberkulosmortalitet (per 100 000 personer) i Europa år 1961 och år 1970

Fig. 4.1.8 Tuberculosis mortality (per 100 000 of pop.) in Europe, 1961 and 1970

Tällaisten yleisten indikaattorien arvo luonnollisesti riippuu ratkaisevasti diagnostisten määrittelyjen pysymisestä muuttumattomina. Pitempien aikasarjojen vertailussa tätä vaatimusta ei voida toteuttaa, ja liukumista on tapahtunut siihen suuntaan, että yhä vähäisemmät röntgenologiset löydökset aiheuttavat huolellisia erikoistutkimuksia, jotka menetelmien kehittyessä paljastavat entistä lievempiäkin taudintapauksia. Lisäksi on joukkotutkimus ulotettu järjestelmällisesti vanhimpiinkin ikäluokkiin, joista pääosa tapauksista löytyykin. Todettujen hengityselinten tuberkuloositapausten keski-ikä (mediaani) v. 1970 oli 49.9 vuotta, oltuaan esim. v. 1962 lähes 10 vuotta alhaisempi (40.4). Muutos näkyy myös oheisista kuvioista 4.1.3, 4.1.4, 4.1.6 ja 4.1.7.

Paitsi kuolleisuudessa ja sairastavuudessa näkyy tilanteen edullinen kehitys myös parantoloiden käytössä. Taudintapausten lieventymisestä ja varsinkin hoitomenetelmien tehostumisesta johtuen on voitu oleellisesti lyhentää hoitoaikoja. Vuonna 1970 hoitokäynnin keskimääräinen pituus oli 45.3 vrk, mutta vielä viisi vuotta aikaisemmin yli 2 kertaa pitempi (95.1 v. 1965). Joka tapauksessa myös ikäluokittain tarkasteltuna kuolleisuuden, sairastavuuden ja parantolan käytön antama kuva tilanteesta on periaatteessa samansuuntainen.

Muiden tuberkuloosimuotojen määrä on vähentynyt ehkä hieman hitaammin kuin hengityselinten tuberkuloosi. Luvut ovat kuitenkin pieniä. Maan eri osien väliset erot näkyvät kuitenkin edelleen, sillä suurempia suhdelukuja todetaan yleensä Länsi-Suomessa, Pohjanmaalla ja Lapin läänissä. Verrattaessa esim. vuosia 1969 ja 1970 toisiinsa (taulu 4.1.5) on vuoden 1970 luku lähes kaikissa alaryhmissä pienempi kuin edellisenä vuonna. Miehillä on vähentyminen selvästi nopeampaa kuin naisilla, mikä selittyy osittain ikärakenteen eroavuudella.

Värdet av sådana allmänna indikatorer beror naturligtvis på avgörande sätt på diagnostiska definitioners oföränderlighet. Vid jämförelsen av längre tidsserier kan denna fordran inte uppfyllas, glidningen har skett i den riktningen att allt smärre röntgenologiska fynd förorsakar omsorgsfulla specialundersökningar, vilka vid utvecklade metoder uppdagar allt lindrigare sjukdomsfall. Därtill har massundersökningen systematiskt utsträckts till allt äldre åldersgrupper, där huvuddelen av fallen kan finnas. Medelåldern (medianen) av konstaterade respirationsorganens tuberkulosfall år 1970 var 49.9 år efter att ha varit t.ex. år 1962 nästan 10 år lägre (40.4). Ändringen syns även av figuren 4.1.3, 4.1.4, 4.1.6 och 4.1.7.

Förutom i mortaliteten och morbiditeten syns situationens gynnsamma utveckling även i sanatoriernas användning. Sjukdomsfallens lindring och speciellt vårdmetodernas effektivering har kunnat väsentligt förkorta vårdtiderna. År 1970 var medellängden av ett vårdbesök 45.3 dygn, men ännu fem år tidigare det dubbla (95.1 år 1965). I varje fall är den bild som mortaliteten, morbiditeten och anlitandet av sanatorierna ger beträffande situationen principiellt likriktad.

Mängden andra tuberkulosformer har minskat kanske något mindre än respirationsorganens tuberkulos. Siffrorna är dock små. Skillnaderna mellan landets olika delar syns emellertid fortgående, ty större proportionstal konstateras allmänt i Västra Finland, i Österbotten och i Lapplands län. Vid jämföring av 1969 och 1970 (tabell 4.1.5) är årets 1970 siffra i nästan alla undergrupper mindre än föregående år. Hos män är minskningen tydligt snabbare än hos kvinnor, vilket delvis kan förklaras med skillnaden i åldersstrukturen.

Lasten tuberkuloottisia aivokalvontulehduksia ei maassamme vuosikausiin ole tavattu, ja nuorin potilas kuului ikäluokkaan 15—19 vuotta (v. 1970). Tapauksia oli eri ikäluokissa vuosina 1969—70 yhteensä ainoastaan 11. Tässä suhteessa näyttää tilanne valoisalta johtuipa se sitten BCG-rokotusten antamasta suojasta tai tartunnanvaaran vähäisyydestä. Tartunnanvaarallisten uusien tuberkuloositapausten (bakteriologisesti tai kudosopillisesti varmistettujen) suhteellinen yleisyys (esim. vuonna 1970 yhteensä 2 438 tapausta) puhuu kuitenkin BCG-rokotusten tehokkuuden puolesta.

Aikaisemmin muodosti krooninen keuhkotuberkuloosi erittäin vaikealta näyttävän ongelman, jonka ratkaisemiseksi suositeltiin jopa erityisiä pakollista hoitoa antavia laitoksia, joihin kroonisesti sairaat eristettäisiin. Pääasiassa käyttämällä kaikkia nykyisten tuberkuloosilääkkeiden suomia mahdollisuuksia hoidon järjestämisessä on vanhoista kroonikoista valtaosa saatu parantumaan ja uuden kroonikon ilmaantuminen on nykyisin poikkeuksellista. Viimeisimmät tiedot viittaavat siihen, että ongelma tulee muutaman lähivuoden kuluessa lähes kokonaisuudessaan ratkaistuksi.

Tuberkulotiska meningiter hos barn har inte påträffats på många år och den yngsta patienten hörde till åldersgruppen 15—19 år. Under besiktningsåren 1969—70 fanns det sammanlagt endast 11 fall. I denna punkt synes situationen ljus, berodde det sedan på skydd givet av BCG-vaccineringarna eller på den ringa mängden sjukdomsrisker. Den proportionerliga allmänheten av smittofarliga nya tuberkulosfall (bakteriologiskt eller histologiskt verifierade (t.ex. under år 1970 sammanlagt 2 438 fall) talar emellertid för BCG-vaccineringars effektivitet.

Tidigare bildade kronisk lungtuberkulos ett problem, som verkade vara synnerligen svårt och för vilkets avgörande rekommenderades t.o.m. speciella inrättningar med tvångsmässig vård, i vilka de kroniskt sjuka skulle isoleras. Huvudsakligen genom att använda alla de möjligheter som de nuvarande tuberkulosläkemedlen bjuder har största delen av gamla kroniker kunnat botas och uppkomsten av en ny kroniker är numera ett undantagsfall. De senaste uppgifterna häntyder på att problemet blir under närmaste år avgjort nästan totalt.

Vuosi År	Uusia kroonikkoja Nya kroniker	Kuolleita Döda	Parantuneita Botade	Rekisterissä 31. 12. I registret 31. 12. Yht.-S:ma	M	N-Kv
1965	..	..	..	1 215	290	1 505
1966	159	176	221	1 027	244	1 271
1967	108	152	182	833	205	1 038
1968	85	119	134	696	172	868
1969	70	73	131	596	137	733
1970	18	45	99	485	121	606
1971*	26	29	157	354	85	439
1972*	17	25	144	234	54	288
1973*	12	23	116	134	27	161

Bakteriologisesti tai kudosopillisesti varmistettuja oli keuhkotuberkuloositapauksista vuonna 1966 kaikkiaan 67.4 %, ja vastaava luku esim. vuonna 1970 oli 66.8 % (taulu 4.1.3). Löydetyt tapaukset eivät siis tässä suhteessa näytä oleellisesti muuttuneen. Relapsiksi katsotaan annettujen ohjeiden mukaan tautitapaus, mikä todetaan henkilössä, joka on jo aikaisemmin ollut tuberkuloosirekisterissä samassa elimessä olleen tuberkuloosin vuoksi, mutta joka on siitä poistettu taudin muuttuessa inaktiiviksi tai parannuttua. Vuonna 1967 oli tällaisia tapauksia 16.6 %, ja vuonna 1970 vastaavasti 15.9 %. Pääosa näistä on saanut hoitonsa ennen nykyisten hoitotapojen käyttöön tuloa.

RP-kuvaus, röntgenpienoiskuvaus, on eräs tärkeimmistä työmuodoista, ja sitä on tuberkuloosityössämme käytetty poikkeuksellisen runsaasti. Oheisesta yhdistelmästä saa käsityksen toiminnan laajuudesta ja tilanteen asteittaisesta parantumisesta, joka kuvastuu löydösten vähentymisenä.

Av lungtuberkulosfallen var bakteriologiskt eller histologiskt verifierade år 1966 sammanlagt 67.4 % och motsvarande siffra t.ex. år 1960 var 66.8 % (tabell 4.1.3). De funna fallen tycks sålunda inte väsentligen ha ändrat sig i detta hänseende. Såsom relaps anses enligt givna direktiv ett sjukdomsfall som konstateras hos en person, vilken redan tidigare varit i tuberkulosregistret för tuberkulos i samma organ, men som avförts från registret sedan sjukdomen blivit inaktiv eller botad. År 1967 fanns det 16.6 % sådana fall och år 1970 respektivt 15.9 %. Huvuddelen av dem hade erhållit vård före ibruktagandet av nuvarande vårdmetoder.

Skärmbildsfotograferingen är en av de viktigaste arbetsformerna, som i vårt tuberkulosarbete använts exceptionellt mycket. Följande uppställning visar verksamhetens utsträckning och situationens stegvisa förbättring, vilket reflekteras i fyndens minskning.

Vuosi År	Pienoiskuvattuja väestöstä Skärmbildsfotogr. av befolkn. ‰	Jälkitarkastetut Kontrollundersökta	Löydetty uusia RA-tapauksia Upptäckta RA-fall	Otettu OBS-ryhmään Införda i OBS-gruppen
		1 000 kuvattua kohti — Per 1 000 fotogr.		
1966	276	12.6	1.23	0.75
1967	265	12.9	1.10	0.74
1968	283	12.1	1.08	0.51
1969	226	14.6	1.10	0.67
1970	263	10.7	0.86	0.50
1971	273	12.3	0.77	0.71

Periaatteessa on päätetty asteittain siirtyä iän, tupakoinnin, aikaisempien löydösten yms. perusteella määräytyvien riskiryhmien tutkimiseen. Pienoiskuvausten välittömät kustannukset

Principiellt har man beslutat att stegvis övergå till undersökningar av riskgrupper, vilka bestäms på basen av ålder, rökning, tidigare fynd osv. Skärmbildfotograferingens omedel-

koko tuberkuloosin vastustamistyön kokonaiskustannuksista on arvioitu noin 2 %:n suuruisiksi.

Tapauksista näyttää yhä suurempi osa löytyvän yleissairaaloissa suoritetuissa tutkimuksissa kuten oheisesta hengityselinten tuburkuloosia koskevasta asetelmasta käy selville.

bara kostnader har uppskattats till c. 2—3 % av hela tuberkulosarbetets totalkostnader.

Allt större antal fall syns komma fram i undersökningar utförda på allmänna sjukhus, såsom framgår av uppställningen över tuberkulos i respirationsorganen.

	1966	1969	1970	1971
RP-joukkotutkimus — Massundersökning med skärmbild	1 594	1 342	1 102	1 011
Yleissairaala — Lasarett	1 103	1 096	1 070	958
Yksityislääkäri — Privat läkare	582	406	385	399
Tub.toimisto — Tb.byrå:				
Potilaan oma aloite — *Patientens eget initiativ*	1 818	1 325	1 246	1 004
Kutsuttu tutkittavaksi — Kallad till undersökning	316	213	223	226
Yhteensä — Summa	5 413	4 382	4 026	3 598

Tuberkuloositoimistoissa on työmäärä ajassa ja suoritteissa mitattuna pysynyt lähes ennallaan useita vuosia. Lääkäreitä oli vuoden 1970 päättyessä 61.5 (osa-aikatyössä olevat merkitty luvulla 0.5). Muuta henkilökuntaa oli tällöin 271, vastaanottoja yhteensä 565.5 tuntia ja erillisillä RP-vastaanotoilla lisäksi 192.5 tuntia viikossa. Eri kävijäryhmät selviävät oheisesta asetelmasta.

Arbetsmängden på tuberkulosbyråerna har, mätt i tid och prestation, varit nästan oförändrad många år. Vid slutet av år 1970 fanns det 61.5 läkare (person i deltidsarbete har därvid antecknats med siffra 0.5). Antalet annan personal var 271, mottagningar sammanlagt 565.5 timmar och på separata skärmbildfotograferingsmottagningar därtill 192.5 timmar per vecka. Olika besökargrupper framgår ur följande uppställning.

Eri kävijäryhmien käynnit tuberkuloositoimistojen vastaanotoilla — Olika besökargruppers besök på tuberkulosbyråernas mottagning — *Visits to tuberculosis dispensaries by visitor group*

	1968	1969	1970	1971
Tuberkuloosirekisteriin ja muihin luetteloihin kuuluvat — Införda i tuberkulosregistret och i andra förteckningar — *Persons on tuberculosis register and persons on other lists*	87 501	87 794	89 443	95 626
Luetteloihin kuulumattomat — Oinförda i förteckningarna — *Persons not on lists*	192 374	195 948	193 791	198 654
Erityisellä RP-vastaanotolla käyneet — Besökare på särskild mottagning för skärmbildsfotografering — *Visitors on particular RP receptions*	153 852	176 930	182 142	204 867
Yhteensä — Summa — *Total*	433 747	460 672	465 376	499 147

Parantoloita oli Suomessa riittämättömästi vielä 1950-luvulla, mutta 1960-luvulla tilanne on täysin muuttunut. Osa sairaansijoista on jo voitu siirtää muuhun käyttöön, ja kuormitusprosentit ovat muodostuneet alhaisiksi. Virallisesti on maassamme ollut vuosina 1950—70 tuberkuloosin hoitoa varten sairaansijoja seuraavasti:

1950	6 001
1955	6 375
1960	6 442
1965	5 530
1966	5 458
1967	4 949
1968	4 785
1969	4 693
1970	4 440

Potilaskäyntien ja hoitopäivien määristä on tietoja taulussa 4.1.13. Todellisuudessa on hoidossa huomattavan runsaasti muitakin sairauksia potevia, ja käytännössä saamme parantolatoiminnan tämänhetkisestä laajuudesta paljon luotettavamman kuvan niistä tiedoista, jotka kerätään potilaskohtaisten poistoilmoitusten avulla lääkintöhallituksen ja tuberkuloosipiirien tarpeisiin. Tietojen käsittely tapahtuu tietokoneita käyttäen, ja eri parantoloiden toimintaa voidaan tarkastella hyvinkin yksityiskohtaisesti ja erilaisista näkökulmista. Oheisessa asetelmassa on esitetty vuosina 1969—71 poistuneiden parantolapotilaiden käyttämät päivät muutettuna sairaansijoiksi. Luvut siis ilmoittavat montako sairaansijaa on keskimäärin ollut eri potilasryhmien käytössä. Laskelmissa on kuormitusprosenttina käytetty lukua 90.

Antalet sanatorier i Finland var ännu på 1950-talet otillräckligt, men under 1960-talet har situationen förvandlats helt och hållet. En del av vårdplatserna har redan kunnat överföras till annan användning och belastningsprocenten har sjunkit. Officiellt har det funnits vårdplatser för tuberkulosvården under åren 1950—70 såsom följer:

1950	6 001
1955	6 375
1960	6 442
1965	5 530
1966	5 458
1967	4 949
1968	4 785
1969	4 693
1970	4 440

I tabell 4.1.13 finns uppgifter över patientbesök och vårddagar. I sanningen finns det i vård märkbart mycket personer med andra sjukdomar och i praktiken får man en mycket pålitligare bild av sanatorieverksamhetens nuvarande utsträckning från de uppgifter, vilka samlas medels utskrivningsrapporter för medicinalstyrelsens och tuberkulosdistriktens behov. Behandlingen av uppgifter genom användning av datamaskiner och de skilda sanatoriernas verksamhet kan granskas mycket detaljerat och ur olika synpunkter. I bifogad sammanställning har visats antalen utskrivna sanatoriepatienter under åren 1969—1971 förvandlade till vårdplatser. Talen utvisar således hur många vårdplatser i medeltal använts av vissa patientgrupper. I kalkylerna har som belastningsprocent använts siffran 90.

Tuberkuloosilaitosten sairaansijojen käyttö potilasryhmittäin vuosina 1969—71 — Anlitandet av tuberkulosinrättningarnas vårdplatser patientgruppsvis åren 1969—71 — *Tuberculosis hospital beds occupied by different patient groups. Figures are based upon patient days, 1969—71 (occupancy rate in calculation: 90 per cent)*

	Miehet — Män — *Males*			Yhteensä — Summa — *Total*		
	1969	1970	1971	1969	1970	1971
Tub.osastoilla hoidettuja — Vårdade på tbc.avdelningar — *Patients of TB departments*						
Hengityselinten tub. — Tbc i resp. organen — *TB of resp. system*	1 791	1 537	1 257	2 514	2 085	1 752
Keuhkotuberkuloosi — Lungtuberkulos — *TB of lung*	1 680	1 416	1 149	2 346	1 930	1 616
Uudet tapaukset — Nya fall — *New cases*	798	673	529	1 217	1 023	831
Jatkohoidossa olevat — I eftervård — *In aftertreatment*	381	321	361	477	384	428
Uusiutuneet — Återfall — *Relaps*	204	222	164	290	294	234
Kroonikot — Kroniker — *Chronics*	297	200	95	362	229	123
Tub.keuhkopussintulehdus — Tub.lungsäcksinflammation — *Pleural TB*	93	111	85	141	139	121
Muu hengitysel.tub. — Annan tbc. i respirationsorganen — *Other TB of resp. system*	18	10	7	27	16	15
Muu tuberkuloosi — Annan tuberkulos — *Other forms of TB*	129	110	100	268	233	210
Tub. jälkitilat — Sena följder av tbc. — *Late effects of TB* ..	15	41	9	20	45	16
Tutkimuspotilaat — Undersökningspatienter — *Examination patients*	98	91	70	130	126	100
Muita keuhkosairauksia — Andra lungsjukdomar — *Other lung diseases*	158	156	142	216	211	197
Muita sairauksia — Andra sjukdomar — *Other diseases*	50	53	57	82	74	79
Muiden erikoisalojen osastoilla hoidettuja — Vårdade på övriga specialavdelningar — *Patients of other special departments*	543	611	696	839	943	1 129
Yhteensä — Summa — *Total*	2 784	2 599	2 315	4 069	3 717	3 483

Vuonna 1969 oli muiden sairauksien vuoksi hoidettuja 19.6 %, mutta vuonna 1971 tämä luku oli kohonnut yli kaksinkertaiseksi (40.3). Tämän kehityksen voidaan olettaa jatkuvan ja kunkin ikäryhmän kehitystä erikseen tarkastelemalla päädytään vuonna 1980 hieman yli 500 sairaansijan tarpeeseen. Ilmeisesti avohoitoa tehostamalla tätäkin määrää voidaan pienentää. Syytä on kiinnittää huomiota eräiden parantoloiden alhaiseen kuormitusprosenttiin ja keskimääräisten hoitoaikojen suuriin eroihin (taulu 4.1.13).

År 1969 var proportionen vårdade för andra sjukdomars skull 19.6 %, men år 1971 var denna siffra högre än dubbelt så stor (40.3). Denna utveckling kan antagas fortgå och genom att granska varje åldersgrupps utveckling separat uppnår man år 1980 ett behov av litet över 500 vårdplatser. Genom att effektivera den öppna vården kan även denna siffra uppenbarligen minskas. Det är skäl att fästa uppmärksamhet vid vissa sanatoriers låga belastningsprocent och de stora skillnaderna mellan medelvårdtiderna (tabell 4.1.13).

Tuberculosis

As in the other sectors of health services the local authority (commune) has the legal responsibility to execute the services needed. In practice this is not practicable and the communes have joined together forming tuberculosis districts. In all medical matters the activities of a tuberculosis district are conducted by a medical director, who at the same time is physician-in-chief of the central sanatorium.

There are 17 tuberculosis districts, each having a central tuberculosis sanatorium and one or more dispensaries for casefinding and ambulatory care. All new cases are to be registered in dispensaries according to uniform and operationally meaningful classification. The dispensaries notify the cases to the National Register, which mainly works as an instrument for administrative purposes. There is also a nationwide discharge reporting system covering all hospitals, which makes possible a detailed analysis of the hospital utilisation e.g. by diagnosis.

The fight against tuberculosis is based at present on complete BCG vaccination (voluntary, but 99.7 % of children are vaccinated), totally free diagnostic and curative services, mass RP-examinations (about 1.3 mill. films per year) and of course on a systematic health education.

Generally speaking the trends have been very favourable. The only exception is the oldest age-classes, where the number of new cases is slowly diminishing and also the decrease of mortality has been relatively slow. But even in this respect the situation is improving.

The tuberculotic chronics have been a difficult problem but most recent information shows very promising trends and the whole problem will be practically speaking solved in the next few years. The active use of modern drugs is the main reason for the progress (p. 143). In the areas, where the tuberculosis problem is very severe, the mass RP-examinations are still directed to the whole adult population. Originally they were a screening system covering the whole population but at present more a nationwide follow-up system especially directed to previously infected persons and endogenic type of disease. The yield shows diminishing trends and the surveys will in the future be directed more to special risk groups, e.g. older age-classes. A computerised risk register was recently introduced in some tuberculosis districts.

Statistical data are given in tables 4.1.1—4.1.13.

4.1.1 Tuberkuloosirekisteriin merkityt uudet tuberkuloositapaukset ja vuoden lopussa rekisterissä olleet tuberkuloosi-
Nya tuberkulosfall och patienter i tuberkulosregistret i slutet av året enligt tuberkulosdistrikt och -byrå år 1969
Registered new cases of tuberculosis and patients on tuberculosis register on 31. 12 by tuberculosis district and

Tuberkuloosipiirin n:o Tuberkulosdistriktnr. *Tuberculosis district no.*	Tuberkuloosipiiri ja -toimisto Tuberkulosdistrikt och -byrå *Tuberculosis district and dispensary*	Hengityselinten tuberkuloosi Tuberkulos i respirationsorganen *TB of respiratory system* (010—012.1, 012.3—012.9)							
		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*				Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*			
		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Keuhkotub. Lungtbc *TB of lung* (010, 011)		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Krooninen keuhkotub. Kronisk lungtbc *Chronic TB of lung*	
		M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms
	1969								
1	**Helsingin kaupungin piiri ja toimisto — Helsingfors stads distrikt och byrå**	**372**	**565**	**343**	**515**	**1 027**	**1 574**	**70**	**97**
4	**Raseborgs distrikt — Raaseporin piiri**								
	1 Byrå i Karis — Karjaan toimisto	39	62	39	62	92	151	1	2
	2 Byrå i Borgå — Porvoon toimisto	46	78	44	75	143	221	5	6
	3 Byrå i Åbo — Turun toimisto	10	19	10	19	46	67	2	2
	4 Byrå i Helsingfors — Helsingin toimisto	60	106	56	99	207	337	7	9
	Yhteensä — Summa — *Total*	**155**	**265**	**149**	**255**	**488**	**776**	**15**	**19**
5	**Uudenmaan piiri ja toimisto — Nylands distrikt och byrå**	**109**	**183**	**102**	**171**	**342**	**519**	**12**	**15**
6	**Varsinais-Suomen piiri — Egentliga Finlands distrikt**								
	1 Turun ympäristön toimisto (Turku) — Byrå för Åbo omnejd (Åbo)	70	126	62	111	187	324	6	7
	2 Turun toimisto — Byrå i Åbo	87	138	74	114	300	487	17	21
	3 Salon toimisto — Byrå i Salo	43	84	36	68	127	211	4	5
	Yhteensä — Summa — *Total*	**200**	**348**	**172**	**293**	**614**	**1 022**	**27**	**33**
7	**Satakunnan piiri — Satakunta distrikt**								
	1 Porin toimisto	67	100	54	81	132	211	10	11
	2 Kankaanpään toimisto	31	44	28	40	126	179	4	4
	3 Rauman toimisto	43	71	40	68	178	288	9	11
	4 Vammalan toimisto	26	37	23	34	115	178	7	9
	Yhteensä — Summa — *Total*	**167**	**252**	**145**	**223**	**551**	**856**	**30**	**35**
8	**Keski-Hämeen piiri ja toimisto — Mellersta Tavastlands distrikt och byrå**	**207**	**295**	**177**	**248**	**633**	**989**	**45**	**56**
9	**Kanta-Hämeen piiri — Centraltavastlands distrikt**								
	1 Hämeenlinnan toimisto	49	75	45	69	140	219	16	19
	2 Forssan toimisto	44	54	41	51	110	141	5	7
	3 Lahden toimisto	66	109	60	96	482	779	23	35
	4 Riihimäen toimisto	22	31	21	29	91	146	6	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**181**	**269**	**167**	**245**	**823**	**1 285**	**50**	**67**
10	**Kymen-Mikkelin piiri — Kymmene-S:t Michels distrikt**								
	1 Tiuruniemen toimisto	39	72	30	60	100	172	5	7
	2 Lappeenrannan toimisto	55	90	52	87	145	226	8	11
	3 Kotkan toimisto	54	73	45	62	139	215	4	5
	4 Kuusankosken toimisto	38	58	32	50	94	142	7	9
	5 Mikkelin toimisto	30	44	28	42	160	241	21	24
	6 Savonlinnan toimisto	39	62	37	58	83	126	7	7
	Yhteensä — Summa — *Total*	**255**	**399**	**224**	**359**	**721**	**1 122**	**52**	**63**
11	**Pohjois-Karjalan piiri — Norra Karelens distrikt**								
	1 Joensuun toimisto	87	125	83	115	236	340	19	20
	2 Nurmeksen toimisto	38	53	33	45	78	115	8	10
	Yhteensä — Summa — *Total*	**125**	**178**	**116**	**160**	**314**	**455**	**27**	**30**

piireittäin ja -toimistoittain vuonna 1969

dispensary in 1969 1969

Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (013—018)				Yhteensä Summa *Total*				Keskiväkiluku, maassa asuva väestö Medelfolkmängden, i riket bosatt befolkn. *Mean population, resident*		Keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Per 1 000 av medelfolkmängden *Per 1 000 mean population*					
Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*				Uudet Nya *New*			Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		
										Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*	Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*
M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms
34	**99**	**82**	**263**	**406**	**664**	**1 109**	**1 837**	**236 340**	**532 183**	**1.1**	**0.2**	**1.2**	**3.0**	**0.5**	**3.5**
2	6	11	21	41	68	103	172	20 533	42 890	1.4	0.1	1.6	3.5	0.9	4.0
3	23	10	37	49	101	153	258	31 030	64 539	1.2	0.4	1.6	3.4	0.6	4.0
1	4	1	7	11	23	47	74	12 420	25 361	0.7	0.2	0.9	2.6	0.3	2.9
5	19	24	69	65	125	231	406	53 864	110 608	1.0	0.2	1.1	3.0	0.6	3.7
11	**52**	**46**	**134**	**166**	**317**	**534**	**910**	**117 847**	**243 398**	**1.1**	**0.2**	**1.3**	**3.2**	**0.6**	**3.7**
20	**48**	**42**	**107**	**129**	**231**	**384**	**626**	**117 231**	**241 259**	**0.8**	**0.2**	**1.0**	**2.2**	**0.4**	**2.6**
11	34	27	80	81	160	214	404	69 875	143 969	0.9	0.2	1.1	2.3	0.6	2.8
12	30	24	74	99	168	324	561	70 537	153 347	0.9	0.2	1.1	3.2	0.5	3.7
3	17	16	41	46	101	143	252	31 671	65 859	1.3	0.3	1.5	3.2	0.6	3.8
26	**81**	**67**	**195**	**226**	**429**	**681**	**1 217**	**172 083**	**363 175**	**1.0**	**0.2**	**1.2**	**2.8**	**0.5**	**3.4**
10	28	23	54	77	128	155	265	51 389	107 073	0.9	0.3	1.2	2.0	0.5	2.5
3	12	14	52	34	56	140	231	29 575	59 470	0.7	0.2	0.9	3.0	0.9	3.9
4	18	14	55	47	89	192	343	36 601	75 488	0.9	0.2	1.2	3.8	0.7	4.5
10	22	31	85	36	59	146	263	30 713	63 273	0.6	0.3	0.9	2.8	1.3	4.2
27	**80**	**82**	**246**	**194**	**332**	**633**	**1 102**	**148 278**	**305 304**	**0.8**	**0.3**	**1.1**	**2.8**	**0.8**	**3.6**
29	**84**	**69**	**198**	**236**	**379**	**702**	**1 187**	**149 840**	**317 562**	**0.9**	**0.3**	**1.2**	**3.1**	**0.6**	**3.7**
5	17	11	40	54	92	151	259	40 599	85 190	0.9	0.2	1.1	2.6	0.5	3.0
6	14	14	39	50	68	124	180	21 793	45 054	1.2	0.3	1.5	3.1	0.9	4.0
12	21	78	183	78	130	560	962	78 246	165 096	0.7	0.1	0.8	4.7	1.1	5.8
4	11	18	45	26	42	109	191	18 437	38 156	0.8	0.3	1.1	3.8	1.2	5.0
27	**63**	**121**	**307**	**208**	**332**	**944**	**1 592**	**159 075**	**333 496**	**0.8**	**0.2**	**1.0**	**3.9**	**0.9**	**4.8**
3	12	4	24	42	84	104	196	30 018	61 249	1.2	0.2	1.4	2.8	0.4	3.2
5	16	11	43	60	106	156	269	35 806	73 830	1.2	0.2	1.4	3.1	0.6	3.6
9	20	19	45	63	93	158	260	48 457	98 699	0.7	0.2	0.9	2.2	0.5	2.6
4	9	9	22	42	67	103	164	49 498	102 386	0.6	0.1	0.7	1.4	0.2	1.6
7	16	20	49	37	60	180	290	41 917	85 438	0.5	0.2	0.7	2.8	0.6	3.4
6	17	12	31	45	79	95	157	37 688	76 313	0.8	0.2	1.0	1.7	0.4	2.1
34	**90**	**75**	**214**	**289**	**489**	**796**	**1 336**	**243 384**	**497 915**	**0.8**	**0.2**	**1.0**	**2.3**	**0.4**	**2.7**
16	39	34	92	103	164	270	432	74 057	148 599	0.8	0.3	1.1	2.3	0.6	2.9
9	16	18	26	47	69	96	141	26 162	51 222	1.0	0.3	1.3	2.2	0.5	2.8
25	**55**	**52**	**118**	**150**	**233**	**366**	**573**	**100 219**	**199 821**	**0.9**	**0.3**	**1.2**	**2.3**	**0.6**	**2.9**

4.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Tuberkuloosipiirin n:o Tuberkulosdistriktnr. *Tuberculosis district no.*	Tuberkuloosipiiri ja -toimisto Tuberkulosdistrikt och -byrå *Tuberculosis district and dispensary*	Hengityselinten tuberkuloosi Tuberkulos i respirationsorganen *TB of respiratory system* (010—012.1, 012.3—012.9)							
		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*				Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*			
		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Keuhkotub. Lungtbc *TB of lung* (010, 011)		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav. *Of which:* Krooninen keuhkotub. Kronisk lungtbc *Chronic TB of lung*	
		M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms
12	**Pohjois-Savon piiri — Norra Savolax distrikt**								
	1 Kuopion I toimisto	59	87	53	79	120	183	7	9
	2 Kuopion II toimisto	51	75	50	74	146	198	6	8
	3 Iisalmen toimisto	59	80	53	72	149	207	16	24
	4 Varkauden toimisto	17	22	15	20	41	64	1	1
	Yhteensä — Summa — *Total*	**186**	**264**	**171**	**245**	**456**	**652**	**30**	**42**
13	**Keski-Suomen piiri — Mellersta Finlands distrikt**								
	1 Jyväskylän toimisto	100	161	92	144	299	449	30	36
	2 Saarijärven toimisto	39	59	37	54	122	184	14	16
	Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**220**	**129**	**198**	**421**	**633**	**44**	**52**
14	**Härmän piiri — Härmä distrikt**								
	1 Seinäjoen toimisto	51	85	50	82	149	243	20	21
	2 Kauhajoen toimisto	41	60	36	54	133	219	5	6
	3 Lapuan toimisto	53	88	49	79	133	225	11	16
	4 Kokkolan toimisto	27	49	25	44	68	108	1	1
	Yhteensä — Summa — *Total*	**172**	**282**	**160**	**259**	**483**	**795**	**37**	**44**
15	**Vaasan piiri — Vasa distrikt**								
	1 Pietarsaaren toimisto — Byrå i Jakobstad	40	58	38	54	139	209	9	11
	2 Vaasan toimisto — Byrå i Vasa	44	59	41	55	213	322	11	11
	3 Kristiinankaupungin toimisto — Byrå i Kristinestad	10	14	10	13	51	88	1	2
	Yhteensä — Summa — *Total*	**94**	**131**	**89**	**122**	**403**	**619**	**21**	**24**
16	**Keski-Pohjanmaan piiri — Mellersta Österbottens distrikt**								
	Oulaisten toimisto	103	150	84	129	367	541	22	22
	Yhteensä — Summa — *Total*	**103**	**150**	**84**	**129**	**367**	**541**	**22**	**22**
17	**Pohjois-Pohjanmaan piiri — Norra Österbottens distrikt**								
	1 Oulun toimisto	139	237	127	218	772	1 172	73	89
	2 Kajaanin toimisto	53	76	48	71	157	228	10	13
	Yhteensä — Summa — *Total*	**192**	**313**	**175**	**289**	**929**	**1 400**	**83**	**102**
18	**Lapin piiri — Lapplands distrikt**								
	1 Kemin toimisto	42	79	40	73	225	365	6	6
	2 Rovaniemen toimisto	103	136	93	124	325	494	19	21
	3 Kemijärven toimisto	28	40	23	34	142	218	2	2
	Yhteensä — Summa — *Total*	**173**	**255**	**156**	**231**	**692**	**1 077**	**27**	**29**
19 [2]	**Ålands distrikt och byrå — Ahvenanmaan piiri ja toimisto** ..	**9**	**13**	**6**	**9**	**21**	**37**	**2**	**3**
	Piirit yhteensä — Distriktens summa — *Total districts*	**2 839**	**4 382**	**2 565**	**3 951**	**9 285**	**14 352**	**594**	**733**
	1968	2 924	4 653	2 658	4 201	10 344	16 099	696	868
	1967	3 066	4 920	2 770	4 427	11 609	17 974	833	1 038
	1966	3 391	5 413	3 075	4 887	12 300	18 940	1 027	1 271
	[1] 1965	..	5 591	..	4 987	..	20 316	..	..
	1964	..	5 536	..	4 976	..	32 310	..	..

[1]) Sairaustapausten rekisteröintiohjeet muuttuivat 1. 1. 1965. — Registreringsinstruktionerna för sjukdomsfallen förändrades den 1. 1. 1965. — *Directions for registration of cases were changed on 1. 1. 1965.*

[2]) Piirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distrikten 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — *Districts 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964.*

Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (013—018)				Yhteensä Summa *Total*				Keskiväkiluku, maassa asuva väestö Medelfolkmängden, i riket bosatt befolkn. *Mean population, resident*		Keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Per 1 000 av medelfolkmängden *Per 1 000 mean population*					
Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*				Uudet Nya *New*			Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		
										Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*	Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*
M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms
3	15	5	23	62	102	125	206	45 544	96 352	0.9	0.2	0.1	1.9	0.2	2.1
7	18	17	37	58	93	163	235	34 878	68 872	1.1	0.3	1.4	2.9	0.5	3.4
7	18	16	35	66	98	165	242	37 649	74 498	1.1	0.2	1.3	2.8	0.5	3.2
2	5	5	14	19	27	46	78	11 794	24 556	0.9	0.2	1.1	2.6	0.6	3.2
19	**56**	**43**	**109**	**205**	**320**	**499**	**761**	**129 865**	**264 278**	**1.0**	**0.2**	**1.2**	**2.5**	**0.4**	**2.9**
16	51	33	103	116	212	332	552	111 024	226 613	0.7	0.2	0.9	2.0	0.5	2.4
10	23	25	54	49	82	147	238	39 381	77 788	0.8	0.3	1.1	2.4	0.7	3.1
26	**74**	**58**	**157**	**165**	**294**	**479**	**790**	**150 405**	**304 401**	**0.7**	**0.2**	**1.0**	**2.1**	**0.5**	**2.6**
7	26	25	57	58	111	174	300	47 246	97 362	0.9	0.3	1.1	2.5	0.6	3.1
11	25	32	70	52	85	165	289	29 589	59 909	1.0	0.4	1.4	3.7	1.2	4.8
7	23	20	65	60	111	153	290	29 681	60 576	1.5	0.4	1.8	3.7	1.1	4.8
8	19	18	32	35	68	86	140	20 226	40 168	1.2	0.5	1.7	2.7	0.8	3.5
33	**93**	**95**	**224**	**205**	**375**	**578**	**1 019**	**126 742**	**258 015**	**1.1**	**0.4**	**1.5**	**3.1**	**0.9**	**3.9**
9	32	29	67	49	90	168	276	37 564	77 352	0.7	0.4	1.2	2.7	0.9	3.6
10	20	22	58	54	79	235	380	38 177	80 177	0.7	0.2	1.0	4.0	0.7	4.7
2	5	5	15	12	19	56	103	10 005	20 457	0.7	0.2	0.9	4.3	0.7	5.0
21	**57**	**56**	**140**	**115**	**188**	**459**	**759**	**85 746**	**177 986**	**0.7**	**0.3**	**1.1**	**3.5**	**0.8**	**4.3**
23	46	73	166	126	196	440	707	62 110	122 326	1.2	0.4	1.6	4.4	1.4	5.8
23	**46**	**73**	**166**	**126**	**196**	**440**	**707**	**62 110**	**122 326**	**1.2**	**0.4**	**1.6**	**4.4**	**1.4**	**5.8**
25	57	109	250	164	294	881	1 422	102 176	204 727	1.2	0.3	1.4	5.7	1.2	6.9
10	21	23	61	63	97	180	289	47 691	93 827	0.8	0.2	1.0	2.4	0.7	3.1
35	**78**	**132**	**311**	**227**	**391**	**1 061**	**1 711**	**149 867**	**298 554**	**1.0**	**0.3**	**1.3**	**4.7**	**1.0**	**5.7**
2	16	15	40	44	95	240	405	44 223	88 117	0.9	0.2	1.1	4.1	0.5	4.6
10	27	26	74	113	163	351	568	51 186	100 384	1.4	0.3	1.6	4.9	0.7	5.7
5	12	24	48	33	52	166	266	16 136	30 972	1.3	0.4	1.7	7.0	1.5	8.6
17	**55**	**65**	**162**	**190**	**310**	**757**	**1 239**	**111 545**	**219 473**	**1.2**	**0.3**	**1.4**	**4.9**	**0.7**	**5.6**
2	**4**	**3**	**7**	**11**	**17**	**24**	**44**	**10 694**	**21 580**	**0.6**	**0.2**	**0.8**	**1.7**	**0.3**	**2.0**
409	**1 115**	**1 161**	**3 058**	**3 248**	**5 497**	**10 446**	**17 410**	**2 271 271**	**4 700 726**	**0.9**	**0.2**	**1.2**	**3.1**	**0.7**	**3.8**
406	1 121	1 283	3 354	3 330	5 774	11 627	19 453	2 236 135	4 626 469	1.0	0.2	1.2	3.5	0.7	4.2
424	1 187	1 421	3 676	3 490	6 107	13 030	21 650	2 225 595	4 605 744	1.1	0.3	1.3	3.9	0.8	4.7
563	1 435	1 613	3 949	3 954	6 848	13 913	22 889	2 212 926	4 580 869	1.2	0.3	1.5	4.1	0.9	5.0
..	1 467	..	3 942	..	7 058	..	24 258	2 203 795	4 563 732	1.2	0.3	1.5	4.5	0.9	5.3
..	1 546	..	5 348	..	7 082	..	37 658	2 195 547	4 548 543	1.2	0.3	1.6	7.1	1.2	8.3

4.1.1 Tuberkuloosirekisteriin merkityt uudet tuberkuloositapaukset ja vuoden lopussa rekisterissä olleet tuberkuloosi-
Nya tuberkulosfall och patienter i tuberkulosregistret i slutet av året enligt tuberkulosdistrikt och -byrå år 1970
Registered new cases of tuberculosis and patients on tuberculosis register on 31. 12 by tuberculosis district and

Tuberkuloosipiirin n:o Tuberkulosdistriktsnr. *Tuberculosis district no.*	Tuberkuloosipiiri ja -toimisto Tuberkulosdistrikt och -byrå *Tuberculosis district and dispensary*	Hengityselinten tuberkuloosi Tuberkulos i respirationsorganen *TB of respiratory system* (010—012.1, 012.3—012.9)							
		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*				Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*			
		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Keuhkotub. Lungtbc *TB of lung* (010, 011)		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Krooninen keuhkotub. Kronisk lungtbc *Chronic TB of lung*	
		M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms
	1970								
1	**Helsingin kaupungin piiri ja toimisto — Helsingfors stads distrikt och byrå**	**397**	**537**	**371**	**504**	**1 002**	**1 465**	**62**	**88**
4	**Raseborgs distrikt — Raaseporin piiri**								
	1 Byrå i Karis — Karjaan toimisto	33	57	33	57	103	174	—	1
	2 Byrå i Borgå — Porvoon toimisto	35	48	34	47	118	183	5	6
	3 Byrå i Åbo — Turun toimisto	9	18	8	17	41	65	1	1
	4 Byrå i Helsingfors — Helsingin toimisto	42	76	40	70	180	308	4	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**119**	**199**	**115**	**191**	**442**	**730**	**10**	**14**
5	**Uudenmaan piiri ja toimisto — Nylands distrikt och byrå**	**120**	**177**	**98**	**144**	**299**	**460**	**7**	**9**
6	**Varsinais-Suomen piiri — Egentliga Finlands distrikt**								
	1 Turun ympäristön toimisto (Turku) — Byrå för Åbo omnejd (Åbo)	57	102	46	86	245	397	17	20
	2 Turun toimisto — Byrå i Åbo	67	111	59	96	194	322	5	7
	3 Salon toimisto — Byrå i Salo	34	48	29	43	100	164	4	5
	Yhteensä — Summa — *Total*	**158**	**261**	**134**	**225**	**539**	**883**	**26**	**32**
7	**Satakunnan piiri — Satakunta distrikt**								
	1 Porin toimisto	56	92	52	88	134	202	7	7
	2 Kankaanpään toimisto	23	39	22	37	113	168	2	2
	3 Rauman toimisto	25	40	20	35	118	194	7	10
	4 Vammalan toimisto	32	49	32	49	117	180	6	7
	Yhteensä — Summa — *Total*	**136**	**220**	**126**	**209**	**482**	**744**	**22**	**26**
8	**Keski-Hämeen piiri ja toimisto — Mellersta Tavastlands distrikt och byrå**	**143**	**243**	**113**	**206**	**580**	**933**	**38**	**49**
9	**Kanta-Hämeen piiri — Centraltavastlands distrikt**								
	1 Hämeenlinnan toimisto	35	58	32	54	130	201	11	14
	2 Forssan toimisto	26	44	24	41	98	138	2	4
	3 Lahden toimisto	71	118	59	104	454	730	22	33
	4 Riihimäen toimisto	18	30	13	24	79	119	6	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**150**	**250**	**128**	**223**	**761**	**1 188**	**41**	**57**
10	**Kymen-Mikkelin piiri — Kymmene-S:t Michels distrikt**								
	1 Tiuruniemen toimisto	33	50	28	44	109	181	4	6
	2 Lappeenrannan toimisto	40	67	38	63	148	233	7	9
	3 Kotkan toimisto	45	62	44	59	140	203	4	5
	4 Kuusankosken toimisto	37	59	32	49	95	140	6	8
	5 Mikkelin toimisto	32	58	30	55	142	218	13	17
	6 Savonlinnan toimisto	31	52	29	49	102	169	6	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**218**	**348**	**201**	**319**	**736**	**1 144**	**40**	**51**
11	**Pohjois-Karjalan piiri — Norra Karelens distrikt**								
	1 Joensuun toimisto	94	137	83	124	227	328	15	16
	2 Nurmeksen toimisto	42	56	35	49	98	135	7	8
	Yhteensä — Summa — *Total*	**136**	**193**	**118**	**173**	**325**	**463**	**22**	**24**

piireittäin ja -toimistoittain vuonna 1970

dispensary in 1970 1970

Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (013—018)				Yhteensä Summa *Total*				Keskiväkiluku, maassa asuva väestö Medelfolkmängden, i riket bosatt befolkn. *Mean population, resident* [1]		Keskiväkiluvun 1 000:tta kohti[1] Per 1 000 av medelfolkmängden[1] *Per 1 000 mean population*[1]					
Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*				Uudet Nya *New*			Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		
										Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*	Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*
M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms
31	**100**	**85**	**284**	**428**	**637**	**1 087**	**1 749**	**226 510**	**510 352**	**1.1**	**0.2**	**1.2**	**2.9**	**0.6**	**3.4**
2	5	11	23	35	62	114	197	20 101	41 664	1.4	0.1	1.5	4.2	0.6	4.7
1	14	6	43	36	62	124	226	31 330	64 718	0.7	0.2	1.0	2.8	0.7	3.5
2	3	2	8	11	21	43	73	11 998	24 462	0.7	0.1	0.9	2.7	0.3	3.0
3	12	18	59	45	88	198	367	57 107	117 587	0.6	0.1	0.7	2.6	0.5	3.1
8	**34**	**37**	**133**	**127**	**233**	**479**	**863**	**120 536**	**248 431**	**0.8**	**0.1**	**0.9**	**2.9**	**0.5**	**3.5**
16	**43**	**42**	**106**	**136**	**220**	**341**	**566**	**124 745**	**255 624**	**0.7**	**0.2**	**0.9**	**1.8**	**0.4**	**2.2**
10	33	23	69	67	135	268	466	69 844	143 437	0.7	0.2	0.9	2.8	0.5	3.2
13	39	30	95	80	150	224	417	70 065	152 210	0.7	0.3	1.0	2.1	0.6	2.7
5	23	13	49	39	71	113	213	31 216	64 764	0.7	0.4	1.1	2.5	0.8	3.3
28	**95**	**66**	**213**	**186**	**356**	**605**	**1 096**	**171 125**	**360 411**	**0.7**	**0.3**	**1.0**	**2.4**	**0.6**	**3.0**
4	22	15	46	60	114	149	248	51 406	107 068	0.9	0.2	1.1	1.9	0.4	2.3
6	15	15	50	29	54	128	218	28 616	57 602	0.7	0.3	0.9	2.9	0.9	3.8
6	11	12	39	31	51	130	233	31 843	65 654	0.6	0.2	0.8	3.0	0.6	3.5
3	14	28	74	35	63	145	254	29 717	61 417	0.8	0.2	1.0	2.9	1.2	4.1
19	**62**	**70**	**209**	**155**	**282**	**552**	**953**	**141 582**	**291 741**	**0.8**	**0.2**	**1.0**	**2.6**	**0.7**	**3.3**
27	**87**	**69**	**206**	**170**	**330**	**649**	**1 139**	**154 875**	**327 491**	**0.7**	**0.3**	**1.0**	**2.8**	**0.6**	**3.5**
1	20	7	45	36	78	137	246	40 196	84 202	0.7	0.2	0.9	2.4	0.5	2.9
3	8	9	26	29	52	107	164	21 604	44 486	1.0	0.2	1.2	3.1	0.6	3.7
6	28	74	183	77	146	528	913	79 098	166 641	0.7	0.2	0.9	4.4	1.1	5.5
2	6	15	32	20	36	94	151	18 237	37 895	0.8	0.2	0.9	3.1	0.8	4.0
12	**62**	**105**	**286**	**162**	**312**	**866**	**1 474**	**159 135**	**333 224**	**0.8**	**0.2**	**0.9**	**3.6**	**0.9**	**4.4**
4	14	7	33	37	64	116	214	29 312	60 032	0.8	0.2	1.1	3.0	0.5	3.6
3	12	8	36	43	79	156	269	35 445	73 249	0.9	0.2	1.1	3.2	0.5	3.7
5	16	16	38	50	78	156	241	47 835	97 671	0.6	0.2	0.8	2.1	0.4	2.5
9	20	14	32	46	79	109	172	48 876	100 900	0.6	0.2	0.8	1.4	0.3	1.7
3	14	19	54	35	72	161	272	40 907	83 601	0.7	0.2	0.9	2.6	0.6	3.3
1	17	9	39	32	69	111	208	36 659	74 260	0.7	0.2	0.9	2.3	0.5	2.8
25	**93**	**73**	**232**	**243**	**441**	**809**	**1 376**	**239 034**	**489 713**	**0.7**	**0.2**	**0.9**	**2.3**	**0.5**	**2.8**
8	32	30	92	102	169	257	420	72 084	144 649	0.9	0.2	1.2	2.3	0.6	2.9
6	14	21	37	48	70	119	172	24 301	47 845	1.2	0.3	1.5	2.8	0.8	3.6
14	**46**	**51**	**129**	**150**	**239**	**376**	**592**	**96 385**	**192 494**	**1.0**	**0.2**	**1.2**	**2.4**	**0.7**	**3.1**

4.1.1 Jatk. — Forts. —*Cont.* 1970

Tuberkuloosipiirin n:o Tuberkulosdistriktnr. *Tuberculosis district no.*	Tuberkuloosipiiri ja -toimisto Tuberkulosdistrikt och -byrå *Tuberculosis district and dispensary*	Hengityselinten tuberkuloosi Tuberkulos i respirationsorganen *TB of respiratory system* (010—012.1, 012.3—012.9)							
		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*				Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*			
		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Keuhkotub. Lungtbc *TB of lung* (010, 011)		Yhteensä Summa *Total*		Niistä - Därav *Of which:* Krooninen keuhkotub. Kronisk lungtbc *Chronic TB of lung*	
		M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms
12	**Pohjois-Savon piiri — Norra Savolax distrikt**								
	1 Kuopion I toimisto	73	138	65	126	147	250	4	6
	2 Kuopion II toimisto	54	82	49	76	113	167	5	7
	3 Iisalmen toimisto	53	75	48	70	115	161	11	17
	4 Varkauden toimisto	14	22	12	19	41	64	1	1
	Yhteensä — Summa — *Total*	**194**	**317**	**174**	**291**	**416**	**642**	**21**	**31**
13	**Keski-Suomen piiri — Mellersta Finlands distrikt**								
	1 Jyväskylän toimisto	96	158	84	141	257	398	26	30
	2 Saarijärven toimisto	43	59	40	56	117	174	6	7
	Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**217**	**124**	**197**	**374**	**572**	**32**	**37**
14	**Härmän piiri — Härmä distrikt**								
	1 Seinäjoen toimisto	66	102	64	98	155	241	19	20
	2 Kauhajoen toimisto	40	62	38	58	127	195	4	5
	3 Lapuan toimisto	53	74	49	67	145	237	9	12
	4 Kokkolan toimisto	24	34	18	28	54	77	1	1
	Yhteensä — Summa — *Total*	**183**	**272**	**169**	**251**	**481**	**750**	**33**	**38**
15	**Vaasan piiri — Vasa distrikt**								
	1 Pietarsaaren toimisto — Byrå i Jakobstad	48	75	39	64	117	168	7	9
	2 Vaasan toimisto — Byrå i Vasa	48	73	41	62	233	358	10	10
	3 Kristiinankaupungin toimisto — Byrå i Kristinestad	15	24	12	20	52	91	1	2
	Yhteensä — Summa — *Total*	**111**	**172**	**92**	**146**	**402**	**617**	**18**	**21**
16	**Keski-Pohjanmaan piiri — Mellersta Österbottens distrikt**								
	Oulaisten toimisto	96	147	90	139	307	464	17	17
	Yhteensä — Summa — *Total*	**96**	**147**	**90**	**139**	**307**	**464**	**17**	**17**
17	**Pohjois-Pohjanmaan piiri — Norra Österbottens distrikt**								
	1 Oulun toimisto	105	197	95	175	550	878	59	68
	2 Kajaanin toimisto	46	72	43	69	134	192	11	14
	Yhteensä — Summa — *Total*	**151**	**269**	**138**	**244**	**684**	**1 070**	**70**	**82**
18	**Lapin piiri — Lapplands distrikt**								
	1 Kemin toimisto	49	79	42	70	155	247	5	5
	2 Rovaniemen toimisto	58	90	56	86	320	485	19	21
	3 Kemijärven toimisto	20	27	19	26	119	176	2	3
	Yhteensä — Summa — *Total*	**127**	**196**	**117**	**182**	**594**	**908**	**26**	**29**
19	**Ålands distrikt och byrå — Ahvenanmaan piiri ja toimisto** ..	**7**	**8**	**7**	**8**	**17**	**22**	—	**1**
	Piirit yhteensä — Distriktens summa — *Total districts*	**2 585**	**4 026**	**2 315**	**3 652**	**8 441**	**13 055**	**485**	**606**
	1969	2 839	4 382	2 565	3 951	9 285	14 352	594	733
	1968	2 924	4 653	2 658	4 201	10 344	16 099	696	868
	1967	3 066	4 920	2 770	4 427	11 609	17 974	833	1 038
	1966	3 391	5 413	3 075	4 887	12 300	18 940	1 027	1 271
	[2]) 1965	..	5 591	..	4 987	..	20 316	..	..

[1]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12. 1970. — *Population for 1970 is not a mean population but population on 31. 12. 1970.*

[2]) Sairaustapausten rekisteröintiohjeet muuttuivat 1. 1. 1965. — Registreringsinstruktionerna för sjukdomsfallen förändrades den 1. 1. 1965. — *Directions for registration of cases were changed on 1. 1. 1965.*

Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (013—018)				Yhteensä Summa *Total*				Keskiväkiluku, maassa asuva väestö Medelfolkmängden, i riket bosatt befolkn. *Mean population, resident* [1]		Keskiväkiluvun 1 000:tta kohti [1] Per 1 000 av medelfolkmängden [1] *Per 1 000 mean population* [1]					
Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		Uudet tapaukset Nya fall *New cases*		Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*				Uudet Nya *New*			Rekisterissä 31. 12. I registret den 31. 12. *On register on 31. 12.*		
										Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*	Hengityselinten tub. Tbc i resp. organen *TB of resp. system*	Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB*	Yhteensä Summa *Total*
M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	M	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms	Ms
5	19	7	31	78	157	154	281	45 196	95 518	1.4	0.2	1.6	2.6	0.3	2.9
4	11	12	29	58	93	125	196	33 044	65 367	1.3	0.2	1.4	2.6	0.4	3.0
6	16	14	34	59	91	129	195	35 533	70 685	1.1	0.2	1.3	2.3	0.5	2.8
—	3	3	11	14	25	44	75	11 556	23 944	0.9	0.1	1.0	2.7	0.5	3.1
15	**49**	**36**	**105**	**209**	**366**	**452**	**747**	**125 329**	**255 514**	**1.2**	**0.2**	**1.4**	**2.5**	**0.4**	**2.9**
14	45	33	102	110	203	290	500	107 940	220 830	0.7	0.2	0.9	1.8	0.5	2.3
6	16	24	52	49	75	141	226	36 256	72 127	0.8	0.2	1.0	2.4	0.7	3.1
20	**61**	**57**	**154**	**159**	**278**	**431**	**726**	**144 196**	**292 957**	**0.7**	**0.2**	**0.9**	**2.0**	**0.5**	**2.5**
5	24	18	56	71	126	173	297	46 139	95 384	1.1	0.3	1.3	2.5	0.6	3.1
5	16	29	64	45	78	156	259	28 251	57 279	1.1	0.3	1.4	3.4	1.1	4.5
9	22	20	56	62	96	165	293	28 370	58 127	1.3	0.4	1.7	4.1	1.0	5.0
8	14	13	25	32	48	67	102	18 833	37 566	0.9	0.4	1.3	2.0	0.7	2.7
27	**76**	**80**	**201**	**210**	**348**	**561**	**951**	**121 593**	**248 356**	**1.1**	**0.3**	**1.4**	**3.0**	**0.8**	**3.8**
15	30	27	60	63	105	144	228	36 876	75 997	1.0	0.4	1.4	2.2	0.8	3.0
11	25	26	67	59	98	259	425	37 130	77 948	0.9	0.3	1.3	4.6	0.9	5.5
3	7	10	22	18	31	62	113	9 346	19 101	1.3	0.4	1.6	4.8	1.2	5.9
29	**62**	**63**	**149**	**140**	**234**	**465**	**766**	**83 352**	**173 046**	**1.0**	**0.4**	**1.4**	**3.6**	**0.9**	**4.4**
9	36	53	138	105	183	360	602	58 826	116 146	1.3	0.3	1.6	4.0	1.2	5.2
9	**36**	**53**	**138**	**105**	**183**	**360**	**602**	**58 826**	**116 146**	**1.3**	**0.3**	**1.6**	**4.0**	**1.2**	**5.2**
22	59	104	227	127	256	654	1 105	97 544	196 265	1.0	0.3	1.3	4.5	1.2	5.6
11	27	25	62	57	99	159	254	45 033	88 759	0.8	0.3	1.1	2.2	0.7	2.9
33	**86**	**129**	**289**	**184**	**355**	**813**	**1 359**	**142 577**	**285 024**	**0.9**	**0.3**	**1.2**	**3.8**	**1.0**	**4.8**
13	23	22	46	62	102	177	293	40 674	81 082	1.0	0.3	1.3	3.0	0.6	3.6
9	20	30	79	67	110	350	564	45 492	89 505	1.0	0.2	1.2	5.4	0.9	6.3
5	10	21	45	25	37	140	221	13 770	26 559	1.0	0.4	1.4	6.6	1.7	8.3
27	**53**	**73**	**170**	**154**	**249**	**667**	**1 078**	**99 936**	**197 146**	**1.0**	**0.3**	**1.3**	**4.6**	**0.9**	**5.5**
1	**4**	**2**	**6**	**8**	**12**	**19**	**28**	**10 249**	**20 666**	**0.4**	**0.2**	**0.6**	**1.1**	**0.3**	**1.4**
341	**1 049**	**1 091**	**3 010**	**2 926**	**5 075**	**9 532**	**16 065**	**2 219 985**	**4 598 336**	**0.9**	**0.2**	**1.1**	**2.8**	**0.7**	**3.5**
409	1 115	1 161	3 058	3 248	5 497	10 446	17 410	2 234 949	4 623 785	0.9	0.2	1.2	3.1	0.7	3.8
406	1 121	1 283	3 354	3 330	5 774	11 627	19 453	2 236 135	4 626 469	1.0	0.2	1.2	3.5	0.7	4.2
424	1 187	1 421	3 676	3 490	6 107	13 030	21 650	2 225 595	4 605 744	1.1	0.3	1.3	3.9	0.8	4.7
563	1 435	1 613	3 949	3 954	6 848	13 913	22 889	2 212 926	4 580 869	1.2	0.3	1.5	4.1	0.9	5.0
..	1 467	..	3 942	..	7 058	..	24 258	2 203 795	4 563 732	1.2	0.3	1.5	4.5	0.9	5.3

4.1.2 Tuberkuloosirekisteriin merkityt hengityselinten tuberkuloosin (RA-ryhmän) uudet tapaukset sukupuolen ja Nya fall av respirationsorganens tuberkulos (RA-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt kön och upptäck-
Registered new cases of tuberculosis of respiratory system (RA group) by sex and way of finding in 1969 and 1970

Toteamistapa Upptäckningssätt *Way of finding*	Keuhkotuberkuloosi [1]) Lungtuberkulos [1]) *TB of lung* [1]) (010, 011) RA 1			Keuhkotuberkuloosi [2]) Lungtuberkulos [2]) *TB of lung* [2]) (010, 011) RA 2		
	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms
1969						
Tub.piirin tekemä pakollinen tutkimus — Obligatorisk undersökning utförd av tub.-distrikt — *Compulsory examination by TB district:*						
RP-joukkotutk. [3]) — Massundersökn. med skärmbild [3]) — *Mass RP exam.* [3])	525	259	784	312	199	511
Toimiston aloitteesta tehty tutkimus — På byråns initiativ utförd undersökning — *Examination made on initiative of TB dispensary*	63	13	76	29	17	46
Tartuntavaaraa koskevä tutkimus — Undersökning gällande smittofaran — *Examination concerning risk of infection*:						
Tub.lain 22 §:n mukainen — I enlighet med tub.lagens 22 § — *Under the 22 nd section of the Tuberculosis Act*	15	6	21	9	22	31
Muu työnantajan vaatima — Annan av arbetsgivare fordrad — *Other exam. demanded by employer*	10	7	17	1	2	3
Yhteensä — Summa — *Total*	**613**	**285**	**898**	**351**	**240**	**591**
Potilaan aloitteesta tehty vapaaehtoinen tutkimus — På patientens iniativ utförd frivillig undersökning — *Voluntary examination made on patient's iniatiative:*						
RP-joukkotutkimus — Massundersökning med skärmbild — *Mass RP examination*	36	12	48	8	5	13
Tub.toimistossa tehty tutkimus — På tuberkulosbyrån utförd undersökning — *Examination at TB dispensary*	501	275	776	229	145	374
Yleissairaalassa tehty tutkimus — På lasarett utförd undersökning — *Examination at general hospital*	451	215	666	154	95	249
Lääkärin yksityisvastaanotolla tehty tutkimus — På läkarens privatmottagning utförd undersökning — *Examination on private reception of physician*	161	69	230	61	45	106
Yhteensä — Summa — *Tota*	**1 149**	**571**	**1 720**	**452**	**290**	**742**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**1 762**	**856**	**2 618**	**803**	**530**	**1 333**
Niistä — Därav — *Of which:*						
Uusintatapauksia — Relapser — *Relapses*	358	131	489	129	87	216
1970						
Tub.piirin tekemä pakollinen tutkimus — Obligatorisk undersökning utförd av tub.-distrikt — *Compulsory examination by TB district:*						
RP-joukkotutk. [3]) — Massundersökn. med skärmbild [3]) — *Mass RP exam.* [3])	453	208	661	250	162	412
Toimiston aloitteesta tehty tutkimus — På byråns initiativ utförd undersökning — *Examination made on initiative of TB dispensary*	66	35	101	25	20	45
Tartuntavaaraa koskeva tutkimus — Undersökning gällande smittofaran — *Examination concerning risk of infection:*						
Tub.lain 22 §:n mukainen — I enlighet med tub.lagens 22 § — *Under the 22nd section of the Tuberculosis Act*	13	12	25	10	11	21
Muu työnantajan vaatima — Annan av arbetsgivare fordrad — *Other exam. demanded by employer*	8	3	11	7	7	14
Yhteensä — Summa — *Total*	**540**	**258**	**798**	**292**	**200**	**492**
Potilaan aloitteesta tehty vapaaehtoinen tutkimus — På patientens iniativ utförd frivillig undersökning — *Voluntary examination made on patient's iniatiative:*						
RP-joukkotutkimus — Massundersökning med skärmbild — *Mass RP examination*	23	9	32	22	12	34
Tub.toimistossa tehty tutkimus — På tuberkulosbyrån utförd undersökning — *Examination at TB dispensary*	454	243	697	215	162	377
Yleissairaalassa tehty tutkimus — På lasarett utförd undersökning — *Examination at general hospital*	444	256	700	117	88	205
Lääkärin yksityisvastaanotolla tehty tutkimus — På läkarens privatmottagning utförd undersökning — *Examination on private reception of physician*	141	70	211	67	39	106
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 062**	**578**	**1 640**	**421**	**301**	**722**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**1 602**	**836**	**2 438**	**713**	**501**	**1 214**
Niistä — Därav — *Of which:*						
Uusintatapauksia — Relapser — *Relapses*	320	135	455	157	80	237

[1]) Varmistettu. — Verifierade. — *Verified.*
[2]) Varmistamaton. — Overifierade. — *Unverified.*
[3]) Tuberkuloosilain 15 §:n mukainen tutkimus. — Undersökning i enlighet med tuberkuloslagens 15 §. — *Examination under the 15th section of*

toteamistavan mukaan vuosina 1969 ja 1970
ningssätt åren 1969 och 1970

Keuhkopussin tuberkuloosi Tuberkulos i lungsäcken *Pleural TB* (012.1) RA 4			Niistä — Därav — *Of which:* Varmistettu Verifierade *Verified*			Muu hengityselinten tuberkuloosi Annan tuberkulos i respirationsorganen *Other TB of respiratory system* (012.0, 012.3—012.9) RA 3			Niistä — Därav — *Of which:* Varmistettu Verifierade *Verified*			Yhteensä Summa *Total*		
M	N-K *F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms
34	7	41	5	2	7	3	3	6	1	2	3	874	468	1 342
3	2	5	—	—	—	8	2	10	2	—	2	103	34	137
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	28	53
1	2	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	12	11	23
39	**11**	**50**	**5**	**3**	**8**	**11**	**5**	**16**	**3**	**2**	**5**	**1 014**	**541**	**1 555**
1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	45	17	62
65	39	104	16	11	27	5	4	9	—	—	—	800	463	1 263
98	52	150	38	23	61	11	20	31	7	11	18	714	382	1 096
39	26	65	16	4	20	5	—	5	2	—	2	266	140	406
203	**117**	**320**	**71**	**38**	**109**	**21**	**24**	**45**	**9**	**11**	**20**	**1 825**	**1 002**	**2 827**
242	**128**	**370**	**76**	**41**	**117**	**32**	**29**	**61**	**12**	**13**	**25**	**2 839**	**1 543**	**4 382**
10	—	10	2	—	2	2	—	2	2	—	2	499	218	717
23	3	26	5	1	6	2	1	3	1	—	1	728	374	1 102
—	—	—	—	—	—	1	3	4	—	1	1	92	58	150
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	23	46
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	16	10	26
23	**3**	**26**	**5**	**1**	**6**	**4**	**4**	**8**	**1**	**1**	**2**	**859**	**465**	**1 324**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	21	66
80	19	99	17	5	22	5	4	9	4	1	5	754	426	1 180
98	45	143	42	25	67	9	12	21	5	9	14	668	403	1 070
49	15	64	20	8	28	2	2	4	1	—	1	259	126	385
227	**79**	**306**	**79**	**38**	**117**	**16**	**18**	**34**	**10**	**10**	**20**	**1 726**	**976**	**2 700**
250	**82**	**332**	**84**	**39**	**123**	**20**	**22**	**42**	**11**	**11**	**22**	**2 585**	**1 441**	**4 026**
13	5	18	2	—	2	2	1	3	—	—	—	492	221	713

the Tuberculosis Act.

4.1.3 Tuberkuloosirekisteriin merkityt hengityselinten tuberkuloosin (RA-ryhmän) uudet tapaukset iän ja sukupuolen mukaan vuosina 1969 ja 1970

Nya fall av respirationsorganens tuberkulos (RA-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt ålder och kön åren 1969 och 1970

Registered new cases of tuberculosis of respiratory system (RA group) by age and sex in 1969 and 1970

Ikä Ålder *Age*	Keuhkotuberkuloosi [1]) Lungtuberkulos [1]) *TB of lung* [1]) (010, 011) RA 1			Keuhkotuberkuloosi [2]) Lungtuberkulos [2]) *TB of lung* [2]) (010, 011) RA 2			Keuhkopussin tuberkuloosi Tuberkulos i lungsäcken *Pleural TB* (012.1) RA 4			Muu hengityselinten tuberkuloosi Annan tuberkulos i respirationsorganen *Other TB of respiratory system* (012.0, 012.3—012.9) RA 3			Yhteensä Summa *Total*		
	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms
1969															
0— 4	—	1	1	—	1	1	—	1	1	7	8	15	7	11	18
5— 9	1	1	2	4	4	8	2	1	3	3	1	4	10	7	17
10—14	5	7	12	1	8	9	4	2	6	3	1	4	13	18	31
15—19	42	56	98	24	30	54	13	4	17	1	2	3	80	92	172
20—24	109	70	179	66	61	127	20	9	29	4	1	5	199	141	340
25—29	78	67	145	33	48	81	13	10	23	2	1	3	126	126	252
30—34	93	62	155	38	42	80	17	8	25	1	—	1	149	112	261
35—39	144	54	198	45	34	79	25	10	35	4	3	7	218	101	319
40—44	179	72	251	86	62	148	25	17	42	1	4	5	291	155	446
45—49	214	69	283	73	43	116	23	10	33	2	2	4	312	124	436
50—54	179	49	228	80	38	118	23	14	37	1	1	2	283	102	385
55—59	200	72	272	104	51	155	35	8	43	1	1	2	340	132	472
60—64	201	86	287	109	28	137	17	10	27	—	3	3	327	127	454
65—69	155	60	215	69	27	96	7	9	16	2	—	2	233	96	329
70—74	82	48	130	38	25	63	7	4	11	—	—	—	127	77	204
75—79	45	37	82	22	16	38	7	8	15	—	1	1	74	62	136
80—84	22	30	52	11	8	19	3	3	6	—	—	—	36	41	77
85—	13	15	28	—	4	4	1	—	1	—	—	—	14	19	33
Yht. — S:ma — *Total*	**1 762**	**856**	**2 618**	**803**	**530**	**1 333**	**242**	**128**	**370**	**32**	**29**	**61**	**2 839**	**1 543**	**4 382**
1970															
0— 4	—	1	1	2	3	5	—	—	—	2	2	4	4	6	10
5— 9	1	—	1	1	4	5	2	—	2	1	1	2	5	5	10
10—14	1	8	9	3	7	10	3	—	3	1	2	3	8	17	25
15—19	35	45	80	18	39	57	17	7	24	1	3	4	71	94	165
20—24	78	64	142	42	38	80	31	16	47	6	1	7	157	119	276
25—29	66	61	127	34	45	79	18	4	22	—	4	4	118	114	232
30—34	70	59	129	43	43	86	19	8	27	1	2	3	133	112	245
35—39	107	45	152	40	41	81	19	7	26	1	1	2	167	94	261
40—44	182	62	244	71	59	130	24	8	32	2	1	3	279	130	409
45—49	178	85	263	95	41	136	29	4	33	2	2	4	304	132	436
50—54	155	54	209	57	26	83	23	6	29	—	—	—	235	86	321
55—59	196	75	271	90	39	129	19	5	24	2	1	3	307	120	427
60—64	199	74	273	94	38	132	17	4	21	1	2	3	311	118	429
65—69	147	54	201	56	28	84	10	6	16	—	—	—	213	88	301
70—74	104	55	159	36	33	69	8	4	12	—	—	—	148	92	240
75—79	50	45	95	23	10	33	8	2	10	—	—	—	81	57	138
80—84	19	32	51	5	4	9	1	—	1	—	—	—	25	36	61
85—	14	17	31	3	3	6	2	1	3	—	—	—	19	21	40
Yht. — S:ma — *Total*	**1 602**	**836**	**2 438**	**713**	**501**	**1 214**	**250**	**82**	**332**	**20**	**22**	**42**	**2 585**	**1 441**	**4 026**
1968	1 766	953	2 719	892	590	1 482	241	146	387	25	40	65	2 924	1 729	4 653

4.1.4 Tuberkuloosirekisterin keuhkotuberkuloosikroonikot (RB-ryhmä) iän ja sukupuolen mukaan 31. 12. 1969

Lungtuberkuloskronikerna i tuberkulosregistret (RB-gruppen) enligt ålder och kön den 31. 12. 1969

Chronic lung tuberculosis patients (RB group) on tuberculosis register by age and sex on 31. 12. 1969

Ikä Ålder *Age*	M	N-K-*F*	Ms	Ikä Ålder *Age*	M	N-K-*F*	Ms
—14	—	—	—	55—59	81	21	102
15—19	—	—	—	60—64	87	24	111
20—24	—	—	—	65—69	59	14	73
25—29	3	4	7	70—74	32	7	39
30—34	13	4	17	75—79	16	3	19
35—39	37	7	44	80—84	2	2	4
40—44	79	14	93	85—	—	1	1
45—49	94	20	114	**Yhteensä — Summa —**			
50—54	93	16	109	*Total*	**596**	**137**	**733**

[1]) Varmistettu. — Verifierade. — *Verified.*
[2]) Varmistamaton. — Overifierade. — *Unverified.*

4.1.5 Tuberkuloosirekisteriin merkityt muun kuin hengityselinten tuberkuloosin (RC-ryhmän) uudet tapaukset iän ja sukupuolen mukaan vuosina 1969 ja 1970
Nya fall av annan tuberkulos än respirationsorganens (RC-gruppen) införda i tuberkulosregistret enligt ålder och kön åren 1969 och 1970
Registered new cases of tuberculosis other than in respiratory system (RC group) by age and sex in 1969 and 1970

Ikä Ålder *Age*	Aivokalvon tuberkuloosi Tuberkulos i hjärnhinnan *TB of meninges* (013) RC I			Luu- ja nivel-tuberkuloosi Tuberkulos i ben och leder *TB of bones and joints* (015) RC II			Imusolmuke-tuberkuloosi Tuberkulos i lymfatiska systemet *TB of lymphatic system* (017.1) RC III			Virtsa- ja sukuelinten tuberkuloosi Tuberkulos i urogenitalorganen *TB of genito-urinary system* (016) RC IV			Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (014, 017.0, 017.2—018) RC V			Yhteensä Summa *Total*		
	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms	M	N-K *F*	Ms
1969																		
0— 4	—	—	—	4	4	8	2	1	3	—	—	—	1	1	2	7	6	13
5— 9	—	—	—	1	—	1	2	—	2	1	—	1	—	—	—	4	—	4
10—14	—	—	—	—	1	1	2	4	6	—	1	1	—	—	—	2	6	8
15—19	—	—	—	4	—	4	8	9	17	—	1	1	5	2	7	17	12	29
20—24	—	—	—	1	—	1	10	15	25	4	11	15	4	7	11	19	33	52
25—29	1	—	1	—	2	2	19	23	42	7	14	21	6	7	13	33	46	79
30—34	—	—	—	1	3	4	16	28	44	3	7	10	5	9	14	25	47	72
35—39	—	—	—	6	2	8	20	32	52	14	12	26	10	11	21	50	57	107
40—44	—	1	1	3	9	12	20	36	56	14	19	33	6	12	18	43	77	120
45—49	—	—	—	10	1	11	15	38	53	19	12	31	8	13	21	52	64	116
50—54	—	—	—	9	7	16	20	41	61	15	11	26	5	10	15	49	69	118
55—59	—	1	1	11	8	19	12	38	50	4	11	15	7	17	24	34	75	109
60—64	—	—	—	5	10	15	11	39	50	10	4	14	3	11	14	29	64	93
65—69	1	—	1	1	2	3	11	39	50	3	3	6	5	5	10	21	49	70
70—74	—	—	—	1	6	7	7	31	38	1	4	5	3	7	10	12	48	60
75—79	—	—	—	—	1	1	6	21	27	—	—	—	1	3	4	7	25	32
80—84	—	—	—	—	1	1	3	12	15	1	1	2	—	2	2	4	16	20
85—	—	—	—	—	—	—	1	10	11	—	1	1	—	1	1	1	12	13
Yht. — S:ma — *Total*	**2**	**2**	**4**	**57**	**57**	**114**	**185**	**417**	**602**	**96**	**112**	**208**	**69**	**118**	**187**	**409**	**706**	**1 115**
1970																		
0— 4	—	—	—	2	—	2	1	2	3	—	—	—	3	1	4	6	3	9
5— 9	—	—	—	—	1	1	2	1	3	—	2	2	—	—	—	2	4	6
10—14	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	—	—	—	2	2	3	3	6
15—19	—	1	1	2	—	2	3	4	7	2	2	4	3	1	4	10	8	18
20—24	—	1	1	1	1	2	15	13	28	2	10	12	2	7	9	20	32	52
25—29	—	1	1	3	4	7	13	18	31	5	7	12	2	10	12	23	40	63
30—34	1	—	1	3	3	6	15	21	36	5	9	14	4	11	15	28	44	72
35—39	—	—	—	5	4	9	14	23	37	2	9	11	5	12	17	26	48	74
40—44	—	—	—	4	5	9	27	29	56	11	17	28	8	16	24	50	67	117
45—49	—	—	—	7	8	15	20	37	57	10	14	24	8	13	21	45	72	117
50—54	—	—	—	5	8	13	9	36	45	5	13	18	2	20	22	21	77	98
55—59	—	—	—	7	9	16	7	36	43	5	6	11	11	19	30	30	70	100
60—64	—	1	1	4	10	14	10	41	51	10	9	19	4	10	14	28	71	99
65—69	1	—	1	2	3	5	9	33	42	10	3	13	1	16	17	23	55	78
70—74	—	1	1	2	2	4	8	33	41	2	3	5	2	6	8	14	45	59
75—79	—	—	—	1	—	1	3	25	28	1	4	5	1	5	6	6	34	40
80—84	—	—	—	1	—	1	4	21	25	1	1	2	—	1	1	6	23	29
85—	—	—	—	—	1	1	—	10	10	—	—	—	—	1	1	—	12	12
Yht. — S:ma — *Total*	**2**	**5**	**7**	**49**	**59**	**108**	**163**	**384**	**547**	**71**	**109**	**180**	**56**	**151**	**207**	**341**	**708**	**1 049**
1968	6	3	9	60	71	131	182	397	579	89	106	195	69	138	207	406	715	1 121

4.1.4 Tuberkuloosirekisterin keuhkotuberkuloosikroonikot (RB-ryhmä) iän ja sukupuolen mukaan 31. 12. 1970
Lungtuberkuloskronikerna i tuberkulosregistret (RB-gruppen) enligt ålder och kön den 31. 12. 1970
Chronic lung tuberculosis patients (RB group) on tuberculosis register by age and sex on 31. 12. 1970

Ikä Ålder *Age*	M	N-K-*F*	Ms	Ikä Ålder *Age*	M	N-K-*F*	Ms
—14	—	—	—	55—59	74	21	95
15—19	—	—	—	60—64	74	16	90
20—24	—	—	—	65—69	48	14	62
25—29	4	3	7	70—74	27	6	33
30—34	10	7	17	75—79	8	4	12
35—39	33	4	37	80—84	4	2	6
40—44	55	10	65	85—	1	—	1
45—49	72	16	88	**Yhteensä — Summa —**			
50—54	75	18	93	*Total*	**485**	**121**	**606**

4.1.6 Tuberkuloositoimistoissa tehdyt tutkimukset ja toimenpiteet vuosina 1969 ja 1970
I tuberkulosbyråerna utförda undersökningar och åtgärder åren 1969 och 1970
Examinations and measures at TB dispensaries in 1969 and 1970

Tutkimus tai toimenpide Undersökning eller åtgärd *Examination or measure*	Määrä Antal *Number*	
	1969	1970
RP-kuvia — Skärmbilder — *RP films*	447 973	401 191
Tavallisia röntgenkuvia — Vanliga röntgenbilder — *Ordinary x-ray films*	46 995	47 601
Kerroskuvauksia — Tomogram — *Tomographies*	3 995	4 060
Veritutkimuksia — Blodundersökningar — *Hematological examinations*	104 239	116 269
Spirometrioita — Spirometrier — *Spirometries*	3 371	3 709
Tuberkuliinikokeita — Tuberkulin prov — *Tuberculin tests*	11 409	11 199
Tuberkuloosirokotuksia — Tuberkulosvaccineringar — *Tuberculosis vaccinations*	433	1 138
Muita tutkimuksia ja toimenpiteitä — Andra undersökningar och åtgärder — *Other examinations and measures*	27 928	5 275
Yhteensä — Summa — *Total*	**646 343**	**590 442**

4.1.7 Tuberkuloositoimistojen aloitteesta tehdyt tb.-bakteriologiset tutkimukset laboratorion mukaan vuosina 1969 ja 1970
På tuberkulosbyråernas iniativ utförda tbc-bakteriologiska undersökningar enligt laboratorium åren 1969 och 1970
TB bacteriological examinations made on initiative of tuberculosis dispensaries by laboratory in 1969 and 1970

Laboratorio Laboratorium *Laboratory*	Mikroskooppiset Mikroskopiska *Microscopic*		Viljelyt Odlingar *Cultures*		Resistenssi Resistens *Resistance*		Eläinkokeet Djurförsök *Animal tests*		Tyypin määritykset Typbestämningar *Determinations of type*		Yhteensä Summa *Total*	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Toimiston laboratorio — Byråns laboratorium — *Laboratory of dispensary*	28 582	24 529	4 015	6 341	—	10	—	—	—	—	32 597	30 880
Keskusparantolan laboratorio — Centralsanatoriets laboratorium — *Laboratory of central sanatoria*	114	6 548	18 183	17 588	100	101	—	—	3	—	18 400	24 237
Valtion laboratorio — Statens laboratorium — *State laboratory*	2 265	2 589	29 538	31 793	1 088	920	7	12	83	55	32 981	35 369
Muu — Annan — *Other*	263	221	2 015	1 180	117	39	—	—	14	4	2 409	1 444
Yhteensä — Summa — *Total*	**31 224**	**33 887**	**53 751**	**56 902**	**1 305**	**1 070**	**7**	**12**	**100**	**59**	**86 387**	**91 930**

4.1.8 Pienoiskuvattujen määrä joukkotutkimuksissa vuosina 1945—72
Antal skärmbildsfotograferade vid massundersökningar åren 1945—72
Number of RP-examinees at mass examinations in 1945—72

Vuosi År *Year*	Pienoiskuvattuja Skärmbildsfotograferade *RP-examinees*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängden [1]) *Mean population* [1])	Kuvattuja 1 000 as. kohti Fotograferade per 1 000 inv. *Examinees per 1 000 pop.*	Vuosi År *Year*	Pienoiskuvattuja Skärmbildsfotograferade *RP-examinees*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängden [1]) *Mean population* [1])	Kuvattuja 1 000 as. kohti Fotograferade per 1 000 inv. *Examinees per 1 000 pop.*
1945	176 215	3 758 000	46.9	1959	983 009	4 394 700	223.7
1946	194 529	3 806 000	51.1	1960	996 611	4 429 600	225.0
1947	128 939	3 859 200	33.4	1961	1 126 791	4 461 000	252.6
1948	129 428	3 911 600	33.1	1962	1 163 437	4 491 400	259.0
1949	161 671	3 962 900	40.8	1963	1 176 813	4 523 300	260.0
1950	143 324	4 008 900	35.8	1964	1 187 924	4 548 500	261.2
1951	537 086	4 047 300	132.7	1965	1 244 248	4 563 700	272.6
1952	869 308	4 090 500	212.5	1966	1 264 899	4 580 900	276.1
1953	906 218	4 139 400	218.9	1967	1 219 932	4 605 700	264.9
1954	874 675	4 186 900	208.9	1968	1 311 148	4 626 500	283.4
1955	896 181	4 234 900	211.6	1969	1 045 428	4 623 800	226.1
1956	885 628	4 281 700	206.8	1970	1 212 634	4 612 300	263.3
1957	867 529	4 324 000	200.6	1971*	1 257 396	4 612 100	272.6
1958	961 163	4 359 800	220.5	1972*	1 204 137	4 623 500	260.4

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

4.1.9 Tuberkuloosipiirien suorittamat joukkotutkimukset vuosina 1969 ja 1970 [1]
Massundersökningar med skärmbild utförda av tuberkulosdistrikten åren 1969 och 1970 [1]
Mass RP examinations by tuberculosis district in 1969 and 1970 [1]

Tub.piirin n:o Tub.distrikt nr. *TB district no.*	Tuberkuloosipiiri Tuberkulosdistrikt *Tuberculosis district*	Pienoiskuvattuja Skärmbildsfotograferade *RP examinees*	Jälkitarkastettuja Kontrollundersökta *Control examinees*	Löydetyt tapaukset Upptäckta fall *Findings*				Toistaiseksi OBS-ryhmässä Tillsvidare i OBS-gruppen *Provisionally in OBS group*
				Keuhkotub.[1] Lungtbc[1] *TB of lung* [1] (010, 011)	Keuhkotub.[2] Lungtbc[2] *TB of lung* [2] (010, 011)	Keuhkopussin tub. Tbc i lungsäcken *Pleural TB* (012.1)	Muu hengityselinten tub. Annan tbc i resp. organen *Other TB of resp. system* (012.0, 012.3—012.9)	
	1969							
1	Helsingin kaupungin — Helsingfors stads ..	152 581	1 322	89	32	—	—	38
4	Raseborgs — Raaseporin	13 791	528	8	18	—	1	45
5	Uudenmaan — Nylands	68 804	561	41	41	1	—	60
6	Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	59 506	496	41	33	5	—	42
7	Satakunnan — Satakunta	78 812	436	37	23	5	—	21
8	Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	60 231	708	36	37	5	—	37
9	Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	86 277	1 428	46	29	2	—	62
10	Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels ..	101 519	1 776	61	24	5	—	34
11	Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	41 714	599	25	23	2	—	34
12	Pohjois-Savon — Norra Savolax	60 753	806	35	16	—	—	31
13	Keski-Suomen — Mellersta Finlands	82 703	661	50	10	1	—	44
14	Härmän — Härmä	65 316	660	85	13	2	—	76
15	Vasa — Vaasan	12 637	484	14	10	1	—	5
16	Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	38 666	403	22	26	3	—	2
17	Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens .	82 095	3 837	97	23	2	2	154
18	Lapin — Lapplands	34 030	508	36	30	1	1	9
19	Ålands — Ahvenanmaan	5 993	33	1	1	—	—	2
	Yhteensä — Summa — *Total*	**1 045 428**	**15 246**	**724**	**389**	**35**	**4**	**696**
	1970							
1	Helsingin kaupungin — Helsingfors stads ..	127 121	793	70	18	2	—	22
4	Raseborgs — Raaseporin	68 653	1 311	50	57	—	—	94
5	Uudenmaan — Nylands	70 146	659	26	18	3	—	71
6	Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	69 451	534	26	20	2	—	35
7	Satakunnan — Satakunta	69 579	411	24	14	1	—	36
8	Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	69 739	873	20	17	3	—	82
9	Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	66 129	897	37	26	2	—	30
10	Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels ..	91 839	1 266	43	12	—	—	21
11	Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	52 281	671	30	31	2	—	18
12	Pohjois-Savon — Norra Savolax	95 577	1 022	63	34	—	1	25
13	Keski-Suomen — Mellersta Finlands	110 066	588	39	15	—	—	21
14	Härmän — Härmä	78 266	885	72	19	1	—	58
15	Vasa — Vaasan	90 688	976	27	36	6	1	31
16	Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	29 073	362	24	25	—	—	22
17	Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens .	61 065	1 249	52	22	1	—	16
18	Lapin — Lapplands	56 293	423	26	19	—	—	24
19	Ålands — Ahvenanmaan	6 668	26	1	1	—	—	2
	Yhteensä — Summa — *Total*	**1 212 634**	**12 946**	**630**	**384**	**23**	**2**	**608**
	1968	1 311 148	15 897	821	563	23	5	674
	1967	1 219 932	15 637	819	497	22	7	909
	1966	1 264 899	15 946	1 019	524	15	2	947

[1]) Tuberkuloosilain 15 §:n mukaiset tutkimukset. — Undersökningar i enlighet med tuberkuloslagens 15 §. — *Examinations under the 15th section of the Tuberculosis Act.*
[2]) Varmistettu. — Verifierade. — *Verified.*
[3]) Varmistamaton. — Overifierade. — *Unverified.*

4.1.10 Tuberkuloosiin kuolleet tuberkuloosipiireittäin vuosina 1969 ja 1970
Döda i tuberkulos tuberkulosdistriktsvis åren 1969 och 1970
Deaths from tuberculosis by tuberculosis district in 1969 and 1970

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no.*	Tuberkuloosipiiri Tuberkulosdistrikt *Tuberculosis district*	Kuolleet Döda *Deaths*									10 000:tta kohti [1] Per 10 000 [1] *Per 10 000* [1] [2]
		Hengityselinten tub. Tbc. i resp. organen *TB of resp. system* (010—012)			Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos *Other forms of TB* (013—019)			Yhteensä Summa *Total*			
		M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	M	N-K-*F*	Ms	Ms
	1969										
1	Helsingin kaupungin — Helsingfors stads ..	19	7	26	13	5	18	32	12	44	0.83
4	Raseborgs — Raaseporin	7	5	12	1	2	3	8	7	15	0.62
5	Uudenmaan — Nylands	7	1	8	—	—	—	7	1	8	0.33
6	Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	18	15	33	6	4	10	24	19	43	1.18
7	Satakunnan — Satakunta	8	6	14	3	—	3	11	6	17	0.56
8	Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	18	7	25	11	4	15	29	11	40	1.26
9	Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	19	5	24	4	1	5	23	6	29	0.87
10	Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels ..	21	12	33	2	4	6	23	16	39	0.78
11	Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	5	3	8	1	—	1	6	3	9	0.45
12	Pohjois-Savon — Norra Savolax	8	3	11	2	—	2	10	3	13	0.49
13	Keski-Suomen — Mellersta Finlands	9	3	12	4	3	7	13	6	19	0.62
14	Härmän — Härmä	18	2	20	2	2	4	20	4	24	0.93
15	Vasa — Vaasan	5	1	6	9	2	11	14	3	17	0.96
16	Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	3	4	7	1	3	4	4	7	11	0.90
17	Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	15	6	21	1	4	5	16	10	26	0.87
18	Lapin — Lapplands	19	4	23	2	—	2	21	4	25	1.14
19	Ålands — Ahvenanmaan	—	—	—	1	—	1	1	—	1	0.46
	Yhteensä — Summa — *Total*	**199**	**84**	**283**	**63**	**34**	**97**	**262**	**118**	**380**	**0.82**
	1970										
1	Helsingin kaupungin — Helsingfors stads ..	27	5	32	8	5	13	35	10	45	0.88
4	Raseborgs — Raaseporin	2	3	5	1	2	3	3	5	8	0.32
5	Uudenmaan — Nylands	10	2	12	2	1	3	12	3	15	0.59
6	Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	13	6	19	6	2	8	19	8	27	0.75
7	Satakunnan — Satakunta	10	5	15	3	4	7	13	9	22	0.75
8	Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	13	2	15	5	5	10	18	7	25	0.76
9	Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	14	1	15	7	4	11	21	5	26	0.78
10	Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels ..	14	12	26	8	4	12	22	16	38	0.78
11	Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	5	4	9	2	2	4	7	6	13	0.68
12	Pohjois-Savon — Norra Savolax	16	6	22	3	2	5	19	8	27	1.06
13	Keski-Suomen — Mellersta Finlands	12	4	16	6	4	10	18	8	26	0.89
14	Härmän — Härmä	18	5	23	5	5	10	23	10	33	1.33
15	Vasa — Vaasan	3	1	4	5	3	8	8	4	12	0.69
16	Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	7	5	12	5	3	8	12	8	20	1.72
17	Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	8	6	14	6	8	14	14	14	28	0.98
18	Lapin — Lapplands	8	5	13	4	—	4	12	5	17	0.86
19	Ålands — Ahvenanmaan	1	—	1	—	—	—	1	—	1	0.48
	Yhteensä — Summa — *Total*	**181**	**72**	**253**	**76**	**54**	**130**	**257**	**126**	**383**	**0.83**

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Resident mean population.*
[2]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12. 1970. — *Population for 1970 is not a mean population but population on 31. 12. 1970.*

4.1.11 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1969
Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1969
Hospital services of tuberculosis districts in 1969

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no*	Tuberkuloosipiiri [1]) Tuberkulosdistrikt [1]) *Tuberculosis district* [1])	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds*	Hoitopäiviä [2]) Vårddagar [2]) *Patient days* [2])
1	Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.distrikt		
	Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors)	342.0	75 839
	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	120.1	23 808
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	66.9	9 180
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	12 842
	Yhteensä — Summa — *Total*	**529.0**	**121 669**
4	Raseborgs tub.distrikt — Raaseporin tub.piiri		
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	172.0	77 415
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 559
	Yhteensä — Summa — *Total*	**172.0**	**78 974**
5	Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub. distrikt		
	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	121.9	39 402
	Laakson sairaala (Hki) — Dals sjukhus (Hfors)	3.0	376
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	12.1	2 856
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 239
	Yhteensä — Summa — *Total*	**137.0**	**43 873**
6	Varsinais-Suomen tub.piiri — Egentliga Finlands tub.distrikt		
	Varsinais-Suomen parantola (Paimio)	268.0	83 904
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	528
	Yhteensä — Summa — *Total*	**268.0**	**84 432**
7	Satakunnan tub.piiri — Satakunta tub.distrikt		
	Satalinnan parantola (Harjavalta)	365.0	88 942
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	812
	Yhteensä — Summa — *Total*	**365.0**	**89 754**
8	Keski-Hämeen tub.piiri — Mellersta Tavastlands tub.distrikt		
	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	389.0	55 864
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 616
	Yhteensä — Summa — *Total*	**389.0**	**57 480**
9	Kanta-Hämeen tub.piiri — Centraltavastlands tub.distrikt		
	Ahveniston sairaala (Hämeenlinna)	225.0	79 357
	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	1.0	—
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	935
	Yhteensä — Summa — *Total*	**226.0**	**80 292**
10	Kymen-Mikkelin tub.piiri — Kymmene-S:t Michels tub.distrikt		
	Tiuruniemen parantola (Joutseno)	350.0	80 289
	Kinkomaan parantola (Muurame)	1.8	52
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	2 774
	Yhteensä — Summa — *Total*	**351.8**	**83 115**
11	Pohjois-Karjalan tub.piiri — Norra Karelens tub.distrikt		
	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	134.5	38 652
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	814
	Yhteensä — Summa — *Total*	**134.5**	**39 466**
12	Pohjois-Savon tub.piiri — Norra Savolax tub.distrikt		
	Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi)	250.0	69 505
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	794
	Yhteensä — Summa — *Total*	**250.0**	**70 299**
13	Keski-Suomen tub.piiri — Mellersta Finlands tub.distrikt		
	Kinkomaan parantola (Muurame)	281.2	95 216
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 626
	Yhteensä — Summa — *Total*	**281.2**	**96 842**
14	Härmän tub.piiri — Härmä tub. distrikt		
	Härmän parantola (Kangasto, Alahärmä)	298.0	91 045
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	2 926
	Yhteensä — Summa — *Total*	**298.0**	**93 971**
15	Vasa tub.distrikt — Vaasan tub.piiri		
	Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pietarsaari)	160.0	25 824
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 305
	Yhteensä — Summa — *Total*	**160.0**	**27 129**

4.1.11 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no*	Tuberkuloosipiiri [1]) Tuberkulosdistrikt [1]) *Tuberculosis district* [1])	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds*	Hoitopäiviä [2]) Vårddagar [2]) *Patient days* [2])
16	Keski-Pohjanmaan tub.piiri—Mellersta Österbottens tub.distrikt		
	Oulaisten parantola (Oulainen)	284.0	41 815
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	105
	Yhteensä — Summa — *Total*	**284.0**	**41 920**
17	Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri — Norra Österbottens tub.distrikt		
	Päivärinteen parantola (Muhos) ...	339.0	100 775
	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	1.5	84
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	2 066
	Yhteensä — Summa — *Total*	**340.5**	**102 925**
18	Lapin tub.piiri — Lapplands tub. distrikt		
	Muurolan parantola (Rovaniemen mlk.)	366.0	104 602
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 025
	Yhteensä — Summa — *Total*	**366.0**	**105 627**
19	Ålands tub. distrikt — Ahvenanmaan tub.piiri		
	Ålands centralsanatorium (Mariehamn — Maarianhamina)	45.0	12 557
	Yhteensä — Summa — *Total*	**45.0**	**12 557**
	(1—19) Yhteensä — Summa — *Total*	**4 597**	**1 230 325**
	1968	4 689	1 273 666
	1967	4 901	1 292 380
	1966	5 355	1 418 545
	1965	5 423	1 507 992
	1964	5 609	1 631 502

[1]) Piirin keskusparantola on mainittu ensimmäisenä, sen jälkeen keskusparantolat, joissa piiri omistaa sairaansijoja. — Distriktets centralsanatorium har nämnts först, därefter de centralsanatorier, däri distriktet äger vårdplatser. — *The central sanatorium of district is mentioned first, then the central sanatoria, where the district owns beds.*

[2]) Piirin potilaiden hoitopäivät. — Vårddagar för distriktets patienter. — *Patient days occupied by patients of district.*

[3]) Piirin potilaiden hoitopäivät muissa keskusparantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa. — Vårddagar för distriktets patienter i övriga centralsanatorier och sjukhusanstalter. — *Patient days in other central sanatoria and hospitals occupied by patients of district.*

4.1.11 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1970
Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1970
Hospital services of tuberculosis districts in 1970

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no*	Tuberkuloosipiiri [1]) Tuberkulosdistrikt [1]) *Tuberculosis district* [1])	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds*	Hoitopäiviä [2]) Vårddagar [2]) *Patient days* [2])
1	Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.distrikt		
	Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors)	342.0	68 451
	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	79.8	23 837
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	40.0	8 333
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	12 009
	Yhteensä — Summa — *Total*	**461.8**	**112 630**
4	Raseborgs tub.distrikt — Raaseporin tub.piiri		
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	198.9	76 819
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	769
	Yhteensä — Summa — *Total*	**198.9**	**77 588**
5	Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub. distrikt		
	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	162.2	36 191
	Laakson sairaala (Hki) — Dals sjukhus (Hfors)	3.0	327
	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	12.1	2 993
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 252
	Yhteensä — Summa — *Total*	**177.3**	**40 763**
6	Varsinais-Suomen tub.piiri — Egentliga Finlands tub.distrikt		
	Varsinais-Suomen parantola (Paimio)	268.0	79 364
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	537
	Yhteensä — Summa — *Total*	**268.0**	**79 901**
7	Satakunnan tub.piiri — Satakunta tub.distrikt		
	Satalinnan parantola (Harjavalta)	365.0	84 167
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	493
	Yhteensä — Summa — *Total*	**365.0**	**84 660**
8	Keski-Hämeen tub.piiri — Mellersta Tavastlands tub.distrikt		
	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	389.0	54 987
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 651
	Yhteensä — Summa — *Total*	**389.0**	**56 638**
9	Kanta-Hämeen tub.piiri — Centraltavastlands tub.distrikt		
	Ahveniston sairaala (Hämeenlinna)	225.0	77 966
	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	1.0	75
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	720
	Yhteensä — Summa — *Total*	**226.0**	**78 761**
10	Kymen-Mikkelin tub.piiri—Kymmene-S:t Michels tub.distrikt		
	Tiuruniemen parantola (Joutseno)	245.0	82 303
	Kinkomaan parantola (Muurame)	1.8	139
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	2 678
	Yhteensä — Summa — *Total*	**246.8**	**85 120**
11	Pohjois-Karjalan tub.piiri — Norra Karelens tub.distrikt		
	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	168.1	44 899
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	600
	Yhteensä — Summa — *Total*	**168.1**	**45 499**
12	Pohjois-Savon tub.piiri — Norra Savolax tub.distrikt		
	Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi)	201.0	71 772
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 404
	Yhteensä — Summa — *Total*	**201.0**	**73 176**
13	Keski-Suomen tub.piiri — Mellersta Finlands tub.distrikt		
	Kinkomaan parantola (Muurame)	281.2	86 755
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 092
	Yhteensä — Summa — *Total*	**281.2**	**87 847**
14	Härmän tub.piiri — Härmä tub. distrikt		
	Härmän parantola (Kangasto, Alahärmä)	298.0	86 491
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 973
	Yhteensä — Summa — *Total*	**298.0**	**88 464**
15	Vasa tub.distrikt — Vaasan tub.piiri		
	Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pietarsaari)	160.0	35 814
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	1 522
	Yhteensä — Summa — *Total*	**160.0**	**37 336**

4.1.11 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no.*	Tuberkuloosipiiri [1]) Tuberkulosdistrikt [1]) *Tuberculosis district* [1])	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds*	Hoitopäiviä [2]) Vårddagar [2]) *Patient days* [2])
16	Keski-Pohjanmaan tub.piiri — Mellersta Österbottens tub.distrikt		
	Oulaisten parantola (Oulainen)	172.0	33 616
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	148
	Yhteensä — Summa — *Total*	**172.0**	**33 764**
17	Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri — Norra Österbottens tub.distrikt		
	Päivärinteen parantola (Muhos) ..	318.0	92 256
	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	1.9	640
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	998
	Yhteensä — Summa — *Total*	**319.9**	**93 894**
18	Lapin tub.piiri — Lapplands tub. distrikt		
	Muurolan parantola (Rovaniemen mlk.)	366.0	76 673
	Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter [3])	—	700
	Yhteensä — Summa — *Total*	**366.0**	**77 373**
19	Ålands tub.distrikt — Ahvenanmaan tub.piiri		
	Ålands centralsanatorium (Mariehamn — Maarianhamina)	45.0	10 696
	Yhteensä — Summa — *Total*	**45.0**	**10 696**
	(1—19) Yhteensä — Summa — *Total*	**4 344**	**1 164 110**
	1969	4 597	1 230 325
	1968	4 689	1 273 666
	1967	4 901	1 292 380
	1966	5 355	1 418 545
	1965	5 423	1 507 992

[1]) Piirin keskusparantola on mainittu ensimmäisenä, sen jälkeen keskusparantolat, joissa piiri omistaa sairaansijoja. — Distriktets centralsanatorium har nämnts först, därefter de centralsanatorier, däri distriktet äger vårdplatser. — *The central sanatorium of district is mentioned first, then the central sanatoria, where the district owns beds.*

[2]) Piirin potilaiden hoitopäivät. — Vårddagar för distriktets patienter. — *Patient days occupied by patients of district.*

[3]) Piirin potilaiden hoitopäivät muissa keskusparantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa. — Vårddagar för distriktets patienter i övriga centralsanatorier och sjukhusanstalter. — *Patient days in other central sanatoria and hospitals occupied by patients of district.*

4.1.12 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden keskimääräiset käyttömenot vuosina 1959—71
De genomsnittliga driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier åren 1959—71
Average running costs of central sanatoria of tuberculosis in 1959—71

Vuosi År *Year*	Menot hoitopäivää kohti — Utgifter per vårddag — *Costs per patient day*												
	Hallinto Förvaltning *Administration*	Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*	Sosiaaliturvamaksut Socialskyddsavgifter *Social security payments*	Ruokatalous Kosthållet *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdutgifter *Costs of examination and treatment*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och nyanskaffning *Maintenance and replacements*	Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter *Financing costs*	Muu toiminta Övrig verksamhet *Trading activity*	Yhteensä Summa *Total*
	mk												
1971	0.56	50.85		4.63	11.23	2.88	4.40	1.37	1.35	0.54	0.80		78.61
1970	0.47	43.19		4.41	8.92	2.31	4.13	1.08	1.09	0.42	0.15		66.17
1969	0.38	36.59		4.13	8.57	2.04	3.22	0.90	0.95	0.31	0.18		57.27
1968	0.35	31.81		3.90	7.14	1.97	3.31	0.81	0.81	0.28	0.17		50.55
1967	0.30	25.44		3.63	5.95	1.62	3.36	0.63	1.34	0.17	0.24		42.67
1966	0.25	17.71	2.84	3.38	5.72	1.43	2.74	0.55	0.99	0.06	0.13	0.16	35.97
1965	0.23	15.99	2.44	3.31	5.62	1.42	2.23	0.51	1.18	0.02	1.16	0.32	33.43
1964	0.20	13.33	2.08	2.87	4.66	1.34	2.21	0.36	0.93	0.13	0.17	0.26	28.54
1963	0.16	10.23	1.45	2.58	3.73	1.24	2.06	0.29	1.04	0.11	0.22	0.20	23.31
1962	0.13	8.47	1.10	2.30	3.30	1.17	1.56	0.22	0.54	0.42	0.22	0.04	19.47
1961	0.10	7.44	0.88	2.18	2.67	1.01	1.28	0.20	0.62	0.38	0.24	0.04	17.04
1960	0.08	7.27	0.66	2.20	1.85	1.02	0.85	0.17	0.33	0.46	0.12	0.03	15.04
1959	0.10	6.29	0.67	2.12	1.70	1.07	0.96	0.12	0.33	0.28	0.13	0.02	13.79

4.1.13 Keskusparantolat vuosina 1969 ja 1970
Centralsanatorier åren 1969 och 1970
Central sanatoria of tuberculosis in 1969 and 1970

Tub.piirin n:o Tub.distriktnr. *TB district no*	Laitos Inrättning *Institution*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*	Keskim. hoitoaika [3]) Medelvårdtid [3]) *Average stay* [3])	Kuormitus % Belastning % *Occupancy %*	Hoito- ja tutkimustoimenpiteitä Vård- och diagnostiska åtgärder *Treatment and diagnostic measures*						
							Pneumonectomia Lobectomia Resectio segmenti	Thoracoplastia	Muita rinnansisäisiä leikkauksia Övriga intra thoracala operationer *Other intrathoracic operations*	Bronchoscopia	Bronchographia	Keuhkojen toiminta-kyvyn määritys Lungfunktionsprov *Test for pulmonary function*	Sydänkatetrisaatio Hjärtkatetrisation *Cardiac catheterization*
	1969												
	1. Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria* [5])												
1	Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors)	[1]) 345	1 027	76 382	73.6	87.2	4	—	2	276	41	1 474	—
4	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	251	3 528	90 125	25.6	98.4	9	—	10	233	79	735	—
5	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	242	579	63 247	110.1	71.6	10	3	5	175	77	488	—
6	Varsinais-Suomen parantola (Paimio)	268	2 467	84 211	34.2	86.1	11	—	1	696	129	1 804	—
7	Satalinnan parantola (Harjavalta)	365	2 367	89 358	37.6	67.1	22	1	17	322	230	850	—
8	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	390	797	56 136	69.5	64.1	2	—	—	306	202	605	—
9	Ahveniston sairaala (Hämeenlinna)	225	1 428	79 594	55.8	97.1	5	1	3	413	253	378	—
10	Tiuruniemen parantola (Joutseno)	350	782	80 465	105.8	63.0	2	—	—	246	43	316	—
11	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	136	347	38 776	110.9	79.8	17	—	1	74	73	251	—
12	Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi)	250	920	69 592	75.8	94.7	32	—	15	237	175	1 298	—
13	Kinkomaan parantola (Muurame)	283	1 509	95 441	63.6	92.4	8	—	5	198	51	591	—
14	Härmän parantola (Alahärmä)	298	1 354	91 273	67.3	85.6	11	2	2	289	130	355	—
15	Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pietarsaari)	160	556	30 044	53.1	53.7	—	—	—	45	12	49	—
16	Oulaisten parantola (Oulainen)	284	338	41 875	113.9	40.4	—	—	2	87	69	36	—
17	Päivärinteen parantola (Muhos)	339	1 396	101 258	71.4	89.3	35	2	6	368	287	1 287	—
18	Muurolan parantola (Rovaniemen mlk.)	366	913	109 256	116.6	81.7	31	2	5	279	222	271	—
19	Ålands centralsanatorium (Mariehamn)	45	434	12 557	28.7	76.5	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	[2]) **4 597**	**20 742**	**1 209 590**	**58.1**	**77.9**	**199**	**11**	**74**	**4 244**	**2 073**	**10 788**	**—**
	1970												
	1. Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria* [5])												
1	Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors)	[1]) 345	968	69 135	71.3	78.9	14	—	11	253	35	2 376	—
4	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.)	251	4 336	89 086	20.4	97.2	27	—	2	261	74	770	—
5	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	242	575	60 098	103.1	68.2	3	1	5	158	69	465	—
6	Varsinais-Suomen parantola (Paimio)	268	2 770	79 482	28.6	81.3	16	2	4	673	164	1 681	—
7	Satalinnan parantola (Harjavalta)	365	2 959	84 410	28.6	63.4	6	2	34	279	232	1 023	—
8	Pikonlinnan sairaala (Kangasala)	390	877	55 274	63.2	65.6	—	—	22	350	308	901	—
9	Ahveniston sairaala (Hämeenlinna)	225	1 656	78 053	46.9	95.0	5	3	10	394	243	395	—
10	Tiuruniemen parantola (Joutseno)	245	1 033	82 737	78.4	92.5	3	—	—	301	107	709	—
11	Kontioniemen parantola (Kontiolahti)	170	550	45 675	85.5	93.2	10	—	—	69	66	213	—
12	Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi)	201	1 004	71 779	71.3	97.8	48	2	19	204	157	1 534	—
13	Kinkomaan parantola (Muurame)	283	1 878	86 913	45.9	85.2	10	—	6	257	81	727	—
14	Härmän parantola (Alahärmä)	298	1 978	86 638	43.8	86.0	7	—	6	343	76	489	—
15	Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pietarsaari)	160	913	35 857	39.7	61.4	—	—	—	83	50	330	—
16	Oulaisten parantola (Oulainen)	172	361	33 749	92.8	52.8	3	—	—	120	80	34	—
17	Päivärinteen parantola (Muhos)	318	1 961	92 473	47.0	79.7	22	1	5	454	349	1 264	—
18	Muurolan parantola (Rovaniemen mlk.)	366	846	78 743	89.1	58.9	21	—	—	279	194	640	—
19	Ålands centralsanatorium (Mariehamn)	45	423	10 696	25.7	65.1	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	[4]) **4 344**	**25 088**	**1 140 798**	**45.3**	**77.7**	**195**	**11**	**124**	**4 478**	**2 285**	**13 551**	**—**

[1]) Sairaalan käytössä 240 sairaansijaa, 3 osastoa (105 sairaansijaa) korjaus- ja muutostöiden alaisina. — Sjukhusets kapacitet 240 vårdplatser, 3 avdelningar (105 vårdplatser) under reparation och ändringsarbete. — *There were 240 beds at disposal of sanatoria, 3 departments (105 beds) under repair.*

[2]) Keskusparantoloiden virallinen paikkaluku on 4 902, näistä 305 sairaansijaa on vuokrattu yleissairaaloiden käyttöön. — Centralsanatoriernas officiella platsantal är 4 902, av vilka 305 vårdplatser är uthyrda åt lasaretten. — *Official number of beds in central sanatoria is 4 902, of which 305 beds are rented to general hospitals.*

[3]) Vuoden hoitopäivät jaettuna otettujen ja poistettujen potilaiden keskiarvolla. — Årets vårddagar dividerade med medeltalet av de inskrivna och utskrivna patienterna. — *Patient days of the year divided by the mean of number of admissions and number of discharges.*

[4]) Keskusparantoloiden virallinen paikkaluku on 4 600, näistä 256 sairaansijaa on vuokrattu yleissairaaloiden käyttöön. — Centralsanatoriernas officiella platsantal är 4 600, av vilka 256 vårdplatser är uthyrda åt lasaretten. — *Official number of beds in central sanatoria is 4 600, of which 256 beds are rented to general hospitals.*

[5]) Keskusparantoloiden lisäksi oli Hangonkadun hoitokoti, jonka tiedot olivat: sairaansijoja 31. 12. (1969 ja 1970) 96, otettuja potilaita (1969) 305, (1970) 271, hoitopäiviä (1969) 30 127, (1970) 30 055, keskimääräinen hoitoaika (1969) 99.8, (1970) 111.1 ja kuormitus (1969) 86.0, (1970) 85. 8.— Utöver centralsanatorierna fanns Hangögatans vårdhem, vars uppgifter var: vårdplatser den 31. 12. (1969 och 1970) 96, intagna patienter (1969) 305, (1970) 271, vårddagar (1969) 30 127, (1970) 30 055, medelvårdtiden (1969) 99.8, (1970) 111.1 och belastningen (1969) 86.0, (1970) 85.8. — *In addition to central sanatoria there was Hangonkatu nursing home. Its figures were: hospital beds on 31. 12. (1969 and 1970) 96, admissions (1969) 305, (1970) 271, patient days (1969) 30 127, (1970) 30 055, average stay (1969) 99.8, (1970) 111.1 and occupancy (1969) 86.0, (1970) 85.8.*

4.2 Muut ns. kansantaudit. Tapaturmat

Syöpä. Syövän eli pahanlaatuisten kasvainten esiintymisestä on vuodesta 1953 alkaen kerännyt tietoja Suomen Syöpärekisteri, jota johtaa lääkintöhallituksen, Suomen Syöpäyhdistyksen, Tilastokeskuksen, Suomen lääkäriliiton ja Suomen Henkivakuutusyhtiöiden yhdistyksen edustajien muodostama toimikunta. Erilaiset sairaanhoitolaitokset, patologiset laboratoriot ja lääkärit lähettävät syöpärekisterille ilmoituksen toteamistaan syöpätapauksista, vuodesta 1961 alkaen ilmoittaminen on ollut pakollista. Tilastokeskus lähettää rekisterille jäljennökset niistä kuolintodistuksista, joissa syöpä on mainittu. Lisäksi verrataan rekisteriä tilastokeskuksessa vuosittain laadittuun kuolleiden aakkoselliseen nimiluetteloon, jolloin saadaan selville syöpäpotilaiden koko kuolleisuus, kaikkien syöpäpotilaiden kuolemansyynähän ei ole syöpä.

Syöpään liittyvä tutkimus- ja valistustyö ja syövän varhaiseen toteamiseen tähtäävä toiminta on tapahtunut suuressa määrin syöpäjärjestöjen, Suomen Syöpäyhdistyksen ja Syöpäsäätiön, toimesta. Syöpäjärjestöt ovat myös perustaneet ja ylläpitäneet syöpäsairauksien hoitolaitoksia.

Suomen Syöpäyhdistys ryhtyi vuonna 1962 järjestämään joukkotutkimuksia kohdun kaulaosan syövän esi- ja varhaisasteiden toteamiseksi. Alkuvuosien kokeiluluonteinen toiminta on siinä määrin laajentunut, että vuoden 1970 lopussa nämä joukkotutkimukset oli otettu terveydenhuolto-ohjelmaan 503 kunnassa. Tutkimuksiin kutsutaan kunakin vuonna 40, 45 ja 50 vuotta täyttävät naiset, usein myös nuorempiakin (useimmiten 35 vuotta täyttäviä). Tutkittavat valitaan väestörekisteristä tietokoneen avulla, joka myös huolehtii kutsukorttien lähettämisestä yms. Vuonna 1970 tutkittiin Syöpäyhdistyksen järjestämissä tarkastuksissa 99 611 naista. Pahanlaatuisia kohdunkaulaosan muutoksia tai niiden esiasteita on joukkotarkastuksissa löydetty vuosittain keskimäärin 0.53 %:lla tutkituista. Vuonna 1970 laadittiin Syöpäyhdistyksessä suunnitelma myös mahasyövän varhaistoteamiseen tähtäävien joukkotarkastusmenetelmien kokeilemiseksi.

Tutkimukset ovat tarkastetuille maksuttomia, ja sen vuoksi osallistumisprosentti on yleensä ollut 75—80. Tutkimukset Syöpäyhdistys järjestää yhteistoiminnassa kuntien terveydenhoitoviranomaisten kanssa, ja kustannuksista ovat vastanneet asianomaiset kunnat.

Vuonna 1967 perustettiin Syöpärekisterin osana toimiva Joukkotarkastusrekisteri. Sen tarkoituksena on avustaa joukkotarkastuksiin liittyvissä käytännön toimenpiteissä sekä selvittää joukkotarkastustoiminnan tarkoituksenmukaisuus seuraamalla kohdun kaulaosan syövän yleisyydessä tapahtuvia muutoksia ja joukkotarkastusten mahdollisia vaikutuksia kohdun kaulaosan syövän esiintymiseen.

Kohdun kaulaosan syövän varhaistoteamiseen pyrkivää joukkotutkimustoimintaa harjoittaa myös Turunmaan sairaalan kuntainliitto, johon kuuluu 8 kuntaa. Esim. 1970 tarkastettiin näissä kunnissa yhteensä 516 naista. Rintasyövän esi- ja varhaisasteiden löytämiseksi Kansaneläkelaitoksen autoklinikka pani Lapin läänissä vuosina 1969—70 toimeen naisten joukkotarkastuksia, jotka olivat luonteeltaan lähinnä kokeilutarkastuksia sopivan menetelmän löytämiseksi.

Syöpäyhdistys on perustanut joukkotutkimuksissa otettujen solunäytteiden tutkimista varten solututkimuslaboratorioita, joita oli vuoden 1970 lopussa eri puolilla maata kaikkiaan 11 ja joissa vuonna 1970 tutkittiin 137 881 solunäytettä. Viiden laboratorion yhteydessä oli myös laboratorio jatkotutkimuksissa

4.2 De övriga s.k. folksjukdomarna. Olycksfall

Cancer. Beträffande förekomsten av cancer eller maligna tumörer har uppgifter samlats från och med år 1953 av Finlands Cancerregister, som ledes av en nämnd, bildad av representanterna för medicinalstyrelsen, Finlands Cancerförening, Statistikcentralen, Finlands Läkarförbund och Förbundet för Finlands Livförsäkringsbolag. Olika sjukvårdsinrättningar, patologiska laboratorier och läkare sänder till Cancerregistret anmälningar av konstaterade cancerfall; sedan år 1961 har anmälan varit obligatorisk. Statistikcentralen sänder till registret avskrifterna av de dödsattester, där cancer omnämnts. Därutöver jämföres registret med den alfabetiska namnförteckning, som årligen utarbetas vid Statistikcentralen, varvid cancerpatienternas totalmortalitet framkommer; alla cancerpatienters dödsorsak är ju inte cancer.

Forsknings- och upplysningsarbetet i samband med cancer samt den verksamhet, som är inriktad på möjligast tidigt konstaterande av cancer, har till största delen ombesörjts av cancerorganisationerna, Finlands Cancerförening och Cancerstiftelsen. Cancerorganisationerna har även grundat och underhållit vårdinrättningar för vården av cancersjukdomar.

Cancerföreningen i Finland började organisera massundersökningar för konstaterande av livmoderhalskräftans för- och tidiga stadier. Begynnelseårens experimentartade verksamhet har utvidgat sig i sådan mån att dessa massundersökningar hade tagits vid slutet av 1970 i hälsovårdsprogrammet av 503 kommuner. Till undersökningar inkallas årligen de kvinnor vilka fyller 40, 45 och 50 år, ofta även yngre (oftast fyllda 35 år gamla). De undersökta väljs ur befolkningsregistret med datamaskin, som även ombesörjer sändandet av inkallelsekorten o.d. År 1970 undersöktes vid tillfällen anordnade av Cancerföreningen 99 611 kvinnor. Maligna ändringar i livmoderhalsen eller dessas förstadier har vid massundersökningarna årligen hittats i medeltal hos 0.53 % av de undersökta. År 1970 utarbetades vid Cancerföreningen också en plan för experiment av massundersökningsmetoder, vilkas mål är det tidiga konstaterandet av malign tumör i magsäcken.

Undersökningarna är avgiftsfria för de undersökta, och därför har deltagningsprocenten i allmänhet varit 75—80. Cancerföreningen anordnar undersökningarna i samarbete med kommunernas hälsovårdsmyndigheter, och för kostnaderna har svarat vederbörliga kommuner.

År 1967 grundades Gruppundersökningsregistret, som verkar såsom en del av Cancerregistret. Dess uppgift är att bistå vid praktiska åtgärder i samband med gruppundersökningar och utreda gruppundersökningsverksamhetens ändamålsenlighet genom att följa med ändringar, vilka sker i samband med frekvensen av cancer i livmodershalsen, och den verkan gruppundersökningarna eventuellt har vid förekomsten av cancer i livmodershalsen.

Massundersökningsverksamhet för tidigt konstaterande av livmoderhalscancer idkar även kommunalförbundet för Åbolands sjukhus, till vilket hör åtta kommuner. T.ex. år 1970 undersöktes i dessa kommuner sammanlagt 516 kvinnor. För hittande av bröstcancers för- och tidiga stadier verkställde Folkpensionsanstaltens bilklinik i Lapplands län 1969—70 massundersökningar av kvinnor, vilka till sin karaktär var närmast experimentundersökningar för finnande av en lämplig metod.

Cancerföreningen har grundat för undersökning av cellprov sytologiska laboratorier, vilkas antal vid slutet av 1970 i olika delar av landet var inalles 11 och i vilka 1970 undersöktes 137 881 cellprov. I samband med fem laboratorier fanns även ett laboratorium för undersökning av i massundersökning tagna

otettujen kudosnäytteiden tutkimista varten, vuonna 1970 kudosnäytteitä tutkittiin 17 372. Kudostutkimuslaboratoriot palvelivat myös syöpäpoliklinikkoja, syöpäsairauksien varhaistoteamiseen keskittyneitä lääkäriasemia. Syöpäpoliklinikkoja oli maassa vuoden 1970 lopussa 7, ja niissä kävi mainittuna vuonna 19 002 potilasta. Poliklinikoista 6 oli Suomen Syöpäyhdistyksen ylläpitämiä ja yksi paikallisen syöpäyhdistyksen.

Syöpäsairauksien hoito tapahtuu enimmäkseen yleissairaaloissa, joissa oli sädehoidon sairaansijoja seuraavasti:

	1969	1970
Etelä-Saimeen keskussairaala, Lappeenranta	40	40
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sädehoitoklinikka	125	125
Keski-Suomen keskussairaala, Jyväskylä	52	52
Oulun lääninsairaala	62	62
Tampereen keskussairaala	—	32
Turun yliopistollisen keskussairaalan sädehoitoklinikka	50	50
Vaasan keskussairaala	41	41
Syöpäjärjestöjen sairaalat:		
Sairaskoti Radium, Helsinki	85	85
Turun Radiumkoti, Turku	78	78
Sairaansijoja yhtenesä	533	565

Syöpäjärjestöjen sairaalat eivät yksityisinä sairaanhoitolaitoksina ole lakisääteisen valtionavun piirissä samalla tavoin kuin kunnalliset sairaalat ja sen vuoksi syöpäjärjestöille on sairaalatoiminnasta koitunut vuosittain niin suuria tappioita, että neljä sairaalaa luovutettiin 1. 1. 1969 keskussairaalapiirien kuntainliittojen ylläpidettäviksi. Lopulliset kauppasopimukset näistä sairaaloista tehtiin vaikeuksien jälkeen vuonna 1970. Syöpäjärjestöjen sairaaloissa potilailta peritään sama hoitopäivämaksu kuin keskussairaaloissakin, eivätkä potilaat suorita lisäkorvausta saamistaan lääkkeistä tai lääkärinhoidosta. Sangen monet maamme kunnista myöntävät syöpäpotilaille korvauksia sairaalamaksuista, lääkekuluista, lääkärinpalkkioista, matkoista, proteeseista yms. ja lisäksi monet kunnat maksavat myös erityistä toipilasrahaa. Koska kyseiset etuudet eivät ole lakisääteisiä, kuntien suomat etuudet vaihtelevat yksityiskohdissaan melkoisesti (ks. Syöväntorjunta n:o 8/72).

Käytännöllisistä syistä johtuen ei uusista syöpätapauksista saada riittävän varmoja tietoja ennen kuin 2—3 vuotta kestänyt kontrolliaika on kulunut, joten tällä kertaa ovat käytettävissä vuoden 1969 tiedot (taulu 4.2.1). Syöpään kuolleista on tässä julkaisussa vuosien 1969—70 tiedot (taulu 4.2.2).

Syöpärekisterin mukaan todettiin maassamme vuonna 1969 yhteensä 11 326 uutta syöpätapausta. Kuolemansyytilaston mukaan syöpään kuoli vuonna 1969 yhteensä 7 815. Sekä uusien tapausten että kuolleiden kohdalla suurimman ryhmän muodostavat keuhkosyöpäpotilaat. Keuhkosyövän uusien tapausten ja kuolleiden määrät ovat likimain yhtä suuret.

Syöpää voidaan tarkastella myös sairaalankäytön kannalta, yleissairaalathan lähettivät vuonna 1960 ja sittemmin vuodesta 1967 lähtien jatkuvasti, poistoilmoituksen jokaisesta sairaalasta poistetusta potilaasta. Oheisessa asetelmassa verrataan syöpäpotilaita koskevia sairaalankäyttöä kuvaavia lukuja syövän primaarisen sijainnin mukaan eriteltynä. Jotta saataisiin käsitys siitä mikä on syövän osuus kaikesta yleissairaalahoidosta, on asetelmaan otettu luvut, jotka osoittavat sairaaloiden kokonaiskäytön sekä käynteinä että potilaspäivinä. Viimeksi mainituista käytettiin syövän hoitoon vuonna 1960 n. 5.7 %, mutta vuonna 1970 suhdeluku oli lisääntynyt 8.2:ksi. Vuonna 1960 syövän hoitoon käytettiin jatkuvasti n. 994 sairaansijaa, mutta vuonna 1970 yli kaksi kertaa enemmän (2 175). Laskelmissa on kuormitusprosenttina käytetty lukua 90.

vävnadsprov. År 1970 undersöktes 17 372 vävnadsprov. De histologiska laboratorierna betjänade också cancerpolikliniker, läkarstationer, vilka koncentrerat sig på tidigt konstaterande av cancersjukdomar. Vid slutet av 1970 fanns det sju cancerpolikliniker i landet och de besöktes samma år av 19 002 patienter. Sex av poliklinikerna underhölls av Finlands Cancerförening och en av den lokala cancerföreningen.

Vården av cancersjukdomar sker mestadels på lasarett, i vilka det fanns sjukplatser för radiologi enligt följande:

	1969	1970
Södra Saimens centralsjukhus, Villmanstrand	40	40
Strålbehandlingskliniken i Helsingfors universitetscentralsjukhus	125	125
Mellersta Finlands centralsjukhus, Jyväskylä	52	52
Uleåborgs länssjukhus	62	62
Tammerfors centralsjukhus	—	32
Strålbehandlingskliniken i Åbo universitetscentralsjukhus	50	50
Vasa centralsjukhus	41	41
Cancerorganisationernas sjukhus:		
Sjukhemmet Radium, Helsingfors	85	85
Åbo Radiumhem, Åbo	78	78
Antal vårdplatser sammanlagt	533	565

Sjukhusen ägda av cancerorganisationer hör såsom privata sjukvårdsinrättningar inte på samma sätt till kretsen av det lagstadgade statsunderstödet som kommunala sjukhus och fördenskull har så stora förluster årligen uppstått till cancerorganisationerna av sjukhusverksamheten att fyra sjukhus överläts 1. 1. 1969 för att upprätthållas av centralsjukhusdistriktens kommunalförbund. De slutliga köpeavtalen slöts efter många svårigheter 1970. På cancerorganisationernas sjukhus uppbärs av patienterna samma vårddagsavgift som på centralsjukhusen och patienterna betalar ingen tilläggsersättning för erhållna läkemedel eller läkarvård. Ganska många av vårt lands kommuner beviljar cancerpatienterna ersättningar för sjukhusavgifter, läkemedelskostnader, läkararvoden, resor, protester osv. och dessutom utbetalar många kommuner även en speciell konvalescentpeng. Emedan nämnda fördelar inte är lagstadgade varierar de av kommunerna beviljade förmånerna avsevärt med beaktande av sina detaljer (se Syöväntorjunta No 8/72).

Av praktiska skäl får man inte tillräckligt säkra uppgifter över nya cancerfall förrän efter den 2—3 år långa kontrolltiden så att denna gång förfogas över årets 1969 uppgifter (tabell 4.2.1). Denna publikations uppgifter över personer som dött i cancer härstammar från åren 1969—70 (tabell 4.2.2).

Enligt cancerregistret konstaterades i vårt land 1969 sammanlagt 11 326 nya cancerfall. Enligt dödsorsaksstatistiken dog år 1969 sammanlagt 7 815 i cancer. Både beträffande nya fall och de döda bildas den största gruppen av lungcancerpatienterna. Antalen nya fall och döda i lungcancer är nästan lika.

Cancer kan betraktas även med tanke på anlitandet av sjukhus, lasaretten har ju år 1960 och sedermera fr.o.m. år 1967 kontinuerligt skickat en utskrivningsrapport för varje från sjukhuset utskriven patient. I följande uppställning jämförs siffror över cancerpatienternas anlitande av sjukhus specificerade enligt det primära läget. För att få en uppfattning om cancers andel i all sjukhusvård har i uppställningen tagits siffror, vilka utvisar sjukhusens totalanlitande, både som besök och patientdagar. Av de sistnämnda anlitades för vården av cancer år 1960 c. 5.7 %, men proportionstalet hade ökat år 1970 till 8.2. År 1960 användes för cancervården kontinuerligt c. 994 sjukplatser, men år 1970 nästan dubbelt (2 175). I beräkningarna har som belastningsprocent används siffran 90.

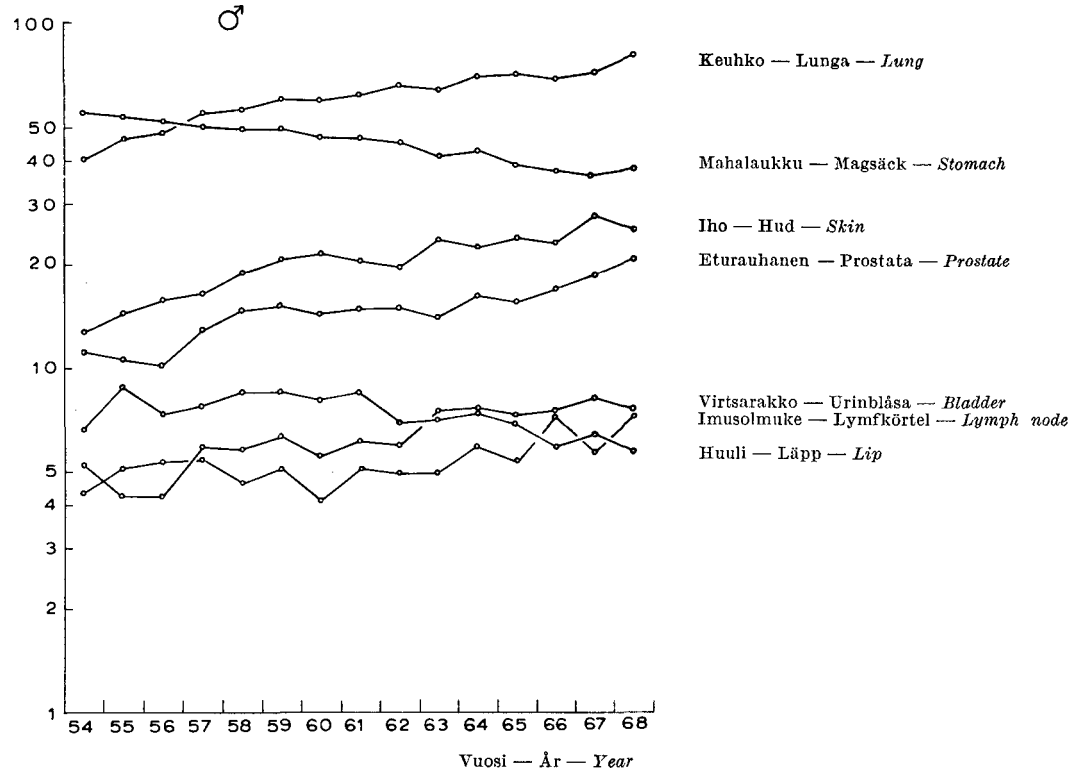

Kuvio 4.2.1 Eräiden syöpämuotojen uudet tapaukset miehillä 100 000 miestä kohti vuosina 1954—68
Fig. 4.2.1 Nya fall hos män i vissa cancerarter per 100 000 män åren 1954—68
Fig. 4.2.1 New cases of selected forms of cancer in males per 100 000 males in 1954—68

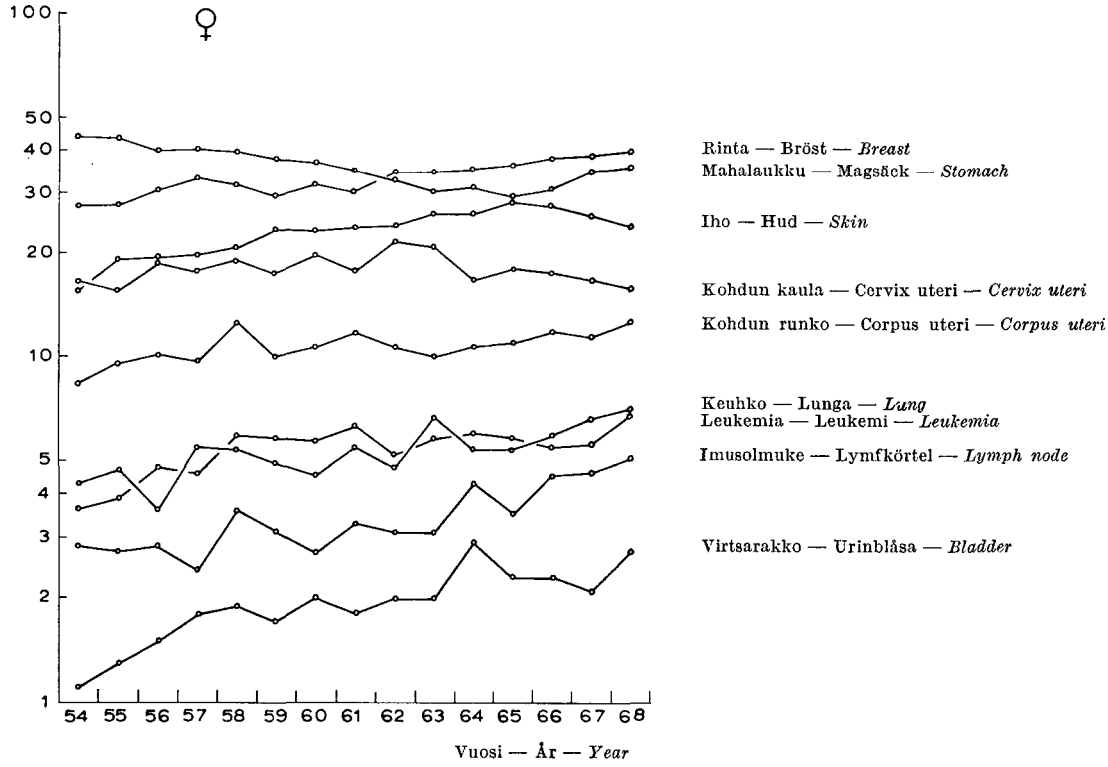

Kuvio 4.2.2 Eräiden syöpämuotojen uudet tapaukset naisilla 100 000 naista kohti vuosina 1954—68
Fig. 4.2.2 Nya fall hos kvinnor i vissa cancerarter per 100 000 kvinnor åren 1954—68
Fig. 4.2.2 New cases of selected forms of cancer in females per 100 000 females in 1954—68

Yleissairaaloista vuosina 1960 ja 1970 poistetut syöpäpotilaat ja heidän hoitopäivänsä — Lasarettens utskrivna cancerpatienter och deras vårddagar åren 1960 och 1970 — *Cancer patients discharged from general hospitals and their patient days in 1960 and 1970*

N:o Nr *No*	Primaarinen sijainti Primärt läge *Primary site*	Potilaat — Patienter — *Patients*		Potilaspäivät — Patientdagar *Patient days*	
		1960	1970	1960	1970
161—163	Kurkunpää ja hengityselimet — Larynx och respirationsorganen — *Larynx and respiratory organs*	2 513	5 842	52 462	112 093
150—151	Ruokatorvi ja mahalaukku — Matstrupe och magsäck — *Esophagus and stomach*	2 839	4 161	53 688	93 453
140—149	Suuontelo ja nielu — Munhåla och farynx — *Buccal cavity and pharynx*	597	874	8 511	19 351
152—154	Suolisto — Tarmkanal — *Intestines*	984	2 521	24 087	57 741
174	Nisä — Bröstkörtel — *Breast*	1 617	3 387	30 627	66 893
180—183	Naisen sukuelimet — Kvinnliga genitalorganen — *Genital organs of woman*	2 391	4 739	35 940	83 455
185	Eturauhanen — Prostata — *Prostate*	535	1 355	13 236	26 280
204—207	Valkoveritauti — Leukemi — *Leukemia*	725	1 257	15 164	23 259
200—203	Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — *Lymphatic and hematopoietic tissues*	823	2 076	16 434	39 836
	Muu pahanl. — Annan malign — *Other malign*	3 756	9 542	76 223	192 067
	Yhteensä — Summa — *Total*	**16 780**	**35 754**	**326 372**	**714 434**
	Koko aineisto — Hela materialet — *Total material*	**472 466**	**701 143**	**5 755 078**	**8 729 539**

Tapaturmat

Yleisyytensäkin vuoksi voidaan tapaturmat hyvin rinnastaa kansantauteina pidettäviin sairauksiin. Erilaisista tapaturmista kuuluvat jatkuvan tilastoinnin piiriin tieliikennetapaturmat ja työtapaturmat, joista sen tähden on saatavilla melko runsaasti tietoa. Tosin nämä tilastot eivät sisällä aivan kaikkia tieliikenne- ja työtapaturmia. Kuolemansyytilasto on peittävyydeltään huomattavasti parempi, koska siitä ei systemaattisesti jätetä pois mitään tapaturmien ryhmää, mutta se antaa tietoa vain vaikeimmista tapauksista, jotka ovat johtaneet kuolemaan. Valtaosa tapaturmien uhreista jää eloon joko invalidina tai täysin parantuneena.

Tässä julkaisussa nojaudutaan Tilastokeskuksen ja sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalipoliittisen tutkimusosaston keräämiin tapaturmatilastoihin.

Koska mainitut tilastot sisältyvät itsenäisinä niteinä (Tilastotiedotus LI: Tieliikennevahingot, SVT XXVI A: Työtapaturmat ja SVT VI B: Kuolemansyyt) Suomen Virallisen Tilaston tai Tilastokeskuksen julkaisusarjoihin, on tässä yhteydessä tyydytty esittämään niistä ainoastaan eräitä tärkeimpiä kohtia. Tapaturmista saadaan tietoja myös lääkintöhallituksen keräämistä sairaaloiden poistoilmoituksista, joissa on erityisesti otettu huomioon tapaturmat. Aineistoa on käytetty pääasiassa tutkimuksiin. Esim. Lääkintöhallituksen tutkimuksia-sarjassa ilmestyi vuonna 1972 tutkimus (Pär Slätis: Tapaturmapotilaiden sairaansijatarve, Helsinki 1972. 46 s), jossa tarkastellaan tapaturmapotilaiden yleissairaalahoitoa Uudenmaan läänissä ja esitetään ennuste vuodelle 1980.

Julkisuudessa esiintyy myös muiden laatimia tilastoja, jotka jonkin verran poikkeavat edellä mainittujen laitosten valmistamista tilastoista.

Tässä julkaisussa on tieliikennevahingoista tietoja tauluissa 4.2.3—4.2.7 ja tapaturmaisista kuolemista taulussa 4.2.3, sen sijaan työtapaturmista on tietoja vain tekstiosassa.

Tieliikennevahingot

Tieliikennevahinkotilasto käsittää poliisin tietoon tulleet teillä, kaduilla ja muilla yleisillä paikoilla sattuneet liikenne-

Olycksfall

Redan på grund av sin höga frekvens kan olycksfallen väl jämställas med sådana sjukdomar, som anses vara folksjukdomar. Av olika olycksfall föres kontinuerlig statistik över vägtrafik- och arbetsolycksfall, av vilka därför kan erhållas ganska mycket uppgifter. Dock innehåller denna statistik ej alla vägtrafik- och arbetsolycksfall. Dödsorsaksstatistiken täcker märkbart bättre, emedan från den ingen grupp av olycksfall systematiskt bortlämnas, men den ger uppgifter endast beträffande de svåraste fallen med döden som följd. Huvuddelen av olycksfallsoffren blir vid liv antingen som invalider eller fullt återställda.

I denna publikation stöder man sig på olycksfallsuppgifter samlade av Statistikcentralen och social- och hälsovårdsministeriets socialpolitiska forskningsavdelning.

Emedan nämnda statistik ingår såsom självständiga band i publikationsserierna av Finlands Officiella Statistik (Statistiska uppgifter LI: Vägtrafikolycksfall. SVT XXVI A: Olycksfall i arbete och SVT VI B: Dödsorsaker), har i detta sammanhang framställts endast vissa viktigaste punkter av dem. Beträffande olyckor erhålls uppgifter även från de av medicinalstyrelsen samlade sjukhusen utskrivningsrapporter, i vilka olyckor speciellt iakttagits. Materialet har i huvudsak använts för forskningsändamål. T.ex. i serien Medicinalstyrelsens undersökningar utkom 1972 en studie (Pär Slätis: Olycksfallspatienternas vårdplatsbehov, Helsingfors 1972, 46 s.), i vilken granskas vården av olycksfallspatienter på allmänna sjukhus i Nylands län, och framställs en prognos för år 1980.

I offentligheten framkommer även statistiska uppgifter utarbetade av andra, vilka i någon mån avviker från nämnda anstalters statistik.

I denna publikation finns det uppgifter om vägtrafikolycksfall i tabeller 4.2.3—4.2.7 och av dödsfall genom olyckshändelser i tabell 4.2.3; istället finns det uppgifter om arbetsolycksfall endast i texten.

Vägtrafikolycksfall

Vägtrafikolycksfallsstatistiken omfattar alla trafikskador på landsvägar, gator och andra allmänna platser, vilka kommit

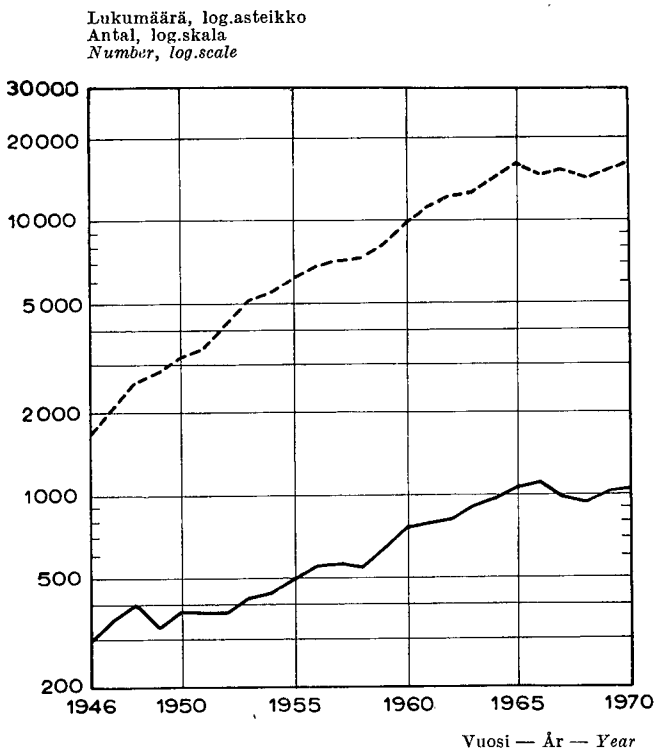

Kuvio 4.2.3 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet vuosina 1946—70
Fig. 4.2.3 De skadade och döda i vägtrafikolyckor under åren 1946—70
Fig. 4.2.3 Injured and deaths from road traffic accidents in 1946—70

— — — Loukkaantuneet — Skadade — *Injured*
——— Kuolleet — Döda — *Deaths*

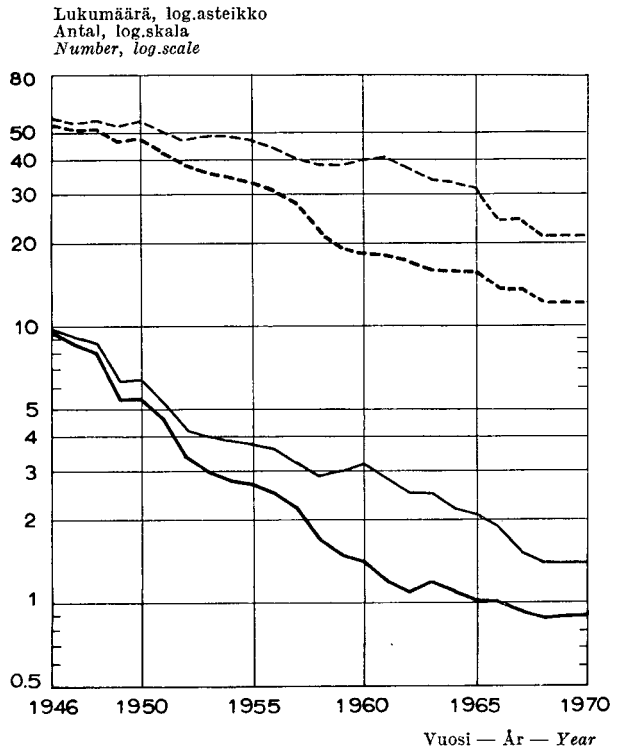

Kuvio 4.2.4 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet 1 000 moottoriajoneuvoa ja 1 000 autoa kohti vuosina 1946—70
Fig. 4.2.4 De skadade och döda i vägtrafikolyckor per 1 000 motorfordon och per 1 000 bilar under åren 1946—70
Fig. 4.2.4 Injured and deaths from road traffic accidents per 1 000 motor vehicles and 1 000 cars in 1946—70

— — — Loukkaantuneet 1 000 autoa kohti — Skadade per 1 000 bilar *Injured per 1 000 cars*
— — — Loukkaantuneet 1 000 moottoriajoneuvoa kohti — Skadade per 1 000 motorfordon — *Injured per 1 000 motor vehicles*
——— Kuolleet 1 000 autoa kohti — Döda per 1 000 bilar — *Deaths per 1 000 cars*
——— Kuolleet 1 000 moottoriajoneuvoa kohti — Döda per 1 000 motorfordon — *Deaths per 1 000 motor vehicles*

vahingot. Tapahtuma katsotaan tieliikennevahingoksi, jos vahinko johtaa kuolemaan, loukkaantumiseen tai omaisuusvahinkoihin, ja jos vahingossa on osallisena ainakin yksi liikkuva ajoneuvo ja vahinko sattuu yleisellä paikalla. Tieliikennevahingoksi ei siis katsota sellaisella alueella sattunutta vahinkoa, jolla liikkuminen on sallittu vain määrätyssä tarkoituksessa tai omistajan luvalla (esim. tehdas-, rautatie- tai satama-alue).

Tieliikennevahinkotilaston laatii Tilastokeskus poliisilta saamiensa tieliikennevahinkoilmoitusten perusteella.

Suomen tieliikennevahinkotilastossa kuolleeksi luokitellaan henkilö, joka on kuollut tapaturman johdosta heti tai 30 vuorokauden kuluessa, jos kuolema sattuu myöhemmin tapaus luokitellaan loukkaantumiseksi. Kansainvälisissä vertailuissa on muistettava, että "kuollut" voidaan kuolinajaltaan määritellä monella muullakin tavoin. Esim. Ranskassa "kuolleeksi" katsotaan henkilö, joka on kuollut heti tai 6 vuorokauden kuluessa. Italiassa tämä aika on 7 vuorokautta ja USA:ssa yksi vuosi. Taulussa 4.2.7 esiintyvät maat noudattavat kaikki 30 vuorokauden aikarajaa.

Maassamme sattui vuonna 1970 yhteensä 30 466 tieliikenneonnettomuutta, joista 11 439 oli sellaisia, missä yksi tai useampi

till polisens kännedom. Händelsen anses vara ett vägtrafikolycksfall, om den leder till döden, skador eller egendomsskador, och om i skadan deltar åtminstone ett rörligt fordon och skadan sker på allmänt ställe. Såsom vägtrafikolycksfall anses således ej en skada, som skett på ett sådant område, där man får röra sig enbart i bestämt syfte eller på ägarens tillstånd (t.ex. fabriks-, järnvägs- eller hamnområde).

Statistikcentralen utarbetar vägtrafikolycksfallsstatistiken på basen av de trafikolycksfallsanmälningar, som den erhåller från polisen.

Såsom död klassificeras i den finska vägtrafikolycksfallsstatistiken en person, som dött för olycksfallets skull genast eller inom 30 dygn; om döden följer senare, klassificeras händelsen som skada. Vid internationella jämförelser bör man komma ihåg att en "död" kan beträffande tidpunkten för döden definieras på många andra sätt. T.ex. i Frankrike anses som "död" en person, som dött genast eller inom sex dygn. I Italien är denna tid sju dygn och i U.S.A. ett år. I tabell 4.2.7 uppräknade länder följer alla 30 dygns tidsgräns.

I vårt land skedde 1970 sammanlagt 30 466 vägtrafikolycksfall, av vilka 11 439 var sådana, i vilka en eller flera personer

henkilö kuoli tai loukkaantui. Näistä henkilövammoja aiheuttaneista oli ns. alkoholitapauksia (onnettomuuksia, joissa ainakin yksi osapuolista oli alkoholin tai muun huumeen vaikutuksen alainen) kaikkiaan 1 501.

dog eller skadades. Av de skador, vilka vållade personskador, var s.k. alkoholfall sammanlagt 1 501.

Työtapaturmat

Työtapaturmatilasto käsittää vakuuttamisvelvollisten työnantajien töissä (työpaikalla, työpaikkaan kuuluvalla alueella tai työasioissa työpaikan ulkopuolella) sattuneet ns. työpaikkatapaturmat ja lisäksi ammattitautitapaukset ja matkatapaturmat eli tapaturmat, jotka ovat sattuneet matkalla asunnosta työhön tai työstä asuntoon. Tilastoon sisältyvät myös valtion töissä henkilöä kohdanneet tapaturmat, ammattitaudit ja matkatapaturmat sekä eräät muut valtion varoista korvattavat tapaturmat. Tilaston ulkopuolelle jäävät mm. itsenäisille yrittäjille sattuneet tapaturmat ja heissä todetut ammattitaudit.

Tilaston on laatinut sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalipoliittinen tutkimustoimisto vakuutuslaitoksilta ja valtion tapaturmavirastolta saamiensa ilmoitusten pohjalta. Tilaston laadinta siirtyi vuonna 1973 työsuojeluhallitukselle.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eräitä tietoja työtapaturmista vuosilta 1969—70.

Arbetsolycksfall

Arbetsolycksfallsstatistiken omfattar alla olycksfall, vilka skett i försäkringspliktiga arbetsgivares arbeten (på arbetsplats, område tillhörigt arbetsplatsen eller i arbetsärenden utanför arbetsplatsen) samt ytterligare yrkessjukdomsfall och reseolycksfall eller olycksfall, vilka skett under resan från bostad till tjänst eller från tjänst till bostad. I statistiken ingår även olycksfall i statliga arbeten, såsom yrkessjukdomsfall och reseolycksfall jämte vissa andra olycksfall vilka bör ersättas ur statens medel. Utanför statistiken är bl.a. självständiga företagares olycksfall och hos dem konstaterade yrkessjukdomar.

Statistiken har utarbetats av social- och hälsovårdsministeriets socialpolitiska forskningsavdelning på basen av de anmälningar, som den erhåller från försäkringsanstalter och statens olycksfallsverk. Statistikens utarbetande flyttades år 1973 till arbetarskyddsstyrelsen.

I följande uppställning framställs några uppgifter över arbetsolycksfall 1969—70.

Työtapaturmat vuosina 1969—70 — Olycksfall i arbete åren 1969—70 — *Industrial accidents, 1969—70*

	Kaikki tapaukset Alla fall *All cases*		Niistä — Därav — *Of which:* Kuolemaan johtaneet Ledd till döden *Led to death*		Invaliditeettiin johtaneet Ledd till invaliditet *Led to invalidity*	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Työpaikkatapaturmat — Olycksfall på arbetsplatsen — *Accidents on work place*	163 936	186 324	209	211	1 106	1 280
Niistä — Därav — *Of which:*						
Ns. pikkutapaukset — S.k. små fall — *Small cases*[1])	45 881	52 540	.	.	.	.
Matkatapaturmat — Färdolycksfall — *Accidents on way to or from work place*	17 528	18 757	106	107	261	297
Niistä — Därav — *Of which:*						
Ns. pikkutapaukset — S.k. små fall — *Small cases*[1])	3 416	3 668	.	.	.	.
Ammattitaudit — Yrkessjukdomar — *Occupational diseases*	1 703	2 143	5	1	113	196

[1]) Esim. roska silmässä, naula jalkaan. — T.ex. skräp i ögat, spik i foten. — *E.g. a mote in the eye, a nail in the foot.*

Tapaturmaisesti kuolleista (taulu 4.2.3) on moottoriajoneuvotapaturmissa kuolleiden määrä suhteellisesti suurin, 39.0 % (1970). Tämäntyyppisten tapaturmakuolemien absoluuttinen määrä vaihtelee vuosittain sangen vähän, mikä viittaa siihen, että nämä tapaturmat eivät ole satunnaisilmiöitä vaan ainakin jossain määrin kontrolloitavia tapahtumia. Toisen huomattavan suuren ryhmän muodostavat putoamis- ja kaatumiskuolemat, niiden suhteellinen osuus oli 17.3 % (1970). Tämäntyyppiset kuolemat ovat ilmeisesti yhteydessä fyysiseen kunnon heikentymiseen, sillä 76.3 %:ssa tapauksista (1970) oli kysymys vanhuksesta, *65 vuotiaista tai sitä iäkkäämmistä.*

Se kuva, minkä erilaiset tapaturmatilastot antavat, osoittaa että maassamme on tässä mielessä vielä paljon tehtävää.

Tapaturmien ehkäisemistyössä Tapaturmantorjunta ry:llä on ollut tärkeä osa. Sen työturvallisuusjaosto on huolehtinut työturvallisuustoiminnasta ja liikennejaosto (TALJA) liikenneturvallisuustyöstä. Vuoden 1972 alussa jaostot itsenäistyivät ja perustivat oman organisaationsa. Työtapaturmien ehkäisemisestä huolehtii nykyään Työsuojelu ry. ja liikennevalistustyöstä Liikenneturva ry.

Työturvallisuuden tehostamiseksi eräät työmarkkinajärjestöt tekivät vuonna 1969 sopimuksen yhteisen työturvallisuusorganisaation perustamisesta. Sopimuksen toteuttamiseksi osapuolet perustivat seuraavana vuonna Työturvallisuuskeskuksen.

Av personer döda vid olyckor (tabell 4.2.3) är antalet döda i motorfordonsolyckor proportionerligt störst, 39.0 % (1970). Den absoluta mängden olycksfall av denna typ varierar årligen ganska litet, vilket tyder på att dessa olycksfall inte är tillfällighetsfenomen, utan i åtminstone någon mån kontrollerbara händelser. En annan märkbart stor grupp bildas av dödsfall genom fallande och störtande, deras proportionerliga andel var 17.3 % (1970). Dödsfall av denna art tycks ha förbindelse med försvagandet av den fysiska konditionen, ty i 76.3 % av fallen (1970) gällde det åldringar, 65-åriga eller äldre.

Den bild, som olika olycksfallsdata ger, visar att det i detta hänseende finns ännu mycket att göra i vårt land.

I förebyggandet av olycksfallen har Olycksfallsskyddet rf haft en central ställning. Dess arbetsskyddsutskott har handhaft arbetsskyddsverksamheten och trafikutskott (TALJA) trafiksäkerhetsarbetet. I början av 1972 blev utskotten självständiga och grundade en egen organisation. Nuförtiden handhar Arbetsskyddet rf förebyggandet av olycksfall och Trafikskyddet rf trafikupplysningsarbetet.

För effektivering av arbetsskyddet slöt några arbetsmarknadsorganisationerna år 1969 ett avtal om grundandet av en gemensam arbetsskyddsorganisation. För verkställande av avtalet grundade parterna följande år Arbetsskyddscentralen.

Työturvallisuuden kannalta tärkeätä lainsäädännöllistä uudistusta merkitsivät lait työsuojeluhallinnosta ja työsuojeluvalvonnasta, edellinen säädettiin vuonna 1972 ja jälkimmäinen vuonna 1973.

Työterveyslaitos, joka suorittaa monitahoista terveydenhuollon tutkimus-, opetus- ja palvelutyötä, harjoittaa myös työtapaturmien ja ammattitautien ehkäisytoimintaa.

Reuma. Myös reuma, oireiltaan melko epäyhtenäinen joukko lihasten, nivelten, kalvojen ja jänteiden tauteja, on maassamme jokseenkin yleinen. Reuman esiintymisestä ei tosin ole saatavissa luotettavia tilastotietoja, kuten esimerkiksi tuberkuloosista ja syövästä, joita varten on luotu suhteellisen hyvin toimivat rekisteröintijärjestelmät. Mutta jos pyrkimyksenä on vain osoittaa, että reuma on todella kansantauti, riittää kun viitataan sairausvakuutustilastoon, lähinnä tilastoon kokonaan korvattavien lääkkeiden saajista. Sairausvakuutuslain mukaan eräissä vaikeissa ja pitkäaikaisissa sairauksissa tietyt lääkkeet ovat potilaalle ilmaisia, ja näihin sairauksiin kuuluvat reumataudeista nivelreuma ja selkärankareuma. Vuoden 1970 puolivälissä (30. 6.) oli tilastossa nivelreumaa sairastavia 28 866 ja selkärankareumaa sairastavia 1 325. Nivelreumaa on arvioitu olevan noin 3 %:lla väestöstä, jos lievätkin taudintapaukset otetaan huomioon (Veikko Laine: Nivelreuma, teoksessa Kuntouttaminen, Porvoo — Helsinki 1965).

Vaikka reuma onkin kansantauti, ei sitä varten ole erityislainsäädäntöä vaan hoito tapahtuu yleisten terveydenhuoltoa koskevien säädösten puitteissa. Reumasairaaloiden valtionavusta on tosin olemassa erityislaki: laki reumatautisten hoitolaitosten valtionavusta (687/51).

Maassa on vain yksi suuri erikoissairaala, Heinolassa sijaitseva Reumasäätiön sairaala. Tämä sairaala on tarkoitettu palvelemaan koko maata, ja sinne otetaan potilaiksi erikoishoitoa vaativat kuntouttamiskelpoiset reumasairaat. Sairaalan toiminnassa on Kansaneläkelaitoksella huomattava osuus, 317 sairaansijasta onkin sen omistuksessa 113. Lisäksi on kaksi reumasairaille tarkoitettua kuntoutuslaitosta: Reumaliiton kuntouttamislaitos (50 ss.) Kangasalla ja Keski-Suomen hoitokoti (28 ss.) Jyväskylässä.

Vuonna 1966 perustettiin reumasairauksien erikoislääkärin virat Etelä-Saimaan, Kuopion, Seinäjoen ja Vaasan keskussairaaloihin, näistä olivat vuosina 1969—70 kuitenkin täytettyinä vain Etelä-Saimaan ja Kuopion keskussairaalaan perustetut virat. Kokemus on osoittanut, että samalla paikkakunnalla tarvitaan sekä keskussairaalan erikoislääkäri että reumatoimisto. Näin ollen ei reumatoimistoja tällaisilla paikkakunnilla aiota lakkauttaa, vaan ne muuttuvat jatkohoitokeskuksiksi. Tällöin keskussairaalan erikoislääkärille keskittyvät uusien potilaiden tutkiminen ja diagnosointi sekä kaikki vaikeimmat tapaukset, etenkin ne, jotka tarvitsevat sairaalahoitoa.

Turun yliopistollisessa keskussairaalassa on vuoden 1966 loppupuolelta lähtien ollut erikoispoliklinikka sidekudostauteja sairastaville lapsille, joiden hoitomahdollisuudet ovat täten tuntuvasti lisääntyneet. Jyväskylässä toimii paikallisen reumayhdistyksen aloitteesta perustettu Reumatautien tutkimus- ja opetuskeskus.

Reumatautien avohoitoa varten on Reumaliitto, jonka muodostavat paikalliset reumayhdistykset, perustanut maahamme reumatoimistojen verkon. Reumatoimistoja oli vuonna 1970 toiminnassa 21. Toimistojen tarkoituksena on keskittyä varsi-

En för arbetssäkerheten viktig lagreform betydde lagarna om arbetsskyddsförvaltning och tillsynen över arbetarskyddet; den förra stadgades 1972 och den senare 1973.

Institutet för arbetshygien, som idkar mångsidigt arbete för hälsovårdens forskning, undervisning och service, bedriver också förebyggande verksamhet för hindrande av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar.

Reuma. Även reuma, i fråga om symptom en ganska heterogen grupp av sjukdomar i muskler, leder, hinnor och senor, är jämförelsevis allmän i vårt land. Beträffande frekvensen av reuma finns det dock inte tillförlitliga statistiska uppgifter att få i vårt land, i motsats t.ex. till tuberkulos och cancer, för vilka utarbetats förhållandevis väl funktionerande registreringssystem. Men ifall det strävas till att endast bevisa, att reuma verkligen är en folksjukdom, är det tillräckligt att hänvisa till sjukförsäkringsstatistiken, närmast statistiken över dem vilkas läkemedel ersättes helt. Enligt sjukförsäkringslagen är i bestämda svåra och långvariga sjukdomar vissa läkemedel kostnadsfria för patienten, och till dessa sjukdomar hör ledgångs- och ryggradsreuma.

Vid mitten av år 1970 (30.6) fanns i statistiken 28 866 insjuknade i ledgångsreuma och 1 325 insjuknade i ryggradsreuma. Det har uppskattats att c. 3 % av befolkningen har ledgångsreuma, om man tar i beaktande även lindrigare sjukdomsfall (Veikko Laine: Nivelreuma, i publikationen Kuntouttaminen, Porvoo—Helsinki 1965).

Ehuru reuma är en folksjukdom, finns det ingen speciallagstiftning för densamma, utan vården sker inom ramen för de allmänna bestämmelserna angående hälsovården. Visserligen finns det en speciallag om reumasjukhusens statsbidrag: lagen om statsunderstöd åt vårdanstalter för reumasjuka (687/51).

I landet finns endast ett stort specialsjukhus, Reumastiftelsens sjukhus i Heinola. Detta sjukhus är avsett för hela landet och där intages som patienter rehabiliteringsdugliga reumatiker, vilka fordrar specialvård. I sjukhusets verksamhet har Folkpensionsanstalten en anmärkningsvärd andel, 113 vårdplatser av 317 är i anstaltens ägo. Därtill finns det två rehabiliteringsinstitut för reumatiker: Reumaliiton kuntouttamislaitos (50 vårdplatser) i Kangasala och Keski-Suomen hoitokoti (28 vårdplatser) i Jyväskylä.

År 1966 grundades specialläkartjänster för reumasjukdomar på centralsjukhusen i Etelä-Saimaa, Kuopio, Seinäjoki och Vasa. Av dem har emellertid under åren 1969—70 endast tjänsterna på centralsjukhusen i Etelä-Saimaa och Kuopio kunnat besättas. Erfarenheten har visat att på samma ort behövs både centralsjukhusets specialläkare och en reumabyrå. Sålunda ämnar man inte avskaffa reumabyråerna på sådana orter, utan de blir fortsättningsvårdcentra. Därvid kan hos centralsjukhusets specialläkare koncentreras undersökningen och diagnosticeringen av nya patienter samt alla de svåraste sjukdomsfallen, speciellt sådana som är i behov av sjukhusvård.

Från och med slutet av år 1966 har i Åbo universitetscentralsjukhus funnits en specialpoliklinik för barn vilka insjuknat i bindvävssjukdomar, vilkas vårdmöjligheter härigenom märkbart ökat. I Jyväskylä fungerar Reumasjukdomarnas forsknings- och undervisningscentral, som grundats på den lokala reumaföreningens intitiativ.

För den öppna vården av reumasjukdomar har Reumaförbundet, som bildas av lokala reumaföreningar, i vårt land grundat ett nät av reumabyråer. Under åren 1970 var antalet verksamma byråer 21. Avsikten med byråerna är att koncentrera

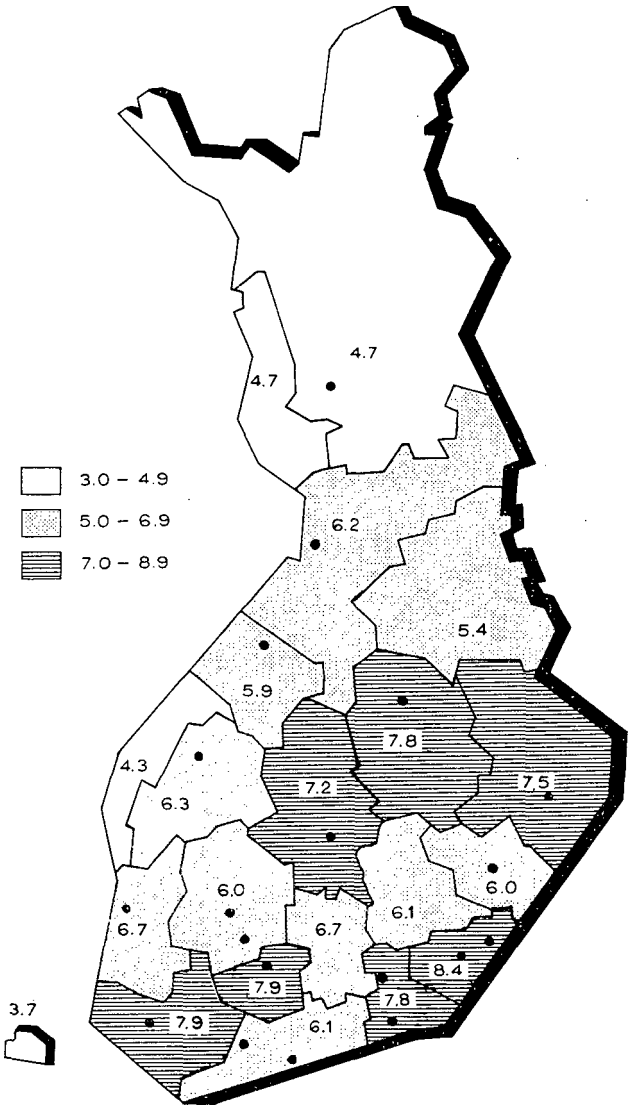

Kuvio 4.2.5 Reumatoimistojen sijainti ja nivelreumaa tai selkärankareumaa sairastavat kokonaan korvattavien lääkkeiden saajat 1 000 asukasta kohti keskussairaalapiireittäin vuonna 1970

Fig. 4.2.5 Reumadispensärernas läge och insjuknade i reumatoid artrit eller spondylartrit, vilkas mediciner ersättes helt, per 1 000 invånare centralsjukhusdistriktsvis år 1970

Fig. 4.2.5 Situation of rheumatism dispensaries and recipients of fully reimbursed medicines due to arthritis rheumatoides and spondylarthritis per 1 000 persons by central hospital district in 1970

● Toimisto — Byrå — *Dispensary*

naisten reumatautien hoitoon, ja sen tähden ne yleensä vaativat ensi kertaa tutkittavilta potilailta lääkärin tai terveyssisaren lähetteen.

Useimpien reumatoimistojen ylläpidosta vastasi kuntainliitto. Eräissä kuntainliitoissa jäsenkunnat suorittivat osuutensa nettotappiosta käyntikertojen, eräissä asukaslukunsa osoittamassa suhteessa, kun taas muutamien toimistojen työtä eräät lähikunnat tukivat määräsuuruisilla lahjoituksilla. Jos toimiston ylläpitämiseksi ei ollut muodostettu kuntainliittoa, sijainti- ja lähikunnat maksoivat avustusta äsken mainittujen periaatteiden mukaisesti. Rovaniemen ja Varkauden toimistojen tappiosta vastasivat sijaintikunnat yksinään. Reumatoimistojen työn johdossa on paikallisen reumayhdistyksen ja kuntien edustajien sekä toimiston lääkärin muodostama hoitokunta.

Reumatoimistoissa kävi vuonna 1970 yhteensä 10 329 potilasta, joilla todettiin 11 891 erilaista sairautta. Sairauksista oli tavallisin pitkällinen nivelreuma (Arthritis rheumatoides), sitä sairasti 7 090 potilasta.

(Jatk. s. 188)

sig på vården av de egentliga reumasjukdomarna och därför fordrar de i allmänhet av de patienter, vilka kommer till undersökning för första gången en remiss given av läkare eller hälsosyster.

För underhållet av de flesta reumabyråerna ansvarade kommunalförbunden. I några förbund betalade medlemskommunerna sin andel av nettoförlusten i förhållande till besöken, i somliga i proportion till sin befolkning, medan återigen några byråers arbete stöddes av närliggande kommuner genom donationer av bestämd storlek. Ifall för underhållet av byrån inget egentligt kommunalförbund bildats, har de närliggande kommunerna och kommunerna, där byråerna är belägna, betalat understöd enligt sistnämnda principer. För förlusten i Rovaniemi och Varkaus byråer svarade dessa städer ensamma. Reumabyråernas arbete ledes av en förvaltningsnämnd, som består av den lokala reumaföreningen, kommunernas representanter och byråläkaren.

Reumabyråerna besöktes år 1970 av sammanlagt 10 329 patienter, hos vilka konstaterades 11 891 olika sjukdomar. Av sjukdomarna var den vanligaste kronisk ledgångsreumatism (Arthritis rheumatoides) med 7 090 patienter.

(Forts. s. 188)

4.2.1 Uudet syöpätapaukset potilaiden iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1969
Nya cancerfall enligt patienternas ålder och kön år 1969
New cases of cancer by age and sex of patients in 1969

Kasvaimen primaarinen sijainti Tumörens primära läge *Primary site of neoplasm*	N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
1969								
Suuontelo ja nielu — Munhåla och farynx — *Buccal cavity and pharynx*								
Huuli — Läpp — *Lip*	140	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Kieli — Tunga — *Tongue*	141	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Sylkirauhanen — Spottkörtel — *Salivary gland*	142	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	1	1	—
Muu, suuontelossa — Andra, i munhålan — *Other, in buccal cavity*	143—144	M	—	—	—	—	1	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Nielu — Farynx — *Pharynx*	145—148	M	—	—	—	1	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	1	—	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**140—148**	**M**	—	—	—	**1**	**1**	—
		N-K-F	—	—	—	2	1	**1**
Ruoansulatuselimet ja vatsakalvo — Digestionsorgan och bukhinna — *Digestive organs and peritoneum*								
Ruokatorvi — Matstrupe — *Esophagus*	150	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Mahalaukku — Magsäck — *Stomach*	151	M	—	—	—	—	—	3
		N-K-*F*	—	—	—	—	1	1
Ohutsuoli — Tunntarm — *Small intestine*	152	M	1	—	—	—	—	1
		N-K-*F*	—	1	—	—	—	—
Paksusuoli — Grovtarm — *Large intestine*	153	M	—	—	—	1	1	5
		N-K-*F*	—	—	—	2	3	4
Peräsuoli — Ändtarm — *Rectum*	154	M	—	—	—	—	—	2
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	1
Maksa — Lever — *Liver* (prim.)	155	M	—	1	—	—	1	—
		N-K-*F*	—	—	—	1	1	—
Haima — Pankreas — *Pancreas*	157	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Maksa (sec.), muu ruoansulatuselin, vatsakalvo — Lever (sec.), annat digestionsorgan, bukhinna — *Liver (sec.), other digestive organ, peritoneum*	156, 158—159	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**150—159**	**M**	**1**	**1**	—	**1**	**2**	**11**
		N-K-F	—	**1**	—	**3**	**5**	**6**
Hengityselimet — Respirationsorganen — *Respiratory system*								
Nenä, välikorva — Näsa, mellanöra — *Nose, middle ear*	160	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Kurkunpää — Larynx — *Larynx*	161	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — *Trachea, lung, bronchus*	162—163	M	—	—	—	—	1	—
		N-K-*F*	1	—	—	—	—	2
Välikarsina — Mediastinum — *Mediastinum*	164	M	—	—	—	1	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**160—164**	**M**	—	—	—	**1**	**1**	—
		N-K-F	**1**	—	—	—	—	**2**

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	Tuntematon Okänd *Unknown*	Yhteensä Summa *Total*
1	5	8	8	16	14	19	18	13	8	8	3	—	121
—	—	—	—	1	1	3	4	4	—	—	—	—	13
—	—	2	1	—	4	1	3	4	—	—	—	—	15
—	—	1	1	2	3	—	3	2	1	1	—	—	14
—	—	1	1	1	2	—	1	1	—	1	—	—	8
—	—	—	1	—	2	—	—	1	1	—	1	—	8
1	1	—	1	1	5	2	—	—	—	1	1	—	14
—	—	1	1	—	3	—	2	4	—	1	1	—	13
—	—	—	5	3	12	7	3	4	1	1	2	—	39
—	2	1	2	4	2	5	1	2	1	1	—	—	23
2	**6**	**11**	**16**	**21**	**37**	**29**	**25**	**22**	**9**	**11**	**6**	—	**197**
—	**2**	**3**	**5**	**7**	**11**	**8**	**10**	**13**	**3**	**3**	**2**	—	**71**
—	—	3	1	2	13	28	23	19	18	6	6	—	119
2	3	—	5	5	9	23	17	24	24	22	10	—	144
3	8	21	33	48	102	132	154	121	98	45	20	—	788
6	9	9	15	33	41	68	110	100	92	68	43	—	596
—	—	—	1	—	5	3	4	2	1	—	1	—	19
—	1	1	2	1	1	3	3	3	3	1	—	—	20
3	7	7	7	14	21	21	28	27	21	11	7	—	181
7	7	5	7	11	21	30	42	41	40	30	15	—	265
3	4	7	4	18	23	42	41	28	21	14	5	—	212
—	6	4	8	21	26	34	28	34	37	22	8	—	229
—	—	1	5	5	16	19	21	16	15	4	2	—	106
1	1	3	7	6	9	19	15	29	25	9	4	—	130
—	1	7	5	20	28	37	50	34	19	14	4	1	220
—	—	2	4	13	16	27	36	46	40	29	10	—	223
1	2	—	2	6	7	7	11	8	10	9	3	—	66
—	—	—	—	2	6	10	9	12	16	19	16	—	90
10	**22**	**46**	**58**	**113**	**215**	**289**	**332**	**255**	**203**	**103**	**48**	**1**	**1 711**
16	**27**	**24**	**48**	**92**	**129**	**214**	**260**	**289**	**277**	**200**	**106**	—	**1 697**
1	—	3	1	3	5	3	5	2	—	4	1	—	28
—	—	—	1	—	2	3	2	1	7	—	1	—	17
1	1	7	16	21	27	34	27	15	13	1	1	—	164
—	—	1	—	5	1	3	3	—	1	—	—	—	14
2	5	25	92	141	320	452	370	269	142	47	16	—	1 882
—	—	4	10	10	25	16	24	33	21	9	9	—	164
—	1	2	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	8
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
4	**7**	**37**	**109**	**165**	**353**	**491**	**402**	**287**	**155**	**52**	**18**	—	**2 082**
—	—	**6**	**11**	**15**	**29**	**22**	**29**	**34**	**29**	**9**	**10**	—	**197**

4.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Kasvaimen primaarinen sijainti Tumörens primära läge *Primary site of neoplasm*	N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age* 0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Nisä ja virtsa- ja sukuelimet — Bröstkörtel och urogenitalorgan — *Breast and genito-urinary system*								
Nisä — Bröstkörtel — *Breast*	170	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	8
Kohdun kaula — Cervix uteri — *Cervix uteri* [2]	171	M	.	.	.	.	.	.
		N-K-*F*	—	—	—	1	—	6
Kohdun runko — Corpus uteri — *Corpus uteri*	172	M	.	.	.	.	.	.
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	1
Kohdun muu osa, istukka — Annan del av uterus, placenta — *Other part of uterus, placenta*	173—174	M	.	.	.	.	.	.
		N-K-*F*	1	—	—	—	1	1
Munasarja — Äggstock — *Ovary*	175	M	.	.	.	.	.	.
		N-K-*F*	—	—	—	3	4	8
Muu naisen sukuelin — Annat kvinnligt genitalorgan — *Other female genital organ*	176	M	.	.	.	.	.	.
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Eturauhanen — Prostata — *Prostate*	177	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	.	.	.	.	.	.
Kives — Testis — *Testis*	178	M	2	1	—	1	1	6
		N-K-*F*	.	.	.	.	.	.
Siitin, muu miesten sukuelin — Penis, annat manligt genitalorgan — *Penis, other male genital organ*	179	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	.	.	.	.	.	.
Munuainen — Njure — *Kidney*	180	M	2	2	1	—	—	—
		N-K-*F*	4	—	—	—	1	1
Virtsarakko, muu virtsaelin — Urinblåsa, annat urinorgan — *Bladder, other urinary organ*	181	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**170—181**	**M**	**4**	**3**	**1**	**1**	**1**	**6**
		N-K-F	**5**	—	—	**4**	**6**	**25**
Muualla tai sijainti määrittelemättä — På annat ställe eller utan uppgiven lokalisation — *Other or unspecified sites*								
Ihon melanooma — Melanom i huden — *Melanoma of skin*	190	M	—	—	—	2	3	4
		N-K-*F*	—	—	—	—	3	2
Muu, ihossa — Andra, i huden — *Other, of skin* [3]	191	M	—	—	—	—	—	1
		N-K-*F*	—	—	—	—	1	—
Silmä — Öga — *Eye*	192	M	2	—	—	—	—	2
		N-K-*F*	2	—	—	—	—	—
Hermojärjestelmä — Nervsystem — *Nervous system*	193	M	7	6	8	7	8	3
		N-K-*F*	8	6	5	4	9	4
Kilpirauhanen — Sköldkörtel — *Thyroid gland*	194	M		—	—	—	2	—
		N-K-*F*	—	—	—	2	1	4
Muu umpirauhanen — Annan endokrin körtel — *Other endocrine gland*	195	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	2	—	—	1	—	1
Luusto — Bensystem — *Bone*	196	M	1	1	2	6	1	1
		N-K-*F*	—	—	1	4	3	—
Sidekudos tai lihas — Bindväv eller muskel — *Connective tissues*	197	M	2	1	—	2	1	—
		N-K-*F*	1	1	2	2	—	2
Imusolmuke, muu — Lymfkörtel, andra — *Lymph node, other*	198—199	M	—	—	—	—	1	—
		N-K-*F*	1	—	—	—	1	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**190—199**	**M**	**12**	**8**	**10**	**17**	**16**	**11**
		N-K-F	**14**	**7**	**8**	**13**	**18**	**14**

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	Tuntematon Okänd *Unknown*	Yhteensä Summa *Total*
1	—	—	1	—	1	3	1	1	—	—	—	—	8
18	52	88	124	131	146	174	113	101	80	45	14	—	1 094
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
14	26	44	60	51	50	46	38	28	12	5	1	—	382
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
—	5	11	35	27	59	49	50	23	16	6	—	—	282
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	2	5	3	2	2	7	4	2	1	3	—	—	35
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
4	14	30	29	29	53	55	39	35	19	8	6	—	336
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
—	1	2	2	3	6	9	9	12	12	10	5	—	71
—	—	—	1	8	30	95	104	121	90	60	25	1	535
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	1	2	2	2	1	2	1	—	—	—	—	—	23
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1	—	1	1	—	—	—	3	4	—	—	1	—	11
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
—	4	—	8	15	18	18	20	17	15	3	3	—	126
2	—	6	4	9	13	24	24	21	15	8	8	—	140
1	1	4	10	12	29	38	38	34	27	12	7	—	213
1	1	1	1	2	4	7	15	14	7	8	9	—	70
4	**6**	**7**	**23**	**37**	**79**	**156**	**167**	**177**	**132**	**75**	**36**	**1**	**916**
40	**101**	**187**	**258**	**254**	**333**	**371**	**292**	**236**	**162**	**93**	**43**	—	**2 410**
3	7	9	4	7	7	10	9	4	3	4	—	—	76
2	—	6	9	9	8	15	7	7	8	9	1	—	86
1	1	2	4	10	11	14	14	17	15	8	8	—	106
—	1	2	4	4	6	7	11	13	14	10	13	—	86
1	—	2	2	2	4	1	2	1	—	2	—	—	21
—	—	2	1	4	2	2	8	4	3	—	—	—	28
16	9	13	18	17	24	16	11	8	5	1	1	1	179
5	6	18	15	12	14	18	16	4	5	3	2	—	154
—	3	2	—	3	3	3	6	3	1	—	1	—	27
5	2	7	11	8	10	6	10	5	7	2	6	—	86
2	1	1	1	—	1	1	—	2	1	—	—	—	10
—	—	1	2	—	3	1	2	1	1	—	—	—	15
3	—	4	1	1	4	3	4	1	—	1	—	—	34
1	2	1	2	—	5	1	2	4	—	—	—	—	26
2	4	4	6	5	4	2	3	4	—	1	1	—	42
2	1	1	8	3	5	7	9	3	—	—	2	—	49
1	—	2	8	9	24	32	23	20	15	8	6	—	149
2	2	7	5	8	9	19	25	33	29	32	18	—	192
29	**25**	**39**	**44**	**54**	**82**	**82**	**72**	**60**	**40**	**25**	**17**	**1**	**644**
17	**14**	**45**	**57**	**48**	**62**	**76**	**90**	**74**	**67**	**56**	**42**	—	**722**

4.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Kasvaimen primaarinen sijainti Tumörens primära läge *Primary site of neoplasm*	N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — *Lymphatic and haematopoietic tissues*								
Lymfooma — Lymfoma — *Lymphoma*	200, 202	M	—	—	2	2	1	1
		N-K-*F*	—	1	—	1	1	2
Hodgkinin tauti — Hodgkins sjukdom — *Hodgkin's disease*	201	M	—	1	1	3	7	5
		N-K-*F*	—	—	—	5	7	5
Multippeli myelooma — Multipelt myelom — *Multiple myeloma*	203	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	1	—
Valkoveritauti — Leukemi — *Leukemia*	204	M	7	6	11	5	5	3
		N-K-*F*	8	9	4	4	3	4
Mycosis fungoides — Mycosis fungoides — *Mycosis fungoides*	205	M	—	—	—	—	—	—
		N-K-*F*	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**200—205**	**M**	**7**	**7**	**14**	**10**	**13**	**9**
		N-K-F	**8**	**10**	**4**	**10**	**12**	**11**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**140—205**	**M**	**24**	**19**	**25**	**31**	**34**	**37**
		N-K-F	**28**	**18**	**12**	**32**	**42**	**59**
1968	140—205	M	53	23	19	27	40	36
		N-K-*F*	25	25	24	30	50	43
1967	140—205	M	32	29	25	32	38	38
		N-K-*F*	34	12	14	30	33	44
1966	140—205	M	34	14	18	25	31	35
		N-K-*F*	34	19	18	17	33	41
1965	140—205	M	24	22	20	28	29	34
		N-K-*F*	40	8	18	27	34	46
1964	140—205	M	39	30	23	37	25	34
		N-K-*F*	32	15	25	40	28	39

[1]) Numerointi v. 1957 käyttöön otetun kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade
[2]) Lukuun ottamatta carcinoma in situ-tapauksia. — Exklusive fall av carcinoma in situ. — *Excluding carcinoma in situ cases.*
[3]) Lukuun ottamatta tyvisolusyöpätapauksia. — Exklusive fall av rotcellscancer. — *Excluding basal cell carcinomas.*

Lähde — Källa — *Source:* Cancer Incidence in Finland 1969, Helsinki 1972 (40 s.) — Helsingfors 1972 (40 s.) — *Helsinki 1972 (40 p.).*

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	Tuntematon Okänd *Unknown*	Yhteensä Summa *Total*
—	2	3	5	6	16	10	18	9	5	2	—	—	82
—	2	4	4	3	8	7	11	10	9	3	6	—	72
5	2	6	3	3	7	6	1	2	2	1	—	—	55
6	3	2	3	—	3	4	2	5	1	1	—	—	47
—	2	—	1	4	8	18	10	7	4	6	—	—	60
—	1	—	3	7	11	8	12	15	7	7	2	—	74
5	4	3	9	7	15	20	16	12	10	2	3	—	143
4	5	6	9	6	14	15	12	18	12	10	3	—	146
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	**10**	**12**	**18**	**20**	**46**	**54**	**45**	**30**	**21**	**11**	**3**	—	**340**
10	**11**	**12**	**19**	**16**	**36**	**34**	**37**	**48**	**29**	**21**	**11**	—	**339**
59	**76**	**152**	**268**	**410**	**812**	**1 101**	**1 043**	**831**	**560**	**277**	**128**	**3**	**5 890**
83	**155**	**277**	**398**	**432**	**600**	**725**	**718**	**694**	**567**	**382**	**214**	—	**5 436**
59	100	154	241	399	780	980	987	818	541	281	114	1	5 653
76	156	237	400	442	577	661	711	681	555	402	184	—	5 279
56	88	156	235	443	768	1 032	964	793	476	255	103	1	5 564
65	161	243	400	500	569	664	680	641	563	354	172	4	5 183
49	94	160	218	441	702	895	911	691	507	248	104	2	5 179
93	152	249	360	466	563	642	700	644	528	321	166	5	5 051
44	97	155	235	479	750	849	870	715	452	249	89	1	5 142
85	140	252	364	476	594	618	665	611	518	353	157	1	5 007
53	86	158	244	465	799	917	849	711	487	250	89	3	5 299
72	128	239	360	440	555	591	668	658	560	308	161	4	4 923

nomenklaturen för sjukdomar, som infördes år 1957. — *Coding according to the International Detailed List of Diseases, taken into use in 1957.*

4.2.2 Syöpään kuolleet sukupuolen ja kasvaimen sijainnin mukaan vuonna 1969
Döda i cancer enligt kön och tumörens läge år 1969
Deaths from cancer by sex and site of neoplasm in 1969

Kasvaimen primaarinen sijainti Tumörens primära läge *Primary site of neoplasm*	N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
1969			
Suuontelo- ja nielu — Munhåla och farynx — *Buccal cavity and pharynx*			
Huuli — Läpp — *Lip*	140	13	2
Kieli — Tunga — *Tongue*	141	4	11
Sylkirauhanen — Spottkörtel — *Salivary gland*	142	6	7
Muu, suuontelossa — Andra, i munhålan — *Other, in buccal cavity*	143—145	7	6
Nielu — Farynx — *Pharynx*	146—149	27	13
Yhteensä — Summa — *Total*	**140—149**	**57**	**39**
Ruoansulatuselimet ja vatsakalvo — Digestionsorgan och bukhinna — *Digestive organs and peritoneum*			
Ruokatorvi — Matstrupe — *Esophagus*	150	101	126
Mahalaukku — Magsäck — *Stomach*	151	717	573
Ohutsuoli — Tunntarm — *Small intestine*	152	4	10
Paksusuoli — Grovtarm — *Large intestine*	153	110	198
Peräsuoli — Ändtarm — *Rectum*	154	104	136
Maksa — Lever — *Liver* (prim.)	155	66	49
Sappirakko — Gallblåsa — *Gall bladder*	156	33	68
Haima — Pankreas — *Pancreas*	157	243	205
Muu ruoansulatuselin, vatsakalvo — Annat digestionsorgan, bukhinna — *Other digestive organ, peritoneum*	158—159	55	85
Yhteensä — Summa — *Total*	**150—159**	**1 433**	**1 450**
Hengityselimet — Respirationsorganen — *Respiratory system*			
Nenä, välikorva — Näsa, mellanöra — *Nose, middle ear*	160	13	13
Kurkunpää — Larynx — *Larynx*	161	72	6
Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — *Trachea, lung, bronchus*	162	1 622	130
Muu — Annat — *Other*	163	35	7
Yhteensä — Summa — *Total*	**160—163**	**1 742**	**156**
Luusto, sidekudos, iho ja nisä — Ben, bindväv, hud och bröstkörtel — *Bone, connective tissue, skin and breast*			
Luu — Ben — *Bone*	170	23	18
Sidekudos, muu pehmeä kudos — Bindväv och annan mjuk vävnad — *Connective and other soft tissue*	171	10	8
Ihon melooma — Melanom i huden — *Melanoma of skin*	172	39	45
Muu, ihossa — Annan, i huden — *Other, of skin*	173	17	14
Nisä — Bröstkörtel — *Breast*	174	6	471
Yhteensä — Summa — *Total*	**170—174**	**95**	**556**
Virtsa- ja sukuelimet — Urogenitalorganen — *Genito-urinary organs*			
Kohdunkaula — Livmodershals — *Cervix uteri*	180	·	162
Chorioepithelioma	181	·	1
Kohdun muu osa, istukka — Annan del av uterus — *Other part of uterus, placenta*	182	·	138
Munasarja, munatorvi tai kohdun leveä kannatin — Ovarium, äggledare och breda ligamentet — *Ovary, fallopian tube and broad ligament*	183	·	214
Muu (naisella) — Annat (kvinna) — *Other (female)*	184	·	39
Eturauhanen — Prostata — *Prostate*	185	245	·
Kives — Testikel — *Testis*	186	4	·
Muu (miehellä) — Annat (man) — *Other (male)*	187	5	·
Virtsarakko — Urinblåsa — *Bladder*	188	109	27
Muu — Annat — *Other*	189	91	73
Yhteensä — Summa — *Total*	**180—189**	**454**	**654**
Muualla tai sijainti määrittelemättä — På annat ställe eller utan uppgiven lokalisation — *Other or unspecified sites*			
Silmä — Öga — *Eye*	190	6	6
Aivo — Hjärna — *Brain*	191	93	53
Muu hermosto — Annat nervsystem — *Other nervous system*	192	11	7
Kilpirauhanen — Sköldkörtel — *Thyroid gland*	193	21	31
Muu umpieritysrauhanen — Annan endokrin körtel — *Other endocrine gland*	194	7	7
Sijainti tarkemmin määrittelemätön — Ofullständigt angivet ställe — *Ill-defined site*	195	38	65
Imusolmuke, sekundaarinen tai tarkemmin määrittelemätön — Lymfkörtel, sekundär eller UNS — *Lymph nodes, secondary and unspecified*	196	5	9
Hengitys- ja ruoansulatuselimet, sekundaarinen — Respirationsorganen och digestionsapparaten, sekundär — *Respiratory and digestive systems, secondary*	197	43	42
Muu sekundaarinen — Annan sekundär — *Other secondary*	198	15	8
Ei tietoa sijainnista — Icke angivet ställe — *Without specification of site*	199	18	14
Yhteensä — Summa — *Total*	**190—199**	**257**	**242**
Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — *Lymphatic and haemotopoietic tissues*			
Retikulosarkooma ja imukudossyöpä — Retikelcellsarkom och lymfosarkom — *Reticulum-cell sarcoma and lymphosarcoma*	200	65	57
Lymfogranulomatoosi — Lymfogranulomatos — *Lymphogranulomatosis*	201	52	35
Muut, imukudoksessa — Andra, i lymfatisk vävnad — *Other, in lymphoid tissue*	202	19	11
Multippeli myelooma — Multipelt myelom — *Multiple myeloma*	203	43	51
Valkoveritauti — Leukemi — *Leukemia*	204—207	149	173
Muu — Annat — *Other*	208—209	13	12
Yhteensä — Summa — *Total*	**200—209**	**341**	**339**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**140—209**	**4 379**	**3 436**
1968	140—207	4 309	3 398
1967	140—207	4 076	3 275
1966	140—207	3 992	3 287
1965	140—207	3 967	3 240
1964	140—207	3 994	3 292

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

4.2.2 Syöpään kuolleet sukupuolen ja kasvaimen sijainnin mukaan vuonna 1970
Döda i cancer enligt kön och tumörens läge år 1970
Deaths from cancer by sex and site of neoplasm in 1970

Kasvaimen primaarinen sijainti Tumörens primära läge *Primary site of neoplasm*	No [1]) Nr [1]) *No* [1])	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
1970			
Suuontelo- ja nielu — Munhåla och farynx — *Buccal cavity and pharynx*			
Huuli — Läpp — *Lip*	140	1	3
Kieli — Tunga — *Tongue*	141	15	9
Sylkirauhanen — Spottkörtel — *Salivary gland*	142	7	2
Muu, suuontelossa — Andra, i munhålan — *Other, in buccal cavity*	143—145	9	10
Nielu — Farynx — *Pharynx*	146—149	20	12
Yhteensä — Summa — *Total*	**140—149**	**52**	**36**
Ruoansulatuselimet ja vatsakalvo — Digestionsorgan och bukhinna — *Digestive organs and peritoneum*			
Ruokatorvi — Matstrupe — *Esophagus*	150	119	113
Mahalaukku — Magsäck — *Stomach*	151	708	567
Ohutsuoli — Tunntarm — *Small intestine*	152	9	9
Paksusuoli — Grovtarm — *Large intestine*	153	138	190
Peräsuoli — Ändtarm — *Rectum*	154	143	142
Maksa — Lever — *Liver* (prim.)	155	55	34
Sappirakko — Gallblåsa — *Gall bladder*	156	28	89
Haima — Pankreas — *Pancreas*	157	235	187
Muu ruoansulatuselin, vatsakalvo — Annat digestionsorgan, bukhinna — *Other digestive organ, peritoneum*	158—159	44	84
Yhteensä — Summa — *Total*	**150—159**	**1 479**	**1 415**
Hengityselimet — Respirationsorganen — *Respiratory system*			
Nenä, välikorva — Näsa, mellanöra — *Nose, middle ear*	160	6	13
Kurkunpää — Larynx — *Larynx*	161	64	4
Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — *Trachea, lung, bronchus*	162	1 586	134
Muu — Annat — *Other*	163	39	9
Yhteensä — Summa — *Total*	**160—163**	**1 695**	**160**
Luusto, sidekudos, iho ja nisä — Ben, bindväv, hud och bröstkörtel — *Bone, connective tissue, skin and breast*			
Luu — Ben — *Bone*	170	23	17
Sidekudos, muu pehmeä kudos — Bindväv och annan mjuk vävnad — *Connective and other soft tissue*	171	17	19
Ihon melooma — Melanom i huden — *Melanoma of skin*	172	47	35
Muu, ihossa — Annan, i huden — *Other, of skin*	173	13	10
Nisä — Bröstkörtel — *Breast*	174	2	454
Yhteensä — Summa — *Total*	**170—174**	**102**	**535**
Virtsa- ja sukuelimet — Urogenitalorganen — *Genito-urinary organs*			
Kohdunkaula — Livmodershals — *Cervix uteri*	180	—	147
Chorioepithelioma	181	—	1
Kohdun muu osa, istukka — Annan del av uterus — *Other part of uterus, placenta*	182	—	132
Munasarja, munatorvi tai kohdun leveä kannatin — Ovarium, äggledare och breda ligamentet — *Ovary, fallopian tube and broad ligament*	183	—	200
Muu (naisella) — Annat (kvinna) — *Other (female)*	184	—	43
Eturauhanen — Prostata — *Prostate*	185	269	—
Kives — Testikel — *Testis*	186	17	—
Muu (miehellä) — Annat (man) — *Other (male)*	187	2	—
Virtsarakko — Urinblåsa — *Bladder*	188	123	42
Muu — Annat — *Other*	189	82	77
Yhteensä — Summa — *Total*	**180—189**	**493**	**642**
Muualla tai sijainti määrittelemättä — På annat ställe eller utan uppgiven lokalisation — *Other or unspecified sites*			
Silmä — Öga — *Eye*	190	5	7
Aivo — Hjärna — *Brain*	191	85	64
Muu hermosto — Annat nervsystem — *Other nervous system*	192	10	12
Kilpirauhanen — Sköldkörtel — *Thyroid gland*	193	13	46
Muu umpieritysrauhanen — Annan endokrin körtel — *Other endocrine gland*	194	9	7
Sijainti tarkemmin määrittelemätön — Ofullständigt angivet ställe — *Ill-defined site*	195	32	55
Imusolmuke, sekundaarinen tai tarkemmin määrittelemätön — Lymfkörtel, sekundär eller UNS — *Lymph nodes, secondary and unspecified*	196	7	3
Hengitys- ja ruoansulatuselimet, sekundaarinen — Respirationsorganen och digestionsapparaten, sekundär — *Respiratory and digestive systems, secondary*	197	52	63
Muu sekundaarinen — Annan sekundär — *Other secondary*	198	15	11
Ei tietoa sijainnista — Icke angivet ställe — *Without specification of site*	199	18	12
Yhteensä — Summa — *Total*	**190—199**	**246**	**280**
Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — *Lymphatic and haemotopoietic tissues*			
Retikulosarkooma ja imukudossyöpä — Retikelcellsarkom och lymfosarkom — *Reticulum-cell sarcoma and lymphosarcoma*	200	57	67
Lymfogranulomatoosi — Lymfogranulomatos — *Lymphogranulomatosis*	201	47	30
Muut, imukudoksessa — Andra, i lymfatisk vävnad — *Other, in lymphoid tissue*	202	9	11
Multippeli myelooma — Multipelt myelom — *Multiple myeloma*	203	38	62
Valkoveritauti — Leukemi — *Leukemia*	204—207	157	148
Muu — Annat — *Other*	208—209	11	11
Yhteensä — Summa — *Total*	**200—209**	**319**	**329**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**140—209**	**4 386**	**3 397**

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

4.2.3. Tapaturmaiset kuolemat niiden syyn mukaan vuosina 1969 ja 1970
Döda genom olyckor enligt skadans orsak åren 1969 och 1970
Accidental deaths by external cause in 1969 and 1970

Nro [1] Nr [1] No [1]	Vamman syy Skadans orsak *External cause of injury*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
	1969			
807	Rautatieliikennetapaturmat — Järnvägsolycksfall — *Railway accidents*	34	9	43
819	Moottoriajoneuvotapaturmat — Motorfordonsolyckor — *Motor vehicle accidents*	747	321	1 068
825—827	Muut maaliikennetapaturmat — Andra olycksfall i trafik till lands — *Other road vehicle accidents*	21	9	30
838	Vesiliikennetapaturmat — Olycksfall i trafiken till sjöss — *Water transport accidents*	148	8	156
846	Ilmaliikennetapaturmat — Olycksfall i lufttrafik — *Aircraft accidents*	6	1	7
859—877	Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolycksfall — *Accidental poisoning by solid and liquid substances*	239	32	271
880—887	Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — *Accidental falls*	208	278	486
890—899	Avotulen aiheuttamat tapaturmat — Olyckor orsakade av öppen eld — *Accidents caused by fires and flames*	79	31	110
910	Hukkumistapaturmat — Drunknadsolyckor — *Accidental drowning and submersion*	229	40	269
922	Ampuma-aseen luodin aiheuttamat tapaturmat — Olyckor genom skott från skjutvapen — *Accidents caused by firearm missiles*	9	2	11
916—921	Pääasiassa työmaatapaturmat — Olycksfall huvudsakligen av typen			
923—928	industriolycksfall — *Accidents mainly of industrial type*	123	12	135
—949	Muut tapaturmat — Andra olyckshändelser — *Other accidents*	100	50	150
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**1 943**	**793**	**2 736**
	1970			
807	Rautatieliikennetapaturmat — Järnvägsolycksfall — *Railway accidents*	58	7	65
819	Moottoriajoneuvotapaturmat — Motorfordonsolyckor — *Motor vehicle accidents*	791	290	1 081
825—827	Muut maaliikennetapaturmat — Andra olycksfall i trafik till lands — *Other road vehicle accidents*	22	3	25
838	Vesiliikennetapaturmat — Olycksfall i trafiken till sjöss — *Water transport accidents*	129	8	137
846	Ilmaliikennetapaturmat — Olycksfall i lufttrafik — *Aircraft accidents*	8	—	8
859—877	Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolycksfall — *Accidental poisoning by solid and liquid substances*	263	27	290
880—887	Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — *Accidental falls*	210	266	476
890—899	Avotulen aiheuttamat tapaturmat — Olyckor orsakade av öppen eld — *Accidents caused by fires and flames*	67	20	87
910	Hukkumistapaturmat — Drunknadsolyckor — *Accidental drowning and submersion*	202	33	235
922	Ampuma-aseen luodin aiheuttamat tapaturmat — Olyckor genom skott från skjutvapen — *Accidents caused by firearm missiles*	14	—	14
916—921	Pääasiassa työmaatapaturmat — Olycksfall huvudsakligen av typen			
923—928	industriolycksfall — *Accidents mainly of industrial type*	118	13	131
—949	Muut tapaturmat — Andra olyckshändelser — *Other accidents*	134	62	196
	Kaikkiaan — Inalles — *Total*	**2 016**	**729**	**2 745**

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan (E-sarja). — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969 (E-serien). — *Coding according to ICD, taken into use in 1969 (E numbers).*

4.2.4 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet sukupuolen mukaan vuonna 1969 [1])
Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor enligt kön år 1969 [1])
Deaths and injured from different kind of road traffic accidents by sex in 1969 [1])

Kulkuväline ja onnettomuuden uhri Fordon och olycksoffer *Conveyance and person involved in accident*	Kuolleita — Döda — *Deaths*			Loukkaantuneita—Skadade—*Injured*		
	Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*	Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
1969						
Autot — Bilar — *Cars*						
Kuljettajia — Förare — *Drivers*	164	23	187	3 452	600	4 052
Matkustajia — Passagerare — *Passengers*	97	70	167	2 603	2 841	5 444
Moottoripyörät — Motorcyklar — *Motor cycles*						
Kuljettajia — Förare — *Drivers*	25	1	26	566	7	573
Matkustajia — Passagerare — *Passengers*	1	1	2	114	49	163
Traktorit yms. — Traktorer o. dyl. — *Tractors etc.*						
Kuljettajia — Förare — *Drivers*	15	—	15	59	1	60
Matkustajia — Passagerare — *Passengers*	10	2	12	17	3	20
Mopolla kulkijoita — Med moped åkande — *Persons with moped*	97	5	102	1 068	59	1 127
Polkupyörällä kulkijoita — Med cykel åkande — *Persons with bicycle*	100	45	145	830	541	1 371
Kelkalla yms. kulkijoita — Med kälke o. dyl. åkande — *Persons with sled etc.*	4	5	9	22	26	48
Hevosajoneuvolla kulkijoita — Med hästfordon åkande — *Persons with horse-drawn vehicles*	5	—	5	14	—	14
Muilla ajoneuvoilla kulkijoita — Med andra fordon åkande — *Persons with other vehicles*	—	—	—	16	7	23
Jalankulkijoita — Fotgängare — *Pedestrians*	174	162	336	1 229	1 124	2 353
Yhteensä — Summa — *Total*	**692**	**314**	**1 006**	**9 990**	**5 258**	**15 248**
Niistä — Därav — *Of which:*						
Helsinki — Helsingfors	40	32	72	1 288	800	2 088
Muut kaupungit — Andra städer — *Other towns*	135	80	215	3 174	1 708	4 882
Kauppalat — Köpingar — *Market towns*	56	24	80	745	366	1 111
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	461	178	639	4 783	2 384	7 167

[1]) Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities.*
Lähde — Källa — *Source:* Tilastokeskuksen tieliikennevahinkotilasto. — Statistikcentralens statistik över vägtrafikolyckor. — *Road traffic accident statistics of Central Statistical Office.*

4.2.5 Erilaiset tieliikenneonnettomuudet kuntamuodon mukaan vuonna 1969 [1])
Olika vägtrafikolyckor enligt kommuntyp år 1969 [1])
Different kind of road traffic accidents by form of commune in 1969 [1])

Onnettomuuden laatu Olyckans art *Kind of injury*	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yhteensä Summa *Total*	Muutos edellisestä vuodesta Förändring från föregående år *Change from previous year* %
1969				
Kuoleman aiheuttanut — Förorsakat döden — *Fatal*	354	575	929	+ 8.0
Loukkaantumisen aiheuttanut — Förorsakat skada — *Injurious*	6 054	4 385	10 439	+ 5.6
Omaisuusvaurion aiheuttanut — Förorsakat förlust av egendom — *Causing property damage*	11 855	5 830	17 685	— 2.9
Yhteensä — Summa — *Total*	**18 263**	**10 790**	**29 053**	**+ 0.3**
1968	17 697	11 265	28 962	— 9.6
1967	19 520	12 520	32 040	— 8.7
1966	20 630	14 480	35 110	— 5.7
1965	21 605	15 612	37 217	+17.2
1964	18 475	13 278	31 753	+ 8.5

[1]) Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities*
Lähde — Källa — *Source:* Tilastokeskuksen tieliikennevahinkotilasto. — Statistikcentralens statistik över vägtrafikolyckor. — *Road traffic accident statistics of Central Statistical Office.*

4.2.4 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet sukupuolen mukaan vuonna 1970 [1])
Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor enligt kön år 1970 [1])
Deaths and injured from different kind of road traffic accidents by sex in 1970 [1])

Kulkuväline ja onnettomuuden uhri Fordon och olycksoffer *Conveyance and person involved in accident*	Kuolleita — Döda — *Deaths*			Loukkaantuneita—Skadade—*Injured*		
	Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*	Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*	Yhteensä Summa *Total*
1970						
Jalankulkijat — Fotgängare — *Pedestrians*	193	129	322	1 354	1 264	2 618
Polkupyöräilijät — Cyklister — *Cyclists*	114	37	151	765	469	1 234
Mopoilijat — Mopedister — *Mopedists*	89	6	95	925	51	976
Moottoripyöräilijät — Motorcyklister — *Motorcyclists*	34	4	38	697	58	755
Traktorit — Traktorer — *Tractors*	19	2	21	64	4	68
Henkilöautot — Personbilar — *Cars*	252	102	354	5 692	3 335	9 027
Muut ajoneuvot — Andra fordon — *Other vehicles*	57	17	74	923	427	1 350
Yhteensä — Summa — *Total*	**758**	**297**	**1 055**	**10 420**	**5 608**	**16 028**
1969	692	314	1 006	9 990	5 258	15 248
1968	680	259	939	9 372	4 998	14 370
1967	712	261	973	10 171	5 174	15 345
1966	782	316	1 098	9 942	4 885	14 827
1965	770	279	1 049	10 749	5 165	15 914

[1]) Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities*

Lähde — Källa — *Source:* Tilastokeskuksen tieliikennevahinkotilasto. — Statistikcentralens statistik över vägtrafikolyckor. — *Road traffic accident statistics of Central Statistical Office.*

4.2.5 Erilaiset tieliikenneonnettomuudet kuntamuodon mukaan vuonna 1970 [1])
Olika vägtrafikolyckor enligt kommuntyp år 1970 [1])
Different kind of road traffic accidents by form of commune in 1970 [1])

Onnettomuuden laatu Olyckans art *Kind of injury*	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar *Urban communes*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yhteensä Summa *Total*	Muutos edellisestä vuodesta Förändring från föregående år *Change from previous year* %
1970				
Kuoleman aiheuttanut — Förorsakat döden — *Fatal*	332	641	973	+ 4.7
Loukkaantumisen aiheuttanut — Förorsakat skada — *Injurious*	6 123	4 343	10 466	+ 0.3
Omaisuusvaurion aiheuttanut — Förorsakat förlust av egendom — *Causing property damage*	12 682	6 345	19 027	+ 7.6
Yhteensä — Summa — *Total*	**19 137**	**11 329**	**30 466**	**+ 4.9**
1969	18 263	10 790	29 053	+ 0.3
1968	17 697	11 265	28 962	— 9.6
1967	19 520	12 520	32 040	— 8.7
1966	20 630	14 480	35 110	— 5.7
1965	21 605	15 612	37 217	+17.2

[1]) Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities.*

Lähde — Källa — *Source:* Tilastokeskuksen tieliikennevahinkotilasto. — Statistikcentralens statistik över vägtrafikolyckor. — *Road traffic accident statistics of Central Statistical Office.*

4.2.6 Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1946—72 [1]
Vägtrafikolyckor och i dem döda och skadade åren 1946—72 [1]
Road traffic accidents and deaths and injured from them in 1946—72 [1]

Vuosi År *Year*	Onnettomuudet Olyckor *Accidents*	Kuolleet — Döda — *Deaths*				Loukkaantuneet — Skadade — *Injured*			
		Lukumäärä Antal *Number*	1 000 onnettomuutta kohti Per 1 000 olyckor *Per 1 000 accidents*	1 000 autoa kohti Per 1 000 bilar *Per 1 000 cars*	1 000 000 henkeä kohti [2] Per 1 000 000 personer [2] *Per 1 000 000 population* [2]	Lukumäärä Antal *Number*	1 000 onnettomuutta kohti Per 1 000 olyckor *Per 1 000 accidents*	1 000 autoa kohti Per 1 000 bilar *Per 1 000 cars*	1 000 000 henkeä kohti [2] Per 1 000 000 personer [2] *Per 1 000 000 population* [2]
1946	4 048	296	73.1	9.7	77.8	1 706	421.4	56.1	448.2
1947	5 250	353	67.2	9.2	91.6	2 101	400.2	54.7	544.4
1948	6 469	398	61.5	8.7	102.0	2 587	399.9	56.6	661.4
1949	7 190	330	45.9	6.3	83.3	2 803	389.8	53.2	707.3
1950	8 491	375	44.2	6.4	94.6	3 224	379.7	54.9	804.2
1951	9 747	373	38.3	5.4	92.1	3 407	349.5	49.6	841.8
1952	13 369	373	27.9	4.2	91.2	4 201	314.2	47.3	1 027.0
1953	13 389	424	31.7	4.0	102.4	5 105	381.3	48.7	1 233.3
1954	15 151	442	29.2	3.9	105.5	5 553	366.5	48.5	1 326.3
1955	18 066	498	27.6	3.8	117.4	6 185	342.4	47.2	1 460.5
1956	18 513	556	30.0	3.6	129.6	6 737	363.9	43.7	1 573.4
1957	18 360	559	30.4	3.2	128.9	7 136	388.7	40.7	1 650.3
1958	17 220	548	31.8	2.9	125.2	7 337	426.1	38.2	1 682.9
1959	18 690	649	34.7	3.0	147.0	8 138	435.4	37.9	1 851.8
1960	22 025	765	34.7	3.2	171.7	9 716	441.4	40.1	2 193.4
1961	25 085	786	31.3	2.8	176.2	11 256	448.7	40.3	2 523.2
1962	28 500	810	28.4	2.5	180.3	12 175	427.2	37.4	2 710.7
1963	29 270	913	31.2	2.5	201.8	12 498	427.0	33.6	2 763.0
1964	31 753	964	30.4	2.2	211.9	14 163	446.0	33.0	3 113.7
1965	37 217	1 049	28.2	2.1	229.9	15 914	427.6	31.5	3 487.1
1966	35 110	1 098	31.3	1.9	239.7	14 827	422.3	25.8	3 236.7
1967	32 040	973	30.4	1.5	211.3	15 345	478.9	24.4	3 331.7
1968	28 962	939	32.4	1.4	203.0	14 370	491.7	21.0	3 106.0
1969	29 053	1 006	34.6	1.4	217.6	15 248	524.8	21.2	3 297.7
1970	30 466	1 055	34.6	1.4	229.0	16 028	526.1	20.3	3 479.6
1971*	30 005	1 143	38.1	1.3	248.1	16 026	534.1	18.8	3 479.4
1972*	28 205	1 156	41.0	1.3	250.0	15 985	566.7	17.5	3 457.0

[1]) Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities.*

[2]) Maassa asuvan väestön keskiväkiluku. — Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd. — *Resident mean population.*

Lähde — Källa — *Source:* Tilastokeskuksen tieliikennevahinkotilasto. — Statistikcentralens statistik över vägtrafikolyckor. — *Road traffic accident statistics of Central Statistical Office.*

4.2.7 Tieliikenneonnettomuuksissa sattuneet henkilövauriot eräissä Euroopan maissa vuonna 1970
Personskador vid vägtrafikolyckor i några europeiska länder år 1970
Casualities of road traffic accidents in selected European countries in 1970

Maa Land *Country*	Autoja Bilar *Cars*	Asukkaita autoa kohti Invånare per bil *Inhabitants per car*	Henkilövaurioita Personskador *Casualities*	Niistä — Därav — *Of which:*	Henkilövaurioita - Personskador - *Casualities*			
					1 milj. asukasta kohti Per 1 milj. invånare *Per 1 million inhab.*		10 000 autoa kohti Per 10 000 bilar *Per 10 000 cars*	
				Kuolleet Döda *Deaths*	Kuolleet Döda *Deaths*	Loukkaantuneet Skadade *Injured*	Kuolleet Döda *Deaths*	Loukkaantuneet Skadade Injured
1970								
Suomi — Finland — *Finland*	828 010	5.6	17 083	1 055	229	3 480	12.7	194
Hollanti — Holland — *Netherlands*	2 820 500	4.6	72 036	3 181	244	5 289	11.3	244
Iso-Britannia — Storbritannien — *Great Britain*	13 303 085	4.2	363 365	7 499	135	6 388	5.6	268
Sveitsi — Schweiz — *Switzerland*	1 499 856	4.2	37 675	1 649	263	5 736	11.0	240
Länsi-Saksa — Västtyskland — *Western Germany*	15 016 210	4.0	550 988	19 193	322	8 930	12.8	354
Norja — Norge — *Norway*	898 033	4.3	12 320	560	144	3 032	6.2	131
Ruotsi — Sverige — *Sweden*	2 576 701	3.1	23 537	1 307	162	2 763	4.9	84
Tanska — Danmark — *Denmark* (1969)	1 328 330	3.7	27 364	1 190	242	5 319	9.0	197

Lähteet — Källor — *Sources:* Statistics of Road Traffic Accidents in Europe. Economic Comission for Europe, United Nations, New York 1971, Demographic Yearbook 1970. United Nations, New York 1971.

4.2.8 Reumatoimistot vuonna 1969
Reumadispensärer år 1969
Rheumatism dispensaries in 1969

Reumatoimisto Reumadispensär *Rheumatism dispensary*	Vastaanottoja Mottagningar *Receptions*	Käyntejä vastaanotoilla Besök på mottagningar *Visits*	Käyntejä keskim. vast. ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Visits per reception*	Potilaiden määrä Patientantal *Number of patients*	Käyntejä keskim. potilasta kohti Besök i medeltal per patient *Visits per patient*	Uusia potilaita v. 1969 Nya patienter år 1969 *New patients during 1969*
1969						
Helsingin ympäristön (Hki) — Helsingfors omnejds (Hfors)	174	2 471	14.2	977	2.5	552
Hämeenlinnan	106	1 918	18.1	582	3.6	365
Iisalmen	45	932	20.7	464	2.0	128
Imatran	49	1 077	22.0	299	3.6	126
Keski-Suomen (Jyväskylä)	94	2 372	25.2	655	3.6	178
Kotkan	43	762	17.7	239	3.2	65
Kouvolan	85	908	10.7	255	3.6	129
Kuopion	47	1 179	25.1	347	3.4	115
Lappeenrannan	100	1 275	12.7	327	3.9	171
Lapuan	47	898	19.1	321	2.8	121
Lohjan	40	1 081	27.0	141	7.7	38
Nurmeksen [1]	—	—	—	—	—	—
Oulun	89	4 415	49.6	1 420	3.1	738
Porin	43	1 053	24.5	437	2.4	153
Porvoon — Borgå	37	607	16.9	204	3.0	125
Rovaniemen	90	1 083	12.0	406	2.7	130
Savonlinnan	58	769	13.3	240	3.2	87
Tampereen	212	7 561	35.7	1 197	6.3	331
Turun — Åbo	76	2 588	34.0	698	3.7	274
Valkeakosken	90	669	7.4	288	2.3	201
Varkauden	31	544	17.5	169	3.2	59
Ylivieskan	44	565	12.8	221	2.6	49
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 600**	**34 727**	**21.7**	**9 887**	**3.5**	**4 135**
1968	1 641	33 085	20.2	9 408	3.5	3 914
1967	1 625	34 046	21.0	9 786	3.5	4 631
1966	1 447	30 458	21.0	9 161	3.3	4 491
1965	1 382	29 369	21.3	8 746	3.4	4 459
1964	1 311	27 046	20.6	7 414	3.6	3 687

[1]) Ei toimintaa v. 1969. — Ingen verksamhet år 1969. — *No activity in 1969.*

Lähde — Källa — *Source:* Reumaliitto-Reumaförbundet ry:n toimintakertomus vuodelta 1969, 31 s. (moniste). — Reumaliitto-Reumaförbundet ry:s verksamhetsberättelse för år 1969, 31 s. (duplikat). — *Report of Reumaliitto-Reumaförbundet ry. for the year 1969, 31 p. (stencilled copy).*

4.2.8 Reumatoimistot vuonna 1970
Reumadispensärer år 1970
Rheumatism dispensaries in 1970

Reumatoimisto Reumadispensär *Rheumatism dispensary*	Vastaanottoja Mottagningar *Receptions*	Käyntejä vastaanotoilla Besök på mottagningar *Visits*	Käyntejä keskim. vast.ottoa kohti Besök i medeltal per mottagning *Visits per reception*	Potilaiden määrä Patientantal *Number of patients*	Käyntejä keskim. potilasta kohti Besök i medeltal per patient *Visits per patient*	Uusia potilaita v. 1970 Nya patienter år 1970 *New patients during 1970*
1970						
Helsingin ympäristön (Hki) — Helsingfors omnejds (Hfors)	183	2 774	15.2	1 114	2.5	629
Hämeenlinnan	127	1 720	13.5	559	3.1	210
Iisalmen	47	1 085	23.1	525	2.1	156
Imatran	48	815	17.0	276	3.0	88
Joensuun	30	453	15.1	144	3.1	127
Keski-Suomen (Jyväskylä)	94	2 379	25.4	638	3.7	184
Kotkan	41	770	18.8	248	3.1	60
Kouvolan	82	986	12.0	319	3.1	158
Kuopion	47	1 197	25.5	363	3.3	107
Lappeenrannan	99	1 599	16.2	374	4.3	199
Lapuan	47	952	20.2	342	2.8	103
Lohjan	40	723	18.1	165	4.4	68
Nurmeksen [1]	—	—	—	—	—	—
Oulun	89	4 582	51.6	1 511	3.0	802
Porin	46	1 185	25.8	459	2.6	176
Porvoon — Borgå	38	652	17.2	244	2.7	180
Rovaniemen (1. 1.—30. 6.)	47	608	12.9	338	1.8	103
Savonlinnan	51	582	11.4	207	2.8	59
Tampereen	210	7 420	35.3	1 284	5.8	361
Turun — Åbo	71	2 392	33.6	710	3.4	252
Valkeakosken	90	706	7.8	273	2.6	193
Varkauden [1]	—	—	—	—	—	—
Ylivieskan	48	592	10.2	236	2.5	46
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 575**	**34 172**	**21.7**	**10 329**	**3.3**	**4 261**
1969	1 600	34 727	21.7	9 887	3.5	4 135
1968	1 641	33 085	20.2	9 408	3.5	3 914
1967	1 625	34 046	21.0	9 786	3.5	4 631
1966	1 447	30 458	21.0	9 161	3.3	4 491
1965	1 382	29 369	21.3	8 746	3.4	4 459
1964	1 311	27 046	20.6	7 414	3.6	3 687

[1]) Ei toimintaa v. 1970. — Ingen verksamhet år 1970. — *No activity in 1970.*

Lähde — Källa — *Source:* Reumaliitto-Reumaförbundet ry:n toimintakertomus vuodelta 1970, 36 s. (moniste). — Reumaliitto-Reumaförbundet ry:s verksamhetsberättelse för år 1970, 36 s. (duplikat). — *Report of Reumaliitto-Reumaförbundet ry. for the year 1970, 36 p. (stencilled copy).*

Vain muutama prosentti todetuista sairauksista oli sellaisia, jotka eivät kuuluneet reumatauteihin eivätkä edes esiintyneet yhdessä jonkin reumataudin kanssa, joten reumatoimistot ovat pysyneet nimenomaan reumatautien hoitokeskuksina.

Taulussa 4.2.8 on eräitä tilastotietoja reumatoimistojen työstä. Uusien potilaiden määrien kasvu v. 1970 on ehkä silmiinpistävin muutos aikaisempiin vuosiin verraten.

Endast några procent av de konstaterade fallen var sådana, vilka ej tillhörde reumasjukdomarna och inte ens förekom tillsammans med någon reumasjukdom, och sålunda har reumabyråerna bibehållits uttryckligen som vårdcentra för reumasjukdomar.

I tabell 4.2.8 finns några statistiska uppgifter om reumabyråernas arbete. Ökningen i mängden nya patienter 1970 är kanske den mest iögonenfallande ändringen i jämförelse med tidigare år.

Cancer

Screening for cancer as well as research and health education in this field have in Finland mainly been organized by voluntary cancer organizations.

At present the experimental mass examinations for female cancer of cervix uteri are directed to the persons having during the year their 40th, 45th or 50th birthday. In 1970 the number of such examinations was 99 611 (abt 77 per cent of invited females) and malignancies or precancerous changes have been found in 0.5 per cent of the examined persons. A network of special laboratories has been organized (in 1970 there was 11 laboratories) and in 1967 a special centralized Mass-Survey Register was founded. This register is partly for research but it also supports practical arrangements for surveys. The Finnish Cancer Register in Helsinki is managed by the Cancer Association through authorization of the National Board of Health. It collects information from all relevant sources for research purposes. In table 4.2.1 are the controlled cases of cancer for the year 1969 and in table 4.2.2 the cancer mortality for the years 1969—70 is given.

Cancer consumed in 1970 the yearly capacity of about 2 175 hospital beds the corresponding figure for 1960 was 994 beds only.

In the table on page 169 are the hospitalized cases of cancer by primary site in 1960 and 1970. In 1970 there was together 565 beds in specialized x-ray departments in various hospitals.

The Finnish Cancer Register publishes yearly statistical information on new cases of cancer ("Cancer Incidence in Finland").

Accidents

The total number of accidental deaths increased slightly compared with the previous year (2 736 deaths in 1969; 2 745 in 1970). Despite of propaganda and other activities the number of deaths from traffic accidents did not diminish. The deaths from accidental falls decreased somewhat (486 in 1969 and 476 in 1970) but especially accidental poisoning shows increasing tendencies. In 1969 there were 271 accidental poisonings but in 1970 their number was 290.

The propaganda and information activities against accidents was done by a semiofficial organization ("Tapaturmantorjunta ry").

Table 4.2.3 shows the numbers of accidental deaths according to external cause and tables 4.2.4—4.2.7 give information on road traffic accidents.

Rheumatic Diseases

Rheumatic diseases are also in Finland a notable public health problem, but the fight against its ravages takes place without any separate legislation. The cases are treated in general hospitals, but there is also a specialized hospital serving the whole country. The Hospital of the Rheumatic Diseases Foundation (in Heinola) had 317 beds and it accepts patients in need of special care and rehabilitation. There are also two rehabilitation institutes for rheumatic diseases. In some central hospitals there are specialized physicians for rheumatic diseases but the shortage of doctors has prevented the organization of these services in all CHD.

The League of Rheumatic Diseases which consists of abt 70 local societies manages the information and fight against rheumatic diseases. The league has created a network of 21 dispensaries (1970). Their aim is to concentrate on the care of rheumatic diseases and therefore they demand of the patient to be examined for the first time a referral given by physician. Table 4.2.8 contains statistics about the work of dispensaries.

5. MIELISAIRAANHOITO JA MIELENTERVEYSTYÖ

Mielisairaanhoidon järjestäminen on lain mukaan ensi sijassa kuntien asia. Kunnat ovat liittyneet kuntainliitoiksi, joiden liittovaltuustoilla ja -hallituksilla on vastuu mielisairaanhoidon järjestämisestä alueensa puitteissa.

Vuoden 1952 mielisairaslain mukaan maa on jaettu mielisairaanhuoltopiireihin (18 vuonna 1970). Näissä jokaisessa on keskusmielisairaala ns. A-sairaala, minkä tehtävänä on huolehtia uusien ja uusiutuvien psykiatristen sairaustapausten ja myös vaikeahoitoisimpien psykoositapausten hoidosta. Piirin alueella lääkinnällistä toimintaa johtaa keskusmielisairaalan ylilääkäri. Pitkäaikaispotilaiden hoito on järjestetty ns. B-sairaaloissa. Psykiatrista avohoitoa varten jokaisessa mielisairaanhuoltopiirissä on yksi tai useampia mielisairaanhuoltotoimistoja.

Piirijako noudattaa yleensä lääninjakoa, mutta poikkeaa siitä eräiltä osin. Oulun ja Seinäjoen mielisairaanhuoltopiirit ovat osoittautuneet liian laajoiksi. Edellisen jakaminen Oulun ja Lapin ja jälkimmäisen Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen piireiksi onkin kauan ollut vireillä. Valtioneuvosto antoi 26. 2. 1971 päätöksen, jonka mukaan Oulun mielisairaanhuoltopiiri jaettiin mainittuihin piireihin vuoden 1973 alusta lukien. Lapin piirin rajoiksi tulivat Lapin läänin rajat.

Valtion mielisairaaloissa hoidetaan pääasiassa kriminaalipotilaita. Nämä ovat henkilöitä, jotka ovat olleet rikoksesta syytettynä, mutta jotka on ymmärrystä vailla olevina jätetty rangaistukseen tuomitsematta ja määrätty mielisairaalahoitoon, kuten mielisairaslain 34 §:ssä säädetään. Lisäksi valtion mielisairaaloissa hoidetaan ulkomailta palautettuja ja ilman kotipaikkaa olevia potilaita.

Mielisairaalat. Maassamme oli toiminnassa vuoden 1969 päättyessä 19 A-sairaalaa, 48 B-sairaalaa ja 2 valtion mielisairaalaa. Vuonna 1970 tilanne oli muuttunut ainoastaan B-sairaaloiden osalta, niiden määrä oli 46. A-sairaaloiden lukumäärää laskettaessa on Hesperian ja Nikkilän sairaalat katsottu erillisiksi sairaaloiksi, vaikka ne yhdessä muodostavatkin Helsingin keskusmielisairaalan.

Yliopistollisia psykiatrian klinikoita oli 3, nimittäin Helsingissä (Lapinlahden sairaala), Turussa (Turun psykiatrian klinikka) ja Oulussa Oulun keskusmielisairaalalta Oulun lääninsairaalalle vuokratuissa tiloissa. Oulun lääninsairaalassa toimivaa klinikkaa (84 sairaansijaa) ei ole käsitelty mieli- vaan yleissairaalana, sen sijaan muut yliopistolliset psykiatrian klinikat on luettu mielisairaaloihin.

Paitsi Oulun lääninsairaalassa myös muutamissa muissa yleissairaaloiksi luokitelluissa sairaaloissa oli psykiatrian tai yhdistettyjä psykiatrian ja neurologian sairaansijoja vuosien 1969 ja 1970 lopussa 185. Lisäksi laitossairaaloiden sairaansijoista oli osa mielisairaanhoidon sairaansijoja, esim. vuoden 1970 lopussa 1 363. Yleissairaaloiden ja laitossairaaloiden psykiatriset sairaansijat eivät sisälly alla olevan asetelman lukuihin.

5. SINNESSJUKVÅRD OCH MENTALHYGIENISKT ARBETE

Organiseringen av sinnessjukvården är enligt lagen i första hand kommunernas sak. Kommunerna har sammanslutit sig i kommunalförbund, vilkas delegationer och förbund är ansvariga för anordnandet av sinnessjukvården på sitt område inom ramen av s.k. sinnessjukvårdsdistrikt.

Enligt sinnessjuklagen av år 1952 är landet indelat i sinnessjukvårdsdistrikt (18, år 1970). I varje distrikt finns ett centralsinnessjukhus, s.k. A-sjukhus, vars uppgift är att ombesörja vården av nya och recidiverande psykiatriska sjukdomsfall liksom även vården av de mest svårskötta psykosfallen. Den medicinska vården i distriktets områden ledes av centralsinnessjukhusets överläkare. Vården av kroniska patienter har ordnats på s.k. B-sjukhus. För den psykiatriska öppna vården finns i varje sinnessjukvårdsdistrikt en eller flere mentalvårdsbyråer.

Distriktsindelningen följer i allmänhet länsindelningen, men avviker från denna i vissa delar av landet, Uleåborgs och Seinäjokis sinnessjukvårdsdistrikt har visat sig vara för vidsträckta. Delandet av det förstnämnda i Uleåborgs och Lapplands och det sistnämnda i Södra Österbottens och Mellersta Finlands län har redan länge varit aktuellt. Statsrådet beslöt 26. 2. 1971 dela Uleåborgs mentalvårdsdistrikt i nämnda distrikt fr.o.m. början av år 1973. Gränserna till Lapplands distrikt är samma som Lapplands läns.

På statens sinnessjukhus vårdas huvudsakligen kriminalpatienter. Dessa är personer, vilka åtalats för brott, men vilka befunnits vara i avsaknad av sitt fulla förstånd och sålunda inte ådömts straff, men blivit förordnade till sinnessjukvård, såsom stadgas i sinnessjuklagen § 34. Ytterligare vårdas på statens sinnessjukhus från utlandet återbördade och utan hemort varande patienter.

Sinnessjukhusen. I slutet av år 1969 verkade i vårt land 19 A-sjukhus, 48 B-sjukhus och 2 statliga sinnessjukhus. År 1970 hade situationen förändrats endast för B-sjukhusens vidkommande; deras antal var 46. Vid räknandet av antalet A-sjukhus har Hesperia och Nickby sjukhus ansetts vara skilda sjukhus, ehuru de tillsammans bilda Helsingfors centralsinnessjukhus.

Det fanns tre psykiatriska universitetskliniker, nämligen i Helsingfors i Lappviks sjukhus, ett i Åbo och ett i Uleåborg i utrymmen hyrda för Uleåborgs centralsinnessjukhus. Kliniken som verkar i Uleåborgs länssjukhus (84 vårdplatser) har inte behandlats såsom sinnessjukhus, utan som lasarett; däremot har de övriga universitetsklinikerna räknats som sinnessjukhus.

Förutom på Uleåborgs länssjukhus fanns det på vissa andra som lasarett klassificerade sjukhus psykiatriska eller kombinerade psykiatriska och neurologiska vårdplatser. Antalet av dessa var i slutet av åren 1969 och 1970 sammanlagt 185. Därtill var en del av sjukplatserna vid inrättningarnas sjukhus sjukplatser för mentalvården, t.ex. vid slutet av år 1970 1 363. Vårdplatserna vid lasarett och psykiatriska vårdplatserna vid inrättningarnas sjukhus hör inte till uppställningens siffror.

Asetelmassa on Lapinlahden sairaala ja Turun psykiatrian klinikka sisällytetty A-sairaaloihin, vaikka ne eivät olekaan mielisairaslain tarkoittamia keskusmielisairaaloita. Molemmat sairaalat ovat kuitenkin keskusmielisairaaloihin rinnastettavissa mm. koska ne ovat erikoistuvien lääkärien koulutussairaaloita ja niiden potilaisto muistuttaa enemmän keskusmielisairaaloiden kuin B-mielisairaaloiden potilaistoa.

I följande uppställning över sinnessjukhusens vårdplatser har Lappviks sjukhus och Åbo psykiatriska klinik inräknats i A-sjukhusen, fastän de inte är sådana centralsinnessjukhus, vilka avses i sinnessjuklagen. Båda sjukhus är emellertid jämförbara med centralsinnessjukhusen, emedan de är utbildningssjukhus för specialiserande läkare och deras patientkår påminner mera om sinnessjukhusens än B-sinnessjukhusens patientkår.

Mielisairaaloiden sairaansijat ja ns. puoliavoimen hoidon paikat vuosien 1955—73 lopussa — Sinnessjukhusens vårdplatser och platserna för den sk. halvöppna vården i slutet av åren 1955—73 — *Beds at mental hospitals and night and day-patient facilities at the end of 1955—73*

Vuosi År *Year*	Sairaansijat — Vårdplatser — *Beds* A-sairaalat A-sjukhus *A-type hospitals*	 B-sairaalat B-sjukhus *B-type hospitals*	 Valtion Statens *State*	 Vast.ottoasemat Mottagningsanst. *Observation station*	 Yhteensä Summa *Total*	Yö- ja päiväsairaala- ja kuntoutuspaikat Natt- och dagsjukhus- och rehabiliteringsplatser *Night hospital beds and day hospital and rehabilitation patient places*
1955	9 104	459	770	—	10 333	—
1956	9 710	1 124	662	—	11 496	—
1957	9 982	1 217	664	46	11 909	—
1958	10 397	2 060	514	46	13 017	—
1959	10 916	3 715	590	62	15 283	—
1960	10 886	4 572	496	62	16 016	—
1961	11 088	5 811	590	27	17 516	—
1962	11 207	6 471	538	27	18 243	—
1963	10 761	7 477	538	16	18 792	—
1964	10 677	7 370	574	—	18 621	—
1965	10 601	7 929	574	—	19 104	92
1966	10 719	7 909	574	—	19 202	92
1967	10 726	8 444	590	—	19 760	92
1968	10 530	8 548	590	—	19 668	116
1969	10 434	8 815	590	—	19 839	174
1970	10 499	8 719	590	—	19 808	220
1971*	10 354	8 769	585	—	19 708	230
1972*	10 323	8 840	585	—	19 748	332
1973*	10 188	8 898	585	—	19 671	332

*) Ennakkotieto. — Preliminär uppgift. — *Preliminary data.*

Maamme mielisairaansijojen tai psykiatristen sairaansijojen määrä riipuu oleellisesti siitä, mitä tähän lukuun sisällytetään. Maamme mielisairaaloissa oli edellä mainituilla perusteilla laskien vuoden 1970 lopussa 19 808 sairaansijaa, mikä oli 4.3 sairaansijaa 1 000 asukasta kohti. Ruotsin vastaava luku v. 1970 oli 3.5, Norjan 2.2 ja Tanskan 2.3.

Oheisen asetelman luvuista voidaan havaita, että mielisairaaloiden sairaansijojen määrä oli suurimmillaan 19 839 (vuonna 1969). Sen jälkeen luvut ovat pienentyneet — tosin hyvin vähän.

Asetelmassa olevat ns. puoliavointa sairaalahoitoa (yö- ja päiväsairaaloita ja kuntoutusosastoja) koskevat luvut perustuvat lääkintöhallituksen päätöksiin. Todellisuudessa näitä paikkoja on hieman enemmän, sillä kaikki sairaalat eivät ole niille halunneet lääkintöhallituksen vahvistusta.

Sairaalahoidon tarpeen vähentyminen voi tapahtua avohoidon hoitotoimenpiteiden lisääntyessä ja monipuolistuessa. Kehitystä onkin todettavissa sekä mielenterveystoimistojen, kotisairaanhoidon että asuntolatoiminnan lisääntymisenä. Toistaiseksi tämänkaltainen hoito on vielä kuitenkin sangen vähäistä. Ikävää on se, että mielisairaaloissamme on pysyvässä tai pitkäaikaishoidossa suhteellisen nuoria, työikäisiä henkilöitä ehkä enemmän kuin missään muussa maassa maailmassa. Erityisesti tällainen tilanne korostuu maamme pohjois- ja itäosissa.

Poliklinikka- ja kotihoitotoimintaa harjoitti maassamme vuonna 1969—70 vain Hesperian sairaala. Perhehoitoa, hoitoa jossa sairaala sijoittaa potilaan korvausta vastaan hoidettavaksi sairaalan lähistöllä yksityiskoteihin, käytti yhtenä hoitomuotonaan noina vuosina 8 mielisairaalaa.

Antalet vårt lands sinnessjukplatser eller psykiatriska vårdplatser beror väsentligt på vad man vill inrymma i siffran.

Enligt ovannämnda grunder fanns i sinnessjukhusen vid slutet av år 1970 sammanlagt 19 808 sjukplatser, d.v.s. 4.3 sjukplatser per 1 000 invånare. Sveriges motsvarande siffra var 3.5, Norges 2.2 och Danmarks 2.3.

Beträffande siffrorna kan man observera, att antalet sinnessjukhusens sjukplatser kulminerade år 1969 med 19 839. Därefter har siffrorna sjunkit — dock mycket litet.

Siffrorna från den halvöppna sjukvården i uppställningen baserar sig på medicinalstyrelsens beslut. I verkligheten finns det litet mera platser, eftersom alla sjukhus inte har velat få medicinalstyrelsens fastställelse för dem.

Minskningen av behovet på sjukvård kan ske då vrdåtgärderna i den öppna vården ökar och blir mångsidigare. Utveckling kan konstateras i ökning av antalet mentalvrdsbyråer, hemsjukvård och bostadshusverksamhet. Tillsvidare är emellertid en vård av denna art ganska obetydlig. Oroväckande är att vid våra sinnessjukhus finns i kontinuerlig eller långvarig vård proportionerligt unga människor i arbetsålder kanske mera än annorstädes i hela världen. Speciellt blir sådan situation framhävd i landets norra och östra delar.

Under år 1969—1970 idkades poliklinik- och hemvårdverksamhet endast av Hesperia sjukhus. Familjevård, där sjukhuset placerar patienten för vård mot ersättning till privathem i närheten av sjukhuset, användes under dessa år såsom en vårdform av endast åtta sinnessjukhus.

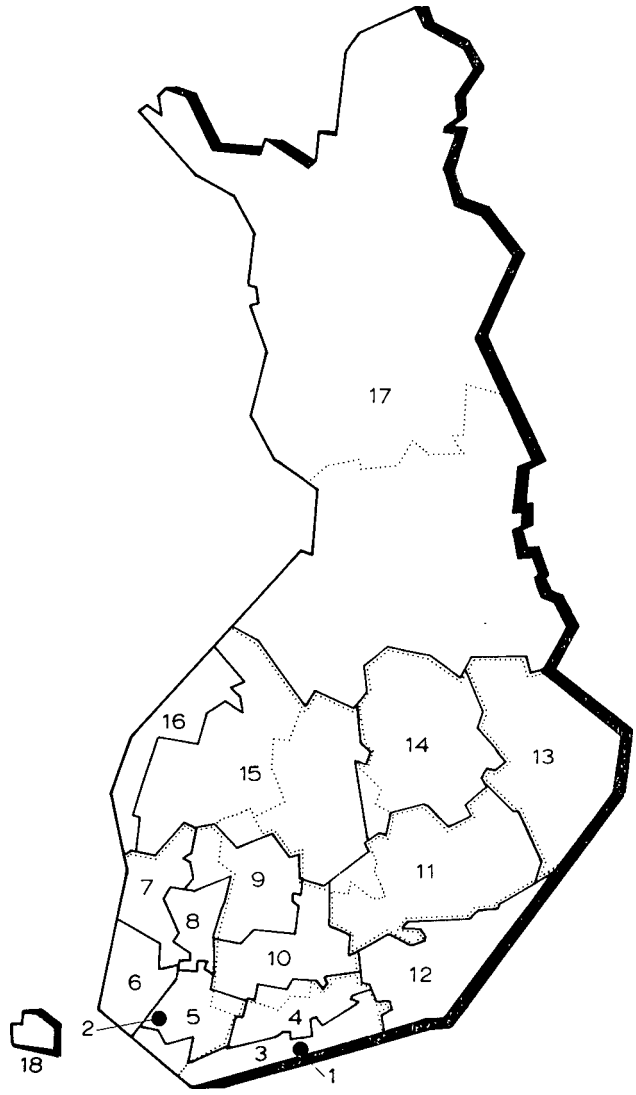

Kuvio 5.1 Mielisairaanhuoltopiirit vuoden 1970 lopussa
Fig. 5.1 Sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1970
Fig. 5.1 Mental health districts at the end of the year 1970

..... Lääni — Län — *Province*
——— Piiri — Distrikt — *District*

Piiri — Distrikt — *District*
1 Helsingin kaupungin — Helsingfors stads
2 Turun kaupungin — Åbo stads
3 Södra Finlands — Etelä-Suomen
4 Uudenmaan — Nylands
5 Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands
6 Vakka-Suomen — Vakka-Suomi
7 Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta
8 Itä-Satakunnan — Östra Satakunta
9 Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands
10 Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands
11 Etelä-Savon — Södra Savolax
12 Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands
13 Pohjois-Karjalan — Norra Karelens
14 Pohjois-Savon — Norra Savolax
15 Seinäjoen — Seinäjoki
16 Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan
17 Oulun — Uleåborgs
18 Ålands — Ahvenanmaan

Mielisairaaloiden potilaat eivät läheskään aina ole mielisairaita. Vuonna 1970 oli mielisairaiden (diagnoosit n:o 290—299) osuus mielisairaaloista poistetuista potilaista 46.5 % ja ensimmäisen kerran mielisairaalaan otetuista potilaista 36.7 %. Erityisen myönteisenä on pidettävä sitä, että keskusmielisairaaloiden potilaista suurin osa on hakeutunut hoitoon omasta aloitteestaan ja että tämänsuuntainen kehitys näyttää edelleen jatkuvan.

Mielisairaaloissa on edelleenkin runsaasti vajaamielisiä, vaikka maassamme on olemassa nimenomaisia vajaamielislaitoksia. Mielisairaalahoidossa olleiden vajaamielisten määrä 31. 12. 1970 oli 1 849. Vajaamielislaitoksissa — jotka kuuluvat sosiaalihallituksen alaisuuteen — oli hoidettavana mainittuna ajankohtana yli kolminkertainen määrä vajaamielisiä (ks. Sosiaalihuoltotilaston Vuosikirja, SVT XXI B). Mielisairaalat tutkivat ja hoitavat runsaasti myös neurologisia potilaita, ja taulussa 5.4—5.7 viimeinen tautiryhmä "Muut" koostuu enimmältä osilta juuri tällaisista potilaista. Erityisiä neurologian osastoja oli vuonna 1970 kaikkiaan 7 keskusmielisairaalassa.

Paitsi alkoholin aiheuttaman psykoosin myös alkoholismin ja muiden päihteiden käytön sairaalahoito tapahtuu valtaosaltaan mielisairaaloissa. Päihteiden käyttäjien huoltoloista, jotka kuu-

Patienterna på sinnessjukhusen är inte tillnärmelsevis all tid sinnessjuka. År 1970 var andelen sinnessjuka (diagnosnummer 290—299) av ur sinnessjukhusen utskrivna patienter 46.5 % och av på sinnessjukhus för första gången inskrivna patienter 36.7 %. Såsom en synnerligen positiv sak bör anses det att största delen av patienterna på sinnessjukhusen har sökt sig in för vård på eget initiativ och att utvecklingen tycks pågå i samma riktning.

Det finns fortfarande mycket utvecklingsstörda på sinnessjukhusen, ehuru det i vårt land finns vårdinrättningar speciellt för dem. Antalet utvecklingsstörda i sinnessjukvård 31. 12. 1970 var 1 849. På inrättningar för utvecklingsstörda, vilka lyder under socialstyrelsen, vårdades vid nämnda tidpunkt över tredubbelt antal utvecklingsstörda (jf. Socialvårdsstatistik Årsbok, SVT XXI B). Sinnessjukhusen undersöker och vårdar mycket neurologiska patienter och den sista sjukdomsgruppen i tabell 5.4—5.7 "Andra" är mestadels sammansatt av just sådana patienter. Speciella neurologiska avdelningar fanns år 1970 i sammanlagt sju sinnessjukhus.

Förutom vården av den av alkohol förorsakade psykosen sker sjukhusvården av alkohol- och övriga narkotikamissbrukare till största delen på sinnessjukhusen. Av vårdinrättningar för

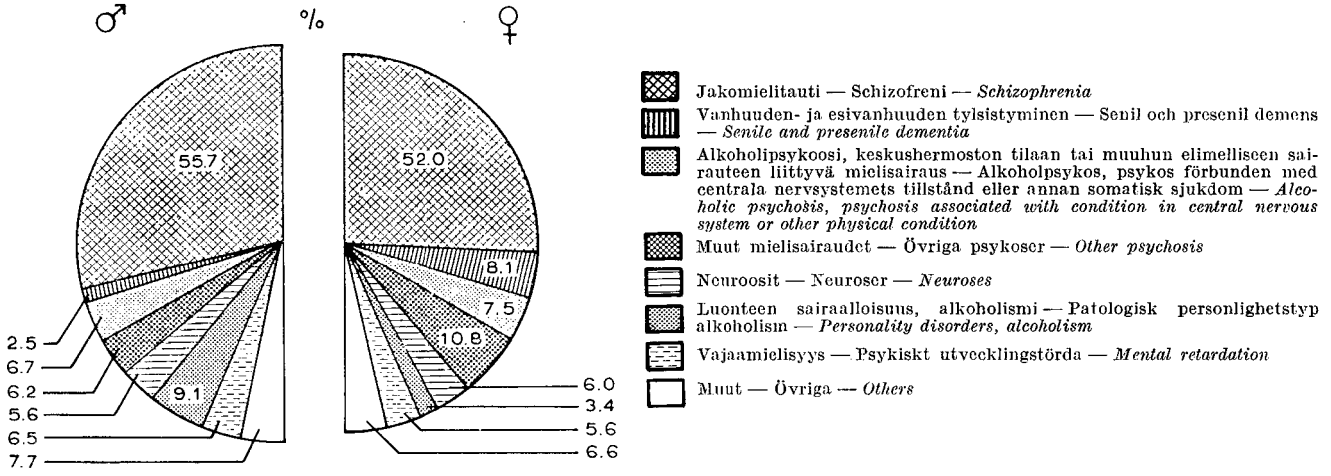

Kuvio 5.2 Keskusmielisairaaloiden potilaat sairauden laadun mukaan 31. 12. 1970
Fig. 5.2 Centralsinnessjukhusens patienter enligt sjukdomens art den 31. 12. 1970
Fig. 5.2 Patients at central mental hospitals by disease on 31. 12. 1970

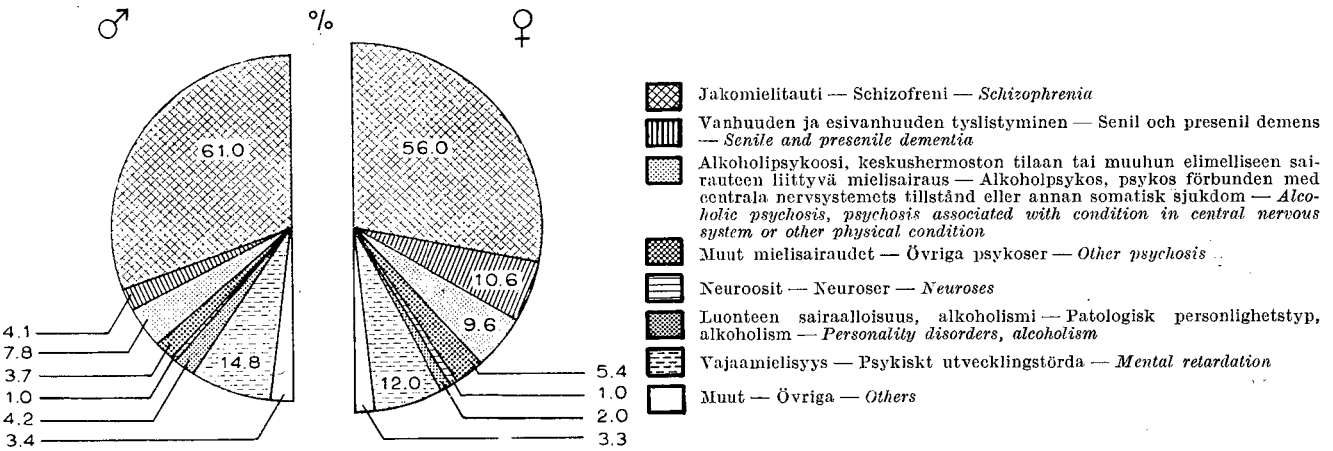

Kuvio 5.3 B-mielisairaaloiden potilaat sairauden laadun mukaan 31. 12. 1970
Fig. 5.3 B-sinnessjukhusens patienter enligt sjukdomens art den 31. 12. 1970
Fig. 5.3 Patients at mental hospitals, type B, by disease on 31. 12. 1970

luvat sosiaalihallituksen alaisuuteen ja joista Järvenpään sosiaalisairaala on eräs, on tarkempia tietoja Sosiaalihuoltotilaston Vuosikirjassa.

Eri hoitomuodoista on lääkehoito keskeisellä sijalla. Suurta huomiota on sairaaloissa kiinnitetty toimintaterapian kehittämiseen. Työ- ja askarteluterapia, liikuntaterapia ja erilaiset kerhotoiminnat ovat mielisairaaloissa lisääntyneet. Työterapian kehittämistä teollisuusterapiatasolle, kuten eräissä muissa maissa on jo tapahtunut, on vaikeuttanut sopivien työkohteiden puute. Eräissä keskusmielisairaaloissa on kuitenkin saatu käynnistetyksi osastoja, joilla pyritään potilaan kuntouttamiseen teollisuustasoisten työmuotojen avulla. Samalla on pyritty luomaan mahdollisuuksia työkokeiluun sairaaloiden sisällä, jolloin potilaan työkykyä voidaan paremmin arvioida pyrittäessä häntä sijoittamaan takaisin työelämään. Tämänlaatuinen toiminta maassa on kuitenkin vielä aivan alussa ja kaipaa voimakasta kehittämistä.

Mielisairaaloitten toimintaa on vaikeuttanut eräiden erikoiskoulutusta saaneen henkilöstöryhmien puute. Psykiatrian erinarkotikamissbrukare, vilka lyder under socialstyrelsen och av vilka Järvenpää socialsjukhus är en, finns noggrannare uppgifter i Socialvårdsstatistiska Årsboken.

Av de olikartade vårdmetoderna är läkemedelsvården på central plats. Stor uppmärksamhet har på sjukhusen fästs vid utvecklandet av terapin. Arbets- och sysselsättningsterapin, rörelseterapin och olika former av klubbverksamhet har ökat på sinnessjukhusen. Utvecklandet av arbetsterapin till industriterapinivå, såsom redan skett i vissa andra länder, har försvårats av bristen på lämpliga arbetsobjekt. I vissa centralsinnessjukhus har man emellertid kunnat starta avdelningar, på vilka man försöker rehabilitera patienten med tillhjälp av arbetsformer på industriell nivå. Samtidigt har försök gjorts för att skapa möjligheter för arbetsprov inom sjukhusen, varvid patientens arbetsförmåga bättre kan bedömas då man försöker placera honom tillbaka i arbetslivet. Sådan verksamhet i landet är emellertid ännu alldeles sin begynnelse och fordrar kraftig utveckling.

Sinnessjukhusens verksamhet har försvårast av bristen på vissa specialutbildade personalgrupper. Det finns kontinuerlig

koislääkäreistä ja muista lääkäreistä on jatkuvasti vajausta. Vuoden 1970 lopussa oli kaikista mielisairaaloiden lääkärinviroista 22.9 % ilman vakinaista, pätevää viranhaltijaa.

Sairaanhoitajien viroista oli vuoden 1970 lopussa kaikkiaan 1.2 % vailla vakinaista, pätevää viranhaltijaa; erikoissairaanhoitajien kohdalla vajaus oli kuitenkin 5.7 %. Naispuolisten mielisairaanhoitajien virat saatiin täytetyksi (vajaus 0.6 %), mutta sen sijaan miespuolisista mielisairaanhoitajista oli puutetta (vajaus 11.4 %). Työ- ja toimintaterapeuttien koulutustaso oli kirjava, koska yhtenäistä koulutusta maassa ei tälle henkilöstölle ollut vielä järjestetty. Yleensä tämän alan virat sairaaloissa on kuitenkin saatu tyydyttävästi täytetyksi. Psykologien virkoihin on ollut riittävästi hakijoita, esim. vuoden 1970 lopussa oli kolme virkaa ilman pätevää viranhaltijaa.

Mielisairaaloita koskevien taulujen lähdeaineiston muodostavat sairaaloiden vuosi-ilmoitukset ja potilaiden poistoilmoitukset (ks. s. 224), potilaslaskentalomakkeet, mielisairaanhuoltopiirien toimintakertomukset ja Sairaalaliiton julkaisema "Suomen sairaalatalous".

Mielisairaanhuoltotoimistot. Mielisairaslain mukaan jokaisella mielisairaanhuoltopiirillä on oltava ainakin yksi huoltotoimisto, minkä tehtävänä on ennaltaehkäisy ja avohoito ja minkä perustamisesta päättää valtioneuvosto. Toimistot ovat eräissä kuntainliitoissa jakautuneet aikuisten, nuorten ja lasten mielenterveystyötä tekeviin yksikköihin. Huoltotoimistoja, joista useimmat käyttävät nimeä mielenterveystoimisto, oli vuoden 1970 lopussa 72. Tällöin on laskettu mukaan myös lasten ja nuorten toimistot. Toimistot eivät kykene läheskään tyydyttämään palvelusten kysyntää, ja useimpiin toimistoihin onkin monien viikkojen jonotusaika. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista, koska eräänä toimistojen tärkeänä tehtävänä on psykiatristen häiriötilojen toteaminen ja hoito jo varhaisvaiheessa, jolloin usein voidaan estää vaikeiden vaurioiden syntyminen.

Mielenterveystoimistot eivät toistaiseksi lähetä lääkintöhallitukselle millään lomakkeella tietoja toiminnastaan. Mielisairaanhuoltopiirien vuosikertomuksissa on kuitenkin toimistoja koskevia, tosin epäyhtenäisiä tietoja. Lisäksi Sairaalaliitto kerää huoltotoimistoista eräitä tietoja, lähinnä taloudellisista seikoista. Tämän vuosikirjan mielenterveystoimistojen käyntejä ja henkilöstöä kuvaava tilasto perustuu Sairaalaliiton julkaisuun "Suomen sairaalatalous", ja tilasto esitetään tässä vuosikirjassa terveyden- ja sairaanhoidon kustannuksia koskevassa osassa (s. 366). Toimistojen kirjoissa olleita tarkoittava tilasto (taulu 5.1) on kerätty piirien vuosikertomuksista tai kysytty suoraan toimistoilta. Tilastoa ei voi pitää kovin luotettavana, koska toimistoille ei tapausten rekisteröintiä varten ole annettu yhtenäisiä ohjeita.

Lähivuosien mielenterveystyön tavoitteet. Laki kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muuttamisesta (550/72) asettaa lääkintöhallitukselle velvollisuuden laatia viittä kalenterivuotta varten valtakunnallinen suunnitelma sairaanhoidon järjestämiseksi keskussairaalapiirien alueella sijaitsevissa yleissairaaloissa, keskusparantoloissa, tuberkuloositoimistoissa, mielisairaaloissa ja mielenterveystoimistoissa. Keskussairaalapiirien kuntainliiton tulee laatia sairaaloita ylläpitävien kuntainliittojen kanssa valtakunnalliseen suunnitelmaan soveltuva toimintasuunnitelma piirin alueella sijaitsevia kunnallisia sairaaloita, tuberkuloosi- ja mielenterveystoimistoja varten. Valtakunnallisen suunnitelman vuosiksi 1974—78 valtioneuvosto hyväksyi maaliskuussa 1973. Seuraavassa esitetään suunnitelmasta ne kohdat, jotka koskevat nimenomaan mielenterveystyötä.

brist på specialister i psykiatri och även på andra läkare. Vid slutet av år 1970 var 22.9 % av alla sinnessjukhusens läkartjänster utan ordinarie, kompetent tjänsteinnehavare.

Inalles 1.2 % av sjuksköterskетjänster var vid slutet av år 1970 utan ordinarie, kompetent tjänsteinnehavare; beträffande specialsjuksköterskor var underskottet dock 5.7 %. Kvinnliga sinnessjuksköterskor kunde fyllas (bristen var 0.6 %), men istället var det brist på manliga sinnessjuksköterskor (bristen 11.4 %). Utbildningsnivån av arbets- ocr verksamhetsterapeuter var brokig, emedan en enhetlig utbildning inte ännu organiserats för denna personal. I allmänhet har branschens tjänster på sjukhusen emellertid kunnat ifyllas nöjaktigt. Det har funnits tillräckligt sökare för psykologtjänster, t.ex. vid slutet av år 1970 var tre tjänster utan kompetent tjänsteinnehavare.

Källmaterialet för de tabeller, vilka skildrar sinnessjukhusen, bildas av sjukhusens årsrapporter och patienternas utskrivningsrapporter (se sid. 224), patientberäkningsblanketter, mentalvårdsdistriktens verksamhetsberättelser och "Sjukhusekonomin i Finland", publicerad av Sjukhusförbundet.

Mentalvårdsbyråerna. Enligt sinnessjuklagen bör varje mentalvårdsdistrikt ha åtminstone en vårdbyrå, vars uppgift är förebyggande verksamhet och den öppna vården och beträffande vilkens grundande statsrådet beslutar. Vid vissa kommunalförbund har byråerna uppdelats i enheter för fullvuxnas, ungdoms och barns mentalvårdsbyråer. Antalet vårdbyråer, av vilka de flesta använder namnet mentalhygieniska byrån, var vid slutet av 1970 72. Härvid har inberäknats även byråerna för barn och unga. Byråerna kan tillnärmelsevis inte tillfredsställa efterfrågan på tjänster, och till de flesta byråerna är väntetiden flere veckor. Detta är oändamålsenligt, emedan byråernas viktiga uppgift är konstaterandet av psykiatriska störningstillstånd och deras vård redan på förstadiet, varvid uppkomsten av svåra skador ofta kan hindras.

Mentalvårdsbyråerna sänder tillsvidare inte blanketter om sin verksamhet till medicinalstyrelsen. I mentalvårdsdistriktens årsberättelser finns dock uppgifter, ehuru oenhetliga över vårdbyråerna. Dessutom samlar Sjukhusförbundet från vårdbyråerna vissa uppgifter, närmast över ekonomiska angelägenheter. De statistiska uppgifterna i denna årsbok angående besöken och personalen vid mentalvårdsbyråerna grundar sig på Sjukhusförbundets publikation "Sjukhusekonomin i Finland", och statistiken framställs i denna årsbok i den del, där kostnaderna på hälso- och sjukvård är samlade (s. 366). De statistiska uppgifter, vilka avser personer registrerade i byråerna, har samlats från distriktens årsberättelser eller frågats direkt hos byråerna. Uppgifterna kan inte anses vara pålitliga, emedan inga enhetliga instruktioner avgivits byråerna för registrering av fallen.

Målsättningen för de närmaste årens mentalhygieniska arbete. Lagen angående ändring av lagen om kommunala allmänna sjukhus (nr 550/72) ställer till medicinalstyrelsen en plikt att utarbeta för fem kalenderår en riksplan över organiseringen av sjukvård i lasarett, centralsanatoria, tuberkulosbyråer, sinnessjukhus och mentalvårdsbyråer, vilka befinner sig på centralsjukhusens område. Kommunalförbundet för centralsjukhusdistrikt bör utarbeta tillsammans med de kommunalförbund, vilka upprätthåller sjukhus, en verksamhetsplan över de kommunala sjukhus, tuberkulos- och mentalvårdsbyråer, vilka befinner sig på distriktsområde, och verksamhetsplanen bör lämpa sig för riksplanen. Statsrådet godkände riksplanen 1974—78 i mars 1973. I det följande framställs ur planen de ställen, vilka hänför sig till det mentalhygieniska arbetet.

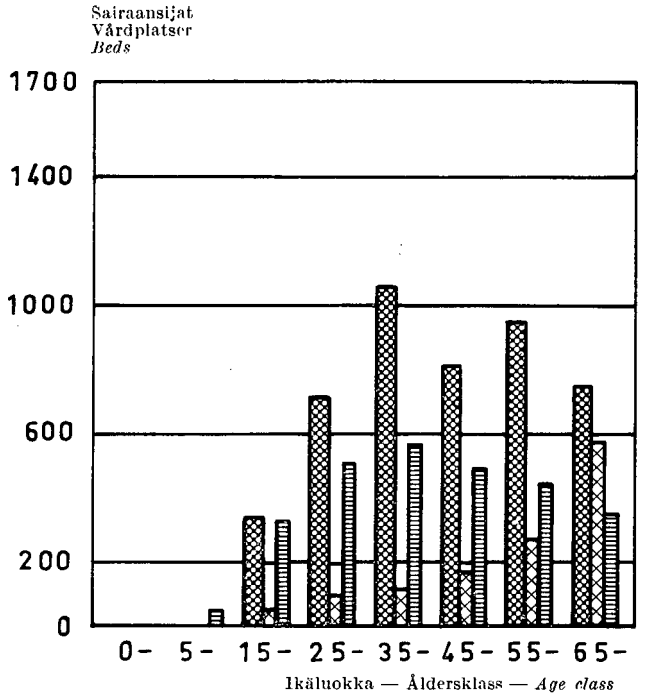

Kuvio 5.4 Miesten ikäluokittainen mielisairaalankäyttö sairaansijoina vuonna 1970
Fig. 5.4 Männens, enligt åldersklass, anlitande av sinnessjukhus uttryckt i vårdplatser år 1970
Fig. 5.4 Patient days of males at mental hospitals as bed equivalents by age class in 1970

Skitsofrenia — Schizofreni — *Schizophrenia*
Muut psykoosit — Övriga psykoser — *Other psychoses*
Muut potilaat — Övriga patienter — *Other patients*

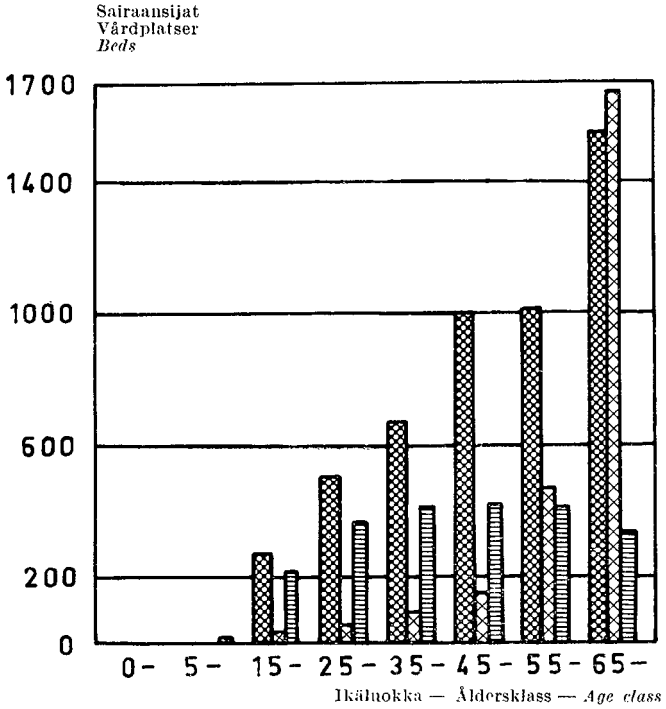

Kuvio 5.5 Naisten ikäluokittainen mielisairaalankäyttö sairaansijoina vuonna 1970
Fig. 5.5 Kvinnornas, enligt åldersklass, anlitande av sinnessjukhus uttryckt i vårdplatser år 1970
Fig. 5.5 Patient days of females at mental hospitals as bed equivalents by age class in 1970

Skitsofrenia — Schizofreni — *Schizophrenia*
Muut psykoosit — Övriga psykoser — *Other psychoses*
Muut potilaat — Övriga patienter — *Other patients*

Mielisairauksien ehkäisy

Mielisairauksien ja muiden mielenterveyshäiriöiden ehkäisyn tulee muodostaa tärkeä osa psykiatrisesta terveydenhuollosta. Sen vuoksi suunnitelmakauden aikana kiinnitetään erityistä huomiota ehkäisyyn kuuluvien toimintojen kehittämiseen ja lisäämiseen sekä huoltotoimistojen, kasvatusneuvoloiden ja terveyskeskusten yhteistyön kehittämiseen mahdollisimman kiinteäksi nimenomaan terveysneuvonnan osalta.

Förebyggande av sinnessjukdomar

Förebyggandet av sinnessjukdomar och andra mentala störningar skall bilda en viktig del av den psykiatriska hälsovården. Fördenskull fästes under planeringsperioden särskild uppmärksamhet vid utvecklandet och ökandet av funktioner som ansluter sig till förebyggandet samt vid utvecklandet av ett så fast samarbete som möjligt mellan vårdbyråer, rådgivningsbyråer för uppfostringsfrågor och hälsovårdscentraler, särskilt i fråga om hälsovårdsrådgivning.

Mielisairaanhoito

Avosairaanhoito. Suunnitelmakauden aikana pyritään psykiatrisessa sairaanhoidossa erityisesti kehittämään avosairaanhoitoa. Näin menettelemällä on tarkoitus siirtää psykiatrisen sairaanhoidon painopistettä asteittain sairaalakeskeisyydestä avosairaanhoitoon.

Huoltotoimistojen toimintaa suunnitellaan kehitettäväksi siten, että ne yhdessä mielisairaaloiden ja keskussairaaloiden poliklinikoiden ja terveyskeskusten kanssa voivat tarjota väestön tarvitsemat psykiatriset avosairaanhoitopalvelukset. Tässä tarkoituksessa voidaan harkita myös uusien huoltotoimistojen perustamista. Tarpeen mukaan voidaan huoltotoimistoissa suunnitella järjestettäväksi palveluksia eri ikäryhmille erikseen. Lasten ja nuorison mielenterveyspalvelusten kehittämiseen on suunnitelmakaudella kiinnitettävä erityistä huomiota. Avosairaanhoidon tehostamiseksi suunnitellaan päiväsairaanhoitoyksikköjen perustamista ja kotisairaanhoitotoiminnan laajentamista. Niin ikään on suunniteltava yhteistoiminnan järjestäminen huoltotoimiston ja sen piirissä sijaitsevien kasvatusneuvoloiden ja terveyskeskusten välillä. Edellä tarkoitetut toimenpiteet käsitellään toimintasuunnitelmassa, joka laaditaan vuonna 1975 alkavaa suunnitelmakautta varten.

Mielisairaalat. Mielisairaaloiden toiminta tulee suunnitelmakauden aikana asteittain muuttumaan avosairaanhoidon laajentuessa ja sen toimintojen tullessa monipuolisemmiksi edellä selostetulla tavalla. Mielisairaaloiden potilasrakenteesta tehdään selvitys. Tällöin kiinnitetään huomiota siihen, missä määrin mielisairaaloissa nykyisin olevat pitkäaikaiset sairaat tai vanhempiin ikäluokkiin kuuluvat potilaat tarvitsevat psykiatrian alaan kuuluvaa sairaanhoitoa ja missä määrin heidän kohdallaan esiintyy pääasiallisesti muun sairaanhoidon ja huollon tarvetta. Samoin on selvitettävä, missä määrin mielisairaaloissa on potilaita, joiden poistaminen sairaalasta asumisvaikeuksien tai työmahdollisuuksien puuttumisen tahi muiden vastaavanlaisten syiden vuoksi tuottaa hankaluuksia, vaikka se sairaanhoidolliselta kannalta olisi tarkoituksenmukaista. Nämä selvitykset oheistetaan liitteinä toimintasuunnitelmaan, joka laaditaan vuonna 1975 alkavaa suunnitelmakautta varten.

Sinnessjukvården

Den öppna sjukvården. Under planeringsperioden strävar man i fråga om den psykiatriska sjukvården till att särskilt utveckla den öppna sjukvården. Genom detta förfarande har man för avsikt att överföra tyngdpunkten för den psykiatriska sjukvården gradvis från sjukhusvård till öppen sjukvård.

Utvecklande av vårdbyråernas verksamhet planeras sålunda, att dessa tillsammans med sinnessjukhusen och centralsjukhusens polikliniker och hälsovårdscentralerna kan erbjuda de tjänster inom den psykiatriska öppna sjukvården som befolkningen behöver. I detta syfte kan även upptagas till prövning inrättandet av nya vårdbyråer. I mån av behov kan tjänster vid vårdbyråer planeras för olika åldersgrupper skilt för sig. Särskilt uppmärksamhet bör under planeringsperioden fästas vid utvecklandet av mentalhygieniska tjänster för barn och sjukdom. För effektivering av den öppna sjukvården planeras inrättande av dagsjukvårdsenheter och utvidgning av hemsjukvårdsverksamheten. Likaledes bör anordnandet av samarbetet mellan vårdbyrå och inom dess distrikt belägna rådgivningsbyråer för uppfostringsfrågor och hälsovårdscentraler planeras. Ovan avsedda åtgärder skall behandlas i den verksamhetsplan som uppgöres för den planeringsperiod som begynner år 1975.

Sinnessjukhusen. Sinnessjukhusens verksamhet kommer under planeringsperioden att gradvis förändras genom att den öppna sjukvården utvidgas och dess funktioner blir mångsidigare på sätt som ovan beskrivits. En utredning om patientstrukturen vid sinnessjukhusen göres. Härvid fästes uppmärksamhet vid, i vilken mån de nuvarande långtidssjuka eller till de äldre årsklasserna hörande patienterna vid sinnessjukhusen är i behov av sjukvård som hör till det psykiatriska området, och i vilken mån behov av huvudsakligen annan sjukvård och vård för dem föreligger. Likaledes bör det utredas i vilken mån sinnessjukhusen har patienter, vilkas utskrivning från sjukhuset leder till olägenheter på grund av bostadssvårigheter eller avsaknad av arbetsmöjligheter eller av andra motsvarande orsaker, fastän utskrivning från sjukvårdssynpunkt skulle vara ändamålsenlig. Dessa utredningar bifogas den verksamhetsplan som uppgöres för den planeringsperiod som begynner år 1975.

5. PSYCHIATRIC SERVICES

The execution of mental health services is in Finland decentralized to the local authorities. Due to their small size they form 18 Mental Health Districts which in practice have the responsibility for services. The governing body of a district is a council where the delegates have powers according to the beds owned. The central government gives general guidance and pays a share of costs (50 %). The patient pays 6 mk per patient day (from 15 april 1968 onwards). In each district there is a central mental hospital (the socalled A-hospital), B-hospitals and mental health centres.

Central mental hospitals admit severly ill patients who need specialized examinations and treatment; on the other hand the B-hospitals take care of less severe and especially chronic patients. Community care is concentrated on mental health centres. Under the supervision of the central mental hospitals patients are entrusted also to family care.

At the end of the year 1970 19 A-hospitals and 46 B-hospitals were in operation. The number of Mental Health Centres was 72 (in 1970). Table 5.3 contains statistical data for mental hospitals. The number of beds (in 1970) was 19 808 corresponding to 19 839 in the preceding year. In 1970 there were altogether 43.1 mental hospital beds per 10 000 of population. During the year 1970 39 137 patients were admitted to mental hospitals and of them 14 227 were first admissions. Table 5.4 shows the distribution of first admissions by type of disease and age. Other statistical data are given in tables 5.1—5.8 and tables 6.0.1—6.0.5.

5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat,vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31.12. 1969
Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1969
Mentally ill, mentally deficients and other mentally disordered persons on register at mental health centres on 31. 12. 1969

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keski-väkiluku [1]) Medelfolk-mängd [1]) *Mean population* [1]) 1969	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
	1969									
1	**Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Helsingin kaupungin psykiatrinen huoltotoimisto — Helsingfors stads psykiatriska vårdbyrå	**532 183**	**646**	**18**	**139**	**803**	**214**	**13**	**114**	**341**
2	**Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Turun kaupungin mielenterveystoimisto — Åbo stads mentalvårdsbyrå	**153 347**	**2 062**	**98**	**1 113**	**3 273**	**89**	**23**	**148**	**260**
3	**Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mentalvårdsbyrån i Ekenäs — Tammisaaren psykiatrinen huoltotoimisto	42 890	530	359	794	1 683	95	26	228	349
	2 Barn- och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuorten neuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	3 Mentalvårdsbyrån i Pargas — Paraisten psykiatrinen huoltotoimisto	25 361	392	425	940	1 757	39	3	170	212
	4 Mentalvårdsbyrån i Esbo — Espoon psykiatrinen huoltotoimisto	110 609	807	474	822	2 103	146	25	287	458
	5 Barn- och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuorten neuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	6 Mentalvårdsbyrån i Borgå — Porvoon psykiatrinen huoltotoimisto	64 538	673	779	774	2 226	83	77	253	413
	7 Barn- och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuorten neuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**243 398**	**2 402**	**2 037**	**3 330**	**7 769**	**363**	**131**	**938**	**1 432**
4	**Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Järvenpään huoltotoimisto — Järvenpää vårdbyrå	82 335	975	318	383	1 676	133	19	106	258
	2 Helsingin huoltotoimisto — Helsingfors vårdbyrå	129 134	705	404	345	1 454	118	15	108	241
	3 Riihimäen huoltotoimisto — Riihimäki vårdbyrå	83 314	734	41	360	1 135	77	5	96	178
	Yhteensä — Summa — *Total*	**294 783**	**2 414**	**763**	**1 088**	**4 265**	**328**	**39**	**310**	**677**
5	**Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Salon psykiatrinen huoltotoimisto — Salo psykiatriska vårdbyrå	**145 579**	**1 255**	**548**	**405**	**2 208**	**150**	**53**	**92**	**295**
6	**Vakka-Suomen mshp. — Vakka-Suomi ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Uudenkaupungin psykiatrinen huoltotoimisto	56 113	605	252	269	1 126	121	26	83	230
	2 Rauman psykiatrinen huoltotoimisto (avattu 1. 7. 1969)	54 013	448	215	253	916	39	7	48	94
	Yhteensä — Summa — *Total*	**110 126**	**1 053**	**467**	**522**	**2 042**	**160**	**33**	**131**	**324**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piiri — Distrikt	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1969	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
7	**Länsi-Satakunnan mshp. — Västra Satakunta ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Harjavallan huoltotoimisto ..	78 270	493	390	273	1 156	57	9	63	129
	2 Porin huoltotoimisto	63 887	727	402	631	1 760	60	16	130	206
	3 Kankaanpään huoltotoimisto (avattu 21. 2. 1969)	26 612	290	326	178	794	25	16	49	90
	Yhteensä — Summa — *Total*	**168 769**	**1 510**	**1 118**	**1 082**	**3 710**	**142**	**41**	**242**	**425**
8	**Itä-Satakunnan mshp. — Östra Satakunta ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Vammalan mielenterveystoimisto	**73 798**	**690**	**591**	**386**	**1 667**	**72**	**23**	**78**	**173**
9	**Pohjois-Hämeen mshp. — Norra Tavastlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Pitkäniemen mielenterveystoimisto (Nokia)	54 979	585	361	405	1 351	76	12	103	191
	2 Tampereen I ja II mielenterveystoimisto	153 991	1 404	584	1 301	3 289	276	54	365	695
	4 Tampereen III mielenterveystoimisto	98 519	946	687	550	2 183	130	25	134	289
	Yhteensä — Summa — *Total*	**307 489**	**2 935**	**1 632**	**2 256**	**6 823**	**482**	**91**	**602**	**1 175**
10	**Etelä-Hämeen mshp. — Södra Tavastlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Hämeenlinnan mielenterveystoimisto	80 543	882	408	759	2 049	136	17	181	334
	2 Lahden mielenterveystoimisto	88 298	722	246	500	1 468	146	11	193	350
	3 Lahden ympäristökuntien mielenterveyststo (av. 1. 7. 1969)	47 365	541	259	207	1 007	52	7	71	130
	4 Forssan mielenterveystoimisto	38 106	443	234	247	924	55	7	74	136
	5 Valkeakosken mielenterveystoimisto	31 478	398	176	381	955	54	9	104	167
	Yhteensä — Summa — *Total*	**285 790**	**2 986**	**1 323**	**2 094**	**6 403**	**443**	**51**	**623**	**1 117**
11	**Etelä-Savon mshp. — Södra Savolax ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mikkelin mielenterveystoimisto	88 111	803	92	526	1 421	123	30	144	297
	2 Lasten ja nuorten toimisto (Mikkeli)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	3 Heinolan mielenterveyststo	41 571	468	101	481	1 050	68	29	145	242
	4 Lasten ja nuorten toimisto (Heinola)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	5 Pieksämäen mielenterveyststo	45 740	393	70	352	815	42	13	75	130
	6 Lasten ja nuorten toimisto (Pieksämäki)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	7 Savonlinnan mielenterveystoimisto	58 339	494	106	604	1 204	72	17	185	274
	8 Lasten ja nuorten toimisto (Savonlinna)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**233 761**	**2 158**	**369**	**1 963**	**4 490**	**305**	**89**	**549**	**943**
12	**Kaakkois-Suomen mshp. — Sydöstra Finlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Kaakkois-Suomen mielisairaanhuoltopiirin huoltotoimisto (Joutseno)	104 888	1 116	306	636	2 058	123	20	160	303
	2 Kouvolan seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Valkeala) ...	102 386	1 030	84	581	1 695	93	4	115	212
	3 Kymen seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Kymi)	66 018	595	50	174	819	55	1	38	94
	4 Lappeenrannan seudun psykiatrinen huoltotoimisto	75 371	937	253	651	1 841	67	20	163	250
	Yhteensä — Summa — *Total*	**348 663**	**3 678**	**693**	**2 042**	**6 413**	**338**	**45**	**476**	**859**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1969	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
13	**Pohjois-Karjalan mshp. — Norra Karelens ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 I ja III mielenterveystoimisto (Joensuu)	150 491	1 306	326	1 547	3 179	317	99	652	1 068
	3 Nuorten toimisto (Joensuu)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	4 II mielenterveystoimisto (Nurmes)	41 403	541	209	573	1 323	111	38	137	286
	5 Lastenpsykiatrinen toimisto (Joensuu)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**191 894**	**1 847**	**535**	**2 120**	**4 502**	**428**	**137**	**789**	**1 354**
14	**Pohjois-Savon mshp. — Norra Savolax ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Harjamäen mielenterveystoimisto (Siilinjärvi)	71 188	1 130	664	468	2 262	92	66	118	276
	2 Iisalmen mielenterveystoimisto	59 439	911	466	412	1 789	79	10	94	183
	3 Kuopion mielenterveystoimisto	76 999	1 107	341	671	2 119	179	28	214	421
	4 Kuopion ympäristökuntien mielenterveystoimisto(Kuopio)	69 049	900	403	492	1 795	82	24	112	218
	Yhteensä — Summa — *Total*	**276 675**	**4 048**	**1 874**	**2 043**	**7 965**	**432**	**128**	**538**	**1 098**
15	**Seinäjoen mshp. — Seinäjoki ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Seinäjoen I mielenterveystoimisto	66 930	351	19	160	530	87	3	57	147
	2 Seinäjoen II mielenterveystoimisto (avattu 1. 4. 1969)	61 591	362	33	160	555	89	5	58	152
	3 Seinäjoen III mielenterveystoimisto (avattu 1. 4. 1969)	62 271	873	43	349	1 265	236	17	121	374
	4 Seinäjoen IV mielenterveystoimisto (avattu 1. 4. 1969)	77 627								
	5 Lasten ja nuorten toimisto (Seinäjoki)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	6 Keski-Suomen I mielenterveystoimisto (Jyväskylä)	78 556	2 082	837	806	3 725	70	17	55	142
	7 Keski-Suomen II mielenterveystoimisto (Jyväskylä)	76 585					76	36	63	175
	8 Keski-Suomen III mielenterveystoimisto (Jyväskylä) (avattu 1. 6. 1969)	70 991					69	22	38	129
	9 Nuorisovastaanotto (Jyväskylä)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**494 551**	**3 668**	**932**	**1 475**	**6 075**	**627**	**100**	**392**	**1 119**
16	**Svenska Österbottens mentalvårdsdistrikt — Ruotsalaisen Pohjanmaan mielenterveyspiiri**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mentalvårdsbyrån i Vasa — Vaasan mielenterveystoimisto	103 385	1 087	325	888	2 300	148	28	224	400
	2 Mentalvårdsbyrån i Jakobstad — Pietarsaaren mielenterveystoimisto	74 602	848	245	727	1 820	102	26	150	278
	Yhteensä — Summa — *Total*	**177 987**	**1 935**	**570**	**1 615**	**4 120**	**250**	**54**	**374**	**678**
17	**Oulun mshp. — Uleåborgs ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Oulun psykiatrinen huoltotoimisto	294 977	3 417	1 597	116	5 130	308	49	55	412
	2 Kajaanin psykiatrinen huoltotoimisto	100 573	1 206	627	337	2 170	132	28	126	286
	3 Kuusamon psykiatrinen huoltotoimisto	43 643	690	459	99	1 248	77	42	47	166
	4 Rovaniemen psykiatrinen huoltotoimisto	113 872	1 049	608	355	2 012	146	34	121	301
	5 Ylivieskan psykiatrinen huoltotoimisto	87 288	968	518	138	1 624	75	21	36	132
	Yhteensä — Summa — *Total*	**640 353**	**7 330**	**3 809**	**1 045**	**12 184**	**738**	**174**	**385**	**1 297**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piiri — *Distrikt*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1969	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
18	**Ålands mentalvårdsdistrikt — Ahvenanmaan mielenterveyspiiri**									
	Byrå — Toimisto — *Centre:*									
	1 Ålands vårdbyrå (Mariehamn) — Ahvenanmaan huoltotoimisto (Maarianhamina)	**21 580**	**168**	**64**	**189**	**421**	**42**	**6**	**49**	**97**
	2 Byrå för barn och ungdom — Lasten ja nuorten toimisto (Mariehamn - Maarianhamina)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**4 700 726**	**42 785**	**17 441**	**24 907**	**85 133**	**5 603**	**1 231**	**6 830**	**13 664**
	1968	4 626 469	40 318	17 838	27 308	85 464	[3]) 5 113	[3]) 1 551	[3]) 7 874	15 205
	1967	4 605 744	39 460	19 174	[2]) 23 236	81 870	4 914	1 510	[2]) 6 707	13 131
	1966	4 580 869	39 489	18 394	[2]) 20 203	78 086	4 976	1 591	[2]) 5 719	12 286
	1965	4 563 732	36 109	16 977	[2]) 18 168	71 254	5 059	1 480	[2]) 4 881	11 420
	1964	4 548 543	36 538	17 654	[2]) 19 723	73 995	[3]) 4 905	1 636	[3]) 5 473	[4]) 12 014

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*
[2]) Helsingin kaupungin mshp:n tiedot sisältyvät kohtaan (290—299). — Helsingfors stads ssvd's uppgifter ingår i antalet sinnessjuka (290—299). *Number for Helsinki mental health district is included in (290—299).*
[3]) Helsingin kaupungin mshp:n tiedot eivät ole saatavissa. — Helsingfors stads ssvd's uppgifter är inte tillgängliga. — *Number for Helsinki mental health district is not available.*
[4]) Kts. alaviitettä 3. — Se not 3. — *See note 3.*

5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat, vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31. 12. 1970
Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1970
Mentally ill, mentally deficients and other mentally disordered persons on register at mental health centres on 31. 12. 1970

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1970 [4])	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
	1970									
1	**Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Helsingin kaupungin psykiatrinen huoltotoimisto — Helsingfors stads psykiatriska vårdbyrå	**510 352**	**686**	**12**	**102**	**800**	**662**	**11**	**125**	**798**
2	**Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Turun kaupungin mielenterveystoimisto — Åbo stads mentalvårdsbyrå	**152 210**	**2 230**	**93**	**1 268**	**3 591**	**93**	**11**	**148**	**252**
3	**Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mentalvårdsbyrån i Ekenäs — Tammisaaren psykiatrinen huoltotoimisto	41 664	542	350	796	1 688	88	31	219	338
	2 Barn- och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuortenneuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	3 Mentalvårdsbyrån i Pargas — Paraisten psykiatrinen huoltotoimisto	24 462	402	422	977	1 801	37	13	170	220
	4 Mentalvårdsbyrån i Esbo — Espoon psykiatrinen huoltotoimisto	117 587	946	435	1 081	2 462	123	29	320	472
	5 Barn och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuorten neuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	6 Ungdomspolikliniken i Esbo — Espoon nuorisopoliklin.	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	7 Mentalvårdsbyrån i Borgå — Porvoon psykiatrinen huoltotoimisto	64 718	677	786	819	2 282	75	58	202	335
	8 Barn- och ungdomsrådgivning — Lasten ja nuorten neuvontaa	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**248 431**	**2 567**	**1 993**	**3 673**	**8 233**	**323**	**131**	**911**	**1 365**
4	**Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Järvenpään huoltotoimisto — Järvenpää vårdbyrå	78 863	888	300	392	1 580	131	16	111	258
	2 Helsingin huoltotoimisto — Helsingfors vårdbyrå	85 779	454	191	233	878	75	13	90	178
	3 Riihimäen huoltotoimisto — Riihimäki vårdbyrå	72 177	738	252	477	1 467	75	3	139	217
	4 Lohjan huoltotoimisto — Lojo vårdbyrå (av.- öppn. 7. 9. 1970)	72 012	520	350	324	1 194	56	5	91	152
	Yhteensä — Summa — *Total*	**308 831**	**2 600**	**1 093**	**1 426**	**5 119**	**337**	**37**	**431**	**805**
5	**Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Salon psykiatrinen huoltotoimisto — Salo psykiatriska vårdbyrå	**143 694**	**1 328**	**550**	**485**	**2 363**	**151**	**49**	**88**	**288**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piiri — *Distrikt*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1970 [4])	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
6	**Vakka-Suomen mshp. — Vakka-Suomi ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Uudenkaupungin psykiatrinen huoltotoimisto	56 683	665	266	321	1 252	76	20	66	162
	2 Rauman psykiatrinen huoltotoimisto	54 175	505	218	392	1 115	76	13	159	248
	Yhteensä — Summa — *Total*	**110 858**	**1 170**	**484**	**713**	**2 367**	**152**	**33**	**225**	**410**
7	**Länsi-Satakunnan mshp. — Västra Satakunta ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Harjavallan huoltotoimisto	50 582	524	393	291	1 208	68	12	59	139
	2 Porin huoltotoimisto	91 431	771	414	724	1 909	103	27	145	275
	3 Kankaanpään huoltotoimisto	25 976	289	331	200	820	22	14	35	71
	Yhteensä — Summa — *Total*	**167 989**	**1 584**	**1 138**	**1 215**	**3 937**	**193**	**53**	**239**	**485**
8	**Itä-Satakunnan mshp. — Östra Satakunta ssvd.**									
	Toimisto — Byrå — *Centre:*									
	Vammalan mielenterveystoimisto	**70 966**	**735**	**539**	**443**	**1 717**	**73**	**18**	**108**	**199**
9	**Pohjois-Hämeen mshp. — Norra Tavastlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Pitkäniemen mielenterveystoimisto (Nokia)	54 483	616	331	904	1 851	65	10	178	253
	2 Tampereen I ja II mielenterveystoimisto	155 443	1 588	511	2 096	4 195	257	25	559	841
	4 Tampereen III mielenterveystoimisto	96 714	981	692	534	2 207	119	29	114	262
	Yhteensä — Summa — *Total*	**306 640**	**3 185**	**1 534**	**3 534**	**8 253**	**441**	**64**	**851**	**1 356**
10	**Etelä-Hämeen mshp. — Södra Tavastlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Hämeenlinnan mielenterveystoimisto	79 735	932	429	806	2 167	115	27	221	363
	2 Lahden mielenterveystoimisto	88 393	857	263	621	1 741	199	30	223	452
	3 Lahden ympäristökuntien mielenterveystoimisto (Lahti)	48 462	537	288	203	1 028	78	16	84	178
	4 Forssan mielenterveystoimisto	37 841	422	243	263	928	47	9	52	108
	5 Valkeakosken mielenterveystoimisto	31 473	411	194	402	1 007	53	16	85	154
	Yhteensä — Summa — *Total*	**285 904**	**3 159**	**1 417**	**2 295**	**6 871**	**492**	**98**	**665**	**1 255**
11	**Etelä-Savon mshp. — Södra Savolax ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mikkelin mielenterveystoimisto	86 116	874	118	635	1 627	122	32	185	339
	2 Lasten ja nuorten toimisto (Mikkeli)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	3 Heinolan mielenterveystoimisto	40 967	509	108	577	1 194	98	21	144	263
	4 Lasten ja nuorten toimisto (Heinola)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	5 Pieksämäen mielenterveystoimisto	44 048	430	87	410	927	70	29	116	215
	6 Lasten ja nuorten toimisto (Pieksämäki)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	7 Savonlinnan mielenterveystoimisto	56 958	550	123	707	1 380	61	18	135	214
	8 Lasten ja nuorten toimisto (Savonlinna)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**228 089**	**2 363**	**436**	**2 329**	**5 128**	**351**	**100**	**580**	**1 031**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piiri — *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1] Medelfolkmängd [1] *Mean population* [1] 1970 [4]	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
12	**Kaakkois-Suomen mshp. — Sydöstra Finlands ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Kaakkois-Suomen mielisairaanhuoltopiirin huoltotoimisto (Joutseno)	70 734	864	252	637	1 753	138	12	174	324
	2 Kouvolan seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Valkeala)	100 900	1 044	82	642	1 768	73	5	135	213
	3 Kymen seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Kotka)	97 572	957	127	355	1 439	391	73	187	651
	4 Lappeenrannan seudun psykiatrinen huoltotoimisto	74 730	937	252	855	2 044	70	7	197	274
	Yhteensä — Summa — *Total*	**343 936**	**3 802**	**713**	**2 489**	**7 004**	**672**	**97**	**693**	**1 462**
13	**Pohjois-Karjalan mshp. — Norra Karelens ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 I ja III mielenterveystoimisto (Joensuu)	146 933	1 466	385	1 920	3 771	252	90	610	952
	3 Nuorten toimisto (Joensuu)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	4 II mielenterveystoimisto (Nurmes)	38 370	584	212	632	1 428	85	34	155	274
	5 Lasten psykiatrinen toimisto (Joensuu)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**185 303**	**2 050**	**597**	**2 552**	**5 199**	**337**	**124**	**765**	**1 226**
14	**Pohjois-Savon mshp. — Norra Savolax ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Harjamäen mielenterveystoimisto (Siilinjärvi)	68 697	1 209	678	527	2 414	100	16	133	249
	2 Iisalmen mielenterveystoimisto	56 536	962	490	516	1 968	67	36	140	243
	3 Kuopion mielenterveystoimisto	75 388	1 198	356	727	2 281	138	21	160	319
	4 Kuopion ympäristökuntien mielenterveystoimisto(Kuopio)	66 515	941	427	483	1 851	78	38	111	227
	Yhteensä — Summa — *Total*	**267 136**	**4 310**	**1 951**	**2 253**	**8 514**	**383**	**111**	**544**	**1 038**
15	**Seinäjoen mshp. — Seinäjoki ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Seinäjoen I mielenterveystoimisto	65 458					83	3	48	134
	2 Seinäjoen II mielenterveystoimisto	60 171					85	4	67	156
	3 Seinäjoen III mielenterveystoimisto	58 507	1 825	103	795	2 723	119	16	67	202
	4 Seinäjoen IV mielenterveystoimisto	74 344					120	10	57	187
	5 Lasten ja nuorten toimisto (Seinäjoki)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	6 Keski-Suomen I mielenterveystoimisto (Jyväskylä)	77 773					87	12	60	159
	7 Keski-Suomen II mielenterveystoimisto (Jyväskylä)	74 092	2 270	853	905	4 028	87	29	43	159
	8 Keski-Suomen III mielenterveystoimisto (Jyväskylä)	65 624					56	13	48	117
	9 Nuorisovastaanotto (Jyväskylä)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**475 969**	**4 095**	**956**	**1 700**	**6 751**	**637**	**87**	**390**	**1 114**
16	**Svenska Österbottens mentalvårdsdistrikt — Ruotsalaisen Pohjanmaan mielenterveyspiiri**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Mentalvårdsbyrån i Vasa — Vaasan mielenterveystoimisto	99 737	1 043	366	1 033	2 442	138	67	342	547
	2 Barn- och ungdomsmottagning — Lasten ja nuorisovastaanotto (öppn. — av. 1. 2. 1970)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	3 Mentalvårdsbyrån i Jakobstad — Pietarsaaren mielenterveystoimisto	73 309	905	261	847	2 013	95	14	174	283
	Yhteensä — Summa — *Total*	**173 046**	**1 948**	**627**	**1 880**	**4 455**	**233**	**81**	**516**	**830**

5.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sinnessjukvårdsbyråer *Mental health districts and mental health centres*	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1970 [4])	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register *On register at mental health centres* 31. 12.				Uudet tapaukset vuoden aikana Nya fall under året *New cases during the year*			
			Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)	Mielisairaita Sinnessjuka *Mentally ill* (290—299)	Vajaamielisiä Psykiskt efterblivna *Mentally deficients* (310—315)	Muita Övriga *Others* (300—309)	Yhteensä Summa *Total* (290—315)
17	**Oulun mshp. — Uleåborgs ssvd.**									
	Toimistot — Byråer — *Centres:*									
	1 Oulun psykiatrinen huoltotoimisto I	108 952	1 449	653	112	2 214	155	16	45	216
	2 Oulun psykiatrinen huoltotoimisto II (avattu 1. 1. 1970)	112 385	1 575	799	60	2 434	148	69	22	239
	3 Kajaanin psykiatrinen huoltotoimisto	94 826	1 290	653	407	2 350	127	42	124	293
	4 Kemin psykiatrinen huoltotoimisto (avattu 1. 1. 1970)	84 076	1 055	490	66	1 611	133	20	53	206
	5 Kemijärven psykiatrinen huoltotoimisto (avattu 1. 6. 1970)	32 876	447	289	158	894	66	14	90	170
	6 Rovaniemen psykiatrinen huoltotoimisto	83 188	886	470	327	1 683	95	17	177	289
	7 Ylivieskan psykiatrinen huoltotoimisto	82 013	1 009	530	176	1 715	81	16	51	148
	Yhteensä — Summa — *Total*	**598 316**	**7 711**	**3 884**	**1 306**	**12 901**	**805**	**194**	**562**	**1 561**
18	**Ålands mentalvårdsdistrikt — Ahvenanmaan mielenterveyspiiri**									
	Byrå — Toimisto — *Centre:*									
	1 Ålands vårdbyrå (Mariehamn) — Ahvenanmaan huoltotoimisto (Maarianhamina)	**20 666**	**192**	**69**	**198**	**459**	**39**	**10**	**47**	**96**
	2 Byrå för barn och ungdom — Lasten ja nuorten toimisto (Mariehamn - Maarianhamina)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	Yhteensä — Summa — *Total*	**4 598 336**	**45 715**	**18 086**	**29 861**	**93 662**	**6 374**	**1 309**	**7 888**	**15 571**
	1969	4 623 785	42 785	17 441	24 907	85 133	5 603	1 231	6 830	13 664
	1968	4 626 469	40 318	17 838	27 308	85 464	[3]) 5 113	[3]) 1 551	[3]) 7 874	15 205
	1967	4 605 744	39 460	19 174	[2]) 23 236	81 870	4 914	1 510	[2]) 6 707	13 131
	1966	4 580 869	39 489	18 394	[2]) 20 203	78 086	4 976	1 591	[2]) 5 719	12 286
	1965	4 563 732	36 109	16 977	[2]) 18 168	71 254	5 059	1 480	[2]) 4 881	11 420

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

[2]) Helsingin kaupungin mshp:n tiedot sisältyvät kohtaan (290—299). — Helsingfors stads ssvd's uppgifter ingår i antalet sinnessjuka (290—299). *Number for Helsinki mental health district is included in (290—299).*

[3]) Helsingin kaupungin mshp:n tiedot eivät ole saatavissa. — Helsingfors stads ssvd's uppgifter är inte tillgängliga. — *Number for Helsinki mental health district is not available.*

[4]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12. 1970. — *Population for 1970 is not mean population but population on 31. 12. 1970.*

5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1969 lopussa
Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1969
Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1969

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sjukhus *Mental health districts and mental hospitals*	A-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])	B-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])
1	**Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.**		
	Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus	[2]) 513	—
	HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala — HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus)	[3]) [4]) 140	—
	Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo)	923	—
	Piritan sairaala — Birgitta sjukhus (Salo)	—	63
	Pukinmäen hoitokoti (H:ki)—Bocksbacka vårdhem (H:fors)	—	24
	Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi)	—	168
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	57	—
	Kellokosken sairaala (Tuusula — Tusby)	101	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**1 734**	**255**
2	**Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.**		
	Kupittaan sairaala — Kuppis sjukhus	364	—
	Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik	[4]) 125	—
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	41	—
	Vakka-Suomen piirisairaalan A-osasto (Uusikaupunki — Nystad)	71	—
	Halikon piirisairaala, B-osasto (Salo)	—	2
	Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki — Nystad)	—	20
	Yhteensä — Summa — *Total*	**601**	**22**
3	**Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.**		
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	526	—
	Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	—	42
	Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning — Pernajan kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	—	30
	Åkers B-sjukhus (Esbo) — Pellon B-sairaala (Espoo)	—	32
	Vårdplatser utanför distriktet — Sairaansijoja piirin ulkopuolella		
	HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala)	18	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**544**	**104**
	Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.		
	Kellokosken sairaala (Tuusula — Tusby)	480	—
	Ohkolan sairaala (Mäntsälä)	—	328
	Paloniemen sairaala (Lohjan mlk. — Lojo lk.)	—	163
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	22	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	6	—
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	20	—
	HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus)	22	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**550**	**491**
5	**Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.**		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	342	—
	Halikon piirisairaala, B-osasto (Salo)	—	158
	Yhteensä — Summa — *Total*	**342**	**158**
6	**Vakka-Suomen mshp. — Vakka-Suomi ssvd.**		
	Vakka-Suomen piirisairaalan A-osasto (Uusikaupunki)	324	—
	Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki)	—	80
	Yhteensä — Summa — *Total*	**324**	**80**
7	**Länsi-Satakunnan mshp. — Västra Satakunta ssvd.**		
	Harjavallan sairaala	363	—
	Harjavallan B-sairaala	—	240
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Tyrvään piirisairaala, A-osasto	5	—
	Tyrvään piirisairaala, B-osasto	—	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**368**	**246**
8	**Itä-Satakunnan mshp. — Östra Satakunta ssvd.**		
	Tyrvään piirisairaala, A-osasto	191	—
	Tyrvään piirisairaala, B-osasto	—	156
	Yhteensä — Summa — *Total*	**191**	**156**
9	**Pohjois-Hämeen mshp. — Norra Tavastlands ssvd.**		
	Pitkäniemen sairaala (Nokia)	760	—
	Keijärven sairaala (Ylöjärvi)	—	200
	Pirkanmaan B-mielisairaala (Kangasala)	—	320
	Tampereen kaupunginsairaala, Hatanpään psykiatrinen osastoryhmä	—	285
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	10	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**770**	**805**
10	**Etelä-Hämeen mshp. — Södra Tavastlands ssvd.**		
	Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna)	600	—
	Hollolan B-mielisairaala	—	32
	Jalkarannan sairaala (Lahti)	—	168
	Nokan sairaala (Jokioinen)	—	160
	Pappilanniemen sairaala (Hattula)	—	320
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Kellokosken sairaala (Tuusula)	59	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	19	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	[5]) **678**	**680**

5.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sjukhus *Mental health districts and mental hospitals*	A-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])	B-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])
11	**Etelä-Savon mshp. — Södra Savolax ssvd.**		
	Moision sairaala (Mikkeli)	545	—
	Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	—	98
	Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoitokoti	—	20
	Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	—	244
	Yhteensä — Summa — *Total*	**545**	**362**
12	**Kaakkois-Suomen mshp. — Sydöstra Finlands ssvd.**		
	Rauhan sairaala (Joutseno)	764	—
	Iitin kunnan B-mielisairaala	—	68
	Joutsenrannan sairaala (Joutseno)	—	132
	Nikelin sairaala (Kymi)	—	148
	Taipalsaaren sairaala	—	240
	Valkealan sairaala (Valkeala)	—	220
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	25	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**789**	**808**
13	**Pohjois-Karjalan mshp. — Norra Karelens ssvd.**		
	Paiholan sairaala (Kontiolahti)	269	—
	Koppolan B-sairaala (Joensuu)	—	266
	Paiholan B-sairaala (Kontiolahti)	—	280
	Pielisjärven B-mielisairaala (Lieksa)	—	108
	Yhteensä — Summa — *Total*	**269**	**654**
14	**Pohjois-Savon mshp. — Norra Savolax ssvd.**		
	Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	614	—
	Harjamäen B-sairaala (Siilinjärvi)	—	248
	Julkulan sairaala (Kuopio)	—	365
	Koljonvirran sairaala (Iisalmen mlk.)	—	192
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	—	25
	Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	—	16
	Yhteensä — Summa — *Total*	**614**	**846**
15	**Seinäjoen mshp. — Seinäjoki ssvd.**		
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	700	—
	Alavuden B-sairaala	—	128
	Juurikkaniemen sairaala (Keuruu)	—	264
	Järviseudun sairaala (Vimpeli)	—	124
	Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä)	—	172
	Lapuan B-mielisairaala	—	154
	Seinäjoen B-mielisairaala	—	300
	Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	—	261
	Teuvan B-mielisairaala	—	151
	Yhteensä — Summa — *Total*	**700**	**1 554**
16	**Svenska Österbottens mentalv.d. — Ruotsalaisen Pohjanmaan mielenterv.p.**		
	Roparnäs A-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen A-sairaala (Vaasa)	475	—
	Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankaupunki)	—	97
	Roparnäs B-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen B-sairaala (Vaasa)	—	200
	Vårdplatser utanför distriktet — Sairaansijoja piirin ulkopuolella		
	Järviseudun sairaala (Vimpeli)	—	49
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	12	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**487**	**346**
17	**Oulun mshp. — Uleåborgs ssvd.**		
	Oulun keskusmielisairaala [6])	**766**	—
	Heikinharjun sairaala (Oulu)	—	368
	Keroputaan sairaala (Alatornio)	—	164
	Rovaharjun sairaala (Rovaniemi)	—	234
	Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.)	—	297
	Visalan sairaala (Ylivieska)	—	164
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	45	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	38	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**849**	**1 227**
18	**Ålands mentalv.d. — Ahvenanmaan mielenterv.p.**		
	Grelsby sjukhus (Finström)	79	21
	Yhteensä — Summa — *Total*	**79**	**21**
	Piirit yhteensä — Distriktens summa — *Total districts*	[7])[5]) **10 434**	**8 815**
	1968	[7])[5]) 10 530	8 548
	1967	[7])[5]) 10 726	8 444
	1966	[7])[5]) 10 719	7 909
	1965	[7])[5]) 10 601	7 929
	1964	[7])[5]) 10 677	7 370

[1]) Kuntainliittojen sairaaloiden jakamattomat sairaansijat sisältyvät sen mielisairaanhuoltopiirin sairaansijoihin, jossa sairaala sijaitsee. — De odelade vårdplatserna i kommunalförbundens sjukhus ingår i vårdplatserna i det sinnessjukhusdistrikt, där sjukhuset är beläget. — *Undivided beds at hospitals of federations of communes are included in beds of the mental health district, where hospital is situated.*

[3]) Lisäksi 14 yösairaala-, 90 päiväsairaala- ja 46 kuntoutuspaikkaa. — Därtill 14 nattsjukhusplatser, 90 dagsjukhusplatser och 46 rehabiliteringsplatser. — *In addition 14 night hospital beds, 90 day hospital places and 46 rehabilitation places.*

[4]) Lisäksi 24 päiväsairaalapaikkaa. — Därtill 24 dagsjukhusplatser. — *In addition 24 day hospital places.*

[4]) Yliopistollinen opetussairaala. — Universitetsundervisningssjukhus. — *University teaching hospital.*

[5]) Lisäksi Lahden kaupungin sairaalan psykiatrian osaston 11 sairaansijaa. — Därtill Lahtis stadssjukhus psykiatriska avdelnings 11 vårdplatser. — *In addition 11 beds at Municipal General Hospital in Lahti.*

[6]) 84 sairaansijaa vuokrattu Oulun lääninsairaalan neurologian ja psykiatrian osastolle (nämä sairaansijat sisältyvät yleissairaaloiden sairaansijalukuun). — 84 vårdplatser uthyrda åt Uleåborgs länssjukhus avdelning för neurologi och psykiatri (ingår i lasarettens vårdplatsantal). — 84 *beds rented to Provincial General Hospital in Oulu (these beds are included in general hospital beds).*

[7]) Valtion mielisairaaloissa oli vv. 1969—67 yhteensä 590 ja vv. 1966—64 yhteensä 574 sairaansijaa. — I statens sinnessjukhus fanns åren 1969—67 summa 590 och åren 1966—64 summa 574 vårdplatser. — *In 1969—67 590 and in 1966—64 574 beds at State mental hospitals.*

5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1970 lopussa
Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1970
Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1970

Piiri — District	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sjukhus *Mental health districts and mental hospitals*	A-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])	B-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])
1	**Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.**		
	Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus	[2]) 619	—
	HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala — HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus)	[3]) [4]) 140	—
	Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo)	923	—
	Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi)	—	168
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	57	—
	Kellokosken sairaala (Tuusula — Tusby)	101	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**1 840**	**168**
2	**Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.**		
	Kupittaan sairaala — Kuppis sjukhus	364	—
	Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik	[4]) 125	—
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	41	—
	Vakka-Suomen piirisairaalan A-osasto (Uusikaupunki — Nystad)	71	—
	Halikon piirisairaala, B-osasto (Salo)	—	2
	Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki — Nystad)	—	20
	Yhteensä — Summa — *Total*	**601**	**22**
3	**Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.**		
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	526	—
	Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	—	42
	Vårberga sjukhus (Borgå) — Kevätkummun sairaala (Porvoo)	—	70
	Åkers B-sjukhus (Esbo) — Pellon B-sairaala (Espoo)	—	32
	Vårdplatser utanför distriktet — Sairaansijoja piirin ulkopuolella		
	HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala)	18	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**544**	**144**
4	**Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.**		
	Kellokosken sairaala (Tuusula — Tusby)	480	—
	Ohkolan sairaala (Mäntsälä)	—	328
	Paloniemen sairaala (Lohjan mlk. — Lojo lk.)	—	163
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	2	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	6	—
	Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	20	—
	HYKS:n psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — HUCS psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus)	22	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**530**	**491**
5	**Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.**		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	368	—
	Halikon piirisairaala, B-osasto (Salo)	—	158
	Yhteensä — Summa — *Total*	**368**	**158**
6	**Vakka-Suomen mshp. — Vakka-Suomi ssvd.**		
	Vakka-Suomen piirisairaalan A-osasto (Uusikaupunki)	324	—
	Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki)	—	80
	Yhteensä — Summa — *Total*	**324**	**80**
7	**Länsi-Satakunnan mshp. — Västra Satakunta ssvd.**		
	Harjavallan sairaala	363	—
	Harjavallan B-sairaala	—	240
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Tyrvään piirisairaala, A-osasto	5	—
	Tyrvään piirisairaala, B-osasto	—	6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**368**	**246**
8	**Itä-Satakunnan mshp. — Östra Satakunta ssvd.**		
	Tyrvään piirisairaala, A-osasto	191	—
	Tyrvään piirisairaala, B-osasto	—	156
	Yhteensä — Summa — *Total*	**191**	**156**
9	**Pohjois-Hämeen mshp. — Norra Tavastlands ssvd.**		
	Pitkäniemen sairaala (Nokia)	760	—
	Keijärven sairaala (Ylöjärvi)	—	200
	Pirkanmaan B-mielisairaala (Kangasala)	—	320
	Tampereen kaupunginsairaala, Hatanpään psykiatrinen osastoryhmä	—	[5]) 235
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	10	—
	Nokan sairaala (Jokioinen)	—	30
	Yhteensä — Summa — *Total*	**770**	**785**
10	**Etelä-Hämeen mshp. — Södra Tavastlands ssvd.**		
	Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna)	600	—
	Hollolan B-mielisairaala	—	32
	Jalkarannan sairaala (Lahti)	—	168
	Nokan sairaala (Jokioinen)	—	130
	Pappilanniemen sairaala (Hattula)	—	320
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Kellokosken sairaala (Tuusula)	59	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	17	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	[6]) **676**	**650**

5.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piiri — Distrikt *District*	Mielisairaanhuoltopiirit (mshp.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (ssvd.) och sjukhus *Mental health districts and mental hospitals*	A-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])	B-sairaansijoja [1]) vårdplatser [1]) *beds* [1])
11	**Etelä-Savon mshp. — Södra Savolax ssvd.**		
	Moision sairaala (Mikkeli)	545	—
	Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	—	98
	Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoitokoti	—	20
	Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	—	244
	Yhteensä — Summa — *Total*	**545**	**362**
12	**Kaakkois-Suomen mshp. — Sydöstra Finlands ssvd.**		
	Rauhan sairaala (Joutseno)	744	—
	Iitin kunnan B-mielisairaala	—	68
	Joutsenrannan sairaala (Joutseno)	—	132
	Nikelin sairaala (Kymi)	—	148
	Taipalsaaren sairaala	—	240
	Valkealan sairaala (Valkeala)	—	220
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	19	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**763**	**808**
13	**Pohjois-Karjalan mshp. — Norra Karelens ssvd.**		
	Paiholan sairaala (Kontiolahti)	269	—
	Koppolan B-sairaala (Joensuu)	—	266
	Paiholan B-sairaala (Kontiolahti)	—	280
	Pielisjärven B-mielisairaala (Lieksa)	—	108
	Yhteensä — Summa — *Total*	**269**	**654**
14	**Pohjois-Savon mshp. — Norra Savolax ssvd.**		
	Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	593	—
	Harjamäen B-sairaala (Siilinjärvi)	—	248
	Julkulan sairaala (Kuopio)	—	365
	Koljonvirran sairaala (Iisalmi)	—	192
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	—	25
	Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	—	16
	Yhteensä — Summa — *Total*	**593**	**846**
15	**Seinäjoen mshp. — Seinäjoki ssvd.**	702	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	—	128
	Alavuden B-sairaala	—	264
	Juurikkaniemen sairaala (Keuruu)	—	124
	Järviseudun sairaala (Vimpeli)	—	124
	Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä)	—	172
	Lapuan B-mielisairaala	—	154
	Lehtiharjun sairaala (Teuva)	—	151
	Seinäjoen B-mielisairaala	—	300
	Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	—	261
	Yhteensä — Summa — *Total*	**702**	**1 554**
16	**Svenska Österbottens mentalv.d. — Ruotsalaisen Pohjanmaan mielenterv.p.**		
	Roparnäs A-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen A-sairaala (Vaasa)	475	—
	Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankaupunki)	—	97
	Roparnäs B-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen B-sairaala (Vaasa)	—	200
	Vårdplatser utanför distriktet — Sairaansijoja piirin ulkopuolella		
	Järviseudun sairaala (Vimpeli)	—	49
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	12	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**487**	**346**
17	**Oulun mshp. — Uleåborgs ssvd.**		
	Oulun keskusmielisairaala [7])	766	—
	Heikinharjun sairaala (Oulu)	—	368
	Keroputaan sairaala (Alatornio)	—	164
	Rovaharjun sairaala (Rovaniemi)	—	234
	Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.)	—	297
	Visalan sairaala (Ylivieska)	—	165
	Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet		
	Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	45	—
	Törnävän sairaala (Seinäjoki)	38	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**849**	**1 228**
18	**Ålands mentalv.d. — Ahvenanmaan mielenterv.p.**		
	Grelsby sjukhus (Finström)	79	21
	Yhteensä — Summa — *Total*	**79**	**21**
	Piirit yhteensä — Distriktens summa — *Total districts*	[8])[5]) **10 499**	**8 719**
	1969	[8])[5]) 10 434	8 815
	1968	[8])[5]) 10 530	8 548
	1967	[8])[5]) 10 726	8 444
	1966	[8])[5]) 10 719	7 909
	1935	[8])[5]) 10 601	7 929

[1]) Kuntainliittojen sairaaloiden jakamattomat sairaansijat sisältyvät sen mielisairaanhuoltopiirin sairaansijoihin, jossa sairaala sijaitsee. — De odelade vårdplatserna i kommunalförbundens sjukhus ingår i vårdplatserna i det sinnessjukhusdistrikt, där sjukhuset är beläget. — *Undivided beds at hospitals of federations of communes are included in beds of the mental health district, where hospital is situated.*

[2]) Lisäksi 14 yösairaala-, 116 päiväsairaala- ja 46 kuntoutuspaikkaa. — Därtill 14 nattsjukhusplatser, 116 dagsjukhusplatser och 46 rehabiliteringsplatser. — *In addition 14 night hospital beds, 116 day hospital places and 46 rehabilitation places.*

[3]) Lisäksi 24 päiväsairaalapaikkaa. — Därtill 24 dagsjukhusplatser. — *In addition 24 day hospital places.*

[4]) Yliopistollinen opetussairaala. — Universitetsundervisningssjukhus. — *University teaching hospital.*

[5]) Lisäksi 20 päiväsairaalapaikkaa. — Därtill 20 dagsjukhusplatser. — *In addition 20 day hospital places.*

[6]) Lisäksi Lahden kaupungin sairaalan psykiatrian osaston 11 sairaansijaa. — Därtill Lahtis stadssjukhus psykiatriska avdelnings 11 vårdplatser. *In addition 11 beds at Municipal General Hospital in Lahti.*

[7]) 84 sairaansijaa vuokrattu Oulun lääninsairaalan neurologian ja psykiatrian osastolle (nämä sairaansijat sisältyvät yleissairaaloiden sairaansijalukuun). — 84 vårdplatser uthyrda åt Ulcåborgs länssjukhus avdelning för neurologi och psykiatri (ingår i lasarettens vårdplatsantal). — *84 beds rented to Provincial General Hospital in Oulu (these beds are included in general hospital beds).*

[8]) Valtion mielisairaaloissa on vv. 1970—67 yhteensä 590, vv. 1966—65 yhteensä 574 sairaansijaa. — I statens sinnessjukhus fanns åren 1970—67 summa 590, åren 1966—65 summa 574 vårdplatser. — *In 1970—67 590, in 1966—65 574 beds at State mental hospitals.*

5.3 Mielisairaalat vuonna 1969
Sinnessjukhus år 1969
Mental hospitals in 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Mielisairaanhuoltopiirin n:o Sinnessjukvårdsdistriktnr. *Mental health district no.*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*	Keskimääräinen hoitoaika [1]) Medelvårdtiden [1]) *Average stay* [1]) Keskiarvo Medeltal *Mean*	Keskimääräinen hoitoaika [1]) Medelvårdtiden [1]) *Average stay* [1]) Mediaani Median *Median*	Mielisairaaloihin itse pyrkineet potilaat På egen begäran intagna patienter till sinnessjukhusen *Patients applied for admission voluntarily*
1969							
1. Valtion — Statens — *State hospitals*							
Mustasaaren sairaala — Korsholms sjukhus	·	160	36	59 621	892.7	..	3
Niuvanniemen sairaala (Kuopio)	·	430	40	148 052	1 669.8	..	—
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**590**	**76**	**207 673**	**1 311.4**	..	**3**
1968	·	590	98	206 566	1 212.2	427.5	13
2. A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*							
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	3	603	1 002	223 424	..	..	532
Grelsby sjukhus (Finström)	18	79	[2]) 91	[2]) 27 239	[2]) 253.9	..	[2]) 55
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	5	430	629	150 688	231.4	..	285
Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	14	659	1 800	221 323	142.8	..	711
Harjavallan sairaala	7	363	965	127 085	89.8	..	644
Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna)	10	600	1 377	201 528	161.9	..	725
Helsingin keskusmielisairaala — Helsingfors stads centralsinnessjukhus — Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus	1	513	4 792	[3])190 053	56.4	..	3 771
— Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo)	1	923	1 015	331 431	552.8	..	61
Kellokosken sairaala (Tuusula)	4	640	797	219 155	239.3	..	177
Kupittaan sairaala (Turku)—Kuppis sjukhus (Åbo)	2	364	1 536	127 417	74.7	..	1 014
Moision sairaala (Mikkeli)	11	545	2 063	183 930	91.4	..	1 417
Oulun keskusmielisairaala	17	[4]) 766	3 942	264 594	76.5	..	2 121
Paiholan sairaala (Kontiolahti)	13	269	1 141	83 341	71.3	..	684
Pitkäniemen sairaala (Nokia)	9	760	2 204	215 428	94.5	..	1 441
Rauhan sairaala (Joutseno)	12	764	2 187	275 529	194.0	..	1 253
Roparnäs A-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen A-sairaala (Vaasa)	16	475	1 235	166 926	187.9	..	786
Tyrvään piirisairaala, A-osasto (Vammala)	8	196	580	41 110	90.4	..	389
Törnävän sairaala (Seinäjoki)	15	785	2 603	267 525	130.4	..	1 176
Vakka-Suomen piirisairaala (Uusikaupunki)	6	395	882	131 287	109.9	..	457
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**10 129**	**30 841**	**3 449 013**	**131.0**	..	**17 699**
1968	·	10 350	27 859	3 547 857	161.8	33.7	14 544
3. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) [5])	·	180	874	48 138	56.3	..	526
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik [5])	·	125	784	41 400	64.1	..	657
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**305**	**1 658**	**89 538**	**60.0**	..	**1 183**
(2—3) Yhteensä — Summa — *Total*	·	**10 434**	**32 499**	**3 538 551**	**127.4**	..	**18 882**
1968	·	10 530	28 689	3 598 828	158.5	33.9	14 613
4. B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*							
Alavuden B-sairaala	15	128	32	44 429	947.8	..	5
Grelsby sjukhus, B-avdelning (Finström)	18	21	[2]) ..	[2]) ..	[2]) ..	..	[2]) ..
Halikon piirisairaalan B-osasto (Salo)	5	160	31	57 831	1 196.6	..	—
Harjamäen B-sairaala (Siilinjärvi)	14	248	29	90 335	1 948.3	..	—
Harjavallan B-sairaala	7	240	28	87 346	1 160.8	..	—
Heikinharjun sairaala (Oulu)	17	368	126	130 532	868.6	..	2
Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankaupunki)	16	97	63	33 850	781.0	..	14
Hollolan B-mielisairaala	10	32	25	12 066	440.5	..	16
Iitin kunnan B-mielisairaala	12	68	22	23 050	693.8	..	5
Jalkarannan sairaala (Lahti)	10	168	45	61 131	912.6	..	—
Joutsenrannan sairaala (Joutseno)	12	132	17	47 998	1 688.4	..	1

5.3 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Mielisairaanhuoltopiirin n:o Sinnessjukvårdsdistriktnr. *Mental health district no.*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*	Keskimääräinen hoitoaika [1]) Medelvårdtiden [1]) *Average stay* [1])		Mielisairaaloihin itse pyrkineet potilaat På egen begäran intagna patienter till sinnessjukhusen *Patients applied for admission voluntarily*
					Keskiarvo Medeltal *Mean*	Mediaani Median *Median*	
Julkulan sairaala (Kuopio)	14	365	50	131 843	1 313.2	..	11
Juurikkaniemen sairaala (Keuruu)	15	264	133	93 369	577.0	..	27
Järviseudun sairaala (Vimpeli)	15	173	43	59 365	477.7	..	—
Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä)	15	172	229	55 919	268.9	..	135
Keijärven sairaala (Ylöjärvi)	9	200	96	68 028	328.1	..	23
Keroputaan sairaala (Alatornio)	17	164	34	58 845	786.2	..	—
Koljonvirran sairaala (Iisalmen mlk.)	14	192	63	69 405	231.3	..	24
Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	11	123	51	44 042	685.3	..	13
Koppolan B-sairaala (Joensuu)	13	266	204	93 289	144.0	..	93
Lapuan B-mielisairaala	15	154	51	53 480	684.6	..	1
Nikelin sairaala (Kymi)	12	148	248	51 042	142.7	..	185
Nokan sairaala (Jokioinen) av. 1. 10. 1969	10	160	85	6 311	33.2	..	12
Ohkolan sairaala (Mäntsälä)	4	328	68	119 572	837.3	..	1
Paiholan B-sairaala (Kontiolahti)	13	280	41	101 859	728.7	..	8
Paloniemen sairaala (Lohja)	4	163	142	56 577	238.1	..	53
Pappilanniemen sairaala (Hattula)	10	320	52	116 260	1 317.0	..	5
Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	3	42	7	15 701	..	..	2
Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning — Pernajan kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	3	30	7	10 804	..	..	—
Pielisjärven B-mielisairaala (Lieksa)	13	108	72	37 620	424.6	..	8
Piritan sairaala — Birgitta sjukhus (Salo)	1	63	11	22 873	2 910.0	..	—
Pirkanmaan sairaala (Kangasala)	9	320	84	115 147	815.1	..	23
Pukinmäen hoitokoti (H:ki) — Bocksbacka vårdhem (Helsingfors)	1	24	15	8 721	519.6	..	2
Roparnäs B-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen B-sairaala (Vaasa)	16	200	53	72 524	948.1	..	—
Rovaharjun sairaala (Rovaniemi)	17	234	556	81 698	184.5	..	281
Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi)	1	168	56	61 055	1 230.0	..	8
Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.)	17	297	117	104 686	412.8	..	15
Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoitokoti	11	20	47	7 714	68.1	..	47
Seinäjoen B-mielisairaala	15	300	28	108 552	1 282.9	..	2
Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	15	277	93	97 397	903.2	..	23
Taipalsaaren sairaala av. 13. 2. 1969	12	240	311	66 901	95.8	..	12
Tampereen kaupunginsairaala, Hatanpään psykiatrinen osastoryhmä	9	285	802	101 225	..	..	716
Teuvan B-mielisairaala	15	151	35	54 672	781.9	..	2
Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	11	244	38	88 808	1 163.7	..	5
Tyrvään piirisairaala, B-osasto (Tyrvää)	8	162	33	58 959	1 061.9	..	—
Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki)	·	100	50	35 594	212.6	..	—
Valkealan sairaala (Valkeala)	12	220	230	80 368	287.6	..	157
Visalan sairaala (Ylivieska)	17	164	68	59 644	410.9	..	13
Åkers B-sjukhus (Esbo)—Pellon B-sairaala (Espoo)	3	32	9	11 720	..	..	9
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**8 815**	**4 730**	**3 070 157**	**499.7**	..	**1 959**
1968	·	8 548	4 933	3 022 192	406.3	44.7	2 332
(1—4) Yhteensä — Summa — *Total*	·	**19 839**	**37 305**	**6 816 381**	**165.3**	..	**20 844**
1968	·	19 668	33 720	6 827 586	195.9	34.8	16 958
1967	·	19 760	31 343	6 770 889	185.5	36.0	14 695
1966	·	19 202	29 939	6 721 193	195.2	39.0	13 502
1965	·	19 104	29 075	6 604 507	219.9	40.0	11 633
1964	·	18 621	27 463	6 629 086	237.6	..	10 718

[1]) Poistettujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika. — Medelvårdtiden av de under året utskrivna patienterna. — *Average stay of discharges.*

[2]) Sairaalan 21 sairaansijaa käsittävän B-osaston tiedot sisältyvät A-sairaalan lukuihin. — Uppgifterna för sjukhusets B-avdelning på 21 vårdplatser ingår i A-sjukhusets antal. — *Numbers for B-type hospital are included in numbers for A-type hospital.*

[3]) Lisäksi kotihoitopäiviä 53 668. — Därtill 53 668 hemvårdsdagar. — *In addition 53 668 days of treatment at home.*

[4]) Lisäksi 84 sairaansijaa vuokrattu Oulun lääninsairaalalle. — Därtill är 84 vårdplatser uthyrda åt Uleåborgs länssjukhus. — *In addition 84 beds rented to Provincial General Hospital in Oulu.*

[5]) Yliopistollinen opetussairaala. — Universitetsundervisningssjukhus. — *University teaching hospital.*

5.3 Mielisairaalat vuonna 1970
Sinnessjukhus år 1970
Mental hospitals in 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Mielisairaanhuoltopiirin n:o Sinnessjukvårdsdistriktnr. *Mental health district no.*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*	Keskimääräinen hoitoaika [1]) Medelvårdtiden [1]) *Average stay* [1])		Mielisairaaloihin itse pyrkineet potilaat På egen begäran intagna patienter till sinnessjukhusen *Patients applied for admission voluntarily*
					Keskiarvo Medeltal *Mean*	Mediaani Median *Median*	
1970							
1. Valtion — Statens — *State hospitals*							
Mustasaaren sairaala — Korsholms sjukhus	·	160	61	54 705	943.7	..	2
Niuvanniemen sairaala (Kuopio)	·	430	77	156 956	1 762.8	..	—
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**590**	**138**	**211 661**	**1 316.5**	..	**2**
1969	·	590	76	207 673	1 310.4	..	3
2. A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*							
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	3	603	928	217 917	198.6	..	490
Grelsby sjukhus (Finström)	18	79	[2]) 118	[2]) 26 555	[2]) 154.0	..	[2]) 77
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	5	430	665	146 653	202.1	..	285
Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	14	638	2 156	216 988	112.8	..	1 046
Harjavallan sairaala	7	363	965	126 909	132.0	..	581
Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna)	10	600	1 438	186 648	200.9	..	779
Helsingin keskusmielisairaala — Helsingfors stads centralsinnessjukhus							
— Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus .. .	1	619	5 714	[3])195 091	44.9	..	4 828
— Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo)	1	923	942	328 587	475.9	..	81
Kellokosken sairaala (Tuusula)	4	640	1 000	219 775	272.2	..	340
Kupittaan sairaala (Turku)—Kuppis sjukhus (Åbo)	2	364	1 884	126 087	64.5	..	1 408
Moision sairaala (Mikkeli)	11	545	2 295	185 782	87.3	..	1 542
Oulun keskusmielisairaala	17	[4]) 766	3 984	256 395	66.0	..	2 072
Paiholan sairaala (Kontiolahti)	13	269	1 129	69 683	72.4	..	520
Pitkäniemen sairaala (Nokia)	9	760	2 354	212 480	121.5	..	1 475
Rauhan sairaala (Joutseno)	12	744	2 290	· 268 375	110.5	..	1 315
Roparnäs A-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen A-sairaala (Vaasa)	16	475	1 178	167 283	107.3	...	729
Tyrvään piirisairaala, A-osasto (Vammala)	8	196	557	43 052	74.7	..	380
Törnävän sairaala (Seinäjoki)	15	785	2 689	265 789	136.9	..	1 145
Vakka-Suomen piirisairaala (Uusikaupunki)	6	395	901	129 332	133.9	..	489
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**10 194**	**33 187**	**3 389 381**	**119.5**	..	**19 582**
1969	·	10 129	30 841	3 449 013	131.0	..	17 699
3. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) [5])	·	180	746	45 273	58.8	..	489
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik [5])	·	125	679	40 237	69.3	..	598
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**305**	**1 425**	**85 510**	**67.7**	..	**1 087**
(2—3) Yhteensä — Summa — *Total*	·	**10 499**	**34 612**	**3 474 891**	**117.3**	..	**20 669**
1969	·	10 434	32 499	3 538 551	127.4	..	18 882
4. B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*							
Alavuden B-sairaala	15	128	41	42 976	1 127.3	..	14
Grelsby sjukhus, B-avdelning (Finström)	18	21	[2]) ..	[2]) ..	[2]) ..	..	[2])
Halikon piirisairaalan B-osasto (Salo)	5	160	21	57 879	1 346.1	..	—
Harjamäen B-sairaala (Siilinjärvi)	14	248	20	90 376	934.3	..	—
Harjavallan B-sairaala	7	240	27	87 010	1 307.8	..	—
Heikinharjun sairaala (Oulu)	17	368	138	130 314	669.4	..	7
Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankaupunki)	16	97	46	35 679	415.4	..	12
Hollolan B-mielisairaala	10	32	18	10 963	580.0	..	11
Iitin kunnan B-mielisairaala	12	68	23	23 208	336.7	..	—
Jalkarannan sairaala (Lahti)	10	168	84	61 080	1 154.3	..	22
Joutsenrannan sairaala (Joutseno)	12	132	15	48 110	1 653.5	..	—

5.3 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Mielisairaanhuoltopiirin n:o Sinnessjukvårdsdistriktnr. *Mental health district no.*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*	Keskimääräinen hoitoaika [1]) Medelvårdtiden [1]) *Average stay* [1])		Mielisairaaloihin itse pyrkineet potilaat På egen begäran intagna patienter till sinnessjukhusen *Patients applied for admission voluntarily*
					Keskiarvo Medeltal *Mean*	Mediaani Median *Median*	
Julkulan sairaala (Kuopio)	14	365	105	132 009	995.6	..	42
Juurikkaniemen sairaala (Keuruu)	15	264	146	94 053	471.6	..	32
Järviseudun sairaala (Vimpeli)	15	173	46	59 915	858.4	..	8
Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä)	15	172	226	57 525	352.3	..	135
Keijärven sairaala (Ylöjärvi)	9	200	73	69 275	337.8	..	21
Keroputaan sairaala (Alatornio)	17	164	22	59 825	1 167.5	..	—
Koljonvirran sairaala (Iisalmi)	14	192	64	69 759	372.5	..	28
Kontiopuiston sairaala (Pieksämäki)	11	123	41	45 039	736.9	..	9
Koppolan B-sairaala (Joensuu)	13	266	189	95 543	189.0	..	82
Lapuan B-mielisairaala	15	154	31	56 726	635.4	..	2
Lehtiharjun sairaala (Teuva)	15	151	42	54 335	1 105.0	..	5
Nikelin sairaala (Kymi)	12	148	207	49 194	151.7	..	170
Nokan sairaala (Jokioinen)	10	160	122	50 454	139.6	..	23
Ohkolan sairaala (Mäntsälä)	4	328	106	119 419	893.7	..	6
Paiholan B-sairaala (Kontiolahti)	13	280	45	101 511	163.0	..	3
Paloniemen sairaala (Lohja)	4	163	145	58 024	257.2	..	49
Pappilanniemen sairaala (Hattula)	10	320	49	116 267	1 805.5	..	9
Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto	3	42	15	15 480	736.0	..	2
Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning — Pernajan kunnalliskodin mielisairaanhoito-osasto [6])	3	(30)	2	7 180	2 306.5	..	..
Pielisjärven B-mielisairaala (Lieksa)	13	108	64	38 006	395.0	..	14
Piritan sairaala — Birgitta sjukhus (Salo) [6])	1	(63)	8	15 125	2 695.5	..	—
Pirkanmaan sairaala (Kangasala)	9	320	117	115 152	775.8	..	27
Pukinmäen hoitokoti (H:ki) — Bocksbacka vårdhem (Helsingfors) [7])	1	(24)	1	3 674	1 454.4	..	—
Roparnäs B-sjukhus (Vasa) — Huutoniemen B-sairaala (Vaasa)	16	200	54	72 543	932.5	..	5
Rovaharjun sairaala (Rovaniemi)	17	234	538	82 998	120.1	..	306
Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi)	1	168	39	60 946	1 537.1	..	—
Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.)	17	297	127	104 955	479.2	..	10
Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoitokoti	11	20	58	7 586	118.9	..	58
Seinäjoen B-mielisairaala	15	300	52	108 467	1 732.9	..	2
Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	15	277	82	98 094	1 106.5	..	16
Taipalsaaren sairaala	12	240	126	87 719	192.3	..	28
Tampereen kaupunginsairaalan Hatanpään psykiatrinen osastoryhmä	9	235	587	83 035	243.8	..	615
Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	11	244	38	89 261	1 024.0	..	10
Tyrvään piirisairaala, B-osasto (Tyrvää)	8	162	27	59 030	1 357.6	..	—
Vakka-Suomen piirisairaalan B-osasto (Uusikaupunki)	6	100	25	36 239	486.2	..	—
Valkealan sairaala (Valkeala)	12	220	190	81 823	265.0	..	142
Visalan sairaala (Ylivieska)	17	165	42	60 094	336.0	..	7
Vårberga sjukhus (Borgå) — Kevätkummun sairaala (Porvoo) av. 27. 8. 1970	·	70	89	5 691	35.5	..	79
Åkers B-sjukhus (Esbo)—Pellon B-sairaala (Espoo)	3	32	14	11 763	1 136.0	..	14
Yhteensä — Summa — *Total*	·	**8 719**	**4 387**	**3 121 329**	**537.7**	..	**2 025**
1969	·	8 815	4 730	3 070 157	499.7	..	1 959
(1—4) Yhteensä — Summa — *Total*	·	**19 808**	**39 137**	**6 807 881**	**168.4**	..	**22 696**
1969	·	19 839	37 305	6 816 381	165.3	..	20 844
1968	·	19 668	33 720	6 827 586	195.9	34.8	16 958
1967	·	19 760	31 343	6 770 889	185.5	36.0	14 695
1966	·	19 202	29 939	6 721 193	195.2	39.0	13 502
1965	·	19 104	29 075	6 604 507	219.9	40.0	11 633

[1]) Poistettujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika. — Medelvårdtiden av de under året utskrivna patienterna. — *Average stay of discharges.*

[2]) Sairaalan 21 sairaansijaa käsittävän B-osaston tiedot sisältyvät A-sairaalan lukuihin. — Uppgifterna för sjukhusets B-avdelning på 21 vårdplatser ingår i A-sjukhusets antal. — *Numbers for B-type hospital are included in numbers for A-type hospital.*

[3]) Lisäksi kotihoitopäiviä 53 816. — Därtill 53 816 hemvårdsdagar. — *In addition 53 816 days of treatment at home.*

[4]) Lisäksi 84 sairaansijaa vuokrattu Oulun lääninsairaalalle. — Därtill är 84 vårdplatser uthyrda åt Uleåborgs länssjukhus. — *In addition 84 beds rented to Provincial General Hospital in Oulu.*

[5]) Yliopistollinen opetussairaala. — Universitetsundervisningssjukhus. — *University teaching hospital.*

[6]) Suljettu 1. 9. 1970. — Stängt den 1. 9. 1970. — *Closed on 1. 9. 1970.*

[7]) Suljettu 1. 7. 1970. — Stängt den 1. 7. 1970. — *Closed on 1. 7. 1970.*

5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1969
De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder år 1969
Patients admitted for the first time to mental hospitals by type of disease and age in 1969

N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yhteensä Summa *Total*	% Ms [3]) M [3]) N-K-*F* [3])
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	Ms	11	563	527	349	205	132	53	1 840	13.6
		M	6	314	283	184	89	46	18	940	12.6
		N-K-*F*	5	249	244	165	116	86	35	900	14.7
296	Affektiivimielisairaus [2]) — Affektiv psykos [2]) — *Affective psychoses* [2])	Ms	—	45	59	62	99	119	43	427	3.1
		M	—	25	33	31	40	38	18	185	2.5
		N-K-*F*	—	20	26	31	59	81	25	242	3.9
290—294, 297—299	Muut psykoosit — Övriga psykoser *Other psychoses*	Ms	4	156	210	288	377	515	1 275	2 825	20.8
		M	2	85	120	175	181	262	472	1 297	17.5
		N-K-*F*	2	71	90	113	196	253	803	1 528	24.9
300, 305	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	Ms	27	630	588	610	435	302	111	2 703	19.9
		M	13	275	278	276	198	126	40	1 206	16.2
		N-K-*F*	14	355	310	334	237	176	71	1 497	24.4
301, 302	Luonteen sairaalloisuus, seksuaaliset poikkeavuudet — Patologisk personlighetstyp, sexuella anomalier — *Personality disorders, sexual deviation*	Ms	25	245	98	85	63	25	16	557	4.1
		M	20	155	68	74	45	21	9	392	5.3
		N-K-*F*	5	90	30	11	18	4	7	165	2.7
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	Ms	1	78	356	522	346	179	42	1 524	11.2
		M	1	71	341	497	313	169	38	1 430	19.2
		N-K-*F*	—	7	15	25	33	10	4	94	1.5
310—315	Vajaamielisyys — Psykisk efterblivenhet — *Mental deficiency*	Ms	10	96	53	58	56	33	18	324	2.4
		M	7	60	28	28	30	15	10	178	2.4
		N-K-*F*	3	36	25	30	26	18	8	146	2.4
345	Kaatumatauti — Epilepsi — *Epilepsy*	Ms	25	94	42	51	29	30	13	284	2.1
		M	13	40	27	27	9	12	6	134	1.8
		N-K-*F*	12	54	15	24	20	18	7	150	2.4
	Muut — Övriga — *Other*	Ms	120	515	393	501	596	564	400	3 089	22.8
		M	80	230	230	288	359	314	171	1 672	22.5
		N-K-*F*	40	285	163	213	237	250	229	1 417	23.1
	Yhteensä — Summa — *Total*	**Ms**	**223**	**2 422**	**2 326**	**2 526**	**2 206**	**1 899**	**1 971**	**13 573**	**100.0**
		M	**142**	**1 255**	**1 408**	**1 580**	**1 264**	**1 003**	**782**	**7 434**	**54.8**
		N-K-*F*	**81**	**1 167**	**918**	**946**	**942**	**896**	**1 189**	**6 139**	**45.2**
	1968	Ms	240	2 291	2 195	2 468	2 136	1 833	1 722	12 885	100.0
		M	150	1 182	1 281	1 545	1 203	962	679	7 002	54.3
		N-K-*F*	90	1 109	914	923	933	871	1 043	5 883	45.7
	1967	Ms	287	2 145	2 163	2 520	2 138	1 931	1 784	12 968	100.0
		M	182	1 091	1 252	1 543	1 226	990	741	7 025	54.2
		N-K-*F*	105	1 054	911	977	912	941	1 043	5 943	45.8
	1966	Ms	303	1 970	2 010	2 427	2 112	1 779	1 658	12 259	100.0
		M	197	986	1 140	1 451	1 177	923	653	6 527	53.2
		N-K-*F*	106	984	870	976	935	856	1 005	5 732	46.8
	1965	Ms	337	1 963	1 952	2 315	2 048	1 680	1 629	11 924	100.0
		M	221	987	1 063	1 388	1 101	858	668	6 286	52.7
		N-K-*F*	116	976	889	927	947	822	961	5 638	47.3
	1964	Ms	354	1 668	1 907	2 055	1 866	1 504	1 470	10 824	100.0
		M	223	802	1 083	1 173	993	797	566	5 637	52.0
		N-K-*F*	131	866	824	882	873	707	904	5 187	48.0

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2]) *Melancholia involutionis, Mano-depressiva.*

[3]) Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1970
De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder år 1970
Patients admitted for the first time to mental hospitals by type of disease and age in 1970

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yhteensä Summa *Total*	% Ms [2] M [2]
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	—	1	1	6	11	41	187	247	3.2
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	—	1	1	6	22	85	605	720	5.1
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	—	17	46	77	62	29	6	237	3.0
	Alcoholic psychosis	Ms	—	19	48	83	73	33	6	262	1.8
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	1	8	7	13	19	77	206	331	4.2
		Ms	3	11	9	17	25	139	507	711	5.0
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	—	11	3	7	15	14	16	66	0.8
		Ms	—	33	12	11	20	21	33	130	0.9
295	Jakomielitauti — Schizofreni —	M	17	358	245	140	66	28	18	872	11.2
	Schizophrenia	Ms	24	663	448	269	182	96	77	1 759	12.4
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	—	13	23	16	63	54	13	182	2.3
		Ms	—	29	41	42	147	151	61	471	3.3
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd	M	—	4	15	20	32	35	23	129	1.7
	— *Paronoid states*	Ms	—	8	22	34	93	109	81	347	2.4
298	Muu mielisairaus — Annan psykos —	M	2	71	49	78	52	29	27	308	3.9
	Other psychoses	Ms	3	141	126	167	99	76	64	676	4.8
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	2	14	12	17	8	13	3	69	0.8
		Ms	2	19	17	26	30	41	17	152	1.1
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	36	268	276	284	228	106	28	1 226	15.7
		Ms	52	604	578	551	483	301	106	2 675	18.8
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	29	172	82	69	34	14	5	405	5.2
		Ms	42	317	128	93	46	21	13	660	4.6
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	1	124	340	541	361	179	36	1 582	20.2
		Ms	1	134	361	582	393	189	39	1 699	11.9
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk av droger — *Drug dependence*	M	6	51	10	5	14	6	2	94	1.2
		Ms	7	67	15	16	25	10	5	145	1.0
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	53	58	33	31	45	25	15	260	3.3
		Ms	79	129	58	61	67	44	33	471	3.3
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	4	44	27	31	18	22	4	150	1.9
		Ms	8	83	52	51	43	37	7	281	2.0
	Muut — Övriga — *Others*	M	31	208	230	309	355	334	190	1 657	21.2
		Ms	64	476	434	537	610	577	370	3 068	21.6
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**182**	**1 422**	**1 399**	**1 644**	**1 383**	**1 006**	**779**	**7 815**	**100.0**
		Ms	**285**	**2 734**	**2 350**	**2 546**	**2 358**	**1 930**	**2 024**	**14 227**	**100.0**
	1969	M	142	1 255	1 408	1 580	1 264	1 003	782	7 434	100.0
		Ms	223	2 422	2 326	2 526	2 206	1 899	1 971	13 573	100.0
	1968	M	150	1 182	1 281	1 545	1 203	962	679	7 002	100.0
		Ms	240	2 291	2 195	2 468	2 136	1 833	1 722	12 885	100.0
	1967	M	182	1 091	1 252	1 543	1 226	990	741	7 025	100.0
		Ms	287	2 145	2 163	2 520	2 138	1 931	1 784	12 968	100.0
	1966	M	197	986	1 140	1 451	1 177	923	653	6 527	100.0
		Ms	303	1 970	2 010	2 427	2 112	1 779	1 658	12 259	100.0
	1965	M	221	987	1 063	1 388	1 101	858	668	6 286	100.0
		Ms	337	1 963	1 952	2 315	2 048	1 680	1 629	11 924	100.0

[1] Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2] Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

5.5 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja iän mukaan 31. 12. 1969 [1])
Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och ålder den 31. 12. 1969 [1])
Mental hospital patients by diagnostic group and age on 31. 12. 1969 [1])

N:o [2]) Nr [2]) *No* [2])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yhteensä Summa *Total*	% M [3]) Ms [3])
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	—	—	—	2	12	42	204	260	2.8
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	1	—	2	3	20	140	961	1 127	6.0
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	1	—	7	21	20	36	16	101	1.1
	Alcoholic psychosis	Ms	1	—	7	24	24	39	22	117	0.6
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	—	10	25	37	52	123	209	456	4.8
		Ms	—	14	32	55	82	214	650	1 047	5.6
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	—	2	2	7	10	27	23	71	0.8
		Ms	—	2	6	12	20	56	50	146	0.8
295	Jakomielitauti — Schizofreni —	M	12	400	918	1 362	1 171	1 064	598	5 525	58.4
	Schizophrenia	Ms	15	714	1 547	2 257	2 251	2 219	1 580	10 583	56.6
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	—	21	21	38	41	75	40	236	2.5
		Ms	—	37	41	68	111	206	149	612	3.3
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd	M	—	3	7	13	27	32	14	96	1.0
	— *Paronoid states*	Ms	—	3	8	25	57	83	78	254	1.4
298	Muu mielisairaus — Annan psykos —	M	1	13	13	18	22	15	8	90	1.0
	Other psychoses	Ms	3	26	31	36	41	32	17	186	1.0
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	1	3	2	5	7	20	20	58	0.6
		Ms	3	9	4	13	22	53	89	193	1.0
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	2	60	78	71	66	33	6	316	3.3
		Ms	7	122	127	148	115	85	46	650	3.5
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	10	60	53	57	67	53	29	329	3.5
		Ms	13	108	88	89	103	80	62	543	2.9
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	—	10	41	97	76	44	13	281	3.0
		Ms	—	11	41	100	78	45	13	288	1.5
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk	M	—	5	5	6	6	7	3	32	0.3
	av droger — *Drug dependence*	Ms	—	9	6	7	8	12	5	47	0.3
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	25	18	2	7	9	9	1	71	0.8
		Ms	33	26	5	11	16	17	6	114	0.6
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	7	103	215	255	222	183	91	1 076	11.4
		Ms	10	173	373	449	417	352	186	1 960	10.5
	Muut — Övriga — *Others*	M	2	42	55	78	99	106	74	456	4.8
		Ms	3	76	101	136	156	196	162	830	4.4
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**61**	**750**	**1 444**	**2 074**	**1 907**	**1 869**	**1 349**	**9 454**	**100.0**
		Ms	**89**	**1 330**	**2 419**	**3 433**	**3 521**	**3 829**	**4 076**	**18 697**	**100.0**

[1]) Tammisaaren keskusmielisairaalasta, Paraisten ja Pernajan kunnalliskodin mielisairaanhoito-osastosta, Pellon B-sairaalasta ja Tampereen kaupunginsairaalan psykiatrisesta osastoryhmästä (Hatanpää) on saatu vain potilaiden kokonaismäärä, joka oli yht. 1 010. Kokonaismäärä ei sisälly tauluun. — Centralsinnessjukhuset i Ekenäs, Pargas och Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning, Åkers B-sjukhus och Tammerfors stadssjukhus psykiatriska avdelningsgrupp (Hatanpää) har endast meddelat patienternas antal, vilket var 1 010. Antalet ingår inte i tabellen. — *Patients (totally 1 010) in five hospitals are excluded because of unknown age distribution.*

[2]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[3]) Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

5.5 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja iän mukaan 31. 12. 1970
Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och ålder den 31. 12. 1970
Mental hospital patients by diagnostic group and age on 31. 12. 1970

N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yhteensä Summa *Total*	% M [2]) Ms [2])
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	—	1	1	6	12	53	225	298	3.0
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	—	1	1	8	22	142	1 013	1 187	6.1
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos — *Alcoholic psychosis*	M	—	2	3	24	20	39	18	106	1.0
		Ms	—	2	3	26	21	42	23	117	0.6
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	1	11	21	47	56	122	255	513	5.2
		Ms	1	13	32	71	87	230	813	1 247	6.4
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	—	2	5	6	10	24	24	71	0.7
		Ms	—	4	9	8	18	54	48	141	0.7
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	M	8	443	966	1 372	1 219	1 068	659	5 735	58.5
		Ms	13	757	1 562	2 295	2 348	2 245	1 743	10 963	56.2
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	—	8	16	30	59	80	49	242	2.5
		Ms	—	19	34	54	133	217	172	629	3.2
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd — *Paronoid states*	M	—	1	6	11	28	28	21	95	1.0
		Ms	—	3	9	17	49	84	100	262	1.3
298	Muu mielisairaus — Annan psykos — *Other psychoses*	M	—	11	19	20	23	19	13	105	1.1
		Ms	2	25	42	43	45	40	34	231	1.2
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	—	5	7	7	9	15	13	56	0.6
		Ms	1	10	10	13	27	38	82	181	0.9
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	12	57	77	71	68	43	7	335	3.4
		Ms	14	127	128	135	137	98	52	691	3.5
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	—	43	44	59	59	54	38	297	3.0
		Ms	2	91	81	95	95	90	65	519	2.7
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	—	8	50	109	87	70	19	343	3.5
		Ms	—	10	53	115	96	75	19	368	1.9
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk av droger — *Drug dependence*	M	2	13	5	5	3	3	3	34	0.3
		Ms	3	15	7	7	6	8	9	55	0.3
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	10	8	3	4	6	12	4	47	0.5
		Ms	16	19	5	12	13	21	7	93	0.5
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	1	86	187	240	206	198	93	1 011	10.3
		Ms	1	146	327	416	400	367	192	1 849	9.5
	Muut — Övriga — *Others*	M	6	59	76	88	98	109	78	514	5.2
		Ms	15	116	130	143	166	208	181	959	4.9
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**40**	**758**	**1 486**	**2 099**	**1 963**	**1 937**	**1 519**	**9 802**	**100.0**
		Ms	**68**	**1 358**	**2 433**	**3 458**	**3 663**	**3 959**	**4 553**	**19 492**	**100.0**
	1969 [3])	M	61	750	1 444	2 074	1 907	1 869	1 349	9 454	100.0
		Ms	89	1 330	2 419	3 433	3 521	3 829	4 076	18 697	100.0

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2]) Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

[3]) Ks. alaviite [1]) sivulla 214. — Se not [1]) på sida 214. — *See note* [1]) *on page 214.*

5.6 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja hoitoajan mukaan 31. 12. 1969 [1])
Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och vårdtid den 31. 12. 1969 [1])
Mental hospital patients by diagnostic group and duration of stay on 31. 12. 1969 [1])

Nro [2]) Nr [2]) *No* [2])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Hoitoaika — Vårdtid — *Duration of stay*								Yht. S:ma *Total*	% M [3]) Ms [3])
			Kuukausia — Månader — *Months*				Vuosia — År — *Years*					
			0	1—2	3—5	6—11	1	2—4	5—9	10—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	23	28	40	45	46	50	18	10	260	2.8
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	76	108	108	151	199	295	143	47	1 127	6.0
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	25	10	16	12	12	12	9	5	101	1.1
	Alcoholic psychosis	Ms	29	13	16	13	13	15	12	6	117	0.6
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	41	45	46	64	72	86	59	43	456	4.8
		Ms	84	113	89	138	172	231	147	73	1 047	5.6
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	4	3	1	3	6	17	20	17	71	0.8
		Ms	11	6	8	5	13	29	45	29	146	0.8
295	Jakomielitauti — Schizofreni —	M	336	437	403	413	485	1 059	1 308	1 084	5 525	58.4
	Schizophrenia	Ms	640	846	815	789	900	1 944	2 568	2 081	10 583	56.6
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	52	36	34	18	21	37	28	10	236	2.5
		Ms	106	95	91	58	55	107	74	26	612	3.3
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd	M	24	17	11	10	3	18	11	2	96	1.0
	— *Paronoid states*	Ms	59	46	30	31	16	44	21	7	254	1.4
298	Muu mielisairaus — Annan psykos —	M	32	23	9	11	5	7	3	1	91	1.0
	Other psychoses	Ms	70	47	19	20	9	13	8	1	187	1.0
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	9	16	7	8	3	5	6	4	58	0.6
		Ms	25	35	22	33	13	27	20	18	193	1.0
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	112	91	48	22	12	15	9	7	316	3.3
		Ms	241	171	94	39	33	38	21	13	650	3.5
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	57	66	41	30	26	41	43	25	329	3.5
		Ms	92	103	66	50	47	76	70	39	543	2.9
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	170	67	15	10	5	9	3	1	280	3.0
		Ms	174	69	15	10	5	9	4	1	287	1.5
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk	M	12	4	3	4	3	3	2	1	32	0.3
	av droger — *Drug dependence*	Ms	15	7	5	7	4	3	5	1	47	0.3
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	19	16	13	6	3	2	10	2	71	0.8
		Ms	29	25	20	7	8	8	13	4	114	0.6
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	29	32	48	50	85	248	313	271	1 076	11.4
		Ms	56	59	75	99	159	441	585	486	1 960	10.5
	Muut — Övriga — *Others*	M	109	61	35	36	37	77	51	50	456	4.8
		Ms	187	116	71	71	74	129	100	82	830	4.4
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**1 054**	**952**	**770**	**742**	**824**	**1 686**	**1 893**	**1 533**	**9 454**	**100.0**
		Ms	**1 894**	**1 859**	**1 544**	**1 521**	**1 720**	**3 409**	**3 836**	**2 914**	**18 697**	**100.0**
	1968	M		3 222			727	1 419	1 866	1 839	9 073	100.0
		Ms		6 312			1 580	2 967	3 766	3 659	18 284	100.0

[1]) Ks. alaviite [1]) sivulla 214. — Se not [1]) på sida 214. — *See note* [1]) *on page 214.*

[2]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[3]) Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

5.6 Mielisairaaloiden potilaat sairauden ja hoitoajan mukaan 31. 12. 1970
Sinnessjukhusens patienter enligt sjukdom och vårdtid den 31. 12. 1970
Mental hospital patients by diagnostic group and duration of stay on 31. 12. 1970

Nro [1] Nr [1] No [1]	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Hoitoaika — Vårdtid — *Duration of stay*								Yht. S:ma *Total*	% M [2] Ms [2]
			Kuukausia — Månader — *Months*				Vuosia — År — *Years*					
			0	1—2	3—5	6—11	1	2—4	5—9	10—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	26	35	32	45	59	70	20	11	298	3.0
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	72	104	117	163	223	295	162	51	1 187	6.1
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	26	7	12	10	22	16	8	5	106	1.1
	Alcoholic psychosis	Ms	28	8	12	10	24	19	9	7	117	0.6
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	42	53	41	63	90	105	70	49	513	5.2
		Ms	83	122	119	171	208	265	189	90	1 247	6.4
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	6	1	1	3	2	17	23	18	71	0.7
		Ms	8	5	5	9	7	29	46	32	141	0.7
295	Jakomielitauti — Schizofreni —	M	384	495	394	379	561	1 009	1 300	1 213	5 735	58.5
	Schizophrenia	Ms	695	895	794	746	1 079	1 888	2 529	2 337	10 963	56.2
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	35	55	29	26	23	34	26	14	242	2.5
		Ms	102	132	70	53	67	93	74	38	629	3.2
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd	M	20	12	14	7	12	15	11	4	95	1.0
	— *Paronoid states*	Ms	44	40	36	26	39	40	27	10	262	1.3
298	Muu mielisairaus — Annan psykos —	M	22	30	19	11	7	7	7	2	105	1.1
	Other psychoses	Ms	66	64	30	26	17	14	12	2	231	1.2
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	7	14	4	5	14	5	5	2	56	0.6
		Ms	18	30	21	17	37	24	18	16	181	0.9
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	113	103	49	19	19	13	11	8	335	3.4
		Ms	244	217	91	39	32	31	22	15	691	3.5
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	56	44	23	25	29	43	47	30	297	3.0
		Ms	95	73	51	44	48	82	79	47	519	2.7
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	209	73	26	15	8	10	2	—	343	3.5
		Ms	225	78	28	15	9	10	3	—	368	1.9
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk	M	8	12	2	3	2	4	2	1	34	0.3
	av droger — *Drug dependence*	Ms	15	17	3	5	4	5	4	2	55	0.3
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska											
	mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	14	4	6	7	5	3	4	4	47	0.5
		Ms	27	12	11	11	8	10	9	5	93	0.5
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	28	25	42	47	79	215	291	284	1 011	10.3
		Ms	39	54	80	84	157	385	535	515	1 849	9.5
	Muut — Övriga — *Others*	M	156	71	46	39	39	61	53	49	514	5.2
		Ms	247	142	98	77	96	117	101	81	959	4.9
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**1 152**	**1 034**	**740**	**704**	**971**	**1 627**	**1 880**	**1 694**	**9 802**	**100.0**
		Ms	**2 008**	**1 993**	**1 566**	**1 496**	**2 055**	**3 307**	**3 819**	**3 248**	**19 492**	**100.0**
	1969 [3]	M	1 054	952	770	742	824	1 686	1 893	1 533	9 454	100.0
		Ms	1 894	1 859	1 544	1 521	1 720	3 409	3 836	2 914	18 697	100.0

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2]) Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — *Of corresponding total.*

[3]) Ks. alaviite [1]) sivulla 214. — Se not [1]) på sida 214. — *See note [1]) on page 214.*

5.7 Mielisairaaloista poistetut potilaat sairauden, iän ja keskimääräisen hoitoajan mukaan vuonna 1969 [1])
De från sinnessjukhusen utskrivna patienterna enligt sjukdom, ålder och medelvårdtid år 1969 [1])
Patients discharged from mental hospitals by diagnostic group, age and average duration of stay, in 1969 [1])

N:o [2]) Nr [2]) *No* [2])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yht. S:ma *Total*	Hoitoaika [3]) Vårdtid [3]) *Lenght of stay* [3])
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	—	—	—	1	10	39	237	287	287.3
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	—	—	—	8	26	124	826	984	371.3
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	1	22	101	197	146	86	20	573	52.9
	Alcoholic psychosis	Ms	1	23	106	207	161	100	23	621	51.8
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	2	14	25	35	60	150	345	631	221.3
		Ms	3	23	37	49	82	263	803	1 260	259.3
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	—	5	7	20	23	11	25	91	87.7
		Ms	1	26	23	30	35	28	47	190	115.2
295	Jakomielitauti — Schizofreni —	M	25	1 026	1 733	1 342	754	347	161	5 388	331.8
	Schizophrenia	Ms	38	1 851	3 080	2 655	1 843	963	447	10 877	321.9
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	—	60	84	138	210	212	59	763	110.5
		Ms	—	133	169	278	569	587	181	1 917	111.5
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd	M	—	7	21	67	84	79	32	290	108.9
	— *Paronoid states*	Ms	—	14	54	115	234	257	112	786	101.2
298	Muu mielisairaus — Annan psykos —	M	3	76	114	136	90	76	25	520	70.3
	Other psychoses	Ms	4	156	214	252	198	147	73	1 044	64.7
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	1	12	11	15	17	30	25	111	237.1
		Ms	3	28	26	33	89	101	79	359	202.5
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	20	436	534	504	426	201	51	2 172	50.8
		Ms	35	940	1 069	1 101	918	570	168	4 807	58.4
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	24	416	254	292	161	85	17	1 249	94.6
		Ms	34	710	438	384	228	121	36	1 961	98.9
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	2	177	980	1 810	1 234	554	100	4 857	22.6
		Ms	2	185	1 022	1 888	1 310	594	108	5 109	23.1
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk	M	5	62	61	71	39	19	7	264	34.6
	av droger — *Drug dependence*	Ms	9	86	81	100	68	33	24	401	49.6
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	92	88	57	53	58	34	22	404	55.7
		Ms	135	200	117	95	101	71	48	767	50.2
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	17	97	127	76	80	42	20	459	589.9
		Ms	26	190	204	149	155	95	48	867	521.5
	Muut — Övriga — *Others*	M	58	410	462	630	689	578	253	3 080	64.0
		Ms	106	849	747	1 036	1 140	987	594	5 459	78.4
	Yhteensä — Summa — *Total*	**M**	**250**	**2 908**	**4 571**	**5 387**	**4 081**	**2 543**	**1 399**	**21 139**	**145.0**
		Ms	**397**	**5 414**	**7 387**	**8 396**	**7 157**	**5 041**	**3 617**	**37 409**	**165.3**

[1]) Tammisaaren keskusmielisairaalasta, Paraisten ja Pernajan kunnalliskodin mielisairaanhoito-osastosta, Pellon B-sairaalasta ja Tampereen kaupunginsairaalan psykiatrisesta osastoryhmästä (Hatanpää) on saatu vain potilaiden kokonaismäärä, joka oli yht. 1 810. Kokonaismäärä ei sisälly tauluun. — Centralsinnessjukhuset i Ekenäs, Pargas och Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning, Åkers B-sjukhus och Tammerfors stadssjukhus psykiatriska avdelningsgrupp (Hatanpää) har endast meddelat patienternas antal, vilket var 1 810. Antalet ingår inte i tabellen. — *Patients (totally 1 810) in five hospitals are excluded because of unknown age distribution.*

[2]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[3]) Keskiarvo, päiviä. — Medeltal, dagar. — *Mean, days.*

5.7 Mielisairaaloista poistetut potilaat sairauden, iän ja keskimääräisen hoitoajan mukaan vuonna 1970
De från sinnessjukhusen utskrivna patienterna enligt sjukdom, ålder och medelvårdtid år 1970
Patients discharged from mental hospitals by diagnostic group, age and average duration of stay, in 1970

N:o [1]) Nr [1]) *No* [1])	Tauti Sjukdom *Disease*	Sukupuoli Kön *Sex*	Ikä — Ålder — *Age*							Yht. S:ma *Total*	Hoitoaika [2]) Vårdtid [2]) *Lenght of stay* [2])
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
290	Vanhuuden- ja esivanhuuden tylsistyminen — Senil och presenil demens	M	—	—	1	11	25	48	255	340	251.0
	— *Senile and pre-senile dementia* ...	Ms	—	—	1	11	37	136	912	1 097	403.1
291	Alkoholipsykoosi — Alkoholpsykos —	M	—	29	91	191	145	89	16	561	55.7
	Alcoholic psychosis	Ms	—	31	95	204	165	95	18	608	54.0
293	Keskushermoston tilaan liittyvä mielisairaus (muu kuin kallon sisäinen tartunta) — Psykos förbunden med centrala nervsystemets tillstånd (annan än intrakraniell infektion) — *Psychosis associated with condition in central nervous system (other than intracranial infection)*	M	—	24	41	46	50	154	321	636	239.7
		Ms	2	28	51	64	68	254	740	1 207	288.8
292, 294	Kallon sisäiseen tartuntaan tai muuhun elimelliseen sairauteen liittyvä mielisairaus — Psykos förbunden med intrakraniell infektion eller annan somatisk sjukdom — *Psychosis associated with intracranial infection or other physical condition*	M	—	15	3	16	23	26	32	115	196.9
		Ms	—	40	18	28	32	44	66	228	256.8
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	M	21	1 082	1 783	1 272	664	367	155	5 344	317.3
		Ms	33	2 043	3 164	2 552	1 713	1 096	542	11 143	320.5
296	Affektiivi mielisairaus — Affektiv psykos — *Affective psychoses*	M	—	64	105	116	192	207	55	739	110.5
		Ms	—	126	203	241	489	613	240	1 912	126.9
297	Harhamielisyys — Paranoiska tillstånd — *Paronoid states*	M	—	6	29	60	89	81	41	306	119.1
		Ms	—	14	48	104	216	237	163	782	119.0
298	Muu mielisairaus — Annan psykos — *Other psychoses*	M	2	96	112	130	114	69	37	560	53.7
		Ms	6	195	229	304	242	146	85	1 207	63.9
299	Tarkemmin määrittelemätön mielisairaus — Psykos utan närmare specifikation — *Psychosis NOS*	M	2	22	29	36	24	35	16	164	110.5
		Ms	2	31	43	54	68	114	63	375	180.6
300	Neuroosi — Neuros — *Neuroses*	M	49	444	603	634	491	226	51	2 498	46.9
		Ms	75	994	1 176	1 230	1 024	599	228	5 326	50.4
301—302	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlighetstyp — *Personality disorders*	M	45	403	322	268	162	73	19	1 292	79.4
		Ms	65	711	511	387	249	113	36	2 072	86.1
303	Alkoholismi — Alkoholism — *Alcoholism*	M	2	250	1 096	2 274	1 695	702	115	6 134	18.9
		Ms	2	273	1 154	2 375	1 783	741	120	6 448	18.9
304	Huumausainehimo, lääkeaineiden väärinkäyttö — Narkomani, missbruk av droger — *Drug dependence*	M	10	112	49	52	42	18	6	289	31.4
		Ms	11	141	59	81	79	37	12	420	30.3
305—309	Muut ei-psykoottiset mielenterveyden häiriöt — Andra icke-psykotiska mentala rubbningar — *Other non-psychotic mental disorders*	M	72	94	54	61	77	46	27	431	62.0
		Ms	102	183	96	99	112	78	51	721	55.3
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Mental retardation* ...	M	10	114	126	90	62	58	23	483	826.8
		Ms	17	213	236	187	145	129	48	975	781.8
	Muut — Övriga — *Others*	M	46	336	447	605	672	553	294	2 953	72.3
		Ms	75	767	804	1 023	1 120	950	584	5 323	73.8
	Yhteensä Summa — *Total*	**M**	**259**	**3 091**	**4 891**	**5 862**	**4 527**	**2 752**	**1 463**	**22 845**	**137.4**
		Ms	**390**	**5 790**	**7 888**	**8 944**	**7 542**	**5 382**	**3 908**	**39 844**	**168.4**
	1969 [3])	M	250	2 908	4 571	5 387	4 081	2 543	1 399	21 139	145.0
		Ms	397	5 414	7 387	8 396	7 157	5 041	3 617	37 409	165.3

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2]) Keskiarvo, päiviä. — Medeltal, dagar. — *Mean, days.*

[3]) Ks. alaviite [1]) sivulla 218. — Se not [1]) på sida 218. *See note* [1]) *on page 218.*

5.8 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1969
Sinnessjukhusens familjevård år 1969
Family care of mental hospital patients in 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Potilaita — Patienter — *Patients*						Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	Jäljellä vuodelta 1968 Kvarliggande från år 1968 *Carried over from 1968*	Sairaalasta siirretty Från sjukhuset överförda *Transferred from hospital*	Yhteensä Summa *Total*	Poistettu Utskrivna *Discharged*	Siirretty sairaalaan Överförda till sjukhuset *Readmitted to hospital*	Seuraavalle vuodelle jääneitä Kvarliggande till följande år *Carried over to 1970*	
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	6	6	12	6	—	6	2 589
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	1	—	1	—	—	1	148
Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	58	65	123	56	—	67	23 945
Kellokosken sairaala (Tuusula)	35	3	38	11	—	27	11 970
Kupittaan sairaala (Turku) — Kuppis sjukhus (Åbo)	20	14	34	17	—	17	6 226
Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo) ..	581	344	925	79	259	587	211 759
Paiholan sairaala (Kontiolahti)	—	10	10	4	—	6	2 407
Pitkäniemen sairaala (Nokia)	17	11	28	14	—	14	5 651
Yhteensä — Summa — *Total*	**718**	**453**	**1 171**	**187**	**259**	**725**	**264 695**
1968	725	466	1 191	209	265	717	263 007
1967	700	459	1 159	192	242	725	261 514
1966	712	470	1 182	219	263	700	260 895
1965	689	545	1 234	219	303	712	258 994
1964	665	511	1 176	211	276	689	251 747

5.8 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1970
Sinnessjukhusens familjevård år 1970
Family care of mental hospital patients in 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Potilaita — Patienter — *Patients*						Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	Jäljellä vuodelta 1969 Kvarliggande från år 1969 *Carried over from 1969*	Sairaalasta siirretty Från sjukhuset överförda *Transferred from hospital*	Yhteensä Summa *Total*	Poistettu Utskrivna *Discharged*	Siirretty sairaalaan Överförda till sjukhuset *Readmitted to hospital*	Seuraavalle vuodelle jääneitä Kvarliggande till följande år *Carried over to 1970*	
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala	6	3	9	5	—	4	1 992
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	1	—	1	—	1	—	134
Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	67	45	112	58	—	54	23 166
Kellokosken sairaala (Tuusula)	27	15	42	11	—	31	10 462
Kupittaan sairaala (Turku) — Kuppis sjukhus (Åbo)	17	12	29	13	—	16	5 785
Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo) ..	587	384	971	103	295	573	213 738
Paiholan sairaala (Kontiolahti)	6	7	13	3	4	6	2 396
Pitkäniemen sairaala (Nokia)	14	7	21	15	—	6	2 595
Yhteensä — Summa — *Total*	**725**	**473**	**1 198**	**208**	**300**	**690**	**260 268**
1969	718	453	1 171	187	259	725	264 695
1968	725	466	1 191	209	265	717	263 007
1967	700	459	1 159	192	242	725	261 514
1966	712	470	1 182	219	263	700	260 895
1965	689	545	1 234	219	303	712	258 994

5.9 Mielisairaaloiden kriminaalipotilaat vuosien 1959—72 lopussa
Kriminalpatienter på sinnessjukhusen i slutet av åren 1959—72
Criminal patients at mental hospitals at the end of the years 1959—72

Vuosi År *Year*	Pitkäniemi		Niuvanniemi		Mustasaari		Nikkilä	Seili	Vanki-mielisairaala		Yhteensä Summa *Total*		
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinn. *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinn. *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinn. *Females*	Naisia Kvinn. *Females*	Naisia Kvinn. *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinn. *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinn. *Females*	Yht. Summa *Total*
1959	148	3	220	38	64	8	—	19	5	—	437	68	505
1960	146	5	229	39	65	7	—	20	4	—	444	71	515
1961	133	5	239	46	67	7	—	14	2	—	441	72	513
1962	125	3	240	63	62	5	—	[1]) —	2	—	429	71	500
1963	119	3	245	67	64	5	—	[1]) —	1	—	429	75	504
1964	60	3	269	57	89	8	—	[1]) —	1	—	419	68	487
1965	28	—	325	51	88	15	—	[1]) —	—	—	441	66	507
1966	22	—	320	53	96	15	—	[1]) —	—	—	438	68	506
1967	21	—	333	49	106	20	1	[1]) —	—	—	460	70	530
1968	19	—	329	48	108	17	1	[1]) —	—	—	456	66	522
1969	18	—	332	48	110	19	1	[1]) —	—	—	460	68	528
1970	1	—	358	48	102	20	—	[1]) —	—	—	461	68	529
1971	—	—	327	43	103	17	—	[1]) —	—	—	430	60	490
1972	—	—	326	41	111	19	—	[1]) —	—	—	437	60	497

[1]) Suljettu 23. 10. 1962. — Stängt den 23. 10. 1962. — *Closed on 23. 10. 1962.*

N.B. Kriminaalipotilas on henkilö, joka on ollut rikoksesta syytettynä mutta on ymmärrystä vailla olevana jätetty rangaistukseen tuomitsematta ja määrätty mielisairaalahoitoon. — En kriminalpatient är en person, som har varit anklagad för brott, men som i avsaknad av förståndet icke blivit ådömd ett straff utan förordnats till sinnessjukhusvård. — *A criminal patient is a person, who has been accused of crime but being unable to command his, her behaviour left unpunished and assigned to care in mental hospital.*

5.10 Mielisairaaloiden keskimääräiset käyttömenot vuosina 1959—71
Sinnessjukhusens genomsnittliga driftskostnader åren 1959—71
Average running costs of mental hospitals in 1959—71

Menot hoitopäivää kohti — Utgifter per vårddag — *Costs per patient day*

Vuosi År *Year*	Hallinto Förvaltning *Administration*	Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*		Sosiaaliturvamaksut Socialskyddsavgifter *Social security payments*	Ruokatalous Kosthållet *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdutgifter *Costs of examination and treatment*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och nyanskaffning *Maintenance and replacements*	Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter *Financing costs*		Muu toiminta Övrig verksamhet *Trading activity*	Yhteensä Summa *Total*
	mk														
	Keskusmielisairaalat — Centralsinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*														
1971	0.28	35.61		3.35	2.88	1.53	2.07	1.07	0.66	0.29	0.46				48.20
1970	0.24	31.60		3.16	2.69	1.22	1.70	0.86	0.66	0.25	0.47				42.85
1969	0.22	28.59		3.03	2.63	1.16	1.51	0.67	0.59	0.17	0.26				38.83
1968	0.21	25.50		3.02	2.42	1.13	1.59	0.56	0.68	0.15	0.22				35.48
1967	0.17	21.47		2.61	1.61	1.00	1.51	0.45	0.41	0.13	0.22				29.59
1966	0.14	16.74	2.39	2.66	1.47	0.98	1.37	0.44	0.38	0.11	0.16	0.09			26.94
1965	0.13	15.47	2.11	2.58	1.33	1.09	1.27	0.38	0.54	0.01	0.19	0.05			25.15
1964	0.13	13.52	1.86	2.32	1.07	1.05	1.16	0.33	0.35	0.24	0.38	0.04			22.45
1963	0.12	10.78	1.46	2.13	0.91	1.01	1.15	0.29	0.34	0.24	0.18	0.04			18.65
1962	0.11	9.32	1.18	1.92	0.75	0.96	1.01	0.21	0.37	0.11	0.51	0.20			15.65
1961	0.10	8.45	0.87	1.79	0.65	0.85	0.91	0.20	0.29	0.02	0.39	0.20			14.72
1960	0.06	7.21	0.67	1.70	0.56	0.77	0.65	0.13	0.22	0.02	0.23	—			12.22
1959	0.06	6.19	0.56	1.56	0.42	0.83	0.75	0.09	0.22	0.01	0.26	0.01			10.96
	B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*														
1971	0.24	21.15		2.87	1.80	1.34	1.06	1.04	0.40	0.15	0.33				30.38
1970	0.20	18.88		2.68	1.72	1.09	0.97	0.89	0.36	0.14	0.37				27.30
1969	0.18	17.55		2.53	1.67	1.03	0.95	0.78	0.30	0.13	0.38				25.50
1968	0.17	15.89		2.45	1.49	1.02	0.89	0.73	0.30	0.13	0.40				23.47
1967	0.15	13.34		2.21	1.23	0.88	0.84	0.61	0.26	0.09	0.38				20.00
1966	0.14	10.71	0.88	2.11	1.09	0.86	0.82	0.52	0.23	0.07	0.27	0.03			17.71
1965	0.13	9.90	0.80	2.04	0.95	0.86	0.76	0.46	0.23	0.05	0.35	0.02			16.55
1964	0.12	9.04	0.70	1.91	0.73	0.85	0.64	0.39	0.30	0.09	0.40	0.03			15.20
1963	0.11	7.32	0.56	1.75	0.65	0.87	0.63	0.34	0.29	0.12	0.49	0.03			13.16
	Valtion mielisairaalat — Statens sinnessjukhus — *State mental hospitals*														
1971	—	41.79		2.89	2.03	3.63	1.84	0.23	0.95	0.12	—				53.48
1970	—	37.01		2.71	1.74	2.54	3.14	0.20	1.05	0.05	—				48.44
1969	—	33.26		2.60	1.48	2.37	2.09	0.14	0.92	0.04	—				42.90
1968	—	30.79		2.56	1.15	2.14	1.83	0.31	0.69	0.05	—				39.52
1967	—	27.35		2.38	0.92	2.04	1.74	0.12	0.42	0.07	—				35.04
1966	—	21.52	3.34	2.16	0.66	1.97	1.91	0.14	0.42	0.11	—	—			32.23
1965	—	20.78	3.22	2.15	0.82	1.90	1.54	0.10	0.40	0.19	—	—			31.10
1964	—	19.93	2.91	2.11	0.65	1.87	1.55	0.21	0.31	0.11	—	—			29.65
1963	—	17.53	2.60	1.94	0.43	2.00	2.28	0.09	0.20	0.01	—	—			27.08
	Mielisairaalat yhteensä — Summa sinnessjukhus — *Mental hospitals total*														
1971	0.25	29.42		3.12	2.39	1.51	1.62	1.04	0.55	0.23	0.39				40.52
1970	0.21	26.15		2.93	2.23	1.20	1.42	0.86	0.54	0.20	0.42				36.16
1969	0.19	23.94		2.80	2.18	1.14	1.29	0.70	0.48	0.15	0.30				33.17
1968	0.18	21.54		2.76	1.99	1.11	1.30	0.63	0.52	0.14	0.29				30.46
1967	0.16	18.27		2.44	1.43	0.98	1.24	0.51	0.35	0.11	0.28				25.77
1966	0.14	14.37	1.78	2.41	1.29	0.96	1.15	0.46	0.31	0.09	0.21	0.06			23.23
1965	0.12	13.30	1.60	2.34	1.15	1.02	1.07	0.41	0.41	0.04	0.25	0.04			21.75
1964	0.12	11.93	1.42	2.15	0.92	1.00	0.96	0.35	0.33	0.17	0.38	0.01			19.74
1963	0.11	9.62	1.14	1.98	0.79	0.98	0.98	0.30	0.32	0.19	0.29	0.04			16.74

6. SAIRAALALAITOS

Yleistä. Suomen sairaalalaitos voidaan lainsäädännön ja hallinnon mukaisesti jakaa neljään pääryhmään: yleissairaaloihin, mielisairaaloihin, tuberkuloosilaitoksiin ja ns. laitossairaaloihin.

Yleissairaalat ovat sairaaloita, joissa hoidetaan kaikkia sairauksia, mutta yleissairaaloihin luetaan myös erilliset synnytyslaitokset ja tartuntatautisairaalat. Osa yleissairaaloista on jaettu lääketieteellisten erikoisalojen osastoihin ja toimii näin ollen erikoislääkärijohtoisina, osa on yleislääkärijohtoisia jakamattomia sairaaloita. Mielisairaaloissa ja tuberkuloosilaitoksissa hoidetaan — kuten nimestäkin voi päätellä — lähinnä mielisairaita ja tuberkuloottisia. Keskusmielisairaalat ja keskusparantolat ovat erikoislääkärijohtoisia hoitolaitoksia.

Varsinaisten sairaaloiden lisäksi on laitossairaaloita, jotka toimivat sosiaaliviranomaisten, puolustuslaitoksen tai vankeinhoitoviranomaisten välittömän hallinnon alaisina.

Edellä mainittua ryhmäjakoa noudattaen selostetaan sairaanhoitolaitosten hallintoa ja toimintaa tarkemmin kohdissa 6.1 (yleissairaalat), 5 (mielisairaalat), 4 (tuberkuloosilaitokset) ja 6.2 (laitossairaalat).

Suurin osa sairaanhoidosta järjestetään kuntien muodostamien kuntainliittojen toimesta. Tässä tarkoituksessa valtakunta on jaettu erikseen keskussairaala-, mielisairaanhuolto- ja tuberkuloosipiireihin. Näiden piirijakojen erilaisuus ja poikkeavuus esim. läänijaosta vaikeuttaa alueellisen kokonaiskuvan muodostamista. Mainitusta kolminkertaisesta piirijaosta seuraa myös hallinnollisia ja toiminnallisia epäkohtia, joiden vuoksi on tutkittu kunnallisten sairaanhoitolaitosten järjestysmuodon perusteellista uudistusta; tätä on ensisijaisesti tehnyt valtioneuvoston asettama komitea (Kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitea). Komitean II mietinnön (Kunnallisen sairaanhoitohallinnon järjestysmuodon kehittäminen, Komiteamietintö 1970: A 6) pohjalta on valmistettu vaihtoehtoisia suunnitelmia sairaalahoidon organisaation uudistamiseksi.

Pyrkimyksenä on myös, että sairaansijat ovat kaikkien piirin asukkaiden käytettävissä, jolloin sairaalaan pääsy ratkaistaan yksinomaan sairaanhoidollisin perustein kiinnittämättä huomiota sairaansijojen omistussuhteisiin.

Vuonna 1972 säädetyllä lailla (laki kunnallisista yleissairaaloista annetun lain muuttamisesta 550/72) asetettiin toisaalta lääkintöhallitukselle toisaalta keskussairaalapiirien kuntainliitoille velvollisuus laatia kunakin vuonna 5-vuotissuunnitelma sairaanhoidon järjestämiseksi keskussairaalapiirien alueilla. Suunnitelmat koskevat kunnallisia yleissairaaloita, tuberkuloosiparantoloita ja -toimistoja sekä mielisairaaloita ja mielenterveystoimistoja. Terveyskeskusten vuodeosastoja nämä suunnitelmat eivät koske. Lääkintöhallitus laatii suunnitelman valtakunnallisella tasolla ja keskussairaaloiden kuntainliitot piiritasolla. Ensimmäinen valtakunnallinen suunnitelma, joka käsitti ajanjakson 1974—78, vahvistettiin maaliskuussa 1973.

Kansanterveyslain voimaanpanosta annetun lain mukaan kuntien ja kuntainliittojen paikallissairaaloiden toiminta oli lopetet-

6. SJUKHUSVÄSENDET

Allmänt. Sjukhusväsendet i Finland kan indelas i fyra huvudgrupper enligt lagstiftnings- och förvaltningsgrund: lasaretten, sinnessjukhusen, tuberkulosinrättningarna och de såkallade inrättningarnas sjukhus.

Lasaretten är sjukhus, där alla sjukdomar vårdas men till dem räknas även de skilda förlossningsanstalterna och epidemisjukhusen. En del av lasaretten har indelats i medicinska specialavdelningar och verkar sålunda under specialistledning, resten är odelade sjukhus, vilkas ledning står under allmänt praktiserande läkare. På sinnessjukhusen och tuberkulosinrättningarna vårdas — såsom på basen av benämningen framgår — närmast sinnessjuka och tuberkulosfall. Centralsinnessjukhusen och centralsanatorierna är specialistläkarledda vårdinrättningar.

Förutom de egentliga sjukhusen finns det inrättningarnas sjukhus, vilka direkt lyder under socialmyndigheterna, försvarsmakten eller fångvårdsmyndigheterna.

Enligt ovannämnda gruppfördelning redogöres för sjukvårdsinrättningarnas förvaltning och verksamhet noggrannare i punkterna 6.1 (lasaretten), 5 (sinnessjukhusen), 4 (tuberkulosinrättningarna) och 6.2 (inrättningarnas sjukhus).

Största delen av sjukhusvården anordnas genom kommunalförbund, vilka bildats av kommunerna. I detta syfte har landet indelats separat i centralsjukhus-, sinnessjukvårds- och tuberkulosdistrikt. Dessa distriktsindelningars olikhet och avvikelser t.ex. från länsfördelningen försvårar bildandet av en regional helhetsbild. Som en följd av nämnda trefaldiga distriktsindelning uppstår både administrativa och funktionella missförhållanden, vars skull en undersökning gjorts över möjligheten att grundligt förnya de kommunala sjukvårdsinrättningarnas organisationsform; detta har i första hand utförts av en av statsrådet tillsatt kommitté (Den kommunala samverksamhetens organisationskommitté). På basen av kommitténs andra betänkande (Utvecklandet av den kommunala sjukvårdsadministrationens organisationsform, Kommittébetänkande 1970: A 6) har förberetts alternativa planer om förnyandet av sjukvårdens organisation.

Strävan är också att sjukplatserna står till alla distriktsinvånares förfogande, varvid inskrivningen på sjukhus avgörs enbart enligt sjukvårdssynpunkter utan att fästa uppmärksamhet vid sjukplatsernas ägoförhållanden.

Medelst lagen av år 1972 (lagen angående ändring av lagen om kommunala allmänna sjukhus 550/72) ställdes å ena sidan på medicinalstyrelsen, å andra sidan på centralsjukhusdistriktens kommunalförbund plikten att varje år utarbeta en femårsplan över organisering av sjukvården på centralsjukhusens område. Planerna gäller kommunala allmänna sjukhus, tuberkulossanatorier och -byråer samt sinnessjukhus och mentalvårdsbyråer. Dessa planer gäller inte hälsovårdscentralernas bäddavdelningar. Medicinalstyrelsen uppgör planen på riksnivå och centralsjukhusens kommunalförbund på distriktsnivå. Den första riksplanen, som omfattade perioden 1974—78, fastställdes i mars 1973.

Enligt lagen angående införande av folkhälsolagen måste kommunernas och kommunalförbundens lokalsjukhus' verk-

tava huhtikuun 1. päivänä 1972 ja niiden maa-alue ja rakennukset irtaimistoineen oli siirrettävä terveyskeskusten käyttöön, jollei valtioneuvosto lääkintöhallituksen esityksestä toisin ollut päättänyt. Valtaosa paikallissairaaloista muuttui terveyskeskusten vuodeosastoiksi, vuoden 1972 lopussa toimi kuitenkin valtioneuvoston päätöksen mukaisesti vielä 49 paikallissairaalaa. Kansanterveyslain voimaan tullessa muuttuivat myös Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat terveyskeskusten vuodeosastoiksi.

Oheisessa asetelmassa esitetään väestön sairaalankäyttö vuonna 1970 sairaalatyypeittäin iän ja sukupuolen mukaan.

samhet upphöra den 1 april 1972 och deras jordområde och byggnader med lösöre överflyttas till hälsovårdscentralernas förfogande, om statsrådet på medicinalstyrelsens framställning inte annorlunda beslutat. Största delen av lokalsjukhusen blev hälsovårdscentralernas bäddavdelningar; vid slutet av år 1972 fungerade emellertid på basen av statsrådets beslut ännu 49 lokalsjukhus. Vid ikraftträdandet av folkhälsolagen blev även Norra Finlands tidigare distriktssjukhus hälsovårdscentralernas bäddavdelningar.

I följande uppställning framställs befolkningens anlitande av sjukhus under 1970 sjukhustypsvis enligt ålder och kön.

Ikäluokittainen sairaalankäyttö sairaansijoina 1 000 henkeä kohti vuonna 1970[1]) — Anlitande av sjukhus uttryckt i vårdplatser per 1 000 personer i olika åldersklasser 1970[1]) — *Patient days of hospitals as bed equivalents per 1 000 persons by age class in 1970[1])*

Ikä Ålder *Age*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*		Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*		Tub.laitokset Tub. inrättningar *TB institutions*		Yhteensä Summa *Total*	
	M-M-*M*	N-Kv-*F*	M-M-*M*	N-Kv-*F*	M-M-*M*	N-Kv-*F*	M-M-*M*	N-Kv-*F*
0— 4	4.02	3.38	0.01	0.01	0.00	0.00	4.03	3.39
5—14	1.81	1.28	0.14	0.06	0.01	0.02	1.96	1.36
15—24	1.54	3.82	1.56	1.18	0.20	0.20	3.30	5.20
25—34	2.06	5.28	4.18	3.09	0.36	0.28	6.60	8.65
35—44	3.36	4.53	6.02	4.12	0.95	0.39	10.33	9.04
45—54	5.85	5.26	6.27	5.63	1.79	0.63	13.91	11.52
55—64	9.30	7.46	7.85	7.49	2.93	0.82	20.08	15.77
65—	17.66	19.18	10.81	13.41	3.61	1.37	32.08	33.96
Yhteensä — Summa — *Total*	4.42	5.94	3.86	4.11	0.94	0.44	9.22	10.49

[1]) Kuormitus 100 %. — Belastning 100 %. — *Occupancy rate 100* %.

Asetelmaa laadittaessa on potilaspäivät muutettu sairaansijoiksi ja laskettu siten nämä sairaansijat kunkin ikäluokan 1 000 henkeä kohti. (**Potilaspäivien** määrä tarkoittaa sitä hoitopäivien määrää, joka saadaan kun hoitopäiviä laskettaessa tulo- ja lähtöpäivä katsotaan yhteensä yhdeksi päiväksi; tällaista laskutapaa käytetään yleensä kansainvälisissä vertailuissa. Maamme sairaalalaitoksessa on vanhastaan käytetty **hoitopäiviä**, jolloin huomioon otetaan jokainen vuorokausi, minkä aikana potilas on ollut laitoksessa lyhyemmän tai pitemmän ajan. **Sairaalapäivät** puolestaan tarkoittavat sitä hoitopäivien määrää, joka käytettävissä olevien sairaansijojen avulla voidaan teoriassa tuottaa. Sairaalapäivien määrä saadaan kertomalla sairaansijojen määrä vuorokausien määrällä). Muutettaessa potilaspäiviä sairaansijoiksi asetettiin kuormitusprosentti 100:ksi. Asetelmasta puuttuvat sekä laitossairaalaluetteloon hyväksytyt että muut laitossairaalat, joiden osuus maan koko sairaansijamäärästä oli noin 25 %.

Lähdeaineisto. Varsinaiset sairaalat ja laitossairaalaluetteloon hyväksytyt laitossairaalat ovat velvollisia lähettämään ns. sairaalan vuosi-ilmoitukset, joissa on tietoja otetuista ja poistetuista potilaista, hoitopäivistä, henkilöstöstä jne. Tämän julkaisun sairaaloita koskevat tiedot perustuvat lähinnä mainittuihin vuosi-ilmoituksiin ja lääkintöhallituksen päätöksiin.

Keskusparantolat ovat vuodesta 1957 ja mielisairaalat vuodesta 1960 alkaen jatkuvasti lähettäneet lääkintöhallitukselle jokaisesta poistetusta potilaasta poistoilmoituksen. Myöhemmin poistoilmoitusta on muutettu, ja uusi poistoilmoitus otettiin käyttöön keskusparantoloissa ja muissa tuberkuloosilaitoksissa vuoden 1967 alussa ja mielisairaaloissa vuoden 1969 alussa. Yleissairaalat ja laitossairaalaluetteloon hyväksytyt laitossairaalat tulivat pysyvän poistoilmoitusjärjestelmän piiriin vuoden 1967 alusta lähtien. Pääpiirteiltään eri tyyppisten sairaaloiden lomak-

Vid utarbetandet av uppställningen har patientdagarna omvandlats till vårdplatser och sedan har dessa vårdplatser räknats per 1 000 personer i varje åldersklass. (Antalet **patientdagar** betyder det antal vårddagar, som erhålles då vid beräknandet av vårddagar både in- och utskrivningsdagen anses sammanlagt som en dag; sådant räknesätt används i allmänhet vid internationella jämförelser. I vårt lands sjukhusväsende har sedan gammalt använts **vårddagar**, varvid i beaktande tas varje dygn, under vilket patienten varit i inrättningen en kortare eller längre tid. **Sjukhusdagarna** återigen avser det antal vårddagar, som kan produceras med hjälp av de förfogade vårdplatserna. Talet erhålls genom att multiplicera antalet vårdplatser med antalet dygn.) Vid förvandlandet av patientdagar till vårdplatser ställdes belastningsprocenten till 100. Från uppställningen fattas inrättningarnas sjukhus, vars andel i hela landets vårdplatsantal var cirka 25 %.

Källmaterial. De egentliga sjukhusen och de inrättningarnas sjukhus, vilka godkänts i förteckningen över inrättningarnas sjukhus, är förpliktade att insända s.k. sjukhusets årsrapporter, vilka omfattar uppgifter beträffande intagna och utskrivna patienter, vårddagar, personal osv. Sifferuppgifterna angående sjukhusen i denna publikation baserar sig närmast på de nämnda årsrapporterna.

Centralsanatorierna har sedan år 1957 och sinnessjukhusen sedan år 1960 kontinuerligt insänt till medicinalstyrelsen en utskrivningsrapport per varje utskriven patient. Senare ändrades utskrivningsrapporten och den nya rapporten togs i bruk i centralsanatorierna och övriga tuberkulosinrättningar från och med ingången av år 1967 och i sinnessjukhusen från och med ingången av år 1969. De allmänna sjukhusen och de i sjukhusförteckningen godkända sjukhusen kom inom kretsen av utskrivningsrapportsystemet från och med början av år 1967.

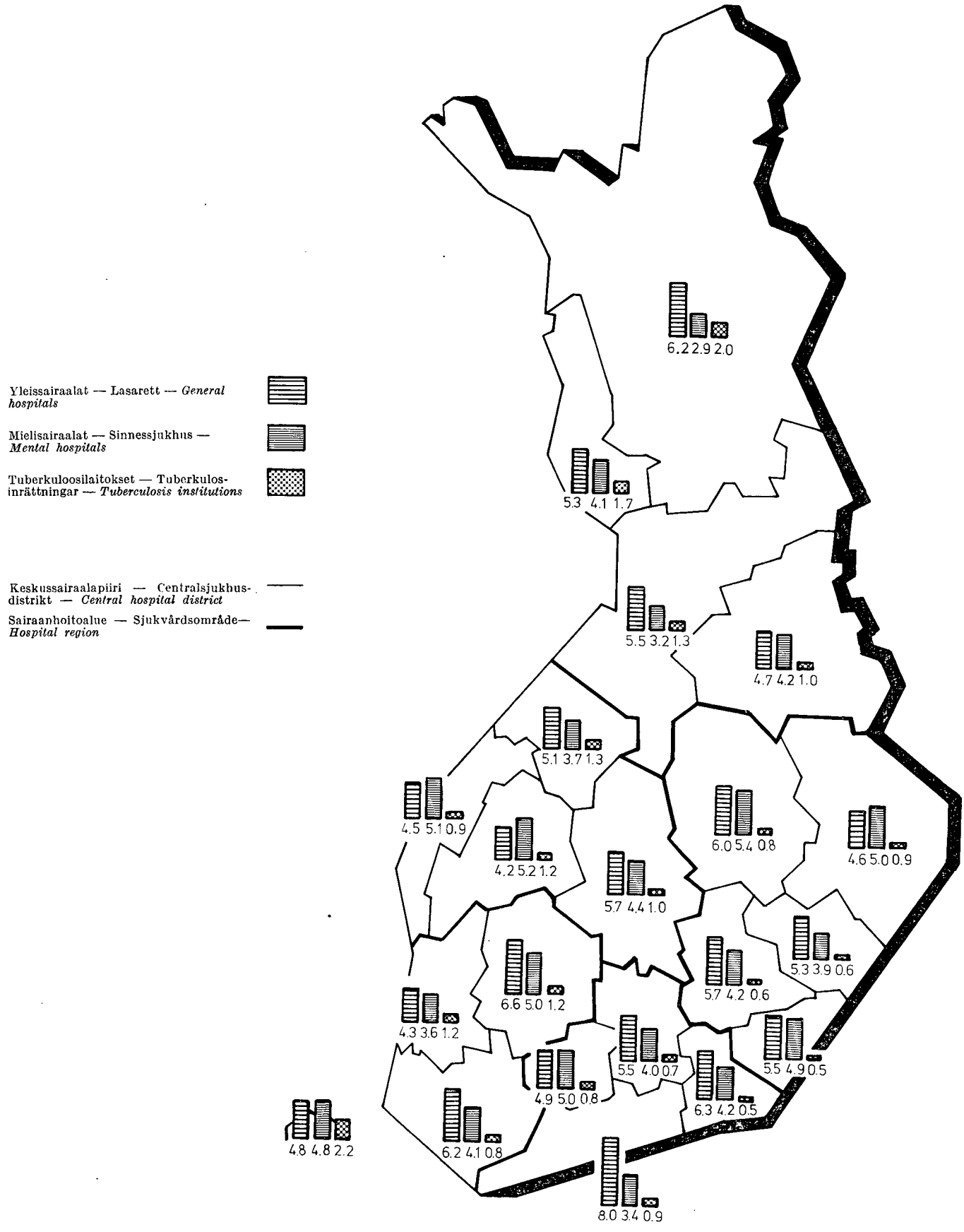

Kuvio 6.0.1 Sairaansijat 1 000 asukasta kohti keskussairaalapiireittäin vuoden 1970 lopussa
Fig. 6.0.1 Vårdplatser per 1 000 invånare centralsjukhusdistriktsvis i slutet av år 1970
Fig. 6.0.1 Hospital beds per 1 000 population by central hospital districts at the end of the year 1970

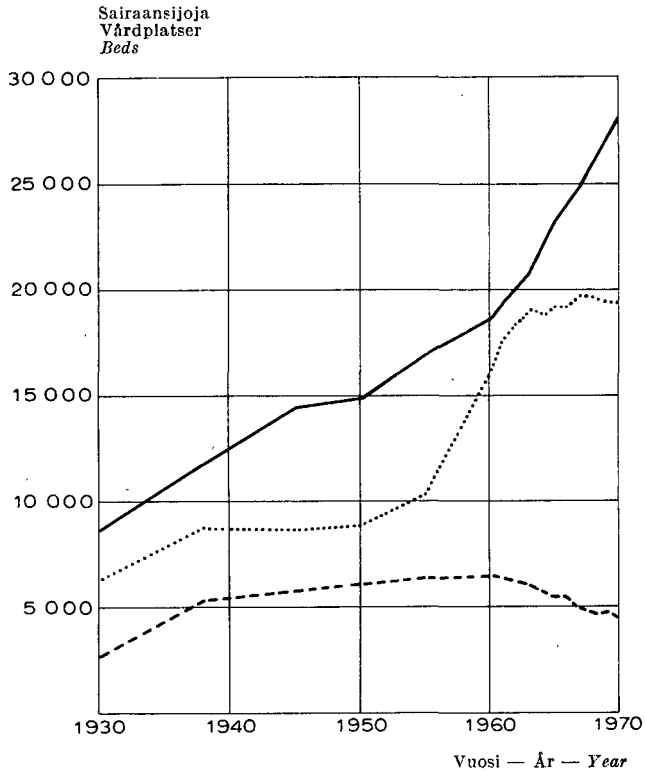

Kuvio 6.0.2 Sairaaloiden sairaansijat sairaalatyypeittäin vuosien 1930—70 lopussa
Fig. 6.0.2 Sjukhusens vårdplatser enligt sjukhustyp i slutet av åren 1930—70
Fig. 6.0.2 Beds by hospital type at the end of the years 1930—70

—— Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*
····· Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*
– – – Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*

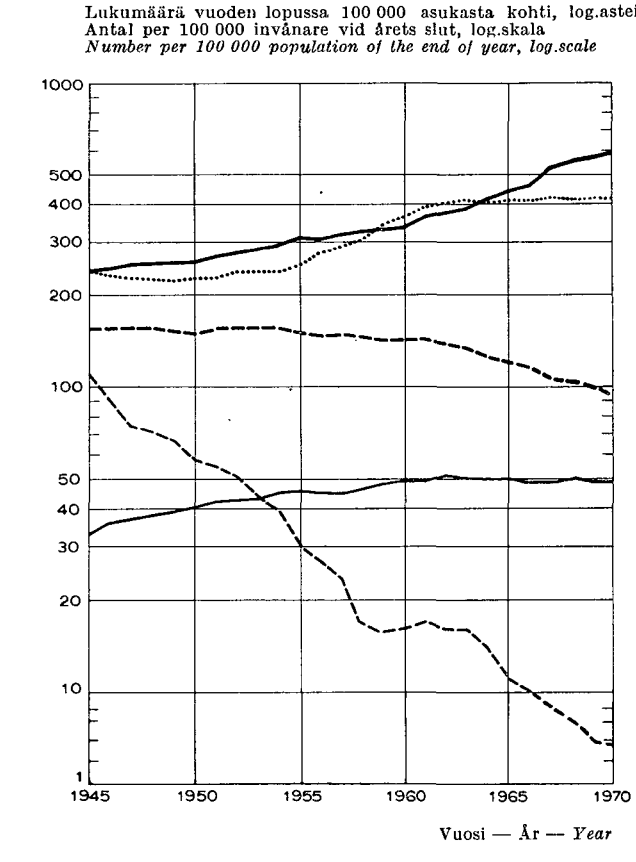

Kuvio 6.0.3 Sairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain vuosien 1945—70 lopussa
Fig. 6.0.3 Vårdplatser enligt vårdform vid sjukhusen i slutet av åren 1945—70
Fig. 6.0.3 Hospital beds by type of care at the end of the years 1945—70

—— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — *General hospital care*
····· Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — *Mental hospital care*
– – – Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — *Tuberculosis care*
(Kaikki tub.laitosten sairaansijat — Alla tb.inrättningarnas vårdplatser — *All beds of TB institutions)*
—— Synnytyshoito — Förlossningsvård — *Maternity care*
– – – Tartuntatautien hoito — Epidemivård — *Care of infectious diseases*

Lukumäärä keskiväkiluvun 1 000:tta kohti, log.asteikko
Antal per 1 000 av medelfolkmängden, log.skala
Number per 1 000 mean population, log.scale

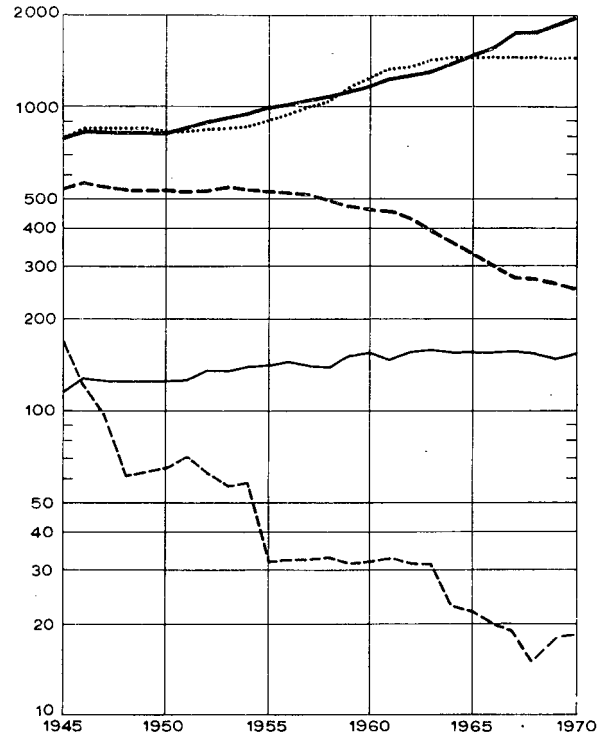

Kuvio 6.0.4 Sairaaloiden hoitopäivät hoitoaloittain vuosina 1945—70
Fig. 6.0.4 Vårddagar enligt vårdformvid sjukhusen åren 1945—70
Fig. 6.0.4 Patient days by type of care in 1945—70

——— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — *General hospital care*
····· Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — *Mental hospital care*
– – – Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — *Tuberculosis care*
(Kaikki tub.laitosten hoitopäivät — Alla tb.inrättningarnas vårddagar — *All patient days of TB institutions)*
——— Synnytyshoito — Förlossningsvård — *Maternity care*
— — — Tartuntatautien hoito — Epidemivård — *Care of infectious diseases*

Lukumäärä keskiväkiluvun 100 000:tta kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 av medelfolkmängden, log.skala
Number per 100 000 mean population, log.scale

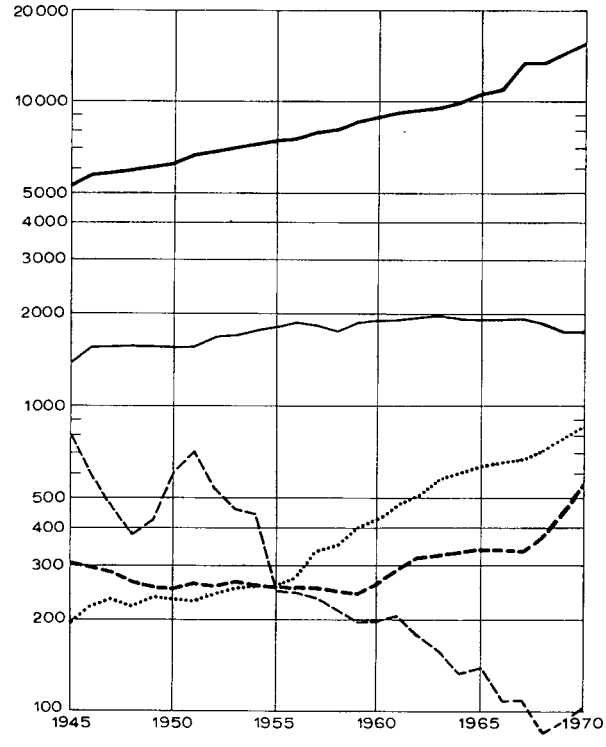

Kuvio 6.0.5 Sairaaloihin otetut potilaat hoitoaloittain vuosina 1945—70
Fig. 6.0.5 Intagningar enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—70
Fig. 6.0.5 Admissions by type of care in 1945—70

——— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — *General hospital care*
····· Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — *Mental hospital care*
– – – Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — *Tuberculosis care*
(Kaikki tub.laitosten ottamat potilaat — Alla tb.inrättningarnas intagningar — *All admissions in TB institutions)*
——— Synnytyshoito — Förlossningsvård — *Maternity care*
— — — Tartuntatautien hoito — Epidemivård — *Care of infectious diseases*

keet ovat yhdenmukaisia, niistä ilmenee mm. potilaan ikä, ammatti, pää- ja sivudiagnoosit, päädiagnoosin kannalta oleellisin hoitotoimenpide, hoitoaika ja poistumistila. Erityistä huomiota on kiinnitetty tapaturmiin.

Koska yleissairaaloiden ja em. laitossairaaloiden aineisto on erittäin suuri, sovelletaan tietojen käsittelyssä ATK-menetelmiä. Tällaisen aineiston avulla voidaan saada vastauksia hyvinkin erilaisiin kysymyksiin. Pääasiassa sitä on käytetty sairaaloiden mitoituksesta päätettäessä, selvitettäessä eri diagnoosiryhmien sairaalankäyttöä yms.

Sairaansijat. Varsinaisissa sairaaloissa: yleissairaaloissa, mielisairaaloissa ja tuberkuloosilaitoksissa oli 31. 12. 1970 yhteensä 52 264 sairaansijaa. Laitossairaalalauetteloon hyväksytyissä laitossairaaloissa oli sairaansijoja edellä mainittuna ajankohtana 7 616. Niissä laitossairaaloissa, mitä ei ollut hyväksytty laitossairaalalauetteloon, oli 31. 12. 1970 sairaansijoja yhteensä 9 496. Sairaansijojen määrä 1 000 asukasta kohti oli varsinaisissa sairaaloissa 11.4 vuonna 1970. Jos otetaan huomioon myös kaikki laitossairaalat, saadaan luvuksi 15.1. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Ruotsissa kyseinen suhdeluku oli vuonna 1970 selvästi suurempi: 16.5 mutta Norjassa taas pienempi: 11.9.

Taulussa 6.0.3 on katsaus maamme sairaaloiden sairaansijoista, otetuista potilaista ja hoitopäivistä vuosilta 1920—72, taulussa on myös eräitä ennakkotietoja vuodelta 1973.

Sivulla 228 olevasta asetelmasta nähdään eri sairaalatyyppien sairaansijoissa vuosittain tapahtuneet kokonaismuutokset: lisäykset tai vähennykset. Yleissairaaloiden sairaansijat ovat jatkuvasti lisääntyneet, mutta tuberkuloosilaitosten vähentyneet aina vuodesta 1961 alkaen.

Hoitopäivät. Varsinaisissa sairaaloissa käytettiin hoitopäiviä vuonna 1970 kaikkiaan 17 226 853. Niissä laitossairaaloissa, jotka on hyväksytty laitossairaalalauetteloon, kulutettiin hoitopäiviä

Det finns tre slags utskrivningsrapportblanketter: blanketter för de allmänna sjukhusen och ovannämnda inrättningarnas sjukhus, tuberkulosinrättningarna och sinnessjukhusen. I huvuddrag är blanketterna emellertid enhetliga, av dem framgår bl.a. patientens ålder, yrke, huvud- och bidiagnoser, den väsentligaste vårdåtgärden med beaktande av huvuddiagnosen, vårdtiden och tillståndet vid utskrivningen. Speciell uppmärksamhet har fästs vid olycksfall.

Emedan materialet från lasaretten och ovan nämnda inrättningarnas sjukhus är mycket stort, tillämpades vid behandlingen av uppgifterna från första början, dvs. från och med år 1967, ADB-metoder. Med hjälp av sådant material kan man få svar på mycket olikartade frågor. I huvudsak har det använts vid besluten över sjukhusens måttsättning, vid utredandet av skilda diagnosgruppers sjukhusanvändning osv.

Vårdplatser. I de egentliga sjukhusen: lasaretten, sinnessjukhusen och tuberkulosinrättningarna, fanns den 31. 12. 1970 sammanlagt 52 264 vårdplatser. I medicinalstyrelsens sjukhusförteckning godkända inrättningarnas sjukhus fanns vid den ovannämnda tidpunkten 7 616 vårdplatser. I de inrättningarnas sjukhus, vilka icke godkänts i medicinalstyrelsens förteckning, fanns den 31. 12. 1970 sammanlagt 9 496 vårdplatser. Antalet vårdplatser per 1 000 invånare var i de egentliga sjukhusen år 1970 11.4. Om också alla inrättningarnas sjukhus medtages, är siffran 15.1. För jämförelsens skull må nämnas, att motsvarande proportionstal var i Sverige år 1970 betydligt större: 16.5 men i Norge mindre: 11.9.

I tabell 6.0.3 finns en översikt av vårdplatserna i vårt lands sjukhus, intagna patienter och vårddagar år 1920—72; tabellen omfattar även vissa förhandsuppgifter för år 1973.

Ur framställningen på sidan 228 kan man se totalförändringarna av vårdplatser i skilda sjukhustyper årligen: ökning och minskning. Totalförändringarna av lasarettens vårdplatser har fortfarande varit en ökning, men i stället har de från och med år 1961 minskat i tuberkulosinrättningarna.

Vårddagar. På de egentliga sjukhusen anlitades år 1970 inalles 17 226 853 vårddagar. På de inrättningarnas sjukhus, vilka godkänts i medicinalstyrelsens förteckning över inrätt-

Sairaansijojen vuotuiset kokonaismuutokset sairaaloissa vuosina 1921—73[1]) — Vårdplatsernas årliga totalförändringar i sjukhusen under åren 1921—73[1]) — *Total yearly changes in number of beds at hospitals in 1921—73[1])*

Vuosi År *Year*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tub.laitokset Tbc.inrättningar *TB institutions*	Yhteensä Summa *Total*
1921—30[2])	+ 175	+ 353	+189	+ 717
1931—38[2])	+ 375	+ 301	+331	+1 007
1939—45[2])	+ 414	— 6	+ 72	+ 480
1946—50[2])	+ 56	+ 41	+ 42	+ 139
1951—55[2])	+ 422	+ 297	+ 75	+ 794
1956—60[2])	+ 323	+1 137	+ 13	+1 473
1961	+ 752	+1 500	— 76	+2 176
1962	+ 756	+ 727	—144	+1 339
1963	+ 567	+ 560	—127	+1 000
1964	+1 316	— 171	—347	+ 798
1965	+1 183	+ 472	—218	+1 437
1966	+ 870	+ 98	— 72	+ 896
1967	+ 818	+ 558	—509	+ 867
1968	+1 088	— 92	—164	+ 832
1969	+1 287	+ 171	— 92	+1 366
1970	+ 810	— 31	—253	+ 526
1971*	+ 824	— 100	—488	+ 236
1972*	+ 719	+ 40	—622	+ 137
1973*	+ 952	— 77	—225	+ 650

*) Ennakkotieto. — Förhandsuppgift. — *Preliminary data.*
[1]) Ilman laitossairaaloita. — Exkl. inrättningarnas sjukhus. — *Excl. hospitals of institutions*
[2]) Keskimäärin vuodessa. — I medeltal under ett år. — *Yearly average.*

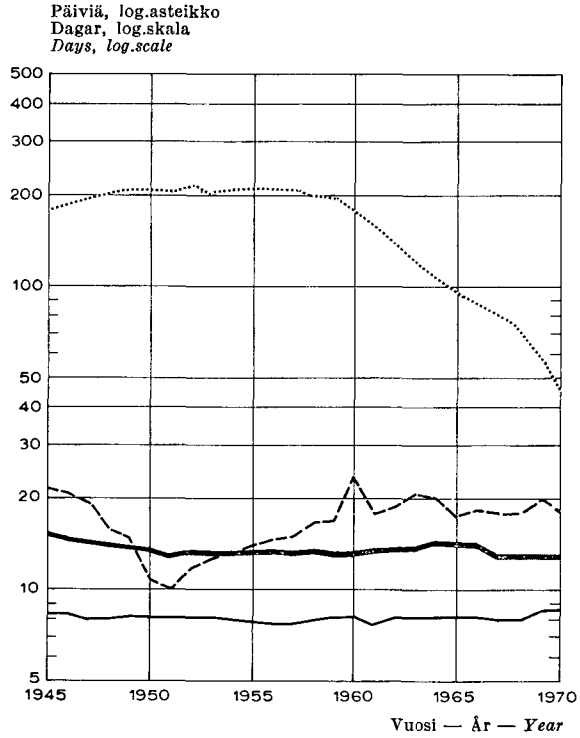

Kuvio 6.0.6 Keskimääräinen hoitoaika hoitoaloittain sairaaloissa vuosina 1945—70
Fig. 6.0.6 Medelvårdtid enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—70
Fig. 6.0.6 Average stay in hospital by type of care in 1945—70

——— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — *General hospital care*
..... Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — *Tuberculosis care* (Kaikki tub.laitokset — Alla tb.inrättningar — *All TB institutions)*
——— Synnytyshoito — Förlossningsvård — *Maternity care*
— — — Tartuntatautien hoito — Epidemivård — *Care of infectious diseases*

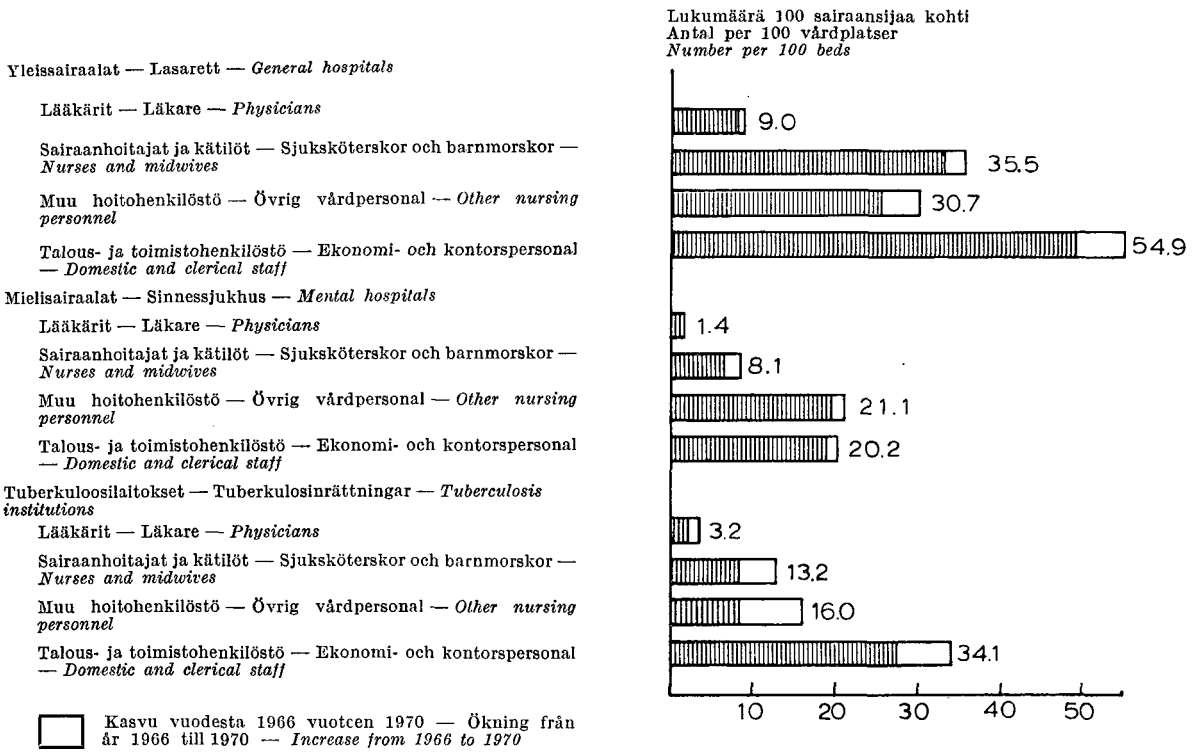

Kuvio 6.0.7 Suurimmat sairaaloiden henkilöstöryhmät sairaalatyypeittäin 31. 12. 1966 ja 31. 12. 1970
Fig. 6.0.7 De största personalgrupperna på sjukhusen enligt sjukhustyp den 31. 12. 1966 och 31. 12. 1970
Fig. 6.0.7 Main groups of hospital personnel by hospital type on 31. 12. 1966 and 31. 12. 1970

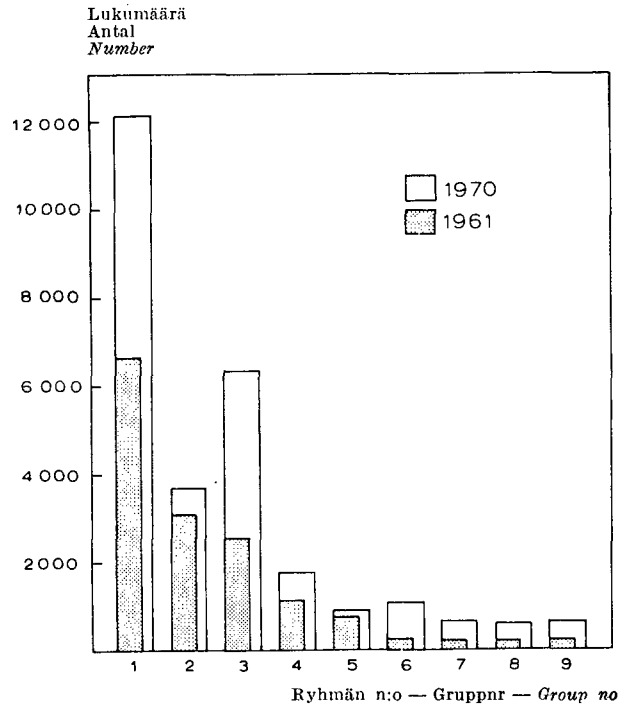

Kuvio 6.0.8 Sairaaloiden hoitohenkilöstö vuosien 1961 ja 1970 lopussa
Fig. 6.0.8 Vårdpersonalen vid sjukhusen i slutet av åren 1961 och 1970
Fig. 6.0.8 Medical and nursing personnel at hospitals at the end of the years 1961 and 1970

1 Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — *Nurses*
2 Mielisairaanhoitajat — Sinnessjukvårdare — *Psychiatric attendants*
3 Apuhoitajat — Hjälpsköterskor — *Practical nurses*
4 Lastenhoitajat — Barnsköterskor — *Children's nurses*
5 Kätilöt — Barnmorskor — *Midwives*
6 Laboratoriohoitajat ja -apulaiset — Laboratoriesköterskor och -biträden — *Laboratory technicians*
7 Röntgenhoitajat ja -apulaiset — Röntgensköterskor och -biträden — *Radiographers*
8 Lääkintävoimistelijat — Medikalgymnaster — *Physiotherapists*
9 Askarteluohjaajat — Arbetsterapeuter — *Occupational therapists*

vastaavasti 2 542 797 (taulu 6.0.3). Kuten edellä on mainittu hoitopäivien lukumäärää laskettaessa otetaan jokaisen potilaan osalta huomioon sekä tulo- että lähtöpäivä. Useissa maissa tulo- ja lähtöpäivä lasketaan yhdeksi päiväksi (potilaspäiväksi), mikä seikka on hoitopäivien, keskimääräisen hoitoajan ja myös kuormituksen kansainvälisissä vertailuissa otettava huomioon.

Keskimääräinen hoitoaika on yleissairaaloiden, tuberkuloosilaitosten ja laitossairaalaluetteloon hyväksyttyjen laitossairaaloiden osalta laskettu jakamalla vuoden hoitopäivien lukumäärä otettujen ja poistettujen potilaiden keskiarvolla (taulu 6.0.3).

Mielisairaaloissa hoitoaika on muihin sairaalatyyppeihin verrattuna usein poikkeuksellisen pitkä, ja siksi on keskimääräinen hoitoaika mielisairaaloiden osalta ilmoitettu poistettujen potilaiden hoitoajan keskiarvona. Hoitoajat ovat erityisesti alentuneet mielisairaaloissa ja tuberkuloosisairaaloissa. Yleissairaaloiden osalta ei parinkymmenen viimeksi kuluneen vuoden aikana ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Otetut potilaat. Varsinaisiin sairaaloihin otettiin vuonna 1970 potilaita 786 769 ja laitossairaalaluetteloon hyväksyttyihin laitossairaaloihin 23 826. Vuonna 1970 oli varsinaisiin sairaaloihin ja laitossairaalaluetteloon hyväksyttyjen laitossairaaloihin otettujen potilaiden määrä 18 % maan koko väestöstä. On kuitenkin muistettava, että sama henkilö voidaan ottaa potilaaksi vuoden aikana montakin kertaa, joten sairaaloihin otettujen henkilöiden määrä on jonkin verran pienempi kuin otettujen potilaiden määrä.

Kuormitus. Kuormitusta kuvaava prosenttiluku ilmaisee, miten paljon sairaansijoista on keskimäärin ollut käytössä. Prosenttiluku voi nousta yli 100:n, mikä johtuu osittain käytetystä hoitopäivän määritelmästä ja erityisesti siitä, että potilaita on jouduttu ottamaan ns. ylipaikoille eli paikoille, jotka eivät ole viralisia, lääkintöhallituksen vahvistamia. Jos sairaala tai sen osasto

ningarnas sjukhus, anlitades respektive 2 542 797 vårddagar (se tabell 6.0.3). Såsom ovan nämnts beaktas vid beräknandet av antalet vårddagar för varje patients vidkommande både in- och utskrivningsdagen. I många länder inberäknas in- och utskrivningsdagen såsom en dag (patientdag), vilken omständighet bör beaktas vid internationella jämförelser beträffande vårddagar, medelvårdtid och också belastning.

Medelvårdtiden i lasaretten, tuberkulosinrättningarna och de sjukvårdsinrättningar, vilka medicinalstyrelsen godkänt för upptagning i förteckningen över inrättningarnas sjukhus, har räknats genom att dividera antalet vårddagar under året med medeltalet av de in- och utskrivna patienterna (se tabell 6.0.3).

Vårdtiden på sinnessjukhusen är ofta exceptionellt lång i förhållande till de övriga sjukhustyperna, och därför har medelvårdtiden för deras del anmälts såsom medeltal för de utskrivna patienternas vårdtider. Vårdtiderna har speciellt minskat på sinnessjukhusen och tuberkulossanatorierna. För lasarettens vidkommande har inga märkbara ändringar skett under de sistförlupna tjugotal år.

Intagna patienter. I de egentliga sjukhusen intogs år 1970 sammanlagt 786 769 patienter. Siffran för de i förteckningen godkända inrättningarnas sjukhus var 23 826. År 1970 var antalet intagna patienter i de egentliga sjukhusen och i förteckningen godkända inrättningarnas sjukhus 18 % av hela landets befolkning. Det bör dock erinras, att samma person kan under året intagas som patient flera gånger, så att antalet intagna personer är något mindre än antalet intagna patienter.

Belastning. Procenttalet, som uttrycker belastningen, ådagalägger, hur många av vårdplatserna i medeltal varit i bruk. Procenttalet kan stiga över 100 beroende delvis på den använda definitionen av vårddag och speciellt fördenskull, att man varit tvungen att intaga patienter på s.k. extra platser eller platser, vilka inte är officiella, dvs. fastställda av medicinalstyrelsen.

on ollut jonkin aikaa suljettuna korjaustöiden takia on tästä aiheutuva sairaansijojen vähennys otettu laskelmissa huomioon.

Vaikka yleis- ja mielisairaaloiden sairaansijojen määrät ovat melkein joka vuosi nousseet, on näiden sairaaloiden kuormitus pysynyt tasaisesti korkeana (ks. asetelmaa s. 231). Tuberkuloosilaitosten sairaansijamäärän jatkuvasta vähentämisestä huolimatta on kuormitus ollut huomattavasti alhaisempi kuin yleis- ja mielisairaaloiden. Mikäli parantoloissa ei hoidettaisi muita sairauksia jäisi kuormitus perin alhaiseksi.

Om ett sjukhus eller dess avdelning varit någon tid sluten för reparationernas skull, har därav förorsakade minskning i antalet bäddplatser beaktats i kalkylerna.

Fastän lasarettens och sinnessjukhusens antal vårdplatser har stigit nästan varje år, har dessa sjukhus' belastning hållit sig jämnhög (se uppställning s. 231). Obeaktat tuberkulosanläggningarnas vårdplatsantal kontinuerliga förminskning har belastningen varit avsevärt lägre än lasarettens och sinnessjukhusens. Om på sanatorierna inte skulle skötas övriga sjukdomar, skulle belastningen bli mycket låg.

Sairaaloiden kuormitus (%) vuosina 1965—71[1]) — Sjukhusens belastning (%) under åren 1965—71[1]) — *Occupancy rates of hospitals in 1965—71[1])*

Sairaalat Sjukhus *Hospitals*	Vuosi — År — *Year*						
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*	90.1	90.8	91.7	89.0	92.5	93.0	93.3
Valtion — Statens — *State hospitals*	87.0	96.2	94.3	94.6	95.9	97.2	97.0
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	94.6	92.3	94.6	88.3	93.3	93.3	93.4
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	97.3	98.4	99.3	91.1	97.1	97.4	97.8
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	87.9	87.8	89.8	87.9	89.5	91.1	89.1
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	91.3	90.1	92.0	90.3	93.7	93.8	95.1
Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals*	90.7	87.2	83.9	86.1	84.6	85.3	86.8
Yksityiset — Privata — *Private hospitals*	78.4	81.4	81.7	81.7	82.6	83.2	83.3
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*	94.7	95.9	95.0	94.8	94.8	95.0	95.2
Valtion — Statens — *State hospital*	91.4	95.1	96.1	95.7	96.4	98.3	97.1
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*[2])	95.1	94.5	93.6	93.5	92.8	92.5	94.6
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — *Psychiatric clinic of University central hospital of Helsinki (Lapinlahti Hospital)*	89.1	84.4	81.2	77.4	75.8	78.0	67.2
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik — *Psychiatric clinic in Turku*	.	.	.	.	90.7	88.2	87.8
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	94.6	98.5	96.9	96.8	97.5	98.1	96.4
Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*	74.6	70.7	72.6	74.4	78.1	77.9	77.2
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	74.3	70.5	72.3	74.3	77.9	77.7	76.9
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — *Other tuberculosis institutions*	86.7	78.0	96.0	78.6	86.0	85.8	89.2

[1]) Ilman laitossairaaloita. — Exkl. inrättningarnas sjukhus. — *Excl. hospitals of institutions.*

[2]) Vuosien 1965—66 luvut on muutettu, koska Lapinlahden sairaala on erotettu omaksi ryhmäksi. — Antalen för åren 1965—66 har ändrats, emedan Lappviks sjukhus har avskiljts som en grupp för sig. — *Numbers for 1965—66 have been altered, because Lapinlahti Hospital has been separated into its own group.*

Henkilöstö. Varsinaisissa sairaaloissa työskentelevän henkilöstön määrä oli vuoden 1970 lopussa 50 002. Kun tähän lisätään laitossairaalaluetteloon hyväksyttyjen laitossairaaloiden henkilöstön määrä 5 407 saadaan yhteismääräksi 55 409 (taulu 6.0.5). Taulussa 6.0.5 on otettu huomioon ainoastaan vakinainen pätevä henkilöstö, mutta ei viransijaisia tai epäpäteviä. Sairaaloissa vuoden lopussa työskennellyt henkilöstö oli todellisuudessa siis hieman (noin 2 %) suurempi kuin taulussa 6.0.5 esitetään. Henkilöstön suhteellinen, 100 sairaansijaa kohti laskettu määrä on vuodesta 1969 vuoteen 1970 lisääntynyt sekä eri sairaalatyypeissä että eri henkilöstöryhmissä, kuten taulusta 6.0.5 voidaan havaita. Taulusta näkyy myös, että henkilöstöryhmien suhteellinen määrä vaihtelee melkoisesti eri sairaalatyypeissä. Yleissairaaloissa ja erityisesti yliopistollisissa keskussairaaloissa määrät ovat selvästi suurempia kuin muissa sairaaloissa.

Edellä mainitut henkilöstön lukumäärää koskevat tiedot perustuvat sairaaloiden vuosi-ilmoituksiin. Näiden ilmoitusten sisältämät tiedot poikkeavat jonkin verran terveydenhuoltohenki-

Personal. Antalet personal i de egentliga sjukhusen var vid slutet av år 1970 50 002. Då hit adderas antalet personal på de i förteckningen över inrättningarnas sjukhus godkända sjukhus 5 407 blir summan 55 409 (se tabell 6.0.5). I tabell 6.0.5 har endast den ordinarie kompetenta personalen beaktats, men inte vikarier eller inkompetenta. Antalet personal, som arbetade på sjukhusen vid årsslutet, var i verkligheten således en smula (c. 2 %) större än vad som framställs i tabell 6.0.5. Personalens proportionerliga, per 100 platser kalkylerade mängd har från år 1969 till år 1970 ökat både vad som gäller skilda typer av sjukhus och personalgrupper, såsom kan observeras från tabell 6.0.5. Från tabellen framgår även att den proportionerliga mängden personal varierar avsevärt i olika sjukhustyper. På lasaretten och speciellt på universitetscentralsjukhusen är mängderna tydligt större än på övriga sjukhus.

Ovan nämnda uppgifter beträffande mängden personal baserar sig på sjukhusens årsrapporter. Uppgifterna i dessa rapporter avviker något från de uppgifter, vilka anmäles till

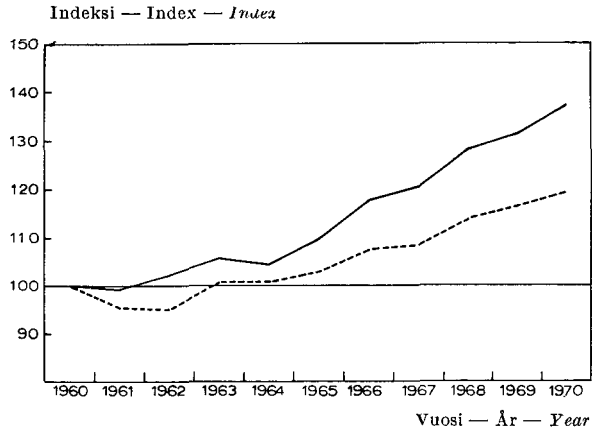

Kuvio 6.0.9 Yleissairaaloiden, tuberkuloosilaitosten ja mielisairaaloiden koko henkilöstö 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) vv. 1960—70

Fig. 6.0.9 Lasarettens, tuberkulosinrättningarnas och sinnessjukhusens hela personal per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) åren 1960—70

Fig. 6.0.9 Total personnel of general hospitals, tuberculosis institutions and mental hospitals per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70

——— Yleissairaalat ja tub.laitokset — Lasarett och tb.inrättningar — *General hospitals and TB institutions*
– – – Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*

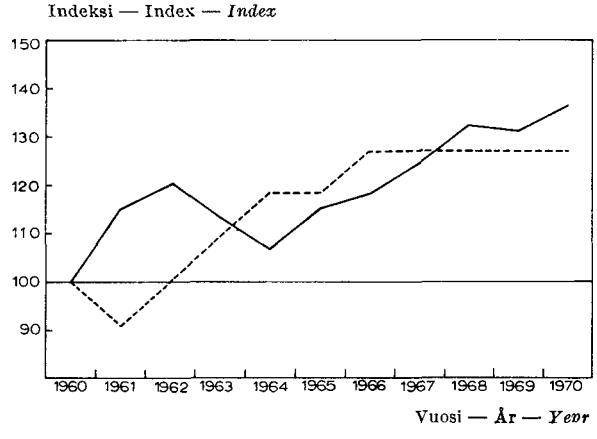

Kuvio 6.0.10 Yleissairaaloiden, tuberkuloosilaitosten ja mielisairaaloiden lääkärit 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) vv. 1960—70

Fig. 6.0.10 Lasarettens, tuberkulosinrättningarnas och sinnessjukhusens läkare per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) åren 1960—70

Fig. 6.0.10 Physicians of general hospitals, tuberculosis institutions and mental hospitals per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70

——— Yleissairaalat ja tub.laitokset — Lasarett och tb.inrättningar — *General hospitals and TB institutions*
– – – Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*

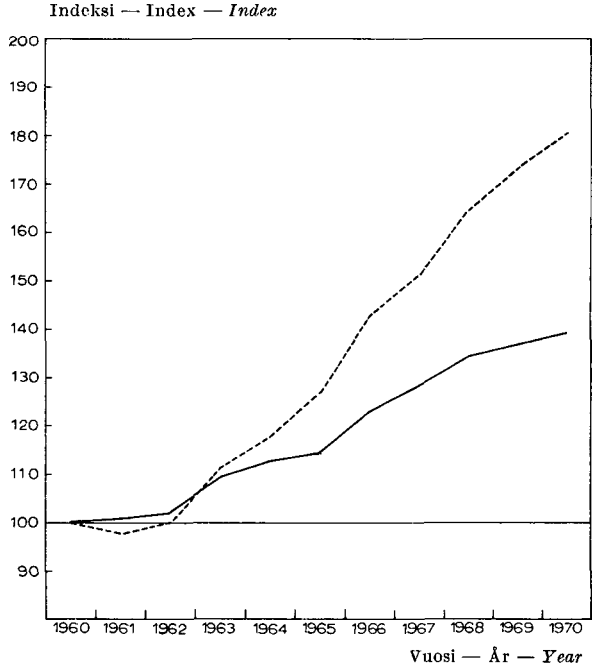

Kuvio 6.0.11 Yleissairaaloiden, tuberkuloosilaitosten ja mielisairaaloiden sairaanhoitajat 100 sairaansijaa kohti indeksinä (1960 = 100) vv. 1960—70

Fig. 6.0.11 Lasarettens, tuberkulosinrättningarnas och sinnessjukhusens sjuksköterskor per 100 vårdplatser som index (1960 = 100) åren 1960—70

Fig. 6.0.11 Nurses of general hospitals, tuberculosis institutions and mental hospitals per 100 beds as index (1960 = 100) in 1960—70

——— Yleissairaalat ja tub.laitokset — Lasarett och tb.inrättningar — *General hospitals and TB institutions*
– – – Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*

löstön rekisteriin annetuista tiedoista (rekisterin toimintaperiaatteesta lähemmin s. 344).

Koska taulusta 6.0.5 käy ilmi henkilöstön määrä, mutta ei avoimien virkojen määrää eikä vajausprosenttia, käsitellään seuraavassa lyhyesti myös tätä seikkaa. (Viralla tarkoitetaan tässä sekä julkis- että yksityisoikeudellisia virkoja ja toimia.)

Vaikka avoinna olevien virkojen lukumäärä ei ole yksiselitteinen, koska ainakin osaa näistä viroista voi hoitaa muodollisesti epäpätevä tai tilapäinen viranhaltija, saadaan sen avulla kuitenkin karkea kuva työvoimatilanteesta. Avoimien virkojen määrää arvosteltaessa on myös muistettava, että joissakin tapauksissa virkaa ei perusteta, koska jo etukäteen on todennäköistä, ettei sitä saada täytetyksi.

Lääkärien virkoja oli vuoden 1970 päättyessä varsinaisissa sairaaloissa 3 449 ja laitossairaalaluetteloon hyväksytyissä sairaaloissa 124 eli yhteensä 3 573.

Seuraava asetelma tarjoaa katsauksen sairaalalaitoksemme lääkärinviroista ja täyttämättä olevien virkojen määrästä vuosina 1967—1973.

hälsovårdspersonalens centralkartotek (beträffande registrets verksamhet se närmare s. 344).

Emedan ur tabell 6.0.5 framgår mängden personal, men ej antalet vakanta tjänster eller underskottsprocenten, behandlas i det följande kort även denna sak. (Med tjänst avses här både offentligt- och privaträttsliga tjänster och befattningar.)

Ehuru antalet vakanta tjänster inte är entydligt, emedan åtminstone en del av dessa tjänster kan skötas av formellt inkompetent eller tillfällig vikarie, får man dock därigenom en grov bild av arbetskraftssituationen. Vid bedömandet av antalet vakanta tjänster bör även erinras, att i vissa fall grundas ingen tjänst, då det redan på förhand är osannolikt att den kan besättas.

Antalet läkartjänster i de egentliga sjukhusen var vid slutet av år 1970 3 449 och i förteckningen godkända inrättningars sjukhus 124 eller sammanlagt 3 573.

Följande uppställning bjuder en översikt över vårt sjukhusväsendes läkartjänster och vakanta tjänster 1967—1973.

Sairaalalääkärien virat vuosien 1967—73 lopussa — Sjukhusläkartjänster i slutet av åren 1967—73 — *Posts of hospital physicians at the end of 1967—73*

	Kokopäivävirat Heltidsanställda *Full-time posts*	Avoinna Obesatta *Vacant*	%	Osapäivävirat Deltidsanställda *Part-time posts*	Avoinna Obesatta *Vacant*	%	Yhteensä Summa *Total*	Avoinna Obesatta *Vacant*	%
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals:*									
1967	2 157	373	17.3	335	13	3.9	2 492	386	15.5
1968	2 346	365	15.6	367	25	6.8	2 713	390	14.4
1969	2 485	468	18.8	363	11	3.0	2 848	479	16.8
1970	2 524	398	15.8	401	7	1.7	2 925	405	13.8
1971*	2 652	456	17.2	405	11	2.7	3 057	467	15.3
1972*[1])	2 711	498	18.4	471	23	4.9	3 182	521	16.4
1973*[1])	2 905	613	21.1	526	22	4.2	3 431	635	18.5
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals:*									
1967	304	66	21.7	34	2	5.9	338	68	20.1
1968	316	64	20.3	30	2	6.7	346	66	19.1
1969	317	76	24.0	35	1	2.9	352	77	21.9
1970	315	80	25.4	39	1	2.6	354	81	22.9
1971*	332	93	28.0	41	—	—	373	93	24.9
1972*	339	73	21.5	53	1	1.9	392	74	18.9
1973*	357	97	27.2	53	2	3.8	410	99	24.1
Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions:*									
1967	112	25	22.3	39	—	—	151	25	16.6
1968	116	28	24.1	47	—	—	163	28	17.2
1969	122	25	20.5	42	—	—	164	25	15.2
1970	130	28	21.5	40	—	—	170	6	10.5
1971*	133	19	14.3	45	—	—	178	19	10.7
1972*	117	21	17.9	43	—	—	160	21	13.1
1973*	113	24	21.2	39	—	—	152	24	15.8
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — *Hospitals of institutions:*									
1967	88	7	8.0	24	—	—	112	7	6.3
1968	86	4	4.7	36	—	—	122	4	3.3
1969	87	7	8.0	37	1	2.7	124	8	6.5
1970	91	9	9.9	33	—	—	124	9	7.3
1971*	97	8	8.2	37	—	—	134	8	6.0
1972*	96	10	10.4	39	—	—	135	10	7.4
1973*	98	16	16.3	39	—	—	137	16	11.7
Yhteensä — Summa — *Total:*									
1967	2 661	471	17.7	432	15	3.5	3 093	486	15.7
1968	2 864	461	16.1	480	27	5.6	3 344	488	14.6
1969	3 011	576	19.1	477	13	2.7	3 488	589	16.9
1970	3 060	515	16.8	513	8	1.6	3 573	523	14.6
1971*	3 214	576	17.9	528	11	2.1	3 742	587	15.7
1972*	3 263	602	18.4	606	24	4.0	3 869	626	16.2
1973*	3 473	750	21.6	657	24	3.7	4 130	774	18.7

[1]) Myös terveyskeskusten vuodeosastot. — Inkl. hälsovårdscentralernas bäddavdelningar. — *Incl. wards of health centres.*

Kokopäiväviroissa toimivia sairaalalääkäreitä oli vuoden 1969 lopussa 2 435, mikä on 54.3 % maassa asuvista lääkäreistä. Vuoden 1970 luvut olivat 2 545 ja 53.0 %. Vuosien 1971 ja 1972 ennakkoluvuista päätellen kokopäivävirkaisten sairaalalääkäreiden suhteellinen määrä on supistumassa, esim. vuonna 1972 prosenttiluku oli 48.6. Tässä kehityksessä kuvastuu terveydenhuoltopolitiikan painopisteen siirtäminen sairaalahoidosta avosairaanhoitoon.

Lääkärin virkojen perustaminen voidaan alistaa lääkintöhallitukselle ennakkopäätöksen saamiseksi siitä tullaanko valtionapua myöntämään kyseisen viran aiheuttamiin menoihin. Asiallisesti tämä merkitsee sitä, että virkojen perustamista voidaan melkoisessa määrin ohjata. Oheisissa yhdistelmissä on tietoja vuosilta 1962—1973 lääkärinvirkojen määrästä 100 sairaansijaa kohti. Niistä voi nähdä, että yleissairaaloiden luvut ovat pysyneet lähes muuttumattomina, mutta vähäistä nousua on havaittavissa mielisairaaloissa ja selvää nousua tuberkuloosiparantoloissa. Viimeksi mainittu onkin luonnollista hoitoaikojen lyhentyessä ja muiden kuin tubipotilaiden osuuden kasvaessa.

Antalet sjukhusläkare i heltidstjänst vid slutet av år 1969 var 2 435, dvs. 54.3 % av i landet boende läkare. Årets 1970 siffror var 2 545 och 53.0 %. På basen av årens 1971 och 1972 förhandssiffror är det proportionerliga antalet heltidsanställda sjukhusläkare förminskande, procenttalet t.ex. år 1972 var 48.6. I denna utveckling reflekterar sig hälsovårdspolitikens tyngdpunkts överföring från sjukhusvård till den öppna vården.

Grundläggande av läkartjänster kan underställas medicinalstyrelsen för erhållande av förhandsbeslut över, huruvida statsbidrag kommer att beviljas för kostnader förorsakade av nämnda tjänst. Sakligt betyder detta, att grundandet av tjänsterna kan styras i betydande mån. I följande uppställningar finns information över antalet fyllda läkartjänster 1962—1973 per 100 vårdplatser. På basen av dem kan dras den slutsatsen att förhållandena med tanke på lasaretten har förblivit nästan oförändrade, men ringa ökning kan konstateras hos sinnessjukhusen och en klar ökning hos tuberkulossanatorierna. Den sistnämnda ökningen är naturlig, då vårdtiderna blir kortare och andelen av andra patienter växer.

Sairaalalääkärien virat 100 sairaansijaa kohti vuosien 1962—73 lopussa — Sjukhusläkartjänster per 100 vårdplatser i slutet av åren 1962—73 — *Posts of hospital physician per 100 beds at the end of 1962—73*

Vuosi År *Year*	Yliopist. keskussair. Univ. centralsj. *University cent. hosp.*	Keskussair. Centralsj. *Cent. hosp.*	Muut yleis. Övr. lasarett *Other gen. hosp.*	Tub.lai. Tub.inrättn. *TB instit.*	Mielisair. Sinnessj. *Mental hosp.*	Laitossair. Inrättn. *Hosp. of institutions*	Yhteensä Summa *Total*
1962	17.1	9.2	8.1	2.3	1.3	2.4	4.8
1963	19.4	10.4	7.0	2.1	1.3	2.5	4.7
1964	16.1	10.2	7.0	2.4	1.4	2.5	4.7
1965	20.0	9.9	7.2	2.4	1.5	2.5	5.1
1966	20.3	10.7	7.4	2.5	1.6	2.3	5.5
1967	18.4	11.3	7.8	3.1	1.7	2.1	5.6
1968	19.0	11.6	8.1	3.4	1.8	2.2	6.0
1969	19.3	11.8	7.9	3.5	1.8	2.0	6.0
1970	19.4	12.0	7.8	3.8	1.8	1.6	6.0
1971*	19.6	12.3	8.0	4.3	1.9	1.7	6.2
1972*	18.4	12.5	8.1[1]	4.8	2.0	1.7	6.4
1973*	19.2	13.2	7.5[1]	4.9	2.1	1.6	6.6

[1]) Myös terveyskeskusten vuodeosastot. — Inkl. hälsovårdscentralernas bäddavdelningar. — *Incl. wards of health centres.*

Sairaalalääkärien täytetyt virat 100 sairaansijaa kohti vuosina 1962—73 lopussa — Besatta sjukhusläkartjänster per 100 vårdplatser i slutet av åren 1962—73 — *Filled posts of hospital physicians per 100 beds at the end of 1962—73*

Vuosi År *Year*	Yliopist. keskussair. Univ. centralsj. *University cent. hosp.*	Keskussair. Centralsj. *Cent. hosp.*	Muut yleis. Övr. lasarett *Other gen. hosp.*	Tub. lai. Tub.inrättn. *TB instit.*	Mielisair. Sinnessj. *Mental hosp.*	Laitossair. Inrättn. *Hosp. of institutions*	Yhteensä Summa *Total*
1962	16.9	7.6	7.6	2.2	1.2	2.3	4.5
1963	18.9	7.9	6.4	1.9	1.2	2.3	4.3
1964	15.5	7.8	6.2	2.2	1.3	2.5	4.2
1965	17.9	8.0	6.4	2.1	1.3	2.4	4.5
1966	18.5	7.4	6.6	2.0	1.4	2.2	4.6
1967	16.8	8.4	6.7	2.6	1.3	2.0	4.8
1968	17.7	8.4	7.1	2.8	1.4	2.1	5.1
1969	17.1	8.0	7.0	3.0	1.4	1.8	5.0
1970	18.7	8.5	6.9	3.2	1.4	1.5	5.1
1971*	18.3	8.5	7.1	4.0	1.4	1.6	5.2
1972*	16.4	8.8	7.1[1]	4.2	1.6	1.6	5.3
1973*	16.2	9.3	6.4[1]	4.2	1.6	1.4	5.4

[1]) Myös terveyskeskusten vuodeosastot. — Inkl. hälsovårdscentralernas bäddavdelningar. — *Incl. wards of health centres.*

Sairaaloiden rakentamisohjelmien ja määrätietoisen henkilöstöpolitiikan eräänä päätavoitteena on alueellisten erojen pienentäminen hoidon tasossa. Tässä on huomattavassa määrin onnistuttukin päätellen siitä, että sairaalakustannusten erot ovat eri

Ett huvudmål för sjukhusens byggnadsprogram och målmedvetna personalpolitik är förminskandet av regionsvisa skillnader i vårdens nivå. Härmed har man lyckats i märkbar mån dömande av att sjukhuskostnadernas skillnader

sairaanhoitoalueita vertaillessa selvästi kaventuneet. Jos maan keskiarvoa merkitään luvulla sata vaihtelivat kustannuksia osoittavat indeksit 60—149 välillä vuonna 1966, mutta v. 1970 ainoastaan 84—116 rajoissa. Matalin arvo on koko ajan todettu Länsi-Suomen ja korkein Etelä-Suomen sairaanhoitoalueella (tarkemmin s. 368).

Varsinaisissa sairaaloissa oli vuoden 1970 päättyessä 11 428 eriasteista sairaanhoitajan virkaa, joista oli avoinna 110 eli 1.0 %. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyissä laitossairaaloissa oli 777 virkaa, ja näistä oli avoinna 5 eli 0.6 %. Virkojen yhteismääräksi tulee siten 12 205 ja avoimien virkojen 115 ja vajausprosentiksi 0.9.

vid jämförandet av skilda sjukvårdsområden har tydligt minskats. Om man antecknar landets medeltal med siffran 100, varierade indextalen, vilka utvisar kostnaderna, mellan 60—149 1966, men endast mellan 84—116 år 1970. Det lägsta värdet har hela tiden konstaterats i Västra Finlands och det högsta i Södra Finlands sjukvårdsområde (se närmare s. 368).

På de egentliga sjukhusen fanns vid årsslutet 1970 sammanlagt 11 428 sjukskötartjänster av olika grader, av vilka antalet öppna var 110, dvs. 1.0 %. På i förteckningen godkända inrättningarnas sjukhus fanns 777 tjänster, av vilka antalet öppna var 5, dvs. 0.6 %. Tjänsternas totalantal blir således 12 205 och de öppna tjänsternas 115 samt underskottsprocenten 0.9.

Avoimet sairaanhoitajien virat sairaalaryhmittäin vuosina 1955—73 lopussa[1]) — De obesatta sjukskötartjänsterna enligt sjukhusgrupper i slutet av åren 1955—73[1]) — *Vacancies of nurses by type of hospital at the end of the years 1955—73[1])*

Vuosi År *Year*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals* Avoimet virat Obesatta tjänster *Vacancies*	%	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals* Avoimet virat Obesatta tjänster *Vacancies*	%	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions* Avoimet virat Obesatta tjänster *Vacancies*	%
1955	469	14.9	131	28.0	97	24.2
1956	451	11.2	140	26.7	98	24.5
1957	284	6.8	112	20.5	78	17.6
1958	182	4.2	110	17.1	61	13.7
1959	178	3.8	137	18.3	67	15.0
1960	250	4.9	120	14.3	45	9.4
1961	303	5.7	180	19.0	83	16.4
1962	389	7.0	217	20.7	89	16.3
1963	407	6.6	181	15.9	105	20.1
1964	389	5.9	171	14.7	79	15.5
1965	253	3.7	130	10.5	68	13.7
1966	202	2.8	90	6.8	59	11.3
1967	153	2.0	62	4.4	58	10.6
1968	154	1.9	61	4.0	25	4.6
1969	89	1.0	37	2.3	31	5.2
1970	66	0.7	19	1.2	25	4.1
1971*	64	0.7	31	1.8	14	2.2
1972*	141[2])	1.4[2])	47	2.6	17	2.8
1973*	456[2])	4.1[2])	120	6.4	34	5.7

[1]) Ilman laitossairaaloita. — Exkl. inrättningarnas sjukhus. — *Excl. hospitals of institutions.*
[2]) Myös terveyskeskusten vuodeosastot. — Inkl. hälsovårdscentralernas bäddavdelningar. — *Incl. wards of health centres.*

Vajausprosentista päätellen riitti sairaanhoitajatyövoiman tarjonta tyydyttämään kysynnän. Vajausprosenttihan ei työvoiman liikatarjonnankaan vallitessa laske nollaan, osa paikoista on aina jonkin aikaa avoinna. Vajausprosentin alhaisuus ei kuitenkaan merkitse, että sairaaloilla ei ole vaikeuksia sairaanhoitajatyövoiman suhteen. Todellisuudessa sairaaloilla on viime vuosina ollut kesäisin pulaa viransijaisista, mistä syystä osastoja on jouduttu tilapäisesti sulkemaan.

Varsinaisissa sairaaloissa avoinna olleiden virkojen lukumäärä ja vajausprosentti sairaalatyypeittäin vuosina 1955—72 käy selville asetelmasta sivulla 235.

Muista sairaaloiden hoito- ja taloushenkilöstön viroista voidaan sanoa, että niiden kohdalla ei suurta vajausta vuonna 1970 esiintynyt, poikkeuksena olivat lääkintävoimistelijoiden virat, joista oli vuoden 1970 lopussa avoinna 10.7 %, ja miespuolisten mielisairaanhoitajien virat, joista oli avoinna 11.8 %.

Med tanke på underskottsprocent var utbudet av sjukskötararbetskraften tillräcklig för att tillfredsställa efterfrågan. Underskottsprocenten sjunker ju inte ens vid arbetskraftens överskottsutbud till noll, en del av platserna är alltid en tid öppna. Den låga underskottsprocenten betyder dock inte, att sjukhusen inte skulle ha svårigheter beträffande sjukskötararbetskraften. I verkligheten har sjukhusen under de senaste åren haft brist på vikarier om sommaren, varför avdelningar tillfälligt stängts.

Antalet vakanta tjänster och underskottsprocenten i de egentliga sjukhusen under åren 1955—72 framgår enligt sjukhustyp av uppställningen på s. 235.

Beträffande övriga vård- och ekonomitjänster inom sjukhusen kan det nämnas, att ingen större brist förekom år 1970, ett undantag var fysioterapeuttjänsterna, av vilka ännu vid slutet av år 1970 10.7 % var vakanta och manliga sinnessjukvårdaretjänsterna, av vilka 11.8 var vakanta.

6.1 Yleissairaalat

Yleissairauksia potevien sairaalahoidon järjestämiseksi maa on jaettu vuonna 1965 säädetyn ja vuoden 1967 alussa voimaan astuneen lain (Laki kunnallisista yleissairaaloista) nojalla 21

6.1 Lasaretten

För dem, vilka insjuknat i allmänna sjukdomar, har nödig sjukhusvård organiserats sålunda, att landet på basen av den under år 1965 stadgade lagen (lagen om kommunala allmänna

keskussairaalapiiriin. Keskussairaalapiirin kunnat, jotka määrää valtioneuvosto, muodostavat keskussairaalan kuntainliiton. Tämä puolestaan omistaa keskussairaalan ja huolehtii sen toiminnasta. Keskussairaalassa tulee olla osastoja vähintään neljää yleisen sairaanhoidon lääketieteellistä erikoisalaa varten ja mahdollisuus tartuntatautisten hoitamiseen sekä poliklinikka.

Yliopistolliset keskussairaalat, joista on säädetty erikseen, ovat keskussairaaloina niissä keskussairaalapiireissä, joissa on lääketieteellinen tiedekunta. Yliopistollisista keskussairaaloista on säädetty erikseen mm. siksi, että kuntien lisäksi myös yliopisto kuuluu yliopistollisen keskussairaalan kuntainliittoon.

Milloin sairaanhoidollisesti on tarkoituksenmukaista, voi valtioneuvosto määrätä, että keskussairaalaan on suppeata lääketieteellistä erikoisalaa varten perustettava osasto yhteisesti useampaa keskussairaalapiiriä varten.

Laki kunnallisista yleissairaaloista mainitsee lisäksi kuntainliittojen aluesairaalat ja kuntien tai kuntainliittojen paikallissairaalat.

Aluesairaalaksi katsotaan sairaala, jota pitkien matkojen, hankalien liikenneyhteyksien, asumistiheyden tai muun erityisen syyn vuoksi pysyvästi keskussairaalan ohella tarvitaan kahta tai useampaa kuntaa varten ja jossa tulee olla osastot vähintään kolmea yleisen sairaanhoidon lääketieteellistä erikoisalaa varten ja poliklinikka. Sairaalan hyväksymisestä aluesairaalaksi päättää sosiaali- ja terveysministeriö.

Paikallissairaalana, jossa voi olla poliklinikka, pidetään paikallisen sairaanhoidon tarpeita varten tarkoitettua sairaalaa, jonka sosiaali- ja terveysministeriö katsoo hyväksyttäväksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

Maalaiskunnalla tulee olla sairaansija kutakin 750 sekä kaupungilla ja kauppalalla kutakin 375 henkikirjoitettua asukastaan kohti, vähintään kuitenkin yksi sairaansija.

Sairaansijansa kunnalla on oltava keskussairaalapiirin keskussairaalassa tai lääkintöhallituksen hyväksymässä alue- tai paikallissairaalassa. Piirinsä keskussairaalassa kunnalla tulee kuitenkin olla vähintään yksi sairaansija kutakin alkavaa 4 000 henkikirjoitettua asukasta kohti.

Valtioneuvosto voi erityisestä syystä myöntää kunnalle oikeuden pitää sairaansijoja toisenkin keskussairaalapiirin keskussairaalassa.

Vuoden 1970 lopussa oli maassamme kaksi yliopistollista keskussairaalaa, Helsingin ja Turun. Kuopion keskussairaala muuttui yliopistolliseksi keskussairaalaksi vuonna 1972, Oulun yliopistollinen keskussairaala aloitti toimintansa vuonna 1973. Uusia keskussairaaloita saatiin käyttöön kaksi, kun vuonna 1969 Kajaanin ja Keski-Pohjanmaan keskussairaalat alkoivat toimia. Lahden keskussairaalan rakennustyö pantiin käyntiin vuonna 1972, ja sairaala valmistunee vuonna 1976. Yliopistollisten ja muiden keskussairaaloiden määrä oli vuoden 1970 lopussa siten 20.

Sinä aikana, jolloin piirin keskussairaala ei ole vielä ollut olemassa, on väestö saanut tarvitsemansa sairaalahoidon piirin muissa yleissairaaloissa tai toisten piirien yleissairaaloissa.

Aluesairaaloita oli vuoden 1970 lopussa 23, näistä oli kaksi sellaista, joissa ei ollut laissa säädettyä erikoisalojen osastojen vähimmäismäärää.

Paikallissairaaloita, jotka useimmiten olivat yhden kunnan omistamia, toimi maassamme vuoden 1970 päättyessä 150. Paikallissairaaloista oli 20 sairaalassa erikoisalojen osastoja, vaikka laki ei niitä paikallissairaaloilta vaadikaan.

Edellä mainittujen yliopistollisten ja muiden keskussairaaloiden, aluesairaaloiden ja paikallissairaaloiden lisäksi oli maassamsjukhus), som trädde i kraft i början av år 1967, indelats i 21 centralsjukhusdistrikt. Centralsjukhusdistriktets kommuner, vilka föreskrives av statsrådet, bildar centralsjukhusets kommunalförbund. Detta äger centralsjukhuset och sköter om dess verksamhet. I centralsjukhuset bör finnas avdelningar för minst de fyra vanligaste medicinska specialiteterna och sjukhuset bör även ha möjligheter att vårda smittsamma sjukdomar samt ha en poliklinik.

Universitetscentralsjukhusen, beträffande vilka speciellt stadgats, är centralsjukhus i de centralsjukhusdistrikt, där det finns en medicinsk fakultet. Speciella lagar beträffande universitetscentralsjukhus har stadgats bl.a. därför, att förutom kommunerna även universitetet hör till universitetscentralsjukhusförbundet.

Då det ur sjukvårdssynpunkt är ändamålsenligt, kan statsrådet förordna, att i ett centralsjukhus bör en avdelning grundas för någon grenspecialitet gemensamt för flera centralsjukhusdistrikt.

Lagen om kommunala allmänna sjukhus nämner därtill kommunalförbundens kretssjukhus och kommunernas eller kommunalförbundens lokalsjukhus.

Såsom kretssjukhus anses ett sjukhus, som på grund av långa resor, besvärliga kommunikationer, tätbebyggelse eller någon annan speciell anledning behövs för två eller flera kommuner och där det bör finnas avdelningar för minst tre medicinska specialiteter inom den allmänna sjukvården jämte poliklinik. Sjukhusets godkännande såsom kretssjukhus avgöres av social- och hälsovårdsministeriet.

Som lokalsjukhus, där det kan finnas poliklinik, anses ett sjukhus, som är avsett för den lokala sjukvårdens behov och som social- och hälsovårdsministeriet anser som ändamålsenligt och kan godkänna.

En landskommun bör ha en vårdplats per varje 750 invånare och en stad eller köping per varje 375 mantalskriven invånare, dock minst en vårdplats.

Sin vårdplats bör kommunen äga i centralsjukhusdistriktets centralsjukhus eller i av medicinalstyrelsen godkänt krets- eller lokalsjukhus. I sitt eget distrikts centralsjukhus bör kommunen emellertid ha minst en vårdplats per varje begynnande 4 000 mantalskriven invånare.

Statsrådet kan av speciell anledning bevilja kommunen rätt att ha vårdplatser även i annat centralsjukhusdistrikts centralsjukhus.

Vid slutet av år 1970 fanns i vårt land två universitetscentralsjukhus, Helsingfors och Åbo. Centralsjukhuset i Kuopio blev universitetscentralsjukhus år 1972, Uleåborgs universitetscentralsjukhus började verksamheten år 1973. Två nya centralsjukhus kom i användning, då 1969 centralsjukhuset i Kajana och Mellersta Österbottens centralsjukhus igångsattes. Centralsjukhusets i Lahtis byggnadsarbete påbörjades 1972 och sjukhuset torde bli färdigt 1976. Antalet universitets- och övriga centralsjukhus var sålunda vid slutet av 1970 20.

Under den tid då distriktets centralsjukhus inte ännu funnits, har befolkningen erhållit den behövliga sjukvården på distriktets övriga lasarett eller i andra distrikts lasarett.

Antalet kretssjukhus vid slutet av år 1970 var 23. Av dem var två sådana, vilka inte hade minimimängden lagstadgade specialavdelningar.

Antalet lokala sjukhus, vilka mestadels äges av en kommun, var vid slutet av år 1970 150 i landet. I 20 lokalsjukhus fanns medicinska specialavdelningar, fastän detta icke enligt lag fordras av lokalsjukhusen.

Utöver de ovan nämnda universitets- och övriga centralsjukhusen, krets- och lokala sjukhusen fanns det i vårt land

Kuvio 6.1.1 Keskussairaalapiirit sairaanhoitoalueittain vuoden 1970 lopussa
Fig. 6.1.1 Centralsjukhusdistrikten enligt sjukvårdsområde i slutet av år 1970
Fig. 6.1.1 Central hospital districts by hospital region at the end of the year 1970

——— Sairaanhoitoalue — Sjukvårdsområde — *Hospital region*
——— Keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district*
····· Lääni — Län — *Province*

I. Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*
1 Lapin — Lapplands
2 Kemin — Kemi
3 Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets
4 Kainuun — Kainuu

II. Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Western Finland*
5 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens
6 Vaasan — Vasa
7 Seinäjoen — Seinäjoki
8 Keski-Suomen — Mellersta Finlands

III. Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Eastern Finland*
9 Kuopion — Kuopio
10 Pohjois-Karjalan — Norra Karelens
11 Savonlinnan — Nyslotts
12 Mikkelin — S:t Michels
13 Etelä-Saimaan — Södra Saimens

IV. Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*
14 Tampereen — Tammerfors
15 Satakunnan — Satakunta
16 Turun yliopistollinen — Åbo universitets
17 Ålands — Ahvenanmaan

V. Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Southern Finland*
18 Lahden — Lahtis
19 Hämeenlinnan — Tavastehus
20 Kotkan — Kotka
21 Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets

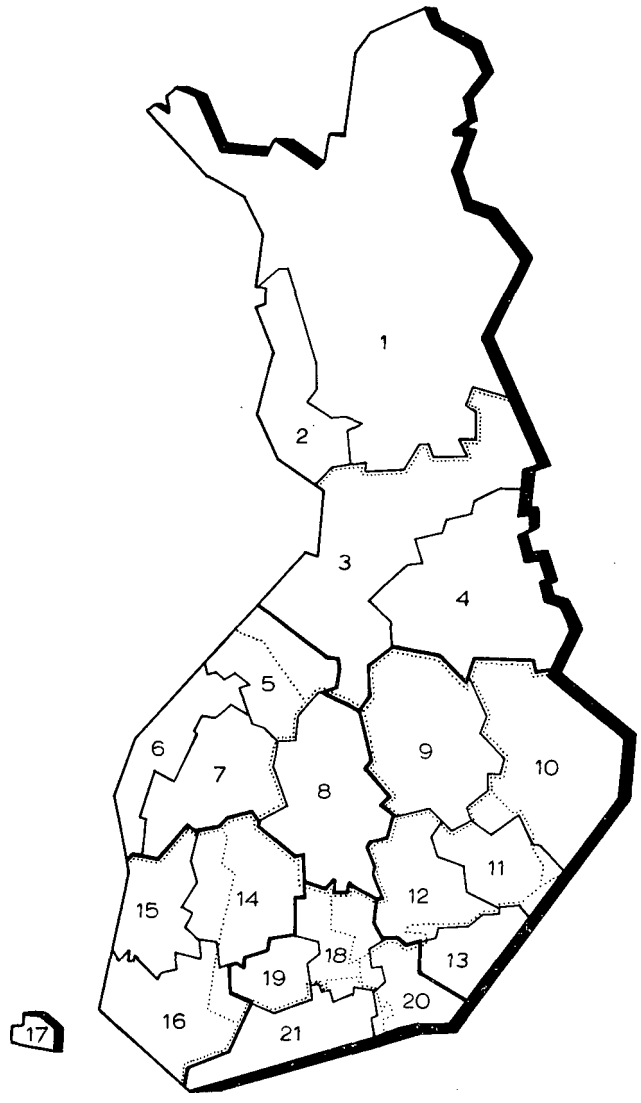

Kuvio 6.1.2 Yleissairaalat luokiteltuna sairaalan koon mukaan; kuhunkin luokkaan kuuluvien sairaaloiden sairaansijojen yhteismäärä ja näiden luokittaisten yhteismäärien prosentuaalinen osuus kaikista yleissairaaloiden sairaansijoista vuoden 1970 lopussa
Fig. 6.1.2 Lasaretten klassificerade enligt sjukhusets storlek; sjukhusens totala vårdplatsantal i varje klassindelning och de klassificerade totalantalens procentandel av alla lasarettens vårdplatser i slutet av år 1970
Fig. 6.1.2 General hospitals classified by size; total of beds of each class and totals as percentage of all beds at general hospitals at the end of the year 1970

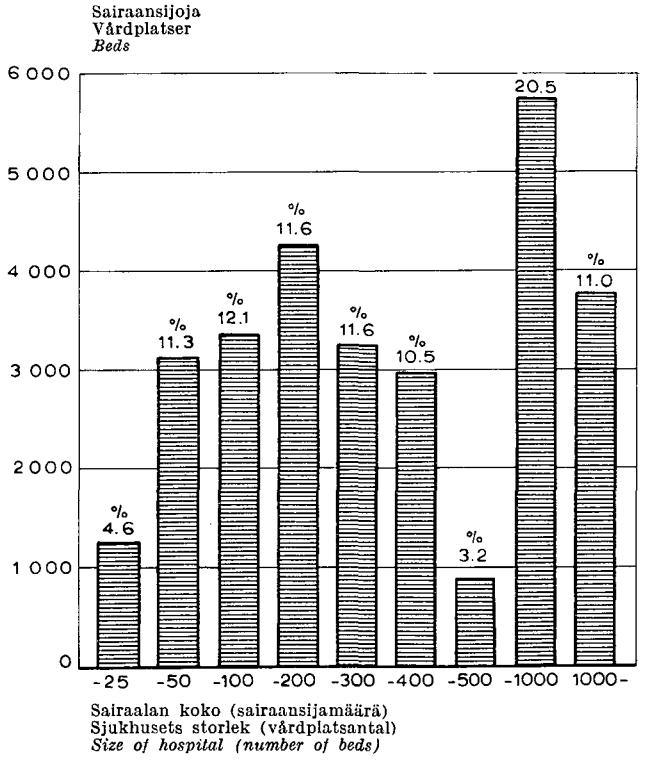

me valtion sairaaloita, yksityisiä sairaaloita ja sairaaloita, joilla ei ole kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa (taulu 6.0.1).

Tauluissa 6.1.1, 6.1.3 ja 6.1.4 on tiedot esitetty paitsi keskussairaalapiireittäin myös sairaanhoitoalueittain, vaikka sairaanhoitoalueita ei ole ainakaan vielä virallisesti olemassa. Nämä sairaanhoitoalueet ovat keskussairaalapiireistä muodostettuja alueita, joiden puitteissa on ajateltu järjestää ns. suppeiden erikoisalojen sairaanhoito. Sairaanhoitoalueet on rajoiltaan samat kuin sairausvakuutuksen organisaatiossa käytetyt sairausvakuutusalueet. Sairaanhoitoalueittaisia tietoja esitetään tässä julkaisussa myös laitossairaaloista, apteekeista ja lääkäreistä.

Kuntien sairaansijamääriä laskettaessa (taulu 6.0.4) on kuntien omistamiin sairaansijoihin lisätty kuntainliittojen ja muiden kuntayhtymien ns. yhteiset sairaansijat, jotka ensi sijassa ovatkin jäsenkuntien käytettävissä. Yhteisten sairaansijojen jakoperusteena on käytetty kunnan omistamien sairaansijojen osuutta kaikista yksityisten kuntien omistamista sairaansijoista. (Myös yliopistojen sairaansijat on jaettu kunnille em. periaatteen mukaan.)

Keskussairaaloissa on jo lain mukaan oltava yhteisiä sairaansijoja, mutta niitä on myös muunlaisissa kuntainliittojen ja muiden kuntayhtymien sairaaloissa.

Taulussa 6.1.1 pyritään antamaan yleiskuva keskussairaalapiirien sairaalatoiminnasta esittämällä sairaansijat, hoitopäivät ja otetut potilaat.

Keskussairaalapiirien sairaansijoiksi on katsottu piirin kuntien piirin alueella tai sen ulkopuolella omistamat sairaansijat. Valtion sairaalat on sisällytetty sen piirin sairaansijoihin, missä sairaala sijaitsee. Samoin on menetelty yksityisten sairaaloiden kohdalla, kuitenkin niin, että kuntien mahdollisesti omistamat sairaansijat on sisällytetty siihen keskussairaalapiiriin, mihin kunta kuuluu.

Taulussa 6.1.2 esitetään yleissairaaloiden erikoissairaansijat (ts. erikoislääkärin johdossa olevat), mutta taulussa ovat myös jakamattomien sairaaloiden sairaansijat (ts. yleislääkärin johdossa olevat), joten taulu sisältää kaikki yleissairaaloiden sairaansijat. Kaikki taulussa nimeltä mainitut sairaalat ovat sairaansijoiltaan erikoislääkärijohtoisia. Taulun sarakkeeseen sairaaloiden "Tartuntataudit" sisältyvät myös yleislääkärijohtoisten jakamattomien sairaaloiden tartuntatautien sairaansijat, vaikka ne eivät olekaan edellä esitetyn määritelmän mukaan "erikoissairaansijoja". Erikoislääkärijohtoisen Pyynikin sairaalan tartuntatautien sairaansijat on merkitty tartuntatautien sarakkeeseen siitä huolimatta, että ne lääkintöhallituksen tekemässä sairaansijapäätöksessä on itse asiassa nimetty lastentautien ja aikuisten ja lasten tartuntatautien hoitoon.

Hoitopäivien ja otettujen potilaiden määriä laskettaessa olivat käytettävissä sairaaloiden toimintakertomukset, jotka sisälsivät kunnittaiset tiedot hoitopäivistä ja usein myös otetuista potilaista. Silloin kun otetuista potilaista ei ollut tietoa, se arvioitiin jakamalla kunnan hoitopäivien määrä sairaalan keskimääräisellä hoitoajalla.

Maamme yleissairaaloissa oli sairaansijoja vuoden 1970 lopussa 6.1 sairaansijaa 1 000 asukasta kohti. Keskussairaalapiireissä tämä suhdeluku vaihteli huomattavasti ollen alhaisin Seinäjoen keskussairaalapiirissä: 4.2 ja korkein Helsingin yliopistollisessa keskussairaalapiirissä: 8.1 (taulu 6.1.3). Jälkimmäisen piirin osalta on huomattava, että Helsingissä sijaitsee useita hoitolaitoksia, jotka suuressa määrin palvelevat koko maan tarpeita. Lahden keskussairaalapiirin sairaansijoihin taas sisältyy enin osa Reuma-

(Jatk. s. 298)

statliga sjukhus, privata sjukhus och sjukhus, vilka inte har i sjukhuslagen förutsatt ställning (se tabell 6.0.1).

I tabellerna 6.1.1, 6.1.3 och 6.1.4 har uppgifterna framställts förutom centralsjukhusdistriktsvis även grupperade per sjukvårdsområden, ehuru dessa inte ännu existerar officiellt. Dessa sjukvårdsområden är områden bildade ur centralsjukhusdistrikten, inom ramen för vilka det är för avsikt att organisera sjukvården inom de s.k. grenspecialiteterna. Sjukvårdsområdenas gränser är desamma som de i sjukförsäkringens organisation använda sjukförsäkringsområdenas. Uppgifter grupperade sjukvårdsområdesvis framställes i denna publikation också beträffande inrättningarnas sjukhus, apotek och läkare.

Vid räknandet av kommunernas sjukvårdsplatser (tabell 6.0.4) har till kommunernas vårdplatser adderats kommunalförbundens och övriga kommunsammanslutningars s.k. gemensamma vårdplatser, som ju i första hand står till medlemskommunernas förfogande. Såsom fördelningsgrund för de gemensamma vårdplatserna har använts andelen av de vårdplatser kommunen äger ur alla de vårdplatser vilka äges av de skilda kommunerna. (Även universitetens vårdplatser har fördelats kommunerna enligt ovan nämnda princip.)

I centralsjukhusen bör det ju enligt lagen finnas gemensamma vårdplatser, men dessa finns även i andra kommunalförbunds och övriga kommunsammanslutningars sjukhus.

I tabell 6.1.1 strävar man att ge en helhetsbild av centralsjukhusdistriktens sjukhusverksamhet genom att framställa antalet vårdplatser, vårddagar och inskrivna patienter.

Som centralsjukhusdistriktens vårdplatser har ansetts vårdplatser, vilka äges av distriktets kommuner på distriktets område eller utanför detta. Statens sjukhus har inrymts i vårdplatserna av det distrikt, där sjukhuset är beläget. På samma sätt har förfarits för de privata sjukhusens del, dock sålunda, att de vårdplatser, vilka kommunerna eventuellt äger, har inrymts i det centralsjukhusdistrikt som kommunen tillhör.

I tabell 6.1.2 framställs specialvårdplatserna på lasaretten (dvs. specialläkarledda), men i tabellen finns även vårdplatserna på odelade lasaretten (dvs. allmänläkarledda), så att tabellen omfattar alla vårdplatser på lasaretten. Alla i tabellen nämnda sjukhus är specialläkarledda. I tabellens kolumn "Smittsamma sjukdomar" ingår även vårdplatserna för allmänläkarledda odelade sjukhus, fastän de inte enligt ovan framställda definition är "specialvårdplatser". Vårdplatserna på specialläkarlett Pyynikki sjukhus för smittsamma sjukdomar har antecknats i kolumn "Smittsamma sjukdomar" obeaktat att de i beslutet över vårdplatserna i själva saken antecknats för vården av barnsjukdomar och av smittsamma sjukdomar av fullvuxna och barn.

Vid beräknandet av antalet vårddagar och intagna patienter stod till förfogande sjukhusens verksamhetsberättelser, vilka omfattade uppgifterna kommunsvis över vårddagar och ofta även över inskrivna patienter. Då ingen uppgift fanns beträffande inskrivna patienter, uppskattades talet genom att dividera kommunens vårddagar med sjukhusets medelvårdtid.

Vid slutet av 1970 fanns på vårt lands lasarett 6.1 vårdplatser per tusen invånare. Detta proportionstal varierade avsevärt i skilda centralsjukhusdistrikt. Det var lägst i Seinäjoki centralsjukhusdistrikt: 4.2, och högst i Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt: 8.1 (se tabell 6.1.3). För det sistnämnda distriktets vidkommande bör uppmärksammas, att i Helsingfors finns många sjukvårdsinrättningar, vilka i betydande grad betjänar hela landet. I vårdplatserna för Lahtis

(Forts. s. 298)

6.0.1 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1969 lopussa
Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1969
Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1969

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Type of hospital*	Omistaja — Ägare — *Ownership* Valtio Staten *State*	Kaupungit Städer *Urban communes (towns)*	Kauppalat Köpingar *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yliopistolliset keskussairaalaliitot — Förbunden för universitetscentralsjukhusen — *University central hospital federations*	Kuntayhtymät ja klt Kommunsammanslutningar och kf *Federations of communes*	Yksityiset Privata *Private*	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland *Ahvenanmaa province*	Yhteensä Summa *Total*
	Sairaalat — Sjukhus — *Hospitals*								
1. Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	—	—	—	—	—	16	—	1	17
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	—	—	—	—	—	23	—	—	23
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	—	31	9	80	—	32	—	—	152
Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals*	—	1	—	16	—	3	—	—	20
Yksityiset — Privata — *Private hospitals*	—	—	—	—	—	—	57	—	57
Yhteensä — Summa — *Total*	**2**	**32**	**9**	**96**	**2**	**74**	**57**	**1**	**273**
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	2	—	—	—	—	—	—	—	2
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	—	3	—	—	—	15	—	1	19
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — *Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki (Lapinlahti Hospital)*	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik — *Psychiatric clinic in Turku*	—	1	—	—	—	—	—	—	1
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	—	7	—	2	—	39	—	—	48
Yhteensä — Summa — *Total*	**2**	**11**	—	**2**	**1**	**54**	—	**1**	**71**
3. Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	—	1	—	—	—	15	—	1	17
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — *Other tuberculosis institutions*	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Summa — *Total*	—	**2**	—	—	—	**15**	—	**1**	**18**
(1—3) Yhteensä — Summa — *Total*	**4**	**45**	**9**	**98**	**3**	**143**	**57**	**3**	**362**
1968	5	45	8	99	3	140	57	4	361
1967	5	46	7	100	3	137	59	4	361
1966	7	47	8	108	3	131	59	4	367
1965	7	49	7	109	3	127	66	4	372
1964	13	55	7	110	3	117	49	4	358
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — *Hospitals of institutions*	**70**	**45**	**27**	**205**	—	**52**	**3**	**1**	**403**
1968	70	43	25	210	—	57	3	1	409
1967	73	43	23	213	—	57	3	1	413
1966	72	37	21	221	—	54	3	1	409
1965	73	37	18	219	—	55	2	1	405
1964	73	36	16	219	—	51	2	1	398
	Sairaansijat — Vårdplatser — *Beds*								
1. Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	998	—	—	—	—	—	—	—	998
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	—	—	—	—	3 973	—	—	—	3 973
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	—	—	—	—	—	6 126	—	100	6 226
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	—	—	—	—	—	2 876	—	—	2 876
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	—	4 527	489	2 523	—	1 608	—	—	9 147
Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals*	—	27	—	576	—	247	—	—	850
Yksityiset — Privata — *Private*	—	—	—	—	—	—	3 136	—	3 136
Yhteensä — Summa — *Total*	**998**	**4 554**	**489**	**3 099**	**3 973**	**10 857**	**3 136**	**100**	**27 206**

6.0.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Type of hospital*	Omistaja — Ägare — *Ownership* Valtio Staten *State*	Kaupungit Städer *Urban communes (towns)*	Kauppalat Köpingar *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yliopistolliset keskussairaalaliitot — Förbunden för universitetscentralsjukhusen — *University central hospital federations*	Kuntayhtymät ja klt Kommunsammanslutningar och kf *Federations of communes*	Yksityiset Privata *Private*	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland *Ahvenanmaa province*	Yhteensä Summa *Total*
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	590	—	—	—	—	—	—	—	590
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	—	1 800	—	—	—	8 250	—	79	10 129
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — *Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki (Lapinlahti Hospital)*	—	—	—	—	180	—	—	—	180
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik — *Psychiatric clinic in Turku*	—	125	—	—	—	—	—	—	125
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	—	900	—	100	—	7 794	—	21	8 815
Yhteensä — Summa — *Total*	**590**	**2 825**	**—**	**100**	**180**	**16 044**	**—**	**100**	**19 839**
3. Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	—	345	—	—	—	4 207	—	45	4 597
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — *Other tuberculosis institutions*	—	96	—	—	—	—	—	—	96
Yhteensä — Summa — *Total*	**—**	**441**	**—**	**—**	**—**	**4 207**	**—**	**45**	**4 693**
(1—3) Yhteensä — Summa — *Total*	**1 588**	**7 820**	**489**	**3 199**	**4 153**	**31 108**	**3 136**	**245**	**51 738**
1968	1 688	8 028	447	3 006	4 122	29 732	3 119	230	50 372
1967	1 688	8 028	414	2 913	3 741	29 211	3 315	230	49 540
1966	1 696	8 001	421	2 974	3 347	28 581	3 423	230	48 673
1965	1 710	8 065	315	2 979	2 834	27 909	3 735	230	47 777
1964	2 831	7 956	316	2 889	2 770	26 090	3 258	230	46 340
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — *Hospitals of institutions*	**2 641**	**3 544**	**867**	**4 803**	**—**	**2 626**	**1 484**	**22**	**15 987**
1968	2 558	3 480	822	5 047	—	1 841	1 402	22	15 172
1967	2 585	3 253	779	5 145	—	1 841	1 402	22	15 027
1966	2 571	2 795	744	5 546	—	1 434	1 402	22	14 514
1965	2 420	2 663	623	5 691	—	1 387	1 140	22	13 946
1964	2 476	2 695	583	5 556	—	1 359	920	22	13 611
Sairaansijoja kaikkiaan — Vårdplatser inalles — *All beds*	**4 229**	**11 364**	**1 356**	**8 002**	**4 153**	**33 734**	**4 620**	**267**	**67 725**
1968	4 246	11 508	1 269	8 053	4 122	31 573	4 521	252	65 544
1967	4 273	11 281	1 193	8 058	3 741	31 052	4 717	252	64 567
1966	4 267	10 796	1 165	8 520	3 347	30 015	4 825	252	63 187
1965	4 130	10 728	938	8 670	2 834	29 296	4 875	252	61 723
1964	5 307	10 651	899	8 445	2 770	27 449	4 178	252	59 951

6.0.1 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1970 lopussa
Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1970
Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1970

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Type of hospital*	Omistaja — Ägare — *Ownership* Valtio Staten *State*	Kaupungit Städer *Urban communes (towns)*	Kauppalat Köpingar *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yliopistolliset keskussairaalaliitot — Förbunden för universitetscentralsjukhusen — *University central hospital federations*	Kuntayhtymät ja klt:t Kommunsammanslutningar och kf *Federations of communes*	Yksityiset Privata *Private*	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland *Ahvenanmaa province*	Yhteensä Summa *Total*
1. Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*	**Sairaalat — Sjukhus — *Hospitals***								
Valtion — Statens — *State hospitals*	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	—	—	—	—	—	16	—	1	17
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	—	—	—	—	—	23	—	—	23
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	—	28	9	79	—	34	—	—	[1] 150
Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals*	—	1	—	17	—	3	—	—	[2] 21
Yksityiset — Privata — *Private hospitals*	—	—	—	—	—	—	55	—	[3] 55
Yhteensä — Summa — *Total*	**2**	**29**	**9**	**96**	**2**	**76**	**55**	**1**	**270**
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	2	—	—	—	—	—	—	—	2
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	—	3	—	—	—	15	—	1	19
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — *Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki (Lapinlahti Hospital)*	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik — *Psychiatric clinic in Turku*	—	1	—	—	—	—	—	—	1
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	—	5	—	2	—	39	—	—	46
Yhteensä — Summa — *Total*	**2**	**9**	**—**	**2**	**1**	**54**	**—**	**1**	**69**
3. Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	—	1	—	—	—	15	—	1	17
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — *Other tuberculosis institutions*	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**—**	**2**	**—**	**—**	**—**	**15**	**—**	**1**	**18**
(1—3) Yhteensä — Summa — *Total*	**4**	**40**	**9**	**98**	**3**	**145**	**55**	**3**	**357**
1969	4	45	9	98	3	143	57	3	362
1968	5	45	8	99	3	140	57	4	361
1967	5	46	7	100	3	137	59	4	361
1966	7	47	8	108	3	131	59	4	367
1965	7	49	7	109	3	127	66	4	372
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — *Hospitals of institutions*	**73**	**46**	**26**	**204**	—	**56**	**3**	**1**	**409**
1969	70	45	27	205	—	52	3	1	403
1968	70	43	25	210	—	57	3	1	409
1967	73	43	23	213	—	57	3	1	413
1966	72	37	21	221	—	54	3	1	409
1965	73	37	18	219	—	55	2	1	405
1. Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*	**Sairaansijat — Vårdplatser — *Beds***								
Valtion — Statens — *State hospitals*	998	—	—	—	—	—	—	—	998
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	—	—	—	—	4 066	—	—	—	4 066
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	—	—	—	—	—	6 262	—	100	6 362
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	—	—	—	—	—	3 109	—	—	3 109
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	—	4 699	489	2 544	—	1 735	—	—	[1] 9 467
Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals*	—	19	—	605	—	245	—	—	[2] 869
Yksityiset — Privata — *Private*	—	—	—	—	—	—	3 145	—	[3] 3 145
Yhteensä — Summa — *Total*	**998**	**4 718**	**489**	**3 149**	**4 066**	**11 351**	**3 145**	**100**	**28 016**

6.0.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Type of hospital*	Omistaja — Ägare — *Ownership* Valtio Staten *State*	Kaupungit Städer *Urban communes (towns)*	Kauppalat Köpingar *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat Landskommuner *Rural communes*	Yliopistolliset keskussairaalaliitot — Förbunden för universitetscentralsjukhusen — *University central hospital federations*	Kuntayhtymät ja kl:t Kommunsammanslutningar och kf *Federations of communes*	Yksityiset Privata *Private*	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland *Ahvenanmaa province*	Yhteensä Summa *Total*
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*									
Valtion — Statens — *State hospitals*	590	—	—	—	—	—	—	—	590
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	—	1 906	—	—	—	8 209	—	79	10 194
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus) — *Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki (Lapinlahti Hospital)*	—	—	—	—	180	—	—	—	180
Turun psykiatrian klinikka — Åbo psykiatriska klinik — *Psychiatric clinic in Turku*	—	125	—	—	—	—	—	—	125
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	—	763	—	100	—	7 835	—	21	8 719
Yhteensä — Summa — *Total*	**590**	**2 794**	—	**100**	**180**	**16 044**	—	**100**	**19 808**
3. Tuberkuloosilaitokset — Tuberkulosinrättningar — *Tuberculosis institutions*									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	—	345	—	—	—	3 954	—	45	4 344
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — *Other tuberculosis institutions*	—	96	—	—	—	—	—	—	96
Yhteensä — Summa — *Total*	—	**441**	—	—	—	**3 954**	—	**45**	**4 440**
(1—3) Yhteensä — Summa — *Total*	**1 588**	**7 953**	**489**	**3 249**	**4 246**	**31 349**	**3 145**	**245**	**52 264**
1969	1 588	7 820	489	3 199	4 153	31 108	3 136	245	51 738
1968	1 688	8 028	447	3 006	4 122	29 732	3 119	230	50 372
1967	1 688	8 028	414	2 913	3 741	29 211	3 315	230	49 540
1966	1 696	8 001	421	2 974	3 347	28 581	3 423	230	48 673
1965	1 710	8 065	315	2 979	2 834	27 909	3 735	230	47 777
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — *Hospitals of institutions*	**2 676**	**3 763**	**818**	**4 674**	—	**3 659**	**1 500**	**22**	**17 112**
1969	2 641	3 544	867	4 803	—	2 626	1 484	22	15 987
1968	2 558	3 480	822	5 047	—	1 841	1 402	22	15 172
1967	2 585	3 253	779	5 145	—	1 841	1 402	22	15 027
1966	2 571	2 795	744	5 546	—	1 434	1 402	22	14 514
1965	2 420	2 663	623	5 691	—	1 387	1 140	22	13 946
Sairaansijoja kaikkiaan — Vårdplatser inalles — *All beds*	**4 264**	**11 716**	**1 307**	**7 923**	**4 246**	**35 008**	**4 645**	**267**	**69 376**
1969	4 229	11 364	1 356	8 002	4 153	33 734	4 620	267	67 725
1968	4 246	11 508	1 269	8 053	4 122	31 573	4 521	252	65 544
1967	4 273	11 281	1 193	8 058	3 741	31 052	4 717	252	64 567
1966	4 267	10 796	1 165	8 520	3 347	30 015	4 825	252	63 187
1965	4 130	10 728	938	8 670	2 834	29 296	4 875	252	61 723

[1]) Näistä 21 on erikoislääkärijohtoisia sairaaloita, joissa on 4 757 sairaansijaa. — Av dessa är 21 specialistledda sjukhus, vilkas vårdplatsantal är 4 757. — *Of which 21 specialized hospitals with 4 757 beds.*

[2]) Näistä 1 on erikoislääkärijohtoinen sairaala, jossa on 200 sairaansijaa. — Av dessa är ett specialistlett sjukhus, vars vårdplatsantal är 200. — *Of which one specialized hospital with 200 beds.*

[3]) Näistä 21 on erikoislääkärijohtoisia sairaaloita, joissa on 1 941 sairaansijaa. — Av dessa är 21 specialistledda sjukhus, vilkas vårdplatsantal är 1 941. — *Of which 21 specialized hospitals with 1 941 beds.*

6.0.2 Kuntien sairaansijat tuhatta asukasta kohti sairaalatyypin ja kuntamuodon mukaan vuosien 1961—70 lopussa [1])
Kommunernas vårdplatser per tusen invånare indelade enligt sjukhus- och kommuntyp i slutet av åren 1961—70[1])
Beds of communes per 1 000 inhabitants by type of hospital and commune at the end of the years 1961—70 [1])

Kuntamuoto Kommuntyp *Type of commune*		Keskiväkiluku [2]) Medelfolkmängd [2]) *Mean population* [2])	Sairaalatyyppi — Sjukhustyp — *Type of hospital*							
			Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*		Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*		Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *TB institutions*		Yhteensä Summa *Total*	
			Sairaansijat Vårdplatser *Beds*	1 000 :tta kohti Per *Per* 1 000	Sairaansijat Vårdplatser *Beds*	1 000 :tta kohti Per *Per* 1 000	Sairaansijat Vårdplatser *Beds*	1 000 :tta kohti Per *Per* 1 000	Sairaansijat Vårdplatser *Beds*	1 000 :tta kohti Per *Per* 1 000
Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	1970	1 935 051	12 234.5	6.3	7 744.7	4.0	1 603.9	0.8	21 583.1	11.1
	1969	1 943 381	11 646.9	6.0	7 641.9	3.9	1 705.1	0.9	20 993.9	10.8
	1968	1 881 093	11 117.2	5.9	7 548.6	4.0	1 673.2	0.9	20 339.0	10.8
	1967	1 848 741	10 604.9	5.7	7 608.6	4.1	1 650.3	0.9	19 863.8	10.7
	1966	1 753 512	9 965.8	5.7	7 353.6	4.2	1 739.7	1.0	19 059.1	10.9
	1965	1 713 394	9 431.7	5.5	7 361.3	4.3	1 759.8	1.0	18 552.8	10.8
	1964	1 657 559	8 616.8	5.2	7 241.4	4.4	1 836.9	1.1	17 695.1	10.7
	1963	1 567 668	7 910.3	5.0	7 467.0	4.8	2 084.3	1.3	17 461.6	11.1
	1962	1 540 617	7 406.3	4.8	7 181.3	4.6	2 101.5	1.4	16 689.1	10.8
	1961	1 444 570	6 753.6	4.7	6 859.8	4.7	2 111.6	1.5	15 725.0	10.9
Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	1970	388 953	1 955.8	5.0	1 343.5	3.5	344.0	0.9	3 643.3	9.4
	1969	404 649	1 984.5	4.9	1 397.6	3.5	374.4	0.9	3 756.5	9.3
	1968	395 984	1 831.7	4.6	1 356.2	3.4	375.4	1.0	3 563.3	9.0
	1967	371 488	1 551.7	4.2	1 279.3	3.4	364.7	1.0	3 195.7	8.6
	1966	348 837	1 488.1	4.3	1 184.6	3.4	311.0	0.9	2 983.7	8.5
	1965	316 301	1 217.6	3.8	1 094.8	3.5	303.6	1.0	2 616.0	8.3
	1964	303 812	1 135.5	3.7	1 021.7	3.4	288.7	1.0	2 445.7	8.1
	1963	290 992	1 051.0	3.6	975.2	3.3	284.8	1.0	2 311.0	7.9
	1962	235 807	885.2	3.8	922.3	3.9	257.8	1.1	2 065.3	8.8
	1961	262 479	1 057.1	4.0	1 017.9	3.9	342.8	1.3	2 417.8	9.2
Maalaiskunnat — Landskommuner *Rural communes*	1970	2 282 303	9 682.7	4.2	10 129.8	4.4	2 492.1	1.1	22 304.6	9.8
	1969	2 352 696	9 440.6	4.0	10 209.5	4.3	2 613.5	1.1	22 263.6	9.5
	1968	2 411 374	8 753.1	3.6	10 173.2	4.2	2 736.4	1.2	21 662.7	9.0
	1967	2 445 362	8 261.4	3.4	10 282.1	4.2	2 934.0	1.2	21 477.5	8.8
	1966	2 536 839	8 014.1	3.2	10 089.8	4.0	3 407.3	1.3	21 511.2	8.5
	1965	2 581 507	7 622.7	3.0	10 073.9	3.9	3 466.6	1.3	21 163.2	8.2
	1964	2 618 547	6 692.9	2.6	9 794.9	3.7	3 622.4	1.4	20 110.2	7.7
	1963	2 684 034	6 301.7	2.3	9 822.8	3.7	3 725.9	1.4	19 850.4	7.4
	1962	2 728 732	6 369.5	2.3	9 601.4	3.5	3 862.7	1.4	19 833.6	7.2
	1961	2 739 173	6 404.3	2.3	9 048.3	3.3	3 911.6	1.4	19 364.2	7.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**1970**	**4 606 307**	**23 873.0**	**5.2**	**19 218.0**	**4.2**	**4 440.0**	**1.0**	**47 531.0**	**10.3**
	1969	4 700 726	23 072.0	5.0	19 249.0	4.2	4 693.0	1.0	47 014.0	10.2
	1968	4 688 451	21 702.0	4.7	19 078.0	4.1	4 785.0	1.0	45 565.0	9.8
	1967	4 665 591	20 418.0	4.4	19 170.0	4.1	4 949.0	1.1	44 537.0	9.6
	1966	4 639 188	19 468.0	4.2	18 628.0	4.0	5 458.0	1.2	43 554.0	9.4
	1965	4 611 702	18 272.0	4.0	18 530.0	4.0	5 530.0	1.2	42 332.0	9.2
	1964	4 579 918	16 445.0	3.6	18 058.0	3.9	5 748.0	1.3	40 251.0	8.8
	1963	4 542 694	15 263.0	3.4	18 265.0	4.0	6 095.0	1.3	39 623.0	8.7
	1962	4 505 156	14 661.0	3.3	17 705.0	3.9	6 222.0	1.4	38 588.0	8.6
	1961	4 446 222	14 215.0	3.2	16 926.0	3.8	6 366.0	1.4	37 507.0	8.4

[1]) Laitossairaaloita lukuun ottamatta. — Exkl. inrättningarnas sjukhus. — *Excl. hospitals of institutions.*

[2]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

N.B. Taulu on tiivistelmä taulusta 6.0.4 (s. 406). — Tabellen är ett sammandrag av tabell 6.0.4 (sida 406). — *Table is a summary of table 6.0.4 (p. 406).*

6.0.3 Sairaaloiden toiminta vuosina 1920—72
Sjukhusens verksamhet åren 1920—72
Services of hospitals in 1920—72

I Sairaansijat 31. 12. — Vårdplatser den 31. 12. — *Hospital beds on 31. 12.*

Vuosi År *Year*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Niistä — Därav — *Of which* Synnytyshoito Förlossningsvård *Maternity care*	 Tartuntatautien hoito Epidemivård *Epidemic care*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*	Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus *Hospitals of institutions*	Kaikki sairaalat Alla sjukhus *All hospitals*
1920	6 915	410	1 027	2 743	755	10 413	5 177	15 590
1930	8 666	586	926	6 273	2 645	17 584	6 625	24 209
1938	11 667	892	1 586	8 679	5 292	25 638	7 271	32 909
1945	14 564	1 266	3 777	8 740	5 791	29 095	6 695	35 790
1950	14 841	1 627	2 332	8 946	6 001	29 788	8 806	38 594
1955	16 953	1 955	1 272	10 333	6 375	33 661	9 973	43 634
1960	18 569	2 170	722	16 016	6 442	41 027	9 929	50 956
1965	23 143	2 290	529	19 104	5 530	47 777	13 946	61 723
1968	25 919	2 338	382	19 668	4 785	50 372	15 172	65 544
1969	27 206	2 308	388	[5]) 19 839	4 693	51 738	15 987	67 725
1970	28 016	2 292	350	[5]) 19 808	4 440	52 264	17 112	69 376
1971*	28 840	2 173	297	[5]) 19 708	3 952	52 500	16 967	69 467
1972*	29 559	2 167	248	[5]) 19 748	3 330	52 637	17 016	69 653
1973*	30 576	2 218	248	[5]) 19 659	3 105	53 340	17 072	70 412
10 000 asukasta kohti[1])—Per 10 000 invånare[1])—*Per 10 000 inhabitants*[1])								
1920	22.0	1.3	3.3	8.7	2.4	33.1	16.2	48.7
1930	25.0	1.7	2.7	18.2	7.6	50.8	19.2	70.2
1938	31.7	2.4	4.3	23.7	14.4	69.8	19.9	90.0
1945	38.3	3.3	10.0	23.0	15.2	76.5	17.6	94.1
1950	36.8	4.0	5.8	22.2	14.9	73.9	21.8	95.7
1955	39.6	4.6	3.0	24.4	14.9	78.9	23.4	102.3
1960	41.8	4.9	1.6	36.0	14.5	92.3	22.3	114.6
1965	50.0	5.0	1.1	41.3	12.0	103.3	30.1	133.4
1968	55.2	5.0	0.8	41.9	10.2	107.2	32.3	139.5
1969	57.8	4.9	0.8	42.2	10.0	110.0	34.0	144.0
1970	60.9	5.0	0.8	43.1	9.7	113.7	37.2	150.9
1971*	62.5	4.7	0.6	42.7	8.6	113.5	36.7	150.2
1972*	63.8	4.7	0.5	42.6	7.2	113.6	36.7	150.3
1973*	66.0	4.8	0.5	42.4	6.7	115.1	36.8	151.9

II Otetut potilaat — Intagningar — *Admissions*

Vuosi År *Year*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Niistä — Därav — *Of which* Synnytyshoito Förlossningsvård *Maternity care*	 Tartuntatautien hoito Epidemivård *Epidemic care*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*	Laitossairaalat [2]) Inrättningarnas sjukhus [2]) *Hospitals of institutions* [2])	Kaikki sairaalat [2]) Alla sjukhus [2]) *All hospitals* [2])
1920	77 581	10 968	5 160	1 969	1 942	81 492	..	..
1930	126 910	17 579	5 170	4 315	5 549	136 774	..	..
1938	206 669	27 649	10 612	5 802	10 181	222 652	..	..
1945	282 513	52 122	29 673	7 553	12 125	302 191	..	..
1950	335 662	61 831	24 289	9 352	10 118	355 132	..	..
1955	400 353	75 143	10 468	11 069	10 723	422 145	..	..
1960	491 038	83 944	8 784	18 717	11 581	521 336	13 474	534 810
1965	576 196	88 084	6 439	29 075	15 562	620 833	17 885	638 718
1968	628 939	87 164	4 031	33 720	17 598	680 257	21 137	701 394
1969	681 526	82 615	4 274	37 305	21 047	739 878	22 953	762 831
1970	722 273	82 489	4 753	39 137	25 359	786 769	23 826	810 595
1971*	763 421	82 534	4 513	41 576	32 329	837 326	22 824	860 150
1972*	779 471	80 440	3 163	42 226	32 373	854 070	22 977	877 047
Keskiväkiluvun 10 000:tta kohti — Per 10 000 av medelfolkmängden — *Per 10 000 mean population*								
1920	247.6	35.0	16.5	6.3	6.2	260.0	..	..
1930	367.6	50.9	15.0	12.5	16.1	396.2	..	..
1938	565.3	75.6	29.0	15.9	27.8	609.0	..	..
1945	751.7	138.7	78.9	20.1	32.3	804.1	..	..
1950	837.6	154.2	60.6	23.3	25.0	885.9	..	..
1955	944.0	177.2	24.7	26.1	25.3	995.4	..	..
1960	1 108.7	189.5	19.8	42.3	26.1	1 177.1	30.4	1 207.5
1965	1 249.4	191.0	14.0	63.1	33.7	1 346.2	38.8	1 385.0
1968	1 341.5	185.9	8.6	71.9	37.5	1 450.9	45.1	1 496.0
1969	1 449.1	175.7	9.1	79.3	44.8	1 573.2	48.8	1 622.0
1970	1 568.0	179.1	10.3	85.0	55.1	1 708.0	51.7	1 759.8
1971*	1 657.4	179.2	9.8	90.3	70.2	1 817.9	49.6	1 867.5
1972*	1 685.7	174.0	6.8	91.3	70.0	1 847.0	49.7	1 896.7

III Hoitopäivät — Vårddagar — *Patient days*

Vuosi År *Year*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Niistä — Därav — *Of which*		Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*	Laitossairaalat [2] Inrättningarnas sjukhus [2] *Hospitals of institutions* [2]	Kaikki sairaalat [2] Alla sjukhus [2] *All hospitals* [2]
		Synnytyshoito Förlossningsvård *Maternity care*	Tartuntatautien hoito Epidemivård *Epidemic care*					
1920	1 697 363	92 518	99 608	1 017 994	191 783	2 907 140	..	..
1930	2 395 073	154 457	121 137	2 181 604	828 003	5 404 680	..	..
1938	3 373 596	264 192	260 491	3 294 575	1 759 453	8 427 624	..	..
1945	4 246 172	432 674	637 794	2 861 695	2 016 940	9 124 807	..	..
1950	4 201 382	500 188	260 364	3 254 141	2 110 425	9 565 948	..	..
1955	5 059 941	593 126	145 801	3 777 321	2 247 948	11 085 210	..	..
1960	6 115 848	686 123	152 474	5 494 731	2 054 001	13 664 580	928 101	14 592 681
1965	7 606 986	717 012	112 208	6 604 507	1 505 520	15 717 013	1 523 440	17 240 453
1968	8 324 324	712 369	71 895	6 827 586	1 270 613	16 422 523	2 102 479	18 525 002
1969	8 857 896	701 448	84 483	6 816 381	1 239 717	16 913 994	2 222 451	19 136 445
1970	9 248 119	715 651	86 342	6 807 881	1 170 853	17 226 853	2 542 797	19 769 650
1971*	9 638 158	694 123	73 518	6 851 086	1 085 238	17 574 482	2 636 143	20 210 625
1972*	9 915 867	670 681	54 061	6 850 074	950 453	17 716 394	2 832 797	20 549 191
Keskiväkiluvun 10 000:tta kohti — Per 10 000 av medelfolkmängden — *Per 10 000 mean population*								
1920	5 418.0	295.3	317.9	3 249.5	612.2	9 279.7	..	..
1930	6 936.2	447.8	351.2	6 319.8	2 400.7	15 656.7	..	..
1938	9 227.1	722.6	712.5	9 010.9	4 812.2	23 050.2	..	..
1945	11 299.0	1 151.3	1 697.2	7 614.9	5 367.1	24 281.0	..	..
1950	10 480.2	1 247.7	649.5	8 117.3	5 264.3	23 861.8	..	..
1955	11 931.3	1 398.6	343.8	8 906.9	5 300.6	26 138.8	..	..
1960	13 809.0	1 549.2	344.3	12 406.5	4 637.7	30 853.2	2 095.6	32 948.8
1965	16 495.0	1 554.8	243.3	14 321.2	3 264.6	34 080.8	3 303.4	37 384.2
1968	17 754.6	1 519.4	153.3	14 562.3	2 710.1	35 027.6	4 484.4	39 511.9
1969	18 843.7	1 492.2	179.7	14 500.6	2 637.3	35 981.6	4 727.9	40 709.5
1970	20 077.1	1 553.6	187.4	14 779.4	2 541.8	37 398.4	5 520.3	42 918.7
1971*	20 925.2	1 507.0	159.6	14 874.3	2 356.1	38 155.6	5 723.3	43 878.9
1972*	21 444.3	1 450.4	116.9	14 814.2	2 055.5	38 314.0	6 126.3	44 440.3
Keskimääräinen hoitoaika [4] — Medelvårdtid [4] — *Average stay* [4]								
1920	21.9	8.4	19.1	..	102.4	35.7	..	..
1930	18.9	8.8	24.0	..	154.9	39.7	..	..
1938	16.3	9.6	24.4	..	176.5	37.9	..	..
1945	15.1	8.3	21.4	..	175.6	30.3	..	..
1950	12.5	8.1	10.8	..	207.3	27.0	..	..
1955	12.7	7.8	13.9	..	209.9	26.3	..	..
1960	12.5	8.2	23.4	[3] 253.8	177.6	26.2	68.9	27.3
1965	13.2	8.1	17.4	[3] 219.9	96.0	25.3	85.5	27.0
1968	13.2	8.2	17.7	[3] 195.9	72.1	24.1	100.6	26.4
1969	13.0	8.5	19.9	[3] 165.3	58.7	22.9	97.7	25.1
1970	12.8	8.7	18.1	[3] 168.4	45.9	21.9	108.4	24.4
1971*	12.6	8.4	16.3	[3] 145.4	33.6	21.0	116.5	23.5
1972*	12.7	8.3	17.0	[3] 134.3	29.3	20.7	123.4	23.4

[1]) Maassa asuva väestö 31. 12. — I riket bosatt befolkning den 31. 12. — *Resident population on 31. 12.*

[2]) Laitossairaaloista on otettu huomioon vain laitossairaalalucteloon hyväksytyt sairaalat. — Av inrättningarnas sjukhus har endast de sjukhus beaktats, som är godkända i inrättningarnas sjukhusförteckning. — *Of hospitals of institutions are included only those accepted to the list of hospitals of institutions.*

[3]) Poistettujen potilaiden hoitoajan keskiarvo. — De utskrivna patienternas medelvårdtid. — *Mean stay of discharges.*

[4]) Vuoden hoitopäivät jaettuna otettujen ja poistettujen potilaiden keskiarvolla. — Årets vårddagar dividerade med medeltalet av de inskrivna och utskrivna patienterna. — *Patient days of the year divided by the mean of number of admissions and number of discharges.*

[5]) Ilman yö- ja päiväsairaala- ja kuntoutuspaikkoja, ks. s. 190. — Utan natt- och dagsjukhus- och rehabiliteringsplatser, se sidan 190. — *Excl. night hospital beds, day hospital places and rehabilitation places, see page 190.*

6.0.5 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1969
Sjukhusens personal den 31. 12. 1969
Personnel at hospitals on 31. 12. 1969

Henkilöstö *Personnel*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Niistä Därav *Of which* Yliopistolliset keskussairaalat Universitetscentralsjukhus *University central hospitals*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Laitossairaalat [1] Inrättningarnas sjukhus [1] *Hospitals of institutions* [1]	Yhteensä Summa *Total*	Personal
Lääkärit — *Physicians*	2 369	680	500	275	139	116	2 899	Läkare
Sairaanhoitajat — *Nurses*	8 600	1 926	2 436	1 554	570	663	11 387	Sjuksköterskor
Kätilöt — *Midwives*	870	68	241	—	—	—	870	Barnmorskor
Apuhoitajat — *Practical nurses*	4 432	854	974	116	508	586	5 642	Hjälpsköterskor
Askarteluohjaajat — *Occupational therapists*	63	7	11	241	6	124	434	Arbetsterapeuter
Laboratoriohoitajat ja -apulaiset — *Laboratory technicians*	856	253	262	31	48	20	955	Laboratoriesköterskor o. -biträden
Lastenhoitajat — *Children's nurses*	1 725	337	638	18	22	52	1 817	Barnsköterskor
Lääkintävoimistelijat — *Physiotherapists*	338	76	65	26	25	40	429	Fysioterapeuter
Mielisairaanhoitajat — *Psychiatric attendants*	87	4	—	3 514	9	131	3 741	Sinnessjukvårdare
Röntgenhoitajat ja -apulaiset — *Radiographers*	456	155	131	15	26	11	508	Röntgensköterskor och -biträden
Koulutettu apuhoitohenkilöstö — *Trained auxiliary nursing personnel*	17	8	1	141	—	576	734	Skolad hjälpvårdspersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — *Farmaceutical personnel*	149	35	40	33	19	14	215	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — *Domestic and clerical staff*	14 453	2 959	3 639	3 890	1 514	2 131	21 988	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — *Others* [2]	202	66	38	79	22	65	368	Övriga [2]
Yhteensä — *Total*	**34 617**	**7 428**	**8 976**	**9 933**	**2 908**	**4 529**	**51 987**	**Summa**
1968	32 696	7 394	7 776	9 614	2 696	4 415	49 421	1968
	100 sairaansijaa kohti — Per 100 vårdplatser *Per 100 beds*							
Lääkärit — *Physicians*	8.7	17.1	8.0	1.4	3.0	1.8	5.0	Läkare
Sairaanhoitajat ja kätilöt — *Nurses and midwives*	34.8	50.2	43.0	7.8	12.1	10.5	21.1	Sjuksköterskor och barnmorskor
Muu hoitohenkilöstö — *Other nursing personnel*	29.3	42.6	33.5	20.7	13.7	24.3	24.5	Övrig vårdpersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — *Farmaceutical personnel*	0.6	0.9	0.6	0.2	0.4	0.2	0.4	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — *Domestic and clerical staff*	53.1	74.5	58.5	19.6	32.3	33.6	37.9	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — *Others* [2]	0.7	1.7	0.6	0.4	0.5	1.0	0.6	Övriga [2]
Henkilöstö yhteensä — *Total personnel*	**127.2**	**187.0**	**144.2**	**50.1**	**62.0**	**71.4**	**89.5**	**Hela personalen**
1968	126.1	187.6	142.6	48.9	56.3	79.5	88.4	1968

[1]) Laitossairaalaluetteloon merkittyjen sairaaloiden henkilöstö. — De i inrättningarnas sjukhusförteckning upptagna sjukhusens personal. — *Personnel at hospitals, which are included in the list of hospitals of institutions.*

[2]) Muut — Övriga — *Others:*
Hammaslääkäri. — Tandläkare. — *Dentist.*
Kemisti. — Kemist. — *Chemist.*
Fyysikko. — Fysiker. — *Physicist.*
Psykologi. — Psykolog. — *Psychologist.*
Pappi. — Präst. — *Priest.*
Kansakoulunopettaja — Folkskolelärare. — *Primary school teacher.*
Voimistelunopettaja. — Gymnastiklärare. — *Teacher of gymnastics.*

6.0.5 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1970
Sjukhusens personal den 31. 12. 1970
Personnel at hospitals on 31. 12. 1970

Henkilöstö *Personnel*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Niistä Därav *Of which* Yliopistolliset keskussairaalat Universitetscentralsjukhus *University central hospitals*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Laitossairaalat [1] Inrättningarnas sjukhus [1] *Hospitals of institutions* [1]	Yhteensä Summa *Total*	Personal
Lääkärit — *Physicians*	2 520	760	542	273	142	115	3 050	Läkare
Sairaanhoitajat — *Nurses*	9 118	1 995	2 567	1 614	586	777	12 095	Sjuksköterskor
Kätilöt — *Midwives*	841	72	262	—	—	—	841	Barnmorskor
Apuhoitajat — *Practical nurses*	4 847	884	1 053	121	550	772	6 290	Hjälpsköterskor
Askarteluohjaajat — *Occupational therapists*	70	6	11	249	21	170	510	Arbetsterapeuter
Laboratoriohoitajat ja -apulaiset — *Laboratory technicians*	916	250	282	34	51	30	1 031	Laboratoriesköterskor o. -biträden
Lastenhoitajat — *Children's nurses*	1 782	353	671	19	17	46	1 864	Barnsköterskor
Lääkintävoimistelijat — *Physiotherapists*	376	84	74	30	30	50	486	Fysioterapeuter
Mielisairaanhoitajat — *Psychiatric attendants*	88	4	—	3 547	9	42	3 686	Sinnessjukvårdare
Röntgenhoitajat ja -apulaiset — *Radiographers*	490	161	140	15	31	12	548	Röntgensköterskor och -biträden
Koulutettu apuhoitohenkilöstö — *Trained auxiliary nursing personnel*	22	8	1	174	1	867	1 064	Skolad hjälpvårdspersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — *Farmaceutical personnel*	158	38	44	36	20	17	231	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — *Domestic and clerical staff*	15 372	3 114	3 740	3 993	1 516	2 430	23 311	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — *Others* [2]	223	78	43	78	22	79	402	Övriga [2]
Yhteensä — *Total*	**36 823**	**7 807**	**9 430**	**10 183**	**2 996**	**5 407**	**55 409**	**Summa**
1969	34 617	7 428	8 976	9 933	2 908	4 529	51 987	1969
	100 sairaansijaa kohti — Per 100 vårdplatser *Per 100 beds*							
Lääkärit — *Physicians*	9.0	18.7	8.5	1.4	3.2	1.5	5.1	Läkare
Sairaanhoitajat ja kätilöt — *Nurses and midwives*	35.5	50.8	44.4	8.1	13.2	10.2	21.6	Sjuksköterskor och barnmorskor
Muu hoitohenkilöstö — *Other nursing personnel*	30.7	43.1	35.1	21.1	16.0	26.1	25.8	Övrig vårdpersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — *Farmaceutical personnel*	0.5	0.9	0.7	0.2	0.5	0.2	0.4	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — *Domestic and clerical staff*	54.9	76.6	58.8	20.2	34.1	31.9	38.9	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — *Others* [2]	0.8	1.9	0.7	0.4	0.5	1.1	0.7	Övriga [2]
Henkilöstö yhteensä — *Total personnel*	**131.4**	**192.0**	**148.2**	**51.4**	**67.5**	**71.0**	**92.5**	**Hela personalen**
1969	127.2	187.0	144.2	50.1	62.0	71.4	89.5	1969

[1]) Laitossairaalaluetteloon merkittyjen sairaaloiden henkilöstö. — De i inrättningarnas sjukhusförteckning upptagna sjukhusens personal. — *Personnel at hospitals, which are included in the list of hospitals of institutions.*

[2]) Muut — Övriga — *Others:*
Hammaslääkäri. — Tandläkare. — *Dentist.*
Kemisti. — Kemist. — *Chemist.*
Fyysikko. — Fysiker. — *Physicist.*
Psykologi. — Psykolog. — *Psychologist.*
Pappi. — Präst. — *Priest.*
Kansakoulunopettaja. — Folkskolelärare. — *Primary school teacher.*
Voimistelunopettaja. — Gymnastiklärare. — *Teacher of gymnastics.*

6.1.1 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969
Lasaretten och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969
General hospitals and their services by central hospital district and hospital region in 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1] Ägare [1] *Ownership* [1]	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
1		**Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Lappi*			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) [2]	321	9 557	110 241
	4	Kemijärven aluesairaala	73	2 220	21 355
	5 A	Rovaniemen kaupunginsairaala	43	228	14 485
	6 A	Inarin kunnansairaala	34	1 272	12 551
	6 A	Kittilän kunnansairaala	45	1 098	10 886
	6 A	Muonion-Enontekiön sairaalan kuntainliiton sairaala (Muonio)	27	596	6 856
	6 A	Pelkosenniemen ja Savukosken paikallissairaala (Pelkosenniemi)	20	584	6 379
	6 A	Posion kunnansairaala	22	1 033	7 302
	6 A	Ranuan kunnansairaala	38	1 245	11 113
	6 A	Sallan sairaala	46	1 348	9 769
	6 A	Sodankylän kunnansairaala	45	1 877	15 366
	7 b	Outakosken sairasmaja (Utsjoki)	5	18	131
		Yhteensä — Summa — *Total*	**719.0**	**21 076**	**226 434**
2		**Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi** — *Central hospital district of Kemi*			
	3	Kemin keskussairaala	169	5 989	54 726
	5 A	Kemin kaupunginsairaala	39	92	10 724
	5 C	Tervolan kunnansairaala	18	425	6 045
	5 C	Ylitornion kunnansairaala	14	457	4 990
	5 D	Tornion sairaala	61	1 047	16 542
	6 A	Kolarin kunnansairaala	21	315	3 284
	6 A	Pellon kunnansairaala	26	838	7 101
	7 g	Napapiirin luontaishoitola Oy (Pello)	24	212	2 379
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) * (1)	12	463	5 367
	7	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1	6	347
		Yhteensä — Summa — *Total*	**385.0**	**9 844**	**111 505**

* Piirin n:o. — Distriktnr. — *District no.*

[1] 1 Valtion. — Statens. — *State-owned.*
A Läänin- ja yleiset. — Läns- och allmänna. — *Provincial and public.*
B Muut valtion. — Övriga statens. — *Other state-owned.*

2 Kuntainliittojen yliopistolliset keskussairaalat. — Kommunalförbundens universitetscentralsjukhus. — *University central hospitals of federations of communes.*

3 Kuntainliittojen keskussairaalat. — Kommunalförbundens centralsjukhus. — *Central hospitals of federations of communes.*

4 Kuntainliittojen aluesairaalat. — Kommunalförbundens kretssjukhus. — *Regional hospitals of federations of communes.*

5 Paikallissairaalat. — Lokala sjukhus. — *Local hospitals.*
A Kaupunkien. — Städernas. — *Of urban communes (towns).*
B Kauppaloiden. — Köpingarnas. — *Of urban communes (market towns).*
C Maalaiskuntien. — Landskommunernas. — *Of rural communes.*
D Kuntayhtymien tai kuntainliittojen. — Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens. — *Of federations of communes.*

6 Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*
A Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat. — Norra Finlands forna kretssjukhus. — *Former regional hospitals in Northern Finland.*
B Muut sairaalat. — Övriga sjukhus. — *Other hospitals.*

7 Vapaaehtoisten järjestöjen ja muut yksityisten. — De frivilliga organisationernas och övriga privata. — *Of voluntary organizations and other private.*
a Varsinaiset sairaalat. — Egentliga sjukhus. — *Proper hospital.*
b Sairastuvat lyhytaikaisia sairauksia poteville. — Sjukstugor för kortvarigt sjuka. — *Nursing homes for short-term diseases.*
c Toipilaskodit. — Konvalescenthem. — *Convalescent homes.*
d Kuntouttamislaitokset. — Rehabiliteringsinstitut. — *Rehabilitation institutions.*
e Sairaskodit pitkäaikaisesti sairaille. — Sjukhem för långvarigt sjuka. — *Nursing homes for long-term diseases.*
f Kylpylaitokset. — Badsanatorier. — *Bathing establishments.*
g Luontaishoitolat. — Naturkuranstalter. — *Naturopathic establishments.*

[2] Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 278. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1969 on 333, näistä 12 kuuluu piiriin n:o 2. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 278. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1969 är 333, därav 12 tillhör distriktet nr 2. — *Proper official number of beds is 278. The number of hospital beds on 31. 12. 1969 is 333, of which 12 belong to district no 2.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
3		**Oulun yliopist. keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Oulu*			
	1 A	Oulun lääninsairaala	714	26 398	263 299
	4	Raahen aluesairaala	120	4 658	38 556
	5 A	Oulun kaupunginsairaala	188	2 078	65 633
	5 C	Haapaveden kunnansairaala	8	282	3 866
	5 D	Gellmanin sairaala (Raahe)	48	217	9 836
	5 D	Oulaisten ja Vihannin kl:n sairaala (Oulainen)	28	1 489	11 882
	6 A	Kuusamon kunnansairaala	118	3 519	37 377
	6 A	Pudasjärven kunnansairaala	17	674	6 556
	6 A	Taivalkosken kunnansairaala	24	1 028	9 948
	7 a	Oulun Diakonissalaitoksen sairaala	82	1 486	22 390
	7 e	Kestilän vanhainkodin sairasosasto	10	11	4 070
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Iisalmen aluesairaala * (9)	10.5	505	4 895
	5 D	Kalajoen sairaala * (5)	7.1	216	2 059
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) * (5)	6.0	75	750
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	22	1 204
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 383.6**	**42 658**	**482 321**
4		**Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu** — *Central hospital district of Kainuu*			
	1 A	Kajaanin yleinen sairaala (lop. 1. 8. 69)	(100)	1 377	14 370
	3	Kainuun keskussairaala (Kajaani) (al. toim. 2. 6. 69)	290	4 728	45 251
	5 A	Kajaanin kaupunginsairaala	28	705	9 624
	5 C	Ristijärven kunnansairaala	28	514	9 820
	5 D	Kainuun synnytyslaitos (Kajaani) (lop. 30. 6. 69)	(24)	585	3 273
	6 A	Hyrynsalmen kunnansairaala	20	533	5 823
	6 A	Kuhmon kunnansairaala	36	1 297	12 341
	6 A	Puolangan kunnansairaala	30	580	7 075
	6 A	Suomussalmen kunnansairaala	42	1 582	11 368
		Yhteensä — Summa — *Total*	**474.0**	**11 901**	**118 945**
		I Yhteensä — Summa — *Total*	**2 961.6**	**85 479**	**939 205**
		II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
5		**Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*			
	3	Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola) — Mellersta Österbottens centralsjukhus (Gamlakarleby) (av. toim. 15. 11. 69) [3])	255	279	2 774
	5 A	Kokkolan kaupungin synnytyslaitos — Gamlakarleby stads förlossningsanstalt (lop. 31. 12. 69)	15	515	4 654
	5 A	Kokkolan kaupungin kulkutautisairaala — Gamlakarleby stads epidemisjukhus	18	458	6 186
	5 A	Libeckin sairaala (Kokkola) — Libecks sjukhus (Gamlakarleby)	32	1 453	10 954
	5 B	Haapajärven paikallissairaala	20	792	7 046
	5 C	Kannuksen kunnansairaala	23	938	9 618
	5 C	Nivalan paikallissairaala	34	1 639	14 633
	5 C	Reisjärven paikallissairaala	19	949	7 633
	5 C	Toholammin kunnansairaala	20	1 051	6 446
	5 D	Kalajoen sairaala [4])	38.9	2 014	18 290
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) [5])	15	277	2 757
	5 D	Vetelin ym. kuntien sairaala	32	1 521	12 956
	5 D	Ylivieskan ja Sievin paikallissairaala (Ylivieska)	56	2 837	25 834
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Vasa centralsjukhus — Vaasan keskussairaala * (6)	1.3	35	375
	4	Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) * (6)	16.9	769	8 228
		Yhteensä — Summa — *Total*	**596.1**	**15 527**	**138 384**

[3]) Sairaalan sairaansijaluku on 258, näistä 3 kuuluu piiriin n:o 6. — Sjukhusets vårdplatsantal är 258, därav 3 tillhör distriktet nr 6. — *The number of hospital beds is 258, of which 3 belong to district no 6.*

[4]) Sairaalan sairaansijaluku on 46, näistä 7.1 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 46, därav 7.1 tillhör distriktet nr 3. — *The number of hospital beds is 46, of which 7.1 belong to district no 3.*

[5]) Sairaalan sairaansijaluku on 21, näistä 6 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 21, därav 6 tillhör distriktet nr 3 — *The number of hospital beds is 21, of which 6 belong to district no 3.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
6		**Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Vaasa*			
	3	Centralsjukhuset i Vasa — Vaasan keskussairaala [6])	362.2	11 500	122 693
	4	Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) [7])	165.1	4 397	48 577
	4	Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets kretssjukhus (Kristinestad) [8])	41.4	1 092	12 504
	5 A	Lokalsjukhuset i Jakobstad — Pietarsaaren paikallissairaala	24	192	9 183
	5 C	Närpes sjukhus — Närpiön sairaala	36	900	11 593
	5 D	Nykarleby sjukhus — Uudenkaarlepyyn sairaala	22	566	7 097
	5 D	Sydösterbottens sjukhus (Kristinestad) — Suupohjan sairaala (Kristiinankaupunki)	29	345	6 290
	5 D	Sjukhuset i Övermark kf — Ylimarkun kunnansairaala kl.	20	160	6 032
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola) — Mellersta Österbottens centralsjukhus (Gamlakarleby) * (5)	3.0	2	13
	3	Seinäjoen keskussairaala — Seinäjoki centralsjukhus * (7)	7.0	168	1 550
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	2.0	10	332
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	19	1 014
		Yhteensä — Summa — *Total*	**714.7**	**19 351**	**226 878**
7		**Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Seinäjoki*			
	3	Seinäjoen keskussairaala [9])	243	10 122	93 752
	4	Ähtärin seudun aluesairaala [10])	83	2 882	30 557
	5 A	Seinäjoen kaupungin synnytyslaitos	15	760	5 315
	5 B	Kurikan kunnansairaala	49	1 447	16 034
	5 B	Lapuan paikallissairaala	50	1 900	19 698
	5 C	Alajärven kunnansairaala	19	434	5 447
	5 C	Alavuden kunnansairaala	76	2 967	27 857
	5 C	Evijärven kunnansairaala	17	682	6 447
	5 C	Isojoen paikallissairaala	14	175	4 654
	5 C	Jalasjärven kunnansairaala	26	1 268	11 085
	5 C	Kauhajoen paikallissairaala	32	1 232	11 584
	5 C	Kauhavan synnytyslaitos	10	131	1 396
	5 C	Ähtärin paikallissairaala	17	86	4 379
	5 D	Lappajärven seudun sairaala	45	1 371	10 655
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Vaasan keskussairaala — Centralsjukhuset i Vasa * (6)	2.5	265	2 838
	4	Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets kretssjukhus (Kristinestad) * (6)	78.6	1 462	16 666
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg * (21)	6.5	36	1 774
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	8	370
		Yhteensä — Summa — *Total*	**784.6**	**27 228**	**270 508**
8		**Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Keski-Suomi*			
	3	Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	615	21 827	217 723
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) [11])	115.4	3 282	37 232
	5 A	Harjun sairaala (Jyväskylä)	132	467	43 394
	5 B	Äänekosken sairaala	29	1 144	13 144
	5 C	Joutsan kunnansairaala	21	519	8 218
	5 C	Jyväskylän mlk:n paikallissairaala (Kolun sairaala)	51	225	18 420

[6]) Sairaalan sairaansijaluku on 366, näistä 2.5 kuuluu piiriin n:o 7 ja 1.3 piiriin n:o 5. — Sjukhusets vårdplatsantal är 366, därav 2.5 tillhör distriktet nr 7 och 1.3 distriktet nr 5. — *The number of hospital beds is 366, of which 2.5 belong to district no 7 and 1.3 to district no 5.*

[7]) Sairaalan sairaansijaluku on 182, näistä 16.9 kuuluu piiriin n:o 5. — Sjukhusets vårdplatsantal är 182, därav 16.9 tillhör distriktet nr 5. — *The number of hospital beds is 182, of which 16.9 belong to district no 5.*

[8]) Sairaalan sairaansijaluku on 120, näistä 78.6 kuuluu piiriin n:o 7. — Sjukhusets vårdplatsantal är 120, därav 78.6 tillhör distriktet nr 7. — *The number of hospital beds is 120, of which 78.6 belong to district no 7.*

[9]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 181. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1969 on 250, näistä 7.0 kuuluu piiriin n:o 6. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 181. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1969 är 250, därav 7.0 tillhör distriktet nr 6. — *Proper official number of beds is 181. The number of hospital beds on 31. 12. 1969 is 250, of which 7.0 belong to district no 6.*

[10]) Sairaalan sairaansijaluku on 84, näistä 1 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 84, därav 1 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 84, of which 1 belongs to district no 8.*

[11]) Sairaalan sairaansijaluku on 126, näistä 5.9 kuuluu piiriin n:o 14 ja 4.7 piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 126, därav 5.9 tillhör distriktet nr 14 och 4.7 distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 126, of which 5.9 belong to district no 14 and 4.7 to district no 18.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 C	Jämsänkosken paikallissairaala	17	132	5 283
	5 C	Keuruun paikallissairaala	52	2 061	18 050
	5 C	Konneveden paikallissairaala	20	553	6 592
	5 C	Laukaan paikallissairaala	47	1 359	18 106
	5 C	Pihtiputaan kunnansairaala	42	1 179	10 573
	5 C	Saarijärven kunnansairaala	38	1 183	9 949
	5 C	Viitasaaren kunnansairaala	30	1 137	10 278
	5 D	Karstulan seudun kl:n sairaala	19	735	7 714
	5 D	Kivijärven seudun paikallissairaala	31	700	8 102
	7 a	Keski-Suomen hoitokoti (Jyväskylä)	28	375	8 345
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Mäntän aluesairaala * (14)	3.2	49	413
	4	Pieksämäen aluesairaala * (12)	3.9	171	2 123
	4	Ähtärin seudun aluesairaala * (7)	1.0	40	425
	5 D	Virtain seudun sairaala * (14)	2.0	79	770
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	4.0	18	1 268
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	15	835
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 304.5**	**37 250**	**446 957**
		II Yhteensä — Summa — *Total*	**3 399.9**	**99 356**	**1 082 727**
		III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
9		**Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Kuopio*			
	3	Kuopion keskussairaala	585	18 816	204 536
	4	Iisalmen aluesairaala [12])	115.5	3 894	38 768
	4	Varkauden seudun aluesairaala [13])	102.7	3 661	32 641
	5 A	Kuopion kaupungin sisätautisairaala	81	1 697	27 436
	5 A	Kuopion kaupungin synnytyssairaala	40	1 014	8 677
	5 A	Varkauden kaupunginsairaala	78	772	27 260
	5 B	Suonenjoen paikallissairaala	23	831	10 323
	5 C	Juankosken kunnansairaala	16	514	6 428
	5 C	Kaavin kunnansairaala	21	722	7 607
	5 C	Keiteleen kunnansairaala	15	955	6 492
	5 C	Kiuruveden paikallissairaala	56	1 604	17 714
	5 C	Leppävirran kunnan paikallissairaala	92	2 165	33 094
	5 C	Pielaveden paikallissairaala	28	915	9 513
	5 C	Rautalammin paikallissairaala	18	414	5 844
	7 e	Vaajasalon parantolat (Kuopio)	239	27	85 430
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Pieksämäen aluesairaala * (12)	6.4	141	1 744
	5 D	Nurmeksen seudun sairaala * (10)	4.2	114	1 354
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	8	456
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 521.8**	**38 264**	**525 317**
10		**Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*			
	3	Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	442	18 369	165 610
	5 A	Joensuun kaupunginsairaala	76	815	23 844
	5 B	Outokummun paikallissairaala	33	581	7 673
	5 C	Enon kunnansairaala	37	928	10 188
	5 C	Heinäveden kunnansairaala	18	426	5 716
	5 C	Ilomantsin kunnansairaala	21	496	5 885
	5 C	Ilomantsin synnytyslaitos	9	172	1 384
	5 C	Juuan paikallissairaala	25	1 131	11 119
	5 C	Kiteen paikallissairaala	16	465	6 744
	5 C	Liperin kunnansairaala	26	159	6 190

[12]) Sairaalan sairaansijaluku on 126, näistä 10.5 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 126, därav tillhör 10.5 distriktet nr 3. — *The number of hospital beds is 126, of which 10.5 belong to district no 3.*

[13]) Sairaalan sairaansijaluku on 120, näistä 2.7 kuuluu piiriin n:o 10, 11.9 piiriin n:o 11 ja 2.7 piiriin n:o 12. — Sjukhusets vårdplatsantal är 120, därav 2.7 tillhör distriktet nr 10, 11.9 distriktet nr 11 och 2.7 distriktet nr 12. — *The number of hospital beds is 120, of which 2.7 belong to district no 10, 11.9 to district no 11 and 2.7 to district no 12.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 C	Pielisjärven kunnan sisä- ja kulkutautisairaala	22	575	6 857
	5 D	Lieksan sairaala	61	1 720	19 575
	5 D	Nurmeksen seudun sairaala [14])	44.8	1 217	14 442
	7 b	Liperin ammattikoulun sairastupa (kesäkuukausina suljettu)	6	120	569
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	2.7	598	5 181
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	1.0	17	628
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	2	122
		Yhteensä — Summa — *Total*	**841.5**	**27 791**	**291 727**
11		**Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Savonlinna*			
	3	Savonlinnan keskussairaala [15])	251.5	7 446	91 194
	5 A	Savonlinnan kaupunginsairaala	23	226	8 518
	5 C	Joroisten paikallissairaala	14	621	6 084
	5 C	Kerimäen kunnansairaala	12	226	5 367
	5 C	Parikkalan paikallissairaala	14	388	5 328
	5 C	Rantasalmen kunnansairaala	20	414	7 576
	7 d	Punkaharjun kuntoutuslaitos (av. 12. 5. 69)	72	250	6 639
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	11.9	1 056	9 152
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	3.0	8	579
		Yhteensä — Summa — *Total*	**421.4**	**10 635**	**140 437**
12		**Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Mikkeli*			
	3	Mikkelin keskussairaala [16])	285	9 312	102 764
	4	Pieksämäen aluesairaala [17])	107.7	2 472	30 537
	5 A	Mikkelin kaupunginsairaala	62	225	21 508
	5 C	Hirvensalmen paikallissairaala	16	487	6 165
	5 C	Juvan paikallissairaala	75	1 497	32 622
	5 C	Kangasniemen kunnansairaala	37	1 117	12 901
	5 C	Mäntyharjun paikallissairaala	41	1 014	14 532
	5 C	Puumalan paikallissairaala	16	544	6 275
	6 B	Ristiinan kulkutautisairaala	12	166	4 051
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Savonlinnan keskussairaala * (11)	1.5	61	748
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	2.7	214	1 853
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	4.0	20	1 397
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	4.0	23	1 240
		Yhteensä — Summa — *Total*	**663.9**	**17 152**	**236 593**
13		**Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra Saimens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*			
	3	Etelä-Saimaan keskussairaala (Lappeenranta)	376	13 465	136 838
	5 A	Lauritsalan paikallissairaala (Lappeenranta)	20	65	7 020
	5 B	Imatran kauppalansairaala	102	696	34 012
	5 D	Imatran sairaala (Vuoksenniska)	89	3 227	31 629
	5 D	Lappeenrannan paikallissairaala	128	2 172	40 712

[14]) Sairaalan sairaansijaluku on 49, näistä 4.2 kuuluu piiriin n:o 9. — Sjukhusets vårdplatsantal är 49, därav 4.2 tillhör distriktet nr 9. — *The number of hospital beds is 49, of which 4.2 belong to district no 9.*

[15]) Sairaalan sairaansijaluku on 253, näistä 1.5 kuuluu piiriin n:o 12. — Sjukhusets vårdplatsantal är 253, 1.5 tillhör distriktet nr. 12. — *The number of hospital beds is 253, of which 1.5 belong to district no 12.*

[16]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 276. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1969 on 300, näistä 15 kuuluu piiriin n:o 18. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 276. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1969 är 300, därav 15 tillhör distriktet nr 18. — *Proper official number of beds is 276. The number of hospital beds on 31. 12. 1969 is 300, of which 15 belong to district no 18.*

[17]) Sairaalan sairaansijaluku on 118, näistä 6.4 kuuluu piiriin n:o 9 ja 3.9 piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 118, därav tillhör 6.4 distriktet nr 9 och 3.9 distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 118, of which 6.4 belong to district no 9 and 3.9 to district no 8.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1] Ägare [1] *Ownership* [1]	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	6.7	14	1 128
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	32	1 728
		Yhteensä — Summa — *Total*	**727.7**	**19 671**	**253 067**
		III Yhteensä — Summa — *Total*	**4 176.3**	**113 513**	**1 447 141**
		IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
14		**Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Tampere*			
	3	Tampereen keskussairaala	928	36 626	352 527
	4	Mäntän aluesairaala [18]	76.8	3 502	29 457
	4	Valkeakosken sairaala [19]	125.7	3 141	29 752
	4	Vammalan aluesairaala (al. toim. 1. 10. 69) [20]	76.8	482	4 716
	5 A	Hatanpään sairaala (Tampere)	180	3 826	61 071
	5 A	Marjatan sairaala (Tampere)	363	1 261	125 923
	5 A	Pyynikin sairaala (Tampere)	120	1 830	40 208
	5 C	Hämeenkyrön kunnansairaala	21	662	8 779
	5 C	Ikaalisten paikallissairaala	79	844	25 619
	5 C	Kihniön paikallissairaala	23	491	5 937
	5 C	Oriveden kunnansairaala	44	1 090	14 887
	5 C	Parkanon paikallissairaala	38	1 324	11 235
	5 C	Ruoveden kunnansairaala	46	1 113	17 410
	5 C	Urjalan kunnansairaala	25	864	8 342
	5 D	Nokian sairaala	71	2 534	23 137
	5 D	Vammalan paikallissairaala [21]	31.2	932	9 930
	5 D	Virtain seudun sairaala [22]	30	1 187	11 553
	7 a	Tampereen yksityissairaala	8	56	2 586
	7 d	Ikaalisten uusi kylpylä- ja kuntouttamislaitos	55	754	8 116
	7 d	Reumaliiton kuntouttamislaitos (Kangasala)	50	623	19 355
	7 e	Sotainvalidien sairaskoti Honkala (Hämeenkyrö)	34	40	12 099
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) * (8)	5.9	250	2 828
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	1.1	28	315
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) * (19)	3.7	115	1 131
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	19.2	52	3 622
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	14.0	42	2 323
		Yhteensä — Summa — *Total*	**2 469.4**	**63 669**	**832 858**
15		**Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Satakunta*			
	3	Satakunnan keskussairaala (Pori) [23]	363	11 308	121 241
	4	Rauman aluesairaala [24]	182	5 383	49 725
	5 A	Porin kaupunginsairaala	124	3 702	41 060
	5 C	Kokemäen kunnansairaala	41	1 069	10 853
	5 C	Merikarvian kunnansairaala	12	303	4 702
	5 D	Eva Ahlströmin sairaala (Noormarkku)	32	950	10 237
	5 D	Huittisten seudun sairaala	32	936	9 895
	5 D	Pohjois-Satakunnan sairaala (Kankaanpää)	43	1 788	17 508
	6 B	Rauman kulkutautisairaala	27	60	6 067

[18]) Sairaalan sairaansijaluku on 80, näistä 3.2 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 80, därav 3.2 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 80, of which 3.2 belong to district no 8.*

[19]) Sairaalan sairaansijaluku on 137, näistä 11.3 kuuluu piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 137, därav 11.3 tillhör distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 137, of which 11.3 belong to district no 19.*

[20]) Sairaalan sairaansijamäärä on 84, näistä 5.8 kuuluu piiriin n:o 15 ja 1.4 piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 84, därav 5.8 tillhör distriktet nr 15 och 1.4 distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 84, of which 5.8 belong to district no 15 and 1.4 to district no 16.*

[21]) Sairaalan sairaansijaluku on 40, näistä 8.8 kuuluu piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 40, därav 8.8 tillhör distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 40, of which 8.8 belong to district no 16.*

[22]) Sairaalan sairaansijaluku on 32, näistä 2 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 32, därav 2 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 32, of which 2 belong to district no 8.*

[23]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 216. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 216. — *Proper official number of beds is 216.*

[24]) Sairaalan sairaansijaluku on 188, näistä 6 kuuluu piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 188, därav 6 tillhör distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 188, of which 6 belong to district no 16.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1] Ägare [1] *Ownership* [1]	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala * (16)	1.3	139	1 365
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	15.6	549	5 520
	4	Vammalan aluesairaala * (14)	5.8	63	623
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	12.3	48	2 690
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	44	2 398
		Yhteensä — Summa — *Total*	**897.0**	**26 342**	**283 884**
16		**Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Turku*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus [25]	972.4	34 054	333 041
	4	Loimaan aluesairaala [26]	162.2	5 292	54 287
	4	Salon Aluesairaala	202	6 535	64 808
	4	Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	48	902	9 510
	5 A	Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	589	7 318	182 152
	5 C	Jokioisten kunnansairaala	30	67	10 977
	5 C	Laitilan kunnansairaala	20	727	7 786
	5 C	Perniön paikallissairaala	39	549	13 038
	5 C	Someron kunnansairaala	42	1 399	18 480
	5 D	Pöytyän paikallissairaala	28	505	7 633
	5 D	Uudenkaupungin seudun sairaala	30	1 498	12 033
	7 a	Dalsbruks sjukhus (Dragsfjärd)	12	168	2 246
	7 a	Pargas Sjukhus — Paraisten Sairaala	16	175	2 680
	7 a	Turun radiumkoti — Åbo radiumhem	78	907	25 665
	7 a	Åbo sjukhem — Turun sairaskoti	38	451	4 383
	7 c	Villa Kälkestad (Västanfjärd) (al. toim. 12. 5. 69)	30	62	5 690
	7 f	Toivonlinnan kylpyparantola (Piikkiö)	80	475	6 337
	7 g	Kiiskisen luontaisparantola (Piikkiö)	33	550	6 741
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Rauman aluesairaala * (15)	6.0	368	3 380
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) * (19)	11.3	436	4 273
	4	Vammalan aluesairaala * (14)	1.4	10	99
	5 D	Vammalan paikallissairaala * (14)	8.8	37	398
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Helsingfors) * (21)	10.0	25	1 679
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	11.0	60	3 297
		Yhteensä — Summa — *Total*	**2 498.1**	**62 570**	**780 613**
17		**Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Ahvenanmaa*			
	6 B	Ålands centralsjukhus (Mariehamn) — Ahvenanmaan keskussairaala (Maarianhamina) [27]	100	1 912	24 239
		Yhteensä — Summa — *Total*	**100.0**	**1 912**	**24 239**
		IV Yhteensä — Summa — *Total*	**5 964.5**	**154 493**	**1 921 594**
		V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
18		**Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Lahti*			
	5 A	Heinolan kaupunginsairaala	90	1 816	27 032
	5 A	Lahden kaupunginsairaala	518	9 138	178 887
	5 C	Asikkalan kunnansairaala	25	739	7 219
	5 C	Hartolan kunnansairaala	30	915	11 404
	5 C	Iitin kunnansairaala	41	1 128	16 088
	5 C	Kuhmoisten paikallissairaala	20	790	8 240
	5 C	Orimattilan kunnansairaala	63	2 289	21 869
	5 C	Padasjoen paikallissairaala	11	357	4 191

[25]) Sairaalan sairaansijaluku on 975, näistä 1.3 kuuluu piiriin n:o 15 ja 1.3 piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 975, därav 1.3 tillhör distriktet nr 15 och 1.3 distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 975, of which 1.3 belong to district no 15 and 1.3 to district no 19.*

[26]) Sairaalan sairaansijaluku on 180, näistä 15.6 kuuluu piiriin n:o 15, 1.1 piiriin n:o 14 ja 1.1 piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 180, därav 15.6 tillhör distriktet nr 15, 1.1 distriktet nr 14 och 1.1 distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 180, of which 15.6 belong district no 15, 1.1 to district no 14 and 1.1 to district no 19.*

[27]) Sairaala toimii itsehallintosäännösten nojalla. — Sjukhusets verksamhet baserar sig på självstyrelsebestämmelse. — *The activity of the hospital is based on the autonomy regulations of the province.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 C	Sysmän kunnansairaala	30	1 012	8 999
	5 D	Hollolan, Nastolan, Kärkölän ja Kosken Hl. kunnansairaala (Lahti)	67	1 763	26 300
	7 a	Lahden Diakonissalaitoksen sairaala	12	235	5 695
	7 a	Lahden yksityissairaala	12	528	3 622
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) [28])	248	1 669	91 620
	7 g	Luontaishoitola Kauko Juntunen ja k:nit (Lahti)	15	148	1 659
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Mikkelin keskussairaala * (12)	15.0	766	8 468
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) * (8)	4.7	367	4 156
	4	Kuusankosken aluesairaala * (20)	9.5	240	3 342
	4	Riihimäen aluesairaala * (19)	2.0	120	1 177
	5 D	Lammin kl:n paikallissairaala * (19)	3.3	70	854
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	20.3	127	6 066
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 236.8**	**24 217**	**436 888**
19		**Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Hämeenlinna*			
	3	Hämeenlinnan keskussairaala [29])	209	7 844	69 935
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) [30])	70	2 271	22 312
	4	Riihimäen aluesairaala [31])	73	2 702	26 462
	5 A	Hämeenlinnan kaupunginsairaala	50	523	16 660
	5 C	Janakkalan kunnansairaala	30	778	9 874
	5 C	Lopen paikallissairaala	27	835	9 544
	5 D	Lammin kl:n paikallissairaala [32])	11.7	361	5 477
	7 b	Kiipulasäätiön sairastupa (Janakkala)	5	111	563
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala * (16)	1.3	162	1 585
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	1.1	65	503
	4	Valkeakosken sairaala * (14)	11.3	228	2 150
	5 D	Hyvinkään seudun sairaala * (21)	0.7	60	538
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	13.2	53	3 970
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	4.0	24	1 321
		Yhteensä — Summa — *Total*	**507.3**	**16 017**	**170 894**
20		**Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Kotka*			
	3	Kotkan keskussairaala	389	12 663	133 689
	4	Keski-Kymen sairaala (Sippola)	80	2 674	26 437
	4	Kuusankosken aluesairaala [33])	200.5	4 768	66 370
	5 A	Kotkan kaupunginsairaala	197	2 535	58 214
	5 C	Elimäen kunnansairaala	45	1 103	15 364
	5 C	Virolahden kunnansairaala	14	306	4 481
	5 D	Haminan seudun sairaala	80	2 040	25 030
	5 D	Karhulan sairaala (lop. toim. 30. 8. 69)	(22)	328	4 867
	5 D	Kymi-Karhulan kl:n naistensairaala ja synnytyslaitos (Karhula) (lop. toim. 30. 8. 69)	(23)	305	2 967
	5 D	Kymin-Karhulan paikallissairaala (Karhula) (al. toim. 1. 9. 69)	138	246	3 387
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	5 D	Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Loviisa) * (21)	7.2	115	2 229
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	27.4	81	6 046
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	31	1 683
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 184.1**	**27 195**	**350 764**

[28]) Sairaalan sairaansijaluku 317, mistä kuntien osuus on 86, valtion 100, Kansaneläkelaitoksen 113, liikelaitosten 8 ja jakamattomia 10. Piiriin kuuluvien kuntien osuus on 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 317, därav är kommunernas andel 86, statens 100, Folkpensionsanstaltens 113, affärsföretagens 8 och odelade 10. Kommunernas vårdplatsandel i distriktet är 17. — *Number of hospital beds is 317, of which 86 beds belong to communes, 100 belong to State, 113 belong to the National Pensions Institute, 8 belong to private and 10 are undivided. Share of communes of district is 17.*

[29]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 134. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 134. — *Proper official number of beds is 134.*

[30]) Sairaalan sairaansijaluku on 85, näistä 11.3 kuuluu piiriin n:o 16 ja 3.7 piiriin n:o 14. — Sjukhusets vårdplatsantal är 85, därav 11.3 tillhör distriktet nr 16 och 3.7 distriktet nr 14. — *The number of hospital beds is 85, of which 11.3 belong to district no 16 and 3.7 to district no 14.*

[31]) Sairaalan sairaansijaluku on 75, näistä 2 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 75, därav 2 tillhör distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 75, of which 2 belong to district no 18.*

[32]) Sairaalan sairaansijaluku on 15, näistä 3.3 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 15, därav 3.3 tillhör distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 15, of which 3.3 belong to district no 18.*

[33]) Sairaalan sairaansijaluku on 210, näistä 9.5 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 210, därav tillhör 9.5 distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 210, of which 9.5 belong to district no 18.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
21		**Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Helsinki*			
	1 B	Kätilöopisto (Hki) — Barnmorskeinstitutet (Hfors)	284	11 031	92 040
	2	Helsingin yliopistollinen keskussairaala — Helsingfors universitetscentralsjukhus [34])	2 998	73 095	1 014 205
	4	Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	190	4 458	61 506
	4	Lohjan seudun aluesairaala	108	3 846	31 790
	4	Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	140	3 197	41 873
	5 A	Auroran sairaala (Hki) — Aurorasjukhuset (Hfors)	392	8 216	122 121
	5 A	Hangö stads sjukhus — Hangon kaupunginsairaala	33	893	11 502
	5 A	Kivelän sairaala (Hki) — Stengårds sjukhus (Hfors)	388	5 446	138 591
	5 A	Malmin sairaala (Hki) — Malms sjukhus (Hfors)	170	3 205	58 299
	5 A	Marian sairaala (Hki) — Maria sjukhus (Hfors)	399	5 997	129 886
	5 B	Espoon kauppalan paikallissairaala — Esbo köpings lokalsjukhus	157	3 554	56 058
	5 B	Karkkilan kauppalansairaala	26	710	9 761
	5 C	Helsingin mlk:n paikallissairaala (Hki) — Helsinge lk:s lokalsjukhus (Hfors)	72	1 535	27 896
	5 C	Ingå lokala sjukhus — Inkoon paikallissairaala	12	95	3 637
	5 C	Katriinan sairaala (Hgin mlk) — Katrinesjukhuset (Helsinge kommun) (al. toim. 23. 6. 69)	139	89	29 275
	5 C	Lapinjärven kunnansairaala	25	75	9 685
	5 C	Nurmijärven kunnan paikallissairaala	37	1 255	14 188
	5 C	Vihdin kunnansairaala	45	861	18 160
	5 C	Virkkalan sairaala (Lohjan mlk.) — Virkby sjukhus (Lojo lk.)	20	117	6 135
	5 D	Hyvinkään seudun sairaala [35])	101.3	4 046	35 842
	5 D	Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Loviisa) [36])	88.8	1 026	19 940
	6 B	Helsingin Lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [37])	70.4	367	33 400
	7 a	Aivovammasairaala (Hki) — Hjärninvalidsjukhuset (Hfors)	90	997	31 048
	7 a	Allergiasairaala (Hki) — Allergisjukhuset (Hfors) [38])	75	1 114	18 870
	7 a	Prof. O. A. Boijen sairaala (Hki) — Prof. O. A. Boijes sjukhus (Hfors)	29	2 081	9 069
	7 a	Eira sjukhus (Hfors) — Eiran sairaala (Hki)	55	1 230	9 560
	7 a	Helsingin Diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors	146	3 987	44 768
	7 a	Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Hki) — Invalidstiftelsens ortopediska sjukhus (Hfors)	275	3 369	80 502
	7 a	Sairaala Mehiläinen (Hki-Hfors)	91	3 491	22 067
	7 a	Sairaskoti Radium (Hki) — Sjukhemmet Radium (Hfors)	85	2 015	25 969
	7 a	Sanerva sairaala (Hki) — Sanerva sjukhus (Hfors)	30	441	9 607
	7 a	Sotainvalidien Veljesliiton Kaunialan sotavammasairaala (Kauniainen) — Krigsinvalidernas Brödraförbunds Kauniala krigsskadesjukhus (Grankulla)	103	156	34 752
	7 a	Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala (Hki) — Finlands Röda Kors plastiksjukhus (Hfors)	30	702	9 750
	7 a	Työterveyslaitoksen sairaala (Hki) — Institutets för arbetshygien sjukhus (Hfors) [39])	79	875	13 446
	7 a	Veikkolan parantola (Kirkkonummi)	70	740	24 114
	7 a	Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Hki) — Salus sjukhus (Hfors)	31	827	7 032
	7 b	Arkadian nuorisoklinikka (Hki) (al. toim. 15. 8 69)	9	850	2 200
	7 b	Helsingin ylioppilaiden terveydenhoitoaseman sairastupa — Helsingfors studenters hälsovårdsbyrås sjukstuga	20	338	2 215
	7 c	Ahtelan toipilaskoti (Sipoo) — Ahtela konvalescenthem (Sibbo)	35	307	12 086
	7 c	Kalliomaan Kaisankoti (Espoo)	34	575	8 970
	7 d	CP-avdelningen och polikliniken vid Barnavårdsinstitutet Folkhälsan (Hfors—Hki)	6	24	1 489
	7 d	Kuulovammaisten lasten kuntoutuskoti (Hki—Hfors)	5	131	1 021
	7 d	Käpylän kuntouttamislaitos (Hki) — Rehabiliteringsinstitutet i Kottby (Hfors)	75	363	20 982

[34]) Lukuunottamatta psykiatrian klinikan 180 sairaansijaa, kts. mielisairaalat. — Exkl. psykiatriska klinikens 180 vårdplatser, se sinnessjukhusen. — *Excl. 180 beds of psychiatric clinic, see mental hospitals.*

[35]) Sairaalan sairaansijamäärä on 102, näistä 0.7 kuuluu piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 102, därav 0.7 tillhör distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 102, of which 0.7 belong to district no 19.*

[36]) Sairaalan sairaansijaluku on 96, näistä 7.2 kuuluu piiriin n:o 20. — Sjukhusets vårdplatsantal är 96, därav 7.2 tillhör distriktet nr 20. — *The number of hospital beds is 96, of which 7.2 belong to district no 20.*

[37]) Sairaalan sairaansijaluku on 200, näistä 129.6 kuuluu piirin ulkopuolelle. — Sjukhusets vårdplatsantal är 200, varav 129.6 tillhör kommuner utanför distriktet. — *The number of hospital beds is 200, of which 129.6 belong outside district.*

[38]) 1. 1. 1970 lähtien Helsingin yliopistollisen keskussairaalan klinikka. — Från den 1. 1. 1970 Helsingfors universitetscentralsjukhusets klinik. — *From the 1. 1. 1970 the clinic of the university central hospital of Helsinki.*

[39]) Tieto koskee 36-paikkaista sairasosastoa. — Uppgiften berör sjukavdelningen på 36 vårdplatser. — *Data refer to sick ward with 36 beds.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1] Ägare [1] *Ownership* [1]	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	7 d	Sotainvalidien Veljesliiton Kaskisaaren kuntouttamislaitos (Hki) — Krigsinvalidernas Brödraförbunds Svedjeholmens rehabiliteringsanstalt (Hfors)	30	512	10 645
	7 e	Annankoti (Hki) — Annehemmet (Hfors)	22	15	8 069
	7 e	Antinkoti (Hki — Hfors)	82	38	14 927
	7 e	Sairaskoti Apollo (Hki) — Apollo sjukhem (Hfors)	55	62	21 767
	7 c	Eira sjukhem (Hfors) — Eiran sairaskoti (Hki)	34	19	12 299
	7 e	Helsingin juutalainen sairaala — Judiska sjukhuset i Helsingfors	15	8	5 095
	7 e	Kaivopuiston sairas- ja vanhainkoti (Hki) — Brunnsparkens sjuk- och ålderdomshem (Hfors)	35	55	22 713
	7 e	Katajanokan sairaskoti (Hki) — Skatuddens sjukhem (Hfors)	28	33	11 709
	7 e	Pakilan sairas- ja vanhainkoti (Hki — Hfors)	22	29	16 364
	7 f	Hopeaniemen kylpyparantola (Vihti)	40	911	10 571
	7 g	Luonnonhoitola Luontola (Vihti)	79	1 282	11 657
	7 g	Söderkullan Terveyskoti (Sipoo) — Söderkulla Hälsohem (Sibbo)	60	530	5 652
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	5	35	1 908
		Yhteensä — Summa — *Total*	**7 775.5**	**161 256**	**2 508 683**
		V Yhteensä — Summa — *Total*	**10 703.7**	**228 685**	**3 467 229**
		Yleissairaalat yhteensä — Lasarettens summa — *All general hospitals*	**27 206**	**681 526**	**8 857 896**

* Piirin n:o. — Distrikt nr. — *District no.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* (Tiivistelmä — Sammandrag — *Summary*)

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
1969			
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lappi*	719.0	21 076	226 434
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi — *Central hospital district of Kemi*	385.0	9 844	111 505
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitets-centralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Oulu*	1 383.6	42 658	482 321
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu — *Central hospital district of Kainuu*	474.0	11 901	118 945
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 961.6**	**85 479**	**939 205**
1968	2 727.2	76 158	857 612
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*	596.1	15 527	138 384
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Vaasa*	714.7	19 351	226 878
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Seinäjoki*	784.6	27 228	270 508
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Keski-Suomi*	1 304.5	37 250	446 957
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 399.9**	**99 356**	**1 082 727**
1968	3 044.5	93 219	1 037 512
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kuopio*	1 521.8	38 264	525 317
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*	841.5	27 791	291 727
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Savonlinna*	421.4	10 635	140 437
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Mikkeli*	663.9	17 152	236 593
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*	727.7	19 671	253 067
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 176.3**	**113 513**	**1 447 141**
1968	4 097.2	106 065	1 383 322
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Tampere*	2 469.4	63 669	832 858
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Satakunta*	897.0	26 342	283 884
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentral-sjukhusdistrikt — *University central hospital district of Turku*	2 498.1	62 570	780 613
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Ahvenanmaa*	100.0	1 912	24 239
Yhteensä — Summa — *Total*	**5 964.5**	**154 493**	**1 921 594**
1968	5 739.7	142 157	1 797 319
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lahti*	1 236.8	24 217	436 888
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Hämeenlinna*	507.3	16 017	170 894
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kotka*	1 184.1	27 195	350 764
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitets-centralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Helsinki*	7 775.5	161 256	2 508 683
Yhteensä — Summa — *Total*	**10 703.7**	**228 685**	**3 467 229**
1968	10 310.4	211 340	3 248 559
Koko maa — Hela landet — *Whole country*	**27 206.0**	**681 526**	**8 857 896**
1968	25 919.0	628 939	8 324 324

6.1.1 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970
Lasaretten och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970
General hospitals and their services by central hospital district and hospital region in 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1] Ägare [1] *Ownership* [1]	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
1		**Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Lappi*			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) [2]	321	9 828	107 178
	4	Kemijärven aluesairaala	73	2 205	20 054
	5 A	Rovaniemen kaupunginsairaala	43	149	15 411
	6 A	Inarin kunnansairaala	34	1 250	12 043
	6 A	Kittilän kunnansairaala	45	1 193	13 724
	6 A	Muonion-Enontekiön sairaalan kuntainliiton sairaala (Muonio)	27	601	6 884
	6 A	Pelkosenniemen ja Savukosken paikallissairaala (Pelkosenniemi)	20	590	6 615
	6 A	Posion kunnansairaala	22	538	5 144
	6 A	Ranuan kunnansairaala	38	1 141	11 515
	6 A	Sallan sairaala	46	1 250	9 672
	6 A	Sodankylän kunnansairaala	45	2 099	17 048
	7 b	Outakosken sairasmaja (Utsjoki)	5	3	16
		Yhteensä — Summa — *Total*	**719.0**	**20 847**	**225 304**
2		**Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi** — *Central hospital district of Kemi*			
	3	Kemin keskussairaala	184	6 750	62 296
	5 A	Kemin kaupunginsairaala	39	69	14 330
	5 C	Tervolan kunnansairaala	18	417	4 901
	5 C	Ylitornion kunnansairaala	40	606	7 265
	5 D	Tornion sairaala	61	1 067	17 871
	6 A	Kolarin kunnansairaala	21	592	5 491
	6 A	Pellon kunnansairaala	26	748	6 703
	7 g	Napapiirin luontaishoitola Oy (Pello)	24	192	2 133
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) * (1)	12	538	5 859
	7	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1	7	351
		Yhteensä — Summa — *Total*	**426.0**	**10 986**	**127 200**

* Piirin n:o. — Distriktnr. — *District no.*

[1]) 1 Valtion. — Statens. — *State-owned.*

A Läänin- ja yleiset. — Läns- och allmänna. — *Provincial and public.*

B Muut valtion. — Övriga statens. — *Other state-owned.*

2 Kuntainliittojen yliopistolliset keskussairaalat. — Kommunalförbundens universitetscentralsjukhus. — *University central hospitals of federations of communes.*

3 Kuntainliittojen keskussairaalat. — Kommunalförbundens centralsjukhus. — *Central hospitals of federations of communes.*

4 Kuntainliittojen aluesairaalat. — Kommunalförbundens kretssjukhus. — *Regional hospitals of federations of communes.*

5 Paikallissairaalat. — Lokala sjukhus. — *Local hospitals.*

A Kaupunkien. — Städernas. — *Of urban communes (towns).*

B Kauppaloiden. — Köpingarnas. — *Of urban communes (market towns).*

C Maalaiskuntien. — Landskommunernas. — *Of rural communes.*

D Kuntayhtymien tai kuntainliittojen. — Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens. — *Of federations of communes.*

6 Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

A Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat. — Norra Finlands forna kretssjukhus. — *Former regional hospitals in Northern Finland.*

B Muut sairaalat. — Övriga sjukhus. — *Other hospitals.*

7 Vapaaehtoisten järjestöjen ja muut yksityisten. — De frivilliga organisationernas och övriga privata. — *Of voluntary organizations and other private.*

a Varsinaiset sairaalat. — Egentliga sjukhus. — *Proper hospital.*

b Sairastuvat lyhytaikaisia sairauksia poteville. — Sjukstugor för kortvarigt sjuka. — *Nursing homes for short-term diseases.*

c Toipilaskodit. — Konvalescenthem. — *Convalescent homes.*

d Kuntouttamislaitokset. — Rehabiliteringsinstitut. — *Rehabilitation institutions.*

e Sairaskodit pitkäaikaisesti sairaille. — Sjukhem för långvarigt sjuka. — *Nursing homes for long-term diseases.*

f Kylpylaitokset. — Badsanatorier. — *Bathing establishments.*

g Luontaishoitolat. — Naturkuranstalter. — *Naturopathic establishments.*

[2]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 278. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1970 on 333, näistä 12 kuuluu piiriin n:o 2. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 278. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1970 är 333, därav 12 tillhör distriktet nr 2. — *Proper official number of beds is 278. The number of hospital beds on 31. 12. 1970 is 333, of which 12 belong to district no 2.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
3		**Oulun yliopist. keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Oulu*			
	1 A	Oulun lääninsairaala	714	26 095	255 498
	4	Raahen aluesairaala	120	5 486	42 876
	5 A	Oulun kaupunginsairaala	224	2 190	76 261
	5 C	Haapaveden kunnansairaala	8	353	3 633
	5 D	Gellmanin sairaala (Raahe)	48	274	16 847
	5 D	Oulaisten ja Vihannin kl:n sairaala (Oulainen)	28	1 306	10 815
	6 A	Kuusamon kunnansairaala	118	3 787	37 885
	6 A	Pudasjärven kunnansairaala	17	713	6 266
	6 A	Taivalkosken kunnansairaala	24	873	9 383
	7 a	Oulun Diakonissalaitoksen sairaala	55	1 059	15 686
	7 e	Kestilän vanhainkodin sairasosasto	10	19	4 121
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Iisalmen aluesairaala * (9)	10.6	518	4 593
	5 D	Kalajoen sairaala * (5)	7.1	189	1 744
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) * (5)	6.0	96	844
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	22	1 153
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 392.7**	**42 980**	**487 605**
4		**Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu** — *Central hospital district of Kainuu*			
	3	Kainuun keskussairaala (Kajaani)	290	11 302	102 255
	5 A	Kajaanin kaupunginsairaala	28	531	9 019
	5 C	Ristijärven kunnansairaala	28	538	9 165
	6 A	Hyrynsalmen kunnansairaala	20	377	4 000
	6 A	Kuhmon kunnansairaala	36	1 320	12 456
	6 A	Puolangan kunnansairaala	30	574	7 935
	6 A	Suomussalmen kunnansairaala	42	1 743	13 816
		Yhteensä — Summa — *Total*	**474.0**	**16 385**	**158 646**
		I Yhteensä — Summa — *Total*	**3 011.7**	**91 198**	**998 755**
		II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
5		**Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*			
	3	Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola) — Mellersta Österbottens centralsjukhus (Gamlakarleby) [3])	255	7 082	71 886
	5 A	Kokkolan kaupungin kulkutautisairaala — Gamlakarleby stads epidemisjukhus	18	377	5 376
	5 A	Libeckin sairaala (Kokkola) — Libecks sjukhus (Gamlakarleby)	32	672	9 235
	5 B	Haapajärven paikallissairaala	20	878	7 031
	5 C	Kannuksen kunnansairaala	23	668	8 926
	5 C	Nivalan paikallissairaala	34	1 492	14 545
	5 C	Reisjärven paikallissairaala	19	750	7 022
	5 C	Toholammin kunnansairaala	20	1 289	7 816
	5 D	Kalajoen sairaala [4])	38.9	1 695	16 671
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) [5])	15	242	2 109
	5 D	Vetelin ym. kuntien sairaala	32	1 388	12 338
	5 D	Ylivieskan seudun paikallissairaala (Ylivieska)	56	2 809	26 635
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Vasa centralsjukhus — Vaasan keskussairaala * (6)	1.3	26	263
	4	Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) * (6)	10.8	152	1 642
		Yhteensä — Summa — *Total*	**575.0**	**19 520**	**191 495**

[3]) Sairaalan sairaansijaluku on 258, näistä 3 kuuluu piiriin n:o 6. — Sjukhusets vårdplatsantal är 258, därav 3 tillhör distriktet nr 6. — *The number of hospital beds is 258, of which 3 belong to district no 6.*

[4]) Sairaalan sairaansijaluku on 46, näistä 7.1 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 46, därav 7.1 tillhör distriktet nr 3. — *The number of hospital beds is 46, of which 7.1 belong to district no 3.*

[5]) Sairaalan sairaansijaluku on 21, näistä 6 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 21, därav 6 tillhör distriktet nr 3. — *The number of hospital beds is 21, of which 6 belong to district no 3.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
6		**Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Vaasa*			
	3	Centralsjukhuset i Vasa — Vaasan keskussairaala [6])	362.2	12 094	122 882
	4	Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) [7])	171.2	4 478	49 499
	4	Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets kretssjukhus (Kristinestad) [8])	39.3	1 606	15 261
	5 A	Lokalsjukhuset i Jakobstad — Pietarsaaren paikallissairaala	24	138	9 190
	5 D	Närpes sjukhus — Närpiön sairaala	36	1 047	12 431
	5 D	Nykarleby sjukhus — Uudenkaarlepyyn sairaala	22	504	7 151
	5 D	Sydösterbottens sjukhus (Kristinestad) — Suupohjan sairaala (Kristiinankaupunki)	29	274	7 115
	5 D	Sjukhuset i Övermark kf — Ylimarkun kunnansairaala kl.	20	84	6 892
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola) — Mellersta Österbottens centralsjukhus (Gamlakarleby) * (5)	3.0	82	841
	3	Seinäjoen keskussairaala — Seinäjoki centralsjukhus * (7)	7.0	157	1 462
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	2.0	5	158
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	16	837
		Yhteensä — Summa — *Total*	**718.7**	**20 485**	**233 719**
7		**Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Seinäjoki*			
	3	Seinäjoen keskussairaala [9])	243	10 186	95 649
	4	Ähtärin seudun aluesairaala [10])	83	3 334	32 429
	5 A	Seinäjoen kaupungin synnytyslaitos	15	672	4 810
	5 B	Kurikan kunnansairaala	49	1 469	16 535
	5 B	Lapuan paikallissairaala	50	1 946	21 097
	5 C	Alajärven kunnansairaala	19	460	4 839
	5 C	Alavuden kunnansairaala	76	2 998	28 461
	5 C	Evijärven kunnansairaala	17	794	7 268
	5 C	Isojoen paikallissairaala	14	196	5 649
	5 C	Jalasjärven kunnansairaala	26	1 303	11 079
	5 C	Kauhajoen paikallissairaala	32	1 206	11 741
	5 C	Kauhavan synnytyslaitos	10	143	1 380
	5 C	Teuvan paikallissairaala (av. 3. 9. 1970)	21	213	2 495
	5 D	Ähtärin paikallissairaala	17	157	5 375
	5 D	Lappajärven seudun sairaala	45	1 193	10 345
	6 B	Jurvan sairaala (av. 27. 7. 1970)	27	147	3 257
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Vaasan keskussairaala — Centralsjukhuset i Vasa * (6)	2.5	347	3 535
	4	Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets kretssjukhus (Kristinestad) * (6)	80.7	2 509	24 163
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg * (21)	6.5	40	2 173
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	7	375
		Yhteensä — Summa — *Total*	**834.7**	**29 320**	**292 655**
8		**Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Keski-Suomi*			
	,3	Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	613	23 066	221 363
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) [11])	115.4	3 264	36 673
	5 A	Harjun sairaala (Jyväskylä)	132	454	45 077
	5 B	Äänekosken sairaala	29	1 197	14 123
	5 C	Joutsan kunnansairaala	21	536	7 914
	5 C	Jyväskylän mlk:n paikallissairaala, Kolun sairaala	51	277	17 877

[6]) Sairaalan sairaansijaluku on 366, näistä 2.5 kuuluu piiriin n:o 7 ja 1.3 piiriin n:o 5. — Sjukhusets vårdplatsantal är 366, därav 2.5 tillhör distriktet nr 7 och 1.3 distriktet nr 5. — *The number of hospital beds is 366, of which 2.5 belong to district no 7 and 1.3 to district no 5.*

[7]) Sairaalan sairaansijaluku on 182, näistä 0.8 kuuluu piiriin n:o 5. — Sjukhusets vårdplatsantal är 182, därav 0.8 tillhör distriktet nr 5. — *The number of hospital beds is 182, of which 0.8 belong to district no 5.*

[8]) Sairaalan sairaansijaluku on 120, näistä 80.7 kuuluu piiriin n:o 7. — Sjukhusets vårdplatsantal är 120, därav 80.7 tillhör distriktet nr 7. — *The number of hospital beds is 120, of which 80.7 belong to district no 7.*

[9]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 181. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1970 on 250, näistä 7.0 kuuluu piiriin n:o 6. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 181. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1970 är 250, därav 7.0 tillhör distriktet nr 6. — *Proper official number of beds is 181. The number of hospital beds on 31. 12. 1970 is 250, of which 7.0 belong to district no 6.*

[10]) Sairaalan sairaansijaluku on 84, näistä 1 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 84, därav 1 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 84, of which 1 belong to district no 8.*

[11]) Sairaalan sairaansijaluku on 126, näistä 5.9 kuuluu piiriin n:o 14 ja 4.7 piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 126, därav 5.9 tillhör distriktet nr 14 och 4.7 distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 126, of which 5.9 belong to district no 14 and 4.7 to district no 18.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 C	Jämsänkosken paikallissairaala	17	120	6 099
	5 C	Keuruun paikallissairaala	52	2 088	17 472
	5 C	Konneveden paikallissairaala	20	555	6 970
	5 C	Laukaan paikallissairaala	47	1 352	19 419
	5 C	Pihtiputaan kunnansairaala	42	1 122	10 626
	5 C	Saarijärven kunnansairaala	38	1 285	9 706
	5 C	Viitasaaren kunnansairaala	46	1 473	14 105
	5 D	Karstulan seudun kl:n sairaala	58	737	7 815
	5 D	Kivijärven seudun paikallissairaala	31	650	7 100
	7 d	Keski-Suomen hoitokoti (Jyväskylä)	28	385	8 103
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Mäntän aluesairaala * (14)	3.2	29	219
	4	Pieksämäen aluesairaala * (12)	6.3	194	2 372
	4	Ähtärin seudun aluesairaala * (7)	1.0	55	539
	5 D	Virtain seudun sairaala * (14)	2.0	83	817
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	4.0	25	1 452
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	3.0	23	1 197
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 359.9**	**38 970**	**457 038**
		II Yhteensä — Summa — *Total*	**3 488.3**	**108 295**	**1 174 907**
		III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
9		**Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Kuopio*			
	3	Kuopion keskussairaala	585	19 308	202 316
	4	Iisalmen aluesairaala [12])	115.4	4 142	39 716
	4	Varkauden seudun aluesairaala [13])	102.7	4 096	34 923
	5 A	Kuopion kaupungin sisätautisairaala	81	1 848	26 536
	5 A	Kuopion kaupungin synnytyssairaala	40	877	7 649
	5 A	Varkauden kaupunginsairaala	78	821	28 380
	5 B	Suonenjoen paikallissairaala	23	793	9 477
	5 C	Juankosken kunnansairaala	16	491	6 296
	5 C	Kaavin kunnansairaala	21	759	7 938
	5 C	Keiteleen kunnansairaala	15	686	6 641
	5 C	Kiuruveden paikallissairaala	56	1 661	18 676
	5 C	Leppävirran kunnan paikallissairaala	92	2 245	36 167
	5 C	Pielaveden paikallissairaala	28	944	8 330
	5 C	Rautalammin paikallissairaala	18	605	6 958
	7 e	Vaajasalon parantolat (Kuopio)	239	21	84 129
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Pieksämäen aluesairaala * (12)	6.3	182	2 219
	5 D	Nurmeksen seudun sairaala * (10)	4.2	58	602
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	7	371
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 521.6**	**39 544**	**527 324**
10		**Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*			
	3	Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	467	18 750	168 916
	5 A	Joensuun kaupunginsairaala	76	774	24 170
	5 B	Outokummun paikallissairaala	33	698	9 629
	5 C	Enon kunnansairaala	37	1 016	10 968
	5 C	Heinäveden kunnansairaala	18	485	5 413
	5 C	Ilomantsin kunnansairaala	21	569	6 825
	5 C	Ilomantsin synnytyslaitos (lop. toim. 31. 12. 70)	9	139	1 862
	5 C	Juuan paikallissairaala	25	1 185	11 127
	5 C	Kiteen paikallissairaala	16	409	6 035
	5 C	Liperin kunnansairaala	26	187	7 999

[12]) Sairaalan sairaansijaluku on 126, näistä 10.6 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 126, därav tillhör 10.6 distriktet nr 3. — *The number of hospital beds is 126, of which 10.6 belong to district no 3.*

[13]) Sairaalan sairaansijaluku on 120, näistä 2.7 kuuluu piiriin n:o 10, 11.9 piiriin n:o 11 ja 2.7 piiriin n:o 12. — Sjukhusets vårdplatsantal är 120, därav 2.7 tillhör distriktet nr 10, 11.9 distriktet nr 11 och 2.7 distriktet nr 12. — *The number of hospital beds is 120, of which 2.7 belong to district no 10, 11.9 to district no 11 and 2.7 to district no 12.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 C	Pielisjärven kunnan sisä- ja kulkutautisairaala	22	524	5 938
	5 D	Lieksan sairaala	61	1 684	16 378
	5 D	Nurmeksen seudun sairaala [14])	44.8	1 298	13 490
	7 b	Liperin ammattikoulun sairastupa (kesäkuukausina suljettu)	6	124	589
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	2.7	547	4 537
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	1.0	12	1 136
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	1.0	5	253
		Yhteensä — Summa — *Total*	**866.5**	**28 406**	**295 265**
11		**Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Savonlinna*			
	3	Savonlinnan keskussairaala [15])	251.5	7 661	90 035
	5 A	Savonlinnan kaupunginsairaala	23	257	8 353
	5 C	Joroisten paikallissairaala	14	657	6 762
	5 C	Kerimäen kunnansairaala	12	240	5 460
	5 C	Parikkalan paikallissairaala	14	373	5 393
	5 C	Rantasalmen kunnansairaala	20	434	7 826
	7 d	Punkaharjun kuntoutuslaitos	72	624	16 699
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	11.9	1 100	9 135
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	3.0	8	842
		Yhteensä — Summa — *Tota*	**421.4**	**11 354**	**150 505**
12		**Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Mikkeli*			
	3	Mikkelin keskussairaala [16])	285	9 764	104 698
	4	Pieksämäen aluesairaala [17])	105.4	2 589	31 594
	5 A	Mikkelin kaupunginsairaala	62	271	22 000
	5 C	Hirvensalmen paikallissairaala	16	439	6 306
	5 C	Juvan paikallissairaala	75	1 487	30 913
	5 C	Kangasniemen kunnansairaala	37	1 193	13 907
	5 C	Mäntyharjun paikallissairaala	41	1 069	14 793
	5 C	Puumalan paikallissairaala	16	489	6 628
	6 B	Ristiinan kulkutautisairaala	12	169	3 934
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Savonlinnan keskussairaala * (11)	1.5	62	725
	4	Varkauden seudun aluesairaala * (9)	2.7	204	1 696
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	4.0	26	1 588
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	4.0	20	1 061
		Yhteensä — Summa — *Total*	**661.6**	**17 782**	**239 843**
13		**Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra Saimens centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*			
	3	Etelä-Saimaan keskussairaala (Lappeenranta)	376	13 648	135 994
	5 A	Lauritsalan paikallissairaala (Lappeenranta)	20	35	7 116
	5 B	Imatran kauppalansairaala	102	648	34 176
	5 D	Imatran sairaala (Vuoksenniska)	89	3 470	33 785
	5 D	Lappeenrannan paikallissairaala	128	2 157	43 390

[14]) Sairaalan sairaansijaluku on 49, näistä 4.2 kuuluu piiriin n:o 9. — Sjukhusets vårdplatsantal är 49, därav 4.2 tillhör distriktet nr 9. — *The number of hospital beds is 49, of which 4.2 belong to district no 9.*

[15]) Sairaalan sairaansijaluku on 253, näistä 1.5 kuuluu piiriin n:o 12. — Sjukhusets vårdplatsantal är 253, därav 1.5 tillhör distriktet nr 12. — *The number of hospital beds is 253, of which 1.5 belong to district no 12.*

[16]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 276. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1970 on 300, näistä 15 kuuluu piiriin n:o 18. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 276. Sjukhusets vårdplatsantal den 31. 12. 1970 är 300, därav 15 tillhör distriktet nr 18. — *Proper official number of beds is 276. The number of hospital beds on 31. 12. 1970 is 300, of which 15 belong to district no 18.*

[17]) Sairaalan sairaansijaluku on 118, näistä 6.3 kuuluu piiriin n:o 9 ja 6.3 piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 118, därav tillhör 6.3 distriktet nr 9 och 6.3 distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 118, of which 6.3 belong to district no 9 and 6.3 to district no 8.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	6.7	13	855
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	44	2 271
		Yhteensä — Summa — *Total*	**727.7**	**20 015**	**257 587**
		III Yhteensä — Summa — *Total*	**4 198.8**	**117 101**	**1 470 524**
		IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
14		**Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Tampere*			
	3	Tampereen keskussairaala	969	39 062	352 769
	4	Mäntän aluesairaala [18])	76.8	3 799	28 656
	4	Valkeakosken sairaala [19])	154.3	4 040	41 665
	4	Vammalan aluesairaala [20])	74.2	2 113	22 073
	5 A	Tampereen kaupunginsairaala (Yleissairaalaosastoryhmät)	742	8 140	251 239
	5 C	Hämeenkyrön kunnansairaala	21	613	9 255
	5 C	Ikaalisten paikallissairaala	79	714	26 348
	5 C	Kihniön paikallissairaala	23	485	7 158
	5 C	Oriveden kunnansairaala	44	958	14 224
	5 C	Parkanon paikallissairaala	38	1 248	10 759
	5 C	Ruoveden kunnansairaala	46	1 132	19 082
	5 C	Urjalan kunnansairaala	25	853	8 476
	5 D	Nokian sairaala	71	2 526	22 190
	5 D	Vammalan paikallissairaala [21])	25	20	331
	5 D	Virtain seudun sairaala [22])	30	1 252	12 258
	7 a	Tampereen yksityissairaala	8	44	2 654
	7 d	Ikaalisten uusi kylpylä- ja kuntouttamislaitos	55	861	8 916
	7 d	Reumaliiton kuntouttamislaitos (Kangasala)	50	640	19 428
	7 e	Sotainvalidien sairaskoti Honkala (Hämeenkyrö)	34	36	10 607
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) * (8)	5 9	267	2 993
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	1.1	55	406
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) * (19)	4.5	93	944
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	19.2	40	3 163
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	14.0	83	4 308
		Yhteensä — Summa — *Total*	**2 610.0**	**69 074**	**879 902**
15		**Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Satakunta*			
	3	Satakunnan keskussairaala (Pori) [23])	420	13 784	133 431
	4	Rauman aluesairaala [24])	227.3	6 492	61 472
	5 A	Porin kaupunginsairaala	130	3 053	39 685
	5 C	Kokemäen kunnansairaala	41	1 171	11 137
	5 C	Merikarvian kunnansairaala	12	343	5 123
	5 D	Eva Ahlströmin sairaala (Noormarkku)	32	863	10 595
	5 D	Huittisten seudun sairaala	32	833	10 672
	5 D	Pohjois-Satakunnan sairaala (Kankaanpää)	43	1 790	16 749
	6 B	Rauman kulkutautisairaala	19	51	6 353

[18]) Sairaalan sairaansijaluku on 80, näistä 3.2 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 80, därav 3.2 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 80, of which 3.2 belong to district no 8.*

[19]) Sairaalan sairaansijaluku on 168, näistä 13.7 kuuluu piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 168, därav 13.7 tillhör distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 168, of which 13.7 belong to district no 19.*

[20]) Sairaalan sairaansijamäärä on 84, näistä 8.4 kuuluu piiriin n:o 15 ja 1.4 piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 84, därav 8.4 tillhör distriktet nr 15 och 1.4 distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 84, of which 8.4 belong to district no 15 and 1.4 to district no 16.*

[21]) Sairaalan sairaansijaluku on 32, näistä 7 kuuluu piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 32, därav 7 tillhör distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 32, of which 7 belong to district no 16.*

[22]) Sairaalan sairaansijaluku on 32, näistä 2 kuuluu piiriin n:o 8. — Sjukhusets vårdplatsantal är 32, därav 2 tillhör distriktet nr 8. — *The number of hospital beds is 32, of which 2 belong to district no 8.*

[23]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 216. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 216. — *Proper official number of beds is 216.*

[24]) Sairaalan sairaansijaluku on 231, näistä 3.7 kuuluu piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 231 därav 3.7 tillhör distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 231, of which 3.7 belong to district no 16.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala * (16)	3.8	389	3 656
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	17.2	564	5 218
	4	Vammalan aluesairaala * (14)	8.4	620	6 506
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	12.3	62	3 272
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	41	2 134
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 004.0**	**30 056**	**316 003**
16		**Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Turku*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus [25])	987.9	36 128	341 472
	4	Loimaan aluesairaala [26])	160.6	5 604	54 609
	4	Salon Aluesairaala	202	6 747	67 489
	4	Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	48	871	8 385
	5 A	Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	589	8 074	190 713
	5 C	Jokioisten kunnansairaala	30	74	10 557
	5 C	Laitilan kunnansairaala	20	656	7 905
	5 C	Perniön paikallissairaala	39	591	12 679
	5 C	Someron kunnansairaala	42	1 468	17 857
	5 D	Pöytyän paikallissairaala	28	566	7 628
	5 D	Uudenkaupungin seudun sairaala	30	1 526	11 960
	7 a	Dalsbruks sjukhus (Dragsfjärd)	12	146	2 508
	7 a	Pargas Sjukhus — Paraisten Sairaala	16	335	3 813
	7 a	Turun radiumkoti — Åbo radiumhem	78	844	24 404
	7 a	Åbo sjukhem — Turun sairaskoti	38	478	6 350
	7 c	Villa Kälkestad (Västanfjärd)	42	75	11 932
	7 f	Toivonlinnan kylpyparantola (Piikkiö)	80	473	6 420
	7 g	Kiiskisen luontaisparantola (Piikkiö)	33	615	7 529
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	4	Rauman aluesairaala * (15)	3.7	257	2 417
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) * (19)	13.5	520	5 303
	4	Vammalan aluesairaala * (14)	1.4	125	1 309
	5 D	Vammalan paikallissairaala * (14)	7.0	2	60
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Helsingfors) * (21)	10.0	20	1 721
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	11.0	68	3 516
		Yhteensä — Summa — *Total*	**2 522.1**	**66 263**	**808 536**
17		**Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt** *Central hospital district of Ahvenanmaa*			
	6 B	Ålands centralsjukhus (Mariehamn) — Ahvenanmaan keskussairaala (Maarianhamina) [27])	100	1 925	23 016
		Yhteensä — Summa — *Total*	**100.0**	**1 925**	**23 016**
		IV Yhteensä — Summa — *Total*	**6 236.1**	**167 318**	**2 027 457**
		V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
18		**Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Lahti*			
	5 A	Heinolan kaupunginsairaala	90	2 154	28 827
	5 A	Lahden kaupunginsairaala	553	10 347	184 576
	5 C	Asikkalan kunnansairaala	25	822	7 315
	5 C	Hartolan kunnansairaala	30	1 022	11 050
	5 C	Iitin kunnansairaala	41	1 073	16 543
	5 C	Kuhmoisten paikallissairaala	20	655	7 835
	5 C	Orimattilan kunnansairaala	63	2 221	21 102
	5 C	Padasjoen paikallissairaala	11	356	3 951
	5 C	Sysmän kunnansairaala	30	1 107	10 833

[25]) Sairaalan sairaansijaluku on 993, näistä 3.8 kuuluu piiriin n:o 15 ja 1.3 piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 993, därav 3.8 tillhör distriktet nr 15 och 1.3 distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 993, of which 3.8 belong to district no 15 and 1.3 to district no 19.*

[26]) Sairaalan sairaansijaluku on 180, näistä 17.2 kuuluu piiriin n:o 15, 1.1 piiriin n:o 14 ja 1.1 piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 180, därav 17.2 tillhör distriktet nr 15, 1.1 distriktet nr 14 och 1.1 distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 180, of which 17.2 belong to district no 15, 1.1 to district no 14 and 1.1 to district no 19.*

[27]) Sairaala toimii itsehallintosäännösten nojalla. — Sjukhusets verksamhet baserar sig på självstyrelsebestämmelse. — *The activity of the hospital is based on the autonomy regulations of the province.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	5 D	Hollolan, Nastolan, Kärkölän ja Kosken Hl. kunnansairaala (Lahti)	67	1 830	25 121
	7 a	Lahden Diakonissalaitoksen sairaala	12	180	5 675
	7 a	Lahden yksityissairaala	12	567	3 620
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) [28])	248	1 753	91 621
	7 g	Luontaishoitola Kauko Juntunen ja k:nit (Lahti)	15	157	1 877
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	3	Mikkelin keskussairaala * (12)	15.0	761	8 145
	4	Jokilaakson aluesairaala (Jämsä) * (8)	4.7	316	3 540
	4	Kuusankosken aluesairaala * (20)	11.0	222	3 079
	4	Riihimäen aluesairaala * (19)	5.8	202	1 897
	5 D	Lammin kl:n paikallissairaala * (19)	3.3	60	815
	5 D	Riihimäen paikallissairaala * (19)	2.6	6	385
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	20.3	113	5 632
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 279.7**	**25 924**	**443 439**
19		**Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Hämeenlinna*			
	3	Hämeenlinnan keskussairaala [29])	209	8 150	70 865
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) [30])	84	2 471	25 002
	4	Riihimäen aluesairaala [31])	178.2	2 891	27 565
	5 A	Hämeenlinnan kaupungin synnytyssairaala	50	543	17 129
	5 C	Janakkalan kunnansairaala	30	764	9 017
	5 C	Lopen paikallissairaala	27	755	9 491
	5 D	Lammin kl:n paikallissairaala [32])	11.7	328	5 104
	5 D	Riihimäen paikallissairaala [33])	57.4	245	14 029
	7 b	Kiipulasäätiön sairastupa (Janakkala)	5	70	328
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	2	Turun yliopistollinen keskussairaala * (16)	1.3	209	1 965
	4	Loimaan aluesairaala * (16)	1.1	60	546
	4	Valkeakosken sairaala * (14)	13.7	339	3 523
	5 D	Hyvinkään seudun sairaala * (21)	0.4	76	681
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	13.2	67	3 637
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	4.0	28	1 485
		Yhteensä — Summa — *Total*	**686.0**	**16 996**	**190 367**
20		**Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt** — *Central hospital district of Kotka*			
	3	Kotkan keskussairaala	389	13 455	138 866
	4	Keski-Kymen sairaala (Sippola)	80	2 864	27 827
	4	Kuusankosken aluesairaala [34])	232	4 295	59 778
	5 A	Kotkan kaupunginsairaala	197	2 311	57 262
	5 C	Elimäen kunnansairaala	45	973	17 030
	5 C	Virolahden kunnansairaala	14	284	4 391
	5 D	Haminan seudun sairaala	80	2 486	27 332
	5 D	Kymin-Karhulan paikallissairaala (Karhula)	138	1 561	29 901
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	5 D	Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Loviisa) * (21)	7.2	137	3 033
	6 B	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) * (21)	27.4	77	5 748
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	6.0	30	1 555
		Yhteensä — Summa — *Total*	**1 215.6**	**28 473**	**372 723**

[28]) Sairaalan sairaansijaluku 317, mistä kuntien osuus on 86, valtion 100, Kansaneläkelaitoksen 113, liikelaitosten 8 ja jakamattomia 10. Piiriin kuuluvien kuntien osuus on 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 317, därav är kommunernas andel 86, statens 100, Folkpensionsanstaltens 113, affärsföretagens 8 och odelade 10. Kommunernas vårdplatsandel i distriktet är 17. — *Number of hospital beds is 317, of which 86 beds belong to communes, 100 belong to State, 113 belong to the National Pensions Institute, 8 belong to private and 10 are undivided. Share of communes of district is 17.*

[29]) Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 134. — Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 134. — *Proper official number of beds is 134.*

[30]) Sairaalan sairaansijaluku on 102, näistä 4.5 kuuluu piiriin n:o 14 ja 13.5 piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 102 därav 4.5 tillhör distriktet nr 14 och 13.5 distriktet nr 16. — *The number of hospital beds is 102, of which 4.5 belong to district no 14 and 13.5 to district no 16.*

[31]) Sairaalan sairaansijaluku on 184, näistä 5.8 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 184, därav 5.8 tillhör distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 184, of which 5.8 belong to district no 18.*

[32]) Sairaalan sairaansijaluku on 15, näistä 3.3 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 15, därav 3.3 tillhör distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 15, of which 3.3 belong to district no 18.*

[33]) Sairaalan sairaansijaluku on 60, näistä 2.6 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 60, därav 2.6 tillhör distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 60, of which 2.6 belong to district no 18.*

[34]) Sairaalan sairaansijaluku on 243, näistä 11 kuuluu piiriin n:o 18. — Sjukhusets vårdplatsantal är 243, därav tillhör 11 distriktet nr 18. — *The number of hospital beds is 243, of which 11 belong to district no 18.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
21		**Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt** — *University central hospital district of Helsinki*			
	1 B	Kätilöopisto (Hki) — Barnmorskeinstitutet (Hfors)	284	11 548	98 623
	2	Helsingin yliopistollinen keskussairaala — Helsingfors universitetscentralsjukhus [35])	3 073	76 015	1 031 072
	4	Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	190	5 159	65 079
	4	Lohjan seudun aluesairaala	108	4 193	38 803
	4	Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	140	3 517	42 600
	5 A	Auroran sairaala (Hki) — Aurorasjukhuset (Hfors)	392	8 521	122 998
	5 A	Hangö stads sjukhus — Hangon kaupunginsairaala	64	925	19 265
	5 A	Kivelän sairaala (Hki) — Stengårds sjukhus (Hfors)	388	6 073	134 812
	5 A	Malmin sairaala (Hki) — Malms sjukhus (Hfors)	170	3 209	59 466
	5 A	Marian sairaala (Hki) — Maria sjukhus (Hfors)	399	5 677	129 451
	5 B	Espoon kauppalan paikallissairaala — Esbo köpings lokalsjukhus	157	4 008	56 761
	5 B	Karkkilan kauppalansairaala	26	717	10 347
	5 C	Helsingin mlk:n paikallissairaala (Hki) — Helsinge lk:s lokalsjukhus (Hfors)	87	1 585	27 590
	5 C	Ingå lokala sjukhus — Inkoon paikallissairaala	11	87	3 612
	5 C	Katriinan sairaala (Hgin mlk)— Katrinesjukhus (Helsinge kommun)	139	352	50 277
	5 C	Lapinjärven kunnansairaala	25	83	9 441
	5 C	Nurmijärven kunnan paikallissairaala	37	1 230	15 023
	5 C	Vihdin kunnansairaala	45	875	18 274
	5 C	Virkkalan sairaala (Lohjan mlk.) — Virkby sjukhus (Lojo lk.) (lop. toim. 30. 6. 70)	(20)	21	2 728
	5 D	Hyvinkään seudun sairaala [36])	101.6	4 251	38 268
	5 D	Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Loviisa) [37])	88.8	937	20 685
	6 B	Helsingin Lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [38])	70.4	361	32 744
	7 a	Aivovammasairaala (Hki) — Hjärninvalidsjukhuset (Hfors)	90	972	30 741
	7 a	Prof. O. A. Boijen sairaala (Hki) — Prof. O. A. Boijes sjukhus (Hfors)	29	1 921	7 713
	7 a	Eira sjukhus (Hfors) — Eiran sairaala (Hki)	55	1 310	10 955
	7 a	Helsingin Diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors	146	3 946	44 621
	7 a	Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Hki) — Invalidstiftelsens ortopediska sjukhus (Hfors)	275	3 578	77 518
	7 a	Sairaala Mehiläinen (Hki-Hfors)	91	4 064	22 181
	7 a	Sairaskoti Radium (Hki) — Sjukhemmet Radium (Hfors)	85	1 885	22 455
	7 a	Sanerva sairaala (Hki) — Sanerva sjukhus (Hfors)	30	400	9 529
	7 a	Sotainvalidien Veljesliiton Kaunialan sotavammasairaala (Kauniainen) — Krigsinvalidernas Brödraförbunds Kauniala krigsskadesjukhus (Grankulla)	112	137	36 753
	7 a	Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala (Hki) — Finlands Röda Kors plastiksjukhus (Hfors)	30	804	9 489
	7 a	Työterveyslaitoksen sairaala (Hki) — Institutets för arbetshygien sjukhus (Hfors) [39])	79	1 000	13 017
	7 a	Veikkolan parantola (Kirkkonummi)	70	565	25 235
	7 a	Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Hki) — Salus sjukhus (Hfors)	31	822	6 669
	7 b	Arkadian nuorisoklinikka (Hki)	9	706	1 457
	7 b	Helsingin ylioppilaiden terveydenhoitoaseman sairastupa — Helsingfors studenters hälsovårdsbyrås sjukstuga (lop. toim. 15. 5. 70)	(20)	152	961
	7 c	Ahtelan toipilaskoti (Sipoo) — Ahtela konvalescenthem (Sibbo)	35	270	11 525
	7 c	Kalliomaan Kaisankoti (Espoo)	34	597	10 397
	7 d	CP-avdelningen och polikliniken vid Barnavårdsinstitutet Folkhälsan (Hfors—Hki)	6	21	1 940
	7 d	Kuulovammaisten lasten kuntoutuskoti (Hki — Hfors)	5	130	1 105
	7 d	Käpylän kuntouttamislaitos (Hki) — Rehabiliteringsinstitutet i Kottby (Hfors)	75	400	24 594
	7 d	Sotainvalidien Veljesliiton Kaskisaaren kuntouttamislaitos (Hki) — Krigsinvalidernas Brödraförbunds Svedjeholmens rehabiliteringsanstalt (Hfors)	30	484	10 599

[35]) Lukuunottamatta psykiatrian klinikan 180 sairaansijaa, kts. mielisairaalat. — Exkl. psykiatriska klinikens 180 vårdplatser, se sinnessjukhusen. — *Excl. 180 beds of psychiatric clinic, see mental hospitals.*

[36]) Sairaalan sairaansijamäärä on 102, näistä 0.4 kuuluu piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 102, därav 0.4 tillhör distriktet nr 19. — *The number of hospital beds is 102, of which 0.4 belong to district no 19.*

[37]) Sairaalan sairaansijaluku on 96, näistä 7.2 kuuluu piiriin n:o 20. — Sjukhusets vårdplatsantal är 96, därav 7.2 tillhör distriktet nr 20. — *The number of hospital beds is 96, of which 7.2 belong to district no 20.*

[38]) Sairaalan sairaansijaluku on 200, näistä 129.6 kuuluu piirin ulkopuolelle. — Sjukhusets vårdplatsantal är 200, varav 129.6 tillhör övriga distrikt. — *The number of hospital beds is 200, of which 129.6 belong outside district.*

[39]) Tieto koskee 34-paikkaista sairasosastoa. — Uppgiften berör sjukavdelningen på 34 vårdplatser. — *Data refer to sick ward with 34 beds.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Piirin n:o Distrikt nr *District no*	Omistaja [1]) Ägare [1]) *Ownership* [1])	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
	7 e	Annankoti (Hki) — Annehemmet (Hfors)	22	14	8 003
	7 e	Antinkoti (Hki — Hfors)	82	180	31 547
	7 e	Sairaskoti Apollo (Hki) — Apollo sjukhem (Hfors)	55	46	21 150
	7 e	Eira sjukhem (Hfors) — Eiran sairaskoti (Hki)	34	22	10 652
	7 e	Helsingin juutalainen sairaala — Judiska sjukhuset i Helsingfors	15	12	4 850
	7 e	Kaivopuiston sairas- ja vanhainkoti (Hki) — Brunnsparkens sjuk- och ålderdomshem (Hfors)	35	51	23 275
	7 e	Katajanokan sairaskoti (Hki) — Skatuddens sjukhem (Hfors)	38	35	11 948
	7 e	Pakilan sairas- ja vanhainkoti (Hki — Hfors)	122	85	18 438
	7 f	Hopeaniemen kylpyparantola (Vihti)	40	919	11 129
	7 g	Luonnonhoitola Luontola (Vihti)	79	1 470	13 293
	7 g	Söderkullan Terveyskoti (Sipoo) — Söderkulla Hälsohem (Sibbo)	60	589	6 390
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — *Beds outside district*			
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) * (18)	5	37	1 899
		Yhteensä — Summa — *Total*	**7 899.8**	**166 968**	**2 569 947**
		V Yhteensä — Summa — *Total*	**11 081.1**	**238 361**	**3 576 476**
		Yleissairaalat yhteensä — Lasarettens summa — *All general hospitals*	**28 016**	**722 273**	**9 248 119**

* Piirin n:o. — Distrikt nr. — *District no.*

6.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* (Tiivistelmä — Sammandrag — *Summary*)

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
1970			
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*			
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lappi*	719.0	20 847	225 304
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi — *Central hospital district of Kemi*	426.0	10 986	127 200
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitets-centralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Oulu*	1 392.7	42 980	487 605
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu — *Central hospital district of Kainuu*	474.0	16 385	158 646
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 011.7**	**91 198**	**998 755**
1969	2 961.6	85 479	939 205
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*			
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*	575.0	19 520	191 495
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Vaasa*	718.7	20 485	233 719
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Seinäjoki*	834.7	29 320	292 655
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Keski-Suomi*	1 359.9	38 970	457 038
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 488.3**	**108 295**	**1 174 907**
1969	3 399.9	99 356	1 082 727
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*			
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kuopio*	1 521.6	39 544	527 324
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*	866.5	28 406	295 265
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Savonlinna*	421.4	11 354	150 505
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Mikkeli*	661.6	17 782	239 843
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*	727.7	20 015	257 587
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 198.8**	**117 101**	**1 470 524**
1969	4 176.3	113 513	1 447 141
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue—Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*			
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Tampere*	2 610.0	69 074	879 902
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Satakunta*	1 004.0	30 056	316 003
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentral-sjukhusdistrikt — *University central hospital district of Turku*	2 522.1	66 263	808 536
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Ahvenanmaa*	100.0	1 925	23 016
Yhteensä — Summa — *Total*	**6 236.1**	**167 318**	**2 027 457**
1969	5 964.5	154 493	1 921 594
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*			
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lahti*	1 279.7	25 924	443 439
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhus-distrikt — *Central hospital district of Hämeenlinna*	686.0	16 996	190 367
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kotka*	1 215.6	28 473	372 723
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitets-centralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Helsinki*	7 899.8	166 968	2 569 947
Yhteensä — Summa — *Total*	**11 081.1**	**238 361**	**3 576 476**
1969	10 703.7	228 685	3 467 229
Koko maa — Hela landet — *Whole country*	**28 016.0**	**722 273**	**9 248 119**
1969	27 206.0	681 526	8 857 896

6.1.2 Yleissairaaloiden erikoissairaansijat 31. 12. 1969
Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1969
Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1]	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [2]	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [3] Barnsjukdomar [3] *Pediatrics* [3]	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntatautidit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Valtion — Statens — *State hospitals*															
Oulun lääninsairaala	111	135	60	—	38	97	31	42	31	62	42	42	—	23	714
Kätilöpisto (Helsinki) — Barnmorskeinstitutet (Helsingfors)	—	—	145	—	105	34	—	—	—	—	—	—	—	—	284
Yhteensä — Summa — *Total*	**111**	**135**	**205**	—	**143**	**131**	**31**	**42**	**31**	**62**	**42**	**42**	—	**23**	**998**
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*															
Helsingin yliopistollinen keskussairaala — Helsingfors universitetscentralsjukhus	764	853	180	—	225	320	135	126	152	125	118	—	—	—	2 998
Turun yliopistollinen keskussairaala —Åbo universitetscentralsjukhus	168	191	72	—	92	188	60	45	58	50	51	—	—	—	975
Yhteensä — Summa — *Total*	**932**	**1 044**	**252**	—	**317**	**508**	**195**	**171**	**210**	**175**	**169**	—	—	—	**3 973**
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*															
Etelä-Saimaan keskussairaala (Lappeenranta)	93	91	46	—	29	47	15	15	—	40	—	—	—	—	376
Hämeenlinnan keskussairaala	54	60	38	—	14	28	6	9	—	—	—	—	—	—	209
Kainuun keskussairaala (Kajaani)	64	77	27	—	28	46	13	13	—	—	—	—	22	—	290
Kemin keskussairaala	45	44	22	—	18	27	13	—	—	—	—	—	—	—	169
Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola)	62	95	34	—	18	25	12	12	—	—	—	—	—	—	258
Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	105	208	52	—	35	90	32	18	—	52	—	—	—	23	615
Kotkan keskussairaala	115	124	25	—	31	48	23	23	—	—	—	—	—	—	389
Kuopion keskussairaala	128	194	48	—	41	124	26	24	—	—	—	—	—	—	585
Lapin keskussairaala (Rovaniemi)	61	96	35	—	23	84	15	19	—	—	—	—	—	—	333
Mikkelin keskussairaala	80	87	33	—	33	56	11	—	—	—	—	—	—	—	300
Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	134	115	54	—	33	60	21	25	—	—	—	—	—	—	442
Satakunnan keskussairaala (Pori)	132	129	16	—	22	30	14	20	—	—	—	—	—	—	363
Savonlinnan keskussairaala	64	87	32	—	17	26	10	17	—	—	—	—	—	—	253
Seinäjoen keskussairaala	53	120	—	—	22	25	10	20	—	—	—	—	—	—	250
Tampereen keskussairaala	263	283	112	—	72	126	36	36	—	—	—	—	—	—	928
Vaasan keskussairaala — Centralsjukhuset i Vasa	83	83	51	—	28	38	19	23	—	41	—	—	—	—	366
Ålands centralsjukhus — Ahvenanmaan keskussairaala	38	34	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 574**	**1 927**	**639**	—	**478**	**880**	**276**	**274**	—	**133**	—	—	**22**	**23**	**6 226**
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*															
Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	64	64	25	—	22	15	—	—	—	—	—	—	—	—	190
Iisalmen aluesairaala	48	42	[4] 36	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
Jokilaakson aluesairaala (Jämsä)	66	30	16	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
Kemijärven aluesairaala	30	31	[4] 12	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
Keski-Kymen sairaala (Sippola)	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	80
Kuusankosken aluesairaala	96	54	26	—	14	—	—	—	—	—	—	—	20	—	210
Lohjan seudun aluesairaala	49	37	16	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108
Loimaan aluesairaala	81	62	26	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180

[1]) Erikoislääkärin hoitamia. — Med specialläkare. — *With specialist.*

[2]) Yleislääkärin hoitamia. — Utan specialläkare. — *Without specialist.*

[3]) Lastentauteihin on v. 1969 sisällytetty lasten neurologia ja lapsipsykiatria. — Barnsjukdomarna år 1969 inkluderar barnneurologi och barnpsykiatri. — *Paediatrics includes in 1969 child neurology and child psychiatry.*

[4]) Naistentautien ja synnytysosasto. — Avdelning för kvinnosjukdomar och förlossning. — *Department for gynaecology and obstetrics.*

6.1.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1]	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [2]	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [3] Barnsjukdomar [3] *Pediatrics* [3]	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntataudit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa)	30	30	15	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85
Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari)	57	66	27	—	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	182
Mäntän aluesairaala	29	25	[4] 26	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
Pieksämäen aluesairaala	33	33	20	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118
Raahen aluesairaala	32	32	24	—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	—	120
Rauman aluesairaala	75	70	25	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	188
Riihimäen aluesairaala	24	27	13	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Salon Aluesairaala	61	74	23	—	20	24	—	—	—	—	—	—	—	—	202
Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets sjukhus (Kristinestad)	45	35	20	—	10	—	5	5	—	—	—	—	—	—	120
Valkeakosken sairaala	35	31	28	—	33	—	—	—	—	—	—	—	10	—	137
Vammalan aluesairaala	30	30	14	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
Varkauden seudun aluesairaala	35	35	22	—	10	18	—	—	—	—	—	—	—	—	120
Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	48	40	20	—	17	15	—	—	—	—	—	—	—	—	140
Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	—	—	18	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	48
Ähtärin seudun aluesairaala	32	33	10	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 000**	**881**	**476**	—	**279**	**118**	**5**	**5**	—	—	—	—	**46**	**66**	**2 876**
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*															
Auroran sairaala (Helsinki) — Aurorasjukhuset (Helsingfors)	138	88	—	—	—	166	—	—	—	—	—	—	—	—	392
Haminan seudun sairaala (Hamina)	30	30	[4] 20	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
Hatanpään sairaala (Tampere)	72	79	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	180
Heinolan kaupunginsairaala	30	30	12	—	11	—	—	—	—	—	—	—	7	—	90
Helsingin mlk:n paikallissairaala (Hki) — Helsinge lk:s lokalsjukhus (H:fors)	52	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	72
Hyvinkään seudun sairaala	42	36	14	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102
Imatran sairaala (Vuoksenniska)	36	28	[4] 25	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
Kivelän sairaala (Helsinki) — Stengårds sjukhus (Helsingfors)	334	—	—	—	—	—	32	22	—	—	—	—	—	—	388
Kotkan kaupunginsairaala	80	68	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	13	—	197
Kuopion kaup:n sisätautisairaala	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	81
Kuopion kaupungin synnytyssairaala	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Kymin-Karhulan paikallissairaala (Karhula)	74	32	[4] 32	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	138
Lahden kaupunginsairaala	272	83	36	—	35	50	—	31	—	—	—	11	—	—	518
Lappeenrannan paikallissairaala	64	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128
Lieksan sairaala [2]	30	16	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
Malmin sairaala (Helsinki)—Malms sjukhus (Helsingfors)	74	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170
Marian sairaala (Helsinki) — Maria sjukhus (Helsingfors)	221	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	399
Nokian sairaala	24	30	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
Oulun kaupunginsairaala	75	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	[5] 50	188
Porin kaupunginsairaala	61	32	16	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124
Pyynikin sairaala (Tampere)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	120
Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	371	95	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	589
Jakamattomat sairaalat [6] — Odelade sjukhus [6] — *Non-specialized hospitals* [6]	—	—	—	341	—	—	—	—	—	—	—	—	36	4 553	4 930
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 151**	**997**	**286**	**356**	**124**	**245**	**32**	**53**	—	—	—	**19**	**281**	**4 603**	**9 147**

[5] Kroonikkojen sairaansijoja. — Vårdplatser för kroniker. — *Beds for chronics.*

[6] Sairaala ei ole jaettu erikoisalojen osastoihin. — Sjukhuset är inte delat i specialavdelningar. — *Hospital is not divided into special departments.*

6.1.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1]	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [2]	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [3] Barnsjukdomar [3] *Pediatrics* [3]	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntataudit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Muut kunnalliset sairaalat [7]) — **Övriga kommunala sjukhus** [7]) — *Other communal hospitals* [7])															
Helsingin Lastenlinna — Barnets Borg (Helsingfors)	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	200
Kuusamon kunnansairaala [2])	33	33	—	20	13	—	—	—	—	—	—	—	—	[5]) 19	118
Jakamattomat sairaalat [6]) — Odelade sjukhus [6]) — *Non-specialized hospitals* [6])	—	—	—	74	—	—	—	—	—	—	—	—	39	419	532
Yhteensä — Summa — *Total*	**33**	**33**	—	**94**	**13**	**200**	—	—	—	—	—	—	**39**	**438**	**850**
Yksityiset — Privata — *Private*															
Aivovammasairaala (Helsinki) — Hjärninvalidsjukhuset (H:fors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	—	—	90
Allergiasairaala (Helsinki) — Allergisjukhuset (Helsingfors)	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Prof. O. A. Boijen sairaala (Helsinki) Prof. O. A. Boijes sjukhus (Helsingfors)	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Helsingin diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors	77	25	—	—	20	—	—	—	—	—	—	24	—	—	146
Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Helsinki) — Invalidstiftelsens ortopediska sjukhus (Helsingfors)	—	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	275
Lahden diakonissalaitoksen sairaala	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Oulun diakonissalaitoksen sairaala	46	30	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	82
Reumasäätiön sairaala (Heinola)	227	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	317
Sairaskoti Radium (Helsinki) — Sjukhemmet Radium (H:fors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	—	—	—	—	85
Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Helsinki) — Salus sjukhus (Helsingfors)	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Sanerva sairaala (Helsinki) — Sanerva sjukhus (Helsingfors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[8]) 30	—	—	30
Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala (Helsinki) — Finlands Röda Kors plastiksjukhus(H:fors)	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Turun Radiumkoti — Åbo radiumhem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	—	—	—	—	78
Vaajasalon parantolat (Kuopio)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	239	—	—	—	239
Veikkolan parantola(Kirkkonummi)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[8]) 70	—	—	70
Jakamattomat sairaalat [6]) — Odelade sjukhus [6]) — *Non-specialized hospitals* [6])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 547	1 547
Yhteensä — Summa — *Total*	**468**	**450**	—	—	**49**	—	—	**6**	—	**163**	**329**	**124**	—	**1 547**	**3 136**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**6 269**	**5 467**	**1 858**	**450**	**1 403**	**2 082**	**539**	**551**	**241**	**533**	**540**	**185**	**388**	**6 700**	**27 206**
1968	5 898	5 240	1 811	527	1 282	1 990	509	521	246	521	493	224	382	6 275	25 919
1967	5 719	4 985	1 694	590	1 154	1 834	451	485	246	452	493	224	423	6 081	24 831
1966	5 444	4 683	1 546	742	1 115	1 799	443	525	223	458	429	224	469	5 913	24 013
1965	4 920	4 449	1 533	757	1 068	1 715	420	521	222	402	454	303	529	5 850	23 143
1964	4 897	4 317	1 430	876	1 089	1 740	410	531	231	402	387	124	626	4 900	21 960

[7]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

[8]) Neurologian ja psykiatrian sairaansijoja. — Vårdplatser för neurologi och psykiatri. — *Beds for neurology and psychiatry.*

6.1.2 Yleissairaaloiden erikoissairaansijat 31. 12. 1970
Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1970
Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1]	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [2]	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [3] Barnsjukdomar [3] *Pediatrics* [3]	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- och könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntataudit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Valtion — Statens — *State hospitals*															
Oulun lääninsairaala	111	135	60	—	38	97	31	42	31	62	42	42	—	23	714
Kätilöopisto (Helsinki) — Barnmorskeinstitutet (Helsingfors)	—	—	145	—	105	34	—	—	—	—	—	—	—	—	284
Yhteensä — Summa — *Total*	**111**	**135**	**205**	—	**143**	**131**	**31**	**42**	**31**	**62**	**42**	**42**	—	**23**	**998**
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*															
Helsingin yliopistollinen keskussairaala — Helsingfors universitetscentralsjukhus	839	853	164	—	241	320	135	126	152	125	118	—	—	—	3 073
Turun yliopistollinen keskussairaala —Åbo universitetscentralsjukhus	168	213	72	—	88	188	60	45	58	50	51	—	—	—	993
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 007**	**1 066**	**236**	—	**329**	**508**	**195**	**171**	**210**	**175**	**169**	—	—	—	**4 066**
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*															
Etelä-Saimaan keskussairaala (Lappeenranta)	93	91	46	—	29	47	15	15	—	40	—	—	—	—	376
Hämeenlinnan keskussairaala	54	60	38	—	14	28	6	9	—	—	—	—	—	—	209
Kainuun keskussairaala (Kajaani)	64	77	27	—	28	46	13	13	—	—	—	—	22	—	290
Kemin keskussairaala	45	44	22	—	18	27	13	15	—	—	—	—	—	—	184
Keski-Pohjanmaan keskussairaala (Kokkola)	62	95	34	—	18	25	12	12	—	—	—	—	—	—	258
Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	103	208	52	—	35	90	32	18	—	52	—	—	—	23	613
Kotkan keskussairaala	115	124	25	—	31	48	23	23	—	—	—	—	—	—	389
Kuopion keskussairaala	128	194	48	—	41	124	26	24	—	—	—	—	—	—	585
Lapin keskussairaala (Rovaniemi)	61	96	35	—	23	84	15	19	—	—	—	—	—	—	333
Mikkelin keskussairaala	80	87	33	—	33	56	11	—	—	—	—	—	—	—	300
Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	99	135	54	—	33	60	21	25	20	—	20	—	—	—	467
Satakunnan keskussairaala (Pori)	132	129	56	—	39	30	14	20	—	—	—	—	—	—	420
Savonlinnan keskussairaala	64	87	32	—	17	26	10	17	—	—	—	—	—	—	253
Seinäjoen keskussairaala	53	120	—	—	22	25	10	20	—	—	—	—	—	—	250
Tampereen keskussairaala	263	283	121	—	72	126	36	36	—	32	—	—	—	—	969
Vaasan keskussairaala — Centralsjukhuset i Vasa	83	83	51	—	28	38	19	23	—	41	—	—	—	—	366
Ålands centralsjukhus — Ahvenanmaan keskussairaala	38	34	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 537**	**1 947**	**688**	—	**495**	**880**	**276**	**289**	**20**	**165**	**20**	—	**22**	**23**	**6 362**
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*															
Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	64	64	25	—	22	15	—	—	—	—	—	—	—	—	190
Iisalmen aluesairaala	48	42	[4] 36	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
Jokilaakson aluesairaala (Jämsä)	66	30	16	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
Kemijärven aluesairaala	30	31	[4] 12	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
Keski-Kymen sairaala (Sippola)	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	80
Kuusankosken aluesairaala	95	84	26	—	14	24	—	—	—	—	—	—	—	—	243
Lohjan seudun aluesairaala	49	37	16	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108
Loimaan aluesairaala	81	62	26	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180

[1]) Erikoislääkärin hoitamia. — Med specialläkare. — *With specialist.*

[2]) Yleislääkärin hoitamia. — Utan specialläkare. — *Without specialist.*

[3]) Lastentauteihin on v. 1970—69 sisällytetty lasten neurologia ja lapsipsykiatria. — Barnsjukdomarna åren 1970—69 inkluderar barnneurologi och barnpsykiatri. — *Paediatrics includes in 1970—69 child neurology and child psychiatry.*

[4]) Naistentautien ja synnytysosasto. — Avdelning för kvinnosjukdomar och förlossning. — *Department for gynaecology and obstetrics.*

6.1.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1]	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [2]	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [3] Barnsjukdomar [3] *Pediatrics* [3]	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- och könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntataudit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa)	32	32	23	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102
Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari)	57	66	27	—	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	182
Mäntän aluesairaala	29	25	[4] 26	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
Pieksämäen aluesairaala	33	33	20	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118
Raahen aluesairaala	32	32	24	—	16	—	—	—	—	—	—	—	16	—	120
Rauman aluesairaala	75	79	25	—	24	28	—	—	—	—	—	—	—	—	231
Riihimäen aluesairaala	64	64	24	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	184
Salon Aluesairaala	61	74	23	—	20	24	—	—	—	—	—	—	—	—	202
Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets sjukhus (Kristinestad)	45	35	20	—	10	—	5	5	—	—	—	—	—	—	120
Valkeakosken sairaala	60	47	28	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168
Vammalan aluesairaala	30	30	14	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
Varkauden seudun aluesairaala	35	35	22	—	10	18	—	—	—	—	—	—	—	—	120
Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	48	40	20	—	17	15	—	—	—	—	—	—	—	—	140
Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	—	—	18	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	48
Ähtärin seudun aluesairaala	32	33	10	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 066**	**975**	**495**	—	**311**	**170**	**5**	**5**	—	—	—	—	**16**	**66**	**3 109**
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*															
Auroran sairaala (Helsinki) — Aurorasjukhuset (Helsingfors)	138	88	—	—	—	166	—	—	—	—	—	—	—	—	392
Haminan seudun sairaala (Hamina)	30	30	[4] 20	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
Heinolan kaupunginsairaala	30	30	12	—	11	—	—	—	—	—	—	—	7	—	90
Helsingin mlk:n paikallissairaala (Hki) — Helsinge lk:s lokalsjukhus (H:fors)	55	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	87
Hyvinkään seudun sairaala	42	36	14	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102
Imatran sairaala (Vuoksenniska)	36	28	[4] 25	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
Kivelän sairaala (Helsinki) — Stengårds sjukhus (Helsingfors)	334	—	—	—	—	—	32	22	—	—	—	—	—	—	388
Kotkan kaupunginsairaala	80	68	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	13	—	197
Kuopion kaup:n sisätautisairaala	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	81
Kuopion kaupungin synnytyssairaala	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Kymin-Karhulan paikallissairaala (Karhula)	74	32	[4] 32	—	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	138
Lahden kaupunginsairaala	272	96	56	—	46	41	—	31	—	—	—	11	—	—	553
Lappeenrannan paikallissairaala	64	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128
Lieksan sairaala [2]	30	16	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
Malmin sairaala (Helsinki)—Malms sjukhus (Helsingfors)	74	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170
Marian sairaala (Helsinki) — Maria sjukhus (Helsingfors)	221	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	399
Nokian sairaala	24	30	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
Oulun kaupunginsairaala	102	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	[5] 50	224
Porin kaupunginsairaala	86	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130
Tampereen kaupunginsairaala	514	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	742
Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	371	95	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	589
Jakamattomat sairaalat [6] — Odelade sjukhus [6] — *Non-specialized hospitals* [6]	—	—	—	260	—	—	—	—	—	—	—	—	36	4 420	4 716
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 648**	**1 059**	**299**	**275**	**120**	**207**	**32**	**53**	—	—	—	**23**	**281**	**4 470**	**9 467**

[5] Kroonikkojen sairaansijoja. — Vårdplatser för kroniker. — *Beds for chronics.*

[6] Sairaala ei ole jaettu erikoisalojen osastoihin. — Sjukhuset har inte delats i specialavdelningar. — *Hospital is not divided into special departments.*

6.1.2 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Sisätaudit Inremedicin *Internal medicine*	Kirurgia Kirurgi *Surgery*	Synnytys Förlossning *Obstetrics* A [1])	Synnytys Förlossning *Obstetrics* B [8])	Naistentaudit Kvinnosjukdomar *Gynaecology*	Lastentaudit [8]) Barnsjukdomar [8]) *Pediatrics* [8])	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar *Ear, nose and throat diseases*	Silmätaudit Ögonsjukdomar *Ophthalmology*	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- och könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	Sädehoito Strålbehandling *Radiotherapy*	Neurologia Neurologi *Neurology*	Psykiatria Psykiatri *Psychiatry*	Tartuntataudit Smittsamma sjukdomar *Communicable diseases*	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser *Non-specialized beds*	Yhteensä Summa *Total*
Muut kunnalliset sairaalat [7]) — Övriga kommunala sjukhus [7]) — *Other communal hospitals* [7])															
Helsingin Lastenlinna — Barnets Borg (Helsingfors)	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	200
Kuusamon kunnansairaala [2])	33	33	—	20	13	—	—	—	—	—	—	—	—	[5]) 19	118
Jakamattomat sairaalat [6]) — Odelade sjukhus [6]) — *Non-specialized hospitals* [6])	—	—	—	74	—	—	—	—	—	—	—	—	31	446	551
Yhteensä — Summa — *Total*	**33**	**33**	—	**94**	**13**	**200**	—	—	—	—	—	—	**31**	**465**	**869**
Yksityiset — Privata — *Private*															
Aivovammasairaala (Helsinki) — Hjärninvalidsjukhuset (H:fors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	—	—	90
Prof. O.A. Boijen sairaala (Helsinki) Prof. O. A. Boijes sjukhus (Helsingfors)	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Helsingin diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors	87	26	—	—	13	—	—	—	—	—	—	20	—	—	146
Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Helsinki) — Invalidstiftelsens ortopediska sjukhus (Helsingfors)	—	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	275
Lahden diakonissalaitoksen sairaala	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Oulun diakonissalaitoksen sairaala	26	23	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	55
Reumasäätiön sairaala (Heinola)	227	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	317
Sairaskoti Radium (Helsinki) — Sjukhemmet Radium (H:fors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	—	—	—	—	85
Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Helsinki) — Salus sjukhus (Helsingfors)	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Sanerva sairaala (Helsinki) — Sanerva sjukhus (Helsingfors)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[8]) 30	—	—	30
Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala (Helsinki) — Finlands Röda Kors plastiksjukhus(H:fors)	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Turun Radiumkoti — Åbo radiumhem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	—	—	—	—	78
Vaajasalon parantolat (Kuopio)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	239	—	—	—	239
Veikkolan parantola (Kirkkonummi)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[8]) 70	—	—	70
Jakamattomat sairaalat [6]) — Odelade sjukhus [6]) — *Non-specialized hospitals* [6])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 658	**1 658**
Yhteensä — Summa — *Total*	**383**	**444**	—	—	**42**	—	—	**6**	—	**163**	**329**	**120**	—	**1 658**	**3 145**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**6 785**	**5 659**	**1 923**	**369**	**1 453**	**2 096**	**539**	**566**	**261**	**565**	**560**	**185**	**350**	**6 705**	**28 016**
1969	6 269	5 467	1 858	450	1 403	2 082	539	551	241	533	540	185	388	6 700	27 206
1968	5 898	5 240	1 811	527	1 282	1 990	509	521	246	521	493	224	382	6 275	25 919
1967	5 719	4 985	1 694	590	1 154	1 834	451	485	246	452	493	224	423	6 081	24 831
1966	5 444	4 683	1 546	742	1 115	1 799	443	525	223	458	429	224	469	5 913	24 013
1965	4 920	4 449	1 533	757	1 068	1 715	420	521	222	402	454	303	529	5 850	23 143

[7]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

[8]) Neurologian ja psykiatrian sairaansijoja. — Vårdplatser för neurologi och psykiatri. — *Beds for neurology and psychiatry.*

6.1.3 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden sairaansijat sairaanhoitoalueittain erikoisalan mukaan 31. 12. 1969
Lasarettens vårdplatser i centralsjukhusdistrikten sjukvårdsområdesvis enligt specialområde den 31. 12. 1969
Specialized beds of general hospitals by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969

Erikoisala Specialområde *Speciality*	Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue Norra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Northern Finland*				
	Lapin keskussairaalapiiri Lapplands centralsjukhusdistrikt	Kemin keskussairaalapiiri Kemi centralsjukhusdistrikt	Oulun yliop. keskussairaalapiiri Uleåborgs univ. centralsjukhusdistrikt	Kainuun keskussairaalapiiri Kajnuu centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
1969					
Sisätaudit — Inremedicin — *Internal medicine*	88.8	47.9	303.1	64.0	503.8
Niistä — Därav — *Of which:*					
Reumataudit — Reumatiska sjukdomar — *Rheumatic diseases*	—	0.7	2.1	—	2.8
Allergiset taudit — Allergiska sjukdomar — *Allergical diseases*	—	—	—	—	—
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	—	—	—	—	—
Munuaishoitoa varten — För njursjukdomar — *For kidney diseases*	—	—	6.0	—	6.0
Kirurgia — Kirurgi — *Surgery*	123.5	47.8	234.4	77.0	482.7
Niistä — Därav — *Of which:*					
Yleiskirurgia — Allmän kirurgi — *General surgery*	97.5	47.5	233.5	77.0	455.5
Ortopedia — Ortopedi — *Orthopedics*	—	0.3	0.9	—	1.2
Rintakirurgia — Thoraxkirurgi — *Thoraxsurgery*	—	—	—	—	—
Neurokirurgia — Neurokirurgi — *Neurosurgery*	—	—	—	—	—
Plastiikkakirurgia — Plastikkirurgi — *Plastic surgery*	—	—	—	—	—
Lapsikirurgia — Barnkirurgi — *Child surgery*	26.0	—	—	—	26.0
Synnytys — Förlossning — *Obstetrics*	82.7	38.3	156.0	45.0	322.0
Naistentaudit — Kvinnosjukdomar — *Gynaecology*	22.2	18.8	67.0	28.0	136.0
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Pediatrics*	81.0	30.0	97.0	46.0	254.0
Niistä — Därav — *Of which:*					
Lapsipsykiatria — Barnpsykiatri — *Child psychiatry*	—	—	25.0	—	25.0
Lasten neurologia — Barnneurologi — *Child neurology*	—	—	—	—	—
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- och strupsjukdomar — *Ear, nose and throat diseases*	14.5	13.5	31.0	13.0	72.0
Niistä — Därav — *Of which:*					
Foniatria — Foniatri — *Phoniatrics*	—	—	—	—	—
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology*	18.3	0.7	48.0	13.0	80.0
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- och könssjukdomar — *Skin and venereal diseases*	—	—	31.0	—	31.0
Sädehoito — Strålbehandling — *Radiotherapy*	—	—	62.0	—	62.0
Neurologia — Neurologi — *Neurology*	—	—	42.0	—	42.0
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	—	—	42.0	—	42.0
Tartuntataudit — Epidemiska sjukdomar — *Communicable diseases*	—	—	43.0	22.0	65.0
Jakamattomat — Odelade — *Non-specialized* [2]	288.0	188.0	227.1	166.0	869.1
Yhteensä — Summa — *Total*	**719.0**	**385.0**	**1 383.6**	**474.0**	**2 961.6**
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti [3] — Vårdplatser per 1 000 invånare [3] — *Beds per 1 000 inhabitants* [3]	5.5	4.4	5.3	4.4	5.0
1968	5.2	4.1	5.3	2.7	4.6

[1]) Kaatumataudin sairaansijoja. — Epilepsivårdplatser. — *Beds for epilepsy.*
[2]) Sairaala ei ole jaettu erikoisalojen osastoihin. — Sjukhuset är inte delat i specialavdelningar. — *Hospital is not divided into special departments.*
[3]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

6.1.3 1969

Länsi-Suomen sairaanhoitoalue Västra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Western Finland*					Itä-Suomen sairaanhoitoalue Östra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Eastern Finland*					
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt	Vaasan keskussairaalapiiri Vasa centralsjukhusdistrikt	Seinäjoen keskussairaalapiiri Seinäjoki centralsjukhusdistrikt	Keski-Suomen keskussairaalapiiri Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*	Kuopion keskussairaalapiiri Kuopio centralsjukhusdistrikt	Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri Norra Karelens centralsjukhusdistrikt	Savonlinnan keskussairaalapiiri Nyslotts centralsjukhusdistrikt	Mikkelin keskussairaalapiiri S:t Michels centralsjukhusdistrikt	Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri Södra Saimens centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
66.8	153.7	113.9	170.4	504.8	275.4	165.5	67.1	110.2	197.3	815.5
—	2.1	0.7	2.2	5.0	0.7	0.7	—	2.9	4.3	8.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100.3	159.4	173.1	238.7	671.5	264.6	132.1	89.9	115.1	184.7	786.4
100.3	158.5	172.8	134.9	566.5	264.3	131.8	89.9	114.0	183.0	783.0
—	0.9	0.3	80.8	82.0	0.3	0.3	—	1.1	1.7	3.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	23.0	23.0	—	—	—	—	—	—
90.3	94.3	112.3	118.9	415.8	141.7	86.7	34.0	50.3	76.0	383.7
19.4	46.5	37.0	48.9	151.8	51.3	33.2	17.9	60.9	29.0	192.3
26.3	55.1	31.1	94.0	206.5	139.4	61.4	30.7	57.7	53.7	342.9
—	0.9	2.9	1.8	5.6	10.0	0.5	1.3	1.8	3.0	16.6
—	0.4	1.3	0.8	2.5	—	0.2	0.6	0.8	1.3	2.9
12.0	20.9	13.1	32.0	78.0	26.0	21.0	9.9	10.6	15.0	82.5
—	—	—	6.0	6.0	—	—	—	—	—	—
12.0	25.2	22.8	18.0	78.0	24.0	25.0	16.9	0.1	15.0	81.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0.1	40.6	0.3	52.0	93.0	—	—	—	—	40.0	40.0
—	—	—	—	—	[1]) 239.0	—	—	—	—	239.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18.0	—	—	—	18.0	10.0	18.0	—	12.0	—	40.0
250.9	119.0	281.0	531.6	1 182.5	350.4	298.6	155.0	247.0	122.0	1 173.0
596.1	**714.7**	**784.6**	**1 304.5**	**3 399.9**	**1 521.8**	**841.5**	**421.4**	**663.9**	**727.7**	**4 176.3**
5.0	4.3	3.8	5.3	4.6	5.8	4.3	5.1	5.6	5.4	5.2
2.9	4.3	3.7	5.0	4.1	5.7	4.2	4.1	5.6	5.4	5.1

6.1.3 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Erikoisala Specialområde *Speciality*	Lounais-Suomen sairaanhoitoalue Sydvästra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of South-Western Finland*				
	Tampereen keskussairaalapiiri Tammerfors centralsjukhusdistrikt	Satakunnan keskussairaalapiiri Satakunta centralsjukhusdistrikt	Turun yliop. keskussairaalapiiri Åbo univ. centralsjukhusdistrikt	Ahvenanmaan keskussairaalapiiri Ålands centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
1969					
Sisätaudit — Inremedicin — *Internal medicine*	461.3	279.1	687.4	38.0	1 465.8
Niistä — Därav — *Of which:*					
Reumataudit — Reumatiska sjukdomar — *Rheumatic diseases*	10.0	4.3	7.9	—	22.2
Allergiset taudit — Allergiska sjukdomar — *Allergical diseases*	—	—	—	—	—
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	—	—	—	—	—
Munuaishoitoa varten — För njursjukdomar — *For kidney diseases*	—	—	10.0	—	10.0
Kirurgia — Kirurgi — *Surgery*	479.0	238.1	475.2	34.0	1 226.3
Niistä — Därav — *Of which:*					
Yleiskirurgia — Allmän kirurgi — *General surgery*	475.0	236.3	381.3	34.0	1 126.6
Ortopedia — Ortopedi — *Orthopedics*	4.0	1.7	3.1	—	8.8
Rintakirurgia — Thoraxkirurgi — *Thoraxsurgery*	—	—	19.0	—	19.0
Neurokirurgia — Neurokirurgi — *Neurosurgery*	—	—	22.0	—	22.0
Plastiikkakirurgia — Plastikkirurgi — *Plastic surgery*	—	—	—	—	—
Lapsikirurgia — Barnkirurgi — *Child surgery*	—	0.1	49.8	—	49.9
Synnytys — Förlossning — Obstetrics	193.6	94.4	202.4	14.0	504.4
Naistentaudit — Kvinnosjukdomar — *Gynaecology*	129.5	56.4	123.7	14.0	323.6
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Pediatrics*	174.2	42.5	201.6	—	418.3
Niistä — Därav — *Of which:*					
Lapsipsykiatria — Barnpsykiatri — *Child psychiatry*	8.7	5.5	18.5	—	32.7
Lasten neurologia — Barnneurologi — *Child neurology*	3.8	2.5	8.8	—	15.1
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- och strupsjukdomar — *Ear, nose and throat diseases*	36.0	14.1	59.8	—	109.9
Niistä — Därav — *Of which:*					
Foniatria — Foniatri — *Phoniatrics*	—	—	—	—	—
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology*	36.0	20.1	44.8	—	100.9
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- och könssjukdomar — *Skin and venereal diseases*	—	0.1	57.8	—	57.9
Sädehoito — Strålbehandling — *Radiotherapy*	—	0.1	127.8	—	127.9
Neurologia — Neurologi — *Neurology*	—	0.1	50.8	—	50.9
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	—	—	—	—	—
Tartuntataudit — Epidemiska sjukdomar — *Communicable diseases*	129.2	27.0	68.0	—	224.2
Jakamattomat — Odelade — *Non-specialized* [2])	830.6	125.0	398.8	—	1 354.4
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 469.4**	**897.0**	**2 498.1**	**100.0**	**5 964.5**
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti [3]) — Vårdplatser per 1 000 invånare [3]) *Beds per 1 000 inhabitants* [3])	6.2	3.8	6.1	4.6	5.6
1968	6.0	3.6	5.9	4.9	5.4

[4]) Näistä 90 reumaortopedian sairaansijaa. — Av dessa 90 reumaortopedivårdplatser. — *Of which 90 beds for rheumatic orthopedics.*

[5]) Näistä 151 naistentautien ja synnytysosaston sairaansijaa, jakamatta. — Av dessa 151 vårdplatser på avdelningar för kvinnosjukdomar och

[6]) Näistä 100 neurologian ja psykiatrian sairaansijaa. — Av dessa 100 vårdplatser för neurologi och psykiatri. — *Of which 100 beds for neurology and*

[7]) Taulussa 6.1.2 on HYKS:n ja TYKS:n lapsikirurgian sairaansijat sisällytetty lastentautien sairaansijoihin. — I tabellen 6.1.2 har HUCS's och *Central Hospitals included in pediatric beds,*

6.1.3 1969

Etelä-Suomen sairaanhoitoalue Södra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Southern Finland*					Yhteensä Summa *Total*	Erikoisalojen sairaansijat keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Specialvårdplatser per 1 000 av medelfolkmängden *Specialized beds per 1 000 mean population*					
Lahden keskussairaalapiiri Lahtis centralsjukhusdistrikt	Hämeenlinnan keskussairaalapiiri Tavastehus centralsjukhusdistrikt	Kotkan keskussairaalapiiri Kotka centralsjukhusdistrikt	Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri Helsingfors univ. centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*		1969	1968	1967	1966	1965	1964
502.9	108.9	395.0	1 972.3	2 979.1	6 269	1.36	1.27	1.24	1.19	1.08	1.08
177.6	2.9	4.3	3.6	188.4	227	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.06
—	—	—	75.0	75.0	75	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
—	—	—	96.0	96.0	96	0.02	0.02	0.02	0.01	—	—
—	—	—	21.0	21.0	37	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00
192.2	115.5	307.2	1 807.2	2 422.1	[7]) 5 589	1.21	1.14	1.08	1.02	0.97	0.97
121.8	114.3	305.5	861.8	1 403.4	4 335	0.94	0.89	0.84	0.80	0.74	0.75
70.4	1.1	1.7	528.4	601.6	[4]) 697	0.15	0.15	0.16	0.15	0.15	0.15
—	—	—	158.0	158.0	177	0.04	0.04	0.04	0.02	0.02	0.02
—	—	—	91.0	91.0	113	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
—	—	—	30.0	30.0	30	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
—	0.1	—	138.0	138.1	[7]) 237	0.05	0.03	0.02	0.02	0.02	0.03
68.8	65.6	117.0	430.7	682.1	[5]) 2 308	0.50	0.51	0.50	0.50	0.50	0.51
49.1	35.9	80.4	433.9	599.3	1 403	0.30	0.28	0.25	0.24	0.23	0.24
73.1	41.4	75.4	548.4	738.3	[7]) 1 960	0.42	0.43	0.41	0.40	0.38	0.38
21.1	6.0	12.3	61.7	101.1	181	0.04	0.03	0.03	0.03	0.02	..
4.1	2.6	5.5	39.1	51.3	71.8	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	..
0.5	6.1	23.0	167.0	196.6	539	0.12	0.11	0.10	0.10	0.09	0.09
—	—	—	—	—	6	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31.0	9.1	23.0	148.0	211.1	551	0.12	0.11	0.11	0.11	0.11	0.12
—	0.1	—	152.0	152.1	241	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
—	0.1	—	210.0	210.1	533	0.12	0.11	0.10	0.10	0.09	0.09
—	0.1	—	208.0	208.1	540	0.12	0.10	0.10	0.08	0.09	0.09
11.0	—	—	132.0	143.0	[6]) 185	0.04	0.05	0.05	0.05	0.07	0.02
7.9	0.8	32.1	—	40.8	388	0.08	0.08	0.09	0.10	0.12	0.14
300.3	123.7	131.0	1 566.0	2 121.0	6 700	1.45	1.36	1.32	1.29	1.28	1.08
1 236.8	**507.3**	**1 184.1**	**7 775.5**	**10 703.7**	**27 206**	**5.88**	**5.60**	**5.39**	**5.24**	**5.07**	**4.83**
6.5	3.6	6.0	7.9	7.1	5.9	.	.	.	.	.	.
6.5	3.6	5.6	7.7	6.9	5.6	.	.	.	.	.	.

förlossning, odelade. — *Of which 151 common beds for gynaecology and obstetrics.*

psychiatry.

ÅUCS's vårdplatser för barnkirurgi inkluderats i vårdplatser för barnsjukdomar. — *In table 6.1.2 are child surgery beds of Helsinki and Turku University*

6.1.3 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden sairaansijat sairaanhoitoalueittain erikoisalan mukaan 31. 12. 1970
Lasarettens vårdplatser i centralsjukhusdistrikten sjukvårdsområdesvis enligt specialområde den 31. 12. 1970
Specialized beds of general hospitals by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970

Erikoisala Specialområde *Speciality*	Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue Norra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Northern Finland*				
	Lapin keskussairaalapiiri Lapplands centralsjukhusdistrikt	Kemin keskussairaalapiiri Kemi centralsjukhusdistrikt	Oulun yliop. keskussairaalapiiri Uleåborgs univ. centralsjukhus-distrikt	Kainuun keskussairaalapiiri Kainuu centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
1970					
Sisätaudit — Inremedicin — *Internal medicine*	88.8	47.9	310.2	64.0	510.9
Niistä — Därav — *Of which:*					
Reumataudit — Reumatiska sjukdomar — *Rheumatic diseases*	—	0.7	2.1	—	2.8
Allergiset taudit — Allergiska sjukdomar — *Allergical diseases*	—	—	—	—	—
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	—	—	—	—	—
Munuaishoitoa varten — För njursjukdomar — *For kidney diseases*	—	—	6.0	—	6.0
Kirurgia — Kirurgi — *Surgery*	123.5	47.8	227.4	77.0	475.7
Niistä — Därav — *Of which:*					
Yleiskirurgia — Allmän kirurgi — *General surgery*	97.5	47.5	226.5	77.0	448.5
Ortopedia — Ortopedi — *Orthopedics*	—	0.3	0.9	—	1.2
Rintakirurgia — Thoraxkirurgi — *Thoraxsurgery*	—	—	—	—	—
Neurokirurgia — Neurokirurgi — *Neurosurgery*	—	—	—	—	—
Plastiikkakirurgia — Plastikkirurgi — *Plastic surgery*	—	—	—	—	—
Lapsikirurgia — Barnkirurgi — *Child surgery*	26.0	—	—	—	26.0
Synnytys — Förlossning — *Obstetrics*	82.7	36.3	165.0	45.0	329.0
Naistentaudit — Kvinnosjukdomar — *Gynaecology*	22.2	18.8	67.0	28.0	136.0
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Pediatrics*	81.0	30.0	97.0	46.0	254.0
Niistä — Därav — *Of which:*					
Lapsipsykiatria — Barnpsykiatri — *Child psychiatry*	—	—	25.0	—	25.0
Lasten neurologia — Barnneurologi — *Child neurology*	—	—	—	—	—
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- och strupsjukdomar — *Ear, nose and throat diseases*	14.5	13.5	31.0	13.0	72.0
Niistä — Därav — *Of which:*					
Foniatria — Foniatri — *Phoniatrics*	—	—	—	—	—
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology*	18.3	15.7	48.0	13.0	95.0
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- och könssjukdomar — *Skin and venereal diseases*	—	—	31.0	—	31.0
Sädehoito — Strålbehandling — *Radiotherapy*	—	—	62.0	—	62.0
Neurologia — Neurologi — *Neurology*	—	—	42.0	—	42.0
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	—	—	42.0	—	42.0
Tartuntataudit — Epidemiska sjukdomar — *Communicable diseases*	—	—	43.0	22.0	65.0
Jakamattomat — Odelade — *Non-specialized* [2]	288.0	216.0	227.1	166.0	897.1
Yhteensä — Summa — *Total*	**719.0**	**426.0**	**1 392.7**	**474.0**	**3 011.7**
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti [3] — Vårdplatser per 1 000 invånare [3] — *Beds per 1 000 inhabitants* [3]	6.0	5.2	5.5	4.6	5.4
1969	5.5	4.4	5.3	4.4	5.0

[1]) Kaatumataudin sairaansijoja. — Epilepsivårdplatser — *Beds for epilepsy.*
[2]) Sairaalaa ei ole jaettu erikoisalan osastoihin. — Sjukhuset är inte delat i specialavdelningar. — *Hospital is not divided into special departments.*
[3]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

6.1.3 1970

Länsi-Suomen sairaanhoitoalue Västra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Western Finland*					Itä-Suomen sairaanhoitoalue Östra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Eastern Finland*					
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt	Vaasan keskussairaalapiiri Vasa centralsjukhusdistrikt	Seinäjoen keskussairaalapiiri Seinäjoki centralsjukhusdistrikt	Keski-Suomen keskussairaalapiiri Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*	Kuopion keskussairaalapiiri Kuopio centralsjukhusdistrikt	Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri Norra Karelens centralsjukhusdistrikt	Savonlinnan keskussairaalapiiri Nyslotts centralsjukhusdistrikt	Mikkelin keskussairaalapiiri S:t Michels centralsjukhusdistrikt	Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri Södra Saimens centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
64.9	154.8	114.7	169.1	503.5	275.3	130.5	67.1	109.5	197.3	779.7
—	2.1	0.7	2.2	5.0	0.7	0.7	—	2.9	4.3	8.6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
98.1	161.0	173.7	239.4	672.2	264.6	152.1	89.9	114.4	184.7	805.7
98.1	160.1	173.4	135.6	567.2	264.3	151.8	89.9	113.3	183.0	802.3
—	0.9	0.3	80.8	82.0	0.3	0.3	—	1.1	1.7	3.4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	23.0	23.0	—	—	—	—	—	—
74.4	82.9	112.6	119.2	389.1	141.6	86.7	34.0	50.1	71.0	383.4
18.8	46.9	37.2	49.6	152.5	51.3	33.2	17.9	60.2	29.0	191.6
25.8	55.6	31.1	94.0	206.5	139.4	61.4	30.7	57.7	53.7	342.9
—	0.8	2.6	1.6	5.0	10.0	0.4	1.2	1.6	2.6	15.8
—	0.5	1.6	1.0	3.1	—	0.3	0.7	1.0	1.7	3.7
12.0	20.8	13.2	32.0	78.0	26.0	21.0	9.9	10.6	15.0	82.5
—	—	—	6.0	6.0	—	—	—	—	—	—
12.0	25.1	22.9	18.0	78.0	24.0	25.0	16.9	0.1	15.0	81.0
—	—	—	—	—	—	20.0	—	—	—	20.0
0.1	40.6	0.3	52.0	93.0	—	—	—	—	40.0	40.0
—	—	—	—	—	[1] 239.0	20.0	—	—	—	259.0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18.0	—	—	—	18.0	10.0	18.0	—	12.0	—	40.0
250.9	131.0	329.0	586.6	1 297.5	350.4	298.6	155.0	247.0	122.0	1 173.0
575.0	**718.7**	**834.7**	**1 359.9**	**3 488.3**	**1 521.6**	**866.5**	**421.4**	**661.6**	**727.7**	**4 198.8**
5.0	4.6	4.2	5.7	4.9	5.9	4.5	5.2	5.7	5.5	5.4
5.0	4.3	3.8	5.3	4.6	5.8	4.3	5.1	5.6	5.4	5.2

6.1.3 Jatk. — Forts. — *Cont.*

Erikoisala Specialområde *Specialty*	Lounais-Suomen sairaanhoitoalue Sydvästra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of South-Western Finland* Tampereen keskussairaalapiiri Tammerfors centralsjukhusdistrikt	Satakunnan keskussairaalapiiri Satakunta centralsjukhusdistrikt	Turun yliop. keskussairaalapiiri Åbo univ. centralsjukhusdistrikt	Ahvenanmaan keskussairaalapiiri Ålands centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*
1970					
Sisätaudit — Inremedicin — *Internal medicine*	925.4	307.5	685.2	38.0	1 956.1
Niistä — Därav — *Of which:*					
Reumataudit — Reumatiska sjukdomar — *Rheumatic diseases*	10.0	4.3	7.9	—	22.2
Allergiset taudit — Allergiska sjukdomar — *Allergical diseases*	—	—	—	—	—
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	—	—	—	—	—
Munuaishoitoa varten — För njursjukdomar — *For kidney diseases*	—	0.1	9.9	—	10.0
Kirurgia — Kirurgi — *Surgery*	522.0	262.3	494.9	34.0	1 313.2
Niistä — Därav — *Of which:*					
Yleiskirurgia — Allmän kirurgi — *General surgery*	518.0	260.4	401.1	34.0	1 213.5
Ortopedia — Ortopedi — *Orthopedics*	4.0	1.7	3.1	—	8.8
Rintakirurgia — Thoraxkirurgi — *Thoraxsurgery*	—	—	19.0	—	19.0
Neurokirurgia — Neurokirurgi — *Neurosurgery*	—	—	22.0	—	22.0
Plastiikkakirurgia — Plastikkirurgi — *Plastic surgery*	—	—	—	—	—
Lapsikirurgia — Barnkirurgi — *Child surgery*	—	0.2	49.7	—	49.9
Synnytys — Förlossning — *Obstetrics*	202.5	99.6	202.7	14.0	518.8
Naistentaudit — Kvinnosjukdomar — *Gynaecology*	129.5	65.2	119.9	14.0	328.6
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Pediatrics*	145.2	70.4	201.7	—	417.3
Niistä — Därav — *Of which:*					
Lapsipsykiatria — Barnpsykiatri — *Child psychiatry*	7.7	4.9	18.0	—	30.6
Lasten neurologia — Barnneurologi — *Child neurology*	4.8	3.1	10.2	—	18.1
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- och strupsjukdomar — *Ear, nose and throat diseases*	36.0	14.2	59.7	—	109.9
Niistä — Därav — *Of which:*					
Foniatria — Foniatri — *Phoniatrics*	—	—	—	—	—
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology*	36.0	20.2	44.8	—	101.0
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- och könssjukdomar — *Skin and venereal diseases*	—	0.2	57.7	—	57.9
Sädehoito — Strålbehandling — *Radiotherapy*	32.0	0.2	127.8	—	160.0
Neurologia — Neurologi — *Neurology*	—	0.2	50.7	—	50.9
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	—	—	—	—	—
Tartuntataudit — Epidemiska sjukdomar — *Communicable diseases*	120.0	19.0	68.0	—	207.0
Jakamattomat — Odelade — *Non-specialized* [2]	461.4	145.0	409.0	—	1 015.4
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 610.0**	**1 004.0**	**2 522.1**	**100.0**	**6 236.1**
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti [3] — Vårdplatser per 1 000 invånare [3] — *Beds per 1 000 inhabitants* [3]	6.6	4.3	6.2	4.9	5.9
1969	6.2	3.8	6.1	4.6	5.6

[1]) Näistä 90 reumaortopedian sairaansijaa. — Av dessa 90 reumaortopedivårdplatser. — *Of which 90 beds for rheumatic orthopedics.*

[2]) Näistä 151 naistentautien ja synnytysosaston sairaansijaa, jakamatta. — Av dessa 151 vårdplatser på avdelningar för kvinnosjukdomar och

[3]) Näistä 100 neurologian ja psykiatrian sairaansijaa. — Av dessa 100 vårdplatser för neurologi och psykiatri. — *Of which 100 beds for neurology*

[4]) Taulussa 6.1.2 on HYKS:n ja TYKS:n lastenkirurgian sairaansijat sisällytetty lastentautien sairaansijoihin. — I tabellen 6.1.2 har HUCS's och *Central Hospitals included in pediatric beds.*

6.1.3 1970

Etelä-Suomen sairaanhoitoalue Södra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of Southern Finland*					Yhteensä Summa *Total*	Erikoisalojen sairaansijat keskiväkiluvun 1 000:tta kohti Specialvårdplatser per 1 000 av medelfolkmängden *Specialized beds per 1 000 mean population*					
Lahden keskussairaalapiiri Lahtis centralsjukhusdistrikt	Hämeenlinnan keskussairaalapiiri Tavastehus centralsjukhusdistrikt	Kotkan keskussairaalapiiri Kotka centralsjukhusdistrikt	Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri Helsingfors univ. centralsjukhusdistrikt	Yhteensä Summa *Total*		1970	1969	1968	1967	1966	1965
504.2	151.1	394.1	1 985.4	3 034.8	6 785	1.47	1.36	1.27	1.24	1.19	1.08
177.6	2.9	4.3	3.6	188.4	227	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
—	—	—	75.0	75.0	75	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
—	—	—	96.0	96.0	96	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	—
—	—	—	21.0	21.0	37	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00
207.9	154.2	335.8	1 816.3	2 514.2	[7]) 5 781	1.26	1.21	1.14	1.08	1.02	0.97
137.5	153.0	334.1	870.9	1 495.5	4 527	0.98	0.94	0.88	0.84	0.80	0.74
70.4	1.1	1.7	524.4	597.6	[4]) 693	0.15	0.15	0.15	0.16	0.15	0.15
—	—	—	158.0	158.0	177	0.04	0.04	0.04	0.04	0.02	0.02
—	—	—	95.0	95.0	117	0.03	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01
—	—	—	30.0	30.0	30	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
—	0.1	—	138.0	138.1	[7]) 237	0.05	0.05	0.03	0.02	0.02	0.02
79.2	82.7	115.8	394.0	671.7	[5]) 2 292	0.50	0.50	0.51	0.50	0.50	0.50
60.8	60.2	80.4	442.9	644.3	1 453	0.32	0.30	0.28	0.25	0.24	0.23
65.2	41.4	98.3	548.4	753.3	[7]) 1 974	0.43	0.42	0.43	0.41	0.40	0.38
20.1	5.3	11.0	58.2	94.6	171	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03	0.02
5.1	3.3	6.8	42.6	57.8	82.7	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01
0.5	6.1	23.0	167.0	196.6	539	0.12	0.12	0.11	0.10	0.10	0.09
—	—	—	—	—	6	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31.0	9.0	23.0	148.0	211.0	566	0.12	0.12	0.11	0.11	0.11	0.11
—	0.1	—	152.0	152.1	261	0.06	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
—	—	—	210.0	210.0	565	0.12	0.12	0.11	0.10	0.10	0.09
—	0.1	—	208.0	208.1	560	0.12	0.12	0.10	0.10	0.08	0.09
11.0	—	—	132.0	143.0	[6]) 185	0.04	0.04	0.05	0.05	0.05	0.07
7.0	—	13.0	—	20.0	350	0.08	0.08	0.08	0.09	0.10	0.12
312.9	181.1	132.2	1 695.8	2 322.0	6 705	1.46	1.45	1.36	1.32	1.29	1.28
1 279.7	**686.0**	**1 215.6**	**7 899.8**	**11 081.1**	**28 016**	**6.08**	**5.88**	**5.60**	**5.39**	**5.24**	**5.07**
6.8	4.9	6.3	8.1	7.4	6.1	.	.	.	.	.	.
6.5	3.6	6.0	7.9	7.1	5.9	.	.	.	.	.	.

förlossning, odelade. — *Of which 151 common beds for gynaecology and obstetrics.*
and psychiatry.
ÅUCS's vårdplatser för barnkirurgi inkluderats i vårdplatser för barnsjukdomar. — *In table 6.1.2 are child surgery beds of Helsinki and Turku University*

6.1.4 Yleissairaaloiden sairaansijat omistajan mukaan sairaanhoitoalueittain ja keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1969
Lasarettvårdplatser enligt ägaren sjukvårdsområdesvis och centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1969
Beds of general hospitals by ownership, hospital region and central hospital district on 31. 12. 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Keskiväkiluku 1969 [1]) Medelfolkmängd 1969 [1]) *Mean population 1969* [1])	1. Valtion — Staten — *State hospitals*	2—3. Yliopistolliset keskussairaalat ja keskussairaalat Universitetscentralsjukhus och centralsjukhus *University central hospitals and central hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	4. Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*											
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt	131 357	—	321.0	114.3	11.9	194.8	73.0	—	36.5	36.5	43.0
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi	88 117	—	181.0	93.7	—	87.3	—	—	—	—	132.0
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt	262 039	714.0	—	—	—	—	130.5	61.2	—	69.3	285.1
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu	107 060	—	290.0	69.0	—	221.0	—	—	—	—	56.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**588 573**	**714.0**	**792.0**	**277.0**	**11.9**	**503.1**	**203.5**	**61.2**	**36.5**	**105.8**	**516.1**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*											
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt	118 410	—	256.3	137.4	12.2	106.7	16.9	6.5	—	10.4	322.9
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt	165 328	—	372.2	187.4	—	184.8	206.5	95.9	—	110.6	131.0
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt	204 044	—	245.5	50.0	35.0	160.5	161.6	—	14.5	147.1	370.0
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt	247 768	—	615.0	250.3	38.1	326.6	123.5	—	68.3	55.2	531.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**735 550**	—	**1 489.0**	**625.1**	**85.3**	**778.6**	**508.5**	**102.4**	**82.8**	**323.3**	**1 354.9**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*											
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt	264 278	—	585.0	299.8	14.7	270.5	224.6	137.9	6.4	80.3	472.2
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt	195 940	—	442.0	119.0	42.0	281.0	2.7	—	—	2.7	388.8
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt	82 448	—	251.5	76.2	—	175.3	11.9	—	—	11.9	83.0
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt	118 196	—	286.5	118.0	—	168.5	110.4	57.7	—	52.7	247.0
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhusdistrikt	135 079	—	376.0	171.2	83.9	120.9	—	—	—	—	339.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**795 941**	—	**1 941.0**	**784.2**	**140.6**	**1 016.2**	**349.6**	**195.6**	**6.4**	**147.6**	**1 530.0**

A. Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	B. Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	C. Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	D. Kuntayhtymät ja kl:t — Kommunsammansluttningar och kf — *Federations of communes* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	6. Muut kunnalliset sairaalat [2]) Övriga kommunala sjukhus [2]) *Other communal hospitals* [2])	A. Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat Norra Finlands forna kretssjukhus *Former regional hospitals in Northern Finland* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	B. Muut sairaalat — Övriga sjukhus — *Other hospitals* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	7. Vapaaehtoiset järjestöt ja muut yksityiset Frivilliga organisationer och övriga privata *Voluntary organisations and other private* Niistä — Därav — *Of which:* Vapaaehtoiset järjestöt Frivilliga organisationer *Voluntary organisations*	Muut yksityiset — Övriga privata — *Other private*	Yhteensä Summa *Total*	Sairaansijoja yhteensä 1 000 asukasta kohti Vårdplatserna summa per 1 000 invånare *Total per 1 000 inhabitants* 1969	1968
43.0	—	—	—	—	—	—	277.0	277.0	—	—	277.0	—	—	—	—	5.0	5.0	—	719.0	5.5	5.2
39.0	—	32.0	61.0	25.0	—	36.0	47.0	47.0	—	—	47.0	—	—	—	—	25.0	1.0	24.0	385.0	4.4	4.1
188.0	—	8.0	89.1	24.5	20.2	44.4	159.0	159.0	—	—	159.0	—	—	—	—	95.0	95.0	—	1 383.6	5.3	5.3
28.0	—	28.0	—	—	—	—	128.0	128.0	—	—	128.0	—	—	—	—	—	—	—	474.0	4.4	2.7
298.0	—	**68.0**	**150.1**	**49.5**	**20.2**	**80.4**	**611.0**	**611.0**	—	—	**611.0**	—	—	—	—	**125.0**	**101.0**	**24.0**	**2 961.6**	**5.0**	**4.6**
65.0	20.0	96.0	141.9	—	50.0	91.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	596.1	5.0	2.9
24.0	—	36.0	71.0	18.0	—	53.0	2.0	—	—	—	—	2.0	2.0	—	—	3.0	3.0	—	714.7	4.3	4.3
15.0	99.0	194.0	62.0	—	—	62.0	6.5	—	—	—	—	6.5	—	—	6.5	1.0	1.0	—	784.6	3.8	3.7
132.0	29.0	318.0	52.0	—	—	52.0	4.0	—	—	—	—	4.0	1.0	—	3.0	31.0	31.0	—	1 304.5	5.3	5.0
236.0	**148.0**	**644.0**	**326.9**	**18.0**	**50.0**	**258.9**	**12.5**	—	—	—	—	**12.5**	**3.0**	—	**9.5**	**35.0**	**35.0**	—	**3 399.9**	**4.6**	**4.1**
199.0	23.0	246.0	4.2	—	—	4.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240.0	240.0	—	1 521.8	5.8	5.7
76.0	33.0	174.0	105.8	—	22.0	83.8	1.0	—	—	—	—	1.0	—	—	1.0	7.0	7.0	—	841.5	4.3	4.2
23.0	—	60.0	—	—	—	—	3.0	—	—	—	—	3.0	1.0	—	2.0	72.0	72.0	—	421.4	5.1	4.1
62.0	—	185.0	—	—	—	—	16.0	—	—	—	—	16.0	2.0	—	14.0	4.0	4.0	—	663.9	5.6	5.6
20.0	102.0	—	217.0	114.2	65.0	37.8	6.7	—	—	—	—	6.7	3.1	3.1	0.5	6.0	6.0	—	727.7	5.4	5.4
380.0	**158.0**	**665.0**	**327.0**	**114.2**	**87.0**	**125.8**	**26.7**	—	—	—	—	**26.7**	**6.1**	**3.1**	**17.5**	**329.0**	**329.0**	—	**4 176.3**	**5.2**	**5.1**

6.1.4 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Keskiväkiluku 1969 [1]) Medelfolkmängd 1969 [1]) *Mean population 1969* [1])	1. Valtion — Statens — *State hospitals*	2—3. Yliopistolliset keskussairaalat ja keskussairaalat Universitetscentralsjukhus och centralsjukhus *University central hospitals and central hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	4. Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of South-Western Finland*											
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt	396 364	—	928.0	518.8	65.5	343.7	290.0	92.8	39.5	157.7	1 071.2
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt ..	235 239	—	364.3	206.9	31.7	125.7	203.4	122.3	—	81.1	284.0
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt	412 101	—	[3]) 972.4	620.7	75.1	276.6	430.9	126.5	18.0	286.4	786.8
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt	21 580	—	100.0	29.1	—	70.9	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 065 284**	—	**2 364.7**	**1 375.5**	**172.3**	**816.9**	**924.3**	**341.6**	**57.5**	**525.2**	**2 142.0**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*											
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt	189 499	—	15.0	4.0	—	11.0	16.2	—	—	16.2	898.3
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt .	139 452	—	210.3	119.4	—	90.9	155.4	95.6	—	59.8	119.4
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt	195 968	—	389.0	180.2	106.6	102.2	280.5	55.0	82.0	143.5	481.2
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt	990 459	284.0	[4]) 2 998.0	2 258.5	311.1	428.4	438.0	135.0	23.0	280.0	2 105.1
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 515 378**	**284.0**	**3 612.3**	**2 562.1**	**417.7**	**632.5**	**890.1**	**285.6**	**105.0**	**499.5**	**3 604.0**
Koko maa—Hela landet—*Whole country*	**4 700 726**	**998.0**	**10 199.0**	**5 623.9**	**827.8**	**3 747.3**	**2 876.0**	**986.4**	**288.2**	**1 601.4**	**9 147.0**
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti — Vårdplatser per 1 000 invånare — *Beds per 1 000 inhabitants*	·	0.21	2.17	2.89	2.04	1.59	0.61	0.51	0.71	0.68	1.94
1968	·	0.23	2.00	2.81	1.96	1.38	0.57	0.44	0.72	0.64	1.89

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*
[2]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*
[3]) Turun yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Åbo universitets vårdplatser. — *Incl. beds of Finnish University of Turku.*
[4]) Helsingin yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Helsingfors universitets vårdplatser. — *Incl. beds of University of Helsinki.*

A. Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	B. Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	C. Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	D. Kuntayhtymät ja kl:t — Kommunsammanslutningar och kf — *Federations of communes* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	6. Muut kunnalliset sairaalat [2]) Övriga kommunala sjukhus [2]) *Other communal hospitals* [2]) A. Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat Norra Finlands forna kretssjukhus *Former regional hospitals in Northern Finland* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	B. Muut sairaalat — Övriga sjukhus — *Other hospitals* Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	7. Vapaaehtoiset järjestöt ja muut yksityiset Frivilliga organisationer och övriga privata *Voluntary organisations and other private* Niistä — Därav — *Of which:* Vapaaehtoiset järjestöt Frivilliga organisationer *Voluntary organisations*	Muut yksityiset — Övriga privata — *Other private*	Yhteensä Summa *Total*	Sairaansijoja yhteensä 1 000 asukasta kohti Vårdplatserna summa per 1 000 invånare *Total per 1 000 inhabitants* 1969	1968
663.0	—	276.0	132.2	7.5	60.0	64.7	19.2	—	—	—	—	19.2	6.2	3.0	10.0	161.0	153.0	8.0	2 469.4	6.2	6.0
124.0	—	53.0	107.0	—	26.0	81.0	39.3	—	—	—	—	39.3	35.3	1.5	2.5	6.0	6.0	—	897.0	3.8	3.6
589.0	—	131.0	66.8	19.4	—	47.4	10.0	—	—	—	—	10.0	3.5	1.0	5.5	298.0	117.0	181.0	2 498.1	6.1	5.9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0	4.6	4.9
1 376.0	—	**460.0**	**306.0**	**26.9**	**86.0**	**193.1**	**68.5**	—	—	—	—	**68.5**	**45.0**	**5.5**	**18.0**	**465.0**	**276.0**	**189.0**	**5 964.5**	**5.6**	**5.4**
608.0	—	220.0	70.3	—	—	70.3	20.3	—	—	—	—	20.3	11.3	—	9.0	287.0	260.0	27.0	1 236.8	6.5	6.5
50.0	—	57.0	12.4	—	—	12.4	13.2	—	—	—	—	13.2	9.2	—	4.0	9.0	9.0	—	507.3	3.6	3.6
197.0	—	59.0	225.2	51.2	110.4	63.6	27.4	—	—	—	—	27.4	10.3	4.0	13.1	6.0	6.0	—	1 184.1	6.0	5.6
1 382.0	183.0	350.0	190.1	131.2	—	58.9	70.4	—	—	—	—	70.4	33.7	13.3	23.4	1 880.0	1 243.0	637.0	7 775.5	7.9	7.7
2 237.0	**183.0**	**686.0**	**498.0**	**182.4**	**110.4**	**205.2**	**131.3**	—	—	—	—	**131.3**	**64.5**	**17.3**	**49.5**	**2 182.0**	**1 518.0**	**664.0**	**10 703.7**	**7.1**	**6.9**
4 527.0	**489.0**	**2 523.0**	**1 608.0**	**391.0**	**353.6**	**863.4**	**850.0**	**611.0**	—	—	**611.0**	**239.0**	**118.6**	**25.9**	**94.5**	**3 136.0**	**2 259.0**	**877.0**	**27 206.0**	**5.9**	**5.6**
2.33	1.21	1.07	0.34	0.20	0.87	0.37	0.18	0.13	—	—	0.26	0.05	0.06	0.06	0.04	0.67	0.48	0.19	5.88	·	·
2.41	1.13	0.99	0.32	0.19	0.75	0.35	0.17	0.12	—	—	0.23	0.05	0.06	0.07	0.04	0.67	0.49	0.18	5.60	·	·

Tiivistelmä
Sammandrag
Summary

Omistaja Ägare *Ownership*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12. 1969	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1969	Sairaansijoja 1 000 as. kohti Vårdplatser per 1 000 inv. *Beds per 1 000 inhabitants* 1969	1968
Valtion — Statens — *State*	998.0	4 700 726	0.21	0.23
Kuntien—Kommunernas—*Communes*	23 072.0	4 700 726	4.91	4.63
Niistä—Därav—*Of which:*				
Kaupunkien — Städernas — *Of urban communes (towns)*	11 646.9	1 943 381	5.99	5.91
Kauppaloiden — Köpingarnas — *Of urban communes (market t.)*	1 984.5	404 649	4.90	4.63
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	9 440.6	2 352 696	4.01	3.63
Yksityiset — Privata — *Private*	3 136.0	4 700 726	0.67	0.67
Yhteensä — Summa — *Total*	**27 206.0**	**4 700 726**	**5.88**	**5.60**

6.1.4 Yleissairaaloiden sairaansijat omistajan mukaan sairaanhoitoalueittain ja keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1970
Lasarettvårdplatser enligt ägaren sjukvårdsområdesvis och centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1970
Beds of general hospitals by ownership, hospital region and central hospital district on 31. 12. 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Keskiväkiluku 1970 [1] [5] Medelfolkmängd 1970 [1] [5] *Mean population 1970 [1] [5]*	1. Valtion — Statens — *State hospitals*	2—3. Yliopistolliset keskussairaalat ja keskussairaalat Universitetscentralsjukhus och centralsjukhus *University central hospitals and central hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	4. Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:* Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:*
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*												
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt	116 064	—	321.0	114.3	11.9	194.8	73.0	—	36.5	36.5	43.0	
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi	81 082	—	196.0	102.0	—	94.0	—	—	—	—	158.0	
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt	251 258	714.0	—	—	—	—	130.6	61.2	—	69.4	321.1	
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu	100 899	—	290.0	69.0	—	221.0	—	—	—	—	56.0	
Yhteensä — Summa — *Total*	**549 303**	**714.0**	**807.0**	**285.3**	**11.9**	**509.8**	**203.6**	**61.2**	**36.5**	**105.9**	**578.1**	
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*												
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt	113 000	—	256.3	137.4	12.2	106.7	10.8	—	—	10.8	307.9	
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt	160 264	—	372.2	187.4	—	184.8	210.5	97.2	—	113.3	131.0	
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt	197 151	—	245.5	50.0	35.0	160.5	163.7	—	13.1	150.6	391.0	
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt	237 979	—	613.0	249.5	38.1	325.4	125.9	—	68.3	57.6	586.0	
Yhteensä — Summa — *Total*	**708 394**	**—**	**1 487.0**	**624.3**	**85.3**	**777.4**	**510.9**	**97.2**	**81.4**	**332.3**	**1 415.9**	
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*												
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt	255 514	—	585.0	312.6	14.4	258.0	224.4	163.9	6.3	54.2	472.2	
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt	188 803	—	467.0	130.0	44.0	293.0	2.7	—	—	2.7	388.8	
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt	80 207	—	251.5	76.2	—	175.3	11.9	—	—	11.9	83.0	
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt	115 499	—	286.5	118.0	—	168.5	108.1	56.5	—	51.6	247.0	
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhusdistrikt	133 281	—	376.0	171.5	84.0	120.5	—	—	—	—	339.0	
Yhteensä — Summa — *Total*	**773 304**	**—**	**1 966.0**	**808.3**	**142.4**	**1 015.3**	**347.1**	**220.4**	**6.3**	**120.4**	**1 530.0**	

A. Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	B. Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	C. Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	D. Kuntayhtymät ja kl:t — Kommunsammanslutningar och kf — *Federations of communes* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	6. Muut kunnalliset sairaalat [2]) Övriga kommunala sjukhus [2]) *Other communal hospitals* [2])	A. Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat Norra Finlands forna kretssjukhus *Former regional hospitals in Northern Finland* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	B. Muut sairaalat — Övriga sjukhus — *Other hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	7. Vapaaehtoiset järjestöt ja muut yksityiset Frivilliga organisationer och övriga privata *Voluntary organisations and other private* Niistä — Därav — *Of which:*	Vapaaehtoiset järjestöt Frivilliga organisationer *Voluntary organisations*	Muut yksityiset — Övriga privata — *Other private*	Yhteensä Summa *Total*	Sairaansijoja yhteensä 1 000 asukasta kohti [5]) Vårdplatsernas summa per 1 000 invånare [5]) *Total per 1 000 inhabitants* [5])	
																				1970	1969
43.0	—	—	—	—	—	—	277.0	277.0	—	—	277.0	—	—	—	—	5.0	5.0	—	719.0	6.0	5.5
39.0	—	58.0	61.0	25.0	—	36.0	47.0	47.0	—	—	47.0	—	—	—	—	25.0	1.0	24.0	426.0	5.2	4.4
224.0	—	8.0	89.1	24.5	20.2	44.4	159.0	159.0	—	—	159.0	—	—	—	—	68.0	68.0	—	1 392.7	5.5	5.3
28.0	—	28.0	—	—	—	—	128.0	128.0	—	—	128.0	—	—	—	—	—	—	—	474.0	4.6	4.4
334.0	—	**94.0**	**150.1**	**49.5**	**20.2**	**80.4**	**611.0**	**611.0**	—	—	**611.0**	—	—	—	—	**98.0**	**74.0**	**24.0**	**3 011.7**	**5.4**	**5.0**
50.0	20.0	96.0	141.9	—	45.0	96.9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	575.0	5.0	5.0
24.0	—	—	107.0	22.0	—	85.0	2.0	—	—	—	—	2.0	2.0	—	—	3.0	3.0	—	718.7	4.6	4.3
15.0	99.0	215.0	62.0	—	—	62.0	33.5	—	—	—	—	33.5	—	—	33.5	1.0	1.0	—	834.7	4.2	3.8
132.0	29.0	334.0	91.0	—	—	91.0	4.0	—	—	—	—	4.0	1.0	—	3.0	31.0	31.0	—	1 359.9	5.7	5.3
221.0	**148.0**	**645.0**	**401.9**	**22.0**	**45.0**	**334.9**	**39.5**	—	—	—	—	**39.5**	**3.0**	—	**36.5**	**35.0**	**35.0**	—	**3 488.3**	**4.9**	**4.6**
199.0	23.0	246.0	4.2	—	—	4.2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240.0	240.0	—	1 521.6	5.9	5.8
76.0	33.0	174.0	105.8	—	22.0	83.8	1.0	—	—	—	—	1.0	—	—	1.0	7.0	7.0	—	866.5	4.5	4.3
23.0	—	60.0	—	—	—	—	3.0	—	—	—	—	3.0	1.0	—	2.0	72.0	72.0	—	421.4	5.2	5.1
62.0	—	185.0	—	—	—	—	16.0	—	—	—	—	16.0	2.0	—	14.0	4.0	4.0	—	661.6	5.7	5.6
20.0	102.0	—	217.0	107.8	65.0	44.2	6.7	—	—	—	—	6.7	3.1	3.1	0.5	6.0	6.0	—	727.7	5.5	5.4
380.0	**158.0**	**665.0**	**327.0**	**107.8**	**87.0**	**132.2**	**26.7**	—	—	—	—	**26.7**	**6.1**	**3.1**	**17.5**	**329.0**	**329.0**	—	**4 198.8**	**5.4**	**5.2**

6.1.4 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Keskiväkiluku 1970 [1] [5] Medelfolkmängd 1970 [1] [5] *Mean population 1970* [1] [5]	1. Valtion — Statens — *State hospitals*	2—3. Yliopistolliset keskussairaalat ja keskussairaalat Universitetscentralsjukhus och centralsjukhus *University central hospitals and central hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	4. Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*	Niistä — Därav — *Of which:*
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde *Hospital region of South-Western Finland*														
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt	394 533	—	969.0		530.2	79.8	359.0	316.8		105.7	42.3	168.8	1 144.0	
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt ..	234 648	—	423.8		239.5	36.7	147.6	252.9		150.3	—	102.6	290.0	
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt	405 186	—	[3] 987.9		638.6	70.2	279.1	429.2		125.0	18.0	286.2	785.0	
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt	20 666	—	100.0		29.1	—	70.9	—		—	—	—	—	
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 055 033**	—	**2 480.7**		**1 437.4**	**186.7**	**856.6**	**998.9**		**381.0**	**60.3**	**557.6**	**2 219.0**	
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*														
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt	190 416	—	15.0		4.0	—	11.0	21.5		—	—	21.5	935.9	
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt ..	139 520	—	210.3		119.4	—	90.9	277.0		192.0	—	85.0	176.5	
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt	193 565	—	389.0		190.8	91.6	106.6	312.0		63.5	95.0	153.5	481.2	
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt	988 801	284.0	[4] 3 073.0		2 359.9	273.9	439.2	438.0		134.3	23.0	280.7	2 130.4	
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 512 302**	**284.0**	**3 687.3**		**2 674.1**	**365.5**	**647.7**	**1 048.5**		**389.8**	**118.0**	**540.7**	**3 724.0**	
Koko maa—Hela landet — *Whole country*	**4 598 336**	**998.0**	**10 428.0**		**5 829.4**	**791.8**	**3 806.8**	**3 109.0**		**1 149.6**	**302.5**	**1 656.9**	**9 467.0**	
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti — Vårdplatser per 1 000 invånare — *Beds per 1 000 inhabitants*	·	0.22	2.26		3.01	2.04	1.67	0.67		0.59	0.84	0.73	2.06	
1969	·	0.21	2.17		2.89	2.04	1.59	0.61		0.51	0.71	0.68	1.94	

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

[2]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

[3]) Turun yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Åbo universitets vårdplatser. — *Incl. beds of Finnish University of Turku.*

[4]) Helsingin yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Helsingfors universitets vårdplatser. — *Incl. beds of University of Helsinki.*

[5]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12. 1970. — *Population for 1970 is not mean population but population on 31. 12. 1970.*

[6]) Keskiväkiluku. — Medelfolkmängden. — *Mean population.*

A. Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	B. Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	C. Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	D. Kuntayhtymät ja klt — Kommunsammanslutningar och kf — *Federations of communes* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market towns)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	6. Muut kunnalliset sairaalat [2]) Övriga kommunala sjukhus [2]) *Other communal hospitals* [2])	A. Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat Norra Finlands forna kretssjukhus *Former regional hospitals in Northern Finland* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	B. Muut sairaalat — Övriga sjukhus — *Other hospitals* Niistä — Därav — *Of which:*	Kaupungit — Städer — *Urban communes (towns)*	Kauppalat — Köpingar — *Urban communes (market t.)*	Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	7. Vapaaehtoiset järjestöt ja muut yksityiset Frivilliga organisationer och övriga privata *Voluntary organisations and other private* Niistä — Därav — *Of which:*	Vapaaehtoiset järjestöt Frivilliga organisationer *Voluntary organisations*	Muut yksityiset — Övriga privata — *Other private*	Yhteensä Summa *Total*	Sairaansijoja yhteensä 1 000 asukasta kohti [6]) Vårdplatsernas summa per 1 000 invånare [6]) *Total per 1 000 inhabitants* [6]) 1970	1969
742.0	—	276.0	126.0	6.0	60.0	60.0	19.2	—	—	—	—	19.2	6.2	3.0	10.0	161.0	153.0	8.0	2 610.0	6.6	6.2
130.0	—	53.0	107.0	—	26.0	81.0	31.3	—	—	—	—	31.3	27.3	1.5	2.5	6.0	6.0	—	1 004.0	4.3	3.8
589.0	—	131.0	65.0	19.4	—	45.6	10.0	—	—	—	—	10.0	3.5	1.0	5.5	310.0	117.0	193.0	2 522.1	6.2	6.1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0	4.9	4.6
1 461.0	—	**460.0**	**298.0**	**25.4**	**86.0**	**186.6**	**60.5**	—	—	—	—	**60.5**	**37.0**	**5.5**	**18.0**	**477.0**	**276.0**	**201.0**	**6 236.1**	**5.9**	**5.6**
643.0	—	220.0	72.9	—	—	72.9	20.3	—	—	—	—	20.3	11.3	—	9.0	287.0	260.0	27.0	1 279.7	6.8	6.5
50.0	—	57.0	69.5	48.3	—	21.2	13.2	—	—	—	—	13.2	9.2	—	4.0	9.0	9.0	—	686.0	4.9	3.6
197.0	—	59.0	225.2	51.2	110.4	63.6	27.4	—	—	—	—	27.4	10.3	4.0	13.1	6.0	6.0	—	1 215.6	6.3	6.0
1 413.0	183.0	344.0	190.4	139.7	—	50.7	70.4	—	—	—	—	70.4	35.7	11.3	23.4	1 904.0	1 157.0	747.0	7 899.8	8.1	7.9
2 303.0	**183.0**	**680.0**	**558.0**	**239.2**	**110.4**	**208.4**	**131.3**	—	—	—	—	**131.3**	**66.5**	**15.3**	**49.5**	**2 206.0**	**1 432.0**	**774.0**	**11 081.1**	**7.4**	**7.1**
4 699.0	**489.0**	**2 544.0**	**1 735.0**	**443.9**	**348.6**	**942.5**	**869.0**	**611.0**	—	—	**611.0**	**258.0**	**112.6**	**23.9**	**121.5**	**3 145.0**	**2 146.0**	**999.0**	**28 016.0**	**6.1**	**5.9**
2.43	1.26	1.11	0.38	0.23	0.90	0.41	0.19	0.13	—	—	0.27	0.06	0.06	0.06	0.05	0.68	0.47	0.22	6.08	·	·
2.33	1.21	1.07	0.34	0.20	0.87	0.37	0.18	0.13	—	—	0.26	0.05	0.06	0.06	0.04	0.67	0.48	0.19	5.88	·	·

Tiivistelmä
Sammandrag
Summary

Omistaja Ägare *Ownership*	Sairaansijoja Vårdplatser *Beds* 31. 12. 1970	Keskiväkiluku [1]) Medelfolkmängd [1]) *Mean population* [1]) 1970	Sairaansijoja 1 000 as. kohti Vårdplatser per 1 000 inv. *Beds per 1 000 inhabitants* 1970	1969
Valtion — Statens — *State*	998.0	4 606 307	0.22	0.21
Kuntien — Kommunernas — *Communes*	23 873.0	4 606 307	5.18	4.91
Niistä — Därav — *Of which:*				
Kaupunkien — Städernas — *Of urban communes (towns)*	12 234.5	1 935 051	6.32	5.99
Kauppaloiden — Köpingarnas — *Of urban communes (market t.)*	1 955.8	388 953	5.03	4.90
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	9 682.7	2 282 303	4.24	4.01
Yksityiset — Privata — *Private*	3 145.0	4 606 307	0.68	0.67
Yhteensä — Summa — *Total*	**28 016.0**	**4 606 307**	**6.08**	**5.88**

6.2.1 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1969
Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1969
Hospitals of institutions and their services in 1969

Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus *Hospitals of institutions*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
1969			
1. Sosiaalilautakuntien alaiset [1] **— Underordnade socialnämnderna** [1] **—** *Under communal social welfare committees*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	2 339	5 093	851 131
Espoon kauppalan kunnalliskodin sairasosasto (Aurorakoti) — Esbo köpings kommunalhems sjukavdelning (Aurorahemmet)	142	63	50 525
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads:			
— Koskelan sairaskoti — Forsby sjukhem	[3] 1 019	3 463	354 272
— Kustaankartanon vanhainkodin sairasosasto — Gustafsgårds åldringshems sjukavdelning	147	575	54 265
— Riistavuoren vanhainkodin sairasosasto — Djurbergets åldringshems sjukavdelning	114	104	41 397
— Roihuvuoren vanhainkodin sairasosasto — Kasbergets åldringshems sjukavdelning	216	141	77 431
— Suursuon vanhainkodin sairasosasto — Storkärrs åldringshems sjukavdelning	260	156	93 497
Helsingin mlk:n kunnalliskodin sairasosasto (Katriinankoti) — Helsinge kommuns kommunalhems sjukavdelning (Katrinehemmet) lop. 22. 6.	(150)	43	26 830
Hämeenlinnan kaupungin vanhainkodin sairasosasto (Vuorentaan vanhainkoti)	61	53	22 095
Kotkan kaupungin kunnalliskodin sairasosasto (Paimenportin vanh.k.)	102	117	28 740
Porvoon kaupungin kunnalliskodin sairasosasto — Borgå stads kommunalhems sjukavdelning (Johannisberg)	80	65	30 986
Riihimäen kaupungin vanhainkodin sairasosasto	66	56	23 862
Vaasan kaupungin sairas- ja vanhainkoti — Vasa stads sjuk- och ålderdomshem	132	257	47 231
B Muut — Övriga — *Others* [2]	[4] 7 978	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**10 317**	..	..
2. Puolustuslaitoksen alaiset — Underordnade försvarsväsendet — *Under military forces*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	535	14 925	152 424
Keskussotilassairaala 1 (Helsinki) — Centralmilitärsjukhus 1 (Helsingfors)	344	7 841	89 111
Keskussotilassairaala 2 (Lahti) — Centralmilitärsjukhus 2 (Lahtis)	191	7 084	63 313
B Muut — Övriga — *Others*	1 315	..	..
Yhteensä — Summa — *Tota*	**1 850**	..	..
3. Vankeinhoitolaitoksen alaiset — Underordnade fångvårdsanstalten — *Under prison system*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	250	1 047	53 455
Helsingin keskusvankilan sairaala — Helsingfors centralfängelses sjukhus	20	551	11 898
Hämeenlinnan keskus- ja lääninvankilan vankiparantola — Tavastehus central- och länsfängelses sanatorium för fångar	[5] 150	210	22 319
Vankimielisairaala (Turku) — Sinnessjukhuset för fångar (Åbo)	[6] 80	286	19 238
B Muut — Övriga — *Others*	351	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**601**	..	..
4. Muut laitossairaalat — Övriga inrättningarnas sjukhus — *Other hospitals of institutions*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	3 219	1 888	1 165 441
Järvenpään sosiaalisairaala (Järvenpää)	70	704	26 324
Vajaamielislaitokset — Anstalter för psykiskt efterblivna — *Institutions for mentally retarded:*			
Antinkartanon keskuslaitos (Ulvila)	308	224	123 020
Kolpeneen keskuslaitos (Rovaniemi)	319	145	107 659
Kuusaan keskuslaitos (Kuusankoski)	343	185	104 584
Kårkulla centralanstalt (Pargas) — Kårkullan keskuslaitos (Parainen)	206	93	68 007

6.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus *Hospitals of institutions*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
Nastolan hoitokoti	120	5	43 058
Rinnekodin keskuslaitos (Espoo)	546	207	219 561
Suojarinteen keskuslaitos (Suolahti)	284	128	106 531
Vaalijalan keskuslaitos (Pieksämäki)	630	113	220 808
Ylisen keskuslaitos (Ylöjärvi)	393	84	145 889
B Muut — Övriga — *Others*	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 219**	**1 888**	**1 165 441**
(1—4) Yhteensä — Summa — *Total*	**15 987**	..	..
Niistä — Därav — *Of which:*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	6 343	22 953	2 222 451
B Muut — Övriga — *Others*	9 644	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**15 987**	..	..
1968	15 172	..	..

[1]) Helsingissä huoltolautakunta. — Vårdnämnden i Helsingfors.

[2]) Sairaansijojen määrä on ajankohdalta 30. 9. — Vårdplatsernas antal är från tidpunkten 30. 9. — *Number of beds is from date 30. 9.*

[3]) Näistä 235 mentaaliosaston sairaansijaa. Sairaalassa on 1 019 sairaansijan lisäksi 25-paikkainen päivähoito-osasto. — Därav 235 mentalvårdsavdelningens vårdplatser. Sjukhuset har 1 019 vårdplatser och därtill 25 vårdplatser på dagvårdsavdelningen. — *Of which 235 beds for mental department. In addition to 1 019 beds there is a day hospital with 25 beds.*

[4]) Näistä 1 197 mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Därav 1 197 sinnessjukvårdsplatser. — *Of which 1 197 beds for mental diseases.*

[5]) Tuberkuloosihoidon sairaansijoja. — Tuberkulosvårdplatser. — *Beds for tuberculosis.*

[6]) Mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Sinnessjukvårdsplatser. — *Beds for mental diseases.*

6.2.2 Laitossairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain 31. 12. 1969
Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1969
Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1969

Laitos Inrättning *Institution*	Sairaaloita Sjukhus *Hospitals*		Yleissairaanhoidon sijoja Lasarettvårdplatser *General hospital beds*		Mielisairaanhoidon sairaansijoja Sinnessjukvårdsplatser *Beds for mental diseases*		Tuberkuloosihoidon sairaansijoja Tuberkulosvårdplatser *Beds for tuberculosis*		Sairaansijoja 1969 yhteensä Summa vårdplatser *Beds total*			1968	
										Niistä — Därav — *Of which:*			
	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])		A [1])	B [2])	A [1])	B [2])
Kunnalliskodit — Kommunalhemmen — *Communal homes for the aged* [5])	11	[3]) 314	2 104	6 781	235	1 197	—	—	10 317	2 339	7 978	2 489	8 035
Puolustuslaitos — Försvarsväsendet — *Military*	2	[4]) 46	535	1 315	—	—	—	—	1 850	535	1 315	535	1 232
Vankilat — Fängelserna — *Prisons*	3	17	20	351	80	—	150	—	601	250	351	250	351
Muut — Övriga — *Others*	10	—	3 219	—	—	—	—	—	3 219	3 219	—	2 280	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**26**	**377**	**5 878**	**8 447**	**315**	**1 197**	**150**	—	**15 987**	**6 343**	**9 644**	·	·
1968	27	382	5 089	8 370	315	1 248	150	—	15 172	·	·	5 554	9 618

[1]) Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat. — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus. — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions.* (A).

[2]) Muut. — Övriga. — *Others.* (B).

[3]) Näistä 271 kunnalliskodissa oli vain sairasosasto, 7:ssä vain mielisairasosasto ja 36:ssä sekä sairas- että mielisairasosasto. — Av dessa fanns det i 271 kommunalhem endast sjukvårdsavdelning, i 7 endast sinnessjukvårdsavdelning och i 36 både sjukvårds- och sinnessjukvårdsavdelning. — *Of which 271 communal homes had a separate department for chronically ill, 7 communal homes had a separate department for mentally ill and 36 communal homes had both a separate department for chronically ill and a separate department for mentally ill.*

[4]) Näistä 3 sotilassairaalaa, 27 varuskuntasairaalaa, 9 sairastupaa ja 7 leirisairaalaa. — Av dessa var 3 militärsjukhus, 27 garnisonssjukhus, 9 sjukstugor och 7 lägersjukhus. — *Of which 30 military hospitals and 16 small military hospitals.*

[5]) Laitossairaalaluetteloon hyväksymättömien sairaaloiden (B) tiedot ovat ajankohdalta 30. 9. — Uppgifterna om inrättningarnas sjukhus, som icke har godkänts i inrättningarnas sjukhusförteckning (B), är från tidpunkten 30. 9. — *Numbers of hospitals not accepted to the list of hospitals of institutions (B) are from date 30. 9.*

6.2.1 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1970
Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1970
Hospitals of institutions and their services in 1970

Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus *Hospitals of institutions*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
1970			
1. Sosiaalilautakuntien alaiset [1] — Underordnade socialnämnderna [1] — *Under communal social welfare committees*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	2 559	5 483	876 731
Espoon kauppalan kunnalliskodin sairasosasto (Aurorakoti) — Esbo köpings kommunalhems sjukavdelning (Aurorahemmet)	142	54	51 041
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads:			
— Koskelan sairaskoti — Forsby sjukhem	[3] 1 019	3 587	374 440
— Kustaankartanon vanhainkodin sairasosasto — Gustafsgårds åldringshems sjukavdelning	147	628	53 618
— Myllypuron sairaskoti — Kvarnbäckens sjukhem	220	265	27 796
— Riistavuoren vanhainkodin sairasosasto — Djurbergets åldringshems sjukavdelning	114	117	41 549
— Roihuvuoren vanhainkodin sairasosasto — Kasbergets åldringshems sjukavdelning	216	128	77 890
— Suursuon vanhainkodin sairasosasto — Storkärrs åldringshems sjukavdelning	260	197	92 876
Hämeenlinnan kaupungin vanhainkodin sairasosasto (Vuorentaan vanhainkoti)	61	50	22 270
Kotkan kaupungin kunnalliskodin sairasosasto (Paimenportin vanh.k.)	102	107	33 310
Porvoon kaupungin kunnalliskodin sairasosasto — Borgå stads kommunalhems sjukavdelning (Johannisberg)	80	70	31 024
Riihimäen kaupungin vanhainkodin sairasosasto	66	46	23 599
Vaasan kaupungin sairas- ja vanhainkoti — Vasa stads sjuk- och ålderdomshem	132	234	47 318
B Muut — Övriga — *Others* [2]	[4] 7 795	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**10 354**	..	..
2. Puolustuslaitoksen alaiset — Underordnade försvarsväsendet — *Under military forces*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	535	14 340	147 852
Keskussotilassairaala 1 (Helsinki) — Centralmilitärsjukhus 1 (Helsingfors)	344	8 042	87 558
Keskussotilassairaala 2 (Lahti) — Centralmilitärsjukhus 2 (Lahtis)	191	6 298	60 294
B Muut — Övriga — *Others*	1 350	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 885**	..	..
3. Vankeinhoitolaitoksen alaiset — Underordnade fångvårdsanstalten — *Under prison system*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	250	1 156	52 597
Helsingin keskusvankilan sairaala — Helsingfors centralfängelses sjukhus	20	632	12 168
Hämeenlinnan keskus- ja lääninvankilan vankiparantola — Tavastehus central- och länsfängelses sanatorium för fångar	[5] 150	155	20 975
Vankimielisairaala (Turku) — Sinnessjukhuset för fångar (Åbo)	[6] 80	369	19 454
B Muut — Övriga — *Others*	351	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**601**	..	..
4. Muut laitossairaalat — Övriga inrättningarnas sjukhus — *Other hospitals of institutions*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	4 272	2 847	1 465 617
Järvenpään sosiaalisairaala (Järvenpää)	70	702	26 045
Vajaamielislaitokset — Anstalter för psykiskt efterblivna — *Institutions for mentally retarded:*			
Antinkartanon keskuslaitos (Ulvila)	308	278	117 522
Eskoon keskuslaitos (Seinäjoki)	268	161	59 973
Kolpeneen keskuslaitos (Rovaniemi)	319	134	118 047
Kuusaan keskuslaitos (Kuusankoski)	343	173	125 224
Kårkulla centralanstalt (Pargas) — Kårkullan keskuslaitos (Parainen)	206	28	73 699
Nastolan hoitokoti	120	2	37 114

6.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus *Hospitals of institutions*	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. *Beds 31. 12.*	Otettuja potilaita Intagningar *Admissions*	Hoitopäiviä Vårddagar *Patient days*
Paimion keskuslaitos	216	178	60 425
Rinnekodin keskuslaitos (Espoo)	562	316	228 428
Ronnin keskuslaitos (Lammi)	292	308	78 580
Suojarinteen keskuslaitos (Suolahti)	284	141	109 552
Tahkokankaan keskuslaitos (Oulu)	197	148	52 696
Vaalijalan keskuslaitos (Pieksämäki)	630	150	222 853
Ylisen keskuslaitos (Ylöjärvi)	457	128	155 459
B Muut — Övriga — *Others*	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 272**	**2 847**	**1 465 617**
(1—4) Yhteensä — Summa — *Total*	**17 112**	..	..
Niistä — Därav — *Of which:*			
A Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions*	7 616	23 826	2 542 797
B Muut — Övriga — *Others*	9 496	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**17 112**	..	..
1969	15 987	..	..

[1]) Helsingissä huoltolautakunta. — Vårdnämnden i Helsingfors.

[2]) Sairaansijojen määrä on ajankohdalta 30. 9. — Vårdplatsernas antal är från tidpunkten 30. 9. — *Number of beds is from date 30. 9.*

[3]) Näistä 235 mentaaliosaston sairaansijaa. Sairaalassa on 1 019 sairaansijan lisäksi 25-paikkainen päivähoito-osasto. — Därav 235 mentalvårdsavdelningens vårdplatser. Sjukhuset har 1 019 vårdplatser och därtill 25 vårdplatser på dagvårdsavdelningen. — *Of which 235 beds for mental department. In addition to 1 019 beds there is a day hospital with 25 beds.*

[4]) Näistä 1 048 mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Därav 1 048 sinnessjukvårdsplatser. — *Of which 1 048 beds for mental diseases.*

[5]) Tuberkuloosihoidon sairaansijoja. — Tuberkulosvårdplatser. — *Beds for tuberculosis.*

[6]) Mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Sinnessjukvårdsplatser. — *Beds for mental diseases.*

6.2.2 Laitossairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain 31. 12. 1970
Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1970
Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1970

Laitos Inrättning *Institution*	Sairaaloita Sjukhus *Hospitals*		Yleissairaanhoidon sijoja Lasarettvårdplatser *General hospital beds*		Mielisairaanhoidon sairaansijoja Sinnessjukvårdsplatser *Beds for mental diseases*		Tuberkuloosihoidon sairaansijoja Tuberkulosvårdplatser *Beds for tuberculosis*		Sairaansijoja yhteensä Summa vårdplatser *Beds total*	1970		1969	
										Niistä — Därav — *Of which:*			
	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])	A [1])	B [2])		A [1])	B [2])	A [1])	B [2])
Kunnalliskodit — Kommunalhemmen — *Communal homes for the aged* [5])	12	[3]) 312	2 324	6 747	235	1 048	—	—	10 354	2 559	7 795	2 339	7 978
Puolustuslaitos — Försvarsväsendet — *Military*	2	49	535	1 350	—	—	—	—	1 885	535	1 350	535	1 315
Vankilat — Fängelserna — *Prisons*	3	17	20	351	80	—	150	—	601	250	351	250	351
Muut — Övriga — *Others* ..	14	—	4 272	—	—	—	—	—	4 272	4 272	—	3 219	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**31**	**378**	**7 151**	**8 448**	**315**	**1 048**	**150**	—	**17 112**	**7 616**	**9 496**	·	·
1969	26	377	5 878	8 447	315	1 197	150	—	15 987	·	·	6 343	9 644

[1]) Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat. — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus. — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions.* (A).

[2]) Muut. — Övriga. — *Others.* (B).

[3]) Näistä 274 kunnalliskodissa oli vain sairasosasto, 6:ssä vain mielisairasosasto ja 32:ssä sekä sairas- että mielisairasosasto. — Av dessa fanns det i 274 kommunalhem endast sjukvårdsavdelning, i 6 endast sinnessjukvårdsavdelning och i 32 både sjukvårds- och sinnessjukvårdsavdelning. — *Of which 274 communal homes had a separate department for chronically ill, 6 communal homes had a separate department for mentally ill and 32 communal homes had both a separate department for chronically ill and a separate department for mentally ill.*

[4]) Näistä 3 sotilassairaalaa, 25 varuskuntasairaalaa, 14 sairastupaa ja 7 leirisairaalaa. — Av dessa var 3 militärsjukhus, 25 garnisonssjukhus, 14 sjukstugor och 7 lägersjukhus. — *Of which 28 military hospitals and 21 small military hospitals.*

[5]) Laitossairaalaluetteloon hyväksymättömien sairaaloiden (B) tiedot ovat ajankohdalta 30. 9. — Uppgifterna om inrättningarnas sjukhus, som icke har godkänts i inrättningarnas sjukhusförteckning (B), är från tidpunkten 30. 9. — *Numbers of hospitals not accepted to the list of hospitals of institutions (B) are from date 30. 9*

6.2.3 Laitossairaaloiden sairaansijat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1969
Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1969
Beds of hospitals of institutions by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Sosiaalilautakuntien alaiset Underordnade socialnämnderna *Under communal social welfare committees*			Puolustuslaitoksen alaiset Underordnade försvarsväsendet *Under military forces*			Vankeinhoitolaitoksen alaiset Underordnade fångvårdsanstalten *Under prison system*			Muut Övriga *Others*			Yhteensä Summa *Total*		
		A [1]	B [2] [3]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*															
Lapin — Lapplands	94	—	94	108	—	108	—	—	—	319	319	—	521	319	202
Kemin — Kemi	97	—	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	—	97
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	577	—	577	131	—	131	12	—	12	—	—	—	720	—	720
Kainuun — Kajanuu	233	—	233	69	—	69	21	—	21	—	—	—	323	—	323
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 001**	**—**	**1 001**	**308**	**—**	**308**	**33**	**—**	**33**	**319**	**319**	**—**	**1 661**	**319**	**1 342**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*															
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	201	—	201	28	—	28	—	—	—	—	—	—	229	—	229
Vaasan — Vasa	304	132	172	31	—	31	11	—	11	—	—	—	346	132	214
Seinäjoen — Seinäjoki	388	—	388	17	—	17	—	—	—	—	—	—	405	—	405
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	513	—	513	41	—	41	—	—	—	284	284	—	838	284	554
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 406**	**132**	**1 274**	**117**	**—**	**117**	**11**	**—**	**11**	**284**	**284**	**—**	**1 818**	**416**	**1 402**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*															
Kuopion — Kuopio	528	—	528	9	—	9	70	—	70	—	—	—	607	—	607
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	566	—	566	63	—	63	—	—	—	—	—	—	629	—	629
Savonlinnan — Nyslotts	267	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	267	—	267
Mikkelin — S:t Michels	384	—	384	69	—	69	19	—	19	630	630	—	1 102	630	472
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	266	—	266	50	—	50	59	—	59	—	—	—	375	—	375
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 011**	**—**	**2 011**	**191**	**—**	**191**	**148**	**—**	**148**	**630**	**630**	**—**	**2 980**	**630**	**2 350**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*															
Tampereen — Tammerfors	645	—	645	10	—	10	—	—	—	393	393	—	1 048	393	655
Satakunnan — Satakunta	357	—	357	118	—	118	11	—	11	308	308	—	794	308	486
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	749	—	749	98	—	98	109	80	29	206	206	—	1 162	286	876
Ahvenanmaan — Ålands	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 773**	**—**	**1 773**	**226**	**—**	**226**	**120**	**80**	**40**	**907**	**907**	**—**	**3 026**	**987**	**2 039**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*															
Lahden — Lahtis	453	—	453	191	191	—	—	—	—	120	120	—	764	311	453
Hämeenlinnan — Tavastehus	442	127	315	109	—	109	190	150	40	—	—	—	741	277	464
Kotkan — Kotka	544	102	442	212	—	212	—	—	—	343	343	—	1 099	445	654
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	2 687	1 978	709	496	344	152	99	20	79	616	616	—	3 898	2 958	940
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 126**	**2 207**	**1 919**	**1 008**	**535**	**473**	**289**	**170**	**119**	**1 079**	**1 079**	**—**	**6 502**	**3 991**	**2 511**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**10 317**	**2 339**	**7 978**	**1 850**	**535**	**1 315**	**601**	**250**	**351**	**3 219**	**3 219**	**—**	**15 987**	**6 343**	**9 644**
1968	10 524	2 489	8 035	1 767	535	1 232	601	250	351	2 280	2 280	—	15 172	5 554	9 618

[1]) Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat. — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus. — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions.* (A).

[2]) Muut. — Övriga. — *Others.* (B).

[3]) Sairaansijojen määrä on ajankohdalta 30. 9. — Vårdplatsernas antal är från tidpunkten 30. 9. — *Number of beds is from date 30. 9.*

6.2.3 Laitossairaaloiden sairaansijat keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan 31. 12. 1970
Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde den 31. 12. 1970
Beds of hospitals of institutions by central hospital district and hospital region on 31. 12. 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Sosiaalilautakuntien alaiset Underordnade socialnämnderna *Under communal social welfare committees*			Puolustuslaitoksen alaiset Underordnade försvarsväsendet *Under military forces*			Vankeinhoitolaitoksen alaiset Underordnade fångvårdsanstalten *Under prison system*			Muut Övriga *Others*			Yhteensä Summa *Total*		
		A [1]	B [2] [3]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]		A [1]	B [2]
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*															
Lapin — Lapplands	94	—	94	120	—	120	—	—	—	319	319	—	533	319	214
Kemin — Kemi	97	—	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	—	97
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	577	—	577	92	—	92	12	—	12	197	197	—	878	197	681
Kainuun — Kajanuu	195	—	195	69	—	69	21	—	21	—	—	—	285	—	285
Yhteensä — Summa — *Total*	**963**	—	**963**	**281**	—	**281**	**33**	—	**33**	**516**	**516**	—	**1 793**	**516**	**1 277**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*															
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	201	—	201	16	—	16	—	—	—	—	—	—	217	—	217
Vaasan — Vasa	287	132	155	31	—	31	11	—	11	—	—	—	329	132	197
Seinäjoen — Seinäjoki	392	—	392	17	—	17	—	—	—	268	268	—	677	268	409
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	513	—	513	41	—	41	—	—	—	284	284	—	838	284	554
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 393**	**132**	**1 261**	**105**	—	**105**	**11**	—	**11**	**552**	**552**	—	**2 061**	**684**	**1 377**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*															
Kuopion — Kuopio	532	—	532	9	—	9	70	—	70	—	—	—	611	—	611
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	566	—	566	63	—	63	—	—	—	—	—	—	629	—	629
Savonlinnan — Nyslotts	267	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	267	—	267
Mikkelin — S:t Michels	366	—	366	69	—	69	19	—	19	630	630	—	1 084	630	454
Etelä-Saimaan — Södra-Saimens	226	—	226	50	—	50	59	—	59	—	—	—	335	—	335
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 957**	—	**1 957**	**191**	—	**191**	**148**	—	**148**	**630**	**630**	—	**2 926**	**630**	**2 296**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*															
Tampereen — Tammerfors	645	—	645	10	—	10	—	—	—	457	457	—	1 112	457	655
Satakunnan — Satakunta	357	—	357	118	—	118	11	—	11	308	308	—	794	308	486
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	749	—	749	119	—	119	109	80	29	422	422	—	1 399	502	897
Ahvenanmaan — Ålands	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 773**	—	**1 773**	**247**	—	**247**	**120**	**80**	**40**	**1 187**	**1 187**	—	**3 327**	**1 267**	**2 060**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*															
Lahden — Lahtis	405	—	405	191	191	—	—	—	—	120	120	—	716	311	405
Hämeenlinnan — Tavastehus	442	127	315	115	—	115	190	150	40	292	292	—	1 039	569	470
Kotkan — Kotka	544	102	442	243	—	243	—	—	—	343	343	—	1 130	445	685
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	2 877	2 198	679	512	344	168	99	20	79	632	632	—	4 120	3 194	926
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 268**	**2 427**	**1 841**	**1 061**	**535**	**526**	**289**	**170**	**119**	**1 387**	**1 387**	—	**7 005**	**4 519**	**2 486**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**10 354**	**2 559**	**7 795**	**1 885**	**535**	**1 350**	**601**	**250**	**351**	**4 272**	**4 272**	—	**17 112**	**7 616**	**9 496**
1969	10 317	2 339	7 978	1 850	535	1 315	601	250	351	3 219	3 219	—	15 987	6 343	9 644

[1] Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat. — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus. — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions.* (A).

[2] Muut. — Övriga. — *Others.* (B).

[3] Sairaansijojen määrä on ajankohdalta 30. 9. — Vårdplatsernas antal är från tidpunkten 30. 9. — *Number of beds is from date 30. 9.*

säätiön sairaalan sairaansijoista, vaikka tämäkin sairaala palvelee koko maata.

centralsjukhusdistrikt ingår också största delen av Reumastiftelsens sjukhus vårdplatser, ehuru även detta sjukhus betjänar hela landet.

Yleissairaaloista poistettujen potilaiden määrä, potilaspäivät ja potilaspäivät sairaansijoiksi muutettuina (kuormitus 100 %) diagnoosiryhmittäin vuosina 1960 ja 1970 — De från lasaretten utskrivna patienternas antal, patientdagar och patientdagarna förvandlade till vårdplatser (belastning 100 %) diagnosgruppsvis åren 1960 och 1970. — *Patients discharged from general hospitals, patient days and patient days as bed equivalents (occupancy rate 100 %) by diagnostic group in 1960 and 1970.*

Diagnoosiryhmä Diagnosgrupp *Diagnostic group*	Potilaat Patienter *Patients*		Potilaspäivät Patientdagar *Patient days*		Sairaansijoina Som vårdpl. *As bed equivalents*		Sair.sijat %:na Vårdpl. i % *Beds in p.c.*	
	1960	1970	1960	1970	1960	1970	1960	1970
I Tartunta- ja loistaudit — Infektionssjukdomar och parasitärä sjukdomar — *Morbi infectiosi et parasitarii*	20 318	18 624	248 327	254 123	680	696	4.3	2.9
II Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata* ..	26 158	49 022	434 340	855 996	1 190	2 345	7.6	9.8
III Umpieritys- ja aineenvaihduntasairaudet sekä ravitsemushäiriöt — Endokrina systemets sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar — *Morbi systematis endocrini nutritionis et metabolismi*	18 517	19 863	277 290	276 602	760	758	4.8	3.2
IV Vertamuodostavien elinten ja veren taudit — Blodbildande organens och blodets sjukdomar — *Morbi systematishaematopoetici et sanguinis*	4 299	6 613	67 274	80 574	184	221	1.2	0.9
V Mielenterveyden häiriöt — Mentala rubbningar — *Morbi mentis*	7 452	13 215	84 299	263 642	231	722	1.5	3.0
VI Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	25 855	34 208	445 744	465 345	1 221	1 275	7.7	5.3
VII Verenkiertoelinten sairaudet — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulations*	41 812	109 774	648 967	1 886 369	1 778	5 168	11.3	21.6
VIII Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	46 420	66 767	437 356	638 284	1 198	1 749	7.6	7.3
IX Ruuansulatuselimistön sairaudet — Matsmältningsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	65 777	74 878	708 678	755 858	1 942	2 071	12.3	8.7
X Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	33 760	56 597	399 620	543 114	1 095	1 488	6.9	6.2
XI Raskauden, synnytyksen ja lapsivuoteuden lisätaudit — Komplikationer vid graviditet, förlossning och i puerperiet — *Complictiones gravidarum, parturientium et puerperarum*	95 492	96 550	755 817	742 234	2 071	2 034	13.1	8.5
XII Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et subcutis*	8 901	10 381	117 359	134 064	322	367	2.0	1.5
XIII Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet — Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven — *Morbi systematis musculisceletalis et telae conjunctivae*	14 495	32 737	324 283	553 456	888	1 516	5.6	6.3
XIV Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	4 779	9 381	83 682	117 497	229	322	1.5	1.4
XV Perinataalisten sairauksien ja kuolleisuuden syitä — Vissa orsaker till perinatal sjuklighet och dödlighet — *Causae quaedam morborum neonatorum et mortis perinatalis*	2 824	5 106	61 506	87 293	169	239	1.1	1.0
XVI Oireita ja tarkemmin määrittelemättömiä tapauksia — Symptom och ofullständigt preciserade fall — *Symptomata et casus male definiti*	16 550	31 338	139 785	245 362	383	672	2.4	2.8
XVII Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	36 278	55 290	501 034	757 333	1 372	2 075	8.7	8.7
Y Tutkimus- ym. toimenpiteet ilman hoitoa — Undersökningar mm. utan vård — *Examinations etc. without care*	2 779	10 799	19 717	72 393	54	198	0.3	0.8
Yhteensä — Summa — *Total*	472 466	701 143	5 755 078	8 729 539	15 767	23 917	100.0	100.0

Yleissairaaloiden poliklinikkatoiminnasta on tietoja tauluissa 10.2.2 ja 10.2.8.

Kuten aikaisemmin mainittiin, alkoivat yleissairaalat vuonna 1967 lähettää poistetuista potilaista poistoilmoituslomakkeen, näin kertyneestä materiaalista esitetään seuraavassa asetelmassa eräitä tietoja. Asetelmaan on vuoden 1970 lisäksi otettu vuosi 1960, jolloin ensimmäisen kerran koottiin vastaavia tietoja. Asetelmassa esiintyvällä termillä "Potilaspäivät" tarkoitetaan sitä hoitopäivien määrää, joka saadaan kun hoitopäiviä laskettaessa tulo- ja lähtöpäivä katsotaan yhteensä yhdeksi päiväksi. Muutettaessa potilaspäiviä sairaansijoiksi asetettiin kuormitusprosentti 100:ksi.

Suurin lisäys absoluuttisesti — suurimpiin kuuluva suhteellisestikin — on todettavissa verenkiertoelinten sairauksissa, joiden osuus vuonna 1970 oli runsas viidesosa kaikista käytetyistä potilaspäivistä. Myös kasvaimien hoitoon käytettyjen potilaspäivien määrä on runsaasti lisääntynyt. Lähes täysin ennallaan on hoidon kysyntä pysynyt useissakin tautiryhmissä, mutta merkittävää vähentymistä ei osoita ainoakaan.

6.2 Laitossairaalat

Osa sairaanhoidosta tapahtui ns. laitossairaaloissa, jotka ovat sosiaali-, sotilas- tai vankeinhoitoviranomaisten välittömän hallinnon alaisia.

Lääkintöhallituksen laitossairaalaluetteloon hyväksyttyjä laitossairaaloita oli 31. 12. 1970 yhteensä 31 (7 616 ss). Nämä laitossairaalat, joista enin osa on vajaamielislaitoksia ja kunnalliskotien sairasosastoja, voidaan katsoa varsinaisten sairaaloiden veroisiksi.

Muita laitossairaaloita oli edellä mainittuna ajankohtana 378 (9 496 ss.). Nämä laitossairaalat olivat yleensä pieniä kunnalliskotien sairas- ja mielisairasosastoja, varuskuntien sairaaloita ja sairastupia ja vankiloiden sairaaloita. Tällaisten laitossairaaloiden toiminta ja sairaanhoidon taso eivät vastaa varsinaiselle sairaalalle asetettavia vaatimuksia, mutta niiden sairaansijat on kuitenkin syytä ottaa huomioon täydellisen kuvan saamiseksi käytettävissä olevien sairaansijojen lukumäärästä; näin tapahtuu muissakin maissa. Laitossairaaloiden sairaansijoja käytetään sekä yleissairauksia potevien että mielisairaiden ja tuberkuloottisten hoitoon. Vankimielisairaalan lisäksi hoidetaan mielisairaita myös kunnalliskotien mielisairasosastoissa.

Eräästä osasta laitossairaaloita, nimittäin vajaamielislaitoksista ja kunnalliskotien sairas- ja mielisairasosastoista, julkaistaan vuosittain tietoja Sosiaalihuoltotilaston vuosikirjassa (SVT XXI B).

Uppgifter finns över lasarettens poliklinikverksamhet i tabellerna 10.2.2 och 10.2.8.

Såsom tidigare omnämnts, började lasaretten år 1967 sända anmälningsblanketter över utskrivna patienter och av detta samlade material framställes vissa uppgifter i följande uppställning. I uppställningen har förutom år 1967 även år 1970 tagits med, emedan år 1960 för första gången samlades motsvarande uppgifter. Termen "Patientdagar", som framträder i uppställningen, betyder det antal vårddagar, som fås, då vårddagarna räknas, med att räkna ankomst- och utskrivningsdagen som en vårddag. Beläggningsprocenten 100 har använts vid uträknandet av vårdplatser från patientdagarna.

Den största ökningen, tillhörande de absolut största även i förhållande till övriga sjukdomsgrupper, kan konstateras hos blodcirkulationsorganens sjukdomar, vilkas andel 1970 var drygt en femtedel av alla använda vårddagar. Även antalet sjukplatser för vården av tumörer har ökat mycket. Nästan fullständigt lika stor är efterfrågan på vård hos många sjukdomsgrupper, men ingen av dem utvisar en märkbar minskning.

6.2 Inrättningarnas sjukhus

En del av sjukvården försiggick i de såkallade inrättningarnas sjukhus, vilka underlyder social-, militär- eller fångvårdsmyndigheternas omedelbara förvaltning.

Antalet i medicinalstyrelsens förteckning över inrättningarnas sjukhus godkända sjukhus var den 31. 12. 1970 sammanlagt 31 (7 616 vårdplatser). Dessa inrättningarnas sjukhus, av vilka den största delen är anstalter för andesvaga eller kommunalhemmens sjukavdelningar, kan anses vara jämställda med de egentliga sjukhusen.

Antalet övriga inrättningarnas sjukhus var vid den ovan nämnda tidpunkten 378 (9 496 vårdplatser). Dessa var i allmänhet kommunalhemmens små sjuk- och sinnessjukavdelningar, garnisonernas sjukhus och sjukstugor samt fängelsernas sjukhus. Verksamheten och vårdstandarden i dem motsvarar inte helt de fordringar man ställer på de egentliga sjukhusen, men deras vårdplatser bör dock tagas i beaktande för att få en fullständig bild av de till buds stående vårdplatsantalen; så sker även i andra länder. Ovan nämnda vårdplatser användas både för vården av allmänt sjuka och sinnessjuka samt för tuberkulösa. Förutom i Sinnessjukhuset för fångar skötes sinnessjuka i kommunalhemmens sinnessjukavdelningar.

Över en del av inrättningarnas sjukhus, nämligen anstalterna för andesvaga och kommunalhemmens sjuk- och sinnessjukavdelningar, utges uppgifter årligen i Socialvårdsstatistikens årsbok (SVT XXI B).

6. HOSPITAL CARE

There are three main groups of hospitals in Finland: general hospitals, specialized mental hospitals and tuberculosis hospitals (sanatoria). The division is partly due to tradition but mainly to existing legislation in which there are special laws concerning each of them.

The hospital care in Finland is traditionally seen as a duty of society and therefore there are very few private hospitals. Hospitals are owned by local authorities (usually jointly as a special joint body). The role of the central authorities is general guidance and financial support. The subsidy is given as a percentage of total costs acceptable to the central government. Earlier it varied between 25 and 60 per cent according to the type of service but in 1972 the subsidy was made progressive on the basis of the economic level of the local communities. The share of central government varies now from 39 to 70 per cent. The patient pays only a nominal all-inclusive daily payment at present (abt US $ 2). Other costs are financed by taxated money. The state owns only some mental hospitals and hospitals of institutions, (military, prison etc.).

All hospital services are regionalized and serving mainly the local authorities who own the hospital. Patients living outside of the region are accepted only when services are needed urgently. The chief medical officer of the hospital has the responsibility to select the cases to be treated on the basis of medical need but not primarily according to the number of beds owned by different authorities.

Doctors as well as other personnel serve normally on full time salaried basis. Doctors have rights to have private practice after their working hours.

The organization of tuberculosis sanatoria is described under item 4 and that of mental hospitals under item 5 (page 145 and 195). Information concerning mental hospital services is given in table 5.3 and in table 4.1.13 are the corresponding data for tuberculosis sanatoria.

The statistics in table 6.0.1 cover all hospital sectors and also hospitals of special institutions i.e. military hospitals, the sick wards of communal infirmaries and other institutions. Hospitals are taken in an Official Hospital Register if they fulfil accepted minimum requirements concerning space, equipment, personnel etc.

The hospital payments are based on the praxis of counting as patient days separately both the day of admission and the day when discharged. Most other countries count the patient days in such a way that the days mentioned are counted as one day. The Finnish system is used in all the tables, but in the tabulations in text (e.g. on the page 224) the day of admission and the day of discharge are counted as one day.

The total of hospital beds amounted at the end of 1970 to 69 376 (150.9 per 10 000 of pop.) of which 17 112 beds were at the hospitals of special institutions.

In table 6.0.3 is given the number of hospital beds by type of care between the years 1920—1973 and the trends are visualized in figure 6.0.2.

At the end of the year 1970 the personnel of the hospitals totalled 55 409 corresponding to employees 92.5 for each 100 beds.

6.1 General Hospitals

General hospital services which require specialized medical personnel will, in accordance with the provisions of the Law on Communal General Hospitals of 1965, be organized by local authorities chiefly within a system of central hospital districts. For this purpose the country has been divided into 21 central hospital districts. According to the Law each district (CHD) must have a central hospital. It is owned by a federation in which all communes of the district are members. At the central hospitals there must be departments for at least four specialities of general medicine and in addition, a department for infectious diseases.

Depending on the size of the central hospital district and traffic connections within the district, smaller groups of communes may also establish joint regional hospital with at least 3 specialized departments.

Primarily for general hospital care which does not require the skills of specialized doctors there are local hospitals generally owned by only one commune, sometimes however, by several communes. In bigger cities they actually are high level hospitals comparable with central hospitals. The difference is more in financing because the local hospitals are less subsidized by the state.

The whole country and all registered hospitals (the private ones included) are covered by an individual discharge reportig system handled with ADP-methods in the National Board of Health. The years 1960 an 1970 are compared in the summary table on page 298 by diagnostic groups. It shows that the highest increase is seen in the group of diseases of the blood circulation system.

6.2 Hospitals of Special Institutions

Besides hospitals proper there were in the country hospitals attached to certain institutions, which are specified in tables 6.2.1—6.2.3. The total number of beds at them was 17 112 (1970), only 7 616 of them have been approved and officially registered as regular hospital beds. Also the rest of the beds (9 496) are included in the total number of hospital beds, they generally are attached to infirmaries and institutions subordinate to the Ministry of Social Affairs and Health, to prisons, military garrisons, etc. In most instances their standard is quite comparable with registered hospitals.

7. APTEEKIT, APTEEKKITAVARATEHTAAT JA -KAUPAT

Apteekit. Laki apteekkilaitoksesta (4/28) säätää: "Apteekkeja tulee olla maassa niin taajassa, että yleisö, mikäli mahdollista, eri paikkakunnilla vaikeudetta voi saada lääkkeitä. Apteekkilaitos on lääkintöhallituksen ylivalvonnan alainen." (1 §). Lääkintöhallituksen on huolehdittava siitä, että apteekkeja on maassa riittävästi, tarvittaessa sen on tehtävä valtioneuvostolle esitys uuden apteekin perustamisesta. Apteekin perustaminen katsotaan yleensä tarpeelliseksi sellaiseen yhdyskuntaan, jossa on lääkärin vastaanotto ja ainakin 5 000 asukasta.

Apteekkiliikettä saa eräin laissa mainituin poikkeuksin harjoittaa vain se, joka valtioneuvostolta on saanut apteekkioikeuden. Apteekkioikeus myönnetään vain yksityiselle fyysiselle henkilölle ja se myönnetään eliniäksi.

Valtioneuvoston vuosina 1969—1971 myöntämien apteekkioikeuksien määrä ja myöntämisen syy selviää seuraavasta asetelmasta:

	1969	1970	1971
Uusi apteekki	2	2	1
Apteekinhaltijan kuolema	10	13	12
Apteekinhaltijan saama siirto	14	10	12
Apteekinhaltijan apteekista luopuminen	8	2	8
Yhteensä	34	27	33

Apteekkien määrän kasvu jonain vuonna ei välttämättä ole yhtä suuri kuin samana vuonna myönnettyjen uusien apteekkioikeuksien määrä, koska uutta apteekkia ei aina perusteta sinä vuonna, jona oikeus myönnetään.

Yksityisten fyysisten henkilöiden omistamia apteekkeja oli vuoden 1969 lopussa 557 ja seuraavan vuoden lopussa 560.

Yksityisten fyysisten henkilöiden omistamien apteekkien lisäksi on olemassa myös Helsingin yliopiston apteekki, sotilasapteekki ja sairaala-apteekkeja.

Helsingin yliopistolla on apteekkilaitoslain (24 §) mukaan oikeus pitää Helsingissä yhtä apteekkia, apteekinpito-oikeus yliopistolla on ollut yli 200 vuotta. Yliopiston apteekki poikkeaa yksityisistä apteekeista mm. siinä, että se on vapautettu veroista ja apteekkimaksusta. Apteekin tuotto menee yliopiston käyttöön.

Helsingissä sijaitseva sotilasapteekki toimii sotilassairaanhoitoa ja valtion sairaanhoitolaitoksia palvelevana apteekkina. Se myy lääkkeitä myös työpaikkalääkintää varten erilaisille valtion laitoksille esim. vankiloille, koulukodeille, valtion rautateille, tie- ja vesirakennushallitukselle, mutta yleisölle se ei lääkkeitä myy.

Suuriin sairaaloihin voidaan lain (laki apteekkilaitoksesta annetun lain muuttamisesta 533/64) 26 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston päätöksellä perustaa erityisiä apteekkeja, joiden toiminta vastaa tavallisten apteekkien toimintaa, paitsi että ne eivät myy yleisölle. Lääkkeiden hankinnan ja valmistuksen kannalta niillä on samat oikeudet kuin tavallisillakin apteekeilla. Sairaala-apteekkeja oli vuosina 1969—70 kolme: Helsingin yliopistollisella keskussairaalalla, Turun yliopistollisella keskussairaalalla ja Helsingin kaupungin sairaanhoitolaitoksilla.

7. APOTEK, APOTEKSVARUFABRIKER OCH -AFFÄRER

Apoteken. Lagen om apoteksväsendet av år 1928 föreskriver: "Apotek skola i landet finnas till sådant antal, att allmänheten, såvitt möjligt, å olika orter utan svårighet kan erhålla läkemedel. Apoteksväsendet står under medicinalstyrelsens överinseende." (1 §). Medicinalstyrelsen bör ombesörja att det finns tillräckligt med apotek i landet; vid behov bör den göra en framställning till statsrådet om grundande av ett nytt apotek. Grundandet av ett apotek anses i allmänhet nödvändigt för ett sådant samhälle, där det finns en läkarmottagning och åtminstone 5 000 invånare.

Apoteksföretag får med vissa i lagen nämnda avvikelser idkas av en person, som från statsrådet erhållit apoteksrättighet. Apoteksrättigheten beviljas endast åt enskild fysisk person för livstid.

Antalet apoteksrättigheter, som statsrådet beviljat under år 1969—71 och grunden därtill framgår ur följande uppställning:

	1969	1970	1971
Nya apotek	2	2	1
Apoteksinnehavaren dött	10	13	12
Apoteksinnehavaren flyttat	14	10	12
Apoteksinnehavaren överlåtit apotek	8	2	8
Summa	34	27	33

Ökningen av antalet apotek under ett år är ej nödvändigtvis lika stort som antalet beviljade nya apoteksrättigheter, emedan ett nytt apotek inte alltid grundas samma år som rättigheten beviljas.

Antalet apotek, ägda av enskilda fysiska personer, var vid slutet av 1969 557 och vid slutet av följande år 560.

Förutom apotek ägda av enskilda fysiska personer finns det även universitetets apotek i Helsingfors, militärapoteket och sjukhusapotek.

Helsingfors universitet har med stöd av lagen om apoteksväsende (24 §) rätt att upprätthålla i Helsingfors ett apotek; universitetet har haft rätt att upprätthålla apotek för över 200 år. Universitets apotek avviker från privata apotek bl.a. därigenom, att det befriats från skatter och apoteksavgift. Apotekets vinst används av universitetet.

Det i Helsingfors belägna militärapoteket verkar såsom militärsjukvård och statens sjukvårdsinrättningar betjänade apotek. Det säljer läkemedel också åt skilda statliga anläggningar, t.ex. till fängelser, skolhem, statens järnvägar, väg- och vattenstyrelsen, men inte åt allmänheten.

På statsrådets beslut kan för stora sjukhus med stöd av lagens (lagen angående ändring av lagen om apoteksväsendet 533/64) 26 § 1 moment grundas speciella apotek, vars verksamhet motsvarar verksamheten av vanliga apotek, förutom att de inte säljer åt allmänheten. De har samma rättigheter att anskaffa och bereda läkemedel som vanliga apotek. Antalet sjukhusapotek var tre åren 1969—70: Helsingfors universitetscentralsjukhus' Åbo universitetscentralsjukhus' och Helsingfors stads sjukvårdsinrättningars.

Sellaisissa tapauksissa, joissa ei voida perustaa sairaala-apteekkia, voidaan perustaa apteekkitavarain keskusvarasto huolehtimaan sairaalan lääkkeiden hankkimisesta, jakelusta, varastoinnista ja eräissä tapauksissa myös valmistamisesta.

Lääkevarastot. Apteekkioikeuden haltija, apteekkari, saa lääkintöhallituksen luvalla pitää sellaisella paikkakunnalla, jolla ei ole apteekkia ja jolla sellainen ei olisi taloudellisesti kannattava, lääkevarastoa rajoitetun apteekkiliikkeen harjoittamiseksi (apteekkilaitoslain 10 §). Tällaista lupaa, jonka lääkintöhallitus voi peruuttaa, ei kuitenkaan anneta, jos lääkevaraston hoito ja valvonta liikenneyhteyksien vuoksi on hankalaa. Lääkevaraston hoitajalta vaaditaan vähintään farmaseutin tutkinto. Apteekeilla oli vuoden 1969 lopussa 82 ja vuoden 1970 lopussa 84 lääkevarastoa.

Helsingin yliopiston apteekilla on — edellä esitetystä periaatteesta poiketen — kuitenkin oikeus lääkintöhallituksen luvalla perustaa lääkevarastoja sellaisille paikkakunnille, joilla on suuria sairaaloita. Suureksi sairaalaksi katsotaan sairaala, jossa on vähintään 90 sairaansijaa. Yliopiston apteekilla oli vuosien 1969 ja 1970 lopussa 13 lääkevarastoa: Helsingissä (3), Jyväskylässä (2), Savonlinnassa (1), Kemissä (1), Turussa (1), Kuopiossa (1), Lappeenrannassa (1), Porissa (1), Tampereella (1) ja Lahdessa (1).

Lääkekaapit. Apteekkari saa lääkintöhallituksen luvalla ja määräämällä tavalla myydä väliaikaisesti tavallisimpia, käsikauppatavarana, siis ilman lääkemääräystä, toimitettavia lääkkeitä ns. lääkekaapista (apteekkilaitoslain 10 §). Lääkekaapit sijaitsevat paikkakunnilla, joilla ei ole apteekkia tai lääkevarastoa ja joilta on pitkä matka tai huonot liikenneyhteydet näihin. Lääkekaapin hoitajalta ei vaadita mitään farmasian koulutusta. Laki on tarkoittanut lääkekaapit väliaikaisiksi, tilapäistä tarvetta tyydyttämään, mutta käytännössä lääkekaapit ovat saaneet pysyvän luonteen. Lääkekaappeja oli vuoden 1969 lopussa 545 ja seuraavan vuoden lopussa 540, ne sijaitsevat etupäässä maalaiskunnissa, mutta niitä oli kaupungeissakin noin 80.

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat. Vuoden 1935 apteekkitavaralain mukaan apteekkitavaroita saa myyntiä varten tehdasmaisesti valmistaa ainoastaan sosiaali- ja terveysministeriön luvalla, paitsi milloin niitä valmistetaan apteekkiliikkeen yhteydessä. Tehtaat jaetaan kahteen ryhmään. Ensiksi: kaikkien apteekkitavaroiden valmistukseen oikeutetut (sekä vuoden 1969 että 1970 lopussa niitä oli 12; toiseksi: vain määrättyjen apteekkitavaroiden valmistukseen oikeutetut (sekä vuoden 1969 että 1970 lopussa niitä oli 13). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat tehtaat valmistavat pääasiassa vain eräitä lääkkeinä käytettäviä kaasuja.

Apteekkitavaralain mukaan saa apteekkitavarakauppaa määrätyin rajoituksin harjoittaa paitsi apteekeissa myös sosiaali- ja terveysministeriön luvalla ja lääkintöhallituksen valvonnan alaisena tarkoitukseen sopivassa varastohuoneistossa, jossa ei ole avonaista myymälää. Apteekkitavarakaupat jakautuvat kahteen ryhmään. Ensimmäisen ryhmän muodostavat sellaiset apteekkitavarakaupat, jotka saavat tuoda maahan, pitää varastossa ja myydä apteekkitavaralain edellyttämille ostajille kaikkia apteekkitavaroita. Näitä kauppoja oli vuoden 1969 lopussa 36 ja vuoden 1970 lopussa 38. Toisen ryhmän muodostavat sellaiset apteekkitavarakaupat, joiden toimintaa on jossain suhteessa rajoitettu. Ne

I sådana fall, då man inte kan grunda ett sjukhusapotek, kan man grundlägga apoteksvarornas centrallager för att ombesörja sjukhusets läkemedelsanskaffning, utdelning, lagring och i vissa fall även beredning.

Läkemedelsförråd. Ägaren av apoteksrättighet, apotekaren, får på medicinalstyrelsens tillstånd hålla på en sådan ort, där det inte finns apotek och där ett sådant inte skulle vara ekonomiskt inbringande, ett läkemedelsförråd för idkande av en begränsad apotektsrörelse (lagen om apoteksväsendet 10 §). Ett sådant tillstånd, som medicinalstyrelsen kan upphäva, beviljas dock inte, om skötseln och övervakningen av läkemedelsförrådet på basen av kommunikationerna är svåra. Av föreståndaren för läkemedelsförrådet fordras åtminstone farmaceutexamen. Apoteken hade vid slutet av 1969 82 och 1970 84 läkemedelsförråd.

Universitetets apotek i Helsingfors har — avvikande från ovan framställda princip — emellertid rätt att på medicinalstyrelsens tillstånd upprätta läkemedelsförråd på sådana orter, där det finns stora sjukhus. Som ett stort sjukhus anses ett sjukhus med minst 90 sjukplatser. Universitetets apotek hade vid slutet av 1969 och 1970 13 läkemedelsförråd: i Helsingfors (3), Jyväskylä (2), Savonlinna (1), Kemi (1), Åbo (1), Kuopio (1), Villmanstrand (1), Björneborg (1), på Tammerfors (1) och i Lahtis (1).

Läkemedelsskåp. En aptokerae kan på medicinalstyrelsens tillstånd och på av medicinalstyrelsen förordnat sätt tillfälligt försälja vanligaste som handköpsvara, dvs. utan recept levererade läkemedel från ett s.k. läkemedelsskåp (lagen om apoteksväsendet 10 §). Läkemedelsskåpen befinner sig på orter, där det inte finns apotek eller läkemedelsförråd och från vilka det är en lång resa eller dåliga kommunikationer till desamma. Av föreståndaren av läkemedelsskåpet fordras ingen farmaceutisk skolning. Lagen har avsett läkemedelsskåpen såsom temporära, för tillfredsställande av ett tillfälligt behov, men i praktiken har läkemedelsskåpen blivit bestående till sin karaktär. Vid slutet av 1969 var antalet läkemedelsskåp 545 och vid slutet av följande år 540, de var belägna huvudsakligen i landskommuner, men 80 av dem fanns även i städerna.

Apoteksvarufabriker och -affärer. Enligt årets 1935 lag om apoteksvaror får apoteksvaror för försäljning beredas fabriksmässigt endast på social- och hälsovårdsministeriets tillstånd, förutom då de tillverkas i samband med apoteksföretag. Fabrikerna indelas i två grupper. Först: de, vilka är berättigade till tillverkning av alla apoteksvaror (både vid slutet av 1969 och 1970 var deras antal 12; för det andra: de, vilka är berättigade att tillverka endast vissa apoteksvaror (dessas antal vid slutet av 1969 och 1970 var 13). Fabrikerna, vilka tillhör den sistnämnda gruppen, tillverkar i huvudsak endast vissa som läkemedel använda gaser.

Enligt lagen om apoteksvaror får apoteksvaruhandel idkas med vissa begränsningar förutom i apoteken även på social- och hälsovårdsministeriets tillstånd och under medicinalstyrelsens översikt i en ändamålsenlig lokal, där det inte finns en öppen butik. Apoteksvaruaffärerna är fördelade i två grupper. Den första gruppen bildas av sådana apoteksvaruaffärer, vilka får exportera, hålla på lager och sälja åt köpare, förutsatta av apoteksvarulagen, alla apoteksvaror. Sådana affärer fanns 36 vid slutet av 1969 och 38 vid slutet av 1970. En andra grupp bildas av sådana apoteksvaruaffärer, vars verksamhet i någon mån är begränsad. De får importera, hålla på lager och sälja

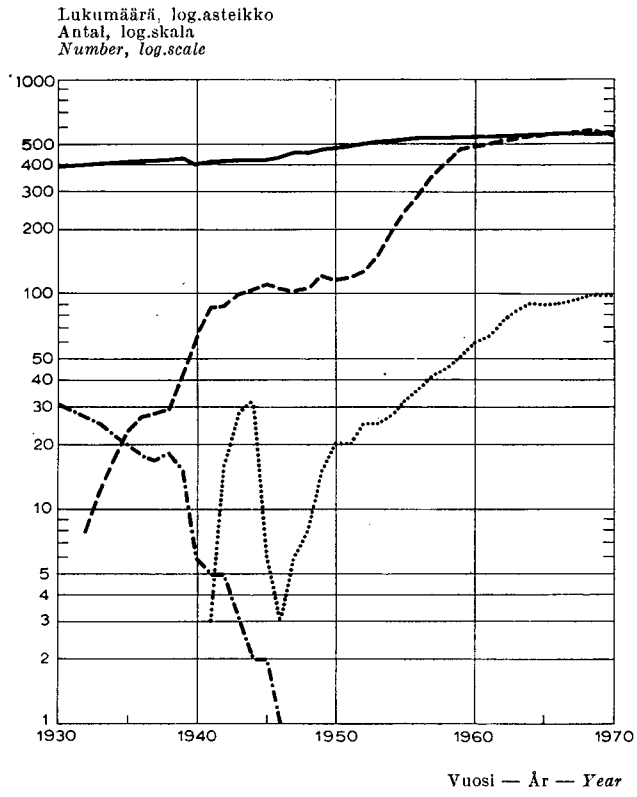

Kuvio 7.1 Apteekit ja niiden alaiset lääkkeiden jakelupaikat vuosien 1930—70 lopussa
Fig. 7.1 Apoteken och apoteken underställda läkemedelsdistributionsställen i slutet av åren 1930—70
Fig. 7.1 Pharmacies and drug distributors supervised by the pharmacies at the end of the years 1930—70

——— Apteekit — Apotek — *Pharmacies*
—·—·— Haara-apteekit — Filialapotek — *Branch pharmacies*
····· Lääkevarastot — Läkemedelsförråd — *Subsidiary pharmacies*
— — — Lääkekaapit — Medicinskåp — *Medicine supplies*

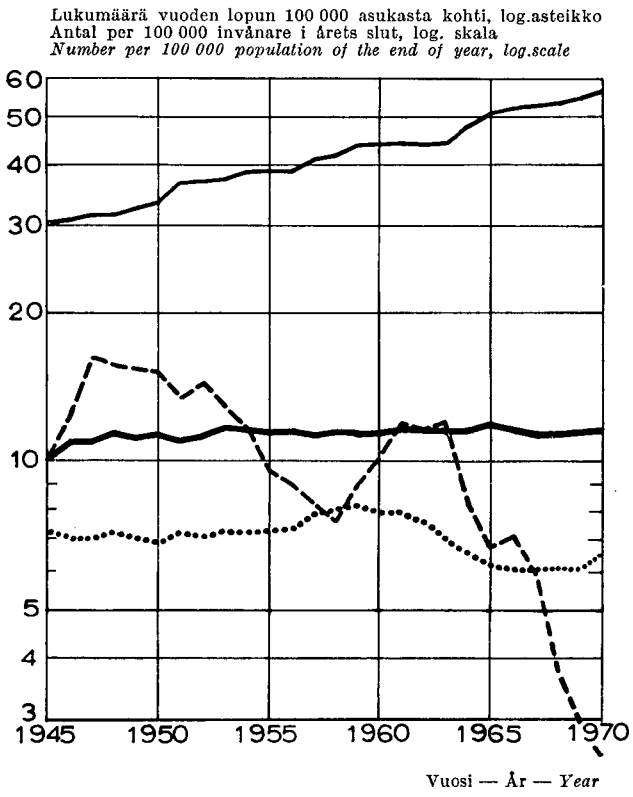

Kuvio 7.2 Apteekkihenkilöstö vuosien 1945—70 lopussa
Fig. 7.2 Apotekspersonal i slutet av åren 1945—70
Fig. 7.2 Pharmacy personnel at the end of the years 1945—70

——— Apteekkarit — Apotekare — *Pharmacists (proprietors)*
····· Proviisorit — Provisorer — *Master of pharmaceutics*
——— Farmaseutit — Farmaceuter — *Bachelors of pharmaceutics*
— — — Oppilaat — Elever — *Apprentices*

saavat tuoda maahan, pitää varastossa ja myydä vain määrättyjä apteekkitavaroita tai määrätyn tehtaan tuotteita tai oikeutta on rajoitettu sen suhteen, kenelle tavaroita saa myydä. Rajoitettuun apteekkitavarakauppaan oikeutettuja kauppoja oli vuosien 1969 ja 1970 lopussa 20.

Apteekkitavarakauppojen ja edellä apteekkitavaratehtaiden määriä laskettaessa on otettu huomioon yrityksen eri paikkakunnilla sijaitsevat toimintapisteet, joten yritysten määrä on pienempi kuin kauppojen ja tehtaiden määrä.

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat ovat lääkintöhallituksen jatkuvassa valvonnassa. Apteekkitavara-asetuksen mukaan on lääkintöhallituksen tarvittaessa ja ainakin kerran vuodessa toimitettava niissä tarkastus.

Farmaseuttisten erikoisvalmisteiden myyntilupajärjestelmä. Apteekkitavaralain muuttamisesta annettujen lakien (505/63 ja 454/69) mukaan farmaseuttisia erikoisvalmisteita ei saa myydä eikä muulla tavoin luovuttaa kulutukseen ilman lääkintöhallituksen lupaa. Farmaseuttisella erikoisvalmisteella tarkoitetaan määräsuuruisessa, valmistajan tai pakkaajan alkuperäisessä pakkauksessa myytävää lääkettä; myös diagnostiset valmisteet ovat farmaseuttisia erikoisvalmisteita, mutta eivät rokotteet eivätkä seerumit eivätkä apteekissa sen omaa myyntiä varten valmistetut lääkkeet.

endast vissa apoteksvaror eller en bestämd fabriks produkter, eller rätten har begränsats med avseende på till vem varor får säljas. Antalet affärer berättigade till begränsad handel vid slutet av 1969 och 1970 var 20.

Vid beräknandet av antal apoteksvaruaffärer och ovan apoteksvarufabriker har beaktats företagsverksamhetspunkter på skilda orter, så att antalet företag är mindre än antalet affärer och fabriker.

Apoteksvarufabriker och -affärer är under medicinalstyrelsens kontinuerliga uppsikt. Enligt apoteksvaruförordningen bör medicinalstyrelsen vid behov och åtminstone en gång om året inspektera dem.

Försäljningstillståndssystemet av farmaceutiska specialpreparat. Enligt lagarna om ändring av apoteksvarulagen (505/63 och 454/69) får farmaceutiska specialpreparat inte säljas och inte heller på annat sätt överlåtas för förbrukning utan medicinalstyrelsens tillstånd. Med farmaceutiskt specialpreparat avses läkemedel, som säljs i framställares eller förpackares originalförpackning av viss storlek; även diagnostiska preparat är farmaceutiska specialpreparat, men inte vaccin eller serum, ej heller i apotek framställt läkemedel, som saluhålles endast i det apotek, där det är framställt.

Lupa myönnetään kullekin farmaseuttiselle erikoisvalmisteelle erikseen, ensimmäisellä kerralla enintään vuodeksi. Tämän jälkeen lupa uusitaan aina vuosittain, mikäli luvan haltija ilmoittaa lääkintöhallitukselle ennen kunkin lupavuoden umpeenkulumista pitävänsä mainittua valmistetta edelleen kaupan. Lupa voidaan peruuttaa, mikäli luvan myöntämisen edellyttämiä perusteita ei enää ole olemassa.

Lääkintöhallitus on velvollinen kieltämään valmisteen myynnin heti kun apteekkitavara todetaan tai sitä syystä epäillään terveydelle vahingolliseksi.

Lääkintöhallituksen yhteydessä on lääkeainelautakunta, jonka tehtävänä on antaa lääkintöhallitukselle lausuntoja asioista, jotka koskevat farmaseuttisia erikoisvalmisteita sekä lääkeaineita ja niiden vaikutuksia.

Edellä ensiksi mainitun lain (505/63) mukaan lupa myönnettiin, "kun valmisteella oli osoitettu olevan lääkinnällistä arvoa eikä sitä sen käyttötarkoituksen huomioon ottaen voitu pitää käyttäjälle vaarallisena sekä kun se oli asianmukaisesti ilmoitettu ja täytti farmakopean sille asettamat vaatimukset". Sittemmin lakia on tältä osin muutettu (454/69). Lokakuun 1. päivästä 1969 lähtien voimassa olleen lain mukaan lupa myönnetään, "kun valmiste on todettu tarkoituksenmukaiseksi, eikä sitä sen käyttötarkoituksen huomioon ottaen voida pitää käyttäjälle vaarallisena sekä kun se on asianmukaisesti ilmoitettu ja täyttää farmakopean tai muut vastaavat sille asetettavat vaatimukset ja on hinnaltaan kohtuullinen".

Myyntilupajärjestelmän voimaan tullessa kaupan oleville farmaseuttisille erikoisvalmisteille oli haettava myyntilupa neljän kuukauden kuluessa mainitusta päivästä lukien, mutta niitä sai edelleen pitää kaupan hakemuksen ratkaisuun asti.

Vuoden 1969 lopussa oli kaupan 4 943 farmaseuttista erikoisvalmistetta, joista oli myyntiluvan saaneita 4 850. Eräiden valmisteiden osalta lupahakemusten käsittely oli siis vielä kesken. Vuoden 1970 vastaavat luvut olivat 4 697 ja 4 664, joten ratkaisuaan odottavien valmisteiden määrä oli edelleen pienentynyt. Vuoden 1969 aikana myönnettiin myyntilupa 318 erikoisvalmisteelle, ja sinä vuonna hylättiin 43 valmisteen myyntilupahakemus; vuoden 1970 luvut olivat 179 ja 21.

Myyntiluvan uusiminen ei tapahdu aivan automaattisesti sillä lupia jätettiin uusimatta vuonna 1969 yhteensä 326 ja seuraavana vuonna yhteensä 344.

Lääkeainelautakunta käsitteli vuonna 1969 kaikkiaan 312 lupahakemusta, joista 21 hakemusta päätettiin esittää lääkintöhallitukselle hylättäväksi. Vuonna 1970 nämä luvut olivat 222 ja 27.

Apteekkimaksu. Laki apteekkimaksusta (148/46) määrää, että apteekkioikeuden haltijan on vuosittain suoritettava liikevaihdon mukaan määrätty maksu, ns. apteekkimaksu. Apteekkimaksu suoritetaan liikevaihdosta (liikevaihtoveron määrällä vähennettynä) tietyn taulukon mukaan, taulukko on viimeksi vahvistettu vuonna 1965 annetulla lailla (758/65). Apteekkimaksu on esim. 500 000 markan liikevaihdosta 30 350 markkaa ja 1 000 000 markan liikevaihdosta 74 350 markkaa. Apteekkimaksun vahvistaa lääkintöhallitus. Vuonna 1969 apteekkimaksuista kertyi 22.7 miljoonaa markkaa ja seuraavana vuonna 25.1 miljoonaa markkaa. Lain mukaan on sotilasapteekki, Helsingin yliopiston apteekki ja sairaala-apteekit vapautettu apteekkimaksusta.

Farmaseuttinen henkilöstö. Oheisessa asetelmassa on tietoja farmaseuttisen henkilöstön koulutuksesta vuosina 1950—1972. Asetelmassa tarkoitetaan farmasian oppilailla yliopistoon hyväksyttyjä farmasian opiskelijoita.

Tillstånd beviljas för varje farmaceutiskt specialpreparat särskilt för sig, första gången för högst ett år, varefter tillståndet förnyas årligen, om dess innehavare före utgången av varje tillståndsår meddelar medicinalstyrelsen, att preparatet fortfarande saluförs. Tillstånd kan återkallas, om förutsättningar för dess beviljande inte längre föreligger.

Medicinalstyrelsen är förpliktad att förbjuda preparatets försäljning genast, då apoteksvaran konstateras eller den med fog misstänks såsom skadlig för hälsa.

Medicinalstyrelsen har en läkemedelsnämnd, vars uppgift är att avge åt medicinalstyrelsen utlåtanden om ärenden rörande farmaceutiska specialpreparat samt läkemedel och deras verkan.

Enligt den förstnämnda lagen (505/63) beviljades tillståndet, "då preparatet visats ha medicinskt värde och det med beaktande av dess användningsändamål icke kunde anses farligt att nyttja samt såframt det åtföljas av behörig varudeklaration och uppfyllde i farmakopén fastställda fordringar". Sedermera har lagen till denna del ändrats (454/69). Enligt lagen, som varit i kraft fr.o.m. den 1 oktober 1969, beviljas tillstånd, "då preparatet konstaterats vara ändamålsenligt och med beaktande av dess användningsändamål icke kan anses farligt att nyttja samt då det åtföljas av behöriga varudeklaration och uppfyller i farmakopén fastställda eller andra på detsamma ställda motsvarande fordringar samt till sitt pris är skäligt."

Vid ikraftträdandet av försäljningstillståndssystemet saluförda farmaceutiska specialpreparat måste ansökas försäljningstillstånd under fyra månaders tid räknat från nämnda dag, men de fick fortfarande saluföras ända tills avgörandet av ansökan.

Vid slutet av 1969 salufördes 4 943 farmaceutiska specialpreparat, av vilka försäljningstillstånd hade 4 850. För vissa preparats del var behandlingen av tillståndsansökningarna således ännu inte slutförd. Årets 1970 motsvarande siffror var 4 697 och 4 664, så att antalet preparat, vilka väntade på avgörande, hade fortfarande minskat. Under år 1969 beviljades försäljningstillstånd för 318 preparat, och samma år förkastades 43 försäljningsansökningar; årets 1970 siffror var 179 och 21.

Förnyandet av försäljningstillstånd sker inte helt automatiskt, ty under år 1969 lämnades sammanlagt 326 tillstånd utan förnyande och följande år sammanlagt 344.

Läkemedelsnämnden behandlade 1969 312 tillståndsansökningar, av vilka 21 beslöts framställa till medicinalstyrelsen för avslag. År 1970 var dessa siffror 222 och 27.

Apoteksavgift. Lagen om apoteksavgift (148/46) bestämmer att innehavaren av apoteksrättighet bör årligen utbetala en avgift på basen av affärsomsättning, en s.k. apoteksavgift. Apoteksavgiften erläggs från omsättningen (omsättningsskatten subtraherad) enligt en viss tabell. Tabellen har senast fastställts medelst lagen av år 1965 (758/65). Apoteksavgiften för t.ex. en affärsomsättning om 500 000 mark är 30 350 mark och för en omsättning om 1 000 000 mark avgiften är 74 350 mk. Apoteksavgiften fastställs av medicinalstyrelsen. År 1969 inflöt som apoteksavgift 22.7 miljoner mark och följande år 25.1 miljoner mark. Enligt lagen har militärapoteket, universitetets apotek i Helsingfors och sjukhusapoteken befriats från apoteksavgift.

Farmaceutisk personal. I följande uppställning finns uppgifter om den farmaceutiska personalens utbildning 1950—1972. I uppställningen avses med farmacie eleverna de farmacie studeranden, vilka godkänts till universitet.

Vuosi År *Year*	Farmasianoppilaiksi hyväksyttyjä Godkända som farmacieelever *Apprentices accepted to pharmacies*	Farmaseuttitutkinto Farmaceutexamen *Bachelor of pharmaceutics*	Proviisorintutkinto Provisorsexamen *Master of pharmaceutics*
1950	300	225	44
1951	300	258	37
1952	392	247	36
1953	150	263	35
1954	175	213	41
1955	250	214	35
1956	200	247	43
1957	225	163	44
1958	240	167	42
1959	230	134	33
1960	255	171	29
1961	250	182	15
1962	280	168	13
1963	300	206	11
1964	250	362	13
1965	300	274	17
1966	300	272	33
1967	200	246	32
1968	150	269	40
1969	140	217	46
1970	120	160	37
1971	120	121	53
1972	160	131	55

Proviisorikoulutus tapahtuu Helsingin yliopistossa ja farmaseuttikoulutus Helsingin yliopistossa ja Åbo Akademi'ssa. Vuonna 1965 annetun asetuksen (n:o 464/65) tarkoittamia teknisiä apteekkiapulaisia valmistui eräistä keskusammattikouluista vuonna 1969 yhteensä 40 ja seuraavana vuonna 59. Kaikkiaan on teknisiä apteekkiapulaisia koulutettu vuoden 1970 loppuun mennessä 188. Teknisen apteekkiapulaisen tutkinnon suorittaneet henkilöt ovat ottaneet käyttöön farmanomi-nimityksen, joka on siinä mielessä epävirallinen, että lainsäädäntö ei sitä tunne. Kyseisen tutkinnon suorittaneiden teknisten apteekkiapulaisten ohella apteekeissa on muitakin teknisiksi apulaisiksi kutsuttuja henkilöitä, joilla on samanlaisesta ammattinimestään huolimatta paljon suppeammat toimintaoikeudet apteekissa.

Taulussa 7.1 esitetään apteekkien ja lääkevarastojen eräät henkilöryhmät, tauluun 7.1. — samoin kuin muihinkin tauluihin — sisältyvät myös Helsingin yliopiston apteekki ja sotilasapteekki, mutta eivät sairaala-apteekit eivätkä myöskään sairaaloiden apteekkitavarain keskusvarastot. Taulun 7.1 kohdalla on muistettava, että apteekkareilla on aina proviisoritutkinto, joten apteekkilaitoksen proviisorimäärää laskettaessa on otettava huomioon myös apteekkarit. Apteekkarien määrä on taulussa pienempi kuin apteekkien määrä, koska osa apteekkioikeuksista on ollut vuoden lopussa avoinna. Taulussa 7.1 mainitut oppilaat ovat yliopistoon hyväksyttyjä farmasian opiskelijoita, he nimittäin joutuvat ennen opiskelunsa aloittamista harjoittelemaan apteekeissa. Mainitussa taulussa esitettyjen henkilöiden lisäksi apteekeissa toimii, kuten edellä mainittiin, teknisiä apteekkiapulaisia (vuonna 1969 yht. 1 541 ja v. 1970 yht. 1 663); lomaketeknisistä syistä ei kuitenkaan tiedetä, miten moni näistä on tutkinnon suorittaneita. Apteekeissa työskentelee myös muita työntekijöitä (siivoojia tms.) v. 1969 yht. 824 ja v. 1970 yht. 879 henkilöä.

Taulusta 7.2 voidaan selvennyksenä sanoa, että sarakkeessa "Erikoisvalmisteita" olevat prosenttiluvut ilmoittavat, miten monta prosenttia erikoisvalmisteiden lääkemääräykset ihmisille tai eläimille ovat kaikista lääkemääräyksistä. Sarakkeessa "Eläimille" olevat prosenttiluvut taas ilmoittavat, miten monta prosenttia eläimille tarkoitetut lääkemääräykset ovat kaikista lääke-

(Jatk. s. 314)

Provisorutbildningen sker i Helsingfors universitet och farmaceututbildningen både i Helsingfors universitet och Åbo Akademi. Tekniska apoteksbiträden, vilka avses i förordningen av år 1965 (464/65), blev färdiga från vissa centralyrkesskolor år 1969 sammanlagt 40 och följande år 59. Allt som allt har tekniska biträden skolats till slutet av år 1970 188. De personer, vilka avlagt teknisk apoteksbiträdesexamen, har tagit i användning titeln farmanom, som är i den meningen inofficiell, att lagstiftningen inte känner till den. Förutom tekniska apoteksbiträden, vilka avlagt nämnda examen, finns i apoteken även andra personer, vilka benämns tekniska biträden och som obeaktat likadan titel har mycket snävare verksamhetsrättigheter i apoteket.

I tabell 7.1 framställs några personalgrupper i apoteken och läkemedelsförråden; i denna tabell — såsom i övriga tabeller — ingår även universitetets apotek i Helsingfors och militärapoteket, men inte sjukhusapoteken och inte heller centrallagren för apoteksvarorna vid sjukhusen. Beträffande tabell 7.1 bör man komma ihåg att apotekarna alltid äger provisorsexamen så att även apotekarna bör tagas i betraktande vid räknandet av mängden provisorer inom apoteksväsendet. Antalet apotekare i tabellen är mindre än antalet apotek, emedan en del av apoteksrättigheter varit öppna vid årsslutet. De i tabell 7.1 nämnda eleverna är farmacie studeranden, vilka godkänts till universiteten, emedan de måste praktisera på apoteken före början av universitetsstudier. Förutom de i nämnda tabell framställda personerna verkar i apoteken, såsom ovan nämnts, tekniska apoteksbiträden (1969 sammanlagt 1 541 och 1970 sammanlagt 1 663); av blanketttekniska skäl vet man emellertid inte, hur många av dem har avlagt examen. I apoteken arbetar även andra arbetare (städerskor m.fl.), 1969 sammanlagt 824 och 1970 sammanlagt 879.

Beträffande tabell 7.2 kan i förtydligande syfte sägas att i kolumn "Specialpreparat" befintliga procenttal meddelar, hur många procent antalet specialpreparatrecept åt människor eller djur är av alla recept. Procenttalen i kolumn "För djur" återigen anger, hur många procent recept avsedda för djur är av alla recept.

(Forts. s. 314)

7.1 Apteekkien ja lääkevarastojen farmaseuttinen henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuoden 1969 lopussa [1])

Apotekens och läkemedelsförrådens farmaceutiska personal centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde i slutet av år 1969 [1])

Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district and hospital region at the end of 1969 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääkevarastoja Läkemedelsförråd *Subsidiary pharmacies*	Henkilöstö Personal *Personnel*			
			Apteekkareita Apotekare *Pharmacists*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Oppilaita Elever *Apprentices*
1969						
I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*						
Lapin — Lapplands	13	1	13	4	41	2
Kemin — Kemi	10	1	10	5	38	3
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	30	7	30	13	116	9
Kainuun — Kainuu	11	2	10	3	39	3
Yhteensä — Summa — *Total*	**64**	**11**	**63**	**25**	**234**	**17**
II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*						
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	2	15	4	56	6
Vaasan — Vasa	23	2	23	7	90	6
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	28	6	108	7
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	11	31	12	115	6
Yhteensä — Summa — *Total*	**97**	**18**	**97**	**29**	**369**	**25**
III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*						
Kuopion — Kuopio	35	4	33	13	135	6
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	2	23	9	80	5
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	13	4	37	3
Mikkelin — S:t Michels	16	—	16	5	58	4
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	13	5	72	4
Yhteensä — Summa — *Total*	**100**	**9**	**98**	**36**	**382**	**22**
IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*						
Tampereen — Tammerfors	50	12	50	26	217	15
Satakunnan — Satakunta	31	12	30	19	142	6
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	55	9	54	23	241	18
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	3	2	12	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**34**	**137**	**70**	**612**	**40**
V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*						
Lahden — Lahtis	20	6	19	11	105	6
Hämeenlinnan — Tavastehus	20	2	18	11	82	2
Kotkan — Kotka	24	—	24	6	98	4
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	94	15	91	96	705	41
Yhteensä — Summa — *Total*	**158**	**23**	**152**	**124**	**990**	**53**
(I—V) Yhteensä — Summa — *Total*	**558**	**95**	**547**	**284**	**2 587**	**157**
1968	558	98	539	273	2 512	178
Sotilasapteekki (Helsinki) — Militärapoteket (Helsingfors) — *Military pharmacy (Helsinki)*	1	—	—	3	6	—
Kaikki yhteensä — Total summa — *Grand total*	**559**	**95**	**547**	**287**	**2 593**	**157**
1968	559	98	539	276	2 518	178
1967	556	95	533	277	2 466	271
1966	554	90	538	280	2 404	325
1965	552	88	543	284	2 324	306
1964	546	88	523	297	2 185	381

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*

7.1 Apteekkien ja lääkevarastojen farmaseuttinen henkilöstö keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuoden 1970 lopussa [1])
Apotekens och läkemedelsförrådens farmaceutiska personal centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde i slutet av år 1970 [1])
Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district and hospital region at the end of 1970 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääkevarastoja Läkemedelsförråd *Subsidiary pharmacies*	Henkilöstö Personal *Personnel*			
			Apteekkareita Apotekare *Pharmacists*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Oppilaita Elever *Apprentices*
1970						
I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*						
Lapin — Lapplands	13	1	13	5	42	2
Kemin — Kemi	10	1	10	7	40	1
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	30	7	30	9	117	9
Kainuun — Kainuu	11	2	10	3	40	5
Yhteensä — Summa — *Total*	**64**	**11**	**63**	**24**	**239**	**17**
II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*						
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	2	15	6	55	3
Vaasan — Vasa	23	2	23	8	91	5
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	28	6	105	12
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	11	30	13	116	6
Yhteensä — Summa — *Total*	**97**	**18**	**96**	**33**	**367**	**26**
III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*						
Kuopion — Kuopio	35	4	33	14	137	6
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	2	21	12	85	5
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	13	4	37	1
Mikkelin — S:t Michels	16	—	16	5	60	4
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	13	5	69	2
Yhteensä — Summa — *Total*	**100**	**9**	**96**	**40**	**388**	**18**
IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*						
Tampereen — Tammerfors	50	12	49	31	222	11
Satakunnan — Satakunta	32	12	32	16	147	6
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	54	10	53	23	257	20
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	3	2	14	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**35**	**137**	**72**	**640**	**38**
V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*						
Lahden — Lahtis	20	6	20	11	110	4
Hämeenlinnan — Tavastehus	20	2	18	12	85	2
Kotkan — Kotka	25	1	25	7	99	7
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	96	15	92	101	741	48
Yhteensä — Summa — *Total*	**161**	**24**	**155**	**131**	**1 035**	**61**
(I—V) Yhteensä — Summa — *Total*	**561**	**97**	**547**	**300**	**2 669**	**160**
1969	558	95	547	284	2 587	157
Sotilasapteekki (Helsinki) — Militärapoteket (Helsingfors) — *Military pharmacy (Helsinki)*	1	—	—	3	6	—
Kaikki yhteensä — Total summa — *Grand total*	**562**	**97**	**547**	**303**	**2 675**	**160**
1969	559	95	547	287	2 593	157
1968	559	98	539	276	2 518	178
1967	556	95	533	277	2 466	271
1966	554	90	538	280	2 404	325
1965	552	88	543	284	2 324	306

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*

7.2 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1969 [1]
Apoteken och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1969 [1]
Pharmacies and their services by central hospital district and hospital region in 1969 [1]

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääke-varastoja Läkemedels-förråd *Subsidiary pharmacies*	Lääke-kaappeja Medicinskåp *Medicine supplies*	Asukkaita apteekkia kohti [2] Antal invånare per apotek [2] *Inhabitants per pharmacy* [2]	Myynti [3] Försäljning [3] *Sales* [3]	
					Ilman liikevaihto-veroa Utan omsätt-ningsskatt *Without sales tax*	Asukasta kohti [4] Per invånare [4] *Per inhabitant* [4]
					1 000 mk	mk
I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*						
Lapin — Lapplands	13	1	48	10 104	8 037.2	61.19
Kemin — Kemi	10	1	42	8 812	6 506.9	73.84
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	30	7	61	8 735	17 726.6	67.65
Kainuun — Kainuu	11	2	19	9 733	7 021.9	65.59
Yhteensä — Summa — *Total*	**64**	**11**	**170**	**9 196**	**39 292.6**	**66.76**
II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue—Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*						
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	2	28	7 894	8 557.1	72.27
Vaasan — Vasa	23	2	56	7 188	12 608.5	76.26
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	42	7 287	14 557.4	71.34
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	11	11	7 993	16 271.6	65.67
Yhteensä — Summa — *Total*	**97**	**18**	**137**	**7 583**	**51 994.6**	**70.69**
III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*						
Kuopion — Kuopio	35	4	19	7 551	21 298.5	80.59
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	2	26	8 519	13 268.2	67.72
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	21	6 342	5 618.7	68.15
Mikkelin — S:t Michels	16	—	18	7 387	8 273.5	70.00
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	10	10 391	9 949.9	73.66
Yhteensä — Summa — *Total*	**100**	**9**	**94**	**7 959**	**58 408.8**	**73.38**
IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*						
Tampereen — Tammerfors	50	12	28	7 927	30 603.0	77.21
Satakunnan — Satakunta	31	12	9	7 588	18 887.9	80.29
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	55	9	38	7 493	31 638.2	76.77
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	12	7 193	1 955.6	90.62
Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**34**	**87**	**7 664**	**83 084.7**	**77.99**
V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue—Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*						
Lahden — Lahtis	20	6	4	9 475	15 082.9	79.59
Hämeenlinnan — Tavastehus	20	2	4	6 973	10 730.3	76.95
Kotkan — Kotka	24	—	20	8 165	13 536.7	69.08
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	94	15	29	10 537	90 989.9	91.87
Yhteensä — Summa — *Total*	**158**	**23**	**57**	**9 591**	**130 339.8**	**86.01**
(I—V) Yhteensä — Summa — *Total*	**558**	**95**	**545**	**8 286**	**363 120.5**	**78.53**
1968	558	98	546	8 291	328 947.0	71.10
Sotilasapteekki (Helsinki) — Militärapoteket (Helsingfors) *Military pharmacy (Helsinki)*	1	—	—	.	981.4	.
Kaikki yhteensä — Total summa — *Grand total*	**559**	**95**	**545**	**8 272**	**364 101.9**	**78.75**
1968	559	98	546	8 276	329 714.3	71.27
Helsinki — Helsingfors [5]	54	7	3	9 855	61 784.7	116.10
Turku — Åbo	12	3	3	12 779	14 991.7	97.76
Tampere — Tammerfors	13	5	—	11 843	13 946.6	90.59
Muut kaupungit — Övriga städer — *Other towns*	120	28	77	9 201	119 411.1	108.16
Kauppalat — Köpingar — *Market towns*	44	4	18	9 192	30 905.4	76.41
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	315	48	445	7 469	122 081.0	51.89

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*
[2]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*
[3]) Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för *lies. Incl. also chemicals and drugs for animals.*
[4]) Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten .—
[5]) Pl. Sotilasapt. — Exkl. Militärapt. — *Excl. Mil. pharmacy.*

Liikevaihtoveroineen Med omsättningsskatt *With sales tax*	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2])	Lääkemääräyksiä [4]) Recept [4]) *Prescriptions* [4]) Luku Antal *Number*	Niistä — Därav — *Of which* Erikoisvalmisteita Specialpreparat *Special preparations*	Niistä — Därav — *Of which* Eläimille För djur *For animals*	1 000 asukasta kohti [3]) Per 1 000 invånare [3]) *Per 1 000 inhabitants* [2])	Laboratoriopäiväkirjojen mukaan on apteekeissa valmistettu — Enligt laboratoriejournalerna har i apoteken beretts — *Production in pharmacies according to laboratory journals* Annosjauheita Avdelade pulver *Dose pulvers*	Miksтuuroita Mixturer *Mixtures*	Linimentteja Liniment *Liniments*	Salvoja Salvor *Ointments*
1 000 mk	mk	1 000 kpl st. *pieces*	%	%		1 000 kpl st. *pieces*	kg	kg	kg
8 449.6	64.33	365.2	95.6	1.9	2 780	1 146.4	4 242.7	732.0	195.0
6 807.3	77.25	302.0	86.5	1.9	3 427	1 061.7	4 645.3	416.1	189.6
18 596.7	70.97	915.7	93.0	4.0	3 495	6 481.9	14 699.3	1 573.5	477.9
7 359.2	68.74	343.0	94.4	4.8	3 204	2 874.3	10 891.0	287.4	269.4
41 212.8	**70.02**	**1 925.9**	**92.7**	**3.4**	**3 272**	**11 564.3**	**34 478.3**	**3 009.0**	**1 131.9**
8 971.8	75.77	447.0	90.5	5.6	3 775	3 891.0	8 627.0	681.8	1 215.5
13 203.0	79.86	564.7	94.6	3.2	3 416	5 714.8	21 521.7	1 267.9	1 648.5
15 230.2	74.64	741.7	89.8	9.2	3 635	6 234.7	12 231.0	677.8	1 453.5
17 068.7	68.89	806.1	94.6	4.6	3 253	2 609.6	11 771.5	1 613.2	1 218.4
54 473.7	**74.06**	**2 559.5**	**92.5**	**5.8**	**3 480**	**18 450.1**	**54 151.2**	**4 240.7**	**5 535.9**
22 302.0	84.39	1 100.0	90.6	5.4	4 162	4 681.4	13 215.7	826.3	1 027.0
13 896.3	70.92	727.1	89.2	8.2	3 711	2 344.9	9 716.4	723.3	1 219.5
5 887.8	71.41	269.4	93.9	5.8	3 268	746.9	2 870.8	268.2	491.8
8 671.7	73.37	438.8	93.5	5.3	3 712	1 273.4	7 317.2	1 084.5	617.6
10 425.6	77.18	526.1	95.2	3.5	3 895	1 368.6	9 184.6	207.4	819.5
61 183.4	**76.87**	**3 061.4**	**91.8**	**5.8**	**3 846**	**10 415.2**	**42 304.7**	**3 109.7**	**4 175.4**
32 077.5	80.93	1 577.8	93.0	3.7	3 981	6 446.0	23 248.0	1 172.6	1 934.8
19 808.6	84.21	934.6	93.4	3.6	3 973	8 652.8	14 849.3	2 143.6	1 271.8
33 121.1	80.37	1 608.1	94.0	3.2	3 902	13 144.5	24 136.9	955.1	3 004.6
2 049.7	94.98	87.0	96.6	3.6	4 032	548.8	3 432.0	38.0	172.0
87 056.9	**81.72**	**4 207.5**	**93.5**	**3.5**	**3 950**	**28 792.1**	**65 666.2**	**4 309.3**	**6 383.2**
15 833.1	83.55	745.1	94.3	3.5	3 932	3 483.0	9 476.7	547.1	1 206.8
11 243.7	80.63	554.5	92.9	4.8	3 976	3 833.6	10 049.1	431.3	1 131.6
14 202.0	72.47	717.2	94.6	2.4	3 660	2 656.6	8 972.7	253.4	609.0
94 758.1	95.67	4 272.4	95.6	1.0	4 314	20 013.8	65 916.0	1 892.9	3 659.5
136 036.9	**89.77**	**6 289.2**	**95.1**	**1.8**	**4 150**	**29 987.0**	**94 414.5**	**3 124.7**	**6 606.9**
379 963.7	**82.18**	**18 043.5**	**93.5**	**3.6**	**3 902**	**99 208.7**	**291 014.9**	**17 793.4**	**23 833.3**
344 704.9	74.51	16 573.3	93.2	3.6	3 582	99 424.0	264 552.2	15 668.4	24 261.2
981.4	.	35.4	66.1	3.2	.	—	10 165.0	50.0	340.0
380 945.1	**82.39**	**18 078.9**	**93.5**	**3.6**	**3 910**	**99 208.7**	**301 179.9**	**17 843.4**	**24 173.3**
345 472.2	74.67	16 606.3	93.2	3.6	3 589	99 424.0	274 332.2	15 708.4	24 621.2
64 135.5	120.51	2 805.7	95.9	0.3	5 272	12 918.4	46 205.5	1 338.7	2 681.7
15 727.6	102.56	749.1	93.4	0.4	4 885	6 938.6	13 197.2	228.5	1 037.6
14 626.8	95.00	666.3	94.4	0.7	4 328	2 631.8	10 707.1	345.6	420.9
125 164.1	113.37	5 747.2	94.3	2.0	5 205	32 038.9	106 871.7	5 418.4	6 845.6
32 384.9	80.07	1 680.3	92.9	2.6	4 154	7 390.1	20 923.2	1 712.0	1 525.8
127 924.8	54.37	6 394.9	91.9	7.4	2 718	37 290.9	93 110.2	8 750.2	11 321.7

myynti. Myyntilukuun sisältyvät myös kemikaliotavarat ja eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning djursjukvården anlitade medicinerna och kemikalievaror. — *Incl. also the wholesale business of pharmacies and subsidiary pharmacies and medicine supp-*

Incl. also prescriptions for animals.

7.2 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuonna 1970 [1])
Apoteken och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde år 1970 [1])
Pharmacies and their services by central hospital district and hospital region in 1970 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääke-varastoja Läkemedels-förråd *Subsidiary pharmacies*	Lääke-kaappeja Medicinskåp *Medicine supplies*	Asukkaita apteekkia kohti [2]) Antal invånare per apotek [2]) *Inhabitants per pharmacy* [2]) [6])	Myynti [3]) Försäljning [3]) *Sales* [3]) Ilman liikevaihto-veroa Utan omsätt-ningsskatt *Without sales tax* 1 000 mk	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2]) [6]) mk
I Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*						
Lapin — Lapplands	13	1	48	8 928	8 306.2	71.57
Kemin — Kemi	10	1	42	8 108	6 967.0	114.87
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	30	7	54	8 375	18 981.1	75.54
Kainuun — Kainuu	11	2	20	9 173	7 342.7	92.31
Yhteensä — Summa — *Total*	**64**	**11**	**164**	**8 583**	**41 597.0**	**75.73**
II Länsi-Suomen sairaanhoitoalue— Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*						
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	2	28	7 533	9 313.9	82.42
Vaasan — Vasa	23	2	55	6 968	13 817.8	86.22
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	41	7 041	15 684.2	79.55
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	11	11	7 677	17 900.8	75.22
Yhteensä — Summa — *Total*	**97**	**18**	**135**	**7 303**	**56 716.7**	**80.06**
III Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*						
Kuopion — Kuopio	35	4	19	7 300	22 963.8	89.87
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	2	27	8 209	14 442.6	76.50
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	21	6 170	6 073.8	75.73
Mikkelin — S:t Michels	16	—	18	7 219	8 979.8	77.75
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	10	10 252	10 693.5	80.23
Yhteensä — Summa — *Total*	**100**	**9**	**95**	**7 733**	**63 153.5**	**81.67**
IV Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*						
Tampereen — Tammerfors	50	12	27	7 891	33 167.6	84.07
Satakunnan — Satakunta	32	12	11	7 333	21 006.9	53.24
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	54	10	40	7 503	34 389.6	84.87
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	11	6 889	2 091.3	101.20
Yhteensä — Summa — *Total*	**139**	**35**	**89**	**7 590**	**90 655.4**	**85.93**
V Etelä-Suomen sairaanhoitoalue—Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*						
Lahden — Lahtis	20	6	4	9 521	16 663.6	87.51
Hämeenlinnan — Tavastehus	20	2	5	6 976	11 488.0	82.34
Kotkan — Kotka	25	1	19	7 743	14 931.4	77.14
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	96	15	29	10 300	97 931.9	99.04
Yhteensä — Summa — *Total*	**161**	**24**	**57**	**9 393**	**141 014.9**	**93.25**
(I—V) Yhteensä — Summa — *Total*	**561**	**97**	**540**	**8 197**	**393 137.5**	**85.50**
1969	558	95	545	8 286	363 120.5	78.53
Sotilasapteekki (Helsinki) — Militärapoteket (Helsingfors) — *Military pharmacy (Helsinki)*	1	—	—	.	1 017.1	.
Kaikki yhteensä — Total summa — *Grand total*	**562**	**97**	**540**	**8 182**	**394 154.6**	**85.71**
1969	559	95	545	8 272	364 101.9	78.75
Helsinki — Helsingfors [5])	55	7	3	9 279	65 852.9	129.03
Turku — Åbo	12	5	5	12 684	16 370.2	107.55
Tampere — Tammerfors	13	5	—	11 957	15 317.1	98.54
Muut kaupungit — Övriga städer — *Other towns*	122	28	75	9 628	131 173.8	111.67
Kauppalat — Köpingar — *Market towns*	43	4	18	8 085	32 494.5	93.47
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	316	48	439	7 146	131 929.0	58.43

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*
[2]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*
[3]) Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för *lies. Incl. also chemicals and drugs for animals.*
[4]) Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. —
[5]) Pl. Sotilasapt. — Exkl- Militärapt. — *Excl. Mil. pharmacy.*
[6]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12.

7.2 1970

Liikevaihtoveroineen Med omsättningsskatt With sales tax	Asukasta kohti [2] Per invånare [2] *Per inhabitant* [2] [6]	Lääkemääräyksiä [4] Recept [4] *Prescriptions* [4]			1 000 asukasta kohti [2] Per 1 000 invånare [2] *Per 1 000 inhabitants* [2] [6]	Laboratoriopäiväkirjojen mukaan on apteekeissa valmistettu — Enligt laboratoriejournalerna har i apoteken beretts — *Production in pharmacies according to laboratory journals*			
		Luku Antal *Number*	Niistä — Därav — *Of which*			Annosjauheita Avdelade pulver *Dose pulvers*	Mikstuuroita Mixturer *Mixtures*	Linimenteja Liniment *Liniments*	Salvoja Salvor *Ointments*
			Erikoisvalmisteita Specialpreparat *Special preparations*	Eläimille För djur *For animals*					
1 000 mk	mk	1 000 kpl st. *pieces*	%	%		1 000 kpl st. *pieces*	kg	kg	kg
8 697.7	74.94	377.3	94.7	2.3	3 251	1 041.5	3 736.0	611.8	151.3
7 277.1	89.75	318.1	95.0	2.1	3 923	814.8	4 653.0	443.0	167.2
19 851.7	79.01	970.2	93.2	4.0	3 861	5 926.6	14 215.4	1 520.4	375.1
7 691.7	76.23	355.6	95.5	4.9	3 524	2 915.4	8 915.8	258.9	160.4
43 518.2	**79.22**	**2 021.2**	**94.2**	**3.6**	**3 680**	**10 698.3**	**31 520.2**	**2 834.1**	**854.0**
9 754.6	86.32	466.2	92.5	6.2	4 126	3 908.1	7 352.0	652.8	1 028.6
14 454.4	90.19	598.9	95.2	3.6	3 737	5 706.1	14 577.6	1 127.8	1 377.2
16 422.3	83.30	786.6	90.3	9.3	3 990	5 844.6	11 559.3	983.6	1 183.4
18 732.9	78.72	865.9	95.1	4.4	3 639	2 440.9	10 771.3	1 514.5	1 099.3
59 364.2	**83.80**	**2 717.6**	**93.3**	**5.9**	**3 836**	**17 899.7**	**44 260.2**	**4 278.7**	**4 688.5**
24 025.8	94.03	1 142.5	93.1	6.3	4 471	4 348.0	12 355.8	769.7	935.8
15 134.6	80.16	761.0	92.4	8.0	4 031	2 165.2	9 250.3	475.7	1 110.5
6 343.8	79.09	281.6	94.2	6.4	3 511	722.5	2 633.6	273.0	401.2
9 399.6	81.38	461.3	94.2	5.5	3 994	1 252.9	6 595.3	427.0	495.1
11 194.2	83.99	549.0	95.7	3.5	4 119	1 319.7	8 229.0	200.9	619.5
66 098.0	**85.47**	**3 195.4**	**93.6**	**6.1**	**4 132**	**9 808.3**	**39 064.0**	**2 146.3**	**3 562.1**
34 775.0	88.14	1 647.4	93.6	3.6	4 176	5 782.8	19 188.7	1 044.3	1 744.4
21 999.1	55.76	1 020.1	94.0	3.6	2 586	7 288.0	13 756.4	1 278.3	1 058.3
36 035.1	88.93	1 696.9	94.3	3.1	4 188	12 310.3	22 407.6	918.5	2 923.5
2 188.6	105.90	90.1	97.0	3.2	4 360	528.1	3 642.0	31.0	172.0
94 997.8	**90.04**	**4 454.5**	**94.0**	**3.4**	**4 222**	**25 909.2**	**58 994.7**	**3 272.1**	**5 898.2**
17 446.7	91.62	803.7	95.0	3.8	4 221	3 381.2	9 433.0	538.7	1 582.7
12 068.6	86.50	581.7	94.0	5.1	4 169	3 734.1	10 131.8	451.2	1 169.9
15 638.4	80.79	774.4	95.4	3.2	4 001	2 518.0	9 074.0	427.7	754.1
102 587.5	103.75	4 457.5	95.9	1.0	4 508	18 665.2	61 509.3	1 828.5	3 671.2
147 741.2	**97.69**	**6 617.3**	**95.5**	**1.9**	**4 376**	**28 298.5**	**90 148.1**	**3 246.1**	**7 177.9**
411 719.5	**89.54**	**19 006.1**	**94.4**	**3.7**	**4 133**	**92 614.0**	**263 987.2**	**15 777.3**	**22 180.7**
379 963.7	82.18	18 043.5	93.5	3.6	3 902	99 208.7	291 014.9	17 793.4	23 833.3
1 017.1	·	36.4	69.0	1.7	·	—	11 105.0	2.0	310.0
412 736.5	**89.75**	**19 042.5**	**94.3**	**3.7**	**4 141**	**92 614.0**	**275 092.2**	**15 779.3**	**22 490.7**
380 945.1	82.39	18 078.9	93.5	3.6	3 910	99 208.7	301 179.9	17 843.4	24 173.3
68 947.3	135.10	2 906.3	96.1	0.3	5 695	11 818.3	43 616.2	1 281.3	2 719.5
17 161.2	112.75	789.9	93.7	0.4	5 190	6 584.6	11 876.0	266.4	1 233.6
16 057.1	103.30	706.9	95.1	0.6	4 548	2 436.4	8 592.4	319.4	446.7
137 353.0	116.93	6 202.5	95.2	1.9	5 280	29 854.4	97 771.8	4 757.7	6 864.9
34 058.4	97.97	1 689.6	94.7	2.9	4 860	6 332.8	19 227.4	1 446.2	1 270.2
138 142.5	61.18	6 710.9	92.8	7.8	2 972	35 587.5	82 903.4	7 706.3	9 645.8

myynti. Myyntilukuun sisältyvät myös kemikaliotavarat ja eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning djursjukvården anlitade medicinerna och kemikalievaror. — *Incl. also the wholesale business of pharmacies and subsidiary pharmacies and medicine supp-*

Incl. also prescriptions for animals.

1970. — *Population for 1970 is not mean population but pop. on 31. 12. 1970.*

7.3 Farmaseuttinen henkilöstö toimipaikan mukaan vuosien 1955—71 lopussa
Farmaceutisk personal enligt befattning i slutet av åren 1955—71
Pharmaceutical personnel by posts at the end of the years 1955—71

Vuosi — År — *Year*	Apteekit ja lääkevarastot Apotek och läkemedelsförråd *Pharmacies and subsidiary pharmacies*					Apteekkitavaratehtaat Apoteksvarufabriker *Pharmaceutical factories*			
	Apteekkareita Apotekare *Pharmacists*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*
1955	484	307	..	1 656	..	16	..	104	..
1960	509	353	..	1 844	..	28	..	153	..
1961	522	354	..	1 975	..	33	3	162	—
1962	521	342	11	1 983	127	31	5	158	1
1963	522	315	11	2 012	123	32	3	158	1
1964	523	297	12	2 185	143	41	12	149	—
1965	543	284	14	2 324	128	40	11	157	—
1966	538	280	11	2 404	139	40	13	149	—
1967	533	277	15	2 466	137	42	9	162	—
1968	539	276	15	2 518	125	45	9	165	—
1969	547	287	13	2 593	127	43	10	177	—
1970	547	303	14	2 675	155	48	10	197	—
1971*	545	327	16	2 735	154	50	11	200	—

7.4 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1969 [1])
Apotek och deras verksamhet länsvis år 1969 [1])
Pharmacies and their services by province in 1969 [1])

Lääni *Province*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääkevarastoja Läkemedelsförråd *Subsidiary pharmacies*	Lääkekaappeja Medicinskåp *Medicine supplies*	Asukkaita apteekkia kohti [2]) Antal invånare per apotek [2]) *Inhabitants per pharmacy* [2])	Myynti [3]) — Försäljning [3]) — *Sales* [3]) Ilman liikevaihtoveroa Utan omsättningsskatt *Without sales tax* 1 000 mk	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2]) mk	Liikevaihtoveroineen Med omsättningsskatt *With sales tax* 1 000 mk	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2]) mk	Lääkemääräyksiä [4]) Recept [4]) *Prescriptions* [4]) 1 000 kpl st. *pieces*	Län
1969										**1969**
Uudenmaan	95	15	29	10 598	91 960.7	91.34	95 775.1	95.12	4 319.7	Nylands
Turun-Porin	93	22	54	7 332	53 227.4	78.06	55 750.8	81.76	2 679.9	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaan ..	3	1	12	7 193	1 955.6	90.62	2 049.7	94.98	87.0	Åland
Hämeen	77	19	28	8 272	49 768.3	78.14	52 198.9	81.95	2 545.8	Tavastehus
Kymen	40	2	36	8 717	24 735.8	70.94	25 934.1	74.38	1 306.1	Kymmene
Mikkelin	31	1	35	7 243	15 928.3	70.94	16 692.3	74.35	816.0	S:t Michels
Kuopion	35	4	19	7 551	21 298.5	80.59	22 302.0	84.39	1 100.0	Kuopio
Pohjois-Karjalan	23	2	25	8 343	12 958.8	67.53	13 574.4	70.74	703.6	Norra Karelens
Vaasan	59	7	113	7 390	32 131.9	73.70	33 647.3	77.17	1 550.4	Vasa
Keski-Suomen ..	31	11	11	7 993	16 271.6	65.67	17 068.7	68.89	806.1	M. Finlands
Oulun	48	9	93	8 768	28 339.5	67.33	29 713.5	70.60	1 461.7	Uleåborgs
Lapin	23	2	90	9 542	14 544.1	66.27	15 256.9	69.52	667.2	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**558**	**95**	**545**	**8 286**	**363 120.5**	**78.53**	**379 963.7**	**82.18**	**18 043.5**	**Summa**
1968	558	98	546	8 291	328 947.0	71.10	344 704.9	74.51	16 573.3	1968
Sotilasapteekki — *Military pharmacy*	1	—	—	.	981.4	.	981.4	.	35.4	Militärapoteket
Yhteensä — *Total*	**559**	**98**	**545**	**8 272**	**364 101.9**	**78.75**	**380 945.1**	**82.39**	**18 078.9**	**Summa**
1968	559	98	546	8 276	329 714.3	71.27	345 472.2	74.67	16 606.3	1968
1967	556	95	549	8 284	278 763.2	60.53	292 609.9	63.53	15 811.8	1967
1966	554	90	549	8 269	248 196.6	54.18	258 494.0	56.43	14 750.1	1966
1965	552	88	561	8 268	233 215.4	51.10	243 408.7	53.36	14 585.4	1965
1964	546	88	537	8 331	195 541.1	42.99	202 410.2	44.50	12 720.1	1964

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*

[2]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

[3]) Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi myös niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien myynti. Myyntilukuun sisältyvät myös kemikaliotavarat ja eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade medicinerna och kemikalievaror. — *Incl. also the wholesale business of pharmacies and sales of subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also chemicals and drugs for animals.*

[4]) Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — *Incl. also prescriptions for animals.*

Apteekkitavarakaupat Apoteksvaruhandel *Wholesalers of pharmaceutical products*				Sairaalat [2]) Sjukhus [2]) *Hospitals* [2])		Muissa tehtävissä I andra uppgifter *In other business*		Yhteensä Summa *Total*			
Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Proviisoreita Provisorer *Masters of pharmaceutics*	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Apteekkareita Apotekare *Pharmacists*	Proviisoreita [1]) Provisorer [1]) *Masters of pharmaceutics* [1])	Farmaseutteja Farmaceuter *Bachelors of pharmaceutics*	Niistä Därav *Of which* — Osapäivätoimisia Deltidsanställda *Part-time working*
29	..	120	..	..	..	19	..	484	371	1 880	..
52	..	198	..	4	48	22	..	509	455	2 243	..
71	23	270	—	4	60	25	..	522	460	2 467	..
72	22	325	—	4	72	28	..	521	435	2 538	128
77	21	323	6	4	84	31	..	522	424	2 577	130
80	17	345	6	3	93	29	..	523	409	2 772	149
77	16	364	7	4	105	40	..	543	404	2 950	135
75	20	368	4	4	114	44	76	538	399	3 111	143
77	20	364	4	4	140	49	78	533	405	3 210	141
73	18	369	3	5	159	56	103	539	413	3 314	128
77	19	379	—	5	160	60	116	547	430	3 425	127
78	16	398	3	5	174	64	122	547	458	3 566	158
82	12	415	5	5	184	65	123	545	490	3 657	159

[1]) Osapäivätoimisia lukuun ottamatta. — Utan deltidsanställda. — *Part-time working excepted.*

[2]) Sairaala-apteekit mukaan luettuna. — Inkl. sjukhusapoteken. — *Incl. hospital pharmacies.*

7.4 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1970 [1])
Apotek och deras verksamhet länsvis år 1970 [1])
Pharmacies and their services by province in 1970 [1])

Lääni *Province*	Apteekkeja Apotek *Pharmacies*	Lääkevarastoja Läkemedelsförråd *Subsidiary pharmacies*	Lääkekaappeja Medicinskåp *Medicine supplies*	Asukkaita apteekkia kohti [2]) Antal invånare per apotek [2]) *Inhabitants per pharmacy* [2])	Myynti [3]) — Försäljning [3]) — *Sales* [3]) Ilman liikevaihtoveroa Utan omsättningsskatt *Without sales tax* 1 000 mk	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2]) mk	Liikevaihtoveroineen Med omsättningsskatt *With sales tax* 1 000 mk	Asukasta kohti [2]) Per invånare [2]) *Per inhabitant* [2]) mk	Lääkemääräyksiä [4]) Recept [4]) *Prescriptions* [4]) 1 000 kpl st. *pieces*	Län
1970										**1970**
Uudenmaan	97	15	29	10 265	99 051.6	99.48	103 761.3	104.21	4 508.4	Nylands
Turun-Porin	93	23	58	7 253	58 295.2	86.42	61 079.2	90.55	2 856.5	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaan ..	3	1	11	6 867	2 091.3	101.51	2 188.6	106.24	90.1	Åland
Hämeen	77	19	28	8 229	54 148.6	85.45	56 772.3	89.59	2 683.9	Tavastehus
Kymen	41	3	35	8 401	26 941.1	78.22	28 210.1	81.90	1 390.0	Kymmene
Mikkelin	31	1	35	7 138	17 214.5	77.80	18 005.7	81.37	857.8	S:t Michels
Kuopion	35	4	19	7 393	22 963.8	88.74	24 025.8	92.85	1 142.5	Kuopio
Pohjois-Karjalan	23	2	26	8 186	14 117.7	74.98	14 794.0	78.57	737.9	Norra Karelens
Vaasan	59	7	111	7 177	34 930.5	82.50	36 572.7	86.37	1 642.2	Vasa
Keski-Suomen ..	31	11	11	7 734	17 900.8	74.66	18 732.9	78.13	865.9	M. Finlands
Oulun	48	9	87	8 451	30 209.3	74.47	31 602.1	77.90	1 535.3	Uleåborgs
Lapin	23	2	90	8 705	15 273.2	76.29	15 974.8	79.79	695.4	Lapplands
Yhteensä — *Total*	**561**	**97**	**540**	**8 211**	**393 137.5**	**85.35**	**411 719.5**	**89.38**	**19 006.1**	**Summa**
1969	558	95	545	8 286	363 120.5	78.53	379 963.7	82.18	18 043.5	1969
Sotilasapteekki — *Military pharmacy*	1	—	—	·	1 017.1	·	1 017.1	·	36.4	Militärapoteket
Yhteensä — *Total*	**562**	**97**	**540**	**8 196**	**394 154.6**	**85.57**	**412 736.5**	**89.60**	**19 042.5**	**Summa**
1969	559	98	545	8 272	364 101.9	78.75	380 945.1	82.39	18 078.9	1969
1968	559	98	546	8 276	329 714.3	77.27	345 472.2	74.67	16 606.3	1968
1967	556	95	549	8 284	278 763.2	60.53	292 609.9	63.53	15 811.8	1967
1966	554	90	549	8 269	248 196.6	54.18	258 494.0	56.43	14 750.1	1966
1965	552	88	561	8 268	233 215.4	51.10	243 408.7	53.36	14 585.4	1965

[1]) Tauluun eivät sisälly sairaala-apteekit. — Sjukhusapoteken ingår inte i tabellen. — *Hospital pharmacies are not included in table.*

[2]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

[3]) Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi myös niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien myynti. Myyntilukuun sisältyvät myös kemikaliotavarat ja eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade medicinerna och kemikalievaror. — *Incl. also the wholesale business of pharmacies and sales of subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also chemicals and drugs for animals.*

[4]) Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — *Incl. also prescriptions for animals.*

määräyksistä. Taulusta 7.3 ilmenee toimessa olevan farmaseuttisen henkilöstön jakautuminen toimipaikoittain. Osa proviisoreista toimii sekä apteekeissa että apteekkitavaratehtaissa tai -kaupoissa. Nämä osapäivätoimiset proviisorit ovat mukana kaikkien toimipaikkojensa sarakkeissa, mutta eivät Yhteensä-sarakkeessa.

Apteekkien toimintaa käsittelevien taulujen lähteenä ovat apteekkien ja lääkevarastojen toimintakertomukset, ilmoitukset apteekkien tuloista ja menoista sekä liikevaihtoverokonttorien ilmoitukset liikevaihtoverosta. Henkilöstön osalta on myös muita lähteitä (mm. apteekkitavaratehtaiden ja kauppojen tarkastuspöytäkirjat).

Ennakkotiedon mukaan apteekkien määrä yliopiston apteekki ja sotilasapteekki mukaan lukien mutta ilman sairaala-apteekkeja oli vuoden lopussa 562 (1971) ja 563 (1972), lääkemääräysten lukumäärä oli 21 036 760 (1971) ja 21 662 358 (1972), myynti ilman liikevaihtoveroa oli 452 474 298 mk (1971) ja 514 426 165 mk (1972) ja myynti liikevaihtoveroineen 474 193 358 mk (1971) ja 538 091 216 mk (1972).

Ur tabell 7.3 framgår indelningen av den i tjänst varande farmaceutiska personalen enligt arbetsplatsen. En del av provisorerna arbetar både i apotek och apoteksvarufabriker eller -affärer. Dessa deltidsarbetande provisorer ingår i kolumnerna för sina respektive arbetsplatser, men inte i kolumnen "Summa".

Källmaterialet för de tabeller, som behandlar apoteksverksamheten, bildas av apotekens och läkemedelsförrådens verksamhetsberättelser, av uppgifterna över apotekens inkomster och utgifter samt omsättningsskattekontorens meddelanden över omsättningsskatten. Beträffande personal finns det även andra källor (bl.a. apoteksvarufabrikers och -affärers visitationsprotokoll).

Enligt förhandsuppgift var antalet apotek med universitetsapotek och militärapoteket inberäknat men utan sjukhusapoteken vid årsslutet 562 (1971) och 563 (1972), antal recept var 21 036 760 (1971) och 21 662 358 (1972), försäljning utan omsättningsskatt var 452 474 298 mk (1971) och 514 426 165 mk (1972) och försäljning med omsättningsskatt 474 193 358 mk (1971) och 538 091 216 mk (1972).

7. PHARCMACIES

Selling and other delivering of pharmaceutical special preparations for consumption purposes is not allowed without licence granted by the National Board of Health.

At the end of 1970 562 pharmacies were in operation. All of them, except the university pharmacy and the only military pharmacy in the country, were privately owned. In addition to those, there were 84 subsidiary pharmacies and 540 medicine supplies. The former are smaller pharmacies with limited rights; they operate in localities where no economic prospects for a fully licensed pharmacy exist. The latter have the right to keep for sale the most common ready made pharmaceutical preparations.

The pharmacies sell only registered drugs. Registration is based on a special law and the producer must give evidence concerning the efficiency and safety of his preparate. Before registration the price is considered. At present (in 1970) there are 4 697 pharmaceutical preparations on the market.

The pharmaceutical control is done in a special laboratory. For unwarranted side-effects there is a system of notifications made by physicians and a malformation register for continuous research concerning causes of malformations including drugs. This register is more excatly described in item 2.1.

There are 12 pharmaceutical factories in the country without any limitation concerning their production. Limited production rights had 13 factories.

8. OIKEUSLÄÄKETIETEELLISET TOIMENPITEET

8.1 Oikeuslääketieteelliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset

Rikoslain voimaanpanosta annetun asetuksen muuttamista koskevan lain (192/59) 8 §:ssä säädetään mm.: "Jos joku tavataan kuolleena eikä tiedetä hänen tautiin kuolleen tai jos joku muutoin on kuollut sellaisissa olosuhteissa, jotka osoittavat tai antavat aihetta epäillä, että hän on omasta tai toisen kädestä saanut surmansa, on poliisin heti suoritettava asiassa tutkinta, tarvittaessa käyttäen lääkäriä apunaan. Jollei kuoleman syytä varmuudella voida todeta ulkonaisen ruumiintarkastuksen perusteella, on asianomaisen poliisipiirin päällikön ratkaistava, onko asiassa toimitettava oikeuslääkeopillinen ruumiinavaus ennen kuin kuolleen saa haudata.

Poliisipiirin päällikön lisäksi voi oikeuslääkeopillisen ruumiinavauksen toimittamisesta antaa määräyksen poliisitarkastaja, keskusrikospoliisin päällikkö, kihlakunnantuomari tai tuomioistuin".

Edellä mainitun lain tarkoittamia poliisitutkintaa vaativia kuolemantapauksia ovat: yllättävät kuolemat kun henkilö ei ole ollut lääkärin hoidossa; epäillyt tai varmat: tapaturmat, itsemurhat, henkirikokset, myrkytykset, ammattitaudit, rikolliset sikiönlähdetykset ja hoitotoimenpiteiden aiheuttamat kuolemat. Tällaisten kuolemantapausten kuolemansyynselvitystä kutsutaan oikeuslääketieteelliseksi kuolemansyynselvitykseksi. Jos kuolemansyynselvitys tapahtuu ilman poliisitutkintaa, on kyseessä lääketieteellinen kuolemansyynselvitys.

Oikeuslääketieteellisestä kuolemansyynselvityksestä on tarkemmin määrätty asetuksessa oikeuslääkeopillisista ruumiintarkastuksista ja ruumiinavauksista (172/47). Taulussa 8.1.1 esitetyt tiedot perustuvat tämän asetuksen nojalla lääkintöhallituksen tarkastettaviksi lähetettyihin lääkärinlausuntoihin ja ruumiinavauspöytäkirjoihin.

Vuonna 1973 annettu laki (459/73) ja asetus (948/73) kuolemansyyn selvittämisestä kumosivat mm. rikoslainvoimaanpanosta annetun asetuksen muuttamista koskevan lain (192/59) 8 §:n ja lain lääketieteellisistä ruumiinavauksista (147/53) sekä asetuksen oikeuslääkeopillisista ruumiintarkastuksista ja ruumiinavauksista (172/47).

8.2 Lailliset raskauden keskeyttämiset ja steriloimiset

Raskauden keskeyttäminen. Vuoden 1970 toukokuun loppuun voimassa ollut aborttilaki eli laki raskauden keskeyttämisestä (n:o 82/50) tuli voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1950 lukien. Tämän vanhan lain 1 §:n mukaan voitiin lupa raskauden keskeyttämiseen myöntää:

1) kun raskauden jatkuminen tai lapsen synnyttäminen naisen sairauden, ruumiinvian tai heikkouden vuoksi aiheuttaisi hänen ruumiinsa tai sielunsa terveydelle vakavan vaaran; tätä vaaraa arvosteltaessa otettakoon huomioon myös naisen terveyteen vai-

8. RÄTTSMEDICINSKA ÅTGÄRDER

8.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar

I 8 § i lagen angående ändring av förordningen om införande av strafflag (192/59) stadgas bl.a.: "Påträffas någon död, utan att känt är, att han av sjukdom avlidit, eller har någon eljest avlidit under omständigheter, som vidhandengiva eller giva anledning att befara, att han dött för egen eller annans hand, skall polismyndighet genast verkställa undersökning i saken, vid behov med anlitande av läkares bistånd. Därest dödsorsaken icke med säkerhet kan fastslås på grund av yttre besiktning, skall chefen för vederbörande polisdistrikt besluta, huruvida rättsmedicinsk obduktion skall verkställas, innan begravning får äga rum.

Förordnande om verkställande av rättsmedicinsk obduktion må förutom av chef för polisdistrikt meddelas av polisinspektör, chefen för centralkriminalpolisen, häradshövding eller domstol."

Dödsfall, vilka kräver polisundersökning enligt ovannämnda lag är: överraskande dödsfall, då den avlidne inte varit under läkarvård; misstänkta eller säkra olycksfall, självmord, brott mot liv, förgiftningar, yrkessjukdomar, kriminella fosterfördrivningar och dödsfall, som vårdåtgärderna föranlett. Utredande av sådana dödsfall dödsorsak kallas rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Om utredandet av dödsorsak sker utan polisundersökning, gäller det medicinsk utredning av dödsorsak.

Angående rättsmedicinsk utredning av dödsorsak har närmare stadgats i förordningen om utredande av dödsorsak (172/47). Uppgifterna i tabell 8.1.1 baserar sig på läkarutlåtanden och obduktionsprotokoll, vilka enligt denna förordning insänts till medicinalstyrelsen för kontroll.

Lagen av 1973 (459/73) och förordningen (948/73) om utredande av dödsorsak upphävde bl.a. lagen angående ändring av förordningen om införande av strafflag (192/59) 8 § samt lagen om medicinsk obduktion (147/53) och förordningen angående rättsmedicinska likbesiktningar och obduktioner (172/47).

8.2 Legala avbrytanden av havandeskap och steriliseringar

Avbrytande av havandeskap. Abortlagen, dvs. lagen om avbrytande av havandeskap (82/50), som var i kraft intill utgången av maj 1970, trädde i kraft fr.o.m. den 1 juli 1950. Enligt 1 § i denna gamla lag kunde tillstånd till avbrytande av havandeskap beviljas:

1) när på grund av sjukdom, kroppslyte eller svaghet hos kvinnan havandeskapets fullföljande eller barnets framfödande skulle medföra allvarlig fara för hennes hälsa i kroppsligt eller själsligt avseende; och skall vid bedömandet av denna fara

kuttavat erikoisen vaikeat elämänolot ja muut olosuhteet (lääketieteellinen peruste);

2) kun nainen on maattu olosuhteissa, joita tarkoitetaan rikoslain 25 luvun 4 ja 5 §:ssä sekä 20 luvun 1, 3, 8 ja 9 §:ssä, tai saman luvun 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa, jos teko on sisältänyt naisen toimintavapauden törkeän loukkauksen, niin myös aina, milloin nainen makaamisen tapahtuessa ei ollut täyttänyt kuuttatoista vuotta (eettinen peruste);

3) kun on perusteltua syytä otaksua, että naisella tai odottavan lapsen isällä on sellaisia periytyviä taipumuksia, jotka jälkeläisissä tulisivat aiheuttamaan mielisairautta, tylsämielisyyttä tai vaikean ruumiillisen sairauden tai muun vaikean vian (eugeeninen peruste).

Ne rikoslain kohdat, joihin yllä aborttilain 1 §:n toisessa momentissa viitataan, koskevat väkisinmakaamista (4 §), tunnottoman naisen makaamista (5 §), määrättyjä sukurutsaustapauksia (1 §, 3 §), mielipuolen naisen makaamista (8 §) tai kun makaaminen on tapahtunut naisen turvatonta tai hädänalaista tilaa tai taloudellista riippuvuutta hyväksi käyttäen (9 §), haureus holhotin tai kasvatin kanssa (6 §).

Lain 3 §:n 2 momentissa säädettiin niistä tapauksista, joissa abortin yhteydessä oli suoritettava myös steriloiminen. Jos raskaus keskeytettiin sillä perusteella, että naisella oli lain 1 §:n 3 kohdassa tarkoitettuja periytyviä taipumuksia, oli keskeyttämisen yhteydessä toimitettava myös steriloiminen, elleivät painavat syyt sitä estäneet.

Jos kysymyksessä oli lääketieteellinen tai eettinen peruste, voitiin raskaus keskeyttää lääkintöhallituksen määräämän lausunnonantajalääkärin ja suorittajalääkärin yhteisen päätöksen nojalla. Jos keskeytystä haettiin eettisin perustein ja raskaus oli kestänyt kauemmin kuin 4 kuukautta, kuului asian ratkaisu lääkintöhallitukselle. Eugeenisin perustein voitiin raskaus keskeyttää vain lääkintöhallituksen päätöksellä.

Uusi laki raskauden keskeyttämisestä (239/70) astui voimaan 1. päivänä kesäkuuta 1970. Lain 1 §:n mukaan voidaan lupa raskauden keskeyttämiseen myöntää naisen pyynnöstä:

1) kun raskauden jatkuminen tai lapsen synnyttäminen hänen sairautensa, ruumiinvikansa tai heikkoutensa vuoksi vaarantaisi hänen henkensä tai terveytensä (lääketieteellinen peruste);

2) kun hänen tai hänen perheensä elämänolot ja muut olosuhteet huomioon ottaen lapsen synnyttäminen ja hoito olisi hänelle huomattava rasitus (sosiaalinen peruste);

3) kun hänet on saatettu raskaaksi olosuhteissa, joita tarkoitetaan rikoslain 20 luvun 1 tai 2 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa tai 7 §:ssä (eettinen peruste);

4) kun hän raskaaksi saatettaessa ei ollut täyttänyt seitsemäätoista vuotta tai oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta taikka kun hän on jo synnyttänyt neljä lasta (synnytys- ja ikäperuste);

5) kun on syytä otaksua, että lapsi olisi vajaamielinen tai että lapselle olisi tai lapselle kehittyisi vaikea sairaus tai ruumiinvika (eugeeninen peruste);

6) kun jommankumman tai kummankin vanhemman sairaus, häiriytynyt sieluntoiminta tai muu niihin verrattava syy vakavasti rajoittaa heidän kykyään hoitaa lasta (lapsenhoitokyvyn rajoitusperuste).

Aborttilain 1 §:n 3 kohta muutettiin yllä esitettyyn muotoon 15. päivänä tammikuuta 1971 annetulla lailla (18/71). Eettisten keskeytysperusteiden kannalta ei kuitenkaan olennaista muutosta tapahtunut. Rikoslain 20 luvun 1 § koskee väkisinmakaajämväl synnerligen svåra levnadsvillkor för kvinnan och övriga förhållanden, vilka inverka på hennes hälsa, beaktas (medicinsk indikation);

2) när kvinna hävdats under förhållanden, som åsyftas i 25 kap. 4 och 5 §§ samt 20 kap. 1, 3, 8 och 9 §§ strafflagen, eller i de fall, som avses i sagda kapitels 6 § där gärningen inneburit ett grovt åsidosättande av kvinnans handlingsfrihet, så ock alltid, när kvinnan vid hävdandet ej fyllt sexton år (etisk indikation);

3) när med skäl kan antagas, att kvinnan eller det väntade barnets fader äger sådana arvsanslag, som komme att hos avkomlingar förorsaka sinnessjukdom, sinnesslöhet eller svår kroppslig sjukdom eller svårt lyte av annat slag (eugenisk indikation).

De lagpunkter i strafflagen, till vilka hänvisas ovan i § 1 moment 2 i abortlagen, gäller våldtäkt (§ 4), lägersmål med kvinna, som befinner sig i sådant tillstånd att hon ej vet till sig eller ej kan värja sig (§ 5), vissa otuktiga handlingar (§ 1, § 3), hävdande av sinnessjuk kvinna (§ 8) eller då våldtäkt skett med att utnyttja kvinnans skyddslösa eller nödställda läge eller ekonomiska beroende (§ 9), lägersmål med myndling eller fosterbarn (§ 6).

I lagens 3 § 2 moment stadgas beträffande de fall, i vilka även sterilisering måste verkställas i samband med abort. Om havandeskapet avbröts på den grunden att kvinna hade i lagens 1 § 3 moment avsedda arvsanlag, måste även sterilisering utföras i samband med avbrytandet av havandeskap, om inte vägande skäl hindrade detta.

Om det gällde medicinsk eller etisk indikation, kunde havandeskapet avbrytas på basen av ett beslut, som gjorts av den läkare, som utför ingreppet, och den s.k. andra läkaren, vilka båda utnämnts av medicinalstyrelsen. Ifall avbrytande av havandeskap ansöktes på etiska grunder och havandeskapet hade varat längre än fyra månader, tillhörde beslutet i ärendet medicinalstyrelsen. På eugeniska grunder kunde havandeskapet avbrytas endast medelst medicinalstyrelsens beslut.

Den nya lagen om avbrytande av havandeskap (239/70) trädde i kraft den 1 juni 1970. Enligt lagens 1 § kan tillstånd till avbrytande av havandeskap beviljas:

1) när havandeskapets fortskridande eller förlossningen på grund av sjukdom, kroppslyte eller svaghet hos kvinnan skulle medföra fara för hennes liv eller hälsa (medicinsk indikation);

2) när förlossningen och skötseln av barnet med beaktande av kvinnans och hennes familjs levnadsförhållanden samt övriga omständigheter skulle vara avsevärt betungande för henne (socialindikation);

3) när hon gjorts havande under förhållanden, som åsyftas i 20 kap. 1, 2, 5 och 7 §§ strafflagen, (etisk indikation);

4) när hon vid den tidpunkt då hon gjorts havande ej fyllt sjutton år eller fyllt fyrtio år eller när hon redan fött fyra barn (födsel- och ålderindikation);

5) när det finnes skäl att förmoda, att barnet skulle komma att vara psykiskt efterblivet eller behäftat med eller senare komma att behäftas med svår sjukdom eller svårt kroppslyte (eugenisk indikation);

6) när hos barnets föräldrar eller någondera av dem sjukdom, rubbad själsverksamhet eller annan därmed jämförbar orsak allvarligt begränsar deras förmåga att sköta barnet (begränsning i förmåga att sköta barn).

Abortlagens 1 § 3 punkt ändrades till anförda form medelst lagen (18/71) av den 15 januari 1971. Det skedde dock ingen väsentlig ändring beträffande etiska grunder för avbrytande av havandeskap. Strafflagens 20 kapitels 1 § gäller våld-

mista, 2 § vapautta loukkaavaa haureutta, 5 §:n 1 momentti nuoreen henkilöön kohdistuvaa haureutta ja 7 § sukurutsaa.

Selvennyksenä mainittakoon, että vanhan lain aikaa koskevissa tauluissa on eettisiin perusteisiin sisällytetty myös ne tapaukset, joissa nainen makaamisen tapahtuessa ei ollut täyttänyt kuuttatoista vuotta. Uuden lain aikaa käsittelevissä tauluissa eettisiin perusteisiin taas ei ole sisällytetty niitä tapauksia, joissa nainen makaamisen tapahtuessa ei ollut täyttänyt seitsemäätoista vuotta, vaan nämä tapaukset esitetään omana ryhmänään.

Sosiaalista perustetta eli lain 1 §:n 2 kohtaa voidaan käyttää keskeytysperusteena mm. silloin kun naista uhkaa työpaikan menetys tai koulutuksen keskeytyminen, kun nainen on taloudellisissa vaikeuksissa ja kun nainen on leski tai naimaton. Sosiaalisen perusteen olemassaolon todentamiseksi lääkäri voi pyytää sosiaaliviranomaiselta, terveydenhoitajalta tai vastaavalta viranhaltijalta selvityksen naisen ja hänen perheensä oloista.

Lain 3 §:n 2 momentin mukaan nainen on raskauden keskeyttämisen yhteydessä myös steriloitava, jos keskeytys tehdään sillä perusteella, että on syytä otaksua lapsen olevan vajaamielinen naisen vajaamielisyyden vuoksi, eivätkä painavat syyt ole steriloimista vastaan.

Jos kyseessä on lääketieteellinen, sosiaalinen, eettinen tai lapsenhoitokyvyn rajoitusperuste voidaan raskaus keskeyttää kahden lääkärin luvalla. Lääketieteellistä perustetta lukuun ottamatta on kuitenkin edellytyksenä se, että raskaus ei ole kestänyt kauemmin kuin tasan 16 viikkoa. Yhden lääkärin luvalla voidaan raskaus keskeyttää lain 1 §:n 4 kohdassa mainituissa tapauksissa.

Lääkintöhallituksen ratkaistavaksi asia kuuluu silloin, kun kyseessä on eugeeninen peruste tai kun raskaus on kestänyt yli 16 viikkoa ja keskeytystä haetaan muilla kuin lääketieteellisillä tai eugeenisilla perusteilla.

Eugeenista perustetta sovelletaan paitsi varsinaisiin periytyviin ominaisuuksiin myös sikiövaurioita aiheuttaviin seikkoihin. Sikiövaurion voi aiheuttaa mm. äidin Rhesus-immunisaatio tai hänen raskautensa alkuvaiheessa (12 ensimmäisen raskausviikon aikana) sairastamansa vihurirokko, sikotauti ja sytoplasmavirusinfektio. Lisäksi voi sikiötä vaurioittaa raskauden alkuvaiheessa röntgensäteily tai radioaktiivinen aine sekä eräät lääkkeet.

Aborttilaissa on aina ollut kohta, jonka nojalla kuka tahansa laillistettu lääkäri voi lääketieteellisin perustein keskeyttää raskauden, jos asian normaali käsittely viivyttäisi toimenpiteen suorittamista naisen henkeä tai terveyttä vaarantavasti (hätätapaus).

Vanhan ja uuden aborttilain eräänä tärkeänä erona voidaan pitää sitä, että sosiaaliset syyt sellaisenaan riittävät abortin saamiseksi, aikaisemminhan ne otettiin huomioon vain lääketieteellisiin perusteisiin liittyvinä lisätekijöinä. Toinen merkittävä ero on se, että lausunnonantajalääkäreinä voi uuden lain mukaan toimia jokainen valtion, kunnan tai kuntainliiton palveluksessa oleva laillistettu lääkäri, ellei lääkintöhallitus ole erityisestä syystä evännyt oikeutta lausunnon antamiseen. Tämä uudistus lisäsi lausunnonantajalääkärien määrän noin 530 lääkäristä noin 4 100 lääkäriin. Kolmantena tärkeänä erona voidaan mainita abortin hakijan ja abortin saaneen neuvonta. Uuden lain mukaan on lääkärin annettava keskeytystä pyytävälle naiselle selvitys toimenpiteen merkityksestä ja vaikutuksista (mahdolliset komplikaatiot, vaikutus seuraaviin synnytyksiin ja muita vastaavia lääketieteellisiä faktoja). Kun raskauden keskeytys on suoritettu, on sairaalan lääkärin annettava naiselle sairaalassa olon aikana ehkäisyneuvontaa.

täkt, 2 § otukt som kränker ens frihet, 5 § 1 moment otukt gentemot ung person och 7 § incest.

Som ett förtydligande må nämnas att i de tabeller, vilka gäller tiden för den gamla lagen, har i de etiska indikationerna inberäknats de fall, i vilka kvinnan vid våldtäkt inte ännu fyllt sexton år. I de tabeller, vilka behandlar tiden under den nya lagen, har man i de etiska indikationerna inte inberäknat de fall, i vilka kvinnan vid våldtäkt inte fyllt sjutton år, utan dessa fall framställs som egen grupp.

Social indikation eller lagens 1 § 2 punkt kan användas såsom avbrytningsgrund bl.a. då kvinnan hotas av förlust av arbetsplats eller avbrytande av utbildning, när en kvinna är i ekonomiska svårigheter och när kvinna är änka eller ogift. För bevisande av en social indikation kan läkare be en utredning rörande kvinnans och hennes familjs förhållanden av en socialmyndighet, hälsovårdare eller motsvarande tjänsteinnehavare.

Enligt lagens 3 § 2 moment bör kvinna i samband med avbrytandet av havandeskap även steriliseras, om avbrytandet görs på den indikationen att det är skäl att antaga att barnet skulle vara undermåligt för kvinnans mentala undermålighets skull och det inte finns vägande skäl emot sterilisering.

Om det gäller en medicinsk, social eller etisk indikation eller grunden är en begränsning i förmåga att sköta barn, kan havandeskapet avbrytas med två läkares tillstånd. Obeaktat en medicinsk indikation är dock förutsättningen att havandeskapet inte varat längre än jämnt sexton veckor. Med en läkares tillstånd kan havandeskapet avbrytas i de fall, vilka nämns i lagens 1 § 4 punkt.

Ärendet hör till medicinalstyrelsens prövning då det gäller en eugenisk indikation eller då havandeskapet varat över sexton veckor och avbrytning ansöks på andra än medicinska eller eugeniska indikationer.

Eugenisk indikation tillämpas förutom på egentliga ärftliga egenskaper även på omständigheter, vilka förorsakar fosterskador. En fosterskada kan förorsakas bl.a. av moderns Rhesus-immunisation eller av rubeola, som hon insjuknat i vid början av sitt havandeskap (inom de tolv första havandeskapsveckorna), påssjuka och cytoplasmavirusinfektion. Därtill kan fostret skadas av röntgenstrålningen i början av havandeskapet eller ett radioaktivt ämne samt vissa läkemedel.

I abortlagen har alltid funnits ett moment, enligt vilket vem som helst legitimerad läkare på medicinska indikationer kan avbryta havandeskapet, om ärendets normala behandling skulle fördröja åtgärdens utförande på ett sätt, som skulle riskera kvinnas liv eller hälsa (nödfall).

En viktig skillnad mellan den gamla och nya abortlagen kan anses vara de sociala indikationernas tillräcklighet som sådana för abort; tidigare beaktades de ju endast såsom tilläggsfaktorer i samband med medicinska indikationer. En annan märkbar skillnad är att såsom läkare, vilka avger utlåtandet, kan enligt den nya lagen fungera var och en legitimerad läkare, som är i statens, kommuns eller kommunalförbunds tjänst, om inte medicinalstyrelsen av speciell anledning förbjudit rätt att avge utlåtande. Denna reform ökade antalet läkare, vilka avger utlåtandet, från c. 530 till 4 100. En tredje viktig skillnad är rådgivningsverksamheten för den, som ansöker abort, och den, som erhållit abort. Enligt den nya lagen bör läkare ge den kvinna, som anhåller om abort, en redogörelse för betydelsen och verkningarna av ingreppet (eventuella komplikationer, verkan på följande förlossningar och andra motsvarande medicinska fakta). Då avbrytandet av havandeskap har utförts, bör sjukhusläkaren ge kvinnan preventivrådgivning under hennes vistelse på sjukhus.

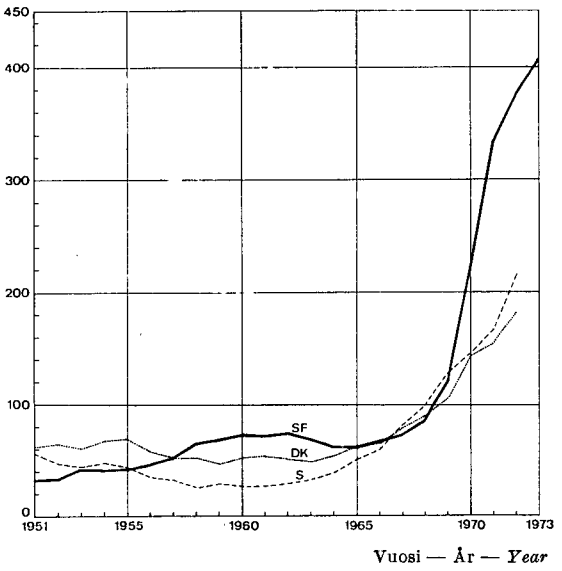

Kuvio 8.2.1 Lailliset raskaudenkeskeytykset 1 000 synnyttäjää kohti Suomessa (SF), Ruotsissa (S) ja Tanskassa (DK) vuosina 1951—73
Fig. 8.2.1 Legala avbrytanden av havandeskap per 1 000 barnaföderskor i Finland (SF), Sverige (S) och Danmark (DK) åren 1951—73
Fig. 8.2.1 Legal abortions per 1 000 mothers in Finland (SF), Sweden (S) and Denmark (DK) in 1951—73

Kaikista suoritetuista raskauden keskeyttämisistä on kuukauden kuluessa ilmoitettava lääkintöhallitukselle sen vahvistamalla lomakkeella. Tämän julkaisun abortteja koskeva numeroaineisto (taulut 8.2.1, 8.2.2 ja 8.2.4) perustuu näihin ilmoituksiin ja lääkintöhallituksen abortti-istuntojen päätösasiakirjoihin (taulu 8.2.5).

Oheisesta asetelmasta ilmenee suoritettujen raskauden keskeyttämisten lukumäärän kehitys vuodesta 1951 alkaen absoluuttisina ja suhteellisina lukuina (1 000 synnyttäjää kohti). Asetelmassa ovat myös Ruotsin vastaavat suhdeluvut. Kansainvälinen aborttitilasto on esitetty Yhtyneiden Kansakuntien julkaisussa "Demographic Yearbook".

Suomessa aborttien lukumäärä on vanhan lain aikana — lain siis pysyessä samana — vaihdellut huomattavasti, joten lainsäädäntö on ilmeisesti vain eräs aborttien määrään vaikuttava tekijä.

Alla utförda avbrytanden av havandeskap bör inom en månad anmälas för medicinalstyrelsen medelst en av densamma fastställd blankett. Siffermaterialet i denna publikation över aborter (tabell 8.2.1, 8.2.2 och 8.2.4) grundar sig på dessa anmälningar och på beslutshandlingarna vid medicinalstyrelsens session (tabell 8.2.5).

I följande uppställning framgår utvecklingen av de utförda aborterna fr.o.m. år 1951 såsom absoluta och proportionstal (per 1 000 barnaföderskor). I uppställningen finns även motsvarande siffror från Sverige. En internationell abortstatistik har framställts i Förenta Nationernas publikation "Demographic Yearbook".

I Finland har antalet aborter under den gamla lagen — då lagen således var densamma — varierat avsevärt, så att lagstiftningen uppenbarligen är endast en av de faktorer, vilka inverkar på antalet aborter.

Lailliset raskauden keskeyttämiset — Legala avbrytanden av havandeskap — *Legal abortions*

Vuosi År *Year*	Lukumäärä Antal *Number*	1 000 synnyttäjää kohti Per 1 000 barnaföderskor *Per 1 000 mothers* Suomessa I Finland *I Finland*	Ruotsissa *I Sverige* *In Sweden*
1951	3 007	32.2	57.3
1952	3 327	34.2	48.1
1953	3 802	41.8	44.6
1954	3 699	41.1	48.2
1955	3 659	40.7	42.3
1956	4 090	45.9	35.5
1957	4 553	52.3	31.5
1958	5 274	64.9	26.6
1959	5 773	69.3	29.2
1960	6 188	75.3	27.3
1961	5 867	71.6	27.7
1962	6 015	73.9	29.9
1963	5 616	68.1	31.3
1964	4 919	61.3	38.4
1965	4 782	61.5	50.7
1966	5 219	67.3	59.3
1967	5 618	72.9	80.9
1968	6 288	85.6	98.3
1969	8 175	121.5	127.9
1. 1.—31. 5. 1970	4 180	148.4	..
1. 6.—31. 12. 1970	10 577	292.8	..
1970	14 757	229.5	146.2
1971*	20 622	338.7	168.4
1972*	22 146	376.0	215.7
1973*	23 362	413.0	..

Neuroosin käyttö keskeytysperusteena oli koko 1960-luvun sangen tavallista, vuosittain vähintään 50 % kaikista keskeytyksistä tehtiin tämän perusteen nojalla. Uusi laki pudotti neuroosin osuuden alle 20 %:n, 1. 6.—31. 12. 1970 välisenä aikana neuroosien osuus oli 17.1 %. Vähentymistä tapahtui paitsi prosenttisesti myös absoluuttisesti. Vanhan lain aikana neurooseihin kytkeytyi paljon useammin sosiaalisia syitä kuin muihin lääketieteellisiin perusteisiin. Esim. vuonna 1967 oli neuroosiperusteisista aborteista 40 % sellaisia, että niissä oli sosiaalisillakin syillä ollut merkitystä, mutta muiden lääketieteellisten perusteiden kohdalla tämä prosenttiluku oli vain 8. Kun uusi laki antoi mahdollisuuden myöntää abortti pelkästään sosiaalisin perustein, siirryttiin ilmeisesti sellaisissa tapauksissa, joissa sosiaalisiin seikkoihin liittyi lieviä neuroottisia oireita käyttämään keskeytysperusteena sosiaalista perustetta.

Vuoden 1970 jälkeen on lääketieteellisten perusteiden käyttö selvästi vähentynyt, ja samalla on sosiaalisten perusteiden käyttö *voimakkaasti lisääntynyt*. Erään selvityksen mukaan lääketieteellisten perusteiden osuus kaikista keskeytyksistä oli kesä—syyskuussa 1973 vain 9.1 % ja sosiaalisten perusteiden 71.4 %.

Neurosens användning som abortindikation var ganska vanligt under hela 1960-talet, årligen minst 50 % av alla avbrytanden utfördes på basen av denna indikation. Den nya lagen fällde neurosens andel till under 20 %; under tiden 1. 6.—31. 12. 1970 var neurosens andel 17.1 %. Minskningen skedde förutom procentuellt även absolutiskt. Under den gamla lagen anslöt sig mycket oftare sociala indikationer till neuroserna än till andra medicinska indikationer. T.ex. under år 1967 var 40 % av neurosaborterna sådana att i desamma sociala orsaker hade haft betydelse, men beträffande andra medicinska indikationer var detta procenttal endast 8. Då den nya lagen erbjöd möjlighet att bevilja abort endast på sociala indikationer, övergick man till att använda sociala indikationer såsom abortindikation uppenbarligen i sådana fall, där lindriga neurotiska symptom anslöt sig till sociala omständigheter.

Efter år 1970 har användningen av medicinska indikationer särdeles tydligt minskat och samtidigt de sociala indikationernas användning starkt ökat. Enligt en utredning var de medicinska indikationernas andel i alla avbrytanden i juni—september 1973 endast 9.1 % och de sociala indikationernas 71.4 %.

Steriloinnit. Ensimmäinen sterilointilaki tuli voimaan vuonna 1935, seuraava 1950 ja nykyisin voimassa oleva 1970 (283/70).

Toukokuun loppuun vuonna 1970 voimassa olleen steriloitilain 1 ja 2 §:ssä esitettiin seuraavat steriloimisperusteet:

Mielisairas tai vajaamielinen voidaan määräyksen perusteella ilman omaa suostumustaan sterilisoida, jos vajaakelpoisuus on sen laatuinen, että se ilmaantuisi hänen jälkeläisiinsä (eugeeninen peruste) tai aiheuttaisi, että hänen lapsensa jäisivät huoltoa vaille (sosiaalinen peruste).

Jos on syytä varoa, että oikeustoimikelpoisen henkilön perinnöllisten taipumusten johdosta hänen jälkeläisiinsä periytyy mielisairaus tai vajaamielisyys tahi vaikea muu sairaus tai vika (eugeeninen peruste) taikka jos oikeustoimikelpoisen henkilön harkitaan sieluntoiminnan sairaalloisuuden vuoksi tahi alkoholin tai huumausaineiden väärinkäytön taikka muun yhteiskunnanvastaisen elämäntavan johdosta olevan vastaisuudessa ilmeisesti kykenemätön huolehtimaan lapsistaan (sosiaalinen peruste), voidaan hänet omasta hakemuksestaan sterilisoida.

Samoin voidaan nainen, jolla on vaikea sairaus tai ruumiinvika, hänen suostumuksellaan sterilisoida raskauden estämiseksi, jos se aiheuttaisi vaaraa hänen hengelleen tai terveydelleen (lääketieteellinen peruste).

Steriloimislain mukaan voitiin steriloiminen siis suorittaa eugeenisin, lääketieteellisin ja sosiaalisin perustein. Jos kysymyksessä oli lääketieteellinen peruste, voitiin steriloiminen suorittaa lääkintöhallituksen määräämän lausunnonantajalääkärin ja suorittajalääkärin yhteisen päätöksen nojalla. Muissa tapauksissa kuului asian ratkaisu lääkintöhallitukselle. Hätätapauksena suoritetun raskauden keskeyttämisen yhteydessä saattoi kuka tahansa laillistettu lääkäri eräin edellytyksin yksinkin päättää steriloimisesta.

Esityksen mielisairaan tai vajaamielisen steriloimiseksi ilman hänen omaa suostumustaan saattoi tehdä sen yleisen laitoksen johtaja, missä sairas oli hoidettavana, valtion tai kunnan palveluksessa ollut lääkäri, joka oli tutkinut sairaan, terveydenhoitolautakunta tai sosiaalilautakunta. Muissa tapauksissa asia tuli vireille henkilön tai hänen holhoojansa hakemuksesta.

Steriliseringar. Den första steriliseringslagen trädde i kraft år 1935, den följande 1950 och den nu gällande lagen 1970 (283/70).

I 1 och 2 § i den steriliseringslag, som var i kraft till slutet av maj 1970, framställdes följande steriliseringsindikationer:

Sinnessjuk eller själsligen undermålig person kan efter förordnande steriliseras, utan att han därtill samtyckt, där undermåligheten är av den art, att den skulle yppa sig hos hans avkomlingar (eugenisk indikation), eller att därav förorsakades, att hans barn komme att sakna omvårdnad (social indikation).

Kan någon, som äger rättslig handlingsförmåga, med fog antagas komma att genom arvsanslag på sina avkomlingar överföra sinnessjukdom eller själslig undermålighet eller annan svår sjukdom eller svårt lyte (eugenisk indikation), eller prövas någon, som äger rättslig handlingsförmåga, på grund av sjuklig rubbning av själsverksamheten eller ock på grund av missbruk av alkohol eller bedövningsmedel eller annat asocialt levnadssätt vara för framtiden uppenbart olämplig att handhava vårdnaden om sina barn (social indikation), kan han på egen ansökan steriliseras.

Likaledes kan kvinna, som är behäftad med svår sjukdom eller kroppslyte, med hennes eget samtycke steriliseras till förebyggande av havandeskap, som skulle medföra fara för hennes liv eller hälsa (medicinsk indikation).

Enligt lagen om sterilisering kan sterilisering verkställas på eugeniska, medicinska och sociala grunder. På medicinska grunder kan sterilisering utföras på basen av ett gemensamt utlåtande av läkaren, som utför ingreppet, jämte läkaren, som avger utlåtande. I annat fall hör avgörandet till medicinalstyrelsen. I samband med avbrytande av havandeskap kan i nödfall en legitimerad läkare genom vissa förutsättningar allena avgöra om sterilisering.

En framställning för sterilisering av sinnessjuk eller undermålig person kunde göras utan dennes eget samtycke av direktören för den anstalt, där den sjuka vårdades, tjänsteläkaren i statens eller kommuns tjänst, som undersökt den sjuka, hälsovårdsnämnden eller socialnämnden. I övriga fall sattes ärendet i gång på ansökan av person själv eller dennas förmyndare.

Uusi sterilointilaki astui voimaan samaan aikaan kuin aborttilakikin eli kesäkuun alussa 1970. Sen 1 §:n mukaan steriloimiseen voidaan ryhtyä asianomaisen henkilön pyynnöstä:

1) kun on syytä otaksua, että hänen jälkeläisensä olisivat vajaamielisiä tai että heillä olisi tai heille kehittyisi vaikea sairaus tai ruumiinvika (eugeeninen peruste);

2) kun hänen sairautensa, häiriintynyt sieluntoimintansa tai muu niihin verrattava syy vakavasti rajoittaa hänen kykyään hoitaa lapsia (lapsenhoitokyvyn rajoitusperuste);

3) kun hänen ja hänen perheensä elämänolot ja muut olosuhteet huomioon ottaen lasten syntyminen ja hoito olisi hänelle huomattava rasitus (sosiaalinen peruste);

4) kun hänen mahdollisuutensa muulla tavoin estää lasten syntyminen ovat epätavallisen huonot (ehkäisyn vaikeusperuste).

Samoin voidaan nainen, jonka henkeä tai terveyttä raskaus hänen sairautensa, ruumiinvikansa tai heikkoutensa vuoksi vaarantaisi, omasta pyynnöstään steriloida (lääketieteellinen peruste).

Sosiaalisen perusteen tarkoittamat syyt ovat samanlaisia kuin aikaisemmin mainittiin aborttilain sosiaalisten perusteiden yhteydessä. Lakien sanamuotokin on tällä kohtaa aivan sama.

Sterilointiasia tulee vireille henkilön itsensä, hänen holhoojansa, uskotun miehen, mielisairaanhuoltopiirin huoltotoimiston lääkärin tai yleisen laitoksen johtajan hakemuksesta.

Jos kyseessä on lääketieteellinen peruste voidaan steriloiminen suorittaa lausunnonantajalääkärin ja suorittajalääkärin yhteisellä päätöksellä. Muissa tapauksissa asian ratkaisu kuuluu lääkintöhallitukselle. Hätätapauksena suoritetun abortin yhteydessä voi jokainen laillistettu lääkäri — eräin edellytyksin — yksinkin päättää steriloinnista. Lausunnonantajalääkäreinä toimivat lääkintöhallituksen tähän tehtävään erityisesti hyväksymät lääkärit, tietty virka ei sinänsä anna oikeutta toimia lausunnonantajalääkärinä. Aborttiasioissa lausunnonantajalääkärinä toimiva ei siis ole ilman muuta oikeutettu toimimaan lausunnonantajana myös sterilointiasioissa.

Uutta steriloimislakia ei sovelleta sellaiseen sukuelimiä koskevaan toimenpiteeseen, joka on tarpeellinen ruumiillisen sairauden johdosta. Vastaavasti meneteltiin myös vanhan lain aikana.

Vanhan ja uuden sterilointilain eroista voidaan ensinnäkin mainita, että uuden lain 2 §:n mukaan tarvitaan sterilointiin holhoojan tai uskotun miehen suostumus silloin, kun henkilö on mielisairauden, vajaamielisyyden tai häiriytyneen sieluntoiminnan vuoksi pysyvästi kykenemätön ymmärtämään steriloinnin merkityksen. Vanhan lain aikana tällaista suostumusta ei tarvittu. Toinen tärkeä kohta sisältyy uuden lain 3 §:ään. Sen mukaan on avioliitossa olevan hakijan aviopuoliso kutsuttava siihen tilaisuuteen, jossa lääkäri antaa hakijalle selvityksen steriloinnin merkityksestä ja vaikutuksista. Tällöin lääkärin on selvitettävä kumman sterilointi on yhteiskunnan ja perheen kannalta tarkoituksenmukaisempaa ja esitettävä aviopuolisoiden harkittavaksi, kumpi heistä hakee sterilointia.

Vanhan lain aikana sterilointi oli tehtävä vuoden kuluessa luvan saamisesta, mutta uusi laki ei aseta mitään aikarajaa.

Kaikista suoritetuista steriloinneista on ilmoitettava kuukauden kuluessa lääkintöhallitukselle erityisellä lomakkeella, joka on sama kuin aborttien ilmoituslomake. Nämä ilmoituslomakkeet ja lääkintöhallituksen sterilointi-istuntojen päätösasiakirjat

Den nya steriliseringslagen trädde i kraft vid samma tidpunkt som abortlagen, dvs. i början av juni 1970. Enligt lagens 1 § kan sterilisering vidtagas på vederbörande indikationer:

1) när det finnes skäl att förmoda att hans eller hennes avkomlingar skulle komma att vara psykiskt efterblivna eller behäftade med eller senare komma att behäftas med svår sjukdom eller svårt kroppslyte (eugenisk indikation);

2) när hans eller hennes sjukdom, rubbade själsverksamhet eller annan därmed jämförbar orsak allvarligt begränsar hans eller hennes förmåga att sköta barn (begränsning i förmåga att sköta barn);

3) när barns födelse och skötseln av barn med beaktande av vederbörandes och hans eller hennes familjs levnadsförhållanden samt övriga omständigheter skulle vara avsevärt betungande för honom eller henne (social indikation);

4) när hans eller hennes möjligheter att på annat sätt förhindra barns födelse är osedvanligt svaga (preventivsvårigheter).

Likaså må kvinna, såframt havandeskap på grund av sjukdom, kroppslyte eller svaghet hos henne skulle medföra fara för hennes liv eller hälsa, på hennes begäran steriliseras (medicinsk indikation).

Sociala indikationer är desamma som tidigare nämnts i samband med abortlagen. Lagarnas ordalydelse är ävenledes densamma.

Steriliseringsärendet sätts igång av personen själv, dennas förmyndare, god man, läkare vid mentalvårdsdistrikts vårdbyrå eller direktör vid en offentlig anstalt.

Om det gäller medicinsk indikation kan sterilisering utföras medelst den läkares, som avger utlåtandet, och den läkares, som utför ingreppet, gemensamma beslut. I andra fall hör avgörelsen till medicinalstyrelsen. I samband med en nödfallsabort kan varje legitimerad läkare — med vissa förutsättningar — avgöra beträffande abort allena. Såsom läkare, vilka avger utlåtandet, verkar av medicinalstyrelsen speciellt för detta uppdrag godkända läkare; en viss tjänst som sådan ger inte rätt att fungera som avgivare av utlåtande. Den som fungerar såsom utlåtandet avgivande läkare i abortärenden, är således inte utan vidare berättigad att fungera såsom givare av utlåtande också i steriliseringsärenden.

Den nya steriliseringslagen tillämpas inte beträffande sådant ingrepp om sexualorgan, som är nödvändigt på basen av en fysisk sjukdom. På motsvarande sätt förfors under den gamla lagens tid.

Rörande skillnaderna mellan den gamla och nya steriliseringslagen kan först nämnas att enligt den nya lagens 2 § behövs för sterilisering förmyndarens eller god mans samtycke även då person är på basen av sinnessjukdom, undermålighet eller störd psyke varaktigt ur stånd att förstå steriliseringens mening. Enligt den gamla lagen behövdes sådant samtycke inte. En annan viktig punkt ingår i den nya lagens 3 §. Enligt den bör gemålen till en gift ansökare inkallas till det tillfälle, i vilket läkare ger ansökare en redogörelse över steriliseringens mening och verkningar. Därvid bör läkaren redogöra, vilkenderas sterilisering är ändamålsenligare med tanke på samhälle och familjen, och framställa till makarna för prövning, vilkendera av dem ansöker sterilisering.

Enligt den gamla lagen måste steriliseringen utföras inom ett år efter tillståndets beviljande, men den nya lagen sätter ingen tidsgräns.

Alla utförda steriliseringar bör meddelas medicinalstyrelsen inom en månad medelst en speciell blankett, som är samma som anmälningsblanketten för aborter. Dessa anmälningsblanketter och beslutshandlingarna av medicinalstyrelsens steriliserings-

muodostavat tämän julkaisun sterilointeja koskevien taulujen (taulut 8.2.3—8.2.5) materiaalin.

Seuraava asetelma osoittaa sterilointien lukumäärän vuosina 1951—73.

sessioner bildar materialet i denna publikations tabeller över sterilisering (tabell 8.2.3—8.2.5).

Följande uppställning visar antalet sterilisationer 1951—73.

Lailliset steriloinnit — Legala steriliseringar — *Legal sterilizations*

Vuosi År *Year*	Lääkintöhallituksen päätöksen nojalla Enligt medicinalstyrelsens beslut *Authorization of the National Board of Health*	Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*	Yhden lääkärin luvalla Med tillstånd av en läkare *Authorization of a physician*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Miehet Män *Males*	Naiset Kvinnor *Females*
1951	211	569	1	781	10	771
1952	232	777	7	1 016	10	1 006
1953	248	813	3	1 064	20	1 044
1954	335	733	1	1 069	21	1 048
1955	222	1 014	—	1 236	9	1 227
1956	475	1 107	—	1 582	34	1 548
1957	525	1 201	2	1 728	34	1 694
1958	616	1 590	2	2 208	32	2 176
1959	765	1 831	1	2 597	61	2 536
1960	950	2 247	3	3 200	46	3 154
1961	1 014	2 179	6	3 199	47	3 152
1962	971	2 417	1	3 389	39	3 350
1963	1 139	2 372	—	3 511	30	3 481
1964	976	2 321	1	3 298	42	3 256
1965	781	2 425	—	3 206	23	3 183
1966	787	2 756	—	3 543	27	3 516
1967	739	3 283	—	4 022	12	4 010
1968	629	3 647	—	4 294	18	4 276
1969	642	4 807	—	5 449	12	5 437
1. 1.—31. 5. 1970	236	2 275	—	2 511	4	2 507
1. 6.—31. 12. 1970	363	2 853	—	3 216	46	3 170
1970	599	5 128	—	5 727	50	5 677
1971*	..	..	..	..	..	..
1972*	..	..	..	..	..	..
1973*	..	..	..	2 966	252	2 714

Naisten sterilointien määrässä tapahtui vuonna 1969 huomattavaa kasvua, mikä jatkui vielä vuoden 1970 alkupuolellakin mutta ei enää loppupuolella, uuden lain aikana. Miesten sterilointien määrä nousi vuoden 1970 loppupuolella, mutta absoluuttinen määrä oli edelleenkin sangen pieni.

Vuoden 1973 ennakkotieto (ks. asetelma) osoittaa, että miesten steriloinnit ovat yhä lisääntyneet, mutta naisten steriloinnit ovat sen sijaan tuntuvasti vähentyneet.

En märkbar ökning skedde i steriliseringen av kvinnor 1969, och det fortgick ännu vid början av år 1970, men inte mera vid slutet av samma år, under den nya lagen. Antalet steriliseringar av män ökade vid slutet av år 1970, men det absoluta antalet var fortfarande ganska litet.

Årets 1973 förhandsuppgift (se uppställningen) visar, att steriliseringar av män fortfarande ökat, men steriliseringar av kvinnor i stället har minskat avsevärt.

Kastroimiset. Vuodelta 1950 peräisin olleen kastroimislain (84/50) 1 §:ssä sanottiin: "Jos joku lainvoiman saaneella tuomiolla on osoitettu syypääksi rikokseen tai rikoksen yritykseen, joka todistaa, että hän on sukuviettinsä vuoksi vaarallinen toiselle henkilölle, voidaan hänet ilman omaa suostumustaan kastroida.

Sama olkoon laki, jos sielullisesti vajaakykyinen tai pysyvästi mielisairas henkilö, jota hoidetaan mielisairaalassa tai siihen verrattavassa laitoksessa, sukuviettinsä vuoksi on vaarallinen toiselle henkilölle ja luotettava selvitys siitä on esitetty."

Kastroimisesityksen teki tällöin rangaistuslaitoksen, mielisairaalan tai siihen verrattavan laitoksen johtaja tai poliisipäällikkö.

Lain 2 § kuului seuraavasti: "Oikeustoimikelpoisen henkilön kastroimiseen voidaan, vaikka 1 §:ssä mainittuja edellytyksiä ei olisikaan, hänen omasta hakemuksestaan antaa lupa, jos on syytä varoa, että hän sukuviettinsä takia joutuisi tekemään rikoksia taikka että hänelle sen luonnottoman voimakkuuden tai suuntautumisen vuoksi koituisi vaikeita sielullisia kärsimyksiä tai muita vakavia haittoja."

Kastreringar. I 1 § lagen om kastrering av år 1950 (84/50) sades: "Har någon genom laga kraft vunnen dom befunnits skyldig till brott eller försök till brott, som utvisar, att han på grund av sin könsdrift är för annan person farlig, kan han kastreras, utan att han därtill samtyckt.

Lag samma vare, där själsligen undermålig eller varaktigt sinnessjuk person, som vårdas i sinnessjukhus eller därmed färmförlig anstalt, på grund av sin könsdrift är farlig för annan person och tillförlitlig utredning härom blivit framställd."

Direktören av straffanstalten, ledare av sinnessjukhus eller direktören i motsvarande anstalt eller polischefen gjorde därvid kastreringsframställningen.

Lagens § 2 lyder på följande sätt: "Kastrering av person, som äger rättslig handlingsförmåga, kan, ändå att de i 1 § nämnda förutsättningarna saknas, på dennes egen ansökan tillåtas, där med skäl kan befaras, att han på grund av sin könsdrift kommer att begå brott eller att honom till följd av könsdriftens abnorma styrka eller inriktning skulle åsamkas själsligt lidande eller annan allvarlig olägenhet."

Määräyksen tai luvan kastroimiseen antoi lääkintöhallitus, jonka päätöksestä oli mahdollista valittaa korkeimpaan oikeuteen.

Lakia ei sovellettu sellaiseen sukuelimiä koskevaan toimenpiteeseen, joka oli tarpeellinen ruumiillisen sairauden johdosta. Sama pätee myös uuden kastroimislain kohdalla.

Uusi kastroimislaki (282/70) säädettiin vuonna 1970, ja se tuli voimaan kuten abortti- ja sterilointilaitkin, ensimmäisenä päivänä kesäkuuta 1970. Sen 1 §:n mukaan "Kastroimiseen voidaan asianomaisen henkilön omasta vakaasta pyynnöstä antaa lupa, jos on syytä osaksua, että hänelle hänen sukuviettinsä takia aiheutuu vaikeita sielullisia kärsimyksiä tai muita vakavia haittoja ja että vain kastroiminen niitä vähentäisi." Kastraatio on nykyisin mahdollinen vain henkilön omasta hakemuksesta, aikaisempaan lakiin sisältynyt pakkokastraation mahdollisuus on uudesta laista siis poistettu. Laissa sanotaan lisäksi, että alle 20-vuotiasta mielisairasta, syvästi vajaamielistä tai erittäin vaikeasti sielullisesti häiriytynyttä ei saa kastroida. Luvan kastroimiseen antaa lääkintöhallitus, jonka päätöksestä ei voi valittaa.

Ensimmäisen kerran vuoden 1960 jälkeen lääkintöhallitus myönsi hakemuksesta luvan kastroimiseen vuonna 1971, mutta kastraatiota ei toimitettu ainakaan vielä vuoden 1971 aikana (taulu 8.2.5). Kastraatioesityksiä tehtiin vuonna 1971 vielä kolmesta henkilöstä, mutta lainuudistuksen vuoksi esitykset ilman muuta hylättiin.

8.3 Mielentilalausunnot

Mielisairaslain (187/52) 33 §:ssä tarkoitettuja, tuomioistuinten pyytämiä mielentilalausuntoja antoi lääkintöhallitus vuonna 1969 yht. 140 ja vuonna 1970 yht. 137. Yleensä lääkintöhallitus lausunnossaan tuomioistuimelle yhtyi tutkimuksen suorittaneen lääkärin käsitykseen tutkitun mielentilasta, vain joissakin tapauksissa lääkintöhallituksen kanta poikkesi mielentilalausuntoehdotuksessa esitetystä. Taulukosta 8.3.1 ilmenee mielentilatutkimusten jakautuminen tutkimuksen tulosten mukaan.

Vuosina 1969 ja 1970 joutuivat mielentilatutkimukseen määrätyt henkilöt jonottamaan tutkimuspaikkaa useita kuukausia, joissakin tapauksissa jopa lähes vuodenkin. Tutkimuksia suoritettiin vuonna 1969 yhdessätoista maamme sairaalassa, nimittäin kahdessa valtion mielisairaalassa, yhdessä yliopiston klinikassa, seitsemässä keskusmielisairaalassa sekä Vankimielisairaalassa. Vuonna 1970 tutkimussairaaloita oli enää kymmenen: kaksi valtion mielisairaalaa, yksi yliopiston klinikka, kuusi keskusmielisairaalaa sekä Vankimielisairaala.

Ainoastaan edellä mainitussa yliopiston klinikassa (HYKS:n psykiatrian klinikassa) oli vuonna 1969 päätoiminen oikeusmielitautiopin lääkärin virka, muissa sairaaloissa mielentilatutkimuksia suorittivat ylilääkärit tai osastonlääkärit oman toimensa ohella. Toinen päätoiminen virka perustettiin Mustasaaren sairaalaan vuonna 1970, ja se saatiin täytetyksi 1. 6. 1970.

Sairaaloissa vallitsevan vaikean paikkatilanteen aiheuttaman pitkän jonotusajan vuoksi oli ryhdytty pohtimaan voitaisiinko mielentilatutkimuksia joissakin tapauksissa suorittaa myös vankiloissa. Tätä koskeva laki mielisairaslain muuttamisesta (495/69) annettiin heinäkuun 14 päivänä 1969. Tutkimusten käytännölliset järjestelyt veivät kuitenkin niin runsaasti aikaa, että ensimmäinen mielentilatutkimus vankilassa voitiin aloittaa vasta vuoden 1970 lopulla.

Vuonna 1969 tapahtui mielentilatutkimuksia koskevien asioiden valmistelu edelleenkin lääkintöhallituksen mielisairaanhoito-osastolla. Sen jälkeen kun helmikuun 20. päivänä

Förordnande eller tillstånd till kastrering gavs av medicinalstyrelsen, över vilkens beslut besvär kan anföras i Högsta domstolen.

Lagen tillämpades inte på ett sådant ingrepp om sexualorgan, som var nödvändig på basen av fysisk sjukdom. Samma gäller även den nya kastreringslagen.

Den nya kastreringslagen (282/70) stadgades 1970 och den trädde i kraft såsom abort- och steriliseringslagarna den 1 juni 1970. Enligt dess 1 §: Tillstånd till kastrering må på vederbörandes egen allvarliga ansökan givas, om det finnes skäl att förmoda, att han på grund av sin könsdrift åsamkas svåra själsliga lidanden eller andra allvarliga olägenheter och att kastreringen skulle minska dessa.

Kastrering är numera möjlig endast på initiativ av vederbörande; tvångskastreringsmöjligheten, som ingick i den tidigare lagen, har avlägsnats från den nya lagen. I lagen sägs dessutom, att en sinnessjuk av under 20 år, djupt undermålig eller synnerligen svårt psykiskt störd person får inte kastreras. Tillstånd till kastrering beviljas av medicinalstyrelsen.

Första gången efter 1960 beviljade medicinalstyrelsen på ansökan ett kastreringstillstånd 1971, men kastreringen utfördes inte åtminstone under 1971 (tabell 8.2.5). År 1971 gjordes ännu tre kastreringsframställningar, men på basen av lagreform avslogs framställningarna utan vidare.

8.3 Utlåtanden över sinnestillstånd

I 33 § sinnessjuklagen (187/52) avsedda, av domstol begärda utlåtanden över sinnestillstånd beviljades av medicinalstyrelsen år 1969 140 och år 1970 137. I allmänhet understödde medicinalstyrelsen i sitt utlåtande till domstol den läkares uppfattning om den undersöktas sinnestillstånd, som utfört undersökningen, endast i några få fall avvek medicinalstyrelsens ståndpunkt från den som framställts i utlåtandeförslaget. Ur tabell 8.3.1 framgår fördelningen av sinnesundersökningarna enligt resultaten.

Under år 1969 och 1970 var de personer, vilka förordnats till sinnesundersökning, tvungna att vänta på undersökningsplatsen flera månader, i några fall t.o.m. nästan ett år. Undersökningar utfördes 1969 i elva sjukhus, nämligen i två statliga sinnessjukhus, en universitetsklinik, sju centralsjukhus samt sinnessjukhuset för fångar. År 1970 var antalet undersökningssjukhus endast tio: två statliga sinnessjukhus, en universitetsklinik, sex centralsjukhus samt Sinnessjukhuset för fångar.

Endast i den förstnämnda universitetskliniken (Helsingfors universitetscentralsjukhus' psykiatriska klinik) var 1969 en heldagstjänst i rättspsykiatri, i andra sjukhus utförde överläkarna eller avdelningsläkarna sinnesundersökningar vid sidan av sin egen tjänst. Den andra heldagstjänsten infördes på Korsnäs sjukhus år 1970 och den fylldes den 1 juni 1970.

På basen av den långa köandetiden, som förorsakades av den på sjukhusen rådande svåra platsbristen, hade man börjat dryfta, huruvida sinnestillståndsundersökningar i vissa fall kunde utföras även i fängelserna. Lagen om ändring av sinnessjuklagen (495/69) stadgades den 14 juli 1969. De praktiska anordningarna av undersökningar tog dock så mycket tid att den första sinnestillståndsundersökningen kunde igångsättas först vid slutet av år 1970.

Under år 1969 skedde förberedandet av ärenden beträffande sinnesundersökningar fortfarande på medicinalstyrelsens sinnessjukvårdsavdelning. Efter det att förordningen om me-

1970 annettu asetus lääkintöhallituksesta (130/70) oli maaliskuun 1 päivänä samana vuonna tullut voimaan, tapahtui mielentilatutkimuksia koskevien asioiden valmistelu lääkintöhallituksen hallinto-osaston oikeuslääkeopillisessa toimistossa.

dicinalstyrelsen (130/70), stadgad den 20 februari 1970, hade trätt i kraft den 1 mars samma år, skedde förberedningen av ärenden beträffande sinnestillståndsundersökningar i den rättsmedicinska byrån på medicinalstyrelsens administrativa avdelning.

8. LEGAL MEDICINE

8.1 Medico-legal autopsies and examinations after death

The statistics given in table 8.1.1 are based on the medical statements and autopsy records submitted to the National Board of Health for inspection by virtue of the Regulation on Medicolegal Examination and Autopsies. In the table the numbers of the examinations are indicated by province and also the principal results.

8.2 Legal abortions and sterilizations

By virtue of the Act issued in 1950 abortion is permissible on either medical, ethical or eugenic grounds. In connection with medical grounds also the social conditions must be taken into account as additional ground. The permit for abortion was granted by two physicians on a joint decision (medical and ethical grounds) or by the National Board of Health. The Sterilization Act was also issued in 1950. According to it, sterilization could be permitted on eugenic, social or medical grounds. The permit for sterilization was given by two physicians (medical grounds) or by the National Board of Health.

The new Abortion Act became valid on 1 June 1970. According to this Act abortion is possible except on medical, ethical and eugenic indications also on some new grounds, which are social indication (economic difficulties, illegitimacy etc.), age and number of births (under seventeen and over fourty years of age, four births) and if the possibility to care for a child is limited because of parents' illness or some other corresponding reason. The decision is made by two physicians (medical, social and ethical indication), by one physician (age and number of births) or by the National Board of Health.

The new Sterilisation Act became also valid on 1 June 1970. In the Act there is a new indication for sterilisation: an unusually bad possibility to prevent pregnancy. Social indication is markedly extended, but medical and eugenic indications remained the same.

The number of abortions rose abruptly. At the same time one could notice that the number of illegal abortions diminished. After the enforcement of the Act the number of male sterilisations has increased distinctly, although they still are much rarer than those of women.

Tables 8.2.1—8.2.5 contain information or legal abortions and sterilizations induced in 1969—70.

8.3 Statements about mental condition

According to the Law of Mentally Ill the court may order that the mental condition of a persons accused of crime must be examined in mental hospital. On the basis of examination the physician makes a proposal to the National Board of Health who after examining it gives a statement to the court. The number of statements given in 1969 was 140 and in 1970 137. Generally the National Board of Health agreed with the proposal of physician.

8.1.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1969
Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1969
Medico-legal autopsies and examinations after death in 1969

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
1. Täydellinen ruumiinavaus **Fullständig obduktion** *Complete autopsy*														
Kuolleena syntyneet — Dödfödda — *Stillbirths* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	5
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	1 161	888	474	5	288	215	60	46	25	125	104	213	64	2 780
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	184	149	150	1	75	57	21	15	8	74	46	89	17	737
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	50	34	23	—	11	11	5	4	7	16	9	40	10	186
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	215	161	124	7	76	61	33	27	20	56	57	85	24	785
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure* ...	6	6	1	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	13
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Itsemurha — Självmord *Suicide*	205	172	134	2	92	51	15	20	11	25	39	64	15	673
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	34	26	8	—	11	5	5	11	3	4	5	8	3	97
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	38	33	7	—	16	1	4	1	1	5	—	16	5	94
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	7	3	—	—	—	1	1	1	—	6	—	2	1	19
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 906**	**1 476**	**921**	**16**	**576**	**405**	**144**	**128**	**75**	**312**	**260**	**519**	**140**	**5 402**

8.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
2. Kuolemansyyn toteamus-ruumiinavaus — Obduktion för fastställande av dödsorsaken — *Partial autopsy*														
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	23	—	—	1	70	—	65	3	63	32	5	8	—	270
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	38	—	—	—	67	—	14	—	22	1	2	4	—	148
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	21	—	—	—	24	—	21	—	4	—	—	12	—	82
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Självmord *Suicide*	65	—	—	—	31	—	13	—	8	20	1	7	—	145
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	4	—	1	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	12
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**153**	—	**1**	**1**	**198**	—	**119**	**3**	**98**	**53**	**8**	**31**	**1**	**666**

8.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
3. Ulkonainen ruumiintarkastus — Yttre likbesiktning — *External examination of corpse*														
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ehdotettu ruumiinavaus Obduktion föreslagen *Proposed to perform autopsy*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	—	—	—	—	—	—	—	8	4	—	—	1	—	13
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	1	1	3	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	7
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	1	1	—	—	1	—	2	2	—	—	1	2	—	9
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Självmord *Suicide*	—	—	5	—	1	—	2	10	3	—	1	3	—	25
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	5
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**2**	**2**	**8**	—	**3**	—	**4**	**22**	**9**	—	**6**	**6**	—	**60**
1—3 Yhteensä — Summa — *Total*	**2 061**	**1 478**	**930**	**17**	**777**	**405**	**267**	**153**	**182**	**365**	**274**	**556**	**141**	**6 128**
1968	1 803	1 318	879	11	638	349	264	148	151	391	246	362	144	5 386

8.1.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1970
Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1970
Medico-legal autopsies and examinations after death in 1970

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
1. Täydellinen ruumiinavaus **Fullständig obduktion** *Complete autopsy*														
Kuolleena syntyneet — Dödfödda — *Stillbirths* ..	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	4
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	4
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	4
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	1 118	844	499	8	297	178	72	77	28	163	98	210	70	2 818
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	156	129	152	3	85	64	35	13	6	96	46	84	26	766
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	44	26	33	1	23	22	9	8	9	13	14	25	13	214
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	215	175	120	14	77	55	34	27	16	72	36	70	31	767
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure*	4	4	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	8
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Itsemurha — Självmord *Suicide*	186	147	92	6	85	40	20	13	14	57	42	74	15	644
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	20	16	13	—	4	9	3	2	4	5	8	7	6	81
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	44	39	11	—	12	—	8	2	2	3	4	8	5	99
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	1	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	5
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 796**	**1 388**	**924**	**32**	**588**	**370**	**185**	**142**	**80**	**410**	**249**	**482**	**166**	**5 424**

8.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
2. Kuolemansyyn toteamus-ruumiinavaus — Obduktion för fastställande av dödsorsaken — *Partial autopsy*														
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	21	9	1	—	66	3	66	—	59	48	5	11	—	280
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	41	—	—	—	74	1	26	—	25	—	2	3	—	172
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	25	1	—	—	20	—	14	—	12	3	1	1	—	76
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure*	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Självmord *Suicide*	70	—	1	—	42	—	15	—	11	19	—	3	—	161
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	5
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	4
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — *Cause of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**160**	**11**	**2**	—	**206**	**5**	**124**	—	**107**	**70**	**8**	**18**	—	**700**

8.1.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat *Measure and result*	Lääni — Län — *Province*													Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors Siitä Därav *Of which*	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
3. Ulkonainen ruumiintarkastus — Yttre likbesiktning — *External examination of corpse*														
Vastasyntyneet — Nyfödda *Newborns:*														
Lapsenmurha — Barnamord — *Infanticide* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — *Birth injuries and other causes of death*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ehdotettu ruumiinavaus Obduktion föreslagen *Proposed to perform autopsy*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — *Others:*														
Ammattitauti — Yrkessjukdom — *Occupational disease*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — *Delivery or miscarriage*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjukdom — *Other disease* ..	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	1	—	7
Tieliikennevahinko — Vägtrafikolycka — *Road traffic accident* ..	2	—	1	—	1	1	—	3	3	—	1	—	1	13
Alkoholimyrkytys — Alkoholförgiftning — *Alcoholism*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tapaturma — Andra olycksfall — *Other accident*	1	1	—	—	—	2	—	4	—	—	—	1	—	8
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — *Adverse reaction to therapeutic procedure*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap *Illegal abortion*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Självmord *Suicide*	—	—	3	—	—	—	1	9	2	—	3	6	1	25
Henkirikos — Dråp och mord — *Homicide*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolemanluokka epäselvä — Dödskategorin oklar — *Category of death unclear*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**3**	**1**	**4**	—	**1**	**3**	**2**	**18**	**8**	—	**4**	**8**	**2**	**53**
1—3 Yhteensä — Summa — *Total*	**1 959**	**1 400**	**930**	**32**	**795**	**378**	**311**	**160**	**195**	**480**	**261**	**508**	**168**	**6 177**
1969	2 061	1 478	930	17	777	405	267	153	182	365	274	556	141	6 128

8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan vuonna 1969

Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation samt kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar år 1969

Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman in 1969

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar *Marital status, age and number of deliveries*	Lääkintöhallituksen luvalla Med medicinalstyrelsens tillstånd *Authorization of the National Board of Health*												Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*			
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*									Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Eettinen peruste Etisk indikation *Ethical indication*	Yhteensä Summa *Total*	Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Eettinen peruste Etisk indikation *Ethical indication*	Hätätapaukset Nödfall *Emergency*	Yhteensä Summa *Total*
	Mielisairaus Sinnessjukdom *Mental disease*			Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet *Mental retardation*			Vaikea ruumiillinen sairaus tai vika Svår kroppslig sjukdom l. fel *Severe somatic disease or defect*									
	M [1]	N [2] K [2] F [2]	M+N M+K M+F	M [1]	N [2] K [2] F [2]	M+N M+K M+F	M [1]	N [2] K [2] F [2]	M+N M+K M+F							
1969																
Siviilisääty — Civilstånd — *Marital status*																
Naimaton — Ogift — *Single*	4	16	1	—	23	2	1	19	—	5	15	86	2 472	165	—	2 723
Naimisissa — Gift—*Married*	10	9	—	—	16	3	5	52	1	23	—	119	4 742	3	—	4 864
Leski — Änka — *Widowed*	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	3	147	—	—	150
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	3	—	—	2	—	—	1	—	1	—	7	428	2	—	437
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**14**	**29**	**1**	—	**42**	**5**	**6**	**73**	**1**	**29**	**15**	**215**	**7 790**	**170**	—	**8 175**
Ikä — Ålder — *Age* [3]																
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	6
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	5
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	50	—	—	55
17	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	5	145	—	—	150
18	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	3	166	—	—	169
19	—	1	—	—	1	1	—	7	—	—	1	11	229	151	—	391
20—24	2	5	—	—	17	1	1	18	—	8	—	52	1 678	10	—	1 740
25—29	2	10	—	—	7	—	2	23	1	4	—	49	1 494	3	—	1 546
30—34	6	6	1	—	8	2	—	13	—	4	—	40	1 500	1	—	1 541
35—39	3	5	—	—	4	—	2	8	—	10	—	32	1 361	1	—	1 394
40—44	1	2	—	—	—	—	1	3	—	3	—	10	1 011	—	—	1 021
45—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	142	—	—	143
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	14
Yhteensä — Summa — *Total*	**14**	**29**	**1**	—	**42**	**5**	**6**	**73**	**1**	**29**	**15**	**215**	**7 790**	**170**	—	**8 175**
Synnytysten luku — Antal förlossningar — *Number of deliveries*																
0	4	16	1	—	15	1	1	24	—	5	15	82	2 336	165	—	2 583
1	2	3	—	—	7	2	1	16	—	4	—	35	1 039	4	—	1 078
2	3	6	—	—	12	2	2	7	1	7	—	40	1 600	1	—	1 641
3	4	2	—	—	4	—	—	17	—	4	—	31	1 244	—	—	1 275
4	—	2	—	—	2	—	—	5	—	3	—	12	767	—	—	779
5	1	—	—	—	2	—	2	1	—	4	—	10	412	—	—	422
6	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	4	196	—	—	200
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	97	—	—	98
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	—	54
9—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	—	—	45
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**14**	**29**	**1**	—	**42**	**5**	**6**	**73**	**1**	**29**	**15**	**215**	**7 790**	**170**	—	**8 175**
1968	24	28	—	4	50	—	9	80	—	36	15	246	5 922	119	1	6 288
1967	20	35	1	5	80	—	7	87	5	31	8	279	5 234	105	—	5 618
1966	19	44	2	4	69	—	8	63	1	20	8	238	4 891	89	1	5 219
1965	43	60	—	5	49	—	14	56	1	64	11	303	4 408	69	2	4 782
1964	34	56	1	2	54	—	10	19	—	123	12	311	4 541	65	2	4 919

[1]) Miehessä tai miehen suvussa. — Hos mannen eller hans släkt. — *In the man or his kin.*

[2]) Naisessa tai naisen suvussa. — Hos kvinnan eller hennes släkt. — *In the woman or her kin.*

[3]) Iältään 14-vuotiaiksi on katsottu v. 1955 syntyneet, 15-vuotiaiksi v. 1954 syntyneet jne. — Året 1955 födda har ansetts som 14 åringar, 1954 födda som 15 åringar etc. — *Women born in 1955 has been regarded as 14 years old, born in 1954 as 15 years old etc.*

8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan 1. 1.—31. 5. 1970

Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation samt kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar 1. 1.—31. 5. 1970

Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman, 1. 1.—31. 5. 1970

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar *Marital status, age and number of deliveries*	Lääkintöhallituksen luvalla Med medicinalstyrelsen tillstånd *Authorization of the National Board of Health*												Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*			
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*									Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Eettinen peruste Etisk indikation *Ethical indication*	Yhteensä Summa *Total*	Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Eettinen peruste Etisk indikation *Ethical indication*	Hätätapaukset Nödfall *Emergency*	Yhteensä Summa *Total*
	Mielisairaus Sinnessjukdom *Mental disease*			Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet *Mental retardation*			Vaikea ruumiillinen sairaus tai vika Svår kroppslig sjukdom l. fel *Severe somatic disease or defect*									
	M [1]	N [2]) K [2]) F [2])	M+N M+K M+F	M [1])	N [2]) K [2]) F [2])	M+N M+K M+F	M [1])	N [2]) K [2]) F [2])	M+N M+K M+F							
1. 1.—31. 5. 1970 [5])																
Siviilisääty — Civilstånd — *Marital status*																
Naimaton — Ogift — *Single*	2	4	—	—	7	—	1	2	—	9	7	32	1 294	65	—	1 391
Naimisissa — Gift—*Married*	8	5	—	2	4	—	7	16	1	19	—	62	2 399	—	—	2 461
Leski — Änka — *Widowed*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	—	—	67
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3	258	—	—	261
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**10**	**9**	—	**2**	**13**	—	**8**	**19**	**1**	**28**	**7**	**97**	**4 018**	**65**	—	**4 180**
Ikä — Ålder — *Age* [3])																
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[4]) 1	—	1
15	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	3	—	10	—	13
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	5	41	—	50
17	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	3	80	5	—	88
18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	102	—	—	103
19	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	3	120	1	—	124
20—24	1	1	—	—	4	—	3	5	1	5	1	21	875	4	—	900
25—29	1	4	—	2	5	—	—	4	—	6	—	22	809	2	—	833
30—34	2	3	—	—	1	—	1	5	—	7	—	19	724	—	—	743
35—39	3	—	—	—	1	—	2	3	—	3	—	12	710	1	—	723
40—44	1	—	—	—	—	—	2	1	—	3	—	7	522	—	—	529
45—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	65	—	—	67
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6
Yhteensä — Summa — *Total*	**10**	**9**	—	**2**	**13**	—	**8**	**19**	**1**	**28**	**7**	**97**	**4 018**	**65**	—	**4 180**
Synnytysten luku — Antal förlossningar — *Number of deliveries*																
0	3	5	—	—	6	—	3	3	1	10	6	37	1 205	62	—	1 304
1	1	1	—	—	1	—	—	5	—	3	1	12	576	2	—	590
2	4	2	—	1	3	—	3	2	—	4	—	19	838	—	—	857
3	—	—	—	1	2	—	—	1	—	6	—	10	609	—	—	619
4	2	—	—	—	—	—	1	6	—	3	—	12	392	—	—	404
5	—	1	—	—	1	—	1	1	—	1	—	5	223	—	—	228
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96	—	—	96
7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	39	—	—	41
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	17
9—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	13
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1	—	11
Yhteensä — Summa — *Total*	**10**	**9**	—	**2**	**13**	—	**8**	**19**	**1**	**28**	**7**	**97**	**4 018**	**65**	—	**4 180**
1969	14	29	1	—	42	5	6	73	1	29	15	215	7 790	170	—	8 175
1968	24	28	—	4	50	—	9	80	—	36	15	246	5 922	119	1	6 288
1967	20	35	1	5	80	—	7	87	5	31	8	279	5 234	105	—	5 618
1966	19	44	2	4	69	—	8	63	1	20	8	238	4 891	89	1	5 219
1965	43	60	—	5	49	—	14	56	1	64	11	303	4 408	69	2	4 782

[1]) Miehessä tai miehen suvussa. — Hos mannen eller hans släkt. — *In the man or his kin.*

[2]) Naisessa tai naisen suvussa. — Hos kvinnan eller hennes släkt. — *In the woman or her kin.*

[3]) Iältään 14-vuotiaiksi on katsottu v. 1956 syntyneet, 15-vuotiaiksi v. 1955 syntyneet jne. — Året 1956 födda har ansetts som 14 åringar, 1955 födda som 15 åringar etc. — *Women born in 1956 has been regarded as 14 years old, born in 1955 as 15 years old etc.*

[4]) 13 vuotta. — 13 år. — *13 years.*

[5]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft den 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

8.2.1 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan 1. 6.—31. 12. 1970

Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation samt kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar 1. 6.—31. 12. 1970

Legally induced abortions by indication, marital status, age and number of deliveries of woman, 1. 6.—31. 12. 1970

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar *Marital status, age and number of deliveries*	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*						Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Sosiaalinen peruste Social indikation *Social indication*	Rikoslaki Strafflag *Criminal code*	Alle 17 vuotta Under 17 år *Under 17 years*	40 vuotta 40 år *40 years*	4 lasta 4 barn *4 children*	Lapsenhoitokyvyn rajoitus Begränsn. i förmåga att sköta barn *Limited ability to take care of child*	Hätätapaus Nödfall *Emergency*	Yhteensä Summa *Total*
	Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet *Mental retardation*			Muu vaikea sairaus tai ruumiinvika Annan svår sjukdom e kroppslyte *Other severe disease or physical defect*											
	M [1]	N [2] K [2] *F* [2]	M+N M+K *M+F*	M [1]	N [2] K [2] *F* [2]	M+N M+K *M+F*									
1. 6.—31. 12. 1970 [3]															
Siviilisääty — Civilstånd — *Marital status*															
Naimaton — Ogift — *Single*	—	3	—	—	6	—	957	2 287	4	415	30	4	10	—	3 716
Naimisissa — Gift — *Married*	—	4	—	—	47	—	2 716	1 574	5	3	555	1 195	8	—	6 107
Leski — Änka — *Widowed*	—	—	—	—	—	—	51	39	—	—	24	18	—	—	132
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	—	—	—	—	—	204	315	—	—	49	44	—	—	612
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	3	6	—	—	—	1	—	—	10
Yhteensä — Summa — *Total*	—	**7**	—	—	**53**	—	**3 931**	**4 221**	**9**	**418**	**658**	**1 262**	**18**	—	**10 577**
Ikä — Ålder — *Age* [4]															
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	[5] 9	—	—	—	—	[5] 9
15	—	—	—	—	—	—	1	4	—	76	—	—	1	—	82
16	—	—	—	—	—	—	4	13	1	206	—	—	1	—	225
17	—	—	—	—	—	—	32	142	1	127	—	—	—	—	302
18	—	—	—	—	1	—	94	249	—	—	—	—	2	—	346
19	—	1	—	—	1	—	95	284	—	—	—	—	—	—	381
20—24	—	2	—	—	15	—	783	1 624	4	—	—	23	4	—	2 455
25—29	—	2	—	—	17	—	816	926	2	—	—	177	4	—	1 944
30—34	—	2	—	—	12	—	871	585	1	—	—	377	2	—	1 850
35—39	—	—	—	—	7	—	804	334	—	—	—	404	4	—	1 553
40—44	—	—	—	—	—	—	370	44	—	—	574	234	—	—	1 222
45—	—	—	—	—	—	—	41	4	—	—	84	40	—	—	169
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	20	12	—	—	—	7	—	—	39
Yhteensä — Summa — *Total*	—	**7**	—	—	**53**	—	**3 931**	**4 221**	**9**	**418**	**658**	**1 262**	**18**	—	**10 577**
Synnytysten luku — Antal förlossningar — *Number of deliveries*															
0	—	3	—	—	9	—	911	2 065	5	412	36	—	11	—	3 452
1	—	—	—	—	22	—	606	812	1	4	67	—	6	—	1 518
2	—	3	—	—	13	—	968	774	3	1	188	—	1	—	1 951
3	—	1	—	—	8	—	808	458	—	—	217	19	—	—	1 511
4	—	—	—	—	—	—	310	48	—	—	94	645	—	—	1 097
5	—	—	—	—	1	—	157	27	—	—	36	313	—	—	534
6	—	—	—	—	—	—	75	4	—	—	7	171	—	—	257
7	—	—	—	—	—	—	39	1	—	—	6	62	—	—	108
8	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	4	29	—	—	48
9—	—	—	—	—	—	—	23	4	—	—	2	23	—	—	52
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	19	28	—	1	1	—	—	—	49
Yhteensä — Summa — *Total*	—	**7**	—	—	**53**	—	**3 931**	**4 221**	**9**	**418**	**658**	**1 262**	**18**	—	**10 577**

[1]) Miehessä tai miehen suvussa. — Hos mannen eller hans släkt. — *In the man or his kin.*

[2]) Naisessa tai naisen suvussa. — Hos kvinnan eller hennes släkt. — *In the woman or her kin.*

[3]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

[4]) Iältään 14-vuotiaiksi on katsottu v. 1956 syntyneet, 15-vuotiaiksi v. 1955 syntyneet jne. — Året 1956 födda har ansetts som 14 åringar, 1955 födda som 15 åringar etc. — *Women born in 1956 has been regarded as 14 years old, born in 1955 as 15 years old etc.*

[5]) Näistä yksi 13 vuotta. — Därav ett 13 år. — *Of which one 13 years.*

8.2.2 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan vuonna 1969
Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation år 1969
Legal abortions performed, by indication in 1969

N:o [1] / Nr [1] / *No* [1]	Peruste / Indikation / *Indication*	Lääkintöhallituksen luvalla Med medicinalstyrelsens tillstånd *Authorization of the National Board of Health*	Niistä Därav *Of which*: Myös sterilisointi Med sterilisering *With sterilization*	Niistä Därav *Of which*: Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*	Niistä Därav *Of which*: Myös sterilisointi Med sterilisering *With sterilization*	Niistä Därav *Of which*: Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	Yhteensä Summa *Total*
	Lääketieteellinen ja eugeeninen — Medicinsk och eugenisk — *Medical and eugenic*							
010—019	Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	2	1	1	98	49	49	100
000—009, 020—136	Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — *Morbi infectiosi alii*	36	—	36	26	15	11	62
140—239	Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata. Tumores*	—	—	—	59	28	31	59
240—246	Kilpirauhasen taudit — Sköldkörtelsjukdomar — *Morbi glandulae thyreoideae*	1	1	—	45	20	25	46
250	Sokeritauti — Sockersjuka — *Diabetes mellitus*	7	5	2	42	29	13	49
251—279	Muut umpirauhasten ja aineenvaihdunnan taudit; puutostilat — Andra sjukdomar i endokrina organ och andra ämnesomsättningssjukdomar; Avitaminoser — *Morbi systematis endocrini et metabolici alii; Avitaminoses*	—	—	—	9	6	3	9
280—289	Veren ja vertamuodostavien elinten taudit — Blodets och de blodbildande organens sjukdomar — *Morbi systematis haematopoetici et sanguinis*	5	4	1	12	8	4	17
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	31	25	6	64	24	40	95
290—299	Muut psykoosit — Andra psykoser — *Psychoses alii*	13	7	6	87	28	59	100
300	Psykoneuroosit — Psykoneuroser — *Psychoneuroses*	13	6	7	4 773	980	3 793	4 786
301	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlikhetstyp — *Personae pathologicae*	1	1	—	94	16	78	95
302—309	Seksuaaliset poikkeavuudet, alkoholismi tms., psykosomaattiset sairaudet — Sexuella anomalier, alkoholism m.m., psykosomatiska sjukdomar — *Anomaliae sexuales, alcoholismus etc.*	1	1	—	21	6	15	22
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Retardatio mentalis*	47	41	6	22	10	12	69
320—389	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	11	10	1	84	47	37	95
390—458	Verenkiertoelinten taudit — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulationis*	3	2	1	505	355	150	508
460—519	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	—	—	—	26	12	14	26
520—577	Ruoansulatuselinten taudit — Digestionsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	—	—	—	57	22	35	57
580—629	Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	—	—	—	166	83	83	166
630—678	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätaudit — Havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens komplikationer — *Morbi gravidarum, parturientium et puerperarum*	12	9	3	274	142	132	286
680—709	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et telae subcutaneae*	1	1	—	35	9	26	36
710—718	Niveltulehdus ja reuma — Artrit och reumatism — *Arthritis et rheumatismus*	—	—	—	57	32	25	57
720—738	Muut tuki- ja liikuntaelinten taudit — Andra skelettets och rörelseorganens sjukdomar — *Morbi ossium et organorum locomotoriorum alii*	—	—	—	95	50	45	95
740—759	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	8	5	3	33	19	14	41
780—796	Oireita, epätarkasti määriteltyjä tiloja — Symptom, ofullständigt preciserade fall — *Symptomata, casus male definiti*	2	—	2	168	54	114	170
800—994. 40, 994. 60—999	Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	2	1	1	16	8	8	18
994.50	Ylirasitus — Överansträngning — *Exhaustio*	4	2	2	922	543	379	926
	Yhteensä — Summa — *Total*	**200**	**122**	**78**	**7 790**	**2 595**	**5 195**	**7 990**
	Eettinen — Etisk — *Ethical*	15	—	15	170	—	170	185
	Hätätapaus — Nödfall — *Emergency*	—	—	—	—	—	—	—
	Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**215**	**122**	**93**	**7 960**	**2 595**	**5 365**	**8 175**

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

8.2.2 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan 1. 1.—31. 5. 1970
Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation 1. 1.—31. 5. 1970
Legal abortions performed, by indication, 1. 1.—31. 5. 1970

N:o [1] Nr [1] *No* [1]	Peruste Indikation *Indication*	Lääkintöhallituksen luvalla Med medicinalstyrelsens tillstånd *Authorization of the National Board of Health*	Niistä Därav *Of which*		Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*	Niistä Därav *Of which*		Yhteensä Summa *Total*
			Myös sterilisointi Med sterilisering *With sterilization*	Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*		Myös sterilisointi Med sterilisering *With sterilization*	Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	
	1. 1.—31. 5. 1970 [2]							
	Lääket. ja eug. — Med. och eug. — *Med. and eug.*							
010—019	Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	—	—	—	41	14	27	41
000—009, 020—136	Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — *Morbi infectiosi alii*	11	—	11	5	2	3	16
140—239	Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata. Tumores*	—	—	—	27	15	12	27
240—246	Kilpirauhasen taudit — Sköldkörtelsjukdomar — *Morbi glandulae thyreoideae*	—	—	—	17	6	11	17
250	Sokeritauti — Sockersjuka — *Diabetes mellitus*	1	—	1	25	12	13	26
251—279	Muut umpirauhasten ja aineenvaihdunnan taudit; puutostilat — Andra sjukdomar i endokrina organ och andra ämnesomsättningssjukdomar; Avitaminoser — *Morbi systematis endocrini et metabolici alii; Avitaminoses*	—	—	—	3	1	2	3
280—289	Veren ja vertamuodostavien elinten taudit — Blodets och de blodbildande organens sjukdomar — *Morbi systematis haematopoetici et sanguinis*	2	1	1	9	3	6	11
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	12	8	4	20	5	15	32
290—299	Muut psykoosit — Andra psykoser — *Psychoses alii*	8	2	6	32	11	21	40
300	Psykoneuroosit — Psykoneuroser — *Psychoneuroses*	17	7	10	2 370	448	1 922	2 387
301	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlikhetstyp — *Personae pathologicae*	—	—	—	93	15	78	93
302—309	Seksuaaliset poikkeavuudet, alkoholismi tms., psykosomaattiset sairaudet — Sexuella anomalier, alkoholism m.m., psykosomatiska sjukdomar — *Anomaliae sexuales, alcoholismus etc.*	—	—	—	17	6	11	17
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Retardatio mentalis*	15	13	2	6	3	3	21
320—389	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemet soch sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	6	3	3	44	21	23	50
390—458	Verenkiertoelinten taudit — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulationis*	—	—	—	239	158	81	239
460—519	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	—	—	—	24	10	14	24
520—577	Ruoansulatuselinten taudit — Digestionsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	—	—	—	31	13	18	31
580—629	Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	—	—	—	63	28	35	63
630—678	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätaudit — Havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens komplikationer — *Morbi gravidarum, parturientium et puerperarum*	6	4	2	148	71	77	154
680—709	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et telae subcutaneae*	—	—	—	17	4	13	17
710—718	Niveltulehdus ja reuma — Artrit och reumatism — *Arthritis et rheumatismus*	—	—	—	24	16	8	24
720—738	Muut tuki- ja liikuntaelinten taudit — Andra skelettets och rörelseorganens sjukdomar — *Morbi ossium et organorum locomotoriorum alii*	3	—	3	54	30	24	57
740—759	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	2	2	—	7	4	3	9
780—796	Oireita, epätarkasti määriteltyjä tiloja — Symptom, ofullständigt preciserade fall — *Symptomata, casus male definiti*	2	1	1	85	16	69	87
800—994. 40, 994. 60—999	Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	1	1	—	8	1	7	9
994.50	Ylirasitus — Överansträngning — *Exhaustio*	4	4	—	609	346	263	613
	Yhteensä — Summa — *Total*	**90**	**46**	**44**	**4 018**	**1 259**	**2 759**	**4 108**
	Eettinen — Etisk — *Ethical*	**7**	—	**7**	**65**	—	**65**	**72**
	Hätätapaus — Nödfall — *Emergency*	—	—	—	—	—	—	—
	Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — *Total*	**97**	**46**	**51**	**4 083**	**1 259**	**2 824**	**4 180**

[1]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

[2]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

8.2.2 Lääketieteellisin ja eugeenisin perustein suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset diagnoosin ja päätöksentekijän mukaan 1. 6.—31. 12. 1970

På medicinska och eugeniska indikationer utförda legala avbrytanden av havandeskap enligt diagnos och beslutsgivare 1. 6.—31. 12. 1970

Medical and eugenic indications of legally induced abortions by diagnosis and decision maker 1. 6.—31. 12. 1970

N:o [2]) Nr [2]) *No* [2])	Diagnoosi Diagnos *Diagnosis*	Lääkintöhallitus Medicinalstyrelsen *National Board of Health*				2 lääkäriä 2 läkare *2 physicians*			
		Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä: myös sterilointi Därav: med sterilisering *Of which: with sterilization*	Lääketieteellinen peruste Medicinsk indikation *Medical indication*	Niistä: myös sterilointi Därav: med sterilisering *Of which: with sterilization*	Hätätapaus Nödfall *Emergency*	Yhteensä Summa *Total*
	1. 6.—31. 12. 1970 [1])								
010—019	Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*	—	—	—	—	50	17	—	50
000—009, 020—136	Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — *Morbi infectiosi alii*	—	27	27	1	17	6	—	44
140—239	Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasmata. Tumores*	—	1	1	—	42	15	—	43
240—246	Kilpirauhasen taudit — Sköldkörtelsjukdomar — *Morbi glandulae thyreoideae*	—	—	—	—	25	8	—	25
250	Sokeritauti — Sockersjuka — *Diabetes mellitus*	1	1	2	1	38	15	—	40
251—279	Muut umpirauhasten ja aineenvaihdunnan taudit; puutostilat — Andra sjukdomar i endokrina organ och andra ämnesomsättningssjukdomar; Avitaminoser — *Morbi systematis endocrini et metabolici alii; Avitaminoses*	—	—	—	—	9	2	—	9
280—289	Veren ja vertamuodostavien elinten taudit — Blodets och de blodbildande organens sjukdomar — *Morbi systematis haematopoetici et sanguinis*	—	5	5	1	9	3	—	14
295	Jakomielitauti — Schizofreni — *Schizophrenia*	—	5	5	4	16	4	—	21
290—299	Muut psykoosit — Andra psykoser — *Psychoses alii*	1	1	2	1	39	10	—	41
300	Psykoneuroosit — Psykoneuroser — *Psychoneuroses*	6	—	6	1	1 802	263	—	1 808
301	Luonteen sairaalloisuus — Patologisk personlikhetstyp — *Personae pathologicae*	—	—	—	—	90	5	—	90
302—309	Seksuaaliset poikkeavuudet, alkoholismi tms., psykosomaattiset sairaudet — Sexuella anomalier, alkoholism m.m., psykosomatiska sjukdomar — *Anomaliae sexuales, alcoholismus etc.*	—	—	—	—	16	7	—	16
310—315	Vajaamielisyys — Psykiskt utvecklingsstörda — *Retardatio mentalis*	—	5	5	5	16	3	—	21
320—389	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — *Morbi systematis nervosi et organorum sensus*	1	2	3	3	65	26	—	68
390—458	Verenkiertoelinten taudit — Cirkulationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum circulationis*	—	—	—	—	339	206	—	339
460—519	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — *Morbi organorum respirationis*	1	—	1	1	44	16	—	45
520—577	Ruoansulatuselinten taudit — Digestionsorganens sjukdomar — *Morbi organorum digestionis*	—	—	—	—	48	15	—	48
580—629	Virtsa- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — *Morbi organorum urogenitalium*	1	—	1	—	120	42	—	121
630—678	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätaudit — Havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens komplikationer — *Morbi gravidarum, parturientium et puerperarum*	1	5	6	—	143	67	—	149
680—709	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — *Morbi cutis et telae subcutaneae*	—	1	1	—	22	6	—	23
710—718	Niveltulehdus ja reuma — Artrit och reumatism — *Arthritis et rheumatismus*	—	—	—	—	38	13	—	38
720—738	Muut tuki- ja liikuntaelinten taudit — Andra skelettets och rörelseorganens sjukdomar — *Morbi ossium et organorum locomotoriorum alii*	—	—	—	—	100	44	—	100
740—759	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — *Maleformationes congenitae*	—	4	4	3	12	6	—	16
780—796	Oireita, epätarkasti määriteltyjä tiloja — Symptom, ofullständigt preciserade fall — *Symptomata, casus male definiti*	—	—	—	—	79	18	—	79
800—994. 40, 994. 60—999	Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat — Skador genom yttre våld och förgiftning — *Traumata, veneficia, injuriae*	—	3	3	—	19	3	—	22
994.50	Ylirasitus — Överansträngning — *Exhaustio*	4	—	4	1	717	394	—	721
	Yhteensä — Summa — *Total*	**16**	**60**	**76**	**22**	**3 915**	**1 214**	—	**3 991**

[1]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

[2]) Numerointi v. 1969 käyttöön otetun tautiluokituksen mukaan. — Numreringen enligt klassifikationen av sjukdomar, som infördes år 1969. — *Coding according to ICD, taken into use in 1969.*

8.2.3 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan vuonna 1969
Verkställda legala steriliseringar enligt, indikation antal förlossningar, civilstånd och ålder år 1969
Legal sterilizations performed, by indication, number of deliveries, marital status and age in 1969

Synnytysten luku, siviilisääty ja ikä Antal förlossningar, civilstånd och ålder *Number of deliveries, marital status and age*	Lääkintöhallituksen päätöksen perusteella Enligt medicinalstyrelsens beslut *Authorization of the National Board of Health*														Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*		Yhden lääkärin luvalla Med tillstånd av en läkare *Authorization of a physician*		
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*									Sosiaalinen peruste Social indikation *Social indication*		Lääket. peruste Medicinsk indikation *Medical indication*		Yhteensä Summa *Total*					
	Mielisairaus Sinnessjukdom *Mental disease*			Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet *Mental retardation*			Vaikea ruumiillinen sairaus t. vika Svår kroppslig sjukdom l. fel *Severe somatic disease or defect*												
	M	N—K—*F*		M	N—K—*F*		M	N—K—*F*		M	N—K—*F*	N—K—*F*			N—K—*F*		N—K—*F*		Yhteensä Summa *Total*
		a [1]	b [2]		a [1]	b [2]		a [1]	b [3]		a [1]	b [3]							
1969																			
Synnytysten luku— **Antal förlossningar —** *Number of deliveries*																			
0	·	22	16	·	64	15	·	3	9	·	14	—	4	1	148	23	58	·	— 229
1	·	9	3	·	15	6	·	3	4	·	7	—	2	1	50	52	155	·	— 257
2	·	9	5	·	7	13	·	2	3	·	24	4	9	—	76	204	479	·	— 759
3	·	13	2	·	6	4	·	7	11	·	34	2	26	2	107	382	665	·	— 1 154
4	·	8	2	·	4	2	·	6	4	·	29	3	27	2	87	528	538	·	— 1 153
5	·	3	—	·	2	2	·	2	1	·	18	1	29	1	59	397	350	·	— 806
6	·	3	—	·	1	—	·	4	3	·	10	1	26	—	48	276	174	·	— 498
7	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	5	—	11	2	18	153	84	·	— 255
8	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	2	—	13	—	15	94	49	·	— 158
9—	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	2	—	20	—	22	105	40	·	— 167
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	—	—	—	—	—	1	—	·	— 1
Yht. — S:ma — *Total*	·	**67**	**28**	·	**99**	**42**	·	**27**	**35**	·	**145**	**11**	**167**	**9**	**630**	**2 215**	**2 592**	·	— **5 437**
1968	·	34	27	·	44	50	·	28	30	·	229	17	161	9	629	1 865	1 782	·	— 4 276
1967	·	47	35	·	51	83	·	19	30	·	215	9	230	8	727	1 648	1 635	·	— 4 010
1966	·	41	44	·	53	69	·	26	30	·	233	8	244	12	760	1 281	1 475	·	— 3 516
1965	·	47	63	·	27	49	·	16	25	·	216	29	268	18	758	1 152	1 273	·	— 3 183
1964	·	38	57	·	27	51	·	18	19	·	321	48	309	46	934	947	1 374	·	1 3 256
Siviilisääty — Civilstånd *Marital status*																			
Naimaton — Ogift — *Single*	—	24	16	6	78	23	—	2	8	1	31	1	1	2	193	39	86	·	— 318
Naimisissa — Gift — *Married*	2	39	9	1	21	16	—	25	25	2	104	9	163	7	423	2 136	2 335	·	— 4 894
Leski — Änka — *Widowed*	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	4	16	57	·	— 77
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	4	2	—	—	2	—	—	1	—	9	1	3	—	22	24	113	·	— 159
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	·	— 1
Yht. — S:ma — *Total*	**2**	**67**	**28**	**7**	**99**	**42**	—	**27**	**35**	**3**	**145**	**11**	**167**	**9**	**642**	**2 215**	**2 592**	·	— **5 449**
Ikä — Ålder — *Age*																			
—19	—	4	1	1	32	5	—	—	2	—	5	—	—	—	50	4	3	·	— 57
20—24	—	10	5	3	22	17	—	2	4	—	26	1	10	1	101	62	67	·	— 230
25—29	1	21	9	—	17	8	—	6	10	—	38	1	18	2	131	252	271	·	— 654
30—34	—	11	6	1	14	8	—	8	10	2	34	2	48	—	144	638	635	·	— 1 417
35—39	1	13	5	1	12	4	—	11	5	—	31	5	59	5	152	777	818	·	— 1 747
40—44	—	7	2	1	2	—	—	—	3	1	11	2	26	—	55	431	695	·	— 1 181
45—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	1	9	51	97	·	— 157
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	·	— 6
Yht. — S:ma — *Total*	**2**	**67**	**28**	**7**	**99**	**42**	—	**27**	**35**	**3**	**145**	**11**	**167**	**9**	**642**	**2 215**	**2 592**	·	— **5 449**
1968	1	34	27	1	44	50	3	28	30	13	229	17	161	9	647	1 865	1 782	·	— 4 294
1967	3	47	35	—	51	83	1	19	30	8	215	9	230	8	739	1 648	1 635	·	— 4 022
1966	4	41	44	3	53	69	1	26	30	19	233	8	244	12	787	1 281	1 475	·	— 3 543
1965	6	47	63	—	27	49	4	16	25	13	216	29	268	18	781	1 152	1 273	·	— 3 206
1964	4	38	57	2	27	51	—	18	19	36	321	48	309	46	976	947	1 374	·	1 3 298

[1]) Vain sterilisointi. — Endast sterilisering. — *Only sterilization.*

[2]) Myös raskauden keskeyttäminen. — Med avbrytande av havandeskap. — *With abortion.*

[3]) Hätätapauksena suoritetun raskauden keskeyttämisen yhteydessä. — Utförd i samband med avbrytande av havandeskap i nödfall. — *In connection with abortion performed in an emergency.*

8.2.3 Suoritetut lailliset steriloinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan 1. 1.—31. 5. 1970
Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder 1. 1.—31. 5. 1970
Legal sterilizations performed, by indication, number of deliveries, marital status and age, 1. 1.—31. 5. 1970

Synnytysten luku, siviilisääty ja ikä Antal förlossningar, civilstånd och ålder *Number of deliveries, marital status and age*	Lääkintöhallituksen päätöksen perusteella Enligt medicinalstyrelsens beslut *Authorization of the National Board of Health*																		Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare *Authorization of two physicians*		Yhden lääkärin luvalla Med tillstånd av en läkare *Authorization of a physician*		Yhteensä Summa *Total*
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*									Sosiaalinen peruste Social indikation *Social indication*			Lääket. peruste Medicinsk indikation *Medical indication*										
	Mielisairaus Sinnessjukdom *Mental disease*			Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet *Mental retardation*			Vaikea ruumiillinen sairaus t. vika Svår kroppslig sjukdom l. fel *Severe somatic disease or defect*																
	M	N—K—*F*		M	N—K—*F*		M	N—K—*F*		M	N—K—*F*		N—K—*F*			N—K—*F*			N—K—*F*			
		a [1]	b [2]		a [1]	b [2]		a [1]	b [2]		a [1]	b [2]	a [1]	b [2]		a [1]	b [2]		a [1]	b [3]		
1. 1.—31. 5.1970 [4]																						
Synnytysten luku — Antal förlossningar — *Number of deliveries*																						
0	·	5	6	·	25	6	·	—	1	·	4	1	3	1	52	8	12	·	—	72
1	·	2	1	·	5	2	·	1	1	·	2	—	5	1	20	17	71	·	—	108
2	·	2	2	·	4	3	·	1	2	·	3	—	10	1	28	115	246	·	—	389
3	·	3	—	·	3	2	·	2	—	·	3	—	13	4	30	232	316	·	—	578
4	·	1	—	·	3	—	·	—	4	·	6	—	18	1	33	245	287	·	—	565
5	·	2	1	·	1	1	·	—	1	·	1	—	15	1	23	181	182	·	—	386
6	·	1	—	·	—	—	·	1	—	·	1	—	20	—	23	98	86	·	—	207
7	·	1	—	·	—	—	·	—	1	·	2	—	11	—	15	56	35	·	—	106
8	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	1	—	3	—	4	18	14	·	—	36
9—	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	—	—	3	—	3	44	11	·	—	58
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	·	—	—	·	—	—	·	—	—	·	1	—	—	—	1	—	1	·	—	2
Yht. — S:ma — *Total*	·	**17**	**10**	·	**41**	**14**	·	**5**	**10**	·	**24**	**1**	**101**	**9**	**232**	**1 014**	**1 261**	·	—	**2 507**
1969	·	67	28	·	99	42	·	27	35	·	145	11	167	9	630	2 215	2 592	·	—	5 437
1968	·	34	27	·	44	50	·	28	30	·	229	17	161	9	629	1 865	1 782	·	—	4 276
1967	·	47	35	·	51	83	·	19	30	·	215	9	230	8	727	1 648	1 635	·	—	4 010
1966	·	41	44	·	53	69	·	26	30	·	233	8	244	12	760	1 281	1 475	·	—	3 516
1965	·	47	63	·	27	49	·	16	25	·	216	29	268	18	758	1 152	1 273	·	—	3 183
Siviilisääty — Civilstånd *Marital status*																						
Naimaton — Ogift — *Single*	—	5	5	2	33	7	—	—	1	—	8	—	5	—	66	11	33	·	—	110
Naimisissa — Gift — *Married*	1	11	5	—	7	5	—	5	9	1	13	1	93	9	160	987	1 133	·	—	2 280
Leski — Änka — *Widowed*	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	2	32	·	—	37
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	3	—	1	—	7	14	63	·	—	84
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	·	—	—
Yht. — S:ma — *Total*	**1**	**17**	**10**	**2**	**41**	**14**	—	**5**	**10**	**1**	**24**	**1**	**101**	**9**	**236**	**1 014**	**1 261**	·	—	**2 511**
Ikä — Ålder — *Age*																						
—19	—	1	—	2	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	1	·	—	15
20—24	—	1	2	—	15	5	—	1	3	—	1	1	4	—	33	25	29	·	—	87
25—29	1	2	4	—	7	5	—	1	1	—	6	—	16	2	45	111	120	·	—	276
30—34	—	7	3	—	4	1	—	1	3	—	3	—	28	3	53	302	266	·	—	621
35—39	—	4	—	—	4	1	—	2	2	—	8	—	33	1	55	352	428	·	—	835
40—44	—	2	—	—	2	—	—	—	1	1	6	—	16	3	31	203	372	·	—	606
45—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4	21	44	·	—	69
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	·	—	2
Yht. — S:ma — *Total*	**1**	**17**	**10**	**2**	**41**	**14**	—	**5**	**10**	**1**	**24**	**1**	**101**	**9**	**236**	**1 014**	**1 261**	·	—	**2 511**
1969	2	67	28	7	99	42	—	27	35	3	145	11	167	9	642	2 215	2 592	·	—	5 449
1968	1	34	27	1	44	50	3	28	30	13	229	17	161	9	647	1 865	1 782	·	—	4 294
1967	3	47	35	—	51	83	1	19	30	8	215	9	230	8	739	1 648	1 635	·	—	4 022
1966	4	41	44	3	53	69	1	26	30	19	233	8	244	12	787	1 281	1 475	·	—	3 543
1965	6	47	63	—	27	49	4	16	25	13	216	29	268	18	781	1 152	1 273	·	—	3 206

[1]) Vain sterilisointi. — Endast sterilisering. — *Only sterilization.*

[2]) Myös raskauden keskeyttäminen. — Med avbrytande av havandeskap. — *With abortion.*

[3]) Hätätapauksena suoritetun raskauden keskeyttämisen yhteydessä. — Utförd i samband med avbrytande av havandeskap nödfall. — *In connection with abortion performed in an emergency.*

[4]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft den 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

8.2.3 Suoritetut lailliset steriloinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan 1. 6.—31. 12. 1970
Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder 1. 6.—31. 12. 1970
Legal sterilizations performed, by indication, number of deliveries, marital status and age, 1. 6.—31. 12. 1970

Synnytysten luku, siviilisääty ja ikä Antal förlossningar, civilstånd och ålder *Number of deliveries, marital status and age*	Lääkintöhallituksen luvalla Med tillstånd av medicinalstyrelsen *Authorization of the National Board of Health*														Kahden lääkärin luvalla [2]) Med tillstånd av två läkare [2]) *Authorization of two physic.* [2])		Hätätapaus [3]) Nöd-Fall [3]) *Emergency* [3])		Yhteensä Summa *Total*
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation *Eugenic indication*		Lapsenhoitokyvyn rajoitus Begränsning i förmåga att sköta barn *Limited ability to take care of a child*		Sosiaalinen peruste Social indikation *Social indication*		Ehkäisyn vaikeus Preventivsvårigheter *Difficulties in prevention*		Lääket. peruste Medic. indikation *Medical indication*	Yhteensä Summa *Total*								
	M	N K *F*	M	N K *F*	M	N K *F*	M	N K *F*	N K *F*	M	N K *F*	N K *F*	N K *F*					
1. 6.—31. 12. 1970 [1])																		
Synnytysten luku — Antal förlossningar — *Number of deliveries*																		
0	·	13	·	13	·	2	·	—	13	·	41	25	—	66
1	·	4	·	14	·	3	·	2	2	·	25	120	—	145
2	·	10	·	4	·	16	·	11	7	·	48	451	—	499
3	·	7	·	5	·	19	·	14	24	·	69	690	—	759
4	·	2	·	6	·	13	·	4	24	·	49	700	—	749
5	·	2	·	2	·	7	·	6	20	·	37	406	—	443
6	·	1	·	1	·	5	·	1	13	·	21	226	—	247
7	·	1	·	1	·	5	·	2	6	·	15	116	—	131
8	·	—	·	1	·	1	·	—	2	·	4	55	—	59
9—	·	—	·	2	·	3	·	—	3	·	8	56	—	64
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	·	—	·	—	·	—	·	—	—	·	—	8	—	8
Yht. — S:ma — *Total*	·	**40**	·	**49**	·	**74**	·	**40**	**114**	·	**317**	**2 853**	—	**3 170**
1. 1.—31. 5. 1970	·	97	·	·	·	25	·	·	110	·	232	2 275	—	2 507
1969	·	298	·	·	·	156	·	·	176	·	630	4 807	—	5 437
1968	·	213	·	·	·	246	·	·	170	·	629	3 647	—	4 276
1967	·	265	·	·	·	224	·	·	238	·	727	3 283	—	4 010
1966	·	263	·	·	·	241	·	·	256	·	760	2 756	—	3 516
Siviilisääty — Civilstånd *Marital status*														
Naimaton — Ogift — *Single*	2	14	—	23	—	5	—	—	14	38	56	37	—	95
Naimisissa — Gift — *Married*	2	25	4	23	2	65	36	40	98	8	251	2 708	—	3 003
Leski — Änka — *Widowed*	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	29	—	30
Eronnut — Frånskild — *Divorced*	—	1	—	3	—	3	—	—	2	—	9	77	—	86
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Yht. — S:ma — *Total*	**4**	**40**	**4**	**49**	**2**	**74**	**36**	**40**	**114**	**46**	**317**	**2 853**	—	**3 216**
Ikä — Ålder — *Age*														
—19	—	4	—	5	—	2	—	—	2	—	13	2	—	15
20—24	—	9	—	18	—	6	1	1	7	1	41	67	—	109
25—29	—	8	—	8	—	13	5	9	27	5	65	305	—	375
30—34	1	10	—	8	1	13	13	17	19	15	67	796	—	878
35—39	2	6	3	9	—	27	11	11	39	16	92	948	—	1 056
40—44	1	3	1	1	1	12	4	2	17	7	35	646	—	688
45—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	2	2	70	—	74
Tuntematon — Okänd— *Unknown*	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	19	—	21
Yht. — S:ma — *Total*	**4**	**40**	**4**	**49**	**2**	**74**	**36**	**40**	**114**	**46**	**317**	**2 853**	—	**3 216**
1. 1.—31. 5. 1970	3	97	·	·	1	25	·	·	110	4	232	2 275	—	2 511
1969	9	298	·	·	3	156	·	·	176	12	630	4 807	—	5 449
1968	5	213	·	·	13	246	·	·	170	18	629	3 647	—	4 294
1967	4	265	·	·	8	224	·	·	238	12	727	3 283	—	4 022
1966	8	263	·	·	19	241	·	·	256	27	760	2 756	—	3 543

[1]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft den 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

[2]) Lääketieteellinen peruste. — Medicinsk indikation. — *Medical indication.*

[3]) Hätätapauksena suoritetun raskauden keskeyttämisen yhteydessä. — Utförd i samband med avbrytande av havandeskap nödfall. — *In connection with abortion performed in an emergency.*

8.2.4 Suoritetut lailliset sterilisoimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan vuonna 1969
Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort år 1969
Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient in 1969

Asuinpaikka Boningsort *Domicile*	Sterilisoimiset Steriliseringar *Sterilizations*			Raskauden keskeyttämiset Avbrytanden av havandeskap *Abortions*				
	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which*	Keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population* [1]	Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	Myös sterilisaatio Med sterilisering *With sterilization*	Yhteensä Summa *Total*	Naisten keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av den kvinnl. medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population of women* [1]	1 000 synnyttäjää kohti Per 1 000 barnaföderskor *Per 1 000 maternities*
		Pelkkä sterilisointi Enbart sterilisering *Only sterilization*						
1969								
Lääni — Län — *Province*								
Uudenmaan — Nylands	1 030	372	10.2	2 474	658	3 132	57.9	216.2
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	642	294	9.4	574	348	922	26.0	97.8
Ahvenanmaa — Åland	14	5	6.5	6	9	15	13.7	50.0
Hämeen — Tavastehus	725	310	11.4	881	415	1 296	38.7	142.1
Kymen — Kymmene	432	211	12.4	370	221	591	33.1	128.9
Mikkelin — S:t Michels	206	83	9.1	126	123	249	21.1	85.6
Kuopion — Kuopio	339	229	12.8	175	110	285	21.2	76.9
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	464	348	24.2	87	116	203	21.2	77.1
Vaasan — Vasa	332	119	7.6	209	213	422	18.9	63.2
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	426	259	17.2	165	167	332	26.5	95.8
Oulun — Uleåborgs	529	334	12.5	224	195	419	20.6	61.5
Lapin — Lapplands	303	166	13.9	144	137	281	26.0	82.4
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	2	2	.	18	—	18	.	.
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	5	—	.	5	5	10	.	.
Yhteensä — Summa — *Total*	**5 449**	**2 732**	**11.6**	**5 458**	**2 717**	**8 175**	**33.6**	**121.5**
Kotikunta — Hemkommun — *Home commune*								
Helsinki — Helsingfors	520	191	9.8	1 723	329	2 052	69.3	271.2
Turku — Åbo	153	71	10.0	253	82	335	40.5	141.1
Tampere — Tammerfors	162	60	10.4	298	102	400	47.7	165.8
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — *Other urban communes*	1 849	840	12.2	2 042	1 009	3 051	38.6	123.6
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	2 758	1 568	11.7	1 119	1 190	2 309	19.7	76.4
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	2	2	.	18	—	18	.	.
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	5	—	.	5	5	10	.	.
Yhteensä — Summa — *Total*	**5 449**	**2 732**	**11.6**	**5 458**	**2 717**	**8 175**	**33.6**	**121.5**
1968	4 294	2 379	9.2	4 373	1 915	6 288	26.0	85.6
1967	4 022	2 222	8.6	3 818	1 800	5 618	23.3	72.9
1966	3 543	1 905	7.6	3 581	1 638	5 219	21.8	67.3
1965	3 206	1 749	7.0	3 324	1 458	4 782	20.0	61.5
1964	3 298	1 715	7.2	3 323	1 596	4 919	20.8	61.3

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

8.2.4 Suoritetut lailliset steriloimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan 1. 1.—31. 5. 1970
Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort 1. 1.—31. 5. 1970
Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient, 1. 1.—31. 5. 1970

Asuinpaikka Boningsort *Domicile*	Steriloimiset Steriliseringar *Sterilizations*			Raskauden keskeyttämiset Avbrytanden av havandeskap *Abortions*				
	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* — Pelkkä sterilisointi Enbart sterilisering *Only sterilization*	Keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population* [1]	Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	Myös sterilisaatio Med sterilisering *With sterilization*	Yhteensä Summa *Total*	Naisten keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av den kvinnl. medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population of women* [1]	1 000 synnyttäjää kohti [3] Per 1 000 barnaföderskor [3] *Per 1 000 maternities* [3]
1. 1.—31. 5. 1970 [2]								
Lääni — Län — *Province*								
Uudenmaan — Nylands	475	178	4.7	1 239	297	1 536	28.8	243.5
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	294	134	4.3	329	160	489	13.9	123.8
Ahvenanmaa — Åland	5	3	2.4	5	2	7	6.8	56.0
Hämeen — Tavastehus	343	123	5.3	432	220	652	19.6	171.9
Kymen — Kymmene	224	105	6.4	184	119	303	17.1	162.6
Mikkelin — S:t Michels	104	43	4.7	59	61	120	10.7	97.1
Kuopion — Kuopio	160	103	6.2	97	57	154	11.7	99.2
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	198	144	10.5	51	54	105	11.2	101.3
Vaasan — Vasa	169	65	4.0	122	104	226	10.4	82.6
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	193	108	8.0	90	85	175	14.4	121.5
Oulun — Uleåborgs	208	119	5.1	181	89	270	13.4	96.6
Lapin — Lapplands	133	78	6.6	77	55	132	13.4	98.6
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	1	—	·	6	1	7	·	·
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	4	3	·	3	1	4	·	·
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 511**	**1 206**	**5.4**	**2 875**	**1 305**	**4 180**	**17.6**	**148.4**
Kotikunta — Hemkommun — *Home commune*								
Helsinki — Helsingfors	204	76	4.0	848	128	976	34.2	307.4
Turku — Åbo	82	31	5.4	143	51	194	23.7	194.0
Tampere — Tammerfors	95	31	6.0	133	64	197	23.5	187.6
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — *Other urban communes*	835	371	5.5	1 076	464	1 540	19.5	145.4
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	1 290	694	5.7	666	596	1 262	11.1	102.2
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	1	—	·	6	1	7	·	·
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	4	3	·	3	1	4	·	·
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 511**	**1 206**	**5.4**	**2 875**	**1 305**	**4 180**	**17.6**	**148.4**
1969	5 437	2 720	11.6	5 458	2 717	8 175	33.6	121.5
1968	4 294	2 379	9.2	4 373	1 315	6 288	26.0	85.6
1967	4 022	2 222	8.6	3 818	1 800	5 618	23.3	72.9
1966	3 543	1 905	7.6	3 581	1 638	5 219	21.8	67.3
1965	3 206	1 749	7.0	3 324	1 458	4 782	20.0	61.5

[1] Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

[2] Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft den 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

[3] Synnyttäjien määrä on arvio. — Antal barnaföderskor är en beräkning. — *The number of maternities is an estimate.*

8.2.4 Suoritetut lailliset steriloimiset ja raskauden keskeyttämiset potilaan asuinpaikan mukaan 1. 6.—31. 12. 1970
Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt patientens boningsort 1. 6.—31. 12. 1970
Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient, 1. 6.—31. 12. 1970

Asuinpaikka Boningsort *Domicile*	Steriloimiset Steriliseringar *Sterilizations*			Raskauden keskeyttämiset Avbrytanden av havandeskap *Abortions*				
	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* — Pelkkä sterilisointi Enbart sterilisering *Only sterilization*	Keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population* [1]	Ilman sterilisointia Utan sterilisering *Without sterilization*	Myös sterilisaatio Med sterilisering *With sterilization*	Yhteensä Summa *Total*	Naisten keskiväkil. 10 000:tta kohti [1] Per 10 000 av den kvinnl. medelfolkmängden [1] *Per 10 000 mean population of women* [1]	1 000 synnyttäjää kohti [3] Per 1 000 barnaföderskor [3] *Per 1 000 maternities* [3]
1. 6.—31. 12. 1970 [2]								
Lääni — Län — *Province*								
Uudenmaan — Nylands	643	264	6.4	3 086	379	3 465	65.0	428.3
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	410	153	6.0	1 168	257	1 425	40.6	281.3
Ahvenanmaa — Åland	10	5	4.8	13	5	18	17.4	112.5
Hämeen — Tavastehus	401	162	6.3	1 381	239	1 620	48.7	333.2
Kymen — Kymmene	231	121	6.5	566	110	676	38.3	282.8
Mikkelin — S:t Michels	116	46	5.2	224	70	294	26.2	185.6
Kuopion — Kuopio	221	167	8.4	478	54	532	40.4	267.3
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	240	144	12.6	127	96	223	23.7	167.7
Vaasan — Vasa	210	82	4.9	557	128	685	31.5	195.3
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	306	149	12.7	348	157	505	41.5	273.6
Oulun — Uleåborgs	338	172	8.3	559	166	725	35.9	202.3
Lapin — Lapplands	77	56	3.8	324	21	345	35.0	200.9
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	4	1	·	28	3	31	·	·
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	9	4	·	28	5	33	·	·
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 216**	**1 526**	**6.9**	**8 887**	**1 690**	**10 577**	**44.4**	**292.8**
Kotikunta — Hemkommun — *Home commune*								
Helsinki — Helsingfors	276	125	5.3	1 911	151	2 062	72.2	506.5
Turku — Åbo	99	36	6.5	383	63	446	54.4	347.9
Tampere — Tammerfors	95	37	6.0	488	58	546	65.2	405.6
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — *Other urban communes*	1 121	483	7.3	3 342	638	3 980	50.5	292.9
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	1 612	840	7.1	2 707	772	3 479	30.5	219.7
Ulkomaat — Utlandet — *Abroad*	4	1	·	28	3	31	·	·
Tuntematon — Okänd — *Unknown*	9	4	·	28	5	33	·	·
Yhteensä — Summa — *Total*	**3 216**	**1 526**	**6.9**	**8 887**	**1 690**	**10 577**	**44.4**	**292.8**
1. 1.—31. 5. 1970	2 511	1 206	5.4	2 875	1 305	4 180	17.6	148.4
1969	5 437	2 720	11.6	5 458	2 717	8 175	33.6	121.5
1968	4 294	2 379	9.2	4 373	1 915	6 288	26.0	85.6
1967	4 022	2 222	8.6	3 818	1 800	5 618	23.3	72.9
1966	3 543	1 905	7.6	3 581	1 638	5 219	21.8	67.3

[1]) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

[2]) Uusi laki astui voimaan 1. 6. 1970. — Den nya lagen trädde i kraft den 1. 6. 1970. — *The new law came into force 1. 6. 1970.*

[3]) Synnyttäjien määrä on arvio. — Antal barnaföderskor är en beräkning. — *The number of maternities is an estimate.*

8.2.5 Lääkintöhallituksen käsittelemät kastroimista, sterilisoimista ja raskauden keskeyttämistä koskevat asiat vuosina 1956—71
Av medicinalstyrelsen behandlade ärenden angående kastrering, sterilisering och avbrytande av havandeskap åren 1956—71
Cases concerning castration, sterilization and abortion settled by the National Board of Health in 1956—71

Vuosi År Year	Kastroiminen Kastrering Castration						Sterilisoiminen Sterilisering Sterilization					Raskauden keskeyttäminen Avbrytande av havandeskap Abortion				
	Hakemuksia Ansökningar Applications	Lupa myönnetty Tillstånd beviljats Permission granted	Esityksiä Framställningar Proposals	Kastroitavaksi määrätty Kastrering förordnad Ordered to be castrated	Niistä Därav Of which: Korkeimman Oikeuden päätöksellä kumottu Upphävda av Högsta Domstolen Rescinded by the High Court of Justice	Suoritettu Utförda Performed	Esityksiä tai hakemuksia Framställningar eller ansökningar Proposals or applications	Niistä Därav Of which: Hyväksytty Godkänd Accepted M	Hyväksytty Godkänd Accepted N-K-F	Hylätty Avslagen Rejected M	Hylätty Avslagen Rejected N-K-F	Anomuksia Anhållan Petitions	Niistä Därav Of which: Hyväksytty Godkänd Accepted	Hyväksytty Godkänd Accepted %	Hyväksytyistä määrätty samalla sterilisoitavaksi Godkända som samtidigt ordinerats för sterilisering Of accepted cases ordered to be sterilized	Hyväksytyistä määrätty samalla sterilisoitavaksi Godkända som samtidigt ordinerats för sterilisering Of accepted cases ordered to be sterilized %
1956	—	—	133	7	3	3	283	41	228	1	13	277	208	75.1	138	66.3
1957	2	2	156	5	3	2	469	54	396	1	18	355	266	74.9	164	61.7
1958	2	—	145	1	—	1	614	62	526	3	23	331	270	81.6	170	63.0
1959	1	—	156	—	—	—	736	84	617	6	29	370	289	78.1	212	73.4
1960	2	1	152	—	—	—	929	80	806	1	42	472	383	81.1	265	69.2
1961	1	—	201	—	—	—	895	68	754	11	62	602	431	71.6	285	66.1
1962	2	—	209	—	—	—	865	49	781	1	34	572	429	75.0	299	69.7
1963	3	—	149	—	—	—	964	52	862	2	48	664	466	70.2	313	67.2
1964	—	—	114	—	—	—	892	53	804	—	35	525	377	71.8	256	67.9
1965	2	—	126	—	—	—	801	44	706	—	51	484	355	73.3	214	60.3
1966	1	—	163	—	—	—	713	33	643	2	35	416	275	66.1	176	64.0
1967	—	—	165	—	—	—	721	22	622	—	37	548	337	61.5	201	59.6
1968	—	—	123	—	—	—	624	40	568	1	15	390	286	73.3	133	46.5
1969	—	—	107	—	—	—	667	25	628	1	13	329	245	74.5	102	41.6
1970 [1] ..	—	—	47	—	—	—	229	10	211	1	7	130	107	82.3	43	40.2
1970 [2] ..	—	—	—	.	.	—	518	118	400	—	—	320	244	76.3	2	0.1
1971* ...	1	1	3	.	.	—	1 805	579	1 223	3	—	776	677	87.2	—	—

[1] 1. 1.—31. 5.
[2] 1. 6.—31. 12.

8.3.1 Lääkintöhallituksen antamat mielentilalausunnot tutkimuksen tuloksen mukaan vuosina 1966—71
Av medicinalstyrelsen avgivna utlåtanden angående sinnesbeskaffenhet enligt undersökningens resultat åren 1966—71
Statements of the National Board of Health concerning mental condition of patients examined by the result of examination in 1966—71

Tulos Resultat *Result*	1966				1967			
	Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*		Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*	
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — *Complete lack of judgment* ..	35	3	35	3	30	3	30	3
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndets fulla bruk — *Partial lack of judgment*	59	3	57	2	84	5	80	4
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid förståndets fulla bruk — *Complete judgment*	30	—	32	1	17	—	21	1
Yhteensä — Summa — *Total*	**124**	**6**	**124**	**6**	**131**	**8**	**131**	**8**

Tulos Resultat *Result*	1968				1969			
	Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*		Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*	
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — *Complete lack of judgment* ..	25	5	29	6	22	4	21	4
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndets fulla bruk — *Partial lack of judgment*	85	8	82	7	82	5	81	5
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid förståndets fulla bruk — *Complete judgment*	28	1	27	1	27	—	29	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**138**	**14**	**138**	**14**	**131**	**9**	**131**	**9**

Tulos Resultat *Result*	1970				1971*			
	Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*		Lääkintöhallituksen lausunto Medicinalstyrelsens utlåtande *Statement of the National Board of Health*		Lääkärin lausuntoehdotus Läkarens förslag till utlåtande *Physician's proposal for statement*	
	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — *Complete lack of judgment* ..	23	4	25	4	22	3	23	3
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndets fulla bruk — *Partial lack of judgment*	86	4	82	4	106	2	103	2
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid förståndets fulla bruk — *Complete judgment* ..	20	—	22	—	24	—	26	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**129**	**8**	**129**	**8**	**152**	**5**	**152**	**5**

9. TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖ

Terveydenhuoltohenkilöstön keskuskortisto. Lääkintöhallituksessa pidetään terveydenhuoltohenkilöstöstä keskuskortistoa, jossa henkilöstä on mm. seuraavat tiedot: nimi, syntymäaika, koulutus, työpaikka ja osoite. Keskuskortistoon merkittävät henkilöt vuosina 1969—70 olivat: lääkärit, hammaslääkärit, proviisorit, farmaseutit, hammasteknikot, optikot, sairaanhoitajat, kätilöt, lääkintävoimistelijat, apuhoitajat, mielisairaanhoitajat, lastenhoitajat, laboratoriohoitajat, röntgenhoitajat, laboratorioapulaiset, röntgenapulaiset, hierojat, tekniset apteekkiapulaiset, hammashoitajat, sairaalakemistit, sairaalafyysikot. Lisäksi merkittiin valtion tai kunnallisen sairaanhoitolaitoksen, terveydenhoitolautakunnan (terveyslautakunnan), yksityisen sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksen, apteekin, lääketehtaan sekä sellaisen työnantajan, jonka kanssa asiasta on erikseen sovittu, palveluksessa olevat: fyysikot, kemistit, psykologit, insinöörit, sosiaalihuoltajat ja teknikot, valtion ja kunnallisten sairaanhoitolaitosten palveluksessa olevista henkilöistä merkittiin myös: talouspäälliköt, hallintojohtajat, taloudenhoitajat, taloustoimiston toimistonhoitajat, emännät, apulaisemännät, konepäälliköt ja konemestarit. Kortistoon merkittiin myös ne lääketieteen ja hammaslääketieteen kandidaatit, jotka olivat saaneet lääkintöhallituksen määräyksen tai hyväksymisen väliaikaiseen lääkärin ja hammaslääkärin viran hoitamiseen.

Ammattiryhmien merkitseminen keskuskortistoon perustuu lakeihin ja asetuksiin, joissakin ammattiryhmissä kuitenkin pelkästään lääkintöhallituksen päätöksiin.

Perus- ja muutostiedot saadaan laillistamisasiakirjoista, koulujen ja kurssien, työnantajien ja asianomaisten henkilöiden itsensä lähettämistä ilmoituksista. Varsinaista terveydenhuoltohenkilöstöä (edellä esitetyssä luettelossa ammatit lääkäristä hammashoitajaan) koskevat tiedot säilytetään tietokoneen magneettinauhalla.

Lääkärit. Maassa asuvien Suomessa laillistettujen lääkärien määrä on vuosi vuodelta kasvanut, ja se oli 1969 lopussa 4 486 ja vuoden 1970 lopussa 4 798. Nuo määrät merkitsevät yhtä lääkäriä kohti 1 029 ja 958 asukasta. Lääkärimäärät voidaan suhteuttaa asukasmäärään toisellakin tavalla: laskemalla lääkärimäärä esim. 10 000 asukasta kohti. Tällä menetelmällä saadaan luvut 9.7 ja 10.4 lääkäriä 10 000 asukasta kohti.

Jotta saataisiin käsitys siitä millainen Suomen lääkäritilanne on kansainvälisesti katsoen, esitetään kuviossa 9.2 asukaslukuun suhteutettuja (10 000 asukasta kohti laskettuja) lääkärimääriä eräistä Euroopan maista. Lähteenä on käytetty Maailman terveysjärjestön, WHO:n julkaisua "World Health Statistics Annual 1968", Vol.III. WHO:n tilasto tarkoittaa kussakin maassa työskenteleviä lääkäreitä ("health personnel actually working in the country"). Kaikki maat eivät kuitenkaan pysty ilmoittamaan nimenomaan tätä lukumäärää vaan ilmoittavat kaikkien lääkärien määrän, sisällyttäen myös lukuun sellaiset lääkärit, jotka eivät esim. sairauden tai iän vuoksi terveydenhuollossa toimi. Voi myös olla niin, että maassa toimiviksi lasketaan sellaisetkin lääkärit, jotka ovat siirtyneet ulkomaille. Toisaalta voidaan jättää laskuista pois sellaiset maahan ulkomailta tulleet lääkärit, joiden toimintaa on jollain tavoin rajoitettu. Kuvion 9.2 luvut siis tus-

9. HÄLSOVÅRDSPERSONALEN

Hälsovårdspersonalens centralkartotek. Medicinalstyrelsen håller ett centralkartotek över hälsovårdspersonalen, där rätt detaljerade uppgifter (bl.a. namn, fördelsetid, utbildning, arbetsplats och adress) över varje person finns intagna. I centralkartoteket antecknades åren 1969—70: läkarna, tandläkarna, provisorerna, farmaceuterna, tandteknikerna, optikerna, sjuksköterna, barnmorskorna, fysioterapeuterna, hjälpsköterskorna, sinnessjukvårdarna, barnsköterskorna, laboratoriesköterskorna, laboratoriebiträden, röntgenbiträden, massörerna, tekniska apoteksbiträden, tandsköterskorna, sjukhuskemisterna, sjukhusfysikerna. Därtill antecknades i statens eller kommunala sjukvårdsinrättnings, hälsovårdsnämndens, privat sjukvårds- och undersökningsinrättnings, apoteks, läkemedelsfabriks samt sådan arbetsgivares, med vilken särskilt överenskommits om saken, i tjänst varande: fysiker, kemister, psykologer, ingenjörer, socialvårdare och tekniker. Av personer i statens och de kommunala sjukvårdsinrättningarnas tjänst antecknades även: ekonomichefer, administrationschefer, ekonomiföreståndare, byråföreståndare för ekonomibyråer, husmödrar, biträdande husmödrar, maskinchefer och maskinmästare. I kartoteket antecknades ävenledes de medicine och odontologie kandidater, vilka erhållit medicinalstyrelsens förordnande eller samtycke för handhavande av en temporär läkar- och tandläkartjänst.

Anteckningen av yrkespersonalgrupper i kartoteket baserar sig på lagar och förordningar, i vissa yrkesgrupper emellertid endast på medicinalstyrelsens beslut.

Grund- och ändringsuppgifterna erhålls från legitimeringshandlingarna, skolors och kursers, arbetsgivares och vederbörandens egna anmälningar. Uppgifterna över den egentliga hälsovårdspersonalen (titlarna i ovan framställda förteckning från läkare till tandskötare) förvaras på datamaskinens magnetband.

Läkarna. Antalet i landet boende, i Finland legitimerade läkare har vuxit år för år och var vid slutet av 1969 4 486 och vid slutet av 1970 4 798. Dessa mängder betyder en läkare per 1 029 och 958 invånare. Läkarnas antal kan proportioneras till invånarantalet även på annat sätt: genom att räkna antalet läkare t.ex. per 10 000 invånare. Medelst denna metod erhålls siffrorna 9.7 och 10.4 läkare per 10 000 invånare.

För att få en uppfattning om hurudan den finska läkarsituationen är internationellt sett, har i figur 9.2 samlats antalen läkare per invånarantal från flera europeiska länder. Såsom källa har använts WHO:s publikation "World Health Statistics Annual 1968", Vol. III. WHO-statistiken avser alla i ett land arbetande läkare ("health personnel actually working in the country"). Alla länder kan emellertid inte anmäla enkom detta antal utan meddelar totalantalet läkare, omfattande i siffran även sådana läkare, vilka inte fungerar inom hälsovården t.ex. på basen av sjukdom eller ålder. Det kan även hända att såsom arbetande i landet räknas också sådana läkare, vilka flyttat utomlands. Å andra sidan kan ur kalkylerna bortlämnas sådana från utlandet ankomna läkare, vars verksamhet begränsats på något sätt. Siffrorna i figur 9.2 är således knappast jämförbara, men i alla fall skulle Finlands dåliga placering

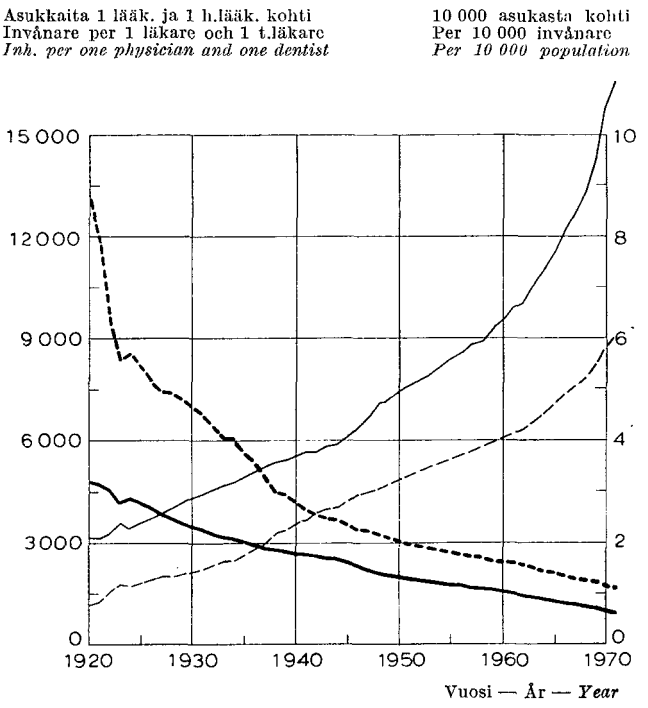

Kuvio 9.1 Maassa asuvat lääkärit ja hammaslääkärit 10 000 asukasta kohti ja asukkaita yhtä lääkäriä ja hammaslääkäriä kohti vuosien 1920—71 lopussa

Fig. 9.1 I landet bosatta läkare och tandläkare per 10 000 invånare och invånare per en läkare och en tandläkare i slutet av åren 1920—71

Fig. 9.1 Resident physicians and dentists per 10 000 inhabitants and inhabitants per one physician and one dentist at the end of the years 1920—71

Asukkaita 1 lääk. ja 1 h.lääk. kohti — Invånare per 1 läkare och 1 t.läkare — *Inh. per one physician and one dentist*
——— Lääkärit — Läkare — *Physicians*
— — — Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*

10 000 asukasta kohti — Per 10 000 invånare — *Per 10 000 pop.*
——— Lääkärit — Läkare — *Physicians*
— — — Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*

kin ovat täysin vertailukelpoisia, mutta joka tapauksessa Suomen huono sijoitus ei parantuisi, vaikka luvut olisivat täysin vertailukelpoisia. (Suomen lääkärilukuun sisältyvät kaikki laillistetut ja maassa asuvat lääkärit riippumatta heidän aktiviteetistaan; maahan tulleet ulkomaalaiset lääkärit, joiden toimintaa on jollain tavalla rajoitettu eivät ole luvussa mukana.)

Maamme lääkärikunnan alueellinen jakautuma on edelleenkin epätasainen. Esim. vuonna 1970 oli Uudenmaan läänissä 20.5 lääkäriä 10 000 asukasta kohti, mutta Vaasan läänissä vain 5.6 lääkäriä. Vielä selvempi ero on kaupunkien ja kauppaloiden ja toisaalta maalaiskuntien välillä: 17.6 lääkäriä ja 3.0 lääkäriä. Kaikissa osissa maata on tapahtunut lääkärimäärän suhteellista kasvua, mutta alueelliset erot eivät kuitenkaan ole supistuneet.

Vuonna 1966 voimaan astuneen sopimuksen mukaan voidaan Suomessa, Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa laillistettu lääkäri ja hammaslääkäri laillistaa muissa sopimusvaltioissa. Tällöin lääkäri ja hammaslääkäri voidaan sopimusvaltioissa myös nimittää lääkärin ja hammaslääkärin virkaan. Tämän sopimuksen nojalla laillistettiin maassamme vuonna 1969 yksi ruotsalainen ja yksi tanskalainen lääkäri ja vuonna 1970 yksi norjalainen lääkäri. Suomessa laillistettiin vuonna 1969 myös eräs filippiiniläinen lääkäri. Lääkintöhallitus voi myöntää ulkomailla laillistetuille lääkäreille luvan harjoittaa Suomessa lääkärintointa tai toimia määrätyissä tehtävissä maan lääkintälaitoksen palveluksessa. Tällaisia ilman laillistamista toimintaan oikeuttavia lupia oli voimassa vuoden 1969 lopussa yhteensä 48 ja vuoden 1970 lopussa samoin 48.

Maamme kolmeen (Helsingin, Turun ja Oulun yliopistojen) lääketieteelliseen tiedekuntaan otettiin vuonna 1970 ennätysmäärä opiskelijoita eli 427. Helsingin yliopistossa tiedekuntaan otettujen määrä säilytettiin mainittuna vuonna ennallaan, mutta Turun ja Oulun yliopistossa määriä lisättiin niin, että opintonsa aloittaneiden määrä nousi edellisvuodesta noin 100 opiskelijan verran. Sittemmin, vuonna 1972 opiskelijamäärä nousi edelleen, sinä vuonna aloittivat näet toimintansa Kuopion korkeakoulun ja Tampereen yliopiston lääketieteelliset tiedekunnat ja ottivat kumpikin lähes 100 oppilasta.

inte bli bättre, ehuru siffrorna skulle vara fullt jämförbara. (I Finlands läkarsiffra ingår alla legitimerade och i landet boende läkare obeaktat deras aktivitet; de från utlandet ankomna utländska läkare, vilkas verksamhet har på något sätt begränsats, hör inte till siffran.)

Den regionala fördelningen av landets läkarkår är fortfarande ojämn. T.ex. 1970 fanns i Nylands län 20.5 läkare per 10 000 invånare, men i Vasa län endast 5.6 läkare. Ännu tydligare är differensen mellan städerna och köpingarna å ena sidan och landskommunerna å andra: 17.6 läkare och 3.0 läkare. I alla delar av landet har läkarmängden ökat proportionerligt, men de regionala skillnaderna har dock inte reducerats.

Enligt det avtal, som trädde i kraft år 1966, kan läkare och tandläkare, vilka legitimerats i Finland, Norge, Sverige och Danmark, legitimeras i andra avtalsstater. Därvid kan läkare och tandläkare i avtalsstaterna även utnämnas till en läkar- och tandläkartjänst. På basen av detta avtal legitimerades i vårt land 1969 en svensk och en dansk läkare och 1970 en norsk läkare. I Finland legitimerades år 1969 också en filippinsk läkare. Medicinalstyrelsen kan bevilja läkare, vilka legitimerats utomlands, tillstånd att utöva läkarkallet i Finland eller verka i förordnade uppgifter inom landets medicinalväsende. Sådana tillstånd utan legitimering var vid slutet av år 1969 i kraft sammanlagt 48 och vid slutet av år 1970 sammanlagt också 48.

I vårt lands tre medicinska fakulteter (Helsingfors, Åbo och Uleåborgs universitet) antogs under år 1970 ett rekordartat antal studeranden: 427. Antalet antagna i fakulteten vid Helsingfors universitet var detsamma som tidigare under nämnda år, medan antalen i Åbo och Uleåborgs universitet ökades så att antalet studeranden steg från föregående år med c. 100. Sedermera steg studentmängden under år 1972 vidare, under 1972 började nämligen medicinska fakulteterna vid Kuopio högskola och Tammerfors universitet sin verksamhet och antog båda nästan 100 elever.

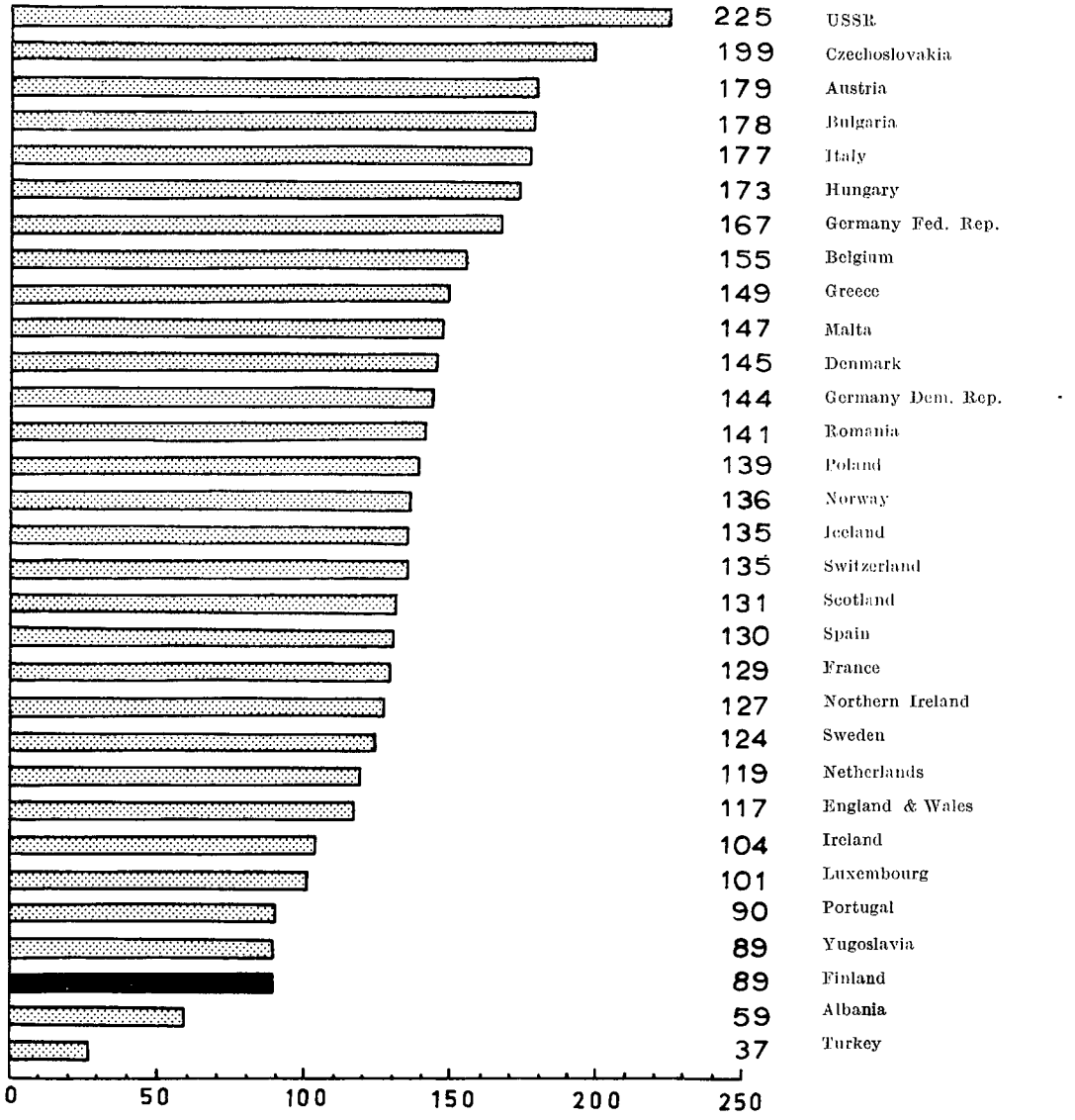

Kuvio 9.2 Lääkärit 100 000 asukasta kohti eräissä Euroopan maissa 31. 12. 1968
Fig. 9.2 Läkare per 100 000 invånare i några europeiska länder den 31. 12. 1968
Fig. 9.2 Physicians per 100 000 inhabitants in selected European countries on 31. 12. 1968

Vuoden 1968 lopussa säädettiin laki postisäästöpankin varoista myönnettävistä korkotukilainoista, ja lain eräänä tarkoituksena oli helpottaa taloudellisesti lääkärien ja hammaslääkärien opiskelua ulkomailla. Postipankki myöntää opiskelijoille lainan, joka on opiskelijoille koroton lääkäritutkinnon suorittamiseen tai hammaslääkärin laillistamiseen saakka, kuitenkin enintään 7 vuotta. Sinä aikana kuin opiskelijat eivät maksa korkoa lainkaan, maksaa valtio sen kokonaan. Sen jälkeen opiskelijat maksavat lainasta korkoa, vaikkakin korkoprosentti on pienempi kuin tavallisissa lainoissa, koska valtio maksaa osan (3 %) korosta. Lisäksi vuosina 1969—70 tuettiin edelleenkin ulkomaista opiskelua vuosilta 1960 ja 1963 peräisin olleiden lakien (284/60 ja 663/63) nojalla, mutta uusia lainoja ei enää myönnetty. Ulkomailla edellä tarkoitettujen lainojen turvin lääketiedettä opiskelevien määrä oli vuoden 1970 lopussa 545 ja hammaslääketiedettä opiskelevien määrä 56. Jonkin verran ulkomailla opiskelee myös sellaisia, jotka rahoittavat opiskelunsa muulla kuin äsken mainituilla tavoilla. Heidän tarkasta lukumäärästään ei kuitenkaan ole tietoa.

Vid slutet av år 1968 stadgades en lag över räntestödslån ur postsparbankens medel, och lagens avsikt var att underlätta ekonomiskt läkar- och tandläkarstudierna i utlandet. Postbanken beviljar åt studeranden ett lån, som är räntefritt ända till den avlagda läkarexamen eller legitimering av tandläkaren, emellertid högst under 7 år. Under den tid, då studeranden inte betalar någon ränta, betalar staten den i sin helhet. Därefter betalar studeranden ränta på lånet, fastän ränteprocenten är lägre än vid vanliga lån, emedan staten betalar en del (3 %) av räntan. Därtill stöddes under åren 1969—70 studerandet i utlandet fortfarande medelst lagarna från 1960 och 1963 (284/60 och 663/63), men inga nya lån beviljades mera. Antalet medicinestuderanden i utlandet med ovan avsedda lån var 545 vid slutet av 1970 och antalet odontologiestuderanden 56. I utlandet studerar även en del sådana, som finansierar sina studier med andra än ovan anförda sätt. Deras noggranna antal är dock inte känt.

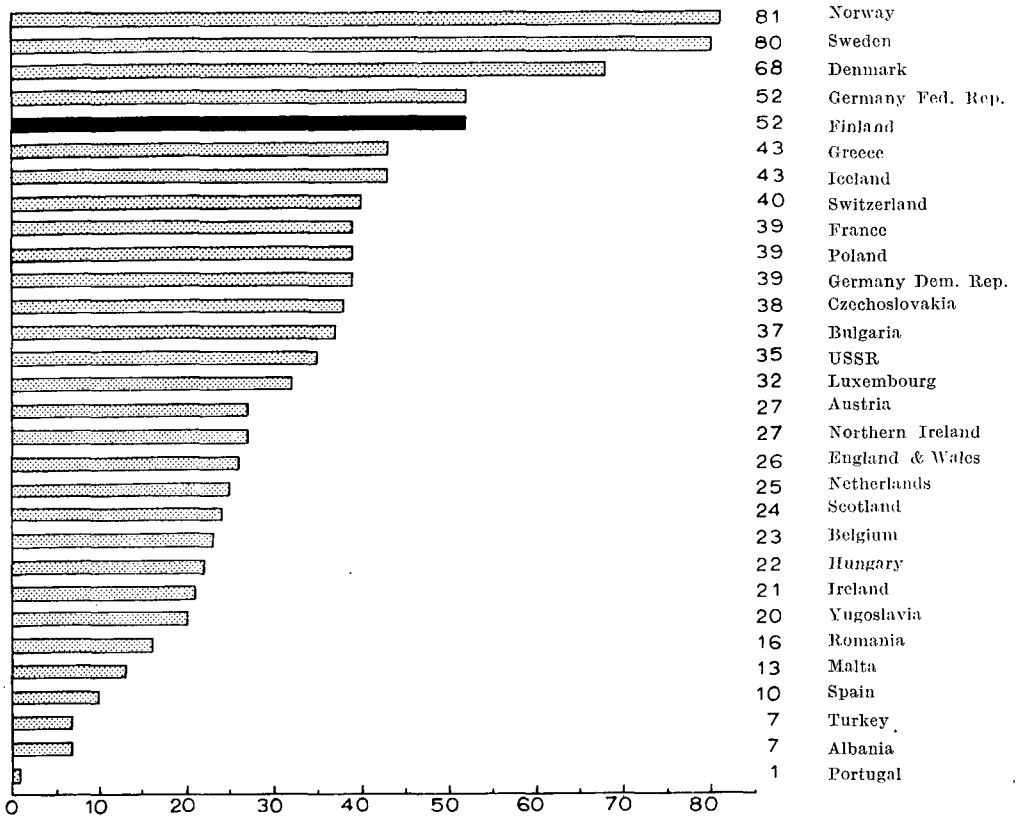

Kuvio 9.3 Hammaslääkärit 100 000 asukasta kohti eräissä Euroopan maissa 31. 12. 1968
Fig. 9.3 Tandläkare per 100 000 invånare i några europeiska länder den 31. 12. 1968
Fig. 9.3 Dentists per 100 000 inhabitants in selected European countries on 31. 12. 1968

Erikoislääkärin oikeudet lääkintöhallitus voi myöntää hakemuksesta lääkärille, joka on Suomessa laillistettu tai saanut luvan toimia lääkärinä, jos hän on saavuttanut tällä alalla koulutusmääräysten mukaisen pätevyyden.

Vuonna 1966 annettujen koulutusmääräysten mukaan erikoislääkärin koulutukseen kuuluu yleiskoulutus, erikoisalan koulutus ja erikoislääkärintutkinto. Yleiskoulutus kestää 24 kk. Erikoisalan koulutus kestää 4 vuotta ja se tapahtuu opetus- tai erikoistumissairaalassa. Erikoislääkäritutkinto suoritetaan lääkintöhallituksen järjestämissä tilaisuuksissa.

Erikoislääkäri voi saada erikoislääkärin oikeudet ns. suppealla erikoisalalla, joka sisältyy hänen erikoisalaansa. Tätä varten tulee koulutusta olla vähintään kaksi vuotta opetussairaalassa tai spesialiteettineuvottelukunnan erityisesti hyväksymässä sairaalassa.

Vuonna 1965 annettujen koulutusmääräysten mukaan, jotka ovat ennen 1. 7. 1966 laillistettujen osalta voimassa vuoden 1974 loppuun, kuuluu erikoistumiskoulutukseen yhden vuoden esikoulutus ja yleensä kolmen vuoden erikoiskoulutus erikoistumis- tai opetussairaalassa sekä erikoislääkäritutkinto. Uusissa 7. 2. 1972 voimaan tulleissa määräyksissä erikoisalojen lukumäärä on kasvanut. Uutena erikoistumisalana on mm. yleislääketiede.

Lääkäreiden mielenkiinto erikoistumista kohtaan on jatkuvasti kasvanut, niinpä vuoden 1970 lopussa oli erikoislääkärin oikeus 45.3 %:lla kaikista maassa laillistetuista lääkäreistä. Eräillä lääkäreillä on näitä oikeuksia useitakin, ja sen vuoksi

På ansökan kan medicinalstyrelsen bevilja specialläkarrättigheter åt läkare, som legitimerats i Finland eller erhållit tillstånd att utöva läkarkallet, om läkaren uppnått på detta område den kompetens, som förutsätts av utbildningsbestämmelserna.

Enligt under år 1966 angivna utbildningsbestämmelser hör till en specialists utbildning den allmänna utbildningen, utbildningen på specialområdet och specialistexamen. Den allmänna utbildningen varar 24 månader. Specialområdets utbildning kräver fyra år och den sker på utbildnings- eller specialiseringssjukhus. Specialistexamen avläggs i av medicinalstyrelsen anordnade examenstillfällen.

En specialläkare kan erhålla specialisträttigheter på en s.k. grenspecialitet, som ingår i hans specialitet. För detta ändamål bör personen utbildas minst under två års tid på utbildningssjukhus eller på ett sjukhus, som specialitetsnämnden speciellt godkänt.

Enligt 1965 angivna utbildningsbestämmelser, vilka gäller för personer legitimerade före den 1 juli 1966 ända till slutet av år 1974, hör till specialistutbildning ett års förutbildning och i allmänhet tre års specialutbildning på specialiseringseller utbildningssjukhus samt specialläkarexamen. I de nya, sedan 7 februari 1972 gällande bestämmelser har antalet specialområden ökat. Ett nytt specialiseringsområde är allmän medicin.

Läkarnas intresse för specialisering har fortfarande vuxit, således hade vid slutet av år 1970 specialisträttigheter 45.3 % av alla i landet legitimerade läkare. Några läkare har t.o.m. flera rättigheter, och fördenskull är antalet specialläkarrättig-

erikoislääkärin oikeuksien määrä taulussa 9.4 on hieman suurempi kuin erikoislääkäreiden ts. henkilöiden määrä.

Hammaslääkärit. Maassa asuvien Suomessa laillistettujen hammaslääkärien määrä oli vuoden 1969 lopussa 2 562 ja seuraavan vuoden lopussa 2 695. Jos lasketaan hammaslääkärien määrät 10 000 asukasta kohti saadaan luvut 5.5 ja 5.9, ja jos lasketaan asukkaiden määrä yhtä hammaslääkäriä kohti saadaan luvut 1 801 ja 1 706. Taulu 9.7, jossa esitetään hammaslääkärien ja-

heter i tabell 9.4 något större än antalet specialläkare, dvs. antalet personer.

Tandläkare. Totalantalet i landet boende, i Finland legitimerade tandläkare var 2 562 vid slutet av 1969 och vid slutet av följande år 2 695. Ifall man räknar andelen tandläkare per 10 000 invånare får man siffrorna 5.5 och 5.9, och om man räknar antalet invånare per en tandläkare, får man siffrorna 1 801 och 1 706. Tabell 9.7, där tandläkarnas fördelning per

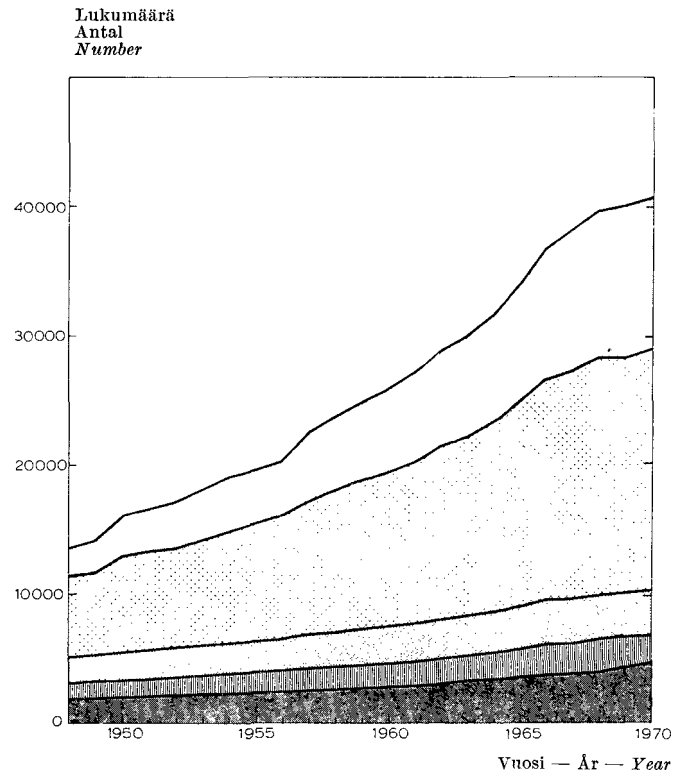

Kuvio 9.4 Eräiden terveydenhuoltohenkilöstön ryhmien kasvu vuosina 1948—70
Fig. 9.4 Några hälsovårdspersonalgruppers ökning åren 1948—70
Fig. 9.4 Growth of selected health professions during the years 1948—70

Lääkärit — Läkare — *Physicians*

Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*

Apteekkarit, proviisorit ja farmaseutit (apteekeissa) — Apotekare, provisorer och farmaceuter (i apotek) — *Pharmacists (proprietors) master of pharmaceutics, bachelors of pharmaceutics (in pharmacies)*

Sairaanhoitajat ja kätilöt — Sjuksköterskor och barnmorskor — *Nurses and midwives*

Apuhoitajat ja mielisairaanhoitajat — Hjälpsköterskor och sinnessjukvårdare — *Practical nurses and psychiatric attendants*

(Maassa asuvat — I landet bosatta — *Resident*)

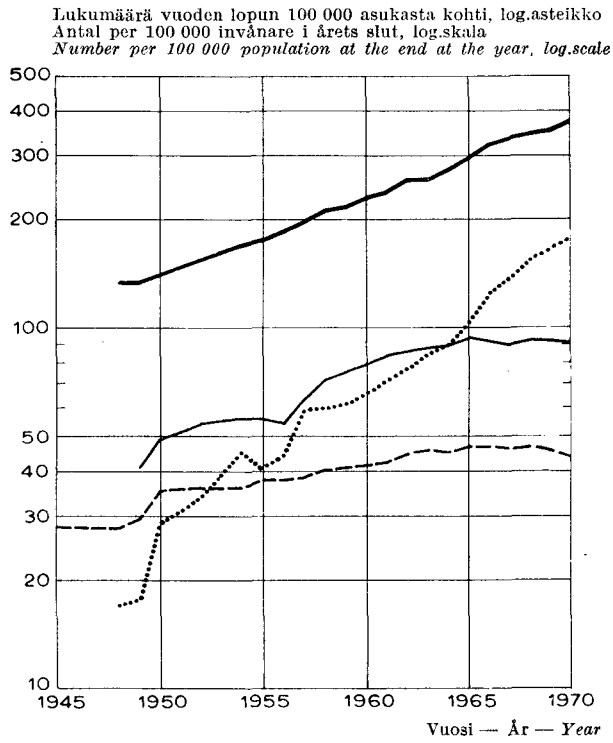

Kuvio 9.5 Eräät sairaan- ja terveydenhoitohenkilöstön ryhmät vuosien 1945—70 lopussa
Fig. 9.5 Några sjuk- och hälsovårdspersonalgrupper i slutet av åren 1945—70
Fig. 9.5 Selected health professions at the end of the years 1945—70

——— Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — *Nurses*
——— Mielisairaanhoitajat — Sinnessjukvårdare — *Psychiatric attendants*
— — — Kätilöt — Barnmorskor — *Midwives*
····· Apuhoitajat — Hjälpsköterskor — *Practical nurses*

(Maassa asuvat — I landet bosatta — *Resident*)

kautuminen läänin ja kuntamuodon mukaan, osoittaa että hammaslääkärienkin alueellisessa jakautumisessa on jyrkkiä eroja: esim. Helsingissä oli vuoden 1970 lopussa hammaslääkäreitä 10 000 asukasta kohti 15.6, mutta maalaiskunnissa keskimäärin vain 2.5.

Hammaslääkärien kansainvälisessä vertailussa Suomi sijoittuu huomattavasti korkeammalle (kuvio 9.3) kuin oli laita lääkärimäärien kohdalla. Tiedot on kerätty edellä mainituista WHO:n julkaisusta.

Maassamme toimi vuonna 1970 kaksi hammaslääkäreitä valmistavaa lääketieteellistä tiedekuntaa nimittäin Helsingin ja Turun yliopistossa. Oulun yliopistossa ja Kuopion korkeakoulussa aloitettiin syksyllä 1973 hammaslääkäreiden koulutus (yht. 65 opiskelijaa).

Pohjoismaisten lääkärien ja hammaslääkärien yhteisiä työmarkkinoita koskevan sopimuksen nojalla laillistettiin vuonna 1969 maassamme yksi ruotsalainen, mutta vuonna 1970 ei ketään. Ulkomailla (muualla kuin Pohjoismaissa) laillistetut hammaslääkärit voivat harjoittaa Suomessa hammaslääkärintointa lääkintöhallituksen antamalla luvalla. Tällaisia lupia oli voimassa 1969 lopussa 6 ja seuraavan vuoden lopussa 10.

Hammaslääkärikunta on selvästi naisvaltainen, naisten osuus oli esim. vuoden 1970 lopussa 72.3 %. Lääkärikunnassahan tilanne on täsmälleen päinvastainen. Hammaslääkärikunnan naisvaltaisuudesta seuraa, että sen liikkuvuus on pieni, koska heitä sitoo aviomiehen työpaikka. Lisäksi heidän ajastaan osa menee perheen hoitoon, joten heidän panoksensa maan hammashuollossa tällä tavoin supistuu.

Muu henkilöstö. Oheisena esitetään asetelman muodossa eräitä tietoja muusta henkilöstöstä. Asetelmassa ovat mukana myös lääkärit, hammaslääkärit ja farmaseuttinen henkilöstö.

län och kommunform framställs, visar att det finns skarpa skillnader även i tandläkarnas regionella fördelning: t.ex. i Helsingfors fanns det vid slutet av 1970 15.6 tandläkare per 10 000 invånare, men i landskommunerna endast 2.5 i medeltal.

I den internationella jämförelsen mellan tandläkarmängderna placerar sig Finland avsevärt högre upp än vad som gällde läkarmängderna (figur 9.3). Uppgifterna har samlats från tidigare nämnda WHO-publikationer.

I vårt land fungerade år 1970 två medicinska fakulteter, vilka utbildade tandläkare, nämligen vid Helsingfors universitet och Turun yliopisto. Vid Uleåborgs universitet och Kuopio högskola påbörjades på hösten 1973 odontologiutbildning (65 studeranden).

Enligt avtalet rörande nordiska läkares och tandläkares gemensamma arbetsmarknader legitimerades 1969 i vårt land en svensk tandläkare, men ingen år 1970. I utlandet (annorstädes än i de nordiska länderna) legitimerade tandläkare kan utöva tandläkaryrke i Finland medelst medicinalstyrelsens tillstånd. Sådana tillstånd var i kraft vid slutet av 1969 sex och vid slutet av följande år tio.

Tandläkarkåren har tydlig kvinnomajoritet, kvinnornas andel t.ex. vid slutet av år 1970 var 72.3 %. I läkarkåren är ju situationen omvänd. Av tandläkarkårens kvinnomajoritet följer att dess rörlighet är liten, emedan de binds av makens arbetsplats. Dessutom tar familjens skötsel den största delen av deras tid, så att deras insats i landets tandvård förminskar på detta sätt.

Annan personal. I det följande framställs som uppställning vissa uppgifter om annan personal. I uppställningen är medtagna även läkarna, tandläkarna och den farmaceutiska personalen.

Terveydenhuoltohenkilöstö vuosien 1970—72 lopussa — Sjuk- och hälsovårdspersonal i slutet av åren 1970—72 — *Health personnel at the end of 1970—72*

	Suomessa — I Finland — *In Finland*						Ulkomailla — I utlandet *Abroad*		
	Terveydenhuoltoalalla työskentelevät Arbetande inom hälsovården *Working in health services*			Muut [1]) Övriga [1]) *Others* [1])					
	1970	1971	1972	1970	1971	1972	1970	1971	1972
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	4 798[2])	5 112[2])	5 475[2])	..	..	..	167	176	196
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	2 695[2])	2 803[2])	2 916[2])	..	..	..	61	69	80
Proviisorit — Provisorer — *Master of pharmaceutics*	970	998	1 014	62	53	..	..	..	..
Farmaseutit — Farmaceuter — *Bachelors of pharmaceutics*	3 579	3 720	3 748	1 389	2 074	2 588	..	..	..
Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — *Nurses*	17 496	18 496	20 590	7 852	8 046	8 047	1 413	1 476	1 673
Sairaanhoitaja-kätilöt — Sjuksköterske-barnmorskor — *Nurse-midwives*	833	931		173	216		68	68	
Kätilöt — Barnmorskor — *Midwives*	1 621	1 448	1 280	560	572	418	42	44	44
Apuhoitajat — Hjälpsköterskor — *Practical nurses*	8 275	9 169	9 576	3 227	2 847	2 978	239	256	279
Mielisairaanhoitajat — Sinnessjukvårdare — *Psychiatric attendants*	4 269	4 245	4 326	1 067	1 046	992	84	80	85
Lastenhoitajat — Barnsköterskor — *Children's nurses*	3 181	3 315	3 532	3 834	4 037	4 133	188	203	206
Laboratoriohoitajat — Laboratoriesköterskor — *Laboratory nurses*	1 288	1 478	1 624	314	328	374	33	49	87
Laboratorioapulaiset — Laboratoriebiträden — *Laboratory technicians*	44	45		64	67		22	16	
Röntgenhoitajat — Röntgensköterskor — *X-ray nurses*	669	751	879	352	359	350	31	45	84
Röntgenapulaiset — Röntgenbiträden — *X-ray technicians*	17	17		25	26		10	9	
Lääkintävoimistelijat — Fysioterapeuter — *Physiotherapists*	756	838	899	367	398	350	124	140	84
Hierojat — Massörer — *Masseurs, Masseuses*	1 340	1 424	1 504	68	69	71	26	25	25
Optikot — Optiker — *Opticians*	532[2])	554[2])	536[2])	..	..	..	2	..	5
Hammasteknikot — Tandtekniker — *Dental technicians*	500[2])	514[2])	526[2])	..	..	..	5	4	4
Hammashoitajat — Tandsköterskor — *Dental assistants*	672[2])	768[2])	934[2])	..	..	..	..	4	5

[1]) Alle 60-vuotiaat muussa työssä tai työstä poissa olleet. — Personer under 60 år i annat arbete eller borta från arbetet. — *Persons under 60 years of age non-active or outside health services.*

[2]) Kaikki Suomessa asuneet. — Alla i Finland bosatta. — *All persons residing in Finland.*

Terveydenhuoltohenkilöstön koulutus. Oheisessa asetelmassa esitetään vuosilta 1969—70 tilastotietoja terveydenhuoltohenkilöstön koulutuksesta oppilaitosten ja kurssien mukaan eriteltynä. Termillä "Lääkintöhallituksen päätös" tarkoitetaan useimmiten sellaisia tapauksia, joissa koulutus on saatu ulkomailla.

Terveydenhuoltoalan opetus siirtyi 1. 7. 1968 lääkintöhallituksen alaisuudesta ammattikasvatushallitukselle. Lääkäreiden ja hammaslääkäreiden koulutus on yliopistojen asiana.

Hälsovårdspersonalens utbildning. I följande uppställning framställs statistiska uppgifter från åren 1969—70 om hälsovårdspersonalens utbildning specifierade per läroanstalt och kurs. Med termen "medicinalstyrelsens beslut" avses oftast sådana fall, där utbildningen erhållits i utlandet.

Hälsovårdsutbildningen överfördes den 1 juli 1968 till yrkesutbildningsstyrelsen från medicinalstyrelsen. Läkarnas och tandläkarnas utbildning hör till universiteten.

Terveydenhuoltohenkilöstön koulutus vuonna 1969 ja 1970 — Utbildning av sjuk- och hälsovårdspersonal år 1969 och 1970 — *Training of health personnel in 1969 and 1970*

Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs *Institute or course*	1969	1970
Lääkärit — Läkare — *Physicians:*		
Helsingin yliopisto — Helsingfors universitet	204	176
Oulun yliopisto	46	55
Turun yliopisto	69	81
Ulkomailla — I utlandet — *Abroad*	35	42
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists:*		
Helsingin yliopisto — Helsingfors universitet	83	71
Turun yliopisto	55	76
Ulkomailla — I utlandet — *Abroad*	8	7
Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — *Nurses:*		
Helsingin sairaanhoito-oppilaitos	160	152
Keski-Suomen „	92	42
Kuopion „	108	91
Oulun „	85	97
Pohjois-Karjalan „	77	79
Porin „	80	91
Tampereen „	94	104
Turun „	144	135
Helsingfors svenska sjukvårdsläroanstalt	79	73
Hämeenlinnan sairaanhoito-oppilaitos	49	45
Etelä-Saimaan „	76	76
Kainuun „	38	41
Kymenlaakson „	57	57
Lahden „	45	50
Lapin „	46	47
Salon „	54	48
Savonlinnan „	74	73
Seinäjoen „	62	64
Pirkanmaan „	54	60
Vasa sjukvårdsläroanstalt	63	60
Helsingin kaupungin sairaanhoitajakoulu — Helsingfors stads sjuksköterskeskola	73	74
Helsingin diakonissakoulu	27	56
Lahden „	17	46
Porin „	19	35
Oulun „	20	23
Suomen Kirkon Sisälähetysseuran diakonissakoulu	20	27
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	8	18
Kätilöt — Barnmorskor — *Midwives:*		
Kätilöopisto	132	92
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	3	3
Laboratoriohoitajat — Laboratoriesköterskor — *Laboratory nurses:*		
Helsingin IV sairaanhoitoalan oppilaitos, Laboratoriohoitajakoulu	117	78
Helsingin kaup. laboratoriokoulu	28	48
Pohjois-Pohjanmaan keskusammattikoulu	18	18
Pohjois-Savon ammattioppilaitos	—	28
Turun laboratoriohoitajaopisto	76	112
Österbottens svenska centralyrkesskola	14	—

Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs *Institute or course*	1969	1970
Röntgenhoitajat — Röntgensköterskor — *X-ray nurses:*		
Helsingin IV sairaanhoitoalan oppilaitos, Röntgenhoitajakoulu	105	87
Kuopion sairaanhoito-oppilaitos, röntgenhoitajakoulu	20	19
Oulun sairaanhoito-oppilaitos, röntgenhoitajakurssi	17	14
Tampereen sairaanhoito-opisto	20	19
Turun röntgenhoitajaopisto	31	29
Apuhoitajat — Hjälpsköterskor — *Practical nurses:*		
Etelä-Saimaan sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajakurssi	60	52
Helsingin kaupungin sairaanhoito-oppilaitos	71	51
Helsingin IV sairaanhoitoalan oppilaitos, Apuhoitajakoulu	142	133
Helsingin diakoniaopisto	42	44
Hämeenlinnan sairaanhoito-oppilaitoksen apuhoitajakurssi	24	23
Kainuun sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajajaosto	21	20
Kymenlaakson sairaanhoito-oppilaitos	54	23
Keski-Suomen sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajakurssi	30	29
Kuopion sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajakoulu	62	58
Lapin sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajakurssi	53	29
Mikkelin sairaanhoito-oppilaitos	61	105
Oulun „	91	108
Pohjois-Karjalan sairaanhoito-oppilaitos, apuhoitajakurssi	61	32
Satakunnan parantolan apuhoitajakurssi	16	—
Pirkanmaan sairaanhoito-oppilaitos	129	120
Turun apuhoitajakurssi	107	133
Vasa sjukvårdsläroanstalt	59	31
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	1	7
Mielisairaanhoitajat — Sinnessjukvårdare — *Psychiatric attendants:*		
Harjamäen sairaalan mielisairaanhoitajakurssi	20	—
Helsingin kaupungin mielisairaanhoitajakurssi	30	24
Kurs i sinnesjukvård vid Ekenäs centralsinnessjukhus	30	29
HYKS:n psykiatrian klinikan mielisairaanhoitajakurssi	35	—
Pitkäniemen mielisairaanhoitajakurssi	24	—
Oulun keskusmielisairaalan mielisairaanhoitajakurssi	26	—
Seinäjoen keskusmielisairaalan mielisairaanhoitajakurssi	30	—
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	1	1
Lääkintävoimistelijat — Fysioterapeuter — *Physiotherapists:*		
Helsingin IV sairaanhoitoalan oppilaitos, Lääkintävoimistelijakoulu	92	82

Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs *Institutute or course*	1969	1970
Keski-Suomen sairaanhoito-oppilaitos, lääkintävoimistelijakurssi	20	24
Lappeenrannan lääkintävoimistelijakurssi	1	26
Oulun sairaanhoito-oppilaitos	—	18
Tampereen sairaanhoito-oppilaitos, lääkintävoimistelijakoulu	27	27
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	—	3
Lastenhoitajat — Barnsköterskor — *Children's nurses:*		
Helsingin Lastenlinnan lastenhoitajakurssi	150	146
Kuopion keskussair:n „	73	72
Barnavårdsinstitutet Folkhälsan	65	71
Tölö Barnavårdarinneskola	32	30
Åbolands barnavårdarinneinstitut	40	35
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	—	7

Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs *Institutte or course*	1969	1970
Hierojat — Massörer — *Masseurs, Masseuses:*		
Yksityinen hieromaopisto Kauko Juntunen	21	20
Sokeain hierojain opetuslaitos	12	12
Hopeaniemen Kylpyparantola	1	12
Optikot — Optiker — *Opticians:*		
Optikko-Opisto	21	17
Hammasteknikot — Tandtekniker — *Dental technicians:*		
Hammasteknikkokoulu	12	—
Oppisopimus — Lärlingskontrakt — *Indenture*	8	21
Hammashoitajat — Tandsköterskor — *Dental chairside assistants:*		
Turun hammashoitajakurssi	30	89
Keski-Suomen sairaanhoito-oppilaitos	—	21
Lääkintöhallituksen päätös — Medicinalstyrelsens beslut — *Resolution of the National Board of Health*	—	1

9. HEALTH PERSONNEL

There is a central Health Personnel Register covering all regulated health personnel. This relies on ADP-methods and the basic information is coming from various sources. E.g. every institution must give information concerning the changes in the staff but also individual health workers have legal responsibilities concerning follow-up information. Except for purely statistical purposes the existing information is used for labour market analyses and planning for education.

At the end of the year 1970 the total number of physicians licensed in Finland was 4 965, i.e. one physician for each 926 of population. Of them 167 were abroad. Consequently, there were 4 798 physicians in the country. Figure 9.1 depicts the numerical development with regard to physicians and dentists.

The total number of dentists was 2 756 at the end of 1970 (of which 2 695 were in Finland). The number of inhabitants for one dentist was respectively 1 668.

Data on nurses, public health nurses and midwives are given in tables 9.9—9.11 and figures 6.0.8 and 9.5. The information in these tables is limited to the holders of position but the Health Personnel Register covers also such persons which are not actively working in the health related fields.

At the end of the year 1970 the active nursing personnel consisted of 18 329 nurses including nurses with midwifery qualification. Of those 13 307 worked at hospitals, 3 616 were in field work as public health nurses, district nurses and deaconesses, the remainder holding other positions in research institutes, etc. During the year 1970 1764 new nurses were registered.

In 1970 102 new public health nurses graduated. For the part of communal public health nurses the shortage was only 1.9 percent.

The number of active midwices was 1 621 excluding the 833 nurses qualified in midwifery. The number of registerations during the year was 95. The shortage of midwives at hospitals was in 1961 still 6.2 precent but in 1970 only 2.8 percent. The shortage of communal midwives in the same years 5.5 and 2.5 percent respectively.

In the summary (page 349) are given the categories of health personnel in 1970—72 separately for group of working, not working in the health field and residing abroad.

The health personnel situation might be summarized by saying that there is an urgent need of more doctors and dentists.

9.1 Lääkärit läänin, kotikunnan ja sukupuolen mukaan vuosien 1968—71 lopussa [1])
Läkare enligt län, hemkommun och kön i slutet av åren 1968—71 [1])
Physicians by province, home commune and sex at the end of the years 1968—71 [1])

Lääni, kotikunta ja sukupuoli Län, hemkommun och kön *Province, home commune and sex*	Maassa asuva väestö I riket bosatt befolkning *Resident population* 31. 12. 1971	Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1971		Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1970		Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1969		Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1968	
		Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*
	*	*	*						
Lääni — Län — *Province*									
Uudenmaan — Nylands	1 022 689	2 184	21.4	2 057	20.5	1 960	19.3	1 827	18.3
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	677 969	753	11.1	692	10.3	652	9.5	601	8.8
Ahvenanmaa — Åland	20 828	17	8.2	17	8.2	17	7.9	15	6.9
Hämeen — Tavastehus	640 882	542	8.5	508	8.0	466	7.3	442	7.1
Kymen — Kymmene	344 429	265	7.7	252	7.3	230	6.6	222	6.4
Mikkelin — S:t Michels	216 782	152	7.0	147	6.7	143	6.4	132	5.8
Kuopion — Kuopio	253 401	170	6.7	163	6.4	153	5.8	151	5.7
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	181 820	123	6.8	107	5.8	100	5.2	93	4.8
Vaasan — Vasa	421 315	255	6.1	235	5.6	211	4.9	195	4.1
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	236 910	175	7.4	169	7.1	156	6.3	147	5.9
Oulun — Uleåborgs	400 071	371	9.3	355	8.8	314	7.5	274	6.5
Lapin — Lapplands	196 709	105	5.3	96	4.9	84	3.8	86	3.9
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**5 112**	**11.1**	**4 798**	**10.4**	**4 486**	**9.7**	**4 185**	**9.0**
Kotikunta — Hemkommun — *Home commune*									
Helsinki — Helsingfors	512 046	1 801	35.2	1 716	33.6	1 655	31.1	1 567	29.5
Tampere — Tammerfors	158 489	235	14.8	215	13.8	204	13.1	192	12.6
Turku — Åbo	155 437	445	28.6	421	27.7	396	25.6	370	24.3
Muut kaupungit ja kauppalat — Andra städer och köpingar — *Other urban communes*	1 555 505	1 944	12.5	1 775	11.7	1 616	10.5	1 459	10.0
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	2 232 328	687	3.1	671	3.0	615	2.6	597	2.5
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**5 112**	**11.1**	**4 798**	**10.4**	**4 486**	**9.7**	**4 185**	**9.0**
Sukupuoli — Kön — *Sex* [2])									
Miehiä — Män — *Males*	..	3 743	..	3 526	15.9	3 311	14.6	3 138	13.8
Naisia — Kvinnor — *Females*	..	1 369	..	1 272	5.3	1 175	4.8	1 047	4.3
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**5 112**	**11.1**	**4 798**	**10.4**	**4 486**	**9.7**	**4 185**	**9.0**

[1]) Suomessa asuvat Suomessa laillistetut lääkärit, alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — I Finland legaliserade läkare bosatta i Finland, inkl. inte verksamma inom yrket. — *Physicians legalized in Finland and resident in Finland, incl. persons retired or not in practice.*

[2]) Suhdeluvut laskettu kummankin sukupuolen 10 000 henkeä kohti. — Proportionstalen har räknats per 10 000 personer av vartdera könets antal. — *Rates are calculated per 10 000 persons of each sex.*

9.2 Lääkärit keskussairaalapiireittäin sairaanhoitoalueen mukaan vuosien 1969—71 lopussa [1])
Läkare centralsjukhusdistriktsvis enligt sjukvårdsområde i slutet av åren 1969—71 [1])
Physicians by central hospital district and hospital region at the end of the years 1969—71 [1])

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Maassa asuva väestö 1 riket bosatt befolkning *Resident population* 31. 12. 1971	Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1971		Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1970		Lääkäreitä Läkare *Physicians* 1969	
		Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*
	*	*	*				
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*							
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt	115 234	63	5.5	63	5.4	56	4.3
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi	81 475	42	5.2	33	4.1	28	3.2
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt	251 852	305	12.1	290	11.5	258	9.9
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu	99 726	53	5.3	50	5.0	43	4.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**548 287**	**463**	**8.4**	**436**	**7.9**	**385**	**6.6**
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*							
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt	112 671	50	4.4	50	4.4	43	3.7
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt	167 455	116	6.9	108	6.7	90	5.4
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt	189 682	101	5.3	91	4.6	90	4.4
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt	236 910	173	7.3	166	7.0	155	6.3
Yhteensä — Summa — *Total*	**706 718**	**440**	**6.2**	**415**	**5.9**	**378**	**5.1**
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*							
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt	253 401	170	6.7	163	6.4	153	5.8
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt	185 139	126	6.8	110	5.8	101	5.2
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt	78 755	30	3.8	31	3.9	36	4.4
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt	114 253	86	7.5	81	7.0	77	6.5
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhusdistrikt	133 234	117	8.8	120	9.0	107	7.9
Yhteensä — Summa — *Total*	**764 782**	**529**	**6.9**	**505**	**6.5**	**474**	**6.0**
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*							
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt	396 579	349	8.8	333	8.4	312	7.8
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt	235 448	145	6.2	131	5.6	119	5.0
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt	407 641	585	14.4	541	13.4	516	12.5
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt	20 828	17	8.2	17	8.2	17	7.9
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 060 496**	**1 096**	**10.3**	**1 022**	**9.7**	**964**	**9.0**
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*							
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt	192 617	146	7.6	133	7.0	112	5.9
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt	140 140	117	8.3	104	7.5	93	6.6
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt	194 456	143	7.4	128	6.6	119	6.1
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt	1 006 309	2 178	21.6	2 055	20.8	1 961	19.6
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 533 522**	**2 584**	**16.9**	**2 420**	**16.0**	**2 285**	**15.0**
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**4 613 805**	**5 112**	**11.1**	**4 798**	**10.4**	**4 486**	**9.7**

[1]) Suomessa asuvat Suomessa laillistetut lääkärit, alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — I Finland legaliserade läkare bosatta i Finland, inkl. inte verksamma inom yrket. — *Physicians legalized in Finland and resident in Finland, incl. persons retired or not in practice.*

9.3 Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1967—71 lopussa [1])
Läkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1967—71 [1])
Physicians by age and sex at the end of the years 1967—71 [1])

	Ikä — Ålder — *Age*													Yht. S:ma *Total*
	—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	
1967															
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	**10**	**612**	**816**	**683**	**366**	**471**	**257**	**334**	**190**	**148**	**115**	**61**	**30**	**12**	[2])**4 105**
Miehet — Män — *Males*	5	428	635	509	271	330	193	262	165	116	89	54	28	10	3 095
Naiset — Kvinnor — *Females*	5	184	181	174	95	141	64	72	25	32	26	7	2	2	1 010
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	13	31	25	14	21	12	17	8	4	2	1	—	1	149
Miehet — Män — *Males*	—	9	25	16	9	14	11	13	7	4	2	1	—	1	112
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	4	6	9	5	7	1	4	1	—	—	—	—	—	37
1968															
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	**4**	**695**	**862**	**743**	**399**	**461**	**282**	**323**	**207**	**154**	**118**	**60**	**30**	**10**	[2])**4 348**
Miehet — Män — *Males*	2	474	663	560	294	317	210	253	178	125	86	55	27	9	3 253
Naiset — Kvinnor — *Females*	2	221	199	183	105	144	72	70	29	29	32	5	3	1	1 095
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	15	34	32	15	16	16	17	10	5	2	1	—	—	163
Miehet — Män — *Males*	—	9	22	22	9	10	12	14	9	5	2	1	—	—	115
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	6	12	10	6	6	4	3	1	—	—	—	—	—	48
1969															
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	**9**	**811**	**945**	**771**	**434**	**458**	**319**	**296**	**227**	**161**	**108**	**74**	**26**	**15**	[2])**4 654**
Miehet — Män — *Males*	6	516	725	587	320	314	239	224	193	130	76	66	23	14	3 433
Naiset — Kvinnor — *Females*	3	295	220	184	114	144	80	72	34	31	32	8	3	1	1 221
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	14	33	33	14	19	18	15	13	5	2	2	—	—	168
Miehet — Män — *Males*	—	11	20	23	9	13	13	13	11	5	2	2	—	—	122
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	3	13	10	5	6	5	2	2	—	—	—	—	—	46
1970															
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	**7**	**973**	**965**	**780**	**528**	**408**	**382**	**280**	**243**	**161**	**116**	**83**	**24**	**15**	[2])**4 965**
Miehet — Män — *Males*	1	639	715	598	394	290	268	209	206	131	85	69	22	13	3 640
Naiset — Kvinnor — *Females*	6	334	250	182	134	118	114	71	37	30	31	14	2	2	1 325
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	18	26	27	19	16	21	15	11	8	3	3	—	—	167
Miehet — Män — *Males*	—	14	13	16	11	11	14	12	9	8	3	3	—	—	114
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	4	13	11	8	5	7	3	2	—	—	—	—	—	53
1971*															
Lääkärit — Läkare — *Physicians*	**8**	**981**	**1 134**	**811**	**613**	**377**	**431**	**270**	**268**	**157**	**112**	**86**	**27**	**13**	[2])**5 288**
Miehet — Män — *Males*	5	654	805	632	454	270	307	197	221	130	86	67	23	11	3 862
Naiset — Kvinnor — *Females*	3	327	329	179	159	107	124	73	47	27	26	19	4	2	1 426
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	18	26	31	20	18	23	13	14	7	4	2	—	—	176
Miehet — Män — *Males*	—	8	14	19	13	13	16	11	12	7	4	2	—	—	119
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	10	12	12	7	5	7	2	2	—	—	—	—	—	57

[1]) Alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — Inkl. inte verksamma inom yrket. — *Incl. persons retired or not in practice.*

[2]) Ml. Suomessa laillistetut ulkomaalaiset lääkärit. — Inkl. i Finland legitimerade utländska läkare. — *Incl. foreign physicians legalized in Finland.*

9.4 Erikoislääkärin oikeudet ja erikoislääkärit lääneittäin vuoden 1969 lopussa
Specialisträttigheter och specialister länsvis i slutet av år 1969
Specialist's rights and specialists by province at the end of the year 1969

Erikoisala Specialitet *Speciality*	Lääni — Län — *Province*																Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav — *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav — *Of which* Turku Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav — *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Ulkomailla I utlandet *Abroad*	
1969																	
1. Erikoislääkärin oikeudet **Specialisträttigheter** — *Specialist's rights*																	
Anestesiologia — Anestesiologi — *Anaesthesiology* ..	41	38	14	11	1	11	5	4	2	1	2	4	3	4	1	3	91
Epidemiologia — Epidemiologi — *Epidemiology*	12	12	1	1	—	3	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	18
Farmakologia — Farmakologi — *Pharmacology*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Fysikaalinen hoito — Fysikalisk terapi — *Physical therapy*	10	10	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Hammastaudit — Tandsjukdomar — *Dental diseases*	6	5	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	11
Hermo- ja mielitaudit — Nerv- o. sinnessjukdomar *Nervous and mental diseases*	67	52	20	12	—	14	3	4	4	2	3	6	3	6	1	5	135
Hermoston kirurgiset taudit Neurokirurgi — *Neurosurgery*	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
Hermotaudit — Neurologi *Neurology*	16	15	3	3	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	23
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- o. könssjukdomar *Skin and venereal diseases*	35	31	10	10	—	5	2	3	—	—	1	1	1	3	—	1	60
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	54	45	20	6	1	14	5	9	3	5	3	12	7	5	2	1	136
Keuhkotuberkuloosi — Lungtuberkulos — *Lung tuberculosis*	12	10	1	—	—	7	2	2	1	3	1	—	1	4	1	2	35
Kirurgiset taudit — Kirurgiska sjukdomar — *Surgical diseases*	170	148	42	27	1	39	22	22	16	12	7	12	10	20	5	5	361
Kliininen farmakologia — Klinisk farmakologi — *Clinical pharmacology* ..	6	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
Kliininen fysiologia — Klinisk fysiologi — *Clinical physiology*	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kliininen hematologia — Klinisk hematologi — *Clinical haematology* ...	1	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Kliininen kemia — Klinisk kemi — *Clinical chemistry*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kliininen neurofysiologia — Klinisk neurofysiologi — *Clinical neurophysiology*	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- o. strupsjukdomar — *Oto-, rhino- and laryngology* ..	44	36	13	10	—	11	7	7	3	3	3	5	5	6	2	1	103
Laboratoriotutkimukset — Laboratorieundersökningar — *Laboratory examinations*	39	37	14	13	—	3	3	4	2	3	3	4	2	3	—	2	79
Lasten sielulliset häiriöt — Barnpsykiatri — *Child-psychiatry*	20	18	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	23
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Paediatrics*	100	94	22	19	—	16	12	7	3	1	4	3	5	8	6	2	177
Leukakirurgia — Käkkirurgi — *Jaw surgery* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1

9.4 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Erikoisala Specialitet *Speciality*	Lääni — Län — *Province*																Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav *Of which* Turku Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Ulkomailla I utlandet *Abroad*	
Naistentaudit ja synnytykset — Kvinnosjukdomar o. förlossningar — *Gynaecology and obstetrics*	79	66	23	17	1	25	12	10	4	4	4	6	7	12	2	3	180
Oikeuslääketiede — Rättsmedicin — *Forensic medicine*	5	5	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	8
Patologia — Patologi — *Pathology*	9	9	—	—	—	3	3	1	—	1	—	—	—	1	—	—	15
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	32	25	6	3	—	12	1	2	—	2	1	3	1	4	—	—	63
Puhe- ja äänihäiriöt — Röst- o. talrubbningar — *Disorders of speech and voice*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4
Radiologia — Radiologi — *Radiology*	84	76	26	17	1	16	7	8	6	4	1	5	6	11	2	5	175
Reumasairaudet — Reumasjukdomar — *Rheumatic diseases*	6	6	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	9
Serobakteriologia—Serobakteriologi—*Serobacteriology*	5	5	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology* ..	54	45	15	11	—	14	10	8	1	4	2	5	4	8	3	1	119
Sisätaudit — Invärtes sjukdomar — *Internal medicine*	208	190	32	23	1	28	15	15	7	13	6	9	7	17	4	13	360
Terveydenhuolto — Hälsovård — *Public health services*	9	9	2	2	1	1	—	1	1	—	1	1	1	2	2	—	22
Työlääketiede — Arbetshygien — *Occupational health*	12	12	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 154**	**1 024**	**274**	**195**	**7**	**226**	**115**	**111**	**56**	**58**	**44**	**78**	**66**	**118**	**32**	**48**	**2 272**
1968	1 079	977	242	170	7	206	107	110	53	59	45	69	62	96	26	50	2 104
1967	1 006	927	237	164	5	201	112	77	51	55	40	61	54	85	31	44	1 947
1966	933	851	219	146	4	194	105	66	50	53	36	64	49	79	25	43	1 815
1965	886	797	203	135	5	175	92	59	41	60	35	60	45	65	26	35	1 695
1964	855	779	202	129	6	175	97	53	37	51	34	51	42	51	26	30	1 613
2. Erikoislääkärien lukumäärä — Antal specialister — *Number of specialists*																	
Miehiä — Män — *Males*	787	694	213	143	7	171	86	87	46	48	28	62	50	88	24	37	1 648
Naisia — Kvinnor — *Females*	253	218	51	39	—	47	25	16	7	8	14	10	15	24	10	9	464
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 040**	**912**	**264**	**182**	**7**	**218**	**111**	**103**	**53**	**56**	**42**	**72**	**65**	**112**	**34**	**46**	**2 112**
1968	957	861	235	165	6	199	103	100	52	59	42	65	60	93	29	46	1 943
1967	892	820	226	153	6	191	102	69	49	55	38	59	53	81	31	43	1 793
1966	826	754	208	135	4	182	95	63	46	51	34	60	47	77	25	41	1 664
1965	791	723	197	127	5	162	84	56	36	57	33	58	41	62	28	36	1 562
1964	762	675	193	118	6	154	84	47	33	50	31	40	39	48	24	29	1 455

9.4 Erikoislääkärin oikeudet ja erikoislääkärit lääneittäin vuoden 1970 lopussa
Specialisträttigheter och specialister länsvis i slutet av år 1970
Specialist's rights and specialists by province at the end of the year 1970

Erikoisala Specialitet *Speciality*	Lääni — Län — *Province*																Yhteensä Summa *Total*
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav — *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav — *Of which* Turku Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav — *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Ulkomailla I utlandet *Abroad*	
1970																	
1. Erikoislääkärin oikeudet **Specialisträttigheter —** *Specialist's rights*																	
Anestesiologia — Anestesiologi — *Anaesthesiology* ..	43	37	13	9	1	13	7	5	3	1	2	4	3	3	1	4	96
Epidemiologia — Epidemiologi — *Epidemiology*	12	12	1	1	—	3	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	18
Farmakologia — Farmakologi — *Pharmacology*	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Fysikaalinen hoito — Fysikalisk terapi — *Physical therapy*	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Hammastaudit — Tandsjukdomar — *Dental diseases*	6	5	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	11
Hermo- ja mielitaudit — Nerv- o. sinnessjukdomar *Nervous and mental diseases*	65	50	18	11	—	14	1	3	4	3	3	6	3	6	1	5	131
Hermoston kirurgiset taudit Neurokirurgi — *Neurosurgery*	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8
Hermotaudit — Neurologi *Neurology*	17	16	5	5	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	26
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- o. könssjukdomar *Skin and venereal diseases*.....	37	33	8	8	—	5	2	3	—	—	—	1	1	3	—	1	59
Keuhkosairaudet — Lungsjukdomar — *Lung diseases*	51	42	21	7	1	15	6	11	2	4	3	12	8	5	2	2	137
Keuhkotuberkuloosi — Lungtuberkulos — *Lung tuberculosis*	12	10	1	—	—	7	2	2	1	2	1	—	2	4	1	2	35
Kirurgiset taudit — Kirurgiska sjukdomar — *Surgical diseases*	177	153	41	25	1	43	24	24	15	14	8	15	10	19	7	3	377
Kliininen farmakologia — Klinisk farmakologi — *Clinical pharmacology* ..	7	7	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Kliininen fysiologia — Klinisk fysiologi — *Clinical physiology*	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kliininen hematologia — Klinisk hematologi — *Clinical haematology* ...	1	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
Kliininen kemia — Klinisk kemi — *Clinical chemistry*	4	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kliininen mikrobiologia — Klinisk mikrobiologi — *Clinical microbiology*	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kliininen neurofysiologia — Klinisk neurofysiologi — *Clinical neurophysiology*	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- o. strupsjukdomar — *Oto-, rhino- and laryngology* ..	45	41	15	11	—	12	8	6	3	4	3	5	5	5	3	1	107
Laboratoriotutkimukset — Laboratorieundersökningar — *Laboratory examinations*	36	34	13	11	—	4	3	4	2	3	3	4	2	5	—	2	78
Lasten sielulliset häiriöt — Barnpsykiatri — *Child-psychiatry*	20	17	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	24
Lastentaudit — Barnsjukdomar — *Paediatrics*	104	97	26	21	—	14	9	8	3	2	4	5	7	11	8	4	196

9.4 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Erikoisala Specialitet *Speciality*	Lääni — Län — *Province*																Yhteensä Summa *Totai*
	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav — *Of which* Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav — *Of which* Turku Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav — *Of which* Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelens	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Ulkomailla I utlandet *Abroad*	
Leukakirurgia — Käkkirurgi — *Jaw surgery* ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Naistentaudit ja synnytykset — Kvinnosjukdomar o. förlossningar — *Gynaecology and obstetrics*	81	67	28	21	1	25	12	10	4	4	3	7	7	15	2	3	190
Oikeuslääketiede — Rättsmedicin — *Forensic medicine*	4	4	2	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	9
Patologia — Patologi — *Pathology*	10	9	—	—	—	3	3	1	—	1	—	—	—	1	—	—	16
Psykiatria — Psykiatri — *Psychiatry*	37	29	7	5	—	16	3	2	2	3	1	5	1	8	1	1	84
Puhe- ja äänihäiriöt — Röst- o. talrubbningar — *Disorders of speech and voice*	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5
Radiologia — Radiologi — *Radiology*	89	84	28	19	1	18	8	12	5	7	2	5	6	13	2	5	193
Reumasairaudet — Reumasjukdomar — *Rheumatic diseases*	5	5	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	10
Serobakteriologia—Serobakteriologi—*Serobacteriology*	5	5	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — *Ophthalmology* ..	57	49	16	12	—	15	9	9	1	3	1	6	5	11	2	3	129
Sisätaudit — Invärtes sjukdomar — *Internal medicine*	217	197	35	22	1	37	20	17	7	13	6	10	9	16	7	11	386
Terveydenhuolto — Hälsovård — *Public health services*	10	10	3	3	1	1	—	1	1	—	1	1	1	2	2	—	24
Työlääketiede — Arbetshygien — *Occupational health*	15	15	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	17
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 194**	**1 060**	**292**	**204**	**7**	**251**	**124**	**121**	**57**	**64**	**43**	**88**	**73**	**132**	**40**	**52**	**2 414**
1969	1 154	1 024	274	195	7	226	115	111	56	58	44	78	66	118	32	48	2 272
1968	1 079	977	242	170	7	206	107	110	53	59	45	69	62	96	26	50	2 104
1967	1 006	927	237	164	5	201	112	77	51	55	40	61	54	85	31	44	1 947
1966	933	851	219	146	4	194	105	66	50	53	36	64	49	79	25	43	1 815
1965	886	797	203	135	5	175	92	59	41	60	35	60	45	65	26	35	1 695
2. Erikoislääkärien lukumäärä — Antal specialister — *Number of specialists*																	
Miehiä — Män — *Males*	813	716	227	153	7	190	94	98	51	52	28	72	52	98	27	37	1 752
Naisia — Kvinnor — *Females*	271	235	53	39	—	50	26	18	7	8	12	10	17	29	12	12	499
Yhteensä — Summa — *Total*	**1 084**	**951**	**280**	**192**	**7**	**240**	**120**	**116**	**58**	**60**	**40**	**82**	**69**	**127**	**39**	**49**	**2 251**
1969	1 040	912	264	182	7	218	111	103	53	56	42	72	65	112	34	46	2 112
1968	957	861	235	165	6	199	103	100	52	59	42	65	60	93	29	46	1 943
1967	892	820	226	153	6	191	102	69	49	55	38	59	53	81	31	43	1 793
1966	826	754	208	135	4	182	95	63	46	51	34	60	47	77	25	41	1 664
1965	791	723	197	127	5	162	84	56	36	57	33	58	41	62	28	36	1 562

9.5 Läänin- ja apulaislääninlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppaloiden kauppalan- ja kunnanlääkärit sekä maalaiskuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1969 [1])

Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1969 [1])

Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1969 [1])

Lääni Län *Province*	Virat — Tjänster — *Posts*								Yhteensä Summa *Total*	
	Läänin- ja apulaislääninlääkärin virat Läns- och biträdande länsläkartjänster *Posts of provincial and assistant provincial medical officers*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Kaupunginlääkärin virat Stadsläkartjänster *Posts of communal medical officers in urban communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Kauppaloiden kunnan- ja kauppalanlääkärin virat Köpingarnas kommunal- och köpingsläkartjänster *Posts of communal medical officers in urban communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Maalaiskuntien kunnanlääkärin virat Landskommunernas kommunalläkartjänster *Posts of communal medical officers in rural communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Virat Tjänster *Posts*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*
Uudenmaan — Nylands ...	2	—	15	2	11	—	36	1	64	3
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	2	1	14	2	10	1	78	15	104	19
Ahvenanmaa — Ålands ...	1	—	1	1	—	—	2	1	4	2
Hämeen — Tavastehus	2	—	14	—	5	—	54	9	75	9
Kymen — Kymmene	1	—	10	—	5	—	27	2	43	2
Mikkelin — S:t Michels	1	—	7	1	—	—	29	5	37	6
Kuopion — Kuopio	1	1	8	1	2	—	29	4	40	6
P.-Karjalan — N. Karelens	1	—	3	—	4	—	28	9	36	9
Vaasan — Vasa	2	1	12	2	5	—	56	14	75	17
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	—	3	—	5	2	30	3	39	5
Oulun — Uleåborgs	2	—	7	1	6	—	52	14	67	15
Lapin — Lapplands	2	—	6	—	1	1	29	8	38	9
Yhteensä — Summa — *Total*	**18**	**3**	**100**	**10**	**54**	**4**	**450**	**85**	**622**	**102**
1968	18	3	91	20	51	6	448	107	608	136
1967	18	2	90	16	46	6	453	124	607	148
1966	18	3	85	11	38	7	452	97	593	118
1965	18	1	83	15	39	6	453	105	593	127
1964	18	1	78	9	36	5	451	83	583	98
1963	18	2	70	7	33	2	442	73	563	84
1962	18	1	64	6	30	2	433	57	545	66

[1]) Kunnallislääkäreiden viroista vain valtionapuun oikeutetut virat. — Av kommunernas läkartjänster endast de för statsbidrag berättigade tjänsterna. — *Only the posts subsidized by the State.*

9.5 Läänin- ja apulaislääninlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppaloiden kauppalan- ja kunnanlääkärit sekä maalaiskuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1970 [1])

Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1970 [1])

Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1970 [1])

Lääni Länet *Province*	Virat — Tjänster — *Posts*								Yhteensä Summa *Total*	
	Läänin- ja apulaislääninlääkärin virat Läns- och biträdande länsläkartjänster *Posts of provincial and assistant provincial medical officers*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Kaupunginlääkärin virat Stadsläkartjänster *Posts of communal medical officers in urban communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Kauppaloiden kunnan- ja kauppalanlääkärin virat Köpingarnas kommunal- och köpingsläkartjänster *Posts of communal medical officers in urban communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Maalaiskuntien kunnanlääkärin virat Landskommunernas kommunalläkartjänster *Posts of communal medical officers in rural communes*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*	Virat Tjänster *Posts*	Niistä täyttämättä Därav obesatta *Of which vacant*
Uudenmaan — Nylands ...	2	—	17	2	10	1	37	3	66	6
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	2	—	15	2	10	1	78	13	105	16
Ahvenanmaa — Ålands ...	1	—	1	1	—	—	2	—	4	1
Hämeen — Tavastehus ...	2	—	14	—	5	—	56	10	77	10
Kymen — Kymmene	1	—	13	2	5	—	27	3	46	5
Mikkelin — S:t Michels ...	1	—	8	3	—	—	29	7	38	10
Kuopion — Kuopio	1	—	10	1	2	—	27	7	40	8
P.-Karjalan — N. Karelens	1	—	3	—	4	—	28	5	36	5
Vaasan — Vasa	2	1	15	4	5	—	54	17	76	22
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	—	5	1	5	2	30	6	41	9
Oulun — Uleåborgs	2	—	7	1	6	2	52	16	67	19
Lapin — Lapplands	2	—	7	2	1	1	29	10	39	13
Yhteensä — Summa — *Total*	**18**	**1**	**115**	**19**	**53**	**7**	**449**	**97**	**635**	**124**

[1]) Kunnallislääkäreiden viroista vain valtionapuun oikeutetut virat. — Av kommunernas läkartjänster endast de för statsbidrag berättigade tjänsterna. — *Only the posts subsidized by the State.*

9.6 Lääkärien ja hammaslääkärien koulutus ja lukumäärä vuosina 1950—72

Läkarnas och tandläkarnas utbildning och antal åren 1950—72

Training of physicians and dentists and their number in 1950—72

Vuosi År *Year*	Lääkärit — Läkare — *Physicians*					Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*				
	Opiskelun aloittaneet Nya studerande *Admitted to medical faculties*	Niistä ulkomailla Därav i utlandet *Of which abroad*	Valmistuneet Dimitterade *Graduated*	Lääkäreitä [1]) Läkare [1]) *Physicians* [1])	Asukkaita lääkäriä kohti [3]) Invånare per läkare [3]) *Inhabitants per physician* [3])	Opiskelun aloittaneet Nya studerande *Admitted to dental faculties*	Niistä ulkomailla Därav i utlandet *Of which abroad*	Valmistuneet Dimitterade *Graduated*	Hammaslääkäreitä [2]) Tandläkare [2]) *Dentists* [2])	Asukkaita hammaslääkäriä kohti [3]) Invånare per tandläkare [3]) *Inhabitants per dentist* [3])
1950	127	..	117	1 997	2 018	60	..	58	1 300	3 100
1951	133	..	106	2 073	1 961	60	..	56	1 349	3 013
1952	143	..	89	2 129	1 933	60	..	65	1 408	2 923
1953	154	..	116	2 214	1 880	60	..	62	1 459	2 853
1954	156	..	112	2 295	1 835	60	..	54	1 506	2 796
1955	180	..	111	2 381	1 788	60	..	59	1 557	2 735
1956	180	1	101	2 455	1 753	60	..	55	1 603	2 685
1957	180	..	136	2 558	1 698	60	..	63	1 657	2 621
1958	200	3	100	2 599	1 683	120	2	68	1 702	2 571
1959	200	..	158	2 727	1 618	120	3	60	1 751	2 519
1960	317	71	143	2 827	1 573	120	13	67	1 806	2 462
1961	328	85	166	2 961	1 512	120	5	77	1 853	2 415
1962	360	68	188	3 104	1 452	120	9	65	1 909	2 361
1963	383	71	189	3 261	1 392	136	15	115	2 002	2 267
1964	377	63	188	3 384	1 347	128	8	125	2 092	2 179
1965	388	66	218	3 553	1 286	142	5	113	2 195	2 082
1966	411	85	269	3 797	1 209	154	8	105	2 281	2 013
1967	407	97	212	3 956	1 168	142	11	122	2 379	1 942
1968	413	92	284	4 185	1 107	144	8	87	2 448	1 893
1969	405	75	354	4 486	1 029	145	9	146	2 562	1 801
1970	488	61	354	4 798	958	182	13	154	2 695	1 706
1971*	460	44	371	5 112	905	151	11	136	2 803	1 650
1972*	648	46	418	5 475	846	134	4	143	2 916	1 589

[1]) Suomessa 31. 12. asuvat Suomessa laillistetut lääkärit. — I Finland legaliserade läkare bosatta i Finland den 31. 12. — *Physicians legalized in Finland and resident in Finland on 31. 12.*

[2]) Suomessa 31. 12. asuvat Suomessa laillistetut hammaslääkärit. — I Finland legaliserade tandläkare bosatta i Finland den 31. 12. — *Dentists legalized in Finland and resident in Finland on 31. 12.*

[3]) Maassa asuva väestö 31. 12. — I riket bosatt befolkning 31. 12. — *Resident population on 31. 12.*

9.7 Hammaslääkärit läänin, kotikunnan ja sukupuolen mukaan vuosien 1968—71 lopussa [1])
Tandläkare enligt län, hemkommun och kön i slutet av åren 1968—71 [1])
Dentists by province, home commune and sex at the end of the years 1968—71 [1])

Lääni, kotikunta ja sukupuoli Län, hemkommun och kön *Province, home commune and sex*	Maassa asuva väestö I riket bosatt-befolkning *Resident population* 31. 12. 1971	Hammaslääkäreitä Tandläkare *Dentists* 1971		Hammaslääkäreitä Tandläkare *Dentists* 1970		Hammaslääkäreitä Tandläkare *Dentists* 1969		Hammaslääkäreitä Tandläkare *Dentists* 1968	
		Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*	Lukumäärä Antal *Number*	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare *Per 10 000 population*
Lääni — Län — *Province*	*	*	*						
Uudenmaan — Nylands	1 022 689	1 080	10.6	1 064	10.6	1 009	9.9	965	9.7
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	677 969	449	6.6	435	6.4	402	5.9	369	5.4
Ahvenanmaa — Åland	20 828	11	5.3	10	4.8	10	4.6	9	4.2
Hämeen — Tavastehus	640 882	390	6.1	366	5.8	360	5.6	347	5.6
Kymen — Kymmene	344 429	152	4.4	142	4.1	139	4.0	129	3.7
Mikkelin — S:t Michels	216 782	86	4.0	78	3.6	74	3.3	74	3.3
Kuopion — Kuopio	253 401	91	3.6	92	3.6	88	3.3	91	3.4
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	181 820	64	3.5	58	3.1	51	2.7	51	2.6
Vaasan — Vasa	421 315	158	3.8	151	3.6	146	3.4	137	3.1
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	236 910	128	5.4	115	4.8	106	4.3	103	4.1
Oulun — Uleåborgs	400 071	130	3.2	124	3.1	117	2.8	112	2.6
Lapin — Lapplands	196 709	64	3.3	60	3.0	60	2.7	61	2.8
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**2 803**	**6.1**	**2 695**	**5.9**	**2 562**	**5.5**	**2 448**	**5.3**
Kotikunta — Hemkommun — *Home commune*									
Helsinki — Helsingfors	512 046	810	15.8	795	15.6	769	14.4	747	14.1
Tampere — Tammerfors	158 489	159	10.0	141	9.1	143	9.2	139	9.1
Turku — Åbo	155 437	207	13.3	211	13.9	191	12.3	165	10.9
Muut kaupungit ja kauppalat — Andra städer och köpingar — *Other urban communes*	1 555 505	1 075	6.9	987	6.5	951	6.2	907	6.2
Maalaiskunnat — Landskommuner — *Rural communes*	2 232 328	552	2.5	561	2.5	508	2.2	490	2.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**2 803**	**6.1**	**2 695**	**5.9**	**2 562**	**5.5**	**2 448**	**5.3**
Sukupuoli — Kön — *Sex* [2])									
Miehiä — Män — *Males*	..	796	..	752	3.4	700	3.1	657	2.9
Naisia — Kvinnor — *Females*	..	2 007	..	1 943	8.2	1 862	7.7	1 791	7.4
Yhteensä — Summa — *Total*	**4 613 805**	**2 803**	**6.1**	**2 695**	**5.9**	**2 562**	**5.5**	**2 448**	**5.3**

[1]) Suomessa asuvat Suomessa laillistetut hammaslääkärit, alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — I Finland legaliserade tandläkare bosatta i Finland, inkl. inte verksamma inom yrket. — *Dentists legalized in Finland and dentists resident in Finland, incl. persons retired or not in practice.*

[2]) Suhdeluvut laskettu kummankin sukupuolen 10 000 henkeä kohti. — Proportionstalen har räknats per 10 000 personer av vartdera könets antal. — *Rates are calculated per 10 000 persons of each sex.*

9.8 Hammaslääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1967—71 lopussa [1])
Tandläkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1967—71 [1])
Dentists by age and sex at the end of the years 1967—71 [1])

	Ikä — Ålder — *Age*													Yht. S:ma *Total*
	—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	
1967															
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	**42**	**415**	**368**	**306**	**175**	**230**	**171**	**351**	**151**	**83**	**74**	**45**	**13**	**3**	**2 427**
Miehet — Män — *Males*	11	142	124	92	45	53	34	71	34	8	12	19	2	—	647
Naiset — Kvinnor — *Females*	31	273	244	214	130	177	137	280	117	75	62	26	11	3	1 780
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	3	6	6	—	7	5	14	5	2	—	—	—	—	48
Miehet — Män — *Males*	—	—	—	1	—	1	1	4	3	—	—	—	—	—	10
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	3	6	5	—	6	4	10	2	2	—	—	—	—	38
1968															
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	**29**	**420**	**406**	**320**	**183**	**222**	**169**	**322**	**206**	**80**	**74**	**51**	**18**	**4**	**2 504**
Miehet — Män — *Males*	3	135	149	94	55	50	33	64	48	6	9	21	2	—	669
Naiset — Kvinnor — *Females*	26	285	257	226	128	172	136	258	158	74	65	30	16	4	1 835
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	8	7	9	1	4	3	16	6	2	—	—	—	—	56
Miehet — Män — *Males*	—	2	—	1	—	1	—	4	4	—	—	—	—	—	12
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	6	7	8	1	3	3	12	2	2	—	—	—	—	44
1969															
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	**56**	**409**	**457**	**332**	**205**	**220**	**171**	**291**	**244**	**74**	**75**	**57**	**23**	**5**	[2])**2 619**
Miehet — Män — *Males*	8	132	171	99	67	38	41	59	51	12	9	21	3	1	712
Naiset — Kvinnor — *Females*	48	277	286	233	138	182	130	232	193	62	66	36	20	4	1 907
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	1	7	7	8	3	2	5	16	5	3	—	—	—	—	57
Miehet — Män — *Males*	—	1	1	1	—	1	—	4	3	1	—	—	—	—	12
Naiset — Kvinnor — *Females*	1	6	6	7	3	1	5	12	2	2	—	—	—	—	45
1970															
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	**54**	**476**	**464**	**355**	**237**	**191**	**199**	**226**	**294**	**95**	**80**	**57**	**23**	**5**	[2])**2 756**
Miehet — Män — *Males*	11	148	185	108	77	37	48	42	65	15	6	17	4	1	764
Naiset — Kvinnor — *Females*	43	328	279	247	160	154	151	184	229	80	74	40	19	4	1 992
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	10	9	7	5	3	5	8	11	2	1	—	—	—	61
Miehet — Män — *Males*	—	—	2	2	—	1	—	1	5	1	—	—	—	—	12
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	10	7	5	5	2	5	7	6	1	1	—	—	—	49
1971															
Hammaslääkärit — Tandläkare — *Dentists*	**45**	**490**	**508**	**367**	**273**	**177**	**228**	**191**	**320**	**105**	**78**	**61**	**24**	**5**	[2])**2 872**
Miehet — Män — *Males*	10	151	204	121	84	43	48	42	65	19	8	12	6	—	813
Naiset — Kvinnor — *Females*	35	339	304	246	189	134	180	149	255	86	70	49	18	5	2 059
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — *Of which abroad*	—	10	15	8	5	3	7	8	12	—	1	—	—	—	69
Miehet — Män — *Males*	—	1	5	2	—	—	2	2	5	—	—	—	—	—	17
Naiset — Kvinnor — *Females*	—	9	10	6	5	3	5	6	7	—	1	—	—	—	52

[1]) Alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — Inkl. inte verksamma inom yrket. — *Incl. persons retired or not in practice.*

[2]) Ml. Suomessa laillistetut ulkomaalaiset hammaslääkärit. — Inkl. i Finland legitimerade utländska tandläkare. — *Incl. foreign dentists legalized in Finland.*

9.9 Terveyssisaret, kiertävät kunnansairaanhoitajat ja seurakuntasisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoitajat; kätilöt 31. 12. 1969
Hälsosystrar, ambulerande kommunala sjuksköterskor och diakonissor samt sjuksköterskor inom den öppna hälsovården; barnmorskor den 31. 12. 1969
Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1969

Lääni Län *Province*	Terveyssisaria Hälsosystrar *Public health nurses*							Kiertävät kunnansairaanhoitajat Ambulerande kommunala sjuksköterskor *Ambulatory communal nurses*	Kiertävät seurakuntasisaret Ambulerande diakonissor *Ambulatory deaconesses*	Avoterveydenhuollon sairaanhoitajat Sjuksköterskor inom den öppna hälsovården *Nurses in public health services*	Kätilöitä Barnmorskor *Midwives*							
	Yhteensä Summa *Total*	Läänin- ja johtavia terveyssisaria Läns- och ledande hälsosystrar *Provincial and leading P H nurses*	Kunnallisia terveyssisaria Kommunala hälsosystrar *Communal P H nurses*	Muun terveydenhuollon palveluksessa Inom den övriga hälsovården *In other public health services*	Lain edellyttämiä virkoja [1] Tjänster enl. lagen [1] *Posts stipulated by law* [1]						Yhteensä Summa *Total*	Lääninkätilöitä Länsbarnmorskor *Provincial midwives*	Kunnankätilöitä Kommunala barnmorskor *Communal midwives*			Laitoskätilöitä Barnmorskor vid anstalter *Midwives at hospitals*		
					Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*							Virkoja Tjänster *Posts*	Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*		Virkoja Tjänster *Posts*	Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*
						%									%			%
1969																		
Uudenmaan Nylands ...	571	16	375	180	152	152	—	10	145	372	315	1	142	141	0.7	173	173	—
Turun-Porin Åbo-B:borgs	311	6	237	65	190	188	1.1	1	109	120	248	1	148	139	6.1	116	108	6.9
Ahvenanmaa Åland	18	1	13	5	16	13	18.7	—	1	2	10	1	5	4	20.0	5	5	—
Hämeen — Tavastehus .	286	5	216	85	151	149	1.3	1	82	112	225	1	122	119	2.5	108	105	2.8
Kymen — Kymmene ..	119	1	98	30	89	88	1.1	5	50	76	142	1	67	67	—	74	74	—
Mikkelin — S:t Michels .	97	1	77	15	78	75	3.8	1	35	27	90	1	51	51	—	38	38	—
Kuopion — Kuopio	110	1	93	18	82	82	—	—	44	34	108	1	65	64	1.5	44	43	2.3
Pohj.-Karjalan — Norra Karelens ...	92	1	71	21	70	67	4.2	1	30	22	80	1	51	43	15.7	37	36	2.7
Vaasan — Vasa	199	2	171	29	161	160	0.6	—	59	64	195	2	115	110	4.3	83	83	—
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	114	1	80	28	72	72	—	—	41	40	102	1	60	57	5.0	46	44	4.3
Oulun — Uleåborgs ..	201	1	167	45	151	149	1.3	—	57	62	210	1	118	117	0.8	94	92	2.1
Lapin — Lapplands ..	104	—	90	26	89	87	2.2	2	25	23	111	1	68	65	4.4	45	45	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 271**	**36**	**1 688**	**547**	**1 301**	**1 282**	**1.4**	**21**	**678**	**954**	**1 836**	**13**	[2] **1 012**	**977**	**3.6**	**863**	**846**	**2.0**
1968	2 268	39	1 700	529	1 308	1 291	1.3	19	638	875	1 852	13	[2] 1 021	982	2.7	880	857	2.6
1967	2 228	41	1 677	510	1 309	1 290	1.5	22	639	893	1 793	13	[2] 1 024	975	3.7	824	805	2.3
1966	2 195	35	1 662	498	1 318	1 291	2.0	22	533	856	1 785	13	[2] 1 041	995	3.5	820	777	5.2
1965	2 060	39	1 647	374	1 319	1 300	1.4	22	501	733	1 766	13	[2] 1 038	995	3.2	801	758	5.4
1964	2 032	36	1 594	402	1 311	1 279	2.4	36	488	..	1 753	12	1 038	999	3.8	817	742	9.1

[1]) Laki kunnallisista terveyssisarista 31. 3. 1944. — Lag om kommunala hälsosystrar 31. 3. 1944. — *Act on Communal Public Health Nurses 31. 3. 1944.*

[2]) Viroista osa jätetty lääkintöhallituksen luvalla täyttämättä, vajausta laskettaessa ne on katsottu täytetyiksi viroiksi, mutta niitä ei ole sisällytetty Niistä täytetty-sarakkeeseen. — Några av tjänsterna vakanta enligt medicinalstyrelsens tillstånd, då bristen har räknats, har de betraktats som besatta tjänster, men de ingår inte i kolumnen »Därav besatta». — *Some of the posts are unfilled with a consent of National Board of Health, when calculating vacancy percentage these posts are regarded as filled posts, but they are not included in column »Of which filled».*

9.9 Terveyssisaret, kiertävät kunnansairaanhoitajat ja seurakuntasisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoitajat; kätilöt 31. 12. 1970

Hälsosystrar, ambulerande kommunala sjuksköterskor och diakonissor samt sjuksköterskor inom den öppna hälsovården; barnmorskor den 31. 12. 1970

Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1970

Lääni Län *Province*	Terveyssisaria Hälsosystrar *Public health nurses*										Kätilöitä Barnmorskor *Midwives*								
	Yhteensä Summa *Total*	Lääninin- ja johtavia terveyssisaria Läns- och ledande hälsosystrar *Provincial and leading PH nurses*	Kunnallisia terveyssisaria Kommunala hälsosystrar *Communal PH nurses*	Muun terveydenhuollon palveluksessa Inom den övriga hälsovården *In other public health services*	Lain edellyttämiä virkoja [1] Tjänster enl. lagen [1] *Posts stipulated by law* [1]			Kiertävät kunnansairaanhoitajat Ambulerande kommunala sjuksköterskor *Ambulatory communal nurses*	Kiertävät seurakuntasisaret Ambulerande diakonissor *Ambulatory deaconesses*	Avoterveydenhuollon sairaanhoitajat Sjuksköterskor inom den öppna hälsovården *Nurses in public health services*	Yhteensä Summa *Total*	Lääninkätilöitä Länsbarnmorskor *Provincial midwives*	Kunnankätilöitä Kommunala barnmorskor *Communal midwives*			Laitoskätilöitä Barnmorskor vid anstalter *Midwives at hospitals*		
						Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*						Virkoja Tjänster *Posts*	Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*	Virkoja Tjänster *Posts*	Niistä täytetty Därav besatta *Of which filled*	Vajaus Obesatta *Vacant*
							%								%			%
1970																		
Uudenmaan Nylands ...	592	17	374	201	156	156	—	7	157	362	317	1	145	142	2.1	174	174	—
Turun-Porin Åbo-B:borgs	329	7	239	83	201	200	0.5	—	115	125	238	1	136	135	0.7	104	102	1.9
Ahvenanmaa Åland	19	1	14	4	16	13	18.7	—	—	2	12	1	6	6	—	5	5	—
Hämeen — Tavastehus .	289	5	218	66	150	148	1.3	1	87	135	227	1	121	120	0.8	112	106	5.4
Kymen — Kymmene ..	121	1	99	21	88	87	1.1	5	49	75	139	1	67	67	—	73	71	2.7
Mikkelin — S:t Michels .	98	1	78	19	77	75	2.6	—	35	28	89	1	50	50	—	39	38	2.6
Kuopion — Kuopio	109	1	92	16	81	80	1.2	—	44	39	99	1	60	57	5.0	42	41	2.4
Pohj.-Karjalan — Norra Karelens ...	91	1	71	19	69	68	1.4	2	30	21	67	1	44	41	6.8	25	25	—
Vaasan — Vasa	198	4	166	28	154	153	0.6	—	58	61	204	2	117	112	4.3	91	90	1.1
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	115	1	80	34	72	70	2.8	—	40	42	99	1	58	58	—	40	40	—
Oulun — Uleåborgs ..	215	3	168	44	152	149	2.0	—	58	62	202	1	121	117	3.3	93	84	9.7
Lapin — Lapplands ..	104	—	83	21	89	80	10.1	1	28	26	108	1	68	63	7.4	46	44	4.3
Yhteensä — Summa — *Total*	**2 280**	**42**	**1 682**	**556**	**1 305**	**1 279**	**1.9**	**16**	**701**	**978**	**1 801**	**13**	[2] **993**	**968**	**2.5**	**844**	**820**	**2.8**
1969	2 271	36	1 688	547	1 301	1 282	1.4	21	678	954	1 836	13	[2] 1 012	977	3.6	863	846	2.0
1968	2 268	39	1 700	529	1 308	1 291	1.3	19	638	875	1 852	13	[2] 1 021	982	2.7	880	857	2.6
1967	2 228	41	1 677	510	1 309	1 290	1.5	22	639	893	1 793	13	[2] 1 024	975	3.7	824	805	2.3
1966	2 195	35	1 662	498	1 318	1 291	2.0	22	533	856	1 785	13	[2] 1 041	995	3.5	820	777	5.2
1965	2 060	39	1 647	374	1 319	1 300	1.4	22	501	733	1 766	13	[2] 1 038	995	3.2	801	758	5.4

[1]) Laki kunnallisista terveyssisarista 31. 3. 1944. — Lag om kommunala hälsosystrar 31. 3. 1944. — *Act on Communal Public Health Nurses 31. 3. 1944.*

[2]) Viroista osa jätetty lääkintöhallituksen luvalla täyttämättä, vajausta laskettaessa ne on katsottu täytetyiksi viroiksi, mutta niitä ei ole sisällytetty Niistä täytetty-sarakkeeseen. — Några av tjänsterna vakanta enligt medicinalstyrelsens tillstånd, då bristen har räknats, har de betraktats som besatta tjänster, men de ingår inte i kolumnen »Därav besatta». — *Some of the posts are unfilled with a consent of National Board of Health, when calculating vacancy percentage these posts are regarded as filled posts, but they are not included in column »Of which filled».*

9.10 Terveyden- ja sairaanhoitohenkilöstön koulutus vuosina 1959—72 [1]
Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal åren 1959—72 [1]
Training of nursing personnel in 1959—72 [1]

Vuosi År *Year*	Sairaanhoitajia valmistui Dimitterade sjuksköterskor *Nurses graduated*				Terveyssisarkoulutuksen saaneita sairaanhoitajia Sjuksköterskor med hälsosysterutbildning *Nurses trained for public health services*	Kätilöitä valmistui Dimitterade barnmorskor *Midwives graduated*		Mielisairaanhoitajia valmistui Dimitterade sinnessjukvårdare *Psychiatric attendants graduated*		Apuhoitajia valmistui Dimitterade hjälpsköterskor *Practical nurses graduated*	Lastenhoitajia valmistui Dimitterade barnsköterskor *Children's nurses graduated*	Röntgenhoitajia valmistui Dimitterade röntgensköterskor *X-ray nurses graduated*	Röntgenapulaisia valmistui Dimitterade röntgenbiträden *X-ray technicians graduated*	Laboratoriohoitajia valmistui Dimitterade laboratoriesköterskor *Laboratory nurses graduated*	Laboratorioapulaisia valmistui Dimitterade laboratoriebiträden *Laboratory technicians graduated*	Lääkintävoimistelijoita valmistui Dimitterade fysioterapeuter *Physiotherapists graduated*
	Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Valtion koulut Statens skolor *State schools*	Helsingin kaup. koulu Helsingfors stads skola *Helsinki municipal school*	Diakonissalaitosten koulut Diakonissanstalternas skolor *Schools of deaconess institutions*		Yhteensä Summa *Total*	Niistä sairaanhoitajia Därav sjuksköterskor *Of which graduated nurses*	Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*							
1959 ..	879	679	97	103	126	147	7	64	166	379	385	·	42	·	88	45
1960 ..	956	800	69	80	134	125	28	52	148	239	382	·	40	·	70	39
1961 ..	964	766	65	129	126	169	55	54	169	412	371	·	33	·	89	35
1962 ..	996	815	68	110	140	122	45	50	153	208	372	·	51	·	108	38
1963 ..	1 105	927	69	109	127	118	44	51	158	355	366	·	60	·	125	47
1964 ..	1 162	980	71	111	140	123	49	67	165	636	374	·	53	·	119	41
1965 ..	1 427	1 227	71	118	139	101	23	65	151	823	369	28	11	88	23	73
1966 ..	1 911	1 681	95	135	109	129	24	54	129	916	347	152	1	371	4	67
1967 ..	1 594	1 381	86	127	97	119	28	50	136	1 131	364	266	·	359	·	112
1968 ..	2 092	1 879	103	110	109	133	54	62	132	1 054	348	312	·	310	·	172
1969 ..	1 721	1 536	73	103	106	135	51	70	126	1 084	347	193	·	253	·	140
1970 ..	1 764	1 485	74	187	102	95	50	26	28	998	361	168	·	284	·	180
1971* .	1 661	1 422	70	153	107	48	48	74	48	631	382	111	·	220	·	136
1972* .	1 557	1 324	67	153	[2] 95	59	59	100	93	623	339	110	·	119	·	157

[1] Ulkomailla opiskelleet mukaan luettuna. — Inkl. studerande i utlandet. — *Incl. training abroad.*

[2] Terveydenhoitajia. — Hälsovårdare.

9.11 Suomessa alallaan toimiva terveyden- ja sairaanhoitohenkilöstö vuosien 1959—73 lopussa
Hälso- och sjukvårdspersonal i Finland verksamma inom yrket i slutet av åren 1959—73
Active health personnel in Finland at the end of the years 1959—73

Vuosi År *Year*	Lääkäreitä [1] Läkare [1] *Physicians* [1]	Hammaslääkäreitä [1] Tandläkare [1] *Dentists* [1]	Sairaanhoitajia Sjuksköterskor *Nurses*	Sairaanhoitajakätilöitä Sjuksköterskor med barnmorskeutbildning *Nurses with midwifery qualifications*	Kätilöitä Barnmorskor *Midwives*	Apuhoitajia Hjälpsköterskor *Practical nurses*	Mielisairaanhoitajia Sinnessjuksköterskor, -vårdare *Psychiatric attendants*		Laboratorioapulaisia Laboratoriebiträden *Laboratory technicians*	Laboratoriohoitajia Laboratoriesköterskor *Laboratory nurses*	Röntgenapulaisia Röntgenbiträden *X-ray technicians*	Röntgenhoitajia Röntgensköterskor *X-ray nurses*	Lääkintävoimistelijoita Fysioterapeuter *Physiotherapists*	Lastenhoitajia Barnsköterskor *Children's nurses*	Hammasteknikoita [1] Tandtekniker [1] *Dental technicians* [1]
							Miehiä Män *Males*	Naisia Kvinnor *Females*							
1959	2 727	1 751	9 612	[2] ..	1 818	2 719	921	2 434	224	·	181	·	171	1 901	324
1960	2 827	1 806	10 242	[2] ..	1 841	2 934	960	2 549	210	·	160	·	203	2 147	326
1961	2 961	1 853	10 599	[2] ..	1 890	3 215	1 005	2 729	288	·	199	·	220	2 188	344
1962	3 104	1 909	11 345	479	1 675	3 463	1 039	2 835	311	·	215	·	245	2 476	355
1963	3 261	2 006	11 613	516	1 729	3 839	1 047	2 932	336	·	248	·	286	2 599	383
1964	3 384	2 092	12 369	559	1 654	4 102	1 064	3 101	475	·	285	·	301	2 589	401
1965	3 553	2 195	13 578	604	1 702	4 759	1 072	3 270	464	88	270	28	345	2 975	422
1966	3 797	2 281	14 802	652	1 696	5 750	1 103	3 174	289	394	209	158	406	3 004	444
1967	3 956	2 379	15 433	675	1 695	6 422	1 058	3 162	160	649	109	361	461	3 088	467
1968	4 185	2 448	16 037	749	1 686	7 131	1 094	3 289	88	908	41	502	531	3 225	474
1969	4 486	2 562	16 719	797	1 684	7 676	1 083	3 237	54	1 116	24	596	614	3 068	490
1970	4 798	2 695	17 496	833	1 621	8 275	1 054	3 215	44	1 288	17	669	756	3 181	500
1971* ...	5 112	2 803	18 496	931	1 448	9 169	1 066	3 179	45	1 478	17	751	838	3 315	514
1972* ...	5 475	2 916	20 590		1 280	9 576	1 211	3 115	1 624		879		899	3 532	526
1973* ...	5 826	3 050	21 132		1 148	9 980	1 211	3 115	1 676		899		975	3 609	540

[1] Alallaan toiminattomat mukaan luettuna. — Inkl. inte verksamma inom yrket. — *Incl. persons retired or not in practice.*

[2] Sisältyvät hoitamansa viran mukaan joko sairaanhoitajiin tai kätilöihin. — Ingår endera i kolumnen sjuksköterskor eller barnmorskor enligt befattning. — *Included in nurses or midwives according to their post.*

10. TERVEYDEN- JA SAIRAANHOIDON KUSTANNUKSET

Maamme sosiaalimenoissa terveyden- ja sairaanhoidon kustannukset olivat vuonna 1969 yhteensä 1 594 ja vuonna 1970 yhteensä 1 807 miljoonaa markkaa. Tällöin on sosiaalimenojen pääryhmään "Sairaus" lisätty äitiyshuollon ja pientenlastenhoidon sekä kouluterveydenhoidon menot. Sosiaalimenot on edellä esitetty nettomenoina ts. kokonaismenoista on vähennetty toiminnasta saadut tulot. Menot sisältävät periaatteessa vain käyttömenot, joten investointimenot on jätetty laskelmien ulkopuolelle (ks. laskentaperusteista lähemmin: Sosiaalinen Aikakauskirja n:o 3/70). Terveyden- ja sairaanhoitoon käytettyjen menojen summat olivat vuonna 1969 30.4 % ja vuonna 1970 29.5 % kaikista sosiaalimenoista ja nettokansantulosta (tuotantokustannushintaan) vuonna 1969 5.25 % ja seuraavana vuonna 5.32 %.

10.1 Valtion osuus lääkintölaitoksen kustannuksista

Valtion kaikkien menojen summa vuonna 1969 oli 10 210 miljoonaa markkaa ja vuonna 1970 jo 10 781 miljoonaa markkaa. Terveydenhuollon (eli lääkintölaitoksen) osuus näistä menoista vuonna 1969 oli 7.1 % (726 miljoonaa markkaa) ja seuraavana vuonna 7.3 % (783 miljoonaa markkaa). Terveydenhuollon osuus oli 1960-luvun alussa, vuonna 1960 vain 5.1 % eli tuntuvasti pienempi.

Taulussa 10.1.1 esitetään lääkintölaitoksen menot valtion tilinpäätöksen mukaisina. Menoissa ei ole mukana sosiaali- ja terveysministeriön hallintomenoja. Taulussa esitetyn menoluokituksen mukaan suurimpana menona olivat eräiden keskussairaaloiden (mm. Oulun yliopistollisen keskussairaalan) uudisrakennukset ja perushankinnat. Niihin käytettiin vuonna 1969 yhteensä 63.7 ja vuonna 1970 yhteensä 66.2 miljoonaa markkaa. Huomattava menoerä aiheutui myös lakisääteisistä valtionavuista kunnalliseen terveyden- ja avosairaanhoitoon (kunnallislääkärien, koululääkärien, kouluhammaslääkärien, kunnankätilöiden, terveyssisarten ja terveystarkastajien palkkaamiseen, äitiys- ja lastenneuvolatoimintaan, rokotuksiin ja kunnallislääkäreiden virkatalojen rakentamiseen). Vuonna 1969 näiden menojen yhteissumma oli 51.1 ja seuraavana vuonna 58.4 miljoonaa markkaa.

Vertailun vuoksi esitetään tässä myös kuntien menot terveyden- ja sairaanhoitoon. Tilastokeskuksen laatiman kuntien finanssitilaston mukaan ne olivat vuonna 1969 yhteensä 735 ja vuonna 1970 yhteensä 811 miljoonaa markkaa. Kuntien kaikista menoista nämä summat olivat noin 13 %.

10.2 Sairaalakustannukset

Suomen sairaalataloutta koskevat tiedot perustuvat sairaaloiden vuosittain antamiin yksityiskohtaisiin selvityksiin. Tiedot kerää Sairaalaliitto. Tämänkertaiset tiedot on julkaistu Sairaalaliiton tilastojulkaisussa "Suomen sairaalatalous" Vol. 7 ja 8. Tiedot on

10. HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSKOSTNADER

Hälso- och sjukvårdens kostnader i vårt lands socialkostnader år 1969 var sammanlagt 1 594 och år 1970 sammanlagt 1 807 milj. mk. Härvid har till socialutgifternas huvudgrupp "Sjukdom" adderats utgifterna för mödra- och barnavård samt skolhälsovård. Socialkostnaderna har ovan framställts såsom nettokostnader, dvs. från totalkostnaderna har subtraherats inkomsterna, vilka erhållits från verksamheten. Utgifterna omfattar principiellt endast driftskostnaderna, så att investeringskostnaderna har lämnats utanför kalkylerna. (betr. kalkyleringsprinciper se närmare: Social Tidskrift No 3/70). Summorna för hälso- och sjukvårdens utgifter var år 1969 30.4 % och år 1970 29.5 % av alla socialkostnader och av nettonationalinkomsten (enligt produktionskostnadspris) år 1969 5.25 % och följande år 5.32 %.

10.1 Statens andel i medicinalväsendets kostnader

Totalbeloppet av alla statliga utgifter år 1969 var 10 210 miljoner mark och år 1970 10 781 miljoner mark. Hälsovårdens (dvs. medicinalväsendets) andel i dessa var 1969 7.1 % (726 miljoner mark) och följande år 7.3 % (783 miljoner mark). Hälsovårdens andel var i början av 1960-talet år 1960 endast 5.1 % eller avsevärt mindre.

I tabell 10.1.1 framställs medicinalväsendets utgifter enligt statens bokslut. I kostnaderna är social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsutgifter inte medtagna. Enligt tabellens utgiftsklassificering var den största kostnaden vissa centralsjukhus' (bl.a. Uleåborgs universitetcentralsjukhus) nybyggnader och grundanskaffningar. För dem användes år 1969 sammanlagt 63.7 och år 1970 sammanlagt 66.2 miljoner mark. En avsevärd utgift förorsakades också av statsunderstöden för den kommunala hälso- och öppna sjukvården (kommunalläkarnas, skolläkarnas, skoltandläkarnas, kommunala barnmorskors, hälsosystrarnas och hälsoinspektörernas avlöning, mödra- och barnrådgivningsverksamheten, vaccineringarna och byggandet av kommunalläkarnas tjänstebostäder). År 1969 var totalsumman för dessa utgifter 51.1 och följande år 58.4 miljoner mark.

För jämförelsens skull framställs här även kommunernas utgifter för hälso- och sjukvård. Enligt statistikcentralens finansstatistik för kommunerna var de år 1969 sammanlagt 735 och år 1970 sammanlagt 811 miljoner mark. Dessa summor var c. 13 % av kommunernas alla utgifter.

10.2 Sjukhuskostnader

Uppgifterna beträffande sjukhusväsendets verksamhet och ekonomi i Finland baserar sig på en från sjukhusen insamlad detaljerad utredning. Uppgifterna samlas av Sjukhusförbundet. Nu ifrågakommande uppgifter har publicerats i Sjukhusförbun-

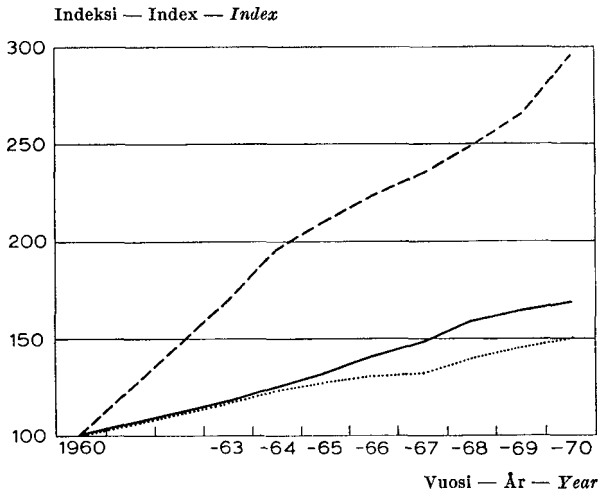

Kuvio 10.2.1 Kustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.1 Kostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.1 Costs per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100)

——— Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*
····· Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*
— — — Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*

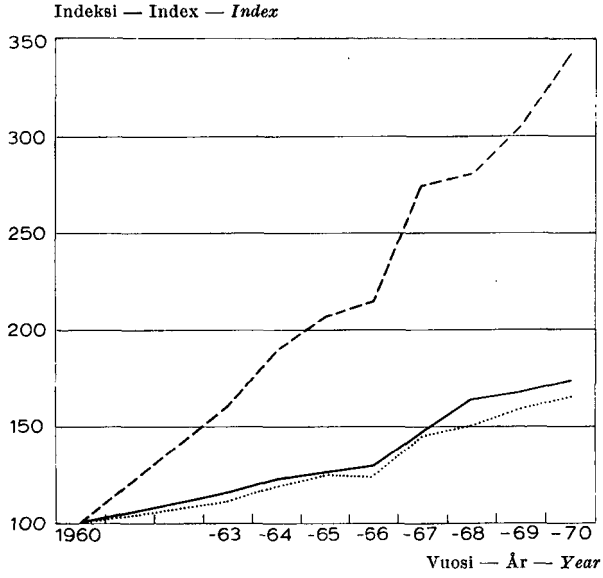

Kuvio 10.2.2 Palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.2 Lönekostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.2 Wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100)

——— Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*
····· Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*
— — — Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*

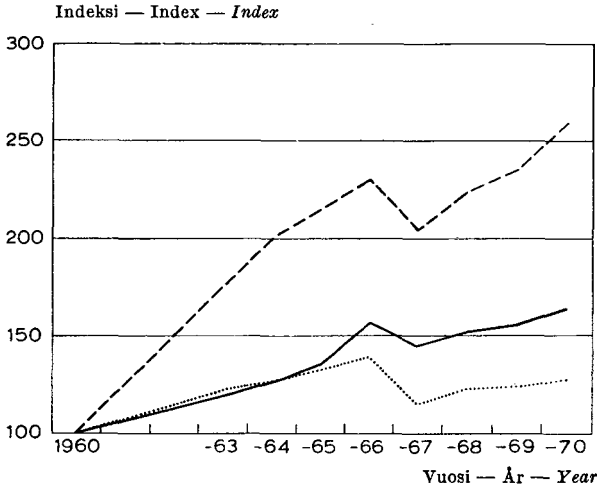

Kuvio 10.2.3 Muut kuin palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.3 Övriga än lönekostnader per vårddag som index sjukhustypsvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—70 (1960 = 100)
Fig. 10.2.3 Other costs than wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—70 (1960 = 100)

——— Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*
····· Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*
— — — Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*

saatu lähes kaikista sairaaloista, tilaston ulkopuolelle on jätetty laitossairaalat ja monet pienet sairaalalaitokset. Lääkintöhallitus on käyttänyt Sairaalaliiton keräämää aineistoa kiinnittäen päähuomion väestön suhteutettujen kustannusten alueellisiin vertailuihin. Piirikohtaiset tiedot on saatu yhdistämällä piirien alueella sijaitsevien sairaaloiden kustannukset. Kun lähdeaineistossa ei ole eritelty ulkokuntalaisten saamia palveluksia, ei ole ollut mahdollista korjata palvelusten tuonnin ja viennin aiheuttamia virheitä. Osittain ne kuitenkin tasaavat toisensa, mutta Helsingin yliopistollisen keskussairaalan osalta palvelusten vienti on niin suuri, että sen osuus indeksissä on huomattava.

Taulujen tiedot — lukuun ottamatta taulua 10.2.10 — tarkoittavat käyttömenoja, pääoman korkoa ja poistoja ei ole otettu huomioon.

Taulussa 10.2.1 on eritelty keskussairaalapiirien yleissairaaloiden käyttömenot (ilman lakisääteistä poliklinikkatoimintaa) sairaanhoitoalueittain. Menot on suhteutettu vastaavan alueen väestömäärään. Ne on esitetty taulussa myös indeksinä, jolloin kunkin alueen asukasta kohti laskettuja lukuja on verrattu koko maan lukuun, jolle on annettu arvo 100. Vuodesta 1966 indeksiluvut ovat sairaanhoitoalueittain kehittyneet seuraavasti:

dets statistikpublikation "Sjukhusekonomin i Finland" Vol. 7 och 8. Uppgifter har erhållits från nästan alla sjukhus, utanför statistiken har emellertid lämnats inrättningarnas sjukhus och somliga små sjukvårdsinrättningar. Medicinalstyrelsen har använt av Sjukhusförbundet samlat material och fäst huvuduppmärksamheten på regionsvisa jämförelser av till befolkningen proportionerade kostnader. Distriktsvisa uppgifter har erhållits genom att förena de på distriktets område belägna sjukhusens kostnader. Då i källmaterialet inte specificerats de tjänster, vilka erhållits av utanför kommunen boende, har det inte varit möjligt att rätta till felaktigheter, vilka förorsakats av tjänsternas import och export. Delvis utjämnar de emellertid varandra, men Helsingfors universitetscentralsjukhus' export av tjänster är så stor att dess andel är märkbar i indextalet.

Tabellernas uppgifter — förutom tabell 10.2.10 — avser driftskostnader och kapitalränta och avskrivningar har inte beaktats.

I tabell 10.2.1 har specialicerats driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett (utan lagstadgad poliklinikverksamhet) per sjukvårdsområde. Utgifterna har proportionerats till motsvarande områdes befolkningsmängd. De har framställts i tabellen även som indextal, varvid varje områdes siffror, räknade per invånare, har jämförts med hela landets siffra, som givits värdet 100. Fr.o.m. år 1966 har indextalen per sjukvårdsområde utvecklat sig såsom följer:

Yleissairaaloiden käyttömenot indeksinä sairaanhoitoalueittain vuosina 1966—70 — Lasarettens driftskostnader som index enligt sjukvårdsområde åren 1966—70 — *Running costs of general hospitals as index by hospital region in 1966—70*

	1966	1967	1968	1969	1970
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*	80	89	83	89	95
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*	60	60	83	83	84
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*	81	83	100	100	100
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*	86	95	94	94	95
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*	149	122	118	122	116
Koko maa — Hela landet — *Whole country*	100	100	100	100	100

Vuonna 1970 sairaanhoitoalueiden erot olivat pienemmät kuin koskaan aikaisemmin, mutta Etelä-Suomen alueen indeksi oli edelleen selvästi suurin. Keskussairaalapiireistä olivat indeksiluvultaan suurimmat Helsingin ja Lahden piirit.

Tauluissa 10.2.4 ja 10.2.5 on esitetty piireittäin asukasta kohti laskettuina indekseinä tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden ja mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden käyttömenot. Koko maan keskiarvoa vastaa tässäkin indeksiluku 100. Tuberkuloosipiireistä Raaseporin, Lapin ja Helsingin piirien kustannukset ovat korkeimmat ja Kymen—Mikkelin piirin kustannukset huomattavasti muita alhaisemmat. Mielisairaanhuoltopiirien korkeimmat indeksiluvut olivat Helsingin kaupungin ja Ahvenanmaan piireissä. Oulun piirissä indeksiluku oli molempina vuosina matalin.

Sairaalalaitoksen varsinaisen sairaalatoiminnan ts. vuodepotilaiden tutkimisen ja hoidon kokonaiskustannukset olivat vuonna 1970 yhteensä 1 122 miljoonaa markkaa (taulu 10.2.2). (Varsinaisen sairaalatoiminnan lisäksi sairaaloilla on poliklinikkatoimintaa ja ns. muuta toimintaa, esim. työntekijöiden ruokailun järjestämistä). Varsinaisten sairaalatoiminnan kustannusten nousu on ajanjaksona 1963—70 ollut joka vuosi yli 10 %, vuodesta 1969 vuoteen 1970 se oli 11,7 %. Toiminnan rahoituksessa potilasmaksujen osuus oli 11.2 %, lopun langetessa val-

Sjukvårdsområdenas skillnader var år 1970 mindre än någonsin tidigare, men indextalet för Södra Finlands område var fortfarande tydligt störst. De största centralsjukhusdistrikten var enligt indextalen Helsingfors och Lahtis distrikt.

I tabellerna 10.2.4 och 10.2.5 har framställts per distrikt och invånare kalkylerade indextalen för tuberkulosdistriktens centralsanatoria och mentalvårdsdistriktens sinnessjukhus' driftskostnader. Även här motsvarar indextalet 100 hela landets medelvärde. Raseborgs, Lapplands och Helsingfors tuberkulosdistrikts kostnader är de största och kostnaderna för Kymmene—St Michels märkbart lägre än de andra. Sinnessjukvårdsdistriktens högsta indextal var i Helsingfors stads och Ålands distrikt. I Uleåborgs distrikt var indextalet under båda åren lägst.

Sjukhusväsendets egentliga sjukhusverksamhets (dvs. sängpatienters undersökning och vård) totalkostnader var år 1970 sammanlagt 1 122 miljoner mark (se tabell 10.2.2). (Förutom egentlig sjukhusverksamhet har sjukhusen poliklinikverksamhet och s.k. annan verksamhet, med vilken avses närmast organisieringen av t.ex. personalens matservering). Ökningen av den egentliga sjukhusverksamhetens kostnader har under perioden 1963—1970 varit över 10 % varje år; från 1969 till 1970 var den 11.7 %. Vid finansieringen av verksamheten var patient-

tion ja kuntien osuudeksi. Yleissairaaloiden ja valtion mielisairaaloiden potilasmaksuja korotettiin 1. 8. 1970, yleissairaaloiden kohdalla korotus näkyy potilasmaksujen osuuden vähäisenä lisääntymisenä.

Hoitopäivää kohti laskettuna olivat varsinaisen sairaalatoiminnan kustannukset vuonna 1970 koko sairaalalaitoksessa 65.18, edellisen vuoden luku oli 59.28 mk (taulu 10.2.2). Tämä keskimääräinen hoitopäiväkustannus vaihtelee sairaalatyypeittäin paljon, yleissairaaloissa se oli korkein ja mielisairaaloissa matalin.

Taulussa 10.2.3 esitetään sairaaloiden varsinaiset menot ja tulot hoitopäivää kohti laskettuna. Keskimääräinen hoitopäiväkustannus on tässä taulussa hieman suurempi kuin taulussa 10.2.2, koska tauluun 10.2.3 sisältyvät myös mm. muun toiminnan menot ja rahoitusmenot. Hoitopäiväkustannuksesta lohkaisee suurimman osuuden palkkaus sosiaaliturvamaksuineen, palkkauksen osuus koko sairaalalaitoksessa kaikista kustannuksista oli 69.9 % (vuonna 1970).

Kuvioissa 10.2.1—10.2.3 esitetään hoitopäivää kohti laskettujen kokonaiskustannusten ja eräiden kustannuslajien kehitys ajanjaksona 1960—70. Kustannuksissa on otettu huomioon sekä varsinainen sairaalatoiminta, poliklinikkatoiminta että ns. muu toiminta. Kustannukset on laskettu kiinteässä rahassa, rahanarvon muutosten mittana on käytetty tukkuhintaindeksiä ja valtion virkamiesten palkkaindeksiä. Sairaaloiden kokonaiskustannukset kiinteässä rahassa ovat ajanjaksona 1960—70 nousseet yleissairaaloissa 68 %, mielisairaaloissa 50 % ja keskusparantoloissa 195 % (kuvio 10.2.1). Nimellinen kustannusten nousu samana ajanjaksona oli yleissairaaloissa 233 %, mielisairaaloissa 200 % ja keskusparantoloissa 459 %.

Sairaaloiden (lakisääteisten) poliklinikkojen ja mielenterveystoimistojen sekä tuberkuloositoimistojen toiminnasta esitetään tietoja käynneistä ja käyttökustannuksista tauluissa 10.2.2, 10.2.8 ja 10.2.9. Selvennyksenä sanottakoon, että taulussa 10.2.2 mielisairaaloiden ja keskusparantoloiden poliklinikkatoiminnan kohdalla lukuihin sisältyvät myös mielenterveystoimistojen ja tuberkuloositoimistojen tiedot. Mielisairaaloiden ja keskusparantoloiden oma poliklinikkatoiminta on erittäin vähäistä, niin kuin tauluja 10.2.2 ja 10.2.9 vertailemalla voi havaita.

avgifternas andel 11.2 % medan resten var statens och kommunernas. Patientavgifter på lasarett och statens sinnessjukhus höjdes 1. 8. 1970; för lasaretten syns höjningen såsom en ringa förhöjning av patientavgifternas andel.

Den egentliga sjukhusverksamhetens kostnader per vårddag var 1970 i hela sjukhusväsendet 65.18 mk; det föregående årets siffra var 59.28 mk (tabell 10.2.2). Denna medelvårddagskostnad varierar mycket per sjukhustyp, den var högst i lasaretten och lägst i sinnessjukhusen.

I tabell 10.2.3 framställs sjukhusens egentliga utgifter och inkomster per vårddag. Denna medelvårddagskostnad är i denna tabell något större än i tabell 10.2.2, emedan i tabell 10.2.3 ingår även s.k. utgifter för annan verksamhet, finansieringsutgifter, avgifter till andra sjukhus, arvoden för specialavgiftsklass och arvoden för läkarintyg och läkarutlåtanden. Den största delen av vårddagskostnaden slukas av avlöningen med socialskyddsavgifter; avlöningens andel av hela sjukhusväsendets kostnader var 69.9 % (1970).

I figurer 10.2.1—10.2.3 framställs utvecklingen av totalkostnaderna och vissa kostnadsarter räknade per vårddag under tiden 1960—70. I kostnaderna har beaktats både den egentliga sjukhusverksamheten, poliklinikverksamheten och den s.k. andra verksamheten. Kostnaderna har räknats i fasta pengar; såsom mått för ändringarna i penningvärdet har använts partiprisindex och indexet för statens tjänstemän. Sjukhusens totalkostnader i fasta pengar har under perioden 1960—70 stigit 68 % i lasaretten, 50 % i sinnessjukhus och 195 % i centralsanatorier (figur 10.2.1). Den nominella kostnadsstigningen under samma period var 233 % i lasaretten, 200 % i sinnessjukhus och 459 % i centralsanatorier.

Uppgifter över lagstadgade sjukhuspoliklinikers och mentalvårdsbyråers samt tuberkulosbyråers verksamhet vad som gäller besök och driftskostnader framställs i tabeller 10.2.2, 10.2.8 och 10.2.9. Såsom förtydligande må nämnas att i tabell 10.2.2 ingår i siffrorna rörande sinnessjukhusens och centralsanatoriers poliklinikverksamhet även uppgifterna över mentalvårdsbyråerna och tuberkulosbyråerna. Sinnessjukhusens och centralsanariers poliklinikverksamhet är mycket ringa, såsom kan observeras, då man jämför tabeller 10.2.2 och 10.2.9.

10. COSTS OF PUBLIC HEALTH AND MEDICAL SERVICES

The total net current expenditures in 1969 were 1 594 mill. Fmks and in 1970 1 807 mill. Fmks. These figures are about 30 per cent of the total expenditure for social services and about 5 % of net national product at factor cost.

10.1 Central government contribution to the health expenditure

In the State budget the current expenditure for health services was 617 mill. mks in 1969 and 656 mill. mks in 1970. In addition, the central government expenditure for new buildings and basic deliveries and government subsidies for construction, extensions and repairs of communal hospitals were 106 mill. mks and 124 mill. mks respectively. The share of statutory state subsidies for communal health services and open care is around 9 per cent and for communal and private hospitals about 80 per cent of the total subsidies for current expenditure.

10.2 Services and costs of hospitals

Detailed reports are collected yearly from the hospitals and dispensaries and this information is published yearly (The Economy of Hospitals in Finland, The Finnich Hospital League). Therefore, only summary report is included in this publication (tables 10.2.1—10.2.10). Special attention has been paid to the regional differences and to the structure of hospital expenditure.

10.1.1 Valtion osuus lääkintölaitoksen menoista vuonna 1969
Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1969
State contribution to the expenditure of the health services in 1969

	Varsinaiset menot Egentliga utgifter *Expenditure proper*	Matkakustannukset Resekostnader *Travelling expenses*	Viransijaisten palkkiot Vikariearvoden *Rewards of substitutes*	34 Pl:n palkkamenot 34 Ht:s löner *Salaries of 34. main accounts*	Menot yhteensä Summa utgifter *Total expenditure*	Tulo- ja menoarvion pääluokka (Pl) Budgetens huvudtitel (Ht) *Main account of the budget (Ma)*
	1 000 mk					
Hallintomenot — Förvaltningsutgifter — *General administration*	5 568	164	52	268	6 052	33.60.01—70, 33.62.01—29, 33.69.27, 33.85.02, 33.85.04
Valtion sairaalatoiminta — Statens sjukhusverksamhet — *State hospitals*	44 018	—	1 913	142	46 073	33.64.01—74, 33.85.02, 33.85.04
Sairaanhoitohenkilöstön koulutus — Utbildning av sjukvårdspersonal — *Training of nursing personnel*	10 159	—	524	—	10 683	33.64.01—29 (Kätilöopiston koulutusmenot — Utbildningsutgifterna för Barnmorskeinstitutet *Training costs of Midwife Institute)* 33.85.02, 33.85.04
Kansanterveyslaboratorio ja Säteilyfysiikan laitos — Folkhälsolaboratoriet och Radiofysikaliska institutet — *Public Health Laboratories and Institute of Radiation Physics*	8 249	7	144	104	8 504	33.65.01—70, 33.66.01—70, 33.67.01—70, 33.85.02, 33.85.04
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen terveydenhoitoon ja avosairaanhoitoon — Lagstadgade statsbidrag åt den kommunala hälsovården och den öppna sjukvården — *Statutory state subsidies for communal health services and open care*	51 124	—	—	—	51 124	33.74.30—38
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen ja yksityiseen sairaalatoimintaan — Lagstadgade statsbidrag åt den kommunala och privata sjukhusverksamheten — *Statutory state subsidies for communal and private hospitals*	492 140	—	—	—	492 140	33.76.30, 33.76.33, 33.77.30, 33.77.34, 33.78.30, 33.80.51, 33.80.54
Muut lääkintölaitoksen menot — Medicinalväsendets övriga utgifter — *Other expenditure for health services*	5 316	—	—	—	5 316	33.69.21, 33.69.28, 33.70.21, 33.70.50—51, 33.76.31—32, 33.80.50, 33.85.09—10, 33.85.21, 33.85.23, 33.85.25—27, 33.85.50—51
Yhteensä — Summa — *Total*	**616 574**	**171**	**2 633**	**514**	**619 892**	
Valtionavut kunnallisten sairaalain rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjauksiin — Statsbidrag för uppförande, utvidgande och reparation av kommunala sjukhus — *State subsidies for construction, extension and repairs of communal hospitals*	42 693	—	—	—	42 693	33.76.34—36, 33.77.31—33, 33.77.35, 33.78.31—32, 33.80.52, 33.80.55
Uudisrakennukset ja perushankinnat — Nybyggen och grundanskaffningar — *New buildings and basic deliveries*	63 684	—	—	—	63 684	33.72.70, 33.72.74,
Menot yhteensä — Utgifterna sammanlagt — *Expenditure total*	**722 951**	**171**	**2 633**	**514**	**726 269**	
1968	661 555	231	2 482	455	664 723	
1967	547 537	292	1 745	6 511	556 085	
1966	454 114	309	2 282	6 594	463 299	
1965	398 719	288	1 737	5 683	406 427	
1964	342 243	113	1 734	5 340	349 430	

10.1.1 Valtion osuus lääkintölaitoksen menoista vuonna 1970
Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1970
State contribution to the expenditure of the health services in 1970

	Varsinaiset menot Egentliga utgifter *Expenditure proper*	Matkakustannukset Resekostnader *Travelling expenses*	Viransijaisten palkkiot Vikarie-arvoden *Rewards of substitutes*	34 Pl:n palkkamenot 34 Ht:s löner *Salaries of 34. main accounts*	Menot yhteensä Summa utgifter *Total expenditure*	Tulo- ja menoarvion momentti Budgetens moment *Moment of the budget*
	1 000 mk					
Hallintomenot — Förvaltningsutgifter — *General administration*	6 057	176	46	415	6 694	33.60.01—70, 33.62.01—29, 33.69.27, 33.85.02, 33.85.04
Valtion sairaalatoiminta — Statens sjukhusverksamhet — *State hospitals*	45 915	—	1 515	—	47 430	33.64.01—74, 33.85.02, 33.85.04
Sairaanhoitohenkilöstön koulutus — Utbildning av sjukvårdspersonal — *Training of nursing personnel*	10 933	—	606	—	11 539	33.64.01—29 (Kätilöopiston koulutusmenot — Utbildningsutgifterna för Barnmorskeinstitutet *Training costs of Midwife Institute)* 33.85.02, 33.85.04
Kansanterveyslaboratorio ja Säteilyfysiikan laitos — Folkhälsolaboratoriet och Radiofysikaliska institutet — *Public Health Laboratories and Institute of Radiation Physics*	8 615	—	315	—	8 930	33.65.01—70, 33.66.01—29, 33.67.01—29, 33.85.02, 33.85.04
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen terveydenhoitoon ja avosairaanhoitoon — Lagstadgade statsbidrag åt den kommunala hälsovården och den öppna sjukvården — *Statutory state subsidies for communal health services and open care*	58 412	—	—	—	58 412	33.74.30—38
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen ja yksityiseen sairaalatoimintaan — Lagstadgade statsbidrag åt den kommunala och privata sjukhusverksamheten — *Statutory state subsidies for communal and private hospitals*	515 236	—	—	—	515 236	33.76.30, 33.76.33, 33.77.30, 33.77.34, 33.78.30, 33.80.51, 33.80.54
Muut lääkintölaitoksen menot — Medicinalväsendets övriga utgifter — *Other expenditure for health services*	11 127	—	—	—	11 127	33.69.21—22, 33.69.28, 33.69.50—51, 33.69.83, 33.70.51, 33.76.31—32, 33.80.50, 33.85.09—10, 33.85.21, 33.85.23, 33.85.25—27, 33.85.50—51, 53
Yhteensä — Summa — *Total*	**656 295**	**176**	**2 482**	**415**	**659 368**	
Valtionavut kunnallisten sairaalain rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjauksiin — Statsbidrag för uppförande, utvidgande och reparation av kommunala sjukhus — *State subsidies for construction, extension and repairs of communal hospitals*	57 917	—	—	—	57 917	33.76.34—36, 33.77.31—33, 33.77.35, 33.78.31—32, 33.80.55
Uudisrakennukset ja perushankinnat — Nybyggen och grundanskaffningar — *New buildings and basic deliveries*	66 168	—	—	—	66 168	33.72.70, 33.72.74,
Menot yhteensä — Utgifterna sammanlagt — *Expenditure total*	**780 380**	**176**	**2 482**	**415**	**783 453**	
1969	722 951	171	2 633	514	726 269	
1968	661 555	231	2 482	455	664 723	
1967	547 537	292	1 745	6 511	556 085	
1966	454 114	309	2 282	6 594	463 299	
1965	398 719	288	1 737	5 683	406 427	

10.2.1 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1969
Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1969
Running costs of general hospitals of central hospital districts by hospital region in 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1] Per invånare [1] *Per inhabitant* [1]	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäiviä asukasta kohti [1] Vårddagar per invånare [1] *Patient days per inhabitant* [1]	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index *Costs per inhabitant as index* Koko maa Hela landet = 100 *Whole country*
1969					
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue—Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*					
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lappi*	21 595 155	164.40	231 670	1.8	100
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi — *Central hospital district of Kemi*	8 847 323	100.40	106 952	1.2	67
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Oulu*	49 657 866	189.51	469 343	1.8	100
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu — *Central hospital district of Kainuu*	9 775 271	91.31	118 945	1.1	61
Yhteensä — Summa — *Total*	**89 875 615**	**152.70**	**926 910**	**1.6**	**89**
1968	76 641 914	129.57	843 898	1.4	83
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*					
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*	8 573 839	72.41	132 603	1.1	61
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Vaasa*	22 555 750	136.43	252 076	1.5	83
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Seinäjoki*	19 757 524	96.83	250 847	1.2	67
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Suomi*	32 155 309	129.78	439 783	1.8	100
Yhteensä — Summa — *Total*	**83 042 422**	**112.90**	**1 075 309**	**1.5**	**83**
1968	73 237 186	99.22	1 055 867	1.4	83
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*					
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kuopio*	35 269 638	133.46	542 844	2.1	117
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*	21 735 422	110.93	286 581	1.5	83
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Savonlinna*	9 465 177	114.80	124 815	1.5	83
Mikkelin keskussairaalapiiri — St. Michels centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Mikkeli*	18 088 567	153.04	243 690	2.1	117
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra-Saimens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*	21 475 522	158.98	250 211	1.9	106
Yhteensä — Summa — *Total*	**106 034 326**	**133.22**	**1 448 141**	**1.8**	**100**
1968	94 323 468	117.70	1 391 017	1.7	100

10.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1969

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1] Per invånare [1] *Per inhabitant* [1]	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäivät asukasta kohti [1] Vårddagar per invånare [1] *Patient days per inhabitant* [1]	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index *Costs per inhabitant as index* Koko maa Hela landet = 100 *Whole country*
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*					
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Tampere*	59 945 137	151.24	787 522	2.0	111
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Satakunta*	21 063 192	89.54	274 668	1.2	67
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Turku*	64 707 369	157.02	755 761	1.8	100
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Ahvenanmaa*	4 802 139	222.53	36 796	1.7	94
Yhteensä — Summa — *Total*	**150 517 837**	**141.29**	**1 854 747**	**1.7**	**94**
1968	130 075 541	122.51	1 734 701	1.6	94
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*					
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lahti*	28 108 532	148.33	432 586	2.3	128
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Hämeenlinna*	12 266 439	87.96	167 699	1.2	67
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kotka*	28 771 655	146.82	344 148	1.8	100
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Helsinki*	276 648 204	279.31	2 353 686	2.4	133
Yhteensä — Summa — *Total*	**345 794 830**	**228.19**	**3 298 119**	**2.2**	**122**
1968	301 495 249	201.57	3 067 533	2.1	124
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**775 265 030**	**164.92**	**8 603 226**	**1.9**	**100**
1968	675 773 358	146.07	8 093 016	1.7	100
1967	554 847 629	120.47	8 079 875	1.7	100
1966	467 671 135	102.09	7 640 482	1.7	100
1965	401 240 099	87.92	7 606 986	1.7	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969, Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969, Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969, Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.1 Keskussairaalapiirien yleissairaaloiden käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1970
Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1970
Running costs of general hospitals of central hospital districts by hospital region in 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1] [2] Per invånare [1] [2] *Per inhabitant* [1] [2]	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäiviä asukasta kohti [1] [2] Vårddagar per invånare [1] [2] *Patient days per inhabitant* [1] [2]	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index *Costs per inhabitant as index* Koko maa Hela landet = 100 *Whole country*
1970					
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue—Norra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Northern Finland*					
Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lappi*	23 128 150	199.27	231 147	2.0	105
Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi — *Central hospital district of Kemi*	10 367 988	127.87	118 857	1.5	79
Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Oulu*	54 034 793	215.06	475 150	1.9	100
Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu — *Central hospital district of Kainuu*	14 847 585	147.15	158 646	1.6	84
Yhteensä — Summa — *Total*	**102 378 516**	**186.38**	**983 800**	**1.8**	**95**
1969	89 875 615	152.70	926 910	1.6	89
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Western Finland*					
Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Pohjanmaa*	16 071 789	142.23	193 019	1.7	89
Vaasan keskussairaalapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Vaasa*	24 651 743	153.82	260 024	1.6	84
Seinäjoen keskussairaalapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Seinäjoki*	22 109 062	112.14	264 399	1.3	68
Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Keski-Suomi*	35 440 433	148.92	448 878	1.9	100
Yhteensä — Summa — *Total*	**98 273 027**	**138.73**	**1 166 320**	**1.6**	**84**
1969	83 042 422	112.90	1 075 309	1.5	83
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Eastern Finland*					
Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kuopio*	38 212 507	149.55	544 093	2.1	111
Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Pohjois-Karjala*	24 265 248	128.52	289 352	1.5	79
Savonlinnan keskussairaalapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Savonlinna*	10 266 483	128.00	124 554	1.6	84
Mikkelin keskussairaalapiiri — S:t Michels centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Mikkeli*	19 635 845	170.01	247 509	2.1	111
Etelä-Saimaan keskussairaalapiiri — Södra Saimens centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Etelä-Saimaa*	23 514 304	176.43	254 461	1.9	100
Yhteensä — Summa — *Total*	**115 894 387**	**149.87**	**1 459 969**	**1.9**	**100**
1969	106 034 326	133.22	1 448 141	1.8	100

10.2.1 Jatk. — Forts. — *Cont.* 1970

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt *Hospital region and central hospital district*	Menot Kostnader *Costs*	Asukasta kohti [1] [2] Per invånare [1] [2] *Per inhabitant* [1] [2]	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäiviä asukasta kohti [1] [2] Vårddagar per invånare [1] [2] *Patient days per inhabitant* [1] [2]	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index *Costs per inhabitant as index*
	mk				Koko maa Hela landet = 100 *Whole country*
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of South-Western Finland*					
Tampereen keskussairaalapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Tampere*	68 811 296	174.41	841 571	2.1	111
Satakunnan keskussairaalapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Satakunta*	24 831 059	105.82	297 634	1.3	68
Turun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Turku*	72 818 288	179.72	777 612	1.9	100
Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Ahvenanmaa*	5 407 795	261.68	33 712	1.6	84
Yhteensä — Summa — *Total*	**171 868 438**	**162.90**	**1 950 529**	**1.8**	**95**
1969	150 517 837	141.29	1 854 747	1.7	94
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — *Hospital region of Southern Finland*					
Lahden keskussairaalapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Lahti*	32 232 597	169.27	442 175	2.3	121
Hämeenlinnan keskussairaalapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Hämeenlinna*	16 609 935	119.05	187 546	1.3	68
Kotkan keskussairaalapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt — *Central hospital district of Kotka*	32 306 760	166.90	365 466	1.9	100
Helsingin yliopistollinen keskussairaalapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt — *University central hospital district of Helsinki*	299 950 773	303.35	2 384 597	2.4	126
Yhteensä — Summa — *Total*	**381 100 065**	**252.00**	**3 379 784**	**2.2**	**116**
1969	345 794 830	228.19	3 298 119	2.2	122
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**869 514 433**	**189.09**	**8 940 402**	**1.9**	**100**
1969	775 265 030	167.67	8 603 226	1.9	100
1968	675 773 358	146.07	8 093 016	1.7	100
1967	554 847 629	120.47	8 079 875	1.7	100
1966	467 671 135	102.09	7 640 482	1.7	100
1965	401 240 099	87.92	7 606 986	1.7	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

[2]) Vuoden 1970 väkiluku ei ole keskiväkiluku vaan väkiluku 31. 12. 1970. — Folkmängden är inte medelfolkmängden utan folkmängden den 31. 12. 1970. — *Population for 1970 is not mean population but population on 31. 12. 1970.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970, Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970, Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970, Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.2 Sairaalatoiminta ja sen käyttömenot vuonna 1969
Sjukhusverksamheten och dess driftskostnader år 1969
Facilities, services and running costs of hospitals in 1969

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Sairaalat Sjukhus 31. 12. *Hospitals*	I Varsinainen sairaalatoiminta — Egentlig sjukhusverksamhet — *Inpatient care* Sairaansijat Vårdplatser 31. 12. *Beds*	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	% [1] + –	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid *Average stay per patient*	Kuormitus Belastning % *Occupancy*	Henkilöstö [2] Personal [2]) 31. 12. *Personnel* [2])	% [1] + –	Henkilöstöä/100 ss. Personalen/100 vårdpl. 31. 12. *Personnel/100 beds*	Lämmitettävät tilat m³/ss. Uppvärmbara byggnader, m³/vårdpl. 31. 12. *Heated buildings, m³/bed*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1969										
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*										
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*										
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	2	4 153	1 398 334	9.7	12.9	92	8 196	6.4	197	333
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Other central hospitals*	17	6 271	2 081 649	14.3	10.2	97	9 404	12.5	150	300
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	23	2 832	889 942	7.2	10.4	89	3 341	9.4	118	296
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*										
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	35	1 791	552 885	1.1	12.4	89	1 878	4.0	109	192
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	41	4 910	1 644 635	4.8	21.3	92	5 383	3.0	113	187
Maalaiskuntien— Landskommunernas — *Of rural communes*	99	3 163	1 061 201	4.9	12.4	92	2 938	8.7	95	196
Yksityiset — Privata — *Private*	23	1 948	604 871	—8.1	17.6	87	2 319	—3.0	104	239
Valtion — Statens — *State*	3	998	369 709	—2.8	9.5	96	1 653	12.3	166	266
Yhteensä — Summa — *Total*	**243**	**26 066**	**8 603 226**	**6.3**	**12.7**	**93**	**35 112**	**7.3**	**135**	**260**
1968	244	24 949	8 093 016	0.2	12.8	90	32 712	9.9	132	242
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*										
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*										
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	20	10 391	3 799 963	—0.3	109	93	6 687	—0.1	64	176
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	48	8 794	3 070 163	1.6	674	97	3 486	3.4	40	121
Valtion — Statens — *State*	2	590	207 755	0.5	2 802	96	421	—0.7	71	222
Yhteensä — Summa — *Total*	**70**	**19 775**	**7 077 881**	**0.5**	**184**	**95**	**10 594**	**1.4**	**54**	**153**
1968	68	19 448	7 039 772	1.8	200	95	10 443	9.1	53	152
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central tuberculosis sanatoria*	**17**	**4 582**	**1 260 471**	**—3.5**	**58**	**74**	**3 072**	**5.7**	**67**	**220**
1968	16	4 664	1 305 599	0.2	71	74	2 896	11.8	62	215
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**330**	**50 423**	**16 941 578**	**3.1**	·	**92**	**48 778**	**5.9**	**97**	**213**
1968	328	49 101	16 438 387	0.9	—	90	46 051	9.8	94	203

[1]) Muutos edellisestä vuodesta. Luvut ovat + - merkkisiä ellei toisin mainita. — Förändring från föregående år. Talen är positiva där icke annat
[2]) Lukuihin sisältyy myös yleissairaaloiden poliklinikan henkilöstö. — Innefattar även personalen vid de allmänna sjukhusens polikliniker. —
[3]) Vain vuodepotilaiden maksut. — Endast avgifter för bäddpatienter. — *Inpatient fees only.*
[4]) Sisältää myös muut varsinaiset poliklinikkatulot. — Innefattar även övriga poliklinikinkomster. — *Includes miscellaneous current returns of out-*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970

10.2.2 1969

Kustannukset Kostnader *Costs* mk				Rahoitus Finansiering *Financing* %			II Poliklinikkatoiminta — Poliklinisk verksamhet *Outpatient care*						III	IV	
Yhteensä 1 000:na Summa i 1 000-tal *Total in 1 000*	+ % [1] + —	Hoitopäivää kohti Per vårddag *Per patient day*	+ % [1] + —	Potilasmaksut [2] Patientavgifter [2] *Patient fees* [2]	Valtion osuus Statens andel *Share of State*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	Käyntejä 1 000:na Besök i 1 000-tal *Visits in 1 000*	Yhteensä 1 000:na Summa i 1 000-tal *Total in 1 000*	Käyntiä kohti Per besök *Per visit*	Potilasmaksut [4] Patientavgifter [4] *Patient fees* [4]	Valtion osuus Statens andel *Share of State*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	Muu toiminta 1 000 mk:na Annan verksamhet i 1 000 mk *Trading activities in 1 000 mk*	Kaikki kustannukset 1 000 mk:na Alla kostnader i 1 000 mk *All costs in 1 000 mk* (11 + 19 + 24)	+ % [1] + —
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
167 420	14.6	119.73	4.4	7.3	58.6	34.1	781	19 163	24.53	21.8	56.7	21.5	7 249	193 832	14.2
179 090	21.0	86.03	5.9	8.7	50.4	40.9	791	24 948	31.55	17.2	49.2	33.6	11 036	215 074	20.1
70 540	16.2	79.26	8.5	8.5	42.2	49.3	306	6 882	22.49	47.5	26.8	25.7	3 878	81 300	17.0
40 273	11.7	73.09	10.5	8.2	33.6	58.2	167	1 671	10.00	83.2	0.5	16.3	2 323	44 267	11.1
122 960	14.3	74.30	9.2	8.7	26.7	64.6	426	12 391	29.06	17.5	—	82.5	3 933	139 284	12.9
59 154	17.5	54.21	11.4	11.1	44.1	44.8	364	3 260	8.97	100.0	—	—	2 359	64 773	17.3
33 515	2.8	60.69	3.2	31.5	30.6	37.9	108	2 190	20.30	97.1	2.9	—	4 877	40 582	5.5
45 168	7.9	122.17	7.3	6.4	86.1	7.5	166	3 640	21.93	23.1	62.6	14.3	1 712	50 520	6.9
718 120	**15.2**	**83.49**	**8.3**	**9.7**	**47.3**	**43.0**	**3 109**	**74 145**	**23.85**	**29.0**	**36.9**	**34.1**	**37 367**	**829 632**	**14.8**
623 279	22.6	77.11	22.5	10.5	47.1	42.4	2 691	64 916	24.12	28.3	36.0	35.7	34 404	722 599	21.7
136 926	9.0	36.03	9.0	16.9	51.1	32.0	175	7 102	40.50	5.3	48.4	46.3	10 466	154 494	9.8
73 246	10.7	23.86	9.0	25.2	49.3	25.5	2	7	4.50	100.0	—	—	5 045	78 298	10.4
8 511	9.6	40.97	9.1	0.3	99.7	—	—	—	—	—	—	—	401	8 912	9.1
218 683	**9.6**	**30.90**	**9.0**	**19.0**	**52.4**	**28.6**	**177**	**7 109**	**40.18**	**5.4**	**48.4**	**46.2**	**15 912**	**241 704**	**10.0**
199 563	21.4	28.42	19.6	17.0	50.4	32.6	147	5 817	39.70	3.5	46.4	50.1	14 418	219 798	20.3
67 424	**9.5**	**53.45**	**13.3**	**2.4**	**49.0**	**48.6**	**488**	**14 786**	**30.32**	**6.4**	**47.8**	**45.8**	**4 567**	**86 777**	**8.4**
61 586	19.5	47.16	19.3	2.4	51.6	46.0	430	14 008	32.55	3.2	48.6	48.2	4 432	80 026	18.3
1 004 227	**13.5**	**59.28**	**10.2**	**11.3**	**48.5**	**40.2**	**3 774**	**96 040**	**25.45**	**23.8**	**39.4**	**36.8**	**57 846**	**1 158 113**	**13.5**
884 428	22.1	53.80	21.0	11.4	48.2	40.4	3 268	84 741	25.93	22.4	38.8	38.8	53 254	1 022 423	21.1

anges. — *Change from preceding year, per cent. Changes are increases unless otherwise stated.*
Includes personnel of outpatient departments at general hospitals.

patient departments.
(39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.2 Sairaalatoiminta ja sen käyttömenot vuonna 1970
Sjukhusverksamheten och dess driftskostnader år 1970
Facilities, services and running costs of hospitals in 1970

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Sairaalat Sjukhus 31. 12. *Hospitals*	I Varsinainen sairaalatoiminta — Egentlig sjukhusverksamhet — *Inpatient care*								
		Sairaansijat Vårdplatser 31. 12. *Beds*	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	+ — % [1]	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid *Average stay per patient*	Kuormitus Belastning % *Occupancy*	Henkilöstö [2] Personal [2] 31. 12. *Personnel* [2]	+ — % [1]	Henkilöstöä/100 ss. Personalen/100 vårdpl. 31. 12. *Personnel/100 beds*	Lämmitettävät tilat m³/ss. Uppvärmbara byggnader, m³/vårdpl. 31. 12. *Heated buildings, m³/bed*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1970										
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*										
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*										
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	2	4 246	1 423 438	1.8	12.5	92	8 549	4.3	201	334
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Other central hospitals*	17	6 407	2 235 941	7.4	9.8	97	9 917	5.5	155	303
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	23	3 109	962 830	8.2	10.1	90	3 783	13.2	122	295
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*										
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	35	1 935	600 467	8.6	13.5	88	2 064	9.9	110	202
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	38	5 072	1 699 158	3.3	21.5	92	5 685	5.6	115	187
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	99	3 191	1 092 708	3.0	12.8	95	3 007	2.3	97	200
Yksityiset — Privata — *Private*	22	1 839	571 739	—5.5	19.6	87	2 185	—5.8	102	219
Valtion — Statens — *State*	2	998	354 121	—4.2	9.4	97	1 651	—0.1	165	266
Yhteensä — Summa — *Total*	**238**	**26 797**	**8 940 402**	**3.9**	**12.6**	**93**	**36 841**	**4.9**	**137**	**258**
1969	243	26 066	8 603 226	6.3	12.7	93	35 112	7.3	135	260
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*										
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*										
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	20	10 516	3 743 524	—1.5	102	91	6 904	3.2	66	175
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	49	8 717	3 123 657	1.7	697	98	3 524	1.1	40	124
Valtion — Statens — *State*	2	590	211 785	1.9	1 583	98	459	9.0	78	231
Yhteensä — Summa — *Total*	**71**	**19 823**	**7 078 966**	**0.0**	**175**	**94**	**10 887**	**2.8**	**55**	**154**
1969	70	19 775	7 077 881	0.5	184	95	10 594	1.4	54	153
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central tuberculosis sanatoria*	**17**	**4 265**	**1 192 615**	**—5.4**	**46**	**76**	**3 179**	**3.5**	**75**	**241**
1969	17	4 582	1 260 471	—3.5	58	74	3 072	6.1	67	220
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**326**	**50 885**	**17 211 983**	**1.6**	·	**92**	**50 907**	**4.4**	**100**	**216**
1969	330	50 423	16 941 578	3.1	—	92	48 778	5.9	97	213

[1]) Muutos edellisestä vuodesta. Luvut ovat + - merkkisiä ellei toisin mainita. — Förändring från föregående år. Talen är positiva där icke annat
[2]) Lukuihin sisältyy myös yleissairaaloiden poliklinikan henkilöstö. — Innefattar även personalen vid de allmänna sjukhusens polikliniker. —
[3]) Vain vuodepotilaiden maksut. — Endast avgifter för bäddpatienter. — *Inpatient fees only.*
[4]) Sisältää myös muut varsinaiset poliklinikkatulot. — Innefattar även övriga poliklinikinkomster. — *Includes miscellaneous current returns of out-*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971

10.2.2 1970

Kustannukset Kostnader *Costs* mk				Rahoitus Finansiering *Financing* %			II Poliklinikkatoiminta — Poliklinisk verksamhet *Outpatient care*						III	IV	
								Kustannukset Kostnader *Costs* mk		Rahoitus Finansiering *Financing* %					
Yhteensä 1 000:na Summa i 1 000-tal *Total in 1 000*	+ % [1] —	Hoitopäiviä kohti Per vårddag *Per patient day*	+ % [1] —	Potilasmaksut [3] Patientavgifter [3] *Patient fees* [3]	Valtion osuus Statens andel *Share of State*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	Käyntejä 1 000:na Besök i 1 000-tal *Visits in 1 000*	Yhteensä 1 000:na Summa i 1 000-tal *Total in 1 000*	Käyntiä kohti Per besök *Per visit*	Potilasmaksut [4] Patientavgifter [4] *Patient fees* [4]	Valtion osuus Statens andel *Share of State*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	Muu toiminta 1 000 mk:na Annan verksamhet i 1 000 mk *Trading activities in 1 000 mk*	Kaikki kustannukset 1 000 mk:na Alla kostnader i 1 000 mk *All costs in 1 000 mk* (11 + 19 + 24)	+ % [1] —
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
187 016	11.7	131.38	9.7	8.0	58.8	33.2	823	21 425	26.04	24.5	57.4	18.1	7 870	216 311	11.6
210 024	17.3	93.93	9.2	9.8	50.3	39.9	908	31 819	35.04	18.7	49.2	32.1	12 406	254 249	18.2
82 938	17.6	86.14	8.7	9.2	42.0	48.8	347	8 792	25.33	45.4	28.7	25.9	4 425	96 155	18.3
46 838	16.3	78.04	6.8	8.7	34.6	56.7	164	1 735	10.58	100.0	—	—	2 366	50 939	15.1
137 028	11.4	80.06	7.8	8.9	26.1	65.0	442	13 441	30.41	19.2	—	80.8	4 403	154 872	11.2
64 984	9.9	57.96	6.9	11.3	43.9	44.8	360	3 838	10.65	100.0	—	—	2 528	71 350	10.2
32 231	—3.8	62.90	3.6	27.9	34.6	37.5	62	1 054	16.99	100.0	—	—	5 115	38 400	—5.4
47 419	5.0	133.91	9.6	7.1	85.5	7.4	176	3 927	22.35	26.9	55.7	17.4	1 663	53 009	4.9
808 478	**12.6**	**90.43**	**8.3**	**10.0**	**47.3**	**42.7**	**3 282**	**86 031**	**26.21**	**29.6**	**38.0**	**32.4**	**40 776**	**935 285**	**12.7**
718 120	15.2	83.49	8.3	9.7	47.3	43.0	3 109	74 145	23.85	29.0	36.9	34.1	37 367	829 632	14.8
149 970	9.5	40.06	11.2	15.2	47.9	36.9	211	8 639	40.91	5.6	46.1	48.3	10 249	168 858	9.3
80 040	9.3	25.62	7.4	23.5	49.1	27.4	1	10	7.79	100.0	—	—	5 218	85 268	8.9
9 769	14.8	46.13	12.6	0.5	99.5	—	—	—	—	—	—	—	489	10 258	15.1
239 779	**9.6**	**33.87**	**9.6**	**17.4**	**50.4**	**32.2**	**212**	**8 649**	**40.70**	**5.7**	**46.0**	**48.3**	**15 956**	**264 384**	**9.4**
218 683	9.6	30.90	9.0	19.0	52.4	28.6	177	7 109	40.18	5.4	48.4	46.2	15 912	241 704	10.0
73 611	**9.2**	**61.72**	**15.5**	**3.4**	**46.9**	**49.7**	**433**	**17 287**	**39.92**	**4.5**	**48.2**	**47.3**	**5 035**	**95 933**	**10.6**
67 424	9.5	53.45	13.3	2.4	49.0	48.6	488	14 786	30.32	6.4	47.8	45.8	4 567	86 777	8.4
1 121 868	**11.7**	**65.18**	**10.0**	**11.2**	**47.9**	**40.9**	**3 927**	**111 967**	**28.51**	**23.9**	**40.2**	**35.9**	**61 767**	**1 295 602**	**11.9**
1 004 227	13.5	59.28	10.2	11.3	48.5	40.2	3 774	96 040	25.45	23.8	39.4	36.8	57 846	1 158 113	13.5

anges. — *Change from preceding year, per cent. Changes are increases unless otherwise stated.*
Includes personnel of outpatient departments at general hospitals.

patient departments.

(39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.3 Sairaaloiden käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyypeittäin vuonna 1969
Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhustyp år 1969
Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1969

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Käyttötalouden nettokustannukset hoitopäivää kohti, mk Nettokostnader inom driftsekonomin/vårddag, mk *Net running costs per patient day, mk*	Käyttömenot — Driftskostnader — *Running costs* Hoitopäivää kohti, mk — Per vårddag, mk — *Per patient day, mk*					
		Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader *Administrative costs*	Palkkaukset ja sosiaaliturvamenot Avlöningar och socialskyddsavgifter *Salaries and wages and social security payments*	Ruokatalous Mathushållning *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande *Maintenance and replacement*
1969							
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	117.61	0.29	89.22	5.24	17.65	2.89	5.96
Muut keskussairaalat — Övriga centralsjukhus — *Other central hospitals*	84.81	0.31	65.17	4.16	11.12	2.64	3.22
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	76.43	0.35	57.73	3.88	9.93	3.11	2.09
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*							
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	72.76	0.63	56.72	4.30	7.64	2.43	3.17
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	80.06	0.48	63.18	4.07	6.98	1.89	3.61
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	48.98	0.12	37.41	3.68	5.67	2.22	2.20
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals in Northern Finland*	77.12	0.28	58.97	5.28	8.66	4.93	3.44
Yksityiset — Privata — *Private*	60.95	0.24	46.90	5.28	6.73	1.85	4.62
Valtion — Statens — *State*	119.78	—	66.74	4.24	26.83	2.38	1.10
Yhteensä — Summa — *Total*	**83.49**	**0.32**	**63.11**	**4.37**	**10.80**	**2.51**	**3.55**
1968	77.04	0.32	58.19	4.35	9.93	2.57	3.79
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	36.23	0.22	28.59	3.03	2.63	1.16	1.51
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	23.64	0.18	17.55	2.53	1.67	1.03	0.95
Valtion — Statens — *State*	40.88	—	33.26	2.60	1.48	2.37	2.09
Yhteensä — Summa — *Total*	**30.90**	**0.19**	**23.94**	**2.80**	**2.18**	**1.14**	**1.29**
1968	29.38	0.18	21.54	2.76	1.99	1.11	1.30
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria* ..	**52.91**	**0.38**	**36.59**	**4.13**	**8.57**	**2.04**	**3.22**
1968	46.83	0.35	31.81	3.90	7.14	1.97	3.31
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**59.26**	**0.27**	**44.77**	**3.70**	**7.03**	**1.90**	**2.58**
1968	54.58	0.26	40.34	3.63	6.30	1.90	2.68
1967	45.76	0.23	33.08	3.19	4.95	1.60	2.44
1966	38.60	0.23	28.47	3.14	4.22	1.55	2.67
1965	34.48	0.18	25.87	2.97	3.69	1.53	2.02
1964	31.09	0.15	22.86	2.72	3.09	1.48	1.85

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970

10.2.3 1969

Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous costs*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot ja muu toiminta Finansieringsutgifter och övrig verksamhet *Financing costs and trading activity*	Yhteensä Summa *Total*	Kaikki menot yhteensä, mk Samtliga kostnader sammanlagt, mk *All costs total, mk*	Vastaavat tulot — Respektiva inkomster — *Respective returns* Hoitopäivää kohti, mk — Per vårddag, mk — *Per patient day, mk* Luontoisetujen vastikkeet Vederlag för naturaförmåner *Payments for natural benefits*	Sekalaiset tulot Diverse inkomster *Miscellaneous returns*	Rahoitustulot ja muu toiminta Finansieringsinkomster och övrig verksamhet *Financing returns and trading activity returns*	Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion maksuosuudet Statens betalningsandelar *State contribution*	Kuntien maksuosuudet Kommunernas betalningsandelar *Contribution of communes*
1.04	1.81	0.78	0.03	124.91	174 668 761	2.39	2.36	0.43	8.79	70.15	40.79
2.11	1.34	1.15	0.14	91.36	190 189 123	2.82	2.11	0.37	7.52	43.34	35.20
1.87	1.32	0.72	2.85	83.85	74 620 603	2.38	1.34	0.64	6.96	33.43	39.10
1.49	1.15	0.90	2.24	80.67	44 266 979	1.77	1.09	1.56	8.64	24.59	43.02
2.59	1.36	0.38	0.02	84.56	139 284 365	1.44	1.03	—	7.83	19.84	54.42
1.01	0.79	1.01	0.30	54.41	49 512 014	1.57	0.53	—	9.02	18.44	24.85
0.78	1.72	0.20	0.01	84.27	15 261 014	2.21	0.90	—	10.03	49.47	21.66
1.06	1.07	0.41	2.51	70.67	40 582 194	1.79	1.87	3.23	22.09	18.67	23.02
1.28	1.01	23.22	—	126.80	46 879 977	1.55	3.08	—	7.79	105.18	9.20
1.70	**1.32**	**1.74**	**0.71**	**90.13**	**775 265 030**	**2.11**	**1.65**	**0.58**	**9.21**	**39.46**	**37.12**
1.60	1.21	0.85	0.81	83.62	675 773 358	2.22	1.59	0.45	9.07	36.33	33.96
0.67	0.59	0.17	0.26	38.83	147 543 479	1.16	1.01	0.58	6.13	18.43	11.52
0.78	0.30	0.13	0.38	25.50	78 298 423	0.89	0.56	0.19	6.01	11.77	6.08
0.14	0.92	0.04	—	42.90	8 911 651	1.48	0.45	—	0.13	40.84	—
0.70	**0.48**	**0.15**	**0.30**	**33.17**	**234 753 553**	**1.05**	**0.80**	**0.40**	**5.90**	**16.20**	**8.82**
0.63	0.52	0.14	0.29	30.46	213 980 234	1.06	0.75	0.23	4.82	14.32	9.28
0.90	**0.95**	**0.31**	**0.18**	**57.27**	**72 258 169**	**1.92**	**1.18**	**0.51**	**1.49**	**26.19**	**25.98**
0.81	0.81	0.28	0.17	50.55	66 018 881	1.89	1.04	0.46	1.13	24.32	21.71
1.22	**0.94**	**0.97**	**0.50**	**63.88**	**1 082 276 752**	**1.65**	**1.26**	**0.50**	**7.25**	**28.75**	**25.98**
1.12	0.88	0.50	0.53	58.14	955 772 473	1.70	1.18	0.36	6.61	25.91	22.38
0.90	0.74	0.90	0.57	48.51	790 675 037	1.52	1.08	0.39	5.37	20.84	19.19
0.76	0.66	0.56	0.37	42.63	673 928 777	1.27	1.01	0.39	5.40	18.29	16.27
0.66	0.72	0.38	0.46	38.48	594 458 292	1.27	0.89	0.42	5.26	16.35	14.29
0.56	0.57	0.32	0.33	33.93	512 908 827	1.24	0.65	0.36	4.94	14.71	12.03

(39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.3 Sairaaloiden käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyypeittäin vuonna 1970
Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhustyp år 1970
Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1970

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Käyttötalouden nettokustannukset hoitopäivää kohti, mk Nettokostnader inom driftsekonomin/vårddag, mk *Net running costs per patient day, mk*	Käyttömenot — Driftskostnader — *Running costs* Hoitopäivää kohti, mk — Per vårddag, mk — *Per patient day, mk*					
		Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader *Administrative costs*	Palkkaukset ja sosiaaliturvamenot Avlöningar och socialskydds-avgifter *Salaries and wages and social security payments*	Ruokatalous Mathushållning *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande *Maintenance and replacement*
1970							
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	129.36	0.26	97.23	5.87	19.63	2.97	7.11
Muut keskussairaalat — Övriga centralsjukhus — *Other central hospitals*	92.52	0.31	70.16	4.26	12.80	2.99	3.37
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	82.80	0.38	62.29	4.17	10.41	3.32	2.35
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*							
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	76.45	0.57	59.61	4.37	8.58	2.51	3.35
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	85.55	0.58	66.16	4.16	7.73	1.93	4.93
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	52.85	0.13	40.39	3.84	6.13	2.29	2.27
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals in Northern Finland*	80.74	0.25	63.34	5.18	8.86	4.94	3.86
Yksityiset — Privata — *Private*	63.21	0.59	49.55	5.04	6.31	1.84	4.50
Valtion — Statens — *State*	131.37	- -	74.46	3.38	27.84	2.60	1.82
Yhteensä — Summa — *Total*	**90.21**	**0.37**	**67.75**	**4.50**	**11.80**	**2.66**	**4.07**
1969	83.49	0.32	63.11	4.37	10.80	2.51	3.55
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	40.05	0.24	31.60	3.16	2.69	1.22	1.70
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	25.37	0.20	18.88	2.68	1.72	1.09	0.97
Valtion — Statens — *State*	46.03	—	37.01	2.71	1.74	2.54	3.14
Yhteensä — Summa — *Total*	**33.75**	**0.21**	**26.15**	**2.93**	**2.23**	**1.20**	**1.42**
1969	30.90	0.19	23.94	2.80	2.18	1.14	1.29
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	**61.67**	**0.47**	**43.19**	**4.41**	**8.92**	**2.31**	**4.13**
1969	52.91	0.38	36.59	4.13	8.57	2.04	3.22
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**65.03**	**0.31**	**48.94**	**3.85**	**7.66**	**2.04**	**2.98**
1969	59.26	0.27	44.77	3.70	7.03	1.90	2.58
1968	54.58	0.26	40.34	3.63	6.30	1.90	2.68
1967	45.76	0.23	33.08	3.19	4.95	1.60	2.44
1966	38.60	0.23	28.47	3.14	4.22	1.55	2.67
1965	34.48	0.18	25.87	2.97	3.69	1.53	2.02

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971

Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous costs*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot ja muu toiminta Finansieringsutgifter och övrig verksamhet *Financing costs and trading activity*	Yhteensä Summa *Total*	Kaikki menot yhteensä, mk Samtliga kostnader sammanlagt, mk *All costs total, mk*	Vastaavat tulot — Respektiva inkomster — *Respective returns* Hoitopäivää kohti, mk — Per vårddag, mk — *Per patient day, mk* Luontoisetujen vastikkeet Vederlag för naturaförmåner *Payments for natural benefits*	Sekalaiset tulot Diverse inkomster *Miscellaneous returns*	Rahoitustulot ja muu toiminta Finansieringsinkomster och övrig verksamhet *Financing returns and trading activity returns*	Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion maksuosuudet Statens betalningsandelar *State contribution*	Kuntien maksuosuudet Kommunernas betalnings-andelar *Contribution of communes*
1.10	2.25	0.46	0.03	136.91	194 886 164	2.35	2.70	0.47	10.55	77.18	43.66
2.68	1.58	1.01	0.36	99.52	222 511 205	2.89	2.28	0.38	9.21	47.23	37.53
2.58	1.42	0.62	3.31	90.85	87 473 691	2.43	1.51	0.65	8.08	36.14	42.04
1.70	1.32	0.59	2.57	85.17	50 939 404	1.69	1.29	1.13	9.77	27.01	44.28
2.69	1.45	0.84	0.41	90.88	154 871 801	1.44	1.23	—	8.73	20.86	58.62
1.08	1.26	0.95	0.23	58.57	54 706 489	1.49	0.62	—	9.82	20.21	26.43
0.79	1.78	0.19	0.01	89.20	16 643 535	2.24	1.36	—	11.56	50.08	23.96
1.09	1.68	0.53	0.91	72.04	38 399 877	1.74	4.66	1.18	19.09	21.80	23.57
1.41	1.14	25.95	—	138.60	49 082 267	1.62	3.08	—	9.56	114.50	9.84
1.99	**1.59**	**1.75**	**0.78**	**97.26**	**869 514 433**	**2.12**	**2.04**	**0.40**	**10.12**	**42.79**	**39.79**
1.70	1.32	1.74	0.71	90.13	775 265 030	2.11	1.65	0.58	9.21	39.46	37.12
0.86	0.66	0.25	0.47	42.85	160 416 648	1.15	1.01	0.58	6.14	19.17	14.80
0.89	0.36	0.14	0.37	27.30	85 268 033	0.92	0.60	0.15	6.01	12.59	7.03
0.20	1.05	0.05	—	48.44	10 258 345	1.63	0.68	—	0.25	45.88	—
0.86	**0.54**	**0.20**	**0.42**	**36.16**	**255 943 026**	**1.06**	**0.81**	**0.38**	**5.91**	**17.07**	**10.93**
0.70	0.48	0.15	0.30	33.17	234 753 553	1.05	0.80	0.40	5.90	16.20	8.82
1.08	**1.09**	**0.42**	**0.15**	**66.17**	**78 917 109**	**2.00**	**1.59**	**0.63**	**2.31**	**28.97**	**30.67**
0.90	0.95	0.31	0.18	57.27	72 258 169	1.92	1.18	0.51	1.49	26.19	25.98
1.46	**1.12**	**1.02**	**0.59**	**69.97**	**1 024 374 568**	**1.68**	**1.50**	**0.40**	**7.85**	**31.25**	**27.29**
1.22	0.94	0.97	0.50	63.88	1 082 276 752	1.65	1.26	0.50	7.25	28.75	25.98
1.12	0.88	0.50	0.53	58.14	955 772 473	1.70	1.18	0.36	6.61	25.91	22.38
0.90	0.74	0.90	0.57	48.51	790 675 037	1.52	1.08	0.39	5.37	20.84	19.19
0.76	0.66	0.56	0.37	42.63	673 928 777	1.27	1.01	0.39	5.40	18.29	16.27
0.66	0.72	0.38	0.46	38.48	594 458 292	1.27	0.89	0.42	5.26	16.35	14.29

(39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.4 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1969
Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier år 1969
Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1969

Tuberkuloosipiiri Tuberkulosdistrikt *Tuberculosis district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1]) Per invånare [1]) *Per inhabitant* [1])	
		mk	Indeksi Index *Index* Koko maa Hela riket = 100 *Whole country*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads — *Helsinki City*	10 593 515	19.91	130
Raseborgs — Raaseporin — *Raasepori*	7 015 370	28.82	188
Uudenmaan — Nylands — *Uusimaa*	3 819 554	15.83	103
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands — *Varsinais-Suomi*	4 398 222	12.11	79
Satakunnan — Satakunta — *Satakunta*	5 920 709	19.39	126
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands — *Keski-Häme*	3 553 287	11.19	73
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands — *Kanta-Häme*	3 753 258	11.25	73
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels — *Kymi-Mikkeli*	4 118 504	8.27	54
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens — *Pohjois-Karjala*	2 310 298	11.56	75
Pohjois-Savon — Norra Savolax — *Pohjois-Savo*	3 414 340	12.92	84
Keski-Suomen — Mellersta Finlands — *Keski-Suomi*	5 885 821	19.34	126
Härmän — Härmä — *Härmä*	4 565 555	17.69	115
Vasa — Vaasan — *Vaasa*	1 926 913	10.83	70
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens — *Keski-Pohjanmaa*	1 895 778	15.50	101
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens — *Pohjois-Pohjanmaa*	4 265 020	14.29	93
Lapin — Lapplands — *Lappi*	4 822 025	21.97	143
Ålands — Ahvenanmaan — *Ahvenanmaa*	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**72 258 169**	**15.37**	**100**
1968	66 018 881	14.33	100
1967	55 594 837	12.13	100
1966	51 720 287	11.34	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.5 Mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden käyttömenot vuonna 1969
Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens sinnessjukhus år 1969
Running costs of mental hospitals of mental health districts in 1969

Mielisairaanhuoltopiiri Sinnessjukvårdsdistrikt *Mental health district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1]) Per invånare [1]) *Per inhabitant* [1])	
		mk	Indeksi Index *Index* Koko maa Hela riket = 100 *Whole country*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads — *Helsinki City*	37 860 092	71.14	148
Turun kaupungin — Åbo stads — *Turku City*	7 543 582	49.19	102
Södra Finlands — Etelä-Suomen — *Etelä-Suomi*	10 194 185	41.88	87
Uudenmaan — Nylands — *Uusimaa*	11 964 441	40.59	84
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands — *Varsinais-Suomi*	6 208 805	42.65	89
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi — *Vakka-Suomi*	5 492 754	49.88	104
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta — *Länsi-Satakunta*	6 317 780	37.43	78
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta — *Itä-Satakunta*	3 423 201	46.39	97
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands — *Pohjois-Häme*	18 540 367	60.30	126
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands — *Etelä-Häme*	11 769 278	41.18	86
Etelä-Savon — Södra Savolax — *Etelä-Savo*	10 817 942	46.28	96
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands — *Kaakkois-Suomi*	17 301 659	49.62	103
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens — *Pohjois-Karjala*	9 323 927	48.59	101
Pohjois-Savon — Norra Savolax — *Pohjois-Savo*	17 074 915	61.71	128
Seinäjoen — Seinäjoki — *Seinäjoki*	21 691 462	43.86	91
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan — *Ruotsalainen Pohjanmaa*	8 250 914	46.36	97
Oulun — Uleåborgs — *Oulu*	20 500 995	32.02	67
Ålands — Ahvenanmaan — *Ahvenanmaa*	1 565 603	72.55	151
Yhteensä — Summa — *Total*	**225 841 902**	**48.04**	**100**
1968	203 149 106	44.11	100
1967	171 090 345	37.32	100
1966	150 835 191	33.08	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.4 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1970
Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier år 1970
Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1970

Tuberkuloosipiiri Tuberkulosdistrikt *Tuberculosis district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1]) Per invånare [1]) *Per inhabitant* [1])	
		mk	Indeksi Index *Index* Koko maa Hela riket = 100 *Whole country*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads — *Helsinki City*	11 474 252	22.29	131
Raseborgs — Raaseporin — *Raasepori*	7 609 601	30.44	178
Uudenmaan — Nylands — *Uusimaa*	4 004 873	15.58	91
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands — *Varsinais-Suomi*	4 908 284	13.55	79
Satakunnan — Satakunta — *Satakunta*	6 376 831	21.78	128
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands — *Keski-Häme*	4 107 570	12.48	73
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands — *Kanta-Häme*	4 028 366	12.03	70
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels — *Kymi-Mikkeli*	5 046 287	10.26	60
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens — *Pohjois-Karjala*	2 645 814	13.67	80
Pohjois-Savon — Norra Savolax — *Pohjois-Savo*	3 815 764	14.86	87
Keski-Suomen — Mellersta Finlands — *Keski-Suomi*	6 269 537	21.30	125
Härmän — Härmä — *Härmä*	4 986 757	20.00	117
Vasa — Vaasan — *Vaasa*	2 456 232	14.14	83
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens — *Keski-Pohjanmaa*	1 822 083	15.63	92
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens — *Pohjois-Pohjanmaa*	4 835 170	16.87	99
Lapin — Lapplands — *Lappi*	4 529 688	22.84	134
Ålands — Ahvenanmaan — *Ahvenanmaa*	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**78 917 109**	**17.07**	**100**
1969	72 258 169	15.37	100
1968	66 018 881	14.33	100
1967	55 594 837	12.13	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.5 Mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden käyttömenot vuonna 1970
Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens sinnessjukhus år 1970
Running costs of mental hospitals of mental health districts in 1970

Mielisairaanhuoltopiiri Sinnessjukvårdsdistrikt *Mental health district*	Menot Kostnader *Costs* mk	Asukasta kohti [1]) Per invånare [1]) *Per inhabitant* [1])	
		mk	Indeksi Index *Index* Koko maa Hela riket = 100 *Whole country*
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads — *Helsinki City*	41 484 063	81.29	152
Turun kaupungin — Åbo stads — *Turku City*	8 214 734	53.97	101
Södra Finlands — Etelä-Suomen — *Etelä-Suomi*	11 370 865	45.77	86
Uudenmaan — Nylands — *Uusimaa*	12 772 355	41.36	77
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands — *Varsinais-Suomi*	6 812 379	47.41	89
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi — *Vakka-Suomi*	5 892 354	53.15	99
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta — *Länsi-Satakunta*	6 673 585	39.73	74
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta — *Itä-Satakunta*	3 781 745	53.29	100
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands — *Pohjois-Häme*	19 773 078	64.48	121
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands — *Etelä-Häme*	13 556 836	47.42	89
Etelä-Savon — Södra Savolax — *Etelä-Savo*	11 344 269	49.74	93
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands — *Kaakkois-Suomi*	19 342 048	56.24	105
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens — *Pohjois-Karjala*	10 016 202	54.05	101
Pohjois-Savon — Norra Savolax — *Pohjois-Savo*	18 279 620	68.43	128
Seinäjoen — Seinäjoki — *Seinäjoki*	24 040 893	50.51	95
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan — *Ruotsalainen Pohjanmaa*	8 732 583	50.46	94
Oulun — Uleåborgs — *Oulu*	21 956 352	36.70	69
Ålands — Ahvenanmaan — *Ahvenanmaa*	1 640 720	79.39	149
Yhteensä — Summa — *Total*	**245 684 681**	**53.43**	**100**
1969	225 841 902	48.04	100
1968	203 149 106	44.11	100
1967	171 090 345	37.32	100

[1]) Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.6 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyypeittäin vuonna 1969 [1])
Kostnader per vårddag och nettokostnadernas finansiering enligt sjukhustyp år 1969 [1])
Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1969 [1])

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäivää kohti — Per vårddag — *Per patient day*									
		Menot, mk Kostnader, mk *Costs, mk*	Vähennettävät tulot Avdragna inkomster *Subtracted returns*		Nettokustannukset, mk Nettokostnader, mk *Net costs, mk*	Nettokustannusten rahoitus Nettokostnadernas finansiering *Financing of net costs*					
						Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*		Valtion osuus Statens andel *Share of State*		Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	
			mk	%		mk	%	mk	%	mk	%
1969											
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*											
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	1 398 334	124.91	5.18	4.1	119.73	8.79	7.3	70.15	58.6	40.79	34.1
Muut keskussairaalat — Övriga centralsjukhus — *Other central hospitals*	2 081 649	91.36	5.30	5.8	86.06	7.52	8.7	43.34	50.4	35.20	40.9
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	889 942	83.85	4.36	5.2	79.49	6.96	8.7	33.43	42.1	39.10	49.2
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*											
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	552 885	80.67	4.42	5.5	76.25	8.64	11.3	24.59	32.3	43.02	56.4
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	1 644 635	84.56	2.47	2.9	82.09	7.83	9.5	19.84	24.2	54.42	66.3
Maalaiskuntien — Landskommunernas *Of rural communes*	880 106	54.41	2.10	3.9	52.31	9.02	17.2	18.44	35.3	24.85	47.5
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals in Northern Finland*	181 095	84.27	3.11	3.7	81.16	10.03	12.3	49.47	61.0	21.66	26.7
Yksityiset — Privata — *Private*	604 871	70.67	6.89	9.7	63.78	22.09	34.6	18.67	29.3	23.02	36.1
Valtion — Statens — *State*	369 709	126.80	4.63	3.7	122.17	7.79	6.4	105.18	86.1	9.20	7.5
Yhteensä — Summa — *Total*	**8 603 226**	**90.13**	**4.34**	**4.8**	**85.79**	**9.21**	**10.7**	**39.46**	**46.0**	**37.12**	**43.3**
1968	8 093 016	83.62	4.26	5.1	79.36	9.07	11.4	36.33	45.8	33.96	42.8
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*											
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*											
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	3 799 963	38.83	2.75	7.1	36.08	6.13	17.0	18.43	51.1	11.52	31.9
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	3 070 163	25.50	1.64	6.4	23.86	6.01	25.2	11.77	49.3	6.08	25.5
Valtion — Statens — *State*	207 755	42.90	1.93	4.5	40.97	0.13	0.3	40.84	99.7	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**7 077 881**	**33.17**	**2.25**	**6.8**	**30.92**	**5.90**	**19.1**	**16.20**	**52.4**	**8.82**	**28.5**
1968	7 039 772	30.46	2.04	6.7	28.42	4.82	17.0	14.32	50.4	9.28	32.6
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	**1 260 471**	**57.27**	**3.61**	**6.3**	**53.66**	**1.49**	**2.8**	**26.19**	**48.8**	**25.98**	**48.4**
1968	1 305 599	50.55	3.39	6.7	47.16	1.13	2.4	24.32	51.6	21.71	46.0
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**16 941 578**	**63.88**	**3.41**	**5.3**	**60.47**	**7.25**	**12.0**	**28.75**	**47.5**	**24.47**	**40.5**
1968	16 438 387	58.14	3.24	5.6	54.90	6.61	12.0	25.91	47.2	22.38	40.8

[1]) Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — *Costs include only running costs.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.6 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyypeittäin vuonna 1970 [1])
Kostnader per vårddag och nettokostnadernas finansiering enligt sjukhustyp år 1970 [1])
Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1970 [1])

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Hoitopäivät Vårddagar *Patient days*	Hoitopäivää kohti — Per vårddag — *Per patient day*									
		Menot, mk Kostnader, mk *Costs, mk*	Vähennettävät tulot Avdragna inkomster *Subtracted returns*		Nettokustannukset, mk Nettokostnader, mk *Net costs, mk*	Nettokustannusten rahoitus Nettokostnadernas finansiering *Financing of net costs*					
						Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*		Valtion osuus Statens andel *Share of State*		Kuntien osuus Kommunernas andel *Share of communes*	
			mk	%		mk	%	mk	%	mk	%
1970											
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*											
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	1 423 438	136.91	5.52	4.0	131.39	10.55	8.0	77.18	58.8	43.66	33.2
Muut keskussairaalat — Övriga centralsjukhus — *Other central hospitals*	2 235 941	99.52	5.55	5.6	93.97	9.21	9.8	47.23	50.3	37.53	39.9
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	962 830	90.85	4.59	5.1	86.26	8.08	9.4	36.14	41.9	42.04	48.7
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*											
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	600 467	85.17	4.11	4.8	81.06	9.77	12.1	27.01	33.3	44.28	54.6
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	1 699 158	90.88	2.67	2.9	88.21	8.73	9.9	20.86	23.6	58.62	66.5
Maalaiskuntien — Landskommunernas *Of rural communes*	906 128	58.57	2.11	3.6	56.46	9.82	17.4	20.21	35.8	26.43	46.8
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals in Northern Finland*	186 580	89.20	3.60	4.0	85.60	11.56	13.5	50.08	58.5	23.96	28.0
Yksityiset — Privata — *Private*	571 739	72.04	7.58	10.5	64.46	19.09	29.6	21.80	33.8	23.57	36.6
Valtion — Statens — *State*	354 121	138.60	4.70	3.4	133.90	9.56	7.1	114.50	85.5	9.84	7.4
Yhteensä — Summa — *Total*	**8 940 402**	**97.26**	**4.56**	**4.7**	**92.70**	**10.12**	**10.9**	**42.79**	**46.2**	**39.79**	**42.9**
1969	8 603 226	90.13	4.34	4.8	85.79	9.21	10.7	39.46	46.0	37.12	43.3
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*											
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*											
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	3 743 524	42.85	2.74	6.4	40.11	6.14	15.3	19.17	47.8	14.80	36.9
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	3 123 657	27.30	1.67	6.1	25.63	6.01	23.5	12.59	49.1	7.03	27.4
Valtion — Statens — *State*	211 785	48.44	2.31	4.8	46.13	0.25	0.5	45.88	99.5	—	—
Yhteensä — Summa — *Total*	**7 078 966**	**36.16**	**2.25**	**6.2**	**33.91**	**5.91**	**17.4**	**17.07**	**50.4**	**10.93**	**32.2**
1969	7 077 881	33.17	2.25	6.8	30.92	5.90	19.1	16.20	52.4	8.82	28.5
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	**1 192 615**	**66.17**	**4.22**	**6.4**	**61.95**	**2.31**	**3.7**	**28.97**	**46.8**	**30.67**	**49.5**
1969	1 260 471	57.27	3.61	6.3	53.66	1.49	2.8	26.19	48.8	25.98	48.4
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**17 211 983**	**69.97**	**3.58**	**5.1**	**66.39**	**7.85**	**11.8**	**31.25**	**47.1**	**27.29**	**41.1**
1969	16 941 578	63.88	3.41	5.3	60.47	7.25	12.0	28.75	47.5	24.47	40.5

[1]) Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — *Costs include only running costs.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.7 Sairaaloiden hoitopäiväkustannusten rakenne sairaalatyypeittäin vuonna 1969 [1])
Vårddagskostnadernas struktur vid sjukhusen enligt sjukhustyp år 1969 [1])
Structure of costs of patient day by hospital type in 1969 [1])

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Kustannuslajit %:na hoitopäiväkustannuksesta Kostnadstyper i % av vårddagskostnaden *Cost sectors in % of patient day costs*										
	Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader *Administrative costs*	Palkkaukset ja sosiaaliturvamenot Avlöningar och socialskyddsavgifter *Salaries and wages and social security payments*	Ruokatalous Mathushållning *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande *Maintenance and replacement*	Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot ja muu toiminta Finansieringsutgifter och övrig verksamhet *Financing costs and trading activity*	Yhteensä Summa *Total*
1969											
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*											
Yliop.keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	0.2	71.4	4.2	14.2	2.3	4.8	0.8	1.5	0.6	—	100.0
Muut keskussairaalat — Andra centralsjukhus — *Other central hospitals*	0.3	71.3	4.6	12.2	2.9	3.5	2.3	1.5	1.3	0.1	100.0
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	0.4	68.9	4.6	11.8	3.7	2.5	2.2	1.6	0.9	3.4	100.0
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*:											
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	0.8	70.3	5.3	9.5	3.0	3.9	1.9	1.4	1.1	2.8	100.0
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	0.6	74.7	4.8	8.3	2.2	4.3	3.1	1.6	0.4	—	100.0
Maalaiskuntien — Landskommunernas *Of rural communes*	0.2	68.8	6.8	10.4	4.1	4.0	1.9	1.4	1.9	0.5	100.0
Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat — Norra-Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals of Northern Finland*	0.3	70.0	6.3	10.3	5.9	4.1	0.9	2.0	0.2	—	100.0
Yksityiset — Privata — *Private*	0.3	66.4	7.5	9.5	2.6	6.5	1.5	1.5	0.6	3.6	100.0
Valtion — Statens — *State*	—	52.6	3.3	21.2	1.9	0.9	1.0	0.8	18.3	—	100.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**0.4**	**70.0**	**4.8**	**12.0**	**2.8**	**3.9**	**1.9**	**1.5**	**1.9**	**0.8**	**100.0**
1968	0.4	69.6	5.2	11.9	3.1	4.5	1.9	1.4	1.0	1.0	100.0
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*											
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*											
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	0.6	73.6	7.8	6.8	3.0	3.9	1.7	1.5	0.4	0.7	100.0
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	0.7	68.8	9.9	6.6	4.0	3.7	3.1	1.2	0.5	1.5	100.0
Valtion — Statens — *State*	—	77.5	6.1	3.5	5.5	4.9	0.3	2.1	0.1	—	100.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**0.6**	**72.2**	**8.4**	**6.6**	**3.4**	**3.9**	**2.1**	**1.4**	**0.5**	**0.9**	**100.0**
1968	0.6	70.7	9.0	6.5	3.6	4.3	2.1	1.7	0.5	1.0	100.0
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	**0.7**	**63.9**	**7.2**	**15.0**	**3.6**	**5.6**	**1.6**	**1.6**	**0.5**	**0.3**	**100.0**
1968	0.7	62.9	7.7	14.1	3.9	6.6	1.6	1.6	0.6	0.3	100.0
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**0.4**	**75.1**	**5.8**	**11.0**	**3.0**	**4.0**	**1.9**	**1.5**	**1.5**	**0.8**	**100.0**
1968	0.5	69.4	6.2	10.8	3.3	4.6	1.9	1.5	0.9	0.9	100.0

[1]) Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — *Costs include only running costs.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.7 Sairaaloiden hoitopäiväkustannusten rakenne sairaalatyypeittäin vuonna 1970 [1])
Vårddagskostnadernas struktur vid sjukhusen enligt sjukhustyp år 1970 [1])
Structure of costs of patient day by hospital type in 1970 [1])

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Kustannuslajit %:na hoitopäiväkustannuksesta Kostnadstyper i % av vårddagskostnaden *Cost sectors in % of patient day costs* Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader *Administrative costs*	Palkkaukset ja sosiaaliturvamenot Avlöningar och socialskyddsavgifter *Salaries and wages and social security payments*	Ruokatalous Mathushållning *Food costs*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten *Heat, light and water*	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande *Maintenance and replacement*	Pesu ja siivous Tvätt och städning *Laundry and cleaning*	Sekalaiset menot Diverse utgifter *Miscellaneous*	Vuokrat Hyror *Rents*	Rahoitusmenot ja muu toiminta Finansieringsutgifter och övrig verksamhet *Financing costs and trading activity*	Yhteensä Summa *Total*
1970											
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*											
Yliop.keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	0.2	71.0	4.3	14.4	2.2	5.2	0.8	1.6	0.3	0.0	100.0
Muut keskussairaalat — Andra centralsjukhus — *Other central hospitals*	0.3	70.5	4.3	12.9	3.0	3.4	2.7	1.6	1.0	0.3	100.0
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	0.4	68.6	4.6	11.5	3.6	2.6	2.8	1.6	0.7	3.6	100.0
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals:*											
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	0.7	70.0	5.1	10.1	3.0	3.9	2.0	1.5	0.7	3.0	100.0
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	0.6	72.8	4.6	8.5	2.1	5.4	3.0	1.6	0.9	0.5	100.0
Maalaiskuntien — Landskommunernas *Of rural communes*	0.2	69.0	6.6	10.5	3.9	3.9	1.8	2.1	1.6	0.4	100.0
Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat — Norra-Finlands forna kretssjukhus — *Former regional hospitals of Northern Finland*	0.3	71.0	5.8	9.9	5.6	4.3	0.9	2.0	0.2	0.0	100.0
Yksityiset — Privata — *Private*	0.8	68.8	7.0	8.8	2.5	6.3	1.5	2.3	0.7	1.3	100.0
Valtion — Statens — *State*	—	53.7	2.5	20.1	1.9	1.3	1.0	0.8	18.7	—	100.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**0.4**	**69.7**	**4.6**	**12.1**	**2.7**	**4.2**	**2.1**	**1.6**	**1.8**	**0.8**	**100.0**
1969	0.4	70.0	4.8	12.0	2.8	3.9	1.9	1.5	1.9	0.8	100.0
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*											
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*											
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	0.5	73.8	7.4	6.3	2.8	4.0	2.0	1.5	0.6	1.1	100.0
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	0.7	69.2	9.8	6.3	4.0	3.5	3.3	1.3	0.5	1.4	100.0
Valtion — Statens — *State*	—	76.4	5.6	3.6	5.3	6.5	0.4	2.1	0.1	—	100.0
Yhteensä — Summa — *Total*	**0.6**	**72.3**	**8.1**	**6.2**	**3.3**	**3.9**	**2.4**	**1.5**	**0.6**	**1.1**	**100.0**
1969	0.6	72.2	8.4	6.6	3.4	3.9	2.1	1.4	0.5	0.9	100.0
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central sanatoria*	**0.7**	**65.3**	**6.7**	**13.5**	**3.5**	**6.2**	**1.6**	**1.7**	**0.6**	**0.2**	**100.0**
1969	0.7	63.9	7.2	15.0	3.6	5.6	1.6	1.6	0.5	0.3	100.0
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — *All hospitals*	**0.4**	**69.9**	**5.5**	**11.0**	**2.9**	**4.3**	**2.1**	**1.6**	**1.5**	**0.8**	**100.0**
1969	0.4	70.1	5.8	11.0	3.0	4.0	1.9	1.5	1.5	0.8	100.0

[1]) Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — *Costs include only running costs.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.8 Yleissairaaloiden poliklinikkojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1969
Driftskostnaderna och respektiva inkomster för lasarettens polikliniker år 1969
Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1969

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Käyntejä Besök *Visits*	Käyttömenot Driftskostnader *Running costs* Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*				Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk *Costs total, mk*	Vastaavat tulot Respektiva inkomster *Respective returns* Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*				
		Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*		Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion osuus Statens andel *State contribution*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Contribution of communes*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*
Keskussairaalat — Centralsjukhusen — *Central hospitals*											
Helsingin yliopistollinen keskussairaala Helsingfors universitetscentralsjukhus	561 871	18.33	2.86	2.74	23.93	13 447 348	5.12	13.98	4.59	0.24	23.93
Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus	219 421	18.64	3.99	3.42	26.05	5 715 458	5.32	13.72	7.01	—	26.05
Yhteensä — Summa — *Total*	**781 292**	**18.42**	**3.18**	**2.93**	**24.53**	**19 162 806**	**5.18**	**13.91**	**5.27**	**0.17**	**24.53**
Etelä-Saimaan keskussairaala	45 256	34.94	6.17	5.54	46.65	2 111 075	6.24	23.26	16.57	0.58	46.65
Hämeenlinnan keskussairaala	27 087	21.51	2.28	4.48	28.27	765 678	6.00	13.66	8.54	0.07	28.27
Kainuun keskussairaala	13 667	58.38	4.22	16.55	79.15	1 081 730	7.59	39.73	30.21	1.62	79.15
Kemin keskussairaala	18 710	26.31	5.32	5.76	37.39	699 607	5.55	18.82	12.76	0.26	37.39
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	1 191	35.45	3.65	17.10	56.20	66 934	5.49	26.95	20.50	3.26	56.20
Keski-Suomen keskussairaala	87 680	20.29	2.71	3.84	26.84	2 353 252	3.69	13.66	9.49	—	26.84
Kotkan keskussairaala	41 010	23.90	7.01	5.51	36.42	1 493 601	6.06	17.91	12.27	0.18	36.42
Kuopion keskussairaala	74 704	21.95	3.96	3.53	29.44	2 199 012	5.30	14.61	9.47	0.06	29.44
Lapin keskussairaala	53 194	23.41	3.28	5.33	32.02	1 703 427	3.97	15.22	11.85	0.98	32.02
Mikkelin keskussairaala	30 687	24.13	5.96	4.19	34.28	1 051 975	6.86	16.46	10.86	0.10	34.28
Pohjois-Karjalan keskussairaala	79 054	17.53	3.47	3.01	24.01	1 898 244	4.01	12.08	7.92	—	24.01
Satakunnan keskussairaala	48 251	25.53	2.08	4.17	31.78	1 533 317	6.02	14.59	10.63	0.54	31.78
Savonlinnan keskussairaala	25 693	24.19	5.70	4.95	34.84	895 264	6.15	17.29	11.40	—	34.84
Seinäjoen keskussairaala	25 581	23.02	5.16	3.62	31.80	813 367	5.92	15.40	10.48	—	31.80
Tampereen keskussairaala	151 955	20.91	3.72	4.57	29.20	4 436 369	4.66	14.64	9.72	0.18	29.20
Vaasan keskussairaala	52 944	24.40	5.64	3.61	33.65	1 781 746	6.05	16.26	10.42	0.92	33.65
Yhteensä — Summa — *Total*	**776 664**	**23.41**	**4.11**	**4.52**	**32.04**	**24 884 598**	**5.14**	**15.80**	**10.81**	**0.29**	**32.04**
Aluesairaalat — Kretssjukhusen — *Regional hospitals*											
Iisalmen aluesairaala	28 883	10.39	3.36	1.19	14.94	431 533	10.52	2.08	1.99	0.35	14.94
Jokilaakson aluesairaala	21 583	9.64	4.01	1.83	15.48	334 036	7.13	3.73	4.12	0.50	15.48
Kemijärven aluesairaala	2 237	85.78	8.08	18.12	111.98	250 499	6.25	51.94	53.79	—	111.98
Keski-Kymen aluesairaala	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kuusankosken aluesairaala	16 478	27.27	5.08	6.65	39.00	642 650	9.51	13.37	15.90	0.22	39.00
Lohjan seudun aluesairaala	28 592	7.89	2.17	1.28	11.31	323 384	6.99	1.98	1.90	0.44	11.31
Loimaan aluesairaala	17 223	8.37	2.91	1.93	13.21	227 488	6.35	3.90	2.96	—	13.21
Lounais-Hämeen aluesairaala	13 707	13.22	3.78	2.13	19.13	262 190	7.66	4.86	6.25	0.36	19.13
Länsi-Uudenmaan aluesairaala	4 347	54.14	8.60	10.29	73.03	317 481	30.46	18.12	22.85	1.60	73.03
Malmska kretssjukhuset	14 927	16.22	3.13	4.94	24.29	362 569	14.22	4.99	3.57	1.51	24.29
Mäntän aluesairaala	16 646	7.06	4.20	1.28	12.54	208 693	8.87	1.90	1.55	0.22	12.54
Pieksämäen aluesairaala	9 980	33.16	0.95	9.18	43.29	432 047	4.83	19.06	18.99	0.41	43.29
Porvoon aluesairaala	18 322	25.49	7.25	9.43	42.17	772 689	4.89	16.93	20.03	0.32	42.17
Raahen aluesairaala	8 421	19.16	10.66	6.47	36.29	305 612	30.91	4.39	0.27	0.72	36.29
Rauman aluesairaala	17 494	12.27	2.39	2.20	16.86	294 906	12.77	3.23	0.78	0.08	16.86
Riihimäen aluesairaala	9 766	4.56	6.69	0.84	12.09	118 082	8.64	2.65	0.80	—	12.09
Salon aluesairaala	14 673	22.44	8.10	4.42	34.96	513 033	7.82	9.44	8.15	9.55	34.96
Selkämeren aluesairaala	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Valkeakosken aluesairaala	20 960	13.08	2.43	2.03	17.54	367 603	7.31	5.09	4.93	0.21	17.54
Vammalan aluesairaala	1 332	42.77	19.24	11.95	73.96	98 517	17.05	27.56	28.81	0.54	73.96
Varkauden seudun aluesairaala	8 172	13.90	5.09	4.05	23.04	188 282	8.20	8.34	2.32	4.18	23.04
Åbolands sjukhus—Turunmaan sairaala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ähtärin seudun aluesairaala	13 071	11.19	3.38	2.92	17.49	228 629	15.27	1.38	0.84	—	17.49
Yhteensä — Summa — *Total*	**286 814**	**15.46**	**4.26**	**3.57**	**23.29**	**6 679 923**	**9.75**	**6.42**	**6.17**	**0.95**	**23.29**
Valtion sairaalat — Statens sjukhus — *State hospitals*											
Oulun lääninsairaala	142 550	14.08	3.95	0.44	18.47	2 633 029	4.01	13.38	—	1.08	18.47
Kajaanin yleinen sairaala	4 041	19.80	6.18	1.24	27.22	110 000	2.90	24.32	—	—	27.22
Kätilöopisto — Barnmorskeinstitutet	19 419	42.63	1.41	2.14	46.18	896 841	5.30	14.02	26.86	—	46.18
Yhteensä — Summa — *Total*	**166 010**	**17.56**	**3.71**	**0.66**	**21.93**	**3 639 870**	**4.13**	**13.73**	**3.14**	**0.93**	**21.93**

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.8 Yleissairaaloiden poliklinikkojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1970
Driftskostnaderna och respektiva inkomster för lasarettens polikliniker år 1970
Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1970

Sairaala Sjukhus *Hospital*	Käyntejä Besök *Visits*	Käyttömenot Driftskostnader *Running costs* — Käyntiä kohti, mk / Per besök, mk / *Per visit, mk*				Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk *Costs total, mk*	Vastaavat tulot Respektiva inkomster *Respective returns* — Käyntiä kohti, mk / Per besök, mk / *Per visit, mk*				
		Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersökningar- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*		Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion osuus Statens andel *State contribution*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Contribution of communes*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*
Keskussairaalat — Centralsjukhusen — *Central hospitals*											
Helsingin yliopistollinen keskussairaala Helsingfors universitetscentralsjukhus	578 530	21.64	3.45	0.97	26.06	15 077 882	6.24	15.54	4.09	0.19	26.06
Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus	244 313	20.56	4.00	1.42	25.98	6 346 841	6.27	13.56	6.15	—	25.98
Yhteensä — Summa — *Total*	**822 843**	**21.33**	**3.61**	**1.10**	**26.04**	**21 424 723**	**6.25**	**14.95**	**4.70**	**0.14**	**26.04**
Etelä-Saimaan keskussairaala	49 131	34.22	6.13	5.43	45.78	2 249 116	7.22	22.86	15.17	0.53	45.78
Hämeenlinnan keskussairaala	30 563	23.39	2.97	2.78	29.14	890 533	7.06	14.09	7.86	0.13	29.14
Kainuun keskussairaala	40 252	49.32	13.63	3.31	66.26	2 667 016	8.67	32.94	24.65	—	66.26
Kemin keskussairaala	28 981	20.83	4.79	1.51	27.13	786 219	5.96	13.18	7.94	0.05	27.13
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	20 127	43.64	14.58	9.32	67.54	1 359 463	8.49	33.41	24.46	1.18	67.54
Keski-Suomen keskussairaala	94 323	22.91	3.03	1.86	27.80	2 622 512	4.65	14.07	9.08	—	27.80
Kotkan keskussairaala	50 278	38.26	5.10	3.42	46.78	2 351 872	7.31	23.21	16.26	—	46.78
Kuopion keskussairaala	73 355	28.03	4.45	2.13	34.61	2 538 552	6.72	17.24	10.60	0.05	34.61
Lapin keskussairaala	62 615	25.12	3.46	3.48	32.06	2 007 735	4.92	14.97	11.03	1.14	32.06
Mikkelin keskussairaala	33 293	28.63	5.97	1.99	36.59	1 218 168	8.21	17.57	10.72	0.09	36.59
Pohjois-Karjalan keskussairaala	83 862	20.04	3.84	1.70	25.58	2 145 338	5.04	12.87	7.67	—	25.58
Satakunnan keskussairaala	58 241	24.77	2.53	2.33	29.63	1 725 727	6.78	13.38	8.74	0.73	29.63
Savonlinnan keskussairaala	27 254	27.60	6.72	2.23	36.55	996 005	7.78	17.99	10.78	—	36.55
Seinäjoen keskussairaala	23 772	34.19	6.43	2.83	43.45	1 032 816	7.31	21.06	15.08	—	43.45
Tampereen keskussairaala	156 067	25.69	4.24	3.29	33.22	5 184 488	5.76	16.70	10.58	0.18	33.22
Vaasan keskussairaala	56 441	27.59	5.58	1.59	34.76	1 962 025	7.42	17.19	9.91	0.24	34.76
Yhteensä — Summa — *Total*	**888 555**	**27.89**	**5.00**	**2.83**	**35.72**	**31 737 585**	**6.38**	**17.60**	**11.50**	**0.24**	**35.72**
Aluesairaalat — Kretssjukhusen — *Regional hospitals*											
Iisalmen aluesairaala	31 170	10.90	3.29	0.44	14.63	456 089	10.01	2.64	1.64	0.34	14.63
Jokilaakson aluesairaala	20 989	11.75	4.11	0.97	16.83	353 324	6.79	4.55	4.85	0.64	16.83
Kemijärven aluesairaala	15 886	11.40	1.40	2.66	15.46	245 523	1.52	7.24	6.70	—	15.46
Keski-Kymen aluesairaala	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kuusankosken aluesairaala	17 653	30.51	6.40	4.24	41.15	726 386	10.11	14.27	16.59	0.18	41.15
Lohjan seudun aluesairaala	27 625	11.69	3.22	1.10	16.01	442 185	8.09	3.62	3.82	0.48	16.01
Loimaan aluesairaala	18 086	10.69	3.26	1.27	15.22	275 264	8.35	4.32	2.55	—	15.22
Lounais-Hämeen aluesairaala	11 613	20.83	6.03	2.68	29.54	343 065	11.53	7.99	7.80	2.22	29.54
Länsi-Uudenmaan aluesairaala	5 834	49.78	7.36	4.28	61.42	358 320	28.09	15.49	16.94	0.90	61.42
Malmska kretssjukhuset	14 519	19.21	3.12	4.08	26.41	383 470	17.46	6.07	0.82	2.06	26.41
Mäntän aluesairaala	18 085	10.81	3.95	0.47	15.23	275 418	8.73	3.25	3.01	0.24	15.23
Raahen aluesairaala	11 671	13.08	7.94	4.15	25.17	293 724	15.14	3.37	5.45	1.21	25.17
Pieksämäen aluesairaala	10 100	37.68	4.62	2.37	44.67	451 175	5.79	20.56	18.04	0.28	44.67
Porvoon aluesairaala	24 965	29.78	4.64	8.08	42.50	1 060 901	7.39	15.73	19.36	0.02	42.50
Rauman aluesairaala	17 335	20.57	4.28	2.54	27.39	474 797	18.12	5.97	3.18	0.12	27.39
Riihimäen aluesairaala	12 151	14.29	7.18	2.05	23.52	285 811	10.90	7.90	4.72	—	23.52
Salon aluesairaala	16 102	25.84	7.97	3.00	36.81	592 697	9.17	10.15	7.71	9.78	36.81
Selkämeren aluesairaala	6 526	31.74	13.36	8.94	54.04	352 666	18.30	20.08	15.66	—	54.04
Valkeakosken aluesairaala	14 224	25.69	5.03	0.95	31.67	450 473	15.17	8.15	7.96	0.39	31.67
Vammalan aluesairaala	9 358	28.03	7.29	2.93	38.25	357 959	12.65	13.08	12.52	—	38.25
Varkauden seudun aluesairaala	9 685	15.09	5.13	2.64	22.86	221 372	9.49	8.30	0.73	4.34	22.86
Åbolands sjukhus—Turunmaan sairaala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ähtärin seudun aluesairaala	18 757	9.12	3.38	2.44	14.94	280 215	13.30	1.06	0.58	—	14.94
Yhteensä — Summa — *Total*	**332 334**	**18.67**	**4.77**	**2.68**	**26.12**	**8 680 834**	**10.68**	**7.60**	**6.85**	**0.99**	**26.12**
Valtion sairaalat — Statens sjukhus — *State hospitals*											
Oulun lääninsairaala	153 602	13.88	3.74	0.42	18.04	2 771 072	4.74	12.24	—	1.06	18.04
Kätilöopisto — Barnmorskeinstitutet	22 078	42.06	4.64	5.65	52.35	1 155 831	7.46	13.92	30.97	—	52.35
Yhteensä — Summa — *Total*	**175 680**	**17.42**	**3.85**	**1.08**	**22.35**	**3 926 903**	**5.08**	**12.46**	**3.89**	**0.92**	**22.35**

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.9 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot piireittäin vuonna 1969
Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster distriktsvis år 1969
Running costs and respective returns of dispensaries by district in 1969

Piiri Distrikt *District*	Toimistojen määrä Antal byråer *Number of centres and dispensaries*	Käyntejä Besök *Visits*	Henkilöstö Personal *Personnel*	Käyttömenot Driftskostnader *Running costs* — Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*: Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*	Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk *Costs total, mk*	Vastaavat tulot Respektiva inkomster *Respective returns* — Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*: Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion osuus Statens andel *State contribution*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Contribution of communes*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*
Mielisairaanhuoltotoimistot — Sinnessjukvårdsbyråer — *Mental health centres*													
Etelä-Hämeen mshp.	4	20 412	24	20.71	0.02	8.33	29.06	593 218	—	13.90	13.98	1.18	29.06
Etelä-Savon mshp.	9	17 678	30	29.26	0.64	6.75	36.65	647 896	0.31	17.79	18.14	0.41	36.65
Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.	1	6 883	21	50.89	1.75	26.24	78.88	542 955	—	55.14	13.61	10.13	78.88
Itä-Satakunnan mshp.	1	3 051	5	24.09	0.25	8.76	33.10	101 001	—	14.46	14.55	4.09	33.10
Kaakkois-Suomen mshp.	4	9 667	16	31.76	0.51	10.66	42.93	415 052	0.15	21.12	21.12	0.54	42.93
Länsi-Satakunnan mshp.	2	6 273	8	24.20	0.05	9.67	33.92	212 760	—	16.68	16.84	0.40	33.92
Oulun mshp.	5	7 953	24	49.02	0.12	16.93	66.07	525 431	1.20	32.76	30.75	1.36	66.07
Pohjois-Hämeen mshp.	3	12 887	19	27.85	0.05	5.86	33.76	435 073	—	16.35	17.25	0.16	33.76
Pohjois-Karjalan mshp.	5	12 556	21	28.17	0.03	10.42	38.62	484 936	0.80	18.51	18.51	0.80	38.62
Pohjois-Savon mshp.	4	8 053	12	36.07	0.01	10.80	46.88	377 530	—	22.88	23.03	0.97	46.88
Seinäjoen mshp.	4	23 273	32	24.59	0.24	6.57	31.40	730 767	—	15.46	15.41	0.53	31.40
Svenska Österbottens mvd. — Ruotsalaisen Pohjanmaan mtp.	2	9 568	7	17.19	0.08	5.69	22.96	219 664	—	10.88	10.31	1.77	22.96
Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.	6	9 747	24	53.30	0.75	16.64	70.69	689 030	0.02	28.89	41.69	0.09	70.69
Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.	1	6 098	8	27.06	0.16	7.94	35.16	214 430	—	17.03	18.06	0.07	35.16
Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.	3	7 530	11	34.07	0.02	14.07	—	362 630	—	23.19	24.37	0.60	48.16
Vakka-Suomen mshp.	2	5 667	8	27.23	—	8.47	35.70	202 320	—	17.85	17.85	—	35.70
Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.	1	1 580	3	54.02	0.11	17.98	72.11	113 939	—	34.37	30.12	7.62	72.11
Ålands mvd. — Ahvenanmaan mtp.	1	632	4	97.45	0.28	32.50	130.23	82 306	—	65.01	65.22	—	130.23
Yhteensä — Summa — *Total*	**58**	**169 508**	**277**	**30.65**	**0.28**	**10.08**	**41.01**	**6 950 938**	**0.16**	**20.29**	**19.39**	**1.17**	**41.01**
1968	50	146 554	239	30.12	1.14	8.44	39.70	5 817 467	0.19	18.42	19.87	1.22	39.70
Tuberkuloositoimistot — Tuberkulosbyråer *TB dispensaries*													
Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.distrikt	1	73 731	39	9.07	9.82	5.03	23.92	1 763 631	0.10	9.52	14.23	0.07	23.92
Härmän tub.piiri	4	23 425	24	15.40	15.03	5.14	35.57	833 302	0.40	16.85	15.18	3.14	35.57
Kanta-Hämeen tub.piiri	4	37 809	16	9.99	10.58	3.38	23.95	905 393	0.05	12.27	10.28	1.35	23.95
Keski-Hämeen tub.piiri	1	37 642	24	12.84	8.68	5.89	27.41	1 031 890	0.32	13.46	13.15	0.48	27.41
Keski-Pohjanmaan tub.piiri	2	7 643	6	13.75	20.22	7.26	41.23	315 106	0.20	20.93	17.48	2.62	41.23
Keski-Suomen tub.piiri	2	19 239	15	17.25	16.93	6.66	40.84	785 775	0.47	20.08	17.11	3.18	40.84
Kymen-Mikkelin tub.piiri	6	41 289	30	13.95	10.38	4.08	28.41	1 172 907	0.16	13.95	13.68	0.62	28.41
Lapin tub.piiri	3	21 245	14	12.89	13.43	5.86	32.18	683 573	0.29	15.97	14.18	1.74	32.18
Pohjois-Karjalan tub.piiri	2	15 616	12	16.84	14.78	7.25	38.87	607 046	—	18.81	17.53	2.53	38.87
Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri	2	20 064	12	12.99	18.32	6.44	37.75	757 452	0.44	19.77	15.50	2.04	37.75
Pohjois-Savon tub.piiri	4	29 782	19	10.21	14.67	4.69	29.57	880 736	—	14.85	13.11	1.61	29.57
Raseborgs tub.distrikt — Raaseporin tub. piiri	4	28 436	19	14.43	21.94	10.92	47.29	1 344 613	—	24.93	22.08	0.28	47.29
Satakunnan tub.piiri	4	23 183	28	17.79	21.37	12.14	51.30	1 189 185	0.66	24.85	22.72	3.07	51.30
Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub.distr.	1	11 240	9	17.95	30.83	8.48	57.26	643 593	—	27.36	28.57	1.33	57.26
Varsinais-Suomen tub.piiri	3	48 491	26	9.97	7.04	3.21	20.22	980 674	0.18	10.16	9.04	0.84	20.22
Vasa tub.distrikt — Vaasan tub.piiri	3	17 882	10	12.25	16.71	5.93	34.89	623 873	—	17.52	14.93	2.44	34.89
Ålands tub.distrikt — Ahvenanmaan tub. piiri	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**46**	**456 717**	**303**	**12.55**	**13.44**	**5.80**	**31.79**	**14 518 749**	**0.19**	**15.46**	**14.83**	**1.31**	**31.79**
1968	46	430 328	299	12.35	13.20	7.00	32.55	14 007 700	0.18	15.83	15.70	0.84	32.55

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.9 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot piireittäin vuonna 1970
Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster distriktsvis år 1970
Running costs and respective returns of dispensaries by district in 1970

Piiri Distrikt *District*	Toimistojen määrä Antal byråer *Number of centres and dispensaries*	Käyntejä Besök *Visits*	Henkilöstö Personal *Personnel*	Käyttömenot Driftskostnader *Running costs* — Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*: Palkkaukset Avlöningar *Salaries and wages*	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader *Examination and treatment costs*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*	Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk *Costs total, mk*	Vastaavat tulot Respektiva inkomster *Respective returns* — Käyntiä kohti, mk Per besök, mk *Per visit, mk*: Potilasmaksut Patientavgifter *Patient fees*	Valtion osuus Statens andel *State contribution*	Kuntien osuus Kommunernas andel *Contribution of communes*	Muut Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*
Mielisairaanhuoltotoimistot — Sinnessjukvårdsbyråer — *Mental health centres*													
Etelä-Hämeen mshp.	5	22 436	25	22.68	0.01	8.27	30.96	694 576	—	14.70	14.74	1.52	30.96
Etelä-Savon mshp.	9	21 747	36	31.04	0.61	3.82	35.47	771 310	0.30	16.96	17.19	1.02	35.47
Helsingin kaupungin mshp. — Helsingfors stads ssvd.	1	9 745	33	57.78	0.02	15.62	73.42	715 465	—	22.58	41.15	9.69	73.42
Itä-Satakunnan mshp.	1	3 598	5	27.58	0.53	6.03	34.14	122 844	—	15.84	15.84	2.46	34.14
Kaakkois-Suomen mshp.	4	10 741	17	40.78	0.79	8.78	50.35	540 845	0.19	24.22	24.27	1.67	50.35
Länsi-Satakunnan mshp.	3	6 642	9	26.43	0.05	6.97	33.45	222 169	—	16.50	16.65	0.30	33.45
Oulun mshp.	7	16 622	29	40.53	0.18	7.88	48.59	807 591	0.65	24.36	22.92	0.66	48.59
Pohjois-Hämeen mshp.	4	17 880	19	26.04	0.04	2.56	28.64	512 062	—	14.15	14.12	0.37	28.64
Pohjois-Karjalan mshp.	4	14 970	25	27.88	0.03	10.63	38.54	576 884	0.63	18.55	18.55	0.81	38.54
Pohjois-Savon mshp.	4	8 054	14	44.27	0.12	7.96	52.35	421 613	—	25.33	25.55	1.47	52.35
Seinäjoen mshp.	7	26 246	35	27.22	0.26	4.53	32.01	840 061	—	15.82	15.87	0.32	32.01
Svenska Österbottens mvd. — Ruotsalaisen Pohjanmaan mtp.	2	11 856	9	18.97	0.37	4.01	23.35	276 856	—	10.98	11.23	1.14	23.35
Södra Finlands ssvd. — Etelä-Suomen mshp.	8	10 366	28	64.31	0.98	13.15	78.44	813 092	0.02	38.00	40.21	0.21	78.44
Turun kaupungin mshp. — Åbo stads ssvd.	1	6 477	8	27.76	0.10	7.81	35.67	231 062	—	17.34	18.33	—	35.67
Uudenmaan mshp. — Nylands ssvd.	4	9 186	16	36.90	0.16	9.78	46.84	430 299	—	23.23	23.39	0.22	46.84
Vakka-Suomen mshp.	2	6 424	8	29.89	—	7.52	37.41	240 322	—	18.71	18.69	0.01	37.41
Varsinais-Suomen mshp. — Egentliga Finlands ssvd.	1	1 672	3	49.95	0.05	27.98	77.98	130 389	—	37.88	34.06	6.04	77.98
Ålands mvd. — Ahvenanmaan mtp.	1	995	4	73.58	0.25	20.33	94.16	93 686	—	47.08	47.08	—	94.16
Yhteensä — Summa — *Total*	**68**	**205 657**	**323**	**33.29**	**0.26**	**7.49**	**41.04**	**8 441 126**	**0.14**	**19.35**	**20.30**	**1.25**	**41.04**
1969	58	169 508	277	30.65	0.28	10.08	41.01	6 950 938	0.16	20.29	19.39	1.17	41.01
Tuberkuloositoimistot — Tuberkulosbyråer *TB dispensaries*													
Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.distrikt	1	49 986	39	14.27	25.13	9.41	48.81	2 439 952	0.19	22.19	26.28	0.15	48.81
Härmän tub.piiri	4	15 898	24	29.01	26.32	7.94	63.27	1 005 830	0.71	30.29	28.97	3.30	63.27
Kanta-Hämeen tub.piiri	4	40 090	16	10.00	10.58	3.50	24.08	965 298	—	12.24	11.22	0.62	24.08
Keski-Hämeen tub.piiri	1	41 474	24	12.92	12.51	3.79	29.22	1 211 823	0.27	14.43	13.67	0.85	29.22
Keski-Pohjanmaan tub.piiri	1	8 266	6	13.47	17.27	7.57	38.31	316 681	0.18	19.24	17.70	1.19	38.31
Keski-Suomen tub.piiri	2	20 245	16	20.90	21.26	3.58	45.74	926 059	0.41	22.48	21.40	1.45	45.74
Kymen-Mikkelin tub.piiri	6	31 625	31	19.55	19.07	5.35	43.97	1 390 699	0.16	21.72	21.30	0.79	43.97
Lapin tub.piiri	3	19 033	14	18.30	16.83	3.69	38.82	738 930	0.17	19.42	17.71	1.52	38.82
Pohjois-Karjalan tub.piiri	2	15 316	14	19.33	16.64	5.44	41.41	634 242	0.76	19.45	19.27	1.93	41.41
Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri	2	22 701	12	12.75	15.60	6.18	34.53	783 899	0.47	17.18	15.84	1.04	34.53
Pohjois-Savon tub.piiri	4	22 674	19	13.70	29.15	6.83	49.68	1 126 535	—	25.24	23.75	0.69	49.68
Raseborgs tub.distrikt — Raaseporin tub.piiri	4	31 601	21	13.68	18.90	16.09	48.67	1 538 168	—	24.71	23.70	0.26	48.67
Satakunnan tub.piiri	4	20 581	28	28.09	25.61	6.69	60.39	1 242 965	0.65	29.43	27.82	2.49	60.39
Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub.distr.	1	12 070	9	17.65	28.44	5.44	51.53	621 984	—	26.15	21.91	3.47	51.53
Varsinais-Suomen tub.piiri	3	48 724	27	12.65	11.06	2.32	26.03	1 268 457	0.19	12.62	12.86	0.36	26.03
Vasa tub.distrikt — Vaasan tub.piiri	3	18 078	10	16.26	26.10	2.12	44.48	804 181	—	22.43	21.11	0.94	44.48
Ålands tub.distrikt — Ahvenanmaan tub.piiri													
Yhteensä — Summa — *Total*	**45**	**418 362**	**310**	**15.88**	**18.79**	**6.00**	**40.67**	**17 015 703**	**0.22**	**19.92**	**19.53**	**1.00**	**40.67**
1969	46	456 717	303	12.55	13.44	5.80	31.79	14 518 749	0.19	15.46	14.83	1.31	31.79

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1971 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1971 (39 p.).*

10.2.10 Sairaaloiden pääomamenot ja niiden rahoitus vuonna 1969
Sjukhusens kapitalkostnader och deras finansiering år 1969
Capital expenditure and sources of financing of hospitals in 1969

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Menot Kostnader *Expenditure*				Rahoitus Finansiering *Financing*		
	1 000 mk				1 000 mk		
	Rakennukset Byggnader *Buildings*	Irtaimisto Lösöre *Equipment*	Muu Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*	Valtio Staten *State*	Kunnat Kommuner *Communes*	Yhteensä Summa *Total*
1969							
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	775	2 832	—	3 607	2 541	1 066	3 607
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	22 333	4 090	—	26 423	17 593	8 830	26 423
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	25 743	3 139	152	29 034	14 508	14 526	29 034
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*							
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	7 880	565	—	8 445	2 747	5 698	8 445
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	6 917	822	—	7 739	2 228	5 511	7 739
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	7 890	538	—	8 428	4 025	4 403	8 428
Yksityiset — Privata — *Private*	..	..	..	..	..	..	..
Valtion — Statens — *State*	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**71 538**	**11 986**	**152**	**83 676**	**43 642**	**40 034**	**83 676**
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	5 517	648	64	6 229	3 114	3 115	6 229
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	9 091	274	33	9 398	2 350	7 048	9 398
Valtion — Statens — *State*	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**14 608**	**922**	**97**	**15 627**	**5 464**	**10 163**	**15 627**
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central tuberculosis sanatoria*	**8 508**	**483**	**5**	**8 996**	**5 998**	**2 998**	**8 996**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**94 654**	**13 391**	**254**	**108 299**	**55 104**	**53 195**	**108 299**
Valtion etukäteisrahoituksella tapahtunut uusien keskussairaaloiden rakentaminen — Byggandet av nya centralsjukhus, som förskottsvis finansierats av staten — *Building of new central hospitals under the auspices of advance payments by the State*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	36 293	4 310	—	40 603	27 069	13 534	40 603
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	17 782	8 776	—	26 558	17 705	8 853	26 558
Yhteensä — Summa — *Total*	**54 075**	**13 086**	—	**67 161**	**44 774**	**22 387**	**67 161**
Kaikki yhteensä — Total summa — *Total sum*	**148 729**	**26 477**	**254**	**175 460**	**99 878**	**75 582**	**175 460**

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1969 Vol. 7, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1969 Vol. 7, Helsinki 1970 (39 p.).*

10.2.10 Sairaaloiden pääomamenot ja niiden rahoitus vuonna 1970
Sjukhusens kapitalkostnader och deras finansiering år 1970
Capital expenditure and sources of financing of hospitals in 1970

Sairaalatyyppi Sjukhustyp *Hospital type*	Menot Kostnader *Expenditure*				Rahoitus Finansiering *Financing*		
	1 000 mk				1 000 mk		
	Rakennukset Byggnader *Buildings*	Irtaimisto Lösöre *Equipment*	Muu Övriga *Other*	Yhteensä Summa *Total*	Valtio Staten *State*	Kunnat Kommuner *Communes*	Yhteensä Summa *Total*
1970							
Yleissairaalat — Lasarett — *General hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	9 333	7 816	—	17 149	11 952	5 197	17 149
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	16 664	3 452	—	20 116	13 395	6 721	20 116
Aluesairaalat — Kretssjukhus — *Regional hospitals*	27 505	6 781	33	34 319	16 899	17 420	34 319
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — *Local hospitals*							
Kuntayhtymien ja kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas och kommunalförbundens — *Of federations of communes*	7 083	681	—	7 764	2 242	5 522	7 764
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — *Of urban communes*	11 731	654	—	12 385	3 775	8 610	12 385
Maalaiskuntien — Landskommunernas — *Of rural communes*	7 576	750	—	8 326	4 253	4 073	8 326
Yksityiset — Privata — *Private*	..	..	..	..	..	..	..
Valtion — Statens — *State*	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**79 892**	**20 134**	**33**	**100 059**	**52 516**	**47 543**	**100 059**
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — *Mental hospitals*							
Kunnalliset — Kommunala — *Communal*							
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type A*	5 248	691	83	6 022	3 008	3 014	6 022
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — *Mental hospitals, type B*	4 082	245	3	4 330	1 087	3 243	4 330
Valtion — Statens — *State*	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä — Summa — *Total*	**9 330**	**936**	**86**	**10 352**	**4 095**	**6 257**	**10 352**
Keskusparantolat — Centralsanatorier — *Central tuberculosis sanatoria*	**11 548**	**2 180**	**93**	**13 821**	**8 209**	**5 612**	**13 821**
Kaikkiaan — Inalles — *Grand total*	**100 770**	**23 250**	**212**	**124 232**	**64 820**	**59 412**	**124 232**
Valtion etukäteisrahoituksella tapahtunut uusien keskussairaaloiden rakentaminen — Byggandet av nya centralsjukhus, som förskottsvis finansierats av staten — *Building of new central hospitals under the auspices of advance payments by the State*							
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — *University central hospitals*	47 015	4 665	—	51 680	34 453	17 227	51 680
Keskussairaalat — Centralsjukhus — *Central hospitals*	2 721	8 344	—	11 065	7 377	3 688	11 065
Yhteensä — Summa — *Total*	**49 736**	**13 009**	—	**62 745**	**41 830**	**20 915**	**62 745**
Kaikki yhteensä — Total summa — *Total sum*	**150 506**	**36 259**	**212**	**186 977**	**106 650**	**80 327**	**186 977**

Lähde — Källa — *Source:* Suomen sairaalatalous 1970 Vol. 8, Helsinki 1970 (39 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1970 Vol. 8, Helsingfors 1970 (39 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1970 Vol. 8, Helsinki 1970 (39 p.).*

LIITTEET—BILAGOR

APPENDICES

1.3.5 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma lääneittäin 31. 12. 1970 [1])
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning länsvis den 31. 12. 1970 [1])
Resident population by sex, age and province on 31. 12. 1970[1])

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes*
M = Miehiä — Män — *Males*
N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Lääni — Län — *Province*		Koko väestö Hela befolkningen *Total population*	Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years* 0—4	5—9	10—14	15—19	20—24
Uudenmaan — Nylands	Ms	1 012 355	75 648	77 245	73 107	76 896	106 375
	M	471 063	38 571	39 487	37 399	38 034	50 099
	N	541 292	37 077	37 758	35 708	38 862	56 276
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	Ms	678 076	47 864	51 912	53 061	58 514	65 553
	M	325 719	24 418	26 425	27 104	29 977	34 107
	N	352 357	23 446	25 487	25 957	28 537	31 446
Ahvenanmaa — Åland	Ms	20 789	1 531	1 540	1 483	1 575	1 726
	M	10 341	784	824	731	832	903
	N	10 448	747	716	752	743	823
Hämeen — Tavastehus	Ms	638 842	45 509	49 619	51 087	56 742	65 178
	M	303 928	23 395	25 338	26 121	28 482	33 388
	N	334 914	22 114	24 281	24 966	28 260	31 790
Kymen — Kymmene	Ms	345 162	23 926	27 506	28 992	31 361	32 543
	M	168 192	12 078	13 954	14 761	16 130	17 266
	N	176 970	11 848	13 552	14 231	15 231	15 277
Mikkelin — S:t Michels	Ms	220 295	14 994	18 446	20 667	22 139	19 850
	M	108 371	7 531	9 348	10 557	11 618	10 579
	N	111 924	7 463	9 098	10 110	10 521	9 271
Kuopion — Kuopio	Ms	256 842	18 578	22 350	24 855	26 848	23 853
	M	126 056	9 398	11 386	12 637	13 830	12 786
	N	130 786	9 180	10 964	12 218	13 018	11 067
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	Ms	186 324	12 872	16 205	19 805	20 646	16 887
	M	93 335	6 438	8 283	10 146	10 883	9 464
	N	92 989	6 434	7 922	9 659	9 763	7 423
Vaasan — Vasa	Ms	423 010	32 368	35 462	37 054	40 627	39 210
	M	205 844	16 689	18 032	18 887	20 847	20 519
	N	217 166	15 679	17 430	18 167	19 780	18 691
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	Ms	239 060	17 363	20 514	22 221	23 569	23 076
	M	117 709	8 948	10 490	11 352	12 145	12 055
	N	121 351	8 415	10 024	10 869	11 424	11 021
Oulun — Uleåborgs	Ms	403 206	33 242	40 049	43 314	44 663	37 888
	M	202 487	17 122	20 536	22 075	23 245	20 099
	N	200 719	16 120	19 513	21 239	21 418	17 789
Lapin — Lapplands	Ms	198 338	16 085	21 027	22 786	22 150	18 186
	M	100 613	8 175	10 718	11 512	11 525	9 865
	N	97 725	7 910	10 309	11 274	10 625	8 321
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**Ms**	**4 622 299**	**339 980**	**381 875**	**398 432**	**425 730**	**450 325**
	M	**2 233 658**	**173 547**	**194 821**	**203 282**	**217 548**	**231 130**
	N	**2 388 641**	**166 433**	**187 054**	**195 150**	**208 182**	**219 195**

[1]) Ennakkotieto. — Preliminär uppgift. — *Preliminary data.*

25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntematon Okänd *Unknown*
93 151	73 506	64 126	63 425	59 218	51 489	53 639	51 147	38 401	26 411	16 251	12 285	35
45 711	36 358	31 821	31 012	26 797	22 138	22 498	20 496	14 328	8 559	4 699	3 039	17
47 440	37 148	32 305	32 413	32 421	29 351	31 141	30 651	24 073	17 852	11 552	9 246	18
47 447	41 345	39 900	44 199	42 866	36 393	38 693	37 671	29 763	20 889	12 662	9 332	12
24 561	20 859	20 158	21 725	19 764	15 985	17 079	16 370	12 278	7 778	4 321	2 805	5
22 886	20 486	19 742	22 474	23 102	20 408	21 614	21 301	17 485	13 111	8 341	6 527	7
1 539	1 210	1 139	1 163	1 298	1 262	1 367	1 183	942	807	539	483	2
882	637	612	589	645	625	679	517	397	341	214	129	0
657	573	527	574	653	637	688	666	545	466	325	354	2
46 282	39 996	37 498	41 337	39 375	33 902	35 309	34 168	26 277	18 287	10 316	7 944	16
23 722	20 033	18 503	20 051	17 879	14 537	15 185	14 403	10 519	6 527	3 419	2 419	7
22 560	19 963	18 995	21 286	21 496	19 365	20 124	19 765	15 758	11 760	6 897	5 525	9
23 682	21 106	20 673	22 975	21 194	18 263	19 492	19 014	14 571	10 127	5 658	4 074	5
12 620	11 013	10 633	11 568	9 954	8 168	8 624	8 229	5 946	3 960	1 999	1 286	3
11 062	10 093	10 040	11 407	11 240	10 095	10 868	10 785	8 625	6 167	3 659	2 788	2
13 234	12 482	12 939	14 084	13 281	11 616	12 140	11 679	9 187	6 629	4 074	2 851	3
6 957	6 436	6 676	7 173	6 290	5 238	5 441	5 334	3 946	2 623	1 600	1 023	1
6 277	6 046	6 263	6 911	6 991	6 378	6 699	6 345	5 241	4 006	2 474	1 828	2
15 763	14 621	14 881	16 723	15 501	13 096	13 544	12 674	9 663	6 898	4 178	2 808	8
8 196	7 449	7 590	8 503	7 345	5 965	6 124	5 630	3 968	2 636	1 547	1 058	8
7 567	7 172	7 291	8 220	8 156	7 131	7 420	7 044	5 695	4 262	2 631	1 750	0
11 043	10 068	10 342	11 842	11 057	9 655	10 246	9 544	6 898	4 747	2 637	1 823	7
5 868	5 288	5 413	5 999	5 356	4 479	4 734	4 366	3 060	1 914	992	648	4
5 175	4 780	4 929	5 843	5 701	5 176	5 512	5 178	3 838	2 833	1 645	1 175	3
26 889	23 990	23 981	26 244	26 769	23 408	23 758	21 623	16 493	12 439	7 238	5 442	15
13 881	12 166	12 137	13 069	12 669	10 825	10 855	9 556	6 807	4 660	2 542	1 699	4
13 008	11 824	11 844	13 175	14 100	12 583	12 903	12 067	9 686	7 779	4 696	3 743	11
15 775	14 416	14 122	15 344	14 710	12 557	12 659	11 995	8 828	6 159	3 338	2 403	11
8 109	7 335	7 243	7 668	6 943	5 649	5 851	5 459	3 822	2 516	1 276	842	6
7 666	7 081	6 879	7 676	7 767	6 908	6 808	6 536	5 006	3 643	2 062	1 561	5
26 365	23 936	23 532	24 992	22 992	18 711	18 750	16 160	11 661	8 281	4 874	3 779	17
13 754	12 251	12 292	12 932	11 391	8 869	8 909	7 374	4 969	3 294	1 924	1 441	10
12 611	11 685	11 240	12 060	11 601	9 842	9 841	8 786	6 692	4 987	2 950	2 338	7
11 885	12 336	12 103	12 659	11 409	8 858	8 393	7 368	5 526	3 711	2 215	1 632	9
6 142	6 364	6 343	6 696	5 763	4 291	4 058	3 394	2 540	1 640	909	672	6
5 743	5 972	5 760	5 963	5 646	4 567	4 335	3 974	2 986	2 071	1 306	960	3
333 055	**289 012**	**275 236**	**294 987**	**279 670**	**239 210**	**247 990**	**234 226**	**178 210**	**125 385**	**73 980**	**54 856**	**140**
170 403	**146 189**	**139 421**	**146 985**	**130 796**	**106 769**	**110 037**	**101 128**	**72 580**	**46 448**	**25 442**	**17 061**	**71**
162 652	**142 823**	**135 815**	**148 002**	**148 874**	**132 441**	**137 953**	**133 098**	**105 630**	**78 937**	**48 538**	**37 795**	**69**

1.3.6 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1970[1])
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1970[1])
Resident population by sex, age and central hospital district on 31. 12. 1970[1])

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes* - M = Miehiä — Män — *Males* - N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Piiri Distrikt *District*		Koko väestö Hela befolkningen *Total population*	Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years* 0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Lapin — Lapplands	Ms	116 870	9 516	12 927	13 913	13 165	10 622	6 970
	M	59 708	4 866	6 631	7 038	6 865	5 751	3 583
	N	57 162	4 650	6 296	6 875	6 300	4 871	3 387
Kemin — Kemi	Ms	81 468	6 569	8 100	8 873	8 985	7 564	4 915
	M	40 905	3 309	4 087	4 474	4 660	4 114	2 559
	N	40 563	3 260	4 013	4 399	4 325	3 450	2 356
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	Ms	252 536	21 425	25 357	26 992	27 322	24 317	17 298
	M	126 265	11 049	13 006	13 815	14 280	12 685	8 958
	N	126 271	10 376	12 351	13 177	13 042	11 632	8 340
Kainuun — Kainuu	Ms	101 498	7 957	10 207	11 180	11 677	9 124	6 247
	M	51 637	4 101	5 272	5 659	6 051	4 941	3 282
	N	49 861	3 856	4 935	5 521	5 626	4 183	2 965
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	Ms	113 428	9 438	10 430	11 090	12 275	11 092	7 323
	M	56 177	4 842	5 240	5 570	6 312	5 889	3 863
	N	57 251	4 596	5 190	5 520	5 963	5 203	3 460
Vaasan — Vasa	Ms	160 866	12 209	12 589	12 624	13 728	14 413	10 958
	M	77 624	6 297	6 361	6 550	6 926	7 614	5 668
	N	83 242	5 912	6 228	6 074	6 802	6 799	5 290
Seinäjoen — Seinäjoki	Ms	197 888	14 581	16 928	18 482	20 288	18 152	11 428
	M	96 628	7 522	8 689	9 368	10 523	9 489	5 864
	N	101 260	7 059	8 239	9 114	9 765	8 663	5 564
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	Ms	239 060	17 363	20 514	22 221	23 569	23 076	15 775
	M	117 709	8 948	10 490	11 352	12 145	12 055	8 109
	N	121 351	8 415	10 024	10 869	11 424	11 021	7 666
Kuopion — Kuopio	Ms	256 842	18 578	22 350	24 855	26 848	23 853	15 763
	M	126 056	9 398	11 386	12 637	13 830	12 786	8 196
	N	130 786	9 180	10 964	12 218	13 018	11 067	7 567
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	Ms	189 836	13 078	16 428	20 111	21 004	17 180	11 235
	M	95 145	6 532	8 421	10 275	11 090	9 634	5 980
	N	94 691	6 546	8 007	9 836	9 914	7 546	5 255
Savonlinnan — Nyslotts	Ms	80 526	5 517	6 976	7 967	8 385	7 053	4 558
	M	39 825	2 808	3 463	4 104	4 446	3 882	2 486
	N	40 701	2 709	3 513	3 863	3 939	3 171	2 072
Mikkelin — S:t Michels	Ms	116 099	7 773	9 639	10 756	11 487	10 347	7 075
	M	56 839	3 878	4 904	5 454	5 928	5 420	3 680
	N	59 260	3 895	4 735	5 302	5 559	4 927	3 395
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	Ms	133 698	9 366	10 714	11 320	12 216	12 592	9 082
	M	65 028	4 744	5 375	5 778	6 249	6 727	4 789
	N	68 670	4 622	5 339	5 542	5 967	5 865	4 293
Tampereen — Tammerfors	Ms	396 623	27 981	30 511	31 684	34 745	39 811	28 647
	M	189 108	14 418	15 625	16 311	17 520	20 407	14 663
	N	207 515	13 563	14 886	15 373	17 225	19 404	13 984
Satakunnan — Satakunta	Ms	235 476	17 577	19 631	19 575	21 064	22 751	16 391
	M	114 162	8 967	9 974	9 965	10 940	11 850	8 487
	N	121 314	8 610	9 657	9 610	10 124	10 901	7 904
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	Ms	407 188	27 870	29 265	30 332	34 108	39 541	28 813
	M	194 273	14 238	14 949	15 524	17 351	20 542	14 879
	N	212 915	13 632	14 316	14 808	16 757	18 999	13 934
Ålands — Ahvenanmaan	Ms	20 789	1 531	1 540	1 483	1 575	1 726	1 539
	M	10 341	784	824	731	832	903	882
	N	10 448	747	716	752	743	823	657
Lahden — Lahtis	Ms	191 330	13 846	15 342	15 545	17 689	20 114	13 933
	M	91 318	7 054	7 776	7 812	8 888	10 308	7 119
	N	100 012	6 792	7 566	7 733	8 801	9 806	6 814
Hämeenlinnan — Tavastehus	Ms	140 114	9 598	10 974	11 614	12 950	13 619	9 252
	M	66 974	4 916	5 577	5 916	6 540	7 143	4 843
	N	73 140	4 682	5 397	5 698	6 410	6 476	4 409
Kotkan — Kotka	Ms	194 310	13 566	15 461	16 105	17 374	18 515	13 664
	M	94 831	6 821	7 931	8 219	8 971	9 715	7 316
	N	99 479	6 745	7 530	7 886	8 403	8 800	6 348
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	Ms	995 854	74 641	75 992	71 710	75 276	104 863	92 189
	M	463 105	38 055	38 840	36 730	37 201	49 275	45 197
	N	532 749	36 586	37 152	34 980	38 075	55 588	46 992
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**Ms**	**4 622 299**	**339 980**	**381 875**	**398 432**	**425 730**	**450 325**	**333 055**
	M	**2 233 658**	**173 547**	**194 821**	**203 282**	**217 548**	**231 130**	**170 403**
	N	**2 388 641**	**166 433**	**187 054**	**195 150**	**208 182**	**219 195**	**162 652**

[1]) Ennakkotieto. — Preliminär uppgift. — *Preliminary data.*

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntematon Okänd *Unknown*
7 547	7 374	7 430	6 478	5 048	4 746	4 099	2 979	1 944	1 197	908	7
3 862	3 885	3 986	3 348	2 461	2 316	1 938	1 391	871	517	394	5
3 685	3 489	3 444	3 130	2 587	2 430	2 161	1 588	1 073	680	514	2
4 789	4 729	5 229	4 931	3 810	3 647	3 269	2 547	1 767	1 018	724	2
2 502	2 458	2 710	2 415	1 830	1 742	1 456	1 149	769	392	278	1
2 287	2 271	2 519	2 516	1 980	1 905	1 813	1 398	998	626	446	1
15 376	14 780	15 197	14 160	11 446	11 399	9 959	7 099	5 071	2 981	2 343	14
7 835	7 729	7 774	6 980	5 398	5 318	4 468	3 007	1 948	1 114	893	8
7 541	7 051	7 423	7 180	6 048	6 081	5 491	4 092	3 123	1 867	1 450	6
5 960	6 155	6 894	5 947	4 683	4 592	3 809	2 854	2 011	1 218	980	3
3 058	3 205	3 681	3 016	2 288	2 254	1 783	1 237	871	550	386	2
2 902	2 950	3 213	2 931	2 395	2 338	2 026	1 617	1 140	668	594	1
6 490	6 287	6 741	6 646	5 755	5 885	5 149	3 754	2 543	1 479	1 047	4
3 337	3 261	3 405	3 217	2 653	2 736	2 354	1 605	988	544	360	1
3 153	3 026	3 336	3 429	3 102	3 149	2 795	2 149	1 555	935	687	3
9 414	9 292	9 878	10 429	9 291	9 642	8 868	6 779	5 224	3 139	2 381	8
4 778	4 707	4 896	4 954	4 286	4 403	3 887	2 681	1 894	1 047	674	1
4 636	4 585	4 982	5 475	5 005	5 239	4 981	4 098	3 330	2 092	1 707	7
10 686	10 999	12 526	12 579	10 944	10 990	9 998	7 668	5 871	3 295	2 470	3
5 409	5 527	6 245	5 893	5 069	5 053	4 438	3 246	2 253	1 211	827	2
5 277	5 472	6 281	6 686	5 875	5 937	5 560	4 422	3 618	2 084	1 643	1
14 416	14 122	15 344	14 710	12 557	12 659	11 995	8 828	6 159	3 338	2 403	11
7 335	7 243	7 668	6 943	5 649	5 851	5 459	3 822	2 516	1 276	842	6
7 081	6 879	7 676	7 767	6 908	6 808	6 536	5 006	3 643	2 062	1 561	5
14 621	14 881	16 723	15 501	13 096	13 544	12 674	9 663	6 898	4 178	2 808	8
7 449	7 590	8 503	7 345	5 965	6 124	5 630	3 968	2 636	1 547	1 058	8
7 172	7 291	8 220	8 156	7 131	7 420	7 044	5 695	4 262	2 631	1 750	—
10 246	10 538	12 051	11 255	9 876	10 519	9 780	7 086	4 860	2 703	1 879	7
5 387	5 537	6 102	5 438	4 574	4 871	4 484	3 152	1 958	1 022	684	4
4 859	5 001	5 949	5 817	5 302	5 648	5 296	3 934	2 902	1 681	1 195	3
4 360	4 553	4 924	4 632	4 211	4 560	4 391	3 451	2 481	1 469	1 037	1
2 273	2 317	2 563	2 237	1 855	1 964	2 029	1 478	991	567	362	—
2 087	2 236	2 361	2 395	2 356	2 596	2 362	1 973	1 490	902	675	1
6 661	6 864	7 545	7 169	6 184	6 321	6 171	4 850	3 539	2 218	1 499	1
3 380	3 549	3 840	3 365	2 846	2 895	2 794	2 086	1 396	881	543	—
3 281	3 315	3 705	3 804	3 338	3 426	3 377	2 764	2 143	1 337	956	1
8 443	8 088	8 890	7 921	6 992	7 375	7 312	5 548	3 930	2 251	1 657	1
4 379	4 168	4 457	3 733	3 113	3 227	3 174	2 260	1 524	793	538	—
4 064	3 920	4 433	4 188	3 879	4 148	4 138	3 288	2 406	1 458	1 119	1
24 410	23 465	25 788	24 726	21 122	22 226	21 674	16 634	11 583	6 527	5 078	11
12 191	11 634	12 539	11 340	9 027	9 619	9 258	6 678	4 141	2 176	1 557	4
12 219	11 831	13 249	13 386	12 095	12 607	12 416	9 956	7 442	4 351	3 521	7
15 000	14 068	15 222	14 634	11 889	12 815	12 375	9 553	6 583	3 658	2 685	5
7 526	7 219	7 490	6 803	5 314	5 705	5 433	3 987	2 506	1 232	762	2
7 474	6 849	7 732	7 831	6 575	7 110	6 942	5 566	4 077	2 426	1 923	3
24 506	23 882	26 955	25 929	22 497	23 787	23 382	18 637	13 202	8 376	6 099	7
12 417	11 922	13 296	11 888	9 802	10 375	10 017	7 625	4 786	2 836	1 823	3
12 089	11 960	13 659	14 041	12 695	13 412	13 365	11 012	8 416	5 540	4 276	4
1 210	1 139	1 163	1 298	1 262	1 367	1 183	942	807	539	483	2
637	612	589	645	625	679	517	397	341	214	129	—
573	527	574	653	637	688	666	545	466	325	354	2
12 247	11 302	12 033	11 452	9 909	10 228	9 609	7 427	5 255	3 051	2 344	4
6 175	5 617	5 814	5 199	4 291	4 391	4 045	2 979	1 985	1 092	770	3
6 072	5 685	6 219	6 253	5 618	5 837	5 564	4 448	3 270	1 959	1 574	1
8 200	7 797	9 072	8 888	7 750	7 955	7 690	6 092	4 293	2 460	1 908	2
4 170	3 848	4 386	4 013	3 355	3 494	3 286	2 473	1 587	820	606	1
4 030	3 949	4 686	4 875	4 395	4 461	4 404	3 619	2 706	1 640	1 302	1
11 771	11 739	13 035	12 271	10 349	11 008	10 609	8 205	5 521	3 005	2 108	4
6 149	6 038	6 573	5 741	4 662	4 916	4 574	3 367	2 153	1 051	631	3
5 622	5 701	6 462	6 530	5 687	6 092	6 035	4 838	3 368	1 954	1 477	1
72 659	63 182	62 347	58 114	50 539	52 725	50 230	37 614	25 843	15 880	12 015	35
35 940	31 355	30 468	26 283	21 706	22 104	20 104	13 992	8 334	4 560	2 944	17
36 719	31 827	31 879	31 831	28 833	30 621	30 126	23 622	17 509	11 320	9 071	18
289 012	**275 236**	**294 987**	**279 670**	**239 210**	**247 990**	**234 226**	**178 210**	**125 385**	**73 980**	**54 856**	**140**
146 189	**139 421**	**146 985**	**130 796**	**106 769**	**110 037**	**101 128**	**72 580**	**46 448**	**25 442**	**17 061**	**71**
142 823	**135 815**	**148 002**	**148 874**	**132 441**	**137 953**	**133 098**	**105 630**	**78 937**	**48 538**	**37 795**	**69**

1.3.7 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma tuberkuloosipiireittäin 31. 12. 1970[1])
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning tuberkulosdistriktsvis den 31. 12. 1970[1])
Resident population by sex, age and tuberculosis district on 31. 12. 1970[1])

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes* - M = Miehiä — Män — *Males* - N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Piiri Distrikt *District*		Koko väestö Hela befolkningen *Total population*	Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years*					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	Ms	514 652	34 691	33 845	31 536	35 307	56 967	52 024
	M	228 793	17 640	17 130	16 033	16 902	25 257	24 785
	N	285 859	17 051	16 715	15 503	18 405	31 710	27 239
Raseborgs — Raaseporin	Ms	249 947	19 626	20 760	19 699	19 744	23 945	20 180
	M	121 499	9 997	10 654	10 221	10 104	12 059	10 180
	N	128 448	9 629	10 106	9 478	9 640	11 886	10 000
Uudenmaan — Nylands	Ms	257 063	21 917	23 020	22 183	22 334	26 187	21 459
	M	125 547	11 262	11 868	11 385	11 286	13 209	11 039
	N	131 516	10 655	11 152	10 798	11 048	12 978	10 420
Varsinais-Suomen — Egentliga-Finlands	Ms	362 150	25 207	26 317	27 116	30 142	35 773	26 398
	M	172 107	12 829	13 454	13 858	15 253	18 400	13 561
	N	190 043	12 378	12 863	13 258	14 889	17 373	12 837
Satakunnan — Satakunta	Ms	302 850	21 788	24 852	25 251	27 446	28 612	20 218
	M	147 178	11 102	12 646	12 845	14 256	15 071	10 512
	N	155 672	10 686	12 206	12 406	13 190	13 541	9 706
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	Ms	319 191	23 233	24 522	25 141	27 362	32 909	24 217
	M	150 963	11 998	12 537	12 949	13 689	16 571	12 285
	N	168 228	11 235	11 985	12 192	13 673	16 338	11 932
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	Ms	334 779	23 574	26 513	27 341	30 926	34 100	23 315
	M	160 029	12 069	13 530	13 837	15 580	17 709	12 059
	N	174 750	11 505	12 983	13 504	15 346	16 391	11 256
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels	Ms	491 619	34 151	39 872	42 831	46 107	45 815	32 622
	M	240 177	17 220	20 196	21 929	23 818	24 315	17 343
	N	251 442	16 931	19 676	20 902	22 289	21 500	15 279
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	Ms	193 555	13 288	16 774	20 544	21 419	17 463	11 405
	M	96 998	6 646	8 582	10 493	11 317	9 804	6 066
	N	96 557	6 642	8 192	10 051	10 102	7 659	5 339
Pohjois-Savon — Norra Savolax	Ms	256 842	18 578	22 350	24 855	26 848	23 853	15 763
	M	126 056	9 398	11 386	12 637	13 830	12 786	8 196
	N	130 786	9 180	10 964	12 218	13 018	11 067	7 567
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	Ms	294 308	20 701	24 972	27 298	29 080	27 691	18 776
	M	145 026	10 616	12 728	13 890	15 064	14 563	9 718
	N	149 282	10 085	12 244	13 408	14 016	13 128	9 058
Härmän — Härmä	Ms	249 302	18 338	21 391	23 445	25 896	22 946	14 329
	M	122 083	9 483	10 926	11 851	13 395	12 124	7 421
	N	127 219	8 855	10 465	11 594	12 501	10 822	6 908
Vasa — Vaasan	Ms	173 708	14 030	14 071	13 609	14 731	16 264	12 560
	M	83 761	7 206	7 106	7 036	7 452	8 395	6 460
	N	89 947	6 824	6 965	6 573	7 279	7 869	6 100
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	Ms	116 549	9 490	10 927	12 197	13 132	10 762	7 063
	M	59 057	4 911	5 578	6 174	6 908	5 936	3 859
	N	57 492	4 579	5 349	6 023	6 224	4 826	3 204
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	Ms	286 657	23 752	29 122	31 117	31 531	27 126	19 302
	M	143 430	12 211	14 958	15 901	16 337	14 163	9 895
	N	143 227	11 541	14 164	15 216	15 194	12 963	9 407
Lapin — Lapplands	Ms	198 338	16 085	21 027	22 786	22 150	18 186	11 885
	M	100 613	8 175	10 718	11 512	11 525	9 865	6 142
	N	97 725	7 910	10 309	11 274	10 625	8 321	5 743
Ålands — Ahvenanmaan	Ms	20 789	1 531	1 540	1 483	1 575	1 726	1 539
	M	10 341	784	824	731	832	903	882
	N	10 448	747	716	752	743	823	657
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**Ms**	**4 622 299**	**339 980**	**381 875**	**398 432**	**425 730**	**450 325**	**333 055**
	M	**2 233 658**	**173 547**	**194 821**	**203 282**	**217 548**	**231 130**	**170 403**
	N	**2 388 641**	**166 433**	**187 054**	**195 150**	**208 182**	**219 195**	**162 652**

[1]) Ennakkotieto. — Preliminär uppgift. — *Preliminary data.*

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntematon Okänd *Unknown*
37 308	31 563	31 610	30 608	27 914	29 805	28 543	21 298	14 980	9 410	7 238	5
18 112	15 322	15 011	13 250	11 490	11 798	10 610	7 279	4 347	2 343	1 481	3
19 196	16 241	16 599	17 358	16 424	18 007	17 933	14 019	10 633	7 067	5 757	2
17 627	16 219	16 191	15 108	12 614	12 920	12 294	9 507	6 524	3 971	2 995	23
8 942	8 204	8 175	7 213	5 835	5 880	5 484	3 911	2 409	1 321	899	11
8 685	8 015	8 016	7 895	6 779	7 040	6 810	5 596	4 115	2 650	2 096	12
19 025	16 765	16 169	14 150	11 565	11 800	11 197	8 311	5 440	3 192	2 339	10
9 593	8 546	8 114	6 696	5 133	5 259	4 857	3 450	2 007	1 101	738	4
9 432	8 219	8 055	7 454	6 432	6 541	6 340	4 861	3 433	2 091	1 601	6
22 240	21 505	24 020	22 927	19 811	20 711	20 271	16 053	11 314	7 183	5 158	4
11 213	10 664	11 783	10 422	8 574	8 972	8 591	6 509	4 073	2 435	1 514	2
11 027	10 841	12 237	12 505	11 237	11 739	11 680	9 544	7 241	4 748	3 644	2
18 471	17 799	19 492	19 053	15 706	16 897	16 419	12 870	9 011	5 096	3 863	6
9 297	9 175	9 608	8 878	6 986	7 598	7 298	5 432	3 479	1 792	1 201	2
9 174	8 624	9 884	10 175	8 720	9 299	9 121	7 438	5 532	3 304	2 662	4
20 357	19 263	20 935	19 640	16 730	17 464	17 030	12 843	8 874	4 927	3 734	10
10 112	9 440	10 128	8 916	7 109	7 438	7 130	5 005	3 034	1 565	1 053	4
10 245	9 823	10 807	10 724	9 621	10 026	9 900	7 838	5 840	3 362	2 681	6
20 626	19 238	21 306	20 593	17 856	18 468	17 562	13 831	9 638	5 558	4 328	6
10 395	9 526	10 339	9 359	7 723	8 002	7 409	5 594	3 579	1 919	1 396	4
10 231	9 712	10 967	11 234	10 133	10 466	10 153	8 237	6 059	3 639	2 932	2
29 357	29 251	32 127	29 802	25 907	27 480	26 710	20 709	14 511	8 375	5 986	6
15 246	15 047	16 277	14 032	11 578	12 162	11 707	8 584	5 674	3 064	1 982	3
14 111	14 204	15 850	15 770	14 329	15 318	15 003	12 125	8 837	5 311	4 004	3
10 436	10 722	12 304	11 495	10 082	10 714	10 001	7 245	4 967	2 768	1 921	7
5 485	5 633	6 235	5 553	4 682	4 949	4 584	3 222	2 001	1 047	695	4
4 951	5 089	6 069	5 942	5 400	5 765	5 417	4 023	2 966	1 721	1 226	3
14 621	14 881	16 723	15 501	13 096	13 544	12 674	9 663	6 898	4 178	2 808	8
7 449	7 590	8 503	7 345	5 965	6 124	5 630	3 968	2 636	1 547	1 058	8
7 172	7 291	8 220	8 156	7 131	7 420	7 044	5 695	4 262	2 631	1 750	—
17 472	17 275	19 052	18 325	15 690	15 919	15 191	11 258	7 990	4 456	3 150	12
8 927	8 890	9 526	8 664	7 084	7 354	6 987	4 913	3 274	1 719	1 103	6
8 545	8 385	9 526	9 661	8 606	8 565	8 204	6 345	4 716	2 737	2 047	6
13 343	13 818	15 597	15 696	13 803	13 836	12 587	9 654	7 351	4 164	3 100	8
6 792	7 022	7 825	7 406	6 351	6 315	5 625	4 116	2 856	1 535	1 037	3
6 551	6 796	7 772	8 290	7 452	7 521	6 962	5 538	4 495	2 629	2 063	5
10 647	10 163	10 647	11 073	9 605	9 922	9 036	6 839	5 088	3 074	2 342	7
5 374	5 115	5 244	5 263	4 474	4 540	3 931	2 691	1 804	1 007	662	1
5 273	5 048	5 403	5 810	5 131	5 382	5 105	4 148	3 284	2 067	1 680	6
6 430	6 369	6 826	6 781	5 887	6 176	5 345	3 683	2 733	1 582	1 161	5
3 377	3 358	3 488	3 404	2 763	2 996	2 488	1 596	1 124	643	450	4
3 053	3 011	3 338	3 377	3 124	3 180	2 857	2 087	1 609	939	711	1
17 506	17 163	18 166	16 211	12 824	12 574	10 815	7 978	5 548	3 292	2 618	12
8 874	8 934	9 444	7 987	6 106	5 913	4 886	3 373	2 170	1 281	991	6
8 632	8 229	8 722	8 224	6 718	6 661	5 929	4 605	3 378	2 011	1 627	6
12 336	12 103	12 659	11 409	8 858	8 393	7 368	5 526	3 711	2 215	1 632	9
6 364	6 343	6 696	5 763	4 291	4 058	3 394	2 540	1 640	909	672	6
5 972	5 760	5 963	5 646	4 567	4 335	3 974	2 986	2 071	1 306	960	3
1 210	1 139	1 163	1 298	1 262	1 367	1 183	942	807	539	483	2
637	612	589	645	625	679	517	397	341	214	129	—
573	527	574	653	637	688	666	545	466	325	354	2
289 012	**275 236**	**294 987**	**279 670**	**239 210**	**247 990**	**234 226**	**178 210**	**125 385**	**73 980**	**54 856**	**140**
146 189	**139 421**	**146 985**	**130 796**	**106 769**	**110 037**	**101 128**	**72 580**	**46 448**	**25 442**	**17 061**	**71**
142 823	**135 815**	**148 002**	**148 874**	**132 441**	**137 953**	**133 098**	**105 630**	**78 937**	**48 538**	**37 795**	**69**

1.3.8 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma mielisairaanhuoltopiireittäin 31. 12. 1970[1])
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning sinnessjukvårdsdistriktsvis den 31. 12. 1970[1])
Resident population by sex, age and mental health district on 31. 12. 1970[1])

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes* - M = Miehiä — Män — *Males* - N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Piiri Distrikt *District*		Koko väestö Hela befolkningen *Total population*	Ikä, vuotta — Ålder, år — *Age, years*					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	Ms	514 652	34 691	33 845	31 536	35 307	56 967	52 024
	M	228 793	17 640	17 130	16 033	16 902	25 257	24 785
	N	285 859	17 051	16 715	15 503	18 405	31 710	27 239
Turun kaupungin — Åbo stads	Ms	153 006	11 306	10 488	10 070	11 307	16 840	13 457
	M	70 509	5 701	5 357	5 171	5 578	8 104	6 822
	N	82 497	5 605	5 131	4 899	5 729	8 736	6 635
Södra Finlands — Etelä-Suomen	Ms	249 947	19 626	20 760	19 699	19 744	23 945	20 180
	M	121 499	9 997	10 654	10 221	10 104	12 059	10 180
	N	128 448	9 629	10 106	9 478	9 640	11 886	10 000
Uudenmaan — Nylands	Ms	310 480	25 441	27 107	26 725	27 443	31 349	24 925
	M	151 233	13 054	13 966	13 653	13 886	15 951	12 897
	N	159 247	12 387	13 141	13 072	13 557	15 398	12 028
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	Ms	144 284	9 649	10 873	11 669	12 960	13 277	8 993
	M	70 065	4 954	5 562	5 964	6 664	7 172	4 644
	N	74 219	4 695	5 311	5 705	6 296	6 105	4 349
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi	Ms	111 392	8 119	8 944	9 144	9 781	10 333	7 507
	M	54 195	4 141	4 533	4 651	5 010	5 509	3 986
	N	57 197	3 978	4 411	4 493	4 771	4 824	3 521
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta	Ms	168 558	12 559	14 125	13 988	15 110	16 275	11 822
	M	81 675	6 422	7 217	7 110	7 889	8 477	6 061
	N	86 883	6 137	6 908	6 878	7 221	7 798	5 761
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta	Ms	71 217	4 301	5 335	5 991	6 787	6 220	3 841
	M	34 663	2 189	2 742	3 044	3 529	3 424	2 037
	N	36 554	2 112	2 593	2 947	3 258	2 796	1 804
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands	Ms	308 323	22 078	23 670	24 367	26 328	31 358	23 233
	M	145 960	11 366	12 031	12 535	13 223	15 852	11 821
	N	162 363	10 712	11 639	11 832	13 105	15 506	11 412
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands	Ms	287 228	20 608	22 843	23 207	26 341	29 647	20 353
	M	137 064	10 582	11 637	11 800	13 168	15 304	10 485
	N	150 164	10 026	11 206	11 407	13 173	14 343	9 868
Etelä-Savon — Södra Savolax	Ms	229 211	15 541	19 173	21 531	22 973	20 578	13 706
	M	112 867	7 809	9 720	10 998	12 052	10 972	7 207
	N	116 344	7 732	9 453	10 533	10 921	9 606	6 499
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands	Ms	345 162	23 926	27 506	28 992	31 361	32 543	23 682
	M	168 192	12 078	13 954	14 761	16 130	17 266	12 620
	N	176 970	11 848	13 552	14 231	15 231	15 277	11 062
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	Ms	186 324	12 872	16 205	19 805	20 646	16 887	11 043
	M	93 335	6 438	8 283	10 146	10 883	9 464	5 868
	N	92 989	6 434	7 922	9 659	9 763	7 423	5 175
Pohjois-Savon — Norra Savolax	Ms	268 502	19 249	23 278	26 000	28 020	24 799	16 311
	M	132 033	9 748	11 867	13 246	14 471	13 335	8 508
	N	136 469	9 501	11 411	12 754	13 549	11 464	7 803
Seinäjoen — Seinäjoki	Ms	477 972	35 126	41 036	44 516	48 503	45 243	29 629
	M	234 373	18 141	20 984	22 595	25 005	23 722	15 244
	N	243 599	16 985	20 052	21 921	23 498	21 521	14 385
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan	Ms	173 708	14 030	14 071	13 609	14 731	16 264	12 560
	M	83 761	7 206	7 106	7 036	7 452	8 395	6 460
	N	89 947	6 824	6 965	6 573	7 279	7 869	6 100
Oulun — Uleåborgs	Ms	601 544	49 327	61 076	66 100	66 813	56 074	38 250
	M	303 100	25 297	31 254	33 587	34 770	29 964	19 896
	N	298 444	24 030	29 822	32 513	32 043	26 110	18 354
Ålands — Ahvenanmaan	Ms	20 789	1 531	1 540	1 483	1 575	1 726	1 539
	M	10 341	784	824	731	832	903	882
	N	10 448	747	716	752	743	823	657
Koko maa — Hela riket — *Whole country*	**Ms**	**4 622 299**	**339 980**	**381 875**	**398 432**	**425 730**	**450 325**	**333 055**
	M	**2 233 658**	**173 547**	**194 821**	**203 282**	**217 548**	**231 130**	**170 403**
	N	**2 388 641**	**166 433**	**187 054**	**195 150**	**208 182**	**219 195**	**162 652**

[1]) Ennakkotieto. — Preliminär uppgift. — *Preliminary data.*

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntematon Okänd *Unknown*
37 308	31 563	31 610	30 608	27 914	29 805	28 543	21 298	14 980	9 410	7 238	5
18 112	15 322	15 011	13 250	11 490	11 798	10 610	7 279	4 347	2 343	1 481	3
19 196	16 241	16 599	17 358	16 424	18 007	17 933	14 019	10 633	7 067	5 757	2
10 103	9 225	9 954	9 779	8 450	8 748	8 208	6 360	4 312	2 579	1 820	—
5 046	4 430	4 738	4 243	3 603	3 621	3 227	2 342	1 397	700	429	—
5 057	4 795	5 216	5 536	4 847	5 127	4 981	4 018	2 915	1 879	1 391	—
17 627	16 219	16 191	15 108	12 614	12 920	12 294	9 507	6 524	3 971	2 995	23
8 942	8 204	8 175	7 213	5 835	5 880	5 484	3 911	2 409	1 321	899	11
8 685	8 015	8 016	7 895	6 779	7 040	6 810	5 596	4 115	2 650	2 096	12
21 966	19 670	19 522	17 534	14 656	14 916	14 195	10 617	7 100	4 228	3 076	10
11 114	9 960	9 751	8 232	6 504	6 640	6 128	4 421	2 616	1 497	959	4
10 852	9 710	9 771	9 302	8 152	8 276	8 067	6 196	4 484	2 731	2 117	6
8 453	8 606	9 864	9 065	7 748	8 224	8 246	6 602	4 743	3 101	2 208	3
4 283	4 332	4 932	4 279	3 396	3 670	3 668	2 847	1 815	1 174	708	1
4 170	4 274	4 932	4 786	4 352	4 554	4 578	3 755	2 928	1 927	1 500	2
6 860	6 519	7 239	6 952	5 983	6 186	6 095	4 750	3 332	2 066	1 578	4
3 477	3 352	3 654	3 220	2 641	2 756	2 722	1 994	1 285	754	507	3
3 383	3 167	3 585	3 732	3 342	3 430	3 373	2 756	2 047	1 312	1 071	1
10 832	10 132	10 919	10 368	8 334	9 137	8 920	6 831	4 756	2 579	1 869	2
5 425	5 228	5 332	4 818	3 731	4 073	3 885	2 838	1 792	859	518	—
5 407	4 904	5 587	5 550	4 603	5 064	5 035	3 993	2 964	1 720	1 351	2
3 597	3 894	4 545	4 753	4 054	4 357	4 332	3 679	2 659	1 619	1 253	—
1 825	2 015	2 274	2 244	1 732	2 004	1 936	1 601	1 049	595	423	—
1 772	1 879	2 271	2 509	2 322	2 353	2 396	2 078	1 610	1 024	830	—
19 520	18 541	20 080	18 986	16 249	17 017	16 625	12 730	8 780	4 942	3 809	10
9 685	9 107	9 726	8 660	6 906	7 277	7 005	5 003	3 032	1 608	1 120	3
9 835	9 434	10 354	10 326	9 343	9 740	9 620	7 727	5 748	3 334	2 689	7
18 033	16 592	18 382	17 629	15 185	15 754	14 943	11 603	8 025	4 527	3 550	6
9 045	8 227	8 868	7 954	6 545	6 785	6 323	4 688	2 981	1 508	1 160	4
8 988	8 365	9 514	9 675	8 640	8 969	8 620	6 915	5 044	3 019	2 390	2
12 919	13 426	14 634	13 880	12 125	12 660	12 200	9 641	6 966	4 271	2 983	4
6 663	6 935	7 480	6 608	5 459	5 692	5 592	4 148	2 776	1 679	1 075	2
6 256	6 491	7 154	7 272	6 666	6 968	6 608	5 493	4 190	2 592	1 908	2
21 106	20 673	22 975	21 194	18 263	19 492	19 014	14 571	10 127	5 658	4 074	5
11 013	10 633	11 568	9 954	8 168	8 624	8 229	5 946	3 960	1 999	1 286	3
10 093	10 040	11 407	11 240	10 095	10 868	10 785	8 625	6 167	3 659	2 788	2
10 068	10 342	11 842	11 057	9 655	10 246	9 544	6 898	4 747	2 637	1 823	7
5 288	5 413	5 999	5 356	4 479	4 734	4 366	3 060	1 914	992	648	4
4 780	4 929	5 843	5 701	5 176	5 512	5 178	3 838	2 833	1 645	1 175	3
15 195	15 525	17 500	16 291	13 774	14 269	13 385	10 231	7 297	4 408	2 962	8
7 760	7 930	8 911	7 721	6 282	6 475	5 973	4 224	2 811	1 644	1 119	8
7 435	7 595	8 589	8 570	7 492	7 794	7 412	6 007	4 486	2 764	1 843	—
27 296	27 372	30 269	29 694	25 770	25 827	23 935	17 924	13 150	7 282	5 382	18
13 885	13 971	15 105	13 982	11 739	11 822	10 764	7 681	5 185	2 715	1 825	8
13 411	13 401	15 164	15 712	14 031	14 005	13 171	10 243	7 965	4 567	3 557	10
10 647	10 163	10 647	11 073	9 605	9 922	9 036	6 839	5 088	3 074	2 342	7
5 374	5 115	5 244	5 263	4 474	4 540	3 931	2 691	1 804	1 007	662	1
5 273	5 048	5 403	5 810	5 131	5 382	5 105	4 148	3 284	2 067	1 680	6
36 272	35 635	37 651	34 401	27 569	27 143	23 528	17 187	11 992	7 089	5 411	26
18 615	18 635	19 628	17 154	13 160	12 967	10 768	7 509	4 934	2 833	2 113	16
17 657	17 000	18 023	17 247	14 409	14 176	12 760	9 678	7 058	4 256	3 298	10
1 210	1 139	1 163	1 298	1 262	1 367	1 183	942	807	539	483	2
637	612	589	645	625	679	517	397	341	214	129	—
573	527	574	653	637	688	666	545	466	325	354	2
289 012	**275 236**	**294 987**	**279 670**	**239 210**	**247 990**	**234 226**	**178 210**	**125 385**	**73 980**	**54 856**	**140**
146 189	**139 421**	**146 985**	**130 796**	**106 769**	**110 037**	**101 128**	**72 580**	**46 448**	**25 442**	**17 061**	**71**
142 823	**135 815**	**148 002**	**148 874**	**132 441**	**137 953**	**133 098**	**105 630**	**78 937**	**48 538**	**37 795**	**69**

6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1969 [1]) — Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1969 [1]) — *Beds by commune on 31. 12. 1969* [1])

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt -och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku [2]) Medelfolkmängd [2]) *Mean population* [2])	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*											
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*							Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*							Niistä Därav *Of which*			
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*								
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat [6]) Centralsjukhus [6]) *Central hospitals* [6])	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliitojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset [7]) [1]) Övriga kommunala [7]) [1]) *Other communal* [7]) [1])	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat [8]) A-sjukhus [8]) *Hospitals, type A* [8])	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Kaupungit — Städer — *Towns*		[3])	[3])	[4])	[5])													
Helsinki — Helsingfors	U	V	21	1	1	532 183	3 504.5	2 135.1	—	1 349.0	—	20.4	1 972.2	1 717.2	255.0	[9]) 625.0	6 101.7
Tampere — Tammerfors	H	IV	14	9/2,3	8	153 990	1 176.9	508.7	—	663.0	—	5.2	818.1	431.1	387.0	144.0	2 139.0
Turku — Åbo	T-P	IV	16	2	6/2	153 347	1 161.0	572.0	—	589.0	—	—	634.4	612.4	22.0	91.0	1 886.4
Forssa	H	V	19	10/4	9/2	15 401	57.2	7.6	48.6	—	—	1.0	103.2	45.3	57.9	6.0	166.4
Hamina — Fredrikshamn	Ky	V	20	12/1	10/3	10 896	64.2	12.0	—	—	51.2	1.0	35.2	19.8	15.4	6.8	106.2
Hanko — Hangö	U	V	21	3/1	4/1	9 666	47.9	9.4	5.5	33.0	—	—	24.8	24.8	—	7.4	80.1
Heinola	M	V	18	11/2	9/3	13 734	96.0	4.0	—	90.0	—	2.0	45.0	25.0	20.0	5.4	146.4
Hyvinkää — Hyvinge	U	V	21	4/3	5	33 472	104.0	20.4	—	—	78.4	5.2	109.4	54.1	55.3	16.4	229.8
Hämeenlinna — Tavastehus	H	V	19	10/1	9/1	37 552	154.4	100.3	—	50.0	—	4.1	165.6	98.6	67.0	28.9	348.9
Iisalmi — Idensalmi	Ku	III	9	14/2	12/3	7 596	40.5	5.3	35.2	—	—	—	36.9	16.1	20.8	7.1	84.5
Joensuu	P-K	III	10	13/1	11/1	35 754	195.0	119.0	—	76.0	—	—	122.9	31.2	91.7	12.9	330.8
Jyväskylä	K-S	II	8	15/5	13/1	57 446	383.3	250.3	—	132.0	—	1.0	228.8	56.8	172.0	30.5	642.6
Järvenpää — Träskända	U	V	21	4/1	5	15 618	64.5	62.5	—	—	—	2.0	50.7	30.2	20.5	6.0	121.2
Kajaani — Kajana	O	I	4	17/2	17/2	19 330	97.0	69.0	—	28.0	—	—	60.1	20.1	40.0	13.0	170.1
Kaskinen — Kaskö	V	II	6	16/1	15/3	1 436	3.8	3.8	—	—	—	—	8.3	3.3	5.0	1.0	13.1
Kemi	L	I	2	17/1	18/1	29 935	115.8	76.8	—	39.0	—	—	120.1	68.8	51.3	43.9	279.8
Kokkola — Gamlakarleby	V	II	5	16/2	15/1	20 731	208.9	137.4	6.5	65.0	—	—	79.6	39.9	39.7	20.0	308.5
Kotka	Ky	V	20	12/3	10/3	34 085	361.4	159.2	—	197.0	—	5.2	138.1	76.9	61.2	23.2	522.7

[1]) Valtion ja yksityisten sairaaloiden sairaansijoja lukuun ottamatta. —Exklusive vårdplatser, vilka tillhör statens och privata sjukhus. — *Excluding state and private-owned beds.*

[2]) Maassa asuva väestö. — I landet bosatt befolkning. — *Resident population.*

[3]) Piirin nimi, kts. sivu 237. — Distriktets namn, se sidan 237. — *Name of district, see page 237.*

[4]) Piirin nimi ja toimisto, kts. sivu 191. — Distriktets namn och byrå, se sidan 191. — *Name of district and dispensary, see page 191.*

[5]) Piirin nimi ja toimisto, kts. sivu 138. — Distriktets namn och byrå, se sidan 138. — *Name of district and dispensary, see page 138.*

[6]) Helsingin ja Turun yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Helsingfors och Åbo universitets vårdplatser. — *Incl. beds of Helsinki and Turku University.*

[7]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

[8]) HYKS:n psykiatrian klinikka mukaan luettuna. — Inkl. HUCS psykiatriska klinik. — *Incl. Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki.*

[9]) Näistä 96 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 96 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — *96 beds in other tuberculosis institutions.*

Kouvola	Ky	V	20	12/2	10/4	25 512	68.1	9.0	55.0	—	—	4.1	67.2	31.4	35.8	16.4	151.7
Kristiinankaupunki — Kristinestad	V	II	6	16/1	15/3	2 738	31.1	2.5	16.6	—	12.0	—	31.2	8.8	22.4	3.0	65.3
Kuopio	Ku	III	9	14/3	12/1	64 251	406.2	285.2	—	121.0	—	—	350.2	122.0	228.2	47.6	804.0
Lahti	H	V	18	10/2	9/3	88 298	527.3	—	—	518.0	—	9.3	340.7	172.7	168.0	53.7	921.7
Lappeenranta — Villmanstrand	Ky	III	13	12/4	10/2	50 751	308.5	171.2	—	20.0	114.2	3.1	243.4	137.4	106.0	34.2	586.1
Lohja — Lojo	U	V	21	4/2	5	12 233	45.3	7.7	35.6	—	—	2.0	42.0	17.0	25.0	6.0	93.3
Loimaa	T-P	IV	16	5	6/1	6 400	49.3	5.0	43.3	—	—	1.0	15.9	10.9	5.0	4.0	69.2
Loviisa — Lovisa	U	V	21	3/4	4/2	6 771	59.0	6.2	—	—	52.8	—	23.0	20.0	3.0	6.5	88.5
Maarianhamina — Mariehamn	A	IV	17	18	19	8 593	29.1	29.1	—	—	—	—	39.8	31.8	8.0	16.0	84.9
Mikkeli — S:t Michel	M	III	12	11/1	10/5	25 075	175.3	111.3	—	62.0	—	2.0	115.0	70.0	45.0	16.4	306.7
Naantali — Nådendal	T-P	IV	16	6/1	6/1	6 831	32.5	32.5	—	—	—	—	15.2	12.2	3.0	4.0	51.7
Oulu — Uleåborg	O	I	3	17/1	17/1	85 851	188.0	—	—	188.0	—	—	208.4	174.0	34.4	79.0	475.4
Pieksämäki	M	III	12	11/3	13/1	12 869	64.4	6.7	57.7	—	—	—	46.8	16.0	30.8	7.9	119.1
Pietarsaari — Jakobstad	V	II	6	16/2	15/1	19 241	108.4	7.7	76.7	24.0	—	—	79.0	43.3	35.7	23.0	210.4
Pori — Björneborg	T-P	IV	15	7/2	7/1	72 395	331.4	201.1	—	124.0	—	6.3	282.0	170.0	112.0	80.0	693.4
Porvoo — Borgå	U	V	21	3/4	4/2	16 172	79.5	11.0	64.4	—	—	4.1	51.4	44.4	7.0	2.8	133.7
Raahe — Brahestad	O	I	3	17/1	16	7 662	85.7	—	61.2	—	24.5	—	22.6	7.1	15.5	8.6	116.9
Rauma — Raumo	T-P	IV	15	6/2	7/3	25 411	157.1	5.8	122.3	—	—	29.0	61.9	49.9	12.0	27.0	246.0
Riihimäki	H	V	19	4/3	9/4	22 642	62.6	11.5	47.0	—	—	4.1	85.0	53.2	31.8	15.4	163.0
Rovaniemi	L	I	1	17/4	18/2	28 922	157.3	114.3	—	43.0	—	—	81.9	23.9	58.0	35.1	274.3
Salo	T-P	IV	16	5	6/3	16 881	92.7	7.5	83.2	—	—	2.0	53.4	41.4	12.0	13.0	159.1
Savonlinna — Nyslott	M	III	11	11/4	10/6	17 762	100.2	76.2	—	23.0	—	1.0	63.0	35.0	28.0	10.9	174.1
Seinäjoki	V	II	7	15/1	14/1	19 964	65.0	50.0	—	15.0	—	—	63.3	27.3	36.0	14.0	142.3
Tammisaari — Ekenäs	U	V	21	3/1	4/1	6 504	35.7	6.2	29.5	—	—	—	21.2	21.2	—	6.5	63.4
Tornio — Torneå	L	I	2	17/1	18/1	7 472	41.9	16.9	—	—	25.0	—	22.9	8.6	14.3	6.4	71.2
Uusikaarlepyy — Nykarleby	V	II	6	16/2	15/1	1 310	9.9	1.3	2.6	—	6.0	—	6.4	4.4	2.0	1.0	17.3
Uusikaupunki — Nystad	T-P	IV	16	6/1	6/1	7 047	23.6	3.7	—	—	19.4	0.5	38.0	31.0	7.0	5.0	66.6
Vaasa — Vasa	V	II	6	16/1	15/2	49 290	174.1	172.1	—	—	—	2.0	241.9	135.9	106.0	27.0	443.0
Valkeakoski	H	IV	14	10/5	8	16 129	72.4	7.6	63.8	—	—	1.0	52.9	32.9	20.0	20.0	145.3
Vammala	T-P	IV	14	8	7/4	5 676	39.0	2.5	29.0	—	7.5	—	12.6	8.1	4.5	6.0	57.6
Varkaus	Ku	III	9	14/4	12/4	24 556	190.0	9.3	102.7	78.0	—	—	110.3	74.9	35.4	20.2	320.5
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·	**1 943 381**	**11 646.9**	**5 623.9**	**986.4**	**4 527.0**	**391.0**	**118.6**	**7 641.9**	**5 008.3**	**2 633.6**	**1 705.1**	**20 993.9**
Kauppalat — Köpingar — *Market towns*																	
Espoo	U	V	21	3/3	4/4	90 402	401.7	234.4	—	157.0	—	10.3	114.5	90.5	24.0	40.0	556.2
Haapajärvi	O	II	5	17/5	16	8 877	31.6	7.6	—	20.0	4.0	—	38.4	13.4	25.0	16.1	86.1
Harjavalta	T-P	IV	15	7/1	7/1	8 282	18.2	16.7	—	—	—	1.5	22.0	14.0	8.0	9.0	49.2
Ikaalinen [10])	T-P	IV	14	9/1	7/2	677	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imatra	Ky	III	13	12/1	10/1	35 018	254.0	83.9	—	102.0	65.0	3.1	146.3	79.2	67.1	24.6	424.9
Jämsä	K-S	II	8	15/6	13/1	12 918	80.2	11.9	68.3	—	—	—	56.2	13.6	42.6	12.2	148.6
Karhula	Ky	V	20	12/3	10/3	22 022	210.0	97.6	—	—	110.4	2.0	106.7	46.6	60.1	15.1	331.8
Kankaanpää	T-P	IV	15	7/3	7/2	12 616	41.0	15.0	—	—	26.0	—	41.0	21.0	20.0	15.0	97.0
Karjaa — Karis	U	V	21	3/1	4/1	8 005	30.7	7.7	23.0	—	—	—	20.2	20.2	—	11.1	62.0
Karkkila	U	V	21	4/3	5	8 554	40.2	14.2	—	26.0	—	—	43.1	26.7	16.4	8.6	91.9
Kauniainen — Grankulla	U	V	21	3/3	4/4	5 713	12.0	11.0	—	—	—	1.0	11.0	9.0	2.0	3.7	26.7
Kemijärvi	L	I	1	17/4	18/3	6 472	48.4	11.9	36.5	—	—	—	19.4	6.7	12.7	8.8	76.6
Kerava — Kervo	U	V	21	4/1	5	13 523	45.8	43.8	—	—	—	2.0	39.6	27.3	12.3	8.6	94.0

[10]) Katso Ikaalisten mlk. — Se lk. Ikaalinen. — *See Ikaalinen rural commune.*

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdesnr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktsnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byråns nr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt- och byråns nr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*			Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	
							Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Yhteensä Summa *Total*
Kurikka	V	II	7	15/4	14/2	11 366	76.5	13.0	14.5	49.0	—	—	52.1	17.1	35.0	13.0	141.6
Kuusankoski	Ky	V	20	12/2	10/4	22 455	93.0	9.0	82.0	—	—	2.0	101.9	50.7	51.2	15.1	210.0
Lapua — Lappo	V	II	7	15/1	14/3	15 763	72.0	22.0	—	50.0	—	—	92.6	25.0	67.6	20.0	184.6
Lieksa	P-K	III	10	13/4	11/2	4 733	26.0	11.0	—	—	15.0	—	18.2	9.2	9.0	2.1	46.3
Mänttä	H	IV	14	9/4	8	7 281	37.0	5.0	32.0	—	—	—	29.2	12.3	16.9	8.0	74.2
Nokia	H	IV	14	9/1	8	19 316	97.3	35.3	—	—	60.0	2.0	106.2	61.3	44.9	31.0	234.5
Nurmes	P-K	III	10	13/2	11/2	2 346	13.0	6.0	—	—	7.0	—	10.6	3.5	7.1	1.0	24.6
Oulainen	O	I	3	17/5	16	7 839	20.2	—	—	—	20.2	—	23.6	8.6	15.0	23.5	67.3
Outokumpu	P-K	III	10	13/1	11/1	10 859	58.0	25.0	—	33.0	—	—	55.1	13.8	41.3	7.2	120.3
Parainen — Pargas	T-P	IV	16	3/2	4/3	10 412	29.3	11.3	18.0	—	—	—	39.1	17.1	22.0	13.9	82.3
Raisio — Reso	T-P	IV	16	5	6/1	14 447	64.8	63.8	—	—	—	1.0	25.2	15.2	10.0	8.0	98.0
Suolahti	K-S	II	8	15/7	13/2	5 674	11.9	11.9	—	—	—	—	22.8	6.8	16.0	4.9	39.6
Suonenjoki	Ku	III	9	14/4	12/2	9 919	44.1	14.7	6.4	23.0	—	—	50.0	17.1	32.9	10.1	104.2
Toijala	H	IV	14	10/5	8	7 524	33.7	25.2	7.5	—	—	1.0	39.3	14.7	24.6	10.0	83.0
Ylivieska	O	II	5	17/5	16	10 740	50.6	4.6	—	—	46.0	—	33.9	10.9	23.0	24.7	109.2
Äänekoski	K-S	II	8	15/7	13/2	10 896	43.3	14.3	—	29.0	—	—	39.4	11.4	28.0	9.1	91.8
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·	**404 649**	**1 984.5**	**827.8**	**288.2**	**489.0**	**353.6**	**25.9**	**1 397.6**	**662.9**	**734.7**	**374.4**	**3 756.5**
Maalaiskunnat — Landskommuner *Rural communes*																	
Ahlainen	T-P	IV	15	7/2	7/1	2 478	6.7	1.7	—	—	5.0	—	9.0	6.0	3.0	3.0	18.7
Alahärmä	V	II	7	15/1	14/3	5 273	8.0	8.0	—	—	—	—	9.1	9.1	—	6.0	23.1
Alajärvi	V	II	7	15/3	14/3	9 007	27.0	7.0	—	19.0	—	1.0	51.7	9.1	42.6	10.0	88.7
Alastaro	T-P	IV	16	8	6/1	4 435	17.9	2.5	14.4	—	—	1.0	13.9	9.4	4.5	3.0	34.8
Alatornio — Nedertorneå	L	I	2	17/1	18/1	8 803	36.1	16.1	—	—	20.0	—	38.7	17.2	21.5	18.3	93.1
Alavieska	O	II	5	17/5	16	3 462	9.8	3.0	—	—	6.8	—	14.3	5.3	9.0	8.6	32.7
Alavus — Alavo	V	II	7	15/2	14/1	11 069	86.0	9.0	—	76.0	—	1.0	52.9	10.2	42.7	13.0	151.9
Anjala	Ky	V	20	12/2	10/4	6 219	20.0	3.0	16.0	—	—	1.0	28.1	12.8	15.3	4.1	52.2
Anttola	M	III	12	11/1	10/5	2 210	7.8	7.8	—	—	—	—	11.0	7.0	4.0	1.4	20.2
Artjärvi — Artsjö	U	V	21	4/1	9/3	2 651	8.2	7.7	—	—	—	0.5	16.2	10.1	6.1	2.0	26.4

Asikkala	H	V	18	10/3	9/3	7 552	25.0	—	—	25.0	—	—	40.4	28.4	12.0	4.7	70.1
Askainen — Villnäs	T-P	IV	16	6/1	6/1	962	3.7	3.7	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	9.0
Askola	U	V	21	4/1	5	3 638	13.8	4.7	8.6	—	—	0.5	20.2	12.0	8.2	0.9	34.9
Aura	T-P	IV	16	5	6/1	2 542	13.2	5.0	2.2	—	6.0	—	7.3	4.3	3.0	2.0	22.5
Bergö	V	II	6	16/1	15/2	642	1.9	1.9	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	1.0	5.0
Björköby	V	II	6	16/1	15/2	484	1.3	1.3	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	1.0	4.4
Bromarv — Bromarf	U	V	21	3/1	4/1	1 661	10.2	1.5	8.7	—	—	—	12.8	12.8	—	2.8	25.8
Brändö	A	IV	17	18	19	680	3.2	3.2	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	2.0	8.4
Dragsfjärd	T-P	IV	16	3/2	4/3	5 171	14.2	6.2	8.0	—	—	—	24.7	21.7	3.0	6.5	45.4
Eckerö	A	IV	17	18	19	784	3.3	3.3	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	2.0	8.5
Elimäki	Ky	V	20	12/2	10/4	8 380	65.0	4.5	14.5	45.0	—	1.0	32.1	11.6	20.5	5.5	102.6
Eno	P-K	III	10	13/1	11/1	10 868	52.0	15.0	—	37.0	—	—	50.5	10.4	40.1	7.8	110.3
Enonkoski	M	III	11	11/4	10/6	2 628	10.7	10.7	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	1.4	22.1
Enontekiö	L	I	1	17/4	18/2	2 498	15.0	4.0	—	—	—	11.0	6.1	1.9	4.2	1.6	22.7
Eräjärvi	H	IV	14	9/4	8	1 559	3.8	3.8	—	—	—	—	7.1	4.1	3.0	3.0	13.9
Eura	T-P	IV	15	6/2	7/3	6 984	15.8	8.3	7.5	—	—	—	21.7	17.7	4.0	8.0	45.5
Eurajoki	T-P	IV	15	6/2	7/3	5 239	17.5	10.0	7.5	—	—	—	17.4	13.9	3.5	7.0	41.9
Evijärvi	V	II	7	15/3	14/4	3 760	20.0	3.0	—	17.0	—	—	26.4	6.8	19.6	5.0	51.4
Finström	A	IV	17	18	19	1 751	9.7	9.7	—	—	—	—	6.5	5.5	1.0	3.0	19.2
Föglö	A	IV	17	18	19	821	3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	9.5
Geta	A	IV	17	18	19	533	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Haapasaari — Aspö	Ky	V	20	12/1	10/3	98	1.5	1.5	—	—	—	—	—	—	—	1.4	2.9
Haapavesi	O	I	3	17/5	16	8 072	10.0	—	—	8.0	2.0	—	16.5	9.5	7.0	16.1	42.6
Hailuoto — Karlö	O	I	3	17/1	17/1	1 156	—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	2.0	11.5
Halikko	T-P	IV	16	5	6/3	7 718	32.3	5.0	27.3	—	—	—	38.8	21.8	17.0	7.0	78.1
Halsua	V	II	5	15/3	14/4	1 891	6.7	3.0	—	—	3.7	—	3.4	3.4	—	2.0	12.1
Hammarland	A	IV	17	18	19	1 125	6.5	6.5	—	—	—	—	5.4	4.4	1.0	2.0	13.9
Hankasalmi	K-S	II	8	14/3	13/1	7 809	30.1	26.2	3.9	—	—	—	44.9	19.3	25.6	7.9	82.9
Hartola	M	V	18	11/2	13/1	5 651	33.0	3.0	—	30.0	—	—	13.0	11.0	2.0	4.9	50.9
Hattula	H	V	19	10/1	9/1	6 577	14.6	13.6	—	—	—	1.0	47.7	22.7	25.0	6.1	68.4
Hauho	H	V	19	10/1	9/1	5 037	16.0	8.4	6.6	—	—	1.0	32.0	17.0	15.0	6.1	54.1
Haukipudas	O	I	3	17/1	17/1	10 068	—	—	—	—	—	—	50.6	16.3	34.3	17.0	67.6
Haukivuori	M	III	12	11/3	10/5	3 911	13.1	6.7	6.4	—	—	—	23.0	10.0	13.0	4.5	40.6
Hausjärvi	H	V	19	4/3	9/4	8 077	23.9	5.2	18.0	—	0.7	—	33.5	23.2	10.3	8.1	65.5
Heinolan mlk. — Heinola lk.	M	V	18	11/2	9/3	5 270	5.0	4.0	—	—	—	1.0	24.0	21.0	3.0	4.7	33.7
Heinävesi	M	III	10	11/3	11/1	7 927	28.7	8.0	2.7	18.0	—	—	40.5	20.0	20.5	5.7	74.9
Helsingin mlk. — Helsinge lk.	U	V	21	4/2	5	70 698	378.7	156.4	—	211.0	—	11.3	129.8	54.8	75.0	31.3	539.8
Himanka	V	II	5	15/3	14/4	3 214	9.1	6.1	—	—	3.0	—	18.1	6.8	11.3	4.0	31.2
Hinnerjoki	T-P	IV	16	6/2	7/3	1 432	5.5	2.5	3.0	—	—	—	7.6	6.1	1.5	2.0	15.1
Hirvensalmi	M	III	12	11/1	10/5	4 191	24.9	8.9	—	16.0	—	—	19.0	14.0	5.0	2.7	46.6
Hollola	H	V	18	10/3	9/3	11 485	31.0	—	—	—	30.0	1.0	50.2	18.2	32.0	6.7	87.9
Honkajoki	T-P	IV	15	7/3	7/2	3 110	4.8	0.8	—	—	4.0	—	8.0	4.0	4.0	4.0	16.8
Honkilahti	T-P	IV	15	6/2	7/3	1 567	5.3	0.8	4.5	—	—	—	5.4	4.4	1.0	2.0	12.7
Houtskari — Houtskär	T-P	IV	16	3/2	4/3	947	3.3	1.3	2.0	—	—	—	4.6	4.6	—	1.9	9.8
Huittinen	T-P	IV	15	8	7/4	9 439	32.4	4.2	2.2	—	25.0	1.0	53.1	29.5	23.6	11.0	96.5

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt- och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
							Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	Niistä Därav *Of which* B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Humppila	H	IV	16	10/4	9/2	3 021	11.3	1.3	10.0	—	—	—	31.3	13.6	17.7	1.3	43.9
Hyrynsalmi	O	I	4	17/2	17/2	5 592	35.0	15.0	—	—	—	20.0	21.7	7.7	14.0	7.0	63.7
Hämeenkyrö — Tavastkyro	T-P	IV	14	8	7/4	10 351	52.5	31.5	—	21.0	—	—	49.1	25.5	23.6	13.0	114.6
Ii	O	I	3	17/1	17/1	5 949	—	—	—	—	—	—	29.5	9.5	20.0	9.0	38.5
Iisalmen mlk. — Idensalmi lk.	Ku	III	9	14/2	12/3	13 410	32.5	6.7	25.8	—	—	—	67.6	18.2	49.4	12.2	112.3
Iitti	Ky	V	18	12/2	10/4	8 787	52.5	—	9.5	41.0	—	2.0	78.5	10.5	68.0	6.8	137.8
Ikaalisten mlk. — Ikaalinen lk. [11])	T-P	IV	14	9/1	7/2	7 965	91.6	12.6	—	79.0	—	—	33.1	16.3	16.8	11.0	135.7
Ilmajoki	V	II	7	15/4	14/1	12 833	22.1	17.0	4.1	—	—	1.0	63.2	20.5	42.7	15.0	100.3
Ilomantsi	P-K	III	10	13/1	11/1	11 872	50.0	20.0	—	30.0	—	—	57.7	17.3	40.4	8.3	116.0
Inari — Enare	L	I	1	17/4	18/2	7 768	43.9	9.9	—	—	—	34.0	20.4	6.7	13.7	13.6	77.9
Iniö	T-P	IV	16	3/2	4/3	385	3.3	1.3	2.0	—	—	—	2.1	1.1	1.0	0.9	6.3
Inkoo — Ingå	U	V	21	3/1	4/1	3 625	25.4	4.7	8.7	12.0	—	—	13.0	13.0	—	5.6	44.0
Isojoki — Storå	V	II	7	15/4	14/2	4 415	33.6	1.0	18.6	14.0	—	—	27.7	9.1	18.6	7.0	68.3
Isokyrö — Storkyro	V	II	6	15/1	14/1	6 162	15.2	15.2	—	—	—	—	30.2	10.2	20.0	8.0	53.4
Jaala	Ky	V	20	12/2	10/4	2 823	14.5	1.5	12.5	—	—	0.5	22.8	12.6	10.2	2.7	40.0
Jalasjärvi	V	II	7	15/4	14/2	11 683	42.0	16.0	—	26.0	—	—	51.6	21.6	30.0	16.0	109.6
Janakkala	H	V	19	10/1	9/1	14 709	57.0	23.0	4.0	30.0	—	—	67.2	35.2	32.0	12.1	136.3
Jepua — Jeppo	V	II	6	16/2	15/1	1 578	6.9	1.3	2.6	—	3.0	—	7.6	6.6	1.0	3.0	17.5
Jokioinen	H	IV	16	10/4	9/2	5 472	49.2	5.0	14.2	30.0	—	—	46.1	15.9	30.2	1.3	96.6
Jomala	A	IV	17	18	19	2 076	9.7	9.7	—	—	—	—	10.7	7.7	3.0	3.0	23.4
Joroinen	M	III	11	11/3	10/5	6 879	26.7	6.1	6.6	14.0	—	—	38.5	18.0	20.5	5.5	70.7
Joutsa	K-S	II	8	11/2	13/1	5 259	25.8	4.8	—	21.0	—	—	9.0	7.0	2.0	4.3	39.1
Joutseno	Ky	III	13	12/1	10/1	11 342	35.2	25.2	—	—	10.0	—	48.0	25.6	22.4	8.2	91.4
Juankoski	Ku	III	9	14/1	12/2	2 854	21.3	5.3	—	16.0	—	—	16.8	11.8	5.0	3.0	41.1
Jurva	V	II	7	15/4	14/2	5 929	14.6	9.5	4.1	—	—	1.0	29.8	9.1	20.7	7.0	51.4
Juuka	P-K	III	10	13/1	11/2	9 818	43.0	18.0	—	25.0	—	—	36.8	11.5	25.3	8.8	88.6
Juupajoki	H	IV	14	9/4	8	3 046	10.8	7.6	3.2	—	—	—	14.1	7.1	7.0	7.0	31.9

[11]) Sairaansijat yhteisiä Ikaalisten kauppalan kanssa. — Gemensamma vårdplatser med köpingen Ikaalinen. — *Beds are with Ikaalinen urban commune in common.*

Juva — Jockas	M	III	12	11/1	10/5	10 955	97.3	22.3	—	75.0	—	—	23.0	20.0	3.0	8.2	128.5
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk.	K-S	II	8	15/5	13/1	21 110	117.7	66.7	—	51.0	—	—	105.8	22.7	83.1	24.4	247.9
Jämijärvi	T-P	IV	15	7/3	7/2	3 144	7.5	2.5	—	—	5.0	—	13.0	7.0	6.0	4.0	24.5
Jämsänkoski	K-S	II	8	15/6	13/1	8 517	76.7	14.3	44.4	17.0	—	1.0	41.9	15.9	26.0	6.1	124.7
Jäppilä	M	III	12	11/3	13/1	2 168	10.0	2.2	7.8	—	—	—	13.2	6.0	7.2	3.1	26.3
Kaarina — S:t Karins	T-P	IV	16	5	6/1	10 018	25.0	25.0	—	—	—	—	32.9	22.9	10.0	7.0	64.9
Kaarlela — Karleby	V	II	5	16/2	15/1	8 952	27.0	16.6	10.4	—	—	—	21.5	15.5	6.0	10.0	58.5
Kaavi	Ku	III	9	14/1	12/2	6 294	25.0	4.0	—	21.0	—	—	26.8	11.8	15.0	5.1	56.9
Kajaanin mlk. — Kajana lk.	O	I	4	17/2	17/2	10 569	36.0	36.0	—	—	—	—	38.1	10.1	28.0	10.0	84.1
Kalajoki	O	II	5	17/5	16	7 297	23.6	4.6	—	—	19.0	—	22.7	6.7	16.0	14.8	61.1
Kalanti	T-P	IV	16	6/1	6/1	3 355	5.0	1.3	—	—	3.7	—	17.4	13.9	3.5	4.0	26.4
Kalvola	H	V	19	10/1,4	9/1	4 092	14.2	10.4	2.8	—	—	1.0	21.1	9.1	12.0	4.0	39.3
Kangasala	H	IV	14	9/4	8	14 756	41.6	30.2	9.4	—	—	2.0	65.5	25.5	40.0	20.0	127.1
Kangaslampi	M	III	11	11/3	10/6	2 389	7.9	6.1	1.3	—	—	0.5	14.2	6.0	8.2	1.4	23.5
Kangasniemi	M	III	12	11/1	13/1	9 230	55.9	18.9	—	37.0	—	—	17.0	12.0	5.0	9.8	82.7
Kannonkoski	K-S	II	8	15/7	13/2	3 046	12.5	4.8	—	—	7.7	—	12.4	3.4	9.0	4.3	29.2
Kannus	V	II	5	15/3	14/4	5 403	29.1	6.1	—	23.0	—	—	23.5	8.0	15.5	8.0	60.6
Karijoki — Bötom	V	II	7	15/4	14/2	2 451	21.7	1.0	20.7	—	—	—	16.8	3.4	13.4	3.0	41.5
Karinainen	T-P	IV	16	5	6/1	2 378	8.9	6.2	2.2	—	—	0.5	11.7	8.7	3.0	2.0	22.6
Karjala	T-P	IV	16	6/1	6/1	1 119	3.7	3.7	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	10.0
Karjalohja — Karislojo	U	V	21	4/2	5	1 695	7.7	3.2	4.5	—	—	—	11.2	6.2	5.0	0.9	19.8
Karkku	T-P	IV	14	8	7/4	2 659	17.4	2.5	8.7	—	6.2	—	18.7	10.8	7.9	4.0	40.1
Karstula	K-S	II	8	15/7	13/2	6 920	19.6	7.2	—	—	11.4	1.0	37.4	11.4	26.0	9.1	66.1
Karttula	Ku	III	9	14/4	12/2	4 113	13.3	13.3	—	—	—	—	15.7	10.7	5.0	6.1	35.1
Karunki	L	I	2	17/1	18/1	2 366	13.8	3.8	—	—	10.0	—	11.0	3.8	7.2	5.6	30.4
Karvia	T-P	IV	15	7/3	7/2	4 398	7.5	2.5	—	—	5.0	—	13.0	7.0	6.0	6.0	26.5
Kauhajoki	V	II	7	15/4	14/2	15 766	50.0	17.0	—	32.0	—	1.0	84.1	22.7	61.4	19.0	153.1
Kauhava	V	II	7	15/1	14/3	9 338	22.0	12.0	—	10.0	—	—	52.1	17.1	35.0	13.0	87.1
Kaustinen — Kaustby	V	II	5	15/3	14/4	3 692	14.4	4.6	—	—	9.8	—	4.5	4.5	—	5.0	23.9
Keikyä	T-P	IV	15	8	7/4	2 843	12.4	2.5	4.4	—	5.0	0.5	12.3	6.7	5.6	3.0	27.7
Keitele	Ku	III	9	14/1	12/2	3 889	19.0	4.0	—	15.0	—	—	26.5	8.5	18.0	5.1	50.6
Kemijärven mlk. — Kemijärvi lk.	L	I	1	17/4	18/3	9 421	48.4	11.9	36.5	—	—	—	26.5	8.6	17.9	17.5	92.4
Kemin mlk. — Kemi lk.	L	I	2	17/1	18/1	6 456	19.8	13.8	—	—	6.0	—	21.8	9.5	12.3	8.8	50.4
Kemiö — Kimito	T-P	IV	16	3/2	4/3	4 390	17.8	5.0	12.8	—	—	—	26.7	21.7	5.0	5.6	50.1
Kempele	O	I	3	17/1	17/1	3 627	—	—	—	—	—	—	12.7	3.8	8.9	3.0	15.7
Kerimäki	M	III	11	11/4	10/6	6 929	34.9	22.9	—	12.0	—	—	22.0	17.0	5.0	5.5	62.4
Kestilä	O	I	3	17/1	16	3 113	—	—	—	—	—	—	18.8	3.8	15.0	6.2	25.0
Kesälahti	P-K	III	11	13/1	11/1	3 882	10.7	10.7	—	—	—	—	17.3	5.8	11.5	4.1	32.1
Keuruu	K-S	II	8	15/6	13/1	14 129	66.9	11.9	1.0	52.0	2.0	—	63.7	15.9	47.8	13.4	144.0
Kihniö	T-P	IV	14	9/1	7/2	3 429	26.8	3.8	—	23.0	—	—	15.1	6.1	9.0	7.0	48.9
Kiihtelysvaara	P-K	III	10	13/1	11/1	3 244	10.0	10.0	—	—	—	—	17.9	5.8	12.1	2.6	30.5
Kiikala	T-P	IV	16	5	6/3	2 749	9.6	1.3	8.3	—	—	—	11.6	7.6	4.0	3.0	24.2
Kiikka	T-P	IV	14	8	7/4	3 301	23.2	2.5	14.5	—	6.2	—	19.8	10.8	9.0	4.0	47.0
Kiikoinen	T-P	IV	15	8	7/4	1 962	3.9	2.5	1.4	—	—	—	9.6	4.0	5.6	3.0	16.5
Kiiminki	O	I	3	17/1	17/1	2 796	—	—	—	—	—	—	12.7	3.8	8.9	4.0	16.7
Kinnula	K-S	II	8	15/7	13/2	2 974	10.2	2.4	—	—	7.8	—	7.3	2.3	5.0	3.1	20.6
Kirkkonummi — Kyrkslätt	U	V	21	3/3	4/4	11 232	31.3	31.3	—	—	—	—	26.4	23.4	3.0	6.5	64.2
Kisko	T-P	IV	16	5	6/3	2 845	13.7	3.7	9.5	—	—	0.5	11.7	8.7	3.0	3.0	28.4

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt- och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*										
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*							Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*							Niistä Därav *Of which*			
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Kitee	P-K	III	10	13/1	11/1	11 110	36.0	20.0	—	16.0	—	—	47.6	17.3	30.3	6.7	90.3
Kittilä	L	I	1	17/4	18/2	8 283	57.9	12.9	—	—	—	45.0	29.7	8.6	21.1	13.6	101.2
Kiukainen	T-P	IV	15	7/1	7/3	4 795	10.8	8.3	1.5	—	—	1.0	17.0	11.0	6.0	6.0	33.8
Kiuruvesi	Ku	III	9	14/2	12/3	14 089	79.3	13.3	10.0	56.0	—	—	85.2	30.0	55.2	12.2	176.7
Kivijärvi	K-S	II	8	15/7	13/2	2 665	17.9	2.4	—	—	15.5	—	8.1	1.1	7.0	2.4	28.4
Kodisjoki	T-P	IV	15	6/2	7/3	564	2.3	0.8	1.5	—	—	—	2.2	1.7	0.5	1.0	5.5
Koivulahti — Kvevlax	V	II	6	16/1	15/2	2 383	7.7	7.7	—	—	—	—	10.8	7.8	3.0	2.0	20.5
Kokemäki — Kumo	T-P	IV	15	7/1	7/3	10 820	55.5	12.5	—	41.0	2.0	—	55.5	33.7	21.8	14.0	125.0
Kolari	L	I	2	17/1	18/1	5 870	34.8	13.8	—	—	—	21.0	16.9	6.7	10.2	6.4	58.1
Konginkangas	K-S	II	8	15/7	13/2	2 421	7.2	7.2	—	—	—	—	14.5	4.5	10.0	3.1	24.8
Konnevesi	K-S	II	8	14/3	13/1	4 588	24.8	4.8	—	20.0	—	—	25.6	9.6	16.0	4.3	54.7
Kontiolahti	P-K	III	10	13/1	11/1	9 453	30.0	30.0	—	—	—	—	53.9	18.5	35.4	7.8	91.7
Korpilahti	K-S	II	8	15/6	13/1	6 058	29.7	23.8	5.9	—	—	—	29.6	17.1	12.5	6.7	66.0
Korppoo — Korpo	T-P	IV	16	3/2	4/3	1 292	6.5	2.5	4.0	—	—	—	6.3	2.3	4.0	1.9	14.7
Korsnäs	V	II	6	16/1	15/2	3 243	12.1	6.4	—	—	5.7	—	11.8	8.8	3.0	2.0	25.9
Kortesjärvi	V	II	7	15/1	14/3	3 303	4.0	4.0	—	—	—	—	21.5	6.8	14.7	5.0	30.5
Koski Hl	H	V	18	10/3	9/3	2 690	6.3	—	—	—	6.3	—	12.9	7.9	5.0	3.4	22.6
Koski Tl	T-P	IV	16	5	6/3	3 362	10.4	3.7	6.7	—	—	—	11.8	9.8	2.0	3.0	25.2
Kruunupyy — Kronoby	V	II	6	16/2	15/1	7 129	28.9	6.8	22.1	—	—	—	23.8	18.8	5.0	8.0	60.7
Kuhmalahti	H	IV	14	9/4	8	1 721	6.3	6.3	—	—	—	—	10.4	6.4	4.0	4.0	20.7
Kuhmo	O	I	4	17/2	17/2	14 763	60.0	24.0	—	—	—	36.0	47.4	13.4	34.0	15.5	122.9
Kuhmoinen	H	V	18	10/3	13/1	4 939	25.7	—	4.7	20.0	—	1.0	43.4	18.2	25.2	5.5	74.6
Kuivaniemi	O	I	3	17/1	17/1	3 246	—	—	—	—	—	—	17.0	4.8	12.2	6.0	23.0
Kullaa	T-P	IV	15	7/1	7/1	1 995	5.8	5.8	—	—	—	—	8.0	5.0	3.0	3.0	16.8
Kumlinge	A	IV	17	18	19	574	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Kuorevesi	H	IV	14	9/4	13/1	3 354	15.3	2.5	12.8	—	—	—	18.2	8.2	10.0	3.1	36.6
Kuortane	V	II	7	15/2	14/3	5 752	8.0	8.0	—	—	—	—	28.0	8.0	20.0	6.0	42.0

Kuru	H	IV	14	9/1	8	4 278	8.8	8.8	—	—	—	—	28.2	10.2	18.0	6.0	43.0
Kustavi — Gustavs	T-P	IV	16	6/1	6/1	1 484	3.0	2.5	—	—	0.5	—	8.7	6.7	2.0	2.0	13.7
Kuusamo	O	I	3	17/3	17/1	20 030	118.0	—	—	—	—	118.0	34.9	17.2	17.7	25.0	177.9
Kuusjoki	T-P	IV	16	5	6/3	2 220	7.2	1.3	5.9	—	—	—	6.3	4.3	2.0	3.0	16.5
Kylmäkoski	H	IV	14	10/5	9/2	2 704	6.2	2.4	—	—	3.8	—	9.4	3.4	6.0	2.4	18.0
Kymi — Kymmene	Ky	V	20	12/3	10/3	4 067	14.2	12.2	—	—	2.0	—	18.2	10.2	8.0	4.0	36.4
Kyyjärvi	K-S	II	8	15/7	13/2	3 178	13.0	8.8	3.7	—	—	0.5	24.5	12.5	12.0	3.0	40.5
Kälviä	V	II	5	15/3	14/4	4 745	42.1	13.5	—	—	27.6	1.0	25.0	10.5	14.5	2.7	69.8
Kärkölä	H	V	18	10/3	9/3	5 172	13.0	—	2.0	—	10.0	1.0	27.1	17.1	10.0	3.4	43.5
Kärsämäki	O	I	3	17/5	16	4 605	1.0	—	—	—	1.0	—	9.8	4.8	5.0	9.9	20.7
Kökar	A	IV	17	18	19	452	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Köyliö — Kjulo	T-P	IV	15	7/1	7/3	4 023	9.0	3.4	5.6	—	—	—	13.0	9.0	4.0	5.0	27.0
Laihia	V	II	6	15/1	14/1	7 156	21.1	21.1	—	—	—	—	23.6	13.6	10.0	8.0	52.7
Laitila	T-P	IV	16	6/1	6/1	8 396	26.2	6.2	—	20.0	—	—	36.9	29.9	7.0	7.0	70.1
Lammi	H	V	19	10/1	9/1	6 475	17.9	8.4	—	—	9.5	—	32.0	17.0	15.0	5.4	55.3
Lapinjärvi — Lappträsk	U	V	21	3/4	4/2	4 269	43.2	6.2	—	25.0	12.0	—	13.0	12.0	1.0	1.9	58.1
Lapinlahti	Ku	III	9	14/2	12/3	8 641	27.5	24.0	3.5	—	—	—	49.5	15.0	34.5	9.1	86.1
Lappajärvi	V	II	7	15/3	14/3	5 096	32.0	2.0	—	—	30.0	—	37.9	9.1	28.8	8.0	77.9
Lappi	T-P	IV	15	6/2	7/3	3 214	11.2	0.8	10.4	—	—	—	15.2	12.2	3.0	4.0	30.4
Lapväärtti — Lappfjärd	V	II	6	16/1	15/3	4 278	31.4	3.8	18.6	—	9.0	—	29.9	10.0	19.9	5.0	66.3
Laukaa	K-S	II	8	15/6	13/1	14 085	59.9	11.9	—	47.0	—	1.0	64.8	14.8	50.0	12.2	136.9
Lavia	T-P	IV	15	8	7/2	3 740	6.2	4.2	—	—	2.0	—	20.7	9.4	11.3	5.0	31.9
Lehtimäki	V	II	7	15/2	14/1	2 833	11.0	2.0	7.0	—	2.0	—	6.8	6.8	—	2.0	19.8
Leivonmäki	K-S	II	8	11/2	13/1	2 087	9.5	9.5	—	—	—	—	8.0	3.0	5.0	1.2	18.7
Lemi	Ky	III	13	12/4	10/2	3 002	8.4	8.4	—	—	—	—	25.3	16.3	9.0	2.7	36.4
Lemland	A	IV	17	18	19	721	3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	9.5
Lempäälä	H	IV	14	9/4	8	11 810	38.1	27.7	9.4	—	—	1.0	42.4	20.4	22.0	15.0	95.5
Lemu	T-P	IV	16	6/1	6/1	761	2.5	2.5	—	—	—	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.8
Leppävirta	Ku	III	9	14/4	12/1	13 416	108.0	16.0	—	92.0	—	—	93.8	32.1	61.7	10.1	211.9
Lestijärvi	V	II	5	15/3	14/4	1 606	4.6	4.6	—	—	—	—	7.3	2.3	5.0	2.0	13.9
Lieto	T-P	IV	16	5	6/1	8 287	18.8	18.8	—	—	—	—	28.4	17.4	11.0	6.0	53.2
Liljendal	U	V	21	3/4	4/2	1 573	8.7	1.5	—	—	7.2	—	8.8	4.8	4.0	0.9	18.4
Liminka	O	I	3	17/1	17/1	3 801	—	—	—	—	—	—	4.8	4.8	—	5.0	9.8
Liperi — Libelits	P-K	III	10	13/1	11/1	11 323	51.0	25.0	—	26.0	—	—	53.1	12.7	40.4	6.7	110.8
Lohjan mlk. — Lojo lk.	U	V	21	4/2	5	12 569	73.8	9.4	43.4	20.0	—	1.0	64.0	24.0	40.0	9.7	147.5
Lohtaja	V	II	5	15/3	14/4	3 247	12.2	9.2	—	—	3.0	—	11.7	5.7	6.0	3.0	26.9
Loimaan mlk. — Loimaa lk.	T-P	IV	16	5	6/1	6 301	24.8	3.7	21.1	—	—	—	18.2	15.2	3.0	5.0	48.0
Lokalahti	T-P	IV	16	6/1	6/1	1 294	2.2	1.3	—	—	0.9	—	7.6	6.1	1.5	1.0	10.8
Loppi	H	V	19	4/3	9/4	7 439	35.1	3.1	4.0	27.0	—	1.0	38.6	23.2	15.4	7.4	81.1
Luhanka	K-S	II	8	11/2	13/1	1 893	7.2	7.2	—	—	—	—	7.0	3.0	4.0	2.4	16.6
Lumijoki	O	I	3	17/1	17/1	1 704	—	—	—	—	—	—	1.9	1.9	—	2.0	3.9
Lumparland	A	IV	17	18	19	335	3.2	3.2	—	—	—	—	1.1	1.1	—	—	4.3
Luopioinen	H	IV	14	9/4	8	3 603	6.9	5.0	1.9	—	—	—	25.2	9.2	16.0	7.0	39.1
Luoto — Larsmo	V	II	6	16/2	15/1	2 629	11.7	1.3	10.4	—	—	—	9.8	7.8	2.0	3.0	24.5
Luumäki	Ky	III	13	12/4	10/2	6 820	19.0	18.5	—	—	—	0.5	39.0	14.0	25.0	5.5	63.5
Luvia	T-P	IV	15	7/2	7/1	2 745	3.4	3.4	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	3.0	16.4
Längelmäki	H	IV	14	9/4	8	3 317	15.7	8.8	5.9	—	—	1.0	25.5	10.5	15.0	6.0	47.2
Maalahti — Malax	V	II	6	16/1	15/2	3 344	11.5	11.5	—	—	—	—	18.2	12.2	6.0	2.0	31.7

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt -och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*			
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Maaninka	Ku	III	9	14/1	12/2	5 711	18.7	18.7	—	—	—	—	30.1	15.0	15.1	6.1	54.9
Maksamaa — Maxmo	V	II	6	16/1	15/2	1 242	3.8	3.8	—	—	—	—	4.2	2.2	2.0	1.0	9.0
Marttila	T-P	IV	16	5	6/3	2 639	8.5	7.5	—	—	—	1.0	11.7	8.7	3.0	2.0	22.2
Masku	T-P	IV	16	6/1	6/1	2 422	7.5	7.5	—	—	—	—	7.6	6.1	1.5	2.0	17.1
Mellilä	T-P	IV	16	5	6/1	2 131	8.0	1.3	6.7	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	13.3
Merijärvi	O	I	3	17/5	16	1 877	4.1	—	—	—	4.1	—	6.9	1.9	5.0	6.2	17.2
Merikarvia	T-P	IV	15	7/1	7/2	5 067	17.4	3.4	—	12.0	2.0	—	18.0	8.0	10.0	7.0	42.4
Merimasku	T-P	IV	16	6/1	6/1	715	2.5	2.5	—	—	—	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.8
Metsämaa	T-P	IV	16	8	6/1	1 385	8.5	1.3	6.7	—	—	0.5	6.2	4.0	2.2	1.0	15.7
Miehikkälä	Ky	V	20	12/1	10/3	4 296	12.1	9.0	—	—	2.1	1.0	19.2	8.2	11.0	2.7	34.0
Mietoinen	T-P	IV	16	6/1	6/1	1 825	3.7	3.7	—	—	—	—	7.6	6.1	1.5	2.0	13.3
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	M	III	12	11/1	10/5	12 639	45.5	44.5	—	—	—	1.0	64.0	34.0	30.0	9.6	119.1
Mouhijärvi	T-P	IV	14	8	7/4	3 507	12.8	8.8	—	—	4.0	—	16.2	9.4	6.8	5.0	34.0
Muhos	O	I	3	17/1	17/1	7 557	—	—	—	—	—	—	21.9	8.6	13.3	16.0	37.9
Multia	K-S	II	8	15/6	13/2	3 663	11.9	11.9	—	—	—	—	21.4	6.8	14.6	6.1	39.4
Munsala	V	II	6	16/2	15/1	2 552	14.0	2.5	6.5	—	5.0	—	13.8	8.8	5.0	4.0	31.8
Muonio	L	I	1	17/4	18/2	3 206	21.0	5.0	—	—	—	16.0	11.0	5.7	5.3	3.2	35.2
Mustasaari — Korsholm	V	II	6	16/1	15/2	7 507	21.7	21.7	—	—	—	—	26.0	21.0	5.0	4.0	51.7
Muurame	K-S	II	8	15/6	13/1	3 257	9.5	9.5	—	—	—	—	11.8	4.5	7.3	4.3	25.6
Muurla	T-P	IV	16	5	6/3	1 432	7.2	1.3	5.9	—	—	—	7.4	5.4	2.0	2.0	16.6
Muuruvesi	Ku	III	9	14/1	12/2	3 753	9.3	9.3	—	—	—	—	18.5	8.5	10.0	4.0	31.8
Mynämäki — Virmo	T-P	IV	16	6/1	6/1	4 910	8.8	8.8	—	—	—	—	18.4	14.4	4.0	4.0	31.2
Myrskylä — Mörskom	U	V	21	4/1	5	2 497	7.3	4.7	2.1	—	—	0.5	8.9	3.8	5.1	1.7	17.9
Mäntsälä	U	V	21	4/1	5	10 231	37.7	29.7	—	—	6.5	1.5	44.8	29.4	15.4	6.9	89.4
Mäntyharju	M	III	12	11/1	10/5	9 400	63.2	21.2	—	41.0	—	1.0	23.0	18.0	5.0	6.8	93.0
Nakkila	T-P	IV	15	7/1	7/1	6 297	10.0	10.0	—	—	—	—	26.0	14.0	12.0	8.0	44.0
Nastola	H	V	18	10/3	9/3	10 286	25.0	—	—	—	24.0	1.0	10.2	10.2	—	4.7	39.9

Nauvo — Nagu	T-P	IV	16	3/2	4/3	1 690	7.7	3.7	4.0	—	—	—	6.1	1.1	5.0	2.8	16.6
Nilsiä	Ku	III	9	14/1	12/1	8 382	24.0	24.0	—	—	—	—	38.2	18.2	20.0	10.1	72.3
Nivala	O	II	5	17/5	16	10 689	49.1	6.1	—	34.0	9.0	—	27.8	12.8	15.0	32.1	109.0
Noormarkku — Norrmark	T-P	IV	15	7/2	7/1	4 687	18.0	5.0	—	—	13.0	—	12.0	10.0	2.0	5.0	35.0
Nousiainen	T-P	IV	16	6/1	6/1	3 156	7.5	7.5	—	—	—	—	10.8	8.8	2.0	3.0	21.3
Nuijamaa	Ky	III	13	12/4	10/2	1 531	10.3	5.0	—	—	5.3	—	7.6	4.6	3.0	1.4	19.3
Nummi	U	V	21	4/2	5	3 097	11.4	4.7	6.7	—	—	—	21.0	12.0	9.0	3.5	35.9
Nurmeksen mlk. — Nurmes lk.	P-K	III	10	13/2	11/2	10 858	39.0	11.0	—	—	28.0	—	49.7	25.4	24.3	10.9	99.6
Nurmijärvi	U	V	21	4/2	5	15 920	63.1	11.0	—	37.0	13.1	2.0	57.9	32.3	25.6	15.6	136.6
Nurmo	V	II	7	15/2	14/1	5 418	5.0	5.0	—	—	—	—	24.9	11.4	13.5	4.0	33.9
Närpiö — Närpes	V	II	6	16/1	15/3	7 312	42.4	6.4	—	36.0	—	—	52.4	27.6	24.8	7.0	101.8
Oravainen — Oravais	V	II	6	16/1	15/1	2 750	11.3	7.7	2.6	—	1.0	—	13.1	11.1	2.0	4.0	28.4
Orimattila	U	V	18	4/1	9/3	12 716	65.0	—	—	63.0	—	2.0	53.8	23.0	30.8	8.7	127.5
Oripää	T-P	IV	16	5	6/1	1 812	9.9	1.3	5.6	—	3.0	—	5.3	3.3	2.0	2.0	17.2
Orivesi	H	IV	14	9/4	8	8 086	60.1	15.1	—	44.0	—	1.0	40.3	16.3	24.0	13.0	113.4
Oulunsalo	O	I	3	17/1	17/1	2 076	—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	3.0	12.5
Paattinen	T-P	IV	16	5	6/1	1 871	6.2	6.2	—	—	—	—	5.2	2.2	3.0	1.0	12.4
Paavola	O	I	3	17/1	16	4 878	1.7	—	1.2	—	0.5	—	26.7	6.7	20.0	13.6	42.0
Padasjoki	H	V	18	10/3	9/3	5 242	11.0	—	—	11.0	—	—	30.5	9.1	21.4	4.7	46.2
Paimio — Pemar	T-P	IV	16	5	6/1	6 437	22.3	17.5	4.8	—	—	—	17.9	10.9	7.0	7.0	47.2
Paltamo	O	I	4	17/2	17/2	6 679	30.0	30.0	—	—	—	—	33.5	9.5	24.0	9.0	72.5
Parikkala	Ky	III	11	12/1	10/6	6 980	24.1	9.1	—	14.0	—	1.0	16.2	15.1	1.1	5.5	45.8
Parkano	T-P	IV	14	9/1	7/2	8 558	43.0	5.0	—	38.0	—	—	35.4	17.4	18.0	10.0	88.4
Pattijoki	O	I	3	17/1	16	3 270	17.1	—	12.2	—	4.9	—	11.6	3.8	7.8	4.9	33.6
Pelkosenniemi	L	I	1	17/4	18/3	2 551	15.0	4.0	—	—	—	11.0	8.0	3.8	4.2	6.4	29.4
Pello	L	I	2	17/1	18/1	7 114	35.1	9.1	—	—	—	26.0	23.5	7.7	15.8	11.1	69.7
Perho	V	II	5	15/3	14/4	3 487	10.8	4.6	—	—	6.2	—	14.8	4.5	10.3	3.0	28.6
Pernaja — Pernå	U	V	21	3/4	4/2	4 756	32.7	6.2	9.7	—	16.8	—	24.3	14.3	10.0	6.5	63.5
Perniö — Bjärnå	T-P	IV	16	5	6/3	7 759	60.5	3.7	17.8	39.0	—	—	30.7	20.7	10.0	7.0	98.2
Pertteli	T-P	IV	16	5	6/3	3 315	15.6	2.5	13.1	—	—	—	8.6	7.6	1.0	3.0	27.2
Pertunmaa	M	III	12	11/1	13/1	3 730	6.7	6.7	—	—	—	—	24.0	14.0	10.0	3.1	33.8
Peräseinäjoki	V	II	7	15/4	14/1	4 878	7.0	7.0	—	—	—	—	29.9	9.1	20.8	5.0	41.9
Petolahti — Petalax	V	II	6	16/1	15/2	1 362	5.1	5.1	—	—	—	—	5.3	3.3	2.0	1.0	11.4
Petäjävesi	K-S	II	8	15/6	13/1	4 830	16.7	16.7	—	—	—	—	25.4	5.7	19.7	5.5	47.6
Pieksämäen mlk. — Pieksämäki lk.	M	III	12	11/3	13/1	7 015	35.3	4.5	30.8	—	—	—	19.0	16.0	3.0	7.3	61.6
Pielavesi	Ku	III	9	14/1	12/3	10 070	39.6	9.3	2.3	28.0	—	—	47.5	15.0	32.5	10.1	97.2
Pielisjärvi	P-K	III	10	13/4	11/2	18 077	87.0	18.0	—	22.0	46.0	1.0	126.7	27.7	99.0	14.5	228.2
Pietarsaaren mlk. — Pedersöre	V	II	6	16/2	15/1	4 215	20.7	2.5	18.2	—	—	—	17.3	13.3	4.0	5.0	43.0
Pihtipudas	K-S	II	8	15/7	13/2	7 652	51.5	9.5	—	42.0	—	—	21.8	6.8	15.0	7.3	80.6
Piikkiö — Pikis	T-P	IV	16	5	6/1	5 072	10.0	10.0	—	—	—	—	14.7	8.7	6.0	5.0	29.7
Piippola	O	I	3	17/1	16	1 856	—	—	—	—	—	—	9.6	2.9	6.7	6.2	15.8
Pirttikylä — Pörtom	V	II	6	16/1	15/2	2 059	14.6	8.9	—	—	5.7	—	8.6	6.6	2.0	3.0	26.2
Pirkkala	H	IV	14	9/4	8	5 958	22.7	22.7	—	—	—	—	21.4	10.2	11.2	7.0	51.1
Pohja — Pojo	U	V	21	3/1	4/1	6 604	31.8	7.7	24.1	—	—	—	24.8	24.8	—	9.3	65.9
Pohjaslahti	H	IV	14	9/4	8	1 271	6.6	1.3	4.3	—	1.0	—	7.5	4.1	3.4	1.0	15.1
Polvijärvi	P-K	III	10	13/1	11/1	7 924	25.0	25.0	—	—	—	—	38.4	8.1	30.3	8.3	71.7
Pomarkku — Påmark	T-P	IV	15	7/3	7/2	3 344	11.4	3.4	—	—	8.0	—	7.0	6.0	1.0	4.0	22.4
Pornainen — Borgnäs	U	V	21	4/1	5	2 405	8.0	3.2	4.3	—	—	0.5	12.4	7.3	5.1	0.9	21.3

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt- och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*										
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*							Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*							Niistä Därav *Of which*				
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*								
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Porvoon mlk. — Borgå lk.	U	V	21	3/4	4/2	15 542	80.1	15.7	64.4	—	—	—	63.8	60.8	3.0	4.6	148.5
Posio	L	I	1	17/3	18/2	7 320	39.9	17.9	—	—	—	22.0	15.1	6.7	8.4	15.1	70.1
Pudasjärvi	O	I	3	17/1	17/1	15 173	17.0	—	—	—	—	17.0	71.2	19.1	52.1	23.0	111.2
Pukkila	U	V	21	4/1	5	2 099	8.0	3.2	4.3	—	—	0.5	10.3	6.2	4.1	0.9	19.2
Pulkkila	O	I	3	17/1	16	2 267	—	—	—	—	—	—	11.8	2.9	8.9	4.9	16.7
Punkaharju	M	III	11	11/4	10/6	3 890	13.7	13.7	—	—	—	—	15.0	8.0	7.0	2.7	31.4
Punkalaidun	T-P	IV	16	8	7/4	5 936	27.0	2.5	14.7	—	8.8	1.0	31.4	13.4	18.0	8.0	66.4
Puolanka	O	I	4	17/2	17/1	6 747	36.0	6.0	—	—	—	30.0	27.5	9.5	18.0	6.0	69.5
Purmo	V	II	6	16/2	15/1	1 803	8.8	1.3	6.5	—	1.0	—	10.8	8.8	2.0	3.0	22.6
Pusula	U	V	21	4/3	5	3 133	10.7	6.2	4.5	—	—	—	19.0	11.0	8.0	2.6	32.3
Puumala	M	III	12	11/1	10/6	4 627	23.1	7.1	—	16.0	—	—	29.0	16.0	13.0	4.1	56.2
Pyhtää — Pyttis	Ky	V	20	12/3	10/3	5 166	19.2	18.2	—	—	—	1.0	26.2	14.0	12.2	4.1	49.5
Pyhäjoki	O	I	3	17/5	16	3 765	11.5	—	6.1	—	5.4	—	16.4	6.4	10.0	12.4	40.3
Pyhäjärvi Ol.	O	I	3	17/5	16	9 350	13.5	—	10.5	—	3.0	—	11.7	7.7	4.0	21.0	46.2
Pyhämaa	T-P	IV	16	6/1	6/1	890	2.2	1.3	—	—	0.9	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.5
Pyhäntä	O	I	3	17/1	16	1 855	—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	4.9	14.4
Pyhäranta	T-P	IV	16	6/2	6/1	2 315	5.2	1.3	3.0	—	0.9	—	8.7	6.7	2.0	2.0	15.9
Pyhäselkä	P-K	III	10	13/1	11/1	5 117	13.0	13.0	—	—	—	—	24.1	11.5	12.6	3.1	40.2
Pylkönmäki	K-S	II	8	15/7	13/2	2 085	8.6	4.8	—	—	3.8	—	9.1	1.1	8.0	2.4	20.1
Pälkäne	H	IV	14	9/4	8	4 436	10.6	5.0	5.6	—	—	—	22.2	8.2	14.0	8.0	40.8
Pöytyä	T-P	IV	16	5	6/1	4 183	18.1	5.0	1.1	—	12.0	—	18.0	12.0	6.0	4.0	40.1
Raippaluoto — Replot	V	II	6	16/1	15/2	1 557	3.8	3.8	—	—	—	—	6.4	4.4	2.0	1.0	11.2
Rantasalmi	M	III	11	11/4	10/6	6 686	33.2	9.2	4.0	20.0	—	—	30.0	25.0	5.0	5.5	68.7
Rantsila	O	I	3	17/1	17/1	3 262	3.5	—	2.5	—	1.0	—	15.1	2.9	12.2	3.0	21.6
Ranua	L	I	1	17/4	18/2	7 029	51.9	13.9	—	—	—	38.0	17.2	7.7	9.5	15.1	84.2
Rauman mlk. — Raumo lk.	T-P	IV	15	6/2	7/3	7 287	28.5	1.7	26.8	—	—	—	19.5	15.5	4.0	8.0	56.0
Rautalampi	Ku	III	9	14/4	12/2	5 802	26.0	8.0	—	18.0	—	—	26.1	10.7	15.4	8.1	60.2

Rautavaara	Ku	III	9	14/1	12/2	4 803	12.2	8.0	—	—	4.2	—	22.8	12.8	10.0	4.0	39.0
Rautio	O	II	5	17/5	16	1 528	4.6	1.5	—	—	3.1	—	5.1	2.1	3.0	3.7	13.4
Rautjärvi	Ky	III	13	12/1	10/1	3 081	12.4	8.4	—	—	4.0	—	12.7	8.2	4.5	2.7	27.8
Reisjärvi	O	II	5	17/5	16	4 171	23.6	4.6	—	19.0	—	—	16.4	4.4	12.0	8.6	48.6
Renko	H	V	19	10/1	9/1	2 603	7.3	7.3	—	—	—	—	17.1	9.1	8.0	2.7	27.1
Revonlahti — Revolax	O	I	3	17/1	17/1	1 072	5.2	—	3.7	—	1.5	—	6.3	1.9	4.4	1.0	12.5
Riistavesi	Ku	III	9	14/1	12/2	2 416	6.7	6.7	—	—	—	—	17.5	8.5	9.0	2.0	26.2
Ristiina	M	III	12	11/1	10/5	6 056	24.2	12.2	—	—	—	12.0	30.0	15.0	15.0	4.1	58.3
Ristijärvi	O	I	4	17/2	17/2	3 356	34.0	6.0	—	28.0	—	—	19.7	11.7	8.0	3.0	56.7
Rovaniemen mlk. — Rovaniemi lk.	L	I	1	17/4	18/2	21 956	79.5	79.5	—	—	—	—	30.0	16.3	13.7	55.8	165.3
Ruokolahti	Ky	III	13	12/1	10/1	7 928	26.5	18.5	—	—	8.0	—	44.4	19.8	24.6	5.5	76.4
Ruotsinpyhtää — Strömfors	U	V	20	3/4	4/2	3 670	15.7	7.5	—	—	7.2	1.0	6.9	6.9	—	2.8	25.4
Ruovesi	H	IV	14	9/4	8	7 503	52.3	6.3	—	46.0	—	—	40.9	18.4	22.5	8.0	101.2
Rusko	T-P	IV	16	5	6/1	1 623	5.0	5.0	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	10.3
Rymättylä — Rimito	T-P	IV	16	6/1	6/1	1 820	6.2	6.2	—	—	—	—	8.7	6.7	2.0	2.0	16.9
Rääkkylä	P-K	III	10	13/1	11/1	5 414	17.0	17.0	—	—	—	—	28.7	11.5	17.2	4.7	50.4
Saari	Ky	III	11	12/1	10/6	2 933	7.6	7.6	—	—	—	—	12.7	8.2	4.5	2.7	23.0
Saarijärvi	K-S	II	8	15/7	13/2	11 477	52.3	14.3	—	38.0	—	—	26.8	6.8	20.0	11.6	90.7
Sahalahti	H	IV	14	9/4	8	1 949	6.8	6.3	—	—	—	0.5	10.1	4.1	6.0	4.0	20.9
Salla	L	I	1	17/3	18/3	10 165	60.9	14.9	—	—	—	46.0	28.9	5.7	23.2	22.3	112.1
Saloinen	O	I	3	17/1	16	5 061	34.3	—	24.5	—	9.8	—	13.8	3.8	10.0	6.2	54.3
Saltvik	A	IV	17	18	19	1 457	9.7	9.7	—	—	—	—	6.5	5.5	1.0	3.0	19.2
Sammatti	U	V	21	4/2	5	1 069	4.8	1.5	3.3	—	—	—	5.7	3.7	2.0	0.9	11.4
Sauvo — Sagu	T-P	IV	16	5	6/1	3 260	14.9	11.3	3.6	—	—	—	14.9	10.9	4.0	4.0	33.8
Savitaipale	Ky	III	13	12/4	10/2	6 089	15.1	15.1	—	—	—	—	39.0	21.0	18.0	4.1	58.2
Savonranta	M	III	11	11/4	10/6	2 645	9.1	9.1	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	2.7	21.8
Savukoski	L	I	1	17/4	18/3	2 363	13.0	4.0	—	—	—	9.0	6.1	1.9	4.2	2.4	21.5
Sievi	O	II	5	17/5	16	5 015	20.1	6.1	—	—	14.0	—	22.8	7.8	15.0	18.5	61.4
Siikainen	T-P	IV	15	7/1	7/2	3 422	7.5	2.5	—	—	5.0	—	13.0	8.0	5.0	5.0	25.5
Siikajoki	O	I	3	17/1	17/1	1 495	8.5	—	6.1	—	2.4	—	7.4	1.9	5.5	3.0	18.9
Siilinjärvi	Ku	III	9	14/1	12/1	10 302	26.6	26.6	—	—	—	—	43.8	27.8	16.0	11.1	81.5
Siipyy — Sideby	V	II	6	16/1	15/3	2 077	8.4	1.3	2.1	—	5.0	—	15.4	5.5	9.9	3.0	26.8
Simo	L	I	2	17/1	18/1	4 264	6.9	6.9	—	—	—	—	15.9	7.7	8.2	6.4	29.2
Simpele	Ky	III	13	12/1	10/1	3 881	8.7	6.7	—	—	2.0	—	14.9	9.3	5.6	2.7	26.3
Sipoo — Sibbo	U	V	21	3/4	4/2	11 786	47.9	15.7	32.2	—	—	—	31.9	29.9	2.0	5.6	85.4
Sippola	Ky	V	20	12/2	10/4	16 495	74.1	7.5	64.0	—	—	2.6	69.1	38.4	30.7	10.9	154.1
Siuntio — Sjundeå	U	V	21	3/3	4/4	3 262	13.9	6.2	7.7	—	—	—	13.9	10.9	3.0	3.7	31.5
Snappertuna	U	V	21	3/1	4/1	1 413	10.2	1.5	8.7	—	—	—	5.9	5.9	—	1.9	18.0
Sodankylä	L	I	1	17/4	18/2	11 949	59.9	14.9	—	—	—	45.0	32.4	12.4	20.0	17.5	109.8
Soini	V	II	7	15/3	14/1	4 096	13.0	2.0	10.0	—	1.0	—	19.0	4.6	14.4	5.0	37.0
Somerniemi	H	IV	16	5	6/3	1 812	5.0	2.5	2.5	—	—	—	6.4	4.4	2.0	1.0	12.4
Somero	H	IV	16	5	6/3	10 151	58.9	7.5	8.4	42.0	—	1.0	46.3	28.3	18.0	7.0	112.2
Sonkajärvi	Ku	III	9	14/2	12/3	9 059	25.2	5.3	19.9	—	—	—	45.4	18.2	27.2	11.1	81.7
Sotkamo	O	I	4	17/2	17/2	13 462	54.0	54.0	—	—	—	—	66.2	17.2	49.0	15.0	135.2
Sottunga	A	IV	17	18	19	217	3.2	3.2	—	—	—	—	1.0	1.0	—	—	4.2
Sulkava	M	III	11	11/4	10/6	5 745	19.8	19.8	—	—	—	—	22.0	14.0	8.0	4.1	45.9
Sulva — Solf	V	II	6	16/1	15/2	2 604	9.6	9.6	—	—	—	—	12.8	8.8	4.0	2.0	24.4
Sumiainen	K-S	II	8	15/7	13/2	1 854	7.2	7.2	—	—	—	—	11.1	1.1	10.0	1.8	20.1

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*										
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*							Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*							Niistä Därav *Of which*			
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*								
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Sund	A	IV	17	18	19	996	3.2	3.2	—	—	—	—	5.3	3.3	2.0	2.0	10.5
Suodenniemi	T-P	IV	14	8	7/4	2 198	9.6	7.6	—	—	2.0	—	10.8	4.0	6.8	3.0	23.4
Suomenniemi	Ky	III	12	12/4	10/5	1 542	3.3	3.3	—	—	—	—	11.8	5.8	6.0	1.4	16.5
Suomusjärvi	T-P	IV	16	5	6/3	1 710	8.4	1.3	7.1	—	—	—	6.4	4.4	2.0	2.0	16.8
Suomussalmi	O	I	4	17/2	17/2	15 718	66.0	24.0	—	—	—	42.0	58.0	27.0	31.0	11.0	135.0
Suoniemi	T-P	IV	14	8	7/4	1 738	8.0	5.0	—	—	3.0	—	11.0	5.4	5.6	2.0	21.0
Sysmä	M	V	18	11/2	13/1	7 677	34.0	4.0	—	30.0	—	—	27.0	16.0	11.0	9.8	70.8
Säkylä	T-P	IV	15	7/1	7/3	5 176	12.5	4.7	7.8	—	—	—	14.0	8.0	6.0	5.0	31.5
Särkisalo — Finby	T-P	IV	16	5	6/3	1 257	4.9	1.3	3.6	—	—	—	6.3	4.3	2.0	2.0	13.2
Säyneinen	Ku	III	9	14/1	12/2	2 278	5.3	5.3	—	—	—	—	16.5	8.5	8.0	2.0	23.8
Säynätsalo	K-S	II	8	15/6	13/1	3 063	11.9	11.9	—	—	—	—	11.7	3.4	8.3	4.9	28.5
Sääksmäki	H	IV	14	10/5	9/1	4 647	19.1	5.0	14.1	—	—	—	21.6	13.6	8.0	4.0	44.7
Sääminki	M	III	11	11/4	10/6	12 054	46.2	45.7	—	—	—	0.5	37.0	27.0	10.0	8.2	91.4
Taipalsaari	Ky	III	13	12/4	10/2	3 131	13.7	8.4	—	—	5.3	—	24.0	14.0	10.0	2.7	40.4
Taivalkoski	O	I	3	17/3	17/1	6 129	24.0	—	—	—	—	24.0	24.5	5.7	18.8	9.0	57.5
Taivassalo — Tövsala	T-P	IV	16	6/1	6/1	2 276	3.9	2.5	—	—	1.4	—	9.7	7.7	2.0	2.0	15.6
Tammela	H	V	19	10/4	9/2	6 404	26.7	4.2	22.5	—	—	—	42.0	17.0	25.0	2.7	71.4
Tammisaaren mlk. — Ekenäs lk.	U	V	21	3/1	4/1	2 294	13.1	3.2	9.9	—	—	—	7.2	7.2	—	1.9	22.2
Tarvasjoki	T-P	IV	16	5	6/1	1 886	5.0	5.0	—	—	—	—	7.4	5.4	2.0	2.0	14.4
Teisko	H	IV	14	9/4	8	3 047	10.1	10.1	—	—	—	—	20.2	8.2	12.0	8.0	38.3
Temmes	O	I	3	17/1	17/1	802	—	—	—	—	—	—	1.9	1.9	—	1.0	2.9
Tenhola — Tenala	U	V	21	3/1	4/1	3 120	20.7	3.2	17.5	—	—	—	23.0	23.0	—	4.6	48.3
Tervo	Ku	III	9	14/4	12/2	3 148	10.7	10.7	—	—	—	—	13.5	8.5	5.0	4.0	28.2
Tervola	L	I	2	17/1	18/1	6 809	25.8	7.8	—	18.0	—	—	24.1	7.7	16.4	13.6	63.5
Teuva — Östermark	V	II	7	15/4	14/2	8 278	24.6	8.0	16.6	—	—	—	46.4	10.2	36.2	10.0	81.0
Tiukka — Tjöck	V	II	6	16/1	15/3	930	8.4	1.3	4.1	—	3.0	—	9.7	2.2	7.5	2.0	20.1
Tohmajärvi	P-K	III	10	13/1	11/1	7 992	25.0	25.0	—	—	—	—	52.8	8.1	44.7	4.1	81.9

Toholampi	V	II	5	15/3	14/4	4 319	24.6	4.6	—	20.0	—	—	16.8	6.8	10.0	6.0	47.4
Toivakka	K-S	II	8	15/6	13/1	2 932	9.5	9.5	—	—	—	—	6.7	4.6	2.1	3.0	19.2
Tottijärvi	H	IV	14	9/1	8	1 125	4.5	2.5	—	—	2.0	—	5.4	2.0	3.4	2.0	11.9
Tuulos	H	V	19	10/1	9/1	1 813	6.4	4.2	—	—	2.2	—	11.8	6.8	5.0	2.0	20.2
Tuupovaara	P-K	III	10	13/1	11/1	4 586	15.0	15.0	—	—	—	—	28.6	10.4	18.2	2.6	46.2
Tuusniemi	Ku	III	9	14/1	12/2	5 797	14.7	14.7	—	—	—	—	23.8	11.8	12.0	5.1	43.6
Tuusula — Tusby	U	V	21	4/1	5	16 956	68.9	62.5	—	—	3.3	3.1	60.5	34.9	25.6	7.8	137.2
Tyrnävä	O	I	3	17/1	17/1	3 296	—	—	—	—	—	—	4.8	4.8	—	6.0	10.8
Tyrväntö	H	V	19	10/1	9/1	1 685	5.0	3.1	1.9	—	—	—	12.9	7.9	5.0	2.0	19.9
Tyrvää	T-P	IV	14	8	7/4	7 702	42.2	6.3	24.6	—	11.3	—	31.8	22.8	9.0	9.0	83.0
Töysä	V	II	7	15/2	14/1	3 781	11.0	2.0	9.0	—	—	—	6.8	6.8	—	5.0	22.8
Ullava	V	II	5	15/3	14/4	1 320	4.6	4.6	—	—	—	—	5.3	2.3	3.0	2.0	11.9
Ulvila — Ulvsby	T-P	IV	15	7/2	7/1	8 193	20.0	20.0	—	—	—	—	23.0	13.0	10.0	9.0	52.0
Urjala	H	IV	14	10/4	9/2	7 809	43.4	12.6	4.8	25.0	—	1.0	46.3	19.3	27.0	2.7	92.4
Utajärvi	O	I	3	17/1	17/1	5 014	—	—	—	—	—	—	8.9	6.7	2.2	9.0	17.9
Utsjoki	L	I	1	17/4	18/2	1 455	2.0	2.0	—	—	—	—	4.0	1.9	2.1	1.6	7.6
Uudenkaarlepyyn mlk. — Nykarleby lk.	V	II	6	16/2	15/1	2 214	13.7	2.5	5.2	—	6.0	—	7.5	5.5	2.0	2.0	23.2
Uukuniemi	Ky	III	11	12/1	10/6	1 045	4.6	4.6	—	—	—	—	4.5	2.3	2.2	1.4	10.5
Uurainen	K-S	II	8	15/6	13/2	3 135	9.5	9.5	—	—	—	—	14.4	3.4	11.0	3.0	26.9
Vaala	O	I	4	17/1	17/1	6 487	8.0	8.0	—	—	—	—	31.7	7.7	24.0	9.0	48.7
Vahto	T-P	IV	16	5	6/1	1 074	3.7	3.7	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	1.0	7.9
Valkeala	Ky	V	20	12/2	10/4	11 716	44.5	6.0	36.5	—	—	2.0	70.0	29.1	40.9	8.2	122.7
Valtimo	P-K	III	10	13/2	11/2	5 389	15.8	6.0	—	—	9.8	—	22.0	5.8	16.2	3.1	40.9
Vampula	T-P	IV	16	7/1	7/4	2 805	8.0	1.3	6.7	—	—	—	12.0	8.0	4.0	4.0	24.0
Varpaisjärvi	Ku	III	9	14/1	12/3	4 989	13.3	13.3	—	—	—	—	31.0	15.0	16.0	5.1	49.4
Vehkalahti	Ky	V	20	12/1	10/3	11 887	50.2	22.5	—	—	26.7	1.0	49.5	17.5	32.0	8.2	107.9
Vehmaa	T-P	IV	16	6/1	6/1	3 495	4.8	2.5	—	—	2.3	—	15.2	12.2	3.0	4.0	24.0
Vehmersalmi	Ku	III	9	14/4	12/2	3 520	9.3	9.3	—	—	—	—	17.5	8.5	9.0	5.1	31.9
Velkua	T-P	IV	16	6/1	6/1	212	1.3	1.3	—	—	—	—	1.1	0.6	0.5	—	2.4
Vesanto	Ku	III	9	14/4	12/2	4 574	10.7	10.7	—	—	—	—	23.0	10.7	12.3	6.1	39.8
Vesilahti	H	IV	14	9/4	8	3 721	13.9	10.1	2.8	—	—	1.0	38.9	12.3	26.6	12.0	64.8
Veteli — Vetil	V	II	5	15/3	14/4	4 162	16.9	4.6	—	—	12.3	—	5.7	5.7	—	5.0	27.6
Vieremä	Ku	III	9	14/2	12/3	6 645	22.8	4.0	18.8	—	—	—	42.5	16.1	26.4	8.1	73.4
Vihanti	O	I	3	17/1	16	5 077	11.3	—	2.5	—	8.8	—	17.8	6.7	11.1	12.3	41.4
Vihti	U	V	21	4/2	5	11 852	69.4	15.7	6.7	45.0	—	2.0	65.9	26.9	39.0	7.8	143.1
Viiala	H	IV	14	9/4	8	5 392	18.8	11.3	7.5	—	—	—	16.3	10.3	6.0	9.0	44.1
Viitasaari	K-S	II	8	15/7	13/2	10 623	44.3	14.3	—	30.0	—	—	50.2	10.2	40.0	12.8	107.3
Viljakkala	T-P	IV	14	8	7/4	2 132	5.0	5.0	—	—	—	—	8.9	6.7	2.2	3.0	16.9
Vilppula	H	IV	14	9/4	8	6 709	32.1	7.6	24.5	—	—	—	32.4	14.4	18.0	9.0	73.5
Vimpeli — Vindala	V	II	7	15/3	14/3	3 905	18.5	3.0	—	—	15.0	0.5	29.5	6.8	22.7	5.0	53.0
Virolahti	Ky	V	20	12/1	10/3	5 505	22.5	7.5	—	14.0	—	1.0	24.6	11.6	13.0	4.1	51.2
Virrat — Virdois	H	IV	14	15/2	8	10 404	40.1	10.1	—	—	29.0	1.0	59.3	19.3	40.0	16.0	115.4
Virtasalmi	M	III	12	11/3	10/5	2 580	9.9	2.2	7.7	—	—	—	14.2	7.0	7.2	1.4	25.5
Vuolijoki	O	I	4	17/2	17/2	4 359	18.0	18.0	—	—	—	—	17.1	5.1	12.0	7.0	42.1
Vårdö	A	IV	17	18	19	465	3.2	3.2	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	2.0	7.3
Vähäkyrö — Lillkyro	V	II	6	15/2	14/1	4 275	11.5	11.5	—	—	—	—	22.6	9.1	13.5	4.0	38.1
Värtsilä	P-K	III	10	13/1	11/1	1 273	5.0	5.0	—	—	—	—	10.4	3.5	6.9	1.5	16.9
Västanfjärd	T-P	IV	16	3/2	4/3	1 074	3.3	1.3	2.0	—	—	—	4.3	2.3	2.0	1.9	9.5

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhoitopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*							Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*							Niistä Därav *Of which*				
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas *Of communes*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Kuntayhtymien tai kuntainliittojen Kommunsammanslutningarnas eller kommunalförbundens *Of federations of communes*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Vövri — Vörå	V	II	6	16/1	15/2	4 461	14.1	11.5	2.6	—	—	—	28.2	23.2	5.0	2.0	44.3
Ylihärmä	V	II	7	15/2	14/3	3 140	4.0	4.0	—	—	—	—	5.7	5.7	—	2.0	11.7
Yli-Ii	O	I	3	17/1	17/1	3 764	—	—	—	—	—	—	14.9	3.8	11.1	5.0	19.9
Ylikiiminki	O	I	3	17/1	17/1	3 627	—	—	—	—	—	—	17.9	5.7	12.2	4.0	21.9
Ylimarkku — Övermark	V	II	6	16/1	15/3	1 688	12.4	3.8	—	—	8.6	—	13.0	5.5	7.5	1.0	26.4
Ylistaro	V	II	7	15/2	14/1	7 026	10.0	10.0	—	—	—	—	42.7	13.6	29.1	8.0	60.7
Ylitornio — Övertorneå	L	I	2	17/1	18/1	9 029	30.0	16.0	—	14.0	—	—	36.9	14.3	22.6	15.9	82.8
Ylämaa	Ky	III	13	12/4	10/2	2 505	9.9	6.7	—	—	3.2	—	15.2	8.2	7.0	1.4	26.5
Yläne	T-P	IV	16	6/1	6/1	3 131	12.8	2.5	3.3	—	7.0	—	15.2	12.2	3.0	3.0	31.0
Ylöjärvi	H	IV	14	9/1	8	9 632	18.6	17.6	—	—	—	1.0	47.0	16.7	30.3	11.0	76.6
Ypäjä	H	IV	16	8	9/2	3 769	14.7	2.5	12.2	—	—	—	18.4	9.4	9.0	2.7	35.8
Ähtäri	V	II	7	15/2	14/1	7 895	75.0	3.0	57.0	—	14.0	1.0	51.1	13.6	37.5	8.0	134.1
Ähtävä — Esse	V	II	6	16/2	15/1	2 248	10.4	1.3	9.1	—	—	—	7.5	5.5	2.0	3.0	20.9
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·	**2 352 696**	**9 440.6**	**3 747.3**	**1 601.4**	**2 523.0**	**863.4**	**705.5**	**10 209.5**	**4 762.8**	**5 446.7**	**2 613.5**	**22 263.6**
Kaikki yhteensä [12]) — Total summa [12]) — *Total* [12])	·	·	·	·	·	**4 700 726**	**23 072.0**	**10 199.0**	**2 876.0**	**7 539.0**	**1 608.0**	**850.0**	**19 249.0**	**10 434.0**	**8 815.0**	**4 693.0**	**47 014.0**

[12]) Valtion ja yksityisten sairaaloiden sairaansijoja lukuun ottamatta. — Exklusive vårdplatser, vilka tillhör statens och privata sjukhus. — *Excluding beds in state and private hospitals.*

6.0.4 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1970 [1]) — Vårdplatser kommunsvis den 31. 12. 1970 [1]) — *Beds by commune on 31. 12. 1970* [1])

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku [2]) Medelfolkmängd [2]) *Mean population* [2])	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*										
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*					
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*				
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*								
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat [6]) Centralsjukhus [6]) *Central hospitals* [6])	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset [7]) [10]) Övriga kommunala [7]) [10]) *Other communal* [7]) [10])	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat [8]) A-sjukhus [8]) *Hospitals, type A* [8])	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Kaupungit — Städer — *Towns*		[3])	[3])	[4])	[5])	Ei tietoa Ingen uppgift *No data*												
Helsinki — Helsingfors	U	V	21	1	1		3 557.9	2 188.5	—	1 349.0	—	20.4	1 991.2	1 823.2	168.0	[9]) 557.8	6 106.9
Tampere — Tammerfors	H	IV	14	9/2,3	8		1 267.1	519.9	—	742.0	—	5.2	798.1	431.1	367.0	144.0	2 209.2
Turku — Åbo	T-P	IV	16	2	6/2		1 171.5	582.5	—	589.0	—	—	636.8	614.8	22.0	91.0	1 899.3
Forssa	H	V	19	10/4	9/2		66.7	7.6	58.1	—	—	1.0	93.3	45.3	48.0	6.0	166.0
Hamina — Fredrikshamn	Ky	V	20	12/3	10/3		64.2	12.0	—	51.2	—	1.0	34.7	19.3	15.4	4.2	103.1
Hanko — Hangö	U	V	21	3/1	4/1		79.1	9.6	5.5	—	64.0	—	24.8	24.8	—	7.4	111.3
Heinola	M	V	18	11/2	9/3		96.0	4.0	—	90.0	—	2.0	45.0	25.0	20.0	5.4	146.4
Hyvinkää — Hyvinge	U	V	21	4/3	5		112.9	20.8	—	86.9	—	5.2	109.4	54.1	55.3	22.6	244.9
Hämeenlinna — Tavastehus	H	V	19	10/1	9/1		154.4	100.3	—	—	50.0	4.1	165.6	98.6	67.0	28.9	348.9
Iisalmi — Idensalmi	Ku	III	9	14/2	12/3		72.9	11.7	61.2	—	—	—	103.3	33.1	70.2	15.5	191.7
Joensuu	P-K	III	10	13/1	11/1		206.0	130.0	—	—	76.0	—	122.9	31.2	91.7	16.2	345.1
Jyväskylä	K-S	II	8	15/5	13/1		382.5	249.5	—	—	132.0	1.0	228.8	56.8	172.0	30.5	641.8
Järvenpää — Träskända	U	V	21	4/1	5		66.1	64.1	—	—	—	2.0	50.7	30.2	20.5	10.7	127.5
Kajaani — Kajana	O	I	4	17/3	17/2		97.0	69.0	—	—	28.0	—	59.5	19.5	40.0	12.2	168.7
Kaskinen — Kaskö	V	II	6	16/1	15/3		7.8	3.8	—	—	4.0	—	8.3	3.3	5.0	1.0	17.1
Kemi	L	I	2	17/4	18/1		122.6	83.6	—	—	39.0	—	120.1	68.8	51.3	43.9	286.6
Kerava — Kervo	U	V	21	4/1	5		46.9	44.9	—	—	—	2.0	39.6	27.3	12.3	9.3	95.8
Kokkola — Gamlakarleby	V	II	5	16/2	15/1		187.4	137.4	—	—	50.0	—	79.6	39.9	39.7	20.0	287.0

[1]) Valtion ja yksityisten sairaaloiden sairaansijoja lukuun ottamatta. — Exklusive vårdplatser, vilka tillhör statens och privata sjukhus. — *Excluding state and private-owned beds.*

[2]) Maassa asuva väestö. — I landet bosatt befolkning. — *Resident population.*

[3]) Piirin nimi, kts. sivu 237. — Distriktets namn, se sidan 237. — *Name of district, see page 237.*

[4]) Piirin nimi ja toimisto, kts. sivu 191. — Distriktets namn och byrå, se sidan 191. — *Name of district and dispensary, see page 191.*

[5]) Piirin nimi ja toimisto, kts. sivu 138. — Distriktets namn och byrå, se sidan 138. — *Name of district and dispensary, see page 138.*

[6]) Helsingin ja Turun yliopiston sairaansijat mukaan luettuna. — Inkl. Helsingfors och Åbo universitets vårdplatser. — *Incl. beds of Helsinki and Turku University.*

[7]) Kunnalliset sairaalat ilman kunnallisista yleissairaaloista annetun lain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om kommunala allmänna sjukhus. — *Communal hospitals outside law on communal general hospitals.*

[8]) HYKS:n psykiatrian klinikka mukaan luettuna. — Inkl. HUCS psykiatriska klinik. — *Incl. Psychiatric clinic of university central hospital of Helsinki.*

[9]) Näistä 96 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 96 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — *96 beds in other tuberculosis institutions.*

[10]) Erikoislääkärijohtoisia ellei toisin mainita. — Specialläkarledda om inte annorlunda nämnts. — *Specialized if not otherwise stated.*

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of helath districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktsnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
							Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	Niistä Därav *Of which* B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Kotka	Ky	V	20	12/3	10/3		361.4	159.2	—	197.0	—	5.2	136.1	74.9	61.2	15.8	513.3
Kouvola	Ky	V	20	12/2	10/4		87.2	19.6	63.5	—	—	4.1	66.4	30.6	35.8	6.9	160.5
Kristiinankaupunki — Kristinestad	V	II	6	16/1	15/3		29.5	2.5	15.0	—	12.0	—	31.2	8.8	22.4	3.0	63.7
Kuopio	Ku	III	9	14/3	12/1		412.8	291.8	—	121.0	—	—	346.3	118.1	228.2	38.2	797.3
Lahti	H	V	18	10/2	9/3		562.3	—	—	553.0	—	9.3	340.7	172.7	168.0	53.7	956.7
Lappeenranta — Villmanstrand	Ky	III	13	12/4	10/2		302.4	171.5	—	107.8	20.0	3.1	239.8	133.8	106.0	26.4	568.6
Lohja — Lojo	U	V	21	4/4	5		44.9	8.0	34.9	—	—	2.0	42.0	17.0	25.0	8.0	94.9
Loimaa	T-P	IV	16	5	6/1		47.9	5.1	41.8	—	—	1.0	19.9	14.9	5.0	4.0	71.8
Loviisa — Lovisa	U	V	21	3/4	4/2		59.2	6.4	—	—	52.8	—	27.0	20.0	7.0	6.5	92.7
Maarianhamina — Mariehamn	A	IV	17	18	19		29.1	29.1	—	—	—	—	39.8	31.8	8.0	16.0	84.9
Mikkeli — S:t Michel	M	III	12	11/1	10/5		175.3	111.3	—	—	62.0	2.0	115.0	70.0	45.0	10.0	300.3
Naantali — Nådendal	T-P	IV	16	6/1	6/1		33.2	33.2	—	—	—	—	15.2	12.2	3.0	4.0	52.4
Oulu — Uleåborg	O	I	3	17/1	17/1		224.0	—	—	224.0	—	—	208.4	174.0	34.4	74.1	506.5
Pieksämäki	M	III	12	11/3	13/1		63.2	6.7	56.5	—	—	—	46.8	16.0	30.8	7.9	117.9
Pietarsaari — Jakobstad	V	II	6	16/2	15/1		111.2	7.7	79.5	—	24.0	—	79.0	43.3	35.7	23.0	213.2
Pori — Björneborg	T-P	IV	15	7/2	7/1		369.0	232.7	—	130.0	—	6.3	282.0	170.0	112.0	66.6	717.6
Porvoo — Borgå	U	V	21	3/4	4/2		79.7	11.2	64.4	—	—	4.1	61.4	44.4	17.0	9.3	150.4
Raahe — Brahestad	O	I	3	17/2	16		85.7	—	61.2	—	24.5	—	22.6	7.1	15.5	11.0	119.3
Rauma — Raumo	T-P	IV	15	6/2	7/3		178.1	6.8	150.3	—	—	[11] 21.0	61.9	49.9	12.0	21.1	261.1
Riihimäki	H	V	19	4/3	9/4		197.8	11.5	133.9	—	48.3	4.1	85.0	53.2	31.8	15.4	298.2
Rovaniemi	L	I	1	17/6	18/2		157.3	114.3	—	—	43.0	—	81.9	23.9	58.0	35.1	274.3
Salo	T-P	IV	16	5	6/3		99.2	14.0	83.2	—	—	2.0	55.6	43.6	12.0	13.0	167.8
Savonlinna — Nyslott	M	III	11	11/4	10/6		100.2	76.2	—	—	23.0	1.0	63.0	35.0	28.0	7.5	170.7
Seinäjoki	V	II	7	15/1	14/1		65.0	50.0	—	—	15.0	—	63.3	27.3	36.0	14.0	142.3
Tammisaari — Ekenäs	U	V	21	3/1	4/1		35.9	6.4	29.5	—	—	—	21.2	21.2	—	6.5	63.6
Tornio — Torneå	L	I	2	17/4	18/1		43.4	18.4	—	—	25.0	—	22.9	8.6	14.3	6.4	72.7
Uusikaarlepyy — Nykarleby	V	II	6	16/2	15/1		10.0	1.3	2.7	—	6.0	—	6.4	4.4	2.0	1.0	17.4

[11]) Näistä 19 ss. yleislääkärijohtoisia. — Av dessa 19 allmänläkarledda vårdplatser. — *Of which 19 non-specialized beds.*

Uusikaupunki — Nystad	T-P	IV	16	6/1	6/1	23.7	3.8	—	—	19.4	0.5	38.0	31.0	7.0	5.0	66.7
Vaasa — Vasa	V	II	6	16/1	15/2	174.1	172.1	—	—	—	2.0	241.9	135.9	106.0	27.0	443.0
Valkeakoski	H	IV	14	10/5	8	86.4	7.7	77.7	—	—	1.0	51.8	31.8	20.0	20.0	158.2
Vammala	T-P	IV	14	8	7/4	36.6	2.6	28.0	—	6.0	—	12.6	8.1	4.5	4.6	53.8
Varkaus	Ku	III	9	14/4	12/4	189.8	9.1	102.7	—	78.0	—	107.9	72.5	35.4	16.3	314.0
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·	**12 234.5**	**5 829.4**	**1 149.6**	**4 240.9**	**902.0**	**112.6**	**7 744.7**	**5 152.3**	**2 592.4**	**1 603.9**	**21 583.1**
Kauppalat — Köpingar — *Market towns*																
Espoo	U	V	21	3/3	4/4	407.6	240.3	—	—	157.0	10.3	114.5	90.5	24.0	50.2	572.3
Haapajärvi	O	II	5	17/7	16	31.6	7.6	—	—	24.0	—	38.6	13.4	25.2	13.3	83.5
Harjavalta	T-P	IV	15	7/1	7/1	20.8	19.3	—	—	—	1.5	22.0	14.0	8.0	11.2	54.0
Ikaalinen [12])	T-P	IV	14	9/1	7/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imatra	Ky	III	13	12/1	10/1	254.1	84.0	—	65.0	102.0	3.1	145.4	78.3	67.1	20.1	419.6
Jämsä	K-S	II	8	15/6	13/1	80.2	11.9	68.3	—	—	—	55.7	13.6	42.1	12.2	148.1
Karhula	Ky	V	20	12/3	10/3	195.0	82.6	—	110.4	—	2.0	105.5	45.4	60.1	12.1	312.6
Kankaanpää	T-P	IV	15	7/3	7/2	43.4	17.4	—	—	26.0	—	41.0	21.0	20.0	15.8	100.2
Karjaa — Karis	U	V	21	3/1	4/1	31.0	8.0	23.0	—	—	—	20.2	20.2	—	11.2	62.4
Karkkila	U	V	21	4/4	5	40.4	14.4	—	—	26.0	—	43.1	26.7	16.4	6.7	90.2
Kauniainen — Grankulla	U	V	21	3/3	4/4	12.2	11.2	—	—	—	1.0	11.0	9.0	2.0	3.7	26.9
Kemijärvi	L	I	1	17/5	18/3	48.4	11.9	36.5	—	—	—	19.4	6.7	12.7	8.8	76.6
Kurikka	V	II	7	15/4	14/2	75.1	13.0	13.1	—	49.0	—	52.1	17.1	35.0	13.0	140.2
Kuusankoski	Ky	V	20	12/2	10/4	106.0	9.0	95.0	—	—	2.0	95.6	44.4	51.2	13.2	214.8
Lapua — Lappo	V	II	7	15/1	14/3	72.0	22.0	—	—	50.0	—	92.6	25.0	67.6	20.0	184.6
Lieksa	P-K	III	10	13/4	11/2	27.0	12.0	—	—	15.0	—	18.2	9.2	9.0	2.6	47.8
Mänttä	H	IV	14	9/4	8	37.2	5.2	32.0	—	—	—	29.2	12.3	16.9	8.0	74.4
Nokia	H	IV	14	9/1	8	110.9	48.9	—	60.0	—	2.0	106.2	61.3	44.9	31.0	248.1
Nurmes	P-K	III	10	13/2	11/2	14.0	7.0	—	—	7.0	—	10.6	3.5	7.1	1.3	25.9
Oulainen	O	I	3	17/7	16	20.2	—	—	—	20.2	—	23.7	8.6	15.1	11.0	54.9
Outokumpu	P-K	III	10	13/1	11/1	58.0	25.0	—	—	33.0	—	55.1	13.8	41.3	9.1	122.2
Parainen — Pargas	T-P	IV	16	3/2	4/3	29.5	11.5	18.0	—	—	—	35.1	17.1	18.0	13.9	78.5
Raisio — Reso	T-P	IV	16	5	6/1	59.7	58.7	—	—	—	1.0	26.1	16.1	10.0	8.0	93.8
Suolahti	K-S	II	8	15/7	13/2	11.9	11.9	—	—	—	—	22.8	6.8	16.0	4.9	39.6
Suonenjoki	Ku	III	9	14/4	12/2	43.7	14.4	6.3	—	23.0	—	49.5	16.6	32.9	8.1	101.3
Toijala	H	IV	14	10/5	8	37.0	25.7	10.3	—	—	1.0	36.9	14.7	22.2	10.0	83.9
Ylivieska	O	II	5	17/7	16	45.6	4.6	—	—	41.0	—	34.0	10.9	23.1	15.5	95.1
Äänekoski	K-S	II	8	15/7	13/2	43.3	14.3	—	—	29.0	—	39.4	11.4	28.0	9.1	91.8
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·	**1 955.8**	**791.8**	**302.5**	**235.4**	**602.2**	**23.9**	**1 343.5**	**627.6**	**715.9**	**344.0**	**3 643.3**
Maalaiskunnat — Landskommuner *Rural communes*																
Ahlainen	T-P	IV	15	7/2	7/1	7.2	1.9	—	—	5.3	—	9.0	6.0	3.0	4.6	20.8
Alahärmä	V	II	7	15/1	14/3	8.0	8.0	—	—	—	—	9.1	9.1	—	6.0	23.1
Alajärvi	V	II	7	15/3	14/3	27.0	7.0	—	—	19.0	1.0	51.7	9.1	42.6	10.0	88.7
Alastaro	T-P	IV	16	8	6/1	18.5	2.5	15.0	—	—	1.0	13.9	9.4	4.5	3.0	35.4
Alatornio — Nedertorneå	L	I	2	17/4	18/1	37.6	17.6	—	—	20.0	—	38.7	17.2	21.5	18.3	94.6

[12]) Katso Ikaalisten mlk. — Se lk. Ikaalinen. — *See Ikaalinen rural commune.*

Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot
Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten
Number of identification of health districts

Keskiväkiluku
Medelfolkmängd
Mean population

Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan)
Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar)
Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)

Kunta Kommun *Commune*	Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktsnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhoitopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Yleissairaalat Lasarett *General hospitals* Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals* Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Alavieska	O	II	5	17/7	16		14.8	3.0	—	—	11.8	—	14.4	5.3	9.1	4.4	33.6
Alavus — Alavo	V	II	7	15/2	14/1		86.0	9.0	—	—	76.0	1.0	52.9	10.2	42.7	13.0	151.9
Anjala	Ky	V	20	12/2	10/4		20.0	3.0	16.0	—	—	1.0	27.8	12.5	15.3	1.6	49.4
Anttola	M	III	12	11/1	10/5		7.8	7.8	—	—	—	—	11.0	7.0	4.0	1.1	19.9
Artjärvi — Artsjö	U	V	21	4/1	9/3		8.5	8.0	—	—	—	0.5	16.2	10.1	6.1	2.0	26.7
Asikkala	H	V	18	10/3	9/3		25.0	—	—	—	25.0	—	40.3	28.3	12.0	4.7	70.0
Askainen — Villnäs	T-P	IV	16	6/1	6/1		3.8	3.8	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	9.1
Askola	U	V	21	4/1	5		13.9	4.8	8.6	—	—	0.5	20.2	12.0	8.2	1.3	35.4
Aura	T-P	IV	16	5	6/1		13.2	5.1	2.1	—	6.0	—	7.6	4.6	3.0	2.0	22.8
Bergö	V	II	6	16/1	15/2		1.9	1.9	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	1.0	5.0
Björköby	V	II	6	16/1	15/2		1.3	1.3	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	1.0	4.4
Bromarv — Bromarf	U	V	21	3/1	4/1		10.3	1.6	8.7	—	—	—	12.8	12.8	—	2.8	25.9
Brändö	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	2.0	8.4
Dragsfjärd	T-P	IV	16	3/2	4/3		14.4	6.4	8.0	—	—	—	29.7	21.7	8.0	6.5	50.6
Eckerö	A	IV	17	18	19		3.3	3.3	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	2.0	8.5
Elimäki	Ky	V	20	12/2	10/4		70.5	7.5	17.0	—	45.0	1.0	31.8	11.3	20.5	3.7	106.0
Eno	P-K	III	10	13/1	11/1		52.0	15.0	—	—	37.0	—	50.5	10.4	40.1	9.7	112.2
Enonkoski	M	III	11	11/4	10/6		10.7	10.7	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	1.6	22.3
Enontekiö	L	I	1	17/6	18/2		15.0	4.0	—	—	—	[13]) 11.0	6.1	1.9	4.2	1.6	22.7
Eräjärvi	H	IV	14	9/4	8		3.9	3.9	—	—	—	—	7.1	4.1	3.0	3.0	14.0
Eura	T-P	IV	15	6/2	7/3		31.5	13.1	18.4	—	—	—	34.7	28.2	6.5	11.2	77.4
Eurajoki	T-P	IV	15	6/2	7/3		20.8	11.6	9.2	—	—	—	17.4	13.9	3.5	8.6	46.8
Evijärvi	V	II	7	15/3	14/4		20.0	3.0	—	—	17.0	—	26.4	6.8	19.6	5.0	51.4
Finström	A	IV	17	18	19		9.7	9.7	—	—	—	—	6.5	5.5	1.0	3.0	19.2
Föglö	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	9.5
Geta	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Haapasaari — Aspö	Ky	V	20	12/1	10/3		1.5	1.5	—	—	—	—	—	—	—	—	1.5

[13]) Yleislääkärijohtoisia. — Allmänläkarledda. — *Non-specialized.*

Haapavesi	O	I	3	17/7	16	10.0	—	—	—	10.0	—	16.5	9.5	7.0	11.0	37.5
Hailuoto — Karlö	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	1.9	11.4
Halikko	T-P	IV	16	5	6/3	32.4	5.1	27.3	—	—	—	39.9	22.9	17.0	7.0	79.3
Halsua	V	II	5	15/3	14/4	6.7	3.0	—	—	3.7	—	3.4	3.4	—	2.0	12.1
Hammarland	A	IV	17	18	19	6.5	6.5	—	—	—	—	5.4	4.4	1.0	2.0	13.9
Hankasalmi	K-S	II	8	14/3	13/1	32.4	26.1	6.3	—	—	—	44.2	18.6	25.6	7.9	84.5
Hartola	M	V	18	11/2	13/1	33.0	3.0	—	—	30.0	—	13.0	11.0	2.0	4.9	50.9
Hattula	H	V	19	10/1	9/1	14.6	13.6	—	—	—	1.0	47.7	22.7	25.0	6.1	68.4
Hauho	H	V	19	10/1	9/1	17.4	8.4	8.0	—	—	1.0	32.0	17.0	15.0	6.1	55.5
Haukipudas	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	50.6	16.3	34.3	16.0	66.6
Haukivuori	M	III	12	11/3	10/5	13.0	6.7	6.3	—	—	—	23.0	10.0	13.0	2.3	38.3
Hausjärvi	H	V	19	4/3	9/4	27.9	5.2	21.0	0.4	1.3	—	33.5	23.2	10.3	8.1	69.5
Heinolan mlk. — Heinola lk.	M	V	18	11/2	9/3	5.0	4.0	—	—	—	1.0	24.0	21.0	3.0	4.7	33.7
Heinävesi	M	III	10	11/3	11/1	28.7	8.0	2.7	—	18.0	—	40.5	20.0	20.5	7.1	76.3
Helsingin mlk. — Helsinge lk.	U	V	21	4/2	5	397.5	160.2	—	87.0	139.0	11.3	129.8	54.8	75.0	56.2	583.5
Himanka	V	II	5	15/3	14/4	9.1	6.1	—	—	3.0	—	18.1	6.8	11.3	4.0	31.2
Hirvensalmi	M	III	12	11/1	10/5	24.9	8.9	—	—	16.0	—	19.0	14.0	5.0	2.7	46.6
Hollola	H	V	18	10/3	9/3	31.0	—	—	30.0	—	1.0	50.2	18.2	32.0	6.7	87.9
Honkajoki	T-P	IV	15	7/3	7/2	4.9	0.9	—	—	4.0	—	8.0	4.0	4.0	5.3	18.2
Houtskari — Houtskär	T-P	IV	16	3/2	4/3	3.3	1.3	2.0	—	—	—	5.6	4.6	1.0	1.9	10.8
Huittinen	T-P	IV	15	8	7/4	36.8	4.8	6.0	—	25.0	1.0	53.1	29.5	23.6	11.9	101.8
Humppila	H	IV	16	10/4	9/2	10.9	1.3	9.6	—	—	—	27.9	13.6	14.3	1.3	40.1
Hyrynsalmi	O	I	4	17/3	17/2	35.0	15.0	—	—	—	[13]) 20.0	21.7	7.7	14.0	6.6	63.3
Hämeenkyrö — Tavastkyro	T-P	IV	14	8	8	53.2	32.2	—	—	21.0	—	49.1	25.5	23.6	—	102.3
Ii	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	29.5	9.5	20.0	8.5	38.0
Iitti	Ky	V	18	12/2	10/4	54.0	—	11.0	—	41.0	2.0	78.2	10.2	68.0	4.8	137.0
Ikaalisten mlk. — Ikaalinen lk. [14])	T-P	IV	14	9/1	7/2	91.9	12.9	—	—	79.0	—	33.1	16.3	16.8	13.2	138.2
Ilmajoki	V	II	7	15/4	14/1	21.8	17.0	3.8	—	—	1.0	63.2	20.5	42.7	15.0	100.0
Ilomantsi	P-K	III	10	13/1	11/1	51.0	21.0	—	—	30.0	—	57.7	17.3	40.4	10.3	119.0
Inari — Enare	L	I	1	17/6	18/2	43.9	9.9	—	—	—	[13]) 34.0	20.4	6.7	13.7	13.6	77.9
Iniö	T-P	IV	16	3/2	4/3	3.3	1.3	2.0	—	—	—	2.1	1.1	1.0	0.9	6.3
Inkoo — Ingå	U	V	21	3/1	4/1	24.5	4.8	8.7	—	11.0	—	13.0	13.0	—	5.6	43.1
Isojoki — Storå	V	II	7	15/4	14/2	31.9	1.0	16.9	—	14.0	—	27.7	9.1	18.6	7.0	66.6
Isokyrö — Storkyro	V	II	6	15/1	14/1	15.2	15.2	—	—	—	—	30.2	10.2	20.0	8.0	53.4
Jaala	Ky	V	20	12/2	10/4	16.5	1.5	14.5	—	—	0.5	22.7	12.5	10.2	2.7	41.9
Jalasjärvi	V	II	7	15/4	14/2	42.0	16.0	—	—	26.0	—	51.6	21.6	30.0	16.0	109.6
Janakkala	H	V	19	10/1	9/1	68.5	23.0	11.6	—	33.9	—	67.2	35.2	32.0	12.1	147.8
Jepua — Jeppo	V	II	6	16/2	15/1	7.0	1.3	2.7	—	3.0	—	7.6	6.6	1.0	3.0	17.6
Jokioinen	H	IV	16	10/4	9/2	51.6	5.1	16.5	—	30.0	—	40.5	15.9	24.6	1.3	93.4
Jomala	A	IV	17	18	19	9.7	9.7	—	—	—	—	10.7	7.7	3.0	3.0	23.4
Joroinen	M	III	11	11/3	10/5	26.7	6.1	6.6	—	14.0	—	38.5	18.0	20.5	3.7	68.9
Joutsa	K-S	II	8	11/2	13/1	25.7	4.7	—	—	21.0	—	9.0	7.0	2.0	4.3	39.0
Joutseno	Ky	III	13	12/1	10/1	35.0	25.0	—	10.0	—	—	47.4	25.0	22.4	6.3	88.7
Juankoski	Ku	III	9	14/1	12/2	21.2	5.2	—	—	16.0	—	16.4	11.4	5.0	2.4	40.0
Jurva	V	II	7	15/4	14/2	41.3	9.5	3.8	—	—	[15]) 28.0	29.8	9.1	20.7	7.0	78.1
Juuka	P-K	III	10	13/1	11/2	44.0	19.0	—	—	25.0	—	36.8	11.5	25.3	11.0	91.8
Juupajoki	H	IV	14	9/4	8	10.9	7.7	3.2	—	—	—	14.1	7.1	7.0	7.0	32.0
Juva — Jockas	M	III	12	11/1	10/5	97.3	22.3	—	—	75.0	—	23.0	20.0	3.0	3.7	124.0

[14]) Sairaansijat yhteisiä Ikaalisten kauppalan kanssa. — Gemensamma vårdplatser med köpingen Ikaalinen. — *Beds are with Ikaalinen urban commune in common.*
[15]) Näistä 27 ss. yleislääkärijohtoisia. — Av dessa 27 allmänläkarledda vårdplatser. — *Of which 27 non-specialized beds.*

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*			
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*							
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk..	K-S	II	8	15/5	13/1		117.5	66.5	—	—	51.0	—	104.9	22.7	82.2	24.4	246.8
Jämijärvi	T-P	IV	15	7/3	7/2		7.9	2.9	—	—	5.0	—	13.0	7.0	6.0	5.3	26.2
Jämsänkoski	K-S	II	8	15/6	13/1		76.7	14.3	44.4	—	17.0	1.0	41.6	15.9	25.7	6.1	124.4
Jäppilä	M	III	12	11/3	13/1		9.9	2.2	7.7	—	—	—	13.2	6.0	7.2	3.1	26.2
Kaarina — S:t Karins	T-P	IV	16	5	6/1		25.5	25.5	—	—	—	—	34.1	24.1	10.0	7.0	66.6
Kaarlela — Karleby	V	II	5	16/2	15/1		27.4	16.6	10.8	—	—	—	21.5	15.5	6.0	10.0	58.9
Kaavi	Ku	III	9	14/1	12/2		24.9	3.9	—	—	21.0	—	26.4	11.4	15.0	4.1	55.4
Kajaanin mlk. — Kajana lk.	O	I	4	17/3	17/2		36.0	36.0	—	—	—	—	38.0	10.0	28.0	9.4	83.4
Kalajoki	O	II	5	17/7	16		23.6	4.6	—	—	19.0	—	22.8	6.7	16.1	11.0	57.4
Kalanti	T-P	IV	16	6/1	6/1		5.0	1.3	—	—	3.7	—	17.4	13.9	3.5	4.0	26.4
Kalvola	H	V	19	10/1	9/1		14.8	10.4	3.4	—	—	1.0	21.1	9.1	12.0	4.0	39.9
Kangasala	H	IV	14	9/4	8		44.3	30.9	11.4	—	—	2.0	65.5	25.5	40.0	20.0	129.8
Kangaslampi	M	III	11	11/3	10/6		7.9	6.1	1.3	—	—	0.5	14.2	6.0	8.2	1.1	23.2
Kangasniemi	M	III	12	11/1	13/1		55.9	18.9	—	—	37.0	—	17.0	12.0	5.0	9.8	82.7
Kannonkoski	K-S	II	8	15/7	13/2		12.4	4.7	—	—	7.7	—	12.4	3.4	9.0	4.3	29.1
Kannus	V	II	5	15/3	14/4		29.1	6.1	—	—	23.0	—	23.5	8.0	15.5	8.0	60.6
Karijoki — Bötom	V	II	7	15/4	14/2		19.7	1.0	18.7	—	—	—	16.8	3.4	13.4	3.0	39.5
Karinainen	T-P	IV	16	5	6/1		9.0	6.4	2.1	—	—	0.5	12.2	9.2	3.0	2.0	23.2
Karjala	T-P	IV	16	6/1	6/1		3.8	3.8	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	10.1
Karjalohja — Karislojo	U	V	21	4/4	5		7.6	3.2	4.4	—	—	—	11.2	6.2	5.0	1.3	20.1
Karkku	T-P	IV	14	8	7/4		16.0	2.6	8.4	—	5.0	—	18.7	10.8	7.9	4.6	39.3
Karstula	K-S	II	8	15/7	13/2		47.3	7.1	—	—	39.2	1.0	37.4	11.4	26.0	9.1	93.8
Karttula	Ku	III	9	14/4	12/2		13.0	13.0	—	—	—	—	15.4	10.4	5.0	4.9	33.3
Karunki	L	I	2	17/4	18/1		14.2	4.2	—	—	10.0	—	11.0	3.8	7.2	5.6	30.8
Karvia	T-P	IV	15	7/3	7/2		7.9	2.9	—	—	5.0	—	13.0	7.0	6.0	7.3	28.2
Kauhajoki	V	II	7	15/4	14/2		59.4	17.0	9.4	—	32.0	1.0	84.1	22.7	61.4	19.0	162.5
Kauhava	V	II	7	15/1	14/3		22.0	12.0	—	—	10.0	—	52.1	17.1	35.0	13.0	87.1

Kaustinen — Kaustby	V	II	5	15/3	14/4	14.4	4.6	—	—	9.8	—	4.5	4.5	—	5.0	23.9
Keikyä	T-P	IV	15	8	7/4	12.6	2.9	4.2	—	5.0	0.5	12.3	6.7	5.6	3.3	28.2
Keitele	Ku	III	9	14/1	12/2	18.9	3.9	—	—	15.0	—	26.3	8.3	18.0	4.1	49.3
Kemijärven mlk. — Kemijärvi lk.	L	I	1	17/5	18/3	48.4	11.9	36.5	—	—	—	26.5	8.6	17.9	17.5	92.4
Kemin mlk. — Kemi lk.	L	I	2	17/4	18/1	21.1	15.1	—	—	6.0	—	21.8	9.5	12.3	8.8	51.7
Kemiö — Kimito	T-P	IV	16	3/2	4/3	17.9	5.1	12.8	—	—	—	28.7	21.7	7.0	5.6	52.2
Kempele	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	12.7	3.8	8.9	2.8	15.5
Kerimäki	M	III	11	11/4	10/6	34.9	22.9	—	—	12.0	—	22.0	17.0	5.0	4.2	61.1
Kestilä	O	I	3	17/2	16	—	—	—	—	—	—	18.8	3.8	15.0	4.4	23.2
Kesälahti	P-K	III	11	13/1	11/1	10.7	10.7	—	—	—	—	17.3	5.8	11.5	5.2	33.2
Keuruu	K-S	II	8	15/6	13/1	66.9	11.9	1.0	—	54.0	—	63.2	15.9	47.3	13.4	143.5
Kihniö	T-P	IV	14	9/1	7/2	26.9	3.9	—	—	23.0	—	15.1	6.1	9.0	5.9	47.9
Kiihtelysvaara	P-K	III	10	13/1	11/1	10.0	10.0	—	—	—	—	17.9	5.8	12.1	3.2	31.1
Kiikala	T-P	IV	16	5	6/3	9.6	1.3	8.3	—	—	—	12.0	8.0	4.0	3.0	24.6
Kiikka	T-P	IV	14	8	7/4	21.6	2.6	14.0	—	5.0	—	19.8	10.8	9.0	5.3	46.7
Kiikoinen	T-P	IV	15	8	7/4	4.3	2.9	1.4	—	—	—	9.6	4.0	5.6	4.0	17.9
Kiiminki	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	12.7	3.8	8.9	3.8	16.5
Kinnula	K-S	II	8	15/7	13/2	10.2	2.4	—	—	7.8	—	7.3	2.3	5.0	3.1	20.6
Kirkkonummi — Kyrkslätt	U	V	21	3/3	4/4	34.3	32.1	2.2	—	—	—	26.4	23.4	3.0	7.4	68.1
Kisko	T-P	IV	16	5	6/3	13.8	3.8	9.5	—	—	0.5	12.2	9.2	3.0	3.0	29.0
Kitee	P-K	III	10	13/1	11/1	37.0	21.0	—	—	16.0	—	47.6	17.3	30.3	8.4	93.0
Kittilä	L	I	1	17/6	18/2	57.9	12.9	—	—	—	[13]) 45.0	29.7	8.6	21.1	13.6	101.2
Kiukainen	T-P	IV	15	7/1	7/3	12.5	9.7	1.8	—	—	1.0	17.0	11.0	6.0	7.3	36.8
Kiuruvesi	Ku	III	9	14/2	12/3	76.1	13.0	7.1	—	56.0	—	84.2	29.0	55.2	9.8	170.1
Kivijärvi	K-S	II	8	15/7	13/2	17.9	2.4	—	—	15.5	—	8.1	1.1	7.0	2.4	28.4
Kodisjoki	T-P	IV	15	6/2	7/3	2.7	0.9	1.8	—	—	—	2.2	1.7	0.5	0.6	5.5
Koivulahti — Kvevlax	V	II	6	16/1	15/2	7.7	7.7	—	—	—	—	10.8	7.8	3.0	2.0	20.5
Kokemäki — Kumo	T-P	IV	15	7/1	7/4	57.5	14.5	—	—	43.0	—	55.5	33.7	21.8	17.1	130.1
Kolari	L	I	2	17/4	18/1	36.0	15.0	—	—	—	[13]) 21.0	16.9	6.7	10.2	6.4	59.3
Konginkangas	K-S	II	8	15/7	13/2	7.1	7.1	—	—	—	—	14.5	4.5	10.0	3.1	24.7
Konnevesi	K-S	II	8	14/3	13/1	24.7	4.7	—	—	20.0	—	25.3	9.3	16.0	4.3	54.3
Kontiolahti	P-K	III	10	13/1	11/1	30.0	30.0	—	—	—	—	53.9	18.5	35.4	9.7	93.6
Korpilahti	K-S	II	8	15/6	13/1	29.7	23.8	5.9	—	—	—	29.4	17.1	12.3	6.7	65.8
Korppoo — Korpo	T-P	IV	16	3/2	4/3	6.5	2.5	4.0	—	—	—	4.3	2.3	2.0	1.9	12.7
Korsnäs	V	II	6	16/1	15/2	16.1	6.4	—	—	9.7	—	11.8	8.8	3.0	2.0	29.9
Kortesjärvi	V	II	7	15/1	14/3	4.0	4.0	—	—	—	—	21.5	6.8	14.7	5.0	30.5
Koski Hl	H	V	18	10/3	9/3	6.3	—	—	3.0	3.3	—	12.9	7.9	5.0	3.4	22.6
Koski Tl	T-P	IV	16	5	6/3	10.2	3.8	6.4	—	—	—	12.3	10.3	2.0	3.0	25.5
Kruunupyy — Kronoby	V	II	6	16/2	15/1	29.7	6.8	22.9	—	—	—	23.8	18.8	5.0	8.0	61.5
Kuhmalahti	H	IV	14	9/4	8	6.4	6.4	—	—	—	—	10.4	6.4	4.0	4.0	20.8
Kuhmo	O	I	4	17/3	17/2	60.0	24.0	—	—	—	[13]) 36.0	47.4	13.4	34.0	15.0	122.4
Kuhmoinen	H	V	18	10/3	13/1	25.7	—	4.7	—	20.0	1.0	38.7	18.2	20.5	5.5	69.9
Kuivaniemi	O	I	3	17/4	17/1	—	—	—	—	—	—	17.0	4.8	12.2	5.6	22.6
Kullaa	T-P	IV	15	7/1	7/1	6.8	6.8	—	—	—	—	8.0	5.0	3.0	4.0	18.8
Kumlinge	A	IV	17	18	19	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Kuorevesi	H	IV	14	9/4	13/1	18.0	5.2	12.8	—	—	—	18.2	8.2	10.0	3.1	39.3
Kuortane	V	II	7	15/2	14/3	8.0	8.0	—	—	—	—	28.0	8.0	20.0	6.0	42.0
Kuru	H	IV	14	9/1	8	9.0	9.0	—	—	—	—	28.2	10.2	18.0	6.0	43.2

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*			
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Kustavi — Gustavs	T-P	IV	16	6/1	6/1		3.0	2.5	—	—	0.5	—	8.7	6.7	2.0	2.0	13.7
Kuusamo	O	I	3	17/1	17/1		118.0	—	—	—	—	[13])118.0	34.9	17.2	17.7	23.5	176.4
Kuusjoki	T-P	IV	16	5	6/3		7.2	1.3	5.9	—	—	—	6.6	4.6	2.0	3.0	16.8
Kylmäkoski	H	IV	14	10/5	9/2		14.1	9.0	4.6	—	—	0.5	24.5	12.5	12.0	3.0	41.6
Kymi — Kymmene	Ky	V	20	12/3	10/3		42.1	13.5	—	27.6	—	1.0	24.7	10.2	14.5	3.7	70.5
Kyyjärvi	K-S	II	8	15/7	13/2		13.4	2.4	—	—	11.0	—	9.4	3.4	6.0	2.4	25.2
Kälviä	V	II	5	15/3	14/4		14.2	12.2	—	—	2.0	—	18.2	10.2	8.0	4.0	36.4
Kärkölä	H	V	18	10/3	9/3		19.4	—	5.8	10.0	2.6	1.0	27.1	17.1	10.0	3.4	49.9
Kärsämäki	O	I	3	17/7	16		1.0	—	—	—	1.0	—	9.8	4.8	5.0	6.6	17.4
Kökar	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	2.0	7.4
Köyliö — Kjulo	T-P	IV	15	7/1	7/3		9.3	3.9	5.4	—	—	—	13.0	9.0	4.0	5.3	27.6
Laihia	V	II	6	15/1	14/1		21.1	21.1	—	—	—	—	23.6	13.6	10.0	8.0	52.7
Laitila	T-P	IV	16	6/1	6/1		26.4	6.4	—	—	20.0	—	36.9	29.9	7.0	7.0	70.3
Lammi	H	V	19	10/1	9/1		17.9	8.4	—	—	9.5	—	28.6	13.6	15.0	5.4	51.9
Lapinjärvi — Lappträsk	U	V	21	3/4	4/2		43.4	6.4	—	—	37.0	—	17.0	12.0	5.0	2.8	63.2
Lapinlahti	Ku	III	9	14/2	12/3		29.4	23.5	5.9	—	—	—	49.0	14.5	34.5	7.3	85.7
Lappajärvi	V	II	7	15/3	14/3		33.0	2.0	1.0	—	30.0	—	39.0	10.2	28.8	8.0	80.0
Lappi	T-P	IV	15	6/2	7/3		13.7	0.9	12.8	—	—	—	15.2	12.2	3.0	5.3	34.2
Lapväärtti — Lappfjärd	V	II	6	16/1	15/3		29.7	3.8	16.9	—	9.0	—	29.9	10.0	19.9	5.0	64.6
Laukaa	K-S	II	8	15/6	13/1		59.9	11.9	—	—	47.0	1.0	64.8	14.8	50.0	12.2	136.9
Lavia	T-P	IV	15	8	7/2		6.9	4.8	—	—	2.1	—	20.7	9.4	11.3	7.3	34.9
Lehtimäki	V	II	7	15/2	14/1		10.5	2.0	7.0	—	1.5	—	6.8	6.8	—	2.0	19.3
Leivonmäki	K-S	II	8	11/2	13/1		9.5	9.5	—	—	—	—	8.0	3.0	5.0	1.2	18.7
Lemi	Ky	III	13	12/4	10/2		9.5	8.5	—	1.0	—	—	24.9	15.9	9.0	1.6	36.0
Lemland	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	9.5
Lempäälä	H	IV	14	9/4	8		40.7	28.3	11.4	—	—	1.0	42.4	20.4	22.0	15.0	98.1
Lemu	T-P	IV	16	6/1	6/1		2.5	2.5	—	—	—	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.8

Leppävirta	Ku	III	9	14/4	12/1	107.7	15.7	—	—	92.0	—	92.8	31.1	61.7	8.1	208.6
Lestijärvi	V	II	5	15/3	14/4	4.6	4.6	—	—	—	—	7.3	2.3	5.0	2.0	13.9
Lieto	T-P	IV	16	5	6/1	19.1	19.1	—	—	—	—	29.3	18.3	11.0	6.0	54.4
Liljendal	U	V	21	3/4	4/2	8.8	1.6	—	—	7.2	—	6.8	4.8	2.0	0.9	16.5
Liminka	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	4.8	4.8	—	4.7	9.5
Liperi — Libelits	P-K	III	10	13/1	11/1	51.0	25.0	—	—	26.0	—	53.1	12.7	40.4	8.4	112.5
Lohjan mlk. — Lojo lk.	U	V	21	4/4	5	53.1	9.6	42.5	—	—	1.0	64.0	24.0	40.0	12.1	129.2
Lohtaja	V	II	5	15/3	14/4	12.2	9.2	—	—	3.0	—	11.7	5.7	6.0	3.0	26.9
Loimaan mlk. — Loimaa lk.	T-P	IV	16	5	6/1	24.2	3.8	20.4	—	—	—	19.1	16.1	3.0	5.0	48.3
Lokalahti	T-P	IV	16	6/1	6/1	2.2	1.3	—	—	0.9	—	7.6	6.1	1.5	1.0	10.8
Loppi	H	V	19	4/3	9/4	46.7	3.1	11.7	—	30.9	1.0	38.6	23.2	15.4	7.4	92.7
Luhanka	K-S	II	8	11/2	13/1	7.1	7.1	—	—	—	—	7.0	3.0	4.0	2.4	16.5
Lumijoki	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	1.9	1.9	—	1.9	3.8
Lumparland	A	IV	17	18	19	3.2	3.2	—	—	—	—	1.1	1.1	—	—	4.3
Luopioinen	H	IV	14	9/4	8	8.7	6.4	2.3	—	—	—	25.2	9.2	16.0	7.0	40.9
Luoto — Larsmo	V	II	6	16/2	15/1	10.7	1.3	9.4	—	—	—	9.8	7.8	2.0	3.0	23.5
Luumäki	Ky	III	13	12/4	10/2	21.0	18.5	—	2.0	—	0.5	38.6	13.6	25.0	2.7	62.3
Luvia	T-P	IV	15	7/2	7/1	3.9	3.9	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	4.0	17.9
Längelmäki	H	IV	14	9/4	8	15.9	9.0	5.9	—	—	1.0	25.5	10.5	15.0	6.0	47.4
Maalahti — Malax	V	II	6	16/1	15/2	11.5	11.5	—	—	—	—	18.2	12.2	6.0	2.0	31.7
Maaninka	Ku	III	9	14/1	12/2	17.0	17.0	—	—	—	—	29.6	14.5	15.1	4.9	51.5
Maksamaa — Maxmo	V	II	6	16/1	15/2	3.8	3.8	—	—	—	—	4.2	2.2	2.0	1.0	9.0
Marttila	T-P	IV	16	5	6/3	9.8	7.7	1.1	—	—	1.0	12.2	9.2	3.0	2.0	24.0
Masku	T-P	IV	16	6/1	6/1	7.7	7.7	—	—	—	—	7.6	6.1	1.5	2.0	17.3
Mellilä	T-P	IV	16	5	6/1	7.7	1.3	6.4	—	—	—	4.4	3.4	1.0	1.0	13.1
Merijärvi	O	I	3	17/7	16	4.1	—	—	—	4.1	—	6.9	1.9	5.0	2.2	13.2
Merikarvia	T-P	IV	15	7/1	7/2	15.9	3.9	—	—	12.0	—	18.0	8.0	10.0	6.6	40.5
Merimasku	T-P	IV	16	6/1	6/1	2.5	2.5	—	—	—	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.8
Metsämaa	T-P	IV	16	8	6/1	8.2	1.3	6.4	—	—	0.5	6.2	4.0	2.2	1.0	15.4
Miehikkälä	Ky	V	20	12/3	10/3	12.1	9.0	—	2.1	—	1.0	18.9	7.9	11.0	3.2	34.2
Mietoinen	T-P	IV	16	6	6/1	3.8	3.8	—	—	—	—	7.6	6.1	1.5	2.0	13.4
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	M	III	12	11/1	10/5	45.5	44.5	—	—	—	1.0	64.0	34.0	30.0	4.8	114.3
Mouhijärvi	T-P	IV	14	8	7/4	13.0	9.0	—	4.0	—	—	16.2	9.4	6.8	5.9	35.1
Muhos	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	21.9	8.6	13.3	15.0	36.9
Multia	K-S	II	8	15/6	13/2	11.9	11.9	—	—	—	—	21.2	6.8	14.4	6.1	39.2
Munsala	V	II	6	16/2	15/1	14.3	2.5	6.8	—	5.0	—	13.8	8.8	5.0	4.0	32.1
Muonio	L	I	1	17/6	18/2	21.0	5.0	—	—	—	[13]) 16.0	11.0	5.7	5.3	3.2	35.2
Mustasaari — Korsholm	V	II	6	16/1	15/2	21.7	21.7	—	—	—	—	26.0	21.0	5.0	4.0	51.7
Muurame	K-S	II	8	15/6	13/1	9.5	9.5	—	—	—	—	11.7	4.5	7.2	4.3	25.5
Muurla	T-P	IV	16	5	6/3	7.2	1.3	5.9	—	—	—	7.7	5.7	2.0	2.0	16.9
Muuruvesi	Ku	III	9	14/1	12/2	9.1	9.1	—	—	—	—	18.3	8.3	10.0	3.3	30.7
Mynämäki — Virmo	T-P	IV	16	6/1	6/1	8.9	8.9	—	—	—	—	18.4	14.4	4.0	4.0	31.3
Myrskylä — Mörskom	U	V	21	4/1	5	7.4	4.8	2.1	—	—	0.5	9.0	3.9	5.1	1.3	17.7
Mäntsälä	U	V	21	4/1	5	35.9	30.5	—	3.9	—	1.5	44.8	29.4	15.4	8.0	88.7
Mäntyharju	M	III	12	11/1	10/5	63.2	21.2	—	—	41.0	1.0	23.0	18.0	5.0	4.2	90.4
Nakkila	T-P	IV	15	7/1	7/1	11.6	11.6	—	—	—	—	26.0	14.0	12.0	7.9	45.5
Nastola	H	V	18	10/3	9/3	25.0	—	—	24.0	—	1.0	12.5	12.5	—	4.7	42.2
Nauvo — Nagu	T-P	IV	16	3/2	4/3	7.8	3.8	4.0	—	—	—	4.1	1.1	3.0	2.8	14.7

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*			
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*							
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Nilsiä	Ku	III	9	14/1	12/1		23.5	23.5	—	—	—	—	37.6	17.6	20.0	8.1	69.2
Nivala	O	II	5	17/7	16		49.1	6.1	—	—	43.0	—	27.9	12.8	15.1	15.5	92.5
Noormarkku — Norrmark	T-P	IV	15	7/2	7/1		19.7	5.8	—	—	13.9	—	12.0	10.0	2.0	5.9	37.6
Nousiainen	T-P	IV	16	6/1	6/1		7.7	7.7	—	—	—	—	10.8	8.8	2.0	3.0	21.5
Nuijamaa	Ky	III	13	12/4	10/2		10.0	5.0	—	5.0	—	—	7.5	4.5	3.0	1.6	19.1
Nummi	U	V	21	4/4	5		11.3	4.8	6.5	—	—	—	21.0	12.0	9.0	2.7	35.0
Nurmeksen mlk. — Nurmes lk.	P-K	III	10	13/2	11/2		43.0	15.0	—	—	28.0	—	49.7	25.4	24.3	13.6	106.3
Nurmijärvi	U	V	21	4/4	5		57.9	11.2	—	7.7	37.0	2.0	57.9	32.3	25.6	10.6	126.4
Nurmo	V	II	7	15/2	14/1		5.0	5.0	—	—	—	—	24.9	11.4	13.5	4.0	33.9
Närpiö — Närpes	V	II	6	16/1	15/3		29.4	6.4	—	—	23.0	—	52.4	27.6	24.8	7.0	88.8
Oravainen — Oravais	V	II	6	16/1	15/1		11.4	7.7	2.7	—	1.0	—	13.1	11.1	2.0	4.0	28.5
Orimattila	U	V	18	4/1	9/3		65.0	—	—	—	63.0	2.0	32.0	1.2	30.8	8.7	105.7
Oripää	T-P	IV	16	5	6/1		9.7	1.3	5.4	—	3.0	—	5.4	3.4	2.0	2.0	17.1
Orivesi	H	IV	14	9/4	8		63.0	18.0	—	—	44.0	1.0	40.3	16.3	24.0	13.0	116.3
Oulunsalo	O	I	3	17/2	17/1		—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	2.8	12.3
Paattinen	T-P	IV	16	5	6/1		6.4	6.4	—	—	—	—	5.3	2.3	3.0	1.0	12.7
Paavola	O	I	3	17/2	16		1.7	—	1.2	—	0.5	—	26.7	6.7	20.0	6.6	35.0
Padasjoki	H	V	18	10/3	9/3		11.0	—	—	—	11.0	—	26.5	9.1	17.4	4.7	42.2
Paimio — Pemar	T-P	IV	16	5	6/1		22.6	17.8	4.8	—	—	—	18.5	11.5	7.0	7.0	48.1
Paltamo	O	I	4	17/3	17/2		30.0	30.0	—	—	—	—	33.5	9.5	24.0	8.4	71.9
Parikkala	Ky	III	11	12/1	10/6		24.1	9.1	—	—	14.0	1.0	15.9	14.8	1.1	4.2	44.2
Parkano	T-P	IV	14	9/1	7/2		43.2	5.2	—	—	38.0	—	35.4	17.4	18.0	11.2	89.8
Pattijoki	O	I	3	17/2	16		17.1	—	12.2	—	4.9	—	11.6	3.8	7.8	4.4	33.1
Pelkosenniemi	L	I	1	17/5	18/3		15.0	4.0	—	—	—	[13] 11.0	8.0	3.8	4.2	6.4	29.4
Pello	L	I	2	17/4	18/1		35.3	9.3	—	—	—	[13] 26.0	23.5	7.7	15.8	11.1	69.9
Perho	V	II	5	15/3	14/4		10.8	4.6	—	—	6.2	—	14.8	4.5	10.3	3.0	28.6
Pernaja — Pernå	U	V	21	3/4	4/2		32.9	6.4	9.7	—	16.8	—	19.3	14.3	5.0	6.5	58.7

Perniö — Bjärnå	T-P	IV	16	5	6/3	60.6	3.8	17.8	—	39.0	—	31.8	21.8	10.0	7.0	99.4
Pertteli	T-P	IV	16	5	6/3	15.6	2.5	13.1	—	—	—	10.2	9.2	1.0	3.0	28.8
Pertunmaa	M	III	12	11/1	13/1	6.7	6.7	—	—	—	—	24.0	14.0	10.0	3.1	33.8
Peräseinäjoki	V	II	7	15/4	14/1	7.0	7.0	—	—	—	—	29.9	9.1	20.8	5.0	41.9
Petolahti — Petalax	V	II	6	16/1	15/2	5.1	5.1	—	—	—	—	5.3	3.3	2.0	1.0	11.4
Petäjävesi	K-S	II	8	15/6	13/1	16.6	16.6	—	—	—	—	25.2	5.7	19.5	5.5	47.3
Pieksämäen mlk. — Pieksämäki lk.	M	III	12	11/3	13/1	34.6	4.5	30.1	—	—	—	19.0	16.0	3.0	7.3	60.9
Pielavesi	Ku	III	9	14/1	12/3	39.5	9.1	2.4	—	28.0	—	47.0	14.5	32.5	8.1	94.6
Pielisjärvi	P-K	III	10	13/4	11/2	91.0	22.0	—	—	68.0	1.0	126.7	27.7	99.0	18.1	235.8
Pietarsaaren mlk. — Pedersöre	V	II	6	16/2	15/1	21.4	2.5	18.9	—	—	—	17.3	13.3	4.0	5.0	43.7
Pihtipudas	K-S	II	8	15/7	13/2	51.5	9.5	—	—	42.0	—	21.8	6.8	15.0	7.3	80.6
Piikkiö — Pikis	T-P	IV	16	5	6/1	10.2	10.2	—	—	—	—	15.2	9.2	6.0	5.0	30.4
Piippola	O	I	3	17/2	16	—	—	—	—	—	—	9.6	2.9	6.7	2.2	11.8
Pirttikylä — Pörtom	V	II	6	16/1	15/2	14.6	8.9	—	—	5.7	—	8.6	6.6	2.0	3.0	26.2
Pirkkala	H	IV	14	9/4	8	24.4	24.4	—	—	—	—	21.4	10.2	11.2	7.0	52.8
Pohja — Pojo	U	V	21	3/1	4/1	32.1	8.0	24.1	—	—	—	24.8	24.8	—	9.3	66.2
Pohjaslahti	H	IV	14	9/4	8	6.6	1.3	4.3	—	1.0	—	7.5	4.1	3.4	1.0	15.1
Polvijärvi	P-K	III	10	13/1	11/1	25.0	25.0	—	—	—	—	38.4	8.1	30.3	10.3	73.7
Pomarkku — Påmark	T-P	IV	15	7/3	7/2	12.5	3.9	—	—	8.6	—	7.0	6.0	1.0	5.3	24.8
Pornainen — Borgnäs	U	V	21	4/1	5	8.0	3.2	4.3	—	—	0.5	12.4	7.3	5.1	1.3	21.7
Porvoon mlk. — Borgå lk.	U	V	21	3/4	4/2	80.5	16.1	64.4	—	—	—	77.8	60.8	17.0	10.2	168.5
Posio	L	I	1	17/5	18/2	39.9	17.9	—	—	—	[13]) 22.0	15.1	6.7	8.4	15.1	70.1
Pudasjärvi	O	I	3	17/2	17/1	17.0	—	—	—	—	[13]) 17.0	71.2	19.1	52.1	21.6	109.8
Pukkila	U	V	21	4/1	5	8.0	3.2	4.3	—	—	0.5	10.3	6.2	4.1	1.3	19.6
Pulkkila	O	I	3	17/2	16	—	—	—	—	—	—	11.8	2.9	8.9	2.2	14.0
Punkaharju	M	III	11	11/4	10/6	13.7	13.7	—	—	—	—	15.0	8.0	7.0	2.1	30.8
Punkalaidun	T-P	IV	16	8	7/4	25.8	2.5	15.3	—	7.0	1.0	31.4	13.4	18.0	9.9	67.1
Puolanka	O	I	4	17/3	17/1	36.0	6.0	—	—	—	[13]) 30.0	27.5	9.5	18.0	5.6	69.1
Purmo	V	II	6	16/2	15/1	10.4	1.3	8.1	—	1.0	—	10.8	8.8	2.0	3.0	24.2
Pusula	U	V	21	4/4	5	10.8	6.4	4.4	—	—	—	19.0	11.0	8.0	2.7	32.5
Puumala	M	III	12	11/1	10/6	23.1	7.1	—	—	16.0	—	29.0	16.0	13.0	2.1	54.2
Pyhtää — Pyttis	Ky	V	20	12/3	10/3	19.0	18.0	—	—	—	1.0	25.8	13.6	12.2	1.6	46.4
Pyhäjoki	O	I	3	17/7	16	11.5	—	6.1	—	5.4	—	16.5	6.4	10.1	6.6	34.6
Pyhäjärvi Ol.	O	I	3	17/7	16	13.6	—	10.6	—	3.0	—	11.7	7.7	4.0	13.3	38.6
Pyhämaa	T-P	IV	16	6/1	6/1	2.2	1.3	—	—	0.9	—	3.3	2.3	1.0	1.0	6.5
Pyhäntä	O	I	3	17/2	16	—	—	—	—	—	—	9.5	2.9	6.6	2.2	11.7
Pyhäranta	T-P	IV	16	6/2	6/1	5.9	1.3	3.7	—	0.9	—	8.7	6.7	2.0	2.0	16.6
Pyhäselkä	P-K	III	10	13/1	11/1	13.0	13.0	—	—	—	—	24.1	11.5	12.6	3.9	41.0
Pylkönmäki	K-S	II	8	15/7	13/2	12.5	4.7	—	—	7.8	—	9.1	1.1	8.0	2.4	24.0
Pälkäne	H	IV	14	9/4	8	12.1	5.2	6.9	—	—	—	22.2	8.2	14.0	8.0	42.3
Pöytyä	T-P	IV	16	5	6/1	18.2	5.1	1.1	—	12.0	—	18.6	12.6	6.0	4.0	40.8
Raippaluoto — Replot	V	II	6	16/1	15/2	3.8	3.8	—	—	—	—	6.4	4.4	2.0	1.0	11.2
Rantasalmi	M	III	11	11/4	10/6	33.2	9.2	4.0	—	20.0	—	30.0	25.0	5.0	4.2	67.4
Rantsila	O	I	3	17/2	17/1	3.5	—	2.5	—	1.0	—	15.1	2.9	12.2	2.8	21.4
Ranua	L	I	1	17/6	18/2	51.9	13.9	—	—	—	[13]) 38.0	17.2	7.7	9.5	15.1	84.2
Rauman mlk. — Raumo lk.	T-P	IV	15	6/2	7/3	34.9	1.9	33.0	—	—	—	19.5	15.5	4.0	7.3	61.7
Rautalampi	Ku	III	9	14/4	12/2	25.8	7.8	—	—	18.0	—	25.8	10.4	15.4	6.5	58.1
Rautavaara	Ku	III	9	14/1	12/2	12.0	7.8	—	—	4.2	—	22.4	12.4	10.0	3.3	37.7

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*										
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
							Yhteensä Summa *Total*	Niistä — Därav — *Of which* Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals* Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	Niistä Därav *Of which* A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	Niistä Därav *Of which* B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Rautio	O	II	5	17/7	16		4.6	1.5	—	—	3.1	—	5.1	2.1	3.0	2.2	11.9
Rautjärvi	Ky	III	13	12/1	10/1		12.5	8.5	—	4.0	—	—	12.4	7.9	4.5	2.1	27.0
Reisjärvi	O	II	5	17/7	16		23.6	4.6	—	—	19.0	—	16.5	4.4	12.1	6.6	46.7
Renko	H	V	19	10/1	9/1		7.3	7.3	—	—	—	—	17.1	9.1	8.0	2.7	27.1
Revonlahti — Revolax	O	I	3	17/2	17/1		5.2	—	3.7	—	1.5	—	6.3	1.9	4.4	0.9	12.4
Riistavesi	Ku	III	9	14/1	12/2		6.5	6.5	—	—	—	—	17.3	8.3	9.0	1.6	25.4
Ristiina	M	III	12	11/1	10/5		24.2	12.2	—	—	—	[13]) 12.0	30.0	15.0	15.0	2.7	56.9
Ristijärvi	O	I	4	17/3	17/2		34.0	6.0	—	—	28.0	—	19.3	11.3	8.0	2.8	56.1
Rovaniemen mlk. — Rovaniemi lk.	L	I	1	17/6	18/2		79.5	79.5	—	—	—	—	30.0	16.3	13.7	55.8	165.3
Ruokolahti	Ky	III	13	12/1	10/1		26.5	18.5	—	8.0	—	—	43.9	19.3	24.6	3.7	74.1
Ruotsinpyhtää — Strömfors	U	V	20	3/4	4/2		15.7	7.5	—	—	7.2	1.0	10.9	6.9	4.0	2.8	29.4
Ruovesi	H	IV	14	9/4	8		52.4	6.4	—	—	46.0	—	40.9	18.4	22.5	8.0	101.3
Rusko	T-P	IV	16	5	6/1		5.1	5.1	—	—	—	—	4.4	3.4	1.0	1.0	10.5
Rymättylä — Rimito	T-P	IV	16	6/1	6/1		6.4	6.4	—	—	—	—	8.7	6.7	2.0	2.0	17.1
Rääkkylä	P-K	III	10	13/1	11/1		17.0	17.0	—	—	—	—	28.7	11.5	17.2	5.8	51.5
Saari	Ky	III	11	12/1	10/6		7.6	7.6	—	—	—	—	12.4	7.9	4.5	2.1	22.1
Saarijärvi	K-S	II	8	15/7	13/2		52.3	14.3	—	—	38.0	—	26.8	6.8	20.0	11.6	90.7
Sahalahti	H	IV	14	9/4	8		6.9	6.4	—	—	—	0.5	10.1	4.1	6.0	4.0	21.0
Salla	L	I	1	17/5	18/3		60.9	14.9	—	—	—	[13]) 46.0	28.9	5.7	23.2	22.3	112.1
Saloinen	O	I	3	17/2	16		34.3	—	24.5	—	9.8	—	13.8	3.8	10.0	4.4	52.5
Saltvik	A	IV	17	18	19		9.7	9.7	—	—	—	—	6.5	5.5	1.0	3.0	19.2
Sammatti	U	V	21	4/4	5		4.9	1.6	3.3	—	—	—	5.7	3.7	2.0	1.3	11.9
Sauvo — Sagu	T-P	IV	16	5	6/1		15.1	11.5	3.6	—	—	—	15.5	11.5	4.0	4.0	34.6
Savitaipale	Ky	III	13	12/4	10/2		15.0	15.0	—	—	—	—	38.4	20.4	18.0	4.2	57.6
Savonranta	M	III	11	11/4	10/6		9.1	9.1	—	—	—	—	10.0	7.0	3.0	1.6	20.7
Savukoski	L	I	1	17/5	18/3		13.0	4.0	—	—	—	[13]) 9.0	6.1	1.9	4.2	2.4	21.5
Sievi	O	II	5	17/7	16		20.1	6.1	—	—	14.0	—	22.9	7.8	15.1	8.8	51.8

Siikainen	T-P	IV	15	7/1	7/2	8.0	2.9	—	—	5.1	—	13.0	8.0	5.0	7.3	28.3
Siikajoki	O	I	3	17/2	17/1	8.5	—	6.1	—	2.4	—	7.4	1.9	5.5	2.8	18.7
Siilinjärvi	Ku	III	9	14/1	12/1	27.4	27.4	—	—	—	—	42.9	26.9	16.0	8.9	79.2
Siipyy — Sideby	V	II	6	16/1	15/3	10.0	1.3	3.7	—	5.0	—	15.4	5.5	9.9	3.0	28.4
Simo	L	I	2	17/4	18/1	7.5	7.5	—	—	—	—	15.9	7.7	8.2	6.4	29.8
Simpele	Ky	III	13	12/1	10/1	8.5	6.5	—	2.0	—	—	14.7	9.1	5.6	1.6	24.8
Sipoo — Sibbo	U	V	21	3/4	4/2	48.3	16.1	32.2	—	—	—	42.9	29.9	13.0	7.4	98.6
Sippola	Ky	V	20	12/2	10/4	74.1	7.5	64.0	—	—	2.6	68.1	37.4	30.7	5.8	148.0
Siuntio — Sjundeå	U	V	21	3/3	4/4	14.1	6.4	7.7	—	—	—	13.9	10.9	3.0	4.6	32.6
Snappertuna	U	V	21	3/1	4/1	10.3	1.6	8.7	—	—	—	5.9	5.9	—	1.9	18.1
Sodankylä	L	I	1	17/6	18/2	59.9	14.9	—	—	—	[13]) 45.0	32.4	12.4	20.0	17.5	109.8
Soini	V	II	7	15/3	14/1	14.0	2.0	10.0	—	2.0	—	20.1	5.7	14.4	5.0	39.1
Somerniemi	H	IV	16	5	6/3	5.5	2.5	3.0	—	—	—	6.6	4.6	2.0	1.0	13.1
Somero	H	IV	16	5	6/3	59.3	7.7	8.6	—	42.0	1.0	47.8	29.8	18.0	7.0	114.1
Sonkajärvi	Ku	III	9	14/2	12/3	25.2	5.2	20.0	—	—	—	44.8	17.6	27.2	8.9	78.9
Sotkamo	O	I	4	17/3	17/2	54.0	54.0	—	—	—	—	66.2	17.2	49.0	14.1	134.3
Sottunga	A	IV	17	18	19	3.2	3.2	—	—	—	—	1.0	1.0	—	—	4.2
Sulkava	M	III	11	11/4	10/6	19.8	19.8	—	—	—	—	22.0	14.0	8.0	3.7	45.5
Sulva — Solf	V	II	6	16/1	15/2	9.6	9.6	—	—	—	—	12.8	8.8	4.0	2.0	24.4
Sumiainen	K-S	II	8	15/7	13/2	7.1	7.1	—	—	—	—	11.1	1.1	10.0	1.8	20.0
Sund	A	IV	17	18	19	3.2	3.2	—	—	—	—	5.3	3.3	2.0	2.0	10.5
Suodenniemi	T-P	IV	14	8	7/4	9.7	7.7	—	2.0	—	—	10.8	4.0	6.8	3.3	23.8
Suomenniemi	Ky	III	12	12/4	10/5	3.3	3.3	—	—	—	—	11.7	5.7	6.0	1.1	16.1
Suomusjärvi	T-P	IV	16	5	6/3	8.4	1.3	7.1	—	—	—	8.9	6.9	2.0	2.0	19.3
Suomussalmi	O	I	4	17/3	17/2	66.0	24.0	—	—	—	[13]) 42.0	57.6	26.6	31.0	10.3	133.9
Suoniemi	T-P	IV	14	8	7/4	8.1	5.1	—	3.0	—	—	11.0	5.4	5.6	3.3	22.4
Sysmä	M	V	18	11/2	13/1	34.0	4.0	—	—	30.0	—	27.0	16.0	11.0	9.8	70.8
Säkylä	T-P	IV	15	7/1	7/3	13.8	5.2	8.6	—	—	—	14.0	8.0	6.0	4.0	31.8
Särkisalo — Finby	T-P	IV	16	5	6/3	4.9	1.3	3.6	—	—	—	6.6	4.6	2.0	2.0	13.5
Säyneinen	Ku	III	9	14/1	12/2	5.2	5.2	—	—	—	—	16.3	8.3	8.0	1.6	23.1
Sävnätsalo	K-S	II	8	15/6	13/1	11.9	11.9	—	—	—	—	11.6	3.4	8.2	4.9	28.4
Sääksmäki	H	IV	14	10/5	9/1	22.3	5.1	17.2	—	—	—	21.6	13.6	8.0	4.0	47.9
Sääminki	M	III	11	11/4	10/6	46.2	45.7	—	—	—	0.5	37.0	27.0	10.0	6.3	89.5
Taipalsaari	Ky	III	13	12/4	10/2	15.7	8.5	—	7.2	—	—	23.6	13.6	10.0	1.1	40.4
Taivalkoski	O	I	3	17/1	17/1	24.0	—	—	—	—	[13]) 24.0	24.5	5.7	18.8	8.4	56.9
Taivassalo — Tövsala	T-P	IV	16	6/1	6/1	3.9	2.5	—	—	1.4	—	9.7	7.7	2.0	2.0	15.6
Tammela	H	V	19	10/4	9/2	31.2	4.2	27.0	—	—	—	42.0	17.0	25.0	2.7	75.9
Tammisaaren mlk. — Ekenäs lk.	U	V	21	3/1	4/1	13.1	3.2	9.9	—	—	—	7.2	7.2	—	1.9	22.2
Tarvasjoki	T-P	IV	16	5	6/1	5.1	5.1	—	—	—	—	7.7	5.7	2.0	2.0	14.8
Teisko	H	IV	14	9/4	8	10.3	10.3	—	—	—	—	20.2	8.2	12.0	8.0	38.5
Temmes	O	I	3	17/2	17/1	—	—	—	—	—	—	1.9	1.9	—	0.9	2.8
Tenhola — Tenala	U	V	21	3/1	4/1	20.7	3.2	17.5	—	—	—	23.0	23.0	—	4.6	48.3
Tervo	Ku	III	9	14/4	12/2	10.4	10.4	—	—	—	—	13.3	8.3	5.0	3.3	27.0
Tervola	L	I	2	17/4	18/1	26.4	8.4	—	—	18.0	—	24.1	7.7	16.4	13.6	64.1
Teuva — Östermark	V	II	7	15/4	14/2	44.0	8.0	15.0	—	21.0	—	46.4	10.2	36.2	10.0	100.4
Tiukka — Tjöck	V	II	6	16/1	15/3	9.0	1.3	3.7	—	4.0	—	9.7	2.2	7.5	2.0	20.7
Tohmajärvi	P-K	III	10	13/1	11/1	25.0	25.0	—	—	—	—	52.8	8.1	44.7	5.2	83.0
Toholampi	V	II	5	15/3	14/4	24.6	4.6	—	—	20.0	—	16.8	6.8	10.0	6.0	47.4

Kunta Kommun *Commune*	Terveydenhuoltopiirien tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten *Number of identification of health districts* Lääni Län *Province*	Sairaanhoitoalueen n:o Sjukvårdsområdenr. *Hospital region no.*	Keskussairaalapiirin n:o - Centralsjukhusdistriktnr. - *Central hospital distr. no.*	Mielisairaanhuoltopiirin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byrånr. *Mental health district and dispensary no.*	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.distrikt och byrånr. *TB district and dispensary no.*	Keskiväkiluku Medelfolkmängd *Mean population*	Sairaansijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosuuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderade till kommunernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) *Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)*									
							Yleissairaalat Lasarett *General hospitals*						Mielisairaalat Sinnessjukhus *Mental hospitals*				
								Niistä — Därav — *Of which*						Niistä Därav *Of which*			
										Paikallissairaalat Lokalsjukhus *Local hospitals*						
							Yhteensä Summa *Total*	Keskussairaalat Centralsjukhus *Central hospitals*	Aluesairaalat Kretssjukhus *Regional hospitals*	Erikoislääkärijohtoiset Specialistledda *Specialized*	Yleislääkärijohtoiset Allmänläkarledda *Non-specialized*	Muut kunnalliset Övriga kommunala *Other communal*	Yhteensä Summa *Total*	A-sairaalat A-sjukhus *Hospitals, type A*	B-sairaalat B-sjukhus *Hospitals, type B*	Tuberkuloosilaitokset Tuberkulosinrättningar *Tuberculosis institutions*	Yhteensä Summa *Total*
Toivakka	K-S	II	8	15/6	13/1		9.5	9.5	—	—	—	—	9.7	4.6	5.1	3.0	22.2
Tottijärvi	H	IV	14	9/1	8		4.6	2.6	—	2.0	—	—	5.4	2.0	3.4	2.0	12.0
Tuulos	H	V	19	10/1	9/1		6.4	4.2	—	—	2.2	—	11.8	6.8	5.0	2.0	20.2
Tuupovaara	P-K	III	10	13/1	11/1		15.0	15.0	—	—	—	—	28.6	10.4	18.2	3.2	46.8
Tuusniemi	Ku	III	9	14/1	12/2		14.4	14.4	—	—	—	—	23.4	11.4	12.0	4.1	41.9
Tuusula — Tusby	U	V	21	4/1	5		70.3	64.1	—	3.1	—	3.1	60.5	34.9	25.6	10.6	141.4
Tyrnävä	O	I	3	17/2	17/1		—	—	—	—	—	—	4.8	4.8	—	5.6	10.4
Tyrväntö	H	V	19	10/1	9/1		5.4	3.1	2.3	—	—	—	12.9	7.9	5.0	2.0	20.3
Tyrvää	T-P	IV	14	8	7/4		39.2	6.4	23.8	—	9.0	—	31.8	22.8	9.0	10.5	81.5
Töysä	V	II	7	15/2	14/1		11.5	2.0	9.0	—	0.5	—	6.8	6.8	—	5.0	23.3
Ullava	V	II	5	15/3	14/4		4.6	4.6	—	—	—	—	5.3	2.3	3.0	2.0	11.9
Ulvila — Ulvsby	T-P	IV	15	7/2	7/1		23.1	23.1	—	—	—	—	23.0	13.0	10.0	7.3	53.4
Urjala	H	IV	14	10/4	9/2		44.5	12.9	5.6	—	25.0	1.0	46.3	19.3	27.0	2.7	93.5
Utajärvi	O	I	3	17/2	17/1		—	—	—	—	—	—	8.9	6.7	2.2	8.4	17.3
Utsjoki	L	I	1	17/6	18/2		2.0	2.0	—	—	—	—	4.0	1.9	2.1	1.6	7.6
Uudenkaarlepyyn mlk. — Nykarleby lk.	V	II	6	16/2	15/1		13.9	2.5	5.4	—	6.0	—	7.5	5.5	2.0	2.0	23.4
Uukuniemi	Ky	III	11	12/1	10/6		4.6	4.6	—	—	—	—	4.5	2.3	2.2	1.1	10.2
Uurainen	K-S	II	8	15/6	13/2		9.5	9.5	—	—	—	—	14.4	3.4	11.0	3.0	26.9
Vaala	O	I	4	17/2	17/1		8.0	8.0	—	—	—	—	31.7	7.7	24.0	8.4	48.1
Vahto	T-P	IV	16	5	6/1		3.8	3.8	—	—	—	—	3.3	2.3	1.0	1.0	8.1
Valkeala	Ky	V	20	12/2	10/4		51.5	7.5	42.0	—	—	2.0	68.1	27.2	40.9	6.3	125.9
Valtimo	P-K	III	10	13/2	11/2		16.8	7.0	—	—	9.8	—	22.0	5.8	16.2	3.9	42.7
Vampula	T-P	IV	16	7/1	7/4		7.7	1.3	6.4	—	—	—	12.0	8.0	4.0	4.6	24.3
Varpaisjärvi	Ku	III	9	14/1	12/3		13.0	13.0	—	—	—	—	30.5	14.5	16.0	4.1	47.6
Vehkalahti	Ky	V	20	12/3	10/3		50.3	22.6	—	26.7	—	1.0	49.0	17.0	32.0	5.3	104.6
Vehmaa	T-P	IV	16	6/1	6/1		4.8	2.5	—	—	2.3	—	15.2	12.2	3.0	4.0	24.0
Vehmersalmi	Ku	III	9	14/4	12/2		9.1	9.1	—	—	—	—	17.3	8.3	9.0	4.1	30.5

Velkua	T-P	IV	16	6/1	6/1		1.3	1.3	—	—	—	—	1.1	0.6	0.5	—	2.4
Vesanto	Ku	III	9	14/4	12/2		10.4	10.4	—	—	—	—	22.7	10.4	12.3	4.9	38.0
Vesilahti	H	IV	14	9/4	8		14.7	10.3	3.4	—	—	1.0	38.9	12.3	26.6	12.0	65.6
Veteli — Vetil	V	II	5	15/3	14/4		16.9	4.6	—	—	12.3	—	5.7	5.7	—	5.0	27.6
Vieremä	Ku	III	9	14/2	12/3		22.7	3.9	18.8	—	—	—	41.9	15.5	26.4	6.5	71.1
Vihanti	O	I	3	17/2	16		11.3	—	2.5	—	8.8	—	17.8	6.7	11.1	6.6	35.7
Vihti	U	V	21	4/4	5		69.6	16.1	6.5	—	45.0	2.0	65.9	26.9	39.0	9.3	144.8
Viiala	H	IV	14	9/4	8		20.7	11.6	9.1	—	—	—	16.3	10.3	6.0	9.0	46.0
Viitasaari	K-S	II	8	15/7	13/2		60.3	14.3	—	—	46.0	—	50.2	10.2	40.0	12.8	123.3
Viljakkala	T-P	IV	14	8	7/4		5.1	5.1	—	—	—	—	8.9	6.7	2.2	4.0	18.0
Vilppula	H	IV	14	9/4	8		32.2	7.7	24.5	—	—	—	32.4	14.4	18.0	9.0	73.6
Vimpeli — Vindala	V	II	7	15/3	14/3		18.5	3.0	—	—	15.0	0.5	29.5	6.8	22.7	5.0	53.0
Virolahti	Ky	V	20	12/3	10/3		22.5	7.5	—	—	14.0	1.0	24.3	11.3	13.0	4.2	51.0
Virrat — Virdois	H	IV	14	15/2	8		40.3	10.3	—	—	29.0	1.0	59.3	19.3	40.0	16.0	115.6
Virtasalmi	M	III	12	11/3	10/5		9.7	2.2	7.5	—	—	—	14.2	7.0	7.2	1.1	25.0
Vuolijoki	O	I	4	17/3	17/2		18.0	18.0	—	—	—	—	17.0	5.0	12.0	6.6	41.6
Vårdö	A	IV	17	18	19		3.2	3.2	—	—	—	—	2.1	1.1	1.0	2.0	7.3
Vähäkyrö — Lillkyro	V	II	6	15/2	14/1		11.5	11.5	—	—	—	—	22.6	9.1	13.5	4.0	38.1
Värtsilä	P-K	III	10	13/1	11/1		5.0	5.0	—	—	—	—	10.4	3.5	6.9	1.9	17.3
Västanfjärd	T-P	IV	16	3/2	4/3		3.3	1.3	2.0	—	—	—	4.3	2.3	2.0	1.9	9.5
Vöyri — Vörå	V	II	6	16/1	15/2		14.2	11.5	2.7	—	—	—	28.2	23.2	5.0	2.0	44.4
Ylihärmä	V	II	7	15/2	14/3		4.0	4.0	—	—	—	—	5.7	5.7	—	2.0	11.7
Yli-Ii	O	I	3	17/2	17/1		—	—	—	—	—	—	14.9	3.8	11.1	4.7	19.6
Ylikiiminki	O	I	3	17/2	17/1		—	—	—	—	—	—	17.9	5.7	12.2	3.8	21.7
Ylimarkku — Övermark	V	II	6	16/1	15/3		16.4	3.8	—	—	12.6	—	13.0	5.5	7.5	1.0	30.4
Ylistaro	V	II	7	15/2	14/1		10.0	10.0	—	—	—	—	42.7	13.6	29.1	8.0	60.7
Ylitornio — Övertorneå	L	I	2	17/4	18/1		56.9	16.9	—	—	40.0	—	36.9	14.3	22.6	15.9	109.7
Ylämaa	Ky	III	13	12/4	10/2		11.5	6.5	—	5.0	—	—	14.9	7.9	7.0	1.1	27.5
Yläne	T-P	IV	16	6	6/1		12.7	2.5	3.2	—	7.0	—	15.2	12.2	3.0	3.0	30.9
Ylöjärvi	H	IV	14	9/1	8		19.0	18.0	—	—	—	1.0	47.1	16.8	30.3	11.0	77.1
Ypäjä	H	IV	16	8	9/2		14.3	2.5	11.8	—	—	—	18.4	9.4	9.0	2.7	35.4
Ähtäri	V	II	7	15/1	14/1		73.0	3.0	56.0	—	13.0	1.0	51.1	13.6	37.5	8.0	132.1
Ähtävä — Esse	V	II	6	16/2	15/1		10.7	1.3	9.4	—	—	—	7.5	5.5	2.0	3.0	21.2
Yhteensä — Summa — *Total*	·	·	·	·	·		**9 682.7**	**3 806.8**	**1 656.9**	**280.7**	**3 205.8**	**732.5**	**10 129.8**	**4 719.1**	**5 410.7**	**2 492.1**	**22 304.6**
Kaikki yhteensä [16]) — Total summa [16]) — *Total* [16])	·	·	·	·	·		**23 873.0**	**10 428.0**	**3 109.0**	**4 757.0**	**4 710.0**	**869.0**	**19 218.0**	**10 499.0**	**8 719.0**	**4 440.0**	**47 531.0**

[16]) Valtion ja yksityisten sairaaloiden sairaansijoja lukuun ottamatta. — Exklusive vårdplatser, vilka tillhör statens och privata sjukhus. — *Excluding beds in state and private hospitals.*

Asiahakemisto

Sivu

Abortti ... 315—, 330—
Aluesairaalat ... 236, 239—, 270—
A-mielisairaalat ... 187, 208—
Apuhoitajat ... 349—, 365
Apteekit ... 301—
Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat ... 302, 312

B-mielisairaalat ... 187, 208—

Elävänä syntyneet ... 22, 26, 48—

Epidemiat ... 115—
Epämuodostumat (synnynnäiset) ... 46, 59—
Erikoislääkärit ... 355—
Erikoissairaansijat (yleissairaaloiden) ... 270—
Erikoisvalmisteet (farmaseuttiset) ... 303

Farmaseutit ... 305, 306—, 349
Farmaseuttinen henkilöstö ... 305, 306—, 349

Gonorrea ... 134—

Hammashoito (kouluhammashoito) ... 89—
Hammaslääkärit ... 348, 360—
Henkilöstö
— sairaaloiden ... 231—, 246—
— terveydenhuoltohenkilöstö ... 344—
Hoitoaika (keskimääräinen) ... 165—, 208—, 245
Hoitopäivät ... 228, 245
Hoitopäivämenot ... 376—, 388—
Huoltotoimistot
— mielisairaanhuoltotstot ... 193—, 392—
— tuberkuloositstot ... 137—, 392—

Imeväiskuolleisuus ... 22, 59

Jakamattomat sairaansijat ... 270—
Joukkotutkimukset
— pienoisröntgenkuvaukset ... 158—
— syöpätutkimukset ... 166—

Kansanterveyslaki ... 63, 88, 89, 100, 114, 121, 223
Kastroiminen ... 321, 342
Keskiväkiluvut ... 33—
Keskoset ... 48—
Keskusmielisairaalat ... 187—, 208—
Keskusparantolat ... 137, 165—
Keskussairaalat ... 236, 239—
Keskussairaalapiirit ... 235—
Kouluhammashoito ... 89—
Kouluterveydenhoito ... 73—
Koulutus (terveydenhuoltohenkilöstön) ... 350—, 366
Kunnanlääkärit ... 359—
Kuppa (kts. syfilis)
Kuolemansyyt ... 24, 40
Kuolleena syntyneet ... 22, 48—, 59
Kuolleet ... 22, 40, 124—
Kuolleisuus ... 24, 59, 70
— vuotta nuorempien ... 22, 70
Kuormitus (sairaaloiden) ... 230—
Kustannukset (kts. menot)
Kätilöt ... 349—, 363—

Lait (vuonna 1969—70 säädetyt) ... 29
Laitossairaalat ... 299
— kunnalliskodit ... 292—
— puolustuslaitos ... 292—
— vankilat ... 292—
— muut ... 292—
Lastenneuvolat ... 62, 65—
Lasten tapaturmat ... 71
Liikenneonnettomuudet ... 169—, 183—
Lääkekaapit ... 302—
Lääkemääräykset ... 308—
Lääkevarastot ... 302—
Lääkärit ... 344—
Lääninlääkärit ... 359—

Menot
— huoltotoimistojen käyttömenot ... 392—
— sairaaloiden käyttömenot ... 376—
— sairaaloiden pääomamenot ... 394—
Mielentilalausunnot ... 323, 343
Mielisairaalat ... 187—
Mielisairaanhoitajat ... 349—, 365
Mielisairaanhuoltopiirit ... 187
— sairaansijat ... 204
Mielisairaanhuoltotoimistot ... 193—, 392—

Neonataalikuolleisuus ... 59, 70

Oikeuslääkeopilliset toimenpiteet ... 324—
Organisaatio (terveydenhuollon) ... 20

Paikallissairaalat ... 236, 239—
Pienoiskuvaukset ... 158—
Potilaat (sairaaloihin otetut) ... 244

Raskauden keskeyttäminen (kts. abortti)
Reuma ... 172, 186—
Rokotukset ... 121—, 130—
RP-kuvaukset ... 158—

Sairaalat
— henkilöstö ... 231—, 246—
— hoitoaika ... 230, 244
— hoitopäivät ... 228, 244
— omistajan mukaan ... 239—
— sairaalatyypeittäin ... 239—
Sairaalalääkärit ... 233, 246—
Sairaaloiden sairaanhoitajat ... 235, 246—
Sairaanhoitajat ... 349, 365
Sairaansijat
— kuntien ... 239, 406—
— omistajan mukaan ... 239—
— sairaalatyypeittäin ... 239—
Serobakteriologiset laboratoriot ... 109—
Sukupuolitaudit ... 122—, 134—
Sterilisoiminen ... 319—, 336—
Syfilis ... 134—
Synnyttäjät ... 22, 48—, 51—
Synnytykset ... 22, 48—
Syntyneet ... 22, 48—, 51—
— äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet ... 50—
Syöpä ... 166—
— kuolleet ... 180
— uudet tapaukset ... 174—

Tapaturmat ... 169—, 182—
— kuolleet ... 71, 182
Tartuntataudit ... 114—
Terveydenhuoltohenkilöstö ... 344—
Terveyssisaret ... 363—
Tieliikenneonnettomuudet ... 183—
Tippuri (kts. gonorrea)
Tuberkuloosi ... 137—
Tuberkuloosikuolleisuus ... 160
Tuberkuloosilaitokset
— keskusparantolat ... 165
— muut laitokset ... 165
Tuberkuloosipiirit ... 138
— sairaansijat ... 161—
Tuberkuloosin rekisteröinti ... 137—
Tuberkuloositapaukset
— rekisterissä ... 146—
— muissa luetteloissa ... 159
— uudet ... 146—
Tuberkuloositoimistot ... 146—, 392—

Väestö ... 23, 33—, 398—

Yksityiset sairaalat ... 239—
Yleissairaalat ... 235—
Ylioppilaiden terveydenhuolto ... 98—

Äitiyshuolto ... 42—
Äitiyskuolleisuus ... 59
Äitiysneuvolat ... 42—, 54—, 59

Sakregister

Sida

Abort ... 315—, 330—
Apotek ... 301—
Apoteksvarufabriker och -handel ... 302, 312
A-sinnessjukhus ... 187, 208—
Avbrytanden av havandeskap (se abort)

Barnafördeskor ... 22, 48—, 51—
Barnens olycksfall ... 71
Barnmorskor ... 349—, 363—
Befolkning ... 22, 33—, 398—
Belastning (sjukhusens) ... 230—
B-sinnessjukhus ... 187, 208—

Cancer ... 166—
— döda ... 180
— nya fall ... 174—
Centralsanatorier ... 137, 165
Centralsinnessjukhus ... 187—, 208—
Centralsjukhus ... 236, 239—
Centralsjukhusdistrikt ... 235—

Döda ... 22, 40, 124—
Dödfödda ... 22, 48—, 59
Dödlighet ... 24, 59, 70
— under 1 år ... 22, 70
Dödsorsaker ... 24, 40

Epidemier ... 115—

Farmaceuter ... 305, 306—, 349
Farmaceutisk personal ... 305, 306—, 349
Folkhälsolag ... 63, 88, 89, 100, 114, 121, 223
Födda ... 22, 48—, 51—
— inskrivna i rådgivningsbyråer för mödravård ... 50—
Föderskor (barna-) ... 22, 48—, 51—
Förlossningar ... 22, 48—

Gonorré ... 134—
Gruppundersökningar
— cancerundersökningar ... 166—
— skärmbildsfotografering ... 158—

Hjälpsköterskor ... 349—, 365
Hälsosystrar ... 363—
Hälsovårdspersonal ... 344—

Inrättningarnas sjukhus ... 299
— kommunalhemmens ... 292—
— förvarsmaktens ... 292—
— fängelsernas ... 292—
— övriga ... 292—

Kastering ... 321, 342
Kommunalläkare ... 359—
Kostnader
— sjukhusens driftskostnader ... 376—
— sjukhusens kapitalkostnader ... 394—
— vårdbyråernas driftskostnader ... 392—
Kretssjukhus ... 236, 239—, 270—
Kräfta (se cancer)
Könssjukdomar ... 122—, 134—

Lagar (stadgade år 1969—70) ... 29
Lasarett ... 235—
Levande födda ... 22, 26, 48—
Lokalsjukhus ... 236, 239—
Läkare ... 344—
Läkemedelsförråd ... 302—
Länsläkare ... 359—

Medelfolkmängd ... 33—
Medicinskåp ... 302—
Mentalvårdsbyråer ... 193—, 392
Missbildningar (medfödda) ... 46, 59—
Moderskapsdödlighet ... 59
Mödravård ... 42—

Neonataldödlighet ... 59, 70

Odelade vårdplatser ... 270—
Ofullgångna ... 48—
Olycksfall ... 169—, 182—
— döda ... 71, 182

Sida

Organisation (hälsovården) ... 20
Patienter (intagna på sjukhus) ... 244
Personal
— hälsovårdspersonal ... 344—
— sjukhusens ... 231—, 246—
Privata sjukhus ... 239—

Recept ... 308—
Reuma ... 172, 186—
Rådgivningsbyråer
— för barnavård ... 62, 65—
— för mödravård ... 42—, 54—, 59
Rättsmedicinska åtgärder ... 324—

Sero-bakteriologiska laboratorier ... 109—
Sinnessjukhus ... 187—
Sinnessjukvårdare ... 349—, 365
Sinnessjukvårdsbyråer ... 193—, 392—
Sinnessjukvårdsdistrikt ... 187
— vårdplatser ... 204
Sjukhus
— enligt typ ... 239—
— enligt ägare ... 239—
— personal ... 231—, 246—
— vårddagar ... 228, 244
— vårdtid (medel-) ... 230, 244
Sjukhusens sjuksköterskor ... 235, 246
Sjukhusläkare ... 233, 246—
Sjukplatser (se vårdplatser)
Sjuksköterskor ... 349, 365
Skolhälsovård ... 73—
Skoltandvård ... 89—
Skärmbildsfotografering ... 158—
Smittsamma sjukdomar ... 114—
Specialister (läkare) ... 355—
Specialpreparat (farmaceutiska) ... 303
Specialvårdplatser (lasarettens) ... 270—
Spädbarnsdödlighet ... 22, 59
Sterilisering ... 319—, 336
Studenternas hälsovård ... 98—
Syfilis ... 134—

Tandläkare ... 348, 360—
Tandvård (skoltandvård) ... 89—
Trafikolycksfall ... 169—, 183—
Tuberkulos ... 137—
Tuberkulosbyråer ... 146—, 392—
Tuberkulosdistrikt ... 138
— vårdplatser ... 161—
Tuberkulosdödlighet ... 160
Tuberkulosfall
— i registret ... 146—
— i andra förteckningar ... 159
— nya ... 146—
Tuberkulosinrättningar
— centralsanatorier ... 165
— övriga inrättningar ... 165
Tuberkulosregistrering ... 137—

Utbildning (hälsovårdspersonalens) ... 350—, 366
Utgifter (se kostnader)
Utlåtande angående sinnesbeskaffenhet ... 323, 343

Vaccineringar ... 121—, 130—
Veneriska sjukdomar ... 122—, 134—
Vårdbyråer
— mentalvårdsbyråer ... 193—, 392—
— tuberkulosbyråer ... 137—, 392—
Vårddagar ... 228, 245—
Vårddagskostnader ... 376—, 388—
Vårdplatser
— enligt ägare ... 239—
— kommunernas ... 239, 406—
— sjukhustypsvis ... 239—
Vårdtid (medel-) ... 165, 208—, 245
Vägtrafikolyckor ... 183—

Index

Page

Abortion ..... 323, 330—
Accidents ..... 188, 182—
— *among children* 71
— *deaths* 182
Admissions 244, 299

Beds
— *by commune* ..... 239, 406—
— *by ownership* ..... 239—
— *by type* ..... 239—
Births ..... 22, 48—
— *registered at maternity health centres* ..... 50—

Cancer 188
— *deaths* 180
— *new cases* ..... 174—
Castration 342
Central hospitals (general) ..... 239—, 300
Central hospital districts 237
— *beds* ..... 248—
Central mental hospitals ..... 195, 208—
Central TB sanatoria 145, 165
Child health centres ..... 64, 65—
Communal medical officers ..... 359—
Communicable diseases ..... 123—
Costs (running)
— *of dispensaries* ..... 392—
— *of hospitals* ..... 376—
— *of patient day* ..... 376—, 388—
Costs (capital) 394

Deaths ..... 22, 40, 124—
Deliveries ..... 22, 48—
Dental services (school dental services) ..... 91—
Dentists ..... 360—
Dispensaries
— *mental health* ..... 193—, 392—
— *TB* ..... 137—, 392—

Forensic medicine ..... 324—

General hospitals ..... 239—
Gonorrhoea ..... 134—

Health personnel ..... 351—
Hospitals
— *admissions* 244
— *average stays* 244
— *beds* ..... 299, 239—
— *by ownership* ..... 239—
— *by type* ..... 239—
— *patient days* 244
— *personnel* ..... 246—
Hospitals of institutions
— *Homes for aged* ..... 300, 292—
— *Military forces* ..... 300, 292—
— *Prisons* ..... 300, 292—
— *Others* ..... 300, 292—

Infant mortality 22, 59
Infectious diseases ..... 123—

Live births ..... 22, 26, 48—
Local hospitals ..... 239—

Malformations (congenital) ..... 47, 59—
Mass examinations
— *RP* 158
— *cancer* 188

Page

Maternal mortality 59
Maternity health centres ..... 47, 54—
Mean populations ..... 33—
Mental health centres ..... 195—
Mental health districts 187
— *beds* 204
Midwives ..... 349—, 363—
Mortality 24, 59, 70
— *infant* 22, 70
Mothers ..... 22, 48—, 51—

Neonatal mortality 59, 70
Non-specialized beds (at general hospitals) 270
Nurses 349, 365

Occupancy rates 231, 300
Organization of health services 20
Outpatient departments ..... 390—, 392—

Patient days 244, 300
Personnel
— *at hospitals* 246
— *health personnel* ..... 351—
Pharmaceutical personnel ..... 305—
Pharmacies ..... 305—
PH Act 64
PH nurses ..... 363—
Physicians ..... 344—
Population ..... 22, 33—, 398—
Practical nurses ..... 349—, 365
Prescriptions ..... 308—
Prematures ..... 48—
Private hospitals ..... 235—
Provincial medical officers ..... 359—
Psychiatric attendants ..... 349—, 365

Regional hospitals ..... 239—
Rheumatic diseases ..... 188, 186—
Road traffic accidents ..... 188, 183—
RP examinations ..... 158—

School dental services ..... 91—
School health services ..... 88, 74—
Sero-bacteriological laboratories 111
Specialists ..... 355—
Specialized beds (at general hospitals) ..... 270—
Special preparations (pharmaceutical) 314
Statements about mental condition 343
Sterilizations ..... 323, 336—
Stillbirths ..... 22, 48—, 59
Student health services 100
Syphilis ..... 134—

Training of health personnel ..... 350—, 366
Tuberculosis ..... 145—
Tuberculosis (cases)
— *new cases* ..... 146—
— *on register* ..... 146—
— *in other lists* 159
Tuberculosis dispensaries ..... 145—
Tuberculosis districts 138
— *beds* ..... 161—
Tuberculosis institutions
— *central sanatoria* 165
— *other institutions* 165
Tuberculosis mortality 160

Vaccinations ..... 130—
Venereal diseases ..... 123, 134—

Korjauksia Yleinen terveyden- ja sairaanhoito 1967—68 julkaisun lukuihin

sivu	43	rivi	"Uudenmaan"	on	16 044	po.	16 045
,,	,,	,,	,,	on	16 260	po.	16 261
,,	,,	,,	"Pohjois-Karjalan	on	2 839	po.	2 837
,,	,,	,,	,,	on	2 875	po.	2 873
,,	,,	,,	"Vaasan"	on	7 452	po.	7 426
,,	,,	,,	,,	on	7 550	po.	7 524
,,	,,	,,	"Keski-Suomen"	on	3 782	po.	3 781
,,	,,	,,	,,	on	3 833	po.	3 832
,,	,,	,,	"Yhteensä"	on	74 647	po.	74 619
,,	,,	,,	,,	on	75 681	po.	75 653
sivu	45	rivi	"Pohjois-Karjalan"	on	2 853	po.	2 846
,,	,,	,,	,,	on	2 886	po.	2 879
,,	,,	,,	"Keski-Suomen"	on	3 771	po.	3 768
,,	,,	,,	,,	on	3 833	po.	3 830
,,	,,	,,	"Oulun"	on	7 396	po.	7 425
,,	,,	,,	,,	on	7 490	po.	7 519
,,	,,	,,	"Yhteensä"	on	70 462	po.	70 481
,,	,,	,,	,,	on	71 340	po.	71 359
sivu	48	rivi	"Kätilön vastaanotolla"	on	49 663	po.	51 663
,,	,,	,,	"Yhteensä"	on	12 224	po.	14 224
,,	,,	,,	,,	on	115 989	po.	117 989
,,	,,	,,	"1—2 Yhteensä"	on	77 221	po.	79 221
,,	,,	,,	,,	on	755 532	po.	757 532
sivu	132	rivi	"Piirit yhteensä"	on	2 867	po.	2 770
,,	,,	,,	,,	on	1 622	po.	1 657
,,	,,	,,	,,	on	4 489	po.	4 427

Korrigering av tal i publikationen "Allmän hälso- och sjukvård 1967—68"

sida	43	rad	"Nylands"	står	16 044	bör vara	16 045
,,	,,	,,	,,	står	16 260	bör vara	16 261
,,	,,	,,	"Norra Karelens"	står	2 839	bör vara	2 837
,,	,,	,,	,,	står	2 875	bör vara	2 873
,,	,,	,,	"Vasa"	står	7 452	bör vara	7 426
,,	,,	,,	,,	står	7 550	bör vara	7 524
,,	,,	,,	"Mellersta Finlands"				
				står	3 782	bör vara	3 781
,,	,,	,,	,,	står	3 833	bör vara	3 832
,,	,,	,,	"Summa"	står	74 647	bör vara	74 619
,,	,,	,,	,,	står	75 681	bör vara	75 653
sida	45	rad	"Norra Karelens"	står	2 853	bör vara	2 846
,,	,,	,,	,,	står	2 886	bör vara	2 879
,,	,,	,,	"Mellersta Finlands"				
				står	3 771	bör vara	3 768
,,	,,	,,	,,	står	3 833	bör vara	3 830
,,	,,	,,	"Uleåborgs"	står	7 396	bör vara	7 425
,,	,,	,,	,,	står	7 490	bör vara	7 519
,,	,,	,,	"Summa"	står	70 462	bör vara	70 481
,,	,,	,,	,,	står	71 340	bör vara	71 359
sida	48	rad	"På barnmorskans mottagning"				
				står	49 663	bör vara	51 663
,,	,,	,,	"Summa"	står	12 224	bör vara	14 224
,,	,,	,,	,,	står	115 989	bör vara	117 989
,,	,,	,,	"1—2 Summa"	står	77 221	bör vara	79 221
,,	,,	,,	,,	står	755 532	bör vara	757 532
sida	132	rad	"Distriktens summa"				
				står	2 867	bör vara	2 770
,,	,,	,,	,,	står	1 622	bör vara	1 657
,,	,,	,,	,,	står	4 489	bör vara	4 427

Corrections to "Public Health and Medical Care 1967—68"

page	*43, line*		*"Uudenmaan"*	*16 044*	*amend to*	*16 045*
,,	,,	,,	,,	*16 260*	*amend to*	*16 261*
,,	,,	,,	*"Pohjois-Karjalan"*	*2 839*	*amend to*	*2 837*
,,	,,	,,	,,	*2 875*	*amend to*	*2 873*
,,	,,	,,	*"Vaasan"*	*7452*	*amend to*	*7 426*
,,	,,	,,	,,	*7 550*	*amend to*	*7 524*
,,	,,	,,	*"Keski-Suomen"*	*3 782*	*amend to*	*3 781*
,,	,,	,,	,,	*3 833*	*amend to*	*3 832*
,,	,,	,,	*"Total"*	*74 647*	*amend to*	*74 619*
,,	,,	,,	,,	*75 681*	*amend to*	*75 653*
page	*45, line*		*"Pohjois-Karjalan"*	*2 853*	*amend to*	*2 846*
,,	,,	,,	,,	*2 886*	*amend to*	*2 879*
,,	,,	,,	*"Keski-Suomen"*	*3 771*	*amend to*	*3 768*
,,	,,	,,	,,	*3 833*	*amend to*	*3 830*
,,	,,	,,	*"Oulun"*	*7 396*	*amend to*	*7 425*
,,	,,	,,	,,	*7 490*	*amend to*	*7 519*
,,	,,	,,	*"Total"*	*70 462*	*amend to*	*70 481*
,,	,,	,,	,,	*71 340*	*amend to*	*71 359*
page	*48, line*		*"On reception of midwife"*			
				49 663	*amend to*	*51 663*
,,	,,	,,	*"Total"*	*12 224*	*amend to*	*14 224*
,,	,,	,,	,,	*115 989*	*amend to*	*117 989*
,,	,,	,,	*"1—2 Total"*	*77 221*	*amend to*	*79 221*
,,	,,	,,	,,	*755 532*	*amend to*	*757 532*
page	*132, line*		*"Total districts"*	*2 867*	*amend to*	*2 770*
,,	,,	,,	,,	*1 622*	*amend to*	*1 657*
,,	,,	,,	,,	*4 489*	*amend to*	*4 427*

Virkalähetys
Lääkintöhallitus